

Στρατηγική μελέτη Περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΣΜΠΕ)

του Ειδικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΣΧΑΣΕ)

του έργου

**“SANTORINI VALVIS VOLCANIC SPA” στο ιδιωτικό ακίνητο
ιδιοκτησίας «ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ», στην περιοχή Πλατύναμος στη
Βλυχάδα του Δήμου Θήρας, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου**

ΤΕΥΧΟΣ ΣΜΠΕ

ΑΘΗΝΑ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2025

ΔΑΙΔΑΛΟΣ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ – ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΡΑΚΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ε.Ε.

GEORGIOS
PAPADOPO
oulos

Digitally signed
by GEORGIOS
PAPADOPOULOS
Date: 2025.11.05
11:34:38 +02'00'

NIKOLAOS
S TRAKOS

Digitally signed
by NIKOLAOS
TRAKOS
Date: 2025.11.03
15:42:18 +02'00'

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΙΚΟΝΩΝ	X
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	XII
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΧΑΡΤΩΝ.....	XV
A. ΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ	1
A.1 Γενικά Στοιχεία	1
A.2 Σκοπιμότητα και Στόχοι του ΕΣΧΑΣΕ	5
A.2.1 Σκοπιμότητα Υλοποίησης του Σχεδίου	5
A.2.2 Συσχέτιση με άλλα Σχέδια – Προγράμματα	6
A.3 Συνοπτική Περιγραφή του Σχεδίου	7
A.3.1 Υφιστάμενη Κατάσταση	7
A.3.2 Πρόταση Χωρικού Προορισμού Ακινήτου	31
B. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	46
B.1 Εισαγωγή – Στοιχεία Σχεδίου	46
B.2 Αρχή Σχεδιασμού.....	46
B.3 Περιοχή Μελέτης	47
B.4. Σύντομο Ιστορικό	48
B.5. Διάρθρωση Μελέτης -Θεσμικό Πλαίσιο	49
B.6. Παρουσίαση της Διαδικασίας ΣΠΕ.....	55
B.7. Η Στρατηγική Επένδυση και ο Φορέας Επένδυσης	59
B.8. Στρατηγικός Επενδυτής -Στοιχεία Φορέα Επένδυσης	61
B.9. Στοιχεία Ανάδοχου Μελετητή – Ομάδα Μελέτης	62
Γ . ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΧΕΔΙΟΥ	64
Γ.1 Σκοπιμότητα και Στόχους Υλοποίησης του Σχεδίου	64
Γ.2. Διεθνείς – Κοινοτικοί – Εθνικοί Στόχοι Προστασίας Περιβάλλοντος και Ενσωμάτωση αυτών στο Προτεινόμενο Σχέδιο.....	66
Γ.2.1. Διεθνείς και Κοινοτικοί Στόχοι	66
Γ.2.1.1. Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης.....	66
Γ.2.2. Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία – Νέα Στρατηγική της Ε.Ε. για την Αειφόρο Ανάπτυξη.....	68
Γ.2.3 8ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον	69
Γ.2.4 Στρατηγική της Ε.Ε. για την Ατμοσφαιρική Ρύπανση	71
Γ.2.5 Ενέργεια και Κλιματική Αλλαγή	72
Γ.2.6 Στρατηγική της Ε.Ε. για τη Βιοποικιλότητα με Ορίζοντα το 2030	73
Γ.2.7 Υδατικοί Πόροι.....	75
Γ.2.8. Θεματική Στρατηγική για την Προστασία του Εδάφους.....	76
Γ.2.9. Ευρωπαϊκή Σύμβαση του Τοπίου ή Σύμβαση της Φλωρεντίας (Νόμος υπ' αριθμ. 3827 ΦΕΚ 30/Α/25.02.10)	77
Γ.2.10. Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης για την Κυκλική Οικονομία.....	79
Γ.2.11. Σχέδιο Δράσης της Ε.Ε. για Μηδενική ρύπανση του αέρα, του νερού και του εδάφους.....	80
Γ.2.12 Πρωτόκολλο για την Ολοκλήρωση Διαχείριση των Παράκτιων Ζωνών τη Μεσογείου.....	81
Γ.2.13 Ευρώπη 2020- Στρατηγική για την έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη	82
Γ.2.14 Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης με προοπτική το έτος 2050	83
Γ.2.15 Κοινή Αγροτική Πολιτική.....	85

Γ.2.16 Κοινή Αλιευτική Πολιτική/ Υδατοκαλλιέργειες και Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική	86
Γ.2.17 Πολιτική για την Εδαφική Συνοχή.....	89
Γ.2.18 Νησιωτική Πολιτική	95
Γ.3. Γενικοί Εθνικοί Στόχοι και Ενσωμάτωση αυτών στο Προτεινόμενο Σχέδιο	96
Γ.3.1. Εθνική Στρατηγική για τη Βιώσιμη και Δίκαιη Ανάπτυξη 2030	96
Γ.3.2 Κυκλική Οικονομία.....	97
Γ3.2.1 Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία	97
Γ.3.2.2 Νέο Σχέδιο Δράσης της Ελλάδας για την Κυκλική Οικονομία – Οδικός Χάρτης (2021)	98
Γ.3.3 Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο για τη Διαχείριση Στερεών Αστικών Αποβλήτων	99
Γ.3.3.1 Νέο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων 2020 – 2030.....	99
Γ.3.3.2 Νέος Νόμος για την Ανακύκλωση (ΦΕΚ 129/Α/23.07.2021)	101
Γ.3.3.3 Νέο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων 2021 – 2030	102
Γ.3.3.4 Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Νοτίου Αιγαίου	104
Γ.3.4 Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»	106
Γ.3.5 Ελληνικός Τουρισμός 2030	110
Γ.3.6 Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2021 – 2027	112
Γ.3.7 Περιφερειακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου 2021 – 2027 (ΠεΠ).....	113
Γ.3.8 Αναπτυξιακή Στρατηγική της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου 2021–2025.....	115
Γ.3.9 Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου 2021 – 2027	119
Γ.4. Περιβαλλοντικοί Εθνικοί Στόχοι και Ενσωμάτωση αυτών στο Προτεινόμενο Σχέδιο	119
Γ.4.1 Ατμόσφαιρα.....	119
Γ.4.2 Ενέργεια και Κλιματική Αλλαγή	122
Γ.4.2.1 Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ)2016	122
Γ.4.2.2 Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ 2019)	123
Γ.4.2.3 Μακροχρόνια Στρατηγική για το έτος 2050 (ΜΣ 2050)	124
Γ.4.2.4 4ο Εθνικό Σχέδιο Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΣΔΕΑ)	125
Γ.4.2.5 Εθνικός Κλιματικός Νόμος 2022	126
Γ.4.2.6. Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021 – 2027» (ΠΕΚΑ)	127
Γ.4.3 Εθνική Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης για τη Βιοποικιλότητα.....	128
Γ.4.4 Δάση	129
Γ.4.4.1 Εθνική Στρατηγική για τα Δάση με ορίζοντα το 2038	129
Γ.4.4.2 Ν.998/1979 «Για την προστασία των Δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της χώρας»	130
Γ.4.5 Υδατικοί Πόροι.....	130
Γ.4.5.1 Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμίων (ΣΔΛΑΠ)	130
Γ.4.5.2 Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ)	133
Γ.5 Γενικά και Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια	135
Γ.5.1 Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης.....	135
Γ.5.2 Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό (ΦΕΚ 1138/Β/11.06.2009, ΦΕΚ 3155Β/12-12 2013)	137
Γ.5.3 Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ	139
Γ.5.4 Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	140
Γ.5.5 Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου	142

Γ.5.6 ΣΧΕΔΙΟ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ σε Περιοχές Ειδικά Ρυθμιζόμενης Πολεοδομίας (ΠΕΡΠΟ).....	146
Γ.5.7 Τοπικός και Ειδικός Πολεοδομικός Σχεδιασμός ΘΗΡΑΣ/Δ.Ε Θήρας/ Θεσμοθετημένες Χρήσεις	147
Γ.5.7.1 ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ-ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ	158
Γ.5.7.2 ΓΠΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΘΗΡΑΣ(Φηρών)/ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΓΠΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΘΗΡΑΣ(Φηρών)/ ΝΕΟ ΕΠΣ Νήσου Θήρας	158
Γ. 5.7.3 Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π Τέως Κοινότητας Οίας- Β2 ΥΠΟ στάδιο (Έτος Μελέτης: 2017)	159
Γ. 5.7.4 Τοπικός Σχεδιασμός Δημοτικής Κοινότητας. Δ.Κ Μεγαλοχωρίου	159
Γ. 5.7.5 Νέο Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο (σε εξέλιξη) Υφιστάμενη κατάσταση/ Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων Προκήρυξης για νέο ΕΠΣ	159
Γ. 5.7.6 Νόμος 4864/2021 για στρατηγικές επενδύσεις και βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος μέσω της επιτάχυνσης διαδικασιών στις ιδιωτικές και στρατηγικές επενδύσεις, δημιουργία πλαισίου για τις εταιρείες τεχνολογίας και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ανάπτυξη όπως ισχύει.....	162

Δ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΧΕΔΙΟΥ 165

Δ.1 Κύρια Χαρακτηριστικά Προτεινόμενου ΕΣΧΑΣΕ 165

Δ.1.1 Θέση και Γεωμορφολογία Περιοχής	165
Δ.1.2. Ιδιοκτησιακό Καθεστώς Ακινήτου	172
Δ.1.3.Δομημένο Περιβάλλον	175
Δ.1.4. Οδοί Πρόσβασης	177
Δ.1.5. Γεωλογική Καταλληλότητα.....	183

Δ.2 Θεσμικό Καθεστώς Ακινήτου 188

Δ.2.1 Υφιστάμενο Πολεοδομικό Καθεστώς.....	188
Δ.2.2. Αρχαιολογικές Δεσμεύσεις – Χαρακτηρισμοί	193
Δ.2.3 Αιγιαλός – Παραλία.....	195
Δ.2.4 Δασικές δεσμεύσεις-Χαρακτηρισμοί	196
Δ.2.5.Ρέματα	199
Δ.2.6. Ζώνες Προστασίας (ΖΟΕ Σαντορίνης).....	202
Δ.2.7. Ειδικές Διατάξεις και Περιορισμοί	205
Δ.2.7.1. Λοιπές Διατάξεις και Περιορισμοί	208

Δ.3. Αρχές Χωρικής Ανάπτυξης Ακινήτου..... 210

Δ.4.ΠΡΟΤΑΣΗ ΧΩΡΙΚΟΥ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ («ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ- ΑΝΑΨΥΧΗ» ΑΡ. 11, Ν. 3986/2011) 215

Δ.4.1 ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΓΕΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ.....	215
Δ.4.2. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	219
Δ.4.2.1 Τεκμηρίωση αρχιτεκτονικής πρότασης	219
Δ.4.2.2 Γενικό κτιριολογικό πρόγραμμα	221
Δ.4.3. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΦΥΤΕΥΣΕΩΝ	224
Δ.4.4 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ.....	224
Δ.4.5. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΣΚΑΦΩΝ ΒΛΥΧΑΔΑΣ	244
Δ.4.6 ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	245
Δ.4.7 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΑΣΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	245

Δ.5. ΣΧΕΔΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ 246

Ε. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ 248

Ε.1. Εισαγωγή..... 248

Ε.2 Περιγραφή Εναλλακτικών Δυνατοτήτων 248

Ε.2.1 Μηδενικό Σενάριο – Μηδενική Λύση (DO NOTHING).....	248
Ε.2.2. Εναλλακτική Λύση 1	249

Ε.2.3. Εναλλακτική Λύση 2	250
Ε.3. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ – ΑΡΔΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ.....	252
Ε.4. Συγκριτική Αξιολόγηση ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΣΕΝΑΡΙΩΝ.....	253
Ε.4.1 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΜΗΔΕΝΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ: ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΛΥΣΗ (DO NOTHING)	254
Ε.4.2. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ/ ΛΥΣΗ 1: ΔΟΜΗΣΗ ΜΕ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΕΣΧΑΣΕ «ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΧΩΡΙΟ» -ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΟΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΜΕ ΤΟ ΙΣΧΥΟΝ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΔΟΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ ΤΟΥ Ν. 3986/2011 ΚΑΙ ΤΟΥ Π.Δ. 59/2018.....	254
Ε.4.3. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ / ΛΥΣΗ 2: ΔΟΜΗΣΗ ΜΕ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΕΣΧΑΣΕ «ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ-ΑΝΑΨΥΧΗ» -ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΟΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΜΕ ΤΟ ΙΣΧΥΟΝ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΔΟΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ ΤΟΥ Ν. 3986/2011	256
Ε.4.4 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ	262
Ε.4.5. ΣΥΓΚΡΙΣΗ - ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΛΥΣΕΩΝ / ΣΥΝΟΨΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	267
Ε.4.6 Συνοπτική Αιτιολόγηση Επιλεγείσας Λύσης	274
ΣΤ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	277
ΣΤ.1 Ατμοσφαιρικό περιβάλλον – Ποιότητα αέρα	277
ΣΤ.1.1 Γενικά στοιχεία.....	277
ΣΤ.1.2 Ποιότητα της ατμόσφαιρας στην ευρύτερη περιοχή μελέτης/Αξιολόγηση της υφιστάμενης ποιότητας του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος.....	279
ΣΤ.1.3 Συμπεράσματα και Τάσεις Εξέλιξης	281
ΣΤ.2 Κλιματολογικά στοιχεία	281
ΣΤ.2.1. Κλίμα	281
ΣΤ.2.1.1 Ανεμολογικό καθεστώς	283
ΣΤ.2.1.2 Καθεστώς βροχοπτώσεων	284
ΣΤ.3 Γεωμορφολογικά και Τοπιολογικά χαρακτηριστικά για τη Σαντορίνη.....	286
ΣΤ.4 Γεωλογικά, Τεκτονικά & Εδαφολογικά χαρακτηριστικά	289
ΣΤ.4.1 Γεωλογία- Τεκτονική	289
ΣΤ.4.1.1 Γεωλογική δομή ευρύτερης περιοχής μελέτης- Τεκτονική	292
ΣΤ.4.1.3 Γεωλογική Δομή της Περιοχής Μελέτης	299
ΣΤ.4.2 Σεισμικότητα- Σεισμική επικινδυνότητα νησιωτικού χώρου Αιγαίου.....	306
ΣΤ.4.3 Υδρολιθολογικά / Υδρογεωλογικά χαρακτηριστικά	310
ΣΤ.4.3.1 Υδρολιθολογικά / Υδρογεωλογικά χαρακτηριστικά της ευρύτερης περιοχής	310
ΣΤ.4.3.2 Υδρογεωλογικές συνθήκες περιοχής ΕΣΧΑΣΕ	310
ΣΤ.4.4 Γεωθερμικά δεδομένα	313
ΣΤ.4.4.1 Πηγές Γεωθερμίας	313
ΣΤ.4.5 Δεδομένα χρήσεων γης.....	315
ΣΤ.4.6 .Θέση Ιαματικού Φυσικού Πόρου	317
ΣΤ.4.6.1. Υγειονομική μελέτη αναγνώρισης του ιαματικού φυσικού πόρου κτηματικών μεριδίων ιδιοκτησίας της ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ Α.Ε. στη θέση Βλυχάδας Νήσου Θήρας (Σαντορίνη)»	320
ΣΤ.5 Υδατικό περιβάλλον	330
ΣΤ.5.1 Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) Ν. Αιγαίου	330
ΣΤ.5.2 Επιφανειακά Ύδατα.....	332
ΣΤ.5.3 Υπόγεια Ύδατα	334
ΣΤ.5.4 Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας	335
ΣΤ.5.4.1 Μελέτες Υδατορεμάτων Π.Ν.Α.....	336
ΣΤ.5.5 Ακτογραφία.....	344

ΣΤ.5.5. 1 Κατάσταση παράκτιου περιβάλλοντος	344
ΣΤ.5.5.2 Ποιότητα νερών κολύμβησης	346
ΣΤ.6 Βιοποικιλότητα-Χλωρίδα-Πανίδα.....	347
ΣΤ.6.1 Τύποι οικοσυστημάτων – Βιοκλιματικές Ζώνες	347
ΣΤ.6.2 Χλωρίδα και πανίδα	347
ΣΤ.6.3 Προστατευόμενες Περιοχές.....	350
ΣΤ.6.3.1 Περιοχές Δικτύου Natura 2000	350
ΣΤ.6.3.2 Καταφύγια Άγριας Ζωής.....	352
ΣΤ.6.3.2 ^α Θεσμοθετημένα Καταφύγια Άγριας Ζωής Π.Ε ΘΗΡΑΣ	354
ΣΤ.6.3.3 Υγρότοποι και Υγροτοπικές εκτάσεις.....	356
ΣΤ.6.3.4 Προστατευόμενα Τοπία και Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους.....	358
ΣΤ.6.3.5 Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΠΠ) βάση οδηγίας 2000/06/ΕΚ	362
ΣΤ.6.4 Δάση και Δασικές Εκτάσεις	362
ΣΤ.7 Πληθυσμιακά Στοιχεία	365
ΣΤ.7.1 Πληθυσμιακή μεταβολή Δ. Θήρας 1991- 2021.....	365
ΣΤ.7.2. Δημογραφική Φυσιονομία Δ. Θήρας	366
ΣΤ.7.2. 1 Δημογραφική Ανάλυση της Γήρανσης	369
ΣΤ.7.2. 2 Πυκνότητα κατοίκησης	371
ΣΤ.8 Χωροταξία-Χρήσεις γης	372
ΣΤ.8.1 Οικιστικό δίκτυο	372
ΣΤ.8.1.1 Οικιστική ανάπτυξη και Αυθαίρετη Δόμηση	372
ΣΤ.8.2 Οργάνωση Υφιστάμενων Χρήσεων Γης & καλύψεις γης εξωαστικού χώρου	377
ΣΤ.8.3 Θεσμοθετημένες Χρήσεις Γης	377
ΣΤ.8.4 Χρήσεις γης στην Άμεση Περιοχή του ακινήτου	381
ΣΤ.8.4.1 Υφιστάμενες Χρήσεις γης Ευρύτερης Περιοχής & Σχέση με το Εξεταζόμενο Σχέδιο	382
ΣΤ.8.4.2 Όροι Δόμησης (Ειδικοί-Μορφολογικοί) στην Περιοχή Μελέτης.....	385
ΣΤ.8.5 Αρχιτεκτονική	388
ΣΤ.8.5.1 Παραδοσιακοί Οικισμοί	389
ΣΤ.9 Κοινωνικό-Οικονομικό Περιβάλλον	391
ΣΤ.9.1 Οικονομικές Επιδόσεις Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου	391
ΣΤ.9.2 Απασχόληση	392
ΣΤ.9.3 Παραγωγικοί τομείς	393
ΣΤ.9.3.1 Η οικονομική δραστηριότητα της ΠΕ Ν.ΑΙΓΑΙΟΥ	393
ΣΤ.9.3.2 Η οικονομική δραστηριότητα στη Σαντορίνη-Απασχολούμενοι κατά Τομέα.....	395
ΣΤ.9.4 Τουριστική Ανάπτυξη- Δείκτης ΑΕΠ στη Π.Ν.Α	398
ΣΤ.9.5 Ύδατα αναψυχής.....	398
ΣΤ.9.5.1 Ποιότητα Νερών Κολύμβησης.....	399
ΣΤ.9.5.2 Μητρώο Ταυτοτήτων Ακτών Κολύμβησης	400
ΣΤ.9.5.3 Ύδατα αναψυχής - Ύδατα κολύμβησης	400
ΣΤ.9.6 Αναπτυξιακός Χαρακτήρας, Προοπτικές Ευρύτερης Περιοχής.....	401
ΣΤ.9.6.1 Θέση και Ρόλος.....	401
ΣΤ.9.7 Οικονομική Δραστηριότητα – Ζώνες Οικονομικών Δραστηριοτήτων	401
ΣΤ.9.7.1 Δείκτες Οικονομικής Ευημερίας.....	401
ΣΤ. 9.7.2 Βασικές Κοινωνικές Υποδομές (Περίθαλψη-Πρόνοια -Εκπαίδευση)	402

ΣΤ.10 Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία-Τεχνικές Υποδομές.....	406
ΣΤ.10.1 Δίκτυα μεταφορών.....	406
ΣΤ.10.1.1 Οδικό δίκτυο.....	406
ΣΤ.10.1.2 Αεροδρόμια.....	408
ΣΤ.10.1.3 Λιμενικές Υποδομές	409
ΣΤ.10.1.3α.Καθορισμός Κατηγοριών Λιμένων Θήρας	409
ΣΤ.10.1.4 Χερσαίες Υποδομές	412
ΣΤ.10.2 Δίκτυο ύδρευσης – άρδευσης.....	413
ΣΤ.10.3 Υποδομές Επεξεργασίας -Διαχείρισης Υγρών Αποβλήτων	417
ΣΤ.10.4 Υποδομές Επεξεργασίας- Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων	418
ΣΤ.10.4.1 ΧΥΤΥ-ΧΥΤΑ-ΧΑΔΑ (για αποκατάσταση)- ΣΜΑ (ΣΤΑΘΜΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΤΩΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ)	418
ΣΤ.10.4.2 Εγκατάσταση Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΕΔΑ)	419
ΣΤ.10.4.3 Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ).....	420
ΣΤ.10.4.4. ΧΑΔΑ της Σαντορίνης - Κατασκευή ΜΕΑ	421
ΣΤ.10.4.5 Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ)	421
ΣΤ.10.4.6.Εγκαταστάσεις Ανακύκλωσης συσκευών και υλικών-Γωνίες Ανακύκλωσης.....	422
ΣΤ.10.5 Ενεργειακές Υποδομές- Ανανεώσιμες Πηγές ΑΠΕ	423
ΣΤ.10.5.1 Ενέργεια	423
ΣΤ.10.5.2 Γεωθερμία	427
ΣΤ.10.5.3 Ανάπτυξη ΑΠΕ (Φ/Β- ΑΙΟΛΙΚΩΝ-ΥΒΡΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ).....	427
ΣΤ.10.5.4 Δίκτυο Τηλεπικοινωνιών	428
ΣΤ.10.5.5 Πάρκα Κεραιών	429
ΣΤ.10.6. Κίνδυνοι για την Ανθρώπινη Υγεία	430
ΣΤ.10.6.1 Ανθρωπογενείς πιέσεις στο περιβάλλον.....	430
ΣΤ.10.7 Κίνδυνοι για την ανθρώπινη υγεία, την πολιτιστική κληρονομιά και το περιβάλλον λόγω ατυχημάτων ή καταστροφών	434
ΣΤ.10.7.1 Οργάνωση Δικτύου Πρόληψης και Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών	434
ΣΤ.10.7.2 Ο θεσμοθετημένος ρόλος των δήμων στην Πολιτική Προστασία.....	438
ΣΤ.10.7.3 Σχέδια Διαχείρισης ΈΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ - Προστασία Ηφαιστείου Σαντορίνης	439
ΣΤ.10.7.4 Κλιματική αλλαγή.....	457
ΣΤ.11 Πολιτιστική κληρονομιά.....	459
ΣΤ.11.1 Κηρυγμένοι Αρχαιολογικοί Χώροι και Μνημεία	459
ΣΤ.11.1.1 Ζώνες Προστασίας Μνημείων	468
ΣΤ.11.1.2 ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ -ΤΟΠΩΝ	469
ΣΤ.11.2 Φυσική Πολιτιστική Κληρονομιά	470
ΣΤ.11.2.1 Πολιτιστική Ιδιοκτησία	471
ΣΤ.11.2.1α Θεματικά Μουσεία	472
ΣΤ.11.2.1β Χαρακτηρισμένοι Αρχαιολογικοί χώροι της Π.Ε Θήρας	473
ΣΤ.11.2.1γ Πολιτιστικές Διαδρομές	475
ΣΤ.11.2.1δ Ψηφιακός Ξεναγός	475
ΣΤ.11.2.1ε Βιβλιοθήκες	477

ΣΤ.11.2.1στ Μοναστηριακά συγκροτήματα και Ιεροί Ναοί	478
ΣΤ.11.2. 2. Ενάλεια Πολιτιστική Κληρονομιά.....	489
ΣΤ. 12.ΤΑΣΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ/ΠΡΟΤΥΠΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ.....	495
ΣΤ.12.1.ΦΕΡΟΥΣΑ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ (Φ.Ι) ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	495
ΣΤ.12.2.ΠΡΟΤΥΠΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	497
Ζ. ΕΚΤΙΜΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	501
Ζ.1 Εισαγωγή.....	501
Ζ.2. Μεθοδολογία εκτίμησης και Αξιολόγησης επιπτώσεων στο Περιβάλλον ανά Παράμετρο	502
Ζ.2.1 Επιπτώσεις στο Ατμοσφαιρικό περιβάλλον – κλίμα	503
Ζ.2.2 Επιπτώσεις στη Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα.....	504
Ζ.2.3 Επιπτώσεις στα ΎΔΑΤΑ	507
Ζ.2.3.1 Επιπτώσεις στα Επιφανειακά Ύδατα	507
Ζ.2.3.2 Επιπτώσεις στα Θαλάσσια Ύδατα	508
Ζ.2.4 Επιπτώσεις στο ΕΔΑΦΟΣ	508
Ζ.2.5. Επιπτώσεις στο ΤΟΠΙΟ.....	509
Ζ.2.6. Επιπτώσεις στον ΠΛΗΘΥΣΜΟ και την ΥΓΕΙΑ	510
Ζ.2.7 Επιπτώσεις στον ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ/ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	512
Ζ.2.8 Επιπτώσεις στα ΥΛΙΚΑ-ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ/ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.....	513
Ζ.3. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΝΑ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟ	514
Ζ.3.1. Ως προς την Ατμόσφαιρα-Κλίμα.....	514
Ζ.3.2. Ως προς τη Βιοποικιλότητα-Χλωρίδα-Πανίδα.....	516
Ζ.3.3. Ως προς τα Ύδατα(Επιφανειακά-Θαλάσσια)	519
Ζ.3.4. Ως προς το Έδαφος.....	521
Ζ.3.5. Ως προς τον Πληθυσμό/Υγεία	523
Ζ.3.6. Ως προς τον Πολιτισμό/ Πολιτιστική Κληρονομιά.....	527
Ζ.3.7. Ως προς το Τοπίο	529
Ζ.3.8. Ως προς τα Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία/ Τοπική /Οικονομία	531
Ζ.3.9. Ως προς την Ενέργεια	533
Ζ.3.10. Ως προς το Ακουστικό Περιβάλλον.....	535
Ζ.3.11.Ως προς τις Χρήσεις Γης/ Χωροταξικός Σχεδιασμός & Πολεοδομική Συμβατότητα	537
Ζ.3.12 Συνολική Αξιολόγηση.....	539
Ζ.4. ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ στο ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΝΑ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟ	545
Ζ.4.1 Μέτρα για το ατμοσφαιρικό περιβάλλον.....	545
Ζ.4.2 Μέτρα για τη βιοποικιλότητα – χλωρίδα - πανίδα.....	546
Ζ.4.3. Μέτρα για τα Ύδατα	546
Ζ.4.4.Μέτρα για το έδαφος	547
Ζ.4.5 Μέτρα για το Τοπίο.....	548
Ζ.4.6 Μέτρα για τον πληθυσμό και την ανθρώπινη υγεία	549
Ζ.4.7 Μέτρα για την πολιτιστική κληρονομιά	549
Ζ.4.8. Μέτρα για τα Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία.....	550
Ζ.5. Παρακολούθηση των Επιπτώσεων	550
Ζ.5.1 Παρακολούθηση εδαφικών και γεωτεχνικών χαρακτηριστικών	552
Ζ.5.2 Παρακολούθηση υδατικού περιβάλλοντος.....	552
Ζ.5.3.Παρακολούθηση οικολογικών στοιχείων	552
Ζ.5.4. Παρακολούθηση χρήσεων γης	552
Ζ.5.5.Παρακολούθηση τεχνικών υποδομών	552
Ζ.5.6 Παρακολούθηση του έργου	553
Ζ.6.Προτεινόμενοι Δείκτες για τις Δράσεις του Γενικού Προγραμματικού Σχεδίου	553

Z.6.1 Κριτήρια σχεδιασμού δεικτών.....	553
Z.6.2 Τα Στοιχεία που απαιτούνται – Προτεινόμενο Σύστημα παρακολούθησης	554
H. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	555
H.1. Συνοπτική Περιγραφή του Σχεδίου	556
Θ. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΕΚΥΨΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΗΣ Σ.Μ.Π.Ε.....	564
I. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ	565
K. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	567

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1. Χάρτης Προσανατολισμού	1
Εικόνα 2. ΕΙΚ. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: (ΧΑΡΤΗΣ ΠΑΡΑΛΙΑΣ), ΕΙΚ. ΔΕΞΙΑ: πρώην εργοστάσιο τοματοχυμού ιδ. Νομικού	4
Εικόνα 3. Απόσπασμα χάρτη από Google Earth. Η ασφαλτοστρωμένη οδός συνδέει τον επαρχιακό δρόμο Φηρών - Όρμου Περίσσης με το λιμάνι της Βλυχάδας και τους οικισμούς Εμπορείο και Μεγαλοχώρι με την παράλια και το λιμάνι της Βλυχάδας.	4
Εικόνα 4. Χάρτης ανάγλυφου Σαντορίνης (Πηγή: https://www.Santorini.info.gr)	11
Εικόνα 5. Γεωλογικός Χάρτης Θήρας, έκδοσης ΙΓΜΕ κλίμακας 1:50.000 (Πηγή: ΙΓΜΕ, Επεξεργασία από Δρ. Γιαννουλόπουλο Π.)	13
Εικόνα 6. ΠΗΓΕΣ ΠΛΑΚΑΣ	15
Εικόνα 7. Χάρτης ορίων του πιθανού γεωθερμικού πεδίου χαμηλής ενθαλπίας της Σαντορίνης (Πηγή: ΙΓΜΕ, Δ/ΝΣΗ Γεωθερμίας και Θερμομεταλλικών Υδάτων)	16
Εικόνα 8. ΕΙΚ.ΑΝΩ -ΜΕΣΗ: ΠΑΡΑΛΙΑ ΒΛΥΧΑΔΑΣ, ΕΙΚ.ΚΑΤΩ: ΛΙΜΑΝΑΚΙ ΒΛΥΧΑΔΑΣ	19
Εικόνα 9α. Χάρτης: Καταφύγιο άγριας ζωής Δήμου Θήρας (Με κίτρινο χρώμα απεικονίζεται το Καταφύγιο Άγριας Ζωής, με κόκκινο βέλος η θέση της επένδυσης)	25
Εικόνα 10β. Χάρτης: Μικροί Υγρότοποι Δήμου Θήρας	27
Εικόνα 11γ. Χάρτης: Τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους Δήμου Θήρας	28
Εικόνα 12δ. Χάρτης: ιστορικών τόπων Δήμου Θήρας	30
Εικόνα 13. Α) Περιοχή Επέμβασης(ΒΛΥΧΑΔΑ) Β) Ζώνη Άμεσης Επιρροής. Δ.Κ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	46
Εικόνα 14. Η θέση της υπό πολεοδόμηση έκτασης στην ευρύτερη περιοχή (Χάρτης ΓΥΣ 1:50000)- πηγή ΜΓΚ Αθανασιάδης 2023	47
Εικόνα 15. Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης της Ατζέντας 2030 των Ηνωμένων Εθνών	66
Εικόνα 16. Τομείς Δράσης και Στόχοι Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας	68
Εικόνα 17. Ένα βιώσιμο μέλλον για όλους τους τόπους και τους κατοίκους της Ευρώπης, Πηγή: (European Commission, 2020).....	93
Εικόνα 18. Ενδεικτικοί επιλεγμένοι προορισμοί για τους οποίους στα πλαίσια της συνολικής στρατηγικής αναπτύχθηκε ολοκληρωμένη Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης με στόχο την ενίσχυση της τουριστικής τους ανάπτυξης.....	111
Εικόνα 19. Υψομετρικές Ζώνες Περιοχής Ενδιαφέροντος	167
Εικόνα 20.Απόσπασμα δορυφορικής εικόνας Google, όπου φαίνονται το μορφολογικό ανάγλυφο και οι μορφολογικές κλίσεις στην περιοχή μελέτης	168
Εικόνα 21. Χάρτης Γεωτεμαχίων από το Κτηματολόγιο	173
Εικόνα 22. ΧΑΡΤΗΣ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΜΕ ΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΟΥΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ ΘΗΡΑΣ... ..	175
Εικόνα 23. Περιοχή ακινήτου Πηγή :κτηματολόγιο	176
Εικόνα 24. ΧΑΡΤΗΣ :ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΟ ΟΡΙΟ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	176
Εικόνα 25. Απόσπασμα χάρτη των ΚΑΕΚ του κτηματολογίου. Ο ασφαλτοστρωμένος δρόμος φαίνεται με κίτρινο χρώμα.	178
Εικόνα 26. Χάρτης : Εντοπισμός 1 έτος λήψης 1945.....	179
Εικόνα 27. Χάρτης : Εντοπισμός 2 έτος λήψης 2015.....	180
Εικόνα 28. Απόσπασμα χάρτη από τη Google Earth έτους 2003, στον οποίο φαίνεται ότι ο δρόμος έχει ασφαλτοστρωθεί.....	181
Εικόνα 29α. Απόσπασμα χάρτη από τη Google Earth έτους 2023, στον οποίο εμφανίζονται οι 4 θεσεις εισόδων – κομβών συνδεσης με το τοπικό δίκτυο	182
Εικόνα 30. Μνημειακός χάρτης Νότιας Σαντορίνης (πηγή: https://www.arxaiologikoktimatologio.gov.gr/)	194
Εικόνα 31. Δημοσιευμένοι αρχαιολογικοί χάρτες (ΦΕΚ 108ΑΑΠ/2016).....	194
Εικόνα 32. Δασικός Κυρωμένος Χάρτης με τη Θέση της Επένδυσης	198
Εικόνα 33. Ίχνη Κτιρίων στη ΖΟΕ	203
Εικόνα 34. ΤΟΜΗ 1: ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΛΥΧΩΡΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ, ΧΩΡΟΥ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ	225
Εικόνα 35. MASTER PLAN – ΤΟΜΗ 1: ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΛΥΧΩΡΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ, ΧΩΡΟΥ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ	225
Εικόνα 36. ΤΟΜΗ 2: ΧΩΡΟΣ ΕΠΙΔΕΙΞΗΣ - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	226
Εικόνα 37. MASTER PLAN – ΤΟΜΗ 2: ΧΩΡΟΣ ΕΠΙΔΕΙΞΗΣ - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ	226

Εικόνα 38. ΤΟΜΗ 3: ΥΠΟΣΚΑΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ	227
Εικόνα 39. MASTER PLAN – ΤΟΜΗ 3: ΥΠΟΣΚΑΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ.....	227
Εικόνα 40. ΤΟΜΗ 4: ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΤΙΡΙΩΝ RECEPTION ΚΑΙ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ	228
Εικόνα 41. MASTER PLAN – ΤΟΜΗ 4: ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΤΙΡΙΩΝ RECEPTION ΚΑΙ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ	228
Εικόνα 42. ΤΟΜΗ 5: ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ Α' ΚΑΙ ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ Β'	229
Εικόνα 43. MASTER PLAN – ΤΟΜΗ 5: ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ Α' ΚΑΙ ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ Β' ..	229
Εικόνα 44. ΤΟΜΗ 6: ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ Γ'	230
Εικόνα 45. MASTER PLAN – ΤΟΜΗ 6: ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ Γ'	230
Εικόνα 46. Συμβολίζεται με κόκκινο περίγραμμα και μικρές πλάγιες κόκκινες γραμμές η απαλλοτρίωση της χωμάτινης οδού	231
Εικόνα 47. Ισόπεδος Κόμβος Γ' - Masterplan – Μηκοτομή οδού 2 (Βορράς-Νότος).....	234
Εικόνα 48. Απόσπασμα από το master plan. Συντεταγμένες 1-5 και 54-71 της έκτασης της χωμάτινης οδού μετά την απαλλοτρίωση.....	235
Εικόνα 49. Απόσπασμα από το master plan. Συντεταγμένες 6-11 και 45-53 της έκτασης της χωμάτινης οδού μετά την απαλλοτρίωση.....	235
Εικόνα 50. Απόσπασμα από το master plan. Συντεταγμένες 19-22 της έκτασης της χωμάτινης οδού μετά την απαλλοτρίωση	236
Εικόνα 51. Θέσεις Γεωτρήσεων	241
Εικόνα 52. Λιμάνι Βλυχάδας.....	244
Εικόνα 53. Φυσική – πολιτιστική κληρονομιά και τοπίο της Σαντορίνης	286
Εικόνα 54. Εξέλιξη του Ηφαιστειακού Πεδίου τα τελευταία 70.000 χρόνια	290
Εικόνα 55. ΑΠΟΨΗ ΚΡΑΤΗΡΑ ΗΦΑΙΣΤΕΙΟΥ	291
Εικόνα 56. Γεωλογικός χάρτης της Σαντορίνης (Βουγιουκλάκης 1997)	292
Εικόνα 57. Γεωλογικός Χάρτης Θήρας, έκδοσης ΙΓΜΕ κλίμακας 1:50.000 επεξεργασμένος από τον Δρ. Γιαννουλόπουλο Π.	294
Εικόνα 58. Δημοσίευση σε εφημερίδα	295
Εικόνα 59. ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΣΕΙΣΜΟ	296
Εικόνα 60. Νέα Καμένη	297
Εικόνα 61. Γεωλογικός χάρτης Σαντορίνης και περιοχής μελέτης (πηγή: ΥΠΑΝ, 2005).	311
Εικόνα 62. Υδρολιθολογικός χάρτης Σαντορίνης και περιοχής μελέτης (πηγή: ΥΠΑΝ, 2005).....	313
Εικόνα 63. Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας στην περιοχή των Κυκλάδων (Οκτ 2019).	336
Εικόνα 64. Συνολική κατάσταση (ποιοτική και ποσοτική) των ΥΥΣ της νήσου Θήρας.	338
Εικόνα 65. Χάρτης περιοχής μελέτης.	339
Εικόνα 66. Υδραυλική μηκοτομή της παροχής αιχμής 50ετίας για τον δυτικό κλάδο.	340
Εικόνα 67. Υδραυλική μηκοτομή της παροχής αιχμής 50ετίας για τον ανατολικό κλάδο.	341
Εικόνα 68.: Διάγραμμα μεταβολής της ταχύτητας ροής στον δυτικό κλάδο.	342
Εικόνα 69. Διάγραμμα μεταβολής της ταχύτητας ροής στον ανατολικό κλάδο.	342
Εικόνα 70. ΚΟΚΚΙΝΗ ΠΑΡΑΛΙΑ.....	344
Εικόνα 71. ΠΑΡΑΛΙΑ ΒΛΥΧΑΔΑΣ.....	344
Εικόνα 72. Χάρτες ΒΥΘΟΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΚΤΩΝ (Πηγή: DIMITRIOS OIKONOMIDIS//AUT.G)	345
Εικόνα 73. Περιοχές δικτύου NATURA 2000 Δήμου Θήρας	352
Εικόνα 74. Χάρτης : Καταφύγιο άγριας ζωής Δήμου Θήρας	353
Εικόνα 75. Χάρτης: Με κίτρινο χρώμα απεικονίζεται το Καταφύγιο Άγριας Ζωής	354
Εικόνα 76. Χάρτης: Με μπλε κουκκίδες απεικονίζονται οι νησιωτικοί υγρότοποι Θήρας	357
Εικόνα 77. Απόσπασμα δασικού χάρτη περιοχής μελέτης (Πηγή : www.ktimatologio.gr)	364
Εικόνα 78. Διάγραμμα: Καλύψεις Γης CORINE, 2018	380
Εικόνα 79. Απασχολούμενοι στο Δήμο Θήρας κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας	395
Εικόνα 80. Παραλίες στη Σαντορίνη (Πηγή :Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας (https://www.santoriniports.gov.gr/el/beaches)	399
Εικόνα 81 Αρχαιολογικοί χώροι (ΦΕΚ 108/ΑΑΠ/2016)	406
Εικόνα 82. Χάρτης βασικού οδικού δικτύου Δήμου Θήρας. Πηγή: Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας - Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών, 2017.....	408
Εικόνα 83. Μονάδες Αφαλάτωσης της ΔΕΥΑ Θήρας, GOOGLE	415
Εικόνα 84. Χάρτης υδραυλικής αγωγιμότητας της Θήρας. Πηγή: Κουράκος, 2010.....	417
Εικόνα 85. Εγκαταστάσεις Ε.Ε.Λ. Δήμου Θήρας Πηγή: Ζώρζος, 2016.	418
Εικόνα 86. ΚΔΑΥ ΘΗΡΑΣ.....	420
Εικόνα 87. Αιολικό δυναμικό	425
Εικόνα 88: Αιολικός σταθμός Θηρασίας (Πηγή: PAE).....	425
Εικόνα 89. Ηλικάλο δυναμικό (Πηγή: πρόγραμμα ΔΙΚΤΥΟ ΑΕΙΦΟΡΩΝ ΝΗΣΩΝ «ΔΑΦΝΗ»).....	426

Εικόνα 90. Χάρτης ΑΠΕ Θήρας: Το πράσινο βέλος δείχνει τη μονάδα ΑΠΕ με άδεια εγκατάστασης στο απόσπασμα γεωπληροφοριακού χάρτη ΡΑΕ με τις μονάδες ΑΠΕ	428
Εικόνα 91 1 ^ο ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟ ΣΕΙΣΜΟ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΦΗΡΩΝ	440
Εικόνα 92 ΣΧΕΔΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ Ν.ΘΗΡΑΣ	441
Εικόνα 93. Ο κρατήρας του Ηφαιστείου	442
Εικόνα 94. Πηγή: Santo Protect 2017:	443
Εικόνα 95 ΧΑΡΤΗΣ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ.....	449
Εικόνα 96 Περιοχή Μέλτης - Ν.Αιγαίο.....	458
Εικόνα 97 Αρχαιολογικοί Χώροι	474
Εικόνα 98. Διάγραμμα: Διαγραμματική απεικόνιση της εξέλιξης των επισκεπτών σε Μουσεία / Αρχαιολογικούς χώρους στην Π.Ε. Θήρας, 2018-2023 (Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, INSETE Intelligence, Επεξεργασία της Ομάδας Μελέτης)	475
Εικόνα 99 Χώρος βιβλιοθήκης	477
Εικόνα 100 Μονή Προφ. Ηλία	478

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1. Παρατηρημένα είδη ορνιθοπανίδας στο νησιωτικό σύμπλεγμα της Σαντορίνης σύμφωνα με e-bird (Sullivan, B.L., C.L. Wood, M.J. Iliff, R.E. Bonney, D. Fink, and S.Kelling, 2009)	22
Πίνακας 2. Σημαντικά είδη πανίδας στην ΕΖΔ GR4220003"Σαντορίνη: Παλαιά Και Νέα Καμένη - Προφήτης Ηλίας"	23
Πίνακας 3. Περιβαλλοντικές παράμετροι σε σχέση με τους Περιβαλλοντικούς Στόχους.	37
Πίνακας 4. Επιπτώσεις από υλοποίηση του ΕΣΧΑΣΕ	41
Πίνακας 5: Στοιχεία επικοινωνίας μελετητή	62
Πίνακας 6: Οι Στρατηγικές Προτεραιότητες της ευρωπαϊκής Εδαφικής AGENDA	91
Πίνακας 7. Συνοπτική περιγραφή του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0».....	106
Πίνακας 8: Εξειδίκευση του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου 2021-2025 σε Αναπτυξιακούς Στόχους και Προτεραιότητες	117
Πίνακας 9. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ	155
Πίνακας 10. Χαρακτηριστικά γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της λεκάνης απορροής	171
Πίνακας 11: Εκτάσεις ΚΑΕΚ.....	172
Πίνακας 12: Ορίων Στάθμης Θορύβου.....	208
Πίνακας 13: Προτεινόμενος ΣΔ.....	223
Πίνακας 14. Πίνακας συντεταγμένων περιοχής προς απαλλοτρίωση για την ανάγκη δια πλάτυνσής της υφιστάμενης χωμάτινης οδού.....	232
Πίνακας 15. Θέση υδρογέωτρησης σε WGS '84 και ΕΓΣΑ '87.	239
Πίνακας 16. Τεχνικά Χαρακτηριστικά Υδρογέωτρησης.....	240
Πίνακας 17. ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ (2024) ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΩΝ	265
Πίνακας 18. Συγκριτική αξιολόγηση εναλλακτικών δυνατοτήτων	269
Πίνακας 19. Θέση υδρογέωτρησης σε WGS '84 και ΕΓΣΑ '87.	318
Πίνακας 20. Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων φυσικοχημικών παραμέτρων	323
Πίνακας 21. Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων ιοντικής σύστασης	324
Πίνακας 22. Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων μετάλλων και ιχνοστοιχείων	324
Πίνακας 23. Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων λοιπών χημικών παραμέτρων	325
Πίνακας 24. Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων πολυκυκλικών αρωμ. υδρογ/κων	325
Πίνακας 25. Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων αλογονοοξικών οξέων	326
Πίνακας 26. Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων υπερφθοροαλκυλιωμένων ουσιών	326
Πίνακας 27. Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων μικροβιολογικών παραμέτρων	327
Πίνακας 28. Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων φυσικοχημικών παραμέτρων	328
Πίνακας 29. Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων ραδιολογικών παραμέτρων	329
Πίνακας 30. ΠΙΝΑΚΑΣ με «Ειδική Ζώνη Διατήρησης» ΠΝΑ (Κυκλάδων) με κωδικό GR4220003	330
Πίνακας 31. Παράκτια υδατικά συστήματα στη Θήρα	333
Πίνακας 32: Υπόγεια Υδατικά Συστήματα στη Θήρα	334
Πίνακας 33. Οικολογική κατάσταση και Χημική κατάσταση παράκτιων ΥΣ	335
Πίνακας 34. Χημική και ποσοτική κατάσταση Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων στη Θήρα.....	335
Πίνακας 35. Υπόγεια Υδατικά Συστήματα Ν. Θήρας.....	337
Πίνακας 36. Τα Σημεία δειγματοληψίας ακτών Θήρας.....	346

Πίνακας 37. Παρατηρημένα είδη ορνιθοπανίδας στο νησιωτικό σύμπλεγμα της Σαντορίνης σύμφωνα με τη βάση δεδομένων e-bird (Sullivan, B.L., C.L. Wood, M.J. Iliff, R.E. Bonney, D. Fink, and S.Kelling, 2009)	348
Πίνακας 38. Σημαντικά είδη πανίδας στην ΕΖΔ GR4220003"Σαντορίνη: Παλαιά Και Νέα Καμένη - Προφήτης Ηλίας"	349
Πίνακας 39. Καταφύγια Αγρίας Ζωής Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.....	355
Πίνακας 40. Πληθυσμιακά μεγέθη και εξέλιξη μόνιμου πληθυσμού, 1991-2021	366
Πίνακας 41. Μόνιμος και Πραγματικός Πληθυσμός Δήμου Θήρας.	366
Πίνακας 42: Η Δημογραφική Φυσιογνωμία του Δήμου Θήρας ανά Δημοτική Ενότητα και Κοινότητα, 2021.....	366
Πίνακας 43. Πληθυσμιακή Διάρθρωση του Δήμου Θήρας 2011	367
Πίνακας 44. Πληθυσμιακή Διάρθρωση της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου	369
Πίνακας 45: Προσδιορισμός μόνιμου και πραγματικού πληθυσμού Δήμου Θήρας βάσει παρεχόμενων	370
Πίνακας 46: Κατανομή μόνιμου πληθυσμού ανά ηλικιακές ομάδες και δείκτες γήρανσης και εξάρτησης, 2011	371
Πίνακας 47. Στοιχεία CORINE ανά χρήση για το έτος 2018	378
Πίνακας 48. ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	395
Πίνακας 49. Οικονομικά ενεργός – μη ενεργός μόνιμος πληθυσμός στο Δήμο Θήρας, 2021	396
Πίνακας 50. Οικονομικώς ενεργός πληθυσμός κατά φύλο ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας και θέση στο επάγγελμα	397
Πίνακας 51. Ξενοδοχειακό Δυναμικό Θήρας για το έτος 2020	397
Πίνακας 52. Ενοικιαζόμενα Δωμάτια Θήρας για το έτος 2019	398
Πίνακας 53. Αριθμός σημείων παρακολούθησης και Ταυτοτήτων υδάτων κολύμβησης ανά Περιφέρεια με έτος αναφοράς το 2023.....	400
Πίνακας 54: Εγκαταστάσεις Ε.Ε.Λ. Δήμου Θήρας	421
Πίνακας 55. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΧΩΡΩΝ ΚΑΤΑΦΥΓΗΣ ΣΤΗ ΘΗΡΑ.....	435
Πίνακας 56. Σχέδιο Αντιμετώπισης πλημμυρικών φαινομένων στη ν.Θήρα	450
Πίνακας 57. Παρακολούθηση χάρτη πρόβλεψης κινδύνου δασικής πυρκαγιάς	450
Πίνακας 58. Έργα αντιπυρικής προστασίας δασών και δασικών εκτάσεων	451
Πίνακας 59. Καθαρισμοί βλάστησης για τη μείωση του κινδύνου	451
Πίνακας 60. Μέτρα για την αποφυγή πρόκλησης πυρκαγιάς από τη λειτουργία του Χώρου Εναπόθεσης Αστικών Απορριμμάτων και της σκάλας Γυαλού Φηρών.	452
Πίνακας 61. Μέτρα για την αποφυγή εκδήλωσης πυρκαγιάς από την εκτέλεση γεωργικών και άλλων εργασιών περιορισμένης έκτασης στην ύπαιθρο ή από χρήση πυροτεχνημάτων.	452
Πίνακας 62. Ενημέρωση κοινού για κίνδυνο πυρκαγιών	452
Πίνακας 63. Επιτήρηση αλσουλίων και επικινδύνων περιοχών – Μικτές Περιπολίες.....	453
Πίνακας 64. Συνεργασία φορέων με το Πυροσβεστικό Σώμα για τη διάθεση υλικών και μέσων και τη διενέργεια ασκήσεων και ενημέρωση για εκδήλωση συμβάντων	453
Πίνακας 65. Οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών λόγω δασικής πυρκαγιάς.....	453
Πίνακας 66. Κινητοποίηση και συντονισμός Εθελοντικών Οργανώσεων - Οργάνωση Εθελοντισμού σε επίπεδο Δήμων	454
Πίνακας 67. Αρχαιολογικοί χώροι και τα ιστορικά μνημεία της Θήρας, όπως κηρύχθηκαν με τα ΦΕΚ που τους αντιστοιχούν	460
Πίνακας 68: Τα σημαντικότερα Θεματικά Μουσεία στη Σαντορίνη	472
Πίνακας 69. Επισκέπτες σε Μουσεία / Αρχαιολογικούς χώρους στην Π.Ε. Θήρας, 2018-2023....	475
Πίνακας 70. Μοναστηριακά συγκροτήματα και Ιεροί Ναοί	478
Πίνακας 71 εκτιμώμενος μέγιστος ημερησίος πληθυσμός/πληθυσμός αιχμής	498
Πίνακας 72 Κατηγορίες Ακτών ανάλογα με τα φυσικά χαρακτηριστικά και τον βαθμό χρήσης	499
Πίνακας 73 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ	504
Πίνακας 74 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ.....	505
Πίνακας 75 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΠΟΒΛΗΤΑ	506
Πίνακας 76 ΕΠΙΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΔΑΦΟΣ	509
Πίνακας 77 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΤΟΠΙΟ	510
Πίνακας 78 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ.....	511
Πίνακας 79 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	512
Πίνακας 80 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΑ ΥΛΙΚΑ-ΠΕΡΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	513
Πίνακας 81 Εκτίμηση και αξιολογήση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς την Ατμόσφαιρα-Κλίμα	514

Πίνακας 82 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς τη Βιοποικιλότητα-Χλωρίδα-Πανίδα	516
Πίνακας 83 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς τα Ύδατα	519
Πίνακας 84 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς το Έδαφος	521
Πίνακας 85 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς τον Πληθυσμό	523
Πίνακας 86 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς την Υγεία	525
Πίνακας 87 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς τον Πολιτισμό/Πολιτιστική Κληρονομιά	527
Πίνακας 88 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς το Τοπίο	529
Πίνακας 89 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς τα Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία / Τοπική Οικονομία	531
Πίνακας 90 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς την Ενέργεια	533
Πίνακας 91 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς το Ακουστικό Περιβάλλον	535
Πίνακας 92 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς τις Χρήσεις Γης/Χωροταξικό Σχεδιασμό & Πολεοδομική Συμβατότητα	537
Πίνακας 93 Συνολικός πίνακας επιπτώσεων	544
Πίνακας 94 Πίνακας Προτεινόμενων Δεικτών Παρακολούθησης	555

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΧΑΡΤΩΝ

Χάρτης 1. Τοπογραφικός Χάρτης Σαντορίνης (πηγή: Γεωλογικό τμήμα ΑΠΘ).....	10
Χάρτης 2. Λεκάνες Απορροής Ποταμού (ΛΑΠ) του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου	131
Χάρτης 3: Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου Θήρας, Πηγή: (Βουλέλλης, 2021), από Αρχείο πολεοδομίας Τεχνικής Υπηρεσίας Δήμου Θήρας (ΦΕΚ 144 Δ'/2012)	148
Χάρτης 4. ΖΟΕ I, II, III Θήρας, Πηγή: ΥΠΕΚΑ	149
Χάρτης 5: Ζώνες ΖΟΕ Θήρας , Πηγή: (Βουλέλλης, 2021)	149
Χάρτης 6. Χάρτης με όριο ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΣΧΑΣΕ	165
Χάρτης 7: Εντοπισμός Θέσης Ακινήτου	188
Χάρτης 8. ΟΡΙΟ ΑΙΓΙΑΛΟΥ -ΠΑΡΑΛΙΑΣ ΣΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	195
Χάρτης 9. Χάρτης Αιγιαλού	196
Χάρτης 10: ΖΟΕ Σαντορίνης	202
Χάρτης 11: Χρήσεων Γης	207
Χάρτης 12. Πηγή: (Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, 2021)	308
Χάρτης 13. Χάρτης Απόσπασμα Σεισμοτεκτονικού Χάρτη του Ι.Γ.Μ.Ε. (αρχικής κλίμακας 1:500.000).....	308
Χάρτης 14. Χάρτης χρήσεων γης στη Σαντορίνη	316
Χάρτης 15. Θέση περιοχής μελέτης.....	317
Χάρτης 16. Απόσπασμα από το τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:5.000 της ΓΥΣ, φύλλα 8612/3 και 8612/5.	319
Χάρτης 17. Λεκάνες Απορροής Ποταμού (ΛΑΠ) του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου	332
Χάρτης 18. ΔΑΣΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	363
Χάρτης 19. ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΟ ΟΡΙΟ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	373
Χάρτης 20 ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ -ΟΡΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ Ν.ΘΗΡΑΣ	374
Χάρτης 21 ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ -ΟΡΙΑ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ Ν.ΘΗΡΑΣ	376
Χάρτης 22. Καλύψεις Γης CORINE Land Cover, 2018 , Πηγή: (Αρπακουλάκη, 2021).....	378
Χάρτης 23. Χάρτης: Καλύψεις Γης Corine Land Cover, 2006-2018-Πηγή: (Βουλέλλης, 2021) από CORINE	381
Χάρτης 24 Χάρτη Χρήσεων Γης Νήσου Θήρας	383
Χάρτης 25: Κατανομή υφιστάμενης κτιριακής κάλυψης, 2020	384
Χάρτης 26. ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	387
Χάρτης 27. Παραδοσιακοί οικισμοί Σαντορίνης.....	391
Χάρτης 27. Απεικόνιση Γεωτρήσεων Θήρας. Πηγή: Παπαχρήστου (2014).....	414
Χάρτης 28. Χάρτης : Χωρική Κατανομή Κινδύνων για το πιθανότερο Σενάριο (ΤΑΛΩΣ 2).....	444
Χάρτης 29. Χάρτης του καθ.Λέκκα με τις Ζώνες Υψηλού Κινδύνου	445
Χάρτης 30. Κηρυγμένες περιοχές στη Θήρα σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω πλημμυρών για το 2019, όπως έχει καταγράψει η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	446
Χάρτης 31. ΠΕΖΟΠΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ	495

Α. ΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Α.1 Γενικά Στοιχεία

Η παρούσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων συντάσσεται στο πλαίσιο των απαιτούμενων ενεργειών για την αξιοποίηση του ιδιωτικού ακινήτου ιδιοκτησίας της «ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ», στην περιοχή Πλατύναμος στη Βλυχάδα του Δήμου Θήρας.

Εικόνα 1. Χάρτης Προσανατολισμού

Αντικείμενο της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) είναι η εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, που μπορεί να επιφέρει η εφαρμογή του Ειδικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικής Επένδυσης (ΕΣΧΑΣΕ) του Ακινήτου Περιοχής Βλυχάδας Νήσου Σαντορίνης και η πρόταση μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων αυτών.

Η ΣΜΠΕ υλοποιείται με βάση τις προβλέψεις της ΚΥΑ 107017/28-8-2006 (ΦΕΚ 1225/Β/05-09-2006), με την οποία έγινε η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων.

Ως περιοχή μελέτης της ΣΜΠΕ ορίζεται το σύνολο της περιοχής που αλληλοεπιδρά και αναμένεται να επηρεαστεί άμεσα ή έμμεσα από την επιδιωκόμενη αξιοποίηση, δηλαδή ολόκληρο το νησί της Σαντορίνης και επομένως ο Δήμος Θήρας.

Το προς αξιοποίηση ακίνητο εντοπίζεται στο νοτιοανατολικό άκρο της Δ.Κ. Μεγαλοχωρίου. Το εξεταζόμενο ακίνητο βρίσκεται στην περιοχή Βλυχάδα της νήσου Σαντορίνης. Απέχει από τα Φηρά, το λιμάνι και τον Κρατικό Αερολιμένα Σαντορίνης εξίσου 11 χλμ. και το σύνολο της επιφάνειάς του αντιστοιχεί σε 112.492,26 τ.μ. και αποτελείται από 10 γεωτεμάχια.

Η περιοχή της επένδυσης υπάγεται διοικητικά στον Δήμο Θήρας (Δημοτική Κοινότητα Μεγαλοχωρίου) και στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου εκτείνεται σε μια μεγάλη θαλάσσια ζώνη από τις ακτές της Αττικής (Μακρόνησος) έως τα νότια παράλια της

Τουρκίας (Καστελόριζο), καθώς περιλαμβάνει τα νησιωτικά συμπλέγματα των Κυκλάδων και των Δωδεκανήσων.

Η Σαντορίνη, που βρίσκεται στο νοτιότερο τμήμα των Κυκλάδων, είναι ένα από τα πλέον χαρακτηριστικά και γραφικά κυκλαδονήσια και ταυτόχρονα ένας από τους πιο γνωστούς τουριστικούς προορισμούς, που έχει διακριθεί σε παγκόσμιο επίπεδο για το ενεργό ηφαίστειο με την εντυπωσιακή καλντέρα και το ηλιοβασίλεμά της.

Έδρα του Δήμου Θήρας είναι η Χώρα Φηρά, που βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα του νησιού. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι το προτεινόμενο έργο δεν ασκεί σημαντική επίδραση στα οικοσυστήματα των προστατευόμενων περιοχών της Σαντορίνης, χερσαία, υδροτοπικά, παράκτια και θαλάσσια. Οι επιπτώσεις του αναμένεται ότι θα αφορούν αποκλειστικά την περιοχή παρέμβασης.

Η περιοχή του ακινήτου βρίσκεται εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης και εκτός ορίων οικισμού προ του 1923 ή κάτω των 2000 κατοίκων στη θέση Πλατύναμος στην περιοχή Βλυχάδας της ΔΚ Μεγαλοχωρίου της νήσου Θήρας (Σαντορίνη)

Η περιοχή του προς αξιοποίηση ακινήτου δεν βρίσκεται σε επαφή με θεσμοθετημένες περιοχές που να ανήκουν στο εθνικό σύστημα προστατευόμενων περιοχών του Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ Α' 60). Επιπλέον δεν βρίσκεται εντός της ζώνης αρχαιολογικού χώρου, ωστόσο ολόκληρο το νησί της Σαντορίνης, έχει επίσημα χαρακτηριστεί ως «περιοχή ιδιαίτερου φυσικού κάλλους» και προστατεύεται από ειδική νομοθεσία (ΦΕΚ 1127/Β/1972).

Το επενδυτικό σχέδιο «SANTORINI VALVIS VOLCANIC SPA» του επενδυτικού φορέα με την επωνυμία «ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ Α.Ε.» χαρακτηρίστηκε ως Στρατηγική Επένδυση κατά την έννοια του ν. 4864/2021, με την ένταξή του στην κατηγορία «Στρατηγική Επένδυση 1», της υποπερ. αβ' της περ. α της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4864/2021 και την απόδοση των κινήτρων του άρθρου 7 και άρθρου 9 του ν. 4864/2021, λαμβάνοντας υπόψη τις παραδοχές, τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στη σχετική γνωμοδότηση της «Ελληνικής Εταιρείας Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε» προς την Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων, όπως αυτή εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας την 27.04.2023 (ΑΠΣ 413).

Το πρόγραμμα αξιοποίησης της ιδιωτικής περιουσίας, στο οποίο εντάσσεται η μελέτη ΕΣΧΑΣΕ του Ακινήτου Περιοχής Βλυχάδας, Νήσου Σαντορίνης, αποσκοπεί στην απόδοση αειφόρου βιώσιμης επενδυτικής ταυτότητας στο ακίνητο, προκειμένου να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις αξιοποίησής του.

Ο φορέας του έργου είναι η εταιρεία «Αθηναίων Γη Ανώνυμη Ξενοδοχειακή, Επενδυτική, Συμβουλευτική, Τεχνική και Οικοδομική Εταιρεία». Η εν λόγω εταιρεία είναι μέλος του επιχειρηματικού ομίλου του Ιωάννου Βάλβη, ομογενούς επιχειρηματία με έδρα την Ρουμανία και επιχειρηματικές δραστηριότητες σε πολλές χώρες του κόσμου.

Το επενδυτικό σχέδιο προβλέπει την τουριστική αξιοποίηση του ακινήτου με τη δημιουργία **Πολυτελούς SPA και ξενοδοχείου 5 αστέρων** κλασσικού τύπου και τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών σε έκταση 112.492,26τ.μ. (εξαιρούμενης της ζώνης ρεμάτων και παραλίας συνολικής

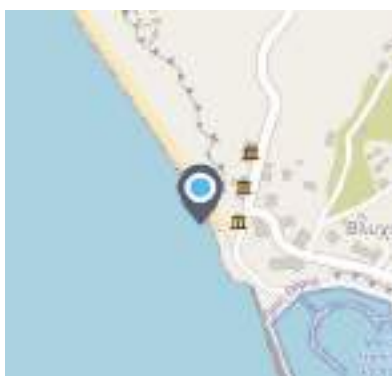
έκτασης 8.018,14 τ.μ.) συνολικής δόμησης 15.984,54 τ.μ. και συνολικής δυναμικότητας 166 κλινών και ΣΔ 0,153.

Το κόστος της επένδυσης ανέρχεται σε **67.500.000€** και από την υλοποίηση των ανωτέρω θα δημιουργηθούν κατά βιώσιμο τρόπο **75** νέες θέσεις εργασίας (Ε.Μ.Ε.). Η προτεινόμενη επένδυση (τουριστικό θέρετρο) θα περιλαμβάνει ενδεικτικά

- ✓ Πολυτελές SPA (υπηρεσίες θερμαλισμού, ευεξίας, αναζωογόνησης, θαλασσοθεραπείας, λουτροθεραπείας, κλπ.).
- ✓ Κεντρικό κτίριο με reception, lobby, γραφεία, κοιτώνες βάρδιας, παρασκευαστήριο και τους χώρους εστίασης (καφέ, εστιατόριο)
- ✓ Εσωτερική πισίνα, σάουνα, χώρους θεραπείας, γυμναστήριο, hair and nail studio κ.α.
- ✓ Πολυτελή επιπλωμένα διαμερίσματα και σουίτες με τζακούζι με ιδιωτικούς υπαίθριους χώρους και πισίνες (υπέργεια και υπόσκαφα)
- ✓ Υφιστάμενα κτίρια και η προνομιακή βίλα που υφίστανται νομίμως θα ενταχθούν στο συνολικό σχέδιο του θέρετρου.
- ✓ Συγκροτήματα γευσιγνωσίας (δοκιμαστήριο, κάναβες, κοιτώνες κ.α.)
- ✓ Μονάδα επίδειξης για τις εργασίες του οινοποιείου και του ελαιουργείου

Όλες οι προτεινόμενες χρήσεις και εγκαταστάσεις περιλαμβάνονται στη γενική κατηγορία χρήσεων γης Τουρισμός – Αναψυχή, του άρθρου 11 του ν.3986/2011 (ΦΕΚ 152 Α'), όπως ισχύει.

Η πρόσβαση στο έργο γίνεται από τα βορειοανατολικά μέσω ασφαλτοστρωμένου δρόμου που συνδέει τον επαρχιακό δρόμο Φηρών – Όρμου Περίσσης με το λιμάνι της Βλυχάδας. Ο δρόμος αυτός είναι υφιστάμενος από πολύ παλιά προ του 1923 και συνδέει τους οικισμούς Εμποριό και Μεγαλοχώρι με την παραλία και το λιμάνι της Βλυχάδας και το παλιό εργοστάσιο ντομάτας.. Ο δρόμος αυτός έχει πλάτος μεγαλύτερο από 5,5 μέτρα, ενώ σε πολλά σημεία έχει πλάτος 6 – 8 μ. Θα κατασκευαστεί εσωτερικά του ακινήτου οδικό δίκτυο πλάτους 6 μ. και εμβαδού 2.900 τ.μ., με το οποίο θα συνδέεται με το υφιστάμενο οδικό δίκτυο. Για τη μικρότερη δυνατή επιβάρυνση στο φυσικό τοπίο το οδικό δίκτυο θα διαμορφωθεί σε ήπιας κυκλοφορίας απόλυτα προσαρμοσμένο στο φυσικό περιβάλλον.

Εικόνα 2. ΕΙΚ. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: (ΧΑΡΤΗΣ ΠΑΡΑΛΙΑΣ), ΕΙΚ. ΔΕΞΙΑ: πρώην εργοστάσιο τοματοχυμού ιδ. Νομικού

Εικόνα 3. Απόσπασμα χάρτη από Google Earth. Η ασφαλτοστρωμένη οδός συνδέει τον επαρχιακό δρόμο Φηρών - Όρου Περίσσης με το λιμάνι της Βλυχάδας και τους οικισμούς Εμπορείο και Μεγαλοχώρι με την παράλια και το λιμάνι της Βλυχάδας.

A.2 Σκοπιμότητα και Στόχοι του ΕΣΧΑΣΕ

A.2.1 Σκοπιμότητα Υλοποίησης του Σχεδίου

Η επένδυση Santorini Valvis Volcanic Spa (SVVS) που εγκρίθηκε από την ΔΕΣΕ (ΦΕΚ 3201/Β/15.5.2023) με Κοινή Απόφαση Υπουργών, μεταξύ των οποίων και ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, είναι απολύτως συμβατή με τον υπερκείμενο χωροταξικό σχεδιασμό αλλά και την περιβαλλοντική νομοθεσία, έχει **αιεφόρο και βιώσιμο χαρακτήρα**, σέβεται προστατεύει και αναδεικνύει το περιβάλλον, χωρίς να δημιουργεί πρόβλημα στην φέρουσα ικανότητα της περιοχής και του νησιού.

Ο σχεδιασμός αυτού του Επενδυτικού Σχεδίου ξεκινά με βασικό σκεπτικό ότι δεν πρέπει να διαταραχθεί η φυσιογνωμία του νησιού και της περιοχής επένδυσης. Από τα σενάρια χωρικής ανάπτυξης προκρίνεται το σενάριο με πρότυπο κέντρο θερμαλισμού και SPA και Ξενοδοχείο 5*, δυναμικότητας 166 κλινών, πολυχώρους εκδηλώσεων και συνεδρίων, επισκέψιμες πρότυπες αμπελοκαλλιέργειες, μονάδες επίδειξης τοπικών αγροτικών προϊόντων (κρασί, λάδι), ως εναλλακτική λύση ήπιας έντασης χρήσεων τουρισμού και ως η βέλτιστη σχέση μεταξύ χωροταξικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής προοπτικής του χώρου και της ευρύτερης περιοχής.

Στόχος της επένδυσης είναι να δημιουργηθεί ένα πολύ υψηλού επιπέδου, ολοκληρωμένο τουριστικό θέρετρο, το οποίο αποτελεί το πλέον σύγχρονο μοντέλο τουριστικής ανάπτυξης διεθνώς, να προσελκύει έναν ικανό αριθμό επισκεπτών που αφορούν όλες τις γενιές επισκεπτών. Επιπλέον να δημιουργεί ένα περιβάλλον ικανό να συνδυάσει τη γοητεία ενός ξενοδοχείου και κατοικιών με τον επαγγελματικό τουρισμό και τον τουρισμό υγείας και ευεξίας, με την οικογενειακή ατμόσφαιρα, την προώθηση τοπικών προϊόντων και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα με τις σύγχρονες πολυτέλειες. Η οικιστική ανάπτυξη του έργου ακολουθεί υψηλές προδιαγραφές αισθητικής της αρχιτεκτονικής σύνθεσης σε συνδυασμό με τον βιοκλιματικό σχεδιασμό των κτιρίων, που εναρμονίζεται/ενσωματώνεται στο περιβάλλον, υπηρετώντας ποικίλες αλλά ήπιες μορφολογικές παρεμβάσεις και αποφεύγοντας την «επανάληψη» του «μαζικού» μοντέλου. Όλες οι κατασκευές συνδυάζονται με έργα ανάδειξης των φυσικών στοιχείων του περιβάλλοντος και εκτεταμένης δενδροφύτευσης.

Η πολεοδομική διαμόρφωση του έργου βασίζεται σε υψηλές αρχιτεκτονικές και αισθητικές προδιαγραφές, αξιοποιώντας τον βιοκλιματικό σχεδιασμό για την ομαλή ένταξη των κτιρίων στο φυσικό περιβάλλον. Παράλληλα, εφαρμόζονται ήπιες παρεμβάσεις στη μορφολογία του χώρου, αποφεύγοντας την τυποποίηση και τη μαζική ανάπτυξη. Όλες οι κατασκευές συνοδεύονται από παρεμβάσεις που αναδεικνύουν τα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής, σε συνδυασμό με εκτεταμένες φυτεύσεις, ενισχύοντας την αλληλεπίδραση του δομημένου χώρου με το φυσικό τοπίο.

Η **επένδυση αποσκοπεί** στην ανάπτυξη υποδομών υψηλής ποιότητας, με στόχο την προσέλκυση επισκεπτών υψηλής αγοραστικής δύναμης, δημιουργώντας μια σταθερή και αφοσιωμένη πελατειακή βάση που θα απολαμβάνει μια μοναδική εμπειρία φιλοξενίας.

Παράλληλα, επιδιώκει να επεκτείνει τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου, καθιστώντας την περιοχή έναν ελκυστικό προορισμό καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Επιπλέον, το έργο αναμένεται να συμβάλει σημαντικά στη δημιουργία μεγάλου αριθμού θέσεων εργασίας καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, τόσο κατά τη φάση της κατασκευής όσο και στη μετέπειτα λειτουργία του. Στόχος είναι επίσης η αντιστροφή της πληθυσμιακής μείωσης στην περιοχή, καθώς και η τόνωση της τοπικής οικονομίας μέσω της ανάπτυξης νέων δραστηριοτήτων, δημιουργώντας παράλληλα πολλές έμμεσες θέσεις εργασίας.

Πέρα από την ανάπτυξη του τομέα των υπηρεσιών και του τουρισμού, το εγχείρημα συνδέεται άμεσα με την τοπική παραγωγή, καθώς θα αυξήσει τη ζήτηση για προϊόντα της περιοχής. Αυτό θα έχει θετικό αντίκτυπο όχι μόνο στον πρωτογενή τομέα, όπως η γεωργία και η αμπελουργία, αλλά και στον δευτερογενή, ενισχύοντας τη μεταποίηση και τις τοπικές βιοτεχνίες.

A.2.2 Συσχέτιση με άλλα Σχέδια – Προγράμματα

Το προτεινόμενο Σχέδιο εντάσσεται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο αναπτυξιακού και χωροταξικού σχεδιασμού, το οποίο καθορίζεται από τις κατευθύνσεις της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας, καθώς και από τις οδηγίες των εγκεκριμένων Εθνικών και Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων. Συνεπώς, ο συνολικός και ειδικότερος χωροταξικός και αναπτυξιακός προσανατολισμός της περιοχής μελέτης διαμορφώνεται από τα ακόλουθα σχέδια:

Αναπτυξιακά πλαίσια πολιτικής

- Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021 – 2027 (ΕΣΠΑ)
- Περιφερειακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου 2021 – 2027 (ΠεΠ Νοτίου Αιγαίου)
- Αναπτυξιακή Στρατηγική της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου 2021 – 2025
- Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου 2014-2020
- Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης Νοτίου Αιγαίου 2021-2025

Γενικά & Ειδικά Χωροταξικά πλαίσια

- Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΦΕΚ 128Α/03.07.2008)
- Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό (ΦΕΚ 1138Β/11.06.2009)
- Νέο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό (σε διαβούλευση /2024)
- Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ 2464Β/3.12.2008)
- Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

- Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή Περιφέρειας Ν. Αιγαίου (2022)
- Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες (ΦΕΚ 2505/Β/04.11.2011)
- Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία (ΦΕΚ 151/ΑΑΠ/13.04.2009)

A.3 Συνοπτική Περιγραφή του Σχεδίου

A.3.1 Υφιστάμενη Κατάσταση

Στο παρόν κεφάλαιο της Σ.Μ.Π.Ε. παρουσιάζονται συνοπτικά τα βασικά χαρακτηριστικά της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος τόσο στην περιοχή μελέτης όσο και στην ευρύτερη περιοχή που επηρεάζεται από το προτεινόμενο Σχέδιο, σύμφωνα με την διαδικασία που προβλέπει η ΚΥΑ 107017/2006 (ΦΕΚ1225/Β/5-9-2006), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Ατμοσφαιρικό περιβάλλον – Ποιότητα αέρα

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης «Επικαιροποίηση της χαρτογραφικής απεικόνισης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης μέσω της καταγραφής ατμοσφαιρικών εκπομπών των πηγών και ανάπτυξης κατάλληλου υπολογιστικού εργαλείου», διαπιστώνεται ότι η περιοχή του προτεινόμενου Σχεδίου δεν συγκαταλέγεται στις ζώνες με αυξημένα επίπεδα ατμοσφαιρικής ρύπανσης, όπως προσδιορίστηκαν από την εν λόγω έρευνα. Επιπλέον, η ευρύτερη περιοχή δεν περιλαμβάνει οικισμούς ή ζώνες με υψηλές συγκεντρώσεις ατμοσφαιρικών ρύπων.

Αξιολογώντας και τις συνθήκες διασποράς των ρύπων, οι οποίες κρίνονται ευνοϊκές λόγω της επικράτησης μέτριων έως και ισχυρών ανέμων στην περιοχή, η ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος στην ευρύτερη περιοχή του προτεινόμενου ΕΣΧΑΣΕ χαρακτηρίζεται ως πολύ καλή και συμμορφώνεται πλήρως με τις ισχύουσες προδιαγραφές.

Κλιματολογικά στοιχεία

Το κλίμα της Σαντορίνης είναι Μεσογειακού τύπου με μέτριες βροχές, ήπιους χειμώνες, σχετικά θερμά και ξηρά καλοκαίρια και μεγάλη ηλιοφάνεια όλο σχεδόν το χρόνο. Ο χειμώνας είναι ήπιος, με μέση θερμοκρασία περίπου 10 °C. Ομίχλη παρατηρείται πολύ σπάνια στην περιοχή.

Οι βροχοπτώσεις σημειώνονται κυρίως το χειμώνα, την άνοιξη και το φθινόπωρο, ενώ είναι περιορισμένες έως μηδαμινές το καλοκαίρι. Γενικά, το κλίμα μπορεί να χαρακτηριστεί ευνοϊκό για την ανάπτυξη «ξηροφυτικής» Μεσογειακής βλάστησης. Το έδαφος είναι εύφορο και ευνοεί την καλλιέργεια των αμπελιών και της ντομάτας. Το νησί είναι σχεδόν άνυδρο με ελάχιστα πηγαία νερά.

Τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο, ο καιρός χαρακτηρίζεται από ζεστές μέρες με συχνές απρόβλεπτες αλλαγές της θερμοκρασίας. Οι μήνες Ιούνιος και Σεπτέμβριος χαρακτηρίζονται κυρίως από ηλιόλουστες μέρες με μέτριες έως υψηλές θερμοκρασίες.

Η Σαντορίνη παρότι είναι το νοτιότερο νησί των Κυκλάδων είναι και το ψυχρότερο. Αυτό οφείλεται κυρίως στους βορειοανατολικούς ανέμους, οι οποίοι επικρατούν στην περιοχή.

Ανεμολογικό καθεστώς

Οι καλοκαιρινοί μήνες Ιούλιος και Αύγουστος είναι οι θερμότεροι μήνες του έτους με ξηρό κλίμα και συχνά ψυχρό αέρα τα βράδια. Σε αυτούς τους μήνες παρουσιάζονται και τα γνωστά μελέμια του Αιγαίου Πελάγους, τα οποία ξεκινούν απότομα και μπορεί να διαρκέσουν πολλές μέρες. Οι μήνες Οκτώβριος και Φεβρουάριος χαρακτηρίζονται από χαμηλότερες θερμοκρασίες με λογικές ποσότητες βροχόπτωσης.

Καθεστώς βροχοπτώσεων

Το κλίμα της Σαντορίνης παρουσιάζει ιδιομορφίες - παρόλο που είναι το νοτιότερο νησί των Κυκλάδων είναι και το ψυχρότερο - που οφείλονται στο ότι: την άνοιξη και το καλοκαίρι, κυρίως τις πρωινές ώρες, επικρατούν δροσερές συνθήκες, ενώ τις βραδινές ώρες εμφανίζεται συχνά ομίχλη. Στην νότια παραθαλάσσια πλευρά του νησιού που ξεκινά από το Ακρωτήρι και συνεχίζει ανατολικά μέχρι την Βλυχάδα, το τοπίο κυριαρχείται από τα λευκά σκληρά ηφαιστειακά πετρώματα της Θηραϊκής γης, καταλήγοντας σε απόκρημνες, κατακόρυφες πλαγιές λίγο πριν την θάλασσα. Η παραλία καλύπτεται από σκούρα άμμο και μικρά ηφαιστειακά μαύρα βότσαλα. Από την συνεχόμενη μεγάλη παραλία, συνολικού μήκους περίπου δύο χιλιομέτρων, στην οποία καταλήγουν κάθετα, διαδοχικοί πολυσχιδείς χωματόδρομοι, ξεχωρίζουν οι παραλίες Ερος και της Βλυχάδας, όπου κυριαρχεί η σκουρόχρωμη άμμος. Και οι δύο είναι οργανωμένες στην αρχή τους, ενώ το τοπίο που τις περιβάλλει πραγματικά εντυπωσιακό και μοναδικό.

Σε σχέση με τα κλιματικά χαρακτηριστικά της περιοχής μελέτης, σύμφωνα με ΑΠΟΦΑΣΗ Αριθμ. ΔΕΠΕΑ/οικ.178581 της 12η Ιουλίου του 2017, ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ Αρ. Φύλλου 2367 περί «Έγκρισης Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων» και σύμφωνα με το Αρθρ.6. κατά το οποίον η ελληνική επικράτεια διαιρείται σε τέσσερεις (4) κλιματικές ζώνες Α,Β,Γ και Δ, με βάση τις βαθμομέρες θέρμανσης, η περιοχή μελέτης, στο σύνολό της, υπάγεται στην Α' κλιματική ζώνη, που υπολογίζεται ως η θερμότερη σε σχέση με τις υπόλοιπες.

Κλιματική αλλαγή

Μέσω του προγράμματος LIFE TERRACESCAPE “Μετατροπή των εγκαταλειμμένων τοπίων αναβαθμίδων σε πράσινες υποδομές μέσω συμμετοχικής επιστάσις γης για καλύτερη προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή” (LIFE 16 CCA/GR/000050).γίνεται μία εκτίμηση της τρωτότητας των επιδεικτικών περιοχών και λοιπών νησιών του Αιγαίου στην κλιματική αλλαγή, εκτίμηση της ευαισθησίας διαφορετικών οικοσυστημάτων στην κλιματική αλλαγή και

προσδιορίζονται οι κλιματικές προβλέψεις για τα νησιά του Αιγαίου. Αναμένονται αλλαγές στον τομέα της γεωργίας, καθώς η θερμοκρασία, οι βροχοπτώσεις και η αύξηση στη συχνότητα των ακραίων καιρικών φαινομένων επηρεάζουν τη βιωσιμότητά της, καθώς και στον τριτογενή τομέα μέσω της αύξησης του θερμικού στρες.

Γεωμορφολογικά & Τυπολογικά χαρακτηριστικά

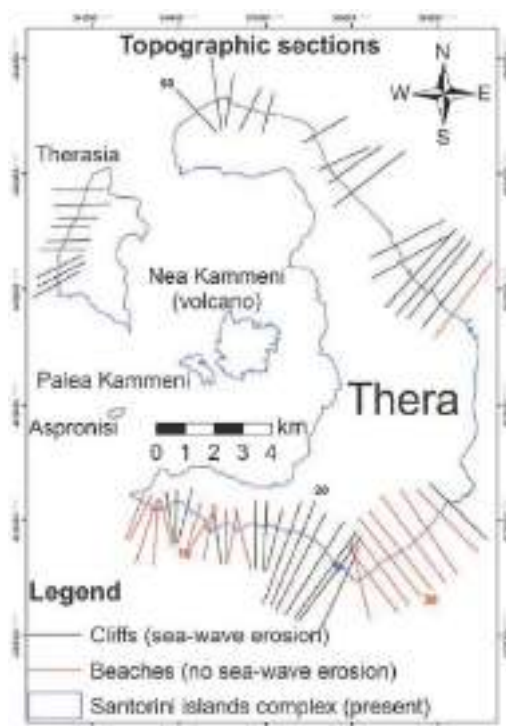
Η Σαντορίνη είναι ένα ηφαιστειογενές νησί με ποικιλόμορφο ανάγλυφο. Στο μεγαλύτερο μέρος της είναι πεδινή, ενώ στην περιοχή του ηφαιστείου κυριαρχούν βραχώδεις και ημιβραχώδεις εκτάσεις. Το έδαφός της είναι εξαιρετικά εύφορο, υποστηρίζοντας την καλλιέργεια αμπελιών, φάβας και της χαρακτηριστικής άνυδρης ντομάτας.

Το γεωμορφολογικό ανάγλυφο του νησιού έχει διαμορφωθεί από ηφαιστειακές εκρήξεις, με αποτέλεσμα τη δημιουργία της απόκρημνης καλντέρας, των ηφαιστειακών νησίδων (Νέα και Παλαιά Καμένη, Χριστιανά, Κολούμπο) και των παραθαλάσσιων βράχων από ελαφρόπετρα και λάβα.

Αρχιτεκτονικά, η Σαντορίνη διαθέτει τυπολογικά χαρακτηριστικά που συνδέονται με τη φυσική της μορφολογία. Οι υπόσκαφες κατοικίες, λαξευμένες στο ηφαιστειογενές έδαφος, προσφέρουν φυσική μόνωση, ενώ η διάταξη των οικισμών στις πλαγιές της καλντέρας ακολουθεί το φυσικό τοπίο, δημιουργώντας το χαρακτηριστικό πολεοδομικό προφίλ του νησιού.

Η ιδιαίτερη γεωμορφολογία και η αρχιτεκτονική τυπολογία της Σαντορίνης διαμορφώνουν ένα μοναδικό τοπίο, που αποτελεί βασικό παράγοντα της τουριστικής ανάπτυξης του νησιού.

Το γήπεδο της επένδυσης βρίσκεται στο υψίπεδο Πλατύναμος, το οποίο έχει επίπεδη κλίση και ήπια μορφολογία σε ένα τμήμα του οικοπέδου λόγω των επικρατουσών κλιματολογικών και εδαφολογικών συνθηκών, έχει δημιουργηθεί ένα ατελές υδρογραφικό δίκτυο με κλάδους που έχουν την μορφή μισγαγγειών μικρού μήκους. Το οικόπεδο χαρακτηρίζεται από το μακρόστενο σχήμα του και εκτείνεται από την παραλία της Βλυχάδας μέχρι 1 χλμ περίπου βορειότερα στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο που συνδέει τον επαρχιακό δρόμο Φηρών - Όρμου Περίσσης με το λιμάνι της Βλυχάδας και ο προσανατολισμός του είναι Βορειοανατολικός.

Χάρτης 1. Τοπογραφικός Χάρτης Σαντορίνης (πηγή: Γεωλογικό τμήμα ΑΠΘ)

Στο νότιο τμήμα της Δ.Κ Μεγαλοχωρίου στην ευρύτερη περιοχή της επένδυσης δεν υπάρχουν αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικοί τόποι, παραδοσιακοί οικισμοί, προστατευόμενες περιοχές NATURA, καταφύγια άγριας ζωής, μικροί υγρότοποι, γεωλογικά ενδιαφέροντες και μοναδικοί σχηματισμοί πέραν της ζώνης των 150 μ. της παραλίας της Βλυχάδας που προστατεύει επαρκώς η υφιστάμενη ΖΟΕ..

Το μακρόστενο σχήμα του ακινήτου που εκτείνεται από την παραλία μέχρι βορειότερα, έχει τους πιο έντονους σχηματισμούς στα δυτικά της έκτασης, τα πλατώματα στο ανατολικό και τις κοιλότητες με ήπιες κλίσεις στο βόρειο τμήμα.

Τα απόλυτα υψόμετρα στην έκταση του ακινήτου της μελέτης κυμαίνονται από 8,4 μ. έως 83,6 μ. Συγκεκριμένα, το μέγιστο υψόμετρο της περιοχής του ακινήτου εντοπίζεται στο βορειοανατολικό μέρος της έκτασης, με απόλυτο υψόμετρο που ανέρχεται σε +83,6 μ., ενώ το μικρότερο εντοπίζεται στα νότια και νοτιοδυτικά με απόλυτο υψόμετρο +8,6 μ.

Κύριο γεωμορφολογικό χαρακτηριστικό της περιοχής αποτελεί ο επιμήκης αυχένας που αναπτύσσεται σε διεύθυνση Β - Ν και «διαχωρίζει» την έκταση του συνολικού ακινήτου σε δυτικού και ανατολικού προσανατολισμού. Ο αυχένας εμφανίζει το μέγιστο υψόμετρο των 72 μ., εντός της έκτασης του Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε., στη βόρεια απόληξή του, και το ελάχιστο υψόμετρο των 53,2 μ.. Στο τμήμα αυτό η κλίση είναι ήπια της τάξης του 3,5% . Από το πλάτυσμα αυτό η περιοχή έχει και το προσωνύμιο «Πλατύναμος».

Στο υπόλοιπο τμήμα του οικοπέδου δυτικά του αυχένα υπάρχουν τμήματα όπου η κλίση του εδάφους μπορεί να χαρακτηριστεί κατά τόπους έντονη, με κλίσεις εδάφους μεταξύ 35% και 70%,

ενώ σε ορισμένες θέσεις ξεπερνά το 70% και σε θέσεις κρημνών υπερβαίνει το 86%. Στα ανατολικά - νοτιοανατολικά και κατάντη του επιμήκη αυχένα, η μορφολογία του εδάφους είναι αισθητά ηπιότερη, χωρίς κρημούς και η επιφάνεια του εδάφους να κατανέμεται σχεδόν ισόποσα, σε περιοχές με κλίσεις μεταξύ 35% και 70% καθώς και περιοχές με κλίσεις μικρότερες του 35%. Στα νότια και κατάντη του επιμήκη αυχένα έως την παραλία της Βλυχάδας η μορφολογία του εδάφους είναι αισθητά εντονότερη, με κρημούς με κλίσεις μεταξύ 35% και 80% . Στα τμήματα αυτά δεν προτείνεται δόμηση

Εικόνα 4. Χάρτης ανάγλυφου Σαντορίνης (Πηγή: <https://www.Santorini.info.gr>)

Στην περιοχή απαντά σχετικά ήπιο μορφολογικό ανάγλυφο στο κεντρικό τμήμα της, το οποίο διαμορφώνεται πιο απότομο στο δυτικό και νοτιοανατολικό τμήμα της και ιδιαίτερα έντονο στο νοτιότερο τμήμα της, στην ακτή. Οι πιο έντονες μορφολογικές κλίσεις παρατηρούνται κατά μήκος της ακτής και κατά μήκος των ρεμάτων στα δυτικά, οι οποίες υπερβαίνουν τις 50°.

Γεωλογικά δεδομένα

Το ανάγλυφο των νησιών του νησιωτικού συμπλέγματος Κυκλάδων παρουσιάζει εξαιρετικά ενδιαφέρουσα εναλλαγή μεταξύ πεδινών εκτάσεων και ορεινών εξάρσεων. Συνολικά το 42% της έκτασης του νομού χαρακτηρίζεται πεδινή, το 26% ημιορεινή και το 32% ορεινή. Κάθε νησί εμφανίζει τις ιδιαιτερότητές του.

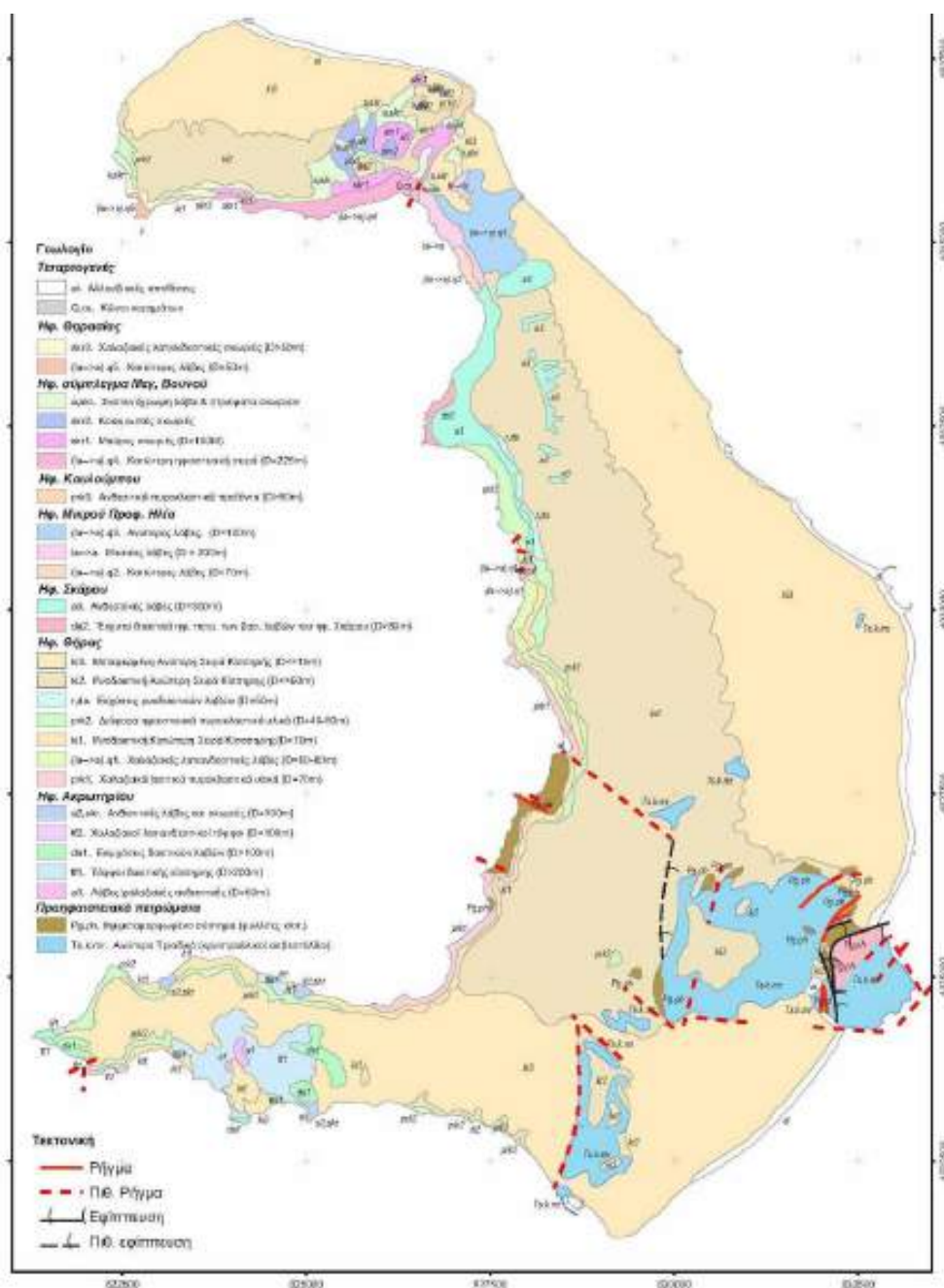
Η μορφολογία των νησιών οφείλεται κατά κύριο λόγο στην γεωλογική ιστορία της περιοχής. Έτσι, υπάρχουν ορεινοί όγκοι από μάρμαρα, γρανίτες ή σχιστόλιθους, καθώς και ηφαίστεια όπως της Μήλου ή της Σαντορίνης (καλντέρα) και μικρές αλλουβιακές κοιλάδες που διασχίζονται από

ρέματα, κατά κανόνα χειμαρρώδους ροής. Συγκεκριμένα, στα νησιά Θήρα, Κίμωλος και Μήλος συναντώνται μεγάλες εκτάσεις ηφαιστειακών εκχύσεων.

Χαρακτηρίζονται ως γεωλογικά μνημεία στη Θήρα τα κάτωθι:

- Ηφαιστειακό συγκρότημα της Σαντορίνης, Ηφαιστειακός κρατήρας
- Καλδέρα – Φυσικές τομές της καλδέρας, Στρώματα της Μινωικής έκρηξης,
- Ηφαιστειακή φλέβα (dyke) Θηρασιάς, Σύγχρονη ηφαιστειότητα – Καμένη,
- Τριαδικά απολιθώματα Megalodon, απολιθωμένη χλωρίδα.

Στο σύνολο της ευρύτερης περιοχής επικρατούν εντονότερες διαδικασίες κατά βάθος διάβρωσης και ταπείνωσης της χέρσου προς το επίπεδο της θάλασσας που βρίσκεται νότια, σε σχέση με τις διαδικασίες διάβρωσης σε άλλες γειτονικές περιοχές του νησιού.

Εικόνα 5. Γεωλογικός Χάρτης Θήρας, έκδοσης ΙΓΜΕ κλίμακας 1:50.000 (Πηγή: ΙΓΜΕ, Επεξεργασία από Δρ. Γιαννουλόπουλο Π.)

Ο επιφανειακός ηφαιστειακός σχηματισμός της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης (ΚΙ3), χαρακτηρίζεται ως τεφρή έως καστανωπή κίσσηρη και υλικά τέφρας με φακοειδής παρεμβολές ογκολίθων. Αποτελείται από πιο λεπτόκοκκα υλικά που περιέχουν μικρά λιθικά και κλάσματα κίσσηρης. Συνίσταται από χαλαρά πυροκλαστικά υλικά που διαβρώνονται πολύ εύκολα και έτσι από κάποια σημεία του νησιού λείπουν εντελώς. Οι αποθέσεις αυτές στα πρανή της καλδέρας έχουν μικρό πάχος (0.7-2) ή λείπουν, ενώ στην πλευρά της παραλίας έχουν πάχος έως και 40m. Η προέλευσή τους είναι αμφιλεγόμενη.

Στην παρουσία του εν λόγω σχηματισμού, ο οποίος χαρακτηρίζεται από φτωχά τεχνικογεωλογικά χαρακτηριστικά, μικρή σχετικά συνεκτικότητα, ευκολία στην εκσκαψιμότητα και μεγαλύτερη επιδεκτικότητα στη διάβρωση, σε σχέση με τους υπόλοιπους επιφανειακούς ηφαιστειακούς σχηματισμούς της Θήρας, σε συνδυασμό με την δράση των διαβρωτικών παραγόντων, οφείλεται η πολύ ιδιαίτερη γεωμορφολογική εικόνα της περιοχής της Βλυχάδας.

Γεωθερμικά δεδομένα

Η Θήρα, η Θηρασιά και το Ασπρονήσι είναι τα υπολείμματα του προϊστορικού στρογγυλού νησιού, όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως. Τα νησιά αυτά περιβάλλουν μια βαθιά υδάτινη λεκάνη (καλντέρα), από το κέντρο της οποίας αναδύθηκαν τα νησάκια Παλαιά και Νέα Καμένη. Η καλδέρα έχει διαστάσεις 11,7 χλμ. και βάθος που φτάνει τα 390 μ.

Οι απόκρημνοι γκρεμοί της καλδέρας της Θήρας και της Θηρασιάς, φθάνουν σε ύψος μεγαλύτερο των 300 μ. από το επίπεδο της θάλασσας, όπως π.χ. στο ακρωτήριο Τούρλος. Η νοτιοανατολική Θήρα κυριαρχείται από δύο ορεινούς όγκους του υποβάθρου, τα βουνά Προφήτης Ηλίας και Μέσα Βουνό και την κορυφογραμμή του Γαβρήλου, τα οποία είναι οι προεξέχουσες κορυφές του προ ηφαιστειακού νησιού. Η αρχική δυτική ακτή αυτού του προ Ηφαιστειακού νησιού διατηρείται στον Αθηνιό, όπου έχει ξεθαφτεί από την κατάρρευση της καλδέρας. Το βουνό Προφήτης Ηλίας (567 μ) είναι η υψηλότερη κορυφή στη Σαντορίνη. Άλλες κορυφές αποτελούν τα βουνά Λουμαράβι και Αρχάγγελος στη νότια Θήρα, τα βουνά Μικρός Προφήτης Ηλίας, Μεγάλο Βουνό και Κόκκινο Βουνό στη βόρεια Θήρα και το βουνό Βίγλος στη Θηρασιά, τα οποία είναι όλα ηφαιστειακής προέλευσης.

Οι γεωτεκτονικές και μαγματικές συνθήκες που επικρατούν στο νησί έχουν δημιουργήσει ευνοϊκές προϋποθέσεις για σημαντική γεωθερμική και υδροθερμική δραστηριότητα.

Θερμές Πηγές:

Οι θερμές πηγές αναβλύζουν στο εσωτερικό μέρος της καλδέρας κατά μήκος ρηγμάτων και ρωγμών που υπάρχουν μέσα στο προ Ηφαιστειακό υπόβαθρο. Οι κυριότερες πηγές βρίσκονται νότια του Αθηνιού στη θέση Πλάκα (33,6°C), στα πρανή της καλδέρας, στο Αθέρμι Χριστού (56°C) και στην Βλυχάδα (32°C) στο νοτιότερο άκρο του νησιού.

Ειδικότερα, Στο νησί υπάρχουν τρεις(3) κύριες θερμές πηγές καθώς και **τέσσερις (4) ιαματικές πηγές.**

Το νησί της Παλαιάς Καμένης, γνωστό για τα ιαματικά του νερά, στη δυτική πλευρά του βρίσκονται οι γνωστές θερμές πηγές. Τα νερά είναι πλούσια σε θείο, σίδηρο και άλλα μέταλλα που παράγονται από το ηφαίστειο και είναι εξαιρετικά για την ανακούφιση από τον πόνο από αρθρίτιδα, ρευματισμούς και άλλες σωματικές παθήσεις καθώς και δερματικές παθήσεις..

Στη Νέα Καμένη υπάρχουν επίσης θεραπευτικές θερμές πηγές, καθώς και ο κρατήρας του ηφαιστείου.

Ιαματικά Λουτρά Πλάκας και παραλίας Θέρμης

Στην περιοχή της Πλάκας, και στην παραλία τα Θέρμη (προσβάσιμη με μονοπάτι από τον Άγιο Ευστάθιο) αναβλύζει ιαματικό νερό, που περιέχει 16 ιχνοστοιχεία, με θεραπευτικές ιδιότητες. Η πηγή στην Πλάκα είναι ιδιωτική (από το 1816) και τα πρώτα δωμάτια για την φιλοξενία των επισκεπτών-λουόμενων, κτίσθηκαν το 1916 φθάνοντας συνολικά τα είκοσι. Στην θέση της πηγής κτίσθηκε λουτρό. Τα λουτρά έκλεισαν το 1980 όταν και θεωρήθηκε ότι η κατασκευή τους δεν πληρούσε τις προδιαγραφές ασφαλείας ως προς την επικινδυνότητα, λόγω κατολισθήσεων, της καλντέρας.

Εικόνα 6. ΠΗΓΕΣ ΠΛΑΚΑΣ

Βλυχάδα

Στο νότιο τμήμα της νήσου, μεταξύ Ακρωτηρίου, Εμπορείου και Μεγαλοχωρίου, εντοπίζεται ένα σημαντικό γεωθερμικό συστήματος χαμηλής ενθαλπίας, του οποίου η ύπαρξη οδήγησε στη χωροθέτηση ενός πιθανού γεωθερμικού πεδίου. Επιπρόσθετα, εντοπίζονται γεωθερμικά ρευστά χαμηλής ενθαλπίας, με θερμοκρασίες 30-65°C σε σχετικά μικρά βάθη (50-300 μ) και έχει οριοθετηθεί το πιθανό γεωθερμικό πεδίο χαμηλής ενθαλπίας έκτασης 25τ.χλμ., στην περιοχή μεταξύ των οικισμών Μεγαλοχώρι, Περίσσα, Βλυχάδα και Ακρωτήρι.

Εικόνα 7. Χάρτης ορίων του πιθανού γεωθερμικού πεδίου χαμηλής ενθαλπίας της Σαντορίνης (Πηγή: ΙΓΜΕ, Δ/ΝΣΗ Γεωθερμίας και Θερμομεταλλικών Υδάτων)

Σε όλο το νησί υπάρχουν πολύ ρηχοί και καλής απόδοσης υδροφόροι με θερμοκρασίες από 20ο C μέχρι 25ο C, ενδεικτικές αβαθούς γεωθερμίας. Υπάρχει ένα αξιόλογο γεωθερμικό δυναμικό χαμηλής θερμοκρασίας στη Σαντορίνη. Η ύπαρξη δυναμικού μέσης ενθαλπίας (με θερμοκρασίες νερών 90°C-120°C) που μπορεί να υπάρχει σε μεγαλύτερα βάθη θεωρείται περισσότερο από βέβαιη.

Δεδομένων των ενεργειακών αναγκών της Θήρας, οι οποίες πολλαπλασιάζονται κατά την εκτεταμένη τουριστική περίοδο καθώς και της προσπάθειας της νήσου για χρήση ΑΠΕ σε δημόσιους αλλά και ιδιωτικούς χώρους, η αξιοποίηση του υπάρχοντος γεωθερμικού δυναμικού αποτελεί μια πολύ ελκυστική προοπτική.

Σε αυτή την περίπτωση τα γεωθερμικά ρευστά μέσης ενθαλπίας μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ηλεκτροπαραγωγή με το δυαδικό κύκλο, για αφαλάτωση υφάλμυρου ή θαλασσινού νερού και για θέρμανση χώρων

Υδρογεωλογικά δεδομένα

Οι διάφοροι λιθολογικοί σχηματισμοί που εντοπίζονται ταξινομούνται σε τέσσερις διαφορετικές υδρολιθολογικές ενότητες. Οι φυλλικοί σχηματισμοί, σύμφωνα με τα μέχρι τώρα διαθέσιμα στοιχεία, χαρακτηρίζονται ως πρακτικά αδιαπέραστοι και δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερο υδρογεωλογικό ενδιαφέρον. Στα ηφαιστειακά πετρώματα διακρίνονται δύο κύριες υδρογεωλογικές ενότητες, αυτή του βόριου τμήματος (βόρεια του Προφήτη Ηλία) και αυτή του

νότιου τμήματος που αναπτύσσεται στην ευρύτερη περιοχή του Εμπορείου - Ακρωτηρίου. Ο υδροφόρος σχηματισμός που έχει παρουσιάσει ιδιαίτερο ενδιαφέρον στα πλαίσια της ανάπτυξης των σχετικών μοντέλων στο παρελθόν (Mantoglou A., Giannouloropoulos P. 2004.) είναι αυτός της ευρύτερης περιοχής του αεροδρομίου. Τα γεωγραφικά του όρια προσεγγιστικά εκτείνονται νότια, έως τις βόρειες παρυφές του όρους Προφήτης Ηλίας, βόρεια έως την περιοχή του ρέματος Καρτεράδος. Ο υδροφορέας που αναπτύσσεται στο νότιο τμήμα της νήσου στην περιοχή του Εμπορείου, σε ότι αφορά στα πιθανά εκμεταλλεύσιμα υδατικά του αποθέματα, δεν παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Γεωτρήσεις που έγιναν στην περιοχή αυτή από το ΙΓΜΕ (1985, 1986) απέδωσαν υφάλμυρο νερό. Η περιοχή μελέτης ανήκει σε αυτήν την κατηγορία.

Τεκτονική – Σεισμικότητα

Σύμφωνα με τα δεδομένα (Βαλιάκος Η., 2006), ο νησιωτικός χώρος του Αιγαίου πελάγους, καθώς επίσης και οι γύρω από αυτόν παράκτιες περιοχές της Ελλάδας (και της δυτικής Τουρκίας), αποτελούν μία από τις πιο σεισμογενείς περιοχές του πλανήτη με έντονη και ταχύτατη παραμόρφωση.

Σύμφωνα με τον Ελληνικό Αντισεισμικό Κανονισμό (ΕΑΚ 2000), όπως τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δ17α/67/1/ΦΝ275/03 (ΦΕΚ 781/Β/16-6-03) και Δ17α/115/9/ΦΝ275/03 (ΦΕΚ 1154/Β/12-8-03), η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου χαρακτηρίζεται από δυο διαφορετικές ζώνες σεισμικής επικινδυνότητας, τις Ζώνες Ι και ΙΙ (βλ. ακόλουθο σχήμα). Ειδικότερα, στη Ζώνη Ι ανήκει σχεδόν το σύνολο του Νομού Κυκλάδων, πλην των νησιών **Σαντορίνης**, **Ανάφης** και **Αμοργού** καθώς και οι Νήσοι **Αστυπάλαια**, **Πάτμος**, **Λέρος**, **Λειψοί**, **Αρκοί**, **Αγαθονήσι**, **Κάλυμνος** και **Ψέριμος** του Νομού Δωδεκανήσου. Αντίστοιχα στη Ζώνη ΙΙ ανήκουν τα υπόλοιπα νησιά του Νομού Δωδεκανήσου καθώς και οι νήσοι **Σαντορίνη**, **Ανάφη** και **Αμοργός** του Ν. Κυκλάδων. Οι αντίστοιχες αναμενόμενες επιταχύνσεις ανά ζώνη επικινδυνότητας είναι 0,16 g και 0,24 g. Αποτέλεσμα της κατείσδυσης της αφρικανικής πλάκας κάτω από τη μικροπλάκα του Αιγαίου είναι και η δημιουργία πολλών ηφαιστειών ασβεσταλκαλικής σύστασης, τα οποία αποτελούν το ηφαιστειακό τόξο του νότιου Αιγαίου. Τα ηφαίστεια αυτά είναι το Γυαλί, η Νίσυρος, η Κως, η Πάτμος, η **Σαντορίνη**, η Μήλος, η Αντίπαρος, η Κρομμυωνία, τα Μέθανα, οι Λιχάδες, τα Καμένα Βούρλα και η Ψαθούρα (Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, 2021).

Έδαφος

Το έδαφος του νησιού είναι ηφαιστειογενές, πεδινό στο μεγαλύτερο μέρος του και βραχώδες και ημιβραχώδες στην πλευρά του ηφαιστείου. Είναι εξαιρετικά εύφορο και ευνοεί την καλλιέργεια των αμπελιών, της φάβας και της ντομάτας (πρόκειται για μια ποικιλία άνυδρης και μικρόκαρπης ντομάτας). Στο νησί καλλιεργούνται πάνω από 15.000 στρέμματα με αμπελώνες, ενώ σχεδόν τα μισά από αυτά (7.100 στρέμματα) βρίσκονται στην περιοχή της Οίας. Η υψηλότερη κορυφή του νησιού είναι ο Προφήτης Ηλίας (Δήμος Θήρας, 2021).

Ακτογραφία

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου η επιφάνεια και το μήκος ακτών της Θήρας είναι:

Επιφάνεια (τ.χλμ):76 με ποσοστό κατανομής 3.07%, το δε μήκος ακτών της είναι 67 με ποσοστό κατανομής 3.39%

Το μήκος της ακτογραμμής του νησιού ανέρχεται σε 67 χιλιόμετρα. Οι ακτές, ιδιαίτερα στην ανατολική πλευρά, είναι εξαιρετικά ομαλές, χωρίς έντονο διαμελισμό, σχηματίζοντας όμορφες παραλίες.

Η περίμετρος της Σαντορίνης έχει μήκος περίπου 36 ναυτικά μίλια και παρουσιάζει έξι όρμους:

- το Αμμουδι ή Άγιος Νικόλαος στην Πάνω Μεριά (Οία Θήρας),
- τον όρμο της Αρμένης επίσης στην Πάνω Μεριά,
- τον όρμο Μουζάκι,
- τους όρμους Φηρών και Αθηνιού
- και τον όρμο του Μπάλου στο Ακρωτήριο.

Η παραλία της Βλυχάδας (σε πλάτος 150 μ. από την ακτή) προστατεύεται από την ΖΟΕ Σαντορίνης (ΦΕΚ 139/Δ'/19-03-1990 Έγκριση, ΦΕΚ 144/ΑΑΠ/30-04-2012 Τροποποίηση)

Εικόνα 8. ΕΙΚ.ΑΝΩ -ΜΕΣΗ: ΠΑΡΑΛΙΑ ΒΛΥΧΑΔΑΣ, ΕΙΚ ΚΑΤΩ: ΛΙΜΑΝΑΚΙ ΒΛΥΧΑΔΑΣ

Αιγιαλός-Παραλία

Δεδομένης της θέσης του γηπέδου όμορα της θάλασσας, οι οριογραμμές αιγιαλού και παραλίας οριοθετούνται με βάση τις αποφάσεις που έχουν δημοσιευθεί στα ΦΕΚ 91Δ/2001 και ΦΕΚ 160Δ/1995.

ΚΩΔΙΚΟΣ: 6522789 / 45206

ΤΟΠΩΝΥΜΙΟ: ΒΛΥΧΑΔΑ ΚΟΙΝ.ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ Ν.ΘΗΡΑΣ Ν. ΘΗΡΑΣ Ν.ΚΥΚΛΑΔΩΝ

ΥΥΝ: 3085

ΦΕΚ: 160

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΦΕΚ: 22/3/1995

ΚΩΔΙΚΟΣ: 6523278 / 41013

ΤΟΠΩΝΥΜΙΟ: ΒΛΥΧΑΔΑ ΕΩΣ ΕΞΩΜΥΤΗ ΚΟΙΝ. ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ ΚΟΙΝ.ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ Ν.ΘΗΡΑΣ Ν.ΚΥΚΛΑΔΩΝ

ΥΥΝ: 3711

ΦΕΚ: 541

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΦΕΚ: 27/5/1996

Υδατικό περιβάλλον – ΣΔΛΑΠ Νήσων Αιγαίου

Το Υδατικό Διαμέρισμα Νήσων Αιγαίου (ΕΛ14) απαρτίζεται από όλα τα νησιά των Περιφερειακών Ενοτήτων Ικαρίας, Λέσβου, Λήμνου, Σάμου και Χίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και από τα νησιά των Περιφερειακών Ενοτήτων Άνδρου, Θήρας, Καλύμνου, Καρπάθου, Κέας – Κύθνου (εκτός από τη Μακρόνησο), Κω, Μήλου, Μυκόνου, Νάξου, Πάρου, Ρόδου, Σύρου και Τήνου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Με την υπ' Αριθ. 22 της 29.4.2024 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου εγκρίθηκε η 2^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου και η αντίστοιχη Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΦΕΚ 87/Α'/2024).

Η 2η αναθεώρηση του εν λόγω ΣΔΛΑΠ αφορά στην επικαιροποίηση και περαιτέρω ανάπτυξη του καταλόγου των σημαντικών πιέσεων, όπως έχουν περιληφθεί στην 1η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ (οικ. 895/21.12.2017, ΦΕΚ 4677/Β'/2017), καθώς και των επιπτώσεών τους ανά Λεκάνη Απορροής και Υδατικό Σύστημα.

Σε ότι αφορά τους διαθέσιμους Υδάτινους Πόρους, τα όρια του κύριου υδροφορέα, ο οποίος βρίσκεται στο κέντρο της νήσου, εκτείνονται, νότια έως τις βόρειες παρυφές του Προφήτη Ηλία, βόρεια έως την περιοχή του ρέματος Καρτεράδος, ενώ ανατολικά και δυτικά έως την θάλασσα. Βάσει του «Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου» (2^η Αναθεώρηση) το υπόγειο υδατικό σύστημα της νήσου Θήρας ονομάζεται «Σύστημα Καμαρίου – Φηρών – Εμπορείου» έχει χωριστεί σε τρία τμήματα Α, Β και Γ με κωδικούς ΕΛ1400871, ΕΛ1400872, ΕΛ1400873 και έκταση σε τετραγωνικά χιλιόμετρα (τ.χλμ.) 54.8, 17.6 και 3.4 αντίστοιχα.

Υδατικό περιβάλλον – Επιφανειακά ύδατα

Στην Περιοχή Μελέτης, η οποία βρίσκεται στο νότιο τμήμα της Σαντορίνης, δεν εντοπίζονται επιφανειακά ύδατα, σύμφωνα με τα υδατικά συστήματα της ΛΑΠ Κυκλάδων της Π.Ε. Ν.Αιγαίου ούτε εντοπίζονται λιμνιαία υδατικά συστήματα,

Όσον αφορά τα παράκτια υδατικά συστήματα, εντοπίζονται 20 συνολικά εντός της ΛΑΠ Κυκλάδων εκ των οποίων κανένα στην περιοχή επιρροής του ΕΣΧΑΣΕ ενώ στην ευρύτερη περιοχή συναντώνται τα εξής δύο Παράκτια ΥΣ: ΕΛ1437C0084N - Εξωτερικές Ακτές Καλδέρας Σαντορίνης και ΕΛ1437C0085N - Καλδέρας Σαντορίνης που βρίσκονται σε υψηλή οικολογική κατάσταση και καλή χημική κατάσταση.

Υδατικό περιβάλλον – Υπόγεια ύδατα

Σε ότι αφορά τους διαθέσιμους Υδάτινους Πόρους, ο κύριος υδροφορέας βρίσκεται στο κέντρο της νήσου. Τα όρια του εκτείνονται, νότια έως τις βόρειες παρυφές του Προφήτη Ηλία, βόρεια έως την περιοχή του ρέματος Καρτεράδος, ενώ ανατολικά και δυτικά έως την θάλασσα. Βάσει του «Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου» (2015:73), το υπόγειο υδατικό σύστημα της νήσου Θήρας ονομάζεται «Σύστημα Καμαρίου – Φηρών – Εμπορείου» έχει χωριστεί σε τρία τμήματα Α, Β και Γ με κωδικούς GR1400871, GR1400872, GR1400873 και έκταση σε τετραγωνικά χιλιόμετρα (Km²) 54.8, 17.6 και 3.4 αντίστοιχα.

Δεδομένα Χρήσεων Γης Λεκανών Απορροής στην Περιοχή Μελέτης

Η πλειοψηφία των χρήσεων γης της νήσου εμπίπτει στην κατηγορία των γεωργικών περιοχών, με ποσοστό ίσο με το 70.1% της έκτασης. Η κατηγορία των δασών και ημιφυσικών περιοχών αντιστοιχεί στο 18.2% της έκτασης ενώ η κατηγορία των τεχνητών περιοχών στο 11.7%.

Η ευρύτερη περιοχή είναι σε μεγάλο βαθμό τουριστική και δεν υπάρχουν τμήματα με “φυσικό” οικοσύστημα. Υπάρχουν μόνο εγκαταλειμμένα χωράφια και μέρη όπου έχουν αποθεθεί “μπάζα” από οικοδομικές εργασίες αρκετά χρόνια πριν (έως και πέντε) και τώρα έχουν κατακλυστεί από την παρεδαφιαία βλάστηση.

Η εδαφοκάλυψη της περιοχής φθάνει το 55% και η κάλυψη των ξυλωδών ειδών το 30%. Τα μονά ξυλώδη είδη στην περιοχή είναι το θυμάρι (*Thymus capitatus*) και τα καχεκτικά εγκαταλειμμένα αμπέλια (*Vitis vinifera*). Τα αναφερόμενα στον κατάλογο *Ficus carica* (αγριοσυκιά) και *Nicotiana glauca* (νικοτιανή) παρουσιάζουν ελάχιστη έως ασήμαντη συμμετοχή στο οικοσύστημα.

Ειδικά για την υπόψη συνολική λεκάνη απορροής οι χρήσεις γης είναι κυρίως από σύνθετα συστήματα καλλιέργειας αλλά και γη που καλύπτεται κυρίως από τη γεωργία με σημαντικές επιφάνειες φυσικής κάλυψης.

Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας

Με την υπ’ Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/61528/887/4-6-2025 απόφαση Υπουργού ΠΕΝ εγκρίθηκε η 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου (ΕΛ14) και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

Σύμφωνα με το ισχύον ΣΔΚΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου, στην ευρύτερη περιοχή δεν εντοπίζονται Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (Ζ.Δ.Υ.Κ.Π). Επιπλέον η Νήσος Θήρα δεν εντάσσεται στις Ειδικές Περιοχές εκτός Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας, όπως η Ικαρία, η Άνδρος, η Ίος, η Κέα, η Σέριφος, η Σίφνος, η Πάρος, η Αντίπαρος,

η Σύρος και η Τήνος. που εξετάστηκαν στο πλαίσιο του ΣΔΚΠ, λόγω σημαντικών πλημμυρικών συμβάντων.

Κατ' επέκταση και στην ευρύτερη περιοχή της Βλυχάδας Μεγαλοχωρίου που εξετάζεται, δεν διαπιστώνεται Δυνητικά Υψηλός Κίνδυνος Πλημμύρας.

Τύποι Οικοσυστημάτων – Βιοκλιματικές Ζώνες

Στην άμεση περιοχή ανάπτυξης του έργου, δεν υπάρχουν οικοσυστήματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, που να έχουν την παραμικρή εμπλοκή με το προτεινόμενο έργο.

Σε ότι αφορά στην αξία των οικοσυστημάτων της περιοχής ως ενδιαιτήματα για την πανίδα, αυτή θεωρείται περιορισμένη, αφού δεν υπάρχουν μοναδικά στοιχεία ή ιδιαιτερότητες στα τοπικά οικοσυστήματα σε σχέση με εκείνα της ευρύτερης περιοχής, που θα μπορούσαν να επηρεαστούν από ενδεχόμενη υποβάθμιση.

Χερσαία χλωρίδα & πανίδα

Στο νησιωτικό σύμπλεγμα της Σαντορίνης έχουν καταγραφεί τα διάφορα είδη ορνιθοπανίδας.

Πίνακας 1. Παρατηρημένα είδη ορνιθοπανίδας στο νησιωτικό σύμπλεγμα της Σαντορίνης σύμφωνα με e-bird (Sullivan, B.L., C.L. Wood, M.J. Iliff, R.E. Bonney, D. Fink, and S.Kelling, 2009)

Νήσος (αριθμός ειδών)	Είδη ορνιθοπανίδας
Θηρασιά (1 είδος)	Larus michahellis
Θήρα (89 είδη)	Larus michahellis, Columba livia, Falco eleonora, Passer domesticus, Phalacrocorax aristotelis, Corvus corone, Buteo buteo, Streptopelia decaocto, Lanius collurio, Muscicapa striata, Carduelis carduelis, Egretta garzetta, Apus melba, Alcedo atthis, Apus apus, Hirundo rustica, Alectoris chukar, Buteo rufinus, Oriolus oriolus, Calandrella brachydactyla, Sylvia atricapilla, Ficedula albicollis, Falco tinnunculus, Ciconia ciconia, Falco naumanni, Galerida cristata, Calonectris diomedea, Falco peregrinus, Delichon urbicum, Pernis ptilorhynchus, Aquila fasciata, Larus ridibundus, Hirundo rupestris, Muscicapa striata, Phylloscopus trochilus, Sturnus vulgaris, Fringilla coelebs, Chloris chloris, Carduelis cannabina, Serinus serinus, Phoenicurus phoenicurus, Athene noctua, Motacilla alba, Tringa ochropus, Ficedula hypoleuca, Oenanthe hispanica, Coturnix coturnix, Upupa epops, Falco vespertinus, Lanius senator, Sylvia cantilans, Saxicola rubetra, Oenanthe oenanthe,

	Charadrius hiaticula, Saxicola rubicola, Sylvia melanocephala, Erithacus rubecula, Passer hispaniolensis, Motacilla cinerea, Larus audouinii, Actitis hypoleucos, Accipiter nisus, Turdus viscivorus, Petronia petronia, Streptopelia turtur, Parus major, Emberiza calandra, Sterna hirundo, Circus aeruginosus, Circus pygargus, Riparia riparia, Larus fuscus, Merops apiaster, Turdus merula, Ardea alba, Phylloscopus inornatus, Iduna pallida, Accipiter brevipes, Falco subbuteo, Jynx torquilla, Sylvia cantillans, Pelecanus onocrotalus, Larus canus, Charadrius alexandrinus, Cisticola juncidis, Luscinia megarhynchos, Ficedula parva, Calidris ferruginea
Παλαιά Καμένη (3 είδη)	Larus michahellis, Columba livia, Monticola solitarius
Νέα Καμένη (14 είδη)	Larus michahellis, Columba livia, Monticola solitarius, Apus pallidus, Buteo buteo, Falco eleonora, Corvus corax, Egretta garzetta, Puffinus yelkouan, Motacilla flava, Corvus corone, Streptopelia decaocto, Passer domesticus, Ardea cinerea

Άλλα είδη πανίδας παρουσιάζονται ακολούθως με βάση τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 οι οποίες είναι χαρακτηρισμένες ως Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ). Τα είδη που είναι τονισμένα προστατεύονται από τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης και την Κοινοτική Οδηγία 92/43ΕΟΚ.

Πίνακας 2. Σημαντικά είδη πανίδας στην ΕΖΔ GR4220003"Σαντορίνη: Παλαιά Και Νέα Καμένη - Προφήτης Ηλίας"

Είδη		
Ομάδα	Code	Επιστημονική ονομασία
Ερπετά	1293	Elaphe situla
	1228	Cyrtopodion kotschy
		Hemidactylus turcicus
	1238	Podarcis erhardii
Θηλαστικά	5365	Hypsugo savii
	2016	Pipistrellus kuhlii
	1333	Tadarida teniotis

Το είδος πανίδας “*Elaphe situla*” αναφέρεται στο Άρθρο 4 της Οδηγίας 2009/147/EK και ανήκει στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το Κόκκινο Βιβλίο των απειλούμενων ζώων της Ελλάδας στην περιοχή μελέτης συναντώνται θηλαστικά όπως:

- Η Μεσογειακή φώκια (***Monachus monachus***)
- Ο Αιγαιόγλαρος (*Larus audouinii* Payraudeau)
- Αρκετά είδη δελφινιών όπως το Κοινό δελφίνι (*Delphinus delphis*), το Ρινοδέλφιο (*Tursiops truncatus*) κ.ά.

Προστατευόμενες περιοχές Natura

Η περιοχή μελέτης χωροθετείται εκτός των ορίων και σε σημαντική απόσταση από περιοχές που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών (σύμφωνα με το Ν. 3937/2011 της Βιοποικιλότητας).

Σύμφωνα με την ΚΥΑ 50743/2017 (ΦΕΚ 4432/Ν/2017) «Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000» στην περιοχή μελέτης εντοπίζονται οι εξής προστατευόμενες περιοχές:

- Θαλάσσια Περιοχή «Κολούμπο» (GR4220036)
- Περιοχή «Παλαιάς και Νέας Καμένης – Προφήτης Ηλίας» (GR4220003)
- Περιοχή «Νήσου Χριστιάνα» (GR4220022)
- Περιοχές «Βραχονησίδων Ν. Αιγαίου» (GR4210011)

Σκοπός της είναι να προστατεύσει το περιβάλλον του αρχαιολογικού χώρου της αρχαίας Θήρας (Μέσα Βουνό), αλλά και τα ενδιαιτήματα που εντοπίζονται σε αυτή την περιοχή, ενώ στην άλλη ζώνη να προστατεύσει τους ηφαιστιογενείς σχηματισμούς των δύο νήσων, τις ιαματικές πηγές που εντοπίζονται σε αυτά, αλλά και την εποίκηση που συνεχίζεται ακόμα από διάφορα είδη πανίδας. Το καθεστώς προστασίας είναι διεθνές (προστατευόμενες περιοχές από την Διεθνή Ένωση για την Προστασία της Φύσης (IUCN)), εθνικό και περιφερειακό.

Παράλληλα, οι νήσοι Παλαιά Καμένη και Θηρασιά χαρακτηρίζονται ως βιότοποι, σύμφωνα με το Filotis (Filotis, 2015), καθώς αποτελούν βιοτόπους για ενδημικά είδη, ερπετά και σπάνια είδη πανίδας. Η ανάγκη προστασίας τους δεν κρίνεται απαραίτητη, καθώς η ανθρώπινη παρέμβαση δεν είναι έντονη.

Στην περιοχή του Σχεδίου δεν εντοπίζονται Ζώνες NATURA.

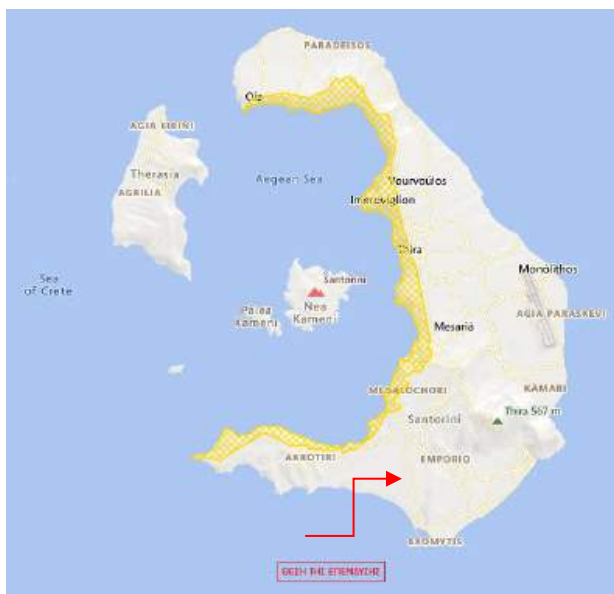
Συνεπώς κάθε επέμβαση σε αυτή δεν καταλαμβάνει έκταση προστευόμενων περιοχών, οπότε δεν επηρεάζει τη συνοχή των οικοτόπων σε προστατευόμενες περιοχές και δεν επηρεάζει τη διατήρηση των προστατευόμενων ειδών χλωρίδας και πανίδας.

Η κλίμακα και το είδος των έργων είναι τέτοια που δεν μπορούν να έχουν σημαντικές συνέπειες για τη βιοποικιλότητα.

Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης και σε μεγάλη απόσταση από το έργο απαντάται η “Ειδική Ζώνη Διατήρησης” (SAC: Special Area of Conservation) του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000 με την ονομασία Σαντορίνη: Νέα και Παλαιά Καμένη – Προφήτης Ηλίας και κωδικό GR42220003. (Η Παλαιά και Νέα Καμένη και το βουνό του Προφήτη Ηλία (με τύπο προστασίας “Ειδική Ζώνη Διατήρησης”, κωδικό GR4220003 και κωδικούς συσχετιζόμενων παράκτιων υδατικών συστημάτων GR1437C0084N και GR1437C0085N (Καλδέρα Σαντορίνης και Εξωτερικές ακτές καλδέρας Σαντορίνης). Η περιοχή περιλαμβάνει το όρος Άγιος Ηλίας (νοτιοανατολικό τμήμα της Σαντορίνης) και δύο μικρά νησιά (Νέα και Παλαιά Καμένη).

Καταφύγια Άγριας Ζωής

Η Σαντορίνη έχει ένα καταφύγιο άγριας ζωής. Πρόκειται για την περιοχή ΚΑΖ Κ530 «Φάρος Ακρωτηρίου-Οίας (Θήρας Θέση Καλντέρας)» (ΦΕΚ 634/22-8-94) η οποία βρίσκεται στην Καλντέρα. Το συγκεκριμένο κομμάτι ταυτίζεται με τη Ζώνη Ι (ζώνη της καλντέρας) οικιστικού ελέγχου στο νησί.

Εικόνα 9α. Χάρτης: Καταφύγιο άγριας ζωής Δήμου Θήρας (Με κίτρινο χρώμα απεικονίζεται το Καταφύγιο Άγριας Ζωής, με κόκκινο βέλος η θέση της επένδυσης)

Θεσμοθετημένα Καταφύγια Άγριας Ζωής Π.Ε ΘΗΡΑΣ

Τα καταφύγια άγριας ζωής, πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις προς κάλυψη των βασικών αναγκών του θηράματος σε ό,τι αφορά την ησυχία, τροφή και νερό. Το καταφύγιο άγριας ζωής που είναι θεσμοθετημένα στην Σαντορίνη είναι το Φάρος- Ακρωτηρίου Οίας έκτασης 865 τ.χλμ (ΠΕ Θήρας)

Ως προς τη χλωρίδα και την πανίδα στις προστατευόμενες περιοχές θα πρέπει να καταγραφεί ότι στη Νέα και Παλαιά καμένη (GR4220003) συναντώνται επίσης σημαντικά φυτά, ασπόνδυλα και θηλαστικά, όπως περιγράφονται εκτενέστερα στο Κεφ.ΣΤ.

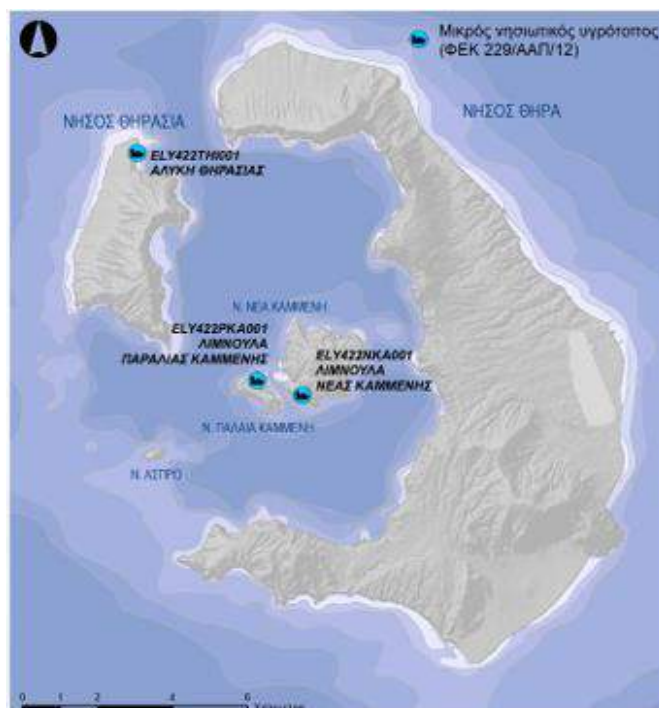
Αναφορικά με την πανίδα της ευρύτερης περιοχής, σύμφωνα με το Κόκκινο Βιβλίο των απειλούμενων ζώων της Ελλάδας στην ευρύτερη περιοχή συναντώνται θηλαστικά όπως η Μεσογειακή φώκια (*Monachus monachus*), ο Αιγαιόγλαρος (*Larus audouinii* Payraudeau) και αρκετά είδη δελφινιών όπως το Κοινό δελφίνι (*Delphinus delphis*), το Ρινοδέλφιο (*Tursiops truncatus*) κ.ά. Ακόμα, υπάρχει μια σπηλιά με ενδημικά ασπόνδυλα στο Καμάρι.

Στην ευρύτερη περιοχή, όπως προαναφέρθηκε, υπάρχουν αρκετά είδη πανίδας και ιδιαίτερα ορνιθοπανίδας, τα οποία βρίσκουν καταφύγιο στα απόκρημνα βράχια της καλντέρας.

Υγρότοποι και Υγροτοπικές εκτάσεις

Στην νήσο εντοπίζονται τρεις μικροί υγρότοποι (ΦΕΚ 229/ΑΑΠ/2012), Λιμνούλα νέας Καμένης, Λιμνούλα Παλαιάς Καμένης, Αλυκή Θηρασίας.

- *Αλυκή Θηρασίας* (ΚΩΔΙΚΟΣ: Y422THI001). Πρόκειται για ένα εποχιακό λιμναίο αλμυρού νερού το οποίο πληρώνεται κυρίως με την είσοδο του θαλασσινού νερού τους χειμερινούς μήνες, ενώ πρόσκαιρα γεμίζει και με τα νερά της βροχής. Οι κάτοικοι της περιοχής ονομάζουν την περιοχή Λίμνη ή Αλυκή και παλαιότερα χρησιμοποιούνταν για εξόρυξη άλατος για τοπική χρήση. Περιφερειακά του υγροτόπου υπάρχει δόμηση η οποία μάλιστα επεκτείνεται και μέσα σε παλαιότερες υγροτοπικές εκτάσεις. Όλη η Θηρασιά έχει κηρυχθεί Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΦΕΚ 1127/Β/1972).
- *Λιμνούλα Παλαιάς Καμένης* (ΚΩΔΙΚΟΣ: Y422PKA001). Πρόκειται για ένα μόνιμο λιμναίο γλυκού νερού που γεμίζει από τα νερά της βροχής. Πιθανόν να δέχεται και την επίδραση της θάλασσας από τον κυματισμό μιας και βρίσκεται σε απόσταση μικρότερη των 20 μ. από αυτή. Τα εδάφη είναι ηφαιστειακά και αδιαπέρατα. Τους θερινούς μήνες, λόγω των υψηλών θερμοκρασιών και της μη ανανέωσης του νερού, το σύστημα γίνεται ευ τροφικό. Ο υγρότοπος βρίσκεται εντός των ορίων Ειδικής Ζώνης Διατήρησης (GR4220003) και Τοπίου Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΦΕΚ 112/Β/1972).
- *Λιμνούλα Νέας Καμένης* (ΚΩΔΙΚΟΣ: Y422NKA001)

Εικόνα 10β. Χάρτης: .Μικροί Υγρότοποι Δήμου Θήρας

Προστατευόμενα Τοπία και Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους

Αναφέρεται ακόμη ότι σύμφωνα με την ΥΑ 23732/28-9-1972 - ΦΕΚ 820/Β/7-10-1972 (και αναδημοσίευση σε ΥΑ 23732/22-12-1972 - ΦΕΚ 1127/Β/23-12-1972) η Νήσος Θήρα έχει κηρυχθεί ως **τόπος ιστορικού και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους**. Πιο συγκεκριμένα στην εν λόγω Υπουργική Απόφαση με το αντίστοιχο ΦΕΚ αναφέρονται τα κάτωθι:

- Κόλπος Ηφαιστείου (Καλντέρα), Τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους
- Νησίδα Ασπρονήσι, Τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους
- Νήσοι Μικρά και Μεγάλη Καμένη, Τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους
- Νήσος Θήρας: Κόλπου του ηφαιστείου μετά των Νήσων Μικρά και Μεγάλη Καμένη, Θηρασιά και Ασπρονήσι, Τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και ενάλιος αρχαιολογικός Χώρος
- Νήσος Θηρασιά, Τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους

Εικόνα 11γ. Χάρτης: Τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους Δήμου Θήρας

Τέλος, το σύμπλεγμα νήσων Σαντορίνης έχει μια πλούσια ιστορία, με συνεπαγόμενο την ύπαρξη μιας μεγάλης πολιτιστικής κληρονομιάς και μνημείων.

Στην άμεση περιοχή ανάπτυξης του έργου, δεν υπάρχουν οικοσυστήματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, που να έχουν την παραμικρή εμπλοκή με το προτεινόμενο έργο. Λόγω της πολύ μεγάλης απόστασης του έργου τόσο από το Καταφύγιο Αγίας Ζωής όσο και από τις περιοχές Natura δεν αναμένεται η παραμικρή επίπτωση από την κατασκευή και λειτουργία του έργου στις προαναφερόμενες περιοχές.

. Δάση Δασικές εκτάσεις

Σύμφωνα με τους κυρωμένους δασικούς χάρτες του κτηματολογίου η περιοχή μελέτης είναι χαρακτηρισμένη **ΠΑ**, δηλαδή Τελεσίδικες Πράξεις και Αποφάσεις Χαρακτηρισμού – Μη Δασικές. ή **Α.Α** : Άλλης μορφής – κάλυψης στις αεροφωτογραφίες παλαιότερης λήψης / Άλλης μορφής- κάλυψης στις αεροφωτογραφίες πρόσφατης λήψης Στην περιοχή μελέτης υπάρχει το γήπεδο με ΚΑΕΚ 29077315066 όπου βρίσκεται χαρακτηρισμένη χορτολιβαδική έκταση με **εμβαδόν 4.028,89** τμ στο νοτιότερο άκρο του γηπέδου, κυρίως εντός της ζώνης αιγιαλού, είναι χαρακτηρισμένο ως **Χ.Χ**: Χορτολιβαδικές εκτάσεις στις αεροφωτογραφίες παλαιότερης λήψης / Χορτολιβαδικές εκτάσεις στις αεροφωτογραφίες πρόσφατης λήψης και στις αυτοψίες ή στους κτηματικούς χάρτες του Ν.248/1976 Εντός του οικοπέδου – εκτός της ζώνης αιγιαλού και

παραλίας - είναι τμήματα της **δασικής χορτολιβαδικής έκτασης, συνολικής επιφάνειας 1,4 στρεμμάτων.**

Θεσμοθετημένο Καθεστώς Χρήσεων Γης

Η περιοχή επέμβασης βρίσκεται εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης και εκτός ορίων οικισμού προ του 1923 ή κάτω των 2000 κατοίκων, αλλά εντός εγκεκριμένης ΖΟΕ ΠΕΡΙΟΧΗ III.

Το 1990, καθορίστηκε η ΖΟΕ Θήρας (ΦΕΚ 139/Δ/19.03.1990), οι διατάξεις της οποίας τροποποιήθηκαν το 2012, με το από 27.04.2012 Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ ΑΑΠ 144).

Εντός της ΖΟΕ προβλέπονται 3 Ζώνες για τις οποίες καθορίζονται κατώτατο όριο κατάτμησης, χρήσεις γης και λοιποί όροι και περιορισμοί δόμησης:

Ζώνη I: περιλαμβάνει τα πρανή που βλέπουν στον κόλπο της Καλντέρας και εκτείνεται μέσα στα διοικητικά όρια των κοινοτήτων Θήρας, Ακρωτηρίου, Μεγαλοχωριου, Πύργου, Μεσαριάς, Ημεροβιγλίου, Οίας, και Θηρασιάς, και οριοθετείται με φυσικά όρια και υψομετρικά σημεία.

Ζώνη II: περιλαμβάνει ζώνη πλάτους 200 μέτρων που περιβάλλει τους οικισμούς Πύργο, Επισκοπή Γωνιά, Έξω Γωνιά, Μεσαριά, Βόθωνα, Καρτεράδο, Φηρά, Ημεροβίγλι, Βουρβούλο, Οία, Φοινικιά, Θόλο, Κατοικίες και Εμπόρειο (14 οικισμοί).

Ζώνη III: περιλαμβάνει όλη την εκτός ορίων των οικισμών και εκτός των ανωτέρω με στοιχεία I και II περιοχών, έκταση των νήσων Θήρας και Θηρασιάς και εκτός αρχαιολογικών χώρων.

Χωροθέτηση τουριστικών εγκαταστάσεων

1. Η χωροθέτηση των τουριστικών εγκαταστάσεων γίνεται σύμφωνα με τα σχέδια χρήσεων γης της κάθε περιοχής και τις κατευθύνσεις της χωροταξικής πολιτικής στα πλαίσια της περιφερειακής και οικονομικής ανάπτυξης και των γενικότερων αναπτυξιακών στόχων.

2. Μέχρι την ολοκλήρωση των σχεδίων χρήσεων γης για κάθε περιοχή, η χωροθέτηση των τουριστικών εγκαταστάσεων γίνεται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της οικονομικής, χωροταξικής και περιβαλλοντικής πολιτικής.

Περιοχές ΠΕΠ από ΓΠΣ /ΣΧΟΟΑΠ (Ν.2508/1997)

Τα θεσμοθετημένα ΓΠΣ/ ΣΧΟΟΑΠ που καθορίζουν περιοχές ΠΕΠ δεν καλύπτουν την περιοχή Επέμβασης,

Ζώνες Προστασίας που προκύπτουν από άλλα εγκεκριμένα σχέδια χρήσεων γης- Περιοχές ΠΕΠΔ

Τα θεσμοθετημένα ΓΠΣ/ ΣΧΟΟΑΠ που καθορίζουν περιοχές ΠΕΠΔ δεν καλύπτουν την περιοχή Επέμβασης.

Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΕΠΣ) για Σαντορίνη

Το Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΕΠΣ) για τη Σαντορίνη, που εκπονείται είναι σε πρώιμο στάδιο, θα περιλαμβάνει εκτός από τις χρήσεις γης και μια σειρά από άλλες παραμέτρους, όπως σχέδιο προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, σχέδιο αντιμετώπισης των καταστροφών και σχέδιο χαρακτηρισμού του συνολικού τοπικού οδικού δικτύου.

Σύμφωνα με το πρόσφατο Ε.Π.Σ Θήρας που κατατέθηκε, προβλέπεται τροποποίηση της υφιστάμενης για το νησί ΖΟΕ με επανακαθορισμό των ορίων που περιλαμβάνουν οι καθορισμένες Ζώνες Ι,ΙΙ,ΙΙΙ της Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου(Ζ.Ο.Ε.) Θήρας,

Στις 15 Μαρτίου 2025 δημοσιεύτηκε σε ΦΕΚ η Κοινή Υπουργική Απόφαση για τη λήψη έκτακτων μέτρων Πολιτικής Προστασίας στη Σαντορίνη και τη Θηρασιά. Με τη σχετική ΚΥΑ, ορίζονται κατά περίπτωση ρυθμίσεις και περιορισμοί στην πρόσβαση στον Αθηνιό, στο παλιό λιμάνι των Φηρών, στην Αρμένη, στο Αμμούδι και στον Κόρφο της Θηρασίας, οι οποίοι θα ισχύουν για δύο μήνες. Οι ρυθμίσεις αυτές δεν αφορούν την περιοχή παρέμβασης.

Ιστορικοί Τόποι ν. Θήρας

Με την υπ' Αριθμ. 292329/2022 απόφαση του Υπ. Πολιτισμού εγκρίθηκε η ανα-οριοθέτηση του ιστορικού τόπου της νήσου Θήρας, της Περιφερειακής Ενότητας Θήρας, της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (ΦΕΚ 945/Δ/24-11-2022), σύμφωνα με την οποία η περιοχή ανάπτυξης του ΕΣΧΑΣΕ δεν εντάσσεται σε περιοχή με ανάλογο χαρακτηρισμό.

Εικόνα 12δ. Χάρτης: ιστορικών τόπων Δήμου Θήρας

Πολιτιστική κληρονομιά

Η Σαντορίνη έχει κηρυχθεί ως “τόπος ιστορικού και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, χρήζοντος ειδικής κρατικής προστασίας της νήσου Θήρας και του κόλπου του ηφαιστείου μετά των νήσων Μικρά και Μεγάλη Καμένη, Θηρασία και Ασπρονήσι”, σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 23732/22-12-1972 (ΦΕΚ 1127/Β/23-12-1972). Σε περιφερειακό επίπεδο η νήσος βρίσκεται υπό την εποπτεία της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων. Σύμφωνα με το ΦΕΚ 108ΑΑΠ/2016 για την αναθεώρηση των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων της νήσου Θήρας, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, με τους δημοσιευμένους αρχαιολογικούς χάρτες το ακίνητο δεν βρίσκεται σε περιοχή που έχει χαρακτηριστεί με αρχαιολογική σημασία.

Η περιοχή Μελέτης δεν εμπίπτει σε καμία από τις παραπάνω κατηγορίες χαρακτηρισμού & τα γήπεδα ιδιοκτησίας της βρίσκονται εκτός Ζωνών Αρχαιολογικής Προστασίας.

Πολιτιστικές Δραστηριότητες

Ο ρόλος των πολιτιστικών δραστηριοτήτων είναι κρίσιμος για την ανάπτυξη και προαγωγή του πολιτισμού και των τεχνών, καθώς συντελούν στην ανάπτυξη διανοητικών διεργασιών του πολιτισμού και στην οργανωμένη επικοινωνία του κοινού με τα πολιτιστικά δρώμενα, στη λαϊκή συμμετοχή σε πολιτιστικά γεγονότα, με συνέπεια τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και τη σύσφιξη των σχέσεων σε επίπεδο πολιτιστικών και εθνικοτοπικών συλλόγων τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, καθώς και στην τόνωση της αυτοπεποίθησης της κοινότητας και της αίσθησης ξενοιασίας. Τα είδη των εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο ποικίλουν και καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα πολιτιστικών και πνευματικών δραστηριοτήτων, όπως α. Αναβίωση εθίμων -Πανηγύρια τοπικά, είτε β. Θεατρικές Παραστάσεις (Διοργανώνονται συχνά θεατρικές παραστάσεις από το Εργοστάσιο Τεχνών Βιομηχανικού Μουσείο Τομάτας »Δ. Νομικός».)

Μοναστηριακά συγκροτήματα και Ιεροί Ναοί: Στη Σαντορίνη υπάρχουν τουλάχιστον 600 εκκλησίες και ξωκλήσια, πολλά από αυτά χτισμένα μετά τον σεισμό του 1956 και τα πενήντα είναι αφιερωμένα στην Παναγία. Στις εκκλησίες του νησιού κυριαρχεί η αξιοθαύμαστη λαϊκή αρχιτεκτονική. *Μοναστηριακά συγκροτήματα πλησίον της περιοχής Μελέτης βρίσκονται σε τοποθεσίες των οικισμών στο Εμπορείο ή Εμπορείο ή Νημποριάς καθώς και στο Μεγαλοχώρι.*

A.3.2 Πρόταση Χωρικού Προορισμού Ακινήτου

Ορίζεται ως γενικός χωρικός προορισμός του πιο πάνω ακινήτου εμβαδού **112.492,26 τ.μ.** στην περιοχή της Βλυχάδας Σαντορίνης, περιοχή εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και εκτός ορίων οικισμών προ του 1923, σύμφωνα με τη χρήση του άρθρου 11 του Ν.3986/2011 όπως εφαρμόζεται αναλόγως σύμφωνα με το άρθρο 7, παρ.2 του Ν.4864/2021 η γενική κατηγορία χρήσης γης «**Τουρισμός Αναψυχή**» και όπως αυτή εξειδικεύεται κατά ζώνες στα ακόλουθα

κεφάλαια. Η λύση αυτή αξιοποιεί τις δυνατότητες των σύγχρονων εργαλείων ανάπτυξης μέσω του ειδικού σχεδιασμού για τον προσδιορισμό της επενδυτικής ταυτότητας του ακινήτου.

Σύμφωνα με την κατηγορία **1 «ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ - ΑΝΑΨΥΧΗ»**, άρθρου 11, Ν. 3986/2011, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 23 Ν. 4864/2021, (ΦΕΚ Α' 237/02.12.2021) επιτρέπονται οι εξής γενικές χρήσεις γης¹:

- α) Τουριστικά καταλύματα (κύρια και μη κύρια, σύνθετα τουριστικά καταλύματα κ.λπ.)
- β) Ειδικές τουριστικές υποδομές και λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις (συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, υδροθεραπευτήρια κ.λπ.)
- δ) Κατοικία
- ε) Εμπορικά καταστήματα, καταστήματα παροχής υπηρεσιών
- ζ) Κοινωνική πρόνοια
- η) Αθλητικές εγκαταστάσεις
- θ) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις
- ι) Θρησκευτικοί χώροι
- ια) Περίθαλψη
- ιβ) Χώροι συνάθροισης κοινού
- ιγ) Εστίαση
- ιδ) Αναψυκτήρια
- ιε) Κέντρα διασκέδασης, αναψυχής
- ιστ) Στάθμευση (κτίρια γήπεδα)
- ιζ) Εγκαταστάσεις εκθεσιακών χώρων
- ιη) Ελικοδρόμιο
- ιθ) Κάθε άλλη συναφής χρήση, η οποία δεν μεταβάλλει το γενικό προορισμό του ακινήτου

Λαμβάνοντας υπόψη τη γεωγραφική θέση της έκτασης και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής (παραθαλάσσια, μοναδικό φυσικό κάλλος κλπ.) κρίθηκε προτιμητέα η αξιοποίηση της έκτασης με την δημιουργία ενός ήπιου υποδοχέα εναλλακτικού τουρισμού με Θερμαλιστικό κέντρο (SPA) (καθώς έχει βρεθεί από γεώτρηση εντός του οικοπέδου ιαματικό νερό) και θαλασσοθεραπεία και ξενοδοχείο 5* δυναμικότητας 166 κλινών, σε έκταση 112 στρεμμάτων περίπου.

Για λόγους πληρότητας, αναφέρεται ότι ο συντελεστής δόμησης στο σύνολο των οικοδομήσιμων χώρων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 0,2 σύμφωνα με την παρ. 5 άρθρου 11 του Ν. 3986/2011, ωστόσο για φιλοπεριβαλλοντικούς λόγους, ορίζεται στην

¹ Από τις εν λόγω ειδικές χρήσεις έχει εξαιρεθεί η χρήση γ. Τουριστικοί Λιμένες, ι στ. Καζίνο και ιηα) Κατασκευή μόνιμων εγκαταστάσεων για κινηματογραφικές παραγωγές (studios)

παρούσα πρόταση συντελεστής δόμησης 0,153 για τη χωροθέτηση της γενικής κατηγορίας «Τουρισμός – Αναψυχή». Επιπλέον το επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης είναι 50% και το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος καθορίζεται από την ισχύουσα ΖΟΕ Σαντορίνης.

Μετά την έγκριση του ΕΣΧΑΣΕ με Προεδρικό Διάταγμα, συντάσσεται μελέτη χωροθέτησης του επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 3986/2011, η οποία εγκρίνεται με Κοινή Υπουργική Απόφαση.

Ο σχεδιασμός που επιλέγεται στοχεύει στην ανάπτυξη ενός περιβάλλοντα χώρου ικανού να προσφέρει την καλύτερη δυνατή εμπειρία στους επισκέπτες και στους χρήστες του, χωρίς να αλλοιώνεται το φυσικό περιβάλλον. Δημιουργούνται ελεύθεροι χώροι, στους οποίους θα αναπτυχθούν δραστηριότητες πλήρως εναρμονισμένες με την υφιστάμενη κατάσταση, για δημιουργική απασχόληση των χρηστών, αλλά και προώθηση της επαφής τους με το φυσικό περιβάλλον. Οι υποδομές θα είναι άριστης ποιότητας και με φιλικά προς το περιβάλλον υλικά φτιαγμένες, ώστε να εξασφαλίσουμε την ανάδειξη του φυσικού τοπίου με τις ήπιες παρεμβάσεις που προτείνονται.

Το ακίνητο οργανώνεται χωρικά σε 2 Ζωνες

- Την Ζώνη 1 με **χρήση Τουρισμού -Αναψυχής** και αναλυτικότερα σύμφωνα με την πρόταση στο ακίνητο δημιουργούνται δύο βασικές υποπεριοχές. Η υποπεριοχή Α' όπου χωροθετούνται κυρίως οι προτεινόμενων τουριστικές εγκαταστάσεις και οι εγκατάσεις των υποστηρικτικών αυτών λειτουργιών, καθώς και τα υφιστάμενα κτίρια, η υποπεριοχή Β' που θα περιλαμβάνει κυρίως αμπελώνες εκμεταλλεύσιμους για την παραγωγή οίνου και επεξεργασίας αυτού και λοιπές καλλιέργειες τοπικών αγροτικών προϊόντων, καθώς και φυτεύσεις πρασίνου και κάθε άλλη συναφής χρήση, η οποία δεν μεταβάλλει το γενικό προορισμό του ακινήτου
- Την **Ζώνη 2 Αιγιαλού- Παραλίας και Ρεμάτων** που θα παραμείνει αδόμητη, η οποία αντιστοιχεί στις υποπεριοχές Γ' και σκοπό έχει την προστασία των ρεμάτων, όπως αυτή καθορίζεται από τις προτεινόμενες γραμμές οριοθέτησης των ρεμάτων και της ζώνης παραλίας, όπως αυτή καθορίζεται από τις εγκεκριμένες γραμμές αιγιαλού και παραλίας.

Ετσι στην **Ζώνη 1 – Τουρισμού Αναψυχής έκτασης 104.474,12 τ.μ** βρίσκονται :

Οι υποπεριοχές Α' Κυρίως Τουριστικών Εγκαταστάσεων **έκτασης 89.096,67 τ.μ.** περιλαμβάνουν:

α) Τουριστικά καταλύματα (κύρια και μη κύρια, σύνθετα τουριστικά καταλύματα κ.λπ.), τουριστικές κατοικίες, bungalows, συγκρότημα κτιρίων (reception) με χρήση διοίκησης και υποστηρικτικές, ξενοδοχειακές λειτουργίες., υφιστάμενη δόμηση με χρήση τουριστικής κατοικίας)

β) Ειδικές τουριστικές υποδομές και λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις (κέντρο αναζωογόνησης, ευεξίας, θαλασσοθεραπείας και θερμαλιστικό ιαματικό SPA., Συνεδριακό Κέντρο)

δ) Κατοικία

ε) Εμπορικά καταστήματα, καταστήματα παροχής υπηρεσιών

ζ) Κοινωνική πρόνοια

η) Αθλητικές εγκαταστάσεις

θ) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις (Κτίρια εκδηλώσεων)

ι) Θρησκευτικοί χώροι (εκκλησάκι)

ια), Περίθαλψη (Πρωτοβάθμιες υπηρεσίες περίθαλψης χωρίς νοσηλεία φαρμακείο, Κτίριο ιατρείου για Πρώτες Βοήθειες.)

ιβ) Χώροι συνάθροισης κοινού

ιγ) Εστίαση

ιδ) Αναψυκτήρια

ιε) Κέντρα διασκέδασης, αναψυχής

ιστ) Στάθμευση (κτίρια - γήπεδα)

ιζ) Εγκαταστάσεις εκθεσιακών χώρων (Εγκαταστάσεις επίδειξης - μεταποίησης τοπικών αγροτικών προϊόντων και υποδομών, χώρος γευσίγνωσias οίνου)

ιη) Ελικοδρόμιο

ιθ) Κάθε άλλη συναφής χρήση, η οποία δεν μεταβάλλει το γενικό προορισμό του ακινήτου (Υποδομές προώθησης αγροτουρισμού, Βιολογικός καθαρισμός και αφαλάτωση, χώροι φύτευσης πρασίνου, δίκτυα υποδομών (οδικό, πεζοδρόμους, ποδηλατοδρόμους, δίκτυο ύδρευσης, αποχέτευσης, άρδευσης, ενέργειας, φωτοβολταικά πάνελ και γεωθερμία για την κάλυψη των αναγκών ενέργειας της επένδυσης).

Οι υποπεριοχές Β' Αγροτικής Γης, Καλλιέργειας και Φύτευσης έκτασης 15.377,45 τ.μ. περιλαμβάνουν :

ιθ) Κάθε άλλη συναφής χρήση, η οποία δεν μεταβάλλει το γενικό προορισμό του ακινήτου

Έτσι ενδεικτικά και όχι περιοριστικά μπορούν να χωροθετηθούν εκεί :

- Αμπελώνες εκμεταλλεύσιμοι για την παραγωγή και επεξεργασία οίνου, όπου είναι εφικτή λόγω εδαφολογικών συνθηκών.
- Λοιπές καλλιέργειες τοπικών αγροτικών προϊόντων, όπου είναι εφικτή λόγω εδαφολογικών συνθηκών.
- Φυτεύσεις πρασίνου.
- δίκτυα και εγκαταστάσεις υποδομών (οδικό, πεζοδρόμους, ποδηλατοδρόμους, ύδρευσης, αποχέτευσης, άρδευσης, ενέργειας, εκμετάλλευσης επιφανειακής γεωθερμίας, κλπ για την κάλυψη των αναγκών ενέργειας της επένδυσης).

Η αγροτική παραγωγή παίζει σημαντικό ρόλο στη βιωσιμότητα της επένδυσης. Η καλλιέργεια αμπελώνων και κατ' επέκταση η παραγωγή οίνου και επεξεργασίας αυτού εντός της εγκατάστασης, μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του θέρετρου μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και μπορεί να προσφέρει και μόνιμες θέσεις εργασίας σε ντόπιους που γνωρίζουν πολύ καλύτερα την παραδοσιακή παραγωγή οίνου.

Στην **Ζώνη 2 – Αιγιαλου- Παραλίας και Ρεμάτων** βρίσκονται :

οι υποπεριοχές Γ' Προστασίας Φυσικού Περιβάλλοντος έκτασης **8.018,14 τ.μ.** που περιλαμβάνει:

- Ζώνη ρεμάτων επιφάνειας 4.670,20 τ.μ.
- Ζώνη παραλίας 3.347,94 τ.μ.

και δεν λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της επιτρεπόμενης δόμησης.

Ο περιβάλλον χώρος θα είναι κατάλληλα διαμορφωμένος, ώστε να αποτελεί ένα περιβάλλον γεμάτο εκπλήξεις και εναλλαγές για την αναγκαία εκτόνωση των παραθεριστών και των παιδιών. Διαμορφώνεται πάρκο αναψυχής και χώρους περιπάτου στους ηφαιστιογενείς σχηματισμούς και δίπλα στα ρέματα. Επίσης, πραγματοποιούνται φυτεύσεις αμπελώνων και πρασίνου. Σκοπός είναι ο επισκέπτης να βλέπει και να αισθάνεται την μεσογειακή και θηραϊκή βιοποικιλότητα και να θαυμάζει το φυσικό κάλλος της περιοχής.

A.4 Εναλλακτικές Δυνατότητες

Μετά από συγκριτική αξιολόγηση Τριών (3) Εναλλακτικών Λύσεων /χωρικής ανάπτυξης, υλοποίησης του εν λόγω ακινήτου, ως προς τελικό προσδιορισμό ανάπτυξης του ακινήτου, καταγράφονται και προσδιορίζονται με τη μέθοδο της συγκριτικής, τα εξής:

- 1) το δημοσιονομικό όφελος
- 2) η αναπτυξιακή προοπτική
- 3) οι κοινωνικές επιπτώσεις
- 4) η πολεοδομική συμβατότητα, και
- 5) οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις για κάθε Εναλλακτική Λύση

Τα σενάρια / εναλλακτικές δυνατότητες που εξετάζονται είναι τρία(3) :

Μηδενική Λύση (Do nothing), Εναλλακτική Λύση 1, και Εναλλακτική Λύση 2.

Περιγράφονται και αξιολογούνται οι εναλλακτικές λύσεις υλοποίησης του υπό μελέτη επενδυτικού σχεδίου. Στο κεφάλαιο Ε γίνεται παρουσίαση των εναλλακτικών λύσεων που εξετάστηκαν στο πλαίσιο της παρούσας μελέτης, οι οποίες περιλαμβάνουν:

- **Μηδενική λύση:** Η μηδενική λύση αφορά στη **διατήρηση των σημερινών χαρακτηριστικών και της υπάρχουσας κατάστασης χωρίς καμία παρέμβαση αξιοποίησης**. Στο μηδενικό σενάριο θα διατηρηθούν οι υφιστάμενοι όγκοι της έπταυλης και των τριών κατοικιών.
- **Εναλλακτική Λύση 1:** Η Εναλλακτική Λύση 1 αφορά την αξιοποίηση του ακινήτου με βάση τη νομοθεσία για τα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΣΧΑΣΕ) του Ν.4864/2021 (ΦΕΚ 237/Α) όπως ισχύει και χρήση του χωρικού προορισμού **«Παραθεριστικό Τουριστικό Χωριό»** της παρ. Β4Α, του άρθρου 11 του Ν.3986/2011. Οι συνολικές κλίνες στην λύση αυτή είναι **262 και ο ΣΔ 0,2**.
- **Εναλλακτική Λύση 2:** Η Εναλλακτική Λύση 2 αφορά επίσης την αξιοποίηση του ακινήτου με βάση τη νομοθεσία για τα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΣΧΑΣΕ) του Ν.4864/2021 (ΦΕΚ 237/Α) όπως ισχύει και χρήση του χωρικού προορισμού **«Τουρισμός - Αναψυχή»** της παρ. Β1, του άρθρου 11 του Ν.3986/2011. Οι συνολικές κλίνες στην λύση αυτή είναι **166 και ο ΣΔ 0,153**. Οι δύο βασικές διαφορές της λύσης 2 (προτεινόμενη λύση) σε σύγκριση με την εναλλακτική λύση 1 είναι ότι στην λύση 2 κυρίαρχο ρόλο έχει το Θερμαλιστικό SPA και η ανάπτυξη του ιαματικού τουρισμού και η αξιοποίηση των υδάτινων πόρων, οι κοινόχρηστες λειτουργίες δεν είναι χωροθετημένες διάσπαρτα εντός του οικοπέδου και ενδιάμεσα από τις κατοικίες και ο σχεδιασμός έχει πιο φιλοπεριβαλλοντικό και βιοκλιματικό αειφόρο χαρακτήρα συγκριτικά με την εναλλακτική λύση 1.

Η αξιολόγηση των εναλλακτικών δυνατοτήτων γίνεται μέσα από μια διαδικασία συγκριτικής αξιολόγησης με συγκεκριμένα κριτήρια.

Τα κριτήρια που εξετάστηκαν και αξιολογήθηκαν είναι τα εξής:

- ❖ Ύδατα
- ❖ Ενέργεια
- ❖ Έδαφος
- ❖ Ατμόσφαιρα – Κλίμα
- ❖ Ακουστικό περιβάλλον
- ❖ Τοπίο – Αιγιαλός – Παραλία
- ❖ Βιοποικιλότητα - Χλωρίδα – Πανίδα
- ❖ Πληθυσμός
- ❖ Ανθρώπινη Υγεία
- ❖ Υλικά περιουσιακά στοιχεία / Τοπική Οικονομία
- ❖ Χρήσεις γης (Χωροταξικός σχεδιασμός/ Πολεοδομική συμβατότητα)
- ❖ Πολιτισμός
- ❖ Οι σχέσεις μεταξύ των ανωτέρω παραγόντων

Το συγκροτούμενο πλαίσιο κριτηρίων οφείλει αφενός να εκτιμήσει την όποια θετική επίδραση σε ορισμένες περιβαλλοντικές παραμέτρους, αφενός να προσδιορίσει κάθε παράλληλη ή ταυτόχρονη αρνητική επίδραση σε κάποιες άλλες.

A.5 Εκτίμηση – Αξιολόγηση και Αντιμετώπιση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Εφαρμογή του προτεινόμενου Ειδικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικής Επένδυσης στη περιοχή επέμβασης

Στο πλαίσιο της ΣΜΠΕ προσδιορίστηκαν, εκτιμήθηκαν και αξιολογήθηκαν οι ενδεχόμενες σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον από την εφαρμογή του προτεινόμενου ΕΣΧΑΣΕ στην Περιοχή Πλατύναμος στη Βλυχάδα, Νήσου Σαντορίνης.

Ειδικότερα, εκτιμήθηκαν και αξιολογήθηκαν οι πρωτογενείς και δευτερογενείς σωρευτικές, συνεργατικές, βραχύ-, μέσο-, μακροπρόθεσμες, μόνιμες και προσωρινές, θετικές και αρνητικές επιπτώσεις στους τομείς της βιοποικιλότητας, του πληθυσμού, της ανθρώπινης υγείας, της πανίδας, της χλωρίδας, του εδάφους, των υδάτων, του αέρα, του κλίματος, των υλικών περιουσιακών στοιχείων, της πολιτιστικής κληρονομιάς (αρχιτεκτονικής και αρχαιολογικής), του τοπίου, καθώς και οι σχέσεις μεταξύ των παραμέτρων αυτών.

Στη συνέχεια προσδιορίζονται, εκτιμώνται και αξιολογούνται οι ενδεχόμενες σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον (σύμφωνα με την ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28.8.2006 και την Οδηγία 2001/42/ΕΚ της 27.5.2001) από το προτεινόμενο Σχέδιο ως προς τις ακόλουθες περιβαλλοντικές παραμέτρους, οι οποίες αφορούν το φυσικό και το ανθρωπογενές περιβάλλον.

Πίνακας 3. Περιβαλλοντικές παράμετροι σε σχέση με τους Περιβαλλοντικούς Στόχους.

Κριτήρια	Περιβαλλοντικοί Στόχοι
Ατμόσφαιρα – Κλίμα	- Περιορισμός της ατμοσφαιρικής ρύπανσης - Διασφάλιση της ποιότητας του αέρα - Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (διοξείδιο του άνθρακα, οξείδια του αζώτου, οξείδια του θείου, όζον κ.ά.)
Ενέργεια	- Εφαρμογή βιοκλιματικού σχεδιασμού - Περιορισμός των ενεργειακών αναγκών και βελτιστοποίηση της χρήσης ενεργειακών πόρων - Ενσωμάτωση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας σύμφωνα με τον σχεδιασμό
Έδαφος	- Πρόληψη της διάβρωσης και της ερημοποίησης του εδάφους - Έλεγχος της ρύπανσης από απόβλητα - Αποκατάσταση και διεύρυνση των υποβαθμισμένων περιοχών - Περιορισμός της απώλειας εδαφικών πόρων - Προστασία των δασικών εκτάσεων και ανάπτυξη νέων χώρων πρασίνου
Ύδατα	- Διαφύλαξη και προστασία του υδροφόρου ορίζοντα - Βιώσιμη και αποδοτική διαχείριση υδάτινων πόρων για ύδρευση και άρδευση

	- Έλεγχος, διατήρηση και αναβάθμιση της ποιότητας και της διαθεσιμότητας των υδάτων - Προστασία και διατήρηση των επιφανειακών υδάτινων σωμάτων
Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα	- Προστασία έντονων και ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων μέσω χωροταξικής οργάνωσης, περιβαλλοντικού σχεδιασμού και προληπτικών μέτρων, με έμφαση στην εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την εφαρμογή κατάλληλων όρων και δράσεων - Ανάδειξη και διατήρηση των οικοσυστημάτων - Προστασία της βιοποικιλότητας, της πανίδας και της χλωρίδας - Πρόληψη περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε φυσικές περιοχές, προστατευόμενα είδη και οικοσυστημικές ισορροπίες
Τοπίο	- Διατήρηση και ανάδειξη του φυσικού τοπίου - Προστασία των ακτών από υποβάθμιση και παρεμβάσεις - Πρόληψη της αυθαίρετης δόμησης - Αποφυγή κατασκευής τεχνικών έργων χωρίς επαρκή περιβαλλοντικό έλεγχο - Έλεγχος και αποτροπή της ανεξέλεγκτης διάθεσης στερεών και υγρών αποβλήτων - Διατήρηση της ελκυστικότητας των τουριστικών προορισμών - Προστασία των φυσικών περιοχών στο μέγιστο δυνατό βαθμό - Διαφύλαξη της τοπικής ταυτότητας και του φυσικού τρόπου ζωής - Προστασία και αναβάθμιση του τοπίου
Πληθυσμός	- Διασφάλιση και ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής - Επίδραση στις δημογραφικές τάσεις και στη μεταβολή του πληθυσμού - Επιρροή στη σύνθεση του πληθυσμού και στις κοινωνικές δομές - Διατήρηση και σταθεροποίηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας
Ανθρώπινη Υγεία	- Διασφάλιση και προστασία της ανθρώπινης υγείας - Έλεγχος και μείωση των επιπέδων θορύβου και ρύπανσης - Αποτελεσματική και βιώσιμη διαχείριση των αποβλήτων - Αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και των συνθηκών διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού
Υλικά περιουσιακά στοιχεία/Τοπική	- Επίδραση στα υλικά περιουσιακά στοιχεία του πληθυσμού και ενίσχυση της δυνατότητας βιώσιμης ανάπτυξης
Πολιτιστική Κληρονομιά	- Διατήρηση και ανάδειξη του δομημένου περιβάλλοντος - Προστασία και προβολή του πολιτιστικού περιβάλλοντος - Επίδραση σε περιοχές και μνημεία πολιτιστικής, ιστορικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς

	- Επίπτωση στους παραδοσιακούς, προστατευόμενους και γενικότερα στους αξιόλογους οικισμούς - Προστασία από την αλλοίωση τοπικών παραδόσεων και της πολιτιστικής ταυτότητας

Το μέγεθος των επιπτώσεων εξαρτάται σημαντικά από τη χρονική διάρκεια ζωής του έργου. Εφόσον όμως αναφερόμαστε σε έργο τουριστικής ανάπτυξης, οι μέθοδοι και οι τεχνικές πρόβλεψης επιπτώσεων θα πρέπει να ακολουθούνται και να επιλέγονται εκείνες που ανταποκρίνονται τόσο στο έργο όσο και στο περιβάλλον. Οι επιπτώσεις από την υλοποίηση ενός έργου μπορεί να είναι:

- Άμεσες ή έμμεσες (πρωτογενείς ή δευτερογενείς)
- Μόνιμες ή προσωρινές
- Μακροχρόνιες ή βραχυχρόνιες
- Ποσοτικές ή ποιοτικές
- Τοπικές ή περιφερειακές ή διασυνοριακές
- Σημειακές ή πολυτομεακές
- Έργων ή προγραμμάτων
- Φυσικές ή χημικές
- Κοινωνικές ή οικονομικές ή πολιτιστικές
- Υπάρχουσες ή κληροδοτούμενες
- Ανθρωπογενείς ή βιογενείς

Η αξιολόγηση των επιπτώσεων, που γίνεται σε ευρεία κλίμακα και είναι ποιοτική, ακολουθεί το παρακάτω σύστημα:

- Είδος και ένταση επιπτώσεων: **Θετικές – Ουδέτερες – Αρνητικές**

Όταν η επίπτωση χαρακτηρίζεται ως θετική χρησιμοποιείται το σύμβολο «+», όταν είναι αρνητική το «-», ενώ όταν δεν υφίσταται επίπτωση ως προς το συγκεκριμένο κριτήριο χρησιμοποιείται το «0».

Η ένταση της επίπτωσης κλιμακώνεται σε τρεις στάθμες: **μικρή (+/-), μέτρια (++)/-) και μεγάλη (+++/---)**

- Γεωγραφικό επίπεδο αναφοράς επίπτωσης: **τοπικό – ευρύτερο**

Αφορά στη χωρική εξάπλωση της περιβαλλοντικής επίπτωσης – μεταβολής. Το **ευρύτερο** δηλώνει επίπτωση στο επίπεδο ευρύτερης περιοχής, ενώ το **τοπικό** δηλώνει επίπτωση τοπικά στο ακίνητο εφαρμογής της πρότασης.

- Χρονικός ορίζοντας εμφάνισης επιπτώσεων: **βραχυπρόθεσμες – μεσοπρόθεσμες – μακροπρόθεσμες**

Αφορά στο χρόνο που αναμένεται να μεσολαβήσει μεταξύ υλοποίησης του Σχεδίου και εμφάνισης της περιβαλλοντικής μεταβολής) βάσει του οποίου η επίπτωση χαρακτηρίζεται ως άμεση – βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη).

– Διάρκεια επιπτώσεων: **μόνιμες – προσωρινές**

Αφορά στο χρόνο παραμονής, δηλαδή το εάν πρόκειται για προσωρινή ή μόνιμη επίπτωση.

– Δυνατότητα αντιμετώπισης ή περαιτέρω βελτίωση επίπτωσης: **ναι – όχι – ίσως**

Η επίπτωση εμπεριέχει δυνατότητες πρόληψης, αναστροφής ή ουσιαστικής ελαχιστοποίησης. Για θετικού χαρακτήρα επιπτώσεις, παρουσιάζεται η ύπαρξη ή μη δυνατότητας για περαιτέρω βελτίωση. Συγκεντρωτικά οι επιπτώσεις από την υλοποίηση του ΕΣΧΑΣΕ, παρουσιάζονται συνοπτικά στον κάτωθι πίνακα:

Πίνακας 4. Επιπτώσεις από υλοποίηση του ΕΣΧΑΣΕ

	ΕΙΔΟΣ	ΕΝΤΑΣΗ				ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ			ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ		ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ		ΣΥΣΣΩΡΕΥΣΗ	ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
		ΑΣΦΕΙΣ	ΜΕΤΡΙΑ	ΙΣΧΥΡΗ	ΑΜΕΛΗΤΕΑ	ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΣ	ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ	ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ	ΠΡΟΣΘΗΚΗ	ΜΟΝΙΜΗ	ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ	ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ			
ΥΔΑΤΑ	ΘΕΤΙΚΗ (++)	X				X			X	X			ΌΧΙ	Συνέργεια παρουσιάζεται με το ΣΔΛΑΠ ΥΔΝΗΣΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ (EL13) ως προς την ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων και τη διατήρηση και βελτίωση των ποσοτικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών τους.	
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΘΕΤΙΚΗ (+)	X				X			X	X			ΝΑΙ	Έμμεση θετική συνέργεια με την ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου υπό το πρίσμα των στόχων που τίθενται σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο.	

ΕΔΑΦΟΣ	ΘΕΤΙΚΗ (++)		X		X				X	X		ΝΑΙ	Συνέργεια παρουσιάζεται με το ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο ως προς την προστασία των εδαφών μέσω του ορθού σχεδιασμού της επενδυτικής δραστηριότητας.	
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ- ΚΛΙΜΑ	ΘΕΤΙΚΗ ΑΜΕΛΗΤ ΕΑ +(Α)				X			X	X	X		ΌΧΙ	Συνέργεια -στο μέτρο του δυνατού λόγω της κλίμακας του έργου- παρουσιάζεται με τους στόχους του ευρωπαϊκού και εθνικού θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου ως προς την προστασία της ποιότητας της ατμόσφαιρας και του κλίματος μέσω του ορθού σχεδιασμού της επενδυτικής δραστηριότητας (χωρική ανάπτυξη & οργάνωση του τρόπου λειτουργίας του Σχεδίου). Έμμεση συνέργεια εμφανίζεται ως προς τη μείωση της έκθεσης του πληθυσμού σε υψηλά επίπεδα ρύπων.	
ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΘΕΤΙΚΗ ΑΜΕΛΗΤ ΕΑ +(Α)				X	X			X	X		ΌΧΙ	Θετική συνέργεια παρουσιάζεται με το χωροταξικό σχεδιασμό/πολεοδομική συμβατότητα καθώς και τη χωρική ανάπτυξη / οργάνωση του Σχεδίου (προστασία της περιοχής από τη διαμπερή και υπερτοπικού χαρακτήρα υψηλή στάθμη θορύβου). Έμμεση συνέργεια εμφανίζεται ως προς τη μείωση της έκθεσης του πληθυσμού σε υψηλά επίπεδα θορύβου.	

ΤΟΠΙΟ-ΑΙΓΙΑΛΟΣ-ΠΑΡΑΛΙΑ	ΘΕΤΙΚΗ (+++)		X		X				X	X		ΟΧΙ	Θετική συνέργεια με το χωροταξικό σχεδιασμό / πολεοδομική συμβατότητα υπό το πρίσμα των στόχων που τίθενται σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο ως προς την προστασία, ανάδειξη και αειφορική διαχείριση του τοπίου, καθώς και τη διατήρηση των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών της περιοχής, ενισχύοντας συγχρόνως και την τοπική οικονομία (βιώσιμη επενδυτική δραστηριότητα).
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤ Α-ΧΛΩΡΙΔΑ-ΠΑΝΙΔΑ	ΘΕΤΙΚΗ (++)		X		X				X	X		ΝΑΙ	Θετική συνέργεια με τον χωροταξικό σχεδιασμό/πολεοδομική συμβατότητα υπό το πρίσμα των στόχων που τίθενται σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο ως προς την προστασία της βιοποικιλότητας, καθώς την διατήρηση των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών της περιοχής, ενισχύοντας συγχρόνως τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ευρύτερης περιοχής
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΘΕΤΙΚΗ (++)		X		X				X		X	ΝΑΙ	Θετική συνέργεια παρουσιάζεται με το χωροταξικό σχεδιασμό / πολεοδομική συμβατότητα, με το Γενικό και το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού, καθώς και με τις πολιτικές για την

														αστική ανάπτυξη και της απόρροιες αυτής στο κοινωνικό περιβάλλον.	
ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ	ΘΕΤΙΚΗ (+)	X				X				X	X		ΟΧΙ	Σε άμεση συνέργεια με το σύνολο των περιβαλλοντικών παραμέτρων, όπως ακουστικό περιβάλλον, ατμόσφαιρα κλπ., που δύνανται να επηρεάσουν τα επίπεδα της ανθρώπινης υγείας.	
	ΘΕΤΙΚΗ (++)		X					X		X	X				
ΥΛΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ / ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	ΘΕΤΙΚΗ (++)		X			X				X	X		ΝΑΙ	Θετική συνέργεια παρουσιάζεται με το χωροταξικό σχεδιασμό / πολεοδομική συμβατότητα, με το Γενικό και το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού, καθώς και με τις πολιτικές για την αστική ανάπτυξη. Επιπλέον, υπάρχει άμεση συνέργεια με το κοινωνικό περιβάλλον της περιοχής ανάπτυξης.	
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ (ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ/ΠΟ ΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ)	ΘΕΤΙΚΗ (+++)			X		X				X	X		ΟΧΙ	Θετική συνέργεια παρουσιάζεται με όλα τα επίπεδα χωροταξικού & πολεοδομικού σχεδιασμού, όπως Γενικό & Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού, τοπικός χωροταξικός σχεδιασμός κλπ., καθώς και με τις πολιτικές για την αστική ανάπτυξη και της απόρροιες αυτής στο κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον.	

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	ΘΕΤΙΚΗ (+++)			X		X				X	X		ΝΑΙ	Θετική συνέργεια παρουσιάζεται με το χωροταξικό σχεδιασμό / πολεοδομική συμβατότητα, με το Γενικό και το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού, καθώς και με τις πολιτικές για τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και τις απόρροιες αυτής στο κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον.

Β. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Β.1 Εισαγωγή – Στοιχεία Σχεδίου

Η παρούσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων συντάσσεται στο πλαίσιο των απαιτούμενων ενεργειών για την αξιοποίηση του ιδιωτικού ακινήτου ιδιοκτησίας «ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ» στην περιοχή Πλατύναμος στη Βλυχάδα του Δήμου Θήρας. Ακολουθεί ενδεικτικά Χάρτης με τις Περιοχές α)Επέμβασης, β) Ζώνης Άμεσης Επιρροής

Εικόνα 13. Α) Περιοχή Επέμβασης(ΒΛΥΧΑΔΑ) Β) Ζώνη Άμεσης Επιρροής. Δ.Κ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ

Αντικείμενο της Στρατηγικής Μελέτης περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) είναι η εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, που μπορεί να επιφέρει η εφαρμογή του Σχεδίου Στρατηγικής Επένδυσης Ακινήτου Περιοχής στην περιοχή Πλατύναμος στη Βλυχάδα, Νήσου Θήρας και η πρόταση μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων αυτών. Η ΣΜΠΕ υλοποιείται με βάση τις προβλέψεις της ΚΥΑ 107017/28.8.2006 (ΦΕΚ 1225/Β/05.09.2006), με την οποία έγινε η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων. Αρμόδια Αρχή Σχεδιασμού είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων, Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων.

Η παρούσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων υποβάλλεται στο πλαίσιο εκτέλεσης της σχετικής σύμβασης που υπογράφηκε μεταξύ του φορέα του έργου και του μελετητικού γραφείου: «Νικόλαος Τράκος & Συνεργάτες Ε.Ε. – Σύμβουλοι Μηχανικοί, (διακριτικό τίτλο Δαίδαλος Μελετητική – Σύμβουλοι Μηχανικοί)»

Β.2 Αρχή Σχεδιασμού

Η Αρχή του Σχεδιασμού του υπό μελέτη ΕΣΧΑΣΕ είναι η εταιρεία «**Αθηναίων Γη Ανώνυμη Ξενοδοχειακή Επενδυτική, Συμβουλευτική, Τεχνική και Οικοδομική Εταιρεία**», με διακριτικό τίτλο «**Santorini Valvis Volcanic Spa (SVVS)**», και είναι θυγατρική του Ομίλου “Valvis Holding S.A.”.

Ο κ. Βάλβης είναι Αρχιτέκτων Μηχανικός, ΕΜΠ με πλούσια επιχειρηματική δράση .

Οι κύριες δραστηριότητες του Ομίλου Βάλβη επικεντρώνονται: Στην παραγωγή και εμφιάλωση του φυσικού, μεταλλικού νερού με την επωνυμία “Aqua Carpatica”. Μέχρι σήμερα, το νερό Aqua Carpatica διανέμεται σε 16 χώρες παγκοσμίως, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα. Στην καλλιέργεια, παραγωγή, εμφιάλωση και διάθεση κρασιού, με την γενική εμπορική επωνυμία “Samburesti”. Στην καλλιέργεια, παραγωγή και διάθεση αγροτικών προϊόντων. με την εταιρεία “Dorna Agril SA”

Β.3 Περιοχή Μελέτης

Ως περιοχή μελέτης της ΣΜΠΕ ορίζεται το σύνολο της περιοχής που αλληλοεπιδρά και αναμένεται να επηρεαστεί άμεσα ή έμμεσα από την επιδιωκόμενη αξιοποίηση, δηλαδή ολόκληρο το νησί της Σαντορίνης και επομένως ο Δήμος Θήρας. Η περιοχή μελέτης είναι σύμφωνη με το άρθρο 11 της ΚΥΑ 107017/2006 όπου ορίζεται ότι «ως περιοχή μελέτης ορίζεται μια ευρύτερη περιοχή από εκείνη του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής του σχεδίου ή προγράμματος, στην οποία αναμένονται σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του.».

Η περιοχή του εξεταζόμενου ακινήτου περιλαμβάνεται στην νότια πλευρά της νήσου Σαντορίνης. Απέχει από τον οικισμό Μεγαλοχωρίου, από τα Φηρά, το λιμάνι Βλυχάδας και τον Κρατικό Αερολιμένα Σαντορίνης εξίσου 11 χλμ.

Εικόνα 14. Η θέση της υπό πολεοδομική έκτασης στην ευρύτερη περιοχή (Χάρτης ΓΥΣ 1:50000)-πηγή ΜΓΚ Αθανασιάδης 2023

B.4. Σύντομο Ιστορικό

Η παρούσα Μελέτη Στρατηγικού Περιβαλλοντικού Προελέγχου υποβάλλεται σε εκτέλεση της σχετικής σύμβασης που υπογράφηκε μεταξύ του Φορέα του έργου και του μελετητικού γραφείου: «Νικόλαος Τράκος & Συνεργάτες Ε.Ε. – Σύμβουλοι Μηχανικοί, (διακριτικό τίτλο Δαίδαλος Μελετητική – Σύμβουλοι Μηχανικοί)».

Η Επένδυση Santorini Valvis Volcanic Spa (SVVS) στην περιοχή της Βλυχάδας Σαντορίνης αφορά την δημιουργία ενός ήπιου υποδοχέα εναλλακτικού τουρισμού με Θερμαλιστικό κέντρο (SPA) (καθώς έχει βρεθεί από γεώτρηση εντός του οικοπέδου ιαματικό νερό) και θαλασσοθεραπεία και με ξενοδοχείο 5* δυναμικότητας 150- 166 κλινών, σε έκταση 112 στρεμμάτων περίπου. Η τουριστική επένδυση θα αναπτύξει τον τουρισμό Υγείας και Ευεξίας, θα προωθή τα τοπικά προϊόντα με κατασκευή κατάλληλων χώρων τυποποίησης και εκθετηρίων τοπικών προϊόντων, θα αναδείξει και θα προβάλλει τα φυσικά χαρακτηριστικά της έκτασης με δημιουργία μονοπατιών και ζωνών προστασίας και ανάδειξης της ακτής, των γεωλογικών σχηματισμών και των υδατορεμάτων στις επιμέρους περιοχές που αυτές εμφανίζονται, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία και το θεσμικό πλαίσιο.

Η επένδυση που εντάχθηκε στις στρατηγικές επενδύσεις του ν. 4864/2022 με απόφαση ΔΕΣΕ (ΦΕΚ 3201/Β/15-5-2023) είναι απολύτως συμβατή με τον υπερκείμενο χωροταξικό σχεδιασμό αλλά και την περιβαλλοντική νομοθεσία, έχει αειφόρο και βιώσιμο χαρακτήρα, σέβεται προστατεύει και αναδεικνύει το περιβάλλον, χωρίς να επηρεάζει την φέρουσα ικανότητα της άμεσης περιοχής και του νησιού (περιοχή μελέτης ΣΜΠΕ).

Ο σχεδιασμός αυτού του Επενδυτικού Σχεδίου ξεκινά με βασικό σκεπτικό ότι δεν πρέπει να διαταραχθεί η φυσιογνωμία του νησιού και της περιοχής επένδυσης. Η προτεινόμενη **Λύση 2 (πρότυπο κέντρο θερμαλισμού και SPA, Ξενοδοχείο 5* με τουριστικές κατοικίες και επαύλεις δυναμικότητας 166 κλινών, πολυχώρους εκδηλώσεων και συνεδρίων, επισκέψιμες πρότυπες αμπελοκαλλιέργειες, μονάδες επίδειξης παραγωγής τυποποίησης και συσκευασίας τοπικών αγροτικών προϊόντων (κρασί, λάδι)),** επιλέγεται ως λύση ήπιας έντασης χρήσεων τουρισμού και ως η βέλτιστη σχέση μεταξύ χωροταξικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής προοπτικής του χώρου και της ευρύτερης περιοχής.

Το επιλεχθέν σενάριο εναρμονίζεται πλήρως με τις αναπτυξιακές επιλογές τόσο για την ευρύτερη περιοχή μελέτης όσο και για το νησί της Σαντορίνης. Είναι πλήρως συμβατό με τους στόχους του ΠΠΧΣΑΑ Νοτίου Αιγαίου για την κατηγορία στην οποία εντάσσεται η περιοχή μελέτης. **Επίσης είναι συμβατή με τους όρους της ισχύουσας ΖΟΕ Σαντορίνης.**

Το σενάριο αυτό μπορεί να προσδώσει στο ακίνητο μια βιώσιμη προοπτική, ενισχύοντάς το με νέες χρήσεις, κατά κύριο λόγο τουρισμού και αναψυχής αλλά και πλαισιώνοντάς το με ζώνες πρασίνου και ελεύθερων χώρων. Οι προτεινόμενες αυτές χρήσεις είναι επιθυμητό να συνδεθούν λειτουργικά με την ευρύτερη περιοχή του ακινήτου.

Χαρακτηρίζεται ως μια ήπια παρέμβαση, καθώς επιφέρει μικρές αλλαγές στην περιοχή κυρίως με την τουριστική αξιοποίηση του εν λόγω ακινήτου, αλλά παράλληλα λαμβάνονται μέτρα για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και την εξισορρόπηση των συνεπειών, εξασφαλίζονται μικρά ποσοστά δόμησης, αλλά και μεγάλα ποσοστά σε ελεύθερους χώρους και χώρους πρασίνου για την ευρύτερη περιοχή ανάπτυξης του έργου.

Το περιβαλλοντικό θεσμικό πλαίσιο που πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την ανάπτυξη του υπό μελέτη Σχεδίου παρουσιάζεται ανά περιβαλλοντική παράμετρο στη συνέχεια.

B.5. Διάρθρωση Μελέτης -Θεσμικό Πλαίσιο

Τα περιεχόμενα της ΣΜΠΕ είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 11 της ΚΥΑ 107017/2006, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, καλύπτοντας τις τυπικές και ουσιαστικές απαιτήσεις της απόφασης. Η μελέτη διαρθρώνεται ως ακολούθως:

Στο κεφάλαιο 1 παρατίθεται μη τεχνική περίληψη

Στο κεφάλαιο 2 παρουσιάζονται γενικά στοιχεία ΕΣΧΑΣΕ και της παρούσας μελέτης

Στο κεφάλαιο 3 περιγράφεται η σκοπιμότητα και οι στόχοι του σχεδίου

Στο κεφάλαιο 4 γίνεται περιγραφή του σχεδίου

Στο κεφάλαιο 5 περιγράφονται οι εναλλακτικές δυνατότητες και αξιολογούνται εναλλακτικά σενάρια

Στο κεφάλαιο 6 αναλύεται η υφιστάμενη κατάσταση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης

Στο κεφάλαιο 7 γίνεται εκτίμηση, αξιολόγηση και προτάσεις αντιμετώπισης επί των δυνητικών επιπτώσεων του ΕΣΧΑΣΕ στο περιβάλλον

Στο κεφάλαιο 8 περιγράφονται τα στοιχεία της Κανονιστικής Πράξης

Στο κεφάλαιο 9 περιγράφονται οι δυσκολίες που προέκυψαν κατά την εκπόνηση της μελέτης

Στο κεφάλαιο 10 παρατίθεται οι βασικές μελέτες κι έρευνες που θα απαιτηθούν για την υλοποίηση του Σχεδίου

Η μελέτη συνοδεύεται από τα ακόλουθα Παραρτήματα:

Παράρτημα Ι: Απόφαση υπαγωγής στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων του Ν.4864/2021 του επενδυτικού σχεδίου «Santorini Valvis Volcanic Spa », με φορέα υλοποίησης την εταιρεία «ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ.»

Παράρτημα ΙΙ: Εγκρίσεις - Βεβαιώσεις

Παράρτημα ΙΙΙ: Προφίλ Ομίλου εταιριών Βάλβη

Παράρτημα ΙV: Μελετητικό Πτυχίο

καθώς και από τους χάρτες & σχέδια τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της.

Το περιβαλλοντικό θεσμικό πλαίσιο που πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την ανάπτυξη του υπό μελέτη Σχεδίου παρουσιάζεται ανά περιβαλλοντική παράμετρο στη συνέχεια.

1. Ατμόσφαιρα

- Οδηγία 2008/50/EK/21.05.2008 «Για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη, οποία συσσωματώνει την 96/62/EK και τις τρεις θυγατρικές της (1999/30/EK, 2000/69/EK και 2002/3/EK), όπως και την απόφαση 97/101/EK για την καθιέρωση διαδικασίας για την αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών και δεδομένων ατμοσφαιρικής ρύπανσης από μεμονωμένους σταθμούς και δίκτυα».
- Οδηγία 2004/107/EK σχετικά με το αρσενικό, το κάδμιο, τον υδράργυρο, το νικέλιο και τους πολυκυκλικούς υδρογονάνθρακες στον ατμοσφαιρικό αέρα.

- Οδηγία 2003/87/EK «σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας- Τροποποίηση της Οδηγίας 96/61/EK».
- Οδηγία 2001/81/EC «σχετικά με εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών για ορισμένους ατμοσφαιρικούς ρύπους».
- ΚΥΑ 6164/2018, ΦΕΚ 1107/Β/27.3.2018 – Μεσαίες εγκαταστάσεις καύσης (MED).
- ΥΑ 174505/607, ΦΕΚ 1311/Β/13.4.2017 – Ποιότητα ατμοσφαιρικού αέρα (τροποποιητική).
- ΚΥΑ 174111/525, ΦΕΚ 1139/Β/31.3.2017 – Εθνικά όρια εκπομπών (NECD).
- ΚΥΑ 128/2016, ΦΕΚ 3958/Β/9.12.2016 – Περιεκτικότητα καυσίμων σε θείο.
- ΥΑ 36060/1155, ΦΕΚ 1450/Β/14.6.2013 – Βιομηχανικές εκπομπές (IED).
- ΚΥΑ ΗΠ 14122/549/Ε.103/2011 (ΦΕΚ 488Β/30.03.2011) «Μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2008/50/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ε.Ε. της 21^{ης} Μαΐου 2008».
- ΥΑ ΗΠ 22306/1075/Ε103/2007 (ΦΕΚ 920 Β/08.06.2007) – Καθορισμός τιμών – στόχων και ορίων εκτίμησης των συγκεντρώσεων του αρσενικού, του καδμίου, του υδραργύρου, του νικελίου και των πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων στον ατμοσφαιρικό αέρα, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2004/107/EK, όπως τροποποιήθηκε από την ΚΥΑ ΗΠ 14122/549/Ε.103/2011 (ΦΕΚ 488/Β/30.03.2011).
- ΚΥΑ 29459/1510/8.7.2005 (ΦΕΚ 992Β/14.07.2005) «Καθορισμός εθνικών ανώτατων ορίων εκπομπών για ορισμένους ατμοσφαιρικούς ρύπους σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/81/EK «σχετικά με εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών για ορισμένους ατμοσφαιρικούς ρύπους» του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2001».
- ΚΥΑ Αριθ. ΗΠ 9238/332/2004 (ΦΕΚ 405Β/27.02.2004) «Οριακές και κατευθυντήριες τιμές ποιότητας της ατμόσφαιρας σε βενζόλιο και μονοξειδίο του άνθρακα».
- Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου (ΠΥΣ) 34/2002, (ΦΕΚ 125Α/05.06.2002) «Οριακές και κατευθυντήριες τιμές ποιότητας της ατμόσφαιρας σε διοξείδιο του θείου, διοξείδιο του αζώτου και οξειδίων του αζώτου, σωματιδίων και μόλυβδου».
- Υ.Α. Η.Π. 38638/2016/2005 (ΦΕΚ 1334/Β/21.09.2005) «Οριακές και κατευθυντήριες τιμές και συγκεντρώσεις όζοντος στον ατμοσφαιρικό αέρα, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2002/3/EK “σχετικά με το όζον στον ατμοσφαιρικό αέρα” του Συμβουλίου της 12^{ης} Φεβρουαρίου 2002 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων».
- Υ.Α. Α.Η.Π. 9238/332/2004 (ΦΕΚ 405/Β/27.02.2004) «Οριακές και κατευθυντήριες τιμές ποιότητας της ατμόσφαιρας σε βενζόλιο και μονοξειδίο του άνθρακα».

2. Υδατικοί Πόροι

- Οδηγία 2000/60/EK «για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2000.
- Οδηγία 2009/90/ΕΕ «για την θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών για τη χημική ανάλυση και παρακολούθηση της κατάστασης των υδάτων, σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου».
- Οδηγία 2006/118/EK της 12^{ης} Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με «την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση».

- Οδηγία 2007/60/ΕΚ της 23^{ης} Οκτωβρίου 2007 «για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας».
- Ν. 3199/2003 (ΦΕΚ 280 Α/09.12.2003) «Εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2000».
- Ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91 Α/25.4.2002) «Εναρμόνιση του Ν. 1650/86 με τις οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ, διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις».
- ΠΔ 51/2007 (ΦΕΚ 54 Α/8.3.2007) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ «για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2000».
- ΚΥΑ 145116/2011 (ΦΕΚ 354 Β/08.03.2011) «Καθορισμός μέτρων, όρων και διαδικασιών για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε από την ΥΑ οικ. 191002/2013, (ΦΕΚ 2220 Β/09.09.2013).
- ΚΥΑ 5673/400/1997 (ΦΕΚ 192 Β/14.03.1997) «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων», όπως αυτή έχει τροποποιηθεί με την υπ. Αριθ. 19661/1982/1999 ΚΥΑ (Β' 1811) και την υπ. Αριθ. 48392/939/2002 ΚΥΑ (Β' 405).
- ΚΥΑ Υ2/2600/01 (ΦΕΚ 892 Β/11.07.2001) «Ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης», σε συμμόρφωση προς την οδηγία 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 3^{ης} Νοεμβρίου 1998, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από την ΚΥΑ ΔΥΓ2/Γ.Π.οικ.38295/07 (ΦΕΚ 630 Β/26.04.2007), άρθρο 18.
- Κ.Υ.Α. 39626/2208/Ε130/09 (ΦΕΚ 2075 Β/25.09.2009) «Καθορισμός μέτρων για την προστασία των υπόγειων νερών από τη ρύπανση και την υποβάθμιση, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2006/118/ΕΚ «σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων από την ρύπανση και την υποβάθμιση», του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12^{ης} Δεκεμβρίου 2006».
- ΚΥΑ υπ. Αριθμ. 51354/2641/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1909 Β/8.12.2010) «Καθορισμός Προτύπων Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ) για τις συγκεντρώσεις ορισμένων ρύπων και ουσιών προτεραιότητας στα επιφανειακά ύδατα, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 2008/105/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2008 «σχετικά με Πρότυπα Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΠΠΠ) στον τομέα της πολιτικής των υδάτων και σχετικά με την τροποποίηση και μετέπειτα κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 82/176/ΕΟΚ, 83/513/ΕΟΚ, 84/491/ΕΟΚ και 86/280/ΕΟΚ και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου», καθώς και για τις συγκεντρώσεις ειδικών ρύπων στα εσωτερικά επιφανειακά ύδατα και άλλες διατάξεις».
- ΚΥΑ 39626/2208/Ε130 (ΦΕΚ 2075Β/25.09.2009) σχετικά με τον καθορισμό μέτρων για την προστασία των υπόγειων νερών από την ρύπανση και την υποβάθμιση, με την οποία ενσωματώθηκε η Θυγατρική Οδηγία 2006/118/ΕΚ σχετικά με «την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση» κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 17 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.
- ΥΑ 1811/2011 «Ορισμός ανώτερων αποδεκτών τιμών για τη συγκέντρωση συγκεκριμένων ρύπων, ομάδων ρύπων ή δεικτών ρύπανσης σε υπόγεια ύδατα, σε εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 3 της υπ. Αριθμ. 39626/2208/Ε130/2009 ΚΥΑ (Β' 2075)».

- Εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου (ΕΛ 14) / 2^η αναθεώρηση
- Εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου (ΕΛ 14) / 1^η αναθεώρηση
- Το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) είναι ο στρατηγικός και πολιτικός σχεδιασμός της χώρας για τη διαχείριση των αποβλήτων της.

Η σύνταξη Σχεδίων Διαχείρισης αποτελεί υποχρέωση των κρατών μελών της Ε.Ε. και απορρέει από το άρθρο 28 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα. Το ΕΣΔΑ αφορά περίοδο 10 ετών και αξιολογείται κάθε 5 χρόνια και εφόσον απαιτείται αναθεωρείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα του Ν. 4685/2020 (ΦΕΚ Α' 92).

Η έγκριση του ΕΣΔΑ πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 39/31.8.2020 (ΦΕΚ Α' 185).

Ο νέος εθνικός σχεδιασμός στο πλαίσιο της φιλόδοξης περιβαλλοντικής πολιτικής που ακολουθεί η χώρα, θέτει εμπροσθοβαρή στόχο μείωσης της υγειονομικής ταφής των Αστικών Στερεών Αποβλήτων, που είναι η κατώτερη βαθμίδα διαχείρισης στην πυραμίδα ιεράρχησης των αποβλήτων, σε ποσοστό μικρότερο του 10% το έτος 2030, φέρνοντας το συγκεκριμένο στόχο πέντε χρόνια νωρίτερα από τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές διατάξεις, οι οποίες προβλέπουν μέγιστο ποσοστό ταφής 10% έως το 2035.

Επιπρόσθετα, το ΕΣΔΑ δίνει μεγάλη σημασία στην ανακύκλωση και τη διαλογή στην πηγή. Ειδικότερα, προβλέπει την ξεχωριστή συλλογή βιοαποβλήτων για το σύνολο της χώρας στο τέλος του 2022, ένα χρόνο νωρίτερα από την Ευρωπαϊκή Οδηγία. Επιπλέον, προβλέπει ξεχωριστή συλλογή 4 ρευμάτων για την ανακύκλωση, καθώς και προτεραιότητα στη δημιουργία δικτύου ενίσχυσης της συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του ΕΣΔΑ εξετάζονται και τα επικίνδυνα απόβλητα ως διακριτό ρεύμα. Σημαντική παράμετρο που επηρεάζει την κατάσταση του εδαφικού παράγοντα αποτελούν επίσης τα απόβλητα.

- Με το Ν. 4042/2012, (ΦΕΚ Α' 24) με τον οποίο ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 2008/98/ΕΚ, ρυθμίζεται συνολικά η διαχείριση των αποβλήτων, ώστε να προστατεύεται το περιβάλλον και η ανθρώπινη υγεία και να εξοικονομούνται οι φυσικοί πόροι, μέσω της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης, καθώς και της ανάκτησης υλικών ή/και ενέργειας από τα απόβλητα. Με το νόμο αυτό θεσπίζονται ενιαίοι κανόνες διαχείρισης για όλα τα είδη αποβλήτων, με ενσωμάτωση ειδικών ρυθμίσεων για τα επικίνδυνα απόβλητα.

Κύριος στόχος είναι η μετάβαση σε μια κοινωνία ανακύκλωσης, με υψηλό επίπεδο αποδοτικότητας των πόρων. Στο πλαίσιο αυτό, λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίηση προϊόντων και οι δραστηριότητες προετοιμασίας προς επαναχρησιμοποίηση, καθώς και η προώθηση της ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας.

- Ν. 2939/2001 (ΦΕΚ 179 Α/06.08.2001) «Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων – Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (ΕΟΕΔΣΑΠ) και άλλες διατάξεις».
- ΠΔ 82/2004 (64 Α/2.3.2004) «Αντικατάσταση της ΚΥΑ 98012/2001/96 «καθορισμός μέτρων και όρων για τη διαχείριση των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων» (40/Β) «μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των Αποβλήτων Λιπαντικών Ελαίων».

- ΠΔ 109/2004 (ΦΕΚ 75 Α/05.03.2004) «Μέτρα και όρους για την εναλλακτική διαχείριση των μεταχειρισμένων ελαστικών των οχημάτων. Πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση τους».
- ΠΔ 115/2004 (ΦΕΚ 80 Α/05.03.2004) -Αντικατάσταση της 73537/1438/95 Κ.Υ.Α «διαχείριση των ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών που περιέχουν ορισμένες επικίνδυνες ουσίες» (Β/781) και 19817/00 ΚΥΑ «τροποποίηση της 73537/95 ΚΥΑ κλπ.» (Β/963) «μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των χρησιμοποιημένων Ηλεκτρικών Στηλών και Συσσωρευτών».
- ΠΔ 116/2004 (ΦΕΚ 81 Α/05.03.2004) «Μέτρα, όρους και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των οχημάτων στο τέλος του κύκλου ζωής τους, των χρησιμοποιημένων ανταλλακτικών τους και των απενεργοποιημένων καταλυτικών μετατροπών σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 1000/53/ΕΚ».
- ΠΔ 15/2006 (ΦΕΚ 12Α/03.02.2006) «Τροποποίηση του Π.Δ. 117/2004 (Α/82) σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2003/108 για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/96 σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) του Συμβουλίου της 8ης Δεκεμβρίου 2003».
- ΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1312Β/24.08.2010) «Μέτρα, όροι και προγράμματα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)», όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4030/2011 (ΦΕΚ 249Α/25.11.2011) «Νέος τρόπος έκδοσης αδειών δόμησης, ελέγχου κατασκευών και λοιπές διατάξεις».
- ΚΥΑ 50910/2727/16.12.2003 (ΦΕΚ 1909 Β/22.12.2003) «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων. Εθνικός και περιφερειακός σχεδιασμός διαχείρισης».
- ΥΑΑΠ 01.98012/2001/1995 (ΦΕΚ 40Β/19.01.1996) «Καθορισμός μέτρων και όρων για τη διαχείριση των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων», όπως αντικαταστάθηκε από το ΠΔ 82/2004 (ΦΕΚ 64 Α/02.03.2004) «Καθορισμός μέτρων και όρων για τη διαχείριση των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων» (40/Β) «μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των Αποβλήτων Λιπαντικών Ελαίων».
- ΚΥΑ 8668/2.3.2007 (ΦΕΚ 287/2.3.07) «Έγκριση Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ).
- ΠΥΣ 46/15.12.2015 (ΦΕΚ 174/Α): «Τροποποίηση και έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) και του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων που κυρώθηκαν με την 51373/4684/25.11.2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4342/2015.»

3. Φυσικό Περιβάλλον

- Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/31.3.2011) «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις».
- Ν. 3208/2003 (ΦΕΚ 303/Α/24.12.2003) «Προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπράγματων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- Ν. 998/79 (ΦΕΚ 289/Α/29.12.1979) «Περί προστασίας των δασών και εν γένει εκτάσεων της χώρας».
- Ν. 4258/14 (ΦΕΚ 94/Α/14.4.2014) «Διαδικασία Οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα – ρυθμίσεις Πολεοδομικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις».
- ΚΥΑ 50743/2017 (ΦΕΚ 4432/Β/15.12.2017 «Αναθεώρηση εθνικού Καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000».

- Η «Εθνική Στρατηγική για τη βιοποικιλότητα (Ιανουάριος 2014)». Πρόκειται για ένα 15ετές σχέδιο, κύριος στόχος του οποίου είναι η ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας και της υποβάθμισης των λειτουργιών των οικοσυστημάτων της Ελλάδας ως το έτος 2026, και, όπου απαιτείται, η αποκατάστασή τους. Χρήσεις γης
- Ν. 4179/2013 (ΦΕΚ 175/Β/08.08.2013) «Απλούστευση διαδικασιών για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στον τουρισμό, αναδιάρθρωση του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού και λοιπές διατάξεις».
- Ν. 4067/2012 (ΦΕΚ 79/Α/9.4.2012) «Νέος Οικοδομικός Κανονισμός».
- Ν. 4030/2011 (ΦΕΚ 249/Α/25.11.11) «Νέος τρόπος έκδοσης αδειών δόμησης, ελέγχου κατασκευών και λοιπές διατάξεις».
- Ν. 4002/11 (ΦΕΚ 180/Α/22.8.11) «Τροποποίηση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου – Ρυθμίσεις για την ανάπτυξη και τη δημοσιονομική εξυγίανση – Θέματα αρμοδιότητας Υπουργείων Οικονομικών, Πολιτισμού και Τουρισμού και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης»
- Ν. 3986/2011 (ΦΕΚ 152/Α/1.7.2011) «Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012–2015».
- Ν. 3843/2010 (ΦΕΚ 62/Α/28.4.2010) «Ταυτότητα κτιρίων, υπερβάσεις δόμησης και αλλαγές χρήσης, μητροπολιτικές αναπλάσεις και άλλες διατάξεις».
- Ν. 4269/2014 (ΦΕΚ 142/Α/28.6.2014) «Χωροταξική και πολεοδομική μεταρρύθμιση – Βιώσιμη ανάπτυξη».
- Ν. 4447/2016 (ΦΕΚ 241/Α/23.12.2016) «Χωρικός σχεδιασμός – βιώσιμη ανάπτυξη και άλλες διατάξεις».
- ΚΥΑ 27022 (ΦΕΚ 1976/Β/07.06.2017) «Τεχνικές προδιαγραφές μελετών Ειδικών Χωρικών Σχεδίων (ΕΧΣ) του Ν. 4447/2016 (ΦΕΚ Α΄ 241)». Πολιτιστική Κληρονομιά
- Ν. 3028/2002 (ΦΕΚ 153Α/28.06.2002) «Προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς».
- Ν. 2039/1992 (ΦΕΚ 61 Α/13.04.1992) «Κύρωση της Σύμβασης για την προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της Ευρώπης».
- Ν. 3378/2005 (ΦΕΚ 203 Α/19.08.2005) «Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία της αρχαιολογικής κληρονομιάς (αναθεωρημένη)».
- Ν. 4072/2012 (ΦΕΚ 86 Α/11.04.2012) «Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος – Νέα εταιρική μορφή κλπ.».
- ΠΔ/87 ΦΕΚ 199/Δ/87 «Κατηγορίες και περιεχόμενο χρήσεων γης».
- ΠΔ/85 ΦΕΚ 270/Δ/31.5.85 «Τροποποίηση των όρων και περιορισμών δόμησης των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφιστάμενων προ του έτους 1923 οικισμών».
- ΠΔ/88 (ΦΕΚ 61/Δ/28.1.88) «Τροποποίηση του ΠΔ/6.10.78 "Περί καθορισμού των όρων και περιορισμών δόμησης των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφιστάμενων προ του έτους 1923 οικισμών (ΦΕΚ 538/Δ)
- ΚΥΑ 107017/28.8.2006 «Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Ιουνίου 2001».

- Ν. 3982/2011 «Απλοποίηση της αδειοδότησης τεχνικών επαγγελματικών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων και επιχειρηματικών πάρκων και άλλες διατάξεις»
- Ν. 3908/2011 «Νέος Αναπτυξιακός Νόμος».

4. Έδαφος

- ΚΥΑ 50910/2727/16.12.2003 «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων. Εθνικός και περιφερειακός σχεδιασμός διαχείρισης».
- ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 «Μέτρα, όροι και προγράμματα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)» (Β' 1312).

B.6. Παρουσίαση της Διαδικασίας ΣΠΕ

Η Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (ΣΠΕ) αποτελεί μια διαδικασία αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που μπορεί να προκύψουν από την εφαρμογή ενός σχεδίου ή προγράμματος. Στην Ελλάδα, η ΣΠΕ θεσμοθετήθηκε μέσω της ΚΥΑ 107017/28.08.2006 (ΦΕΚ 1225/Β/05.09.2006), η οποία ενσωματώνει τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001, αναφορικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων συγκεκριμένων σχεδίων και προγραμμάτων.

Ο βασικός στόχος της ΚΥΑ 107017/28.08.2006 είναι η καθιέρωση των απαραίτητων μέτρων, όρων και διαδικασιών που διασφαλίζουν την εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον. Μέσα από αυτή τη διαδικασία, η περιβαλλοντική διάσταση λαμβάνεται υπόψη πριν από την έγκριση και υλοποίηση σχεδίων και προγραμμάτων, συμβάλλοντας στην προώθηση της ισόρροπης και αιεφόρου ανάπτυξης, καθώς και στην ενίσχυση της περιβαλλοντικής προστασίας σε υψηλό επίπεδο.

Πρόκειται για την προσαρμογή της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ στις συνθήκες και τις ιδιαιτερότητες της ελληνικής πραγματικότητας, διατηρώντας τόσο τον διπλό στόχο όσο και τα τέσσερα επίπεδα της διαδικασίας. Οι βασικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με την Οδηγία 2001/42/ΕΚ αφορούν τον σαφέστερο καθορισμό του πεδίου εφαρμογής, το οποίο περιλαμβάνει συγκεκριμένες κατηγορίες σχεδίων και προγραμμάτων, όπως τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, άλλα σχέδια και προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και Ειδικά ή Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης.

Μια σημαντική καινοτομία είναι η θέσπιση της διαδικασίας περιβαλλοντικού προελέγχου, η οποία επιτρέπει την εκτίμηση του εάν ένα σχέδιο ή πρόγραμμα απαιτεί την τήρηση της διαδικασίας ΣΠΕ. Επιπλέον, ρυθμίζεται ο τρόπος διεξαγωγής της διαβούλευσης τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και στο πλαίσιο διασυνοριακών επιπτώσεων. Παράλληλα, καθορίζονται οι απαιτήσεις της περιβαλλοντικής μελέτης, με την εισαγωγή του όρου «Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων» (ΣΜΠΕ), η οποία αποτελεί βασικό εργαλείο της διαδικασίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 της ΚΥΑ 107017/28.08.2006, η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) πρέπει να πληροί συγκεκριμένα κριτήρια. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει τον εντοπισμό, την περιγραφή και την αξιολόγηση των πιθανών σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων που ενδέχεται να προκύψουν από την εφαρμογή ενός σχεδίου ή προγράμματος, καθώς και την ανάλυση λογικών εναλλακτικών επιλογών, με βάση τους στόχους και τη γεωγραφική εμβέλεια του σχεδίου ή του προγράμματος.

Η ΣΜΠΕ περιέχει τις απαραίτητες πληροφορίες για την εκτίμηση των δυνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις διαθέσιμες γνώσεις και τις μεθόδους αξιολόγησης, το περιεχόμενο και το επίπεδο

ανάλυσης του σχεδίου, το στάδιο εκπόνησής του, καθώς και τη δυνατότητα καλύτερης αξιολόγησης των επιπτώσεων σε διαφορετικά επίπεδα σχεδιασμού, αποφεύγοντας περιττές επαναλήψεις. Επιπλέον, το περιεχόμενο της ΣΜΠΕ καθορίζεται αναλυτικά στο Παράρτημα ΙΙΙ της ΚΥΑ.

Η εφαρμογή της εν λόγω ΚΥΑ καθιστά υποχρεωτική τη σύνταξη ΣΜΠΕ, η οποία αποσκοπεί στην αναγνώριση, την εκτίμηση και την αξιολόγηση των σημαντικότερων πιθανών περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάζονται παράγοντες που σχετίζονται με το περιβάλλον, όπως ο πληθυσμός, η ανθρώπινη υγεία, η χλωρίδα, η πανίδα, η βιοποικιλότητα, το έδαφος, τα ύδατα, η ατμόσφαιρα, οι κλιματικοί παράγοντες, τα υλικά περιουσιακά στοιχεία και η πολιτιστική κληρονομιά, συμπεριλαμβανομένης της αρχιτεκτονικής και αρχαιολογικής κληρονομιάς. Εξετάζεται επίσης το τοπίο, καθώς και οι σχέσεις και οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ των παραπάνω στοιχείων.

Πέρα από την αξιολόγηση των επιπτώσεων, η ΣΜΠΕ περιλαμβάνει προτάσεις, κατευθύνσεις και μέτρα για την πρόληψη, τον περιορισμό και την αντιμετώπιση πιθανών αρνητικών περιβαλλοντικών συνεπειών. Επιπλέον, προβλέπει την εφαρμογή ενός κατάλληλου προγράμματος παρακολούθησης, προκειμένου να ελέγχονται οι επιπτώσεις που προκύπτουν από την υλοποίηση του προτεινόμενου ΕΣΧΑΣΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 9 της ΚΥΑ 107017/2006, η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) εγκρίνεται από τη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία αποτελεί την αρμόδια υπηρεσία για τη διαδικασία έγκρισής της. Η έγκριση της ΣΜΠΕ πραγματοποιείται μέσω Υπουργικής Απόφασης (Υ.Α.) ή Κοινής Υπουργικής Απόφασης (Κ.Υ.Α.), κατόπιν της απαραίτητης διαβούλευσης που προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία.

Μεθοδολογία

Σύμφωνα με την ελληνική Νομοθεσία δεν προτείνεται συγκεκριμένη μεθοδολογία για σύνταξη της ΣΜΠΕ και περιορίζεται σε ενδεικτικό Πίνακα Περιεχομένων της μελέτης.

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε βασίστηκε (εκτός των προδιαγραφών της προαναφερόμενης νομοθεσίας) στο «Εγχειρίδιο των ΣΠΕ για Στρατηγικές Συνοχής 2007 – 2013», έκδοσης Φεβρουάριος 2006 (HANDBOOK ON SEA FOR COHESION POLICY 2007 – 2013, February 2006, Greening Regional Development Programmes Network, PROJECT PART-FINANCED BY THE EUROPEAN UNION, INTERREG IIIC, GRDP) καθώς και στην εμπειρία του συμβούλου και των εμπειρογνομόνων από την εκπόνηση μελετών παρόμοιας φύσης σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Βασικές απαιτήσεις για τη ΣΜΠΕ μεταξύ άλλων είναι:

- Η διερεύνηση και αξιολόγηση εναλλακτικών δυνατοτήτων, όπου τεκμηριώνεται η επιλογή της πρότασης για το σχέδιο ή πρόγραμμα.
- Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας διαβούλευσης.
- Η διαμόρφωση ενός προγράμματος περιβαλλοντικής παρακολούθησης του σχεδίου ή προγράμματος.

Οι βασικοί πόλοι της διαδικασίας Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης είναι:

- Η Αρχή Σχεδιασμού, η οποία εκπονεί το σχέδιο ή πρόγραμμα και η οποία είναι υπεύθυνη για την έναρξη της διαδικασίας ΣΠΕ και την εκπόνηση της ΣΜΠΕ.
- Η Αρμόδια Αρχή, η οποία είναι η περιβαλλοντική αρχή της πολιτείας (Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ ή οι αρμόδιες Υπηρεσίες Περιβάλλοντος των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων),

η οποία ασκεί την αρμοδιότητα ελέγχου και έγκρισης της ΣΜΠΕ, ανάλογα με τον τύπο του σχεδίου ή του προγράμματος.

- Οι Δημόσιες Αρχές, οι φορείς δηλαδή της Πολιτείας που ασκούν γνωμοδοτικό ρόλο, ως προς επιμέρους στοιχεία είτε του επηρεαζόμενου περιβάλλοντος είτε του σχεδίου ή προγράμματος.
- Το κοινό, το οποίο καλείται να συμμετάσχει στη διαβούλευση επί της ΣΜΠΕ και να εκφράσει απόψεις και παρατηρήσεις, που θα ληφθούν υπόψη κατά το τελικό στάδιο αποφάσεων.

Η διαδικασία ΣΠΕ περιλαμβάνει τα παρακάτω στάδια:

Διάγραμμα 1: Βασικά στάδια της διαδικασίας της ΣΠΕ

- Εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ).
- Διεξαγωγή διαβουλεύσεων με τις δημόσιες αρχές, τους φορείς και με το άμεσα ή έμμεσα ενδιαφερόμενο κοινό.
- Συνεκτίμηση των αποτελεσμάτων των διαβουλεύσεων για την έκδοση της απόφασης ΣΠΕ.
- Ενημέρωση του κοινού σχετικά με την τελική απόφαση της διαδικασίας.

Σημειώνεται ότι, οι διατάξεις περί διαβουλεύσεων της οδηγίας και της ΚΥΑ υποχρεώνουν τα κράτη μέλη να δίνουν την ευκαιρία στις αρχές και το κοινό να εκφράζουν τη γνώμη τους για την περιβαλλοντική μελέτη και το προκαταρκτικό σχέδιο ή πρόγραμμα. Οι διαβουλεύσεις μπορεί μερικές φορές να οδηγήσουν σε κάποιες σημαντικές νέες πληροφορίες ή απόψεις που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στο σχέδιο ή πρόγραμμα, με στόχο τη μείωση ή πρόληψη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Στην περίπτωση αυτή, μπορεί να είναι αναγκαίο να εξεταστεί η αναθεώρηση της μελέτης. Σε κάθε περίπτωση, οι διαβουλεύσεις, οι γνωμοδοτήσεις των φορέων και οι απόψεις του κοινού θα πρέπει κατ' αρχήν να επικεντρώνονται στην περιβαλλοντική διάσταση του Σχεδίου ή Προγράμματος και όχι στο Σχέδιο ή Πρόγραμμα κάθε αυτό.

Η έγκριση της ΣΜΠΕ αποτελεί μια διοικητική πράξη, δεσμευτική για την Αρχή Σχεδιασμού, στην οποία τίθενται αναλυτικοί όροι και προϋποθέσεις για τη μορφή που θα πρέπει να λάβει το πρόγραμμα, ώστε να ενσωματωθούν σε αυτό οι αναγκαίες δράσεις αντιμετώπισης και παρακολούθησης των περιβαλλοντικών του επιπτώσεων. Η έγκριση της ΣΜΠΕ είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την έγκριση του Σχεδίου ή Προγράμματος.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 παρ. 9 της ΚΥΑ 107017/2006, η ΣΜΠΕ εγκρίνεται από τη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας που είναι η αρμόδια Υπηρεσία για την προώθηση έγκρισης της ΣΜΠΕ με Π.Δ., Υ.Α. ή Κ.Υ.Α. ύστερα από την προβλεπόμενη διαβούλευση.

Σύμβαση ESPOO – Πρωτόκολλο ΣΠΕ:

Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, σε Διασυνورياκό Πλαίσιο (Σύμβαση του Espoo που υπογράφηκε το 1991 και τέθηκε σε ισχύ το 1997) ορίζει ως υποχρέωση των κρατών – μελών που έχουν επικυρώσει τη Σύμβαση, την εκτίμηση των διασυνωριακών περιβαλλοντικών επιπτώσεων του έργου σε Διασυνωριακό Πλαίσιο στο αρχικό στάδιο σχεδιασμού του. Επιπλέον οι νομοθετικές διατάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διέπουν τη ΣΠΕ (Οδηγία 2001/42/ΕΚ) περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικά με τις διασυνωριακές επιπτώσεις, εμπνευσμένη από τη σύμβαση του Espoo.

Βασικός στόχος της Σύμβασης είναι η εφαρμογή των διαδικασιών και κανόνων της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στις περιπτώσεις όπου έργα ή δραστηριότητες σε μία χώρα μέλος της Σύμβασης, ενδέχεται να επιφέρουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον ενός άλλου κράτους μέλους.

Σύμφωνα με τη Σύμβαση Espoo στο περιβάλλον, απαιτείται:

- Η διατήρηση, προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος.
- Η προστασία της υγείας του ανθρώπου.
- Η συνεπής και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων.
- Η προώθηση σε διεθνές επίπεδο μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Η Σύμβαση τέθηκε σε ισχύ το 1997. Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα υπέγραψε τη Σύμβαση στις 26 Φεβρουαρίου 1991 και την κύρωσε στις 24 Ιουνίου 1997. Οι κυριότερες διατάξεις της τίθενται σε εφαρμογή με την οδηγία 97/11/ΕΚ.

Η Ελλάδα κύρωσε τη σύμβαση με το Ν. 240/1997 (ΦΕΚ 249/Α/15.12.1997) καθώς και τις τροποποιήσεις της με το Ν. 4562/2018 (ΦΕΚ 168/Α/17.9.2018).

Καθόσον η ικανότητα αποφυγής δυσμενών περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε επίπεδο έργων είναι δυνατό να περιοριστεί από ήδη ληφθείσες αποφάσεις στο πλαίσιο σχεδίων ή πολιτικών, είναι ευρέως αποδεκτό ότι θα πρέπει να ακολουθείται ανάλογη διαδικασία εκτίμησης όσον αφορά τα σχέδια και τις πολιτικές δηλαδή κατά τη διαδικασία της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ).

Με αυτό το δεδομένο, η Σύμβαση του Espoo ήδη ζητούσε από τα μέρη «να καταβάλλουν, στον ενδεδειγμένο βαθμό, προσπάθειες να εφαρμόζουν τις αρχές της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε πολιτικές, σχέδια και προγράμματα».

Σημειώνεται δε, ότι στην Σύμβαση Espoo 1991 συμπεριλαμβάνεται ως συνημμένο και το «Σχέδιο Πρωτοκόλλου για τη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (ΣΠΕ)», το οποίο και εγκρίθηκε στα πλαίσια της 5^{ης} υπουργικής διάσκεψης “Περιβάλλον για την Ευρώπη” που πραγματοποιήθηκε στο Κίεβο της Ουκρανίας τον Μάιο του 2003, ενώ το Πρωτόκολλο περί Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης τέθηκε διεθνώς σε ισχύ στις 11 Ιουλίου 2010.

Σύμφωνα με το πρωτόκολλο ΣΠΕ, τα μέρη υποχρεούνται να αξιολογούν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των επίσημων σχεδίων και προγραμμάτων τους.

Προβλέπει επίσης την εκτεταμένη συμμετοχή του κοινού στην διαδικασία λήψης αποφάσεων σε πολλούς τομείς της ανάπτυξης.

Το κοινό δεν έχει μόνο το δικαίωμα να γνωρίζει σχετικά με τα σχέδια και προγράμματα, αλλά έχει επίσης το δικαίωμα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του οι οποίες λαμβάνονται υπόψη στις τελικές αποφάσεις. Σε ό,τι αφορά τα διασυννοριακά ζητήματα, υπάρχει σαφής αναφορά στα άρθρα 70 και 71 του Πρωτοκόλλου καθώς και στο Rulebook για τη διασυννοριακή διαβούλευση το οποίο υιοθετήθηκε το 2010. Με αυτό τον τρόπο το Πρωτόκολλο ΣΠΕ, (Κίεβο 2003), συνδέεται και με την «Σύμβαση για την πρόσβαση στην πληροφόρηση, τη δημόσια συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων και την προσφυγή στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα» (Σύμβαση Aarhus 1998).

B.7. Η Στρατηγική Επένδυση και ο Φορέας Επένδυσης

Η βασική κατεύθυνση για την υλοποίηση των έργων της προτεινόμενης Επένδυσης είναι:

- Σεβασμός στο φυσικό τοπίο και τους γεωλογικούς σχηματισμούς.
- Προστασία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.
- Ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικού περιβάλλοντος.
- Βιωσιμότητα.
- Βιοκλιματικός και οικολογικός σχεδιασμός.
- Ελαχιστοποίηση ενεργειακού αποτυπώματος και χρήση ΑΠΕ (φωτοβολταϊκά, γεωθερμία κλπ.).
- Βέλτιστη διαχείριση υδάτων.
- Ανάδειξη και προώθηση τοπικών προϊόντων και της παράδοσης του νησιού εντός του εκθεσιακού χώρου.
- Δημιουργία ενός περιβάλλοντος ευεξίας, αναζωογόνησης και χαλάρωσης για τους επισκέπτες του.
- Εξασφάλιση προσβασιμότητας ΑμεΑ.

Σημειώνεται πως η συγκεκριμένη επένδυση στοχεύει στη δημιουργία ενός πολυτελούς τουριστικού θέρετρου που θα προσφέρει την εμπειρία στον επισκέπτη του Θερμαλισμού της Θαλασσοθεραπείας σε υπερσύγχρονες εγκαταστάσεις, της παραδοσιακής – νησιωτικής Σαντορίνης της επαφής με το φυσικό περιβάλλον.

Το θέρετρο θα αποτελείται επίσης από πολυτελή επιπλωμένα διαμερίσματα και σουίτες με τζακούζι, ιδιωτικές πισίνες και υπαίθριο ιδιωτικό χώρο. Για τον χαρακτήρα των ελεύθερων χώρων των καταλυμάτων, για να επιτευχθούν όλοι οι παραπάνω στόχοι, επιδιώκεται μια αρχιτεκτονική λιτή με γήινα σύγχρονα υλικά, που προσφέρουν την αναγκαία ποιότητα μέσα σε ένα κλίμα χαλάρωσης. Ξύλο, τσιμεντοκονίες, μάρμαρα, κεραμικά ή τσιμεντένια πλακίδια, επιλεκτικά μεταλλικές ή ξύλινες επενδύσεις, τοποθετούνται στον κάθε χώρο με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα. Εύκολα εναλλασσόμενα σενάρια διακόσμησης ικανοποιούν τις διαφορετικές απαιτήσεις κάθε εποχής ενώ το φως και το νερό είναι από τα βασικά στοιχεία που συνθέτουν μια χαλαρή ροή. Τα δωμάτια διαρθρώνονται με σκοπό να δημιουργηθούν χώροι που να ικανοποιούν τις σύγχρονες απαιτήσεις. Όσον αφορά στα δωμάτια του κεντρικού κτιρίου, δημιουργούνται χώροι μεγαλύτεροι, πιο άνετοι, με γήινους ανοιχτούς χρωματισμούς και φυσικά υλικά επένδυσης. Η λιτότητα των γραμμών, η αφαιρετική διάθεση των εσωτερικών χώρων σε επίπλωση και διακόσμηση, αλλά και η ειλικρίνεια στη χρήση των υλικών εξασφαλίζουν την επιθυμητή πολυτέλεια σε συνδυασμό με την ηρεμία. Η χρήση τόσο του φυσικού όσο και του τεχνητού φωτισμού και η εναλλαγή τους σε ένα παιχνίδι φωτός και σκιάς, αποτελούν ένα ακόμα εργαλείο για την δημιουργία ενός ατμοσφαιρικού μικροκλίματος. Το στοιχείο του νερού έρχεται να συμπληρώσει αυτό το μικροκλίμα με τρόπο που να ικανοποιούνται όλες οι αισθήσεις. Γίνεται αντιληπτό, λοιπόν, ότι σημασία για τον σχεδιασμό παίζει το

φυσικό τοπίο και ο εναρμονισμός σε αυτό. Η Σαντορίνη είναι ένα νησί που έχει υποστεί αρκετή οικοδομική δραστηριότητα συχνά καταστροφική για το φυσικό της τοπίο. Η παρέμβαση σέβεται το ιδιαίτερο ανάγλυφο της περιοχής εστιάζοντας στην διατήρηση και στην ανάδειξη του φυσικού τοπίου.

Σημαντικός παράγοντας για τον σχεδιασμό αλλά και την επερχόμενη άρτια λειτουργία της ξενοδοχειακής μονάδας είναι:

- Η βιωσιμότητα, ο σεβασμός στο περιβάλλον και η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.
- Ο κατάλληλος σχεδιασμός και η διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου (δημιουργούνται ζώνες πρασίνου με εναλλαγή της φύτευσης ανάλογα με τον προσανατολισμό).
- Ο συνολικός σχεδιασμός της επένδυσης, ο οποίος γίνεται με σύγχρονο βιοκλιματικό και περιβαλλοντικό σχεδιασμό, με ελαχιστοποίηση του ενεργειακού αποτυπώματος και μείωση των εκπομπών του CO₂ και τις αρχές της οδηγίας DNSH της Ε.Ε..
- Σύμφωνα με τον Ν. 4864/2021 (ΦΕΚ 237/Α/2.12.2021), ως «Στρατηγικές Επενδύσεις» νοούνται οι επενδύσεις, οι οποίες, λόγω της στρατηγικής τους βαρύτητας για την εθνική ή την τοπική οικονομία, δύνανται να ενισχύσουν την απασχόληση, την παραγωγική ανασυγκρότηση και την ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της Χώρας, σύμφωνα με τις αρχές της κοινωνικά δίκαιης, δίχως αποκλεισμούς, ισόρροπης και αειφόρου ανάπτυξης, με κύρια χαρακτηριστικά την προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων, την εξωστρέφεια και εξαγωγική δραστηριότητα, την καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα, τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό, την εξοικονόμηση φυσικών πόρων στην προοπτική της κυκλικής οικονομίας και την υψηλή προστιθέμενη αξία, ιδίως σε τομείς οικονομικών δραστηριοτήτων διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων ή υπηρεσιών.

Συνεπώς, η προτεινόμενη επένδυση χαρακτηρίζεται ως Στρατηγική Επένδυση («Στρατηγικές Επενδύσεις 1») δεδομένου ότι πληροί την προϋπόθεση «αβ» του άρθρου 2 του Ν. 4864/2021 διότι:

1. Ο συνολικός προϋπολογισμός της επένδυσης είναι μεγαλύτερος των σαράντα εκατομμυρίων (40.000.000) ευρώ.
2. Η επένδυση δημιουργούνται κατά βιώσιμο τρόπον εβδομήντα πέντε (75) τουλάχιστον νέες Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (Ε.Μ.Ε.).

Επίσης, η προτεινόμενη Στρατηγική Επένδυση θα έχει θετικές επιπτώσεις στην ελληνική οικονομία συμβάλλοντας στην:

1. Ενίσχυση της απασχόλησης.
2. Ενίσχυση της Εξωστρέφειας και στην αύξηση της εξαγωγικής δραστηριότητας.
3. Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας της εθνικής οικονομίας.
4. Προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση φυσικών πόρων.
5. Προοπτική της Κυκλικής Οικονομίας.

Ταυτόχρονα για την εν λόγω επένδυση αποφασίστηκε όπως

- Να χαρακτηριστεί το έργο ως Στρατηγική Επένδυση, με την υπαγωγή του συνόλου του στις διατάξεις του Ν. 4864/2021 όπως ισχύει.

- Την κατάρτιση, για το σύνολο της ακίνητης περιουσίας, επί της οποίας θα υλοποιηθεί το έργο, Ειδικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε), σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην διάταξη του άρθρου 24 του Ν. 4864/2021 όπως ισχύει.

B.8. Στρατηγικός Επενδυτής -Στοιχεία Φορέα Επένδυσης

Ο φορέας του έργου είναι η εταιρεία **«Αθηναίων Γη Ανώνυμη Ξενοδοχειακή, Επενδυτική, Συμβουλευτική, Τεχνική και Οικοδομική Εταιρεία»**. Η εν λόγω εταιρία είναι μέλος του επιχειρηματικού ομίλου του Ιωάννου Βάλβη, ομογενούς επιχειρηματία με έδρα την Ρουμανία και επιχειρηματικές δραστηριότητες σε πολλές χώρες του κόσμου.

Ο Ιωάννης Βάλβης είναι Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος του ομίλου “Valvis Holdings S.A.”, με έδρα το Βουκουρέστι. Είναι υπεύθυνος για όλες τις επιχειρησιακές δραστηριότητες του ομίλου (παραγωγή, marketing, πωλήσεις, χρηματοοικονομικά) και επικουρείται από ομάδα ικανών στελεχών.

Γεννήθηκε στην Ελλάδα και σπούδασε Αρχιτέκτων μηχανικός, στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

Το 1992 μια ελβετική εταιρεία δημητριακών τον έστειλε στην Ρουμανία, όπου μετά την πώση του Τσαουσέσκου, είχαν ξεκινήσει οι αποκρατικοποιήσεις, προκειμένου να εκτιμήσει διάφορα εργοστάσια παραγωγής σπορέλαιου. Μέσα από την έρευνά του, διαπίστωσε πως υπάρχει μεγάλο κενό στην αγορά νερού. Το 1994, σε συνεργασία με ένα Ελβετό επενδυτή, συνεταιίρο του αγόρασαν μια πηγή στα Καρπάθια, επενδύοντας \$4 εκατ., αφού πρώτα ήλθαν σε συμφωνία με τους 450 υπαλλήλους του εργοστασίου εμφιάλωσης, στους οποίους κα παραχώρησαν το 20% της επιχείρησης. Η επιχείρηση ονομάστηκε Dorna από το όνομα του ποταμού που περνά δίπλα από την πόλη Βάτρα, Ντόρνει.

Το 2002, η εταιρεία πωλήθηκε στην COCA COLA. Ήδη, από το 1998 είχαν ξεκινήσει επενδύσεις στο χώρο των γαλακτοκομικών, με την επωνυμία LaDorna. Μετά την πώληση της Dorna, οι δραστηριότητες επεκτάθηκαν σε όλο των φάσμα των γαλακτοκομικών προϊόντων, με την δημιουργία 12 μονάδων και την έναρξη παραγωγής βιολογικών προϊόντων. Το 2008, η LaDorna πουλήθηκε στην Γαλλική Lactalis (Adoro, President κλπ.).

Το 2010 ο επιχειρηματίας ασχολήθηκε ξανά με το νερό. Ανακάλυψε μια μοναδική πηγή στον Κόσμο, που παράγει νερό χωρίς νιτρικά.

Το νερό ονομάστηκε Aqua Carpatica, από το 2016 είναι το πρώτο σε πωλήσεις μεταλλικό νερό στην Ρουμανία. Το 2015 εισήλθε στην αγορά των ΗΠΑ, όπου μέσα σε ένα χρόνο απέκτησε 17.000 σημεία πώλησης. Σήμερα διατίθεται σε 17 χώρες του κόσμου, από τις ΗΠΑ έως την Κίνα.

Οι κύριες δραστηριότητες του Ομίλου Βάλβη επικεντρώνονται:

1. Στην παραγωγή και εμφιάλωση του φυσικού, μεταλλικού νερού με την επωνυμία “Aqua Carpatica”. Η αντίστοιχη εταιρεία, “Carpathian Springs S.A.” είχε κατά το έτος 2021 κύκλο εργασιών \$76,7 εκατ. και καθαρά κέρδη \$10,7 εκατ. Η αξία των παγίων της εταιρείας ανέρχονταν σε \$107,2 εκατ. Από το 2022, στην εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 20% και ο μεγάλος, πολυεθνικός όμιλος PepsiCo. Μέχρι σήμερα, το νερό Aqua Carpatica διανέμεται σε 16 χώρες παγκοσμίως, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα.

2. Στην καλλιέργεια, παραγωγή, εμφιάλωση και διάθεση κρασιού, με την γενική εμπορική επωνυμία “Samburesti”. Η αντίστοιχη εταιρεία «VITI-POMICOLA SAMBRESTI SA”, .” είχε κατά το έτος 2021 κύκλο εργασιών \$9,3 εκατ. και καθαρά κέρδη \$10,7 εκατ. Η αξία των παγίων της εταιρείας ανέρχονταν σε \$107,2 εκατ.

3. Στην καλλιέργεια, παραγωγή και διάθεση αγροτικών προϊόντων. Η αντίστοιχη εταιρεία “Dorna Agril SA”, .” είχε κατά το έτος 2021 κύκλο εργασιών \$11,9 εκατ. και καθαρά κέρδη \$2,8 εκατ. Η αξία των παγίων της εταιρείας ανέρχονταν σε \$16,9 εκατ.

Κατά το έτος 2022, ο συνολικός κύκλος εργασιών του Ομίλου ανήλθε σε \$123 εκατ.

B.9. Στοιχεία Ανάδοχου Μελετητή – Ομάδα Μελέτης

Η παρούσα ΣΜΠΕ ανατέθηκε στην εταιρία Νικόλαος Τράκος και συνεργάτες ΕΕ Σύμβουλοι Μηχανικοί με δ.τ Δαίδαλος Μελετητική Σύμβουλοι Μηχανικοί, με αριθμό μητρώου ΓΕΜ 744. Το μελετητικό του πτυχίο είναι σε ισχύ έως το 2025 και αντίγραφό του επισυνάπτεται στο Παράρτημα . Τα στοιχεία επικοινωνίας του μελετητή είναι:

Πίνακας 5: Στοιχεία επικοινωνίας μελετητή

Επωνυμία	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΡΑΚΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΕΕ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ
Ταχυδρομική διεύθυνση	Λ. Αλεξάνδρας 15
Περιοχή	Αθήνα
Τηλεφωνικοί αριθμοί	2103623324
Fax	2103623397
web address	www.dedalos-consulting.gr
Ονοματεπώνυμο υπεύθυνου επικοινωνίας	Νικόλαος Τράκος
Θέση	Νόμιμος εκπρόσωπος – Διαχειριστής, Πολιτικός Μηχανικός
Τηλεφωνικοί αριθμοί	6945705882
e-mail	dedalosconsulting@gmail.com

Η ομάδα εκπόνησης της παρούσας μελέτης απαρτίζεται από τους παρακάτω:

- Νικόλαο Τράκο, Πολιτικό Μηχανικό ΕΜΠ, με ειδίκευση στις Χωροταξικές, Συγκοινωνιακές και Υδραυλικές μελέτες ο οποίος είχε και τη γενική ευθύνη και το συντονισμό της μελέτης.
- Βαλασία Π. Παπαδημητρίου, Αρχιτέκτων Μηχανικό – Πολεοδόμο με ειδίκευση στον Περιβαλλοντικό Σχεδιασμό Πόλεων ,Ms.
- Φελλούρη Γεωργία, Πολιτικό Μηχανικό ΕΜΠ, περιβαλλοντολόγο
- Κωστόγιαννη Αναστάσιο , Χημικό Μηχανικό, περιβαλλοντολόγο
- Παπαβασιλείου Γιώργο, Αγρονόμο Τοπογράφο Μηχανικό ΕΜΠ , συγκοινωνιολόγο
- Ταρναρά Ηλία Πολιτικό Μηχανικό ΕΜΠ, Υδραυλικό
- Βικέλα Αλέξη , Αρχιτέκτων Μηχανικό
- Λιονή Μιχάλη, Γεωλόγο Περιβαλλοντολόγο
- Αλεξιάδου Χαρά, Γεωλόγο – Υδρογεωλόγο

- Κουσκούκη Κωσταντίνο, Ιατρό Δερματολόγο με ειδίκευση στον ιαματικό τουρισμό , Πρόεδρο Ελληνικής Ακαδημία Ιαματικής Ιατρικής
- Πιτσάρη Παρασκευή Ιατρό Δερματολόγο
- Ζαρρή Δημήτρη Πολιτικό Μηχανικό ΕΜΠ, με ειδίκευση στις Υδραυλικές μελέτες ρεμάτων
- Γλυκό Αθανάσιο , Αγρ Τοπογράφο ΕΜΠ

Οι επί μέρους μελέτες που συνοδεύουν το συνολικό φάκελο του Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε., εκπονήθηκαν από τα ακόλουθα Γραφεία Μελετών και Μελετητές και Ειδικούς Συνεργάτες :

Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε. –

**Χωροταξική, Πολεοδομική ,
Συγκοινωνιακή, υδραυλική,
Περιβαλλοντική Τεκμηρίωση:**

Δαίδαλος Μελετητική Σύμβουλοι Μηχανικοί

Υπεύθυνος: Τράκος Νικόλαος Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ

Αρχιτεκτονική Τεκμηρίωση:

Βικέλας και Συνεργάτες

Υπεύθυνος Αρχιτέκτων Βικέλας Αλέξης

Μελέτη οριοθέτησης υδατορεμάτων:

Ζαρρής Δημήτριος, Πολιτικός Μηχανικός Υδραυλικός

Μελέτη Γεωλογικής καταλληλότητας :

Λιονής Μιχάλης, Γεωλόγος

Μελέτη Αναγνώρισης Ιαματικής Πηγής
(Υδρογεωλογική μελέτη , Ιατρική
Δερματολογική μελέτη) :

Υδρογεωλογική μελέτη :

Γεωσκόπιο ΑΕ

Υπεύθυνος Γεωλόγος: Αλεξιάδου Χάρα- Υδρογεωλόγος

Ιατρική Δερματολογική μελέτη :

Υπεύθυνος ιατρός: Πιτσάρη Παρασκευή Ιατρός Δερματολόγος ,
Κουσκούκης Κωσταντίνος Ιατρός Δερματολόγος- Νομικός

Τοπογραφική Μελέτη :

Γλυκός Αθανάσιος , Αγρ. Τοπογράφος Μηχανικός ΕΜΠ

Επίσης, έχουν συνεργαστεί οι ακόλουθοι:

Διοίκηση έργου (project management) :

Αθηναίων Γή

Παπαδόπουλος Γιώργος, Διευθύνων Σύμβουλος

Νομική Υποστήριξη:

Δημητράκης Ιωάννης, Δικηγόρος

Γ . ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΧΕΔΙΟΥ

Γ.1 Σκοπιμότητα και Στόχους Υλοποίησης του Σχεδίου

Η παρούσα μελέτη αφορά τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το ακίνητο στην περιοχή Πλατύναμος στη Βλυχάδα, Νήσου Θήρας. Στόχος της είναι η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του Σχεδίου και η διατύπωση μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης. Η μελέτη συντάσσεται σε εφαρμογή της ΚΥΑ 107017/28.8.2006 (ΦΕΚ 1225/Β/05.09.2006), η οποία εναρμονίζεται με την Οδηγία 2001/42/ΕΚ, με σκοπό τη διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης και της υψηλής περιβαλλοντικής προστασίας.

Πεδίο της Μελέτης

Η εκτίμηση περιλαμβάνει τις πρωτογενείς, δευτερογενείς και σωρευτικές επιπτώσεις, καθώς και τις βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες, μόνιμες και προσωρινές επιπτώσεις στους εξής περιβαλλοντικούς τομείς:

- Πληθυσμός και ανθρώπινη υγεία
- Βιοποικιλότητα
- Έδαφος
- Υδάτινοι πόροι
- Ατμοσφαιρικό περιβάλλον
- Πολιτιστική κληρονομιά
- Τοπίο
- Αλληλεπιδράσεις μεταξύ αυτών των παραμέτρων

Βάσει των αποτελεσμάτων, θα προταθούν μέτρα πρόληψης, μετριασμού και αντιμετώπισης των επιπτώσεων, καθώς και πρόγραμμα παρακολούθησης.

Στόχοι του Σχεδίου Στρατηγικής Επένδυσης

Ο βασικός στόχος είναι ο καθορισμός του χωρικού προορισμού του ακινήτου, με παράλληλη προστασία και ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της περιοχής. Οι επιμέρους στόχοι περιλαμβάνουν:

1. Συμμόρφωση με τον υπερκείμενο χωροταξικό σχεδιασμό
2. Διατήρηση του παράκτιου χαρακτήρα της Βλυχάδας και προστασία του περιβάλλοντος.
3. Βιώσιμη ανάπτυξη χωρίς υποβάθμιση της ποιότητας ζωής.
4. Προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.
5. Δημιουργία εκτεταμένων κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου.
6. Διατήρηση της φυσιογνωμίας της περιοχής μέσω περιορισμένων παρεμβάσεων.
7. Ενίσχυση της τοπικής οικονομίας μέσω τουρισμού και δημιουργίας θέσεων εργασίας.
8. Ανάπτυξη υποδομών τουρισμού υγείας και αναψυχής.
9. Διαχείριση υδάτινων πόρων για εξασφάλιση επάρκειας.
10. Ενεργειακή αυτονομία με φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες.

Το Σχέδιο εναρμονίζεται με τις γενικές κατευθύνσεις του χωροταξικού σχεδιασμού, εξασφαλίζοντας την αρμονική ένταξη της ανάπτυξης στο φυσικό περιβάλλον και τη βιωσιμότητά του.

Περιβαλλοντικές Προβλέψεις και Μέτρα Βιωσιμότητας

Το Σχέδιο υιοθετεί τη βιοκλιματική αρχή σχεδιασμού, περιλαμβάνοντας:

- Μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και παραγωγή καθαρής ενέργειας.
- Βιώσιμη κατανάλωση φυσικών πόρων.
- Διατήρηση και βελτίωση της βιοποικιλότητας, του τοπίου και των φυσικών πόρων.
- Προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Προαγωγή της δημόσιας υγείας.

Επιπλέον, περιλαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα βιωσιμότητας:

1. Αξιοποίηση και αειφόρο διαχείριση του ιαματικού πόρου και των υδάτων.
2. Ομαλή ένταξη της ανάπτυξης στο φυσικό περιβάλλον.
3. Προστασία και ανάδειξη των γεωλογικών σχηματισμών και του παράκτιου μετώπου.
4. Ήπια ανάπτυξη, σεβόμενη τη μορφολογία του εδάφους και τις παραλίες.
5. Συμβατότητα με το τοπίο μέσω εναρμόνισης των κτιρίων και των υποδομών με το φυσικό περιβάλλον.
6. Χρήση βιοκλιματικών υλικών και πρακτικών, όπως οικολογικά δομικά υλικά, εκτεταμένη φύτευση και επαρκείς μονώσεις.
7. Εξοικονόμηση ενέργειας μέσω αποδοτικών διαχειριστικών πρακτικών.
8. Ολοκληρωμένη διαχείριση στερεών αποβλήτων με έμφαση στη μείωση, επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση.

Η ανάπτυξη του σχεδίου βασίζεται στη συνύπαρξη δομημένου χώρου και φυσικού περιβάλλοντος, δημιουργώντας ένα φιλόξενο περιβάλλον όπου η φυσική αίσθηση του τοπίου θα παραμένει κυρίαρχη.

Γ.2. Διεθνείς – Κοινοτικοί – Εθνικοί Στόχοι Προστασίας Περιβάλλοντος και Ενσωμάτωση αυτών στο Προτεινόμενο Σχέδιο

Γ.2.1. Διεθνείς και Κοινοτικοί Στόχοι

Γ.2.1.1. Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης

Οι **Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ)** είναι ένα σύνολο διεθνών στόχων που αποσκοπούν στη διαμόρφωση ενός βιώσιμου αναπτυξιακού μοντέλου για το μέλλον. Θεσπίστηκαν από τα **Ηνωμένα Έθνη** και αντικατέστησαν τους **Στόχους της Χιλιετίας**, των οποίων η περίοδος εφαρμογής ολοκληρώθηκε στο τέλος του 2015.

Η υλοποίηση των ΣΒΑ ξεκίνησε το **2015** και εκτείνεται έως το **2030**.

Το πλαίσιο των στόχων εστιάζει στην ισορροπημένη ενσωμάτωση των **κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών** παραμέτρων της ανάπτυξης, επιδιώκοντας να διασφαλίσει τη συνοχή των πολιτικών που σχετίζονται με αυτούς. Το σύνολο των ΣΒΑ περιλαμβάνει **17 στόχους** και **169 επιμέρους σκοπούς**, οι οποίοι λειτουργούν ως κατευθυντήριες αρχές για τη διαμόρφωση ενός βιώσιμου μέλλοντος. Δεδομένης της αλληλεξάρτησής τους, η επίτευξη ενός στόχου επηρεάζει άμεσα και τους υπόλοιπους, καθιστώντας το πλαίσιο εφαρμογής τους ολιστικό και πολυδιάστατο.

Εικόνα 15. Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης της Ατζέντας 2030 των Ηνωμένων Εθνών

Οι **Στόχοι για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΣΒΑ)** εφαρμόζονται καθολικά, με την **Ευρωπαϊκή Ένωση** να έχει αναλάβει πρωταγωνιστικό ρόλο στην υλοποίησή τους.

Το προτεινόμενο **Σχέδιο**, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, συνδέεται άμεσα με τους εξής στόχους:

- **Στόχος 8: Αξιοπρεπής Εργασία και Οικονομική Ανάπτυξη** – Επιδιώκεται η διαρκής, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη, καθώς και η δημιουργία πλήρους και παραγωγικής απασχόλησης με αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας. Το προτεινόμενο σχέδιο συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου, ενισχύοντας την οικονομική παραγωγικότητα, διασφαλίζοντας εργασιακά δικαιώματα και υιοθετώντας πρακτικές βιώσιμου τουρισμού που αναδεικνύουν τον τοπικό πολιτισμό.
- **Στόχος 12: Υπεύθυνη Κατανάλωση και Παραγωγή** – Διασφαλίζεται η υιοθέτηση βιώσιμων μεθόδων παραγωγής και κατανάλωσης. Το σχέδιο ενσωματώνει πολιτικές που προωθούν τη βιώσιμη παραγωγή, όπως η οργανική γεωργία, ενώ παράλληλα μειώνει τα απόβλητα μέσω ανακύκλωσης και παραγωγής κομπόστ. Επιπλέον, στηρίζει ένα υψηλού επιπέδου τουριστικό μοντέλο που εστιάζει στη βιωσιμότητα.
- **Στόχος 14: Ζωή στο Νερό** – Στόχος είναι η προστασία και η βιώσιμη διαχείριση των ωκεανών, των θαλασσών και των θαλάσσιων πόρων. Δεδομένου ότι η επένδυση βρίσκεται σε άμεση γειτνίαση με το θαλάσσιο περιβάλλον, το σχέδιο επιλέγει ένα βιώσιμο μοντέλο τουρισμού που σέβεται τη φύση και ελαχιστοποιεί τις επιπτώσεις στο θαλάσσιο οικοσύστημα.
- **Στόχος 15: Ζωή στη Στεριά** – Προωθείται η βιώσιμη χρήση των χερσαίων οικοσυστημάτων, η προστασία των δασών, η αντιμετώπιση της ερημοποίησης και η αποκατάσταση του εδάφους και της βιοποικιλότητας. Το προτεινόμενο σχέδιο ενισχύει αυτόν τον στόχο μέσα από εκτεταμένες φυτεύσεις, που συνεισφέρουν στην αποκατάσταση υποβαθμισμένων περιοχών, ενώ παράλληλα υιοθετεί πρακτικές που συμβάλλουν στην καταπολέμηση της ερημοποίησης.
- **Στόχος 17: Συνεργασία για τους Στόχους** – Δίνεται έμφαση στην ενίσχυση των μέσων εφαρμογής και στην ανανέωση της διεθνούς συνεργασίας για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Το σχέδιο ικανοποιεί τον στόχο αυτό μέσω της δημιουργίας σταθερών και όχι μόνο εποχιακών θέσεων εργασίας για την τοπική κοινότητα. Παράλληλα, αναμένεται να συμβάλει στην αύξηση του εισοδήματος και στη βελτίωση του Ακαθάριστου Εσωτερικού Προϊόντος της Περιφερειακής Ενότητας Θήρας.

Γ.2.2. Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία – Νέα Στρατηγική της Ε.Ε. για την Αειφόρο Ανάπτυξη

Στις 11 Δεκεμβρίου 2019, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε την Ευρωπαϊκή **Πράσινη Συμφωνία (ΠΣ)**, μια νέα στρατηγική ανάπτυξης που στοχεύει στον μετασχηματισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μια δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία. Η Συμφωνία βασίζεται σε ένα νέο οικονομικό μοντέλο, που επιδιώκει τη μετάβαση προς μια βιώσιμη και ανταγωνιστική οικονομία.

Κεντρικός στόχος της ΠΣ είναι η αποτελεσματική αντιμετώπιση των κλιματικών και ψηφιακών προκλήσεων, καθώς και η βελτιστοποίηση της χρήσης των πόρων. Έως το 2050, επιδιώκεται η μηδενική καθαρή εκπομπή αερίων θερμοκηπίου, καθώς και η αποσύνδεση της οικονομικής ανάπτυξης από την κατανάλωση φυσικών πόρων, μέσα από την προώθηση ενός κυκλικού οικονομικού μοντέλου.

Η **Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία** αποτελεί μια **ολοκληρωμένη στρατηγική** που στοχεύει στην ενίσχυση μιας **ανθεκτικής, δίκαιης και βιώσιμης οικονομίας**, με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Εικόνα 16. Τομείς Δράσης και Στόχοι Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας

Η στρατηγική της **Ευρωπαϊκής Ένωσης** δεν εστιάζει αποκλειστικά στον τουρισμό, ωστόσο, ενσωματώνει την ανάπτυξη όλων των οικονομικών δραστηριοτήτων στο γενικότερο πλαίσιο της **αειφορίας**.

Τα 9 βασικά σημεία της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας

1. **Κλιματικά Ουδέτερη Ευρώπη:** Ο πρωταρχικός στόχος της Πράσινης Συμφωνίας είναι η επίτευξη μηδενικών εκπομπών ρύπων έως το 2050, προωθώντας ένα βιώσιμο και ανθεκτικό αναπτυξιακό μοντέλο.
2. **Καθαρή, προσιτή και ασφαλής ενέργεια:** Η μείωση της χρήσης άνθρακα στον ενεργειακό τομέα αποτελεί προϋπόθεση για την επίτευξη των κλιματικών στόχων που έχουν τεθεί για το 2030 και το 2050.

3. **Κυκλική οικονομία:** Σε συνδυασμό με τη βιομηχανική στρατηγική, ένα νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία στοχεύει στον εκσυγχρονισμό του παραγωγικού μοντέλου της ΕΕ. Περιλαμβάνει μέτρα για τη δημιουργία αειφόρων προϊόντων, με τη χρήση κοινών μεθοδολογικών προτύπων.
4. **Ανακαίνιση κτιρίων:** Η ενεργειακή αποδοτικότητα αποτελεί βασική προτεραιότητα, με στόχο την επιτάχυνση του ρυθμού ανακαίνισης των κτιρίων, ο οποίος σήμερα ανέρχεται περίπου στο 1% ετησίως. Στόχος είναι ο διπλασιασμός ή τριπλασιασμός αυτού του ποσοστού.
5. **Βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα:** Η κατάργηση των επιδοτήσεων στα ορυκτά καύσιμα και η στροφή προς βιώσιμες μορφές ενέργειας στις μεταφορές (όπως βιοκαύσιμα και υδρογόνο) αποτελούν κεντρικά σημεία της στρατηγικής. Έως το 2025, αναμένεται η δημιουργία 1 εκατομμυρίου σταθμών επαναφόρτισης για την υποστήριξη 13 εκατομμυρίων ηλεκτρικών οχημάτων στους δρόμους της ΕΕ.
6. **Διατροφή:** Η παραγωγή τροφίμων στην Ευρώπη φιλοδοξεί να αποτελέσει παγκόσμιο πρότυπο βιωσιμότητας. Οι νέες τεχνολογίες και η αυξανόμενη ζήτηση για οικολογικά προϊόντα δημιουργούν νέες δυνατότητες σε όλους τους τομείς της αλυσίδας αξίας των τροφίμων.
7. **Διατήρηση και αποκατάσταση οικοσυστημάτων και βιοποικιλότητας:** Περιλαμβάνονται πολιτικές για την προστασία των οικοτόπων και την αναστροφή της υποβάθμισης της βιοποικιλότητας, ενισχύοντας την ανθεκτικότητα των φυσικών συστημάτων.
8. **Μηδενική ρύπανση:** Η νομοθεσία της ΕΕ για την ποιότητα του αέρα θα ενισχυθεί, με στόχο ένα περιβάλλον χωρίς ρύπανση έως το 2050, μέσα από αυστηρότερα μέτρα και πιο αποτελεσματικούς μηχανισμούς παρακολούθησης.
9. **Έρευνα και καινοτομία:** Οι τεχνολογικές εξελίξεις και οι βιώσιμες λύσεις αποτελούν βασικούς μοχλούς επίτευξης των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας. Το πρόγραμμα Horizon Europe, με προτεινόμενο προϋπολογισμό 100 δισ. ευρώ για την περίοδο 2021-2027, αναμένεται να συμβάλει καθοριστικά στην προώθηση αυτών των στόχων. Σύμφωνα με τον σχεδιασμό, το 35% της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης για την έρευνα θα διατεθεί σε τεχνολογίες φιλικές προς το κλίμα και το περιβάλλον, ενισχύοντας τη μετάβαση της Ευρώπης σε ένα βιώσιμο και καινοτόμο αναπτυξιακό μοντέλο.

Το προτεινόμενο **Σχέδιο**, στο πλαίσιο της **Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας**, ενσωματώνει αρχές **βιώσιμης ανάπτυξης**, εστιάζοντας στον **έλεγχο, την προστασία, τη διατήρηση και τη βελτίωση** των φυσικών πόρων, καθώς και των περιβαλλοντικών και ανθρωπογενών παραμέτρων.

Ως επένδυση, επιλέγει **συνειδητά ένα βιώσιμο μοντέλο τουρισμού**, που ενισχύει τη **σχέση του ανθρώπου με το φυσικό περιβάλλον**, διαμορφώνοντας ένα ισορροπημένο πλαίσιο ανάπτυξης. Ιδιαίτερα σημαντικό στοιχείο είναι το γεγονός ότι περίπου **το 80% της συνολικής έκτασης αφορά μη καλυπτόμενους και μη δομημένους χώρους**, οι οποίοι παραμένουν καλυμμένοι με πράσινο και φυσική βλάστηση, συμβάλλοντας στη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας της περιοχής.

Γ.2.3 8ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον

Σε συνδυασμό με τη στρατηγική της ΕΕ για την αειφόρο ανάπτυξη, σημαντικό εργαλείο για την υλοποίηση της περιβαλλοντικής πολιτικής στην Ένωση αποτελούν τα **Προγράμματα Δράσης για το Περιβάλλον (ΠΔΠ)**.

Τον Μάρτιο του 2021, οι πρέσβεις των κρατών-μελών ενέκριναν την εντολή για διαπραγματεύσεις μεταξύ του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, προκειμένου να επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με το **8ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον (ΠΔΠ)**.

Το 8ο ΠΔΠ θα αποτελέσει τον κεντρικό άξονα για τη διαμόρφωση και εφαρμογή της περιβαλλοντικής και κλιματικής πολιτικής της ΕΕ έως το 2030. Σε αντίθεση με προηγούμενα προγράμματα, δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένο κατάλογο δράσεων, αλλά βασίζεται στις πρωτοβουλίες που έχουν ήδη ενσωματωθεί στην Ευρωπαϊκή **Πράσινη Συμφωνία**.

Η κύρια επιδίωξη του προγράμματος είναι να επιταχύνει τη μετάβαση προς μια πράσινη οικονομία, διασφαλίζοντας ότι αυτή θα πραγματοποιηθεί με δίκαιο και χωρίς αποκλεισμούς τρόπο. Ο μακροπρόθεσμος στόχος παραμένει η επίτευξη της "Ευημερίας εντός των ορίων του πλανήτη", όπως είχε καθοριστεί στο 7ο ΠΔΠ.

Το νέο 10ετές πρόγραμμα ενισχύει τη φιλοδοξία της ΕΕ για μια καθαρή, κυκλική οικονομία, με ουδέτερο κλιματικό αποτύπωμα και αποδοτική διαχείριση των φυσικών πόρων, ενώ παράλληλα στηρίζει πλήρως τους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Επιπλέον, το 8ο ΠΔΠ έχει σχεδιαστεί ώστε να συνεισφέρει στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Ατζέντας 2030 του ΟΗΕ, καθώς και των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ).

Οι έξι θεματικές προτεραιότητες του 8ου ΠΔΠ

1. Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου
2. Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
3. Οικονομικό μοντέλο που επιστρέφει στον πλανήτη περισσότερα από όσα του αφαιρεί
4. Περιβάλλον χωρίς ρύπανση
5. Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας
6. Μείωση των περιβαλλοντικών και κλιματικών πιέσεων που σχετίζονται με την παραγωγή και κατανάλωση

Για την υλοποίηση αυτών των στόχων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει ένα ενισχυμένο σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης. Ένα νέο πλαίσιο παρακολούθησης θα στηρίζεται στα υφιστάμενα δεδομένα και εργαλεία ώστε να μετρά την πρόοδο των κρατών-μελών και να διασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή των πολιτικών.

Το 8ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη στήριξη διεθνών και περιφερειακών πρωτοβουλιών που στοχεύουν στην προώθηση μιας πράσινης, χωρίς αποκλεισμούς οικονομίας, διαμορφώνοντας ένα βιώσιμο μέλλον τόσο για τις σημερινές όσο και για τις επόμενες γενιές.

Όπως αναλύεται στις επόμενες ενότητες της **Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ)**, η προτεινόμενη **τουριστική ανάπτυξη** συμβάλλει στην **προστασία των υφιστάμενων υποδομών** και στη **διατήρηση της φέρουσας ικανότητας** της περιοχής μελέτης. Πρόκειται για μια **ολοκληρωμένη προσέγγιση** σχεδιασμού, που αποσκοπεί στην ανάπτυξη του ακινήτου τόσο ως τουριστικού όσο και ως παραθεριστικού προορισμού, με θετικά αποτελέσματα όχι μόνο για την περιοχή ενδιαφέροντος αλλά και για το σύνολο της **Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.)**.

Η υλοποίηση του έργου αναμένεται να έχει **άμεσα και έμμεσα οφέλη**, ενισχύοντας την **τοπική και περιφερειακή οικονομία** της Σαντορίνης, βελτιώνοντας την **ποιότητα ζωής των κατοίκων** – είτε εργάζονται στο συγκρότημα είτε όχι – και ενδυναμώνοντας τη **κοινωνική συνοχή**. Επιπλέον, η ανάπτυξη αυτή συνεισφέρει στη **βελτίωση της αισθητικής και ποιότητας του εξωαστικού περιβάλλοντος**, καθώς και στην **αποδοτικότερη χρήση των φυσικών πόρων**.

Γ.2.4 Στρατηγική της Ε.Ε. για την Ατμοσφαιρική Ρύπανση

Η **θεματική στρατηγική** για την προστασία και διατήρηση της **ατμόσφαιρας** θέτει συγκεκριμένους **υγειονομικούς και περιβαλλοντικούς στόχους**, εστιάζοντας στη **μείωση των εκπομπών των κυριότερων ρύπων**.

Για την προστασία των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την έκθεση σε σωματίδια και όζον, καθώς και για την αποτροπή επιπτώσεων στα οικοσυστήματα από φαινόμενα όπως η όξινη βροχή και ο ευτροφισμός, είχαν τεθεί στόχοι μείωσης των εκπομπών συγκεκριμένων ρύπων έως το 2020. Αυτοί περιλάμβαναν το διοξείδιο του θείου (SO₂), τα οξείδια του αζώτου (NO_x), τις πτητικές οργανικές ενώσεις (VOCs), την αμμωνία (NH₃) και τα πρωτογενή αιωρούμενα σωματίδια (ΑΣ2,5).

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσα από δεκαετίες προσπάθειών, έχει προχωρήσει στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα, μέσω ελέγχου των εκπομπών, βελτίωσης της ποιότητας των καυσίμων και ενσωμάτωσης περιβαλλοντικών προδιαγραφών σε τομείς όπως οι μεταφορές, η βιομηχανία και η ενέργεια. Ο απώτερος στόχος είναι η μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης σε επίπεδα που ελαχιστοποιούν τις επιπτώσεις στην υγεία και το περιβάλλον.

Το πρόγραμμα **«Καθαρός αέρας για την Ευρώπη» του 2013** επανέλαβε τη δέσμευση για πλήρη συμμόρφωση με τα πρότυπα ποιότητας του αέρα, θέτοντας στόχους για το 2020 και το 2030. Οι στόχοι για το 2030 περιλαμβάνουν:

- Μείωση των επιπτώσεων στην υγεία (πρώρη θνησιμότητα λόγω αιωρούμενων σωματιδίων και όζοντος) κατά 52%.
- Μείωση της έκτασης των οικοσυστημάτων που επηρεάζονται από τον ευτροφισμό κατά 35%.

Για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, έχουν προταθεί συγκεκριμένες **πολιτικές και νομοθετικές παρεμβάσεις**, όπως:

1. Αναθεώρηση της οδηγίας για τα εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών (NEC Directive).
2. Πλήρης αξιοποίηση υφιστάμενων ελέγχων και κανονισμών σε βιομηχανικές εκπομπές, κινητά μηχανήματα εκτός δρόμου και οικολογικό σχεδιασμό, με εκτιμώμενη μείωση των ρύπων έως 72% για τα NO_x και 57% για τις VOCs.

3. Θέσπιση νέας οδηγίας για τις μεσαίου μεγέθους μονάδες καύσης, ώστε να μειωθούν οι εκπομπές NO_x, SO₂ και PM (αιωρούμενα σωματίδια).
4. Μέτρα για τον περιορισμό των εκπομπών αμμωνίας από τη γεωργία.
5. Έλεγχος των εκπομπών στις θαλάσσιες μεταφορές.
6. Εφαρμογή μη ρυθμιστικών μέτρων, όπως εθελοντικές συμφωνίες και οικονομικά κίνητρα.
7. Ενεργή συμμετοχή του γεωργικού τομέα στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.
8. Προώθηση έρευνας και καινοτομίας για νέες τεχνολογίες καθαρού αέρα.

Η πολιτική της ΕΕ για την ποιότητα του αέρα ενσωματώνει τόσο νομικά δεσμευτικές ρυθμίσεις όσο και οικονομικά κίνητρα, προκειμένου να προωθήσει καθαρές τεχνολογίες και να βελτιώσει την ποιότητα ζωής των πολιτών της Ευρώπης. Οι κανόνες κρατικών ενισχύσεων επιτρέπουν στα κράτη-μέλη να στηρίζουν οικονομικά επενδύσεις σε πράσινες τεχνολογίες, επιταχύνοντας τη μετάβαση προς μια καθαρότερη, πιο βιώσιμη οικονομία.

Το προτεινόμενο **Σχέδιο**, στο βαθμό που το αφορά, ευθυγραμμίζεται με τις **γενικές κατευθύνσεις και στόχους** της συγκεκριμένης στρατηγικής, ενσωματώνοντας μέτρα για τον **περιορισμό των αέριων εκπομπών και ρύπων**. Οι προβλεπόμενες **δράσεις** εφαρμόζονται τόσο κατά τη **φάση κατασκευής** όσο και κατά τη **φάση λειτουργίας** των σχεδιαζόμενων υποδομών, διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση της επένδυσης με τις **περιβαλλοντικές απαιτήσεις** και τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης.

Γ.2.5 Ενέργεια και Κλιματική Αλλαγή

Η **Συμφωνία του Παρισιού (COP21)**, η οποία εγκρίθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2015 και τέθηκε σε ισχύ το 2016, αποτελεί την πρώτη παγκόσμια, νομικά δεσμευτική συμφωνία για το κλίμα. Υπογράφηκε από 196 χώρες και στοχεύει στον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη, εντάσσοντας μέτρα για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Η κύρια επιδίωξη της συμφωνίας είναι η διατήρηση της αύξησης της παγκόσμιας θερμοκρασίας κάτω από τους 2°C σε σύγκριση με τα προβιομηχανικά επίπεδα, με πρόσθετη προσπάθεια να περιοριστεί στους 1,5°C. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, οι χώρες συμφώνησαν να:

- **Περιορίσουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου** και να ενισχύσουν τις δράσεις προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.
- **Κατευθύνουν τις οικονομικές ροές** προς βιώσιμες επενδύσεις με χαμηλές εκπομπές άνθρακα.
- **Αυξήσουν τη χρηματοδοτική υποστήριξη** προς τις αναπτυσσόμενες χώρες για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω του Ευρωπαϊκού Νόμου για το Κλίμα (COM, 2020), κατέστησε νομικά δεσμευτικό τον στόχο για μηδενικές καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έως το 2050. Οι βασικοί στόχοι που έχουν τεθεί περιλαμβάνουν:

- **Μείωση των εκπομπών κατά 55% έως το 2030** (σε σχέση με το 1990).
- **Αύξηση του μεριδίου των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στο 32%** της συνολικής κατανάλωσης.

- **Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά 32,5%.**

Ο νόμος για το κλίμα προβλέπει επίσης:

- **Τακτική αξιολόγηση** της προόδου κάθε **πέντε χρόνια**.
- **Δημιουργία προσαρμοστικών στρατηγικών** από τα κράτη-μέλη για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.
- **Υποχρέωση των κρατών να αναπτύξουν εθνικές πολιτικές και μέτρα** προσαρμοσμένα στους στόχους της κλιματικής ουδετερότητας.

Η **26η Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Κλίμα (COP26)**, που πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2021 στη Γλασκώβη, αποτέλεσε ένα κρίσιμο ορόσημο στη διεθνή πολιτική για την κλιματική αλλαγή.

Η ΕΕ έχει υιοθετήσει διάφορες **οδηγίες και νομοθεσίες** για την ενίσχυση της **βιώσιμης ενέργειας** και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

Οδηγία 2018/2001/ΕΚ – Προώθηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

- Θέτει δεσμευτικό στόχο για 32% ΑΠΕ έως το 2030.
- Περιλαμβάνει ρυθμίσεις για την αυτοκατανάλωση και αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ.
- Προωθεί τη χρήση ΑΠΕ στους τομείς θέρμανσης, ψύξης και μεταφορών.

Οδηγία 2018/2002/ΕΚ – Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων

- Καθορίζει μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων.
- Στοχεύει στη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης κατά 32,5% έως το 2030.
- Θεσπίζει κίνητρα για ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων και αντικατάσταση παλαιών συστημάτων θέρμανσης.
- Κλιματική αλλαγή

Το προτεινόμενο **Σχέδιο**, στο βαθμό που το αφορά, ευθυγραμμίζεται με τις **κατευθύνσεις και στόχους** των σχετικών στρατηγικών, Οδηγιών και Αποφάσεων της **Ευρωπαϊκής Ένωσης**, ενσωματώνοντας μέτρα που προάγουν **την ενεργειακή αποδοτικότητα των κτηριακών υποδομών**. Παράλληλα, δίνεται έμφαση στην **παραγωγή ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)**, με σκοπό τη **μεγιστοποίηση της ενεργειακής αυτονομίας** της επένδυσης, στο μέτρο που αυτό είναι εφικτό, λαμβάνοντας υπόψη **τεχνικούς, οικονομικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες**.

Γ.2.6 Στρατηγική της Ε.Ε. για τη Βιοποικιλότητα με Ορίζοντα το 2030

Η Στρατηγική της ΕΕ για τη Βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 αποτελεί μέρος της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και στοχεύει στην αποκατάσταση της φύσης και στην ανάσχεση της περιβαλλοντικής υποβάθμισης. Αναγνωρίζοντας ότι η βιοποικιλότητα είναι ζωτικής σημασίας για την ανθρώπινη υγεία, την ασφάλεια των τροφίμων και την οικονομική ευημερία, η στρατηγική θέτει ως προτεραιότητα την ενίσχυση των προστατευόμενων περιοχών και την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων σε ξηρά και θάλασσα. Μεταξύ των βασικών δεσμεύσεων

της στρατηγικής είναι η προστασία του 30% των χερσαίων και θαλάσσιων εκτάσεων της ΕΕ, με τουλάχιστον 10% αυστηρά προστατευόμενες περιοχές, καθώς και η αποκατάσταση οικοσυστημάτων μέσω μέτρων όπως η αναγέννηση 25.000 χλμ. ποταμών ελεύθερης ροής και η φύτευση 3 δισεκατομμυρίων δέντρων έως το 2030.

Στο νομικό πλαίσιο της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα, βασικό ρόλο διαδραματίζουν η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και της άγριας πανίδας και χλωρίδας, η Οδηγία 2009/147/ΕΚ για την προστασία των άγριων πτηνών και ο Κανονισμός (ΕΕ) 1143/2014 για την αντιμετώπιση των χωροκατακτητικών ξένων ειδών. Παράλληλα, η στρατηγική προβλέπει νέους δεσμευτικούς στόχους αποκατάστασης της φύσης και ενισχυμένη περιβαλλοντική νομοθεσία. Σημαντικός στόχος είναι η ενσωμάτωση της προστασίας της βιοποικιλότητας στην αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή, με μέτρα όπως η μείωση κατά 50% της χρήσης φυτοφαρμάκων έως το 2030, η αύξηση της βιολογικής γεωργίας στο 25% των γεωργικών εκτάσεων και η διατήρηση της γενετικής ποικιλότητας μέσω παραδοσιακών ποικιλιών καλλιεργειών.

Η στρατηγική εστιάζει και στην καταπολέμηση της ρύπανσης, με στόχο τη μείωση κατά 50% των θρεπτικών ουσιών (άζωτο και φώσφορος) από λιπάσματα, την απαγόρευση φυτοφαρμάκων σε ευαίσθητες περιοχές και τη δραστική μείωση των πλαστικών αποβλήτων και των επικινδύνων χημικών ουσιών. Παράλληλα, προωθείται η βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων μέσω της προστασίας των δασών και της σταδιακής απεξάρτησης από τη χρήση βιομάζας ως κύριας πηγής ενέργειας. Μεγάλη έμφαση δίνεται στη μετάβαση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, με μέτρα όπως η προώθηση της ηλιακής και αιολικής ενέργειας, η ανάπτυξη ενεργειακά αποδοτικών κτιρίων και η σταδιακή κατάργηση της χρήσης στερεών καυσίμων για οικιακή θέρμανση.

Η στρατηγική προβλέπει επίσης την ενίσχυση της βιωσιμότητας των αστικών περιοχών, με την ανάπτυξη πράσινων υποδομών, τη δημιουργία πάρκων και χώρων πρασίνου και τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα και της ηχορύπανσης στις πόλεις. Η διεθνής συνεργασία αποτελεί βασικό άξονα της στρατηγικής, με στόχο την προώθηση εμπορικών πολιτικών που μειώνουν την αποψίλωση των δασών, περιορίζουν το παράνομο εμπόριο άγριων ζώων και ενισχύουν την προστασία των ωκεανών και των θαλάσσιων οικοσυστημάτων. Η πρωτοβουλία NaturAfrica εντάσσεται σε αυτό το πλαίσιο, ενισχύοντας τη διατήρηση των οικοσυστημάτων και τη δημιουργία πράσινων θέσεων εργασίας σε χώρες εκτός ΕΕ.

Η χρηματοδότηση της στρατηγικής θα προέλθει από πόρους της ΕΕ και από τη νέα παγκόσμια συμφωνία για τη βιοποικιλότητα, όπως αποφασίστηκε στη Διάσκεψη COP15 το 2022, όπου υιοθετήθηκε το Παγκόσμιο Πλαίσιο Βιοποικιλότητας Κουν Μινγκ – Μόντρεαλ. Το πλαίσιο αυτό περιλαμβάνει 21 στόχους έως το 2030, με βασικές δεσμεύσεις την προστασία του 30% των οικοσυστημάτων σε παγκόσμιο επίπεδο, την αποκατάσταση υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων και τη μείωση της ρύπανσης από πλαστικά και φυτοφάρμακα. Προβλέπει επίσης την κινητοποίηση ενός νέου Ταμείου για τη Βιοποικιλότητα, το οποίο θα ενισχύσει τις επενδύσεις στην αποκατάσταση της φύσης και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Η προστασία της βιοποικιλότητας αποτελεί κεντρικό στόχο της πολιτικής της ΕΕ για την αειφόρο ανάπτυξη, όπως καθορίστηκε από τη Στρατηγική για την Αειφόρο Ανάπτυξη που υιοθετήθηκε το 2001 στο Γκέτεμποργκ και ανανεώθηκε το 2006 και το 2019. Αυτή η στρατηγική συνδέεται με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η οποία προωθεί ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης, εστιάζοντας στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, στην ενεργειακή αποδοτικότητα, στην κυκλική οικονομία και στη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων.

Η επιτυχία της Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα 2030 εξαρτάται από τη συνεργασία κρατών, επιχειρήσεων και κοινωνίας, καθώς και από την υιοθέτηση δεσμευτικών στόχων και ελεγκτικών μηχανισμών σε εθνικό και διεθνές

επίπεδο. Η εφαρμογή των δράσεων αυτών συμβάλλει στην ανάκαμψη της φύσης, την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων και την προστασία της βιοποικιλότητας για τις επόμενες γενιές.

Το εξεταζόμενο **Σχέδιο**, στο πλαίσιο της στρατηγικής για τη **βιοποικιλότητα**, ενσωματώνει **δράσεις προστασίας της φύσης** και αποκατάστασης των **οικοσυστημάτων** της περιοχής.

Κεντρικό στοιχείο του σχεδιασμού του έργου αποτελεί ο **εμπλουτισμός της υφιστάμενης χλωρίδας** με την ανάπτυξη **επιπλέον χώρων βλάστησης**, καθώς και η **διατήρηση και ενίσχυση της πανίδας** στους **μη δομημένους** χώρους πρασίνου, οι οποίοι καλύπτουν περίπου το **80% της συνολικής έκτασης** του ακινήτου.

Γ.2.7 Υδατικοί Πόροι

Το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο για την προστασία και διαχείριση των υδάτινων πόρων βασίζεται σε μια σειρά οδηγιών, με σημαντικότερη την **Οδηγία 2000/60/ΕΚ**, γνωστή ως **Οδηγία-Πλαίσιο για τα Νερά (ΟΠΥ)**. Αυτή η οδηγία, η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 22 Δεκεμβρίου 2000, εισήγαγε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την προστασία των επιφανειακών, υπόγειων και παράκτιων υδάτων, εστιάζοντας στη **διαχείριση σε επίπεδο Λεκάνης Απορροής Ποταμού (ΛΑΠ)**.

Η **ΟΠΥ** αποτελεί το κύριο εργαλείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διατήρηση της καλής κατάστασης των υδάτινων συστημάτων, εστιάζοντας στην ενοποιημένη διαχείριση των υδάτων με στόχο την **αποτροπή της ρύπανσης, την εξασφάλιση της βιώσιμης χρήσης των υδατικών πόρων** και την αντιμετώπιση κινδύνων όπως οι πλημμύρες και η ξηρασία. Παράλληλα, επιβάλλει στα κράτη μέλη την ανάπτυξη **Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών**, τα οποία πρέπει να αναθεωρούνται και να επικαιροποιούνται ανά εξαετία.

Μια ακόμη σημαντική οδηγία είναι η **Οδηγία 2007/60/ΕΚ**, η οποία αφορά την **αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας**. Ο κύριος στόχος της είναι η μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των πλημμυρών στην ανθρώπινη υγεία, στο περιβάλλον, στην οικονομία και στις υποδομές. Η συγκεκριμένη οδηγία λειτουργεί συμπληρωματικά με την **ΟΠΥ**, ενισχύοντας τη συνολική προστασία και διαχείριση των υδατικών πόρων.

Το νομοθετικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διαχείριση και προστασία των υδάτων περιλαμβάνει μια σειρά από σημαντικές οδηγίες που καλύπτουν διαφορετικές πτυχές της υδάτινης πολιτικής:

- **Οδηγία 80/778/ΕΟΚ και Οδηγία 98/83/ΕΚ:** Καθορίζουν τα πρότυπα ποιότητας του πόσιμου νερού, με τη δεύτερη να αντικαθιστά την πρώτη, διασφαλίζοντας ότι το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης πληροί αυστηρές υγειονομικές απαιτήσεις.
- **Οδηγίες 76/160/ΕΟΚ και 2006/7/ΕΚ:** Αφορούν την ποιότητα των νερών κολύμβησης, διασφαλίζοντας ότι οι ακτές και τα ύδατα αναψυχής παραμένουν καθαρά και ασφαλή.
- **Οδηγία 91/271/ΕΟΚ:** Ρυθμίζει την επεξεργασία και διάθεση των αστικών λυμάτων, θέτοντας πρότυπα για την προστασία των υδάτινων οικοσυστημάτων από την επιβάρυνση που προέρχεται από τα λύματα.
- **Οδηγία 2006/118/ΕΚ:** Εστιάζει στην προστασία των υπόγειων νερών από ρύπανση και υποβάθμιση, με στόχο τη διατήρηση της καλής ποιοτικής και ποσοτικής τους κατάστασης.

- **Οδηγίες 85/337/ΕΟΚ και 97/11/ΕΚ:** Αφορούν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από έργα και δραστηριότητες, επιβάλλοντας την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων πριν την υλοποίηση έργων που μπορεί να επιβαρύνουν τα υδατικά συστήματα.
- **Οδηγία 86/278/ΕΟΚ:** Σχετίζεται με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδιαίτερα του εδάφους, θέτοντας όρους για τη χρήση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία, ώστε να αποτραπεί η ρύπανση των υδάτων.
- **Οδηγία 91/44/ΕΟΚ και Κανονισμός 1107/2009:** Καθορίζουν τη ρύθμιση της χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων, με σκοπό τη μείωση της επιβάρυνσης των υδάτων από επικίνδυνες ουσίες.

Οι προβλέψεις που θεσπίζονται σε κοινοτικό επίπεδο, κυρίως μέσω της **Οδηγίας-Πλαισίου για τα Νερά**, καθώς και σε εθνικό επίπεδο μέσω του αντίστοιχου **Σχεδίου Διαχείρισης**, αφορούν τη διατήρηση της **καλής ποιότητας** των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων στην άμεση περιοχή της επένδυσης.

Παράλληλα, στοχεύουν στην **πρόληψη της υποβάθμισής τους** λόγω ρύπανσης από σημειακές ή διάχυτες πηγές, καθώς και στη **βιώσιμη διαχείρισή τους** ώστε να διασφαλιστεί η ορθολογική χρήση των διαθέσιμων υδάτινων πόρων.

Γ.2.8. Θεματική Στρατηγική για την Προστασία του Εδάφους

Το έδαφος υφίσταται ποικίλες διεργασίες και απειλές που οδηγούν στην υποβάθμισή του. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται η διάβρωση, η μείωση της οργανικής ύλης, η ρύπανση (τόσο τοπική όσο και διάχυτη), η στεγανοποίηση, η συμπίεση, η μείωση της βιοποικιλότητας, η αλάτωση, καθώς και οι φυσικοί κίνδυνοι όπως πλημμύρες και κατολισθήσεις. Σε περιοχές με ξηρό ή ημιάνυδρο κλίμα, η συνδυαστική δράση αυτών των παραγόντων μπορεί να οδηγήσει σε ερημοποίηση.

Τα κράτη μέλη έχουν την ευθύνη να αναγνωρίζουν περιοχές που διατρέχουν κίνδυνο υποβάθμισης, λαμβάνοντας υπόψη κοινά κριτήρια, να θέτουν συγκεκριμένους στόχους για τη μείωση των κινδύνων και να καταρτίζουν σχέδια μέτρων για την επίτευξη αυτών των στόχων.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής προστασίας του εδάφους, προβλέπονται επίσης τα εξής:

- Αξιολόγηση πιθανών συνεργειών ανάμεσα σε μέτρα που αφορούν τη διατήρηση και την ορθολογική διαχείριση του εδάφους, αλλά και μέτρα για την προστασία των παράκτιων υδάτων, όπως αυτά εντάσσονται στη στρατηγική για τη διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.
- Ενσωμάτωση μέτρων προστασίας του εδάφους στις πολιτικές γεωργικής παραγωγής, ώστε να προληφθεί η ρύπανση.

Διασφάλιση της συνέργειας και της συνοχής των δράσεων της στρατηγικής αυτής με διεθνείς πρωτοβουλίες, όπως η Σύμβαση για την Καταπολέμηση της Ερημοποίησης, η Σύμβαση για τη Βιοποικιλότητα, το Πρωτόκολλο του Κιότο.

Οι κατευθύνσεις και οι προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την πρόληψη της ρύπανσης και της υποβάθμισης του εδάφους συνδέονται, σε συγκεκριμένο βαθμό, με το προτεινόμενο Σχέδιο. Αυτό ισχύει κυρίως σε τρεις βασικούς τομείς: α) τη διατήρηση της ακεραιότητας των εδαφών και την αποτροπή της διάβρωσης και της ερημοποίησης, β) την αποφυγή εκχερσώσεων που θα μπορούσαν να επιδεινώσουν υφιστάμενα φαινόμενα τοπικής διάβρωσης εντός του ακινήτου της επένδυσης, και γ) τη μείωση των παραγόμενων αποβλήτων και την ορθολογική διαχείρισή τους, μέσω ανακύκλωσης, επαναχρησιμοποίησης, επεξεργασίας και κατάλληλης τελικής διάθεσης, στο σύνολο των δραστηριοτήτων που προβλέπεται να αναπτυχθούν.

Γ.2.9. Ευρωπαϊκή Σύμβαση του Τοπίου ή Σύμβαση της Φλωρεντίας (Νόμος υπ' αριθμ. 3827 ΦΕΚ 30/Α/25.02.10)

Η **Ευρωπαϊκή Σύμβαση Τοπίου**, γνωστή και ως Σύμβαση της Φλωρεντίας, υπογράφηκε στις 20 Οκτωβρίου 2000 στη Φλωρεντία, στο πλαίσιο των Συμβάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης, με σκοπό την προστασία της κοινής ευρωπαϊκής κληρονομιάς. Πρόκειται για μια Περιφερειακή Σύμβαση που προωθήθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης και τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαρτίου 2004, αφού επικυρώθηκε από δέκα κράτη-μέλη, όπως ορίζει το άρθρο 13 της Σύμβασης.

Η Ελλάδα υπέγραψε τη Σύμβαση το 2000 και την κύρωσε το 2010 με τον Νόμο 3827/2010. Η Σύμβαση αποτελεί το πρώτο νομικό κείμενο περιφερειακής εμβέλειας που ασχολείται αποκλειστικά με την προστασία του τοπίου, αναγνωρίζοντας το ως τον βασικό χώρο όπου διαμορφώνεται η ζωή των ανθρώπων και των κοινωνιών.

Λειτουργεί συμπληρωματικά με τη **Διεθνή Σύμβαση των Παρισίων**, όπου το τοπίο αναγνωρίζεται ως σημαντικό στοιχείο της παγκόσμιας πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, εστιάζοντας σε τοπία με ιδιαίτερη παγκόσμια αξία. Ωστόσο, η Σύμβαση της Φλωρεντίας διαφοροποιείται, καθώς καλύπτει κάθε είδους τοπίο, ανεξαρτήτως γεωγραφικής θέσης ή αισθητικής αξίας. Αναγνωρίζει ότι το τοπίο αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της ποιότητας ζωής, τόσο σε αστικά κέντρα όσο και στην ύπαιθρο, σε περιοχές με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αλλά και σε εκείνες που δεν διαθέτουν εμφανείς φυσικές ή πολιτιστικές ιδιαιτερότητες.

Σύμφωνα με τη Σύμβαση, το τοπίο ορίζεται ως μια περιοχή που γίνεται αντιληπτή από τους ανθρώπους, της οποίας ο χαρακτήρας διαμορφώνεται από τη δράση και την αλληλεπίδραση φυσικών και ανθρωπογενών παραγόντων. Ο ορισμός αυτός είναι αρκετά ευρύς ώστε να καλύπτει κάθε πιθανή ερμηνεία του τοπίου, αποφεύγοντας την επιβολή στερεοτυπικών προτύπων.

Η Σύμβαση προσεγγίζει το τοπίο μέσα από τρεις βασικές κατευθύνσεις: **προστασία, διαχείριση και σχεδιασμός**. Αυτή η τριπλή προσέγγιση δεν στοχεύει στην απόλυτη διατήρηση του τοπίου σε μια στατική μορφή, αλλά στην εξέλιξή του με βάση τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Γενικά μέτρα:

Κάθε κράτος οφείλει:

- Να αναγνωρίζει νομικά το τοπίο ως βασικό στοιχείο του ανθρώπινου περιβάλλοντος, το οποίο αντικατοπτρίζει την πολιτιστική και φυσική κληρονομιά του και αποτελεί θεμέλιο της ταυτότητάς του.

- Να θεσπίζει και να εφαρμόζει πολιτικές που εξασφαλίζουν την προστασία, τη διαχείριση και τον σχεδιασμό των τοπίων, μέσα από συγκεκριμένα μέτρα.
- Να διαμορφώνει διαδικασίες που διασφαλίζουν τη συμμετοχή των πολιτών, των τοπικών και περιφερειακών αρχών, καθώς και άλλων ενδιαφερόμενων μερών στη χάραξη και υλοποίηση πολιτικών για το τοπίο.
- Να εντάσσει τη διαχείριση του τοπίου σε ευρύτερες πολιτικές, όπως ο χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός, η πολιτιστική και περιβαλλοντική
- πολιτική, καθώς και πολιτικές που αφορούν την αγροτική, κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη.

Ειδικά μέτρα:

Τα κράτη δεσμεύονται να λάβουν συγκεκριμένες δράσεις για την προώθηση της προστασίας και της βιώσιμης διαχείρισης του τοπίου, οι οποίες περιλαμβάνουν:

A. Ευαισθητοποίηση:

- Ενημέρωση της κοινωνίας, των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων για τη σημασία των τοπίων, τον ρόλο τους και τις αλλαγές που υφίστανται.

B. Εκπαίδευση και κατάρτιση:

- Εκπαίδευση ειδικών στην αξιολόγηση και διαχείριση του τοπίου.
- Ενσωμάτωση των θεμάτων του τοπίου σε εκπαιδευτικά προγράμματα για επαγγελματίες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.
- Εισαγωγή θεματικών ενοτήτων σχετικά με το τοπίο σε σχολικά και πανεπιστημιακά προγράμματα.

Γ. Αναγνώριση και αξιολόγηση:

- Καταγραφή και ανάλυση των τοπίων της χώρας, κατανοώντας τις πιέσεις που τα μεταβάλλουν.
- Εκτίμηση της αξίας των τοπίων, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις των τοπικών κοινωνιών και ενδιαφερόμενων μερών.
- Ανταλλαγή εμπειριών και μεθόδων αξιολόγησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Δ. Καθορισμός στόχων ποιότητας τοπίου:

- Θέσπιση συγκεκριμένων στόχων για τη διατήρηση και αναβάθμιση των τοπίων, μετά από διαδικασίες δημόσιας διαβούλευσης.

Ε. Εφαρμογή πολιτικών τοπίου:

- Δημιουργία κατάλληλων μηχανισμών και εργαλείων για την εφαρμογή των πολιτικών που αφορούν την προστασία, διαχείριση και σχεδιασμό του τοπίου.

Το προτεινόμενο Σχέδιο, στο πλαίσιο των προβλέψεων και κατευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για το Τοπίο, ενσωματώνει αρχές σχεδιασμού που διασφαλίζουν την ομαλή ένταξή του στο φυσικό περιβάλλον. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αρμονική προσαρμογή του στις φυσικές συνθήκες και στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής, διατηρώντας τη φυσιογνωμία του τοπίου και σεβόμενο την αισθητική και περιβαλλοντική ισορροπία του ευρύτερου χώρου.

Γ.2.10. Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης για την Κυκλική Οικονομία

Το 2015, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε το πρώτο σχέδιο δράσης για την **κυκλική οικονομία** {COM(2015) 614 final}, το οποίο περιλάμβανε 54 δράσεις που έχουν ήδη υλοποιηθεί. Πλέον, η μετάβαση της Ε.Ε. προς την κυκλική οικονομία καθοδηγείται από το νέο Σχέδιο Δράσης για την Κυκλική Οικονομία, το οποίο εγκρίθηκε τον Μάρτιο του 2020.

Το νέο σχέδιο δράσης είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τον στόχο της Ε.Ε. για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050, στο πλαίσιο της **Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας**. **Στόχος** του είναι η επιτάχυνση της αναγκαίας μετασχηματιστικής αλλαγής, αξιοποιώντας τις δράσεις κυκλικής οικονομίας που υλοποιήθηκαν μετά το 2015.

Η δέσμη μέτρων για την κυκλική οικονομία περιλαμβάνει ένα **φιλόδοξο σχέδιο δράσης**, το οποίο καλύπτει ολόκληρο τον κύκλο ζωής των προϊόντων – από την παραγωγή και κατανάλωση, έως τη διαχείριση αποβλήτων και την προώθηση της αγοράς δευτερογενών πρώτων υλών. Το σχέδιο προβλέπει νομοθετικά και μη νομοθετικά μέτρα που αποφέρουν ουσιαστική προστιθέμενη αξία σε επίπεδο Ε.Ε., εστιάζοντας στους εξής στόχους:

1. **Καθιέρωση των βιώσιμων προϊόντων ως κανόνα στην Ε.Ε.**
2. **Ενδυνάμωση των καταναλωτών και των αγοραστών του δημόσιου τομέα.**
3. **Εφαρμογή κυκλικών πρακτικών παραγωγής, με έμφαση σε τομείς υψηλής κατανάλωσης πόρων και μεγάλου δυναμικού κυκλικότητας**, όπως: ηλεκτρονικά και τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ), μπαταρίες και οχήματα, συσκευασίες, πλαστικά, κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, κατασκευές και κτίρια, τρόφιμα, νερό και θρεπτικά στοιχεία.

Επιπλέον, το σχέδιο προωθεί τη λογική **"Λιγότερα απόβλητα, μεγαλύτερη αξία"**, εστιάζοντας σε:

1. Βελτίωση της πολιτικής για τα ύδατα, ώστε να ενισχυθεί η πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων και να προαχθεί η κυκλικότητα.
2. Ενίσχυση της κυκλικότητας σε περιβάλλοντα απαλλαγμένα από τοξικές ουσίες.
3. Δημιουργία μιας λειτουργικής ευρωπαϊκής αγοράς για δευτερογενείς πρώτες ύλες.
4. Περιορισμό των εξαγωγών αποβλήτων εκτός Ε.Ε.
5. Στήριξη των πολιτών, των περιφερειών και των πόλεων στη μετάβαση προς την κυκλική οικονομία.
6. Καθοδήγηση των παγκόσμιων προσπάθειών για την υιοθέτηση της κυκλικής οικονομίας.

Το **προτεινόμενο Σχέδιο**, στο βαθμό που σχετίζεται με το πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας, θα λάβει υπόψη του και θα ενσωματώσει τις σχετικές προβλέψεις και στόχους του **Σχεδίου Δράσης για την Κυκλική Οικονομία**. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις αρχές σχεδιασμού της επένδυσης, κυρίως όσον αφορά τη **διαχείριση των στερεών και υγρών αποβλήτων** που θα παραχθούν στο πλαίσιο της λειτουργίας της.

Γ.2.11. Σχέδιο Δράσης της Ε.Ε. για Μηδενική ρύπανση του αέρα, του νερού και του εδάφους

Τον Μάιο του 2021, η Ευρωπαϊκή Ένωση ενέκρινε το **«Σχέδιο Δράσης για μηδενική ρύπανση του αέρα, του νερού και του εδάφους»**, το οποίο αποτελεί βασικό πυλώνα της **Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας**. Το σχέδιο θέτει ένα φιλόδοξο στόχο για το 2050, επιδιώκοντας τη μείωση της ρύπανσης σε επίπεδα που δεν θα είναι πλέον επιβλαβή για την ανθρώπινη υγεία και τα οικοσυστήματα. Παράλληλα, προβλέπει τη βελτίωση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, εντοπίζοντας ελλείψεις και προσδιορίζοντας τομείς όπου απαιτείται αποτελεσματικότερη εφαρμογή των μέτρων.

Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, το σχέδιο καθορίζει ενδιάμεσους στόχους έως το 2030, με βασικές επιδιώξεις όπως:

- Μείωση κατά 55% των πρόωρων θανάτων που αποδίδονται στην ατμοσφαιρική ρύπανση.
- Μείωση της θαλάσσιας ρύπανσης από απόβλητα και πλαστικά κατά 50%, καθώς και των μικροπλαστικών κατά 30%.
- Μείωση κατά 50% της χρήσης φυτοφαρμάκων και των απωλειών θρεπτικών ουσιών στο έδαφος.
- Περιορισμός κατά 25% των οικοσυστημάτων που πλήττονται από την ατμοσφαιρική ρύπανση.
- Μείωση κατά 30% της ηχορύπανσης από τα μέσα μεταφοράς.
- Σημαντική μείωση της παραγωγής αποβλήτων, μείωση κατά 50% των υπολειμματικών αστικών αποβλήτων.

Το σχέδιο περιλαμβάνει επίσης συγκεκριμένες δράσεις, όπως η αναθεώρηση των προτύπων ποιότητας του αέρα και του νερού, η ενίσχυση της αποκατάστασης των εδαφών, η προσαρμογή της νομοθεσίας των αποβλήτων στις αρχές της κυκλικής οικονομίας και η προώθηση βιώσιμων πρακτικών στην παραγωγή και κατανάλωση. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών για την καταπολέμηση της ρύπανσης, καθώς και στη μείωση του εξωτερικού αποτυπώματος της Ε.Ε. μέσω περιορισμού των εξαγωγών ρυπογόνων προϊόντων και αποβλήτων.

Το Σχέδιο Δράσης συνδέεται στενά με τη στρατηγική της Ε.Ε. για τη βιωσιμότητα των χημικών προϊόντων και συμπληρώνει πρωτοβουλίες που αφορούν την ενέργεια, τη βιομηχανία, τη γεωργία και τη βιοποικιλότητα. Ενσωματώνεται επίσης σε υπάρχουσες νομοθεσίες που ρυθμίζουν την ποιότητα του αέρα, του νερού, της θάλασσας και των αποβλήτων.

Τέλος, στη στρατηγική **«Από το αγρόκτημα στο πιάτο»** και στη στρατηγική για τη βιοποικιλότητα, η Ε.Ε. έχει θέσει στόχους για τη μείωση της χρήσης φυτοφαρμάκων και θρεπτικών ουσιών, ώστε να διασφαλιστεί η προστασία του περιβάλλοντος και η διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Το **εξεταζόμενο Σχέδιο**, στο πλαίσιο εφαρμογής του, θα ενσωματώσει τις κατευθύνσεις και τους στόχους του Σχεδίου Δράσης, εστιάζοντας στην **πρόληψη της ρύπανσης και την προστασία του εδάφους, την αποδοτική αξιοποίηση των φυσικών πόρων, καθώς και τη μείωση και βιώσιμη διαχείριση των αποβλήτων**. Συγκεκριμένα, θα υιοθετηθούν μέτρα για την ανάκτηση, ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση και ασφαλή διάθεση αποβλήτων, ενώ παράλληλα θα εξεταστεί η δυνατότητα ενεργειακής αυτονομίας της επένδυσης, σύμφωνα με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας και της βιώσιμης ανάπτυξης.

Γ.2.12 Πρωτόκολλο για την Ολοκλήρωση Διαχείριση των Παράκτιων Ζωνών τη Μεσογείου

Το **Μεσογειακό Πρωτόκολλο** για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Παράκτιων Περιοχών υπογράφηκε στη Μαδρίτη στις 21 Ιανουαρίου 2008 από 21 μεσογειακές χώρες, εκ των οποίων οκτώ είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αποτελεί ένα σημαντικό νομικό βήμα για την προστασία και τη βιώσιμη ανάπτυξη των παράκτιων περιοχών. Η Ε.Ε. υπέγραψε το Πρωτόκολλο μέσω της Απόφασης 2010/631/ΕΕ του Συμβουλίου στις 13 Σεπτεμβρίου 2010, ενσωματώνοντάς το στη Σύμβαση για την Προστασία του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος και των Παράκτιων Περιοχών της Μεσογείου. Οι κύριοι στόχοι της ολοκληρωμένης διαχείρισης των παράκτιων ζωνών **περιλαμβάνουν:**

1. Την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης μέσω ορθολογικού σχεδιασμού των δραστηριοτήτων, λαμβάνοντας υπόψη την ισορροπία μεταξύ οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης και της προστασίας του περιβάλλοντος.
2. Τη διατήρηση των παράκτιων ζωνών προς όφελος των σημερινών και μελλοντικών γενεών.
3. Τη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία των υδάτων.
4. Τη διατήρηση της ακεραιότητας των παράκτιων οικοσυστημάτων, των τοπίων και της γεωμορφολογίας των ακτών.
5. Την πρόληψη και τον περιορισμό των επιπτώσεων των φυσικών κινδύνων, όπως η κλιματική αλλαγή, είτε αυτοί οφείλονται σε φυσικά αίτια είτε σε ανθρώπινες δραστηριότητες.
6. Την εξασφάλιση συντονισμού μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών πρωτοβουλιών, καθώς και τη συνοχή των αποφάσεων που λαμβάνονται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο για τη χρήση των παράκτιων περιοχών.

Σύμφωνα με τους στόχους και τις αρχές που ορίζονται στα άρθρα 5 και 6 του Πρωτοκόλλου, τα συμβαλλόμενα μέρη δεσμεύονται να **διασφαλίσουν τη βιώσιμη χρήση και διαχείριση των παράκτιων ζωνών, ώστε να διατηρηθούν τα φυσικά ενδιαίτηματα**, τα τοπία, οι φυσικοί πόροι και τα οικοσυστήματα, σύμφωνα με τα διεθνή και περιφερειακά νομικά πλαίσια.

Για την **επίτευξη αυτού του στόχου**, τα κράτη-μέλη:

- Ορίζουν μια ζώνη κατά μήκος των ακτών, από την υψηλότερη χειμερινή ίσαλη γραμμή, όπου απαγορεύεται η δόμηση. Η ζώνη αυτή δεν μπορεί να έχει πλάτος μικρότερο των 100 μέτρων, εκτός εάν ισχύουν αυστηρότερες εθνικές διατάξεις (άρθρο 8, παρ. 2α).

- Έχουν τη δυνατότητα να προσαρμόσουν αυτές τις διατάξεις για έργα δημόσιου συμφέροντος ή σε περιοχές με ιδιαίτερους γεωγραφικούς ή κοινωνικούς περιορισμούς, όπως η υψηλή πυκνότητα πληθυσμού ή οι κοινωνικές ανάγκες, εφόσον η δόμηση προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία (άρθρο 8, παρ. 2β).

Το **εξεταζόμενο Σχέδιο** ευθυγραμμίζεται με τις κατευθύνσεις της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης των Παράκτιων Ζωνών της Μεσογείου. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει:

- Οριοθέτηση συγκεκριμένων ζωνών δόμησης, με σαφείς περιορισμούς βάσει του Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε.
- Εξασφάλιση ελεύθερης πρόσβασης του κοινού στη θάλασσα και κατά μήκος της ακτής.
- Ενσωμάτωση περιβαλλοντικών παραμέτρων στον σχεδιασμό, όπως κτίρια χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης, αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) και επαναχρησιμοποίηση υδάτων.
- Ολοκληρωμένη διαχείριση των υδάτινων πόρων, με εκτίμηση της ζήτησης νερού και σχεδιασμό κατάλληλων υποδομών που δεν επιβαρύνουν τα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα.
- Περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων, με συστήματα συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων, διαλογή στην πηγή και κομποστοποίηση αποβλήτων.
- Προστασία και διατήρηση των παράκτιων οικοσυστημάτων.

Οι παραπάνω ενέργειες συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής, διατηρώντας παράλληλα την ισορροπία ανάμεσα στις ανάγκες ανάπτυξης και την προστασία του περιβάλλοντος.

Γ.2.13 Ευρώπη 2020- Στρατηγική για την έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη

Τον Μάρτιο 2010, η ΕΕ εγκαινίασε τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» , με στόχο την προσπάθεια εξόδου από την κρίση που εκδηλώθηκε το 2008 και την προετοιμασία για την επόμενη δεκαετία. Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» προσδιορίζει ένα όραμα για μια κοινωνική οικονομία της αγοράς στην Ευρώπη, κατά την επόμενη δεκαετία, το οποίο βασίζεται σε τρεις αλληλένδετους τομείς προτεραιότητας:

- την έξυπνη ανάπτυξη, με τη θεμελίωση της οικονομίας στη γνώση και την καινοτομία
- τη βιώσιμη ανάπτυξη, με την προώθηση μιας ανταγωνιστικής οικονομίας χαμηλών εκπομπών άνθρακα, που θα αξιοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους που διαθέτει
- την ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς, η οποία θα προάγει μια οικονομία υψηλής απασχόλησης και θα οδηγεί σε κοινωνική και εδαφική συνοχή.

Ο έλεγχος της επίτευξης των παραπάνω στόχων θα μετράται με τους ακόλουθους πέντε δείκτες, τους οποίους τα κράτη - μέλη θα μετασχηματίσουν σε εθνικούς στόχους:

- το 75% του πληθυσμού ηλικίας 20-64 ετών θα πρέπει να εργάζεται
- το 3% του ΑΕΠ θα πρέπει να επενδύεται σε Έρευνα και Ανάπτυξη
- οι στόχοι «20/20/20» που έχουν τεθεί για το κλίμα και την ενέργεια θα πρέπει να επιτευχθούν,
- το ποσοστό των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα τη σχολική εκπαίδευση θα πρέπει να είναι κατώτερο του 10%, ενώ ποσοστό τουλάχιστον 40% της νέας γενιάς θα πρέπει να διαθέτει πτυχίο ανώτερης ή ανώτατης εκπαίδευσης και
- θα πρέπει να μειωθούν κατά 20 εκατομμύρια τα άτομα που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας.

Προκειμένου να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι, η Επιτροπή προτείνει θεματολόγιο εμβληματικών πρωτοβουλιών (Ένωση καινοτομίας, Νεολαία σε κίνηση, Ψηφιακό θεματολόγιο, Αποτελεσματική χρησιμοποίηση των πόρων, Βιομηχανική πολιτική στην εποχή της διεθνοποίησης, Ατζέντα για νέες δεξιότητες, κ.ά.), οι οποίες θα προσαρμοστούν από κάθε κράτος μέλος, σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες και τη γενικότερη οικονομική κατάσταση στην οποία αυτό βρίσκεται.

Το Νοέμβριο του 2010 στην 5η Έκθεση² για την Οικονομική, Κοινωνική και Εδαφική Συνοχή, την πρώτη έκθεση για την συνοχή που αφορά και στην εδαφική συνοχή γίνεται σαφής πρόθεση στήριξης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και αναφέρεται η περιφερειακή ποικιλομορφία, δηλαδή η ανάγκη διαφοροποίησης της πολιτικής ανάλογα με την περίπτωση και τον τόπο. Επιπρόσθετα, δίνεται έμφαση στη χωρική διάσταση της πρόσβασης σε υπηρεσίες, στην κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον και στις χωρικές επιπτώσεις των τομεακών πολιτικών ενώ εκφράζεται και η πεποίθηση ότι οι πολιτικές θα πρέπει να έχουν σαφή χωρική διάσταση.

Το εξεταζόμενο Σχέδιο είναι απόλυτα εναρμονισμένο με τις κατευθύνσεις και τα μέτρα της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», προωθώντας τη βιώσιμη ανάπτυξη, την καινοτομία και την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας.

Συμβάλλει στη δημιουργία μιας ανταγωνιστικής και χαμηλών εκπομπών οικονομίας, αξιοποιώντας αποδοτικά τους φυσικούς πόρους του νησιού. Παράλληλα, ενισχύει την απασχόληση, τη χωρική συνοχή και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, διαμορφώνοντας ένα αναπτυξιακό μοντέλο που στηρίζει την κοινωνική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Γ.2.14 Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης με προοπτική το έτος 2050

Στόχος της ΕΕ είναι να γίνει κλιματικά ουδέτερη έως το 2050 – μια οικονομία με μηδενικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Ο στόχος αυτός βρίσκεται στο επίκεντρο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και συνάδει με τη δέσμευση της ΕΕ για παγκόσμια δράση για το κλίμα στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού.

Η μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη κοινωνία αποτελεί τόσο επείγουσα πρόκληση όσο και ευκαιρία για την οικοδόμηση ενός καλύτερου μέλλοντος για όλους.

Η κοινωνία στο σύνολό της, καθώς και όλοι οι τομείς της οικονομίας θα παίξουν έναν ρόλο – από τον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας έως τον τομέα της βιομηχανίας, των μετακινήσεων, των κτιρίων, της γεωργίας και της δασοκομίας.

Η Επιτροπή παρουσίασε το όραμά της για μια κλιματικά ουδέτερη ΕΕ τον Νοέμβριο του 2018, εξετάζοντας όλους τους βασικούς τομείς και διερευνώντας τρόπους για τη μετάβαση.

Το όραμα της Επιτροπής καλύπτει σχεδόν όλες τις πολιτικές της ΕΕ και συνάδει με τον στόχο της συμφωνίας του Παρισιού να συγκρατηθεί η αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη αρκετά κάτω από τους 2 °C και να συνεχιστούν οι προσπάθειες διατήρησής της στον 1,5 °C.

² European Union (2010) Fifth Report on Economic, Social and Territorial Cohesion, Luxembourg: Publications Office of the European Union, COM(2010) 642/3.

Συγκεκριμένα, στόχος της μακροπρόθεσμης αυτής στρατηγικής είναι να επιβεβαιώσει τη δέσμευση της Ευρώπης να πρωτοστατήσει στην παγκόσμια δράση για το κλίμα και να παρουσιάσει ένα όραμα το οποίο θα μπορεί να οδηγήσει στην επίτευξη μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2050 μέσω μιας κοινωνικά δίκαιης μετάβασης και με αποδοτικό από πλευράς κόστους τρόπο. Υπογραμμίζει τις ευκαιρίες που προσφέρει ο μετασχηματισμός αυτός στους Ευρωπαίους πολίτες και στην ευρωπαϊκή οικονομία, ενώ ταυτόχρονα διαβλέπει τις προκλήσεις του μέλλοντος. Η προτεινόμενη στρατηγική δεν έχει σκοπό να ορίσει νέες πολιτικές ούτε σκοπεύει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναθεωρήσει τους ποσοτικούς της στόχους για το 2030.

Σκοπός της είναι να δώσει την κατεύθυνση πορείας για την πολιτική της ΕΕ στους τομείς του κλίματος και της ενέργειας και να οριοθετήσει ό,τι η ΕΕ θεωρεί ως τη μακροπρόθεσμη συμβολή της για την επίτευξη των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού όσον αφορά την αύξηση της θερμοκρασίας, συμβαδίζοντας με τους στόχους του ΟΗΕ για την αειφόρο ανάπτυξη, κατεύθυνση η οποία θα επηρεάσει ένα ευρύτερο σύνολο πολιτικών της ΕΕ. Η εν λόγω στρατηγική δίνει το έναυσμα για μια εις βάθος συζήτηση, στην οποία θα μετέχουν οι υπεύθυνοι για τη λήψη των αποφάσεων στην Ευρώπη και οι πολίτες γενικά, σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να προετοιμαστεί η Ευρώπη με ορίζοντα το 2050 και την επακόλουθη υποβολή της ευρωπαϊκής μακροπρόθεσμης στρατηγικής στη σύμβαση-πλαίσιο των ΗΕ για την κλιματική αλλαγή έως το 2020.

Η πορεία προς μια οικονομία μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου βασίζεται στην ανάληψη κοινής δράσης σε συνδυασμό με ένα σύνολο επτά κύριων στρατηγικών συστατικών στοιχείων:

1. Μεγιστοποίηση των οφελών από την ενεργειακή απόδοση, συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων μηδενικών εκπομπών.
2. Μεγιστοποίηση της ανάπτυξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της χρήσης του ηλεκτρισμού για την πλήρη απαλλαγή του ενεργειακού εφοδιασμού της Ευρώπης από τις ανθρακούχες εκπομπές.
3. Υιοθέτηση καθαρής, ασφαλούς και συνδεδεμένης κινητικότητας.
4. Η ανταγωνιστική βιομηχανία της ΕΕ και η κυκλική οικονομία ως πρωταρχικοί παράγοντες για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
5. Ανάπτυξη επαρκούς και έξυπνης υποδομής δικτύων και διασυνδέσεων.
6. Πλήρης αξιοποίηση των οφελών της βιοοικονομίας και δημιουργία βασικών καταβοθρών διοξειδίου του άνθρακα.
7. Αντιμετώπιση των υπολειπόμενων εκπομπών CO₂ με δέσμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα³.

³ Πηγή: https://ec.europa.eu/clima/policies/strategies/2050_el

Το εξεταζόμενο Σχέδιο είναι απόλυτα εναρμονισμένο με τις κατευθύνσεις και τα μέτρα της **Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης** με προοπτική το 2050.

Συμβάλλει στη μετάβαση προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών, ακολουθώντας τις αρχές της ενεργειακής αποδοτικότητας, της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της κυκλικής οικονομίας. Παράλληλα, ενσωματώνει πρακτικές βιώσιμης κινητικότητας, βελτιώνοντας τις υποδομές και μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της περιοχής, ενισχύοντας έτσι την ανθεκτικότητα του νησιού στις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής.

Γ.2.15 Κοινή Αγροτική Πολιτική

Η ΚΑΠ μεταρρυθμίστηκε τέσσερις φορές μέσα σε σαράντα χρόνια, συγχωνεύοντας σταδιακά το σύστημα της στήριξης των τιμών με το σύστημα της στήριξης των εισοδημάτων.

Η τελευταία μεταρρύθμιση της ΚΑΠ τον Ιούνιο 2003 και τον Απρίλιο 2004 (Παπαγιαννίδης, 2013) εισήγαγε μείζονες αλλαγές, οι οποίες έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομία του συνόλου των αγροτικών περιοχών της Κοινότητας όσον αφορά τα σχήματα γεωργικής παραγωγής, τις μεθόδους διαχείρισης της γης, την απασχόληση και τις ευρύτερες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες στις αγροτικές περιοχές.

Οι στόχοι της μεταρρύθμισης της ΚΑΠ αναφέρονται στα εξής:

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, με στόχο τόσο τη μεγαλύτερη προσέγγιση των τιμών των ευρωπαϊκών αγροτικών προϊόντων στις πραγματικές τιμές της διεθνούς αγοράς, όσο και της καλύτερης ανταπόκρισης των παραγωγών στις συνθήκες της αγοράς.
- Το καθεστώς στήριξης θα αποσυνδεθεί από την παραγωγή και θα αφορά ευθέως στον παραγωγό, θα στηρίζεται σε ιστορικά στοιχεία αναφοράς και θα υπόκειται στον έλεγχο της τήρησης των απαιτήσεων για το περιβάλλον, την υγιεινή ανθρώπων, ζώων και φυτών, τις συνθήκες ασφάλειας εργαζομένων, την καλή διαβίωση των ζώων και την ποιότητα των τροφίμων.
- Παράλληλα με τον προσανατολισμό προς την αγορά, επιδιώκεται η βελτίωση της αειφορίας, τόσο μέσω των προαναφερόμενων δεσμεύσεων των παραγωγών, όσο και μέσω της υιοθέτησης περισσότερο εκτατικού τρόπου παραγωγής για τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, με θετικές επιπτώσεις στην περιβαλλοντική παράμετρο της.
- Η αποσύνδεση θα συνεπιφέρει αυξημένη ευχέρεια επιλογών για τους κατόχους αγροτικών εκμεταλλεύσεων, γεγονός που θα ευνοήσει εκείνους που θα σπεύσουν να προσαρμοστούν στο ανταγωνιστικό καθεστώς.
- Η αποκέντρωση της παραγωγής από τους πόλους εντατικής γεωργίας, σε συνδυασμό με την προαναφερόμενη ευχέρεια επιλογών, διαμορφώνει ευνοϊκές προϋποθέσεις προσαρμογής για τους παραγωγούς των ευαίσθητων περιοχών.
- Οι ενισχύσεις θα χορηγούνται μόνον στους γεωργούς που θα αναπτύσσουν πράγματι παραγωγικές δραστηριότητες και θα διατηρούν πραγματικούς δεσμούς με την γη. Για το λόγο αυτό, προβλέπεται μεταφορά μεταβίβασης λήψης δικαιωμάτων ενισχύσεων προς τους εκμισθωτές.

- Η μεταφορά χρηματικών πόρων από τον πρώτο στο δεύτερο πυλώνα της ΚΓΠ θα συμβάλει στην αποτελεσματικότερη κατανομή των ενισχύσεων μεταξύ πολιτικής αγορών και πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης. Η μεταφορά στο δεύτερο πυλώνα και η κάλυψη των νέων χρηματοδοτικών αναγκών που απορρέουν από τις μεταρρυθμίσεις των αγορών θα επιτευχθούν μέσω ενός νέου συστήματος προοδευτικής μείωσης της ενίσχυσης. Το προτεινόμενο σύστημα εισάγει την αρχή της προοδευτικής συμμετοχής ανάλογα με το συνολικό ποσό αμέσων ενισχύσεων που λαμβάνει η γεωργική εκμετάλλευση, προκειμένου να διασφαλιστεί η ισορροπία στις μειώσεις των άμεσων ενισχύσεων και να απλουστευθεί η εφαρμογή τους.
- Ενθάρρυνση της ποιοτικής γεωργίας θα επιτευχθεί μέσω ενός συστήματος διαφοροποίησης που θα εφαρμόζεται στο σύνολο της ΕΕ και της επέκτασης του πεδίου εφαρμογής των ήδη διαθέσιμων μέσων αγροτικής ανάπτυξης για την βελτίωση της ποιότητας των τροφίμων, των προτύπων παραγωγής και της διαβίωσης των ζώων.

Η νέα ΚΑΠ θα προβλέπει τη μείωση συνολικά των διατιθέμενων πόρων, σε αντίθεση όμως με αυτή την αρνητική προοπτική θα υπάρχει έντονος προσανατολισμός προς την ενίσχυση των φτωχότερων μελών, δεδομένο που θα ευνοήσει την Ελλάδα με βάση ότι η πλειοψηφία των Περιφερειών ανήκει στις πτωχότερες περιοχές, όπως και κατά ένα μεγάλο ποσοστό στις μειονεκτικές και ορεινές, που χρηματοδοτούνται από την Ε. Ε. με διαφορετική βαρύτητα. Επιπλέον, η Ε.Ε προάγει την αύξηση των πόρων για την έρευνα και την καινοτομία, δεδομένο που θα πρέπει να οδηγήσει το νέο Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας.

Στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης η στρατηγική κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο λαμβάνει υπόψη την ανάγκη συμπλήρωσης των κενών που εξακολουθούν να υπάρχουν στην υλικοτεχνική υποδομή, ενώ ταυτόχρονα καταβάλλεται προσπάθεια για την στήριξη των αδύνατων σημείων όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα τόσο του γεωργικού τομέα όσο και των αγροτικών περιοχών συνολικά.

Η στήριξη αυτή γίνεται μέσω παρεμβάσεων που επικεντρώνονται στον σχηματισμό παγίου κεφαλαίου, στην ποιότητα, στην αειφόρο ανάπτυξη και στις δράσεις στήριξης συμπεριλαμβανομένου και του ανθρώπινου παράγοντα. Η στρατηγική αυτή είναι στοχευμένη αλλά όχι αυτόνομη και λαμβάνει υπόψη και άλλες πολιτικές όπως την πολιτική ισότητας ευκαιριών και την περιβαλλοντική πολιτική.

Το εξεταζόμενο Σχέδιο είναι απόλυτα εναρμονισμένο με τις κατευθύνσεις και τα μέτρα της **Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ)**, καθώς προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στις αγροτικές περιοχές. Μέσω δράσεων που ενσωματώνουν την καινοτομία, την αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων και την ενίσχυση της ποιοτικής γεωργίας, συμβάλλει στη στήριξη της τοπικής οικονομίας και στη δημιουργία προϋποθέσεων για τη βιώσιμη ανάπτυξη της Σαντορίνης. Παράλληλα, ακολουθεί τις αρχές της αγροτικής ανάπτυξης, βελτιώνοντας τις υποδομές και ενισχύοντας τις ευκαιρίες για απασχόληση στον πρωτογενή τομέα.

Γ.2.16 Κοινή Αλιευτική Πολιτική/ Υδατοκαλλιέργειες και Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική

Η αποτελεσματικότερη χρήση των αλιευτικών πόρων, η ανάπτυξη νέων διαδικασιών και τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων των πράσινων τεχνολογιών και η ενίσχυση των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων των

μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, θα συμβάλλουν στην προώθηση της βιώσιμης και αποδοτικής αλιείας και υδατοκαλλιέργειας συμπεριλαμβανομένης της συναφούς μεταποίησης, ως προς την εκμετάλλευση των πόρων.

Οι στόχοι για τον τομέα της Αλιείας καθορίστηκαν στην απόφαση της διάσκεψης των συμβαλλομένων μερών της Σύμβασης για τη Βιοποικιλότητα για το στρατηγικό σχέδιο για τη βιοποικιλότητα 2011-2020, ενώ η **Κοινή Αλιευτική Πολιτική (ΚΑΛΠ)** πρέπει να διασφαλίζει τη συνοχή με τους στόχους Βιοποικιλότητας που εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και τους στόχους της ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Η ασφάλεια ζωής μας, το φυσικό μας κεφάλαιο: στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020», ιδίως για να επιτευχθεί η μέγιστη βιώσιμη απόδοση. Στο πλαίσιο επίσης της **Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής (ΟΘΠ)** η οποία εκτείνεται στην ανάπτυξη και την εφαρμογή συντονισμένων πράξεων και τη λήψη αποφάσεων σε σχέση με τους ωκεανούς, τις θάλασσες, τις παράκτιες περιφέρειες και θαλάσσιους τομείς που συμπληρώνουν τις διάφορες πολιτικές της ΕΕ που θίγουν αυτά τα θέματα, προβλέπεται η ανάπτυξη διατομεακών εργαλείων πολιτικής όπως ο Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός, η Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Επιτήρηση, η Γνώση του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος 2020 και η οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική.

Για την Ευρωπαϊκή Ένωση βασικός στόχος της αναπτυξιακής στρατηγικής είναι η βιώσιμη και αειφόρος ανάπτυξη του τομέα της Αλιείας (συλλεκτική αλιεία, υδατοκαλλιέργειες, μεταποίηση και εμπορία αλιευτικών προϊόντων) στην κατεύθυνση προστασίας των ιχθυοαποθεμάτων, ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και διατήρησης της κοινωνικής & οικονομικής συνοχής των αλιευτικών περιοχών.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ως το καθ' ύλην αρμόδιο όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιδιώκει τη διασφάλιση βιώσιμης διαχείρισης των αλιευτικών πόρων, συμβάλει στη διαφύλαξη του φυσικού παράκτιου και θαλάσσιου κεφαλαίου, προτείνοντας μέτρα άσκησης πολιτικής για τη διαχείριση και τον σχεδιασμό, ενώ επίσης υποστηρίζει τη βιώσιμη χρήση των θαλάσσιων πόρων εντοπίζοντας ευκαιρίες καινοτόμου επιχειρηματικότητας στη θαλάσσια και παράκτια οικονομία.

Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται επί του παρόντος η Κοινή Αλιευτική Πολιτική (ΚΑΛΠ) διατυπώνονται στο νομικό κείμενο που είναι γνωστό ως «βασικός κανονισμός». Μετά την ψήφισή του το 2002, ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2371/2002 του Συμβουλίου Υπουργών για τη διατήρηση και βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής παρέχει την κύρια νομική βάση για όλη τη μελλοντική κοινοτική αλιευτική νομοθεσία. Η ΚΑΛΠ συμβάλλει στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, στην βιώσιμη διαχείριση όλων των ειδών που τυγχάνουν εμπορικής εκμετάλλευσης, και ιδιαίτερα στην επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης το αργότερο έως το 2020, όπως προβλέπεται στην οδηγία -πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) είναι ένα από τα σημαντικότερα μέσα για την αντιμετώπιση των κύριων αναπτυξιακών προκλήσεων του τομέα της Αλιείας (συλλεκτική αλιεία, υδατοκαλλιέργειες, μεταποίηση και εμπορία αλιευτικών προϊόντων). Προκειμένου να υλοποιηθούν οι απαιτήσεις της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια, το εν λόγω Ταμείο επιδιώκει να επικεντρωθεί στις ακόλουθες προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

1. Προώθηση της βιώσιμης και αποδοτικής ως προς τους πόρους αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένης της συναφούς μεταποίησης μέσω εστίασης στους ακόλουθους ειδικούς στόχους:

α) μείωση των επιπτώσεων της αλιείας στο θαλάσσιο περιβάλλον,

- β) προστασία και αποκατάσταση της υδρόβιας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων,
 - γ) ενίσχυση των οικοσυστημάτων που αφορούν την υδατοκαλλιέργεια και προώθηση της αποδοτικής ως προς τους πόρους υδατοκαλλιέργειας,
 - δ) προώθηση της υδατοκαλλιέργειας, με υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας και της καλής διαβίωσης των ζώων, καθώς και της δημόσιας υγείας και ασφάλειας.
2. Ενίσχυση της καινοτόμου, ανταγωνιστικής και βασιζόμενης στη γνώση αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένης της συναφούς μεταποίησης μέσω εστίασης στους ακόλουθους ειδικούς στόχους:
- α) στήριξη στην ενίσχυση της τεχνολογικής ανάπτυξης, της καινοτομίας και της μεταφοράς γνώσης
 - β) αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένων, ως προς την αλιεία, της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας και της βελτίωσης της ασφάλειας ή των συνθηκών εργασίας, και, ως προς την υδατοκαλλιέργεια, ιδίως των Μικρών και Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ)· γ) ανάπτυξη νέων επαγγελματικών δεξιοτήτων και δια βίου μάθηση
 - δ) βελτίωση της οργάνωσης της αγοράς για προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.
3. Ενίσχυση της εφαρμογής της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ) μέσω των ακόλουθων ειδικών στόχων:
- α) παροχή επιστημονικής γνώσης και συλλογής δεδομένων·
 - β) στήριξη για τον έλεγχο και την επιβολή, ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων και αποτελεσματική δημόσια διοίκηση.
4. Αύξηση της απασχόλησης και της εδαφικής συνοχής μέσω των ακόλουθων ειδικών στόχων:
- α) προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής ένταξης, της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της στήριξης της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού στις παράκτιες και τις εσωτερικές κοινότητες που εξαρτώνται από την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια
 - β) διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της αλιείας και σε άλλους τομείς της θαλάσσιας οικονομίας.
5. Ενίσχυση της εφαρμογής της ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής.

Το εξεταζόμενο Σχέδιο δεν έχει άμεση σχέση με την **Κοινή Αλιευτική Πολιτική (ΚΑΛΠ)** και την **Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική**.

Συμβάλλει όμως εμμέσως στις κατευθύνσεις και τους στόχους των πολιτικών αυτών καθώς συμβάλλει στη βιώσιμη διαχείριση των θαλάσσιων πόρων, ενισχύοντας τη χρήση πράσινων τεχνολογιών και καινοτόμων πρακτικών στη θαλάσσια οικονομία. Παράλληλα, προωθεί την ανάπτυξη της παράκτιας οικονομίας με σεβασμό στη βιοποικιλότητα και το φυσικό περιβάλλον, ενισχύοντας την τοπική οικονομία και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στον τομέα της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών.

Γ.2.17 Πολιτική για την Εδαφική Συνοχή

Η «Εδαφική Ατζέντα» είναι ένα έγγραφο στρατηγικής πολιτικής για την Ευρώπη, τις περιφέρειες και τις κοινότητές της, το οποίο παρέχει ένα πλαίσιο δράσης για την εδαφική συνοχή και το μέλλον για όλα τα μέρη της Ευρώπης. Ουσιαστικά, το Στρατηγικό αυτό Έγγραφο ζητεί από τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης να συμβάλουν σε ένα χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμο μέλλον, ικανοποιώντας τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) στην Ευρώπη.

Συνολικότερα, η Ευρώπη αποτελείται από διαφορετικούς τύπους τόπων και χωρικών ενότητων, όπως πρωτεύουσες, μητροπολιτικές περιοχές, μικρές και μεσαίες πόλεις, αγροτικές περιοχές, εσωτερικές περιφέρειες, περιφερειακές περιοχές, βορειότερες περιοχές, αραιοκατοικημένες περιοχές, νησιά, παράκτιες περιοχές, ορεινές περιοχές ή περιοχές οικονομικής μετάβασης. Αυτά τα μέρη δεικνύουν μια μεγάλη ποικιλία δυνατοτήτων ανάπτυξης και προκλήσεων. Από το υπο-τοπικό έως το πανευρωπαϊκό επίπεδο, οι διαφορές μεταξύ των τόπων και μεταξύ των ανθρώπων καθώς και οι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι και πιέσεις αυξάνονται, τουλάχιστον λόγω της οικονομικής δυναμικής που απορρέει από την αγορά, μέσα από οικονομίες κλίμακας, την πρόσβαση σε τομείς της αγοράς, την πρόσβαση σε ειδικευμένο εργατικό δυναμικό, την ποιότητα της διακυβέρνησης και τις ανισότητες στην παροχή δημόσιας υπηρεσίας.

Οι βασικές προκλήσεις και οι δυνατότητες τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης στην Ευρώπη συνδέονται με τις αυξανόμενες ανισορροπίες, καθώς και με την ανάγκη μετάβασης στην αειφόρο ανάπτυξη και την αποτελεσματική αντίδραση στις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής. Ένα κοινό χαρακτηριστικό για το όλο το εγχείρημα αποτελεί η σημασία της χρηστής διακυβέρνησης.

Επιστρέφοντας στο κεντρικό ζήτημα της Ενότητας που δεν είναι άλλο από την συνοπτική προσέγγιση της Εδαφικής Ατζέντας 2030 θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι ο στόχος της εδαφικής ατζέντας είναι η ενίσχυση της εδαφικής συνοχής στην Ευρώπη. Αυτό σημαίνει εξασφάλιση για όλα τα μέρη ίσων ευκαιριών και για τους πολίτες και για τις επιχειρήσεις, όπου κι αν βρίσκονται. Η εδαφική συνοχή ενισχύει την αλληλεγγύη και μειώνει τις ανισότητες αναδεικνύοντας μελλοντικές προοπτικές και το γεγονός αυτό είναι προς όφελος της Ευρώπης ως συνόλου και για κάθε μεμονωμένη χώρα. Για να πραγματοποιηθεί αυτό, η εδαφική ατζέντα παρέχει στρατηγικούς προσανατολισμούς για τον χωροταξικό σχεδιασμό και για την ενίσχυση της εδαφικής διάστασης όλων των σχετικών πολιτικών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης. Με αυτόν τον τρόπο, επιδιώκει να συμβάλει σε ένα χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμο μέλλον για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και στην επίτευξη των στόχων της αειφόρου ανάπτυξης στην Ευρώπη.

Παρέχεται λοιπόν από την Ατζέντα ένα πλαίσιο δράσης για την εδαφική συνοχή. Οι δράσεις πρέπει να βασίζονται σε:

- (i) μια κοινή αντίληψη ότι οι αναπτυξιακές ανάγκες και οι επιπτώσεις των μελλοντικών εξελίξεων διαφέρουν μεταξύ των τόπων (πόλεις και περιοχές) στην Ευρώπη · και
- (ii) στην αναγκαιότητα της συνεργασίας μεταξύ των τόπων, τομέων πολιτικής και κοινωνικών ομάδων για την αντιμετώπιση σύνθετων ζητημάτων και την αξιοποίηση διαφορετικών δυνατοτήτων⁴.

ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΑΤΖΕΝΤΑΣ

⁴ Πηγή: <https://www.territorialagenda.eu/home.html>

Η ανανεωμένη κι επικαιροποιημένη εδαφική ατζέντα θα συμφωνηθεί σε μια άτυπη Υπουργική Σύνοδο τον Δεκέμβριο του 2020, από τους Υπουργούς που είναι αρμόδιοι για τον χωροταξικό σχεδιασμό και την εδαφική ανάπτυξη, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και με την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών. Κατά τη διαδικασία επικαιροποίησης της εδαφικής ατζέντας, εκπονούνται διάφορα έγγραφα και σχέδια⁵.

Σύμφωνα με την προκαταρκτική περίληψη του Σχεδίου Εδαφικής Ατζέντας ορίζονται δύο πρωταρχικοί στόχοι: μια **«Δίκαιη Ευρώπη»** (JUST EUROPE) και μια **«Πράσινη Ευρώπη»** (GREEN EUROPE), οι οποίοι έχουν έξι προτεραιότητες αναφορικά με την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής επικράτειας στο σύνολό της αλλά και των επιμέρους χωρικών ενότητων της. Το ολοκληρωμένο αυτό εγχείρημα μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω μιας ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης, π.χ. να υποστηρίζεται από την πολιτική συνοχής της ΕΕ και τους στόχους και τις επενδύσεις της σε όλες τις περιφέρειες της. Επιπλέον, οι προαναφερθέντες στόχοι και οι προτεραιότητες της εδαφικής ατζέντας ευθυγραμμίζονται αποτελεσματικά με την ευρωπαϊκή πράσινη συμφωνία και το σχέδιο βιώσιμης επένδυσης και τον μηχανισμό δίκαιης μετάβασης. Μπορούν να υποστηρίξουν την ανάπτυξη εδαφικών δίκαιων σχεδίων μετάβασης και να συνδράμουν στην καταπολέμηση των χωρικά άνισα διασκορπισμένων επιπτώσεων της ενεργειακής μετάβασης (energy transition) τόσο εντός των περιοχών μετάβασης όσο και ευρύτερα ευρωπαϊκά πλαίσια.

Έτσι λοιπόν, θα πρέπει να σχεδιαστούν και εφαρμοστούν ενέργειες και σχέδια καθόσον όσο πιο απομακρυσμένοι είναι οι άνθρωποι και τα μέρη στον ευρωπαϊκό χώρο τόσο αυξάνονται οι ανισορροπίες και τις ανισότητες π.χ. στους τομείς:

- Ποιότητα ζωής
- Υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος
- Δημογραφικές και κοινωνικές ανισορροπίες
- Ψηφιοποίηση και 4η βιομηχανική επανάσταση
- Απασχόληση και οικονομική ανάπτυξη
- Ανεξαρτησία μεταξύ των διαφορετικών χωρικών οντοτήτων
- Παγκόσμια ενσωμάτωση

Επιπλέον, θα πρέπει να υπάρξει αποτελεσματική ανταπόκριση στην αυξανόμενη πίεση σχετικά με την αειφόρο ανάπτυξη και την κλιματική αλλαγή, π.χ. στους τομείς:

- Αλλαγή του κλίματος
- Απώλεια της βιοποικιλότητας και κατανάλωση της γης
- Ποιότητα αέρα, εδάφους και νερού
- Ασφαλής, προσιτή και βιώσιμη ενέργεια
- Δίκαιη μετάβαση
- Κυκλικές περιφερειακές αλυσίδες αξίας
- Φυσικά τοπία και πολιτιστική κληρονομιά.

⁵ Πηγή: <https://territorialagenda.eu/renewal.html>

Στον Πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται και περιγράφονται οι προτεραιότητες της Εδαφικής Ατζέντας, η οποία τονίζει την ανάγκη να εξασφαλιστούν οι συνθήκες για μια δίκαιη και πράσινη Ευρώπη καθορίζοντας αυτές τις έξι προτεραιότητες για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής επικράτειας.

Πίνακας 6: Οι Στρατηγικές Προτεραιότητες της ευρωπαϊκής Εδαφικής AGENDA

ΕΔΑΦΙΚΗ AGENDA	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ
«ΜΙΑ ΔΙΚΑΙΗ ΕΥΡΩΠΗ» Ίδιες μελλοντικές προοπτικές για όλα τα μέρη της Ευρώπης και όλους τους πολίτες της	ΙΣΟΡΡΟΠΗΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΗ Καλύτερα ισορροπημένη εδαφική ανάπτυξη που σέβεται κι αξιοποιεί την ευρωπαϊκή πολυμορφία	Δράσεις για να ενθαρρύνουμε τις γειτονιές, τους δήμους, τις επαρχίες, τις περιφέρειες και τα κράτη μέλη να συνεργαστούν για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, διαβίωσης και επένδυσης σε όλα τα μέρη, καθώς και για την ενίσχυση της οικονομικής ευημερίας και της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας σε ολόκληρη την Ευρώπη. Πρόσκληση προς τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής σε όλα τα επίπεδα να προωθήσουν μοντέλα πολυκεντρικής ανάπτυξης που προσφέρουν ρόλο σε όλες τις πόλεις. Δράση για να ενθαρρύνουμε τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης να απελευθερώσουν την εδαφική δυναμική και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές και να αντιμετωπίσουν επαρκώς τους περιορισμούς αυτών των περιοχών μέσω ολοκληρωμένων και συνεργατικών προσεγγίσεων.
	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ Τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη, λιγότερες ανισότητες μεταξύ διαφορετικών περιφερειών	Αναζήτηση συνθηκών και πλαισίου διαλόγου με τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων στις πόλεις. Συνεργασία με τοπικούς και περιφερειακούς υπεύθυνους λήψης αποφάσεων για την ενίσχυση της συνεργασίας σε μακροπρόθεσμες τοπικές στρατηγικές για αστικές, περιαστικές, αγροτικές, περιφερειακές και αραιοκατοικημένες περιοχές και αντιμετώπιση λειτουργικών δεσμών μεταξύ γειτονικών περιοχών.
	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΕΡΑ ΚΑΙ ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΣΥΝΟΡΑ Καθημερινά ευρωπαίοι πολίτες ζουν κι εργάζονται διασχίζοντας διακρατικά σύνορα.	Δράση για την ενσωμάτωση σταθερής διασυνοριακής, διακρατικής και μακροπεριφερειακής συνεργασίας σε εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αναπτυξιακές στρατηγικές. Η στρατηγική συνεργασία Interreg, οι ευρωπαϊκοί όμιλοι εδαφικής συνεργασίας (European Groupings of Territorial Cooperation -EGTC), οι μακροπεριφερειακές στρατηγικές, οι λειτουργικές περιφέρειες και οι

ΕΔΑΦΙΚΗ AGENDA	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ
		νομικές διασυνοριακές συμφωνίες είναι παραδείγματα σταθερών προσεγγίσεων που διευκολύνουν τη συνεργασία μεταξύ διοικητικών τομέων που υπερβαίνουν τα σχέδια μιας ενιαίας συνεργασίας. Πρόσκληση των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών σε διάλογο σχετικά με την ανάγκη επαρκούς πρόσβασης σε δίκτυα υψηλής ταχύτητας στο Διαδίκτυο και στα κινητά τηλέφωνα σε όλα τα μέρη και την ανάγκη για ψηφιακή υποδομή με χαμηλό αποτύπωμα άνθρακα. Περαιτέρω βελτίωση στους δεσμούς μεταξύ του περιφερειακού σχεδιασμού και της ανάπτυξης των Διευρωπαϊκών Δικτύων (Trans-European Networks -TEN), ειδικά κατά μήκος των διαδρόμων των κεντρικών δικτύων.
«ΜΙΑ ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΥΡΩΠΗ» Προστασία των κοινών μας μέσων διαβίωσης και διαμόρφωση της κοινωνικής μετάβασης	ΥΓΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Οικολογικά μέσα διαβίωσης, πόλεις και περιφέρειες με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα.	Υποστήριξη της ανάπτυξης φυσικών λύσεων και δικτύων «πράσινων» και «μπλε» υποδομών, που συνδέουν οικοσυστήματα και προστατευόμενες περιοχές, στο χωροταξικό σχεδιασμό και άλλες πολιτικές. Σεβασμός των φυσικών ορίων των πόρων και αύξηση της ανθεκτικότητας όλων των περιοχών που επηρεάζονται από την κλιματική αλλαγή. Έμφαση στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και στην ενδυνάμωση των τοπικών και περιφερειακών κοινοτήτων αναφορικά με την προστασία, αποκατάσταση, αξιοποίηση και επαναχρησιμοποίηση του δομημένου περιβάλλοντος, των τοπίων, πολιτισμών και άλλων συγκριτικών πλεονεκτημάτων της εκάστοτε περιοχής.
	ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ Ισχυρές και βιώσιμες τοπικές οικονομίες σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο	Υποστήριξη της μετάβασης της Ευρώπης σε μια κυκλική οικονομία στις πόλεις ανεξαρτήτως μεγέθους και εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης πολυεπίπεδης ανάπτυξης της βιομηχανικής συμβίωσης. Υποστήριξη της ανάπτυξης των τοπικών και περιφερειακών στρατηγικών κυκλικής οικονομίας που συνδέονται με τοπικές και παγκόσμιες οικονομίες. Ενθάρρυνση της διαφοροποίησης των τοπικών οικονομιών και των προσπάθειών ενίσχυσης των

ΕΔΑΦΙΚΗ AGENDA	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ
		ικανοτήτων καινοτομίας σε όλες τις ευρωπαϊκές χωρικές ενότητες, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών στρατηγικών για την ενεργειακή μετάβαση και των μέτρων/δράσεων στους τομείς της δόμησης, των μεταφορών και της βιοοικονομίας.
	ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ Βιώσιμη ψηφιακή και φυσική διασύνδεση των περιοχών	Έμφαση στον διάλογο με τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης για να συντονίσουμε τις εθνικές πολιτικές μεταξύ των χωρών και να μειώσουμε τα υφιστάμενα εμπόδια στη συνεργασία. Προτροπή στους επιστήμονες χωρικού σχεδιασμού και σχεδιασμού των μεταφορών να εξερευνήσουν και να αναλύσουν νέα μοντέλα τοπικής και περιφερειακής κινητικότητας ως υπηρεσία, και να συνεργαστούν για την πολυτροπική και φιλική προς το περιβάλλον πρόσβαση σε αστικά κέντρα.

Πηγή: (European Commission, 2020).

Εικόνα 17. Ένα βιώσιμο μέλλον για όλους τους τόπους και τους κατοίκους της Ευρώπης⁶, Πηγή: (European Commission, 2020)

⁶ Πηγή: <https://territorialagenda.eu/documents.html>

Η εφαρμογή της εδαφικής ατζέντας βασίζεται στην άτυπη πολυεπίπεδη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, των εθνικών αρχών, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, των συμβουλευτικών φορέων της Ένωσης, όπως η Επιτροπή των Περιφερειών και η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και άλλοι σχετικοί παράγοντες – φορείς- δομές. Η εφαρμογή της εδαφικής ατζέντας θα ενισχυθεί από τη συνεργασία με εκείνους που είναι υπεύθυνοι για την αστική ατζέντα, από την αξιοποίηση κι ανάδειξη του αναθεωρημένου Χάρτη της Λειψίας και της πολιτικής συνοχής της ΕΕ.

Συνολικά, οι δράσεις και οι προτεραιότητες της εδαφικής ατζέντας θα πρέπει να ενισχύουν:

- Τον εδαφικό συντονισμό των πολιτικών,
- Τη συνεργασία μεταξύ διαφορετικών χωρικών ενότητων,
- Την εδαφική συνοχή σε επίπεδο ΕΕ,
- Την εδαφική συνοχή σε διασυνοριακό, διακρατικό και διαπεριφερειακό επίπεδο,
- Τη συνεισφορά των κρατών μελών στην εδαφική συνοχή.

Οι ενέργειες που θέτουν σε εφαρμογή την εδαφική ατζέντα μπορούν να αναληφθούν σε οποιοδήποτε διοικητικό επίπεδο και μπορεί να ποικίλλουν ως προς τον χαρακτήρα και την εστίαση. Κάθε παράγοντας, παίκτης-κλειδί καλείται να αναλάβει δράση εφαρμόζοντας την εδαφική ατζέντα στο πλαίσιο της χωρικής και θεσμικής του ευθύνης και ενδιαφέροντος και μόνο τότε μπορούν να αντιμετωπιστούν κατάλληλα οι χωρικές ανισότητες (European Commission, 2020).

ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΘΕΤΟΥΝ ΤΗΝ ΕΔΑΦΙΚΗ ΑΤΖΕΝΤΑ ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Όπως έχει τονιστεί ήδη σε άλλη Ενότητα του Παρόντος, η εφαρμογή της εδαφικής ατζέντας βασίζεται στην άτυπη πολυεπίπεδη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών, των εθνικών αρχών, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών και της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και άλλων σχετικών παραγόντων. Η αποτελεσματική υλοποίηση της εδαφικής ατζέντας θα ενισχυθεί κι από την εναρμόνιση της με την Αστική Ατζέντα, τον νέο «Χάρτη» της Λειψίας και την πολιτική συνοχής και αγροτικής ανάπτυξης της ΕΕ, καθώς και τις στρατηγικές της ΕΕ για την περιφερειακή ανάπτυξη και τη θαλάσσια χωροταξία.

Συνολικά, οι αναληφθείσες δράσεις θα ενισχύσουν:

- Την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση,
- Το συντονισμό των τομεακών πολιτικών όσον αφορά τις εδαφικές επιπτώσεις και τη συνοχή τους,
- Την εδαφική συνεργασία,
- Την εδαφική συνοχή σε ευρωπαϊκό επίπεδο,
- Την εδαφική συνοχή σε διασυνοριακό, διεθνικό, διακρατικό και ενδοπεριφερειακό επίπεδο και
- Τη συνεισφορά των κρατών μελών στην εδαφική συνοχή.

Το εξεταζόμενο Σχέδιο είναι απόλυτα εναρμονισμένο με τις κατευθύνσεις και τα μέτρα της Πολιτικής για την Εδαφική Συνοχή, καθώς προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των περιφερειών.

Συμβάλλει στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας, στη βελτίωση των υποδομών και στην προώθηση ενός ισόρροπου αναπτυξιακού μοντέλου που ενσωματώνει τις αρχές της αειφορίας. Παράλληλα, υποστηρίζει την περιβαλλοντική και πολιτιστική κληρονομιά της Σαντορίνης, διαμορφώνοντας ένα πλαίσιο ανάπτυξης που ανταποκρίνεται στις ανάγκες του νησιού και ενισχύει τη διασύνδεσή του με ευρύτερα εδαφικά δίκτυα.

Γ.2.18 Νησιωτική Πολιτική

Οι νησιωτικές ενότητες συνιστούν μια σημαντική συνιστώσα του ευρωπαϊκού χώρου, με ιδιαιτερότητες σε μακροσκοπικό επίπεδο αλλά και έντονες μεταξύ τους διαφοροποιήσεις. Το γεγονός αυτό καθιστά αναγκαία την υιοθέτηση ολοκληρωμένης νησιωτικής πολιτικής σε διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης: ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό / τοπικό.

Η πολυπλοκότητα των ζητημάτων που συναρτώνται με τα χαρακτηριστικά του νησιωτικού χώρου συνολικά, αλλά και των επιμέρους οντοτήτων του, είναι κοινά αποδεκτή. Ωστόσο, επισημαίνεται η χρονική υστέρηση στην προώθηση μιας στοχευμένης πολιτικής στην κατεύθυνση αντιμετώπισης των προβλημάτων της νησιωτικότητας και ολοκληρωμένης ανάπτυξης του ευρωπαϊκού νησιωτικού χώρου. Η ενσωμάτωση της έννοιας της εδαφικής συνοχής συνιστά ένα ορόσημο.

Όπως είναι ευνόητο, οι περισσότερες πολιτικές -περιφερειακή πολιτική, πολιτική για τις μεταφορές και την ενέργεια, περιβαλλοντική πολιτική, ΚΑΠ, αλλά και πρόσφατες συνιστώσες αυτών όπως η καινοτομία, έξυπνη εξειδίκευση κλπ.- επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα και σε διαφορετικό βαθμό την εξέλιξη των νησιωτικών περιφερειών.

Καταλυτικό ρόλο για την ανάπτυξη των νησιών της Μεσογείου διαδραματίζει η Διάσκεψη των Περιφερειακών Παραθαλάσσιων Περιοχών (CRPM). Η CRPM είναι επίσημο δίκτυο διαβούλευσης και παραγωγής πολιτικών των Περιφερειών της Ευρώπης και επίσημος συνομιλητής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και σ' αυτήν μετέχουν 160 Περιφέρειες από 28 χώρες. Η CRPM, κυρίως με τη συμβολή της μέσω της Επιτροπής Νησιών (Islands Commission), έχει διαδραματίσει πρωταρχικό ρόλο στην προάσπιση των συμφερόντων των εδαφών με ιδιαιτερότητες και ειδικότερα των νησιωτικών περιφερειών.

Ένα πολύ σημαντικό βήμα προς τη διαμόρφωση αναπτυξιακής νησιωτικής πολιτικής στην Ελλάδα έγινε με την υπογραφή της Διακήρυξης του Αιγαίου, στο πλαίσιο του Συνεδρίου «Ευρωπαϊκή Ένωση: Εδαφική Συνοχή και Νησιωτικότητα» 72 που πραγματοποιήθηκε στην Κω στις 28 Ιουνίου 2008. Στο κείμενο δίνονται βασικές κατευθύνσεις για τη διερεύνηση ζητημάτων που σχετίζονται με τη νησιωτικότητα και στοχεύουν στη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης ευρωπαϊκής πολιτικής για την ανάπτυξη και συνοχή του νησιωτικού χώρου.

Τα κύρια σημεία της Διακήρυξης του Αιγαίου είναι μεταξύ άλλων η αναγνώριση της νησιωτικότητας ως οριζόντιο θέμα που απαιτεί ειδική αντιμετώπιση από τις ευρωπαϊκές πολιτικές, η δημιουργία ειδικού ευρωπαϊκού ταμείου

για την υποστήριξη δράσεων υπέρ των νησιωτικών περιοχών, η αναγκαιότητα ειδικών αναφορών για το νησιωτικό χώρο στην Πράσινη Βίβλο για την Εδαφική Συνοχή και στον Παράκτιο Χωροταξικό Σχεδιασμό, η σύνδεση των νησιών με τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα και η εκτίμηση των επιπτώσεων στα νησιά από τις επιμέρους πολιτικές).

Στην 30η Σύνοδο της Επιτροπής για τα Νησιά της CPMR στις Αζόρες το 2010, επισημάνθηκε η ανάγκη διαμόρφωσης ενός πλαισίου για την ενσωμάτωση του στόχου της εδαφικής συνοχής στους στόχους για την αειφόρο ανάπτυξη, με πεδίο αναφοράς τις ιδιαιτερότητες των νησιών. Αυτό εξειδικεύεται σε περισσότερα προσαρμοσμένα στατιστικά εργαλεία, καλύτερους μηχανισμούς διακυβέρνησης και ανάλογη των δυσχερειών οικονομική ενίσχυση από τις ευρωπαϊκές πολιτικές. Παράλληλα, εκφράζονται συγκεκριμένες προτάσεις στους τομείς της Περιφερειακής Πολιτικής, της Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, των Μεταφορών και του Περιβάλλοντος (Islands Commission, 2010).

Τον Απρίλιο του 2013 πραγματοποιήθηκε συνάντηση στο Ευρωκοινοβούλιο με θέμα την ανάγκη ειδικής μεταχείρισης των νησιωτικών περιοχών και ειδικότερα την ενσωμάτωση της νησιωτικότητας στην Πολιτική Συνοχής και τη στήριξη πρότασης της Επιτροπής Νήσων για την δημιουργία νέου ειδικού προγράμματος για τα νησιά, του προγράμματος «ISLANDS 2020».

Το εξεταζόμενο Σχέδιο είναι απόλυτα εναρμονισμένο με τις κατευθύνσεις και τα μέτρα της **Νησιωτικής Πολιτικής**, καθώς λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες του νησιωτικού χώρου και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα νησιά. Συμβάλλει στην ενίσχυση της **βιώσιμης ανάπτυξης της Σαντορίνης**, στη βελτίωση της συνδεσιμότητας, στην αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων και στην ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας. Παράλληλα, προωθεί τη νησιωτική συνοχή και τη συμμετοχή του νησιού σε ευρύτερα αναπτυξιακά προγράμματα, διασφαλίζοντας τη σταθερή και ισόρροπη ανάπτυξή του.

Γ.3. Γενικοί Εθνικοί Στόχοι και Ενσωμάτωση αυτών στο Προτεινόμενο Σχέδιο

Γ.3.1. Εθνική Στρατηγική για τη Βιώσιμη και Δίκαιη Ανάπτυξη 2030

Η **Εθνική Στρατηγική για τη Βιώσιμη και Δίκαιη Ανάπτυξη 2030** εκπονήθηκε από την Ελληνική Κυβέρνηση και παρουσιάστηκε στο **Eurogroup** στις 27 Απριλίου 2018, όπου έλαβε ομόφωνα θετική αποδοχή.

Η διαμόρφωσή της βασίστηκε σε ευρεία και ανοιχτή διαβούλευση σε πολλά επίπεδα, με κυριότερο τα Περιφερειακά Αναπτυξιακά Συνέδρια. Η στρατηγική ακολουθεί έναν ολιστικό σχεδιασμό, ενσωματώνοντας τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές διαστάσεις που περιλαμβάνονται στους **Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ)**.

Η στρατηγική θέτει τις βάσεις για ένα νέο μοντέλο **δίκαιης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης**. Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται και η **ενίσχυση της περιφερειακής και αστικής ανάπτυξης**, με στόχο τη **μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων** και την **ενίσχυση της εδαφικής συνοχής**.

Βασικές προτεραιότητες του σχεδίου είναι:

- Βελτίωση της πρόσβασης στα νησιά μέσω της ανάπτυξης δικτύων μεταφορών.
- Έξυπνη διαχείριση υδάτων και αποβλήτων, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα στη χρήση των φυσικών πόρων.

- Αναβάθμιση των υποδομών και διασφάλιση βιώσιμης πρόσβασης στην ενέργεια.
- Ενίσχυση των ψηφιακών υπηρεσιών για τη βελτίωση της συνδεσιμότητας.
- Ανάπτυξη της γεωργίας και της αλιείας μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων.
- Ενίσχυση της πρόσβασης στη δημόσια υγειονομική περίθαλψη, ώστε να διασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας.

Ορισμένοι από τους στόχους της **Εθνικής Στρατηγικής** που σχετίζονται με την **κλιματική αλλαγή, την προστασία της ατμόσφαιρας, τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων και τη μείωση των στερεών αποβλήτων** έχουν άμεση σύνδεση με το προτεινόμενο Σχέδιο.

Συγκεκριμένα, η δημιουργία ενός **ολοκληρωμένου και υψηλής ποιότητας τουριστικού και παραθεριστικού συγκροτήματος**, το οποίο θα είναι πλήρως εναρμονισμένο με τα **φυσικά και ανθρωπογενή χαρακτηριστικά της περιοχής**, συμβάλλει στη **μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος** και στην **προστασία του περιβάλλοντος** μέσω της εύρυθμης λειτουργίας των υποδομών του και της ορθολογικής διαχείρισης των χρήσεων γης.

Η θετική επίδραση του Σχεδίου δεν περιορίζεται μόνο στην ανάπτυξη και αναβάθμιση του τουριστικού περιβάλλοντος, αλλά επεκτείνεται και στην **προστασία των φυσικών πόρων και του ευρύτερου οικοσυστήματος**.

Γ.3.2 Κυκλική Οικονομία

Γ3.2.1 Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία

Η Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία στοχεύει στην επιτάχυνση των δράσεων και στην αξιοποίηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων, αναγνωρίζοντας τα οφέλη αυτής της οικονομικής προσέγγισης και την ανάγκη για διατομεακό συντονισμό. Η στρατηγική περιλαμβάνει διυπουργικό συντονισμό και την ανάπτυξη δημόσιας πολιτικής για την κυκλική οικονομία.

Κύρια στοιχεία της δημόσιας πολιτικής για την κυκλική οικονομία περιλαμβάνουν:

- Χρηματοδοτικά εργαλεία για την υποστήριξη της κυκλικής οικονομίας.
- Σχεδιασμό και καθιέρωση ρυθμιστικού πλαισίου και κανονισμών, με σκοπό την άρση γραφειοκρατικών εμποδίων.
- Σύνδεση μικρομεσαίων επιχειρήσεων και κοινωνικής οικονομίας με την τεχνολογική καινοτομία, καθώς και η ανάπτυξη και υποστήριξη πιλοτικών δράσεων κυκλικής οικονομίας.
- Βελτίωση της διακυβέρνησης και ενίσχυση της δικτύωσης για την επιτάχυνση διαδικασιών.

Οι τομείς που απαιτούν δράση περιλαμβάνουν:

- Παρεμβάσεις θεσμικού χαρακτήρα για ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας και ενθάρρυνση της καινοτομίας.
- Καθορισμός προτεραιοτήτων με κριτήρια οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά.
- Εγκαθίδρυση δεικτών για την αξιολόγηση του μοντέλου της κυκλικής οικονομίας.

- Διευκόλυνση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και βιομηχανικής συμβίωσης μέσω μείωσης διοικητικού κόστους και κατάλληλου ρυθμιστικού πλαισίου.
- Έξυπνα χρηματοδοτικά εργαλεία με φοροελαφρύνσεις και ενισχύσεις.
- Αξιοποίηση δημόσιων επενδύσεων, όπως ΕΣΠΑ και ταμείων της ΕΕ.
- Δημιουργία ανοιχτών αδειών και αξιοποίηση ανοιχτών τεχνολογιών, ειδικά στον ακαδημαϊκό και δημόσιο τομέα.
- Δημιουργία βάσεων δεδομένων και καθορισμός δεικτών αξιολόγησης της κυκλικής οικονομίας.
- Κίνητρα για ανάπτυξη κοινωνικής επιχειρηματικότητας και συνεργατικότητας στον τομέα επαναχρησιμοποίησης πόρων και υλικών.
- Πολιτικές για την προώθηση του «έξυπνου εργοστασίου» (Smart Factory), που ενσωματώνει καινοτομία, πράσινες τεχνολογίες και ψηφιοποίηση.
- Επικοινωνιακή εκστρατεία για την ευαισθητοποίηση των πολιτών, σε συνδυασμό με κίνητρα για τη συμμετοχή τους στην κυκλική οικονομία.

Το Σχέδιο που προτείνεται συμβαδίζει με τις κατευθύνσεις της συγκεκριμένης στρατηγικής, καθώς πρόκειται για μια **καινοτόμο επένδυση** ως προς τις υποδομές της αλλά και ως προς τον ρόλο της στην κοινωνική οικονομία.

Πιο συγκεκριμένα, η τεχνολογία που θα χρησιμοποιηθεί για βιώσιμη και αειφόρο ανάπτυξη εναρμονίζεται με τους στόχους που έχει θέσει η κυκλική οικονομία.

Γ.3.2.2 Νέο Σχέδιο Δράσης της Ελλάδας για την Κυκλική Οικονομία – Οδικός Χάρτης (2021)

Ο Οδικός Χάρτης για την **Κυκλική Οικονομία** είναι σε πλήρη συμμόρφωση με το νέο **Σχέδιο Δράσης για την Κυκλική Οικονομία** που εκδόθηκε το Μάρτιο του 2021 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις νέες νομοθετικές ρυθμίσεις που προωθούνται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετικά με τα απόβλητα, τον Εθνικό Σχεδιασμό Διαχείρισης Αποβλήτων και τα πλαστικά μίας χρήσης.

Το νέο Σχέδιο Δράσης της Ελλάδας διαρθρώνεται σε πέντε **κύριους άξονες**:

1. Βιώσιμη παραγωγή και βιομηχανική πολιτική.
2. Βιώσιμη κατανάλωση.
3. Λιγότερα απόβλητα με μεγαλύτερη αξία.
4. Οριζόντιες δράσεις.
5. Ειδικές δράσεις για βασικά προϊόντα που πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα.

Στο σχέδιο περιλαμβάνονται 65 δράσεις για την περίοδο 2021-2025, οι οποίες αναφέρονται με χρονικό ορίζοντα, σύντομη περιγραφή και αρμόδιους φορείς. Από αυτές, οι 43 αφορούν βασικές πτυχές της κυκλικής οικονομίας (παραγωγή, κατανάλωση, απόβλητα και οριζόντια θέματα όπως η διακυβέρνηση) και οι 22 αφορούν ειδικά προϊόντα που πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα, όπως:

- Ηλεκτρονικά και ΤΠΕ

- Μπαταρίες και οχήματα
- Συσκευασία
- Πλαστικά
- Υφάσματα
- Κατασκευές και κτήρια
- Τρόφιμα, νερό και θρεπτικές ουσίες

Το νέο Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει εκτός των άλλων και δράσεις που απευθύνονται σε επιχειρήσεις και πολίτες, μέσω καινοτόμων και ψηφιακών μοντέλων, **με στόχο τον μετασχηματισμό προς μια κυκλική οικονομία, τη δημιουργία νέων επιχειρηματικών ευκαιριών και την ενίσχυση των υφιστάμενων επιχειρήσεων**. Παράλληλα, προβλέπονται κανόνες, κίνητρα και χρηματοδοτικά εργαλεία για την ανάπτυξη της οικονομίας σε πιο βιώσιμη κατεύθυνση.

Μια από τις σημαντικές δράσεις είναι η δημιουργία **Ειδικού Σχεδίου Χρηματοδότησης Δράσεων Κυκλικής Οικονομίας**, το οποίο θα λειτουργεί ως εργαλείο καθοδήγησης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τις τράπεζες, με σκοπό τη χρηματοδότηση δράσεων που προάγουν την κυκλική οικονομία.

Το εξεταζόμενο Σχέδιο έχει λάβει υπόψη κατά τον σχεδιασμό του τους βασικούς άξονες της **Εθνικής Στρατηγικής για την Κυκλική Οικονομία**. Συγκεκριμένα, υιοθετούνται πρακτικές πρόληψης, ανακύκλωσης, επαναχρησιμοποίησης και επεξεργασίας διαφόρων ρευμάτων στερεών αποβλήτων. Επίσης, εφαρμόζονται **πρακτικές επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων για την άρδευση των χώρων πρασίνου, καθώς και η συλλογή και αξιοποίηση του βρόχινου νερού για αρδευτικούς σκοπούς**. Με τις παραπάνω δράσεις, το Σχέδιο προωθεί ουσιαστικά τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων και συμβάλλει ενεργά στην ανάπτυξη της κυκλικής οικονομίας.

Γ.3.3 Εθνικό Θεσμικό Πλαίσιο για τη Διαχείριση Στερεών Αστικών Αποβλήτων

Γ.3.3.1 Νέο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων 2020 – 2030

Το **Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων** (ΕΣΔΑ) καθορίζει τις πολιτικές, τις στρατηγικές κατευθύνσεις και τους ποιοτικούς και ποσοτικούς στόχους που αφορούν τη διαχείριση των αποβλήτων, καθώς και τα επιμέρους ρεύματα αυτών. Επιπλέον, προβλέπει συγκεκριμένα μέτρα και δράσεις για την επίτευξη των στόχων που τίθενται τόσο από την εθνική νομοθεσία όσο και από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το νέο ΕΣΔΑ (2020-2030) στοχεύει στην αύξηση της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και της ανακύκλωσης των Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ) στο 55% τουλάχιστον μέχρι το 2025 και στο 60% μέχρι το 2030. Επιπρόσθετα, επιδιώκεται η μείωση της υγειονομικής ταφής στο 10% των συνολικών παραγόμενων ΑΣΑ μέχρι το 2030. Για την υλοποίηση αυτών των στόχων, το ΕΣΔΑ προβλέπει **δράσεις** όπως:

- Εφαρμογή χωριστής συλλογής νέων κατηγοριών αποβλήτων.
- Ενίσχυση της διαλογής στην πηγή.
- Εφαρμογή του συστήματος «Πληρώνω Όσο Πετάω».
- Βελτίωση και εκσυγχρονισμό των Κέντρων Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ).

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα **Αστικά Στερεά Απόβλητα** που σχετίζονται με την τουριστική δραστηριότητα, καθώς αυτή επιδρά σημαντικά στον όγκο των παραγόμενων αποβλήτων. Ενδεικτικά, **το σχέδιο προτείνει:**

1. Εκπόνηση εξειδικευμένου σχεδίου διαχείρισης αποβλήτων για τουριστικές περιοχές, προσαρμοσμένου στις ανάγκες κάθε περιοχής.
2. Σύνταξη οδηγού για την πρόληψη παραγωγής αποβλήτων σε μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες και τουριστικά καταλύματα.
3. Εκπαίδευση του προσωπικού σε μεγάλες τουριστικές εγκαταστάσεις για ορθολογική διαχείριση απορριμμάτων.
4. Κοινές δράσεις Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείου Τουρισμού και τοπικών αυτοδιοικήσεων για εποχική χωριστή συλλογή αποβλήτων κατά τους θερινούς μήνες.
5. Εφαρμογή υποχρεωτικής χωριστής συλλογής αποβλήτων συσκευασίας σε μεγάλες τουριστικές επιχειρήσεις.
6. Έναρξη διαλογής των βιοαποβλήτων από μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες και άλλους παραγωγούς, με αξιοποίηση των υποδομών των τοπικών αρχών.
7. Εφαρμογή του συστήματος «Πληρώνω Όσο Πετάω» για τα ξενοδοχεία, ώστε να ενθαρρύνεται η ορθολογική διαχείριση αποβλήτων.
8. Ανάπτυξη διαδικτυακών εργαλείων που θα βοηθούν τις τουριστικές επιχειρήσεις να βελτιώνουν τις επιδόσεις τους.
9. Προγράμματα εκπαίδευσης και αυτο-αξιολόγησης των τουριστικών επιχειρήσεων για τη διαχείριση αποβλήτων.
10. Ενημερωτικές καμπάνιες για τους επισκέπτες, με στόχο την ευαισθητοποίησή τους σχετικά με την περιβαλλοντική διαχείριση απορριμμάτων.

Τέλος, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Κυκλική Οικονομία και το νέο θεσμικό πλαίσιο της χώρας διαμορφώνουν ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης, το οποίο στηρίζει την ανακύκλωση και την ελαχιστοποίηση των αποβλήτων, με επίκεντρο **τη διαλογή στην πηγή, τη μείωση των οργανικών απορριμμάτων που καταλήγουν στην ταφή, καθώς και τη βελτίωση των δεικτών ανακύκλωσης και ανάκτησης.**

Το **προτεινόμενο Σχέδιο** είναι πλήρως συμβατό με τις κατευθύνσεις και τους στόχους που ορίζει το **Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων**. Στον χώρο της επένδυσης θα υιοθετηθεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων, **στηριγμένο στην ιεράρχηση της πρόληψης, της επανάχρησης και της ανακύκλωσης**. Το σύστημα αυτό θα περιλαμβάνει τη διαλογή και ανακύκλωση υλικών όπως γυαλί, αλουμίνιο, χαρτί, λάδια, μπαταρίες, ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό, καθώς και οργανικά απόβλητα. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται σημαντική μείωση της ποσότητας αποβλήτων που καταλήγουν προς τελική διάθεση.

Γ.3.3.2 Νέος Νόμος για την Ανακύκλωση (ΦΕΚ 129/Α/23.07.2021)

Στις 23 Ιουλίου 2021 δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ ο Νόμος 4819/2021, με τίτλο «**Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση αποβλήτων** – Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018, για τροποποίηση των Οδηγιών 2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα και 94/62/ΕΚ για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασιών, οργάνωση του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, μέτρα για τα πλαστικά προϊόντα, προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και άλλες επείγουσες χωροταξικές, πολεοδομικές και ενεργειακές ρυθμίσεις» (εφεξής Νέος Νόμος για την Ανακύκλωση).

Ο **Νέος Νόμος παρέχει στους πολίτες** και στους δήμους κίνητρα και αντικίνητρα για να μειώσουν την παραγωγή αποβλήτων και να αυξήσουν την ανακύκλωση. Προβλέπει μέτρα για τη χωριστή συλλογή αποβλήτων, ειδικότερα για χαρτί, γυαλί, πλαστικά, μέταλλα και οργανικά απόβλητα, ενώ καθιερώνει χωριστή συλλογή αποβλήτων συσκευασίας για συγκεκριμένους φορείς και δήμους.

Οι **κύριοι στόχοι** του είναι η πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, η αύξηση της ανακύκλωσης, η ελαχιστοποίηση της υγειονομικής ταφής και η ενίσχυση των κανόνων λειτουργίας και εποπτείας των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) από τον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ).

Επιπλέον, προβλέπονται πρόστιμα για δήμους που εξακολουθούν να χρησιμοποιούν την υγειονομική ταφή και παρέχονται κίνητρα στους πολίτες μέσω μειωμένων δημοτικών τελών για αύξηση της ανακύκλωσης. Από το 2023, προβλέπεται σύστημα εγγυοδοσίας για συσκευασίες από αλουμίνιο και γυαλί μιας χρήσης, με επιστροφή χρημάτων στους πολίτες όταν επιστρέφουν άδειες συσκευασίες.

Σύμφωνα με τον Νόμο, οι στόχοι για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση αστικών αποβλήτων είναι 55% έως το 2025, 60% έως το 2030 και 65% έως το 2035. Αντίστοιχα, η ανακύκλωση συσκευασιών προβλέπεται να φτάσει το 65% έως το 2025 και το 70% έως το 2030.

Ακόμα, καθίσταται υποχρεωτική μέχρι το 2024 η χωριστή συλλογή κλωστοϋφαντουργικών και επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων. Οι παραγωγοί ειδικών προϊόντων (γεωργικά πλαστικά, έπιπλα, στρώματα, παιχνίδια, φάρμακα, ρουχισμό, αθλητικό εξοπλισμό) υποχρεώνονται να οργανώνουν την ανακύκλωση των προϊόντων τους, αναλαμβάνοντας και το κόστος.

Επιπλέον μέτρα περιλαμβάνουν:

- Επέκταση των συστημάτων εγγυοδοσίας για συσκευασίες ποτών και αναψυκτικών από αλουμίνιο και γυαλί μιας χρήσης έως το 2023.
- Στόχο μείωσης των τροφικών αποβλήτων κατά 30% μέχρι το 2030 μέσω αξιοποίησης περισσευούμενων τροφίμων.
- Υποχρεωτική χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων από μεγάλες επιχειρήσεις και παραγωγούς από 1.1.2022.
- Υποχρέωση δημιουργίας και λειτουργίας Κέντρων Διαλογής Επαναχρησιμοποιήσιμων Υλικών (ΚΔΕΥ) στους δήμους με πληθυσμό άνω των 20.000 κατοίκων έως το τέλος του 2023.
- Εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων διαλογής ανακυκλώσιμων υλικών με νέες τεχνολογίες.
- Εφαρμογή συστήματος «Πληρώνω όσο πετάω», το οποίο από το 2028 θα είναι υποχρεωτικό για δήμους άνω των 20.000 κατοίκων.

- Εφαρμογή αυξανόμενου τέλους ταφής για την αποτροπή της χρήσης χώρων υγειονομικής ταφής.
- Απλούστευση διαδικασιών για την ίδρυση Πράσινων Σημείων.
- Ενίσχυση εποπτικού ρόλου του ΕΟΑΝ.
- Υποχρεωτική πρόβλεψη χώρων για τη συλλογή αποβλήτων σε νέα κτίρια, προσβάσιμων από την αποκομιδή και με δυνατότητα συλλογής τουλάχιστον τεσσάρων διαφορετικών κατηγοριών απορριμμάτων.

Έως τις 5 Ιανουαρίου 2022 προβλέπεται η υποχρεωτική εφαρμογή της χωριστής συλλογής αποβλήτων συσκευασίας, χωρισμένων σε ρεύματα χαρτιού, πλαστικού, μετάλλων και γυαλιού, στους παρακάτω χώρους:

1. Κινηματογράφους και θέατρα
2. Χώρους συναυλιών
3. Αθλητικές εγκαταστάσεις
4. Εμπορικά κέντρα
5. Συνεδριακά κέντρα

6. Ξενοδοχειακές μονάδες

7. Εκπαιδευτικά ιδρύματα
8. Νοσοκομεία και κλινικές
9. Αεροδρόμια
10. Λιμενικές εγκαταστάσεις
11. Σταθμούς τρένων
12. Πλοία
13. Χώρους μαζικής εστίασης με χωρητικότητα άνω των εκατό ατόμων

Ειδικότερα, τα ξενοδοχειακά καταλύματα με δυναμικότητα τουλάχιστον 100 κλινών υποχρεούνται να παρέχουν δυνατότητα ξεχωριστής συλλογής πλαστικών συσκευασιών σε κάθε δωμάτιο.

Το Σχέδιο που εξετάζεται είναι απόλυτα συμβατό με τις κατευθύνσεις και απαιτήσεις του Νέου Νόμου για την Ανακύκλωση, καθώς **προβλέπει την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης στερεών αποβλήτων**, στηριγμένου στις αρχές της μείωσης, της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης.

Γ.3.3.3 Νέο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων 2021 – 2030

Το **Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Πρόληψη Δημιουργίας Αποβλήτων** ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2014 και στη συνέχεια εγκρίθηκε μαζί με το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ), μέσω της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου 49 στις 15 Δεκεμβρίου 2015. Η συγκεκριμένη έγκριση έγινε βάσει της κοινής υπουργικής

απόφασης με αριθμό 51373/4684/25.11.2015 των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4342/2015.

Το νέο Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων (2021-2030) περιλαμβάνει τα εξής:

1. Την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων από νέα ρεύματα, όπως κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, ογκώδη αντικείμενα και έπιπλα.
2. Την ενσωμάτωση της πρόσφατης νομοθεσίας για τα πλαστικά μίας χρήσης.
3. Τις επικαιροποιημένες ευρωπαϊκές οδηγίες 851/2018 και 852/2018.
4. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης σχετικά με την προώθηση Πράσινων Δημοσίων Συμβάσεων (2020-2023).
5. Το νέο σχέδιο δράσης για την Κυκλική Οικονομία στην Ελλάδα.

Ο **βασικός στόχος** του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης είναι η μείωση του όγκου των παραγόμενων αποβλήτων. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, το πρόγραμμα εστιάζει σε πολιτικές που υποστηρίζουν πιο βιώσιμα πρότυπα παραγωγής και κατανάλωσης και προωθούν τη χρήση προϊόντων που είναι ανθεκτικά, επισκευάσιμα και εύκολα επαναχρησιμοποιήσιμα, ώστε να αξιοποιούνται καλύτερα οι πόροι.

Οι βασικές προτεραιότητες του προγράμματος μαζί με τις δράσεις που τις συνοδεύουν, είναι:

- **Απόβλητα Τροφίμων (37% περίπου των αστικών αποβλήτων):** Νομοθετικές και άλλες δράσεις για τον περιορισμό της σπατάλης τροφίμων σε όλα τα στάδια, από την παραγωγή μέχρι την τελική κατανάλωση.
- **Πλαστικά μίας χρήσης:** Περιορισμός των επιπτώσεων των συγκεκριμένων πλαστικών στο περιβάλλον και την υγεία, με έμφαση στη μετάβαση στην κυκλική οικονομία. Σχετικές δράσεις είναι η σταδιακή υποχρεωτική χρήση επαναχρησιμοποιήσιμων προϊόντων στις δημόσιες εκδηλώσεις, η προώθηση της επαναχρησιμοποίησης από τους καταναλωτές και οι εθελοντικές συμφωνίες στον κλάδο της εστίασης και στα ξενοδοχεία.
- **Χαρτί:** Δράσεις για μείωση της χρήσης και αύξηση της επαναχρησιμοποίησης, με ενημέρωση νοικοκυριών και επιχειρήσεων σχετικά με την οικολογική διαχείριση του χαρτιού.
- **Συσκευασίες και πλαστικές σακούλες μεταφοράς:** Προώθηση επαναχρησιμοποιήσιμων συσκευασιών, ώστε να περιοριστεί σημαντικά το περιβαλλοντικό αποτύπωμα, καθώς και μείωση της χρήσης πλαστικών σακουλών μεταφοράς.
- **Απόβλητα Ηλεκτρικού Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ):** Υποστήριξη της επισκευής και επαναχρησιμοποίησης ηλεκτρονικών συσκευών, ώστε να παρατείνεται ο κύκλος ζωής τους.
- **Ειδικές κατηγορίες αστικών αποβλήτων (ρούχα, έπιπλα):** Προώθηση καινοτομιών και βιώσιμων πρακτικών στον κλάδο της κλωστοϋφαντουργίας και επίπλων, με στόχο τη μείωση των αποβλήτων μέσω της επιδιόρθωσης, ανακατασκευής και δημιουργίας ειδικών πλατφορμών για επαναχρησιμοποίηση.
- **Βιομηχανικά απόβλητα:** Ενθάρρυνση των βιομηχανιών να υιοθετούν πρακτικές πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων για τη μείωση των λειτουργικών εξόδων μέσω της εξοικονόμησης πόρων.

- **Απόβλητα Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ):** Προώθηση της κυκλικής διαχείρισης πόρων στον κατασκευαστικό κλάδο με στόχο τη μείωση των αποβλήτων.

Ειδικότερα, στις περιοχές με έντονη τουριστική δραστηριότητα προβλέπονται εξειδικευμένες δράσεις για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων λόγω του τουρισμού. Συγκεκριμένα:

1. Επιμόρφωση και ενημέρωση του προσωπικού των μεγάλων ξενοδοχειακών και τουριστικών εγκαταστάσεων σχετικά με τις πρακτικές πρόληψης αποβλήτων και σωστής διαχείρισής τους.
2. Παροχή κινήτρων στις τουριστικές επιχειρήσεις για εφαρμογή και πιστοποίηση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης, καθώς και την υιοθέτηση οικολογικών σημάτων (ΦΕΚ 83/Α/3.5.2022).

Το **εξεταζόμενο Σχέδιο** είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις και τις κατευθύνσεις του Νέου Νόμου για την Ανακύκλωση, καθώς προβλέπει την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Το σύστημα αυτό θα στηρίζεται στις αρχές της πρόληψης, της μείωσης των αποβλήτων, καθώς και της ενίσχυσης της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης, συμβάλλοντας στη βιώσιμη διαχείριση των πόρων και την προστασία του περιβάλλοντος.

Γ.3.3.4 Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Νοτίου Αιγαίου

Το **Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ)** της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου εγκρίθηκε με την απόφαση 8214/24.04.2008 του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, για να εξειδικεύσει τους στόχους και την εφαρμογή του εθνικού σχεδιασμού διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Το ΠΕΣΔΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης των αποβλήτων που παράγονται στην Περιφέρεια, προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείρισή τους, σε συμφωνία με τις κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων και του Εθνικού Σχεδίου για την Πρόληψη δημιουργίας Αποβλήτων και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα:

1. Την πρόληψη.
2. Την επαναχρησιμοποίηση.
3. Την ανακύκλωση.
4. Άλλου είδους ανάκτηση, όπως ανάκτηση ενέργειας.
5. Την ασφαλή τελική διάθεση σε επίπεδο Περιφέρειας.

Η εκ νέου Αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ προκύπτει από την ανάγκη εναρμόνισης του σχεδιασμού με το σύνολο των θεσμικών εξελίξεων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, την ανάγκη αξιολόγησης της μέχρι σήμερα υλοποίησης των προβλεπόμενων έργων και δράσεων αλλά και της διαμόρφωσης προτάσεων για την επίτευξη τόσο των υφιστάμενων όσο και των νέων στόχων στη διαχείριση των αποβλήτων.

Ο υφιστάμενος ΠΕΣΔΑ Νοτίου Αιγαίου έδινε έμφαση στην υλοποίηση και ολοκλήρωση των βασικών υποδομών ασφαλούς τελικής διάθεσης καθώς και στο δίκτυο διαλογής στην πηγή των αποβλήτων συσκευασιών.

Με την αναθεώρησή του, πλέον ενισχύεται η διαλογή στην πηγή και η ανακύκλωση, ενώ δίνονται βασικές κατευθύνσεις για την προώθηση της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων. Ειδικότερα, οι βασικές αρχές της προτεινόμενης στρατηγικής και οι βασικοί άξονες δράσεις του ΠΕΣΔΑ Νοτίου Αιγαίου για το έτος 2020 είναι οι εξής:

- Καθιερώνεται χωριστή συλλογή ανά ρεύμα ανακυκλώσιμων υλικών (4 ρεύματα) καθώς και χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων. Στο μεγαλύτερο τμήμα της περιφέρειας θα εφαρμοσθεί σύστημα 6 κάδων (χαρτί/χαρτόνι, μέταλλα, πλαστικά, γυαλί, βιοαπόβλητα και σύμμεικτα).
- Για τις ξενοδοχειακές μονάδες προβλέπεται η χρήση αποκλειστικών κάδων χωριστής συλλογής των ρευμάτων που θα συλλέγονται χωριστά (ΑΥ και βιοαπόβλητα), ενώ σε επίπεδο περιφέρειας προτείνεται η εν λόγω υποχρέωση να αφορά αρχικά τις μονάδες άνω των 150 κλινών, σε δεύτερη φάση τις άνω των 50 κλινών και σε επόμενη φάση τις άνω των 20 κλινών. Ο εξοπλισμός χωριστής συλλογής θα μπορεί να προέρχεται είτε απευθείας από τις ξενοδοχειακές μονάδες, είτε σε συνεργασία με το Δήμο και τα ΣΕΔ (για τα ΑΥ) ή το Δήμο (ΒΑ), στο πλαίσιο του αντίστοιχου σχεδιασμού χωριστής συλλογής που θα υλοποιήσει κάθε Δήμος. Το ίδιο ισχύει και για το σύνολο των μεγάλων ΟΚΩ του νησιού, τους μεγάλους παραγωγούς (π.χ. στρατόπεδα, συνεδριακά κέντρα, δημόσιες υπηρεσίες, σχολεία, κλπ.).
- Προωθείται η δημιουργία πράσινων σημείων σε όλους τους Δήμους, σε συνδυασμό με νησίδες ανακύκλωσης υψηλής αισθητικής σε τουριστικά σημεία (π.χ. παραλίες) και Κέντρων Ανακύκλωσης Εκπαίδευσης στη Διαλογή στην Πηγή (ΚΑΕΔΙΣΠ). Ισχύει η αναφορά του ΕΣΔΑ ότι τα Πράσινα σημεία είναι υποχρεωτικά για Δήμους με > 2.000 κατοίκους ενώ στους λοιπούς δήμους η υλοποίηση πράσινων σημείων είναι προαιρετική.
- Προβλέπεται η δημιουργία μονάδων βιολογικής επεξεργασίας (κομποστοποίηση) για κάθε Δήμο, οι οποίες θα διαχειρίζονται αποκλειστικά βιοαπόβλητα μετά από διαλογή στην πηγή.
- Προωθείται η οικιακή κομποστοποίηση και η χρήση των αποβλήτων ως ζωτροφές με υψηλό στόχο χωριστής συλλογής, 20% των παραγόμενων βιοαποβλήτων.
- Προβλέπεται η δημιουργία μονάδων επεξεργασίας σύμμεικτων ΑΣΑ σε μεγάλα νησιά προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η ανάκτηση υλικών και η εκτροπή ΑΣΑ από την ταφή και να επιτευχθούν οι στόχοι εκτροπής των βιοαποδομήσιμων ΑΣΑ.
- Προτείνεται η κάλυψη της περιφέρειας με έργα ασφαλούς τελικής διάθεσης (χώρους υγειονομικής ταφής και σταθμούς μεταφόρτωσης).
- Προβλέπονται έργα και για τις λοιπές κατηγορίες αποβλήτων οι οποίες αποτελούν αντικείμενο του ΠΕΣΔΑ ως ακολούθως: Ιλύς, Στερεά Βιομηχανικά Απόβλητα, Απόβλητα Έλαια, Απόβλητα συσσωρευτών οχημάτων και βιομηχανίας κ.α.

Σύμφωνα με τις Νέες Ρυθμίσεις για τη διαχείριση αποβλήτων, ενεργειακή εξοικονόμηση και πολεοδομικά ζητήματα, δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Α 173/04.11.2024 ο νέος νόμος Ν.5151/2024 «Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό της διαχείρισης αποβλήτων, τη βελτίωση του πλαισίου εξοικονόμησης ενέργειας, την ανάπτυξη των έργων ενέργειας.

Η προτεινόμενη επένδυση είναι πλήρως ευθυγραμμισμένη με τις κατευθύνσεις του αναθεωρημένου ΠΕΣΔΑ, καθώς προβλέπει την ανάπτυξη και εφαρμογή ενός πρότυπου Συστήματος Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΔΣΑ). Το σύστημα αυτό θα περιλαμβάνει πρόγραμμα Διαλογής στην Πηγή (ΔσΠ), πρακτικές πρόληψης και μείωσης των παραγόμενων αποβλήτων, καθώς και τη μεθοδολογία διαχείρισης για κάθε ρεύμα αποβλήτων.

Συγκεκριμένα, σε όλες τις εγκαταστάσεις της επένδυσης, σε συνεργασία με τις διαχειρίστριες εταιρείες, θα υλοποιηθεί ένα εκτεταμένο πρόγραμμα ανακύκλωσης που θα καλύπτει χαρτί, πλαστικό, αλουμίνιο, γυαλί, χρησιμοποιημένα λάδια, μπαταρίες, ηλεκτρικές συσκευές και οργανικά κατάλοιπα, συμβάλλοντας σημαντικά στη μείωση του όγκου των αποβλήτων που οδηγούνται προς τελική διάθεση. Επιπλέον, θα διερευνηθεί η δυνατότητα επεξεργασίας των βιοαποβλήτων (ΒΑ) εντός της επένδυσης, με παράλληλη παραγωγή compost.

Γ.3.4 Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»

Το **Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»**, φιλοδοξεί να οδηγήσει τη χώρα –οικονομία, κοινωνία και θεσμούς– σε μια νέα εποχή. Να πυροδοτήσει μια θεμελιώδη αλλαγή οικονομικού υποδείγματος προς ένα πιο εξωστρεφές, ανταγωνιστικό και πράσινο παραγωγικό μοντέλο, με πιο αποτελεσματικό και ψηφιοποιημένο κράτος, λιγότερο γραφειοκρατικό, με δραστικά μειωμένη παραοικονομία, με φορολογικό σύστημα φιλικό προς την ανάπτυξη και με ένα ποιοτικό και αποτελεσματικό δίκτυο κοινωνικής προστασίας, προσβάσιμο σε όλους.

Το «Ελλάδα 2.0» είναι **πλήρως εναρμονισμένο με τους στόχους της ΕΕ** για ταχύτερη μετάβαση της ελληνικής οικονομίας προς ένα πράσινο και ψηφιακό μοντέλο ανάπτυξης υπερακοντίζοντας τους στόχους που θέτει ο κανονισμός του Ταμείου και επιτυγχάνοντας 38% και 22% μερίδιο στις αντίστοιχες δράσεις. Το «Ελλάδα 2.0» ικανοποιεί επίσης τις σχετικές ευρωπαϊκές συστάσεις για την χώρα μας, σε ό,τι αφορά τις προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις και τις αναγκαίες για την έγκαιρη ολοκλήρωσή τους επενδύσεις, και προσθέτει ακόμη πιο φιλόδοξες μεταρρυθμίσεις, οι οποίες αποτελούν μέρος της στρατηγικής ατζέντας της Ελληνικής Κυβέρνησης, πολλές από τις οποίες περιλαμβάνονται και στην έκθεση της Επιτροπής Πισσαρίδη.

Το «Ελλάδα 2.0» αποτελείται από τέσσερις πυλώνες:

1. Πράσινο.
2. Ψηφιακό.
3. Απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνική συνοχή (υγεία, παιδεία, κοινωνική προστασία).
4. Ιδιωτικές επενδύσεις και οικονομικός και θεσμικός μετασχηματισμός, για την υλοποίησή του η Ελλάδα ζητά το σύνολο των πόρων που μπορεί να λάβει στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Πίνακας 7. Συνοπτική περιγραφή του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0»

ΠΥΛΩΝΑΣ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΑΝΑ ΠΥΛΩΝΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΥΛΩΝΑ
1. Πράσινη Μετάβαση	1.1. Μετάβαση σε νέο ενεργειακό μοντέλο φιλικό στο περιβάλλον	Διασύνδεση των ελληνικών νησιών,

	1.2. Ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος της χώρας και χωροταξική μεταρρύθμιση 1.3. Μετάβαση σε ένα πράσινο και βιώσιμο σύστημα μεταφορών 1.4. Αειφόρος χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και διατήρηση της βιοποικιλότητας	Καλύτερη αξιοποίηση του δυναμικού της χώρας σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Υπογειοποίηση του δικτύου ηλεκτρικού ρεύματος σε αστικές και δασικές περιοχές για την προστασία του από ακραία καιρικά φαινόμενα και την αποτροπή πυρκαγιών. Εκτεταμένο πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης κατοικιών, κτιριακών υποδομών επιχειρήσεων και δημοσίων κτιρίων και υποδομών. Μεταρρύθμιση για την αντιμετώπιση της Ενεργειακής Φτώχειας. Ανάπτυξη σε όλη τη χώρα σταθμών φόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα και προώθηση της ηλεκτροκίνησης στα Μέσα Μαζικής Συγκοινωνίας. Μεταρρύθμιση του πολεοδομικού σχεδιασμού με την εκπόνηση πολεοδομικών σχεδίων. Προώθηση στρατηγικών αστικών αναπλάσεων υψηλής αναπτυξιακής και περιβαλλοντικής αξίας.

2. Ψηφιακός Μετασχηματισμός	2.1. Συνδεσιμότητα για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις, το κράτος 2.2. Ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους 2.3. Ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων	προεγκατάσταση υποδομής οπτικών ινών στα κτίρια για τη διευκόλυνση της μετάβασης στην χρήση δικτύων οπτικών ινών από επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Ανάπτυξη διαδρόμων δικτύου 5G στους ελληνικούς αυτοκινητόδρομους. Σύνδεση της ηπειρωτικής χώρας με σύγχρονα υποθαλάσσια καλώδια οπτικών ινών με τα ελληνικά νησιά και την Κύπρο. Ψηφιακό μετασχηματισμό επιχειρήσεων, με απόκτηση εξοπλισμού, υπηρεσιών cloud και διαδικτυακών υπηρεσιών.
3. Απασχόληση, Δεξιότητες, Κοινωνική Συνοχή	3.1. Αύξηση των θέσεων εργασίας και προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας 3.2. Ενίσχυση των ψηφιακών δυνατοτήτων της εκπαίδευσης και εκσυγχρονισμός της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης 3.3. Ενίσχυση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας του συστήματος υγείας 3.4. Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές	Μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας. Προώθηση σύγχρονων Ενεργητικών και μη Ενεργητικών Πολιτικών για την Αγορά Εργασίας (Active and Passive Labour Market Policies). Νέα στρατηγική για την κατάρτιση και επανακατάρτιση που προβλέπει συστηματική και διαρκή αξιολόγηση των παρόχων.

		Αύξηση της απασχόλησης με ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων. Μεταρρύθμιση στα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και μαθητείας. Μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που ενισχύουν την καινοτομία των ελληνικών πανεπιστημίων. Ψηφιακό μετασχηματισμό της εκπαίδευσης με ψηφιοποίηση του εκπαιδευτικού υλικού και περιεχομένου. Ψηφιακές υποδομές σε όλες τις τάξεις για διαδραστικό ψηφιακό μάθημα. Voucher για απόκτηση τεχνολογικών εργαλείων για τους μαθητές που ανήκουν σε ευάλωτα νοικοκυριά.
4.Ιδιωτικές επενδύσεις και θεσμικός μετασχηματισμός	4.1. Φορολογικά εργαλεία πιο φιλικά για την ανάπτυξη και βελτίωση της φορολογικής διοίκησης 4.2. Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης 4.3. Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος δικαιοσύνης	Σημαντικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Δράσεις κατά του λαθρεμπορίου και χρήση τεχνητής νοημοσύνης για τη διευκόλυνση των φορολογικών ελέγχων.

	4.4. Ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού τομέα και των κεφαλαιαγορών	Ενίσχυση των ηλεκτρονικών συναλλαγών.
	4.5. Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας	Εκσυγχρονισμός του Δημοσίου Ανάπτυξη ενός σύγχρονου Συστήματος Ενδοεπιχειρησιακού Σχεδιασμού (ERP).
	4.6. Εκσυγχρονισμός και βελτίωση της ανθεκτικότητας κύριων κλάδων οικονομίας της χώρας	Υποστήριξη της δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης της Κεντρικής Κυβέρνησης και των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης
	4.7. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και προώθηση ιδιωτικών επενδύσεων και εξαγωγών	
		Εφαρμογή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης και στο δημόσιο.

Η προτεινόμενη επένδυση είναι πλήρως ευθυγραμμισμένη με το **Ελλάδα 2.0**, καθώς προωθεί τη **βιώσιμη ανάπτυξη**, τη **δημιουργία θέσεων εργασίας** και τον **εκσυγχρονισμό της οικονομίας**. Συμβάλλει στη μετάβαση σε ένα **φιλικό προς το περιβάλλον ενεργειακό μοντέλο**, με **ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων** και μέτρα για την **αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής**. Παράλληλα, ενισχύει την **απασχόληση**, προσελκύει **ιδιωτικές επενδύσεις** και στηρίζει την **ανταγωνιστικότητα και την εξωστρέφεια** της ελληνικής οικονομίας. Με την εισαγωγή **καινοτόμων πρακτικών και τεχνολογιών**, συμβάλλει στην ανάπτυξη ενός **ανθεκτικού και σύγχρονου οικονομικού μοντέλου**, σύμφωνου με τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς στόχους.

Γ.3.5 Ελληνικός Τουρισμός 2030

Όπως επισημάνθηκε και σε προηγούμενο κεφάλαιο, Το έργο «**Σχέδια Δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα**» στοχεύει στη **διαμόρφωση τουριστικής πολιτικής** για κάθε Περιφέρεια, την **ανάπτυξη του ελληνικού τουρισμού** και την **αναβάθμιση των επιχειρήσεων του κλάδου**. Παράλληλα, διευκολύνει τη **δικτύωση των επιχειρήσεων** και των συνεργασιών για την προβολή των τουριστικών προορισμών.

Σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης, η στρατηγική για τον ελληνικό τουρισμό επικεντρώνεται στην **ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας ως τουριστικού προορισμού**, με βασικές προτεραιότητες την

ενδυνάμωση του brand «Ελλάδα», τη διεύρυνση της τουριστικής δραστηριότητας σε περισσότερες περιοχές και εποχές του χρόνου, την αύξηση των τουριστικών εσόδων και τη διεξόδου σε νέες αγορές.

Συγκεκριμένα, οι βασικές στρατηγικές προτεραιότητες περιλαμβάνουν:

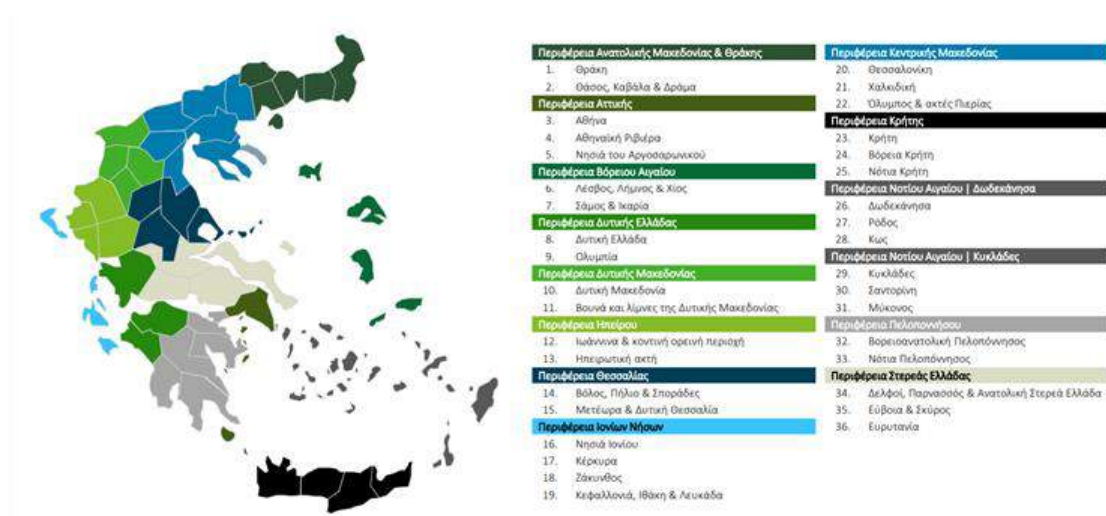
- Την ενίσχυση της εικόνας της Ελλάδας ως τουριστικού προορισμού.
- Την προβολή νέων προορισμών πέρα από τις ήδη ανεπτυγμένες τουριστικά Περιφέρειες.
- Τη μείωση της εποχικότητας, με στόχο τον τουρισμό όλο τον χρόνο.
- Την αύξηση των εσόδων ανά τουρίστα και τη διεύρυνση της διάρκειας των διακοπών.
- Τη διεξόδου σε υφιστάμενες και νέες διεθνείς αγορές, για την προσέλκυση περισσότερων επισκεπτών.

Το έργο στοχεύει συνολικά στη βιώσιμη ανάπτυξη του τουριστικού τομέα, ενισχύοντας την οικονομία και τη διεθνή θέση της Ελλάδας στον τουρισμό.

Αρχικά, αναγνωρίστηκαν πιθανοί τουριστικοί προορισμοί ανά Περιφέρεια, οι οποίοι στη συνέχεια αξιολογήθηκαν βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων. Μετά την αρχική αξιολόγηση, επιλέχθηκαν ενδεικτικοί προορισμοί, για τους οποίους αναπτύχθηκαν ολοκληρωμένα Σχέδια Δράσης. Η επιλογή των προορισμών βασίστηκε και στα αποτελέσματα της Διαβούλευσης, ώστε να ληφθούν υπόψη οι τοπικές ανάγκες και οι αναπτυξιακές προοπτικές κάθε περιοχής.

Επιπλέον, ορισμένοι προορισμοί χαρακτηρίζονται ως «ομπρέλα», καθώς διαθέτουν σημαντική δυναμική και αναγνωρισιμότητα. Αυτοί οι προορισμοί μπορεί να περιλαμβάνουν ολόκληρες Περιφέρειες ή συγκεκριμένες περιοχές εντός αυτών.

Οι επιλεγμένοι προορισμοί που εντάχθηκαν στη συνολική στρατηγική και για τους οποίους αναπτύχθηκε ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης με στόχο την ενίσχυση της τουριστικής τους ανάπτυξης, παρουσιάζονται παρακάτω.

Εικόνα 18. Ενδεικτικοί επιλεγμένοι προορισμοί για τους οποίους στα πλαίσια της συνολικής στρατηγικής αναπτύχθηκε ολοκληρωμένη Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης με στόχο την ενίσχυση της τουριστικής τους ανάπτυξης

Τα **Σχέδια Δράσης** για κάθε τουριστικό προορισμό αναπτύχθηκαν με βάση **κοινές στρατηγικές περιοχές-άξονες**, οι οποίοι προέκυψαν από **βέλτιστες πρακτικές** και **επιτυχημένα παραδείγματα** από ανταγωνιστικούς προορισμούς, καθώς και από τα αποτελέσματα της **Διαβούλευσης**.

Οι βασικοί άξονες στρατηγικής περιλαμβάνουν:

- **Βελτίωση και ανάπτυξη υποδομών**, ώστε να ενισχυθεί η προσβασιμότητα και η ποιότητα των υπηρεσιών.
- **Αναβάθμιση και προώθηση τουριστικού προϊόντος**, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας.
- **Ψηφιακή αναβάθμιση και μετασχηματισμός**, για τη βελτίωση της εμπειρίας των επισκεπτών και της προβολής των προορισμών.
- **Προστασία περιβάλλοντος και αειφορία**, διασφαλίζοντας τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη.
- **Ενίσχυση δεξιοτήτων και ανάπτυξη επιχειρηματικότητας**, προκειμένου να στηριχθεί η καινοτομία και η απασχόληση στον τουριστικό κλάδο.

Η προτεινόμενη επένδυση **ευθυγραμμίζεται πλήρως** με τις στρατηγικές κατευθύνσεις του σχεδιασμού, καθώς συμβαδίζει με τις **βασικές προτεραιότητες** για την ανάπτυξη του ελληνικού τουρισμού. Συγκεκριμένα, **υποστηρίζει τους στόχους** που αφορούν την **ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας**, την **ανάδειξη τουριστικών προορισμών**, τη **διεύρυνση της τουριστικής περιόδου**, καθώς και την **προώθηση επενδύσεων και εξαγωγών** στον κλάδο.

Γ.3.6 Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2021 – 2027

Το «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021 – 2027» («ΕΣΠΑ 2021 – 2027») αποτυπώνει σε μεγάλο βαθμό τις νέες προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τις νέες αναπτυξιακές προτεραιότητες της Ελλάδας για τα επόμενα χρόνια.

Συγκεκριμένα, το ΕΣΠΑ 2021 – 2027 εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 29 Ιουλίου 2021 και σύμφωνα με αυτό πρόκειται να διατεθούν για την χώρα μας πόροι συνολικού ύψους 26,2 δισ. ευρώ για τα επόμενα 7 έτη, από τα οποία τα 20,9 δισ. ευρώ αφορούν στην Ενωσιακή Στήριξη και ποσό 5,3 δισ. ευρώ αφορά στην Εθνική Συνεισφορά.

Είναι γεγονός ότι η Ελλάδα είναι το πρώτο Κράτος – Μέλος της Ε.Ε. που προχώρησε σε επίσημη υποβολή και της εγκρίθηκε το «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021 – 2027» για τη νέα Προγραμματική Περίοδο. Έτσι, το νέο «ΕΣΠΑ 2021 – 2027» αποτυπώνει και θέτει προτεραιότητες για την ενίσχυση του παραγωγικού δυναμικού της οικονομίας, των υποδομών, των ανθρώπινων δεξιοτήτων και την ενδυνάμωση της κοινωνικής προστασίας. Παράλληλα, τα έργα και οι δράσεις που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από το νέο ΕΣΠΑ λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες και ανάγκες της χώρας τα επόμενα χρόνια και απαντούν στις διαρθρωτικές υστερήσεις της Ελληνικής οικονομίας. Ταυτόχρονα, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται μεγάλα έργα που ξεκίνησαν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014 – 2020. Προβάλλονται, ως συνολική πολιτική, οι προτεραιότητες και δράσεις που θα υλοποιηθούν και οι οποίες ως σκοπό τους έχουν τη γόνιμη μετάβαση σε μια:

- ο «πιο έξυπνη» Ελλάδα – 20% των πόρων.
- ο «πιο πράσινη» Ελλάδα – 27% των πόρων.
- ο «πιο διασυνδεδεμένη» Ελλάδα – 8% των πόρων.
- ο «πιο κοινωνική» Ελλάδα – 30% των πόρων.
- ο Ελλάδα «πιο κοντά στους πολίτες της» – 6% των πόρων.
- ο Για τη Δίκαιη Μετάβαση των περιοχών μετά την απολιγνιτοποίηση – 7% των πόρων.

Συνεπώς, το νέο «ΕΣΠΑ 2021 – 2027» έχει ισχυρό αναπτυξιακό αποτύπωμα μέσα από δράσεις και έργα υψηλής προστιθέμενης αξίας και με πολλαπλασιαστικά οφέλη τόσο για την κοινωνία, όσο και για την οικονομία μετά την πανδημική κρίση συμβάλλοντας τα μέγιστα στην εκκίνηση ενός νέου κύκλου ευημερίας για όλους.

Τα βασικά χαρακτηριστικά του ΕΣΠΑ 2021 – 2027 περιγράφονται ως εξής:

- Διασυνδέεται με το Ευρωπαϊκό εξάμηνο και τις συστάσεις της Επιτροπής για συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.
- Υποστηρίζει τις λοιπές Εθνικές Στρατηγικές και τα Εθνικά Σχέδια Δράσης (Enabling Conditions).
- Υποστηρίζει το νέο Ταμείο για την Δίκαιη Μετάβαση (λιγνιτικές περιοχές και νησιά).
- Ακολουθεί το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων και Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία (Έκθεση Επιτροπής Πισσαρίδη).
- Ακολουθεί τους περιορισμούς των Ευρωπαϊκών Κανονισμών για τις θεματικές συγκεντρώσεις και ξεπερνά τα κατώτατα ποσοστά.

Η εξεταζόμενη επένδυση συμβαδίζει με τους άξονες της στρατηγικής του Εταιρικού Σύμφωνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2021 – 2027 για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή. Πιο συγκεκριμένα, εφαρμόζονται η εξοικονόμηση ενέργειας, η εγκατάσταση ΑΠΕ και η ενίσχυση της περιοχής με χώρους πρασίνου.

Γ.3.7 Περιφερειακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου 2021 – 2027 (ΠεΠ)

Ο κεντρικός Στόχος του προγράμματος είναι η ενίσχυση και διαφοροποίηση του παραγωγικού συστήματος της Περιφέρειας, με την υιοθέτηση μιας στρατηγικής διαφοροποίησης του τουριστικού προϊόντος. Επιπλέον, σημαντικό ρόλο θα αποτελέσει η διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης και της αειφορίας των πόρων όπως και η ενίσχυση της χωρικής και κοινωνικής συνοχής προς όφελος των κατοίκων και των επισκεπτών. Παρακάτω αναλύονται αναλυτικότερα οι Στόχοι του προγράμματος.

Α. Ενίσχυση και διαφοροποίηση του παραγωγικού συστήματος

- Ενίσχυση του περιφερειακού συστήματος Έρευνας και Καινοτομίας.
- Ενίσχυση και διαφοροποίηση της παραγωγικής βάσης (ανάπτυξη διαφοροποιημένων τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των παραγωγικών υποδομών και διαδικασιών, ενίσχυση της εξωστρέφειας επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε τομείς συγκριτικού πλεονεκτήματος και εξειδίκευσης της ΠΝΑ).

- Αξιοποίηση σύγχρονων ψηφιακών τεχνολογιών (ανάπτυξη και εμπλουτισμός παρεχόμενων ψηφιακών υπηρεσιών οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και επιμελητηρίων προς πολίτες και επιχειρήσεις, ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών στους τομείς του πολιτισμού και τουρισμού, κ.ά.).

Β. Αποτελεσματική διαχείριση του περιβάλλοντος και των πόρων

- Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας (προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης του δημόσιου κτηριακού αποθέματος της ΠΝΑ).
- Ολοκληρωμένη και βιώσιμη διαχείριση υγρών αποβλήτων, ολοκλήρωση των μέτρων που προβλέπονται στο Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο Λυμάτων Οικισμών Γ΄ Προτεραιότητας για την ΠΝΑ).
- Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και πρόληψη κινδύνων.
- Βιώσιμη διαχείριση υδατικών πόρων.

Γ. Βελτίωση της περιφερειακής συνδεσιμότητας και ενίσχυση της κινητικότητας

- Βελτίωση της προσβασιμότητας των νησιών της Περιφέρειας με την αναβάθμιση των θαλάσσιων και οδικών μεταφορών και μετακινήσεων, ενδοπεριφερειακά και διαπεριφερειακά, καθώς και εσωτερικά στα νησιά, στις πύλες εισόδου – εξόδου και στα σημεία τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

Δ. Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τόνωση της αγοράς εργασίας

- Αναβάθμιση των υποδομών και βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας, πρόνοιας, εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης.
- Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.
- Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και ανάπτυξη δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού.
- Δημιουργία προσβάσιμων τουριστικών προορισμών – προστασία, ανάδειξη και προβολή της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και των τουριστικών πόρων.

Ε. Ενδυνάμωση της χωρικής συνοχής και άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων

- Αντιμετώπιση της αναπτυξιακής υστέρησης που παρουσιάζουν τα περισσότερα από τα μικρά νησιά της ΠΝΑ λόγω κυρίως της έλλειψης βασικών υποδομών, αλλά και της ανάγκης ανάληψης πρωτοβουλιών αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων τους.
- Βελτίωση των λειτουργιών και της ελκυστικότητας των μεγαλύτερων αστικών κέντρων της ΠΝΑ, με την εφαρμογή στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) σε έδρες περιφερειακών ενοτήτων ελάχιστου μόνιμου πληθυσμού 5.000 κατοίκων σε επίπεδο οικισμού.

Το εξεταζόμενο Σχέδιο είναι απόλυτα εναρμονισμένο με τις κατευθύνσεις και τους στόχους του **Περιφερειακού Προγράμματος Νοτίου Αιγαίου 2021–2027**, καθώς **προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη, την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.**

Συμβάλλει στη **διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, στη βελτίωση των υποδομών και στη διατήρηση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς.** Παράλληλα, υποστηρίζει **την ενεργειακή αποδοτικότητα, τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων, ενισχύοντας την ανθεκτικότητα της Σαντορίνης απέναντι στις περιβαλλοντικές και κοινωνικές προκλήσεις.**

Γ.3.8 Αναπτυξιακή Στρατηγική της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου 2021–2025

Η αναπτυξιακή στρατηγική της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου για την περίοδο 2021 – 2025 συνδέεται με το γεγονός ότι ο απώτερος στόχος της οικονομικής πολιτικής της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου είναι η εξασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης της περιφέρειας, η πληρέστερη δυνατή αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της και η διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και της προστασίας του περιβάλλοντος σε αυτή. Για την επίτευξη των παραπάνω, απαιτείται σταδιακή αλλαγή του παραγωγικού υποδείγματος της οικονομίας, που να διασφαλίζει τη βιωσιμότητα της ανάπτυξης και της κοινωνικής ευημερίας απέναντι σε μεγάλες προκλήσεις και απροσδόκητες εξελίξεις.

Σε αυτό το πλαίσιο, κατά τον σχεδιασμό του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης ελήφθησαν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, οι ανάγκες που υπάρχουν και πρέπει να καλυφθούν, καθώς επίσης και οι προοπτικές ανάπτυξης προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί και να αντιμετωπισθούν οι επιπτώσεις της δημοσιονομικής και υγειονομικής κρίσης που βιώνουμε.

Λαμβάνοντας υπόψη την ανάλυση που προηγήθηκε και τις δυνατότητες χρηματοδότησης έργων και δράσεων μέσω του ΕΣΠΑ 2021 – 2027 και των Επιχειρησιακών του Προγραμμάτων, μέσω άλλων συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, αλλά και μέσω των Τομεακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης, οι βασικές κατευθύνσεις και στρατηγικές επιλογές της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου για την περίοδο 2021 – 2025 συνοψίζονται στα παρακάτω:

1. **Βιώσιμη ανάπτυξη και προστασία του περιβάλλοντος**

Με στόχο να είναι διατηρήσιμη η ανάπτυξη της οικονομίας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και να πετυχαίνει υψηλές επιδόσεις σε όρους κοινωνικής ευημερίας, απαραίτητη είναι η μέριμνα για την ορθή διαχείριση των πόρων και την προστασία του περιβάλλοντος. Επιπλέον, η αλλαγή του κλίματος αποτελεί τη μεγαλύτερη πρόκληση που θα αντιμετωπίσει η ανθρωπότητα τα επόμενα χρόνια, επηρεάζοντας κάθε πτυχή της ανθρώπινης δραστηριότητας. Για αυτόν τον λόγο, η πράσινη ανάπτυξη αποτελεί έναν από τους τέσσερις βασικούς πυλώνες του αναπτυξιακού σχεδιασμού του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (ΠΠΑ ΠΝΑΙ). Η αποφυγή της υποβάθμισης του περιβάλλοντος και η προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, μπορούν να επιτευχθούν με μια δομημένη και προσαρμοσμένη στους παραπάνω στόχους οικονομική δραστηριότητα. Αυτό βεβαίως απαιτεί και την αναβάθμιση των υποδομών περιβάλλοντος, που αφορούν τη διαχείριση του νερού, την επεξεργασία των υγρών αποβλήτων, τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, τις πολεοδομικές παρεμβάσεις και την προστασία περιοχών φυσικού κάλλους.

2. **Συντήρηση και ανάπτυξη υφιστάμενων υποδομών και ειδικά υποδομών μεταφορών**

Οι υποδομές της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου παίζουν καταλυτικό ρόλο για την οικονομική της ανάπτυξη. Για αυτόν τον λόγο, η συντήρηση και η ανάπτυξη των υποδομών, καθώς και η ολοκλήρωση όλων των υποδομών που είναι σε εξέλιξη, ασχέτως τρόπου χρηματοδότησης, αναδεικνύεται ως ένας από τους τέσσερις αναπτυξιακούς στόχους του ΠΠΑ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Έχοντας ως δεδομένο τα ιδιαίτερα προβλήματα προσπελασιμότητας λόγω της πολυνησιακής μορφής της περιφέρειας, στόχος είναι μέσω των έργων-δράσεων του ΠΠΑ η βελτίωση της παρούσας κατάστασης στις μεταφορές. Ωστόσο η προσπελασιμότητα ερμηνεύεται τόσο σαν χωρική πρόσβαση όσο και σαν δυνατότητα βελτιωμένης πρόσβασης των κατοίκων και επισκεπτών σε υπηρεσίες. Επομένως, η ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού συστήματος μεταφορών της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, θα

πρέπει να αντιμετωπίσει όχι μόνο τη διάσταση της νησιωτικότητας, αλλά και τη διαφοροποιημένη έντασή του μέσα στον νησιωτικό χώρο.

3. Κοινωνική συνοχή

Μια επιπλέον σημαντική διάσταση της οικονομικής ανάπτυξης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου είναι η εξασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και ευημερίας. Εξάλλου, η μεγέθυνση της οικονομίας δεν αποτελεί αυτοσκοπό, αλλά είναι επιθυμητή στον βαθμό που βελτιώνει τις συνθήκες διαβίωσης στο σύνολο της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων και των ευπαθών ομάδων πληθυσμού. Ειδικά στις συνθήκες μιας πολυνησιωτικής περιφέρειας, η ενίσχυση δράσεων υγείας και οι επενδύσεις στην εκπαίδευση και τον αθλητισμό, παράλληλα με τη μέριμνα για τις ειδικές ομάδες αποτελούν προαπαιτούμενα για μια ανάπτυξη με επίκεντρο τον άνθρωπο.

4. Ενίσχυση της εξωστρέφειας

Ιδιαίτερης βαρύτητας είναι οι παρεμβάσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας της οικονομίας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, καθώς αποτελεί βασικό συστατικό της επιδιωκόμενης αλλαγής του ελληνικού παραγωγικού υποδείγματος και συμβάλλει στην επιδιωκόμενη διαφοροποίηση και αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας. Η αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος με τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού και η καινοτομική χρήση των μέσων της σύγχρονης και υψηλής τεχνολογίας για την ανάδειξη αρχαιολογικών και ιστορικών τόπων καθώς και του διαθέσιμου αρχιτεκτονικού και μουσειακού υλικού, των παραδόσεων και ιστορικών γεγονότων, βελτιώνουν την εικόνα (image) της Περιφέρειας και δημιουργούν συνειρμούς που μπορούν τελικά να αποτελέσουν συστατικά ενός ελκυστικού και αναγνωρίσιμου brand name.

Σε αυτή την κατεύθυνση, οι αναπτυξιακοί στόχοι του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου αναπτύσσονται σε τέσσερις πυλώνες:

5. Πράσινη ανάπτυξη

Η ορθή διαχείριση των πόρων και η προστασία του περιβάλλοντος αποτελούν προϋπόθεση για την ανάπτυξη μιας οικονομίας. Η κλιματική αλλαγή αποτελεί μια πραγματικότητα την οποία καλούνται όλοι οι φορείς να αντιμετωπίσουν. Σε αυτό το πλαίσιο, η υλοποίηση δράσεων που θα προλαμβάνουν ή θα περιορίζουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής οδηγούν στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης μετά από την εκδήλωση των καταστροφικών φαινομένων και στην ομαλή επαναφορά των υποδομών σε λειτουργία. Επιπλέον, η αποτελεσματική διαχείριση των πόρων αποτελεί επιδίωξη για την ομαλή μετάβαση σε κυκλική οικονομία. Η προσπάθεια πράσινης ανάπτυξης συμβάλλει και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων της περιφέρειας. Παρεμβάσεις που θα ενταχθούν σε αυτόν τον στόχο θα προσδώσουν προστιθέμενη αξία, καθώς περιλαμβάνουν δράσεις που βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των πολιτών της περιφέρειας και παρέχουν δυνατότητες νέων επιχειρηματικών προσπαθειών.

6. Κοινωνική ανάπτυξη

Η ανάπτυξη της οικονομίας δεν αποτελεί αυτοσκοπό για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, παρά μόνο όταν αυτή στοχεύει στην εξασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και της ευημερίας των πολιτών της. Έτσι στο πλαίσιο της κοινωνικής ανάπτυξης, τα έργα που θα ενταχθούν θα προσδώσουν στους πολίτες της περιφέρειας βελτιωμένες συνθήκες διαβίωσης, αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης αλλά και στην αντιμετώπιση προβλημάτων και αναγκών που προέκυψαν ως αποτέλεσμα της πανδημίας του κορονοϊού COVID-19. Έτσι οι επενδύσεις στον τομέα της υγείας, οι κοινωνικές επενδύσεις για την στήριξη της οικογένειας, οι

παρεμβάσεις με έργα για την στήριξη της δημόσιας εκπαίδευσης και του αθλητισμού αποτελούν βασικό εργαλείο για κοινωνική ανάπτυξη και άμβλυνση των θεμάτων κοινωνικής ενσωμάτωσης και ανισοτήτων.

7. Ανάπτυξη υποδομών

Οι υποδομές μεταφορών αποτελούν βασικό παράγοντα για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη μιας περιοχής. Η συντήρηση και η ανάπτυξή τους αποτελούν στόχο για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, καθώς η γεωγραφική θέση των νησιών της καθιστά αυτόν τον στόχο πρωταρχικής σημασίας για την υγεία, την ασφάλεια και ευημερία των πολιτών της. Παράλληλα, το σύνολο σχεδόν των οικονομικών δραστηριοτήτων μιας πολυνησιωτικής περιφέρειας συνδέεται άμεσα με την επάρκεια και την αξιοπιστία των υποδομών μεταφορών, γεγονός που επαυξάνεται από τη σημαντική θέση του τουρισμού και συναφών δραστηριοτήτων στα οικονομικά μεγέθη της περιφέρειας. Η ανάπτυξη των υποδομών, οδικών, λιμενικών και άλλων, εξασφαλίζει και την άμβλυνση των ανισοτήτων που απορρέουν από την απομόνωση κάποιων νησιών και τον κοινωνικό αντίκτυπο που προκαλεί αυτή η απομόνωση.

8. Εξωστρέφεια

Οι παρεμβάσεις ενίσχυσης της εξωστρέφειας της οικονομίας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου αποτελούν προαπαιτούμενο του παραγωγικού υποδείγματος που επιθυμεί να έχει. Αυτό θα επιτευχθεί μέσα από έργα και δράσεις με υψηλές αναπτυξιακές δυνατότητες σε τομείς όπως ο τουρισμός, ο πολιτισμός και ο αγροδιατροφικός τομέας. Οι δράσεις αυτές προσβλέπουν σε περαιτέρω αναπτυξιακή ώθηση της οικονομίας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με έμφαση σε νέα διαφοροποιημένα προϊόντα και υπηρεσίες.

Περαιτέρω, οι αναπτυξιακοί στόχοι του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου εξειδικεύονται σε ειδικούς αναπτυξιακούς στόχους ως εξής:

Πίνακας 8: Εξειδίκευση του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου 2021-2025 σε Αναπτυξιακούς Στόχους και Προτεραιότητες

Στρατηγικοί Αναπτυξιακοί Στόχοι		
Στρατηγικοί Αναπτυξιακοί Στόχοι	Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχοι	Αναπτυξιακές Προτεραιότητες
Πράσινη ανάπτυξη	- Μετάβαση στην κυκλική οικονομία - Προστασία του περιβάλλοντος - Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	- Ενεργειακή απόδοση - Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων - Ανάπτυξη υποδομών προστασίας - Παροχή πόσιμου νερού και διαχείριση υδάτων - Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων - Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής και αποδοτικής χρήσης πόρων - Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς - Πράσινες πόλεις

Κοινωνική ανάπτυξη	• Προαγωγή της υγείας • Επενδύσεις στον αθλητισμό και την εκπαίδευση • Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με έμφαση στην κοινωνική πρόνοια	• Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός υποδομών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης • Υγεία - υποδομές, εξοπλισμός • Υποδομές στον τομέα του αθλητισμού • Κοινωνικές επενδύσεις (στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση προσχολικής αγωγής) • Ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της ενσωμάτωσης ατόμων με αναπηρία
Ανάπτυξη υποδομών	• Ανάπτυξη, βελτίωση και εκσυγχρονισμός των μεταφορών	• Λιμενικές υποδομές • Οδικές υποδομές • Υδατοδρόμια • Οδική ασφάλεια
Εξωστρέφεια	• Προστασία και ανάδειξη πολιτιστικού αποθέματος • Ανάπτυξη και προώθηση τουριστικού προϊόντος	• Προώθηση τουρισμού με έμφαση στις ανερχόμενες και μη παραδοσιακές αγορές • Προώθηση και ανάπτυξη υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού • Ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος • Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς • Μουσεία και πολιτιστικά κέντρα • Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού • Πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες

Το εξεταζόμενο Σχέδιο είναι απόλυτα εναρμονισμένο με τις κατευθύνσεις και τους στόχους της **Αναπτυξιακής Στρατηγικής της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου 2021–2025**, καθώς συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη, την προστασία του περιβάλλοντος και την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας.

Μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Σαντορίνης, προωθεί τη **διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, τη βελτίωση των υποδομών και την ενίσχυση της εξωστρέφειας**.

Παράλληλα, ενσωματώνει δράσεις για την **ενεργειακή αποδοτικότητα, τη διαχείριση των φυσικών πόρων και την κοινωνική συνοχή**, συμβάλλοντας στη συνολική ανάπτυξη της Περιφέρειας και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών.

Γ.3.9 Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου 2021 – 2027

Η προσέγγιση της περιφερειακής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης για την καινοτομία (RIS3) αποτελεί μια ολοκληρωμένη και χωρικά προσδιορισμένη ατζέντα οικονομικού μετασχηματισμού, η οποία:

- ο Επικεντρώνει τις πολιτικές υποστήριξης και επενδύσεων σε λίγες βασικές προτεραιότητες. προκλήσεις και ανάγκες ανάπτυξης βασισμένη στη γνώση, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων ΤΠΕ.
- ο Οικοδομεί πάνω στα δυνατά σημεία και τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της περιφέρειας.
- ο Υποστηρίζει τεχνολογικές και μη τεχνολογικές μορφές καινοτομίας και επιδιώκει τη μόχλευση ιδιωτικών επενδύσεων.
- ο Εμπλέκει στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση τους κοινωνικούς εταίρους και ενθαρρύνει την καινοτομία και τον πειραματισμό.
- ο Βασίζεται στην τεκμηρίωση και περιλαμβάνει ένα συνεκτικό σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης.

Το εξεταζόμενο Σχέδιο είναι απόλυτα εναρμονισμένο με τις κατευθύνσεις και τα μέτρα της **Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου 2021–2027**, καθώς ενσωματώνει την καινοτομία, την αξιοποίηση των τοπικών ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων και τη χρήση τεχνολογιών για την ανάπτυξη της οικονομίας.

Προωθεί τη βιώσιμη επιχειρηματικότητα, την ενίσχυση των επενδύσεων και την τεχνολογική πρόοδο, συμβάλλοντας στη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος και στη δημιουργία ενός πιο ανθεκτικού και καινοτόμου αναπτυξιακού μοντέλου για τη Σαντορίνη.

Γ.4. Περιβαλλοντικοί Εθνικοί Στόχοι και Ενσωμάτωση αυτών στο Προτεινόμενο Σχέδιο

Γ.4.1 Ατμόσφαιρα

Η **Οδηγία 2016/2284/ΕΚ**, που τέθηκε σε ισχύ στις 14 Δεκεμβρίου 2016, αφορά τη **μείωση των εθνικών εκπομπών** συγκεκριμένων ατμοσφαιρικών ρύπων και αντικαθιστά την προηγούμενη **Οδηγία 2001/81/ΕΚ**. Η ενσωμάτωσή της στο εθνικό δίκαιο έγινε με την ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/67467/3577/5.10.2018 (ΦΕΚ Β΄4740), η οποία

ορίζει την υποχρέωση της χώρας να καταρτίσει και να εφαρμόσει **Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης (ΕΠΕΑΡ)**.

Το ΕΠΕΑΡ περιλαμβάνει πολιτικές και μέτρα για τη συμμόρφωση με τις εθνικές δεσμεύσεις μείωσης εκπομπών για τις περιόδους 2020-2029 και από το 2030 και μετά. **Οι ρύποι που ελέγχονται** είναι **διοξείδιο του θείου (SO₂)**, τα **οξείδια του αζώτου (NO_x)**, οι **πτητικές οργανικές ενώσεις (VOC)** (εκτός μεθανίου), η **αμμωνία (NH₃)** και τα **αιωρούμενα σωματίδια PM_{2,5}**.

Το πρόγραμμα βασίζεται κυρίως στο **Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)**, καθώς και σε μέτρα που αφορούν τη **γεωργία, τη διαχείριση αποβλήτων και τις μεταφορές**. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, η Ελλάδα αναμένεται να επιτύχει τις απαιτούμενες **μειώσεις εκπομπών** για την προστασία της **ποιότητας του αέρα**.

Οι **δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών** (σε σχέση με το 2005) έχουν ως εξής:

Ρύπος	2020-2029 (%)	Από το 2030 και μετά (%)
SO ₂	74	88
NO _x	31	55
VOC (εκτός μεθανίου)	54	62
NH ₃	7	10
PM _{2,5}	35	50

Η εφαρμογή αυτών των μέτρων εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο **περιβαλλοντικής προστασίας και βιώσιμης ανάπτυξης** της χώρας.

Στο πλαίσιο της μείωσης των εκπομπών και της βελτίωσης της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, εφαρμόζονται συγκεκριμένα μέτρα και πολιτικές που εστιάζουν στην αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Σύμφωνα με το **Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης (ΕΠΕΑΡ)**, μερικές από τις δράσεις που προβλέπονται για διάφορους τομείς είναι οι εξής:

Ηλεκτροπαραγωγή

- Αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από **Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)**.
- Απόσυρση **λιγνιτικών μονάδων** και διασύνδεση των αυτόνομων ηλεκτρικών συστημάτων των νησιών.

Μεταφορές

- Μείωση της περιεκτικότητας **θείου στα ναυτιλιακά καύσιμα**.
- Επιβολή αυστηρότερων **ορίων εκπομπών CO₂** για τα νέα οχήματα.

Βιομηχανία

- Εφαρμογή των **Οδηγιών 94/63/ΕΚ και 2009/126/ΕΚ** για τον περιορισμό των πτητικών εκπομπών.
- Συμμόρφωση με την **Οδηγία 1999/31/ΕΚ** για την υγιονομική ταφή αποβλήτων.
- Περιορισμός της χρήσης **πτητικών οργανικών ενώσεων** από διαλύτες σε βιομηχανικές δραστηριότητες, σύμφωνα με την **Οδηγία 1999/13/ΕΚ**.

Αγροτικός τομέας

- Αύξηση της **βιολογικής γεωργίας**.
- Μείωση της χρήσης **αζωτούχων λιπασμάτων**.

Όρια ατμοσφαιρικής ρύπανσης και συμμόρφωση με την ΕΕ

Η Ελλάδα έχει θεσπίσει όρια ποιότητας ατμόσφαιρας που είναι εναρμονισμένα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει εκδώσει οδηγίες που καθορίζουν τα όρια για τους κύριους ατμοσφαιρικούς ρύπους, με στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας και των οικοσυστημάτων.

Οι κύριες **οδηγίες που ισχύουν** είναι:

- **Οδηγία 2004/107/ΕΚ:** Ρυθμίζει τα επίπεδα βαρέων μετάλλων (αρσενικό, κάδμιο, υδράργυρος, νικέλιο) και πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων στον αέρα.
- **Οδηγία 2008/50/ΕΚ:** Καθορίζει τα πρότυπα για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας στην Ευρώπη. Στην Ελλάδα, ενσωματώθηκε μέσω της **ΚΥΑ Η.Π. 14122/549/Ε.103/2011**.

Τα εθνικά όρια ποιότητας της ατμόσφαιρας, όπως καθορίζονται στην **Κ.Υ.Α. Αριθμ. Η.Π. 14122/549/Ε.103 (ΦΕΚ 488 Β΄/2011)**, θεσπίστηκαν με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα και την εναρμόνιση με τις διατάξεις της **Οδηγίας 2008/50/ΕΚ** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Οι στόχοι που καθορίζονται στην εθνική νομοθεσία για την **ατμοσφαιρική ρύπανση** συνδέονται άμεσα με τις δεσμεύσεις και τα όρια που αφορούν στη **μείωση των αέριων εκπομπών και ρύπων**. Αυτά τα όρια πρέπει να τηρούνται τόσο κατά τη φάση κατασκευής όσο και κατά τη λειτουργία των προβλεπόμενων και προτεινόμενων υποδομών της εξεταζόμενης επένδυσης.

Γ.4.2 Ενέργεια και Κλιματική Αλλαγή

Γ.4.2.1 Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ) 2016

Σε εθνικό επίπεδο, η **Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή** (ΕΣΠΚΑ) εκπονήθηκε και εγκρίθηκε το 2016 με τον Ν.4414 (ΦΕΚ 149Α/9.8.2016). Στη συνέχεια, με την Υπουργική Απόφαση ΥΑ 34768/2017 (ΦΕΚ 3246Β/15.7.2017), ιδρύθηκε το Εθνικό Συμβούλιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή.

Η στρατηγική αυτή καθορίζει **γενικούς στόχους**, βασικές αρχές και μέσα υλοποίησης μιας σύγχρονης και αποτελεσματικής πολιτικής προσαρμογής, λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς και ευρωπαϊκές κατευθύνσεις. Φιλοδοξεί να κινητοποιήσει τις δυνατότητες της χώρας – τόσο σε επίπεδο πολιτείας όσο και οικονομίας και κοινωνίας – ώστε να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στο άμεσο και μακροπρόθεσμο μέλλον.

Ο βασικός της σκοπός είναι η **ενίσχυση της ανθεκτικότητας της χώρας απέναντι στην κλιματική αλλαγή, εξασφαλίζοντας ότι οι αποφάσεις θα λαμβάνονται με ορθολογική πληροφόρηση και στρατηγική προοπτική**. Η ΕΣΠΚΑ λειτουργεί ως στρατηγικός οδηγός, θέτοντας έναν αρχικό ορίζοντα πενταετίας για την ενίσχυση της ικανότητας προσαρμογής και την υλοποίηση των πρώτων μέτρων. Παράλληλα, διαμορφώνει ένα πλαίσιο συνεχούς αξιολόγησης, αναθεώρησης και επικαιροποίησης της στρατηγικής προσέγγισης για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Οι βασικοί στόχοι της ΕΣΠΚΑ περιλαμβάνουν:

1. **Βελτίωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων**, τόσο σε βραχυπρόθεσμο όσο και σε μακροπρόθεσμο επίπεδο, σε θέματα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.
2. **Σύνδεση της προσαρμογής με ένα βιώσιμο αναπτυξιακό μοντέλο**, μέσα από την εφαρμογή περιφερειακών και τοπικών σχεδίων δράσης.
3. **Προώθηση πολιτικών και δράσεων προσαρμογής σε όλους τους τομείς της οικονομίας**, δίνοντας έμφαση στις πιο ευάλωτες κατηγορίες.
4. **Δημιουργία μηχανισμού παρακολούθησης και αξιολόγησης**, που θα επιτρέπει την επικαιροποίηση των δράσεων και πολιτικών προσαρμογής.
5. **Ενίσχυση της προσαρμοστικής ικανότητας της κοινωνίας, μέσω στοχευμένων δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού**.

Η ΕΣΠΚΑ, στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής **στους υδάτινους πόρους**, προτείνει την εκπόνηση εξειδικευμένων σχεδίων διαχείρισης υδατικών πόρων, καθώς και την υλοποίηση έργων πρόληψης, αντιδιαβρωτικής προστασίας και άρδευσης. Παράλληλα, προωθεί μέτρα για την εξοικονόμηση και την αποδοτικότερη χρήση του νερού, καθώς και τον περιορισμό της υπεράντλησης των υδροφόρων οριζόντων, ιδίως σε περιοχές που αντιμετωπίζουν ελλείψεις τόσο το χειμώνα όσο και το καλοκαίρι.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται και στον **τομέα της ενέργειας**, με προτάσεις για την προστασία των ενεργειακών υποδομών του βασικού συστήματος, καθώς και την εφαρμογή συντονιστικών και οριζόντιων δράσεων.

Όσον αφορά το **αστικό δομημένο περιβάλλον**, προτείνονται μέτρα όπως η προσαρμογή του αστικού σχεδιασμού στις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής και η βελτίωση του θεσμικού πλαισίου των πόλεων. Στόχος

είναι η αλλαγή του μικροκλίματος των αστικών κέντρων, μέσα από κατάλληλες πολεοδομικές παρεμβάσεις, όπως η ορθή διάταξη και αξιοποίηση των ελεύθερων χώρων, η χρήση σκίασης και η ενίσχυση του αερισμού.

Το εξεταζόμενο Σχέδιο εναρμονίζεται πλήρως με τις κατευθύνσεις και τις προτεινόμενες δράσεις της **εθνικής στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή**.

Συγκεκριμένα, η επένδυση περιλαμβάνει την **εφαρμογή αρχών βιοκλιματικού σχεδιασμού στα κτίρια, μέτρα για την εξοικονόμηση ενέργειας και νερού, καθώς και τη χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ)**.

Παράλληλα, προβλέπεται η **επεξεργασία των υγρών αποβλήτων, με επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων εκροών για την άρδευση των χώρων πρασίνου, καθώς και η συλλογή όμβριων υδάτων για αρδευτικές χρήσεις**.

Γ.4.2.2 Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ 2019)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2019 δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης η απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής (ΚΥΣΟΙΠ), με την οποία εγκρίθηκε το **Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)** (ΦΕΚ 4893Β/31.12.2019).

Το ΕΣΕΚ αποτελεί έναν αναλυτικό οδικό χάρτη που καθορίζει **τους ενεργειακούς και κλιματικούς στόχους της χώρας έως το 2030**, ενώ παράλληλα περιλαμβάνει τις βασικές πολιτικές προτεραιότητες που απαιτούνται για την επίτευξή τους.

Συγκεκριμένα, **οι βασικοί στόχοι του ΕΣΕΚ** είναι:

1. Η ενίσχυση της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, ώστε να καταστεί εφικτή η μετάβαση σε μια οικονομία με ουδέτερο κλιματικό αποτύπωμα έως το 2050.
2. Η αύξηση της συμμετοχής των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας.
3. Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, με πιο φιλόδοξους στόχους εξοικονόμησης ενέργειας.
4. Η σταδιακή απολιγνιτοποίηση του τομέα της ηλεκτροπαραγωγής, οδηγώντας σε έναν ριζικό μετασχηματισμό του ενεργειακού τομέα.

Ένας από τους βασικούς στόχους του ΕΣΕΚ είναι η δραστική και οριστική μείωση της συμμετοχής του λιγνίτη στην ηλεκτροπαραγωγή, με έμφαση στην απολιγνιτοποίηση κατά την επόμενη δεκαετία. Ο στόχος είναι η πλήρης απένταξή του από το εγχώριο ενεργειακό σύστημα έως το 2028.

Οι κύριοι άξονες του εθνικού ενεργειακού σχεδιασμού, που στοχεύουν στην επίτευξη των εθνικών στόχων, είναι οι εξής:

1. Η μείωση της ενεργειακής εξάρτησης από εισαγόμενες πηγές.
2. Η μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).
3. Η σημαντική μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) έως το 2050.

4. Η προστασία των τελικών καταναλωτών.

Η μεγαλύτερη πρόκληση για την εθνική ενεργειακή πολιτική είναι η εφαρμογή μέτρων και δράσεων που θα οδηγήσουν σε ουσιαστική εξοικονόμηση ενέργειας. Η επίτευξη αυτού του στόχου θα βασιστεί τόσο στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης όσο και στην αλλαγή της ενεργειακής συμπεριφοράς των καταναλωτών, ανεξάρτητα από τις οικονομικές συνθήκες που, από τη φύση τους, επηρεάζουν τη μείωση των δαπανών και συνεπώς την κατανάλωση ενέργειας.

Το εξεταζόμενο Σχέδιο, στο πλαίσιο της εφαρμογής του, **ενσωματώνει τις βασικές κατευθύνσεις και τους στόχους του ΕΣΕΚ.**

Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας, την εγκατάσταση και χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), καθώς και την προώθηση της ηλεκτροκίνησης, προκειμένου να υποστηρίξει τη βιώσιμη ενεργειακή μετάβαση και την επίτευξη των εθνικών ενεργειακών και κλιματικών στόχων.

Γ.4.2.3 Μακροχρόνια Στρατηγική για το έτος 2050 (ΜΣ 2050)

Η Μακροχρόνια Στρατηγική για το 2050 αποτελεί για την Ελληνική Κυβέρνηση ένα στρατηγικό εργαλείο για την επίτευξη των στόχων της χώρας στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής μετάβασης σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία έως το 2050. Σκοπός της στρατηγικής είναι να συμμετέχει αναλογικά στη συλλογική δέσμευση της Ε.Ε. και να συνεισφέρει στην Πράσινη Συμφωνία, μέσω της επίτευξης των κλιματικών και ενεργειακών στόχων.

Η στρατηγική επικεντρώνεται στον καθορισμό του βέλτιστου ενεργειακού μείγματος και στις διαθέσιμες τεχνολογικές λύσεις που θα επιτρέψουν την προσαρμογή των μέτρων στην τεχνολογική πρόοδο και τη διάρθρωση της κατανάλωσης ενέργειας μέχρι το 2050. Αντικείμενο είναι η εξασφάλιση της οικονομικής ανταγωνιστικότητας και της ενεργειακής μετάβασης με τον πιο οικονομικά αποδοτικό τρόπο, καθώς και η μείωση των εκπομπών CO₂, για τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας.

Η στρατηγική λαμβάνει υπόψη και τα αποτελέσματα της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ). Οι στόχοι περιλαμβάνουν τη συμμετοχή της χώρας στη διαμόρφωση καθαρών και σύγχρονων τεχνολογιών, την ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την εξασφάλιση θέσεων εργασίας υψηλής ποιότητας.

Η μετάβαση σε μια οικονομία κλιματικής ουδετερότητας μέχρι το 2050 αναμένεται να φέρει σημαντικά οφέλη, όπως την παραγωγική ανασυγκρότηση, την προώθηση της βιώσιμης βιοοικονομίας και την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων που βασίζονται στην καινοτομία και την έρευνα. Η στρατηγική στοχεύει στη δημιουργία συνεργειών και στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων, ενώ εξασφαλίζει την κοινωνική δικαιοσύνη στη μετάβαση αυτή.

Το εξεταζόμενο Σχέδιο, στο πλαίσιο της εφαρμογής του, **ενσωματώνει τις βασικές κατευθύνσεις και τους στόχους του (ΜΣ 2050)**

Συγκεκριμένα, συμβάλει στην παραγωγική ανασυγκρότηση, στην προώθηση της βιώσιμης βιοοικονομίας και στην ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων που βασίζονται στην καινοτομία και την έρευνα

Γ.4.2.4 4ο Εθνικό Σχέδιο Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΣΔΕΑ)

Η απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας, δημοσιευμένη στο ΦΕΚ 1001/Β/21.03.2018, εγκρίνει το Εθνικό Σχέδιο Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΣΔΕΑ), το οποίο καθορίζει τις εκτιμώμενες ανάγκες κατανάλωσης ενέργειας, τα προγραμματισμένα μέτρα και τις βελτιώσεις για την επίτευξη των ενεργειακών στόχων της χώρας σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές κατευθύνσεις. Το ΕΣΔΕΑ είναι ένα σημαντικό εργαλείο για την εφαρμογή της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ της ΕΕ, η οποία προβλέπει τη μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας στην ΕΕ κατά 20% μέχρι το 2020 και έναν ακόμα φιλόδοξο στόχο 30% για το 2030.

Η Ελλάδα συμμετέχει στην κοινή δέσμευση της ΕΕ για την επίτευξη αυτών των στόχων, με μέτρα που αποσκοπούν στη μείωση του ενεργειακού κόστους για τους τελικούς καταναλωτές, στην ενίσχυση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού, στην ανταγωνιστικότητα και στη βιωσιμότητα της οικονομίας, καθώς και στη δημιουργία θέσεων εργασίας και μείωση των εκπομπών CO₂.

Το ΕΣΔΕΑ περιλαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα πολιτικής, όπως το Μέτρο 12 για την **Ηλεκτροκίνηση**, το οποίο προωθεί την αγορά ηλεκτρικών οχημάτων και την κατασκευή σημείων φόρτισης, τόσο για ιδιώτες όσο και για δημόσιους φορείς. Ειδικότερα, περιλαμβάνει ευνοϊκά φορολογικά κίνητρα και επιδοτήσεις για την αγορά ηλεκτρικών οχημάτων, καθώς και επιχορήγηση για την κατασκευή δημόσιων και ιδιωτικών σταθμών φόρτισης κυρίως από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Η στρατηγική αυτή συμβαδίζει με τους στόχους της ΕΕ για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα και την προώθηση της ηλεκτροκίνησης, με τον στόχο ένα στα τρία νέα αυτοκίνητα να είναι ηλεκτρικά μέχρι το 2030. Επιπλέον, **το Εθνικό Σχέδιο για την Προώθηση της Ηλεκτροκίνησης (Ν. 4710/2020)** παρέχει επιπλέον κίνητρα για την αγορά ηλεκτρικών οχημάτων και την ανάπτυξη υποδομών φόρτισης.

Οι **βασικοί στόχοι** του σχεδίου περιλαμβάνουν τη σταδιακή μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα και την αποδέσμευση από τις ασταθείς διεθνείς αγορές πετρελαίου, τη μετάβαση σε κινητικότητα χαμηλών εκπομπών και την αύξηση της διείσδυσης των ηλεκτρικών οχημάτων στην αγορά μεταφορών. Επιπλέον, το σχέδιο προωθεί την ανάπτυξη δικτύου υποδομών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, την ενίσχυση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας για επενδύσεις στις υποδομές αυτές και την υιοθέτηση πολιτικών και ρυθμίσεων για την επιτάχυνση της αδειοδότησης αυτών των υποδομών.

Σύμφωνα με το Άρθρο 21 του Ν.4710/2020, το σχέδιο προβλέπει υποχρεωτική εγκατάσταση υποδομής καλωδίωσης σε νέα κτίρια για τη μελλοντική τοποθέτηση σημείων επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, ανάλογα με τον τύπο του κτιρίου και τον αριθμό των θέσεων στάθμευσης.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του ΕΣΔΕΑ, το Μέτρο ΘΕΡΜ5 προωθεί **τη χρήση συστημάτων θέρμανσης και ψύξης από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και συστημάτων συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας για ιδιοκατανάλωση**, στοχεύοντας στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στους τομείς της μεταποίησης, βιοτεχνίας, εμπορίου, υπηρεσιών, τουρισμού και ναυτιλίας.

Τέλος, θεσμοθετημένοι νόμοι, όπως ο Ν.3855/2010 και ο Ν.4122/2013, ενισχύουν την εφαρμογή μέτρων και την εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με τις ευρωπαϊκές οδηγίες για την ενεργειακή απόδοση, καθορίζοντας κατευθυντήριες γραμμές και απαιτήσεις για την ενεργειακή απόδοση κτιρίων και άλλων υποδομών.

Το εξεταζόμενο Σχέδιο είναι απόλυτα εναρμονισμένο με τις κατευθύνσεις και τα μέτρα του Εθνικού Σχεδίου Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΣΔΕΑ). Στην επένδυση θα υιοθετηθούν συγκεκριμένες δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας, βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των κτηριακών υποδομών, εγκατάσταση και χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), καθώς και ενίσχυση της ηλεκτροκίνησης στους χώρους της.

Γ.4.2.5 Εθνικός Κλιματικός Νόμος 2022

Ο **Εθνικός Κλιματικός Νόμος** «Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή» (Ν. 4936/2022, ΦΕΚ/Α/27.5.2022) δημιουργεί ένα συνεκτικό πλαίσιο για τη βελτίωση της κλιματικής ανθεκτικότητας και την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 με περιβαλλοντική, κοινωνική και οικονομική βιωσιμότητα.

Οι πολιτικές και τα μέτρα για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής επικεντρώνονται **στη μείωση των εκπομπών και αύξηση των απορροφήσεων, ενισχύοντας την ασφάλεια δικαίου και διασφαλίζοντας την ομαλή μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα**. Για την επίτευξη του στόχου, θεσπίζονται ενδιάμεσοι στόχοι μείωσης των εκπομπών για το 2030 και το 2040, με στόχο τη μείωση κατά 55% και 80% αντίστοιχα, συγκριτικά με το 1990, σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ).

Ο Εθνικός Κλιματικός Νόμος περιλαμβάνει μέτρα και πολιτικές για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την επίτευξη της αποανθρακοποίησης έως το 2050. **Ειδικότερα, προβλέπει:**

1. Μέτρα για την ενίσχυση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή με το μικρότερο δυνατό κόστος.
2. Ενδιάμεσους στόχους μετριασμού των εκπομπών για το 2030 και το 2040.
3. Δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου.
4. Διαδικασίες αξιολόγησης και αναπροσαρμογής των στόχων.
5. Μέτρα για τον μετριασμό των εκπομπών στους τομείς της ηλεκτροπαραγωγής, του κτιριακού τομέα, των μεταφορών και των επιχειρήσεων.

Επιπλέον, προβλέπεται **η δημιουργία μηχανισμού κατάρτισης προϋπολογισμών άνθρακα για τους βασικούς τομείς της οικονομίας και του συστήματος διακυβέρνησης, προκειμένου να αναληφθούν κλιματικές δράσεις**.

Το εξεταζόμενο Σχέδιο είναι απόλυτα εναρμονισμένο με τις κατευθύνσεις και τα μέτρα του Εθνικού Κλιματικού Νόμου. Συμβάλλει στη μείωση των εκπομπών και στη βιώσιμη ανάπτυξη, ακολουθώντας τις εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές για την κλιματική ουδετερότητα. Ειδικότερα, περιλαμβάνει δράσεις που προωθούν τη χρήση καθαρής ενέργειας, τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος και τη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, ενισχύοντας την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Γ.4.2.6. Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021 – 2027» (ΠΕΚΑ)

Σύμφωνα με το Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία (Νοέμβριος 2020), ο κεντρικός στόχος της ανάπτυξης της Χώρας, κατά τα επόμενα χρόνια εστιάζει **στη συστηματική αύξηση της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας, καθώς και στη στενότερη διασύνδεση της παραγωγής με την τεχνολογία και την καινοτομία, με όρους αειφορίας και βιωσιμότητας.**

Το Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» (ΠΕΚΑ) της περιόδου 2021 – 2027 σχεδιάζεται στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 2 του ΕΣΠΑ 2021 – 2027 για την προώθηση μιας πιο πράσινης Ευρώπης θέτοντας **ως στρατηγικούς στόχους:**

- Την προώθηση της ενεργειακής μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας και χρήση ΑΠΕ για ελαχιστοποίηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
- Την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την πρόληψη και τη διαχείριση κινδύνων που συνδέονται τόσο με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, αλλά και με τις ανθρώπινες παρεμβάσεις στα οικοσυστήματα.
- Την αστική αναζωογόνηση με έμφαση στο δομημένο και φυσικό αστικό περιβάλλον.
- Τη βιώσιμη πολυτροπική αστική κινητικότητα – μικροκινητικότητα.
- Την ικανοποίηση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ε.Ε. στην διαχείριση των στερεών αποβλήτων και υδάτων, ενσωματώνοντας τις παραμέτρους της κυκλικής οικονομίας.
- Τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων.

Τα σημαντικότερα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι :

η αποκατάσταση ρυπασμένων χώρων, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου στα αστικά κέντρα, η δημιουργία ενός αστικού περιβάλλοντος που θα στηρίζεται στην αειφόρο και ισόρροπη ανάπτυξή του, ο σχεδιασμός με βάση περιβαλλοντικές παραμέτρους και με βελτιωμένες συνθήκες διαβίωσης για τον πληθυσμό, η ανάσχεση της αστικής διάχυσης, όπως και η ενίσχυση ευρέων προγραμμάτων αστικών αναπλάσεων, η ανάπτυξη πράσινων και μπλε υποδομών, η βελτίωση του μικροκλίματος και η μείωση των αδιαπέρατων επιφανειών, η δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας και χαμηλών ταχυτήτων κίνησης οχημάτων, η αναβάθμιση της ποιότητας του κτιριακού αποθέματος, και η ενίσχυση της προστασίας της αστικής βιοποικιλότητας.

Το εξεταζόμενο Σχέδιο είναι απόλυτα εναρμονισμένο με τις κατευθύνσεις και τα μέτρα του Σχεδίου Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία και του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» (ΠΕΚΑ) 2021–2027. Συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη και την αειφορία, ενσωματώνοντας πρακτικές που προωθούν τη χρήση καθαρής ενέργειας, τη διατήρηση των φυσικών πόρων και τη βελτίωση του αστικού και φυσικού περιβάλλοντος. Παράλληλα, υποστηρίζει την κυκλική οικονομία, τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την ενίσχυση της βιοποικιλότητας, ενδυναμώνοντας την ανθεκτικότητα της περιοχής στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Γ.4.3 Εθνική Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης για τη Βιοποικιλότητα

Η Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα 2014-2029 και το πενταετές Σχέδιο Δράσης εγκρίθηκαν με την ΥΑ 40332/8.9.2014 (ΦΕΚ Β'2383/2014). Η στρατηγική περιλαμβάνει Γενικούς Στόχους, οι οποίοι εξειδικεύονται περαιτέρω σε Ειδικούς Στόχους και μέσω του πενταετούς προγράμματος δράσης. Οι κύριοι άξονες της στρατηγικής περιλαμβάνουν τη διατήρηση και αποκατάσταση των οικοσυστημάτων, την ενίσχυση της συνεργασίας για την προστασία της βιοποικιλότητας, την προώθηση της συμμετοχής της κοινωνίας στη διατήρησή της και την αποτίμηση των οικοσυστημικών υπηρεσιών. Παράλληλα, δίνεται έμφαση στη διατήρηση του φυσικού κεφαλαίου, στην προστασία από τα ξενικά είδη, στην ενίσχυση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και στην ενσωμάτωση της βιοποικιλότητας στις κοινωνικές και οικονομικές πολιτικές της χώρας.

Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας βασίζεται κυρίως στις Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ, οι οποίες εναρμονίστηκαν στην ελληνική νομοθεσία μέσω Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων (ΚΥΑ). Ο Νόμος 3937/2011 «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» αποτέλεσε σημαντική τομή στη νομοθεσία, θέτοντας τις βάσεις για την αειφόρο διαχείριση και αποτελεσματική διατήρηση της βιοποικιλότητας ως πολύτιμου, αναντικατάστατου και εθνικού κεφαλαίου. Με τον νόμο αυτόν, καθορίστηκαν οι Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (Ε.Ζ.Δ.), οι Ζώνες Ειδικής Προστασίας (Ζ.Ε.Π.) και τα Καταφύγια Άγριας Ζωής (Κ.Α.Ζ.), ενώ για πρώτη φορά ρυθμίστηκαν ειδικά οι περιοχές του εθνικού καταλόγου Natura 2000. Σε συνέχεια αυτών, εκδόθηκαν υπουργικές αποφάσεις όπως η ΚΥΑ Η.Π. 37338/1807/Ε.103 (ΦΕΚ 1495/Β/2010) και η ΚΥΑ Η.Π. 8353/276/Ε103 (ΦΕΚ 415/Β/2012), οι οποίες καθορίζουν μέτρα και διαδικασίες για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων της.

Η στρατηγική της Ελλάδας για το 2050 οραματίζεται μια χώρα όπου η βιοποικιλότητα προστατεύεται αποτελεσματικά και αποκαθίσταται, όχι μόνο για την εγγενή της αξία αλλά και για τη συμβολή της στην οικονομική ευημερία. Ο στόχος της στρατηγικής είναι η ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας, η αναγνώρισή της ως εθνικού κεφαλαίου και η εντατικοποίηση της συμβολής της Ελλάδας στην παγκόσμια προσπάθεια διατήρησης της βιοποικιλότητας. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, έχουν τεθεί 13 στρατηγικές προτεραιότητες, μεταξύ των οποίων είναι η αύξηση της επιστημονικής γνώσης, η διατήρηση του εθνικού φυσικού κεφαλαίου, η ανάπτυξη ενός ισχυρού συστήματος προστατευόμενων περιοχών, η διατήρηση των γενετικών πόρων, η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, η διατήρηση της ποικιλότητας του τοπίου και η αποτίμηση των οικοσυστημικών υπηρεσιών.

Ο Ν. 4685/2020 (ΦΕΚ 92/Α/7-5-2020) προχώρησε στην αναμόρφωση του συστήματος διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών, με τη σύσταση 24 Μονάδων Διαχείρισης, οι οποίες καλύπτουν πλέον όλο το δίκτυο Natura 2000 και άλλες περιοχές περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος. Τα κύρια εργαλεία διακυβέρνησης

περιλαμβάνουν την Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα, το Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας για το δίκτυο Natura 2000, τα Προεδρικά Διατάγματα για τις προστατευόμενες περιοχές, καθώς και τα Σχέδια Διαχείρισης και Δράσης για την προστασία συγκεκριμένων ειδών και τύπων οικοτόπων.

Κεντρική αρχή της πολιτικής διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών είναι η αρμονική συνύπαρξη ανθρώπου και φύσης. Ο αποκλεισμός των ανθρώπινων δραστηριοτήτων δεν θεωρείται βιώσιμη λύση, καθώς η παρουσία και η διαχείριση των φυσικών πόρων από τον άνθρωπο είναι απαραίτητες για τη διατήρηση των οικοσυστημάτων. Η στρατηγική ενσωματώνει μέτρα για τη διατήρηση της χλωρίδας και της πανίδας, την αποτροπή της υποβάθμισης των φυσικών οικοσυστημάτων, καθώς και την προώθηση της επιστημονικής έρευνας, της κοινωνικής ενημέρωσης και της συμμετοχής των πολιτών στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Η εθνική στρατηγική για τη βιοποικιλότητα ευθυγραμμίζεται με τις ευρωπαϊκές πολιτικές και τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας για την προστασία της φύσης. Στο πλαίσιο αυτό, επιδιώκεται η εφαρμογή ολοκληρωμένων δράσεων, η ενίσχυση της ανθεκτικότητας των οικοσυστημάτων, η πρόληψη των επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή και η βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, με στόχο την αειφόρο ανάπτυξη και την εξασφάλιση της ποιότητας ζωής για τις μελλοντικές γενιές.

Το εξεταζόμενο Σχέδιο έχει ενσωματώσει τις κατάλληλες προβλέψεις για την προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, καθώς και για τη διατήρηση της ποικιλότητας του τοπίου και των στοιχείων της υπαίθρου.

Γ.4.4 Δάση

Η εθνική πολιτική για τα δάση βασίζεται στην αρχή της αειφορίας και της ισορροπημένης διαχείρισης, όπως αυτή διατυπώνεται στην Εθνική Στρατηγική για τα Δάση (ΦΕΚ Β' 5351/2018) και σε σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις, όπως ο Ν. 4280/2014 και ο Ν. 3937/2011 για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Κεντρικός στόχος είναι η προστασία και αποκατάσταση των δασικών οικοσυστημάτων, η διασφάλιση της βιοποικιλότητας και η βιώσιμη αξιοποίηση των δασικών πόρων με σεβασμό στις οικολογικές ισορροπίες.

Γ.4.4.1 Εθνική Στρατηγική για τα Δάση με ορίζοντα το 2038

Η Εθνική Στρατηγική για τα Δάση δεν ήταν αποτέλεσμα διεθνούς υποχρέωσης της χώρας, αλλά διαμορφώθηκε με αφορμή την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τα Δάση του 2013, η οποία παροτρύνει τα κράτη-μέλη να ενσωματώσουν τις αρχές και τους στόχους της στα εθνικά τους δασικά προγράμματα. Στην Ελλάδα, η πρόβλεψη για την εκπόνηση μιας Εθνικής Στρατηγικής για τα Δάση καταγράφηκε επίσημα στο άρθρο 60 του Ν. 4280/2014 (ΦΕΚ Α' 159/8.8.2014), με το όνομα «Σχέδιο Στρατηγικής Ανάπτυξης της Δασοπονίας», επισημαίνοντας την ανάγκη ευθυγράμμισης με τη νέα ευρωπαϊκή στρατηγική.

Η διαδικασία διαμόρφωσης της στρατηγικής ξεκίνησε την άνοιξη του 2018, σε συνεργασία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) και της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Προστασίας Περιβάλλοντος της Βουλής. Συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας 36 επιστημόνων και υπηρεσιακών στελεχών, οι οποίοι, μέσα από διαβουλεύσεις, θεματικά εργαστήρια και συνεδριάσεις στη Βουλή, κατέληξαν σε μια τελική αναφορά. Η αναφορά αυτή τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση μέσω της πλατφόρμας oregon.gov.gr τον Αύγουστο του 2018, ενώ τον Νοέμβριο του ίδιου έτους η Εθνική Στρατηγική για τα Δάση εκδόθηκε ως υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 5351/28.11.2018) και έχει ισχύ για 20 χρόνια, από το 2018 έως το 2038.

Η στρατηγική αυτή θέτει τις βάσεις για τη βιώσιμη διαχείριση των δασών, την προστασία τους από φυσικές καταστροφές και παράνομες δραστηριότητες, καθώς και την ενίσχυση της συμβολής τους στη βιοποικιλότητα, στην αποθήκευση άνθρακα και στη στήριξη των τοπικών κοινωνιών. Μέσα από ένα συνδυασμό προστασίας και παραγωγικής αξιοποίησης, επιδιώκεται η διατήρηση και αναβάθμιση του δασικού κεφαλαίου της χώρας, με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των οικοσυστημάτων και τη διασφάλιση της παροχής δασικών οικοσυστημικών υπηρεσιών για τις επόμενες γενιές.

Γ.4.4.2 Ν.998/1979 «Για την προστασία των Δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της χώρας»

Ο Ν. 998/1979 «Για την προστασία των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της χώρας», όπως τροποποιήθηκε από τους Ν. 3208/2003, Ν. 3818/2010, Ν. 3889/2011 και Ν. 4280/2014, αποσκοπεί στην προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων της χώρας ως μέρος του φυσικού περιβάλλοντος. Ο νόμος επιδιώκει την εναρμόνιση αυτής της προστασίας με τα προστατευόμενα δικαιώματα του Συντάγματος, καθώς και με το γενικό δημόσιο συμφέρον.

Σύμφωνα με τον νόμο, τα δάση και οι δασικές εκτάσεις θεωρούνται εθνικό κεφάλαιο, και η προστασία τους αποτελεί υποχρέωση τόσο των κρατικών οργάνων όσο και των πολιτών. Ο γενικός κανόνας για την προστασία αυτών των περιοχών ισχύει ανεξαρτήτως ιδιοκτησίας, και μόνο όταν προκύπτει ανάγκη για εθνική οικονομία, αγροτική εκμετάλλευση ή άλλη χρήση που επιβάλλεται από το δημόσιο συμφέρον μπορεί να επιτραπεί παρέκκλιση από την προστασία τους.

Η προτεινόμενη επένδυση περιλαμβάνει μικρή δασική / χορτολιβαδική έκταση, όπως προκύπτει από τους δασικούς χάρτες. Σύμφωνα με την **Εθνική Στρατηγική για τα Δάση (ΦΕΚ Β' 5351/2018)**, δίνεται έμφαση στη βιώσιμη διαχείριση και προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, αρχή με την οποία η επένδυση ευθυγραμμίζεται πλήρως. Επιπλέον, ο **Ν. 998/1979**, που ρυθμίζει την προστασία των δασών, αναγνωρίζει τα δάση ως εθνικό κεφάλαιο, θέτοντας αυστηρές προϋποθέσεις για τη διαχείρισή τους.

Η επένδυση συμμορφώνεται με το θεσμικό πλαίσιο, ενσωματώνοντας μέτρα διατήρησης της βιοποικιλότητας και αειφόρου χρήσης των φυσικών πόρων, διασφαλίζοντας την ισορροπημένη ανάπτυξη της περιοχής.

Γ.4.5 Υδατικοί Πόροι

Γ.4.5.1 Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμίων (ΣΔΛΑΠ)

Με βάση το Ν. 1739/87, «Διαχείριση των υδατικών πόρων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 201/Α/20.11.1987), με τον οποίο προσδιορίστηκαν τα 14 Υδατικά Διαμερίσματα (ΥΔ) της χώρας, η ΠΝΑΙ ανήκει υδρολογικά στο Υδατικό Διαμέρισμα Νήσων Αιγαίου (ΥΔ 14).

Το Υδατικό Διαμέρισμα Νήσων Αιγαίου (ΕΛ14) απαρτίζεται από όλα τα νησιά των Περιφερειακών Ενοτήτων Ικαρίας, Λέσβου, Λήμνου, Σάμου και Χίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και από τα νησιά των Περιφερειακών Ενοτήτων Άνδρου, **Θήρας**, Καλύμνου, Καρπάθου, Κέας – Κύθνου (εκτός από τη Μακρόνησο), Κω, Μήλου, Μυκόνου, Νάξου, Πάρου, Ρόδου, Σύρου και Τήνου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Γεωγραφικά, το ΥΔ Νήσων Αιγαίου εντάσσεται στην ευρύτερη γεωγραφική ενότητα του Αρχιπελάγους του Αιγαίου, μια γεωγραφική ενότητα που κυριαρχούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της νησιωτικότητας και που διακρίνονται τρεις κύριες ενότητες νησιών, του Ανατολικού Αιγαίου, των Κυκλάδων και των Δωδεκανήσων. Η συνολική έκτασή του ΥΔ ανέρχεται σε 17.957,21 km², εκ των οποίων τα 9.104,68 km² αφορούν στο χερσαίο τμήμα του και τα

8.852,53 km² στα παράκτια Υδατικά Συστήματα (ΥΣ). Η ακτογραμμή του ΥΔ ανέρχεται σε 7.090,76 km (εξαιρουμένων των βραχονησίδων).

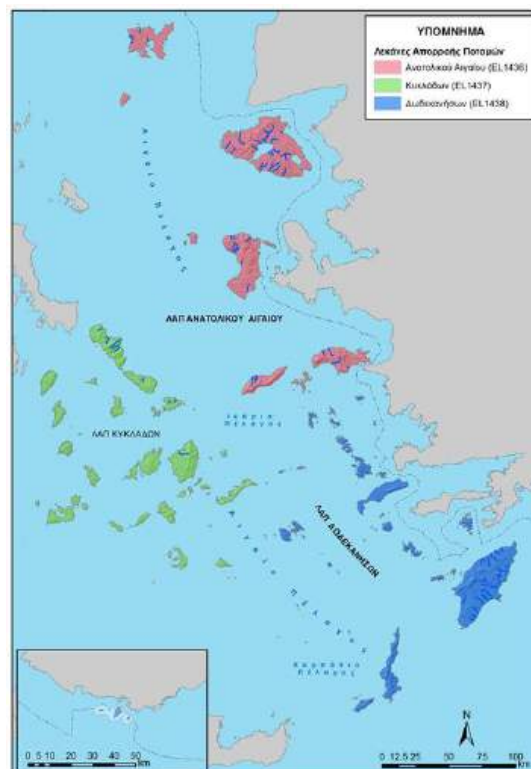
Με την απόφαση 706/16-7-2010 (ΦΕΚ 1383/Β/2010 & ΦΕΚ 1572/Β/2010), της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων «περί καθορισμού των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους» και τις αποφάσεις έγκρισης της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων των 1ων ΣΔΛΑΠ καθορίστηκαν οι σαράντα-έξι (46) Λεκάνες Απορροής Ποταμών, οι οποίες υπάγονται σε δεκατέσσερις (14) Περιοχές Λεκανών Απορροής Ποταμών (που αντιστοιχούν στον όρο Υδατικά Διαμερίσματα του Άρθρου 3 του ΠΔ 51/2007).

Ως «Λεκάνη απορροής ποταμού» ορίζεται η εδαφική έκταση από την οποία αποστραγγίζεται το σύνολο της απορροής (βροχόπτωση ή/ και χιονόπτωση) μιας περιοχής, μέσω του υδρογραφικού δικτύου της (διαδοχικών ρευμάτων, χειμάρρων, ποταμών, και πιθανώς λιμνών) και παροχετεύεται στη θάλασσα μέσω της εκβολής (ή δέλτα) ποταμού.

Το ΥΔ των Νήσων Αιγαίου αποτελεί το 14ο από τα 14 ΥΔ της Χώρας έχει Κωδικό EL14 και αποτελείται από τρεις (3) λεκάνες απορροής.

- Ανατολικού Αιγαίου (EL1436),
- **Κυκλάδων (EL1437),**
- Δωδεκανήσων (EL1438).

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ανήκει στις Λεκάνες Κυκλάδων (EL1437) και Δωδεκανήσων (EL1438).

Χάρτης 2. Λεκάνες Απορροής Ποταμού (ΛΑΠ) του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου
Πηγή: 2η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου Χάρτης 3-1 (EL 14)(26/4/2024)

Ένα Σχέδιο Διαχείρισης (ΣΔ) αποτελεί ένα έγγραφο στρατηγικού σχεδιασμού, το οποίο αντιστοιχεί σε ένα Υδατικό Διαμέρισμα (ΥΔ) και παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες και τις λειτουργικές οδηγίες για μια ολοκληρωμένη διαχείριση των υδάτων εντός μιας λεκάνης απορροής ποταμού.. Τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) περιγράφονται αναλυτικά στο Άρθρο 13 και στο Παράρτημα VII της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, Προγράμματα Μέτρων για την προστασία και αποκατάσταση των υδάτων, σύμφωνα με το Άρθρο 11 και το Παράρτημα VI της Οδηγίας.

Τα ΣΔΛΑΠ καταρτίστηκαν σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του ΠΔ 51/2007 και περιλαμβάνουν όλες τις αναλυτικές πληροφορίες που απαιτούνται από το Άρθρο 13 και το Παράρτημα VII της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Στο ΣΔΛΑΠ γίνεται μια γενική περιγραφή των χαρακτηριστικών των ποταμών, των λιμνών, των παράκτιων υδάτων, των υπόγειων υδάτων και των προστατευόμενων περιοχών που σχετίζονται με τα ύδατα. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται:

- σύνοψη των σημαντικών πιέσεων και επιπτώσεων που ασκούν οι ανθρώπινες δραστηριότητες στα νερά, ο το δίκτυο παρακολούθησης των νερών και τα αποτελέσματα της παρακολούθησης, από τα οποία φαίνεται η οικολογική, η χημική και η ποσοτική κατάσταση των υδάτων,
- κατάλογος των περιβαλλοντικών στόχων που καθορίζονται για τα ύδατα,
- περίληψη της οικονομικής ανάλυσης των χρήσεων του νερού και
- περίληψη των προγραμμάτων μέτρων που θα θεσπιστούν. Επιπλέον, κατ' εφαρμογή του άρθρου 15(3) της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ, υλοποιείται ενδιάμεση έκθεση στην οποία περιγράφεται η πρόοδος που έχει σημειωθεί ως προς την εφαρμογή του προβλεπόμενου προγράμματος μέτρων. Η έκθεση προόδου εφαρμογής των προγραμμάτων μέτρων των ΣΔΛΑΠ συντάσσεται από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων (ΕΓΥ) στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της βάσει του Ν. 3199/2003, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Η Οδηγία, επίσης, προβλέπει την αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ κάθε έξι χρόνια.

Η 1η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ 14 (Νήσων Αιγαίου) εγκρίθηκε με την Αριθμ. Ε.Γ.: οικ. 412 (ΦΕΚ 2019/Β/17.09.2015) (Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, 2021).

Με την υπ' Αριθ. 22 της 29.4.2024 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου εγκρίθηκε η 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου και η αντίστοιχη Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΦΕΚ 87/Α'/2024).

Η 2η αναθεώρηση του εν λόγω ΣΔΛΑΠ αφορά στην επικαιροποίηση και περαιτέρω ανάπτυξη του καταλόγου των σημαντικών πιέσεων, όπως έχουν περιληφθεί στην 1η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ (οικ. 895/21.12.2017, ΦΕΚ 4677/Β'/2017), καθώς και των επιπτώσεών τους ανά Λεκάνη Απορροής και Υδατικό Σύστημα.

Σε ότι αφορά τους διαθέσιμους Υδάτινους Πόρους, τα όρια του κύριου υδροφορέα, ο οποίος βρίσκεται στο κέντρο της νήσου, εκτείνονται, νότια έως τις βόρειες παρυφές του Προφήτη Ηλία, βόρεια έως την περιοχή του ρέματος Καρτεράδος, ενώ ανατολικά και δυτικά έως την θάλασσα. Βάσει του «Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου» (2η Αναθεώρηση) (2015:73), το υπόγειο υδατικό σύστημα της νήσου Θήρας ονομάζεται «Σύστημα Καμαρίου – Φηρών – Εμπορείου» έχει χωριστεί σε τρία τμήματα Α, Β και Γ με κωδικούς EL1400871, EL1400872, EL1400873 GR1400871, GR1400872, GR1400873 και έκταση σε τετραγωνικά χιλιόμετρα (τ.χλμ.) 54.8, 17.6 και 3.4 αντίστοιχα.

Η επένδυση εναρμονίζεται με το **Υδατικό Διαμέρισμα Νήσων Αιγαίου (ΥΔ 14)** και τις διατάξεις του **Ν. 1739/87**, του **Ν. 3199/2003** και της **Οδηγίας 2000/60/ΕΚ**, που προβλέπουν βιώσιμη διαχείριση των υδάτων. Η επένδυση είναι πλήρως συμβατή με τις κατευθύνσεις του ΣΔΛΑΠ, και επένδυση λαμβάνει υπόψη την ανάγκη διατήρησης και αποκατάστασης των οικοσυστημάτων της περιοχής.

Γ.4.5.2 Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ)

Το Σχέδιο Διαχείρισης των Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ) αποτελεί την εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ για κάθε Υδατικό Διαμέρισμα της χώρας και αφορά στο σύνολο των Λεκανών Απορροής Ποταμών του κάθε ΥΔ. Το ΣΔΚΠ αποτελεί τόσο τον κεντρικό μηχανισμό αναφοράς της χώρας προς την ΕΕ όσο και το βασικό εργαλείο προγραμματισμού.

Το ΣΔΚΠ καταρτίζεται σε επίπεδο Υδατικού Διαμερίσματος για τις περιοχές που υπάρχουν δυνητικά κίνδυνοι πλημμύρας ή είναι πιθανόν να σημειωθεί πλημμύρα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ. Στο ΣΔΥΚΠ τίθενται οι στόχοι για τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας εστιάζοντας στη μείωση των δυνητικά αρνητικών συνεπειών που οι πλημμύρες έχουν για την ανθρώπινη υγεία, το περιβάλλον, την πολιτιστική κληρονομιά και την οικονομική δραστηριότητα και επίσης, αν κριθεί σκόπιμο σε διαρθρωτικές πρωτοβουλίες ή/ και στη μείωση των πιθανοτήτων πλημμύρας.

Τα ΣΔΚΠ λαμβάνουν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των περιοχών που καλύπτουν και παρέχουν ενδεδειγμένες λύσεις, ανάλογα με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες των περιοχών αυτών, εξασφαλίζοντας παράλληλα συναφή συντονισμό εντός των περιοχών λεκάνης απορροής ποταμών και προωθώντας την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που έχουν θεσπιστεί με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ για τα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα.

Στο πλαίσιο της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ και της Κ.Υ.Α. Η.Π.31822/1542/Ε103/21.7.2010 έγινε η Προκαταρκτική Αξιολόγηση των Κινδύνων Πλημμύρας σε όλα τα Υδατικά Διαμερίσματα της χώρας, με βάση τα άρθρα 4 και 5 της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ και τα άρθρα 4 (παρ. 2) και 5 της Κ.Υ.Α. Η.Π. 31822/1542/Ε103/21.7.2010. Η μελέτη αυτή εκπονήθηκε το 2012 από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων (ΕΓΥ).

Το πρώτο ΣΔΚΠ του ΥΔ 14 (Νήσων Αιγαίου) εγκρίθηκε με την Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΓρΕΓΥ/41398/336 (ΦΕΚ 2683/Β/6.7.2018) ενώ με την υπ' Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/61528/887/4-6-2025 απόφαση Υπουργού ΠΕΝ εγκρίθηκε η 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου (ΕΛ14) και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

Στο πλαίσιο αυτής της μελέτης προσδιορίστηκαν οι σημαντικές ιστορικές πλημμύρες, από πλευράς επιπτώσεων, και οι Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας..

Εν συνεχεία και για την εφαρμογή των επόμενων σταδίων της Οδηγίας έχουν ανατεθεί από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων, η εκπόνηση 5 μελετών σε επίπεδο Υδατικού Διαμερίσματος, οι οποίες καλύπτουν το σύνολο της χώρας και περιλαμβάνουν για τις Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας, τους Χάρτες Κινδύνου Πλημμύρας, τους Χάρτες Επικινδυνότητας Πλημμύρας και τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας. Σύμφωνα με το Εγκεκριμένο

Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου (ΕΛ 14) ορίστηκαν συνολικά 5 Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (ΖΔΥΚΠ), ως ακολούθως:

- GR14RAK0001 “Χαμηλή ζώνη λεκανών ρεμάτων ανατολικής ακτής νήσου Ρόδου (περιοχή Μάλωνας, Μάσσαρη, Κάλαθος)”
- GR14RAK0002 “Χαμηλή ζώνη λεκανών ρεμάτων βόρειο-ανατολικής ακτής νήσου Ρόδου (περιοχή Αφάντου)”
- GR14RAK0003 “Χαμηλές ζώνες λεκανών ρεμάτων βόρειας ακτής νήσου Ρόδου, από το ύψος των οικισμών Καλαβάρδα έως την πόλη της Ρόδου”
- GR14RAK0004 “Παραθαλάσσια ζώνη βόρειων ακτών νήσου Κω από το ύψος της Αντιμάχειας μέχρι και την πόλη της Κω”
- GR14RAK0005 “Παραθαλάσσια περιοχή Αγ. Προκόπης, Αγ. Άννα και πόλης Νάξου νήσου Νάξου”

(Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, 2021).

Σύμφωνα με το ισχύον ΣΔΚΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου, στην ευρύτερη περιοχή δεν εντοπίζονται Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (Ζ.Δ.Υ.Κ.Π). Επιπλέον η Νήσος Θήρα δεν εντάσσεται στις Ειδικές Περιοχές εκτός Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας, όπως η Ικαρία, η Άνδρος, η Ίος, η Κέα, η Σέριφος, η Σίφνος, η Πάρος, η Αντίπαρος, η Σύρος και η Τήνος, που εξετάστηκαν στο πλαίσιο του ΣΔΚΠ, λόγω σημαντικών πλημμυρικών συμβάντων.

Κατ’ επέκταση και στην ευρύτερη περιοχή της Βλυχάδας Μεγαλοχωρίου που εξετάζεται, δεν διαπιστώνεται Δυνητικά Υψηλός Κίνδυνος Πλημμύρας.

Η επένδυση εντάσσεται στο Υδατικό Διαμέρισμα Νήσων Αιγαίου (ΥΔ 14), όπου ισχύουν τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ), όπως ορίζει η Οδηγία 2007/60/ΕΚ. Παρόλο που η Θήρα δεν περιλαμβάνεται στις Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας, η επένδυση συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη το ιδιαίτερο νησιωτικό περιβάλλον και τις πιθανές επιπτώσεις από ακραία καιρικά φαινόμενα. Η ανάπτυξη μέτρων ανθεκτικότητας και αποστράγγισης αποτελεί βασικό στοιχείο για τη βιωσιμότητα του έργου, διασφαλίζοντας την προστασία της περιοχής από πλημμυρικά φαινόμενα και προάγοντας τη συμβατότητά του με τις πολιτικές διαχείρισης υδάτων της περιοχής.

Η περιοχή εφαρμογής του ΕΣΧΑΣΕ εντοπίζεται εκτός Ζώνης Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας. Σε κάθε περίπτωση, θα ληφθούν υπόψη οι κατευθύνσεις του ΣΔΚΠ αναφορικά με τον ορθό σχεδιασμό του έργου (π.χ. οριοθετήσεις ρεμάτων που διέρχονται εντός του γηπέδου της εξεταζόμενης επένδυσης, ανάπτυξη του συνόλου των προτεινόμενων δραστηριοτήτων και χρήσεων εκτός της ζώνης πλημμύρας των προς οριοθέτηση ρεμάτων, σχεδιασμός ολοκληρωμένου δικτύου ομβρίων υδάτων και αντιπλημμυρικής προστασίας κλπ.), καθώς επίσης ληφθούν υπόψη και τα στοιχεία σχετικά με τον κίνδυνο πλημμύρας από ανύψωση της μέσης στάθμης της. Κατά τα λοιπά, η εξεταζόμενη επένδυση δεν παρουσιάζει κάποιου είδους ασυμβατότητα με το εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας του ΥΔ Ν Αιγαίου.

Γ.5 Γενικά και Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια

Γ.5.1 Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης

Το Γενικό Πλαίσιο στοχεύει στη διαμόρφωση ενός χωρικού προτύπου ανάπτυξης, στο πλαίσιο των αρχών της αειφορίας, που θα είναι αποτέλεσμα μιας συνθετικής, ισόρροπης, θεώρησης στο χώρο παραμέτρων που προωθούν την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της χώρας και ενισχύουν την κοινωνική και οικονομική συνοχή και την ανταγωνιστικότητα.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Μεταξύ άλλων επιδιώκεται: Η διαφύλαξη – προστασία του περιβάλλοντος και κατά περίπτωση η αποκατάσταση ή/και ανάδειξη των ευαίσθητων στοιχείων της φύσης, της πολιτιστικής κληρονομιάς και του τοπίου.

Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται:

- Στον περιορισμό παραγόντων υποβάθμισης του χώρου, όπως η υπέρμετρη αστική εξάπλωση και η διάσπαρτη δόμηση.
- Στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, στην πρόληψη της ρύπανσης καθώς και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Αναφορικά με τον τουρισμό, οι βασικοί στόχοι – επιδιώξεις του Γενικού Πλαισίου συμπυκνώνονται στα εξής:

- Ορθολογική οργάνωση και ανάπτυξη του τομέα του τουρισμού στο πλαίσιο της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας (γεωγραφική θέση, κλίμα, πολυνησιακός χαρακτήρας, μήκος και ποιότητα ακτών, ποικιλία και έντονη εναλλαγή της μορφής και του είδους των πόρων, πυκνότητα και ποικιλία περιοχών ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και πλούσιο πολιτιστικό κεφάλαιο).
- Βελτίωση της απόδοσης και της ανταγωνιστικότητας του τομέα με την προσαρμογή και τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος και του σχεδιασμού στα νέα δεδομένα και τάσεις της τουριστικής αγοράς. Προώθηση νέων μορφών τουρισμού που αναμένεται να συμβάλουν και στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.
- Διάχυση της τουριστικής δραστηριότητας και των αποτελεσμάτων της σε νέες περιοχές και προώθηση της ισόρροπης και αειφόρου ανάπτυξης σύμφωνα με τις φυσικές, πολιτιστικές, οικονομικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής.
- Περιβαλλοντική αναβάθμιση των περιοχών τουριστικού ενδιαφέροντος.
- Εξασφάλιση της προστασίας και της βιωσιμότητας των πόρων.

Βάσει των ανωτέρω στόχων – επιδιώξεων, δίδονται οι ακόλουθες κατευθύνσεις, οι οποίες εξειδικεύονται στο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό:

Ανάληψη ενεργειών και υιοθέτηση δράσεων που συνδέονται με την εξυπηρέτηση του τουρισμού βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε περιοχής, της έντασης και του είδους της τουριστικής δραστηριότητας, της γεωμορφολογίας και της ευαισθησίας των πόρων.

Οι ενέργειες και δράσεις αυτές αφορούν κυρίως στα εξής:

1. Αναβάθμιση της εικόνας των τουριστικών προορισμών προκειμένου να καταστούν ελκυστικότεροι και ασφαλέστεροι, με την ανάδειξη στοιχείων ταυτότητας και οργάνωση του, ατύπως διαμορφωμένου οικιστικά, εξωαστικού χώρου κ.ά.
2. Προστασία, ανάδειξη και αποκατάσταση του περιβάλλοντος και του τοπίου (προστασία φυσικού περιβάλλοντος, αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, δημιουργία πολιτιστικών χώρων, δικτύων μονοπατιών και διαδρομών). Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να ληφθεί για την τουριστική ανάπτυξη των νησιών, τα οποία πρέπει να διατηρήσουν το, χαμηλής επιβάρυνσης, πλούσιο περιβάλλον, τα πολιτιστικά στοιχεία και την ποιότητα ζωής. Η προστασία και ανάδειξη του φυσικού δομημένου και πολιτιστικού περιβάλλοντος των νησιών είναι το κυριότερο συγκριτικό τους πλεονέκτημα.
3. Περιορισμό της διάσπαρτης εκτός σχεδίου δόμησης τουριστικών εγκαταστάσεων σε ευαίσθητες περιοχές (Natura 2000, ορεινός χώρος, μικρά νησιά με χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης).
4. Επιτάχυνση του ρυθμού ανανέωσης της τουριστικής προσφοράς στην κατεύθυνση της αναβάθμισης, της χωρικής και χρονικής διεύρυνσης και του εμπλουτισμού της τουριστικής δραστηριότητας καθώς και της εξαρχής **ανάπτυξης επιλεγμένων ειδικών μορφών τουρισμού με ηπιότερα κατά κύριο λόγο χαρακτηριστικά** τόσο λόγω του βαθμού ωρίμανσης του τουριστικού προϊόντος στη χώρα όσο και του διεθνούς ανταγωνισμού.
5. Διασύνδεση και διάχυση των αποτελεσμάτων του τουρισμού στους λοιπούς τομείς της οικονομίας και κυρίως στον πρωτογενή.
6. Δημιουργία σταθερού πλαισίου κανόνων για τη χωροθέτηση επιχειρήσεων που σχετίζονται με τον τουρισμό και τη διαμόρφωση πρόσφορων συνθηκών για την προσέλκυση σημαντικών, για την εθνική οικονομία, τουριστικών επενδύσεων.

Σύμφωνα με το άρθρο 9 για τη χωρική οργάνωση και ανάπτυξη του ορεινού, παράκτιου, νησιωτικού και αγροτικού χώρου, καθώς και των παραμεθόριων περιοχών δίδεται η γενική κατεύθυνση της διαφύλαξης της πλούσιας βιοποικιλότητας και των τοπίων που αποτελούν βασικά στοιχεία έλξης και, επομένως, συγκριτικά πλεονεκτήματα των περιοχών αυτών, καθώς και της αρμονίας του ανθρωπογενούς με το φυσικό περιβάλλον, που αποτελεί προϋπόθεση ποιότητας ζωής.

Προς τούτο, κατά τον σχεδιασμό, πρέπει να γίνονται σεβαστές η κλίμακα του χώρου και η δυναμική αναπαραγωγής του φυσικού περιβάλλοντος και να λαμβάνεται υπόψη η φέρουσα ικανότητα των οικοσυστημάτων.

Το προτεινόμενο έργο σχετίζεται με:

1. Την ανάγκη προστασίας και ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος ως βασικό στοιχείο έλξης και επομένως συγκριτικό τουριστικό πλεονέκτημα της ευρύτερης περιοχής.
2. Τον περιορισμό της διάσπαρτης εκτός σχεδίου δόμησης τουριστικών εγκαταστάσεων σε ευαίσθητες περιοχές.
3. Την ανάγκη σεβασμού της κλίμακας του χώρου.
4. Την ανάγκη σεβασμού της φέρουσας ικανότητας των οικοσυστημάτων.
5. Την **ανάπτυξη επιλεγμένων ειδικών μορφών τουρισμού με ηπιότερα κατά κύριο λόγο χαρακτηριστικά**

Επίσης σχετίζεται με:

- Την ανάγκη ιδιαίτερης προσοχής για τους υδάτινους πόρους.
- Τη διατήρηση των απαραίτητων ζωνών ελεύθερης πρόσβασης και αναψυχής των πολιτών στην περιοχή του σχεδίου.
- Την ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων.
- Τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη.
- Την αποφυγή εγκαταστάσεων πολύ μεγάλης κλίμακας, λαμβάνοντας υπόψη τις καλές πρακτικές.

Γ.5.2 Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό (ΦΕΚ 1138/Β/11.06.2009, ΦΕΚ 3155Β/12-12 2013)

Το **Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό** (ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού) εκπονήθηκε με σκοπό τη **διαμόρφωση ενός βιώσιμου και ανταγωνιστικού τουριστικού μοντέλου**, το οποίο θα συνδυάζει την οικονομική ανάπτυξη με την **προστασία του περιβάλλοντος** και τη **διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς**. Το αρχικό πλαίσιο εγκρίθηκε το 2009, ωστόσο, μετά από αναθεωρήσεις και νομικές προκλήσεις, το 2013 εγκρίθηκε νέο σχέδιο, το οποίο όμως ακυρώθηκε από το Συμβούλιο της Επικρατείας το 2015 για τυπικούς λόγους. Παρόλα αυτά, η **τουριστική ανάπτυξη συνεχίζεται στη χώρα** βάσει των υφιστάμενων περιφερειακών και τοπικών χωροταξικών σχεδίων.

Οι βασικοί στόχοι του Ειδικού Πλαισίου επικεντρώνονται στη **μετάβαση** από τον μαζικό, μονοθεματικό και χαμηλής οικονομικής απόδοσης τουρισμό σε ένα **ποιοτικό, διαφοροποιημένο και πολυθεματικό τουριστικό προϊόν**, το οποίο θα βασίζεται στην **αξιοποίηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων** κάθε περιοχής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην **άμβλυνση της εποχικότητας** και στην αύξηση της **μέσης δαπάνης ανά επισκέπτη**, μέσα από τη δημιουργία **υψηλής ποιότητας ξενοδοχειακών καταλυμάτων**, τη διείσδυση **διεθνών τουριστικών brands** και την ανάπτυξη **σύγχρονων τουριστικών προϊόντων**, όπως η **τουριστική κατοικία και τα σύνθετα τουριστικά καταλύματα**.

Παράλληλα, το ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού στοχεύει στη **χωρική διεύρυνση των τουριστικών δραστηριοτήτων**, με την ανάπτυξη νέων προορισμών πέραν των ήδη τουριστικά ανεπτυγμένων περιοχών, ενώ προβλέπει την **προστασία του φυσικού περιβάλλοντος** μέσα από την ενίσχυση των υποδομών και τη **δημιουργία ζωνών τουρισμού-αναψυχής**. Επιπλέον, επιδιώκει τον περιορισμό της διάσπαρτης τουριστικής δόμησης εκτός σχεδίου και την καθιέρωση **οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων**, ώστε να εξασφαλίζεται η **ισόρροπη ανάπτυξη** χωρίς υπερβολική επιβάρυνση των φυσικών πόρων.

Ένας ακόμα σημαντικός άξονας είναι η **προστασία των υδατικών πόρων, του εδάφους και της βιοποικιλότητας**, καθώς και η ανάδειξη του **πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος** μέσα από την ανάπτυξη ολοκληρωμένων τουριστικών προγραμμάτων. Προβλέπεται, επίσης, η **ανάδειξη παραδοσιακών οικισμών, αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών τόπων**, καθώς και η ενίσχυση του **πολιτιστικού και αγροτουρισμού**.

Τέλος, το πλαίσιο προωθεί τη **βελτίωση των τουριστικών και κοινωνικών υποδομών**, διασφαλίζοντας την **προσβασιμότητα και την εξυπηρέτηση των επισκεπτών**, ενώ παράλληλα ενισχύει τη **συνεργασία μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα** για την τουριστική αξιοποίηση της **δημόσιας περιουσίας** και την προσέλκυση **επενδύσεων υψηλών προδιαγραφών**.

Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό (ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού) εκπονήθηκε για τη διαμόρφωση ενός βιώσιμου και ανταγωνιστικού τουριστικού μοντέλου, το οποίο θα συνδυάζει την οικονομική ανάπτυξη, την προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Το πλαίσιο στοχεύει στη μετάβαση από τον μαζικό, μονοθεματικό τουρισμό σε ένα διαφοροποιημένο, πολυθεματικό και ποιοτικά αναβαθμισμένο τουριστικό προϊόν, που θα εκμεταλλεύεται τους φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους κάθε περιοχής, θα μειώνει την εποχικότητα και θα αυξάνει τη μέση δαπάνη των επισκεπτών.

Παράλληλα, **το νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό, που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση στις 3 Ιουλίου 2024**, εισάγει έναν νέο σχεδιασμό για τον τουρισμό, κατηγοριοποιώντας τις περιοχές ανάλογα με τον βαθμό ανάπτυξής τους. Σύμφωνα με τη νέα στρατηγική, οι τουριστικά κορεσμένες περιοχές της χώρας είναι μόλις 18, με τις Κυκλάδες να περιλαμβάνουν τη Μύκονο, τη Σαντορίνη, την Ερμούπολη στη Σύρο και τη χώρα της Τήνου ως περιοχές «ελέγχου». Σε αυτές τις περιοχές, αν και δεν τίθενται περιορισμοί στην περαιτέρω τουριστική ανάπτυξη, προβλέπεται ότι οι νέες τουριστικές κλίνες πρέπει να είναι μόνο 4 ή 5 αστέρων και να καταλαμβάνουν τουλάχιστον 16 στρέμματα.

Εκτός από τις κορεσμένες περιοχές, το νέο πλαίσιο αναγνωρίζει και άλλες κατηγορίες ανάπτυξης. Οι «ανεπτυγμένες περιοχές», στις οποίες περιλαμβάνονται η Πάρος, η Αντίπαρος, η Σίφνος, η Νάξος (δυτικό τμήμα), η Ίος και η Φολέγανδρος, επιτρέπουν νέες τουριστικές κλίνες 4 ή 5 αστέρων με ελάχιστη αρτιότητα 12 στρεμμάτων. Οι «αναπτυσσόμενες περιοχές», όπως η Άνδρος, η Κέα, η Κύθνος, η Μήλος και η Αμοργός, παρουσιάζουν προοπτικές ανάπτυξης, ενώ στις «περιοχές με δυνατότητα ανάπτυξης», όπως η Κίμωλος και η Ανάφη, αναμένεται σταδιακή τουριστική ενίσχυση. Τέλος, περιοχές όπως η Δρυμαλία στη Νάξο χαρακτηρίζονται ως μη αναπτυγμένες, υποδηλώνοντας χαμηλή τουριστική ανάπτυξη και διατήρηση του φυσικού χαρακτήρα τους.

Αξιοσημείωτο είναι ότι για την κατάταξη των περιοχών ελήφθη υπόψη η αναλογία τουριστικών κλινών προς τον μόνιμο πληθυσμό, χωρίς να συμπεριληφθούν τα καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης (Airbnb), τα οποία παίζουν καθοριστικό ρόλο στην πραγματική τουριστική επιβάρυνση.

Η στρατηγική αυτή στοχεύει στη βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού, στην οριοθέτηση της τουριστικής εξάπλωσης και στην οργάνωση της χωροθέτησης νέων τουριστικών επενδύσεων, διατηρώντας μια ισορροπία μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης και περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Το προτεινόμενο σχέδιο ευθυγραμμίζεται με το **Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό (2024)**, καθώς η Σαντορίνη ανήκει στις **τουριστικά κορεσμένες περιοχές**, όπου απαιτούνται υψηλές ποιοτικές προδιαγραφές και βιώσιμες παρεμβάσεις. Η επένδυση στηρίζεται στην **ανάπτυξη υποδομών 4 και 5 αστέρων**, όπως προβλέπει το νέο πλαίσιο, στην **χωρική διεύρυνση των τουριστικών δραστηριοτήτων**, επιδιώκει τον περιορισμό της διάσπαρτης τουριστικής δόμησης εκτός σχεδίου και την καθιέρωση **οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων** και στοχεύει στη **μετάβαση** από τον μαζικό, μονοθεματικό και χαμηλής οικονομικής απόδοσης τουρισμό σε ένα **ποιοτικό, διαφοροποιημένο και πολυθεματικό τουριστικό προϊόν**, ενώ παράλληλα προωθεί τη **βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη** μέσω της προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Ενσωματώνει σύγχρονες πρακτικές, όπως **ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και αναβάθμιση υποδομών**, εξασφαλίζοντας ότι η τουριστική δραστηριότητα θα είναι οργανωμένη και προσαρμοσμένη στις ανάγκες του νησιού.

Γ.5.3 Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ

Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 49828/2008 ΚΥΑ (ΦΕΚ 2464/Β). Σύμφωνα με το άρθρο 1 σκοπός του πλαισίου είναι:

1. Η διαμόρφωση πολιτικών χωροθέτησης έργων ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ ανά κατηγορία δραστηριότητας και κατηγορία χώρου.
2. Η καθιέρωση κανόνων και κριτηρίων χωροθέτησης που θα επιτρέπουν αφενός την δημιουργία βιώσιμων εγκαταστάσεων ΑΠΕ και αφετέρου την αρμονική ένταξή τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον.
3. Η δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού χωροθέτησης των εγκαταστάσεων ΑΠΕ, ώστε να μπορέσει να ανταποκριθεί στους στόχους των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.

Με την άνω ΚΥΑ τίθενται κριτήρια χωροθέτησης εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας. Τα κριτήρια αυτά σύμφωνα με το άρθρο 17 είναι:

1. Ως περιοχές προτεραιότητας για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας μπορεί ενδεικτικά να θεωρηθούν οι περιοχές που είναι άγονες ή δεν είναι υψηλής παραγωγικότητας και κατά προτίμηση αθέατες από πολυσύχναστους χώρους και με δυνατότητες διασύνδεσης με το Δίκτυο ή το Σύστημα. Ειδικότερα, για τα νησιά πλην Κρήτης και Εύβοιας είναι επιθυμητή η κατά προτεραιότητα χωροθέτηση μικρών εγκαταστάσεων, όπως αυτές προβλέπονται στο άρθρο 2 παρ. 4, 4, 8 παρ.8 του Ν. 3468/2006 και στο άρθρο 2 της υπ' αριθμ. 19500/2004 κοινής υπουργικής απόφασης.
2. Ως ζώνες αποκλεισμού για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας, δηλαδή ζώνες στις οποίες πρέπει να αποκλείεται η εγκατάστασή τους, ορίζονται οι εξής κατηγορίες περιοχών:
 - Τα κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και τα άλλα μνημεία μείζονος σημασίας της παρ. 5 ββ) του άρθρου 50 του Ν. 3028/2002, καθώς και οι οριοθετημένες αρχαιολογικές ζώνες προστασίας Α που έχουν καθορισθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 91 του Ν. 1892/1991 ή καθορίζονται κατά τις διατάξεις του Ν. 3028/2002.
 - Οι περιοχές απολύτου προστασίας της φύσης και του τοπίου που καθορίζονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 19 παρ. 1 και 2 και 21 του Ν. 1650/1986.

- Οι πυρήνες των Εθνικών Δρυμών, τα κηρυγμένα μνημεία της φύσης και τα αισθητικά δάση που δεν περιλαμβάνονται στις περιοχές της προηγούμενης περιπτώσεως β'.
 - Οι οικοτόποι προτεραιότητας περιοχών της Επικράτειας που έχουν ενταχθεί στον κατάλογο των τόπων κοινοτικής σημασίας του δικτύου NATURA 2000 σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 2006/613/ΕΚ απόφαση της Επιτροπής (ΕΕ L 259 της 21.9.2006, σ. 1).
 - Τα δάση και οι γεωργικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 56 του Ν. 2637/1998, όπως ισχύουν.
 - Άλλες περιοχές ή ζώνες που υπάγονται σήμερα σε ειδικό καθεστώς χρήσεων γης, βάσει του οποίου δεν επιτρέπεται η χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας και για όσο χρόνο ισχύουν.
3. Ειδικώς για την εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών Σταθμών σε πολυσύχναστους χώρους πρέπει, στο πλαίσιο της σχετικής περιβαλλοντικής αδειοδότησης, να καθορίζονται τα κατά περίπτωση κατάλληλα μέτρα για να μην υπάρχει οπτική όχληση.
4. Οι αποστάσεις των εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας από τις ζώνες αποκλεισμού και οι ειδικότεροι όροι χωροθέτησης των συνοδευτικών τους έργων καθορίζονται, κατά περίπτωση, στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Το εξεταζόμενο Σχέδιο είναι απόλυτα εναρμονισμένο με τις κατευθύνσεις του **Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας**, καθώς λαμβάνει υπόψη την ανάγκη βιώσιμης χωροθέτησης των ενεργειακών εγκαταστάσεων. Ειδικότερα, η επένδυση στη Σαντορίνη προωθεί τη χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας με σεβασμό στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, ενσωματώνοντας σύγχρονα πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης και ενεργειακής αποδοτικότητας. Παράλληλα, λαμβάνει υπόψη τις ζώνες αποκλεισμού και τις ειδικές προϋποθέσεις εγκατάστασης, διασφαλίζοντας ότι η ανάπτυξη των ενεργειακών υποδομών δεν θα επηρεάσει αρνητικά την πολιτιστική κληρονομιά και την τοπική βιοποικιλότητα.

Γ.5.4 Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Με βάση την εισηγητική έκθεση του υπό έκδοση Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου(ΠΧΠ) της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου οι βασικοί σκοποί του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου(ΠΧΠ) της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου συνίστανται:

- Στην απόκτηση ενός επικαιροποιημένου ολοκληρωμένου χωρο – αναπτυξιακού Σχεδίου της Περιφέρειας, με αναπτυξιακές – οικονομικές, χωροταξικές – περιβαλλοντικές και πολεοδομικές – οικιστικές κατευθύνσεις σε χρονικό ορίζοντα δεκαπενταετίας.
- Στην ανάδειξη της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου συνολικά και κάθε διακριτής μονάδας αυτοτελώς σε έναν αξιοβίωτο τόπο μόνιμης διαβίωσης για διάφορες κοινωνικοοικονομικές πληθυσμιακές ομάδες. Ο στόχος αυτός αποτελεί συνισταμένη ειδικών στόχων και επιδιώξεων που απορρέουν από την διέπουσα «φιλοσοφία» της αειφόρου ανάπτυξης, ενώ ταυτόχρονα συμβάλλει στην επίτευξη προγραμματικών στόχων που εμπεριέχονται στην ευρωπαϊκή αναπτυξιακή πολιτική.

Η επίτευξη του σκοπού αυτού προϋποθέτει την διατήρηση και συνετή διαχείριση των φυσικών, πολιτιστικών και παραγωγικών πόρων και την συνεχή επιμόρφωση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.

Επιπλέον, **στόχοι** που υποστηρίζουν την αιφορική εξελικτική πορεία της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και την εφαρμοσιμότητα / αποτελεσματικότητα του ΠΧΠ είναι οι ακόλουθοι:

- Ενίσχυση της εξωστρέφειας και ανταγωνιστικότητας της Περιφέρειας σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, μέσω της μεταστροφής των αδυναμιών που συνεπάγεται η νησιωτικότητα σε συγκριτικά πλεονεκτήματα και της περαιτέρω ενδυνάμωσης πόλων διεθνούς αναγνωρισιμότητας.
- Σταδιακή ελαχιστοποίηση των εξαρτήσεων και προσέγγιση της αυτάρκειας σε ορισμένους τομείς.
- Ανάπτυξη εσωτερικών δικτύων συνεργασίας/συμπληρωματικής λειτουργίας, με έμφαση στη μείωση της αναποτελεσματικότητας και την εξοικονόμηση ανθρώπινων και άλλων πόρων και απώτερο στόχο την άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών και ενδονησιωτικών ανισοτήτων (κοινωνική και οικονομική συνοχή). Η εδαφική συνοχή εκ των πραγμάτων είναι ανέφικτη στο νησιωτικό χώρο.
- Αποδοτική χρήση όλων των φυσικών και πολιτισμικών πόρων της Περιφέρειας με γνώμονα το μέγιστο βαθμό προστασίας και διατήρησης της βιοποικιλότητας αυτού του κεφαλαίου και την καθιέρωση δυναμικών δεικτών παρακολούθησης.
- Θωράκιση έναντι της περιβαλλοντικής τρωτότητας (ενδεικτικά: ανύψωση στάθμης θαλασσών, ερημοποίηση, μείωση βιοποικιλότητας – ξενικά είδη, έκθεση σε κινδύνους π.χ. τσουνάμι, σεισμούς, πλημμύρες, πυρκαγιές, ρύπανση/μόλυνση), οφειλόμενης σε εξωγενείς και ενδογενείς παράγοντες, φυσικούς και ανθρωπογενείς.
- Αναβάθμιση και ανάδειξη φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.
- Ενίσχυση του ρόλου του Νοτίου Αιγαίου ως κορυφαίου προορισμού του τουρισμού εμπειρίας παγκοσμίως, μέσω της υιοθέτησης μιας στρατηγικής βιώσιμης ανάπτυξης, διαφοροποίησης του προϊόντος και δημιουργίας ταυτότητας προορισμού.
- Προώθηση, κατά προτεραιότητα, της έρευνας και εφαρμογής καινοτομικών μεθόδων στους τομείς:
 - Της εργασίας, ιδιαίτερα κατά τους χειμερινούς μήνες.
 - Της πρωτογενούς δραστηριότητας, με σκοπό την αύξηση της παραγωγικότητας.
 - Της παραγωγής (μορφές, συνδυαστικότητα, τεχνολογίες) και διαχείρισης (εξοικονόμηση) ενέργειας.
 - Της χρήσης των υδατικών πόρων.
 - Της επεξεργασίας/διαχείρισης υγρών και στερεών αποβλήτων.
 - Της προστασίας της ακτογραμμής και της διαχείρισης της παράκτιας ζώνης.
 - Της διαχείρισης του θαλάσσιου χώρου.
- Διάδοση/διείσδυση και διεύρυνση του φάσματος των εφαρμογών της τηλεματικής (ΤΠΕ), με έμφαση στους τομείς της υγείας (τηλεϊατρική), της εκπαίδευσης, της διοίκησης και των υπηρεσιών, του αγροδιατροφικού τομέα, της μεταποίησης, του εμπορίου και του τουρισμού/Ανάπτυξη κέντρων τηλεργασίας.
- Έξυπνη εξειδίκευση.
- Δημιουργία ικανοποιητικών συνθηκών για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και προσανατολισμός αυτής σε καινοτομικές κατευθύνσεις, ιδιαίτερα σε κλάδους με ισχυρή παρουσία και συγκριτικά

- πλεονεκτήματα του συγκεκριμένου χώρου (πρωτογενής τομέας/τοπικά προϊόντα ΠΟΠ, ΠΓΕ, βιολογικά, ειδικές μορφές τουρισμού).
- Συμβολή στη βελτιστοποίηση της σχέσης μεταξύ των τριών βασικών στόχων του αειφορικού χωροταξικού σχεδιασμού: ισόρροπη ανταγωνιστικότητα – ανάπτυξη, κοινωνική – οικονομική συνοχή, περιβαλλοντική προστασία (βιώσιμη διαχείριση).
 - Ενσωμάτωση της προστασίας του περιβάλλοντος και του τοπίου σε όλες τις επιμέρους πολιτικές με χωρική διάσταση.
 - Προώθηση της σύζευξης του οικονομικού – χωρικού σχεδιασμού, στη συγκυρία της τρέχουσας (2014 – 2020) και της νέας προγραμματικής περιόδου (2021 – 2027), με απώτερο στόχο την αποτελεσματικότερη οριζόντια διασύνδεση των τομεακών πολιτικών και τη βελτιστοποίηση της συνέργειας των χρηματοδοτούμενων δράσεων/έργων.
 - Εναρμόνιση και ανάδραση (προτάσεις τροποποίησης) με τα ισχύοντα υπερκείμενα Πλαίσια [Γενικό (ΦΕΚ 128/Α'/3.07.2008) και Ειδικά Πλαίσια για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ 2464/Β'/03.12.2008), τη Βιομηχανία (ΦΕΚ 151/ΑΑΠ/13.04.2009), τις Υδατοκαλλιέργειες (ΦΕΚ 2505/Β'/4.11.2011), τα Καταστήματα Κράτησης (ΦΕΚ 1575/Β'/28.11.2001), τα οποία θεσμοθετήθηκαν σε μεταγενέστερο χρόνο. Παροχή μεθοδολογικού και κατευθυντήριου πλαισίου στα εκπονούμενα Νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό, Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις Ορυκτές Πρώτες Ύλες και το προγραμματιζόμενο προς αναθεώρηση ΕΠΧΣΑΑ για τις ΑΠΕ.
 - Παροχή πλαισίου κατευθύνσεων στα υποκείμενα επίπεδα χωρικού σχεδιασμού και σε προγράμματα/σχέδια/επενδύσεις με χωρική διάσταση.

Το εξεταζόμενο Σχέδιο ευθυγραμμίζεται με το **Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΠΧΠ) της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου**, καθώς προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη, την προστασία του περιβάλλοντος και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Συμβάλλει στη διατήρηση της φέρουσας ικανότητας των οικοσυστημάτων, στη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος και στη βελτίωση της προσβασιμότητας των νησιών. Παράλληλα, ενισχύει την εξωστρέφεια, αξιοποιεί την καινοτομία και διασφαλίζει τη συνοχή με τις αναπτυξιακές πολιτικές της Περιφέρειας.

Γ.5.5 Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Με την υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/69780/4778/27/06/2024 απόφαση του Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας εγκρίθηκε περιβαλλοντικά το Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, κατόπιν αξιολόγησης της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Σχεδίου.

Οι επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον δεν συνδέονται μόνο με τις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες μεταβολές των κλιματικών παραμέτρων, αλλά και με μεταβολές στη συχνότητα και την ένταση εμφάνισης ακραίων καιρικών φαινομένων. Στα πλαίσια του ΠεΣΠΚΑ εξετάστηκαν δύο σενάρια εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου: ένα μετριοπαθές (RCP 4.5) και ένα πιο απαισιόδοξο (RCP 8.5), τα οποία αντανakλούν διαφορετικές πορείες εξέλιξης των παγκόσμιων εκπομπών τις επόμενες δεκαετίες. Τα σενάρια RCP (Representative Concentration Pathways) είναι πρότυπα σενάρια που χρησιμοποιούνται από τη Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) για να περιγράψουν διαφορετικές πιθανές εξελίξεις

των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και, συνεπώς, των συγκεντρώσεων τους στην ατμόσφαιρα μέχρι το τέλος του 21ου αιώνα.

Στη συνέχεια δίνονται στοιχεία των δύο σεναρίων σε όλες τις σχετικές με την κλιματική αλλαγή παραμέτρους.

Θερμοκρασία

Οι κλιματικές προσομοιώσεις με βάση και τα δύο Σενάρια εξέλιξης συγκεντρώσεων ΑΦΘ δείχνουν ως γενικό αποτέλεσμα την αύξηση της μέσης θερμοκρασίας αέρα σε όλη την έκταση της Περιφέρειας της Νοτίου Αιγαίου, όπως φαίνεται και στους χάρτες που ακολουθούν.

Η άνοδος της θερμοκρασίας είναι μεγαλύτερη για το Σενάριο αύξησης των συγκεντρώσεων ΑΦΘ (RCP8.5), αλλά ακόμη και στο Σενάριο σταθεροποίησης (RCP4.5) η αύξηση της μέσης θερμοκρασίας της περιόδου 2071 – 2100 σε σχέση με την περίοδο 1961 – 1990 προσεγγίζει τους 2 °C.

Και στα δύο σενάρια η άνοδος της θερμοκρασίας είναι μεγαλύτερη στα νησιά των Δωδεκανήσων και ειδικά την Ρόδο, και στις Βόρειες Κυκλάδες και μικρότερη στα υπόλοιπα νησιά των Κυκλάδων. Σε εποχική βάση την περίοδο 2021 – 2050 η μεγαλύτερη αύξηση της θερμοκρασίας σε σχέση με το ιστορικό κλίμα και στα δύο Σενάρια αναμένεται κυρίως τους ανοιξιάτικους μήνες, ενώ η μικρότερη άνοδος τους φθινοπωρινούς. Αντίστοιχα την περίοδο 2071 – 2100 μεγαλύτερη αύξηση της θερμοκρασίας σε σχέση με το ιστορικό κλίμα αναμένεται τους χειμερινούς και φθινοπωρινούς μήνες και μικρότερη τους θερινούς και τους ανοιξιάτικους μήνες.

Κατακρημνίσματα

Με βάση τα αποτελέσματα των κλιματικών προσομοιώσεων, που παρουσιάζονται στους χάρτες που ακολουθούν, ο συνολικός υετός που κατακρημνίζεται κατά τη διάρκεια του έτους αναμένεται να μειωθεί σε επίπεδο Περιφέρειας και για τα δύο Σενάρια εξέλιξης συγκεντρώσεων ΑΦΘ.

Η μείωση των ετήσιων κατακρημνισμάτων αναμένεται ότι θα είναι ιδιαίτερα σημαντική στην περίπτωση του Σεναρίου RCP8.5 και ηπιότερη στην περίπτωση του Σεναρίου RCP4.5. Στην περίπτωση του ήπιου Σεναρίου RCP4.5 προβλέπεται σε σχέση με το ιστορικό κλίμα μείωση των κατακρημνισμάτων ως και 5% την περίοδο 2021 – 2050 και ως 10% την περίοδο 2071 – 2100 στο σύνολο της Περιφέρειας. Στην περίπτωση του δυσμενούς Σεναρίου RCP8.5 αναμένονται σημαντικές μειώσεις έως και 8% των ετήσιων κατακρημνισμάτων στο σύνολο σχεδόν της Περιφέρειας, ενώ αναμένεται να είναι μεγαλύτερες κατά το τέλος του 21ου αιώνα, καθώς την περίοδο 2071 – 2100 θα υπερβούν το 20% στο σύνολο σχεδόν της έκτασης της Περιφέρειας.

Οι μεταβολές τους καλοκαιρινούς μήνες λόγω του πολύ χαμηλού ύψους υετού κατά την περίοδο αυτή δεν αναμένεται να είναι σημαντικές σε απόλυτα μεγέθη.

Σχετικά με τις χιονοπτώσεις ιστορικά στην Περιφέρεια δεν παρατηρούνται ούτε πολλές ημέρες χιονοπτώσεων ούτε σημαντικές ποσότητες χιονιού.

Νεφοκάλυψη και Διάρκεια Ηλιοφάνειας

Τα αποτελέσματα των κλιματικών προσομοιώσεων για τα δύο σενάρια δείχνουν μείωση της νεφοκάλυψης μεταξύ 5% και 10% συγκριτικά με το ιστορικό κλίμα και μικρή αύξηση κατά 1% της διάρκειας ηλιοφάνειας σε όλη την έκταση της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και στα δύο εξεταζόμενα Σενάρια εξέλιξης συγκεντρώσεων ΑΦΘ. Η τάση μεταβολής των δύο αυτών παραμέτρων, μείωση μέσης ετήσιας νεφοκάλυψης και αύξηση μέσης ημερήσιας διάρκειας ηλιοφάνειας, συνεπάγεται εν γένει την αύξηση της προσπίπτουσας ακτινοβολίας που φθάνει στην επιφάνεια σε όλη την έκταση της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Περίοδοι ξηρασίας

Με βάση τα αποτελέσματα και των δύο σεναρίων την περίοδο 2021 – 2050 δεν αναμένονται σημαντικές μεταβολές στο μεγαλύτερο τμήμα της Περιφέρειας με εξαίρεση την Κω και τα νησιά των βόρειων Δωδεκανήσων

και τα νησιά των Βόρειων Κυκλάδων όπου αναμένονται μειώσεις της τάξης των 20 – 30 ημερών. Αντίθετα, την περίοδο 2071 – 2100 αναμένεται αύξηση της μέγιστης διάρκειας των ξηρών περιόδων έως και 50 ημέρες στα Δωδεκάνησα (με εξαίρεση την Κω) για το Σενάριο RCP4.5 και στις Κεντρικές και Νότιες Κυκλάδες και τα Βόρεια Δωδεκάνησα για το Σενάριο RCP8.5.

Εκτίμηση κλιματικής τρωτότητας

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της τρωτότητας κάθε τομέα και δραστηριότητας και λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη δυνατότητα προσαρμογής, προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα σχετικά με την ΠΝΑ:

- Οι δραστηριότητες του πρωτογενή τομέα, με εξαίρεση τις εξορυκτικές δραστηριότητες, είναι ιδιαίτερα ευάλωτες (εμφανίζουν υψηλή και ακραία τρωτότητα), τόσο στην αύξηση της μέσης θερμοκρασίας όσο και στην αύξηση της συχνότητας εμφάνισης και της έντασης ακραίων φαινομένων όπως οι καύσωνες και η ξηρασία.
- Ο τομέας της ενέργειας εμφανίζει υψηλή τρωτότητα στην αύξηση της συχνότητας εμφάνισης και της έντασης πολύ θερμών ημερών καθώς επηρεάζουν τη ζήτηση ενέργειας τους θερινούς μήνες
- Η τρωτότητα του τομέα παροχής νερού αξιολογείται υψηλή στη μείωση των κατακρημνισμάτων και στην αύξηση των περιόδων ξηρασίας, καθώς και στην αύξηση τόσο της μέσης θερμοκρασίας όσο και στην αύξηση της συχνότητας εμφάνισης και της έντασης πολύ θερμών ημερών. Επιπλέον οι δραστηριότητες που σχετίζονται με την άρδευση εμφανίζουν υψηλή τρωτότητα στην άνοδο της στάθμης της θάλασσας και οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας υγρών αποβλήτων στην αύξηση της συχνότητας και της έντασης των ακραίων βροχοπτώσεων.
- Ο τομέας του τουρισμού εμφανίζει μέτρια τρωτότητα ως προς τις κλιματικές μεταβολές οι οποίες επηρεάζουν την ελκυστικότητα του.
- Οι παράκτιες περιοχές εμφανίζουν υψηλή τρωτότητα στην άνοδο της στάθμης της θάλασσας, στην εισβολή κυμάτων (surges), στη μείωση των κατακρημνισμάτων και στην αύξηση της περιόδου ξηρασίας.
- Η βιοποικιλότητα, οι υγρότοποι και οι προστατευόμενες περιοχές εμφανίζουν υψηλή έως ακραία τρωτότητα στην αύξηση της θερμοκρασίας, μείωση των βροχοπτώσεων, στην αύξηση της διάρκειας των περιόδων ξηρασίας, στην αύξηση της συχνότητας και της έντασης ακραίων βροχοπτώσεων, ενώ το θαλάσσιο περιβάλλον στην εισβολή κυμάτων.

Τουρισμός

Οι κλιματικές συνθήκες αποτελούν μέρος του πωλούμενου τουριστικού προϊόντος και κατ' επέκταση, το καθιστούν ευάλωτο στην κλιματική αλλαγή. Εκτιμάται ότι η Κλιματική Αλλαγή, με βάση την επίδρασή της στην εξέλιξη του δείκτη τουριστικής ευφορίας ως το τέλος του αιώνα, θα έχει σημαντικές επιπτώσεις για τον ελληνικό τουρισμό, οι οποίες εντοπίζονται κυρίως στη χρονική και περιφερειακή ανακατανομή των αφίξεων τουριστών στη χώρα μας, επομένως και των τουριστικών εισπράξεων. Με τις στενές σχέσεις του με το περιβάλλον και το κλίμα, ο τουρισμός θεωρείται εξαιρετικά ευαίσθητος στην Κλιματική Αλλαγή όπως και οι τομείς της γεωργίας, της αλιείας, της ενέργειας και των μεταφορών με τους οποίους συνδέεται. Υψηλές θερμοκρασίες, ακραία καιρικά φαινόμενα και έλλειψη νερού είναι μόνο μερικές από τις επιπτώσεις που αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά τον κλάδο του τουρισμού (ΕΜΕΚΑ, 2011).

Ιδιαίτερα για την ΠΝΑ η αυξανόμενη συχνότητα ολοένα και υψηλότερων θερμοκρασιών κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, τα ακραία καιρικά φαινόμενα και η έλλειψη νερού είναι μόνο μερικές από τις επιπτώσεις που θα επηρεάσουν σημαντικά τον κλάδο του τουρισμού. Επίσης υπάρχει μεγάλη πιθανότητα μετακίνησης της

τουριστικής περιόδου (για το σύνολο των «μεσογειακών διακοπών») προς την άνοιξη και το φθινόπωρο. Από την πλευρά της προσφοράς, η λειψυδρία, η μείωση της βιοποικιλότητας, οι επιδράσεις στην αισθητική του τοπίου, οι επιδράσεις στην παράκτια ζώνη και στις υποδομές (γενικές και τουριστικές) καθώς και οι επιδράσεις στην αγροτική παραγωγή θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και να αντιμετωπιστούν κατάλληλα. Αναλυτικά οι βασικές επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής στον τομέα του τουρισμού για την ΠΝΑ παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Η αύξηση της θερμοκρασίας έχει ως αποτέλεσμα τις αλλαγές στις τουριστικές περιόδους, τη μείωση του δείκτη ευφορίας των επισκεπτών και κατά συνέπεια του δείκτη βαθμού ικανοποίησης, την αύξηση του ενεργειακού κόστους για τις επιχειρήσεις και τους δημόσιους φορείς και τη μεταβολή των φυσικών πόρων ενός προορισμού. Τα ανωτέρω αναφερόμενα, σε συνδυασμό με τον τουριστικό κορεσμό που παρατηρείται κατά τους καλοκαιρινούς μήνες σε ορισμένα νησιά της Περιφέρειας (π.χ. **Σαντορίνη**, Πάρο), αναμένεται να αυξήσουν δραματικά τις ανάγκες για ψύξη, επιβαρύνοντας το μικροκλίμα των οικισμών. Η αύξηση της θερμοκρασίας θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της ζήτησης για ψύξη τους θερινούς μήνες με αποτέλεσμα την αύξηση των δαπανών των τουριστικών επιχειρήσεων. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα μελέτης για την Ελλάδα (Georgoroulou et al., 2015), η ζήτηση ενέργειας για ψύξη από ξενοδοχειακές επιχειρήσεις στην Α Κλιματική ζώνη κατά ΚΕνΑΚ την περίοδο 2021 – 2050 θα αυξηθεί από 1,4%-4,1% για το σενάριο SRES A1B, ανάλογα με το έτος κατασκευής και τα χαρακτηριστικά του κελύφους των κτιριακών υποδομών.

Η ΠΝΑ βασίζεται κατά το μεγαλύτερο μέρος της στον τουρισμό Ήλιος-Θάλασσα καθώς καλύπτεται αποκλειστικά από παράκτια ζώνη. Είναι απαραίτητο λοιπόν να αντιμετωπιστούν φαινόμενα διάβρωσης παράκτιων περιοχών και υποχώρησης παράκτιων ζωνών που θα επηρεάσουν το διαθέσιμο τουριστικό προϊόν και την ελκυστικότητα του προορισμού. Θα πρέπει εκτός από την επένδυση σε υποδομές, να πραγματοποιηθούν επενδύσεις και στην ανάπτυξη νέων θεματικών μορφών τουρισμού στις περιοχές αυτές και στην προβολή και προώθηση αυτών μέσα από επιχειρηματικά κανάλια και ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο.

Η αποτίμηση της επίπτωσης της μελλοντικής μεταβολής του κλίματος στην ελκυστικότητα ενός τουριστικού προορισμού βασίζεται στην εξέταση της σχέσης μεταξύ κλιματικών παραμέτρων και θερμικής άνεσης. Για την εκτίμηση των επιπτώσεων των κλιματικών μεταβολών υπολογίστηκε ο μηνιαίος δείκτης TCI (Tourism Climate Index) ως ένα εργαλείο αξιολόγησης της τουριστικής καταλληλότητας ενός προορισμού με βάση τις κλιματικές συνθήκες. Τα αποτελέσματα για την **Σαντορίνη** για τα δύο Σενάρια RCP4.5 και RCP8.5 και για τις δύο μελλοντικές περιόδους (2021 – 2050 και 2071 – 2100) συγκριτικά με το ιστορικό κλίμα της περιόδου 1961 – 1990, παρουσιάζονται στα γραφήματα που ακολουθούν. Με βάση τα αποτελέσματα την περίοδο 2021 – 2050 δεν εκτιμάται σημαντική μεταβολή του δείκτη τους μήνες τουριστικής αιχμής (Ιούλιο και Αύγουστο), ενώ ο δείκτης αυξάνει σημαντικά τους υπόλοιπους μήνες του έτους. Αντίθετα, την περίοδο 2071 – 2100 τους μήνες τουριστικής αιχμής στη Σαντορίνη εκτιμάται μικρή αύξηση του δείκτη στο Σενάριο RCP4.5 και μείωση 4 μονάδων τον Αύγουστο στο Σενάριο RCP8.5.

Η εκτίμηση της απόλυτης τιμής του Κλιματικού Δείκτη Τουρισμού δεν μπορεί από μόνη της να οδηγήσει σε εκτίμηση του αριθμού των τουριστικών διανυκτερεύσεων ή/και των εισπράξεων, αλλά απαιτείται η συσχέτισή της μέσω κατάλληλων μεθόδων και εργαλείων μεταξύ των μεγεθών αυτών. Στην μελέτη των Georgoroulou et al. (2015), μέσω ενός μοντέλου παλινδρόμησης στο οποίο η τουριστική κίνηση (μηνιαίος αριθμός διανυκτερεύσεων) συσχετίστηκε με τις τιμές του TCI ανά κλιματική ζώνη και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των κλιματικών ζωνών, εκτιμήθηκε μείωση της τάξης του 5-15% των διανυκτερεύσεων σε ετήσια βάση για την Κλιματική Ζώνη Α λόγω της μεταβολής του δείκτη TCI την περίοδο 2021 – 2050 συγκριτικά με το ιστορικό κλίμα.

Από όλα τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι ενώ το χειμώνα, την άνοιξη και το φθινόπωρο παρατηρείται μεγάλη βελτίωση στην θερμική άνεση και τον δείκτη τουριστικής ευφορίας, η μείωση του δείκτη TCI τους θερινούς μήνες τουριστικής συγκέντρωσης οδηγεί σε μείωση των διανυκτερεύσεων και των εισπράξεων, η οποία εκτιμάται ότι είναι μεγαλύτερη για τα νησιά των Δωδεκανήσων. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι οι προορισμοί της ΠΝΑ θα πρέπει πλέον να υπερβούν τους παράγοντες που ορίζουν την υψηλή συγκέντρωση επισκεπτών κατά τους θερινούς μήνες και **να επενδύσουν στη διαμόρφωση νέων προϊόντων, νέων αγορών στόχευσης και στη δημιουργία μιας νέας αντίληψης και ταυτότητας για τον προορισμό.**

Το μικρό ποσοστό κάλυψης του ακινήτου σε συνδυασμό με τον μικρό συντελεστή δόμησης και τον περιορισμό του ύψους στις προβλέψεις της ΖΟΕ όπως και η υιοθέτηση των παραδοσιακών τρόπων δόμησης με την κατασκευή υπόσκαφων κτιρίων, η απουσία λιμενικού έργου στην παράκτια ζώνη του ακινήτου και η επιδίωξη της πιστοποίησης LEED, αποτελούν παράγοντες που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του ΠεΣΠΚΑ. Ειδικότερα, η αρχιτεκτονική διάταξη του έργου ενσωματώνει αρχές βιοκλιματικού σχεδιασμού, με έμφαση στη χρήση υπόσκαφων τμημάτων. Τα υπόσκαφα κτίρια αποτελούν αποδεδειγμένα μοντέλο βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής, καθώς η ενσωμάτωσή τους στο έδαφος συμβάλλει στη θερμική εξισορρόπηση των εσωτερικών χώρων, μειώνοντας σημαντικά τις θερμικές απώλειες κατά τη χειμερινή περίοδο και περιορίζοντας την υπερθέρμανση τους θερινούς μήνες. Το έδαφος λειτουργεί ως φυσική θερμομονωτική στρώση, εξασφαλίζοντας σταθερό μικροκλίμα και ελαχιστοποιώντας τις ανάγκες μηχανικής ψύξης και θέρμανσης. Παράλληλα, τα υπόσκαφα κτίρια παρουσιάζουν περιορισμένη οπτική και περιβαλλοντική όχληση, εντάσσονται αρμονικά στο φυσικό ανάγλυφο και συμβάλλουν ουσιαστικά στη μείωση του συνολικού ενεργειακού αποτυπώματος του έργου.

Γ.5.6 ΣΧΕΔΙΟ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ σε Περιοχές Ειδικά Ρυθμιζόμενης Πολεοδόμησης (ΠΕΡΠΟ)

Οι Περιοχές Ειδικά Ρυθμιζόμενης Πολεοδόμησης (ΠΕΡΠΟ) είναι εδαφικές εκτάσεις που βρίσκονται εκτός σχεδίου πόλεως, εντός εγκεκριμένου ορίου ΓΠΣ ή ΣΧΟΟΑΠ και εκτός οικισμών προ του 1923, καθώς και εκτός οικισμών μέχρι 2.000 κατοίκους. Οι ΠΕΡΠΟ μπορούν να καθορίζονται ως περιοχές ειδικά ρυθμιζόμενης πολεοδόμησης προς εξυπηρέτηση μιας ή περισσότερων κατηγοριών χρήσεων γης. Η εκπόνηση και η εφαρμογή της παραπάνω μελέτης εκκινείται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Οι ΠΕΡΠΟ οργανωνόταν βάση τις χρήσεις γης που όριζε το ΠΔ '87 (ΦΕΚ 166 Δ'). Για να μπορεί μια περιοχή να χαρακτηριστεί ως ΠΕΡΠΟ θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 50 στρέμματα ενώ η επιφάνεια που καλύπτει πρέπει να τηρεί την εννιαιότητα χωρίς εμπόδια (οδικούς άξονες, ρέματα, δασικές εκτάσεις κλπ.). Πριν τον καθορισμό της ΠΕΡΠΟ οι ιδιοκτήτες οφείλουν να παραθέσουν στο Υπουργείο (τότε ΥΠΕΧΩΔΕ) τις γενικές κατευθύνσεις της πολεοδόμησης και έπειτα την έγκριση αυτών να προχωρήσουν την εκπόνηση της μελέτης. Η διαδικασία για την πολεοδόμηση είναι παρόμοια με αυτή των ΓΠΣ-ΣΧΟΟΑΠ (Ν. 2508 ΦΕΚ Α' 124/13.6.1997). Με το Ν. 4280/2014 (ΦΕΚ Α 159/08.08.2014), το εργαλείο της ΠΕΡΠΟ καταργείται και αντικαθίσταται με τις Περιοχές Περιβαλλοντικής Αναβάθμισης και Ιδιωτικής Πολεοδόμησης (ΠΠΑΙΠ) που είναι κατά βάση περιοχές, ενιαίας έκτασης, τουλάχιστον πενήντα στρεμμάτων, στις οποίες είναι δυνατή η κατά οργανωμένο πολεοδομικά τρόπο ανάπτυξη τουριστικών κατοικιών.

Το εξεταζόμενο Σχέδιο δεν ακολουθεί την διαδικασία ιδιωτικής πολεοδομησης αλλά στοχεύει στην οργάνωση των χρήσεων γης και την προστασία του περιβάλλοντος, αποτρέποντας τη διάσπαρτη τουριστική δόμηση και διασφαλίζοντας τη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής. Μέσω των ΕΣΧΑΣΕ προωθείται η ελεγχόμενη ανάπτυξη, με σεβασμό στη φέρουσα ικανότητα των οικοσυστημάτων, στη διαχείριση των υδάτινων πόρων και στην ανάδειξη του φυσικού τοπίου. Η στρατηγική αυτή διασφαλίζει ότι η ανάπτυξη θα είναι ισορροπημένη, ενισχύοντας τόσο την τοπική οικονομία όσο και την περιβαλλοντική διατήρηση.

Γ.5.7 Τοπικός και Ειδικός Πολεοδομικός Σχεδιασμός Θ'ΗΡΑΣ/Δ.Ε Θήρας/ Θεσμοθετημένες Χρήσεις

Καθορισμός Ζώνης ΖΟΕ Θήρας/ Τροποποιητικό ΠΔ

Έως τη δημοσίευση του από 10.08.1978 Π.Δ. (ΦΕΚ 538 Δ'), όπως συμπληρώθηκε με το από 24.05.1985 Π.Δ. (ΦΕΚ 270 Δ'), για δόμηση εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμού, η δόμηση δεν ακολουθούσε συγκεκριμένους κανόνες. Το 1990, καθορίστηκε η ΖΟΕ Θήρας (ΦΕΚ 139/Δ/19.03.1990), οι διατάξεις της οποίας τροποποιήθηκαν το 2012, με το από 27.04.2012 Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ ΑΑΠ 144).

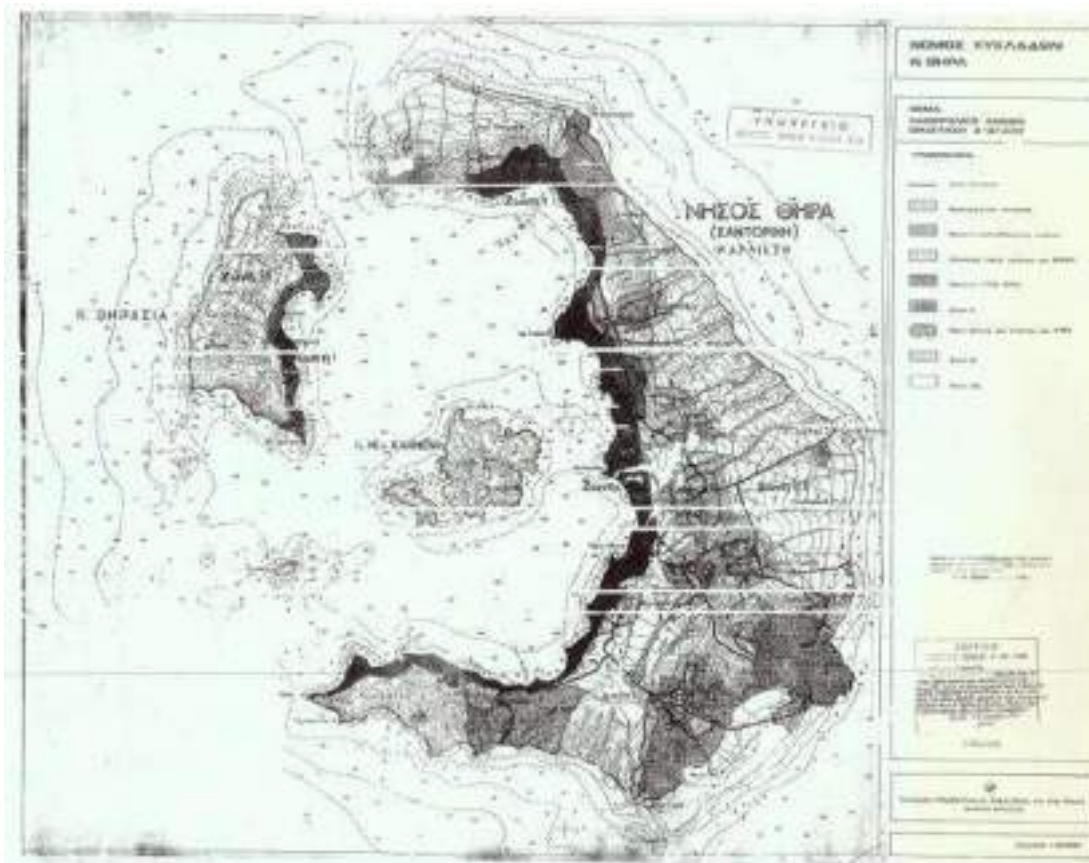
Η αντιμετώπιση των ελλείψεων επιχειρήθηκε με την τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.Δ. της ΖΟΕ του 1990, με το τροποποιητικό Π.Δ. της ΖΟΕ του 2012, το οποίο έρχεται να αναγνωρίσει το τοπίο της Σαντορίνης ως μοναδικό και να στηρίξει την προστασία του και την τοπική αρχιτεκτονική με την προσθήκη ειδικών περιορισμών και κανόνων για τη δόμηση καθώς και για την προστασία ιδιαίτερα «ευαίσθητων» περιοχών του νησιού. Επιπλέον, εισάγει τις ρυθμίσεις του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού του 2003 (γη υψηλής παραγωγικότητας οίνου και τοπικών προϊόντων) και των ειδικών πλαισίων (τουρισμού, ΑΠΕ κ.ά.). Ταυτόχρονα στηρίζει την παραδοσιακή λιθοδομική, τις αναβαθμίδες και αυστηροποιεί - περιορίζει για τη Σαντορίνη, τις γενικές διατάξεις για την εκτός σχεδίου δόμηση.

Τέλος, όσον αφορά στους αρχαιολογικούς χώρους, αναγνωρίζει την ισχύουσα νομοθεσία για χάραξη των ζωνών Α και Β με τους αυστηρότερους όρους που μπορούν να ισχύουν για αυτές τις περιοχές.

Η Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου - ΖΟΕ, εκτείνεται σε όλη την εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προϋφιστάμενων του 1923 στη Θήρα στις νήσους Θήρα και Θηρασιά και ρυθμίζει στο σύνολο της έκτασης της «υπαίθρου» του Δήμου τη δόμηση και τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης.

Η συνολική έκταση της ΖΟΕ (εμβαδού 76,216992 τ.χλμ), υποδιαιρείται σε ζώνες και συγκεκριμένα καθορίζονται οι εξής τρεις ζώνες:

- I. Η ζώνη της Καλντέρας (εμβαδού 9,59 τ.χλμ).
- II. Η ζώνη των 200 μέτρων γύρω από οικισμούς (εμβαδού 6,22 τ.χλμ).
- III. Ο λοιπός χώρος της εκτός σχεδίου περιοχής του Δήμου (εμβαδού 49,83 τ.χλμ).

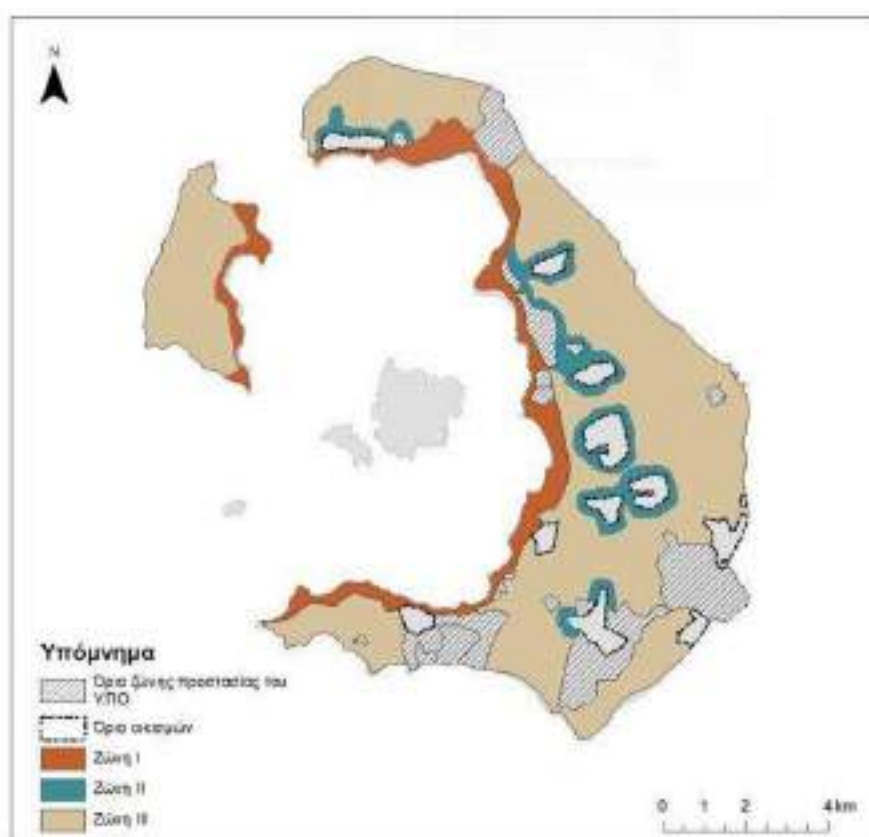
Χάρτης 3: Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου Θήρας, Πηγή: (Βουλέλλης, 2021), από Αρχείο πολεοδομίας Τεχνικής Υπηρεσίας Δήμου Θήρας (ΦΕΚ 144 Δ'/2012)

Για την ΖΟΕ ισχύουν τα εξής διατάγματα

- **Π.Δ. 16-2-1990 (ΦΕΚ 139Δ 19-3-1990)** Καθορισμός ζώνης οικιστικού ελέγχου κατωτάτου ορίου κατάτμησης και λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης στην εκτός εγκεκριμένου σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προϋφισταμένων του έτους 1923 περιοχή των κοινοτήτων Θήρας, Οίας, Βόθωνα, Βουρβούλου, Εμπορείου, Έξω Γωνιάς, Επισκοπής Γωνιάς, Ημεροβιγλίου, Καρτεράδου, Μεγαλοχωρίου, Ακρωτηρίου, Μεσαριάς, Πύργου και Θηρασιάς των νήσων Θήρας και Θηρασιάς (Ν. Κυκλάδων).
- **Π.Δ. 27-4-2012 (ΦΕΚ 144ΑΑΠ / 30.04.2012)** περί τροποποίησης και συμπλήρωσης του από 16-2-1990 π. Δ/τος «Καθορισμός ζώνης, οικιστικού ελέγχου κατωτάτου ορίου κατάτμησης και λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης στην εκτός εγκεκριμένου σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προϋφισταμένων του έτους 1923 περιοχή των κοινοτήτων Θήρας, Οίας, Βόθωνα, Βουρβούλου, Εμπορείου, Έξω Γωνιάς, Επισκοπής Γωνιάς, Ημεροβιγλίου, Καρτεράδου, Μεγαλοχωρίου, Ακρωτηρίου, Μεσαριάς, Πύργου και Θηρασιάς των νήσων Θήρας και Θηρασιάς (ν. Κυκλάδων)» (Δ' 139)

Χάρτης 4. ΖΟΕ I, II, III Θήρας, Πηγή: ΥΠΕΚΑ

Χάρτης 5: Ζώνες ΖΟΕ Θήρας, Πηγή: (Βουλέλλης, 2021)

Πιο συγκεκριμένα, η περιοχή επέμβασης βρίσκεται εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης και εκτός ορίων οικισμού προ του 1923 ή κάτω των 2000 κατοίκων, αλλά εντός εγκεκριμένης **ΖΟΕ ΠΕΡΙΟΧΗ III»**

Σύμφωνα με την ισχύουσα ΖΟΕ Σαντορίνης στη ζώνη III όπου βρίσκεται η περιοχή επέμβασης επιτρέπονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 1:

Παρ. 3 Επιτρεπόμενες χρήσεις (ΖΟΕ) ΖΩΝΗΣ III :

α. Κατοικία, εστιατόρια, κέντρα αναψυχής

β. Κύρια τουριστικά καταλύματα

γ. Κτίρια κοινής ωφέλειας

δ. Γεωργικές αποθήκες θερμοκήπια, αντλητικές εγκαταστάσεις, δεξαμενές

ε. Βιομηχανικές – βιοτεχνικές εγκαταστάσεις γεωργικών ή κτηνοτροφικών μονάδων, ή μονάδων μεταποίησης τοπικών προϊόντων, μετά από έγκριση από τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες Γεωργίας, Κτηνοτροφίας Βιομηχανίας

στ. Βιομηχανικές – βιοτεχνικές εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών

Η μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση των παραπάνω εγκαταστάσεων ορίζεται σε 300 τμ. Δεν επιτρέπεται η μεταβολή της χρήσης των παραπάνω κτισμάτων, ενώ για τη σύνδεση αυτών με τα κοινωφελή δίκτυα απαιτείται βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας που να πιστοποιεί ότι το κτίριο έχει κατασκευασθεί και θα λειτουργήσει για την επιτραπείσα χρήση. Εξαιρούνται οι βιομηχανικές – βιοτεχνικές εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών.

Κτίρια και εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας επεξεργασίας νερού, αφαλάτωσης (μετά από πλήρη διαχειριστική μελέτη στρατηγικού επιπέδου και ειδικότερα ολοκληρωμένο σύστημα αφαλάτωσης νερού και απαιτούμενης ενέργειας), βιολογικού καθαρισμού, επεξεργασίας και διαχείρισης αστικών λυμάτων οικισμών, καθώς και εγκαταστάσεις διαχείρισης στερεών αποβλήτων, ΧΥΤΑ, ΧΥΤΥ, ΣΜΑ, ΚΔΑΥ, εγκαταστάσεις ανάκτησης και προετοιμασίας για ανάκτηση κ.λπ. (βάσει κριτηρίων όπως αποστάσεις από οικιστικές –ευαίσθητες οικολογικά – αρχαιολογικές περιοχές και τυχόν άλλες με ιδιαίτερο καθεστώς, υποβάθρου περάτων στρωμάτων, υδροφόρου ορίζοντα, υπογείων και επιφανειακών γειτνιαζόντων νερών κ.λπ.), δύνανται να χωροθετούνται ύστερα από την διαδικασία που προβλέπει η νομοθεσία που διέπει την περιβαλλοντική αδειοδότηση και σύμφωνα με τα ισχύοντα για την περιοχή Χωροταξικά Πλαίσια Αειφόρου Ανάπτυξης.

Οι όροι και περιορισμοί δόμησης καθορίζονται ως εξής:

Η μέγιστη επιτρεπόμενη δομήσιμη επιφάνεια για γεωργικές αποθήκες είναι είκοσι (20) τετραγωνικά μέτρα.

β. Για χρήση τουριστικών καταλυμάτων:

βα. Μέγιστος αριθμός ορόφων (2) δύο και μέγιστο ύψος επτά (7,00) μέτρα.

ββ. Μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση στον όροφο: σαράντα τοις εκατό (40%) της πραγματοποιούμενης δόμησης.

βγ. Η στάθμη οροφής τυχόν υπογείου δεν επιτρέπεται σε κανένα σημείο να υπερβαίνει τη στάθμη του εδάφους περιμετρικά του κτιρίου.

βδ. Πάνω από το μέγιστο ύψος των κτιρίων επιτρέπεται μόνο η κατασκευή καπνοδόχων, αεραγωγών και συμπαγούς στηθαίου με ύψος μέχρι πενήντα εκατοστά (0,50) του μέτρου.

Παρ. 6 Απαγορεύεται κάθε δόμηση ή αλλοίωση του τοπίου και του φυσικού περιβάλλοντος:

α. Σε ζώνη πλάτους 150μ. από τη γραμμή αιγιαλού στην περιοχή προστασίας των φυσικών σχηματισμών διάβρωσης κατά μήκος τμήματος της βορειοανατολικής ακτής του νησιού βόρεια του Μονόλιθου και μέχρι το ύψος του Βούρβουλου.

β. Σε ζώνη πλάτους 150μ. από τη γραμμή αιγιαλού στην περιοχή προστασίας των φυσικών σχηματισμών διάβρωσης κατά μήκος τμήματος της ακτής δυτικά της Βλυχάδας και μέχρι τον αρχαιολογικό χώρο του Ακρωτηρίου.

Επιτρέπεται η δημιουργία δημοτικών οδών προσπέλασης κάθετα προς την παραλία.

3. Η ελάχιστη απόσταση τοποθέτησης των κτισμάτων από τη γραμμή του αιγιαλού ορίζεται σε εκατό (100) μέτρα, συμπεριλαμβανομένων και των ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων.

Παρ. 30, Για την ανέγερση και λειτουργία των τουριστικών εγκαταστάσεων δυναμικότητας πλέον των 100 κλινών απαιτείται βιολογικός καθαρισμός των λυμάτων.

Άρθρο 2

1. Νομίμως υφιστάμενα κτίρια η χρήση των οποίων αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος διατηρούνται. Επιτρέπεται η επισκευή και ο εκσυγχρονισμός τους χωρίς επέκταση, με εξαίρεση τις εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας για τις οποίες είναι δυνατή λόγω ασφάλειας η επέκταση, εφόσον τεκμηριώνεται καταλλήλως από σχετική μελέτη σκοπιμότητας.

2. Για τις νομίμως υφιστάμενες χρήσεις που αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος ισχύουν οι σχετικές διατάξεις του ν. 3212/2003 (Α' 308).

5. Για τις διαδικασίες αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων που βρίσκονται σε εξέλιξη δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος, εφόσον πριν την ημερομηνία δημοσίευσης του, είχε εκδοθεί αρμοδίως μία από τις ακόλουθες πράξεις:

α) Θετική γνωμοδότηση Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης (ΠΠΕΑ) κατά τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 1650/86 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν. 3010/02 και τις διατάξεις των άρθρων 3 και 6 της με υπ' αριθμ. Η.Π. 11014/703/Φ104/14-3-2003 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 332).

β) Έγκριση καταλληλότητας γηπέδου ή αρχιτεκτονικής μελέτης από τον ΕΟΤ.

γ) Απόφαση κατάταξης στην υποκατηγορία 4 του οικείου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας κατά τις διατάξεις του άρθρου 9 της κοινής υπουργικής απόφασης με υπ' αριθμ. Η.Π. 11014/703/Φ104/14-3-2003 (Β' 332).

Παρ. 6. Μελέτες για τις οποίες υπάρχει έγκριση υπαγωγής σε αναπτυξιακό νόμο, εξετάζονται σύμφωνα με τις προ ισχύουσες διατάξεις.»

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, διευκρινίζεται ότι δεν επιτρέπεται ΠΛΕΟΝ η δόμηση σε ζώνη πλάτους 150,00 μ. από τη γραμμή αιγιαλού και όχι η χρήση τουρισμού-αναψυχής της εν γένει επένδυσης. Το κτήριο που υφίσταται εντός της ζώνης αυτής είναι νομίμως προϋφιστάμενο κτήριο, για το οποίο δεν ισχύουν οι διατάξεις του Π.Δ. 27-4-2012 (ΦΕΚ 144ΑΑΠ / 30.04.2012) και ούτε σαφώς συντρέχει λόγος τροποποίησης της ΖΟΕ.

Για το κτήριο εκδόθηκε η υπ' αρ. 17/2015 νόμιμη άδεια οικοδομής από την Υπηρεσία Δόμησης του Δ. Θήρας, μετά από την από 64/16-01-2012 αίτηση της «ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ Α.Ε.Σ.Τ.&Ο.Ε.» που συνοδεύεται από τις από Οκτωβρίου 2011 μελέτες και τα λοιπά δικαιολογητικά σύμφωνα με το Π.Δ. 8/13-07-1993 (ΦΕΚ 795/Δ/1993). Το δεδομένο χρονικό διάστημα ίσχυαν οι διατάξεις του Π.Δ. 16-2-1990 (ΦΕΚ 139Δ 19-3-1990) και η ζώνη απαγόρευσης δόμησης οριζόταν σε 100,00 μ. επομένως η οικία ΒΑΛΒΗ κρίνεται απολύτως νόμιμα υφιστάμενη και η χρήση της διατηρείται μετά την έγκριση του Π.Δ. 27-4-2012 (ΦΕΚ 144ΑΑΠ /

30.04.2012), σύμφωνα με τις κείμενες ως άνω διατάξεις. Άλλωστε, ακολούθησε και υπ' αρ. 34061/07-05-2019 αναθεώρηση της εν λόγω οικοδομικής άδειας, αποδεικνύοντας την ισχύ της.

Τέλος, η ζώνη αιγιαλού/παραλίας δε θίγει εμπράγματα δικαιώματα αλλά περιορισμούς επί της ιδιοκτησίας, οι οποίοι έχουν ληφθεί υπόψιν.

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΔΟΜΗΣΗΣ ΘΗΡΑΣ (ΠΔ 28-06-1993)

Με το ΠΔ 28-06-1993: Καθορίζονται οι ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης των οικοπέδων του οικισμού Οίας της νήσου Θήρας (νομού Κυκλάδων)

Άρθρο 1

Οι ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης των οικοπέδων του προϋφιστάμενου του έτους 1923 οικισμού Οίας της Κοινότητας Οίας της νήσου Θήρας (νομού Κυκλάδων) που έχει χαρακτηριστεί ως παραδοσιακός με το άρθρο 1 του από 19-10-1978 προεδρικού διατάγματος *Περί χαρακτηρισμού ως Παραδοσιακών Οικισμών τινών του Κράτους κ.λπ.* (ΦΕΚ 594/Δ/1978) και που καθορίστηκαν με το από 11-05-1989 προεδρικό διάταγμα (ΦΕΚ 345/Δ/1989) τροποποιούνται και καθορίζονται τα εξής:

Τα ελάχιστα όρια εμβαδού και προσώπου, καθώς και οι λοιποί όροι και περιορισμοί δόμησης των οικοπέδων ορίζονται κατά ζώνες Α και Β, όπως φαίνονται με κίτρινο και πορτοκαλί χρώμα αντίστοιχα στο σχετικό πρωτότυπο χρωματισμένο διάγραμμα σε κλίμακα 1:2000 που θεωρήθηκε από τον Προϊστάμενο τη Διεύθυνσης Τοπογραφικών Εφαρμογών με το παρόν διάταγμα ως κάτωθι:

Α. Ζώνη Α

Η ζώνη αυτή περιλαμβάνει το κεντρικό - συνεκτικό και το υπόλοιπο τμήμα του οικισμού προ του 1923.

1. Ελάχιστο πρόσωπο: 13μ.

Ελάχιστο εμβαδόν: 600τ.μ.

2. Κατά παρέκκλιση της προηγούμενης παραγράφου θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα:

α) τα οικόπεδα του κεντρικού τμήματος τα οποία είχαν κατά τη δημοσίευση του από 11-05-1989 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ 345/Δ/1989):

- Ελάχιστο πρόσωπο: 12μ.
- Ελάχιστο εμβαδόν: 300 τ.μ.

β) τα οικόπεδα του κεντρικού τμήματος τα οποία στις 13-11-1978 ημέρα δημοσίευσης του από 19-10-1978 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ 594/Δ/1978) είχαν:

- Ελάχιστο πρόσωπο: 8 m.
- Ελάχιστο εμβαδόν: 150 m².

γ) τα οικόπεδα του κεντρικού τμήματος τα οποία στις 02-07-1968 ημέρα δημοσίευσης του από 15-06-1968 βασιλικού διατάγματος (ΦΕΚ 111/Δ/1968) είχαν:

- Ελάχιστο πρόσωπο: 6 m.
- Ελάχιστο εμβαδόν: 100 m².

δ) τα οικοπέδα του κεντρικού τμήματος τα οποία στις 13-11-1978 ημέρα δημοσίευσης του από 19-10-1978 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ 594/Δ/1978) είχαν:

- Ελάχιστο πρόσωπο: 12 m.
- Ελάχιστο εμβαδόν: 300 m².

3. Το μέγιστο ποσοστό κάλυψης και ο συντελεστής δόμησης των οικοπέδων καθορίζεται ως εξής:

α) Για οικοπέδα μέχρι 200 m² μέγιστο ποσοστό κάλυψης 80% της επιφανείας τους και συντελεστής δόμησης 0,8.

Η καλυπτόμενη επιφάνεια του οικοπέδου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 120 m².

β) Για οικοπέδα έως 300 m² μέγιστο ποσοστό κάλυψης 60% της επιφανείας τους και συντελεστής δόμησης 0,8.

Η καλυπτόμενη επιφάνεια του οικοπέδου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 150 m² και η συνολική επιφάνεια ορόφων του κτιρίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 180 m².

γ) Για οικοπέδα μεγαλύτερα των 300 m² μέγιστο ποσοστό κάλυψης 50% της επιφανείας τους και συντελεστής δόμησης 0,6.

δ) Τα οριζόμενα ως άνω ποσοστά κάλυψης 50% και 60% προσαυξάνονται κατά 10% ήτοι (σε 60% και 70%) αντίστοιχα σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 41 του νόμου 1337/1983.

ε) Η συνολική επιφάνεια ορόφων του κτιρίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 400 m².

4. Μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων: 7,00 m μετρούμενο από την τελική φυσική στάθμη του εδάφους σε κάθε σημείο του κτιρίου.

Εάν η τελική κάλυψη γίνεται με θόλο το μέγιστο ύψος του κτιρίου επιτρέπεται να προσαυξάνεται με το ύψος του θόλου χωρίς να υπερβαίνει συνολικά τα 8,50 m.

Σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 41 του νόμου 1337/1983 δεν επιτρέπεται υπέρβαση του ως άνω επιτρεπόμενου ύψους.

B. Ζώνη B

Περιοχή Καλντέρας (Πυκνοδομημένο τμήμα του οικισμού προ του 1923).

1. Ελάχιστο πρόσωπο: 25 m.

Ελάχιστο εμβαδόν: 2.000 m².

2. Κατά παρέκκλιση της προηγούμενης παραγράφου 1 θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα:

α) τα οικοπέδα τα οποία στις 13-11-1978 ημέρα δημοσίευσης του από 19-10-1978 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ 594/Δ/1978) είχαν:

- Ελάχιστο πρόσωπο: 12 m.
- Ελάχιστο εμβαδόν: 300 m² και

β) τα οικοπέδα τα οποία στις 02-07-1968 ημέρα δημοσίευσης του από 15-06-1968 βασιλικού διατάγματος (ΦΕΚ 111/Δ/1968) είχαν:

- Ελάχιστο πρόσωπο: 6 m.
- Ελάχιστο εμβαδόν: 100 m².

3. Το μέγιστο ποσοστό κάλυψης και ο συντελεστής δόμησης των οικοπέδων καθορίζεται ως εξής:

α) Μέγιστο ποσοστό κάλυψης: 50% της επιφανείας τους.

β) Συντελεστής δόμησης: 0,5.

γ) Το παραπάνω ποσοστό κάλυψης προσαυξάνεται κατά 10% σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 41 του νόμου 1337/1983.

δ) Η συνολική επιφάνεια ορόφων του κτιρίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 400 m².

4. Μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων: 7 m μετρούμενο από την τελική φυσική στάθμη του εδάφους σε

κάθε σημείο του κτιρίου. Εάν η τελική κάλυψη γίνεται με θόλο το μέγιστο ύψος του κτιρίου επιτρέπεται να προσαυξάνεται με το ύψος του θόλου χωρίς να υπερβαίνει συνολικά τα 8,5 m.

Ειδικότερα για τα κτίρια που ανεγείρονται σε οικοπέδα που βρίσκονται κάτω από τον κεντρικό δρόμο ο οποίος διέρχεται από τα υψηλότερα σημεία του φρυδιού της Καλντέρας, περιορίζονται μέσα στο ιδεατό στερεό που καθορίζεται:

α) από το οριζόντιο επίπεδο της επιφανείας του κεντρικού δρόμου.

β) από κεκλιμένο επίπεδο με κλίση 30% που ξεκινάει από απόσταση 3 m από την διαμορφωμένη οικοδομική γραμμή του επάνω δρόμου.

γ) από κατακόρυφα επίπεδα που περνούν από τα όρια του οικοπέδου.

Είναι δυνατόν η απόσταση των 3 μ που αναφέρεται στο εδάφιο β να αυξηθεί μέχρι 5 μ εφόσον η επί πλέον επιφάνεια του δώματος από τη διαμορφωμένη οικοδομική γραμμή των 3,00 μ από την άκρη του δώματος παραχωρείται στην Κοινότητα με συμβολαιογραφική πράξη κατά χρήση χωρίς αντάλλαγμα προκειμένου να αποτελέσει συνέχεια του υφισταμένου κοινοχρήστου χώρου απαγορευμένης της τοποθέτησης τραπεζοκαθισμάτων.

Στη διαμορφωμένη οικοδομική γραμμή ή στο όριο του κοινοχρήστου χώρου που περιγράφεται παραπάνω

- επιτρέπεται η περίφραξη με τοίχο μεγίστου ύψους 0,80 μ.

Πάνω από το ιδεατό στερεό που περιγράφεται παραπάνω δεν επιτρέπεται να εξέχουν στηθαία, θόλοι, εξώστες, τέντες ή άλλες μόνιμες ή κινητές κατασκευές με εξαίρεση την περίφραξη που περιγράφεται στην προηγούμενη

- παράγραφο και κατακόρυφα γραμμικά αρχιτεκτονικά στοιχεία όπως καπνοδόχοι κ.λπ..

δ) Μετά το πρώτο οικόπεδο που εφάπτεται του κεντρικού δρόμου του φρυδιού της Καλντέρας για τα υπόλοιπα κατάντη οικόπεδα ισχύει ο πιο πάνω περιορισμός ύψους:

Το ύψος της οικοδομής του εκάστοτε εξεταζόμενου οικοπέδου δεν πρέπει να υπερβαίνει στη στάθμη τυχόν υφιστάμενης και διαμορφωμένης παλαιάς αυλής της όμορου ιδιοκτησίας, ακολουθώντας την κλίση της

- Καλντέρας προς τα ανάντη.

Από την ανωτέρω διάταξη εξαιρούνται οι περιπτώσεις αναστηλώσεων ή ανακατασκευών με τους περιορισμούς

- που τίθενται από το παρόν διάταγμα.

ε) Σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 41 του νόμου 1337/1983 δεν επιτρέπεται υπέρβαση του ως άνω επιτρεπόμενου ύψους.

Μετά το άρθρο 9 του ν. 4447/2016 προστίθεται άρθρο 9α ως εξής: «Άρθρο 9^α Περί Οριοθέτησης οικισμών, το οποίο καθορίζει τα εξής: Οικισμοί που προϋπάρχουν του 1923 και δεν έχουν οριοθετηθεί, καθώς και οικισμοί κάτω των δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων που δεν έχουν οριοθετηθεί αλλά υφίστανται νομίμως, καθορίζονται με ενιαία διαδικασία και προδιαγραφές, με προεδρικό διάταγμα που προτείνεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το οποίο εκδίδεται κατόπιν ειδικής μελέτης ή στο πλαίσιο Τοπικού ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου.

Για τον προσδιορισμό των ορίων των οικισμών, βάσει της παρ. 1, λαμβάνεται υπόψη η πραγματική κατάσταση, και ειδικότερα τα υπάρχοντα κτίσματα και οι υπάρχοντες δρόμοι, κατά το έτος 1981, βάσει χαρτογραφικών υποβάθρων.».

Σύμφωνα με το υπό εκπόνηση **Ε.Π.Σ Θήρας**, προβλέπονται για τους υφιστάμενους Οικισμούς, προ του '23, τα εξής:

Οικισμοί: Οριοθετήσεις – Προστασία – Επεκτάσεις

Για την ανάδειξη και προστασία των οικισμών, καθώς και για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, προτείνεται από το ΕΠΣ η οριοθέτηση των παραδοσιακών οικισμών προ του '23 Θόλος, Φοινικιά και Ημεροβίγλι, που δεν έχουν μέχρι σήμερα οριοθετηθεί και η επανέγκριση του ορίου των 18 οριοθετημένων οικισμών. Για το σύνολο των παραπάνω οικισμών (με εξαίρεση τον οριοθετημένο οικισμό της Περίσας) προτείνεται ζωνοποίηση σύμφωνα με τις προβλέψεις του σχεδίου ΠΔ, που το ΥΠΕΝ έθεσε υπόψη των μελετητών. **Επιπλέον, για τους οικισμούς που διαθέτουν Πολεοδομική Μελέτη, Θήρα (ΦΕΚ 852/Δ/1991) και Περίσσα (ΦΕΚ 428/Δ/1993) οι χρήσεις γης επικαιροποιούνται σύμφωνα με το ΠΔ 59/2018.**

Τέλος, με βάση τις ανάγκες που έχουν προκύψει από την εκτίμηση της χωρητικότητας για το έτος 2040 σε συνδυασμό με τις προτεινόμενες πολιτικές του ΕΠΣ, προτάθηκαν επεκτάσεις στους οικισμούς Οία, Φηρά και στους νέους οριοθετημένους οικισμούς Θόλο και Ημεροβίγλι.

Πίνακας 9. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ

ΘΗΡΑ			
Βόθων	Δ-594 α/ 13.11.1978 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δ-345 α/ 02.06.1989 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.	α/ 19.10.1978 α/11.05.1989	Περί χαρακτηρισμού ως Παραδοσιακών Οικισμών τινών του Κράτους και καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των οικοπέδων αυτών.
Εμπορείος	Δ-594 α/ 13.11.1978 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δ-345 α/ 02.06.1989 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
Θήρα (Φηρά)	Δ-594 α/ 13.11.1978 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δ-345 α/ 02.06.1989 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		

Μεγαλοχώριο	Δ-594 α/ 13.11.1978 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δ-345 α/ 02.06.1989 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		Καθορισμός ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης των οικοπέδων των οικισμών του νομού Κυκλάδων, που έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί με το από 19.10.1978 (ΦΕΚ 594/Δ) π.δ./γμα.
Οία	Δ-594 α/ 13.11.1978 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δ-345 α/ 02.06.1989 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δ-817 α/ 20.07.1993 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δ-1075 α/ 12.12.1997 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.	α/ 19.10.1978 α/11.05.1989 28.06.1993 25.11.1997	Περί χαρακτηρισμού ως Παραδοσιακών Οικισμών τινών του Κράτους και καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των οικοπέδων αυτών. Καθορισμός ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης των οικοπέδων των οικισμών του νομού Κυκλάδων, που έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί με το από 19.10.1978 (ΦΕΚ 594/Δ) π.δ./γμα. Καθορισμός ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης των οικοπέδων του οικισμού Οίας της νήσου Θήρας (Ν. Κυκλάδων). Τροποποίηση και συμπλήρωση του από 28.6.1993 Π.Δ./τος "Καθορισμός ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης των οικοπέδων του οικισμού Οίας της νήσου Θήρας (Ν. Κυκλάδων)"(Δ'817)".
Πύργος	Δ-594 α/ 13.11.1978 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
Αιγιάλη	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.	α/ 17.06.1988	Χαρακτηρισμός οικισμών του Νομού Κυκλάδων

	Ποταμός	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		ως παραδοσιακών και καθορισμός ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης αυτών.
	Ακρωτήριο	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
	Έξω Γανιά	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
	Επισκοπή Γωνιάς	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
	Ημεροβίγλι	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
	Καρτεράδος	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
	Μεσαριά	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
	Φοινικιά	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
	Θόλος	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
	Όρμος Αμμούδι	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
	Όρμος Αρμένη	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
	Θηρασιά	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		

Πηγή: ypai.gr

Πολεοδομικές Μελέτες Επέκταση-Αναθεώρησης

Πολεοδομικές Μελέτες Επέκτασης και Αναθεώρησης έχουν εκπονηθεί για δύο (2) οικισμούς της περιοχής και συγκεκριμένα :

Α. για την περιοχή των Φηρών (ΠΔ της 30.9.1991 - ΦΕΚ 852/Δ/91) και

Β. για την περιοχή της Περίσσης (Νομαρχιακή Απόφαση της 8/4/1993 - ΦΕΚ 428/Δ/93).

Για το Ημεροβίγλι, εκδόθηκε το Π.Δ. 14/24.5.1994 (ΦΕΚ 514/Δ/1994) το οποίο τροποποιεί τους όρους και περιορισμούς του οικισμού, καθορίζοντας μέγιστο ποσοστό κάλυψης: πενήντα τοις εκατό (50%) της επιφάνειας

τους, συντελεστή δόμησης: πέντε δέκατα (0,5) και συνολική επιφάνεια ορόφων των κτιρίων για κατοικίες < 400,00 τ.μ. και για ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις < 800,00 τ.μ.

Θεσμοθετημένοι Αρχαιολογικοί χώροι

Σχετικά με τους θεσμοθετημένους αρχαιολογικούς χώρους, η νήσος Θήρα περιλαμβάνει έναν μεγάλο αριθμό οι οποίοι αναφέρονται στη συνέχεια:

- Η περιοχή του κόλπου της Θήρας μεταξύ του υψώματος Σκάρος και των προς το νότο της πόλεως Θήρας ορυχείων. (Αποφ. 10977/16-5-67 ΦΕΚ 352/Δ/31 -5-67)
- Το νότιο τμήμα της Θήρας περί τον αρχαιολογικό χώρο (Αποφ. 10977/16.5.67 ΦΕΚ 352/Δ/67) → Η περιοχή του αρχαιολογικού χώρου του Ακρωτηρίου (Αποφ. 24131/23-10- 67 ΦΕΚ 651/Β/67)
- Τα λατομεία της Καλντέρας Θήρας. Περιλαμβάνονται οι θέσεις Φτέλλος ορυχεία Φηρών- ΑΓΕΤ Ηρακλής, ορυχεία Καραγιώργη, ορυχεία Μαυρομάτη, στο Εμπορείο, στη Θήρα και στον όρμο Φηρών. (Αποφ. 46975/1880/88 ΦΕΚ 833/Β/16-11-88)
- Επέκταση του υφιστάμενου αρχαιολογικού χώρου στους Δήμους Επισκοπής Γωνιάς και Πύργου Καλλίστης (Αποφ. 77169/3858/80 ΦΕΚ 300 /Β/80)
- Σχετικά με την προστασία όλου του νησιού και του συμπλέγματος των νησιών του Ηφαιστείου είναι η Απόφαση 23732/22-12-72 ΦΕΚ 1127/Β/23-12-72, η οποία αφορά την κήρυξη ως τόπου ιστορικού και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, χρήζοντας ειδικής κρατικής προστασίας της νήσου Θήρας, και του κόλπου του ηφαιστείου μετά των νήσων Παλαιά και Νέα Καμένη και Ασπρονήσι.

Γ.5.7.1 ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ-ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

ΓΠΣ / ΣΧΟΟΑΠ :Ιδιαίτερη υστέρηση καταγράφεται στην ολοκλήρωση του σχεδιασμού σε επίπεδο Ειδικών Χωροταξικών Μελετών, ΓΠΣ / ΣΧΟΟΑΠ και διαχειριστικών σχεδίων, με αρνητικές επιπτώσεις στη διαχείριση του χώρου και ειδικότερα του παράκτιου ο οποίος είναι ο πλέον ευάλωτος στις πιέσεις της οικιστικής ανάπτυξης.

Γ.5.7.2 ΓΠΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΘΗΡΑΣ(Φηρών)/ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΓΠΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΘΗΡΑΣ(Φηρών)/ ΝΕΟ ΕΠΣ Νήσου Θήρας

Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) για τη Κοινότητα Φηρών ν. Θήρας, εγκρίθηκε με την Υπ. Αριθ. Απόφαση 49799/2471(ΦΕΚ9687/Δ'/1987) βασιζόμενο στις διατάξεις του Ν.1337/83(ΦΕΚ33/Α) και ειδικότερα του άρθρου 3.

Περιλαμβάνει κυρίως τα εξής:

Α. Την πολεοδομική οργάνωση του Οικισμού Θήρας (Φηρών) με πληθυσμιακό μέγεθος 2.500 κατοίκων,

1. την ένταξη και επέκταση σε Σχέδιο Πόλης εκτάσεων πυκνοδομημένων και αραιοδομημένων συνολική επιφάνειας 62 Ha περίπου και τη δημιουργία μίας πολεοδομικής Ενότητας (ΠΕ) της Θήρας (Φηρών) με μέση πυκνότητα 100 Κάτ./ Ha και ΜΣΔ =0.65
2. Τον προσδιορισμό χρήσεων γης και ειδικότερα τη διατήρηση της σημερινής μορφής γενικής κατοικίας και την επέκταση των κεντρικών λειτουργιών του οικισμού Φηρών.

Το ΓΠΣ Θήρας(Φηρών) εγκρίθηκε με το ΦΕΚ 932Δ/1987. Η ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Θήρας(Φηρών) (Γ.Π.Σ) έγινε το 2017, σύμφωνα με ανάρτηση του Δήμου Θήρας.

Γ. 5.7.3 Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π Τέως Κοινότητας Οίας- Β2 ΥΠΟ στάδιο (Έτος Μελέτης: 2017)

Το Β2 ΥΠΟ-στάδιο αφορά στην προσαρμογή του ΥΠΟ σταδίου Β1 και την οριστική πρόταση του ΣΧΟΟΑΠ.

Γ. 5.7.4 Τοπικός Σχεδιασμός Δημοτικής Κοινότητας. Δ.Κ Μεγαλοχωρίου

Ο F. Richard (1650) αναφέρει μεταξύ άλλων (που δεν ονομάζει) χωριών, την ύπαρξη του Καρτεράδου, του Μεγαλοχωρίου και της Μεσαριάς, οι οποίοι προφανώς ήταν και οι πιο εκτεταμένοι και πολυπληθείς την περίοδο εκείνη. Χαρακτηριστικά και των τριών αυτών θέσεων είναι οι υπόσκαφες κατοικίες, που διαμόρφωσαν τη γνώριμη οικιστική οικονομία της Σαντορίνης. Το νησί παραμένει διαχωρισμένο σε πέντε περιφέρειες, κέντρα των οποίων αποτελούν ακόμα τα καστέλια. Αυτά είναι, σύμφωνα με τον Παπαμανώλη (1932: 85): α. το Κάστρο (Σκάρος) με τα χωριά του, δηλαδή το Ημεροβίγλι, ο Βουρβούλος, το Φηροστεφάνι, το Κοντοχώρι, ο Καρτεράδος και η Μεσσαριά, β. η Επάνω Μεριά με τη Θηρασιά, γ. ο Πύργος με τα χωριά του, Βόθωνα, Μέσα Γωνιά και Μεγαλοχώρι, δ. το Εμπορείο και ε. το Ακρωτήρι.

Σημειώνεται δε, ότι: -σε περιοχές με εγκεκριμένα Γ.Π.Σ. μετά την ισχύ του Ν. 2508/97, απαγορεύεται η έκδοση οικοδομικών αδειών με χρήσεις που δεν είναι σύμφωνες με τις ρυθμίσεις τους -σε περιοχές όπου έχει εγκριθεί Ζ.Ο.Ε., οι διατάξεις της (συντελεστής δόμησης, χρήση γης) υπερισχύουν των παρεκκλίσεων της εκτός σχεδίου δόμησης.

Η προσπάθεια χαρακτηρισμού κάποιων ως «Παραδοσιακοί» ξεκίνησε το 1978 (Βόθωνας, Εμπορείο, Φηρά, Μεγαλοχώρι, Οία και Πύργος). Στη συνέχεια, το 1988 με το ΦΕΚ 504Δ71988, οι περισσότεροι οικισμοί της Σαντορίνης χαρακτηρίζονται ως παραδοσιακοί και ισχύουν ειδικοί όροι για την δόμησή τους.

Γ. 5.7.5 Νέο Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο (σε εξέλιξη) Υφιστάμενη κατάσταση/ Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων Προκήρυξης για νέο ΕΠΣ

Όπως έχει ήδη ανακοινωθεί από το Δήμο Θήρας, το Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο Σαντορίνης προκηρύχθηκε από το ΤΕΕ , η μελέτη της οποίας βρίσκεται σε ΕΞ'ΕΛΙΞΗ, ενώ αποτελεί τον «καμβά», πάνω στον οποίο θα σχεδιαστούν και θα χωροθετηθούν όλα τα μεγάλα έργα για το νησί, όπως ο νέος λιμένας Θήρας, ο χώρος διαχείρισης στερεών αποβλήτων, η νέα γραμμή τηλεφώνου, η νέα μαρίνα κλπ. Επιπλέον, στο πλαίσιο του ΕΠΣ, θα επανοριοθετηθούν οι αρχαιολογικοί χώροι, θα καθοριστούν οι χρήσεις γης, οι ζώνες ειδικών πολεοδομικών κινήτρων και προστασίας, οι γεωλογικά ακατάλληλες και επικίνδυνες περιοχές , τα τεχνικά και περιβαλλοντικά δίκτυα, το κύριο οδικό δίκτυο και πολλές ακόμη δραστηριότητες.

Η κατάσταση του τοπίου στην Σαντορίνη, κρίνεται μεν καλή αλλά με πολύ επείγουσα προτεραιότητα προστασίας καθώς η συνεχής οικοδόμηση σε κάποιες κορεσμένες περιοχές (Καλδέρα, Φηρά , Καμάρι, Οία, Μονόλιθος κλπ,) η αυξημένη παρουσία τουριστών κρουαζιέρας, η αύξηση της κυκλοφορίας οχημάτων, η συνεχής και ανεξέλεγκτη αύξηση των μεμονωμένων τουριστικών εγκαταστάσεων στις εκτός σχεδίου περιοχές χωρίς χωροταξικό σχεδιασμό, τείνουν να υποβαθμίσουν το μοναδικό αυτό νησί.

Σχετιζόμενο Σχέδιο	Σχολιασμός συμβατότητας
ΠΠΧΣΑΑ Νοτίου Αιγαίου,	Οι στόχοι του υπό μελέτη Σχεδίου είναι σύμφωνοι με τους στόχους του ισχύοντος ΠΠΧΣΑΑ Νοτίου Αιγαίου, διότι με την προτεινόμενη επένδυση δίνεται έμφαση στην δημιουργία νέων τουριστικών καταλυμάτων υψηλής ποιότητας 5 αστέρων, συνδυαζόμενων με εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής όπως είναι κánaβες και υποδομές SPA (τα ηφαιστειογενή εδάφη ενδείκνυνται για τα ιαματικά χαρακτηριστικά τους), καθώς και με πάρκο αναψυχής περιπάτου. Πρόκειται για έναν οργανωμένο υποδοχέα τουριστικών δραστηριοτήτων και όχι για ένα μεμονωμένο τουριστικό κατάλυμα στην εκτός σχεδίου περιοχή της Σαντορίνης. Η προτεινόμενη επένδυση απευθύνεται σε τρεις ραγδαία αναπτυσσόμενες ειδικές μορφές τουρισμού (οινοτουρισμός, γεωτουρισμός, φυσιολατρικός τουρισμός και τουρισμός ευεξίας, χαλάρωσης, θαλασσοθεραπείας και spa) που ξεφεύγουν από το κλασικό πρότυπο του μαζικού τουρισμού. Οι υποδομές σε εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης γευσιγνωσίας οίνου (κánaβες και λοιπές βοηθητικές), τα ιαματικά λουτρά καθώς και τα πάρκα αναψυχής, είναι περιορισμένου αριθμού στην περιοχή των Κυκλάδων και των λοιπών νησιών του Αιγαίου. Για τον λόγο αυτό η προτεινόμενη επένδυση διαφοροποιείται από τις λοιπές τουριστικές επενδύσεις της Σαντορίνης.
Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Γ.Π.Χ.Σ. Α.Α.)	Το προτεινόμενο ΕΣΧΑΣΕ είναι συμβατό με τις κατευθύνσεις που παρέχει το Γ.Π.Χ.Σ.Α.Α., καθότι χωροθετείται στη Σαντορίνη, η οποία εντάσσεται στο αναπτυξιακό σύμπλεγμα με κύριο προσανατολισμό τον τουρισμό. Επιπλέον το προτεινόμενο Σχέδιο συνεισφέρει στην ορθολογική οργάνωση και ανάπτυξη του κλάδου στην περιοχή, βελτιώνοντας ταυτόχρονα την εικόνα της και εμπλουτίζοντας το τουριστικό προϊόν με τον συνεδριακό τουρισμό, τον τουρισμό ευεξίας και τον θερλαλιστικό ιαματικό τουρισμό που αποτελούν τάσεις της εποχής.
Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΠΧΣΑ Α) για τις Α.Π.Ε.	Είναι συμβατό καθώς η χωροθέτηση των ΑΠΕ προωθείται στις γεωργοκτηνοτροφικές περιοχές και στις περιοχές συγκέντρωσης εγκαταστάσεων με ταποίησης και αποθήκευσης της Σαντορίνης, και όχι στις περιοχές όπου εντάσσεται το προτεινόμενο σχέδιο. Δεν υφίστανται μονάδες Α.Π.Ε. πλην ελαχίστων οικιακών φωτοβολταϊκών πάνελ σε κοντινή απόσταση από την περιοχή επέμβασης.
ΕΠΧΣΑΑ για τη Βιομηχανία (ΠΠΧΣΑΑ) Νοτίου Αιγαίου (2003)	Είναι συμβατό καθώς για τις Κυκλάδες έχει δοθεί σαφής προτεραιότητα στον τουρισμό. Είναι συμβατό καθώς ενισχύει το ρόλο της Περιφέρειας ως πόλου διεθνούς εμβέλειας, δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας, βελτιώνει τις παρεχόμενες υπηρεσίες της περιοχής, εμπλουτίζει το τουριστικό προϊόν και καθορίζει τμή

	ματα του χώρου με αμιγώς τουριστική χρήση, συμβάλλοντας έτσι, στον περιορισμό της εκτός σχεδίου δόμησης.
ΕΠΧΣΑΑ για τις υδατοκαλλιέργειες	Είναι συμβατό διότι, αφενός μεν, δεν υφίστανται μονάδες υδατοκαλλιέργειας σε απόσταση 1 χλμ. από την περιοχή επέμβασης, αφετέρου δε, το πλαίσιο αποθαρρύνει την εγκατάσταση νέων μονάδων θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας σε ανεπτυγμένες τουριστικές περιοχές όπως η Σαντορίνη. Σύμφωνα με το Ειδικό Χωροταξικό για τις Υδατοκαλλιέργειες δεν απορρέουν για την περιοχή της επένδυσης ειδικές χωροταξικές κατευθύνσεις, ούτως ώστε να το καθιστούν ασύμβατο. Όπως δε ορίζεται στο εν λόγω Πλαίσιο, αποθαρρύνεται η εγκατάσταση νέων μονάδων θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας σε περιοχές που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων, όπως συμβαίνει στην προκειμένη περίπτωση.
Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ) Σαντορίνης	Η προτεινόμενη ανάπτυξη είναι συμβατή με τις χρήσεις γης και τους βασικούς όρους και περιορισμούς δόμησης που καθορίζονται από τη Ζ.Ο.Ε. για τις ζώνες στις οποίες εμπίπτει η επένδυση (ΠΕΡΙΟΧΗ ΙΙΙ).
Ατζέντα 2030 των Ηνωμένων Εθνών – 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ/SDGs)	Η προτεινόμενη επένδυση είναι συμβατή με τους στόχους και τις κατευθύνσεις της Ατζέντας 2030 των Ηνωμένων Εθνών, καθώς ο σχεδιασμός και η λειτουργία της βασίζεται στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και αειφορίας που συνδέονται άμεσα με τον τουρισμό..
Στρατηγική «Ευρώπη 2020»	Προκύπτει συμβατότητα διότι η επιδιωκόμενη επένδυση αποτελεί μια σύγχρονη, βιώσιμη, ανταγωνιστική ανάπτυξη στον κλάδο του τουρισμού, η οποία συμβάλλει στην αύξηση της απασχόλησης με τις νέες θέσεις εργασίας που θα προσφέρει και θα συντελέσει στη μετρίαση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής βάσει του σχεδιασμού της σύμφωνα με τα πρότυπα LEED και Planet 21.
Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: «Η Ευρώπη, ο πρώτος τουριστικός προορισμός στον κόσμο – ένα νέο Πλαίσιο πολιτικής για τον ευρωπαϊκό τουρισμό» COM (2010) 352	Προκύπτει συμβατότητα διότι η επιδιωκόμενη επένδυση είναι πλήρως εναρμονισμένη με τις προτεραιότητες της εν λόγω Ανακοίνωσης, ιδίως ως προς την αντιμετώπιση της εποχικότητας, την προώθηση της διαφοροποίησης του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος, και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των υπηρεσιών συγκριτικά με άλλους αναδυόμενους τουριστικούς προορισμούς
Ευρωπαϊκή Σύμβαση του Τοπίου ή Σύμβαση της Φλωρεντίας ν. 3827/2010 (Α' 30/ 25.02.10)	Προκύπτει συμβατότητα καθότι το εκπονούμενο ΕΣΧΑΣΕ σχετίζεται άμεσα με την ανάγκη προστασίας και ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος και του νησιωτικού τοπίου της Σαντορίνης, θεωρώντας τα - πρωτίστως σε επίπεδο αρχών - ως βασικά συστατικά της ταυτότητας των κατοίκων του νησιού και -

	δευτερευόντως - ως σημαντικά στοιχεία προσέλκυσης τουριστών. Η διαφύλαξη και ανάδειξη των τοπιακών αξιών του νησιού, έχουν ενσωματωθεί ουσιαστικά, ως κρίσιμη συνιστώσα του συνολικού σχεδιασμού (τόσο της πολεοδομικής συγκρότησης αυτού όσο και στο σχεδιασμό των επιμέρους κτιρίων).
Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου 2014-2020	Το προτεινόμενο επενδυτικό Σχέδιο συσχετίζεται με την Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου αφού στην ουσία, με την υλοποίησή του, αναδεικνύονται βασικές Στρατηγικές Προτεραιότητες της. Συγκεκριμένα, το προτεινόμενο Σχέδιο προωθεί τη στήριξη της επιχειρηματικής ανακάλυψης για τη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, τη βελτίωση της ποιότητας και τη δημιουργία υπηρεσιών εμπειρίας αναπτύσσοντας το ανθρώπινο δυναμικό και αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες. Επίσης, αναπτύσσεται σε αρμονία με το φυσικό περιβάλλον παράγοντας ενέργεια από ΑΠΕ και συμβάλλοντας στην εξοικονόμηση ενέργειας σε μια τουριστική δραστηριότητα.

Γ. 5.7.6 Νόμος 4864/2021 για στρατηγικές επενδύσεις και βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος μέσω της επιτάχυνσης διαδικασιών στις ιδιωτικές και στρατηγικές επενδύσεις, δημιουργία πλαισίου για τις εταιρείες τεχνοβλαστούς και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ανάπτυξη όπως ισχύει

Ο νόμος 4864/2021 (ΦΕΚ 237/Α/2021) περί «Στρατηγικών επενδύσεων και βελτίωσης του επενδυτικού περιβάλλοντος μέσω της επιτάχυνσης διαδικασιών στις ιδιωτικές και στρατηγικές επενδύσεις, δημιουργία πλαισίου για τις εταιρείες τεχνοβλαστούς και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ανάπτυξη» θέτει δύο βασικούς στόχους α) τη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος για την υλοποίηση στρατηγικών επενδύσεων, προκειμένου να απλοποιηθούν και να επιταχυνθούν οι διαδικασίες αξιολόγησης και υλοποίησης αυτών και να ενισχυθεί η ασφάλεια δικαίου των στρατηγικών επενδυτών και β) την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων εντός της Επικράτειας. Αυτοί επιτυγχάνονται μέσω ενός συνόλου κατάλληλων διαδικασιών και κανόνων. Οι επενδύσεις πραγματοποιούνται είτε από το Δημόσιο, είτε από ιδιώτες, είτε με συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, είτε με συμπράξεις μικτής μορφής.

Σύμφωνα με τον ν. 4864/2021 ισχύουν τα ακόλουθα:

Οι «Στρατηγικές Επενδύσεις» λόγω της στρατηγικής τους βαρύτητας για την εθνική ή την τοπική οικονομία, δύνανται να ενισχύσουν την απασχόληση, την παραγωγική ανασυγκρότηση και την ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της χώρας, σύμφωνα με τις αρχές της κοινωνικά δίκαιης, δίχως αποκλεισμούς, ισόρροπης και αειφόρου ανάπτυξης, με κύρια χαρακτηριστικά την προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων, την εξωστρέφεια και εξαγωγική δραστηριότητα, την καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα, τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό, την εξοικονόμηση φυσικών πόρων στην προοπτική της κυκλικής οικονομίας και την υψηλή προστιθέμενη αξία, ιδίως σε τομείς οικονομικών δραστηριοτήτων διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων ή υπηρεσιών.

Για την πραγματοποίηση Στρατηγικών Επενδύσεων, το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται, ύστερα από απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), να καταρτίζει Ειδικά Σχέδια

Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε.) επί καταρχήν ενιαίων εκτάσεων, εκτός από τα δημόσια ακίνητα που αναφέρονται στο άρθρο 10 του ν. 3986/2011 (Α' 152).

Επενδυτικά σχέδια για τα οποία εγκρίνεται Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε., οφείλουν από την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας τους να εφαρμόζουν σχέδιο αρχών βιώσιμης ανάπτυξης στη βάση των κριτηρίων Περιβαλλοντικής, Κοινωνικής και Εταιρικής Διακυβέρνησης («Environmental, Social and Corporate Governance ESG»). Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να καταρτίζουν ετήσιο απολογισμό Βιωσιμότητας («sustainability reporting») για την παράθεση μη-χρηματοοικονομικών πληροφοριών στο πλαίσιο των «ESG», σύμφωνα με διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα (ενδεικτικά: «GRI Standards»). Ο ετήσιος απολογισμός ελέγχεται από τρίτο ανεξάρτητο φορέα (ελεγκτική εταιρεία ή οίκο πιστοποίησης) επιλογής του φορέα της επένδυσης. Ο απολογισμός αειφορίας περιλαμβάνει διακριτά τα στοιχεία και τα δεδομένα του επενδυτικού σχεδίου, το οποίο έχει υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος.

Για την πραγματοποίηση των Στρατηγικών Επενδύσεων απαιτούνται η προηγούμενη Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.), για τα έργα κατηγορίας Α, καθώς και η πράξη υπαγωγής σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.) για τα έργα κατηγορίας Β, που χορηγείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας υπό την έννοια του άρθρου 109 του ν. 4622/2019 (Α' 133), κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, που αφορά στην αρμοδιότητα έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων. Για τον σκοπό αυτόν, υποβάλλεται αίτηση, που συνοδεύεται από τα προβλεπόμενα ανά υποκατηγορία έργου δικαιολογητικά του ν. 4014/2011 (Α' 209), στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Για την πραγματοποίηση Στρατηγικών Επενδύσεων επιτρέπεται η παραχώρηση στον φορέα της επένδυσης του δικαιώματος χρήσης αιγιαλού, παραλίας, συνεχόμενου ή παρακείμενου θαλάσσιου χώρου ή του πυθμένα. Ο φορέας της επένδυσης, κατά την υποβολή του επενδυτικού του φακέλου στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 12, αιτείται την παραχώρηση του δικαιώματος της παρούσας.

Με τις διατάξεις των παραπάνω άρθρων ρυθμίζεται η διαδικασία πολεοδομικής ωρίμανσης ακινήτων αποδίδοντας σε αυτά συγκεκριμένη βιώσιμη επενδυτική ταυτότητα με σκοπό την αξιοποίησή τους που συνιστά λόγο εντόνου δημοσίου συμφέροντος. Η αξιοποίηση των ακινήτων που υπάγονται στις εν λόγω διατάξεις διενεργείται εντός του πλαισίου που διαγράφει η εθνική δημοσιονομική, αναπτυξιακή και χωροταξική πολιτική και με τους κανόνες του Ν.3986/2011. Στα ακίνητα αυτά αποδίδεται συγκεκριμένη επενδυτική ταυτότητα μέσω της υπαγωγής του ακινήτου σε μία από τις ευρύτερες κατηγορίες χρήσεων γης και όρων δόμησης και μέσω της θέσπισης ειδικότερων χρήσεων γης και τυχόν πρόσθετων περιορισμών που αποσκοπούν τον έλεγχο της έντασης της κάθε χρήσης. Η απόδοση επενδυτικής ταυτότητας με το θεσμό του ΕΣΧΑΣΕ κατά τα ανωτέρω γίνεται με Προεδρικό Διάταγμα. Το ίδιο Διάταγμα καθορίζει και εγκρίνει ειδικούς όρους και περιορισμούς δόμησης, ειδικές ζώνες προστασίας και ελέγχου και τους περιβαλλοντικούς όρους του σχεδίου.

Με τα ΕΣΧΑΣΕ μπορεί να τροποποιούνται εγκεκριμένα Ρυθμιστικά Σχέδια, ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ, ΖΟΕ και άλλα σχέδια χρήσεων γης, εφόσον η τροποποίηση καθίσταται αναγκαία για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη και την αποτελεσματική αξιοποίηση των ιδιωτικών ακινήτων, ιδίως στις περιπτώσεις που οι υφιστάμενες ρυθμίσεις και κατευθύνσεις είναι ασαφείς ή απορρέουν από ανεπίκαιρα χωροταξικά και πολεοδομικά σχέδια. Κατά το νόμο ως ανεπίκαιρα νοούνται ιδίως τα χωροταξικά και πολεοδομικά σχέδια που δεν έχουν υπαχθεί σε διαδικασία αξιολόγησης ή/και τροποποίησης ή αναθεώρησης μετά την πάροδο πέντε και πλέον ετών από την έγκριση ή την τελευταία αναθεώρηση ή τροποποίηση τους.

Το εξεταζόμενο Σχέδιο ακολουθεί την διαδικασία που ορίζει ο **Νόμος 4864/2021 για στρατηγικές επενδύσεις** και βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος μέσω της επιτάχυνσης διαδικασιών στις ιδιωτικές και στρατηγικές επενδύσεις

Η Στρατηγική επένδυση έχει εγκριθεί από την διυπουργική επιτροπή ΔΕΣΕ με το ΦΕΚ 3201/Β/2023

Δ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΧΕΔΙΟΥ

Δ.1 Κύρια Χαρακτηριστικά Προτεινόμενου ΕΣΧΑΣΕ

Δ.1.1 Θέση και Γεωμορφολογία Περιοχής

Το γήπεδο του οποίου εγκρίθηκε η υπαγωγή στις Στρατηγικές Επενδύσεις με την υπ' Αριθμ. **92/05.05.2023 Απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων – ΔΕΣΕ (ΦΕΚ Β' 3201/Β/15.05.2023)**, συνολικής έκτασης που ανέρχεται σε 112.492,26 τ.μ. αποτελείται από 10 όμορα γεωτεμάχια. Βρίσκεται στο νότιο τμήμα της Σαντορίνης στην περιοχή Πλατύναμος, όμορα της παραλίας Βλυχάδας, εκτός ορίων οικισμού, στις νότιες ακτές του νησιού, δυτικά του μικρού λιμανιού της Βλυχάδας και τον Εξωμύτη. Ακολουθεί ο Χάρτης της Περιοχής Μελέτης με το όριο ΕΣΧΑΣΕ.

Χάρτης με όριο Περιοχής Μελέτης ΕΣΧΑΣΕ

Χάρτης 6. Χάρτης με όριο ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΣΧΑΣΕ

Το ακίνητο απέχει από τα Φηρά, το λιμάνι και τον Κρατικό Αερολιμένα Σαντορίνης εξίσου 11 χλμ.

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 139Δ/19.03.1990 (Π.Δ. 16.02.1990) η έκταση βρίσκεται εκτός ορίων οικισμού, εντός ζώνης οικιστικού ελέγχου (ΖΟΕ), στις περιοχές με στοιχείο III.

Η παραλία της Βλυχάδας (σε πλάτος 150 μ. από την ακτή) χαρακτηρίζεται από το ιδιαίτερο τοπίο εξαιρετικού γεωλογικού ενδιαφέροντος, λόγω του ανάγλυφου από τους ηφαιστειογενείς σχηματισμούς της Θηραϊκής γης. Αυτοί προστατεύονται από την ΖΟΕ Σαντορίνης και πρέπει να προστατευτούν για την διατήρηση του χαρακτήρα και της ποιότητας της περιοχής.

Στο νότιο τμήμα της Δ.Κ. Μεγαλοχωρίου στην ευρύτερη περιοχή της επένδυσης δεν υπάρχουν αρχαιολογικοί χώροι, ούτε ιστορικοί τόποι ούτε παραδοσιακοί οικισμοί, ούτε περιοχή NATURA, ούτε καταφύγιο άγριας ζωής, ούτε μικροί υγρότοποι, ούτε γεωλογικοί ενδιαφέροντες και μοναδικοί σχηματισμοί πέραν της ζώνης των 150 μ. της παραλίας της Βλυχάδας που προστατεύει επαρκώς η υφιστάμενη ΖΟΕ.

Το γήπεδο της επένδυσης βρίσκεται το υψίπεδο Πλατύναμος που έχει επίπεδη κλίση και ήπια μορφολογία σε ένα τμήμα του οικοπέδου λόγω των επικρατουσών κλιματολογικών και εδαφολογικών συνθηκών, έχει δημιουργηθεί ένα ατελές υδρογραφικό δίκτυο με κλάδους που έχουν την μορφή μισγαγγειών μικρού μήκους. Το οικόπεδο χαρακτηρίζεται από το μακρόστενο σχήμα του και εκτείνεται από την παραλία της Βλυχάδας μέχρι 1 χλμ. περίπου βορειότερα στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο που συνδέει τον επαρχιακό δρόμο Φηρών – Όρμου Περίσσης με το λιμάνι της Βλυχάδας και ο προσανατολισμός του είναι βορειοανατολικός.

Το μακρόστενο σχήμα του ακινήτου που εκτείνεται από την παραλία μέχρι βορειότερα, έχει τους πιο έντονους σχηματισμούς στα δυτικά της έκτασης, τα πλατώματα στην ανατολική πλευρά και τις κοιλότητες με ήπιες κλίσεις στο βόρειο τμήμα.

Επομένως, λόγω έντονου ανάγλυφου στο ενιαίο ακίνητο οι περιοχές οι πλέον κατάλληλες για δόμηση εντοπίζονται στα πλατώματα και στις περιοχές με ήπιες κλίσεις καθιστώντας τις περιοχές με έντονες διαμορφώσεις κατάλληλες υπό προϋποθέσεις. Για το ακίνητο έχει εκπονηθεί **Μελέτη Γεωλογικής Καταλληλότητας** τα αποτελέσματα της οποίας λήφθηκαν υπόψη στην παρούσα και αναμένεται η θεώρησή της από την Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Σε τμήματα που έχουν κλίσεις αλλά δεν έχουν τα ανωτέρω χαρακτηριστικά εξετάζεται η δυνατότητα δημιουργίας υπόσκαφων κτισμάτων.

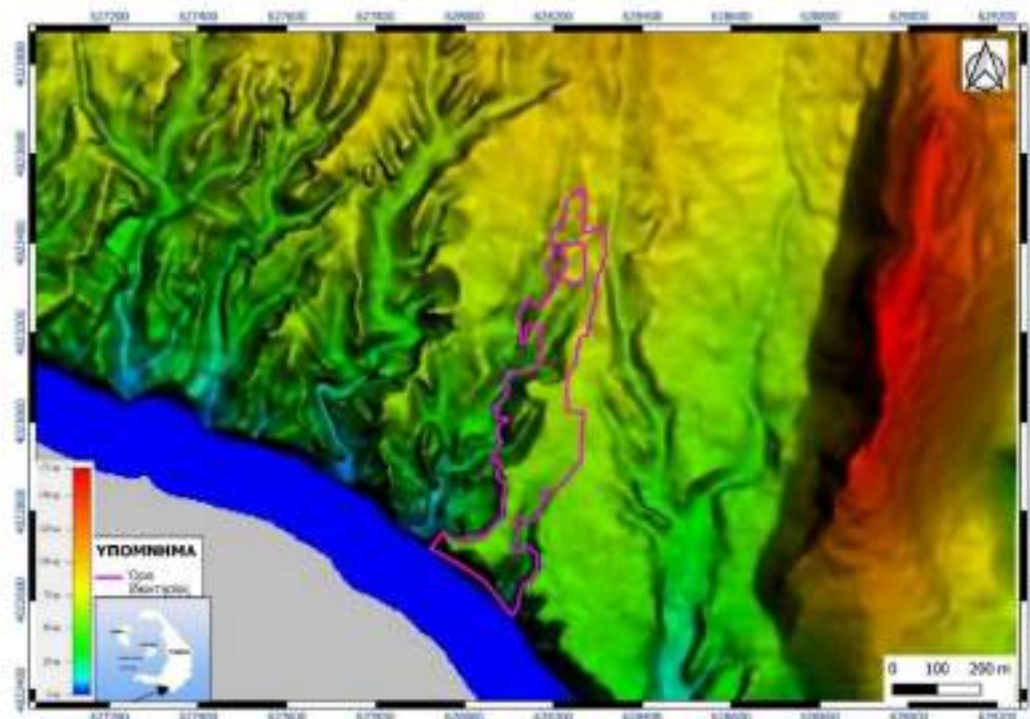
Η στενή περιοχή μελέτης εκτείνεται από την παραλία της Βλυχάδας και κατευθύνεται προς τα βόρεια έως τον ασφαλτόδρομο που συνδέει το λιμάνι της Βλυχάδας με την επαρχιακή οδό Φηρών – Όρμου Περίσσης.

Τα απόλυτα υψόμετρα στην έκταση του ακινήτου της μελέτης κυμαίνονται από 8,4 μ. έως 83,6 μ., περίπου. Συγκεκριμένα, το μέγιστο υψόμετρο της περιοχής του ακινήτου εντοπίζεται στο βορειοανατολικό μέρος της έκτασης, με απόλυτο υψόμετρο που ανέρχεται σε +83,6 μ., ενώ το μικρότερο εντοπίζεται στα νότια και νοτιοδυτικά με απόλυτο υψόμετρο +8,6 μ.

Κύριο γεωμορφολογικό χαρακτηριστικό της περιοχής αποτελεί ο επιμήκης αυχένας που αναπτύσσεται σε διεύθυνση Β – Ν και «διαχωρίζει» την έκταση του συνολικού ακινήτου σε δυτικού και ανατολικού προσανατολισμού. Ο αυχένας εμφανίζει το μέγιστο, υψόμετρο των 72 μ., εντός της έκτασης του Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε., στη βόρεια απόληξή του, και το ελάχιστο υψόμετρο των 53,2 μ. Στο τμήμα αυτό η κλίση είναι ήπια της τάξης του 3,5%.

Στο υπόλοιπο τμήμα του οικοπέδου δυτικά του αυχένα η κλίση του εδάφους μπορεί να χαρακτηριστεί κατά τόπους έντονη, με κλίσεις εδάφους μεταξύ 35% και 70%, ενώ σε ορισμένες θέσεις ξεπερνά το 70% και σε θέσεις κρημνών υπερβαίνει το 86%.

Στα ανατολικά – νοτιοανατολικά και κατάντη του επιμήκη αυχένα, η μορφολογία του εδάφους είναι αισθητά ηπιότερη, χωρίς κρημούς και η επιφάνεια του εδάφους να κατανέμεται σχεδόν ισόποσα, σε περιοχές με κλίσεις μεταξύ 35% και 70% καθώς και περιοχές με κλίσεις μικρότερες του 35%. Στα νότια και κατάντη του επιμήκη αυχένα έως την παραλία της Βλυχάδας, η μορφολογία του εδάφους είναι αισθητά εντονότερη, με κρημούς με κλίσεις μεταξύ 35% και 80%.

Εικόνα 19. Υψομετρικές Ζώνες Περιοχής Ενδιαφέροντος

Στην περιοχή απαντά σχετικά ήπιο μορφολογικό ανάγλυφο στο κεντρικό τμήμα της, το οποίο διαμορφώνεται πιο απότομο στο δυτικό και νοτιοανατολικό τμήμα της και ιδιαίτερα έντονο στο νοτιότερο τμήμα της, στην ακτή. Οι μορφολογικές κλίσεις παρουσιάζονται ήπιες στο κεντρικό τμήμα και έντονες στα δυτικά, νοτιοανατολικά και νότια. Οι πιο έντονες μορφολογικές κλίσεις παρατηρούνται κατά μήκος της ακτής και κατά μήκος των ρεμάτων στα δυτικά, οι οποίες υπερβαίνουν τις 50o.

Εικόνα 20. Απόσπασμα δορυφορικής εικόνας Google, όπου φαίνονται το μορφολογικό ανάγλυφο και οι μορφολογικές κλίσεις στην περιοχή μελέτης

Εκατέρωθεν της περιοχής του οικοπέδου διέρχονται δύο επιμήκη ρέματα με χαρακτηριστική κατά βάθος διάβρωση, τα οποία αποτελούν **ρέματα εποχιακής λειτουργίας**. Επίσης, στην περιοχή φαίνεται η επίδραση της αιολικής διάβρωσης, η οποία έχει διαμορφώσει κυρίως χαρακτηριστικές μορφές κυψελοειδούς μορφής. Τέλος, στο νότιο τμήμα, το παράλιο μέτωπο έχει διαμορφωθεί σε απότομη και κρημνώδης ακτή, υπό την επίδραση της θαλάσσιας διάβρωσης.

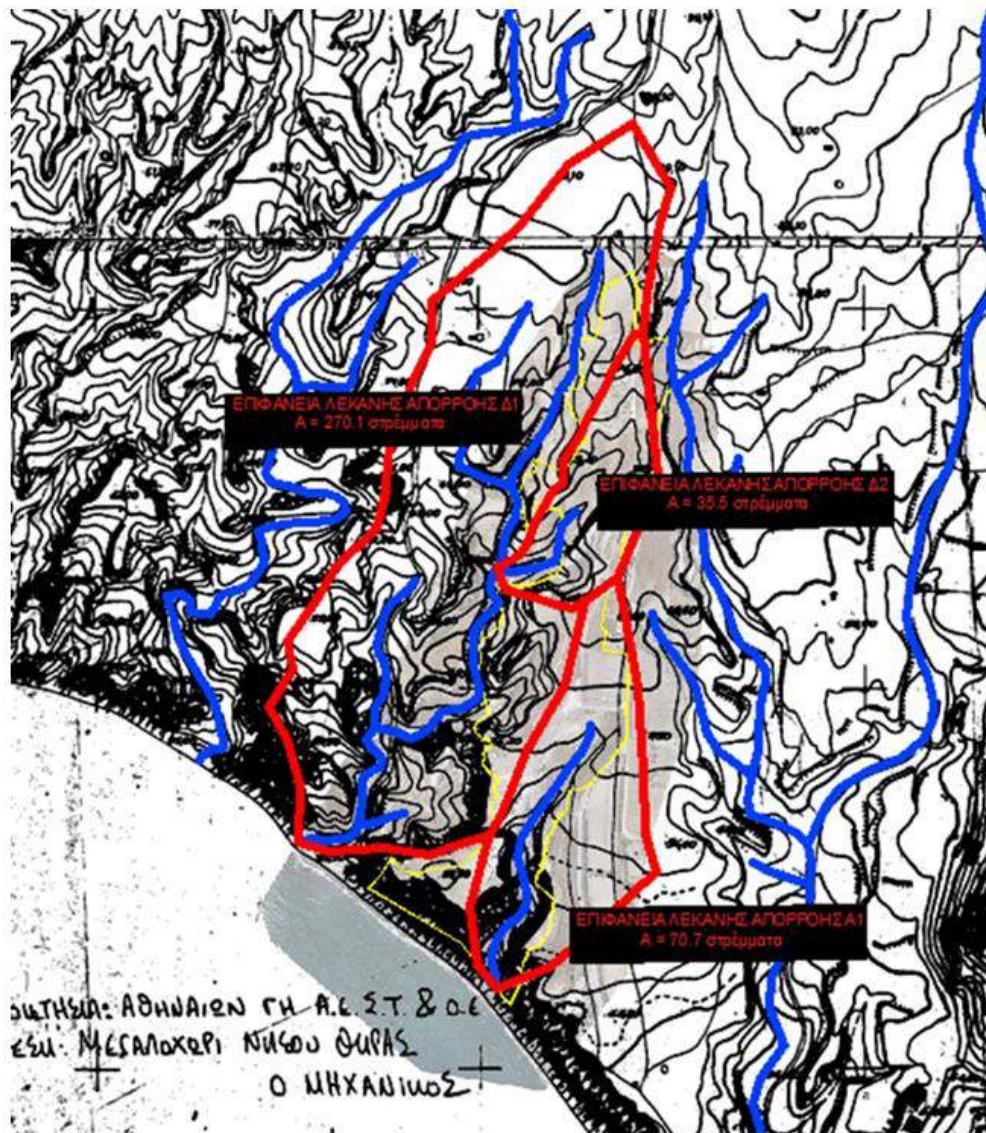
Εικόνα 17α. Κυψελοειδείς μορφές σε πρανές από επίδραση αιολικής διάβρωσης

Εικόνα 17β. Απότομη κρημνώδης ακτή νότια του οικοπέδου

Λεκάνες απορροής – Ρέματα

Η συνολική λεκάνη απορροής καλύπτεται κυρίως από σύνθετα συστήματα καλλιέργειας σε συνδυασμό με σημαντικές επιφάνειες φυσικής κάλυψης. Με βάση το πλέον κατάντη σημείο του προς οριοθέτηση τμήματος σχηματοποιείται η λεκάνη απορροής αρχικά στα τοπογραφικά διαγράμματα 1:5.000 της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού (ΓΥΣ), όπως παρουσιάζεται στον παρακάτω χάρτη. Οι υπόψη κύριες λεκάνες απορροής έχουν επιφάνεια 270,1 στρεμμάτων ο δυτικός κλάδος (ή 0,271 km²) και επιφάνεια 70,7 στρεμμάτων ο ανατολικός κλάδος (ή 0,071 km²). Επομένως, **και τα δύο κύρια ρέματα χαρακτηρίζονται ως «μικρά ρέματα»**, (αφού είναι μικρότερα του 1 km²) βάσει του Ν. 4258/2014 και επομένως δεν απαιτείται η οριοθέτησή τους.. Παρόλα αυτά ο φορέας ανάπτυξης του ΕΣΧΑΣΕ έχει κινήσει διαδικασία οριστικής οριοθέτησης με την από 8 Ιουλίου 2025 αίτηση υποβολής φακέλου οριστικής οριοθέτησης προς την αρμόδια Υπηρεσία της Περιφέρειας Ν. Αιγαίου.

Εικόνα 17γ. Χάρτης των λεκανών απορροής των υπό οριοθέτηση ρεμάτων χαραγμένη σε υπόβαθρο των τοπογραφικών διαγραμμάτων κλίμακας 1:5.000 της ΓΥΣ

Οι λεκάνες απορροής έχουν αχλαδοειδές σχήμα, με διεύθυνση Β – Ν) με στενή εκβολή και ανάντη τμήμα με μεγάλο πλάτος. Οι τιμές αυτές έχουν υπολογιστεί βάσει του Ψηφιακού Μοντέλου Ανάγλυφου (ΨΜΑ) (Digital Terrain Model (DTM), το οποίο έχει διάσταση κανάβου 25 μ. και δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της Εθνικής Τράπεζας Υδρολογικής & Μετεωρολογικής Πληροφορίας (ΕΤΥΜΠ).

Το υδρογραφικό δίκτυο της λεκάνης απορροής είναι σαφές και καλά ανεπτυγμένο τουλάχιστον ως προς τη δυτική λεκάνη και επομένως η πλημμυρική απορροή κατά βάση κινείται κατά μήκος του ανάγλυφου και κατά μήκος του υδρογραφικού δικτύου. Επομένως, θεωρείται ότι το υδρογραφικό δίκτυο είναι σχετικά ενιαίο, αποτελεί μια συνεχή γραμμή, με συνεχείς παρεμβολές επιφανειακής απορροής, όπου αναμένεται ο χρόνος συρροής να είναι παρόμοιος με εκείνους που προκύπτουν από τις μαθηματικές σχέσεις που ορίζονται από το μήκος του υδατορέματος. Τα πιο χαρακτηριστικά γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της λεκάνης απορροής του παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 10.Χαρακτηριστικά γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της λεκάνης απορροής

Γεωμορφολογικά Στοιχεία	Δυτική Λεκάνη (Σύνολο)	Δυτική Λεκάνη (Συμβάλλον κλάδος)	Ανατολική Λεκάνη
Επιφάνεια λεκάνης απορροής (στρ.)	270.1	35.5	70.7
Περίμετρος λεκάνης απορροής (km)	2.39	0.90	1.24
Μέσο υψόμετρο λεκάνης απορροής (m)	42.7	65.0	85.70
Μέγιστο υψόμετρο λεκάνης απορροής (m)	90	80.0	164.80
Ελάχιστο υψόμετρο λεκάνης απορροής (m)	0	41.4	10.0
Μέση κλίση κύριας γραμμής ροής	8.78	11.6	12.92
Μέση κλίση αναγλύφου λεκάνης απορροής (%)	9.97	9.8	9.78
Μέγιστο μήκος υδατορέματος (km)	1.02	0.33	0.39
Μήκος λεκάνης απορροής	1.03	0.39	0.54
Πλάτος λεκάνης απορροής	0.33	0.12	0.21

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της υδραυλικής επίλυσης, η κλίση του δυτικού τμήματος είναι ίση με 7.54% ενώ του ανατολικού τμήματος ίση με 12.8%. Τα ρέματα και οι υφιστάμενες διατομές τους παροχετεύουν απολύτως ικανοποιητικά τις παροχές σχεδιασμού 50ετίας χωρίς υπερχειλίσσεις, αφού οι κοίτες είναι βαθιές γραμμές.

Εντούτοις λόγω της σπουδαιότητας της μελέτης και της περιβαλλοντικής σημασίας της ευρύτερης περιοχής μελέτη στην παρούσα μελέτη προτείνονται οι οριογραμμές των ρεμάτων.

Από την ανάλυση ανωτέρω :

1. Διαπιστώνεται ότι στην υφιστάμενη κατάσταση δεν παρατηρούνται υπερχειλίσσεις και **οι υφιστάμενες διατομές επαρκούν πλήρως για την παροχέτευση της πλημμύρας σχεδιασμού και για τους δύο κλάδους.**
2. Επομένως προτείνονται οι οριογραμμές των ρεμάτων ως οριζοντιογραφική μετάθεση των γραμμών ροής κατά δύο μέτρα (2m) οι οποίες επεκτείνονται μέχρι το φρύδι πρανών μεγάλης κλίσης όταν αυτό βρίσκεται πλησίον της γραμμής που προκύπτει από τη μετάθεση των γραμμών ροής.

Στο πλαίσιο του έργου «Ανάπτυξη Συστημάτων και Εργαλείων Διαχείρισης Υδατικών Πόρων Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου» που εκπονήθηκε για λογαριασμό του τ. Υπουργείου Ανάπτυξης (ΥΠΑΝ) το 2005 έγινε η σχηματοποίηση των γεωλογικών/υδρολιθολογικών χαρακτηριστικών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου σε περιβάλλον GIS.

Στην περιοχή μελέτης ο κύριος γεωλογικός σχηματισμός είναι η Μεταφερμένη ανώτερη σειρά κίσηρης (κι3). Τεφρή έως καστανωπή κίσηρη και υλικά τέφρας με φακοειδείς παρεμβολές ογκολίθων. Τοπικά προέρχονται από λαχάρ (λασποροές από ηφαιστειακά αναβλήματα) πάχους μέχρι 15 μ.

Παρόμοια συμπεράσματα προκύπτουν και από τον υδρολιθολογικό χάρτη των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας της πρώην ΕΓΥ όπου η λεκάνη απορροής δομείται με το εξής: Μεταφερμένη Κίσηρης, αποτελείται

από υλικά τέφρας και υλικά αποσάθρωσης της ανώτερης σειράς κίσηρης. Τα υλικά αυτά μεταφέρθηκαν και αποτέθηκαν στα χαμηλότερα σημεία της νήσου μαζί με υλικά που μεταφέρθηκαν από την θάλασσα. Παρουσιάζει σχετική χαλαρότητα των υλικών της και αυξημένη υδροπερατότητα. Εντός της μεταφερόμενης κίσηρης αναπτύσσονται κυρίως στα παράκτια σημεία της νήσου, ασθενείς φρεάτιοι ορίζοντες.

Δ.1.2. Ιδιοκτησιακό Καθεστώς Ακινήτου

Η συνολική έκταση του ακινήτου ανέρχεται **112.492,26 τ.μ.** και αποτελείται από **δέκα οικόπεδα** με αριθμό ΚΑΕΚ 29077315008, 29077315032, 29077315033, 29077315034, 29077315053, 29077315057, 29077315058, 29077315059, 29077315066, είναι άρτια και οικοδομήσιμα καθώς ισχύουν οι περιορισμοί που αναφέρονται στο ΦΕΚ 139Δ/1990 και το οικόπεδο με αριθμό ΚΑΕΚ 29077315096 που είναι μη άρτιο και μη οικοδομήσιμο σύμφωνα με τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις.

Πίνακας 11: Εκτάσεις ΚΑΕΚ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΕΣ	
ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΕΚ	ΕΜΒΑΔΑ (m ²)
290770315008	6.369,93
290770315032	13.391,23
290770315033	3.696,76
290770315034	3.395,7
290770315053	25.286,21
290770315057	18.756,68
290770315058	11.606,03
290770315059	5.735,72
290770315066	22.982,4
290770315096	1.271,6
ΣΥΝΟΛΟ	112.492,26

Τα συνεχόμενα και όμορα γεωτεμάχια περιγράφονται αναλυτικά στην από 5.4.2023 Έκθεση Ελέγχου Τίτλων της δικηγόρου Δρελιώζη Βασιλικής.

Εικόνα 21. Χάρτης Γεωτεμαχίων από το Κτηματολόγιο

Τα γεωτεμάχια υπ' Αριθμ. 1069/23.03.2021, 1124/30.04.2021 και 1139/7.05.2021 Συμβόλαια αγοραπωλησίας αγροτεμαχίων έχουν περιέλθει στην ιδιοκτησία της εταιρείας με τα αναφερόμενα στις παραπάνω εκθέσεις συμβόλαια αγοραπωλησίας ακινήτων (αγροτεμαχίων) νομίμως μεταγραφμένα που αφορούν τα ακίνητα, για τα οποία σύμφωνα με τις εκθέσεις τίτλων είχαν τότε καταρτισθεί προσύμφωνα πώλησης. Ειδικότερα, η Εταιρεία με την επωνυμία «ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» είναι ιδιοκτήτρια των κάτωθι ακινήτων.

Απόσπασμα από Έκθεση Ελέγχου Τίτλων:

Στην περιοχή έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία κτηματογράφησης (ΦΕΚ Περαίωσης Κτηματογράφησης & Έναρξης Λειτουργίας 1335B/22.09.2005).

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 139Δ/19.03.1990 (Π.Δ. 16.02.1990) στις περιοχές με στοιχείο III επιτρέπονται οι χρήσεις: κατοικίες, τουριστικών εγκαταστάσεων, κτιρίων κοινής ωφέλειας, γεωργικών αποθηκών, θερμοκηπίων, αντλητικών εγκαταστάσεων, δεξαμενών και μη οχλουσών βιοτεχνικών εγκαταστάσεων.

Οι τίτλοι αγοραπωλησίας, οι οποίοι ελέγχθηκαν στο Κτηματολογικό Γραφείο Κυκλάδων και στα Υποθηκοφυλακεία Γραφείου Θήρας υπό της Δικηγόρου Βασιλικής Β. Δρελιώζη, είναι ως ακολούθως:

ΚΑΕΚ: 290770315066, 290770315059, 290770315053

Αναφέρονται και περιγράφονται στο υπ' αριθμ. 21799/1.12.2010 συμβόλαιο αγοραπωλησίας αγροτεμαχίου της συμβολαιογράφου Αθηνών Δήμητρας Σταφυλάκη Βάλμη νομίμως καταχωρημένος στο κτηματολόγιο βιβλίο του Κτηματολογικού γραφείου Θήρας με αριθμό καταχώρησης **796/23.12.2010**.

ΚΑΕΚ: 290770315057

Αναφέρεται και περιγράφεται στο υπ' αριθμ. 21800/1.12.2010 συμβόλαιο αγοραπωλησίας αγροτεμαχίου της συμβολαιογράφου Αθηνών Δήμητρας Σταφυλάκη Βάλμη νομίμως καταχωρημένος στο κτηματολόγιο βιβλίο του Κτηματολογικού γραφείου Θήρας με αριθμό καταχώρησης **797/23.12.2010**.

ΚΑΕΚ: 290770315034

Αναφέρεται και περιγράφεται στο υπ' αριθμ. 2361/11.06.2018 συμβόλαιο αγοραπωλησίας αγροτεμαχίου της συμβολαιογράφου Αθηνών Μαρίας Χαραλάμπους Αποστολάκη νομίμως καταχωρημένος στο κτηματολόγιο βιβλίο του Κτηματολογικού γραφείου Θήρας με αριθμό καταχώρησης **240/19.06.2018**.

ΚΑΕΚ: 290770315058, 290770315096

Αναφέρονται και περιγράφονται στο υπ' αριθμ. 2487/17.10.2018 συμβόλαιο αγοραπωλησίας αγροτεμαχίου της συμβολαιογράφου Αθηνών Μαρίας Χαραλάμπους Αποστολάκη νομίμως καταχωρημένος στο κτηματολόγιο βιβλίο του Κτηματολογικού γραφείου Θήρας με αριθμό καταχώρησης **446/6.11.2018**.

ΚΑΕΚ: 290770315032

Αναφέρεται και περιγράφεται στο υπ' αριθμ. 3041/18.02.2020 συμβόλαιο αγοραπωλησίας αγροτεμαχίου της συμβολαιογράφου Αθηνών Μαρίας Χαραλάμπους Αποστολάκη νομίμως καταχωρημένος στο κτηματολόγιο βιβλίο του Κτηματολογικού γραφείου Θήρας με αριθμό καταχώρησης **244/31.07.2020**.

ΚΑΕΚ: 290770315008

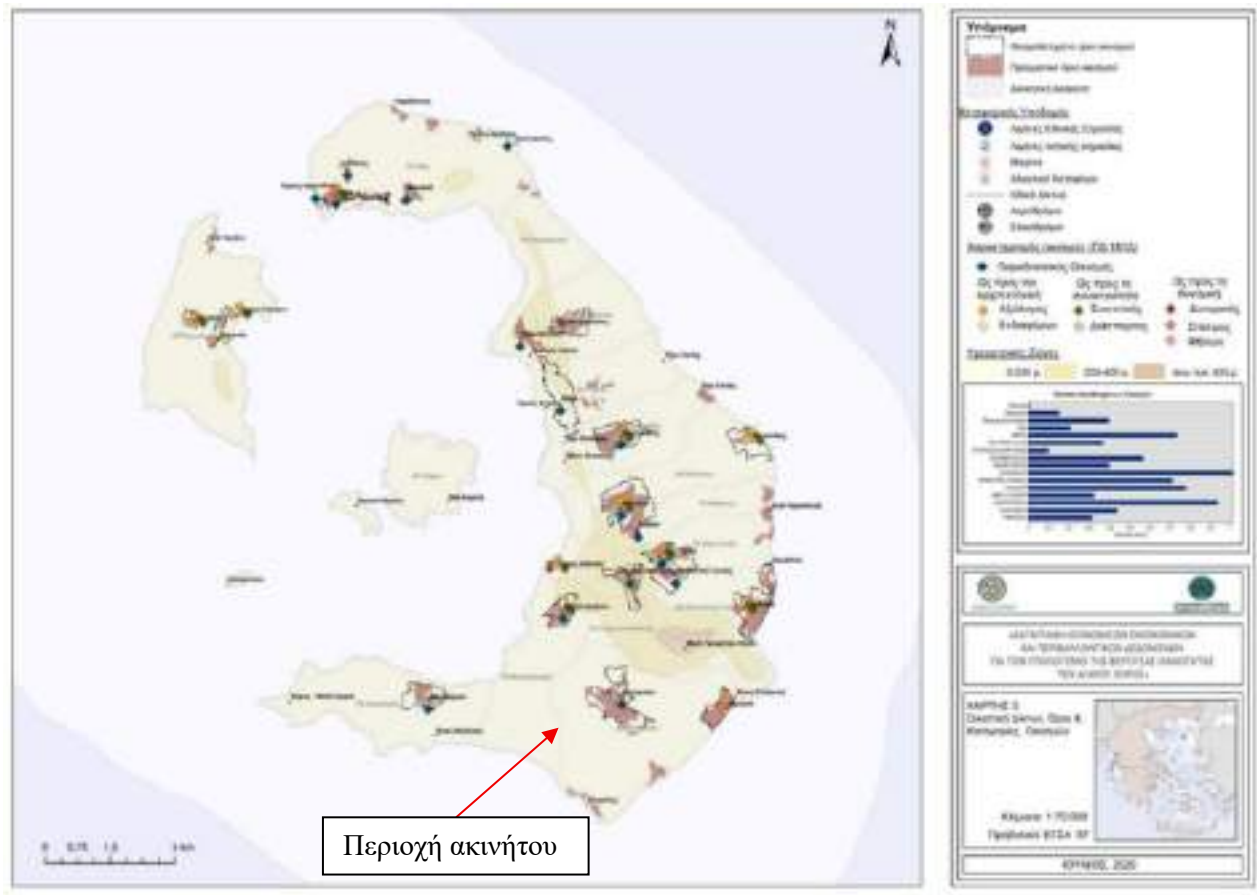
Αναφέρεται και περιγράφεται στο υπ' αριθμ. 3627/11.12.2021 συμβόλαιο αγοραπωλησίας αγροτεμαχίου της συμβολαιογράφου Αθηνών Μαρίας Χαραλάμπους Αποστολάκη νομίμως καταχωρημένος στο κτηματολόγιο βιβλίο του Κτηματολογικού γραφείου Θήρας με αριθμό καταχώρησης **1199/17.12.2021**.

ΚΑΕΚ: 290770315033

Αναφέρεται και περιγράφεται στο υπ' αριθμ. 4735/23.02.2024 συμβόλαιο αγοραπωλησίας αγροτεμαχίου της συμβολαιογράφου Αθηνών Μαρίας Χαραλάμπους Αποστολάκη νομίμως καταχωρημένος στο κτηματολόγιο βιβλίο του Κτηματολογικού γραφείου Θήρας με αριθμό καταχώρησης **1042/29.03.2024**.

Δ.1.3.Δομημένο Περιβάλλον

Σύμφωνα με τον Χάρτη που ακολουθεί, και με βάση το υπόμνημα, εμφανίζονται οι οικισμοί με τα θεσμοθετημένα όρια του κάθε Οικισμού, καθώς και το πραγματικό όριο κάθε Οικισμού.

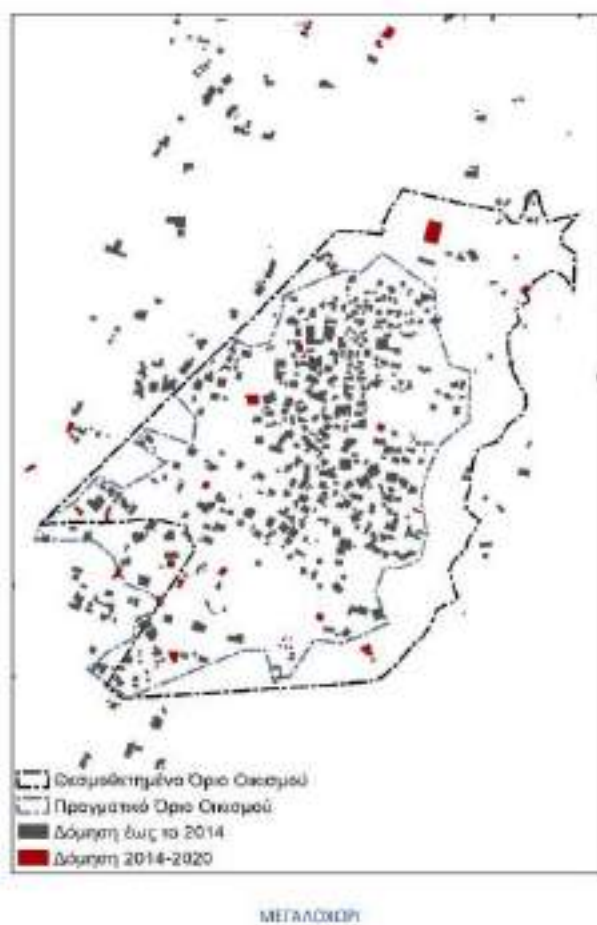

Εικόνα 22. ΧΑΡΤΗΣ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΜΕ ΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΟΥΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ ΘΗΡΑΣ

Στο ακίνητο που είναι εκτός ορίου των οικισμών βρίσκονται υφιστάμενα τέσσερα νεόδμητα πολυτελή υφιστάμενα κτίρια. Το ένα βρίσκεται στο νοτιότερο άκρο της έκτασης και έχει εμβαδόν 400 τ.μ.. και τα άλλα τρία αμέσως βορειότερα και όμορα του προηγούμενου ακινήτου. Τα τρία αυτά κτίρια έχουν εμβαδόν περίπου 78 τ.μ., έκαστο ενώ οι πλησιέστεροι, στη θέση του έργου, θεσμοθετημένοι οικισμοί, (που διακρίνονται ανάλογα με τη θέση τους) και βρίσκονται στον Κάμπο, είναι το Μεγαλοχώρι και το Εμπορειό.

Εικόνα 23. Περιοχή ακινήτου Πηγή :κτηματολόγιο

Εικόνα 24. ΧΑΡΤΗΣ :ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΟ ΟΡΙΟ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ

Δ.1.4. Οδοί Πρόσβασης

Η πρόσβαση στο γήπεδο της επένδυσης γίνεται μέσα από δύο (2) δρόμους:

- Ασφαλτοστρωμένος δρόμος που συνδέει τον επαρχιακό δρόμο Φηρών – Όρμου Περίσσης με το λιμάνι της Βλυχάδας. Ο δρόμος αυτός είναι υφιστάμενος από πολύ παλιά και συνδέει τους οικισμούς Εμπορείο και Μεγαλοχώρι με την παράλια και το λιμάνι της Βλυχάδας και την βιομηχανία ντομάτας με το χαρακτηριστικό φουγάρο που προϋπήρχε εκεί πριν από το 1923. Το παλιό εργοστάσιο τομάτας Δ. Νομικός στη Βλυχάδα μετατράπηκε το 2014 σε σύγχρονο Βιομηχανικό Μουσείο για να προσφέρει στους επισκέπτες του μία αναδρομή στο παρελθόν, ακολουθώντας την πορεία καλλιέργειας, επεξεργασίας και παραγωγής της μικρόκαρπης τομάτας. Ο δρόμος αυτός έχει πλάτος μεγαλύτερο από 5,5 μ. σε πολλά σημεία έχει πλάτος 6 – 8 μ.
- Χωματόδρομος ανατολικά του ακινήτου στο όριο του οικοπέδου και σε κάποια σημεία εντός αυτού που διευκολύνει την πρόσβαση στις όμορες ιδιοκτησίες και δεν έχει δικό του ΚΑΕΚ. Κάθε ιδιοκτήτης προκειμένου να διευκολύνει τον γείτονα του παραχώρησε ένα μέρος της ιδιοκτησίας του με σκοπό την διευκόλυνση των γύρω του. Ο χωματόδρομος αυτός πρόκειται να διαπλατυνθεί και να ασφαλτοστρωθεί με διαδικασία απαλλοτρίωσης στο πλαίσιο της διαδικασίας Fast track , τα έξοδα της οποίας θα βαρύνουν το επενδυτή.

Σύμφωνα με τις διευκρινήσεις που δόθηκαν στην φάση της έγκρισης από την ΔΕΣΕ, η προσβασιμότητα στο ακίνητο γίνεται από την ασφαλτοστρωμένη οδό, στην οποία το ακίνητο της επένδυσης έχει πρόσβαση στο βορειοανατολικό τμήμα με πρόσωπο επί αυτής 56 μ.

Η ασφαλτοστρωμένη οδός αυτή συνδέει τον επαρχιακό δρόμο Φηρών – Όρμου Περίσσης με το λιμάνι της Βλυχάδας και τους οικισμούς Εμπορείο και Μεγαλοχώρι με την παράλια και το λιμάνι της Βλυχάδας, δύναται να αποκτήσει επίσημο χαρακτηρισμό είτε λόγω παλαιότητας είτε με τη διαδικασία αναγνώρισης που μπορεί να ενταχθεί στις προβλέψεις του ΕΣΧΑΣΕ.

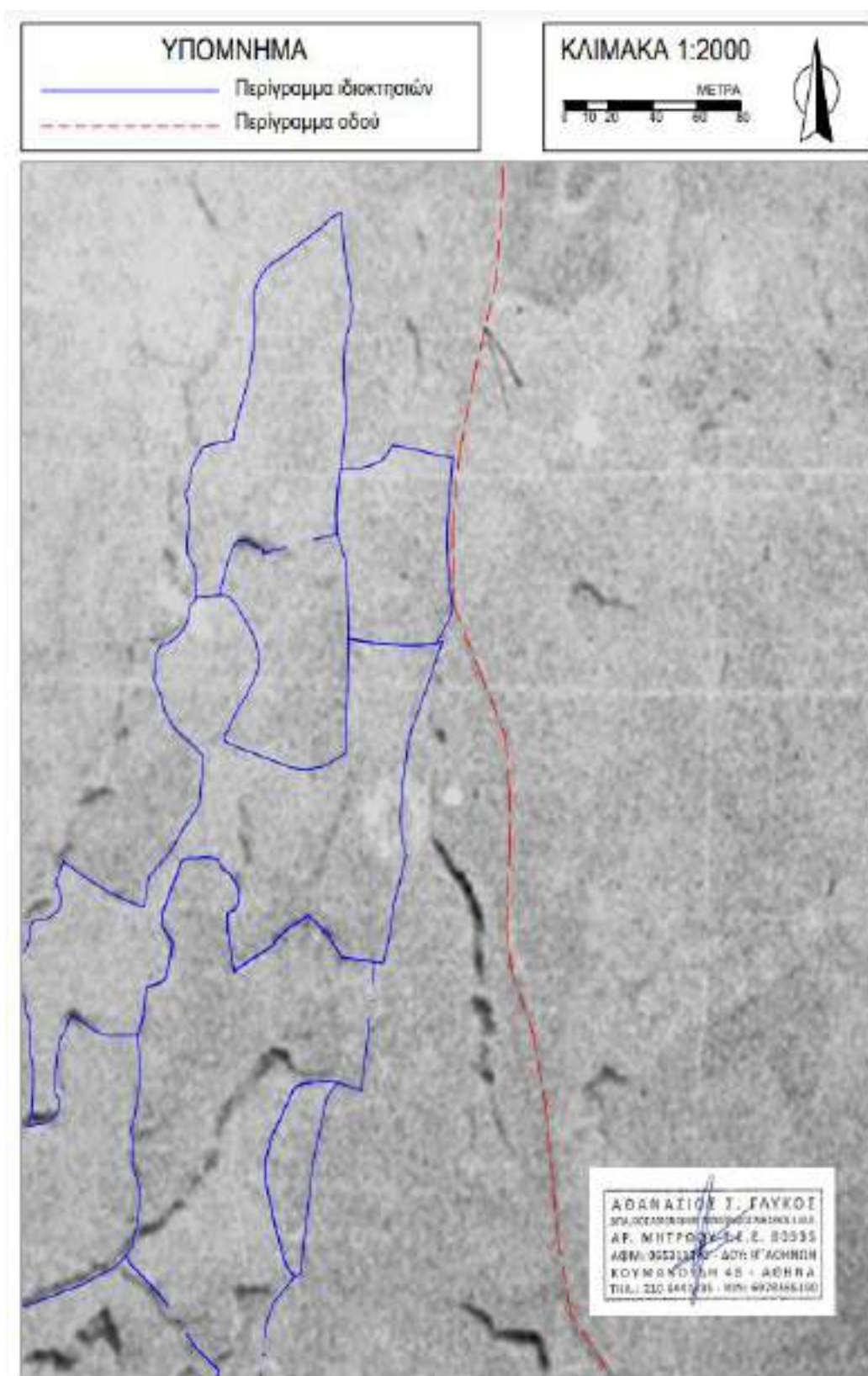
Η ασφαλτοστρωμένη οδός έχει ανεξάρτητο ΚΑΕΚ και θεωρείται από το κτηματολόγιο ως δημόσια οδός, η οποία άλλωστε είναι και η μοναδική που συνδέει άμεσα διαφορετικούς οικισμούς (Λιμάνι Βλυχάδας με Εμπορείο και Μεγαλοχώρι).

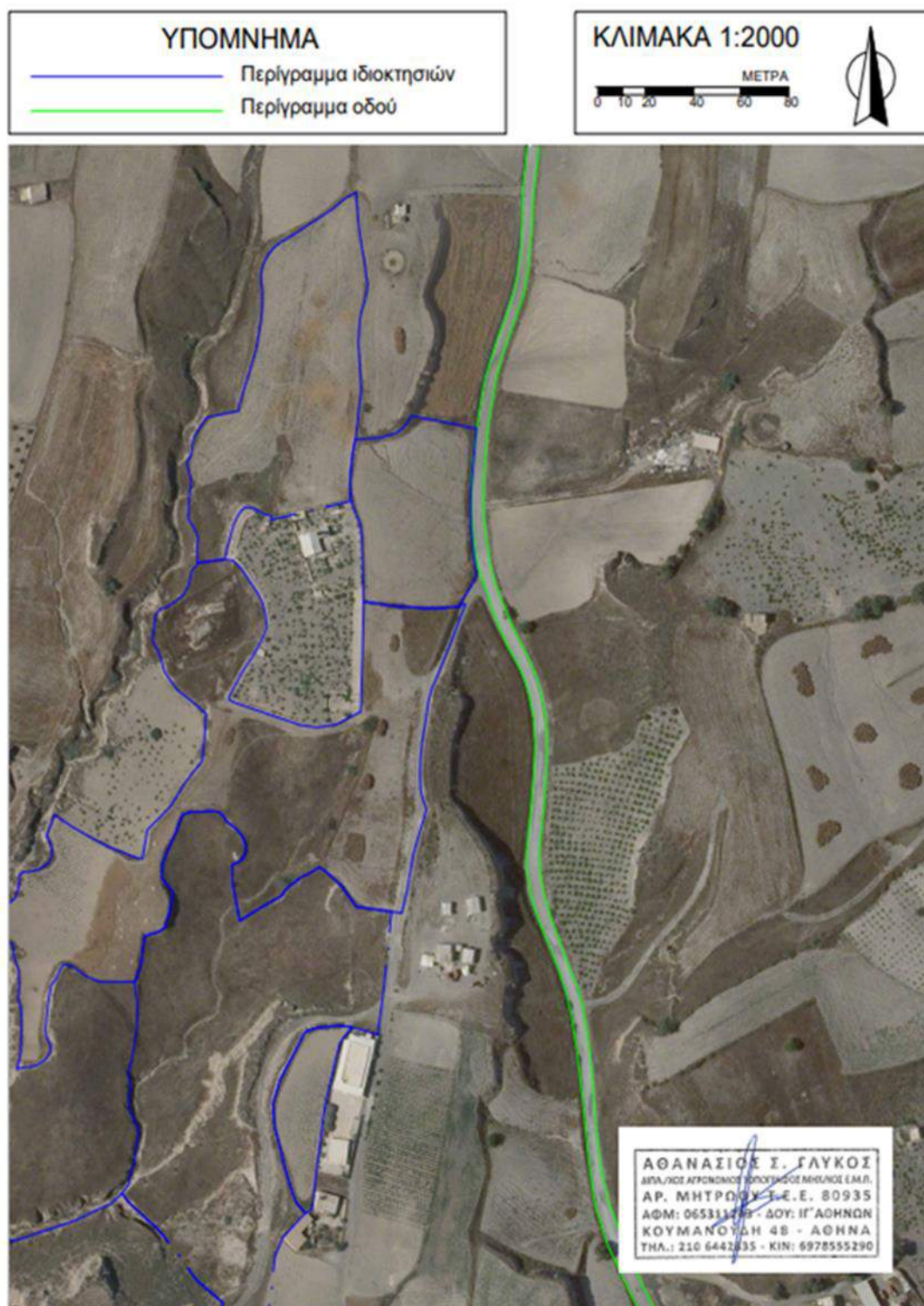
Εικόνα 25. Απόσπασμα χάρτη των ΚΑΕΚ του κτηματολογίου. Ο ασφαλτοστρωμένος δρόμος φαίνεται με κίτρινο χρώμα.

Για την απόδειξη παλαιότητας και του κοινόχρηστου και δημόσιου χαρακτήρα της οδού πρόσβασης στη θέση Βλυχάδα του Δ.Δ. Μεγαλοχωρίου Δήμου Θήρας Π.Ε. Κυκλάδων παρατίθενται παρακάτω δύο διαγράμματα εντοπισμού:

1. Διάγραμμα εντοπισμού οδού πρόσβασης στη θέση Βλυχάδα του Δ.Δ. Μεγαλοχωρίου, Δήμου Θήρας, της Π.Ε. Κυκλάδων επί ορθοφωτοχάρτη ελληνικού Κτηματολογίου, έτους λήψης 1945.
2. Διάγραμμα εντοπισμού οδού πρόσβασης στη θέση Βλυχάδα του Δ.Δ. Μεγαλοχωρίου, Δήμου Θήρας, της Π.Ε. Κυκλάδων επί ορθοφωτοχάρτη ελληνικού Κτηματολογίου, έτους λήψης 2015 (LSO25).

Εικόνα 26. Χάρτης : Εντοπισμός 1 έτος λήψης 1945

Εικόνα 27. Χάρτης : Εντοπισμός 2 έτος λήψης 2015

Όπως καθίσταται εμφανές από τα παραπάνω διαγράμματα εντοπισμού, ο εξεταζόμενος δρόμος:

1. εντοπίζεται επί του πρόσφατου ορθοφωτοχάρτη του ελληνικού κτηματολογίου έτους λήψης 2015 ως ασφαλτοστρωμένος δρόμος.
2. ανιχνεύεται ευκρινώς και επί του ορθοφωτοχάρτη Ελληνικού Κτηματολογίου έτους λήψης 1945, χωρίς να ξεχωρίζουν ακριβώς τα χαρακτηριστικά του. Ο δρόμος είναι σαφώς προϋφιστάμενος του έτους 1945.

Ο δρόμος είναι σαφώς προϋφιστάμενος του έτους 1945, καθώς έδινε πρόσβαση στο παλιό ντοματοποιείο που υπήρχε στην παραλία της Βλυχάδας.

Στο φάκελο περιλαμβάνονται το τεύχος εντοπισμού επί αεροφωτογραφιών και απόδειξης παλαιότητας οδού πρόσβασης στη θέση Βλυχάδα του Δ.Δ. Μεγαλοχωρίου Δήμου Θήρας Π.Ε. Κυκλάδων και τα δύο διαγράμματα εντοπισμού.

Παρατίθεται επίσης, παρακάτω φωτογραφία του 2003 από τη Google Earth, στην οποία φαίνεται ότι ο δρόμος έχει ασφαλτοστρωθεί.

Εικόνα 28. Απόσπασμα χάρτη από τη Google Earth έτους 2003, στον οποίο φαίνεται ότι ο δρόμος έχει ασφαλτοστρωθεί

Προτείνεται επίσης, όπως αποτυπώνεται στο Σχέδιο ΕΣΧΑΣΕ να διαμορφωθούν τέσσερις (4) ισόπεδοι κόμβοι για την λειτουργική σύνδεση του ακινήτου με το υφιστάμενο οδικό δίκτυο .

Το ακίνητο θα έχει **τέσσερις εισόδους / εξόδους ως εξής:**

- Α' είσοδος στη βορειοανατολική πλευρά του ακινήτου που συνδέεται με τον ασφαλτόδρομο Φηρά – Μεγαλοχώρι – Βλυχάδα, προς το χώρο εκδηλώσεων και συνεδρίων και τη μικρή εκθεσιακή ζώνη παραγωγής τοπικών προϊόντων Αποτελεί την δεύτερη κύρια είσοδο στην επένδυση
- Β' είσοδος στη νοτιοανατολική πλευρά του ακινήτου μέσα από το χωματόδρομο που ακολουθεί το όριο του οικοπέδου, εις βάρος του ακινήτου και συνδέει τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις με τον ασφαλτόδρομο Φηρά- Μεγαλοχώρη-Βλυχάδα , προς το χώρο τροφοδοσίας του κεντρικού εστιατορίου – καφετέριας και του χώρου γευσιγνωσίας.

- Γ' είσοδος στη νοτιοανατολική πλευρά του ακινήτου (κάτω από τη Γ' είσοδο) μέσα από το χωματόδρομο που ακολουθεί το όριο του οικοπέδου που θα βελτιωθούν τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά του (κυρίως εις βάρος του ακινήτου). Αποτελεί την κύρια είσοδο στον κύριο χώρο Τουρισμού όπου θα υλοποιηθεί η κεντρική ξενοδοχειακή μονάδα.
- Δ' είσοδος στη βόρεια πλευρά του ακινήτου μέσα από μικρό τοπικό χωματόδρομο που συνδέεται με τον ασφαλτόδρομο, προς το χώρο εκδηλώσεων και συνεδρίων, τους χώρους στάθμευσης και τον βιολογικό καθαρισμό της επένδυσης.

Εικόνα 29α. Απόσπασμα χάρτη από τη Google Earth έτους 2023, στον οποίο εμφανίζονται οι 4 θέσεις εισόδων – κομβών συνδεσης με το τοπικό δίκτυο

Η κύρια οδός πρόσβασης και εξυπηρέτησης των εγκαταστάσεων και λειτουργιών του ακινήτου είναι ο υφιστάμενος χωματόδρομος που ακολουθεί το όριο του οικοπέδου και που συνδέει υφιστάμενες εγκαταστάσεις με τον ασφαλτόδρομο Φηρά – Μεγαλοχώρη - Βλυχάδα. Η διαμόρφωσή του προβλέπεται με συνολικό πλάτος 7μ. με συνολικό εμβαδό 2.980τ.μ.

Ο κυκλοφοριακός φόρτος που θα εξυπηρετείται από την οδό πρόσβασης και τον κόμβο Δ θα είναι της τάξης του 70% του συνολικού ημερήσιου κυκλοφοριακού φόρτου εισόδου – εξόδου προς την περιοχή ανάπτυξης. Εκτιμάται ότι περίπου το 25% θα εξυπηρετηθεί από την εναλλακτική βόρεια είσοδο του κόμβου Β. Οι άλλες εισοδοί θα χρησιμοποιούνται υποστηρικτικά κυρίως για κάλυψη αιχμών δηλαδή συνεδριακών εκδηλώσεων, και αναγκών κίνησης οχημάτων τροφοδοσίας και προσωπικού

Εσωτερικό Οδικό Δίκτυο

Εντός του οικοπέδου υπάρχουν διαμορφώσεις που διευκολύνουν την πρόσβαση στα υφιστάμενα κτίρια στο νοτιότερο τμήμα της έκτασης. Θα χαραχθεί εσωτερικά του ακινήτου οδικό δίκτυο πλάτους 6μ. και συνολικού εμβαδού 2.900μ., με το οποίο θα συνδέεται με το υφιστάμενο εξωτερικό δίκτυο μέσω των προτεινόμενων τεσσάρων εισόδων / εξόδων του ακινήτου.. Για τη μικρότερη δυνατή επιβάρυνση στο φυσικό τοπίο, το εσωτερικό οδικό δίκτυο θα διαμορφωθεί σε ήπιας κυκλοφορίας απόλυτα προσαρμοσμένο στο φυσικό περιβάλλον. Συγκοινωνιακά το εσωτερικό δίκτυο, θα εξυπηρετείται από έναν βασικό οδικό κλάδο κυκλοφορίας οχημάτων, ο οποίος θα εξασφαλίζει την αναγκαία σύνδεση των τμημάτων της επένδυσης μεταξύ τους, με τις εισόδους – εξόδους της τουριστικής μονάδας αλλά και με την ευρύτερη περιοχή τους γειτονικούς οικισμούς, το γειτονικό τουριστικό λιμάνι της Βλυχάδας και την παραλία της Βλυχάδας.

Δ.1.5. Γεωλογική Καταλληλότητα

Η Μελέτη Γεωλογικής Καταλληλότητας αποτελεί απαραίτητη συνοδευτική μελέτη της μελέτης ΣΜΠΕ.

Έχει σαν στόχο την υλοποίηση της υπ' αριθμ. 90/05.05.2023 Απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.) (ΦΕΚ 3201/Β/2023) για τη Στρατηγική Επένδυση της Εταιρείας με την επωνυμία «ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ Ανώνυμη, Επενδυτική, Συμβουλευτική, Τεχνική & Οικοδομική Εταιρία», κατά τους Ν. 4864/2021 και Ν. 3986/2011 άρθρ. 11 – 13 όπως ισχύουν.

Η μελέτη Γεωλογικής Καταλληλότητας εκπονήθηκε σύμφωνα με τις εγκεκριμένες τεχνικές προδιαγραφές εκπόνησης μελετών γεωλογικής καταλληλότητας στις προς πολεοδόμηση περιοχές, οι οποίες εγκρίθηκαν με την αριθμ. 16374/3696/1998 Υπουργική απόφαση ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. (Φ.Ε.Κ. 723/Β/15.7.1998).

Σκοπός της Μελέτης Γεωλογικής Καταλληλότητας είναι ο καθορισμός των τεχνικογεωλογικών συνθηκών και ακολούθως της γεωλογικής καταλληλότητας σε όλη την έκταση της περιοχής επέμβασης που πρόκειται να εφαρμοστεί η υπό έγκριση ΣΜΠΕ, προκειμένου να διασφαλισθεί το δομημένο περιβάλλον από κινδύνους τόσο φυσικής όσο και ανθρωπογενούς προέλευσης.

Χαρακτηριστικά Μορφολογικών Κλίσεων

Η περιοχή μελέτης βρίσκεται δυτικά του υψώματος Γαβρίλος (ύψος 170 μέτρα) σε παράλληλη περίπου διάταξη με αυτό, αναπτύσσεται δε από παράκτια θέση στο νότιο άκρο της (παραλία Βλυχάδας) και εκτείνεται προς την ενδοχώρα - προς Βορρά. Διαμορφώνεται μεταξύ των απόλυτων υψομέτρων +6,00m στο ΝΑ παράκτιο μέτωπο και έως +85,00 στο βόρειο άκρο της.

Το υπό εξέταση γήπεδο (περιοχή μελέτης) χαρακτηρίζεται από το μακρόστενο σχήμα του και εκτείνεται από την παραλία της Βλυχάδας μέχρι βορειότερα στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο που συνδέει τον επαρχιακό δρόμο Φηρών – Όρμου Περίσσης με το λιμάνι της Βλυχάδας και ο προσανατολισμός του είναι Βορειοανατολικός.

Η μορφολογική εικόνα του γηπέδου παρουσιάζεται πιο έντονη κατά κανόνα στην δυτική πλευρά αυτού, όπου διαμορφώνονται κατωφέρεις με μεταβαλλόμενες κλίσεις, άνω του 25%, προς ποικίλες κατευθύνσεις, προς τα χαμηλότερα υψομετρικά σημεία, σε μισγάγγειες και μικρές λαγκαδιές, οι του επιφανειακού νερού, σε συνδυασμό με την παρουσία ρωγμών και ασυνεχειών του ευαποσάθρωτου ηφαιστειακού σχηματισμού. Αντίστοιχη εικόνα παρατηρείται και στην νοτιοανατολική πλευρά του γηπέδου. Στις περιοχές αυτές παρατηρούνται επιφανειακά

πρόσφατοι χαλαροί σχηματισμοί προσχωματικού χαρακτήρα που προέρχονται από την διάβρωση του σχηματισμού της Μεταφερμένης Ανώτερης Κίσσης (ΚΙ3).

Παρατηρούνται επίσης πρηνή πολύ μεγάλων κλίσεων, στον σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Κίσσης (ΚΙ3), των οποίων το ύψος αυξάνει κατά κανόνα προς τα νότια τμήματα της περιοχής μελέτης. Στην βάση των πρηνών κίσσης με πολύ μεγάλες κλίσεις, παρατηρούνται χαλαροί κορηματικοί σχηματισμοί (εδαφικός μανδύας ή κορήματα του ίδιου σχηματισμού από μεταφορά). Όπως ήδη αναφέρθηκε και προηγουμένως σχεδόν κατακόρυφες κλίσεις παρατηρούνται και στο υψηλό παράκτιο πρηνές, καθώς και τοπικά στα πρηνή των εγκάρσιων παράκτιων κοιλάδων. Στο κεντρικό και ανατολικό τμήμα της περιοχής μελέτης παρατηρούνται «πλατώματα», στον σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Κίσσης (ΚΙ3) με ήπιες μορφολογικές κλίσεις που κυμαίνονται από 3,00% έως 12,00%, με την φορά της κλίσης να είναι κατά κανόνα προς νότο, προς την ακτή. Στο βόρειο τμήμα της περιοχής μελέτης παρατηρούνται θέσεις με ελαφρά κεκλιμένη μορφολογία όπου οι μορφολογικές κλίσεις κυμαίνονται από 10,00% έως 23,00%, προς διάφορες κατευθύνσεις. Γενικά η περιοχή μελέτης χαρακτηρίζεται από κλίσεις όλων των κατηγοριών.

Η γενικότερη παραδοχή χαρακτηρισμού περιοχών σε ότι αφορά τις εδαφικές κλίσεις είναι οι εξής:

- Πεδινές και ημιπεδινές εκτάσεις – εδαφικές κλίσεις 25% (οι πεδινές <10%).
- Λοφώδεις – εδαφικές κλίσεις 25% έως 35%.
- Σε πρηνή ρεμάτων – εδαφικές κλίσεις >35%.

Τα υψόμετρα του φυσικού εδάφους, στο χώρο της χαρτογράφησης, κυμαίνονται περίπου από +77 μέχρι +85 βόρεια και +6 περίπου νότια. Στην περιοχή της μελέτης παρατηρούνται ανθρωπογενείς παρεμβάσεις από κατασκευές κτιρίων με ανάλογες διαμορφώσεις. Επισημαίνεται ότι στην έκταση της περιοχής μελέτης δεν παρατηρούνται πρόσφατες κατολισθήσεις ή ερπυσμοί εδάφους.

Τέλος, σημειώνεται, ότι στη περιοχή μελέτης και στο σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Κίσσης (ΚΙ3), από τη δημιουργία του και μετέπειτα, καταγράφεται η τάση της μείωσης των πεδινών εκτάσεων και η αντίστοιχη αύξηση των εκτάσεων με μεγάλες έως και πολύ μεγάλες εδαφικές κλίσεις. Η διεργασία αυτή οφείλεται σε επαναλαμβανόμενους επιμέρους χρονικά κύκλους που διαδοχικά περιλαμβάνουν:

1. Οπισθοδρομούσα και κατά βάθος διάβρωση του σχηματισμού.
2. Πρόκληση κατολισθήσεων.
3. Σταθεροποίηση του σχηματισμού σε εδαφικές κλίσεις μικρότερες του 35%.

Σχετικά με τις ειδικές Τεχνικογεωλογικές Συνθήκες διαπιστώνεται ότι η περιοχή μελέτης σε όλη την έκτασή της και σε ότι αφορά την καταλληλότητα για δόμηση, χαρακτηρίζεται κατά τμήματα σε κατάλληλη υπό προϋποθέσεις (ΚΠ) και ακατάλληλη (Α) και παρουσιάζεται στον Χάρτη Γεωλογικής Καταλληλότητας ΓΚ2, κλίμακας 1:1000, που συνοδεύει την παρούσα Τεχνική Έκθεση.

Η περιοχή της μελέτης, δεν χαρακτηρίζεται από δυσμενείς γεωλογικές συνθήκες ή ανθρωπογενείς παρεμβάσεις τέτοιες, ώστε να προκαλέσουν καταστροφικά γεωλογικά φαινόμενα (αστοχία πρηνών, κατολισθήσεις, ερπυσμούς εδαφών, καθιζήσεις, διογκώσεις και ρευστοποιήσεις εδαφών κλπ.).

Η υπόγεια προσχωματική υδροφορία εκτιμάται ότι σε όλη την χαρτογραφημένη έκτασή τους είναι την περίοδο των βροχών και στις δυσμενέστερες περιπτώσεις σε βάθος μεγαλύτερο των 15μ..

Παράλληλα κατά την θεμελίωση των κατασκευών χρειάζεται να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για τις προσωρινές εκσκαφές, με προσωρινές αντιστηρίξεις κλπ. προκειμένου να διαφυλαχθεί η υγεία και ακεραιότητα των εργαζομένων. Στην περιοχή μελέτης δεν καταγράφονται ρήγματα.

Περιοχές Κατάλληλες υπό Προϋποθέσεις για Δόμηση

Τμήματα της περιοχής μελέτης, σε ότι αφορά την καταλληλότητα για δόμηση, διακρίνονται σε κατάλληλα υπό προϋποθέσεις (ΚΠ). Ως Καθολική Προϋπόθεση για τη δόμηση, τίθεται η κατασκευή των αγωγών όμβριων.

ΚΠ1

Τα τμήματα αυτά δομούνται από το γεωλογικό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης – ΚΙ3 και το κορηματικό σχηματισμό Q.sc.3, σε θέσεις μορφολογικών κλίσεων μικρότερων από 35% που τοπικά σημειώνονται σε περιορισμένες εκτάσεις πρηνή αυξημένων κλίσεων μικρού ύψους. Τα τμήματα αυτά απέχουν από τη ζώνη αυξημένων εδαφικών κλίσεων και μεγαλύτερου ύψους κατόντη πρηνών απόσταση της τάξης των 5μ.. Οι προϋποθέσεις είναι:

1. Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης και Έρευνας για τη θεμελίωση κτιρίων – εδάφη κατηγορίας Γ, που θα περιλαμβάνει και έρευνα με wagon drill, για την διερεύνηση ύπαρξης τυχόν εγκοίλων που ενδέχεται να επηρεάσουν την ζώνη θεμελίωσης.
2. Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης και Έρευνας για τη αντιστήριξη – αποστράγγιση υφιστάμενων ή προβλεπόμενων πρηνών ύψους μεγαλύτερου των 2μ. και κλίσεων μεγαλύτερων από 50%.
3. Εκπόνηση Μελέτης πλήρους αποστράγγισης συνολικά της έκτασης και εκπόνηση Μελέτης όμβριων, καθώς και Γεωτεχνική μελέτη στις θέσεις αντιμετώπισης της οπισθοδρομούσας διάβρωσης για την κατασκευή των αντίστοιχων έργων.
4. Θεμελίωση των κτιρίων, στο σχηματισμό ΚΙ3, κάτω από τον εδαφικό μανδύα και τα κορήματα.
5. Παρεμβάσεις στα γεινιάζοντα τμήματα ΑΚΠ που περιλαμβάνουν υψηλά κατά θέσεις κατόντη πρηνή με μεγάλες εδαφικές κλίσεις, που επεκτείνονται και εκτός περιοχής επέμβασης. Οι παρεμβάσεις συνίστανται σε σταθεροποίηση των πρηνών αυτών με διαμορφώσεις, αντιστηρίξεις και αποστραγγίσεις μετά από Γεωτεχνική Μελέτη και Έρευνα.

ΚΠ2

Τα τμήματα αυτά δομούνται από το γεωλογικό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης – ΚΙ3 και το κορηματικό σχηματισμό Q.sc.3, σε θέσεις μορφολογικών κλίσεων που τοπικά δεν ξεπερνούν το 35%, και γεινιάζουν με πρηνή μεγάλου σχετικά ύψους. Οι προϋποθέσεις είναι:

1. Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης – Έρευνας για τη θεμελίωση κτιρίων – εδάφη κατηγορίας Γ, που θα περιλαμβάνει και έρευνα με wagon drill, για την διερεύνηση ύπαρξης τυχόν εγκοίλων που ενδέχεται να επηρεάσουν την ζώνη θεμελίωσης.
2. Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης – Έρευνας για τη αντιστήριξη – αποστράγγιση υφιστάμενων ή προβλεπόμενων πρηνών, ύψους μεγαλύτερου των 2μ. και κλίσεων μεγαλύτερων από 50%.
3. Εκπόνηση Μελέτης πλήρους αποστράγγισης συνολικά της έκτασης και εκπόνηση Μελέτης όμβριων, καθώς και Γεωτεχνική Μελέτη – Έρευνα αντιστήριξης των ανάντη πρηνών στη γεινιάζουσα περιοχή ΑΚΠ, για την κατασκευή των αντίστοιχων έργων.
4. Θεμελίωση των κτιρίων, στο σχηματισμό ΚΙ3, κάτω από τον εδαφικό μανδύα και τα κορήματα.

ΚΠ3

Τα τμήματα αυτά δομούνται από το γεωλογικό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης – ΚΙ3 και το κορηματικό σχηματισμό Q.sc.3, σε θέσεις μορφολογικών κλίσεων που τοπικά δεν ξεπερνούν το 35%, και περιλαμβάνουν τμήματα κατασκευών που γειτνιάζουν με κατάντη πρηνή μεγάλου σχετικά ύψους. Οι προϋποθέσεις είναι:

1. Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης – Έρευνας για την εξασφάλιση των υφιστάμενων κατασκευών.
2. Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης – Έρευνα για τη αντιστήριξη - αποστράγγιση των υφιστάμενων κατάντη πρηνών.
3. Εκπόνηση Μελέτης πλήρους αποστράγγισης συνολικά της έκτασης και εκπόνηση Μελέτης όμβριων.
4. Απαγόρευση επέκτασης δόμησης.

Περιοχές Ακατάλληλες για Δόμηση

Τμήματα της περιοχής μελέτης, σε ότι αφορά την καταλληλότητα για δόμηση, διακρίνονται σε ακατάλληλα για δόμηση (ΑΚ).

Στην κατηγορία των ακατάλληλων περιοχών, εντάσσονται:

ΑΚ1

Τα τμήματα αυτά δομούνται από το γεωλογικό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης (ΚΙ3), και το κορηματικό σχηματισμό Q.sc.3, σε θέσεις μορφολογικών κλίσεων μεγαλύτερων από 35% μεγάλου ύψους.

ΑΚ 2

Πρόκειται για τη ζώνη οριοθέτησης των γραμμών πλημμύρας, σύμφωνα με την Υδραυλική Μελέτη.

Περιοχή Ακατάλληλη για Δόμηση με Αναγκαίες Παρεμβάσεις

Τα τμήματα αυτά δομούνται από το γεωλογικό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης (ΚΙ3) και το κορηματικό σχηματισμό Q.sc.3, σε θέσεις μορφολογικών κλίσεων μεγαλύτερες από 35%, που περιλαμβάνουν πρηνή μεγάλου ύψους. Τα τμήματα αυτά γειτνιάζουν με εκείνα που χαρακτηρίζονται ΚΠ1 και ΚΠ2.

Οι αναγκαίες παρεμβάσεις είναι η Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης και Έρευνας για τη αντιστήριξη και αποστράγγιση υφιστάμενων ανάντη και κατάντη πρηνών, καθώς η κατασκευή των αντίστοιχων έργων

ΧΑΡΤΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Α. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ ΥΠΟ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΟΜΗΣΗ - ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΚΠ 1

ΚΠ 1: Περιοχή Κατάλληλη Υπό Προϋποθέσεις για δόμηση

Τα τμήματα αυτά δομούνται από το γεωλογικό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσηρης (Κ13) και το κορηματικό σχηματισμό Q.sc.3, σε θέσεις μορφολογικών κλίσεων μικρότερων από 35%, που τοπικά σημειώνονται σε περιορισμένες εκτάσεις πρηνή αυξημένων κλίσεων μικρού ύψους. Τα τμήματα αυτά απέχουν από τη ζώνη αυξημένων κλίσεων και μεγαλύτερου ύψους κατάντη πρηνών απόσταση της τάξης των 5μ.

ΚΠ 2

ΚΠ 2: Περιοχή Κατάλληλη Υπό Προϋποθέσεις για δόμηση

Τα τμήματα αυτά δομούνται από το γεωλογικό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσηρης (Κ13) και το κορηματικό σχηματισμό Q.sc.3, σε θέσεις μορφολογικών κλίσεων που τοπικά δεν ξεπερνούν το 35%, και γειτνιάζουν με πρηνή μεγάλου σχετικά ύψους.

ΚΠ 3

ΚΠ 2: Περιοχή Κατάλληλη Υπό Προϋποθέσεις για δόμηση

Τα τμήματα αυτά δομούνται από το γεωλογικό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσηρης (Κ13) και το κορηματικό σχηματισμό Q.sc.3, σε θέσεις μορφολογικών κλίσεων που τοπικά δεν ξεπερνούν το 35%, και περιλαμβάνουν τμήματα κατασκευών που γειτνιάζουν με κατάντη πρηνή μεγάλου σχετικά ύψους.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ ΓΙΑ ΔΟΜΗΣΗ - ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΑΚ 1

ΑΚ 1: Περιοχή Ακατάλληλη για δόμηση

Τα τμήματα αυτά δομούνται από το γεωλογικό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσηρης (Κ13), αμμοθίνες δη και το κορηματικό σχηματισμό Q.sc.3, σε θέσεις μορφολογικών κλίσεων μεγαλύτερων από 35% μεγάλου ύψους.

ΑΚ 2

ΑΚ 2: Περιοχή Ακατάλληλη για δόμηση

Πρόκειται για τη ζώνη οριοθέτησης των γραμμών πλημμύρας, σύμφωνα με την Υδραυλική Μελέτη

ΑΚΠ

ΑΚΠ: Περιοχή Ακατάλληλη για δόμηση με αναγκαίες Παρεμβάσεις

Τα τμήματα αυτά δομούνται από το γεωλογικό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσηρης (Κ13) και το κορηματικό σχηματισμό Q.sc.3, σε θέσεις μορφολογικών κλίσεων μεγαλύτερες από 35%, που περιλαμβάνουν πρηνή μεγάλου ύψους. Τα τμήματα αυτά γειτνιάζουν με εκείνα που χαρακτηρίζονται ΚΠ1 και ΚΠ2.

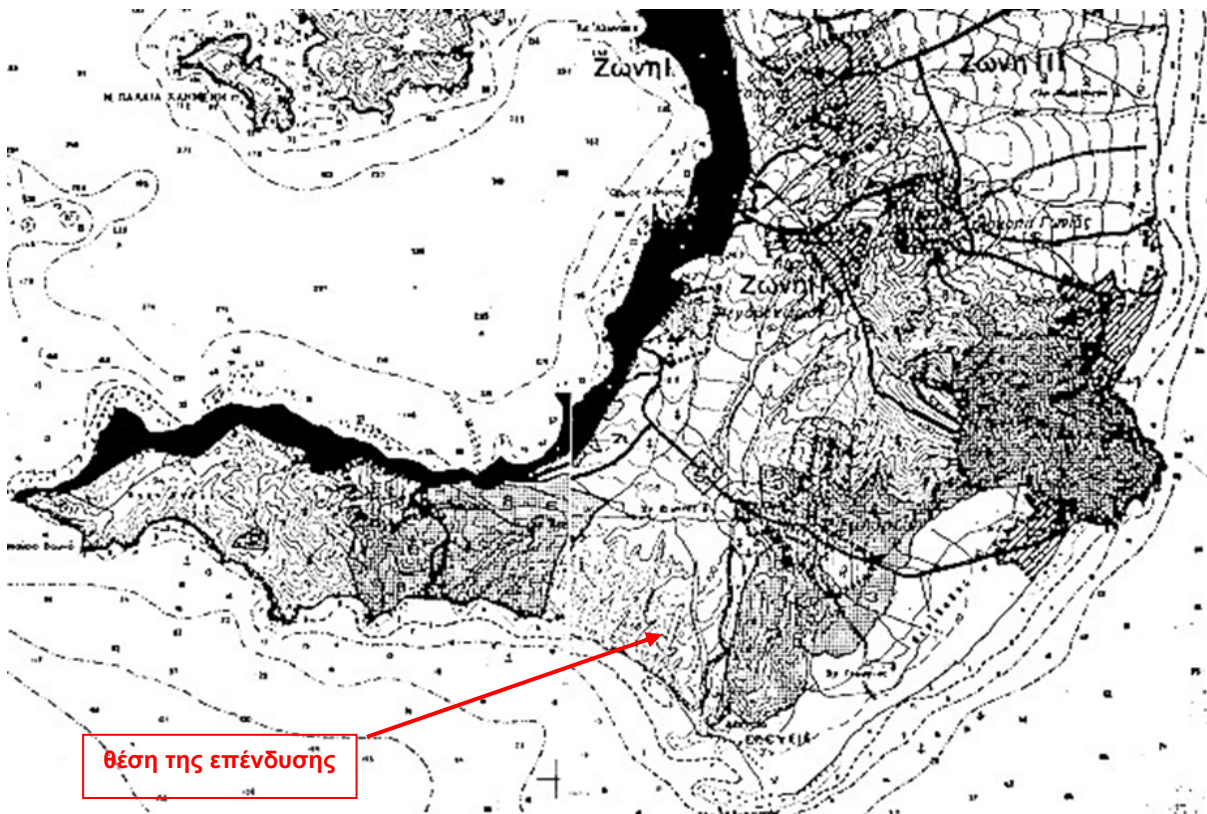
Οι αναγκαίες παρεμβάσεις είναι η Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης και Έρευνας για τη αντιστήριξη και αποστράγγιση υφιστάμενων ανάντη και κατάντη πρηνών, καθώς η κατασκευή των αντίστοιχων έργων

Δ.2 Θεσμικό Καθεστώς Ακινήτου

Δ.2.1 Υφιστάμενο Πολεοδομικό Καθεστώς

Η περιοχή του ακινήτου βρίσκεται εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης και εκτός ορίων οικισμού προ του 1923 ή κάτω των 2000 κατοίκων, ανήκει στη Τ.Ε. Μεγαλοχωρίου και βρίσκεται εντός εγκεκριμένης ΖΟΕ ΠΕΡΙΟΧΗ ΙΙΙ.

Χάρτης 7: Εντοπισμός Θέσης Ακινήτου

Για την ΖΟΕ ισχύουν τα εξής διατάγματα

- Π.Δ. 16.2.1990 (ΦΕΚ 139Δ 19.3.1990) Καθορισμός ζώνης οικιστικού ελέγχου κατωτάτου ορίου κατάτμησης και λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης στην εκτός εγκεκριμένου σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προϋφισταμένων του έτους 1923 περιοχή των κοινοτήτων Θήρας, Οίας, Βόθωνα, Βουρβούλου, Εμπορείου, Έξω Γωνιάς, Επισκοπής Γωνιάς, Ημεροβιγλίου, Καρτεράδου, Μεγαλοχωρίου, Ακρωτηρίου, Μεσαριάς, Πύργου και Θηρασιάς των νήσων Θήρας και Θηρασιάς (Ν. Κυκλάδων).
- Π.Δ. 27.4.2012 (ΦΕΚ 144ΑΑΠ/30.04.2012) περί τροποποίησης και συμπλήρωσης του από 16.2.1990 Π. Δ/τος «Καθορισμός ζώνης, οικιστικού ελέγχου κατωτάτου ορίου κατάτμησης και λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης στην εκτός εγκεκριμένου σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προϋφισταμένων του έτους 1923 περιοχή των κοινοτήτων Θήρας, Οίας, Βόθωνα, Βουρβούλου, Εμπορείου, Έξω Γωνιάς, Επισκοπής Γωνιάς, Ημεροβιγλίου, Καρτεράδου, Μεγαλοχωρίου, Ακρωτηρίου, Μεσαριάς, Πύργου και Θηρασιάς των νήσων Θήρας και Θηρασιάς (ν. Κυκλάδων)» (Δ' 139).

Για την περιοχή επίσης ισχύουν οι όροι και περιορισμοί δόμησης που καθορίζονται από τα ακόλουθα ισχύοντα Διατάγματα και νόμους:

1. Π.Δ. 17.10.1978 (ΦΕΚ Δ 538/17.10.1978) Περί καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών.
2. Π.Δ. 24.5.1985 (ΦΕΚ 270Δ/31.5.1985) περί τροποποίησης των όρων και περιορισμών δόμησης των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών.
3. Ν. 3212/2003 (ΦΕΚ 308/31.12.2003) περί άδειας δόμησης, πολεοδομικών και άλλων διατάξεων θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Στον υπερκείμενο σχεδιασμό υπάρχουν οι εξής κατευθύνσεις:

1. Στο ΕΧΠ Τουρισμού (Σχέδιο ΚΥΑ, υπό διαβούλευση) προτείνεται για τις Περιοχές Ελέγχου Ζώνης Α: Εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων υποδομών νέα καταλύματα 4 και 5 αστέρων.
2. Στο ΠΠΧΣΑΑ Ν. Αιγαίου (ΦΕΚ 1487/Β/2003) προτείνεται για τις Περιοχές Ποιοτικής Αναβάθμισης Εντατικών Τουριστικών Δραστηριοτήτων Ζώνης Α: **Ενθάρρυνση εναλλακτικών μορφών τουρισμού.**
3. Υπό αναθεώρηση Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Ν. Αιγαίου για τις Περιοχές Ποιοτικής Αναβάθμισης Εντατικών Τουριστικών δραστηριοτήτων Ζώνης Α: **Ενθάρρυνση εναλλακτικών μορφών τουρισμού.**

Επιμέρους στόχος του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου που υποστηρίζει την αειφορική εξελικτική πορεία της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και την εφαρμοσιμότητα / αποτελεσματικότητα του Πλαισίου είναι η ενίσχυση του ρόλου του Νοτίου Αιγαίου ως κορυφαίου προορισμού του τουρισμού εμπειρίας παγκοσμίως, μέσω της υιοθέτησης μιας στρατηγικής βιώσιμης ανάπτυξης, διαφοροποίησης του προϊόντος και δημιουργίας ταυτότητας προορισμού.

Στο **Περιφερειακό χωροταξικό Σχέδιο Ν Αιγαίου** προτείνονται τα ακόλουθα:

«Θέση και Ρόλος της Περιφέρειας στον Διεθνή, Ευρωπαϊκό και Εθνικό Χώρο

Άρθρο 3: Χωροταξική ένταξη Νοτίου Αιγαίου στα ευρύτερα χωρικά σύνολα

Παρ.3.4. Ο χώρος του Νοτίου Αιγαίου αποτελεί σημαντικότερο εθνικό πόλο έλξης τουριστικής δραστηριότητας υψηλής έντασης και απόδοσης με διεθνή αναγνωρισιμότητα. Ο έλεγχος της δραστηριότητας αυτής και η σταδιακή επιδίωξη καλύτερης χώρο – χρονικής διάχυσής της, καθώς και η παράλληλη επιδίωξη πολυτομεακής μορφής ανάπτυξης είναι αναγκαία, ώστε να ελαχιστοποιηθούν τα προβλήματα της μονόπλευρης εξάρτησης της ανάπτυξης του χώρου του Νοτίου Αιγαίου αποκλειστικά από τον τουρισμό. Προωθείται η προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων σε υποδομές και υπηρεσίες ειδικών μορφών τουρισμού (θαλάσσιου, καταδυτικού, πολιτιστικού, οικοτουρισμού, αναρριχητικού, συνεδριακού, αγροτουρισμού).»

«Κεφάλαιο Γ': Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης

Άρθρο 7: Στρατηγικές επιλογές

Παρ.7.2. Η αειφορική προσέγγιση θα πρέπει να αποτελεί επίκεντρο και υπερ – κείμενο παράγοντα του προγραμματικού σχεδιασμού σε οποιαδήποτε χωρική κλίμακα και θεματική, επιδιώκοντας την βελτιστοποίηση της σχέσης μεταξύ των τριών βασικών στόχων του αειφορικού χωροταξικού σχεδιασμού: ισόρροπη ανταγωνιστικότητα – ανάπτυξη, κοινωνική – οικονομική συνοχή, περιβαλλοντική προστασία (βιώσιμη διαχείριση).

Άρθρο 11: Ευρύτερες χωρικές ενότητες

Παρ.11.6. Χωρικές Ενότητες τριτογενούς τομέα: Τουρισμός – παραθεριστική κατοικία

Με κριτήριο την απασχόληση, το "δυναμισμό" και την προεξάρχουσα δραστηριότητα (υφιστάμενη και προβλεπόμενη), η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου μπορεί να χαρακτηριστεί ως ενιαία "τουριστική ζώνη" σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Διακριτές περιοχές με σχεδόν αποκλειστική χρήση τον τουρισμό (ξενοδοχειακά και λοιπά καταλύματα και εξυπηρετήσεις) συναντώνται στα πλέον ανεπτυγμένα νησιά (Ρόδο, Κω, Θήρα, Μύκονο, Νάξο, Πάρο) ...

Διακρίνονται οι ακόλουθοι τύποι περιοχών:

- Περιοχές εντατικής τουριστικής ανάπτυξης και διάχυσης, στις οποίες εντάσσεται, κυρίως, εκτεταμένο τμήμα της παράκτιας ζώνης αλλά και σημαντικά τμήματα της ενδοχώρας (Ρόδος, Κως, Θήρα, Μύκονος, Πάρος).
- Περιοχές αναπτυσσόμενες τουριστικά, ενδεχομένως με εμφανή κίνδυνο εντατικοποίησης, οι οποίες περιλαμβάνουν παραλιακούς οικισμούς και περιοχές του εξωαστικού χώρου με διαφοροποιούμενη πυκνότητα
- Περιοχές ήπιας ειδικής τουριστικής ανάπτυξης, οι οποίες έχουν ως πυρήνα οικισμούς της ενδοχώρας
- Περιοχές Ειδικών δράσεων και μορφών τουρισμού

Άρθρο 12: «Σημειακές» παραγωγικές δραστηριότητες εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας – Δυνατότητες υποδοχής μεγάλων επενδύσεων

Παρ.12.2. Τουρισμός – Αναψυχή – Ελεύθερος Χρόνος

Επιδιώκοντας την ταυτόχρονη ικανοποίηση της αυξανόμενης, εν γένει, ζήτησης για ποιοτικό τουρισμό διακοπών – τουριστική κατοικία – ειδικές υποδομές εξυπηρέτησης και την διατήρηση της κλίμακας των επενδύσεων, σε συνάρτηση με το φυσικό μέγεθος του εκάστοτε νησιού και την κοινωνική χωρητικότητα 6, προτείνεται η ανάπτυξη των ακόλουθων τύπων υποδοχέων, οι οποίοι θεωρούνται περιφερειακής και εθνικής σημασίας:

- ΠΕΡΠΟ Β' κατοικίας – Τουρισμού – Αναψυχής στα νησιά των Ομάδων II και III και, ...
- ΠΟΑΠΔ Τουρισμού (ΠΟΤΑ, κλπ.) στα νησιά των Ομάδων II και III, σύμφωνα με τους ορισμούς που περιλαμβάνονται στο άρθρο 1 του Ν.4179/2013. Η διερεύνηση κατάλληλων για τον σκοπό αυτό περιοχών να γίνεται στο πλαίσιο του υποκείμενου σχεδιασμού ή ειδικών μελετών ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης.
- ΠΟΑΠΔ Καταδυτικών Πάρκων (Ν. 3409/2005 & Ν. 4296/2014)
- ΠΟΑΠΔ Ειδικών Τουριστικών Υποδομών

Σύμφωνα με τις τάσεις εξειδίκευσης των νησιών ως προς το προσφερόμενο προϊόν στον τουρισμό – παραθερισμό – αναψυχή και μετά από ειδική τεκμηρίωση, είναι δυνατή η διερεύνηση της σκοπιμότητας ανάπτυξης οργανωμένων υποδοχέων μικρότερης κλίμακας και ειδικού προσανατολισμού ως προς το είδος των κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων και τις στοχευμένες ομάδες τουριστών – επισκεπτών.

Απαιτείται η εκπόνηση Ολοκληρωμένων Μελετών, οι οποίες θα εμπεριέχουν την χωρική – περιβαλλοντική και χρηματοοικονομική διάσταση, με αποτίμηση του περιβαλλοντικού και κοινωνικού (αναμόχλευση τοπικής οικονομίας, συγκράτηση πληθυσμού – αναζωογόνηση περιοχών) αποτυπώματος.

Το ίδιο ισχύει για εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής, όπως συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, κέντρα ιαματικού τουρισμού – θερμαλισμού – θαλασσοθεραπείας – υδροθεραπευτήρια – ευεξίας – αποκατάστασης, τουριστικοί λιμένες, θεματικά πάρκα, Κέντρα Προπονητικού Αθλητικού Τουρισμού κλπ..

Παρ.21.3 Χωρικές Ενότητες τριτογενούς τομέα

Παρ.21.3.1 Τουρισμός – παραθεριστική κατοικία

στόχοι της εθνικής τουριστικής πολιτικής για την προώθηση των θεματικών μορφών τουρισμού (θαλάσσιος - υποθαλάσσιος, συνεδριακός, οικολογικός, πολιτιστικός, θεματικός περιηγητικός, θρησκευτικός, κλπ.) ανάλογα με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε Περιφέρειας και η γενική επιδίωξη της "ποιότητας" έναντι της "ποσότητας" στο τουριστικό προϊόν, ευνοούν στο Νότιο Αιγαίο την ανάπτυξη δικτύων υποδομών ειδικών μορφών τουρισμού (όπως μαρίνες – τουριστικά καταφύγια και αγκυροβόλια, καταδυτικά πάρκα και ενάλιες διαδρομές, συνεδριακά Κέντρα, δίκτυα τόπων ιδιαίτερου περιβαλλοντικού, αρχαιολογικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος, σύγχρονα θεματικά μουσεία με χρήση προηγμένης τεχνολογίας, οικομουσεία, κ.ά.).

Δεδομένου ότι ο τουρισμός θα εξακολουθήσει να αποτελεί την κυρίαρχη οικονομική δραστηριότητα και συνεκτιμώντας τα χρονίζοντα διαρθρωτικά προβλήματα, το περιβαλλοντικό αποτύπωμα (προσέγγιση ή/και υπέρβαση ορίων φέρουσας ικανότητας και χωρητικότητας σε ορισμένα νησιά – περιοχές), τις μεταβολές στα χαρακτηριστικά και τις προτιμήσεις των τουριστών στις χώρες προέλευσης, **απαιτείται η μεταστροφή του επικρατούντος μοντέλου τουριστικής ανάπτυξης**, η αναβάθμιση και συμπλήρωση υποδομών για την ανταπόκριση στην αυξανόμενη επισκεψιμότητα.

Σημαντικό βήμα στην μετεξέλιξη της καθιερωμένης αντίληψης για το Νότιο Αιγαίο ως τουριστικού προορισμού διεθνούς κύρους και, επομένως, στη διατήρηση της ελκτικής ισχύος του, είναι η διαμόρφωση μιας νέας ταυτότητας πολλαπλών πτυχών, η οποία θα βασίζεται σε τοπικές ιδιαιτερότητες και συγκριτικά πλεονεκτήματα που υποστηρίζουν τη μεταστροφή από τα σημερινά πρότυπα της προσφοράς.

- Ζώνες Ποιοτικής Αναβάθμισης Εντατικών Τουριστικών Δραστηριοτήτων.
- Περιοχές ελέγχου διάχυσης της τουριστικής ανάπτυξης.
- Περιοχές ήπιας ειδικής τουριστικής ανάπτυξης/πολυδραστηριότητας.

Ενισχύονται κατά προτεραιότητα πρωτοβουλίες και επενδύσεις για την ανάπτυξη ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, που επιτυγχάνουν συνέργειες με δραστηριότητες του πρωτογενή τομέα, της μεταποίησης και οικοτεχνίας και συμβάλλουν στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, την προσέλκυση επισκεπτών πέραν των περιόδων αιχμής και τη δημιουργία απασχόλησης στον τουρισμό και κατά τη χειμερινή περίοδο, όπως π.χ. δράσεις αγροτουρισμού, πολιτιστικού, οικολογικού, εκπαιδευτικού, περιπατητικού τουρισμού, κ.α.. Ταυτόχρονα μέσω της προώθησης της πολυδραστηριότητας επιδιώκεται η ανασύσταση ενεργών κοινωνιών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Περιοχές αμιγούς τουριστικής χρήσης, καθώς και οργανωμένοι υποδοχείς τουρισμού, είναι δυνατό να προταθούν από τον υποκείμενο σχεδιασμό, εφόσον τεκμηριωθεί η οικονομική αποδοτικότητά τους και αποτιμηθεί με ειδικούς ποσοτικοποιημένους δείκτες η περιβαλλοντική τους επίπτωση.

Περιοχές Ειδικών δράσεων και μορφών τουρισμού

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται νησιά ή/και συγκεκριμένες περιοχές/τόποι, όπου αναπτύσσονται **ιδιαίτερης σημασίας εμβληματικοί πόλοι έλξης ειδικών μορφών και δράσεων τουρισμού** όπως συνεδριακός (Σύρος, Θήρα, Ρόδος, Κως, Κάλυμνος, Μεγίστη), θαλάσσιος/υποθαλάσσιος (Αμοργός, Κύθνος, Κάλυμνος, Λέρος, Μήλος, Κως, Ρόδος, Μεγίστη, Νίσυρος), πολιτιστικός (Άνδρος – καλές τέχνες, Σύρος – σύγχρονη καλλιτεχνική δημιουργία/βιομηχανική αρχαιολογία, Σίφνος, Τήνος – καλές τέχνες/σύγχρονη καλλιτεχνική δημιουργία, Θήρα, Δήλος, Μακρόνησος, Μήλος, Ρόδος, Λέρος, Κάρπαθος, Αστυπάλαια), οικοτουρισμός (Αμοργός, Άνδρος, Μήλος, Νάξος, Σίφνος, Τήνος, Ρόδος, Κως, Αστυπάλαια, Τήλος), γεωτουρισμός (Θήρα, Μήλος, Κίμωλος, Σίφνος, Σύρος, Τήνος, Φολέγανδρος, Κάλυμνος, Κως, Νίσυρος, Γυαλί), περιπέτειας (π.χ. αναρριχητικός/Κάλυμνος, Τέλενδος, θαλάσσιων και χερσαίων αθλημάτων και ειδικών δραστηριοτήτων αναψυχής – Αμοργός, Πάρος, Ρόδος, Νάξος), θρησκευτικός (Τήνος, Πάτμος, Πάρος, Αμοργός), ιαματικός/ευεξίας (Κύθνος, Κως, Ρόδος) κ.α.. Ουσιαστικά πρόκειται για ένα δίκτυο τόπων – νησιών, που εντοπίζονται σε όλες τις προαναφερόμενες χωρικές ενότητες/ζώνες.

Είναι προφανές ότι λόγω της ύπαρξης και δυνατότητας ανάδειξης παρόμοιων πόρων και πόλων έλξης σε πολλά νησιά της Περιφέρειας, ένα τέτοιο δίκτυο, συνεχώς εξελισσόμενο, απαιτεί συγκεκριμένα χωροταξικά, αναπτυξιακά και ποιοτικά κριτήρια επιλογής για το χαρακτηρισμό των σημείων που το συναποτελούν.

Για τις περιοχές και τις θέσεις που συνθέτουν το δίκτυο αυτό θα προβλέπονται ειδικοί όροι δόμησης και ανάπτυξης υποδομών, καθώς και ειδικοί περιβαλλοντικοί όροι προστασίας ανάλογα με το είδος και τη μορφή της αναπτυσσόμενης τουριστικής δραστηριότητας.

Σε ό,τι αφορά στους όρους της σημειακής χωροθέτησης τουριστικών καταλυμάτων σε εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές, δίδονται οι εξής κατευθύνσεις

- Ζώνες Ποιοτικής Αναβάθμισης Εντατικών Τουριστικών Δραστηριοτήτων
- Νησιά Ομάδας III & II
- Περιοχές ελέγχου διάχυσης της τουριστικής ανάπτυξης
- Περιοχές ήπιας ειδικής τουριστικής ανάπτυξης/πολυδραστηριότητας

Νησιά Ομάδας I

- Ελάχιστη αρτιότητα 8 στρ., μέγιστη πυκνότητα 7, 8 & 9 κλίνες/στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 & 3 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.

Νησιά Ομάδας III & II

- Ελάχιστη αρτιότητα 10 στρ., μέγιστη πυκνότητα 7, 8 & 9 κλίνες/στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 & 3 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.

Σε οργανωμένους υποδοχείς τουριστικών καταλυμάτων, όταν οι παραπάνω αναλογίες περιορίζονται κάτω του 50%, επιτρέπεται η υπέρβαση του μέγιστου αριθμού κλινών που τυχόν καθορίζεται από ισχύουσες διατάξεις, υπό την προϋπόθεση ότι, κατόπιν εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων δεν γίνεται υπέρβαση της φέρουσας ικανότητας του νησιού.

Άρθρο 23: Εξειδίκευση των κατευθύνσεων του Περιφερειακού Πλαισίου σε χωρικές υποενότητες της Περιφέρειας

Παρ.23.1 Επίπεδο Καλλικρατικών Δήμων

Παρ.23.1.3 Επίπεδο Καλλικρατικών Δήμων Ομάδας III

Δήμοι: Σύρου – Ερμούπολης, Θήρας, Μυκόνου, Κω, Νάξου & Μικρών Κυκλάδων, Πάρου, Ρόδου

Κεντρικός στόχος: η συστηματική διαφύλαξη και ενίσχυση του ρόλου (αύξηση ανταγωνιστικότητας) των Δήμων/Οικιστικών πόλων σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, με την ανάδειξή τους σε κόμβους μεταφορών – επικοινωνιών, πολιτισμού – τουρισμού, έρευνας – καινοτομίας – τεχνολογικής ανάπτυξης/εφαρμογών.

Ειδικές δράσεις για τον Τουρισμό

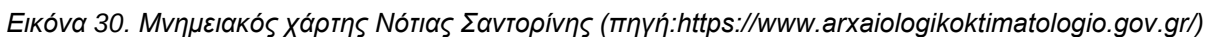
- Αυστηρά ελεγχόμενη ανάπτυξη
- Προώθηση πλέγματος μορφών τουρισμού και κατασκευή αναγκαίων υποδομών/παροχή εξοπλισμού υψηλού επιπέδου
- Εξειδικευμένες τουριστικές υποδομές & υπηρεσίες: λιμένες & εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης κρουαζιερόπλοιων (Θήρα, Μύκονος, Πάρος), τουριστικοί λιμένες (μαρίνες/Μονόλιθος Θήρας, Νάξος, τουριστικά καταφύγια & αγκυροβόλια Νάξος, Μύκονος), πλωτές εξέδρες πρόσδεσης μικρών σκαφών αναψυχής (Μύκονος/χωροθετήσεις από Δήμο ανάλογα με καταλληλότητα θέσης & εκάστοτε ανάγκες), υποδομές & υπηρεσίες διαχείρισης σκαφών, συνεδριακά κέντρα, εκθεσιακά κέντρα, ενυδρεία, ειδικά μουσεία προβολής υποθαλάσσιου περιβάλλοντος, υποθαλάσσια μουσεία/πάρκα, καταδυτικά πάρκα (Μύκονος, Πάρος), εγκαταστάσεις συντήρησης και επισκευής καταδυτικού εξοπλισμού, ειδικές ιατρικές υπηρεσίες & εξοπλισμός, **ιαματικά κέντρα/κέντρα ευεξίας**, κέντρα αποκατάστασης, υποδομές επισκεψιμότητας περιοχών φυσικού & πολιτισμικού ενδιαφέροντος, κλπ.)

Μηχανισμοί διαχείρισης της ανάπτυξης

Μελέτες διερεύνησης δυναμικού & σκοπιμότητας ΕΣΧΑΣΕ/ΕΣΧΑΔΑ».

Δ.2.2. Αρχαιολογικές Δεσμεύσεις – Χαρακτηρισμοί

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 108ΑΑΠ/2016 για την αναθεώρηση των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων της νήσου Θήρας, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με τους δημοσιευμένους αρχαιολογικούς χάρτες το ακίνητο δεν βρίσκεται σε περιοχή που έχει χαρακτηριστεί με αρχαιολογική σημασία.

Δ.2.3 Αιγιαλός – Παραλία

Δεδομένης της θέσης του γηπέδου όμορα της θάλασσας, οι οριογραμμές αιγιαλού και παραλίας οριοθετούνται με βάση τα ΦΕΚ 91Δ/2001 και ΦΕΚ 160Δ/1995.

ΚΩΔΙΚΟΣ: 6522789 / 45206

ΤΟΠΩΝΥΜΙΟ: ΒΛΥΧΑΔΑ ΚΟΙΝ.ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ Ν.ΘΗΡΑΣ Ν. ΘΗΡΑΣ Ν.ΚΥΚΛΑΔΩΝ

ΥΥΝ: 3085

ΦΕΚ: 160

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΦΕΚ: 22/3/1995

ΚΩΔΙΚΟΣ: 6523278 / 41013

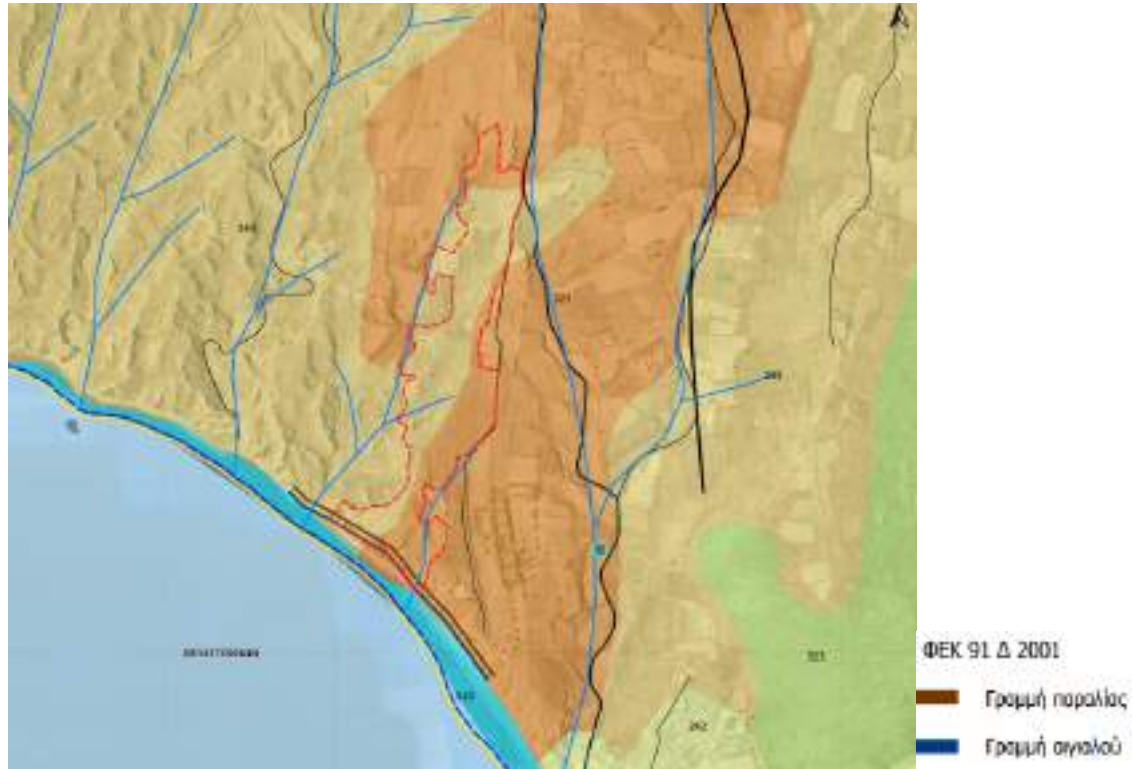
ΤΟΠΩΝΥΜΙΟ: ΒΛΥΧΑΔΑ ΕΩΣ ΕΞΩΜΥΤΗ ΚΟΙΝ. ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ ΚΟΙΝ.ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ Ν.ΘΗΡΑΣ Ν.ΚΥΚΛΑΔΩΝ

ΥΥΝ: 3711

ΦΕΚ: 541

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΦΕΚ: 27/5/1996

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 139/Δ/1990 η απόσταση των τουριστικών εγκαταστάσεων ορίζεται στα 100 μ. από τη γραμμή αιγιαλού, ενώ σύμφωνα με το ΦΕΚ 144ΑΑΠ/2012 η απόσταση των τουριστικών εγκαταστάσεων ορίζεται στα 150 μ. από τη γραμμή αιγιαλού.

Χάρτης 8. ΟΡΙΟ ΑΙΓΙΑΛΟΥ -ΠΑΡΑΛΙΑΣ ΣΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Χάρτης 9. Χάρτης Αιγιαλού

Δ.2.4 Δασικές δεσμεύσεις-Χαρακτηρισμοί

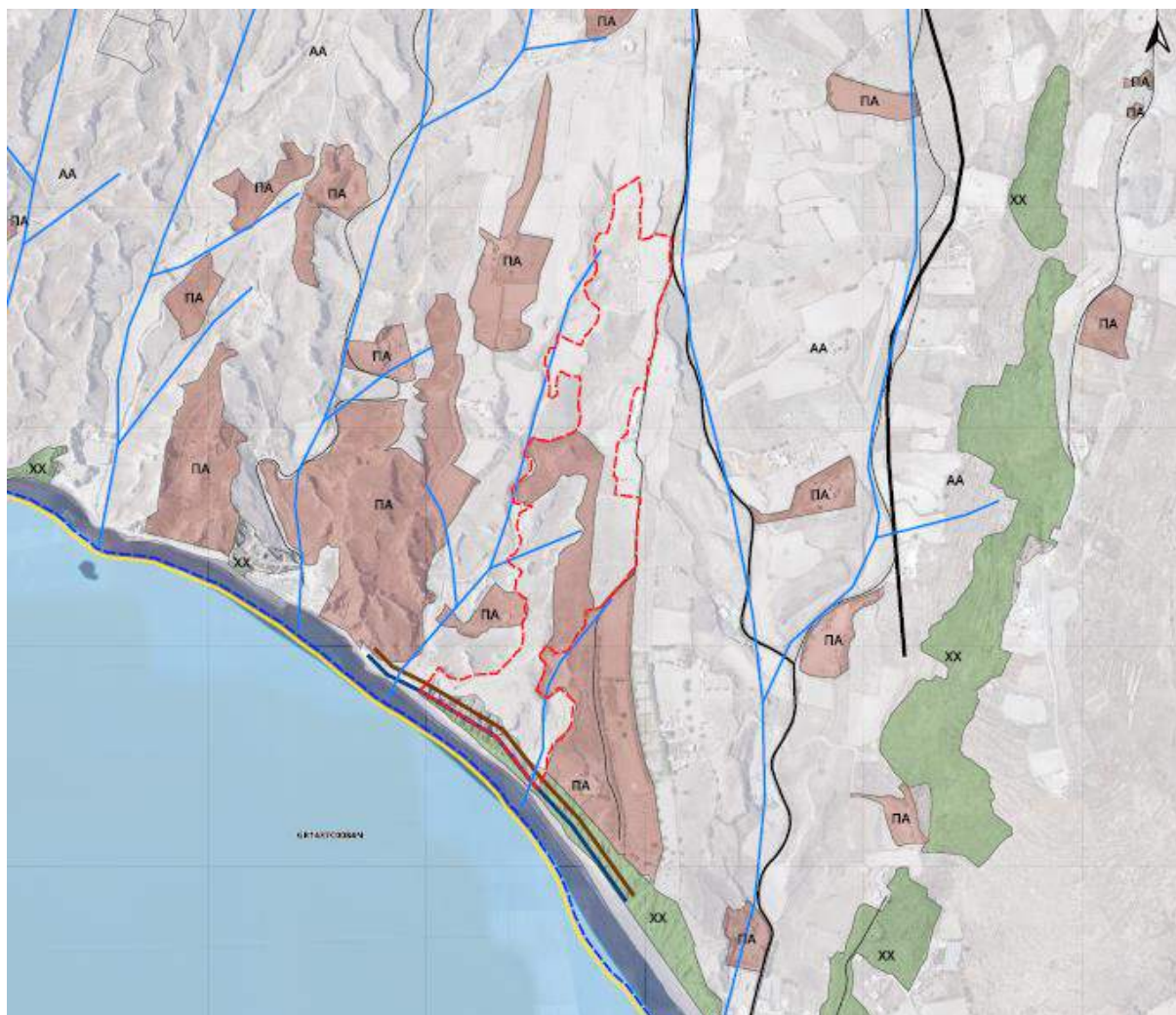
Για την περιφερειακή ενότητα Θήρας έχουν αναρτηθεί δασικοί χάρτες σύμφωνα με την Κύρωση άρθρου 17 Ν. 3889/2010 και το ΦΕΚ 747/Δ'/31.10.2022 «Κύρωση του δασικού χάρτη των Περιφερειακών Ενοτήτων Σύρου, Ανδρου, Τήνου, Νάξου, Θήρας, Κέας – Κύθνου, Πάρου, Μήλου, Μυκόνου, Κυκλάδων.».

Σύμφωνα με τους κυρωμένους δασικούς χάρτες του κτηματολογίου (βλ. Χάρτη 13α και σχετικό Υπόμνημα) η περιοχή επέμβασης είναι χαρακτηρισμένη σχεδόν στο σύνολό της ως **ΠΑ**, δηλαδή Τελεσίδικες Πράξεις και Αποφάσεις Χαρακτηρισμού – Μη Δασικές. ή **Α.Α** : Άλλης μορφής – κάλυψης στις αεροφωτογραφίες παλαιότερης λήψης / **Α**λλης μορφής- κάλυψης στις αεροφωτογραφίες πρόσφατης λήψης

Σύμφωνα με τους αναρτημένους δασικούς χάρτες στο ακίνητο περιλαμβάνεται το γήπεδο με ΚΑΕΚ 29077315066 όπου βρίσκεται χαρακτηρισμένη **χορτολιβαδική** έκταση με **εμβαδόν 4.028,89** τ.μ. στο νοτιότερο άκρο του γηπέδου, κυρίως εντός της ζώνης αιγιαλού. Ειδικότερα, φέρει τον χαρακτηρισμό **Χ.Χ**: Χορτολιβαδικές εκτάσεις στις αεροφωτογραφίες παλαιότερης λήψης / Χορτολιβαδικές εκτάσεις στις αεροφωτογραφίες πρόσφατης λήψης και στις αυτοψίες ή στους κτηματικούς χάρτες του Ν.248/1976. **Εντός του οικοπέδου – εκτός της ζώνης αιγιαλού και παραλίας** – εντοπίζεται τμήμα της εν λόγω χορτολιβαδικής έκτασης, συνολικής επιφάνειας **1,4**

στρεμμάτων, η οποία διέπεται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας (ν.998/1979, ΦΕΚ 289/Α όπως ισχύει) και στην οποία δεν θα πραγματοποιηθεί καμία δόμηση.

Χάρτης 9.α. ΔΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Εικόνα 32. Δασικός Κυρωμένος Χάρτης με τη Θέση της Επένδυσης

Δ.2.5.Ρέματα

Εκατέρωθεν της περιοχής του οικοπέδου διέρχονται δύο επιμήκη ρέματα με χαρακτηριστική κατά βάθος διάβρωση, τα οποία αποτελούν ρέματα εποχιακής λειτουργίας.

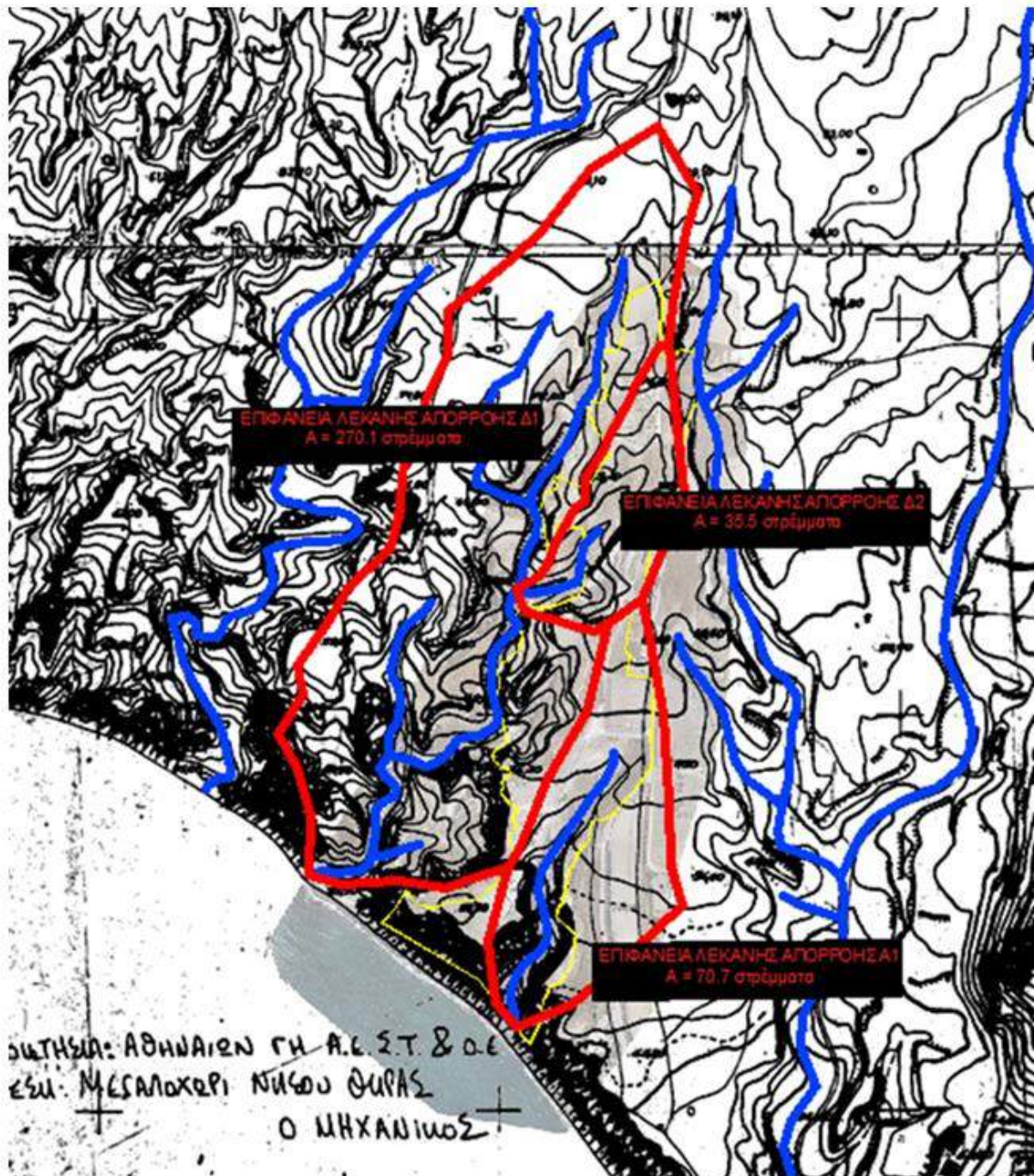

Εικόνα 29.β. Ρέματα στο δυτικό και στο ανατολικό άκρο του οικοπέδου αντίστοιχα, όπου φαίνεται η χαρακτηριστική κατά βάθος διάβρωση

Επίσης, στην περιοχή φαίνεται η επίδραση της αιολικής διάβρωσης, η οποία έχει διαμορφώσει κυρίως χαρακτηριστικές μορφές κυψελοειδούς μορφής. Τέλος, στο νότιο τμήμα, το παράλιο μέτωπο έχει διαμορφωθεί απότομη, κρημνώδης ακτή, υπό την επίδραση της θαλάσσιας διάβρωσης.

Με βάση το πλέον κατάντη σημείο του προς οριοθέτηση τμήματος σχηματοποιείται η λεκάνη απορροής. Οι υπόψη κύριες λεκάνες απορροής έχουν επιφάνεια 270.1 στρεμμάτων ο δυτικός κλάδος (ή 0,271 km²) και επιφάνεια 70.7 στρεμμάτων ο ανατολικός κλάδος (ή 0,071 km²).

Χάρτης 9.β : Χάρτης των λεκανών απορροής του υπό οριοθέτηση ρέματος χαραγμένη σε υπόβαθρο των τοπογραφικών διαγραμμάτων κλίμακας 1:5.000 της ΓΥΣ

Οι λεκάνες απορροής έχουν αχλαδοειδές σχήμα, με διεύθυνση Β - Ν με στενή εκβολή και ανάντη τμήμα με μεγάλο πλάτος. Οι τιμές αυτές έχουν υπολογιστεί βάσει του Ψηφιακού Μοντέλου Ανάγλυφου (ΨΜΑ) (Digital Terrain Model (DTM), το οποίο έχει διάσταση κανάβου 25m και δημιουργήθηκε στα πλαίσια της Εθνικής Τράπεζας Υδρολογικής & Μετεωρολογικής Πληροφορίας (ΕΤΥΜΠ).

Το υδρογραφικό δίκτυο της λεκάνης απορροής είναι σαφές και καλά ανεπτυγμένο τουλάχιστο ως προς τη δυτική λεκάνη και επομένως η πλημμυρική απορροή κατά βάση κινείται κατά μήκος του ανάγλυφου και κατά μήκος του

υδρογραφικού δικτύου. Επομένως, θεωρείται ότι το υδρογραφικό δίκτυο είναι σχετικά ενιαίο, αποτελεί μια συνεχή γραμμή αλλά συνεχείς παρεμβολές επιφανειακής απορροής, όπου αναμένεται ο χρόνος συρροής να είναι παρόμοιος με εκείνους που προκύπτουν από τις μαθηματικές σχέσεις που ορίζονται από το μήκος του υδατορέματος.

Για την οριοθέτηση και το χαρακτηρισμό των υδατορεμάτων έχει εκπονηθεί πλήρης μελέτη οριοθέτησης, σύμφωνα με το Ν. 4258/2014 και τις αντίστοιχες προδιαγραφές της ΚΥΑ 140055/13.01.2017 (ΦΕΚ 428/Β/2017).

Από την ανάλυση όλων της υδραυλικής –υδρολογικής μελέτης διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. Διαπιστώνεται ότι στην υφιστάμενη κατάσταση δεν παρατηρούνται υπερχειλίσεις και οι υφιστάμενες διατομές επαρκούν πλήρως για την παροχέτευση της πλημμύρας σχεδιασμού και για τους δύο κλάδους.
2. Επομένως προτείνεται η εξαίρεση από την οριοθέτηση λόγω των μικρών λεκανών απορροής βάσει του Ν. 4258/2014 και οι όροι δόμησης καθορίζονται από τη σχεδίαση των γραμμών πλημμύρας.

Συμπερασματικά:

Σύμφωνα με την πρόταση οριοθέτησης και τα δύο κύρια ρέματα χαρακτηρίζονται ως «μικρά ρέματα», (αφού είναι μικρότερα του 1 km²) βάσει του Ν. 4258/2014, και συνεπώς δεν απαιτείται η οριοθέτησή τους. Δεδομένου όμως ότι διατρέχουν περιοχή η οποία χαρακτηρίζεται ως Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ) ολόκληρη η νήσος Θήρα ή Σαντορίνη έχει καθοριστεί ΤΙΦΚ με κωδικό ΑΤ5011063- η έγκριση των οριογραμμών των ρεμάτων στην περίπτωση που εξετάζεται κυρώνεται με Προεδρικό Διάταγμα.

Επιπρόσθετα, κατ' εφαρμογή του Κτιριοδομικού Κανονισμού όπως εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/66006/2360/2023 Υ.Α. (ΦΕΚ 3985/Β/22-06-2023), ορίζεται ο τρόπος ανέγερσης των κτηρίων πλησίον ρεμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 6, όπου ισχύουν τα εξής:

Στα ρέματα, των οποίων οι οριογραμμές έχουν καθορισθεί με οποιονδήποτε από τους προβλεπόμενους τρόπους, η ανέγερση κτιρίων, εγκαταστάσεων ή περιτοιχισμάτων και γενικά η δόμηση ρυθμίζεται ως εξής:

- Απαγορεύεται απολύτως η δόμηση μέσα στην έκταση που περικλείεται από τις οριογραμμές του ρέματος.
- Η δόμηση επιτρέπεται εκτός των οριογραμμών του ρέματος, όταν αυτές καθορίζονται με έργα, εφόσον έχουν κατασκευαστεί τα τυχόν προβλεπόμενα έργα διευθέτησης αυτού.
- Η δόμηση επιτρέπεται εκτός των οριογραμμών του ρέματος, όταν αυτές καθορίζονται χωρίς έργα, στις περιπτώσεις όπου είτε η οριοθέτηση πραγματοποιήθηκε χωρίς πρόταση έργων διευθέτησης είτε αυτή πραγματοποιήθηκε με πρόταση έργων διευθέτησης αλλά τα προβλεπόμενα έργα διευθέτησης δεν έχουν κατασκευαστεί ακόμα.

Στα ρέματα, των οποίων οι οριογραμμές έχουν καθορισθεί, η ανέγερση κτιρίων, ή εγκαταστάσεων ή περιτοιχισμάτων και γενικά η δόμηση ρυθμίζεται ως εξής:

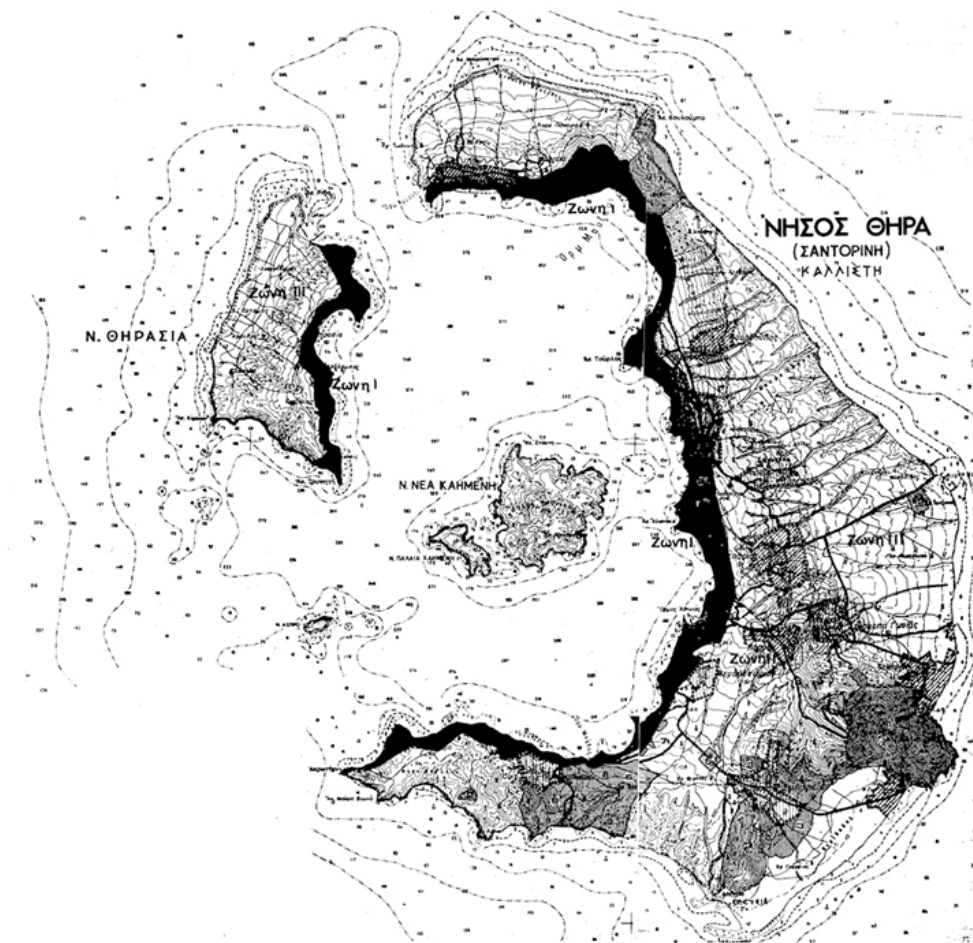
- α) Απαγορεύεται απολύτως η δόμηση μέσα στην έκταση που περικλείεται από τις οριογραμμές του ρέματος.
- β) Καθορίζονται οι αποστάσεις δόμησης σε 10 μέτρα εκατέρωθεν των γραμμών πλημμύρας για τις εντός σχεδίου και εντός ορίων οικισμών περιοχές.
- γ) Καθορίζονται οι αποστάσεις δόμησης σε 20 μέτρα εκατέρωθεν των γραμμών πλημμύρας για τις εκτός σχεδίου περιοχές.

Δ.2.6. Ζώνες Προστασίας (ΖΟΕ Σαντορίνης)

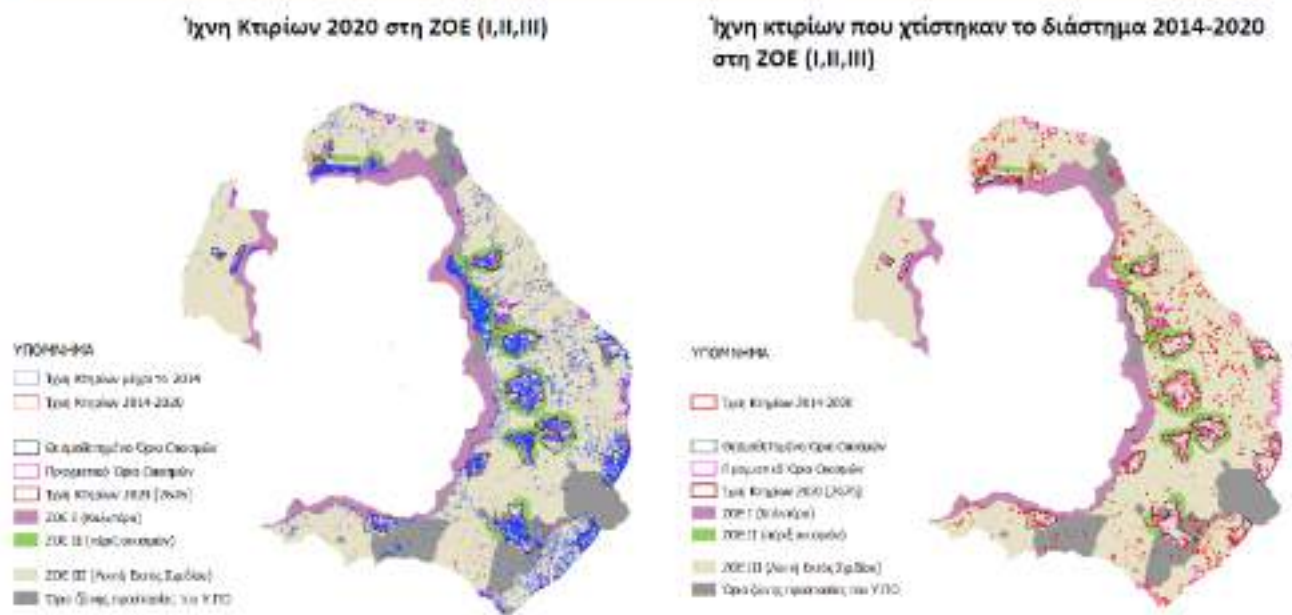
Σύμφωνα με την ισχύουσα ΖΟΕ Σαντορίνης, ΦΕΚ 139/Δ'/19-03-1990 Έγκριση και ΦΕΚ 144/ΑΑΠ/30-04-2012 Τροποποίηση, το ακίνητο ανήκει στην περιοχή ΙΙΙ.

Ακολουθεί ο σχετικός Χάρτης της ΖΟΕ, καθώς και ενδεικτικός Χάρτης με τα ίχνη κτιρίων εντός ΖΟΕ και ειδικότερα για την περιοχή ΙΙΙ, όπως έχουν αποτυπωθεί πρόσφατα (2020).

Χάρτης 10: ΖΟΕ Σαντορίνης

Μεταξύ άλλων ρυθμίσεων, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ/ άρθρο 77 του νομοσχεδίου του Υπουργείου, προβλέπει για την Ζώνη 1 την αναστολή έκδοσης οικοδομικών αδειών στην περιοχή της Καλντέρας στις νήσους Θήρα και Θηρασιά. Η αναστολή δεν αφορά μόνο νέα κτίσματα αλλά και επεκτάσεις υφιστάμενων κτηρίων και πισινών ή άλλων υδάτινων επιφανειών. Παράλληλα, δίνεται προθεσμία δύο ετών σε όλες τις τουριστικές επιχειρήσεις (καταλύματα και καταστήματα εστίασης) που λειτουργούν στη ζώνη της Καλντέρας για την υποχρεωτική εκπόνηση μελέτης στατικής επάρκειας, ενώ η πολεοδομία του νησιού θα πρέπει έως το τέλος του τρέχοντος έτους να ελέγξει όλες τις οικοδομικές άδειες της τελευταίας πενταετίας στη ζώνη αυτή. Η περιοχή εφαρμογής του σχεδίου είναι εκτός της ζώνης αυτής

Εικόνα 33. Ίχνη Κτιρίων στη ΖΟΕ

Εντός της ζώνης III όπου βρίσκεται το υπό μελέτη ακίνητο επιτρέπονται οι χρήσεις:

Επιτρεπόμενες χρήσεις:

1. Κατοικία, εστιατόρια, κέντρα αναψυχής.
2. **Κύρια τουριστικά καταλύματα.**
3. Κτίρια κοινής ωφέλειας.
4. Γεωργικές αποθήκες θερμοκήπια, αντλητικές εγκαταστάσεις, δεξαμενές.
5. Βιομηχανικές – βιοτεχνικές εγκαταστάσεις γεωργικών ή κτηνοτροφικών μονάδων, ή μονάδων μεταποίησης τοπικών προϊόντων, μετά από έγκριση από τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες Γεωργίας, Κτηνοτροφίας Βιομηχανίας.
6. Βιομηχανικές – βιοτεχνικές εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών. Η μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση των παραπάνω εγκαταστάσεων ορίζεται σε 300 τ.μ. Δεν επιτρέπεται η μεταβολή της χρήσης των παραπάνω κτισμάτων, ενώ για τη σύνδεση αυτών με τα κοινωφελή δίκτυα απαιτείται βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας που να πιστοποιεί ότι το κτίριο έχει κατασκευασθεί και θα λειτουργήσει για την επιτραπείσα χρήση. Εξαιρούνται οι βιομηχανικές – βιοτεχνικές εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών.

Κτίρια και εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας επεξεργασίας νερού, αφαλάτωσης (μετά από πλήρη διαχειριστική μελέτη στρατηγικού επιπέδου και ειδικότερα ολοκληρωμένο σύστημα αφαλάτωσης νερού και απαιτούμενης ενέργειας), βιολογικού καθαρισμού, επεξεργασίας και διαχείρισης αστικών λυμάτων οικισμών, καθώς και εγκαταστάσεις διαχείρισης στερεών αποβλήτων, ΧΥΤΑ, ΧΥΤΥ, ΣΜΑ, ΚΔΑΥ, εγκαταστάσεις ανάκτησης και προετοιμασίας για ανάκτηση κ.λπ. (βάσει κριτηρίων όπως αποστάσεις από οικιστικές – ευαίσθητες οικολογικά – αρχαιολογικές περιοχές και τυχόν άλλες με ιδιαίτερο καθεστώς, υποβάθρου περάτων στρωμάτων, υδροφόρου

ορίζοντα, υπογείων και επιφανειακών γειτνιαζόντων νερών κλπ.), δύνανται να χωροθετούνται ύστερα από την διαδικασία που προβλέπει η νομοθεσία που διέπει την περιβαλλοντική αδειοδότηση και σύμφωνα με τα ισχύοντα για την περιοχή Χωροταξικά Πλαίσια Αειφόρου Ανάπτυξης.

Ειδικά για κατοικία

Κατώτατο όριο κατάτμησης και αρτιότητας των γηπέδων: 8 στρέμματα.

Κατά παρέκκλιση, θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα τα γήπεδα, πλην των γηπέδων για τουριστικές εγκαταστάσεις, τα οποία έχουν ελάχιστο εμβαδόν 4 στρέμματα (πριν από 30/04/2012).

Μέγιστος αριθμός ορόφων 1 και μέγιστο ύψος 4,50 μ., μετρούμενο σε κάθε σημείο του κτιρίου από το φυσικό έδαφος περιμετρικά της κατασκευής.

Σε περίπτωση κατασκευής θόλου, το παραπάνω επιτρεπόμενο ύψος προσαυξάνεται κατά 1,50 μ..

Ειδικά για τα τουριστικά καταλύματα

Το κατώτατο όριο κατάτμησης και αρτιότητας καθορίζεται στα 15 στρέμματα χωρίς παρεκκλίσεις.

Μέγιστος αριθμός ορόφων: 2

Μέγιστο ύψος: 7,00 μ.

Μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση στον όροφο: 40% της πραγματοποιούμενης δόμησης.

Η στάθμη οροφής τυχόν υπογείου δεν επιτρέπεται σε κανένα σημείο να υπερβαίνει τη στάθμη του εδάφους περιμετρικά του κτιρίου.

Πάνω από το μέγιστο ύψος των κτιρίων επιτρέπεται μόνο η κατασκευή καπνοδόχων, αεραγωγών και συμπαγούς στηθαίου με ύψος μέχρι 0,50 μ..

Σε περίπτωση κατασκευής θόλου το ύψος προσαυξάνεται κατά 1,50 μ..

Στο Συντελεστή Δόμησης προσμετρώνται οι υπόγειοι χώροι ή τμήματα αυτών, εφόσον η οροφή τους βρίσκεται πάνω από την στάθμη του περιβάλλοντος εδάφους περισσότερο του ενός (1) μέτρου.

Επιβάλλεται ο πλήρης διαχωρισμός του κτιρίου σε περισσότερα του ενός όταν προκύπτει όγκος μεγαλύτερος των 1.600 κ.μ. Η μεταξύ αυτών απόσταση ορίζεται στα 3 μέτρα τουλάχιστον.

Μέγιστος επιτρεπόμενος οικοδομικός όγκος κτιρίου με ενιαία στάθμη ορίζεται στα 800 κ.μ. πάνω από τη στάθμη του εδάφους. Σε περίπτωση κτιρίου με μεγαλύτερο όγκο επιβάλλεται μετακίνηση αυτού στη κάτοψη κατά τις δύο διευθύνσεις τουλάχιστον κατά 1,50 μ. και σε ύψος κατά 0,90 μ..

Το μέγιστο συνεχές και ενιαίο μήκος όψης κτιρίου τα 12 μ.

Επιτρέπεται η ανέγερση κτισμάτων κοινωφελών εγκαταστάσεων όταν αφορούν βιολογικούς καθαρισμούς, αφαλατώσεις, δίκτυα ηλεκτρικού ρεύματος και διασύνδεσης με άλλα νησιά ή δίκτυα τροφοδοσίας με καύσιμα εφόσον έχει δοθεί έγκριση για τη χρήση του αιγιαλού.

Δεν επιτρέπεται η εκσκαφή ή επιχωμάτωση των ακαλύπτων επιφανειών των γηπέδων προς ανύψωση ή υποβιβασμό της στάθμης τους. Επιτρέπονται μόνο οι απολύτως απαραίτητες εκσκαφές για την κατασκευή υπόγειας δεξαμενής ή επιχωματώσεις στο περίγραμμα της οικοδομής.

Κατά τα λοιπά ισχύουν οι όροι και περιορισμοί δόμησης του άρθρου 8 του από 6.10.1978 Π.Δ. Δ 538 όπως αυτό αντικαταστάθηκε με άρθρο του από 20.1.1988 Π.Δ. (Δ 61).

Επιβάλλεται η διατήρηση και αποκατάσταση των λιθόστρωτων δρόμων, σκαλοπατιών, επαναλαμβάνοντας τον τύπο της λιθόστρωσης και το μέγεθος των λίθων. Στις πλακοστρώσεις που γίνονται σε δημόσιους ή σε ιδιωτικούς χώρους επαναλαμβάνεται κατά το δυνατόν ο χαρακτήρας της πλακόστρωσης ως προς τα σχήματα (ορθογώνια ή ακανόνιστα), τα μεγέθη των πλακών και τον τρόπο τοποθέτησης τους.

Σύμφωνα με την τροποποίηση της ΖΟΕ Θήρας / ΦΕΚ 144/ΑΑΠ/2012, απαγορεύεται κάθε δόμηση ή αλλοίωση του τοπίου και του φυσικού περιβάλλοντος σε ζώνη πλάτους 150 μ. από τη γραμμή αιγιαλού στην περιοχή προστασίας των φυσικών σχηματισμών – διάβρωσης – κατά μήκος τμήματος της ακτής δυτικά της Βλυχάδας και μέχρι τον αρχαιολογικό χώρο του Ακρωτηρίου. Ο εν λόγω περιορισμός ίσχυε και στην αρχική ΖΟΕ_1990 με την διαφορά ότι η απαγορευτική ζώνη είχε πλάτος 100μ. από τη γραμμή αιγιαλού στο ίδιο παράκτιο τμήμα.

Επιπλέον σύμφωνα με την ισχύουσα ΖΟΕ απαγορεύεται η διάνοιξη οδών παράλληλων προς την ακτή ή την καθορισμένη γραμμή αιγιαλού σε απόσταση μικρότερη των 100 μέτρων από αυτή. Οι οδοί εξυπηρέτησης τροχοφόρων καθώς και οι χώροι στάθμευσης στις παράκτιες περιοχές πρέπει να απέχουν εκατό (100) μέτρα από την καθορισμένη γραμμή αιγιαλού. Επιτρέπεται η δημιουργία δημοτικών οδών προσπέλασης κάθετα προς την παραλία.

Σημειώνεται ότι οι τρεις υφιστάμενες κατοικίες περίπου 78 τ.μ. εκάστη, θα συμπεριληφθούν στο ξενοδοχειακό συγκρότημα ως τουριστικές κατοικίες. Η χρήση (κατοικία) των κτιρίων παραμένει ίδια και συνεπώς δεν υπάρχει παρέκκλιση ως προς την απαγόρευση μεταβολής της χρήσης όπως προβλέπεται από τη ΖΟΕ.

Σε ότι αφορά την έπαυλη επιφάνειας 400 τ.μ. η οποία κατασκευάστηκε νομίμως εντός της ζώνης των 150 μ. επιτρέπεται από τις διατάξεις της ισχύουσας ΖΟΕ _2012 η επισκευή και ο εκσυγχρονισμός της χωρίς καμία επέκταση δόμησης.

Επιπλέον, σύμφωνα με την υπ' Αριθμ. 27715/2013 απόφαση Υπ. Τουρισμού (ΦΕΚ 3118/Β/2013) «Καθορισμός τεχνικών και λειτουργικών προδιαγραφών και λοιπών όρων και προϋποθέσεων για την αδειοδότηση αυτοεξυπηρετούμενων καταλυμάτων»:

- Ως τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες ορίζονται μεμονωμένες ή σε συγκρότημα μονοκατοικίες, επιφανείας τουλάχιστον 40τ.μ. εκάστη, με αυτοτέλεια λειτουργίας και ανεξάρτητη εξωτερική προσπέλαση. Δομούνται με όρους δόμησης κατοικίας.
- Επιτρέπονται κατά ανώτατο όριο δέκα(10) κατοικίες ανά οικόπεδο/γήπεδο.
- Οι τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες δεν κατατάσσονται σε τάξεις και μπορούν να εκμισθώνονται ημερησίως.

Δ.2.7. Ειδικές Διατάξεις και Περιορισμοί

Η περιοχή μελέτης υπόκειται σε κάποιες επιπλέον διατάξεις και περιορισμούς, πιο ειδικού χαρακτήρα. Οι λοιποί όροι και περιορισμοί δόμησης των επιτρεπόμενων χρήσεων (πλην των κτιρίων κοινής ωφέλειας) είναι οι αναφερόμενοι κατά χρήση στο από 24.05.1985 προεδρικό διάταγμα (ΦΕΚ 270/Δ/1985), όπως ισχύει, χωρίς τις αναφερόμενες σε αυτό παρεκκλίσεις.

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 538Δ/1978 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε ισχύουν τα ακόλουθα:

Χωροθέτηση τουριστικών εγκαταστάσεων

1. Η χωροθέτηση των τουριστικών εγκαταστάσεων γίνεται σύμφωνα με τα σχέδια χρήσεων γης της κάθε περιοχής και τις κατευθύνσεις της χωροταξικής πολιτικής στα πλαίσια της περιφερειακής και οικονομικής ανάπτυξης και των γενικότερων αναπτυξιακών στόχων, μέσα στους οποίους περιλαμβάνεται και η διαφύλαξη της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας, η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.
2. Μέχρι την ολοκλήρωση των σχεδίων χρήσεων γης για κάθε περιοχή, η χωροθέτηση των τουριστικών εγκαταστάσεων γίνεται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της οικονομικής, χωροταξικής και περιβαλλοντικής πολιτικής. Για το σκοπό αυτό, πριν δοθεί η έγκριση καταλληλότητας πρέπει να υποβάλλονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ειδικά και γενικά στοιχεία, που αφορούν στο συγκεκριμένο γήπεδο και στην προγραμματιζόμενη τουριστική εγκατάσταση. Τα στοιχεία αυτά είναι:
 - Τοπογραφικό διάγραμμα ευρύτερης περιοχής σε κλίμακα 1:10.000 έως 1:50.000 στο οποίο να φαίνεται η θέση του γηπέδου, η σύνδεσή του με το οδικό δίκτυο και με τα δίκτυα τεχνικής υποδομής της περιοχής, καθώς και φωτογραφίες του γηπέδου και της ευρύτερης περιοχής του.
 - Τοπογραφικό διάγραμμα του γηπέδου σε κλίμακα 1:2000 έως 1:1000 με υψομετρικές καμπύλες. Εφόσον πρόκειται για γήπεδο, συνεχόμενο προς τη θάλασσα ή γήπεδο που η ελάχιστη απόστασή του από την ακτή είναι μικρότερη ή ίση με 200 μέτρα, απαιτείται επιπλέον στο διάγραμμα ο χαρακτηρισμός της ακτής (βραχώδης, αμμώδης, μικτή) και ο προσδιορισμός της έκτασής της καθώς και η καθορισμένη γραμμή του αιγιαλού.
 - Η λειτουργική μορφή και η δυναμικότητα της προγραμματιζόμενης τουριστικής εγκατάστασης.
3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων εγκρίνεται ή όχι η χωροθέτηση της συγκεκριμένης τουριστικής εγκατάστασης. Η έγκριση αυτή θεωρείται απαραίτητο στοιχείο του φακέλου που υποβάλλεται για την έκδοση της οικοδομικής άδειας και έχει διάρκεια ισχύος πέντε χρόνια.

Χάρτης 11: Χρήσεων Γης

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 538Δ/1978 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από το ΦΕΚ Α΄85/07.04.2014 ισχύουν τα ακόλουθα:

Επεξεργασία και διάθεση των υγρών αποβλήτων και προστασία από το θόρυβο

Στις νέες τουριστικές εγκαταστάσεις απαιτείται η ύπαρξη και η κανονική λειτουργία εγκαταστάσεων επεξεργασίας διάθεσης υγρών αποβλήτων. Οι ελάχιστοι όροι επεξεργασίας για κάθε περίπτωση είναι:

- 1) Διάθεση σε δίκτυο υπονόμων ακαθάρτων.
 - Εφόσον υπάρχει κανονισμός λειτουργίας δικτύου, εγκαταστάσεις που η έξοδός τους είναι σύμφωνη με τα όρια απόρριψης.

2) Θόρυβος

- Όλες οι θορυβώδεις εγκαταστάσεις και λειτουργίες (π.χ. εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού, αντλιοστάσια, εξαεριστήρες), οφείλουν να είναι ηχητικά άριστα μονωμένες και τοποθετημένες σε τόση απόσταση από τους χώρους ανάπαυσης των φιλοξενουμένων, ώστε η στάθμη θορύβου μέσα σ' αυτούς τους χώρους (με ανοιχτές πόρτες και παράθυρα) να μην ξεπερνά τα 35 dB (A).

Οι μετρήσεις που γίνονται μετά τη λειτουργία της ξενοδοχειακής – τουριστικής εγκατάστασης για την εξακρίβωση της τήρησης του παραπάνω ορίου της στάθμης του θορύβου πρέπει να παίρνουν υπόψη την επικρατούσα στην περιοχή στάθμη του θορύβου βάθους, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 12: Ορίων Στάθμης Θορύβου

Διαφορά σε dB(A) μεταξύ της μετρούμενης συνολικής στάθμης θορύβου και της στάθμης θορύβου βάθους	Αριθμός dB (A) πρέπει να αφαιρείται από τη μετρούμενη συνολική στάθμη θορύβου
βάθους >9	0
9 – 6	1
5 – 4	2
3	3
βάθους <3	δεν πρέπει να γίνονται μετρήσεις

Το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο της στάθμης θορύβου που εκπέμπεται στο περιβάλλον από τις τουριστικές εγκαταστάσεις μετρούμενο στα όρια της ιδιοκτησίας της εγκατάστασης, είναι 50 dB(A).

Οι παραπάνω όροι αποτελούν βασική προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας της τουριστικής εγκατάστασης.

Εάν από άλλες διατάξεις απαιτούνται όροι επεξεργασίας και διάθεσης υγρών αποβλήτων ή καταστολής θορύβου αυστηρότεροι από τους παραπάνω, αυτοί υπερισχύουν.

Δ.2.7.1. Λοιπές Διατάξεις και Περιορισμοί

Σύμφωνα με το από 6-10-1978 Π.Δ. «Περί καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των γηπέδων των κείμενων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφιστάμενων προ του έτους 1923 οικισμών.» ΦΕΚ 538/Δ/1978, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από το ΦΕΚ Α 24/13.2.2012 ισχύουν τα ακόλουθα:

Η αρχιτεκτονική μελέτη ελέγχεται από τις κατά τόπους Επιτροπές Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου για τη μορφολογική προσαρμογή της ως προς το φυσικό και δομημένο περιβάλλον.

Για τα γήπεδα τουριστικών εγκαταστάσεων μεγαλύτερα των 15 στρεμμάτων απαιτείται εκτός των άλλων σχέδιο γενικής διάταξης, σχέδιο της σχέσης και οργάνωσης, των ελεύθερων χώρων και μέθοδος διατήρησης θέσης, καθώς και προσπέλασης προς την παραλία εφόσον το γήπεδο είναι παραλιακό. Επιπλέον απαιτείται και μελέτη σύνδεσης με τα δίκτυα υποδομής της ευρύτερης περιοχής.

Ως παραλιακό γήπεδο νοείται το πρώτο γήπεδο μετά τη γραμμή αιγιαλού. Εάν το γήπεδο ή τμήμα αυτού έχει κλίση άνω του 30% απαιτείται η υποβολή αρχιτεκτονικής προμελέτης και σχεδίου διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου, στο στάδιο της έγκρισης καταλληλότητας από τον ΕΟΤ με την προϋπόθεση ότι το συγκεκριμένο τμήμα δομείται.

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 538Δ/1978 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από το ΦΕΚ 160 Α` 86 ισχύει το εξής: "Προκειμένου να εξασφαλίζεται η περιβαλλοντική ένταξη των τουριστικών εγκαταστάσεων απαιτείται για τουριστικές εγκαταστάσεις 100 μέχρι 300 κλινών – θέσεων, η υποβολή στοιχειώδους περιβαλλοντικής μελέτης. Το περιεχόμενο της τεχνικής έκθεσης ορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 1650/86 "Για την προστασία του Περιβάλλοντος" (ΦΕΚ 160 Α` 86).

Επίσης, απαιτείται η υποβολή πλήρους περιβαλλοντικής μελέτης ανεξάρτητα από τη δυναμικότητα της μονάδας, όταν το γήπεδο βρίσκεται σε ακτίνα 1.000 μ. από αξιόλογους φυσικούς ή πολιτιστικούς πόρους (π.χ. τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, βιότοπους, αρχαιολογικούς χώρους, παραδοσιακούς οικισμούς κλπ.).

Δ.3. Αρχές Χωρικής Ανάπτυξης Ακινήτου

Η προτεινόμενη ανάπτυξη του ακινήτου συνιστά συγκερασμό των παρακάτω κύριων συνιστωσών:

- Εναρμόνιση με τις εθνικές και ειδικότερες κατευθύνσεις χωροταξικού σχεδιασμού.
- Προστασία του ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.
- Η ανάδειξη και αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος.
- Περιορισμός των προτεινόμενων παρεμβάσεων σε χαμηλά επίπεδα.
- Ανάπτυξη της περιοχής με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι βιώσιμη η επένδυση, αλλά και να υπάρξει όφελος και για την ευρύτερη περιοχή με την προσέλκυση εγχώριων και ξένων τουριστών και επισκεπτών (επεκτείνοντας την τουριστική περίοδο) και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.
- Δημιουργία υποδομών αναψυχής για τους χρήστες του έργου αλλά και τους κατοίκους του νησιού.
- Διαχείριση φυσικών πόρων με τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η αυτάρκεια για τους χρήστες του έργου, αλλά και για την επίλυση των προβλημάτων της ευρύτερης περιοχής.
- Αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων της κυκλικής οικονομίας.
- Επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων υδάτων της ΕΕΛ για άρδευση
- Εξασφάλιση ενεργειακής αυτονομίας μέσω καινοτόμων και φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων.
- Ελαχιστοποίηση ενεργειακού αποτυπώματος και χρήση ΑΠΕ (φωτοβολταϊκά, γεωθερμία κλπ.).
- Βιοκλιματικός και αειφόρος σχεδιασμός.
- Βέλτιστη διαχείριση υδάτων.
- Ανάδειξη και προώθηση τοπικών προϊόντων που παράγονται εντός του κτήματος του θέρετρου και της παράδοσης του νησιού.
- Δημιουργία ενός περιβάλλοντος ευεξίας, αναζωογόνησης και χαλάρωσης για τους επισκέπτες του.
- Εξασφάλιση πρόσβασης ΑμεΑ.

Κατά τη χωροθέτηση του επενδυτικού σχεδίου σε επίπεδο γενικής διάταξης (Master Plan) θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα εξής:

- Οι τεχνικές δεσμεύσεις για την άρτια κατασκευή των έργων λόγω των μεγάλων κλίσεων του εδάφους και των γεωλογικών παραμέτρων, προκειμένου για την ανάπτυξη αυτών εντός του ακινήτου να εφαρμόζεται η κείμενη νομοθεσία.
- Οι δεσμεύσεις που προκύπτουν από την ΖΟΕ, καθώς και οι αποκλίσεις από ρυθμίσεις της ΖΟΕ που προβλέπονται στο παρόν διάταγμα και περιγράφονται ακολούθως.
- Η αρμονική ένταξη των κτιρίων και η διάταξη όλων των εγκαταστάσεων στο ανάγλυφο του εδάφους και στο άμεσο φυσικό περιβάλλον με την αξιοποίηση της προσφερόμενης θέας.
- Η προστασία των χαρακτηριστικών του τοπίου και των συνιστωσών που το απαρτίζουν.
- Η εκτίμηση των επιπτώσεων που απορρέουν από την ευπάθεια του έργου σε κινδύνους σοβαρών ατυχημάτων ή καταστροφών και η αντιμετώπιση αυτών.

Επίσης, το επενδυτικό σχέδιο θα περιλαμβάνει λεπτομερές σύστημα διαχείρισης αποβλήτων, με την πρόβλεψη ειδικών μέτρων ανά κατηγορία αποβλήτων, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον από τη λειτουργία των επί μέρους εγκαταστάσεων της ξενοδοχειακής μονάδας και η

επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων υδάτων της ΕΕΛ της επένδυσης για άρδευση των χώρων πρασίνου και καλλιεργειών εντός του ακινήτου.

Περαιτέρω, λαμβάνοντας υπόψη τα πλαίσια χωροταξικού σχεδιασμού και τα υπερκείμενα χωρικού σχεδιασμού, θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι το προτεινόμενο επενδυτικό Σχέδιο προσβλέπει και έχει καταρτιστεί στοχεύοντας στην βιωσιμότητα της επένδυσης, στη μεταφορά γνώσης και τεχνογνωσίας, την προβλεπόμενη αύξηση ή τη διατήρηση της απασχόλησης, στην περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας της εθνικής οικονομίας, την προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας.

Έτσι, οι κατευθύνσεις της εθνικής χωροταξικής πολιτικής, όπως αυτές απορρέουν από τα υφιστάμενα χωροταξικά πλαίσια εθνικού επιπέδου, λαμβάνονται υπόψη και συνεκτιμώνται κατά τον καθορισμό του χωρικού προορισμού της επένδυσης σε συνδυασμό με τις ανάγκες της δημοσιονομικής βιωσιμότητας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της επένδυσης, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η βέλτιστη δυνατή σχέση μεταξύ των χωροταξικών επιλογών και των οικονομικών και δημοσιονομικών στόχων.

Συνεπώς, η προτεινόμενη επένδυση αναδεικνύει και προωθεί περαιτέρω το δεδομένο ότι η βασική καθοριστική δραστηριότητα για την ανάπτυξη του χώρου του Νοτίου Αιγαίου θα συνεχίσει μεσοπρόθεσμα να είναι ο τουρισμός.

Μετά από τα παραπάνω και λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των υφιστάμενων παραμέτρων, δεσμεύσεων και περιορισμών, προκύπτουν **οι βασικές αρχές χωρικής ανάπτυξης που διέπουν το προτεινόμενο σχέδιο**, που είναι οι ακόλουθες:

Αρχή 1: Η προώθηση της βασικής χωρικής λειτουργίας της περιοχής μελέτης με όρους βιωσιμότητας, δηλαδή η ενίσχυση της αγροτικής παραγωγής σε συνδυασμό με τον τουρισμό και την αναψυχή.

Είναι αδιαμφισβήτητο ότι η χρήση των φυσικών οικοσυστημάτων πρέπει να παραμένει εντός των ορίων της φέρουσας ικανότητάς τους. Με τον τρόπο αυτό, αναγνωρίζεται η πεπερασμένη χωρητικότητα και αντοχή τόσο των φυσικών οικοσυστημάτων όσο και των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων, αποτρέποντας την υποβάθμισή τους. Στην προκειμένη περίπτωση, η διασφάλιση της ισορροπίας αυτής επιτυγχάνεται μέσω των προαναφερόμενων μέτρων και στρατηγικών.

Αρχή 2: Εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής, βάσει του Ν. 3986/2011.

Ο σύγχρονος σχεδιασμός και η οργάνωση στον τομέα του τουρισμού ακολουθούν νέες τάσεις, εστιάζοντας στην ανάπτυξη τουριστικών μονάδων που ενσωματώνουν δραστηριότητες ευεξίας, άθλησης και αναψυχής, στο πλαίσιο του βιώσιμου σχεδιασμού και της αειφόρου ανάπτυξης. Η προσέγγιση αυτή περιλαμβάνει τη δημιουργία υποδομών υψηλού επιπέδου, με δόμηση ήπιας κλίμακας και αξιοποίηση των φυσικών στοιχείων και σχηματισμών, ιδιαίτερα σε παράκτιες περιοχές και στο θαλάσσιο περιβάλλον.

Ο συγκεκριμένος σχεδιασμός αποσκοπεί στη διατήρηση της περιβαλλοντικής ισορροπίας, σε αντίθεση με το μοντέλο του μαζικού τουρισμού, το οποίο συχνά επιβαρύνει το φυσικό περιβάλλον. Παράλληλα, προάγει μεγαλύτερα οικονομικά οφέλη για την τοπική κοινωνία και ενισχύει την απασχόληση, ενώ οι περιβαλλοντικοί όροι και τα μέτρα προστασίας του φυσικού κεφαλαίου αποτελούν βασική παράμετρο της επένδυσης, προσελκύοντας ένα κοινό που δίνει έμφαση στη βιώσιμη ανάπτυξη και την ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Αρχή 3: Ανάπτυξη του ακινήτου με βάση τα πρότυπα βιώσιμης οικιστικής και τουριστικής ανάπτυξης, με στόχο την προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος.

Η επένδυση αφορά τη δημιουργία ενός πολυτελούς τουριστικού θέρετρου, το οποίο θα προσφέρει στους επισκέπτες την αυθεντική εμπειρία της παραδοσιακής Θήρας και του ιδιαίτερου ηφαιστειογενούς ανάγλυφου της περιοχής. Παράλληλα, θα αποτελεί έναν χώρο ευεξίας, χαλάρωσης και αναζωογόνησης, σχεδιασμένο με τρόπο που να εναρμονίζεται πλήρως με το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον. Ο σχεδιασμός ακολουθεί τις αρχές της βιώσιμης οικιστικής και τουριστικής ανάπτυξης, υιοθετώντας ορθές περιβαλλοντικές πρακτικές και πολιτικές.

Κεντρική αρχή της επενδυτικής πρότασης είναι η αρμονική ενσωμάτωση της ανάπτυξης στα φυσικά χαρακτηριστικά του εδάφους και της τοποθεσίας. Το φυσικό τοπίο και οι εξαιρετικές θέες της περιοχής αποτελούν συγκριτικό πλεονέκτημα για τη δημιουργία τουριστικών υποδομών που συνδυάζουν αναψυχή και αθλητισμό. Ως εκ τούτου, ο σχεδιασμός των έργων του επενδυτικού σχεδίου προβλέπει τη μέγιστη δυνατή προσαρμογή στη νέα πολεοδομική οργάνωση, διασφαλίζοντας την ήπια ανάπτυξη, την υψηλή ποιότητα κατασκευής και τον σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον.

Σημαντική παράμετρος του σχεδιασμού είναι η ενσωμάτωση των φυσικών στοιχείων στον ελεύθερο χώρο, με έμφαση στους βραχώδεις σχηματισμούς, τη μορφολογία του εδάφους και την προστασία των παράκτιων περιοχών και ακτών. Ο αναλυτικός σχεδιασμός της επένδυσης θα υλοποιηθεί σε επόμενο στάδιο, μετά την έγκριση του Προεδρικού Διατάγματος του ΕΣΧΑΣΕ, και θα ολοκληρωθεί μέσω Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΚΥΑ) όπως ορίζεται στο άρθρο 13 του ν.3986/2011. Ωστόσο, στο παρόν στάδιο του ΕΣΧΑΣΕ-ΣΜΠΕ, τίθενται οι βασικοί όροι, τα μέτρα και οι προϋποθέσεις που διασφαλίζουν τη συμβατότητα του σχεδίου με το τοπικό περιβάλλον, τόσο σε επίπεδο διάταξης και ύψους των κτιρίων όσο και στη διαμόρφωση των υπαίθριων χώρων και των δικτύων κυκλοφορίας.

Η ανάπτυξη θα πραγματοποιηθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να αναδεικνύονται τα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής, με ιδιαίτερη έμφαση στη χρήση της τοπικής πέτρας και της ενδημικής βλάστησης. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην ευρύτερη περιοχή της επένδυσης δεν υπάρχουν προστατευόμενες ζώνες βάσει ειδικών καθεστώτων περιβαλλοντικής προστασίας, πέραν του καθορισμού της νήσου στο σύνολό της ως ΤΙΦΚ..

Αρχή 4: Κοινωνική ένταξη του ατόμου στο δομημένο, φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής μελέτης.

Η προτεινόμενη επένδυση επιδιώκει τη δημιουργία ενός αρμονικού συνδυασμού τουριστικών χρήσεων με ελεύθερους χώρους και χώρους πρασίνου, ακολουθώντας ένα βιοκλιματικό, αειφόρο και φιλικό προς το περιβάλλον σχεδιασμό. Στόχος είναι το ακίνητο να αποτελέσει πόλο έλξης τόσο για εγχώριους όσο και για ξένους επισκέπτες, προάγοντας παράλληλα την έννοια της οικειοποίησης του χώρου από τον χρήστη.

Η φιλοσοφία του σχεδιασμού βασίζεται στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος όπου ο επισκέπτης δεν θα αισθάνεται αποκομμένος από το φυσικό και πολιτιστικό τοπίο, αλλά αντίθετα θα εξοικειώνεται με αυτό. Δεδομένου ότι το δομημένο περιβάλλον αντανακλά τη δυναμική της ανθρώπινης παρουσίας στον φυσικό χώρο, η επένδυση έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζει την ενσωμάτωση της αρχιτεκτονικής στο τοπίο. Ο σχεδιασμός δίνει έμφαση στη διατήρηση και ανάδειξη των φυσικών στοιχείων της περιοχής, όπως οι πέτρινες αναβαθμίδες των υπαίθριων χώρων και οι βραχώδεις σχηματισμοί, ενώ η δόμηση περιορίζεται σε μόλις 25% της συνολικής έκτασης.

Οι προτεινόμενες προϋποθέσεις σχεδιασμού διασφαλίζουν την προσαρμογή των αρχιτεκτονικών μορφών στη μορφολογία του εδάφους και του τοπίου, ενώ παράλληλα επιδιώκεται η ενοποίηση των χώρων πρασίνου, των προστατευόμενων περιοχών και της ακτής σε ένα συνεκτικό δίκτυο φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. Μέσα από αυτόν τον σχεδιασμό, επιδιώκεται η δημιουργία ενός χώρου φιλικού, οικείου και αναγνωρίσιμης ταυτότητας, ο οποίος θα διατηρεί τα ιδιαίτερα τοπικά του χαρακτηριστικά, παραμένοντας ταυτόχρονα σύγχρονος και ανταγωνιστικός.

Αρχή 5: Ενίσχυση του Δημοσίου Συμφέροντος

Οι αναπτυξιακές προοπτικές της επένδυσης καθορίζονται από τη συνολική εθνική δημοσιονομική, αναπτυξιακή και χωροταξική πολιτική (μακρο-επίπεδο), σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις βιωσιμότητας, αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας της επένδυσης (μικρό-επίπεδο). Το επενδυτικό σχέδιο στοχεύει στη συνύπαρξη και τον ορθολογικό συνδυασμό ετερογενών χωρικών συνιστωσών, όπως οι οικονομικές δραστηριότητες, η αρχιτεκτονική, η περιβαλλοντική προστασία και η βιώσιμη ανάπτυξη, διασφαλίζοντας την ισορροπία μεταξύ τους.

Στο πλαίσιο αυτό, η επένδυση περιλαμβάνει τη δημιουργία υποδομών τουριστικής φιλοξενίας και ειδικών μορφών τουρισμού (όπως θερμализμός, τουρισμός υγείας και ευεξίας, οινοτουρισμός και γεωτουρισμός). Οι τουριστικές εγκαταστάσεις θα σχεδιαστούν με προσαρμογή στο φυσικό ανάγλυφο, λαμβάνοντας υπόψη τον καταμερισμό της περιοχής από φυσικά στοιχεία, όπως ρέματα και βραχώδεις ακτές. Οι κτιριακοί όγκοι θα είναι μικρής κλίμακας και θα τοποθετούνται σε θέσεις με καλή θέα και εύκολη πρόσβαση, ενώ θα περιλαμβάνονται και ελεύθεροι χώροι. Επιπλέον, προβλέπεται η ανάπτυξη συμπληρωματικών υποδομών που εξυπηρετούν τόσο τους επισκέπτες όσο και τις ανάγκες του τοπικού πληθυσμού, όπως καταστήματα, εστιατόρια, εκθετήρια τοπικών προϊόντων, καθώς και τεχνικές υποδομές (επεξεργασία λυμάτων, αφαλάτωση).

Η επένδυση αναμένεται να συμβάλει στη μείωση του ελλείμματος τουριστικών μονάδων στο νοτιοδυτικό τμήμα του νησιού, το οποίο παραμένει τουριστικά αναξιοποίητο. Παράλληλα, εκτιμάται ότι θα προσελκύσει νέους κατοίκους στη Σαντορίνη, είτε για μόνιμη εγκατάσταση είτε για διαμονή ορισμένης διάρκειας σε ετήσια βάση.

Το επενδυτικό σχέδιο ενσωματώνει, επίσης, λειτουργίες που θα ωφεληθούν την τοπική κοινωνία, όπως η δημιουργία υποδομής πρωτοβάθμιας ιατρικής περίθαλψης και η ίδρυση κέντρου έρευνας, εκπαίδευσης και επιμόρφωσης στον πρωτογενή τομέα. Αυτές οι πρωτοβουλίες θα ενισχύσουν τόσο την τοπική παραγωγή όσο και την πρόσβαση των κατοίκων σε βασικές υπηρεσίες υγείας.

Τέλος, η επένδυση αναμένεται να έχει πολλαπλασιαστικά οφέλη για την τοπική απασχόληση και την οικονομία, επηρεάζοντας θετικά τόσο τους τομείς που σχετίζονται άμεσα με την κατασκευή και λειτουργία της όσο και άλλους κλάδους της τοπικής αγοράς.

Παρεκκλίσεις από ρυθμίσεις της ΖΟΕ

Λαμβάνοντας υπόψη το έντονο ανάγλυφο, με τους ιδιαίτερους γεωλογικούς σχηματισμούς, το μακρόστενο σχήμα του ακινήτου και την ζώνη 150 μ. από τα όρια του αιγιαλού, το ΕΣΧΑΣΕ προβλέπει την εφαρμογή τριών παρεκκλίσεων από αυτά που προβλέπει η ΖΟΕ σύμφωνα με τα ΦΕΚ139 Δ'/ 19.03.1990 όπως τροποποιήθηκε με το ΦΕΚ 144 Δ'/ 30.04.2012.

α. Η πρώτη παρέκκλιση αφορά στην δυνατότητα τροποποίησης του εδάφους: είτε για τη διαμόρφωση αναβαθμών για καλλιέργειες και φύτευση, είτε για την μερική κάλυψη των κτιρίων, μέσω φύτευσης δωματίων ή όψεων αυτών, με το διαμορφωμένο έδαφος με στόχο την μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των

κτιρίων. Στην περίπτωση αυτή η φυτεμένη στέγη ενοποιείται με το περιβάλλον έδαφος και περιορίζει με αυτό τον τρόπο τις εμφανείς όψεις των κτιρίων.

β. Η δεύτερη παρέκκλιση αφορά στη δυνατότητα δόμησης σε όροφο και αύξηση του ποσοστού επί της συνολικής πραγματοποιούμενης δόμησης από 40% που ισχύει, σε 50%. Λόγω της μειωμένης κάλυψης εξαιτίας του σχήματος του ακινήτου και του ιδιαίτερου ανάγλυφου, ζητείται η αύξηση της δυνατότητας δόμησης στον όροφο. Οι διατάξεις που προβλέπονται από την ΖΟΕ για την διάσπαση των όγκων των κτιρίων διατηρούνται.

γ. Η τρίτη παρέκκλιση αφορά της δυνατότητα κατασκευής προβόλων. Δεδομένου ότι ζητείται το ποσοστό της πραγματοποιούμενης δόμησης στον όροφο να αυξηθεί στο 50% αυτό συνεπάγεται τη μείωση των εξωτερικών χώρων στον όροφο. Μέσα από τους προβόλους θα δημιουργηθεί αυτός ο εξωτερικός χώρος που χάνεται. Δεδομένου ότι το ακίνητο βρίσκεται εκτός ορίων οικισμού δεν διαταράσσει την παραδοσιακή αρχιτεκτονική ποιότητα του τόπου και τον χαρακτήρα του νησιού.

Παρέκκλιση από τις διατάξεις για την εκτός σχεδίου δόμηση

Διατηρούνται οι διατάξεις της εκτός σχεδίου δόμησης όμως λόγω των χαρακτηριστικών του οικοπέδου που προαναφέρθηκαν ζητείται η εξής παρέκκλιση σύμφωνα με τα ΦΕΚ 538/Δ/1978 και του ΦΕΚ 270/Δ/1985.

Η παρέκκλιση αυτή αφορά την δυνατότητα επέκτασης των υπόγειων και υπόσκαφων χώρων εντός των 15μ απόστασης από τις όμορες ιδιοκτησίες που ορίζονται από την εκτός σχεδίου δόμηση. Σκοπός είναι να εξυπηρετηθούν οι λειτουργίες του τουριστικού θέρετρου χωρίς να αλλοιωθεί το περιβάλλον.

Οι προαναφερόμενες παρεκκλίσεις αφορούν μορφολογικά στοιχεία των κτιρίων η διαφοροποίηση των οποίων σε σχέση με τις ισχύουσες διατάξεις είναι μικρής κλίμακας και κατά συνέπεια δεν αναμένεται να επιφέρουν αξιοσημείωτες επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Επιπλέον κατά την αξιολόγηση των προαναφερόμενων μορφολογικών παρεκκλίσεων θα πρέπει να συνυπολογιστεί το γεγονός ότι:

Α) δεν αφορούν σε πρόσθετη δόμηση ή κάλυψη σε σχέση με την πρόταση, όπως περιγράφεται στην Παράγραφο Δ.4 της παρούσας και

Β) το ΕΣΧΑΣΕ προτείνει τον περιορισμό του μέγιστου ύψους των κτιρίων στα 7μ. (με επιπλέον 1,5μ. στην περίπτωση θόλου/στέγης) σαφώς μικρότερο από τις προβλέψεις του ΝΟΚ, όπου το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος για Σ.Δ έως 0,40 καθορίζεται στα 10,75 μ. όπως άλλωστε προτείνεται και από τον ν.3986/2011 για τις στρατηγικές επενδύσεις.

Δ.4.Πρόταση Χωρικού Προορισμού Ακινήτου («Τουρισμός- Αναψυχή» άρ. 11, Ν. 3986/2011)

Δ.4.1 ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΓΕΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Όπως έχει ήδη επισημανθεί και πιο πάνω, το ακίνητο συνολικής έκτασης **112.492,26 τ.μ** βρίσκεται εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης και εκτός ορίων οικισμού προ του 1923 ή κάτω των 2000 κατοίκων, αλλά εντός εγκεκριμένης ΖΟΕ ΠΕΡΙΟΧΗ ΙΙΙ (ΦΕΚ 139Δ 19-3-1990 (Π.Δ. 16-2-1990) - ΦΕΚ 144ΑΑΠ / 30.04.2012 (Π.Δ.)). Δεδομένης της θέσης του γηπέδου όμορα της θάλασσας, οι οριογραμμές αιγιαλού και παραλίας έχουν οριοθετηθεί με βάση τα ΦΕΚ 91Δ/2001 και ΦΕΚ 160Δ/1995.

Ειδικότερα, όπως αναλύεται παρακάτω, εκτιμώνται τα ειδικά χαρακτηριστικά των εγκαταστάσεων του μελλοντικού έργου, αναλύεται το συγκοινωνιακό υπόβαθρο που προβλέπεται, γίνεται η σύγκριση με το ανθρωπογενές περιβάλλον και τέλος, αναλύονται οι πρόνοιες που θα λαμβάνει η επένδυση στη φάση της κατασκευής και λειτουργίας.

Ορίζεται ως γενικός χωρικός προορισμός του πιο πάνω ακινήτου στην περιοχή της Βλυχάδας Σαντορίνης, περιοχή εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και εκτός ορίων οικισμών προ του 1923, σύμφωνα με τη χρήση του άρθρου 11 του Ν.3986/2011 όπως εφαρμόζεται αναλόγως σύμφωνα με το άρθρο 7, παρ.2 του Ν.4864/2021 η γενική κατηγορία χρήσης γης «**Τουρισμός Αναψυχή**» και όπως αυτή εξειδικεύεται κατά ζώνες στα ακόλουθα κεφάλαια. Η λύση αυτή αξιοποιεί τις δυνατότητες των σύγχρονων εργαλείων ανάπτυξης μέσω του ειδικού σχεδιασμού για τον προσδιορισμό της επενδυτικής ταυτότητας των εκτάσεων.

Εξαιρείται της επένδυσης :

Α) οι εκτάσεις μεταξύ των προτεινόμενων οριογραμμών των δύο ρεμάτων και

Β) η ζώνη παραλίας,

που καταλαμβάνουν συνολικά έκταση εμβαδού **8.018,14 τ.μ.** και που παραμένουν αδόμητες

Σύμφωνα με την κατηγορία **1 «ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ-ΑΝΑΨΥΧΗ»**, άρθρου 11, Ν. 3986/2011, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 23 Ν. 4864/2021, (ΦΕΚ Α' 237/02.12.2021) επιτρέπονται οι εξής γενικές χρήσεις γης⁷:

- α) Τουριστικά καταλύματα (κύρια και μη κύρια, σύνθετα τουριστικά καταλύματα κ.λπ.)
- β) Ειδικές τουριστικές υποδομές και λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις (συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, υδροθεραπευτήρια κ.λπ.)
- δ) Κατοικία
- ε) Εμπορικά καταστήματα, καταστήματα παροχής υπηρεσιών
- ζ) Κοινωνική πρόνοια
- η) Αθλητικές εγκαταστάσεις
- θ) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις
- ι) Θρησκευτικοί χώροι

⁷ Από τις εν λόγω ειδικές χρήσεις έχει εξαιρεθεί η χρήση γ. Τουριστικοί Λιμένες, στ. Καζίνο και ιηα) Κατασκευή μόνιμων εγκαταστάσεων για κινηματογραφικές παραγωγές (studios) .

- ια) Περίθαλψη
- ιβ) Χώροι συνάθροισης κοινού
- ιγ) Εστίαση
- ιδ) Αναψυκτήρια
- ιε) Κέντρα διασκέδασης, αναψυχής
- ιστ) Στάθμευση (κτίρια γήπεδα)
- ιζ) Εγκαταστάσεις εκθεσιακών χώρων
- ιη) Ελικοδρόμιο
- ιθ) Κάθε άλλη συναφής χρήση, η οποία δεν μεταβάλλει το γενικό προορισμό του ακινήτου

Επιπλέον προτείνεται:

- **Συντελεστής Δόμησης (Σ.Δ) = 0,153**
- **Μέγιστο Ποσοστό Κάλυψης = 50%**
- **Επιτρεπόμενο μέγιστο ύψος κατά ΖΟΕ: 7,0 μ. προσαυξημένο κατά 1,50 μ. στην περίπτωση θόλου/στέγης.**

Συνεπώς, ο χωρικός προορισμός που προτείνεται για το ακίνητο σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν.3986/2011 «Τουρισμός – Αναψυχή» (με εξαίρεση των επιμέρους χρήσεων γ. Τουριστικοί Λιμένες, στ. Καζίνο και ιηα) Κατασκευή μόνιμων εγκαταστάσεων για κινηματογραφικές παραγωγές (studios)), θα εφαρμοστεί στην έκταση των 112.492,26 τ.μ., εξαιρώντας από την έκταση εφαρμογής του Σ.Δ την επιφάνεια μεταξύ των οριογραμμών των ρεμάτων όπως καθορίζονται στην υδραυλική μελέτη (4.670,20 τ.μ.) και την ζώνη παραλίας (3.347,94 τ.μ.) δηλαδή συνολικά επιφάνεια εμβαδού 8.018,14 τ.μ.

Στην περίπτωση του προτεινόμενου ΕΣΧΑΣΕ εφαρμόζεται η δέσμευση της ΖΟΕ Θήρας - 2012 σύμφωνα με την οποία η νέα δόμηση επιτρέπεται σε απόσταση 150μ. από την γραμμή του αιγιαλού.

Ειδικότερα για τις Πρόνοιες που οφείλει να υιοθετήσει η επένδυση, συνοψίζονται στα εξής:

- Το γεγονός ότι η περιοχή της επένδυσης συνορεύει τόσο με φυσικές αναξιοποίητες όσο και με οργανωμένες παραλίες του νησιού, προσδίδει στην επένδυση σημαντική αξία. Αφενός η ελκυστικότητα του ακινήτου αυξάνεται, καθώς δημιουργείται ένα ιδιαίτερο σκηνικό για τους παραθεριστές και τους επισκέπτες, αφετέρου, με βάσει τις προδιαγραφές της επένδυσης,.
- Καταλυτικά δρα και η καλή ποιότητα των υδάτων, που έχουν εντοπιστεί στην περιοχή, η φροντίδα και διατήρηση της οποίας αποτελεί προτεραιότητα της προτεινόμενης επένδυσης για τη διατήρηση υψηλής ποιότητας προσφερόμενων υπηρεσιών.
- Όσον αφορά στο ανθρωπογενές περιβάλλον, η εναρμόνιση της επένδυσης με τα χαρακτηριστικά του τοπίου και της ιδιαίτερης μορφολογίας της πλαγιάς προς τον όρμο της Βλυχάδας, αναμένεται να δημιουργήσει ήπιους όγκους προσαρμοσμένους στο έδαφος ή και υπόσκαφα κτίρια σε ορισμένες περιπτώσεις μεγαλύτερων κλίσεων και, σε κάθε περίπτωση, θα γίνει με πλήρη σεβασμό στο πολιτιστικό, αισθητικό και αρχιτεκτονικό περιβάλλον της περιοχής.

- Με βάσει το πρόγραμμα για τις προβλεπόμενες παρεμβάσεις, θα δοθεί ιδιαίτερη σημασία στο σχεδιασμό και εμπλουτισμό του τοπίου με τη δημιουργία μικρών εκτάσεων, αποτελούμενων από ενδογενή φυτά και δέντρα. Παράλληλα θα προβλέπονται δαπάνες εξοπλισμού και υποδομών που αξιοποιούν τεχνολογίες εξοικονόμησης νερού κι ενέργειας και, γενικά, προστασίας του περιβάλλοντος.
- Η δέσμευση της επένδυσης για ήπια αξιοποίηση – ως ελεύθερων χώρων – των φυσικών κοιλοτήτων των μικρών ρεμάτων και του παράκτιου μετώπου συνάδει με την προστασία και ανάδειξη του τελευταίου.
- Η επένδυση μπορεί αν λειτουργήσει συνεργατικά το υφιστάμενο καταφύγιο τουριστικών και αλιευτικών σκαφών της Βλυχάδας που θα λειτουργήσει ως σημαντική ειδική τουριστική υποδομή στο Νότιο τμήμα της Σαντορίνης.

Η επένδυση σχεδιάζεται με τέτοιο τρόπο ώστε αυτή να αποφύγει κάθε σημαντική επιβάρυνση τόσο στις μεταφορικές, όσο και τεχνικές υποδομές της περιοχής υποδοχής της, μέσα από τις συγκεκριμένες πρόνοιες που θα υιοθετήσει μία :

- Πολυεπίπεδη πρόσβαση στην επένδυση:
 1. Μέσω της ξηράς, μέσω του οδικού δικτύου που θα κατασκευαστεί (σύνδεση με Επ. Οδό), και του υφιστάμενου, επί του οποίου θα πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες εργασίες για τη βελτίωση και συντήρησή του.
 2. Μέσω της θαλάσσης, μέσω του υφιστάμενου τουριστικού λιμένα-καταφυγίου σκαφών της Βλυχάδας, που προτείνεται να χωροθετηθεί σε απόσταση, αλλά κοντά στο παραλιακό μέτωπο του ακινήτου, και
 3. Διαμέσου αέρος, με τη βοήθεια τόσο του πεδίου προσγείωσης / απογείωσης ελικοπτέρου όσο και υδάτινου πεδίου προσθαλάσσωσης/αποθαλάσσωσης υδροπλάνου που προβλέπεται να κατασκευαστούν στην ευρύτερη περιοχή .

Όπως προβλέπουν οι παραπάνω διευθετήσεις/προτάσεις και το γεγονός ότι εντός της ανάπτυξης θα παρέχεται ποικιλία υπηρεσιών και διευκολύνσεων στους χρήστες, και επισκέπτες, αναμένεται, λόγω περιορισμού των αναγκαίων μετακινήσεων, να συμβάλλουν θετικά στη μείωση της όποιας υπερφόρτωσης του οδικού δικτύου από τις μετακινήσεις από και προς την επένδυση και των επιπτώσεων από αυτή.

- Έξυπνη διαχείριση της ενεργειακής της κατανάλωσης, αξιοποίηση τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας και ΑΠΕ (ηλιακά panels). κλπ.
- Έξυπνη διαχείριση υδάτινων πόρων, με την αξιοποίηση κατάλληλων τεχνολογιών σε λειτουργίες της επένδυσης, όπως π.χ. αφαλάτωση θαλασσινού νερού και αξιοποίηση «γκρίζου» νερού για βοηθητικές χρήσεις (πχ. Καθαρισμός και άρδευση του περιβάλλοντος χώρου, κ.ά.).
- Αειφόρα διαχείριση και αξιοποίηση του ιαματικού νερού που εντοπίστηκε εντός του ακινήτου με την δημιουργία ενός βιοκλιματικού κέντρου Θερμαλισμού και SPA
- Διαχείριση των υγρών αποβλήτων της, μέσα από την δυνατότητα / επιλογή δημιουργίας μονάδας(ων) βιολογικού(ων) καθαρισμού για κάλυψη σε προσωρινή ή μόνιμη βάση των αναγκών της(των) πρώτης(ων) φάσης(ων) του έργου ή/και όλου του έργου, αναλόγως και των εκάστοτε δεδομένων ύδρευσης και δημοτικού

αποχετευτικού συστήματος, οικονομοτεχνικούς παράγοντες κλπ., η οποία θα συμβάλει στην ελαχιστοποίηση της επιβάρυνσης της τοπικής υποδομής.

- Επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων για την άρδευση του πρασίνου.

Δ.4.2. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Δ.4.2.1 Τεκμηρίωση αρχιτεκτονικής πρότασης

Τα βασικά χαρακτηριστικά της αρχιτεκτονικής πρότασης είναι τα ακόλουθα :

1. Επιλέγεται το μοντέλο χωρικής ανάπτυξης του ακινήτου το οποίο αξιοποιεί υφιστάμενα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και πλεονεκτήματα της περιοχής ανάγοντάς τα σε κρίσιμες ευκαιρίες. Οι νέοι τομείς ανάπτυξης που δημιουργούνται συνδυάζουν παράδοση – πολιτισμό, φυσικό κάλλος, πράσινο, τουριστικές και εμπορικές χρήσεις, χρήσεις εστίασης και αναψυχής, σε μια λογική όπου λειτουργούν συμπληρωματικά με τον χαρακτήρα της ευρύτερης περιοχής.
2. Σκοπός είναι να δημιουργηθούν πολυτελή ξενοδοχειακά καταλύματα πέντε αστέρων (5*) με κεντρικές λειτουργίες που αφορούν σε **εναλλακτικές μορφές τουρισμού (ιαματικός και θερμαλιστικός τουρισμός , τουρισμός υγείας και ευεξίας, χαλάρωσης, θαλασσοθεραπείας και spa**, οινοτουρισμός, γαστρονομικός φυσιολατρικός, περιπατητικός, γεωτουρισμός, συνεδριακός τουρισμός) συνδυαζόμενου και με την ψυχαγωγία.
3. Οι τουριστικές εγκαταστάσεις θα περιλαμβάνουν πολυτελή επιπλωμένα διαμερίσματα και σουίτες με τζακούζι, ιδιωτικές πισίνες και υπαίθριο ιδιωτικό χώρο, υπέργεια αλλά και υπόσκαφα, προσαρμοσμένα στο περιβάλλον, αραιά χωροθετημένα στην έκταση μαζί με τα υφιστάμενα κτίρια και την υφιστάμενη προνομιακή βίλα.
4. Για τον χαρακτήρα των ελεύθερων χώρων των καταλυμάτων, για να επιτευχθούν όλοι οι παραπάνω στόχοι, επιδιώκεται μια αρχιτεκτονική λιτή με γήινα σύγχρονα υλικά, που προσφέρουν την αναγκαία ποιότητα μέσα σε ένα κλίμα χαλάρωσης. Ξύλο, τσιμεντοκονίες, μάρμαρα, κεραμικά ή τσιμεντένια πλακίδια, επιλεκτικά μεταλλικές ή ξύλινες επενδύσεις, τοποθετούνται στον κάθε χώρο με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα. Εύκολα εναλλασσόμενα σενάρια διακόσμησης ικανοποιούν τις διαφορετικές απαιτήσεις κάθε εποχής ενώ το φως και το νερό είναι από τα βασικά στοιχεία που συνθέτουν μια χαλαρή ροή.
5. Τα δωμάτια διαρθρώνονται με σκοπό να δημιουργηθούν χώροι που να ικανοποιούν τις σύγχρονες απαιτήσεις. Όσον αφορά στα δωμάτια του κεντρικού κτιρίου, δημιουργούνται χώροι μεγαλύτεροι, πιο άνετοι, με γήινους ανοιχτούς χρωματισμούς και φυσικά υλικά επένδυσης. Η λιτότητα των γραμμών, η αφαιρετική διάθεση των εσωτερικών χώρων σε επίπλωση και διακόσμηση, αλλά και η ειλικρίνεια στη χρήση των υλικών εξασφαλίζουν την επιθυμητή πολυτέλεια σε συνδυασμό με την ηρεμία. Η χρήση τόσο του φυσικού όσο και του τεχνητού φωτισμού και η εναλλαγή τους σε ένα παιχνίδι φωτός και σκιάς, αποτελούν ένα ακόμα εργαλείο για την δημιουργία ενός ατμοσφαιρικού μικροκλίματος. Το στοιχείο του νερού έρχεται να συμπληρώσει αυτό το μικροκλίμα με τρόπο που να ικανοποιούνται όλες οι αισθήσεις.
6. Επιδιώκεται η δημιουργία τύπων δωματίου που ενισχύουν τον χαρακτήρα του ξενοδοχείου και ταυτόχρονα ανταποκρίνονται σε πολλαπλές επιθυμίες.
7. Η επένδυση θα περιλαμβάνει :
 - συγκρότημα γευσιγνωσίας που θα αποτελείται από δοκιμαστήριο, κάναβες, κοιτώνες και φυσικά αποθήκες αγροτικού εξοπλισμού – πιθανότατα υπόσκαφες.
 - Μία μικρή μονάδα επίδειξης για την εμφιάλωση και για τις λοιπές εργασίες του οينوποιείου και ελαιουργείου είναι απαραίτητη ώστε να εξυπηρετεί δορυφορικά τις κάναβες.

- Αμπελώνες όπου είναι δυνατή η ευδοκίμηση της τοπικής ποικιλίας και τοπικά είδη φυτών
8. Υπολογίζεται ότι οι χώροι εστίασης (καφέ και εστιατόριο) θα υπάρχουν και θα εξυπηρετούν το συγκρότημα. Ένας πλησίον της εισόδου - reception και ένας βόρεια για την υποστήριξη τυχόν εκδηλώσεων και μικρών συνεδρίων. Ο ένας θα είναι χώρος πρωινού και ο άλλος περισσότερο ως cafe-bar με δυνατότητα λειτουργίας ως εστιατόριο.
 9. Το κεντρικό κτίριο του θέρετρου θα περιλαμβάνει reception, lobby, γραφεία, κοιτώνες βάρδιας, παρασκευαστήριο και τους προαναφερθέντες χώρους εστίασης.
 10. Εστιατόριο και εξωτερικό pool bar είναι οι επιπρόσθετες δραστηριότητες στο συγκρότημα.
 11. Επιτρέπεται η δημιουργία υπόσκαφων κτιρίων. Περαιτέρω εξειδίκευση μπορεί να γίνει στη φάση της Μελέτης Περιβαλλοντικών επιπτώσεων
 12. Τα κτίρια θα εντάσσονται στο ανάγλυφο του εδάφους και στο άμεσο φυσικό τους περιβάλλον με την αξιοποίηση της προσφερόμενης θέας, ενώ η διάταξη των εγκαταστάσεων πρέπει να γίνεται λαμβάνοντας υπόψη και τον κατάλληλο προσανατολισμό, αερισμό, φωτισμό και σκίαση.
 13. Τα ηφαιστειογενή εδάφη ενδείκνυνται για τα ιαματικά χαρακτηριστικά τους επομένως η θηραϊκή γη μαζί με τα νερά από γεώτρηση στο έδαφος της, τα ιαματικά νερά του νησιού και το θαλασσίνο νερό που θα αντλείται από την παρακείμενη θάλασσα θα αξιοποιηθούν για την δημιουργία πολυτελούς SPA (υπηρεσίες ευεξίας, αναζωογόνησης, θαλασσοθεραπείας, λουτροθεραπείας, κλπ.). Αυτό θα περιλαμβάνει μεγάλη εσωτερική πισίνα, σάουνα, χώρους θεραπείας, γυμναστήριο, hair and nail studio, μαζί με βοηθητικούς χώρους, αποδυτήρια και reception γραφεία και πωλητήριο καλλωπιστικών προϊόντων.
 14. Στον περιβάλλοντα χώρο δημιουργούνται ζώνες πρασίνου με εναλλαγή της φύτευσης ανάλογα με τον προσανατολισμό. Τα φυτεμένα παρτέρια σε επαφή με τα κτίρια αυξάνουν την προστασία από την ηλιακή ακτινοβολία και συντελούν στη βελτίωση των συνθηκών τους θερινούς μήνες. Γενικά η φύτευση θα είναι τέτοια ώστε να μην παρεμποδίζει τον φυσικό φωτισμό των κτιρίων, αλλά και να απομονώνει τις εγκαταστάσεις από τις όμορες ιδιοκτησίες και τις οδούς πρόσβασης. Τα φυτά θα είναι προσαρμοσμένα στις εδαφοκλιματικές συνθήκες της περιοχής και θα επιλεγθούν όσο το δυνατό είδη αυτοφυούς χλωρίδας. Αποφεύγεται η επιλογή καλλιεργειών όπως γκαζόν που απαιτούν μεγάλη χρήση φυτοφαρμάκων.
 15. Επιβάλλεται η εξασφάλιση τουλάχιστον μιας (1) θέσης στάθμευσης ανά τουριστική κατοικία (Bungalows) καθώς και χώροι στάθμευσης πλησίον των χώρων όπου επιτρέπονται άλλες χρήσεις.
 16. Για τη διάνοιξη του απαραίτητου εσωτερικού οδικού δικτύου και του δικτύου κίνησης των πεζών ακολουθούνται οι ελάχιστες αποδεκτές διατομές ασφάλειας για την καλύτερη προσαρμογή τους στο ανάγλυφο.
 17. Η κατάλληλη οργάνωση των δρόμων για κυκλοφορία σε ορισμένες μικρών ηλεκτρικών οχημάτων, όπως και σε ορισμένους πεζόδρομους και μονοπάτια σε όλη την έκταση.
 18. Ο βιοκλιματικός σχεδιασμός των κτιρίων, με κατάλληλες μονώσεις και κατάλληλα υλικά και με εκτεταμένη χρήση φύτευσης στο έδαφος και στα δώματα των κτιρίων, όπου αυτό επιλεγεί ως αρμόζον αισθητικά.
 19. Επιδιώκεται κατά το δυνατό η εξοικονόμηση ενέργειας, με συστήματα ενεργειακής διαχείρισης, ανακύκλωση αποβλήτων και συλλογή όμβριων και μη υδάτων για να επαναχρησιμοποιηθούν, όπου αυτό είναι δυνατόν.

20. Δημιουργία αδόμητης ζώνης για προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος κυρίως των γεωλογικών σχηματισμών και των ρεμάτων, που θα περιλαμβάνει επίσης τον αιγιαλό και την παραλία και αμπελώνες.
21. Θα ληφθούν υπόψη οι όροι των γνωμοδοτήσεων του Υπουργείου Πολιτισμού
22. Για την καλύτερη πρόσβαση στο ακίνητο επιτρέπεται :
- α) η δημιουργία κόμβου, για την κύρια/ απευθείας πρόσβαση σε αυτό καθώς για τις ανάγκες του έργου και
 - β) η εκτέλεση έργων βελτίωσης στο τμήμα της υφιστάμενης οδού από το ακίνητο μέχρι το υφιστάμενο δίκτυο όπως ενδεικτικά φαίνεται στο χάρτη της πρότασης

Δ.4.2.2 Γενικό κτιριολογικό πρόγραμμα .

Το ακίνητο οργανώνεται χωρικά σε 2 Ζωνες

- Την Ζώνη 1 με **χρήση Τουρισμού -Αναψυχής** και αναλυτικότερα σύμφωνα με την πρόταση στο ακίνητο δημιουργούνται δύο βασικές υποπεριοχές. Η υποπεριοχή Α' όπου χωροθετούνται κυρίως οι προτεινόμενες τουριστικές εγκαταστάσεις και οι εγκαταστάσεις των υποστηρικτικών αυτών λειτουργιών, καθώς και τα υφιστάμενα κτίρια, η υποπεριοχή Β' που θα περιλαμβάνει κυρίως αμπελώνες εκμεταλλεύσιμους για την παραγωγή οίνου και επεξεργασίας αυτού και λοιπές καλλιέργειες τοπικών αγροτικών προϊόντων, καθώς και φυτεύσεις πρασίνου και κάθε άλλη συναφής χρήση, η οποία δεν μεταβάλλει το γενικό προορισμό του ακινήτου
- Την **Ζώνη 2 Αιγιαλού- Παραλίας και Ρεμάτων** που θα παραμείνει αδόμητη , η οποία αντιστοιχεί στις υποπεριοχές Γ' και σκοπό έχει την προστασία των ρεμάτων , όπως αυτή καθορίζεται από τις προτεινόμενες γραμμές οριοθέτησης των ρεμάτων και της ζώνης παραλίας, όπως αυτή καθορίζεται από τις εγκεκριμένες γραμμές αιγιαλού και παραλίας.

Ετσι στην **Ζώνη 1 – Τουρισμού Αναψυχής έκτασης 104.474,12 τ.μ** βρίσκονται :

Οι υποπεριοχές Α' κυρίως Τουριστικών Εγκαταστάσεων **έκτασης 89.096,67 τ.μ.** περιλαμβάνουν:

- α) Τουριστικά καταλύματα (κύρια και μη κύρια, σύνθετα τουριστικά καταλύματα κ.λπ.), τουριστικές κατοικίες, bungalows, συγκρότημα κτιρίων (recerption) με χρήση διοίκησης και υποστηρικτικές, ξενοδοχειακές λειτουργίες., υφιστάμενη δόμηση με χρήση τουριστικής κατοικίας)
- β) Ειδικές τουριστικές υποδομές και λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις (κέντρο αναζωογόνησης, ευεξίας, θαλασσοθεραπείας και θερμαλιστικό ιαματικό SPA., Συνεδριακό Κέντρο)
- δ) Κατοικία
- ε) Εμπορικά καταστήματα, καταστήματα παροχής υπηρεσιών
- ζ) Κοινωνική πρόνοια
- η) Αθλητικές εγκαταστάσεις
- θ) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις (Κτίρια εκδηλώσεων)
- ι) Θρησκευτικοί χώροι (εκκλησάκι)

ια), Περίθαλψη (Πρωτοβάθμιες υπηρεσίες περίθαλψης χωρίς νοσηλεία φαρμακείο, Κτίριο ιατρείου για Πρώτες Βοήθειες.)

ιβ) Χώροι συνάθροισης κοινού

ιγ) Εστίαση

ιδ) Αναψυκτήρια

ιε) Κέντρα διασκέδασης, αναψυχής

ιστ) Στάθμευση (κτίρια - γήπεδα)

ιζ) Εγκαταστάσεις εκθεσιακών χώρων (Εγκαταστάσεις επίδειξης - μεταποίησης τοπικών αγροτικών προϊόντων και υποδομών, χώρος γευσίγνωσίας οίνου)

ιη) Ελικοδρόμιο

ιθ) Κάθε άλλη συναφής χρήση, η οποία δεν μεταβάλλει το γενικό προορισμό του ακινήτου (Υποδομές προώθησης αγροτουρισμού, Βιολογικός καθαρισμός και αφαλάτωση, χώροι φύτευσης πρασίνου, δίκτυα υποδομών (οδικό, πεζοδρόμους, ποδηλατοδρόμους, δίκτυο ύδρευσης, αποχέτευσης, άρδευσης, ενέργειας, φωτοβολταϊκά πάνελ και γεωθερμία για την κάλυψη των αναγκών ενέργειας της επένδυσης).

Οι υποπεριοχές Β' Αγροτικής Γης, Καλλιέργειας και Φύτευσης έκτασης 15.377,45 τ.μ. περιλαμβάνουν :

ιθ) Κάθε άλλη συναφής χρήση, η οποία δεν μεταβάλλει το γενικό προορισμό του ακινήτου

Έτσι ενδεικτικά και όχι περιοριστικά μπορούν να χωροθετηθούν εκεί :

- Αμπελώνες εκμεταλλεύσιμοι για την παραγωγή και επεξεργασία οίνου, όπου είναι εφικτή λόγω εδαφολογικών συνθηκών.
- Λοιπές καλλιέργειες τοπικών αγροτικών προϊόντων, όπου είναι εφικτή λόγω εδαφολογικών συνθηκών.
- Φυτεύσεις πρασίνου.
- δίκτυα και εγκαταστάσεις υποδομών (οδικό, πεζοδρόμους, ποδηλατοδρόμους, ύδρευσης, αποχέτευσης, άρδευσης, ενέργειας, εκμετάλλευσης επιφανειακής γεωθερμίας, κλπ για την κάλυψη των αναγκών ενέργειας της επένδυσης).

Η αγροτική παραγωγή παίζει σημαντικό ρόλο στη βιωσιμότητα της επένδυσης. Η καλλιέργεια αμπελώνων και κατ' επέκταση η παραγωγή οίνου και επεξεργασίας αυτού εντός της εγκατάστασης, μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του θέρετρου μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και μπορεί να προσφέρει και μόνιμες θέσεις εργασίας σε ντόπιους που γνωρίζουν πολύ καλύτερα την παραδοσιακή παραγωγή οίνου.

Στην **Ζώνη 2 – Αιγιαλου- Παραλίας και Ρεμάτων** βρίσκονται :

οι υποπεριοχές Γ' Προστασίας Φυσικού Περιβάλλοντος έκτασης 8.018,14 τ.μ. που περιλαμβάνει:

- Ζώνη ρεμάτων επιφάνειας 4.670,20 τ.μ.
- Ζώνη παραλίας 3.347,94 τ.μ.

και δεν λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της επιτρεπόμενης δόμησης.

Συνεπώς για Σ.Δ. 0,153 < 0,2 (ν. 3986/2011) προκύπτει μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση:

$(112.492,26 \text{ τ.μ.} - 8.018,14 \text{ τ.μ.}) \times 0,153 = 15.984,54 \text{ τ.μ.}$

Δυνατότητα δόμησης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία των ΕΣΧΑΣΕ (ν. 3986/2011, όπως ισχύει):

Στο σύνολο της έκτασης του προς αξιοποίηση ακινήτου εμβαδού **112.492,26 τ.μ.** με την εφαρμογή **Σ.Δ 0,2** που ισχύει για τα ΕΣΧΑΣΕ, προκύπτει μέγιστη δυνατότητα δόμησης:

$(112.492,26 - 8.018,14) \text{ τ.μ.} \times 0,2 = 20.894,82 \text{ τ.μ.} > 15.984,54 \text{ τ.μ.}$ (προτεινόμενη)

Από το σύνολο της μέγιστης δυνατότητας δόμησης του οικοπέδου αφαιρούνται:

- 640τ.μ. περίπου της υφιστάμενης δόμησης (έπαυλη 400 τ.μ. και τρεις κατοικίες των 78 τ.μ. περίπου η καθεμία)

Επομένως η υπολειπόμενη δόμηση προς υλοποίηση, σύμφωνα με την πρόταση, ισούται με:

$E = 15.984,54 \text{ τ.μ.} - 640 \text{ τ.μ.} = 15.344,54 \text{ τ.μ.}$

Δεδομένου ότι θα υπάρξουν υπόσκαφα κτίρια, το σύνολο της δόμησης που προσμετράται στον Σ.Δ είναι διαφορετικό και θα καθοριστεί στην οριστική αρχιτεκτονική μελέτη του έργου σε επόμενο στάδιο.

Πίνακας 13: Προτεινόμενος ΣΔ

	Στοιχεία δόμησης
Σύνολο της έκτασης του προς αξιοποίηση ακινήτου	112.492,26 τ.μ.
Σύνολο της έκτασης εφαρμογής του Σ.Δ.	104.474,12 τ.μ.
Υφιστάμενη δόμηση	640 τ.μ.
Υπολειπόμενη δόμηση με Σ.Δ. 0,153	15.344,54 τ.μ.

Δ.4.3. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΦΥΤΕΥΣΕΩΝ

Στην περιοχή αμπελοκαλλιέργειών έκτασης 15.377,45 τ.μ. προτείνονται :

- Αμπελώνες εκμεταλλεύσιμοι για την παραγωγή οίνου και επεξεργασίας αυτού, όπου είναι εφικτή λόγω εδαφολογικών συνθηκών
- Λοιπές καλλιέργειες τοπικών αγροτικών προϊόντων, όπου είναι εφικτή λόγω εδαφολογικών συνθηκών
- Φυτεύσεις πρασίνου

Η παραγωγική αγροτική διαδικασία παίζει σημαντικό ρόλο στη βιωσιμότητα της επένδυσης. Η καλλιέργεια αμπελώνων και κατ' επέκταση η παραγωγή οίνου και επεξεργασίας αυτού εντός της εγκατάστασης, μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του θέρετρου μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και μπορεί να προσφέρει μόνιμες θέσεις εργασίας σε ντόπιους που γνωρίζουν πολύ καλύτερα την παραδοσιακή παραγωγή οίνου.

Πέραν της περιοχής αμπελοκαλλιέργειών προβλέπεται φύτευση στους ελεύθερους χώρους η οποία θα καθοριστεί σε επόμενη φάση.

Δ.4.4 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

Έργα υποδομής:

Με σκοπό να βελτιωθεί η προσβασιμότητα εντός και εκτός της επένδυσης και να γίνει πιο εύκολη η κάλυψη αναγκών και η παροχή υπηρεσιών αυτής πραγματοποιείται:

- Χάραξη ήπιου οδικού δικτύου εσωτερικά της επένδυσης με πλάτος 6 μ.
- Διαπλάτυνση του χωματόδρομου της επένδυσης με πλάτος 7 μ.
- Δημιουργία μονοπατιών και εσωτερικά δικτύου για ηλεκτρικά οχήματα (golf cars) εκτιμώμενου πλάτους 3,5 μ.

Το εσωτερικό δίκτυο θα διαμορφωθεί σε ήπιας κυκλοφορίας απόλυτα προσαρμοσμένο στο φυσικό περιβάλλον.

Η σύνδεση της επένδυσης με το εξωτερικό οδικό δίκτυο θα γίνεται με 3 ισόπεδους κόμβους.

Προσβάσεις- Περιορισμοί:

Μετά τις σχετικές διευκρινήσεις για τις κλίσεις των εδαφών την **δυνατότητα δημιουργίας πρόσβασης** και τις προτεινόμενες διαμορφώσεις, όπως δόθηκαν στην φάση έγκρισης από την ΔΕΣΕ, ισχύουν τα ακόλουθα :

Σύμφωνα με τα ΦΕΚ 139/1990 και ΦΕΚ 144/2012 που περιγράφουν τους περιορισμούς στην ισχύουσα ΖΟΕ, το μέγιστο ύψος των κτιρίων είναι τα 7μ. αλλά στην περίπτωση θόλου/στέγης αυτό μπορεί να προσαυξηθεί κατά 1,50μ. το οποίο και προτείνεται να εφαρμοστεί στο έργο. Λαμβάνοντας υπόψιν αυτά τα στοιχεία στη μελέτη, στις περιοχές με κλίση διαμορφώνονται είτε υπόσκαφες κατασκευές (βιοτεχνικός χώρος – κánaβες), είτε κτίρια όπου από την μια πλευρά είναι ισόγεια και από την άλλη εμφανίζονται διώροφα λόγω της κλίσης. Στην περίπτωση αυτή η πρόσβαση γενικά θα γίνεται από τη στάθμη του ορόφου. Το ύψος των κτιρίων αυτών δεν θα ξεπερνά τους περιορισμούς της ΖΟΕ. Επίσης η κλίση του ανάγλυφου σε αυτά τα σημεία είναι πάντα μικρότερη από 40% γεγονός που επιτρέπει την κατασκευή σύμφωνα με τα προαναφερθέντα ΦΕΚ.

Συγκοινωνιακό υπόβαθρο:

-Υποδομές για χώρο στάθμευσης και ισόπεδων κόμβων

Παρατίθενται παρακάτω φωτογραφίες από τη Google Earth με το επικλινές έδαφος στο βόρειο τμήμα του ακινήτου στο οποίο θα χωροθετηθούν τα κτίρια και οι χώροι στάθμευσης, καθώς και στα σημεία που βρίσκονται οι κόμβοι σύνδεσης με το υφιστάμενο οδικό δίκτυο.

Εικόνα 34. ΤΟΜΗ 1: ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΛΥΧΩΡΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ, ΧΩΡΟΥ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ

Όπως φαίνεται από την παραπάνω εικόνα η ανύψωση κυμαίνεται από 77μ. (minimum), 79 μέτρα (average) μέχρι 81μ. (maximum) με μέγιστη κλίση 8,7 %.

Εικόνα 35. MASTER PLAN – ΤΟΜΗ 1: ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΛΥΧΩΡΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ, ΧΩΡΟΥ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

Εικόνα 36. ΤΟΜΗ 2: ΧΩΡΟΣ ΕΠΙΔΕΙΞΗΣ - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Όπως φαίνεται από την παραπάνω εικόνα η ανύψωση κυμαίνεται από 74μ. (minimum), 75 μέτρα (average) μέχρι 79μ. (maximum) με μέγιστη κλίση 4,8 %.

Εικόνα 37. MASTER PLAN – ΤΟΜΗ 2: ΧΩΡΟΣ ΕΠΙΔΕΙΞΗΣ - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

Εικόνα 38. ΤΟΜΗ 3: ΥΠΟΣΚΑΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ

Όπως φαίνεται από την παραπάνω εικόνα η ανύψωση κυμαίνεται από 65 μ (minimum), 68 μέτρα (average) μέχρι 72μ. (maximum) με μέγιστη κλίση 11 %.

Εικόνα 39. MASTER PLAN – ΤΟΜΗ 3: ΥΠΟΣΚΑΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ

-Θέσεις χώρου στάθμευσης και κόμβων

Εικόνα 40. ΤΟΜΗ 4: ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΤΙΡΙΩΝ RECEPTION ΚΑΙ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ

Όπως φαίνεται από την παραπάνω εικόνα η ανύψωση κυμαίνεται από 62μ. (minimum), 63 μέτρα (average) μέχρι 63μ. (maximum) με μέγιστη κλίση 3,3 %.

Εικόνα 41. MASTER PLAN – ΤΟΜΗ 4: ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΤΙΡΙΩΝ RECEPTION ΚΑΙ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

Εικόνα 42. ΤΟΜΗ 5: ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ Α' ΚΑΙ ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ Β'

Όπως φαίνεται από την παραπάνω εικόνα η ανύψωση κυμαίνεται από 63μ. (minimum), 69 μέτρα (average) μέχρι 74μ. (maximum) με μέγιστη κλίση 5 %.

Εικόνα 43. MASTER PLAN – ΤΟΜΗ 5: ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ Α' ΚΑΙ ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ Β'

Εικόνα 44. ΤΟΜΗ 6: ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ Γ'

Όπως φαίνεται από την παραπάνω εικόνα η ανύψωση κυμαίνεται από 60μ. (minimum), 63 μέτρα (average) μέχρι 66μ. (maximum) με μέγιστη κλίση 5,3 %.

Εικόνα 45. MASTER PLAN – ΤΟΜΗ 6: ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ Γ'

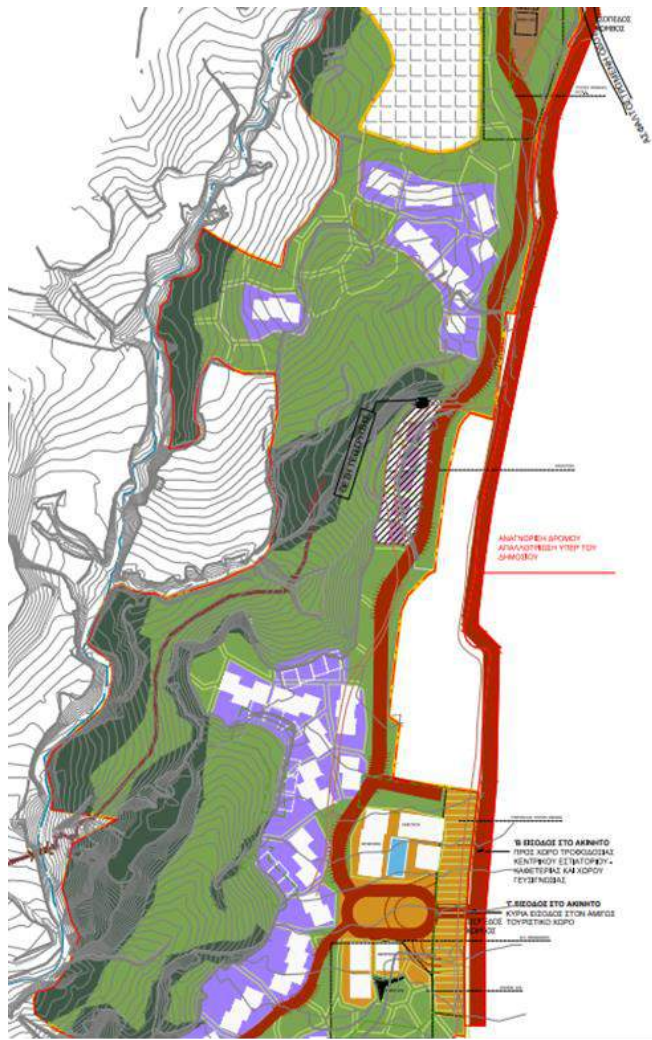
Όπως, έχει ήδη ειπωθεί παραπάνω, το γεγονός ότι η περιοχή της επένδυσης συνορεύει τόσο με φυσικές αναξιοποίητες όσο και με οργανωμένες παραλίες του νησιού, έχει διττή σημασία. Αρχικά αυξάνεται η ελκυστικότητα του ακινήτου, δημιουργώντας ένα ιδιαίτερο σκηνικό για τους τους επισκέπτες, ενώ από την άλλη σύμφωνα με τις προδιαγραφές της επένδυσης η φυσική ακτογραμμή και το μεγαλύτερο τμήμα του παραλιακού μετώπου θα προστατευτεί και η αξιοποίησή του θα είναι ήπια. Το γεγονός αυτό αναδεικνύει την εναρμόνιση της επένδυσης με τις τρέχουσες πολιτικές προστασίας και ολοκληρωμένης διαχείρισης του παράκτιου οικοσυστήματος. Καταλυτικά στα προηγούμενα δρα και η καλή ποιότητα των υδάτων, που έχει εντοπιστεί στην

περιοχή σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, η φροντίδα και διατήρηση της οποίας αποτελεί προτεραιότητα της προτεινόμενης επένδυσης για τη διατήρηση υψηλής ποιότητας προσφερόμενων υπηρεσιών. Η σύνδεση του υφιστάμενου γειτονικού καταφυγίου τουριστικών σκαφών της Βλυχάδας θα γίνει με τη βασική υφιστάμενη οδό της περιοχής

Απαλλοτρίωση για τις ανάγκες διαπλάτυνσης υφιστάμενης χωμάτινης οδού

Η υφιστάμενη χωμάτινη οδός που είναι σε επαφή με το ανατολικό άκρο του οικοπέδου της επένδυσης έχει πλάτος 2-4 μ και πρέπει να διαπλατυνθεί ώστε να αποκτήσει πλάτος 5,5-6 μ και αν γίνεται από εκεί με ασφάλεια η κύρια πρόσβαση στην επένδυση.

Στις ακόλουθες εικόνες συμβολίζεται με κόκκινο περίγραμμα και μικρές πλάγιες κόκκινες γραμμές η απαλλοτρίωση του δρόμου, καθώς και φαίνονται τα σημεία και η αρίθμηση των συντεταγμένων.

Εικόνα 46. Συμβολίζεται με κόκκινο περίγραμμα και μικρές πλάγιες κόκκινες γραμμές η απαλλοτρίωση της χωμάτινης οδού

Η έκταση που απαιτείται για την δια πλάτυνση της υφιστάμενης χωμάτινης οδού έχει έκταση 3.150 τ.μ. και αποτελεί το 2,9% <3% της έκτασης του ακινήτου.

Παρακάτω φαίνονται οι εκτιμώμενες συντεταγμένες του δρόμου μετά την απαλλοτρίωση.

Πίνακας 14. Πίνακας συντεταγμένων περιοχής προς απαλλοτρίωση για την ανάγκη δια πλάτυνσής της υφιστάμενης χωμάτινης οδού

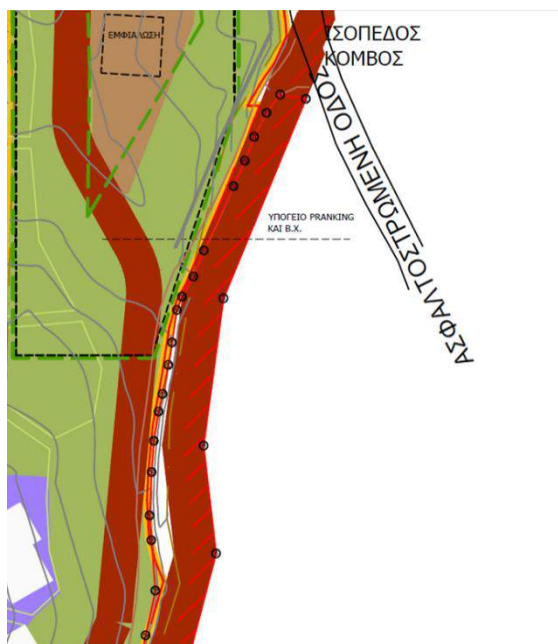
ΣΗΜΕΙΑ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΣ Χ ΚΑΙ Υ
Σ1	X=628317.0915 Υ=4023361.3390
Σ2	X=628321.4574 Υ=4023360.6341
Σ3	X=628307.4355 Υ=4023326.8161
Σ4	X=628304.0494 Υ=4023301.8282
Σ5	X=628306.1390 Υ=4023283.5554
Σ6	X=628294.8542 Υ=4023240.2293
Σ7	X=628293.6332 Υ=4023234.2907
Σ8	X=628288.9526 Υ=4023211.8064
Σ9	X=628287.7447 Υ=4023206.1480
Σ10	X=628284.3146 Υ=4023189.6395
Σ11	X=628281.6630 Υ=4023176.9609
Σ12	X=628276.0672 Υ=4023150.1290
Σ13	X=628272.7864 Υ=4023127.2182
Σ14	X=628269.4558 Υ=4023100.0386
Σ15	X=628269.4558 Υ=4023096.1683
Σ16	X=628279.4270 Υ=4023086.2823
Σ17	X=628278.0661 Υ=4023024.5751
Σ18	X=628275.4343 Υ=4022992.9313
Σ19	X=628272.6517 Υ=4022962.4623
Σ20	X=628272.8537 Υ=4022913.8366
Σ21	X=628263.2658 Υ=4022913.8214
Σ22	X=628263.0398 Υ=4022946.7610
Σ23	X=628265.1694 Υ=4022983.0161
Σ24	X=628266.7717 Υ=4022996.4199
Σ25	X=628269.5897 Υ=4023019.9853
Σ26	X=628270.5045 Υ=4023028.5620
Σ27	X=628271.1625 Υ=4023035.7780
Σ28	X=628271.4705 Υ=4023048.5650

Σ29	X=628272.7265 Y=4023060.9890
Σ30	X=628274.5085 Y=4023075.7355
Σ31	X=628275.0805 Y=4023082.6025
Σ32	X=628274.0815 Y=4023085.3865
Σ33	X=628271.1535 Y=4023085.3855
Σ34	X=628267.8075 Y=4023086.0525
Σ35	X=628266.1655 Y=4023087.0215
Σ36	X=628264.2100 Y=4023089.1985
Σ37	X=628263.3220 Y=4023091.3065
Σ38	X=628262.8450 Y=4023094.3315
Σ39	X=628264.2600 Y=4023100.2975
Σ40	X=628266.3575 Y=4023110.9115
Σ41	X=628268.5875 Y=4023127.4310
Σ42	X=628269.4790 Y=4023138.4880
Σ43	X=628270.4060 Y=4023147.1860
Σ44	X=628272.9990 Y=4023159.3570
Σ45	X=628276.5980 Y=4023172.8230
Σ46	X=628278.5672 Y=4023181.2560
Σ47	X=628280.0912 Y=4023189.2260
Σ48	X=628281.1442 Y=4023197.8720
Σ49	X=628284.8892 Y=4023219.6850
Σ50	X=628268.5875 Y=4023127.4310
Σ51	X=628287.2182 Y=4023234.2520
Σ52	X=628289.3472 Y=4023245.8510
Σ53	X=628291.1502 Y=4023253.8020
Σ54	X=628294.1965 Y=4023269.6510
Σ55	X=628295.8485 Y=4023277.2180
Σ56	X=628295.1485 Y=4023285.8000
Σ57	X=628294.8495 Y=4023289.9590
Σ58	X=628295.1795 Y=4023297.3500
Σ59	X=628295.5935 Y=4023302.6385
Σ60	X=628296.3715 Y=4023307.5945

Σ61	X=628297.0785 Y=4023310.5765
Σ62	X=628298.0295 Y=4023315.4885
Σ63	X=628298.6540 Y=4023319.3291
Σ64	X=628299.4645 Y=4023324.8405
Σ65	X=628300.3555 Y=4023327.1035
Σ66	X=628302.3315 Y=4023330.4985
Σ67	X=628304.0705 Y=4023334.9575
Σ68	X=628309.1365 Y=4023345.8045
Σ69	X=628311.0925 Y=4023350.1295
Σ70	X=628312.6525 Y=4023354.1985
Σ71	X=628314.7495 Y=4023358.2660

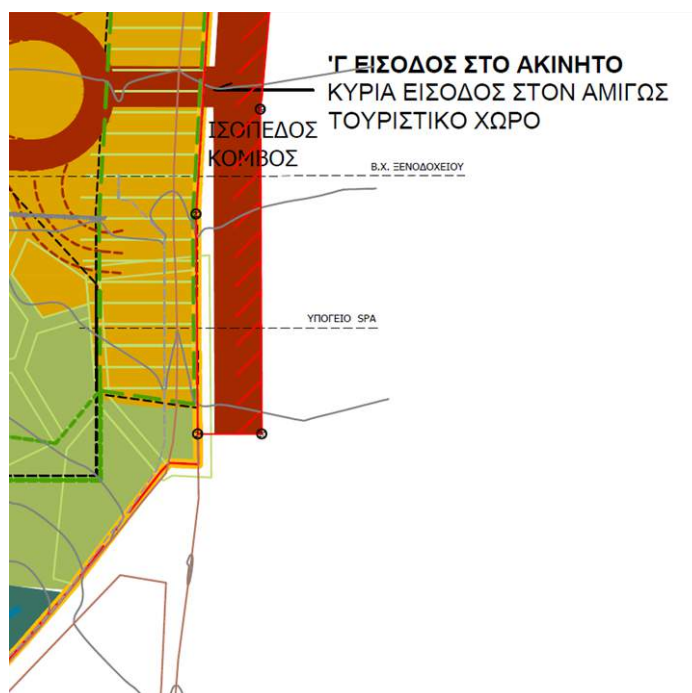
Εικόνα 47. Ισόπεδος Κόμβος Γ' - Masterplan – Μηκοτομή οδού 2 (Βορράς-Νότος)

Εικόνα 48. Απόσπασμα από το master plan. Συντεταγμένες 1-5 και 54-71 της έκτασης της χωμάτινης οδού μετά την απαλλοτρίωση

Εικόνα 49. Απόσπασμα από το master plan. Συντεταγμένες 6-11 και 45-53 της έκτασης της χωμάτινης οδού μετά την απαλλοτρίωση

Εικόνα 50. Απόσπασμα από το master plan. Συντεταγμένες 19-22 της έκτασης της χωμάτινης οδού μετά την απαλλοτρίωση

Η επένδυση σχεδιάζεται με τέτοιο τρόπο ώστε να μην επιβαρύνει σημαντικά τις υφιστάμενες μεταφορικές υποδομές υποδοχής του νησιού (Λιμάνι, Αεροδρόμιο), μέσα από τις πρόνοιες που θα λαμβάνει για πολυμεσική και πολυπολική πρόσβαση στην επένδυση μέσα από προσβάσεις από διαφορετικά τμήματα του οδικού δικτύου, όπως προαναφέρθηκε, και από το ελικοδρόμιο που δύναται μελλοντικά να χωροθετηθεί στην επένδυση και για τον λόγο αυτό έχει συμπεριληφθεί στις επιτρεπόμενες χρήσεις του ΕΣΧΑΣΕ. Η πρόσβαση στην επένδυση μπορεί επίσης να γίνεται από το υφιστάμενο καταφύγιο σκαφών στην Βλυχάδα και το μελλοντικό καταφύγιο τουριστικών σκαφών – Μαρίνα στον Μονόλιθο καθώς είναι κοντά στην επένδυση και συνδέονται με την επένδυση από διαφορετικό οδικό δίκτυο απ' ότι το Αεροδρόμιο και το λιμάνι.

Επίσης η επένδυση σχεδιάζεται με τέτοιο τρόπο ώστε να μην επιβαρύνει σημαντικά τις τεχνικές και περιβαλλοντικές υποδομές της περιοχής υποδοχής της όπως αναλύεται στην συνέχεια του κειμένου. Ακόμα, πρέπει να διευκρινιστεί πως σύμφωνα με τη γενική κατηγορία 1 «ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ-ΑΝΑΨΥΧΗ», άρθρου 11, Ν. 3986/2011, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 23 Ν. 6484/2021, στις επιτρεπόμενες χρήσεις γης συγκαταλέγεται και η χρήση του ελικοδρομίου (με α.α. ιη του εν λόγω άρθρου). Επομένως, αν προκύψει η ανάγκη χωροθέτησης μίας τέτοιας χρήσης, αυτή είναι εφικτή.

Οι προσβάσεις αυτές αναφέρονται ως εφικτές και επιτρεπόμενες συμπληρωματικές εναλλακτικές προσβάσεις επί του ακινήτου σε περίπτωση είτε κορεσμού, είτε έργων αναβάθμισης των υφιστάμενων υποδομών (λιμάνι Σαντορίνης, Αεροδρόμιο και οδικό δίκτυο σύνδεσης αυτών).

Όλα τα παραπάνω αναμένεται να συμβάλλουν θετικά στη μείωση της όποιας υπερφόρτωσης του οδικού δικτύου από τις μετακινήσεις από και προς το μελλοντικό έργο και των επιπτώσεων από αυτή.

Διαχείριση υγρών αποβλήτων - Αποχέτευση

Η διαχείριση των υγρών αποβλήτων από τη λειτουργία των χρήσεων εντός του ακινήτου, να είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις της σχετικής ισχύουσας νομοθεσίας, αξιοποιώντας κατά το δυνατό το υφιστάμενο αποχετευτικό δίκτυο της περιοχής.

Επειδή δεν υπάρχει σήμερα δίκτυο αποχέτευσης στην περιοχή όπου πρόκειται να λειτουργήσει το έργο θα δημιουργηθεί ξεχωριστό εσωτερικό δίκτυο αποχέτευσης όμβριων και ξεχωριστό εσωτερικό δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων προς τον Βιολογικό καθαρισμό και εξωτερικός αγωγός διάθεσης του επεξεργασμένου ύδατος σε εκτάσεις για άρδευση. Κατά μήκος του εσωτερικού οδικού δικτύου θα κατασκευαστεί δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων με κλειστούς αγωγούς και αντλιοστάσια, μέσω των οποίων τα λύματα θα διοχετεύονται στον βιολογικό καθαρισμό που προτείνεται να χωροθετηθεί σε κεντροβαρική θέση. Η παραγόμενη λυματολάσπη θα διατίθεται με κατάλληλα μέσα και ορθές περιβαλλοντικές πρακτικές στους θεσμοθετημένους υποδοχείς στερεών αποβλήτων.

Με την κατασκευή του βιολογικού καθαρισμού αυξάνεται το κόστος λειτουργίας για τη διαχείριση των λυμάτων της ξενοδοχειακής μονάδας, όμως κρίνεται αναγκαίο από την ισχύουσα νομοθεσία παράλληλα όμως δίνεται η δυνατότητα αξιοποίησης του νερό εκροής από το σύστημα για πότισμα (επιφανειακού ποτίσματος) περιορίζοντας σημαντικά το όγκο του νερού που θα απαιτούσε το νερό από το δίκτυο του Δήμου ενώ είναι δυνατή η φύτευση σημαντικά μεγαλύτερης έκτασης.

Η ΕΕΛ θα ακολουθεί τις ελάχιστες συμβατικές παραμέτρους για επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων εκροών για αστική χρήση, όπως αυτές ορίζονται στον Πίνακα 3 του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ 145116 (ΦΕΚ 354/8-3-2011). Η δυναμικότητά τους θα προσδιοριστεί στο στάδιο της ΜΠΕ.

Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά προτείνεται η λύση compact βιολογικού καθαρισμού MBR ή MBBR ή βιοαντιδραστήρα ενεργούς υλίου υψηλής απόδοσης. Ο MBR είναι ένας αυτόνομος βιολογικός καθαρισμός στον οποίο εφαρμόζεται η χρήση μεμβρανών μικροδιήθησης με καταπληκτικά αποτελέσματα αφού επιτυγχάνει με μετατρέπει τα λύματα σε διαυγές, άοσμο και υγιεινό νερό. Το επεξεργασμένο νερό θα διατίθεται για άρδευση...

Η ποιότητα εκροής του επεξεργασμένου νερού θα καλύπτει τα επιθυμητά όρια που καθορίζονται στην Αποφ. 145116/11 ΦΕΚ354/08-03-11, Παράρτημα Ι Πίνακας 2 για απεριόριστη άρδευση. Το επεξεργασμένο νερό θα είναι διαυγές, άχρωμο, άοσμο, χωρίς τοξικές ουσίες και κολοβακτηρίδια κατάλληλο για απεριόριστη άρδευση.

Χρήση νερού

Οι ανάγκες Καθαρού Νερού Γενικής Χρήσης της επένδυσης (Υδρευση) δύνανται να καλυφθούν από ποικιλία πηγών όπως, καταρχήν από την ΔΕΥΑ Σαντορίνης, αλλά και από «ιδίες πηγές», όπως ανόρυξη υδρευτικών γεωτρήσεων εντός του ακινήτου ή σε ακίνητα της ευρύτερης περιοχής, ή την εκμετάλλευση των πηγών που έχουν εντοπιστεί εντός του ακινήτου.

Για τις ανάγκες ύδρευσης της επένδυσης θα δημιουργηθεί εσωτερικό δίκτυο ύδρευσης το οποίο θα συνδέεται με το δίκτυο ύδρευσης του Δήμου Θήρας, εφόσον καλυφθούν οι ανάγκες από την ΔΕΥΑ.

Για τις ανάγκες ύδατος υπάρχει υφιστάμενη δανειοδοτημένη γεώτρηση (Α.Π. : 8396/1705/12-3-2012), βάθους 75 μ και ετήσιας αποληψιμότητας 1.200 κ.μ.

Γεώτρηση για υδροληψία αφαλάτωσης

Οι τυχόν πρόσθετες ανάγκες σε νερό τις περιόδους αιχμής θα καλύπτονται από μονάδα αφαλάτωσης που προτείνεται να χωροθετηθεί μαζί με τον βιολογικό στο βορειοανατολικό τμήμα του ακινήτου. Η μονάδα αφαλάτωσης θα λειτουργεί με πρόβλεψη περιοδικών ελέγχων της ποιότητας **του θαλασσινού νερού**. Ο χώρος της εγκατάστασης θα διαμορφωθεί με κατάλληλες φυτεύσεις.

Για τις πρόσθετες ανάγκες ύδατος της επένδυσης θα εξεταστεί η δυνατότητα χρήσης νερού από γεώτρηση για την οποία έχει ήδη εκδοθεί άδεια διάνοιξης της (Α.Π. : 23265/25-8-2023 ΑΔΑ:95Μ7ΟΡ11-5ΓΚ) εντός του ακινήτου.

- Συντεταγμένες της θέσης του έργου υδροληψίας σε ΕΓΣΑ 87, X : 628188 και Ψ= 4023077.
- Μέγιστο βάθος διάτρησης : 80 μέτρα.
- Μέγιστη διάμετρος σωλήνωσης : 6”.

Το παραγόμενο νερό από την εγκατάσταση αφαλάτωσης θα είναι απολύτως κατάλληλο για πόση, σύμφωνα με την ισχύουσα υγειονομική διάταξη του Ελληνικού κράτους για νερό οικιακής κατανάλωσης (Οδηγία 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 3ης Νοεμβρίου 1998, Κοινή Υπουργική Απόφαση Υ2/2600/2001 (ΦΕΚ 892/11-7-2001) και την Τροποποίηση αυτής (ΦΕΚ 630/26-4-2007) καθώς και, γενικότερα, των διατάξεων θα που ισχύουν την συγκεκριμένη χρονική περίοδο εγκατάστασης της μονάδας). Η μονάδα Αφαλάτωσης, εφόσον κριθεί αναγκαία η υλοποίησή της, θα εγκατασταθεί εντός του οικοπέδου σε χώρο που προβλέπεται για οικοδομική αξιοποίηση.

Η ύδρευση του νησιού πραγματοποιείται από παραγωγή αφαλατωμένου νερού, από υπόγεια νερά μέσω γεωτρήσεων με δεξαμενές όπου συγκεντρώνεται κυρίως το βρόχινο νερό καθώς και από φρεάτια. Όμως, η εποχικά αυξημένη ζήτηση σε νερό που προκαλεί ο τουρισμός ιδίως τους καλοκαιρινούς μήνες επιδεινώνει το φαινόμενο της υφαλμύρωσης των υπόγειων υδροφόρων στρωμάτων κα της λειψυδρία, ενώ οι γενικότερες επιπτώσεις των συνηθειών του σύγχρονου τρόπου υπερκατανάλωσης και κατασπατάλησης του καθαρού νερού έχουν καταστήσει ποσοτικά ανεπαρκή τα υφιστάμενα αποθέματα νερού του νησιού.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος έως τώρα κατασκευάζονταν νέες γεωτρήσεις. Ωστόσο, το νερό που αντλείται από τις γεωτρήσεις αυτές διαπιστώθηκε ότι είναι υφάλμυρο, δεν ενδείκνυται για πόσιμο ενώ υποστηρίζεται ότι χρειάζεται ειδική επεξεργασία για την αξιοποίησή του. Για το λόγο αυτό οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων, στην απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων των έργων, θέτουν ως προϋπόθεση για τη λειτουργία των γεωτρήσεων την κατασκευή έργου αφαλάτωσης.

Θα δημιουργηθεί εσωτερικό δίκτυο ύδρευσης και ξεχωριστό δίκτυο άρδευσης.

Το επεξεργασμένο νερό από τον βιολογικό καθαρισμό θα χρησιμοποιείται για τις ανάγκες άρδευσης

Στο πλαίσιο της επένδυσης θα γίνεται έξυπνη διαχείριση της κατανάλωσης υδάτινων πόρων, με την αξιοποίηση κατάλληλων τεχνολογιών σε όλες τις λειτουργίες της και αξιοποίηση «γκρίζου» νερού για βοηθητικές χρήσεις (πχ. άρδευση της φύτευσης του περιβάλλοντος χώρου, δημιουργία μικρής λίμνης κ.ά.). Αναφορικά με το ζήτημα της ορθολογικής χρήσης νερού θα πρέπει να επισημανθεί το γεγονός ότι η κατανάλωση νερού θα πρέπει να είναι πλήρως εξορθολογισμένη, μέσω κατάλληλου συνδυασμού μεθόδων που αφορούν σε ελαχιστοποίηση κατανάλωσης, δίκτυα δεύτερης χρήσης (γκρι νερό), συστήματα αποτελεσματικής άρδευσης και αξιοποίηση όμβριων υδάτων. Σύμφωνα με μία πρώτη προσέγγιση τα στοιχεία κατανάλωσης νερού **για την ύδρευση και την άρδευση** έχουν ως εξής:

- Ημερήσια κατανάλωση νερού ανά κλίνη 450 lt/day
- Συντελεστή εξάτμισης νερού από πισίνες 7,92 lt/day

Συνολικά είναι:

- Ημερήσια κατανάλωση νερού στο ξενοδοχείο $166 \times 450 = 74.700$ lt/day
- Ανάγκες άρδευσης $70,22 \text{ στρεμ.} \times 300 \text{ κ.μ/στρεμ/έτος} = 21.066 \text{ κ.μ/έτος}$ ή 57.715 lt/day
- Εξάτμιση νερού από πισίνες $166 \times 7,92 = 1.315$ lt/day
- Σύνολο $74.700 + 57.715 + 1.315 = 133.730$ lt/day ή **48.812 m³/year**

Τέλος υπολογίζεται κατά προσέγγιση:

- Ετήσια απαιτούμενη ποσότητα μη ανακυκλωμένου νερού $74.700 \text{ lt/day} \times 365 = 27.265 \text{ m}^3/\text{year}$
- Απαιτούμενη ποσότητα ανακυκλωμένου νερού $51.030 \text{ lt/day} \times 365 = 21.546 \text{ m}^3/\text{year}$.

Αξιοποίηση ιαματικού ύδατος

Ο εναλλακτικός τουρισμός σύμφωνα με το Υπ. Τουρισμού αναφέρεται κυρίως ως : Αθλητικός τουρισμός αναψυχής , Θαλάσσιος τουρισμός , Τουρισμός υπαίθρου , Γαστρονομικός τουρισμός, Συνεδριακός τουρισμός , **Τουρισμός υγείας και ευεξίας**

Στην Σαντορίνη υπάρχουν ήδη 2 αναγνωρισμένες ιαματικές πηγές :

- Η ιαματική πηγή **Βλυχάδας** όπου τα ιαματικά νερά της πηγής χαρακτηρίζονται ως υπόθερμα , μεταλλικά , αλκαλικά και ασμένως ραδοχούχα και ενδείκνυνται για παθήσεις μυοσκελετικού και νευρικού συστήματος και
- η ιαματική πηγή **Θερμίων** όπου τα ιαματικά νερά της πηγής χαρακτηρίζονται ως μεσόθερμα, μεταλλικά ,αλκαλικά χλωριονατρίουχα και ισχυρώς ραδονούχα και ενδείκνυνται για παθήσεις μυοσκελετικού και νευρικού συστήματος

Με την επένδυση δίνεται στο νησί η δυνατότητα ανάπτυξης μιας ήπιας μορφής ποιοτικού εναλλακτικού τουρισμού (Θερμαλισμός-ευεξία) που μόνο σε αυτό το μέρος της Σαντορίνης μπορεί να υλοποιηθεί (λόγω του ιαματικού νερού που έχει βρεθεί εκεί), που θα επιμηκύνει την τουριστική περίοδο με ποιοτική ανάπτυξη, χωρίς επιβάρυνση των φυσικών πόρων, αλλά αντίθετα με ανάδειξη και προβολή των ιδιαίτερων τοπικών χαρακτηριστικών

Στη θέση «Πλατύναμος - Ξετρυπητή» του Δ.Δ. Μεγαλοχωρίου του Δήμου Θήρας, **στο οικόπεδο ιδιοκτησίας της εταιρείας «Αθηναίων Γη»**, έχει διανοιχτεί υδρογεώτρηση.

Το αντλούμενο νερό είναι ζεστό, με θερμοκρασία **46°C**.

Η θέση της υδρογεώτρησης, δίνεται στον ακόλουθο πίνακα

Πίνακας 15. Θέση υδρογεώτρησης σε WGS '84 και ΕΓΣΑ '87.

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ		ΥΨΟΜΕΤΡΟ
WGS '84 (DD)	ΕΓΣΑ '87	

LAT	LON	X	Y	Z
36.348758	25.430419		4023292.94	72.6

Τα τεχνικά χαρακτηριστικά της υδρογεώτρησης δίνονται στον ακόλουθο πίνακα

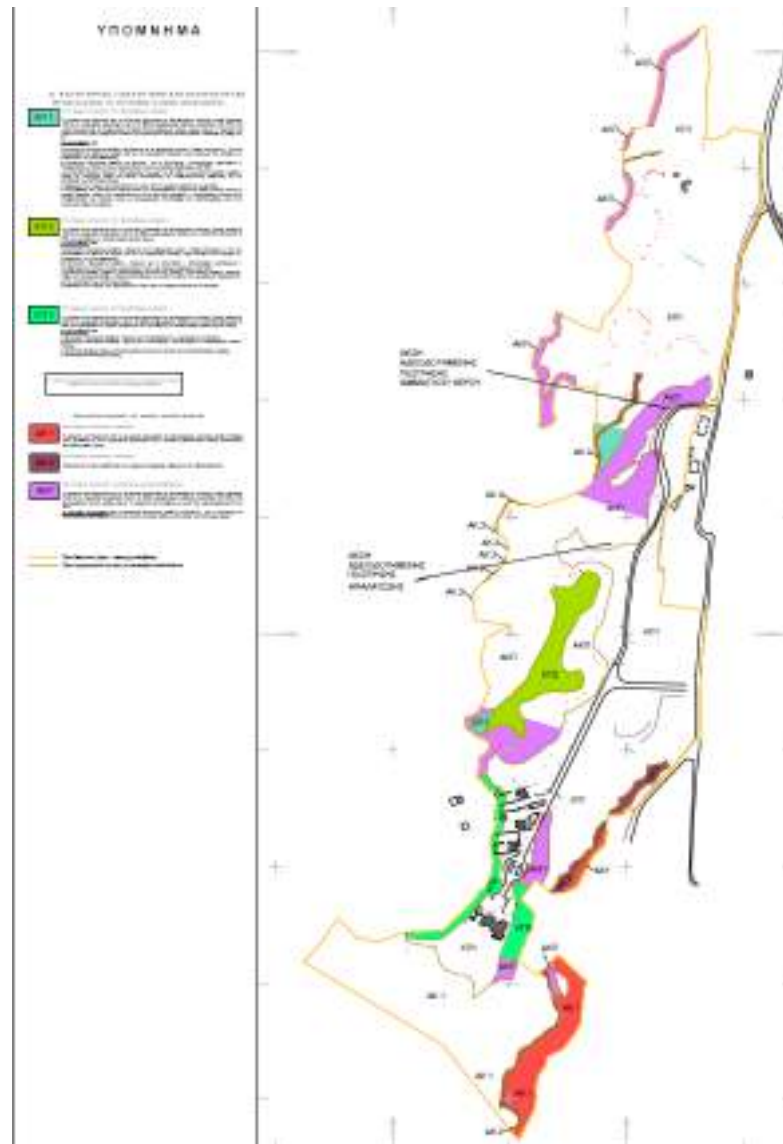
Πίνακας 16. Τεχνικά Χαρακτηριστικά Υδρογεώτρησης.

ΓΘ9 ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	
Βάθος Διάτρησης	120m
Διάμετρος Διάτρησης	12 1/2"
Διάμετρος σωλήνωσης	8"

Στα πλαίσια της διαδικασίας αναγνώρισης του Ιαματικού Φυσικού Πόρου πραγματοποιήθηκαν ραδιολογικές αναλύσεις του νερού της υδρογεώτρησης, οι οποίες σύμφωνα με τη νομοθεσία γίνονται γενικά *δύο (2) φορές (μία κατά την υγρά και μία κατά τη ξηρά περίοδο) σε διάστημα ενός υδρολογικού έτους*

Σύμφωνα με τα κριτήρια χαρακτηρισμού νερού ως ιαματικού φυσικού πόρου όπως ορίζονται στο παράρτημα IV της Υ.Α. 22527/2014, το νερό της υδρογεώτρησης ΓΘ1 στη θέση «Πλατύναμος-Ξετρυπητή» στην περιοχή Βλυχάδα, χαρακτηρίζεται **υπέρθερμο, αλατούχο (αλιπηγές), υπερτονικό, χλωριονατριούχο, ασθενώς ραδονιούχο, ραδιολογικά κατάλληλο για εξωτερική χρήση, με ιχνοστοιχεία Λιθίου και στροντίου, ασθενώς σιδηρούχο, ασθενώς ανθρακούχο, ασθενώς θειούχο.**

Επιπλέον, το νερό χαρακτηρίζεται ως πολύ σκληρό, πολύ αλατούχο έως υπεράλμυρο και ουδέτερου pH. Η υδροχημική φάση του νερού (κατά Back, 1966) ως προς τα κατιόντα είναι νατριοασβεστούχα και ως προς τα ανιόντα είναι χλωριοθειικήροσταςίας, ΦΕΚ 194Α/20-11-2018.

Εικόνα 51 Θέσεις Γεωτρήσεων

Χρήση ενέργειας

Η ηλεκτροδότηση της επένδυσης θα γίνει από το Δίκτυο Μέσης Τάσης του ΔΕΔΔΗΕ. Εφεδρικά, η ανάγκη αδιάλειπτης παροχής ηλεκτρικής ενέργειας στις τουριστικές εγκαταστάσεις θα καλυφθεί με ίδια εγκατάσταση (Η/Ζ). Επίσης, ενδέχεται να γίνει και εγκατάσταση περιορισμένης κλίμακας ΑΠΕ, θέμα που θα προσδιοριστεί επακριβώς στο επόμενο στάδιο (περιβαλλοντική αδειοδότηση).

Όλα τα ξενοδοχειακά καταλύματα θα σχεδιαστούν και θα λειτουργούν με πρότυπο βιοκλιματικό και ενεργειακό σχεδιασμό ώστε να καταναλώνουν την ελάχιστη ενέργεια να μην ρυπαίνουν το περιβάλλον. Τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν οι φυτεύσεις, οι φυσικές σκιάσεις, οι υδάτινες επιφάνειες, η εφαρμογή τεχνολογίας φωτισμού LED, ο ηλεκτρομηχανολογικός σχεδιασμός, τα συστήματα ελάττωσης κατανάλωσης ενέργειας κλπ. θα συμβάλλουν στην μείωση της κατανάλωσης ενέργειας

Όλα τα απορρίμματα θα διαχωρίζονται στην πηγή (σε μπλε, κίτρινους και πράσινους κάδους) ώστε να γίνεται ανακύκλωση των χρήσιμων υλικών), πριν να απομακρυνθούν προς τον ΧΥΤΑ. Τα όμβρια αλλά και τα λύματα θα

συλλέγοντα και θα διαχωρίζονται τα έλαια κλπ. και τα αστικά λύματα των εγκαταστάσεων θα οδηγούνται στον βιολογικό καθαρισμό του τουριστικού θέρετρου και κατόπιν το επεξεργασμένο νερό θα χρησιμοποιείται για άρδευση. Έτσι επιτυγχάνεται μείωση της ενέργειας που απαιτούν οι δράσεις αυτές.

Η μονάδα θα είναι ενεργειακά αυτόνομη και θα καλύπτει τις ανάγκες της σε ενέργεια με εφαρμογή πρότυπων μεθόδων γεωθερμίας, ελαχιστοποίησης της κατανάλωσης και παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ όπως η ηλεκτρική ενέργεια. Θα πρέπει να επιδιωχθεί η χρήση ΑΠΕ με την εγκατάσταση περιορισμένου μεγέθους Φωτοβολταϊκών πάνελ στο πλαίσιο εξοικονόμησης ενέργειας. Επίσης, προτείνεται να προωθηθεί η μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου με εφαρμογή βιοκλιματικού σχεδιασμού των κτιριακών εγκαταστάσεων, χρήση ΑΠΕ για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και ζεστού νερού χρήσης, αξιοποίηση τεχνολογίας των γεωθερμικών αντλιών θερμότητας για την κάλυψη των αναγκών ψύξης και θέρμανσης. Ο πρότυπος αυτός σχεδιασμός θα εξασφαλίσει τον χαρακτηρισμό του έργου ως πρότυπο καινοτόμο και φιλικό στο περιβάλλον, το ξενοδοχείο ως **GREEN HOTEL** σύμφωνα με τα διεθνή standards

Οι γενικές αρχές ενεργειακού σχεδιασμού του Σχεδίου είναι:

- Ελαχιστοποίηση του ενεργειακού αποτυπώματος της επένδυσης
- Βιοκλιματικός σχεδιασμός των τουριστικών εγκαταστάσεων για τον περιορισμό των ενεργειακών απαιτήσεων.
- Αξιοποίηση βέλτιστων διαθέσιμων τεχνολογιών που πληρούν τις αυστηρότερες προδιαγραφές ενεργειακής κατανάλωσης και απόδοσης.
- Χρήση καινοτόμων, αποδοτικών τεχνολογιών παραγωγής ενέργειας.

Ειδικότερα, τα μέτρα βιοκλιματικού σχεδιασμού που προτείνονται στο σχέδιο είναι:

- Φυτεύσεις για δημιουργία σκίασης των κτηρίων και χώρων ή αυλών όπου υπάρχει έντονη πρόσπτωση ηλιακής ακτινοβολίας.
- Βιοκλιματική χωροθέτηση καταλυμάτων με προτεραιότητα στην επιλογή νότιου προσανατολισμού, χρήση παθητικών συστημάτων, δημιουργία ελευθέρων ζωνών για την άμβλυνση των θερμοκρασιακών διαφορών, κλπ.
- Χρήση βιοκλιματικών τεχνολογιών και υλικών για μόνωση των κτηρίων και εξοικονόμηση ενέργειας.

Τηλεπικοινωνίες

Η επένδυση θα συνδεθεί με τα τοπικά δίκτυα των Παρόχων Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών και Δικτύων στην περιοχή του Έργου.

Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων

Στο πλαίσιο του Σχεδίου προβλέπεται η ολοκληρωμένη διαχείριση στερεών αποβλήτων από την έναρξη της κατασκευαστικής περιόδου και κατά τη φάση λειτουργίας των τουριστικών εγκαταστάσεων που χωροθετούνται στην περιοχή της επένδυσης. Με αυτόν τον τρόπο θα διαχειρίζονται αποτελεσματικά οι βασικές πηγές στερεών αποβλήτων και θα αποφεύγεται με κάθε τρόπο η συσσώρευση και ανεξέλεγκτη διάθεσή τους. Ειδικότερα τα μέτρα

που προτείνονται για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων είναι:

- Εφαρμογή Σχεδίου Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Αποβλήτων.
- Πρόληψη και μείωση των αποβλήτων συσκευασίας και μεγιστοποίηση της επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης.
- Η προσωρινή φύλαξη των απορριμμάτων θα γίνεται με υγειονομικά αποδεκτό τρόπο.
- Μεταφορά της περιορισμένης προς διάθεσης ποσότητας αποβλήτων σε εγκεκριμένο χώρο όπως προβλέπεται από τον οικείο Περιφερειακό σχεδιασμό (ΠΕΣΔΑ) για τον Δήμο Θήρας.

Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων από τη λειτουργία των χρήσεων που θα υποδεχθεί το ακίνητο, να ικανοποιεί τις εξής βασικές αρχές:

- Συμμόρφωση με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί στερεών αποβλήτων
- Ενσωμάτωση προβλέψεων για το διαχωρισμό στη πηγή, καθώς και κατάλληλων μεθόδων χωριστής συλλογής και διαχείρισης, ώστε να προωθείται στο μέγιστο εφικτό βαθμό η επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση υλικών.
- Προώθηση διακριτής διαχείρισης των αποβλήτων από τις εργασίες συντήρησης του πρασίνου εντός του ακινήτου και πρόβλεψη ειδικών διαδικασιών μεγιστοποίησης του ποσοστού αξιοποίησής τους, ως εδαφοβελτιωτικών.
- Η αποκομιδή των στερεών αποβλήτων του συγκροτήματος θα γίνεται από το Δήμο Θήρας, ο οποίος αναλαμβάνει και τη συλλογή των ανακυκλώσιμων συσκευασιών. Αν για οποιονδήποτε λόγο, μη οφειλόμενο στον κύριο του έργου, αυτό δεν καταστεί δυνατό, επιτρέπεται η παραπάνω αποκομιδή και συλλογή να γίνεται από άλλο πιστοποιημένο φορέα.

Δ.4.5. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΣΚΑΦΩΝ ΒΛΥΧΑΔΑΣ

Η περιοχή της επένδυσης βρίσκεται στα δυτικά του μικρού λιμανιού της Βλυχάδας και τον Εξωμύτη. Το λιμανάκι της Βλυχάδας Σαντορίνης, πλησίον της επένδυσης (απόσταση 1.5 χλμ περίπου), είναι χαρακτηρισμένο ως αλιευτικό καταφύγιο, αλλά στη διάρκεια της κατασκευής του έγινε μεγαλύτερο, με αποτέλεσμα να δένουν δεκάδες σκάφη από ντόπια καταμαράν και ψαρόβαρκες έως και μικρά τουριστικά σκάφη .

Εικόνα 52. Λιμάνι Βλυχάδας

Διοικητικά υπάγεται στη Δημοτική Ενότητα Θήρας, Δήμου Θήρας, Περιφερειακής Ενότητας Θήρας, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Το αλιευτικό καταφύγιο Βλυχάδας είναι το μόνο καλά προστατευόμενο αγκυροβόλιο της Θήρας που μπορεί κανείς να αγκυροβολήσει με ασφάλεια κατά την διάρκεια καταιγίδων ή να αφήσει το σκάφος αφύλακτο. Το καταφύγιο παρέχει υπηρεσίες εξυπηρέτησης στα σκάφη που καταπλέουν, προσφέροντας ασφαλές αγκυροβόλιο, καβοδεσία, νερό, ηλεκτρικό, τουαλέτες και ασύρματο Internet, ενώ υπάρχει και η δυνατότητα ανέλκυσης και καθέλκυσης σκαφών, σε επταήμερη βάση. Ως εκ τούτου και δεδομένης και της μικρής του απόστασης από το αεροδρόμιο (7km) και από τα Φηρά (8,9km) έχει ιδιαίτερη σημασία για την τοπική οικονομία, καθώς αποτελεί το μοναδικό σημείο στο νησί που μπορεί να παρέχει ολοκληρωμένες ποιοτικές υπηρεσίες εξυπηρέτησης σκαφών. Επιπλέον, στο Λιμένα είναι δυνατή η εξυπηρέτηση εντόπιων αλιευτικών σκαφών, αυξάνοντας την σημασία του για την τοπική οικονομία. Η επέκταση της εσωτερικής κρηπίδωσης, θα προσφέρει περισσότερες θέσεις πρόσδεσης, δίνοντας τη δυνατότητα στο αλιευτικό καταφύγιο να ανταπεξέλθει καλύτερα στις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες.

Το καταφύγιο περιλαμβάνει:

- Λεκάνη Α με επιφάνεια 2.253,95m² όπου ελλιμενίζονται μικρά αλιευτικά σκάφη
- Λεκάνη Β με επιφάνεια 3.576,09m² όπου ελλιμενίζονται μικρά αλιευτικά σκάφη
- Κεντρική λεκάνη επιφανείας 21.272,06m² ελλιμενισμού μεσαίων σκαφών
- Συνδετήριο τμήμα επιφανείας 18.878,62m² με δυνατότητα ελλιμενισμού μόνο στο βόρειο.
- Δύο κυματοθραύστες μήκος 380m και 130m έκαστος
- Δύο διώροφα κτίρια (Α, Β) συνολικής επιφανείας 262,5m² και 327,88m² αντίστοιχα.
- Δύο αποθήκες συνολικής επιφανείας 175m².

-Χώρο παραγοράς και φυλάκιο συνολικής επιφανείας 135,97m².

Η συνολική επιφάνεια της Λιμενολεκάνης είναι 45.980,72m², το δε συνολικό μήκος των μόλων και κρηπιδωμάτων 980m, εκ των οποίων ωφέλιμο μήκος είναι 700m.

Στη Λεκάνη Α όπου ελλιμενίζονται μικρά αλιευτικά σκάφη το βόρειο τμήμα έχει βάθος περί το 1.00μ. ενώ το νότιο περί τα 3,00μ. Στη Λεκάνη Β όπου επίσης ελλιμενίζονται μικρά αλιευτικά σκάφη το βόρειο τμήμα έχει βάθος περί το 1.50μ. ενώ το νότιο περί τα 3,00μ. Στην Κεντρική λεκάνη ελλιμενισμού μεσαίων σκαφών το βάθος φθάνει περί τα 4,00μ. Στο Συνδετήριο τμήμα το βάθος κυμαίνεται σε 0,80μ. σε τμήμα επιφανείας 4.104m².μ, και από 0,80μ. έως 4,50μ. στο υπόλοιπο τμήμα.

Στο Καταφύγιο της Βλυχάδας μπορούν να φιλοξενηθούν σκάφη μήκους μέχρι 20μ. και βάθους έως 3μ. Μεταξύ όλων των άλλων υπάρχει η δυνατότητα παροχής νερού και ρεύματος καθώς και δωρεάν ασύρματη σύνδεση στο διαδίκτυο. Επίσης παρέχεται η δυνατότητα ανέλκυσης και καθέλκυσης σκαφών.

Το κτίριο Α αποτελείται από 2 ορόφους επιφανείας 162,50 και 100m² αντίστοιχα, στο οποίο έχουν κατασκευαστεί αίθουσες που εξυπηρετούν χρήσεις αποθήκευσης υλικών, παραγωγής πάγου, ψυκτικών θαλάμων, συγκεντρώσεων συλλόγου αλιέων, υγιεινής, φύλαξης, εξυπηρέτησης λιμενικής αρχής και κυλικείου. Το κτίριο Β στην παρούσα φάση δεν έχει κάποια χρήση και είναι κενό.

Οι αποθήκες είναι δύο ισόγεια κτίρια επιφανείας 75 και 100τ.μ αντίστοιχα και χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση ειδών και εργαλείων αλιείας και της συλλογής πάγου.

Συνολικό ωφέλιμο μήκος προβλήτας: 700,00.μ

Απόσταση από το αεροδρόμιο: 6 χλμ.

Απόσταση από τα Φηρά (πρωτεύουσα): 10 χλμ.

Ώρες λειτουργίας: 24 ώρες

Δ.4.6 ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Το οικόπεδο χαρακτηρίζεται από το μακρόστενο σχήμα του και εκτείνεται από την παραλία της Βλυχάδας μέχρι 1 χλμ περίπου βορειότερα στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο που συνδέει τον επαρχιακό δρόμο Φηρών - Όρμου Περίσσης με το λιμάνι της Βλυχάδας και ο προσανατολισμός του είναι Βορειοανατολικός. Η πρόσβαση στο έργο γίνεται από τα βορειοανατολικά μέσω ασφαλτοστρωμένου δρόμου που συνδέει τον επαρχιακό δρόμο Φηρών – Όρμου Περίσσης με το λιμάνι της Βλυχάδας. Ο δρόμος αυτός είναι υφιστάμενος από πολύ παλιά και συνδέει τους οικισμούς Εμπόριο και Μεγαλοχώρι με την παραλία και το λιμάνι της Βλυχάδας.

Για τη διάνοιξη του απαραίτητου εσωτερικού οδικού δικτύου και του δικτύου κίνησης των πεζών ακολουθούνται οι ελάχιστες αποδεκτές διατομές ασφάλειας για την καλύτερη προσαρμογή τους στο ανάγλυφο.

Δ.4.7 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΑΣΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

Με την έναρξη των εργασιών κατασκευής, το σύνολο του οικοπέδου αποτελεί εργοτάξιο, για το οποίο θα ισχύουν μέτρα υγείας και ασφάλειας εργοταξίου. Σημειώνεται ότι η εργοταξιακή εγκατάσταση δύναται να χωροθετηθεί σε οποιαδήποτε θέση εντός του γηπέδου, εκτός όμως των περιοχών προστασίας (δασικές εκτάσεις) και φυσικά εκτός

ρεμάτων. Ειδικότερα, στην παρούσα φάση η θέση του εργοταξίου δεν μπορεί να προσδιοριστεί. Αυτό δύναται να συμβεί κατά τη φάση εκπόνησης της ΜΠΕ, καθώς θα έχουν προχωρήσει και οι προμελέτες σχεδιασμού των έργων. Ο προκαταρκτικός έλεγχος που γίνεται στην παρούσα φάση δείχνει ότι, καθώς το γήπεδο δεν βρίσκεται σε περιοχή προστασίας βιοποικιλότητας Natura 2000, δεν βρίσκεται σε αρχαιολογική περιοχή ή άλλη περιοχή με ειδικό καθεστώς προστασίας και η μορφολογία του εδάφους μπορεί να δεχθεί σχετικές εγκαταστάσεις, η χωροθέτησή τους σε επίπεδο στρατηγικού σχεδιασμού είναι εφικτή σε οποιαδήποτε θέση εντός του γηπέδου.

Ειδικότερα, κατά τις φάσεις κατασκευής του έργου θα πραγματοποιηθούν χωματουργικές εργασίες για την κατασκευή των κτιρίων, την κατασκευή των συνοδών δικτύων υποδομών, και τη διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου. Ως γενική αρχή, σημειώνεται ότι θα γίνεται ορθολογική διαχείριση των χωματισμών με στόχο τη μέγιστη δυνατή επαναχρησιμοποίηση επί τόπου στο έργο. Οπότε, το υλικά που θα προκύπτουν από τις εκσκαφές, εφόσον κριθούν κατάλληλα, θα χρησιμοποιούνται για να καλύψουν τις ανάγκες των έργων οδοποιίας, των έργων κατασκευής του τουριστικού καταφυγίου, των διαμορφώσεων του περιβάλλοντα χώρου με φυτική γη και εδαφικό υλικό, ελαχιστοποιώντας με τον τρόπο αυτό τις ανάγκες σε δάνεια υλικά. Η προσωρινή αποθήκευση των εκσκαφών μέχρι την επαναχρησιμοποίησή τους, θα γίνεται εντός του γηπέδου του υπό μελέτη έργου, σε θέση η οποία θα επιλεγεί λίγο πριν την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών, λαμβάνοντας υπόψη την τοπογραφία του εδάφους, τη διευκόλυνση της προσβασιμότητας, την κάλυψη των αναγκών προσωρινής απόθεσης χωματουργικών υλικών κάθε φάσης, την κεντροβαρικότητα ως προς την εκτέλεση των εργασιών κατασκευής και την υφιστάμενη φυτοκάλυψη.

Γενικά, η διαχείριση της περίσσειας των προϊόντων εκσκαφής, εφόσον υπάρξει τέτοια, προτείνεται να γίνει σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΥΑ 36259/1757/Ε103 (ΦΕΚ 1312/24-08-2011) «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)». Εφόσον δε η περιοχή μελέτης είναι εντός γεωγραφικής εμβέλειας κάποιου εγκεκριμένου από τον Εθνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ) Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ), τα περισσευούμενα υλικά των εκσκαφών θα οδηγηθούν εκεί ενώ, από τον ίδιο χώρο, θα ληφθούν τα απαραίτητα υλικά για τις ανάγκες του έργου (θραυστό υλικό). Ενδεχόμενη χρήση σπαστηροτριβείου ή εγκατάστασης παραγωγής, τοπικά, σκυροδέματος δε μπορεί να προβλεφθεί στη φάση αυτή, και τυχόν επιλογή της λύσης αυτής, θα εξεταστεί με τη σύνταξη της ΜΠΕ. Οι όποιες υποστηρικτικές εγκαταστάσεις θα προκύψουν από τον τεχνικό σχεδιασμό του Έργου σε στάδιο που έπεται όχι μόνο της ΜΠΕ αλλά επίσης και της έκδοσης ΑΕΠΟ και εφόσον απαιτηθεί, θα εγκριθούν με την υποβολή και αξιολόγηση Τεχνικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (ΤΕΠΕΜ) στην αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 4014/2011.

Δ.5. ΣΧΕΔΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Ο στόχος του Σχεδίου Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (Σ.Π.Δ.) είναι να καθορίσει με σαφήνεια τις διαδικασίες που θα εφαρμοστούν για τη διαχείριση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της επένδυσης. Το Σ.Π.Δ. θα περιλαμβάνει τους γενικούς σκοπούς και τους επιμέρους στόχους, καθώς και Δείκτες – Κλειδιά Απόδοσης (Δ.Κ.Α.), οι οποίοι θα χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της περιβαλλοντικής επίδοσης του έργου και τη συνεχή βελτίωση τόσο της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Διαχείρισης όσο και του συνολικού σχεδιασμού της επένδυσης.

Μέρος του Σχεδίου Περιβαλλοντικής Διαχείρισης αποτελεί το Πρόγραμμα Παρακολούθησης Περιβαλλοντικών Παραμέτρων, το οποίο θα διαμορφωθεί οριστικά σε επόμενο στάδιο. Μέσω της εφαρμογής των διαδικασιών

περιβαλλοντικής παρακολούθησης, ο υπεύθυνος του έργου θα έχει τη δυνατότητα να ελέγχει την αποτελεσματικότητα των μέτρων περιβαλλοντικής προστασίας, να εντοπίζει σημεία προς βελτίωση και να προσαρμόζει την αειφορική στρατηγική της επένδυσης.

Η ανάλυση των αποτελεσμάτων του Προγράμματος Παρακολούθησης θα επιτρέπει την υιοθέτηση πρόσθετων μέτρων ή την επικαιροποίηση των ήδη εφαρμοζόμενων, αξιοποιώντας νέες τεχνολογίες και βέλτιστες πρακτικές, ώστε να διασφαλιστεί η επίτευξη των επιδιωκόμενων περιβαλλοντικών στόχων.

Για την ορθή λειτουργία του Σ.Π.Δ., κρίσιμη προϋπόθεση αποτελεί η τήρηση αναλυτικού αρχείου, όπου θα καταγράφονται όλες οι κρίσιμες περιβαλλοντικές παράμετροι που σχετίζονται με τη λειτουργία του έργου, επιτρέποντας την παρακολούθηση, αξιολόγηση και προσαρμογή της περιβαλλοντικής στρατηγικής σε συνεχή βάση.

Ε. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ

Ε.1. Εισαγωγή

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι βιώσιμες Εναλλακτικές Δυνατότητες ανάπτυξης του Γενικού Προγραμματικού Σχεδίου που εξετάστηκαν στα πλαίσια του σχεδιασμού του. Επίσης, εξετάζεται και το σενάριο των τάσεων ή μηδενική λύση όπως ζητείται από τις προδιαγραφές.

Ακόμη, παρουσιάζονται τα κριτήρια αξιολόγησης των εναλλακτικών αυτών δυνατοτήτων, καθώς και τα συμπεράσματα της συγκριτικής τους αξιολόγησης.

Οι εξεταζόμενες εναλλακτικές δυνατότητες αφορούν στο γενικό σχεδιασμό του Γενικού Προγραμματικού Σχεδίου. Στις ακόλουθες ενότητες παρουσιάζονται οι εναλλακτικές λύσεις που αφορούν στη διαμόρφωση του ακινήτου.

Ε.2 Περιγραφή Εναλλακτικών Δυνατοτήτων

Ε.2.1 Μηδενικό Σενάριο – Μηδενική Λύση (DO NOTHING)

Ως μηδενικό σενάριο θεωρείται η μηδενική παρέμβαση στο ακίνητο διατηρώντας τα υφιστάμενα κτίρια και τις υπάρχουσες διαμορφώσεις.

Σε ένα τέτοιο σενάριο μη παρέμβασης στο ακίνητο θα διατηρηθούν οι υφιστάμενοι όγκοι της έπαυλης 400 τ.μ. και των τριών κατοικιών 80 τ.μ. έκαστος – όμορα της πρώτης, στο νότιο τμήμα της έκτασης. Η είσοδος στο γήπεδο θα γίνεται από τον υφιστάμενο ασφαλοστρωμένο δρόμο και στην συνέχεια μέσω των διαμορφωμένων δρόμων – ασφαλτόδρομων και χωματόδρομων – θα επιτυγχάνεται οι πρόσβαση στα κτίρια.

Διατηρούνται οι μάντρες που δημιουργούν επιπρόσθετες προσβάσεις στο ακίνητο από τον μη χαρακτηρισμένο χωματόδρομο. Ταυτόχρονα, η έκταση στο πλάτωμα χρησιμοποιείται για αμπελώνας και παχίφυτα είναι φυτεμένα στα φρύδια του πρανούς μπροστά από τα υφιστάμενα κτίρια.

Στην εκδοχή αυτή, έχει γίνει η διαπίστωση ότι η κατάσταση του ακινήτου σήμερα (ως χέρσο) παρουσιάζει φαινόμενα (όπως έχει διατυπωθεί και στη Μελέτη Γεωλογικής Καταλληλότητας), αποσαθρώσεων, καθιζήσεων ή/και διάβρωσης. Τα φαινόμενα αυτά θα συνεχίσουν να εμφανίζονται ή και να ενισχύονται εφόσον δεν αντιμετωπιστούν με συστηματικές μεθόδους τεχνικής στερέωσης και άλλων κατάλληλων μεθόδων, οι οποίες θα συμβάλλουν στη διατήρηση της φυσιογνωμίας του φυσικού τοπίου και στην εξάλειψη ή ελαχιστοποίηση των φαινομένων αποσαθρώσεων και διαβρώσεων.

Επισημαίνεται ότι η έκταση αυτή δεν είναι κατάλληλη και δεν προσφέρεται για καλλιέργειες στο μεγαλύτερο τμήμα της. Πρέπει να σημειωθεί ότι σε επίπεδο Δήμου προσφέρονται πολύ καταλληλότερες πεδινές περιοχές για καλλιέργειες και το γεγονός αυτό εξηγεί την κατάσταση του χέρσου της περιοχής μελέτης.

Συνεπώς, στο Σενάριο της «Μηδενικής Λύσης (Ο)», δεν εξασφαλίζεται η διατήρηση του ακινήτου στην υφιστάμενη κατάσταση περιβάλλοντος, ούτε υπάρχει κάποια αναπτυξιακή δραστηριότητα, η οποία να προσφέρει στην τοπική οικονομική ανάπτυξη. Δε δημιουργούνται θέσεις εργασίας για την απασχόληση στην περιοχή και είναι προφανές ότι δεν αναμένονται με το Σενάριο αυτό θετικές επιπτώσεις στην οικονομία και την κοινωνία και, κατ' ακολουθία, δεν επέρχεται κανένα δημόσιο όφελος.

Εναλλακτικές Λύσεις

Προκειμένου να διερευνηθεί το βέλτιστο σενάριο αξιοποίησης της περιοχής, εξετάστηκαν και παρουσιάζονται δύο (2) εναλλακτικές λύσεις. Και οι δύο εναλλακτικές λύσεις βασίζονται στις ισχύουσες διατάξεις για την εκτός σχεδίου δόμηση στην περιοχή III της ΖΟΕ Θήρας καθώς και στις διατάξεις δόμησης για τουριστικές εγκαταστάσεις. Οι δύο (2) εναλλακτικές λύσεις βασίζονται στις διατάξεις για τα ΕΣΧΑΣΕ του Ν. 4864/2021 και αναλογικά στις διατάξεις του Ν. 3986/2011 για τα ΕΣΧΑΔΑ, όπως ισχύουν σήμερα.

E.2.2. Εναλλακτική Λύση 1

Για το ακίνητο έχει πραγματοποιηθεί μια προκαταρκτική μελέτη που αφορούσε την δημιουργία τουριστικού θέρετρου με μορφή Παραθεριστικού Τουριστικού Χωριού.

Ο προτεινόμενος «γενικός προορισμός ανάπτυξης και αξιοποίησης» του ακινήτου, σύμφωνα με τις υπάρχουσες διατάξεις της παρ. Β του άρθρου 11 του Ν.3986/2011 θα είναι των Γενικών κατηγοριών 4Α δηλαδή: «4Α. Παραθεριστικό - τουριστικό χωριό», όπου επιτρέπονται χρήσεις όπως μεταξύ άλλων: παραθεριστική κατοικία, τουριστικοί λιμένες (μαρίνες, αγκυροβόλια, καταφύγια τουριστικών σκαφών), περίθαλψη, ξενοδοχεία, εγκαταστάσεις γκολφ, αθλητικές εγκαταστάσεις (γήπεδα, γυμναστήρια κλπ.), κέντρα αναζωογόνησης (spa), εγκαταστάσεις εστίασης και αναψυχής, εμπορικά καταστήματα, χώροι συνάθροισης κοινού.

Σε αυτό το σενάριο το παραθεριστικό χωριό αποτελείται από ζώνη αμιγούς κατοικίας με κατοικίες που αποτελούνται από διαφορετικά κτίρια που τοποθετούνται κοντά στα φρύδια των πρανών για την εκμετάλλευση της θέας. Ορισμένα από αυτά έχουν κολυμβητικές δεξαμενές. Η δόμηση είναι διάσπαρτη και στην περιοχή των χώρων που ορίζονται με χρήση Τουρισμός –Αναψυχή, εντοπίζονται κάναβες, χώρος γευσιγνωσίας, εκκλησάκι, μικρό ξενοδοχείο και χώρος SPA διαιρεμένος σε δύο ξεχωριστούς όγκους.

Οι κοινόχρηστες λειτουργίες του παραθεριστικού χωριού βρίσκονται κοντά στην έπαυλη και αφορούν χώρο διοίκησης και μικρό ξενοδοχείο με την reception, εστιατόριο καφέ και το ένα τμήμα του SPA. Η διαμορφώσεις της υπόλοιπης έκτασης αποτελούνται από αμπελώνες και ελαιώνες για την παραγωγή οίνου και ελαιόλαδου μέσω του θηραϊκού παραδοσιακού τρόπου παραγωγής.

Η μελέτη αυτή προέβλεπε μια ζώνη Παραθεριστικού χωριού που αποτελείτο από υπέργεια κτήρια – κατοικίες 118 τ.μ. ανά όροφο έκαστο (με 2 ορόφους και υπόσκαφο τμήμα) με αρχιτεκτονική παραδοσιακή, στα πρότυπα των κτισμάτων της καλντέρας και ένα κτήριο 400 τ.μ. ανά όροφο (με 2 ορόφους και υπόσκαφο τμήμα) όπου προβλεπόταν η θέση για το ξενοδοχείο. Η συνολική δόμηση ανέρχεται στα **20.894,82 τ.μ.** και **ΣΔ 0,2**. Οι συνολικές κλίνες για το ξενοδοχείο και τις κατοικίες του παραθεριστικού χωριού προβλεπόταν στις **262**. Επίσης προβλέπονταν Χωροθέτηση καταφυγίου τουριστικών σκαφών, ελικοδρομίου και funicular / επικλινούς ανελκυστήρα μετά από εκπόνηση σχετικής λιμενικής, ακτομηχανικής και περιβαλλοντικής μελέτης.

Ε.2.3. Εναλλακτική Λύση 2

Η πρόταση προς υλοποίηση και η οποία αναπτύσσεται στη συνέχεια προβλέπει την δημιουργία **Πολυτελούς SPA** και ξενοδοχείου 5 αστέρων κλασσικού τύπου και τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών (bungalows).

Εξετάστηκαν τρεις(3) παραλλαγές σχετικά με τη συνολική δυναμικότητα των κλινών του τουριστικού θέρετρου:

ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ 2Α.	166 κλίνες και κόστος επένδυσης 67.500.000 ευρώ + ΦΠΑ
ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ 2Β.	219 κλίνες και κόστος επένδυσης 68.500.000 ευρώ + ΦΠΑ
ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ 2Γ.	240 κλίνες και κόστος επένδυσης 69.920.000 ευρώ + ΦΠΑ

Επιλέγεται η πρώτη παραλλαγή των 166 κλινών καθώς είναι ήπιας παρέμβασης με το μικρότερο κόστος επένδυσης αλλά και την μικρότερη περιβαλλοντική επιβάρυνση συγκριτικά με τις άλλες δύο παραλλαγές.

Σκοπός είναι η δημιουργία ενός πολυτελούς τουριστικού θέρετρου (πρότυπο κέντρο θερμαλισμού και SPA και Ξενοδοχείο 5* με τουριστικές κατοικίες και επαύλεις δυναμικότητας 166 κλινών, με πολυχώρους εκδηλώσεων και συνεδρίων, επισκέψιμες πρότυπες αμπελοκαλλιέργειες, μονάδες επίδειξης παραγωγής τυποποίησης και συσκευασίας τοπικών αγροτικών προϊόντων (κρασί, λάδι), που θα προσφέρει την εμπειρία στον επισκέπτη της παραδοσιακής Θήρας και του έντονου ηφαιστειογενούς ανάγλυφου.

Στο ακίνητο βρίσκονται υφιστάμενα τέσσερα νεόδμητα πολυτελή υφιστάμενα κτίρια. Το ένα βρίσκεται στο νοτιότερο άκρο της έκτασης και έχει εμβαδόν 400τ.μ. και τα άλλα τρία αμέσως βορειότερα και όμορα του προηγούμενου ακινήτου. Τα τρία αυτά κτίρια έχουν εμβαδόν περίπου 78τ.μ εκάστη. Τα συγκεκριμένα κτήρια θα αλλάξουν χρήση και θα ενταχθούν στο θέρετρο.

Η επένδυση θα έχει συνολική δόμηση 15.984,54τμ. και ΣΔ 0,153.

Οι αμπελώνες και οι κήποι για το κρασί θα είναι και ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του τουριστικού θέρετρου. Οι αναβαθμοί και οι ξερολιθιές στις έντονες πλαγιές διευκολύνουν την πρόσβαση για την καλλιέργεια και προσφέρουν στον επισκέπτη την εμπειρία του αμπελώνα και της παράδοσης του νησιού μέσα από την αρχιτεκτονική.

Το θέρετρο θα αποτελείται από ξενοδοχείο 5 * με πολυτελή επιπλωμένα τουριστικά διαμερίσματα (bungalows) και σουίτες με τζακούζι, ιδιωτικές πισίνες και υπαίθριο ιδιωτικό χώρο, υπέργεια αλλά και υπόσκαφα, προσαρμοσμένα στο περιβάλλον, αραιά χωροθετημένα στην έκταση μαζί με τα υφιστάμενα κτίρια και την υφιστάμενη προνομιακή τουριστική βίλα.

Για τον χαρακτήρα των ελεύθερων χώρων των καταλυμάτων, για να επιτευχθούν όλοι οι παραπάνω στόχοι, επιδιώκεται μια αρχιτεκτονική λιτή με γήινα σύγχρονα υλικά, που προσφέρουν την αναγκαία ποιότητα μέσα σε ένα κλίμα χαλάρωσης. Ξύλο, τσιμεντοκονίες, μάρμαρα, κεραμικά ή τσιμεντένια πλακίδια, επιλεκτικά μεταλλικές ή ξύλινες επενδύσεις, τοποθετούνται στον κάθε χώρο με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα. Εύκολα εναλλασσόμενα σενάρια διακόσμησης ικανοποιούν τις διαφορετικές απαιτήσεις κάθε εποχής ενώ το φως και το νερό είναι από τα βασικά στοιχεία που συνθέτουν μια χαλαρή ροή.

Τα δωμάτια διαρθρώνονται με σκοπό να δημιουργηθούν χώροι που να ικανοποιούν τις σύγχρονες απαιτήσεις. Όσον αφορά στα δωμάτια του κεντρικού κτιρίου, δημιουργούνται χώροι μεγαλύτεροι, πιο άνετοι, με γήινους ανοιχτούς χρωματισμούς και φυσικά υλικά επένδυσης. Η λιτότητα των γραμμών, η αφαιρετική διάθεση των εσωτερικών χώρων σε επίπλωση και διακόσμηση, αλλά και η ειλικρίνεια στη χρήση των υλικών εξασφαλίζουν την

επιθυμητή πολυτέλεια σε συνδυασμό με την ηρεμία. Η χρήση τόσο του φυσικού όσο και του τεχνητού φωτισμού και η εναλλαγή τους σε ένα παιχνίδι φωτός και σκιάς, αποτελούν ένα ακόμα εργαλείο για την δημιουργία ενός ατμοσφαιρικού μικροκλίματος. Το στοιχείο του νερού έρχεται να συμπληρώσει αυτό το μικροκλίμα με τρόπο που να ικανοποιούνται όλες οι αισθήσεις.

Επιδιώκεται η δημιουργία τύπων δωματίου που ενισχύουν τον χαρακτήρα του ξενοδοχείου και ταυτόχρονα ανταποκρίνονται σε πολλαπλές επιθυμίες.

Η έκταση θα περιλαμβάνει συγκρότημα γευσιγνωσίας που θα αποτελείται από δοκιμαστήριο, κánaβες, κοιτώνες και φυσικά αποθήκες αγροτικού εξοπλισμού – πιθανότατα υπόσκαφες.

Μια μικρή μονάδα επίδειξης για την εμφιάλωση και για τις λοιπές εργασίες του οινοποιείου και ελαιουργείου είναι απαραίτητη ώστε να εξυπηρετεί δορυφορικά τις κánaβες.

Υπολογίζεται ότι οι χώροι εστίασης (καφέ και εστιατόριο) θα υπάρχουν και θα εξυπηρετούν το συγκρότημα. Ένας πλησίον της εισόδου – reception και ένας βόρεια για την υποστήριξη τυχόν εκδηλώσεων και μικρών συνεδρίων. Ο ένας θα είναι χώρος πρωινού και ο άλλος περισσότερο ως cafe – bar με δυνατότητα λειτουργίας ως εστιατόριο.

Το κεντρικό κτίριο του ξενοδοχείου θα περιλαμβάνει reception, lobby, γραφεία, κοιτώνες βάρδιας, παρασκευαστήριο και τους προαναφερθέντες χώρους εστίασης.

Τα ηφαιστειογενή εδάφη ενδείκνυνται για τα ιαματικά χαρακτηριστικά τους επομένως η θηραϊκή γη μαζί με τα νερά από γεώτρηση στο έδαφος της, τα ιαματικά νερά του νησιού, και το θαλασσινό νερό που θα αντλείται από την παρακείμενη θάλασσα θα αξιοποιηθούν για την δημιουργία **πολυτελούς SPA** (υπηρεσίες ευεξίας, αναζωογόνησης, θαλασσοθεραπείας, λουτροθεραπείας κλπ.).

Αυτό θα περιλαμβάνει μεγάλη εσωτερική πισίνα, σάουνα, χώρους θεραπείας, γυμναστήριο, hair and nail studio, μαζί με βοηθητικούς χώρους, αποδυτήρια και reception γραφεία και πωλητήριο καλλωπιστικών προϊόντων. Εστιατόριο και εξωτερικό pool bar είναι οι επιπρόσθετες δραστηριότητες στο συγκρότημα.

Σημασία για τον σχεδιασμό παίζει το φυσικό τοπίο και ο εναρμονισμός σε αυτό. Η Σαντορίνη είναι ένα νησί που έχει υποστεί μεγάλη οικοδομική δραστηριότητα συχνά καταστροφική για το φυσικό της τοπίο, αυτό είναι κάτι που λαμβάνουμε σοβαρά υπόψιν. Η παρέμβαση σέβεται το ιδιαίτερο ηφαιστειογενές ανάγλυφο της περιοχής εστιάζοντας στην διατήρηση και στην ανάδειξη του φυσικού τοπίου. Αυτό αφορά όλες τις μελέτες, όχι μόνο την αρχιτεκτονική.

Σημαντικός παράγοντας για τον σχεδιασμό αλλά και την επερχόμενη λειτουργία της ξενοδοχειακής μονάδας **είναι η βιωσιμότητα, ο σεβασμός στο περιβάλλον και η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή**. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με διάφορες ενέργειες όπως για παράδειγμα την συγκομιδή και την διαχείριση του βρόχινου νερού για κηπουρική ή και άλλες χρήσεις, την χρήση ηλεκτρικών οχημάτων επί της μονάδας, την αξιοποίηση του ακινήτου και των κτιρίων εντός για τον καλύτερο φωτισμό και αερισμό κτλ. Δεδομένης της θέσης του ξενοδοχείου και των αναγκών αυτού, η κάλυψη της ενέργειας του μπορεί να γίνει με Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), κυρίως με φωτοβολταϊκά πάνελ.

Στον τομέα της βιωσιμότητας παίζει ρόλο και η παραγωγική αγροτική διαδικασία. Η παραγωγή οίνου μέσω αμπελώνων και επεξεργασίας αυτού εντός της εγκατάστασης, η οποία μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του θέρετρου μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και μπορεί να προσφέρει και μόνιμες θέσεις εργασίας σε ντόπιους που γνωρίζουν πολύ καλύτερα την παραδοσιακή παραγωγή οίνου. Το θέρετρο θα είναι προσβάσιμο σε όλους σύμφωνα με τις απαραίτητες προδιαγραφές για τα ΑμεΑ, είτε αυτό αφορά τα καταλύματα είτε τους ελεύθερους χώρους.

Ο περιβάλλοντας χώρος θα είναι κατάλληλα διαμορφωμένος ώστε να αποτελεί ένα περιβάλλον γεμάτο εκπλήξεις και εναλλαγές για την αναγκαία εκτόνωση των παραθεριστών και ιδιαίτερα των παιδιών. Διαμορφώνεται περιοχή και χώροι περιπάτου στους ηφαιστιογενείς σχηματισμούς και παραπλεύρως των ρεμάτων . Επίσης, πραγματοποιούνται φυτεύσεις αμπελώνων και πρασίνου. Σκοπός είναι ο επισκέπτης να βλέπει και να οσμίζεται την μεσογειακή και θηραϊκή βιοποικιλότητα και να θαυμάζει το φυσικό κάλλος της περιοχής.

Στον περιβάλλοντα χώρο δημιουργούνται ζώνες πρασίνου με εναλλαγή της φύτευσης ανάλογα με τον προσανατολισμό. Προβλέπονται αειθαλή δένδρα και θάμνοι για την προστασία από το βόρειο άνεμο. Τα φυτεμένα παρτέρια σε επαφή με τα κτίρια αυξάνουν την προστασία από την ηλιακή ακτινοβολία και συντελούν στη βελτίωση των συνθηκών τους θερινούς μήνες. Γενικά η φύτευση θα είναι τέτοια ώστε να μην παρεμποδίζει τον φυσικό φωτισμό των κτιρίων, αλλά και να απομονώνει τις εγκαταστάσεις από τις όμορες ιδιοκτησίες και τις οδούς πρόσβασης. Τα φυτά θα είναι προσαρμοσμένα στις εδαφοκλιματικές συνθήκες της περιοχής και θα επιλεγθούν όσο το δυνατό είδη αυτοφυούς χλωρίδας. Αποφεύγεται η επιλογή καλλιεργειών όπως γκαζόν που απαιτούν μεγάλη χρήση φυτοφαρμάκων.

Στο ίδιο οικόπεδο που προτείνεται η αξιοποίησή με την παρούσα μελέτη ΕΣΧΑΣΕ, υπάρχει ήδη αδειοδοτημένη επένδυση που αφορά σε τέσσερις υφιστάμενες κατοικίες συνολικής δόμησης 640 τ.μ.,. Ωστόσο από την παρούσα πρόταση χωροθέτησης ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων δεν προκαλείται καμία αλλαγή στην ήδη αδειοδοτημένη επένδυση που απλώς ενσωματώνεται στο νέο σχεδιασμό.

Ε.3. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ – ΑΡΔΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

Η κάλυψη των αναγκών σε νερό (ύδρευση, άρδευση και αποχέτευση) σε τέτοιου είδους δραστηριότητες όπως η εξεταζόμενη επένδυση αποτελεί ένα πολύ σημαντικό ζήτημα. Η επιλογή δε του βέλτιστου τρόπου κάλυψης των αναγκών (είτε μονοσήμαντα είτε ως συνδυασμός πολλών εναλλακτικών τρόπων) βασίζεται τόσο στην επίλυση του προβλήματος ισοσκελισμού της ζήτησης και της προσφοράς νερού σε διάφορες χρήσεις, όσο και στην περιβαλλοντική, κοινωνική και οικονομική διάσταση που πρέπει να λαμβάνεται κάθε φορά υπόψη, αναλόγως πάντοτε με το μέγεθος εκάστης επένδυσης αλλά και το χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο δύναται αυτή να υλοποιηθεί βάσει του επενδυτικού σχεδίου ανάπτυξης.

Οι αρχές / κριτήρια βάσει των οποίων στην παρούσα φάση και σε προκαταρκτικό στάδιο εξετάσθηκαν **για την επιλογή του καταλληλότερου τρόπου κάλυψης των αναγκών σε νερό** (ύδρευση, άρδευση και αποχέτευση) είναι οι εξής:

1. **Περιβαλλοντική διάσταση Προώθηση του στόχου της "καλής ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης των υδάτων" (Στόχος Οδηγίας-Πλαίσιο).** Θα εξεταστεί, εάν η λύση διευκολύνει την επίτευξη "καλής ποιοτικής και ποσοτικής κατάστασης" όλων των τύπων υδάτων (υπόγεια, επιφανειακών, παράκτιων)
2. **Ποιότητα νερού συστήματος.** Εξετάζεται η ποιότητα του παραγόμενου νερού
3. **Αλλοίωση τοπίου** Εξετάζεται σε τι βαθμό αλλοιώνεται το τοπίο από την εφαρμογή
4. **Κοινωνική διάσταση Ισοσκελισμός ζήτησης - προσφοράς νερού.** Θα εξεταστεί, εάν η λύση συνεισφέρει στην επίλυση του προβλήματος ισοσκελισμού ζήτησης και προσφοράς νερού σε διάφορες χρήσεις σε μακροπρόθεσμη βάση.
5. **Συνεισφορά στην προώθηση ανάπτυξης υδατικής συνείδησης.** Θα εξεταστεί εάν η λύση προωθεί τη δημιουργία υδατικής συνείδησης.
6. **Οικονομική διάσταση Κόστος κατασκευής, συντήρησης και λειτουργίας έργου.** Θα εξεταστεί η λύση που θα συμφέρει περισσότερο οικονομικά.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, είναι απόλυτα σαφές ότι η εξασφάλιση των αναγκών της επένδυσης σε νερό ύδρευσης και άρδευσης αποτελεί κρίσιμο ζήτημα, γι' αυτό και ο επενδυτής στο παρόν, προκαταρκτικό στάδιο σχεδιασμού της εξεταζόμενης επένδυσης και συνεκτιμώντας τη μακρά διάρκεια ανάπτυξης της συνολικής επένδυσης, θα συμπεριλάβει λύσεις ως προς την κάλυψη των αναγκών σε νερό ύδρευσης – άρδευσης, όπως αυτές παρουσιάζονται στο σχετικό κεφάλαιο Δ.4.4 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ της παρούσης .

Ε.4. Συγκριτική Αξιολόγηση ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΣΕΝΑΡΙΩΝ

Η συγκριτική αξιολόγηση των σεναρίων βασίζεται στην μεθοδολογία των μητρώων αξιολόγησης κάθε εναλλακτική λύση/δυνατότητα βαθμολογείται ως προς τις επιπτώσεις που θα προκαλέσει στα κριτήρια των περιβαλλοντικών στόχων που έχουν τεθεί. Ως ακολούθως, αυτά παρουσιάζονται συγκεντρωτικά στον Πίνακα που περιλαμβάνεται στο Κεφάλαιο Ε.

Ακολουθεί η σύγκριση των Εναλλακτικών Σεναρίων και η εκτίμηση της επίδρασης τους.

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΣΕΝΑΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥΣ

Όπως προ ειπώθηκε, ως προς την επιλογή του βέλτιστου χωρικού προορισμού/ επενδυτικής ταυτότητας του ακινήτου, θα πραγματοποιηθεί η σύγκριση των ανωτέρω -3- σεναρίων και η εκτίμηση της επίδρασής τους ως προς:

1. το δημοσιονομικό όφελος
2. την αναπτυξιακή προοπτική
3. τις κοινωνικές επιπτώσεις ενώ, παράλληλα, θα συνυπολογιστεί και αξιολογηθεί
4. την πολεοδομική συμβατότητα, αλλά και

5. τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις για το εκάστοτε Σενάριο.

E.4.1 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΜΗΔΕΝΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ: ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΛΥΣΗ (DO NOTHING)

Όσον αφορά στις επιπτώσεις του Μηδενικού Σεναρίου, εξετάζεται η:

Πολεοδομική συμβατότητα: Όσον αφορά στη συμβατότητά του με τις στρατηγικές κατευθύνσεις του χωρικού και πολεοδομικού σχεδιασμού δεν ανταποκρίνεται στους όρους που έχουν τεθεί από το ισχύον Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Νοτίου Αιγαίου που προβλέπει κατευθύνσεις ενίσχυσης για την οργανωμένη ανάπτυξη τόσο της παραθεριστικής κατοικίας όπως και των τουριστικών μονάδων υψηλών προδιαγραφών και ποιότητας (ανάγκη ανάπτυξης με νέα χωρικά εργαλεία σχεδιασμού, όπως τα ΕΣΧΑΣΕ).

Αναπτυξιακή προοπτική: Η επιλογή του σεναρίου αυτού, που διατηρεί την υφιστάμενη κατάσταση επί του ακινήτου ως αδόμητη και αξιοποίηση και διατήρηση αυτής ως χέρσα έκταση, δεν προσφέρει αναπτυξιακή προοπτική και δε δημιουργεί κανένα όφελος για την οικονομία και την απασχόληση στο νησί ή τη χώρα. Συνεπώς, δεν αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις στους οικονομικούς και κοινωνικούς τομείς.

Κοινωνικές επιπτώσεις: Δεν προβλέπεται καμία θετική μεταβολή για το κοινωνικό σύνολο της ευρύτερης περιοχής.

Δημοσιονομικό όφελος: ΔΕΝ επιτυγχάνεται κανένα όφελος.

Περιβαλλοντικές επιπτώσεις: Στο σενάριο της μηδενικής λύσης, δεν υπάρχουν αρνητικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον, εξαιρουμένων των υφιστάμενων πιέσεων, και παραμένει το καθεστώς της μη ολοκληρωμένης προστασίας και της σταδιακής υποβάθμισής του. Σαφώς ελλοχεύουν οι κίνδυνοι για εδαφική διάβρωση όπως και σταδιακής αποσάθρωσης του εδάφους που συνηγορούν στην εκτίμηση ότι οι συνθήκες του φυσικού περιβάλλοντος στην περιοχή μελέτης, μπορούν να επιδεινωθούν στο απώτερο μέλλον.

E.4.2. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ/ ΛΥΣΗ 1: ΔΟΜΗΣΗ ΜΕ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΕΣΧΑΣΕ «ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΧΩΡΙΟ» -ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΟΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΜΕ ΤΟ ΙΣΧΥΟΝ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΔΟΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ ΤΟΥ Ν. 3986/2011 ΚΑΙ ΤΟΥ Π.Δ. 59/2018

Όσον αφορά στις **επιπτώσεις Λύσης 1**, εξετάζεται η

Πολεοδομική συμβατότητα: Η επιλογή του Σεναρίου αυτού ακολουθεί το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο των Στρατηγικών Επενδύσεων με την κατάρτιση και έγκριση Ειδικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικής Επένδυσης (ΕΣΧΑΣΕ), με το άρθρο 24 του Ν. 4864/2021 και το Ν. 3986/2011 «Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015» (ΦΕΚ 152Α) και ειδικότερα τις διατάξεις του Β' Κεφαλαίου (άρθρα 11 έως 14Α).

Το βασικό κριτήριο της πρότασης είναι η ανάπτυξη των χρήσεων **παραθεριστικού τουριστικού χωριού** στην περιοχή Βλυχάδας της Δημοτικής Ενότητας Μεγαλοχωρίου, όπου βρίσκεται το ακίνητο, με σεβασμό προς το φυσικό και το ευρύτερο πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής. Αναγνωρίζεται ότι το φυσικό τοπίο με τα μεμονωμένα στοιχεία του όπως οι αξιόλογες ακτές και οι σχηματισμοί της παραλίας και των σε εγγύτητα ηφαιστειογενών κοιλοτήτων αποτελούν στοιχεία που θα καθορίσουν τις αρχές για την οργάνωση και το σχεδιασμό των γειτονιών της παραθεριστικής κατοικίας, του ενός μικρού ξενοδοχείου ώστε ο προς δημιουργία νέος οικισμός να αποτελέσει έναν σημαντικό παραθεριστικό - τουριστικό πόλο / θέρετρο. Η σχεδιαζόμενη επέμβαση προτάθηκε με αρχή την

ελάχιστη δυνατή όχληση στο φυσικό περιβάλλον της περιοχής, τη διατήρηση και αύξηση της ελκυστικότητας και του χαρακτήρα του ακινήτου.

Σε αυτό το σενάριο το παραθεριστικό χωριό αποτελείται από διαφορετικά κτίρια – κατοικίες , που τοποθετούνται κοντά στα φρύδια των πρανών για την εκμετάλλευση της θέας. Ορισμένα από αυτά έχουν κολυμβητικές δεξαμενές.

Η δόμηση του ξενοδοχείου είναι μικρή και περιλαμβάνει επίσης τρεις κάναβες, χώρος γευσιγνωσίας, εκκλησάκια και χώρος SPA διαιρεμένος σε δύο ξεχωριστούς όγκους.

Οι κοινόχρηστες λειτουργίες του θέρετρου βρίσκονται κοντά στην έπαυλη και αφορούν το Ξενοδοχείο με την reception, εστιατόριο καφέ και το ένα τμήμα του SPA. Η πρόσβαση στις εγκαταστάσεις γίνεται μέσω ασφαλοστρωμένων δρόμων.

Οι διαμορφώσεις της υπόλοιπης έκτασης αποτελούνται από αμπελώνες και ελαιώνες για την παραγωγή οίνου και ελαιόλαδου μέσω του θηραϊκού παραδοσιακού τρόπου παραγωγής.

Η μελέτη αυτή προέβλεπε μια ζώνη «**Παραθεριστικού τουριστικού χωριού**» που αποτελείται από υπέργεια κτήρια – κατοικίες 118 τ.μ. ανά όροφο έκαστο (με 2 ορόφους και υπόσκαφο τμήμα) σύμφωνα με την παραδοσιακή αρχιτεκτονική των κτισμάτων της καλντερας και ένα κτήριο 400 τ.μ. ανά όροφο (με 2 ορόφους και υπόσκαφο τμήμα) όπου προβλεπόταν η θέση για το ξενοδοχείο. Η συνολική δόμηση ανέρχεται στα **20.894,82 τ.μ.** με ποσοστό κάλυψης 50% του ακινήτου και ΣΔ 0,2. Οι συνολικές κλίνες για το ξενοδοχείο και τις κατοικίες του παραθεριστικού χωριού είναι **262**.

Αναπτυξιακή προοπτική: Το συγκεκριμένο σενάριο δεν επιλέχθηκε διότι οι κοινόχρηστες λειτουργίες ήταν χωροθετημένες διάσπαρτα εντός του οικοπέδου και ενδιάμεσα από τις κατοικίες. Ειδικότερα οι χώροι εστίασης και το κέντρο ευεξίας ήταν πολύ κοντά στα επιπλωμένα διαμερίσματα και δεν είχαν την ευχέρεια τροφοδοσίας από την εξωτερική οδό και δεν διαθέτουν την ευελιξία που θα έπρεπε να έχουν. Επιπροσθέτως δεν μπορούσαν να ενσωματωθούν και να εξυπηρετηθούν λόγω πρόσβασης οι εκθεσιακές λειτουργίες του παραθεριστικού χωριού λόγω ανάγλυφου.

Δημοσιονομικό όφελος: Αναμένεται να έχει ελάχιστες θετικές επιπτώσεις τόσο στην οικονομία όσο και στην κοινωνία καθώς τα μέτρα για την περιβαλλοντική ανάδειξη τμημάτων της έκτασης και ο ορθολογικός χειρισμός και αξιοποίηση του εσωτερικού φυσικού περιβάλλοντος, δεν αναμένεται να αυξήσουν την ποιότητα του περιβάλλοντος, οπότε και τη σχετική ελκυστικότητα του ακινήτου.

Περιβαλλοντικές επιπτώσεις: Ως προς τις επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον πρέπει να σημειωθεί ότι:

- Δεν εξασφαλίζεται, με την ισχύουσα θεσμική επάρκεια, ο προσφορότερος σχεδιασμός κατάλληλης κυκλοφοριακής προσβασιμότητας στο ακίνητο, λόγω υφιστάμενου χωματόδρομου απομακρυσμένου από τις μέλλουσες εγκαταστάσεις.
- Η δυναμικότητα των κλινών (262) είναι σημαντικά αυξημένη σε σχέση με το Σενάριο /Λύση 2
- Ο σχεδιασμός της ανάπτυξης στη συνολική έκταση επιτρέπει την ΜΗ ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων και του εδάφους για την ικανοποίηση των αναγκών της. Οι υποδομές και τα δίκτυα λοιπόν που απαιτούνται είναι πολύ περισσότερα και κοστοβόρα από αυτά της Λύσης 2.

- Ο ενιαίος χαρακτήρας και η συνολική οργάνωση του σχεδιασμού δεν βοηθά στην υιοθέτηση των πλέον αειφορικών λύσεων που, σε συνδυασμό με τις νέες τεχνολογίες που ολοένα προσφέρονται για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, συμβάλλει καίρια στη μείωση του περιβαλλοντικού αντικτύπου.

Η ανάπτυξη της επενδυτικής πρότασης (αρχιτεκτονικός σχεδιασμός Λύσης 1, σε αντίθεση με αυτόν της «ΗΠΙΑΣ» παρέμβασης του επενδυτικού σχεδίου της Λύσης 2, στο φυσικό τοπίο, θα επιφέρει ελάχιστα θετικές επιπτώσεις στο πολιτιστικό περιβάλλον του νησιού με τη δημιουργία ενός μη «λελογισμένου» έργου. Η λύση αυτή, της υπαγωγής στο θεσμικό πλαίσιο των στρατηγικών επενδύσεων και ο ολοκληρωμένος χωρικός και περιβαλλοντικός σχεδιασμός με το ΕΣΧΑΣΕ και τη ΣΜΠΕ του ακινήτου, με την υιοθέτηση των μεγαλύτερων βασικών μεγεθών ανάπτυξης της δόμησης σε αυτό, αναμένεται βέβαια να έχει μεγαλύτερες επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον, όμως αυτές θα εκτιμηθούν και θα μπορούν να αντιμετωπιστούν μέσα από τον καθορισμό των κατάλληλων κατευθύνσεων και περιβαλλοντικών μέτρων / όρων, μαζί με την έγκριση του ειδικού σχεδίου χωρικής ανάπτυξης της.

Ε.4.3. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ / ΛΥΣΗ 2: ΔΟΜΗΣΗ ΜΕ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΕΣΧΑΣΕ «ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ-ΑΝΑΨΥΧΗ» -ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΟΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΜΕ ΤΟ ΙΣΧΥΟΝ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΔΟΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ ΤΟΥ Ν. 3986/2011

Όσον αφορά στις **επιπτώσεις Λύσης 2**, εξετάζονται ως προς:

Την Πολεοδομική συμβατότητα: Η επιλογή του Σεναρίου αυτού (ΛΥΣΗ 2) ακολουθεί το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο των Στρατηγικών Επενδύσεων με την κατάρτιση και έγκριση Ειδικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικής Επένδυσης (ΕΣΧΑΣΕ), με το άρθρο 24 του Ν. 4864/2021, όπως ισχύει, και το Ν. 3986/2011 «Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015» (ΦΕΚ 152Α) και ειδικότερα τις διατάξεις του Β΄ Κεφαλαίου (άρθρα 11 έως 14Α). Παράλληλα όμως υιοθετεί για την ανάπτυξη της δόμησης σε ένα ενιαίο ακίνητο, με χρήση **Τουρισμού – Αναψυχής** τα βασικά πολεοδομικά μεγέθη (Σ.Δ. 0,153 και κάλυψη περίπου 20%) μικρότερα από τα πολεοδομικά μεγέθη (Σ.Δ. 0,20 και του ποσοστού κάλυψης 50%), που έχουν καθοριστεί από το παραπάνω θεσμικό πλαίσιο.

Επίσης, προτείνει την εφαρμογή ειδικότερων χρήσεων, οι οποίες είναι χρήσεις που επιτρέπονται στο πλαίσιο της ισχύουσας σήμερα επίκαιρης νομοθεσίας για τον τουριστικό σχεδιασμό, όπως έχουν εξελιχθεί στο πλαίσιο του παραπάνω Ν. 3986/2011 (αλλά και στην ειδική τουριστική νομοθεσία του Ν. 2160/1993, όπως έχει συμπληρωθεί και ισχύει). Στις 12/12/2013 εγκρίθηκε η τροποποίηση του «Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αυτού» (ΦΕΚ 3155/Β/2013). Σύμφωνα με το Ειδικό αυτό Πλαίσιο, η περιοχή μελέτης, περιλαμβάνεται στην κατηγορία Α των Αναπτυσσόμενων – Αναπτυσσόμενων Τουριστικών Περιοχών και ειδικότερα στην Ομάδα Α2 (Αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές). Στην κατηγορία αυτή (Κάτ. Α') υπάγονται περιοχές, οι οποίες έχουν αποκτήσει ή εμφανίζουν σταδιακά σημαντική δυναμική τουριστικής ανάπτυξης και προορίζονται κατά προτεραιότητα έναντι των άλλων τουριστικών δραστηριοτήτων για ολοκληρωμένες και οργανωμένες τουριστικές παρεμβάσεις με αναπτυξιακό χαρακτήρα.

Μεταξύ των Στρατηγικών Κατευθύνσεων Χωρικής Ανάπτυξης για την περιοχή, όπως περιγράφονται στο Πλαίσιο, αφορούν -ολοκληρωμένες τουριστικές παρεμβάσεις με αναπτυξιακό χαρακτήρα για την περιοχή, όπως οργανωμένους υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων, σύνθετα τουριστικά καταλύματα, ειδικά προγράμματα τουριστικής ανάπτυξης και ανάπτυξη βασικών υποδομών (όπως λιμένες, αεροδρόμια κλπ.), -η Ανάδειξη στοιχείων ταυτότητας και αναγνωρισιμότητας της περιοχής, -η Ανάπτυξη ειδικών τουριστικών υποδομών και εγκαταστάσεων που εμπλουτίζουν και διευρύνουν το τουριστικό προϊόν,- η Προώθηση μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας και βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας των εγκαταστάσεων (προώθηση ΑΠΕ, βιοκλιματικών μεθόδων σχεδιασμού κ.ά.), -η Προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, με την αναγνώριση και συνδυασμένη προβολή των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε περιοχής, -η Ανάληψη δράσεων αναβάθμισης του δομημένου χώρου, με πολεοδομικές παρεμβάσεις, όπως αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων με αύξηση των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου και παροχή κινήτρων για αναπλάσεις ιδιωτικών χώρων, -η Κατασκευή νέων, συμπλήρωση και αναβάθμιση υφιστάμενων τεχνικών, κοινωνικών (περίθαλψης και αθλητισμού), περιβαλλοντικών και πολιτιστικών υποδομών (μουσεία, κ.λπ.), όπως και - η Αξιοποίηση των εκάστοτε τοπικών πόρων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ειδικών εναλλακτικών μορφών τουρισμού (αγροτουρισμού, περιηγητικού, πεζοπορικού, πολιτιστικού τουρισμού, θαλάσσιος κλπ.).

Η εναλλακτική Λύση 2 Α, συμπορεύεται και υιοθετεί τις παραπάνω κατευθύνσεις, όπως αναπτύσσεται παρακάτω το επενδυτικό Σχέδιο. Ορίζεται ως γενικός χωρικός προορισμός, σύμφωνα με τη χρήση του άρθρου 11 του Ν.3986/2011 όπως εφαρμόζονται αναλόγως σύμφωνα με το άρθρο 7, παρ.2 του Ν.4864/2021 η γενική κατηγορία χρήσης γης «**Τουρισμός Αναψυχή**» και όπως αυτή εξειδικεύεται στα ακόλουθα κεφάλαια. Η λύση αυτή αξιοποιεί τις δυνατότητες των σύγχρονων εργαλείων ανάπτυξης μέσω του ειδικού σχεδιασμού για τον προσδιορισμό της επενδυτικής ταυτότητας του ακινήτου.

Σύμφωνα με την κατηγορία **1 «ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ-ΑΝΑΨΥΧΗ»**, άρθρου 11, Ν. 3986/2011, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 23 Ν. 6484/2021, επιτρέπονται οι εξής γενικές χρήσεις γης⁸:

- α) Τουριστικά καταλύματα (κύρια και μη κύρια, σύνθετα τουριστικά καταλύματα κ.λπ.)
- β) Ειδικές τουριστικές υποδομές και λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις (συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, υδροθεραπευτήρια κ.λπ.)
- δ) Κατοικία
- ε) Εμπορικά καταστήματα, καταστήματα παροχής υπηρεσιών
- ζ) Κοινωνική πρόνοια
- η) Αθλητικές εγκαταστάσεις
- θ) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις
- ι) Θρησκευτικοί χώροι
- ια) Περίθαλψη
- ιβ) Χώροι συνάθροισης κοινού
- ιγ) Εστίαση
- ιδ) Αναψυκτήρια
- ιε) Κέντρα διασκέδασης, αναψυχής

⁸ Έχουν εξαιρεθεί ορισμένες χρήσεις όπως καζίνο, τουριστικοί λιμένες και κινηματογραφικά studios.

ιστ) Στάθμευση (κτίρια γήπεδα)

ιζ) Εγκαταστάσεις εκθεσιακών χώρων

ιη) Ελικοδρόμιο

ιθ) Κάθε άλλη συναφής χρήση, η οποία δεν μεταβάλλει το γενικό προορισμό του ακινήτου

Ειδικότερα προβλέπεται να κατασκευαστεί ένα **τουριστικό κατάλυμα 166 κλινών** το οποίο θα περιλαμβάνει και **εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής. Ως εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής νοούνται συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, κέντρα θαλασσοθεραπείας, τουριστικοί λιμένες, χιονοδρομικά κέντρα, θεματικά πάρκα, Κέντρα Προπονητικού Αθλητικού Τουρισμού, υδροθεραπευτήρια, καθώς και οι εξής εγκαταστάσεις ειδικών μορφών τουρισμού: μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού θερμαλισμού, κέντρα αναζωογόνησης, κέντρα ευεξίας και αισθητικής και κέντρα καταδυτικού τουρισμού.**

Το ακίνητο οργανώνεται χωρικά σε 2 Ζωνες

- Την Ζώνη 1 με **χρήση Τουρισμού -Αναψυχής** και αναλυτικότερα σύμφωνα με την πρόταση στο ακίνητο δημιουργούνται δύο βασικές υποπεριοχές. Η υποπεριοχή Α' όπου χωροθετούνται κυρίως οι προτεινόμενες τουριστικές εγκαταστάσεις και οι εγκαταστάσεις των υποστηρικτικών αυτών λειτουργιών, καθώς και τα υφιστάμενα κτίρια, η υποπεριοχή Β' που θα περιλαμβάνει κυρίως αμπελώνες εκμεταλλεύσιμους για την παραγωγή οίνου και επεξεργασίας αυτού και λοιπές καλλιέργειες τοπικών αγροτικών προϊόντων, καθώς και φυτεύσεις πρασίνου και κάθε άλλη συναφής χρήση, η οποία δεν μεταβάλλει το γενικό προορισμό του ακινήτου
- Την **Ζώνη 2 Αιγιαλού- Παραλίας και Ρεμάτων** που θα παραμείνει αδόμητη, η οποία αντιστοιχεί στις υποπεριοχές Γ' και σκοπό έχει την προστασία των ρεμάτων, όπως αυτή καθορίζεται από τις προτεινόμενες γραμμές οριοθέτησης των ρεμάτων και της ζώνης παραλίας, όπως αυτή καθορίζεται από τις εγκεκριμένες γραμμές αιγιαλού και παραλίας.

Ετσι στην **Ζώνη 1 – Τουρισμού Αναψυχής έκτασης 104.474,12 τ.μ** βρίσκονται :

Οι υποπεριοχές Α' κυρίως Τουριστικών Εγκαταστάσεων **έκτασης 89.096,67 τ.μ.** περιλαμβάνουν:

α) Τουριστικά καταλύματα (κύρια και μη κύρια, σύνθετα τουριστικά καταλύματα κ.λπ.), τουριστικές κατοικίες, bungalows, συγκρότημα κτιρίων (reception) με χρήση διοίκησης και υποστηρικτικές, ξενοδοχειακές λειτουργίες, υφιστάμενη δόμηση με χρήση τουριστικής κατοικίας)

β) Ειδικές τουριστικές υποδομές και λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις (κέντρο αναζωογόνησης, ευεξίας, θαλασσοθεραπείας και θερμαλιστικό ιαματικό SPA., Συνεδριακό Κέντρο)

δ) Κατοικία

ε) Εμπορικά καταστήματα, καταστήματα παροχής υπηρεσιών

ζ) Κοινωνική πρόνοια

η) Αθλητικές εγκαταστάσεις

θ) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις (Κτίρια εκδηλώσεων)

ι) Θρησκευτικοί χώροι (εκκλησάκι)

ια), Περίθαλψη (Πρωτοβάθμιες υπηρεσίες περίθαλψης χωρίς νοσηλεία φαρμακείο, Κτίριο ιατρείου για Πρώτες Βοήθειες.)

ιβ) Χώροι συνάθροισης κοινού

ιγ) Εστίαση

ιδ) Αναψυκτήρια

ιε) Κέντρα διασκέδασης, αναψυχής

ιστ) Στάθμευση (κτίρια - γήπεδα)

ιζ) Εγκαταστάσεις εκθεσιακών χώρων (Εγκαταστάσεις επίδειξης - μεταποίησης τοπικών αγροτικών προϊόντων και υποδομών, χώρος γευσιγνωσίας οίνου)

ιη) Ελικοδρόμιο

ιθ) Κάθε άλλη συναφής χρήση, η οποία δεν μεταβάλλει το γενικό προορισμό του ακινήτου (Υποδομές προώθησης αγροτουρισμού, Βιολογικός καθαρισμός και αφαλάτωση, χώροι φύτευσης πρασίνου, δίκτυα υποδομών (οδικό, πεζοδρόμους, ποδηλατοδρόμους, δίκτυο ύδρευσης, αποχέτευσης, άρδευσης, ενέργειας, φωτοβολταϊκά πάνελ και γεωθερμία για την κάλυψη των αναγκών ενέργειας της επένδυσης).

Οι υποπεριοχές Β' Αγροτικής Γης, Καλλιέργειας και Φύτευσης έκτασης 15.377,45 τ.μ. περιλαμβάνουν :

ιθ) Κάθε άλλη συναφής χρήση, η οποία δεν μεταβάλλει το γενικό προορισμό του ακινήτου

Έτσι ενδεικτικά και όχι περιοριστικά μπορούν να χωροθετηθούν εκεί :

- Αμπελώνες εκμεταλλεύσιμοι για την παραγωγή και επεξεργασία οίνου, όπου είναι εφικτή λόγω εδαφολογικών συνθηκών.
- Λοιπές καλλιέργειες τοπικών αγροτικών προϊόντων, όπου είναι εφικτή λόγω εδαφολογικών συνθηκών.
- Φυτεύσεις πρασίνου.
- δίκτυα και εγκαταστάσεις υποδομών (οδικό, πεζοδρόμους, ποδηλατοδρόμους, ύδρευσης, αποχέτευσης, άρδευσης, ενέργειας, εκμετάλλευσης επιφανειακής γεωθερμίας, κλπ για την κάλυψη των αναγκών ενέργειας της επένδυσης).

Η αγροτική παραγωγή παίζει σημαντικό ρόλο στη βιωσιμότητα της επένδυσης. Η καλλιέργεια αμπελώνων και κατ' επέκταση η παραγωγή οίνου και επεξεργασίας αυτού εντός της εγκατάστασης, μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του θέρετρου μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και μπορεί να προσφέρει και μόνιμες θέσεις εργασίας σε ντόπιους που γνωρίζουν πολύ καλύτερα την παραδοσιακή παραγωγή οίνου.

Στην **Ζώνη 2 – Αιγιαλου- Παραλίας και Ρεμάτων** βρίσκονται :

οι υποπεριοχές Γ' Προστασίας Φυσικού Περιβάλλοντος έκτασης 8.018,14 τ.μ. που περιλαμβάνει:

- Ζώνη ρεμάτων επιφάνειας 4.670,20 τ.μ.
- Ζώνη παραλίας 3.347,94 τ.μ.

και δεν λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της επιτρεπόμενης δόμησης.

Ο περιβάλλοντας χώρος θα είναι κατάλληλα διαμορφωμένος, ώστε να αποτελεί ένα περιβάλλον γεμάτο εκπλήξεις και εναλλαγές για την αναγκαία εκτόνωση των παραθεριστών και ιδιαίτερα των παιδιών. Διαμορφώνεται πάρκο αναψυχής και χώροι περιπάτου στους ηφαιστιογενείς σχηματισμούς και παραπλεύρως των ρεμάτων.. Επίσης, πραγματοποιούνται φυτεύσεις αμπελώνων και πρασίνου. Σκοπός είναι ο επισκέπτης να βλέπει και να αισθάνεται την μεσογειακή και θηραϊκή βιοποικιλότητα και να θαυμάζει το φυσικό κάλλος της περιοχής.

Στο πλαίσιο της διατήρησης - ανάδειξης του αξιόλογου τοπίου της περιοχής της Βλυχάδας και των Αρχών Σχεδιασμού ήπιας πολεοδομικής οργάνωσης και ανάπτυξης δόμησης στο παρόν Ακίνητο, η Λύση 2Α προβλέπει ότι **η συνολική προσμετρήσιμη δόμηση δεν θα ξεπεράσει τις 15.984,54 τ.μ.** Λαμβάνοντας υπόψιν αυτά τα στοιχεία στη μελέτη, στις περιοχές με κλίση διαμορφώνονται είτε υπόσκαφες κατασκευές (βιοτεχνικός χώρος – κάναβες), είτε κτίρια όπου από την μια πλευρά είναι ισόγεια και από την άλλη εμφανίζονται διώροφα λόγω της κλίσης. Τέτοια περίπτωση αποτελεί ο εκθεσιακός χώρος – χώρος πολλαπλών εκδηλώσεων στη βόρεια πλευρά. και οι χώροι στάθμευσης, καθώς και στα σημεία που βρίσκονται οι ισόπεδοι κόμβοι. Το ίδιο ισχύει και για τα διαμερίσματα που από τη μια πλευρά εμφανίζονται ισόγεια και από την άλλη διώροφα. Στην περίπτωση αυτή η πρόσβαση θα είναι γενικά από τη στάθμη του ορόφου. Το ύψος των κτιρίων αυτών δεν θα ξεπερνά τους περιορισμούς της ΖΟΕ. Επίσης η κλίση του ανάγλυφου σε αυτά τα σημεία είναι πάντα μικρότερη από 40% πράγμα που επιτρέπει την κατασκευή σύμφωνα με την ΖΟΕ.

Σε σχέση με την ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΛΥΣΗ 1, όπως αυτή περιεγράφηκε παραπάνω, προκύπτει ότι Λύση 2Α, με το οποίο παρέχεται η δυνατότητα ενός σύγχρονου χωρικού σχεδιασμού στο ακίνητο, εντός των πλαισίων των υφιστάμενων κατευθύνσεων και ρυθμίσεων που ορίζει ο σύγχρονος χωρικός σχεδιασμός (χωροταξικός και πολεοδομικός), εξασφαλίζει τις βέλτιστες συνθήκες για τη βιώσιμη ανάπτυξη της παραθεριστικής και τουριστικής χρήσης. Αποτελεί δε μια πρόταση για μία βελτιωμένη χωρική οργάνωση από την υφιστάμενη στην άμεση και ευρύτερη περιοχή: 1. για το οικιστικό περιβάλλον, 2. για το πολιτιστικό περιβάλλον, 3. για τους κατοίκους της άμεσης και ευρύτερης περιοχής επιρροής, 4. για τους επισκέπτες και τουρίστες, καθώς προβάλλει την ιδιαιτερότητά της, ενισχύει την ελκυστικότητά της ως τόπο παραθερισμού – τουρισμού - αναψυχής και αναβαθμίζει τη γενικότερη αισθητική ταυτότητα της περιοχής.

Αναγνωρίζεται ότι το φυσικό τοπίο με τα μεμονωμένα στοιχεία του, όπως η παραλία της Βλυχάδας (σε πλάτος 150 μ. από την ακτή) χαρακτηρίζεται από το ιδιαίτερο τοπίο εξαιρετικού γεωλογικού ενδιαφέροντος, και λόγω του ανάγλυφου από τους ηφαιστιογενείς σχηματισμούς της Θηραϊκής γης, που προστατεύονται από την ΖΟΕ Σαντορίνης, πρέπει να προστατευτούν για την διατήρηση του χαρακτήρα και της ποιότητας της περιοχής. Άλλωστε, στην ευρύτερη περιοχή της επένδυσης δεν υπάρχουν αρχαιολογικοί χώροι, ούτε ιστορικοί τόποι ούτε παραδοσιακοί οικισμοί, ούτε περιοχή NATURA, ούτε καταφύγιο άγριας ζωής, ούτε μικροί υγρότοποι, ούτε γεωλογικοί ενδιαφέροντες και μοναδικοί σχηματισμοί πέραν της ζώνης των 150 μ. της παραλίας της Βλυχάδας που προστατεύει επαρκώς η υφιστάμενη ΖΟΕ. Το γήπεδο της επένδυσης βρίσκεται το υψίπεδο Πλατύναμος που έχει επίπεδη κλίση και ήπια μορφολογία σε ένα τμήμα του οικοπέδου λόγω των επικρατουσών κλιματολογικών και εδαφολογικών συνθηκών, έχει δημιουργηθεί ένα ατελές υδρογραφικό δίκτυο με κλάδους που έχουν την μορφή μισογαγγιών μικρού μήκους. Το οικόπεδο χαρακτηρίζεται από το μακρόστενο σχήμα του και εκτείνεται από την παραλία της Βλυχάδας μέχρι 1 χλμ. περίπου βορειότερα στον ασφαλοστρωμένο δρόμο που συνδέει τον

επαρχιακό δρόμο Φηρών – Όρμου Περίσσης με το λιμάνι της Βλυχάδας και ο προσανατολισμός του να είναι βορειοανατολικός. Αυτά αποτελούν και τα καθοριστικά στοιχεία που θα στοιχειοθετήσουν τις αρχές για την οργάνωση και το σχεδιασμό των (ενδεικτικά στο παρόν στάδιο) του πολυτελούς SPA του ξενοδοχείου 5* αλλά και της υφιστάμενης καλλιεργήσιμης περιοχής με ανάδειξη και εμπλουτισμό της με ένα πρότυπο αμπελώνα, ώστε ο προβλεπόμενος νέος οικισμός παραθεριστικών πολυτελών επιπλωμένων κατοικιών σε έναν χρονικό προγραμματισμό (σύμφωνα με τις φάσεις κατασκευής) να αποτελέσει για την Σαντορίνη αλλά και της Χώρας καθαυτή, έναν σημαντικό πόλο έλξης καθώς και ένα -σύγχρονων προδιαγραφών- ελκυστικό παραθεριστικό - τουριστικό θέρετρο.

Η εν λόγω επένδυση της προτεινόμενης ΛΥΣΗΣ 2Α, έχει την δυνατότητα να προσελκύσει σταδιακά πληθυσμό και επισκέπτες -τουρίστες εξασφαλίζοντας τους καλύτερους δυνατούς όρους διαβίωσης στην περιοχή σε συνδυασμό με το μοναδικό φυσικό περιβάλλον όχι μόνο για την Ελλάδα, αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο. Βασικό μέλημα του Σχεδίου είναι η αξιοποίηση -μετά από την επιστημονική αξιολόγηση - του ιαματικού νερού, που θα χρησιμοποιηθεί με τον βέλτιστο τρόπο σε υπηρεσίες θερμαλισμού-θαλασσοθεραπείας υψηλού επιπέδου στις εγκαταστάσεις του θέρετρου και πολύ κοντά στην κυριότερη θερμή (32°C) πηγή της Βλυχάδας, στο νοτιότερο άκρο του νησιού. Σημειώνεται, πως η ύπαρξη επιφανειακών πολύ πρόσφατων και υδροπερατών ηφαιστειακών στρωμάτων επιτρέπει τη διείσδυση του θαλασσινού νερού, τη μείωση της θερμοκρασίας των ανερχόμενων ρευστών, εμποδίζοντας ταυτόχρονα την εμφάνιση πιο εντυπωσιακών επιφανειακών γεωθερμικών εκδηλώσεων σε ένα τόσο ενεργό ηφαιστειακό νησί.

Επιπλέον βασικό στοιχείο της προτεινόμενης λύσης είναι η διατήρηση και ανάδειξη των αμπελοκαλλιεργειών του ακινήτου, στοιχείο το οποίο δεν συμπεριλήφθηκε στην Λύση 1 του παραθεριστικού τουριστικού χωριού.

Τις Κοινωνικές επιπτώσεις : Δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για νέες θέσεις εργασίας κατά την υλοποίηση των έργων και κατά τη λειτουργία τους. Αυτές οι θέσεις, σε ένα οργανωμένο σενάριο υπό την σκέπη του στρατηγικού επενδυτή, είναι εξασφαλισμένες. Εφαρμόζοντας την Λύση 2 Α, επίσης το σύγχρονο αυτό μοντέλο τουριστικής ανάπτυξης προσβλέπει στην ανάπτυξη συνεργασιών με πολλές τοπικές επιχειρήσεις για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών. Συνεπώς, οι επιπτώσεις προς το κοινωνικό σύνολο κρίνονται θετικές.

Το Δημοσιονομικό όφελος:

Η μελλοντική ανάπτυξη σχεδιάζεται ολοκληρωμένα και αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις τόσο στην οικονομία όσο και στην κοινωνία με την αύξηση της απασχόλησης στο νησί και τη χώρα. Το δημοσιονομικό όφελος αναμένεται μεγαλύτερο των λοιπών σεναρίων και έναντι των ΠΑΡΑΛΛΑΓΩΝ 2Β (219 κλινών) / 2Γ (240 κλινών) επιπροσθέτως, καθότι κρίνεται χρηματοοικονομικά πιο ασφαλές, καθώς η υλοποίηση μιας τέτοιας επένδυσης θεωρείται περισσότερο εφικτή όπως καθορίζει σήμερα η οικονομική συγκυρία, ενώ ταυτόχρονα εξασφαλίζει εισερχόμενο «ποιοτικό» και όχι «ποσοτικό» τουρισμό. Σε αντιστάθμισμα της «λελογισμένης» παρέμβασης του επενδυτικού σχεδίου στο φυσικό τοπίο, που προέβλεπε η Λύση 1, στη Λύση 2 προβλέπονται θετικές επιπτώσεις στο πολιτιστικό περιβάλλον του νησιού καθώς προτείνεται ένα σύγχρονο «χωρικό τουριστικό πρότυπο». Η συγκεκριμένη λύση της υπαγωγής στο θεσμικό πλαίσιο των στρατηγικών επενδύσεων και ο ολοκληρωμένος χωρικός και περιβαλλοντικός σχεδιασμός βάσει του ΕΣΧΑΣΕ και της ΣΜΠΕ του εν λόγω ακινήτου, με την υιοθέτηση ήπιας ανάπτυξης μέσω των μικρότερων βασικών μεγεθών ανάπτυξης της δόμησης σε αυτό, προβλέπει σε μικρές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον, που όμως θα εκτιμηθούν και θα μπορούν να αντιμετωπιστούν μέσα από τον καθορισμό των κατάλληλων κατευθύνσεων και περιβαλλοντικών μέτρων / όρων.

Την Αναπτυξιακή προοπτική:

Η Λύση 2Α τηρεί την διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης των Επιπτώσεων του προτεινόμενου σχεδίου, σύμφωνα με την οικεία περιβαλλοντική και αφορά την εκπόνηση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, που θα οδηγήσει στον καθορισμό των περιβαλλοντικών όρων, μαζί με την έγκριση του ειδικού σχεδίου χωρικής ανάπτυξής της.

Η Λύση 2Α αποτελεί το πλέον σύγχρονο μοντέλο τουριστικής ανάπτυξης που έχει την δυνατότητα να προσελκύει μεγάλο αριθμό επισκεπτών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους που θα μπορούν απολαμβάνουν δραστηριότητες και εμπειρίες μέσω της ανάπτυξης και του εναρμονισμένου σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του χωροταξικού σχεδιασμού περί της διεύρυνσης της τουριστικής σεζόν, της κατεύθυνσης χωροθέτησης της «πολυτελούς παραθεριστικής κατοικίας». Ο σχεδιασμός προβλέπει και μελετά πως θα αντιμετωπίσει / αντιστρέψει τα φαινόμενα της εποχικότητας, όπως και το φαινόμενο του παρατηρούμενου σήμερα «υπερκορεσμού», ιδίως κατά τη θερινή περίοδο αιχμής καθώς και των αντίστοιχων προβλημάτων της τουριστικής Φ.Ι. της ευρύτερης περιοχής.

Η εν λόγω πρόταση ανάπτυξης αυτής του πολυτελούς ξενοδοχείου 5* και SPA, προσβλέπει σε ένα ολοκληρωμένο τουριστικό ανάπτυγμα που θα μπορεί να οδηγήσει σε επενδύσεις, διεύρυνσης της παραγωγικής βάσης της τοπικής οικονομίας, αλλά και να ενισχύσει την ιδιωτική πρωτοβουλία με τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων (startups), αποδίδοντας πρόσφορο πεδίο για δυναμική και έντονη επιχειρηματικότητα.

Ως προς τους Στόχους του υπό μελέτη Σχεδίου, είναι σύμφωνοι με τους στόχους του ισχύοντος ΠΠΧΣΑΑ Νοτίου Αιγαίου, διότι με την προτεινόμενη επένδυση δίνεται έμφαση στην δημιουργία νέων τουριστικών καταλυμάτων υψηλής ποιότητας 5 αστέρων, συνδυαζόμενων με εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής όπως είναι κάναβες και υποδομές SPA (τα ηφαιστειογενή εδάφη ενδείκνυνται για τα ιαματικά χαρακτηριστικά τους), καθώς και με πάρκο αναψυχής. Πρόκειται για έναν οργανωμένο υποδοχέα τουριστικών δραστηριοτήτων και όχι για ένα μεμονωμένο τουριστικό κατάλυμα στην εκτός σχεδίου περιοχή της Σαντορίνης. Η προτεινόμενη επένδυση απευθύνεται σε τρεις ραγδαία αναπτυσσόμενες ειδικές μορφές τουρισμού (οινοτουρισμός, γεωτουρισμός, φυσιολατρικός τουρισμός και τουρισμός ευεξίας, χαλάρωσης, θαλασσοθεραπείας και spa) που ξεφεύγουν από το κλασσικό πρότυπο του μαζικού τουρισμού. Οι υποδομές σε εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης γευσιγνωσίας οίνου (κάναβες και λοιπές βοηθητικές), τα ιαματικά λουτρά καθώς και τα πάρκα αναψυχής, είναι περιορισμένου αριθμού στην περιοχή των Κυκλάδων και των λοιπών νησιών του Αιγαίου. Για τον λόγο αυτό η προτεινόμενη επένδυση διαφοροποιείται από τις λοιπές τουριστικές επενδύσεις της Σαντορίνης. Συνεπώς, μπορεί να ειπωθεί ότι η αναπτυξιακή προοπτική κρίνεται ως αειφόρος.

E.4.4 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Ακολουθεί η ανάλυση των ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ βάσει των **ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ** της επιλεχθείσας Λύσης 2Α

Ύδατα

Ενέργεια

Έδαφος

Ατμόσφαιρα – Κλίμα

Ακουστικό περιβάλλον
Τοπίο – Αιγιαλός – Παραλία
Βιοποικιλότητα - Χλωρίδα – Πανίδα
Πληθυσμός
Ανθρώπινη Υγεία
Υλικά περιουσιακά στοιχεία / Τοπική Οικονομία
Χρήσεις γης (Χωροταξικός σχεδιασμός/ Πολεοδομική συμβατότητα)
Πολιτισμός

Υδάτα: + Θετικές επιπτώσεις, διαχείριση των υδατικών πόρων βάσει σχεδιασμού(αυτονομία), τακτικού ελέγχου δικτύων διανομής, ποιότητας και ποσότητας χρήσης, επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων, συλλογή όμβριων προς χρήση. Μικρότερη απαίτηση σε κατανάλωση υδάτινων υδατικών πόρων, καθώς η επένδυση είναι ΜΙΚΡΟΤΕΡΗΣ κλίμακας σε σχέση με τις Λύσεις 2B,2Γ (λιγότερες κλίνες). Εξασφάλιση της προστασίας των υδατορεμάτων λόγω θετικής πρόβλεψης για την οριοθέτηση τους με ενίσχυση του φιλοπεριβαλλοντικού αποτυπώματος.

Ενέργεια: + Θετικές επιπτώσεις με εφαρμογή κεντρικού σχεδιασμού διαχείρισης ενέργειας, ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΑ ΚΤΙΡΙΑ με τη χρήση νέων τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας, αντιστάθμιση καταναλισκόμενης ενέργειας με χρήση ΑΠΕ.

Έδαφος: + Θετικές επιπτώσεις, προστασία και διατήρηση της ποιότητας των εδαφών αποτέλεσμα του σωστού σχεδιασμού. Ελεγχόμενη κ σύγχρονη ποιότητα υλικών εδαφοκάλυψης, φυτεύσεων με την ελάχιστη δυνατή κατάληψη εδαφικών εκτάσεων λόγω προτεινόμενου σχεδιασμού και με την βέλτιστη προσαρμογή σε βιοκλιματικές απαιτήσεις. Οι προτεινόμενοι νέοι αναβαθμοί και οι ξερολιθές προσαρμόζονται, με άσβεστο, απόλυτα στο φυσικό περιβάλλον και στο έδαφος της περιοχής μελέτης. Επίσης, οι κτιριακές κατασκευές θα έχουν ένα σύγχρονο βιοκλιματικό και φιλοπεριβαλλοντικό σχεδιασμό και σε μεγάλο τους ποσοστό θα είναι υπόσκαφες και όλες θα είναι με προσαρμογή στο περιβάλλον ώστε να το μικρότερο δυνατό περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Ατμόσφαιρα-Κλίμα: + Θετικές επιπτώσεις λόγω της υιοθέτησης πρακτικών για χαμηλή ενεργειακή κατανάλωση μέσω αφενός της εφαρμογής συμπαγούς δόμησης/χαμηλής επιφάνειας των νεόδμητων κτιρίων, βάση ολοκληρωμένου βιοκλιματικού σχεδιασμού, δεδομένου των πρακτικών εξοικονόμησης ενέργειας από τις εγκαταστάσεις ΑΠΕ, αφετέρου μέσω της εφαρμογής μέτρων για μείωση εκπομπών αιωρούμενων σωματιδίων στην ατμόσφαιρα με την εφαρμογή μέτρων - πρακτικών για μικρότερη κατανάλωση ορυκτών καυσίμων. Η εφαρμογή του υπό μελέτη σχεδίου δε θα προκαλέσει σημαντική αλλαγή των κινήσεων του αέρα, της υγρασίας ή της θερμοκρασίας ή οποιαδήποτε αλλαγή στο κλίμα είτε τοπικά είτε σε μεγαλύτερη έκταση ή εκπομπές δυσάρεστων οσμών. Επίσης δεν υπάρχει περίπτωση να επιφέρει κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία από την ατμοσφαιρική ρύπανση. Τυχόν επιπτώσεις μπορούν να αντιμετωπιστούν με τη λήψη μέτρων: τακτικού ελέγχου ποιοτικών στοιχείων της ατμόσφαιρας, εφαρμογή χρονικού σχεδιασμού κατά την κατασκευή κλπ.

Ακουστικό Περιβάλλον: +/ 0 Θετικές ή ουδέτερες επιπτώσεις, ο τρόπος της χωρικής ανάπτυξης συντελεί στην όσο το δυνατό μικρότερη επιβάρυνση του ακουστικού περιβάλλοντος.

Τοπίο-Αιγιαλός-Παραλία: + Θετικές επιπτώσεις, υιοθέτηση φιλικών στο περιβάλλον, ήπιων κατασκευών σε πλήρη εναρμόνιση με το τοπίο. Ελάχιστη δυνατή κατάληψη εδαφικών εκτάσεων λόγω προτεινόμενου σχεδιασμού, ώστε να εξασφαλίζονται μικρά ποσοστά δόμησης, αλλά και μεγάλα ποσοστά σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου για την ευρύτερη περιοχή ανάπτυξης του έργου. Διαμορφώνεται περιοχή, και χώροι περιπάτου στους ηφαιστιογενείς σχηματισμούς και δίπλα στα ρέματα.

Βιοποικιλότητα - Χλωρίδα – Πανίδα: + Θετικές επιπτώσεις, με προστασία και ενίσχυση της αγροτικής γης, εμπλουτισμένη με νέες καλλιέργειες από την τοπική χλωρίδα, προστασία των ρεμάτων, με εμπλουτισμό της υφιστάμενης χλωρίδας με νέα φυτοκάλυψη & προστασία της πανίδας στους ελεύθερους-αδόμητους χώρους πρασίνου- βλάστησης, στο μεγαλύτερο ποσοστό της συνολικής έκτασης του ακινήτου, καθότι η κάλυψη περιορίζεται κάτω από το 20% της έκτασης του οικοπέδου (υλοποιημένη προτεινόμενη κάλυψη 14%), με την υπάρχουσα βλάστηση, η οποία θα ενισχυθεί με υψηλή και χαμηλή βλάστηση. Με τις επιλεγμένες φυτεύσεις αμπελώνων και πρασίνου, σκοπός είναι ο επισκέπτης να βλέπει και να οσμίζεται την μεσογειακή και θηραϊκή βιοποικιλότητα και να θαυμάζει το φυσικό κάλλος της περιοχής.

Πληθυσμός: + Θετικές επιπτώσεις, με την δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης εποχικού και μόνιμου προσωπικού, ώστε να διατηρηθεί ο πληθυσμός στην περιοχή στο άμεσο μέλλον, σε όλη τη διάρκεια του έτους λόγω της επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου.

Ανθρώπινη Υγεία: + Θετικές επιπτώσεις, καθότι οι εγκαταστάσεις θερμαλισμού και αναζωογόνησης-ευεξίας που θα προσφέρονται μέσω της χρήσης ιαματικών λουτρών(spa), θα συμβάλλουν στην βελτίωση της σωματικής και ψυχικής ευεξίας, αλλά και στην αύξηση της επισκεψιμότητας με σκοπό την ανάρρωση και αυτοβελτίωση. Ο επισκέπτης, σε ένα αισθητικά όμορφο, με ήπιο κλίμα και υγιεινό περιβάλλον, φροντίζει την σωματική και ψυχική του υγεία, πάντα με τη χρήση ιαματικών φυσικών πόρων, υπό ιατρική παρακολούθηση, για προληπτικούς ή θεραπευτικούς λόγους, φυσικής αποκατάστασης ή ευεξίας με την εφαρμογή μορφών εξωτερικής ή εσωτερικής υδροθεραπείας ή πηλοθεραπείας ή άλλων επιστημονικώς αναγνωρισμένων μεθόδων. Επιπλέον, εντός του ακινήτου προτείνεται η χωροθέτηση Ιατρείου πρωτοβάθμιας φροντίδας και Φαρμακείου, με σκοπό η δυναμικότητα της περίθαλψης να αυξηθεί στην περιοχή μελέτης και επιρροής σημαντικά, αφού δίνεται η δυνατότητα της χρήσης αυτών όχι μόνον των χρηστών, αλλά και των κατοίκων-επισκεπτών.

Υλικά περιουσιακά στοιχεία / Τοπική Οικονομία: + Θετικές με δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, μείωση της ανεργίας & επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, ενίσχυση και απορρόφηση της τοπικής αγροτικής παραγωγής, ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων σχετιζόμενων με την απορρόφηση της τοπικής αγροτικής παραγωγής. Μέσω της προτεινόμενης επένδυσης θα αναπτυχθούν, πέραν των συνήθων δραστηριοτήτων τουρισμού – αναψυχής και νέες καινοτόμες επιχειρηματικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, όπως η δημιουργία ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟΥ/ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟΥ με συγκρότημα γευσιγνώσας, αλλά και ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΔΕΙΞΗΣ ΕΜΦΙΛΩΣΗΣ. Η προτεινόμενη επένδυση δεν την επηρεάζει καθώς οι τέσσερις υφιστάμενες κατοικίες θα ενταχθούν στο επιχειρηματικό σχέδιο με αλλαγή της χρήσης τους από κατοικία σε τουριστική επιπλωμένη κατοικία. Μέσω της προτεινόμενης επένδυσης δημιουργούνται αντισταθμιστικές δράσεις τόνωσης της τοπικής παραγωγής, ανάδειξης των τοπικών χαρακτηριστικών και προσέλκυσης συναλλάγματος που θα οδηγήσουν πιθανότατα στην ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων και επενδύσεων.

Χρήσεις γης

(Χωροταξικός σχεδιασμός/ Πολεοδομική συμβατότητα): + Θετικές με δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, μείωση της ανεργίας & επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, ενίσχυση και απορρόφηση της τοπικής αγροτικής παραγωγής, ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων σχετιζόμενων με την απορρόφηση της τοπικής αγροτικής παραγωγής. Μέσω της προτεινόμενης επένδυσης θα αναπτυχθούν, πέραν των συνήθων δραστηριοτήτων τουρισμού – αναψυχής και νέες καινοτόμες επιχειρηματικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, όπως η δημιουργία ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟΥ/ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟΥ με συγκρότημα γευσιγνωσίας, αλλά και ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΔΕΙΞΗΣ ΕΜΦΙΑΛΩΣΗΣ. Η προτεινόμενη επένδυση δεν την επηρεάζει καθώς οι τέσσερις υφιστάμενες κατοικίες θα ενταχθούν στο επιχειρηματικό σχέδιο με αλλαγή της χρήσης τους από κατοικία σε τουριστική επιπλωμένη κατοικία. Μέσω της προτεινόμενης επένδυσης δημιουργούνται αντισταθμιστικές δράσεις τόνωσης της τοπικής παραγωγής, ανάδειξης των τοπικών χαρακτηριστικών και προσέλκυσης **συναλλάγματος που θα οδηγήσουν πιθανότατα στην ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων και επενδύσεων.**

Ειδικότερα, και εκτενέστερα σημειώνεται:

Η ΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ στις Χρήσεις Γης/ Χωροταξικός Σχεδιασμός- Πολεοδομική Συμβατότητα :

Σύμφωνα με το επιλεγέν Σενάριο/Λύση 2 και καθώς η επένδυση επιλέγεται να έχει έντονο τον περιβαλλοντικό και οικολογικό χαρακτήρα, προσαρμοσμένη στις ευρωπαϊκές και εθνικές κατευθύνσεις για βιωσιμότητα, σεβασμό στο περιβάλλον και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή δεν εξαντλείται η μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση και δημιουργείται μία εκτενής ζώνη προστασίας φυσικού τοπίου η οποία θα παραμείνει αδόμητη με απώτερο σκοπό η επένδυση να εμφανίζει το ελάχιστο ενεργειακό και περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Σημειώνεται, ότι στο ίδιο οικόπεδο που προτείνεται η αξιοποίησή με την παρούσα μελέτη ΣΜΠΕ/ΕΣΧΑΣΕ, υπάρχει ήδη αδειοδοτημένη επένδυση που αφορά σε τέσσερις υφιστάμενες κατοικίες συνολικής δόμησης 640 τ.μ.. Ωστόσο από την παρούσα πρόταση χωροθέτησης ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων δεν προκαλείται καμία αλλαγή στην ήδη αδειοδοτημένη επένδυση που απλώς ενσωματώνεται στο νέο σχεδιασμό με φιλοπεριβαλλοντικά κριτήρια.

Η έκταση αποτελείται από 10 διαφορετικά γήπεδα εκ των οποίων τα 9 είναι άρτια και οικοδομήσιμα καθώς ισχύουν οι περιορισμοί που αναφέρονται στο **ΦΕΚ 139Δ/1990** σύμφωνα με τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις.

Σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ.4. Τα κατώτατο όριο κατάτμησης και αρτιότητας των γηπέδων ορίζεται κατά χρήση ως εξής:

α. Για τα γήπεδα με χρήση κατοικίας εστιατορίων και κέντρων αναψυχής: 8 στρέμματα.

Κατά παρέκκλιση θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα τα γήπεδα τα οποία κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος έχουν ελάχιστο εμβαδόν 4 στρέμματα.

β. Για τα γήπεδα με χρήση κύριων τουριστικών καταλυμάτων: 15 στρέμματα, χωρίς παρεκκλίσεις.

Πίνακας 17. ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ (2024) ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΩΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΕΣ		
ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΕΚ	ΕΜΒΑΔΑ (m2)	ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟΤΗΤΑ
290770315008	6.369,93	ΑΡΤΙΟ - ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟ
290770315032	13.391,23	ΑΡΤΙΟ - ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟ

290770315033	3.696,76	-
290770315034	3.395,7	-
290770315053	25.286,21	ΑΡΤΙΟ - ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟ
290770315057	18.756,68	ΑΡΤΙΟ - ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟ
290770315058	11.606,03	ΑΡΤΙΟ - ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟ
290770315059	5.735,72	ΑΡΤΙΟ - ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟ
290770315066	22.982,4	ΑΡΤΙΟ - ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟ
290770315096	1.271,6	-
ΣΥΝΟΛΟ	112.492,26	

Η αρτιότητά του συνολικού ακινήτου, ως προς το εμβαδόν του, σύμφωνα με τη ΖΟΕ Σαντορίνης τύπου ΙΙΙ δεν θίγεται καθώς είναι 15 στρ. χωρίς παρεκκλίσεις για τουριστικές εγκαταστάσεις. Επιπλέον, το ακίνητο είναι δυνατό να **δομηθεί με μέγιστο Σ.Δ. 0,2** σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, ωστόσο **για φιλοπεριβαλλοντικούς λόγους, ορίζεται στην παρούσα πρόταση συντελεστής δόμησης 0,153** για τη χωροθέτηση της γενικής κατηγορίας.

Σημαντικός παράγοντας για τον σχεδιασμό αλλά και την επερχόμενη λειτουργία της ξενοδοχειακής μονάδας είναι η βιωσιμότητα, ο σεβασμός στο περιβάλλον και η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με διάφορες ενέργειες όπως για παράδειγμα την συγκομιδή και την διαχείριση του βρόχινου νερού για κηπουρική ή και άλλες χρήσεις, την χρήση ηλεκτρικών οχημάτων επί της μονάδας, την αξιοποίηση του ακινήτου και των κτιρίων εντός για τον καλύτερο φωτισμό και αερισμό κτλ. Δεδομένης της θέσης του ξενοδοχείου και των αναγκών αυτού, η κάλυψη της ενέργειας του μπορεί να γίνει με Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), κυρίως με φωτοβολταϊκά πάνελ.

Στον τομέα της βιωσιμότητας παίζει ρόλο και η παραγωγική αγροτική διαδικασία. Η παραγωγή οίνου μέσω αμπελώνων και επεξεργασίας αυτού εντός της εγκατάστασης, η οποία μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του θέρετρου μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και μπορεί να προσφέρει και μόνιμες θέσεις εργασίας σε ντόπιους που γνωρίζουν πολύ καλύτερα την παραδοσιακή παραγωγή οίνου. Το θέρετρο θα είναι προσβάσιμο σε όλους σύμφωνα με τις απαραίτητες προδιαγραφές για τα ΑμεΑ είτε αυτό αφορά τα καταλύματα είτε τους ελεύθερους χώρους.

Ο περιβάλλον χώρος θα είναι κατάλληλα διαμορφωμένος ώστε να αποτελεί ένα περιβάλλον γεμάτο εκπλήξεις και εναλλαγές για την αναγκαία εκτόνωση των παραθεριστών και των παιδιών. Διαμορφώνεται περιοχή, και χώροι περιπάτου στους ηφαιστιογενείς σχηματισμούς και παραπλεύρως των ρεμάτων. Επίσης, πραγματοποιούνται φυτεύσεις αμπελώνων και πρασίνου. Σκοπός είναι ο επισκέπτης να βλέπει και να οσμίζεται την μεσογειακή και θηραϊκή βιοποικιλότητα και να θαυμάζει το φυσικό κάλλος της περιοχής.

Πολιτισμός: + Θετικές επιπτώσεις, ανάδειξη & σεβασμός στο πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής χωροθέτησης της επένδυσης και της Σαντορίνης γενικότερα με τη δημιουργία ενός «χωρικού τουριστικού προτύπου», εστιάζοντας με απόλυτο σεβασμό στον τοπικό τρόπο ζωής, στην κάλυψη ψυχαγωγικών, πολιτιστικών και θρησκευτικών αναγκών)με έμφαση στη πολυσυμμετοχικότητα κατοίκων και επισκεπτών από την ευρύτερη

περιοχή. Δεδομένου ότι στην Ελλάδα ο τουρισμός είναι στενά συνδεδεμένος με την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου, η προσέλκυση και ποιοτική εξυπηρέτηση τουριστών στο νησί της Σαντορίνης που θα σχετίζεται με τουριστικό θέρετρο σε συνδυασμό με τον προτεινόμενο χώρο γευσιγνωσίας και τις αμπελοκαλλιέργειες θα έχει έμμεση θετική επίπτωση και στην πολιτιστική κληρονομιά (επισκεψιμότητα παραδοσιακών οينوποιείων και καννάβων, μουσείων - πολιτιστικών χώρων κλπ.).

Ε.4.5. ΣΥΓΚΡΙΣΗ - ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΛΥΣΕΩΝ / ΣΥΝΟΨΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Η πρόβλεψη - εκτίμηση των εναλλακτικών δυνατοτήτων για τις ανάγκες της παρούσας μελέτης πραγματοποιείται μέσα από μία διαδικασία που αποδίδει την καλύτερη δυνατή τεκμηρίωση σε σχέση με την εν γένει περιβαλλοντική συμπεριφορά τους. Προκαθορίστηκαν στο παρόν κριτήρια, τα οποία ανταποκρίνονται στη συνολική επίδραση του αναπτυξιακού σχεδίου στο περιβάλλον. Το διαμορφούμενο πλαίσιο κριτηρίων πρέπει να λαμβάνει υπόψη το διττό ρόλο που διαδραματίζουν οι προτεινόμενες εναλλακτικές λύσεις, δηλαδή να εκτιμούν τη θετική επίδραση σε κάποιες περιβαλλοντικές παραμέτρους, με την παράλληλη ή ταυτόχρονη αρνητική επίδραση σε κάποιες άλλες.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ: ΜΗΔΕΝΙΚΗΣ ΛΥΣΗΣ (DO NOTHING)

Πρέπει να σημειωθεί ότι σε επίπεδο Δήμου προσφέρονται πολύ καταλληλότερες πεδινές περιοχές για καλλιέργειες και το γεγονός αυτό εξηγεί την κατάσταση του χέρσου της περιοχής μελέτης. Συνεπώς, στο Σενάριο της «Μηδενικής Λύσης (Ο)», δεν εξασφαλίζεται η διατήρηση του ακινήτου στην υφιστάμενη κατάσταση περιβάλλοντος, ούτε υπάρχει κάποια αναπτυξιακή δραστηριότητα, η οποία να προσφέρει στην τοπική οικονομική ανάπτυξη. Επίσης, σημειώνεται ότι δεν προβλέπεται η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για την απασχόληση στην περιοχή και είναι προφανές ότι δεν αναμένεται με το συγκεκριμένο Σενάριο, θετικές επιπτώσεις στην οικονομία και την κοινωνία και, κατ'επακόλουθο, δεν θα επέλθει κανένα δημόσιο όφελος.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ / ΛΥΣΗΣ 1

- Δημιουργία **παραθεριστικού χωριού** συνολικής δόμησης **20.894,82 τ.μ. και ΣΔ 0,2** και συνολικής δυναμικότητας **262 κλινών**.

- Ανισοκατανομή των κοινόχρηστων λειτουργιών εντός του οικοπέδου (χωροθετημένες διάσπαρτα και ενδιάμεσα από τις κατοικίες). Ειδικότερα οι χώροι εστίασης και το κέντρο ευεξίας ήταν πολύ κοντά στα επιπλωμένα διαμερίσματα και δεν είχαν την ευχέρεια τροφοδοσίας από την εξωτερική οδό και δεν διαθέτουν την ευελιξία που θα έπρεπε να έχουν.

- Αδυναμία-λόγω προβλημάτων πρόσβασης, ενσωμάτωσης και εξυπηρέτησης των βιοτεχνικών λειτουργιών του θέρετρου λόγω του ανάγλυφου του εδάφους.

- Μειωμένη αξιοποίηση του εδαφικού πόρου στο νότιο τμήμα του ακινήτου.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ / ΛΥΣΗΣ 2Α

Δημιουργία **πολυτελούς SPA και ξενοδοχείου 5 αστέρων** κλασικού τύπου και τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών (bungalows) με συνεδριακούς, εκθεσιακούς και πολιτιστικούς χώρους και **166 κλινών, συνολικής δόμησης 15.984,54 τ.μ.**

Ο σχεδιασμός αυτού του Επενδυτικού Σχεδίου ξεκινά με βασικό σκεπτικό ότι δεν πρέπει να διαταραχθεί η φυσιογνωμία του νησιού και της περιοχής επένδυσης. Για τον σκοπό αυτό επιλέχθηκε η **εναλλακτική λύση ήπιας**

έντασης χρήσεων τουρισμού ως η βέλτιστη σχέση μεταξύ χωροταξικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής προοπτικής του χώρου και της ευρύτερης περιοχής.

Η επιλεγείσα ΛΥΣΗ 2Α εναρμονίζεται πλήρως με τις αναπτυξιακές επιλογές τόσο για την ευρύτερη περιοχή μελέτης όσο και για το νησί της Σαντορίνης. Είναι πλήρως συμβατό με τους στόχους του ΠΠΧΣΑΑ Νοτίου Αιγαίου για την κατηγορία στην οποία εντάσσεται η περιοχή μελέτης. Επίσης είναι συμβατή με τους όρους της ισχύουσας ΖΟΕ Σαντορίνης.

Η λύση αυτή μπορεί να προσδώσει στο ακίνητο μια βιώσιμη προοπτική, ενισχύοντάς το με νέες χρήσεις, κατά κύριο λόγο τουρισμού και αναψυχής αλλά και πλαισιώνοντάς το με ζώνες πρασίνου και κοινοχρήστων χώρων. Οι προτεινόμενες αυτές χρήσεις είναι επιθυμητό να συνδεθούν λειτουργικά με την ευρύτερη περιοχή του ακινήτου.

Χαρακτηρίζεται ως μια ήπια παρέμβαση, καθώς επιφέρει αλλαγές στην περιοχή κυρίως με την αστικοποίηση του εν λόγω χώρου, αλλά παράλληλα λαμβάνονται μέτρα για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και την εξισορρόπηση των συνεπειών, εξασφαλίζονται μικρά ποσοστά δόμησης, αλλά και μεγάλα ποσοστά σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου για την ευρύτερη περιοχή ανάπτυξης του έργου.

Περιβαλλοντικά, η αποτελεί τη βέλτιστη επιλογή γιατί η όποια παρέμβαση θα γίνει με προϋπόθεση την προστασία και ανάδειξη του φυσικού κάλλους. Στη λύση αυτή αξιοποιείται το ηφαιστειογενές ανάγλυφο και καθορίζεται κατάλληλα περιοχή προστασίας και ανάδειξης με την έγκριση της αρμόδιας υπηρεσίας του ΥΠΕΝ, ώστε να προστατευθεί και να αναδειχθεί το φυσικό τοπίο της περιοχής και να καταστεί επισκέψιμο από τους τουρίστες και τους λοιπούς επισκέπτες.

Η συγκριτική αξιολόγηση των σεναρίων βασίζεται στην μεθοδολογία των μητρών αξιολόγησης και γίνεται με τη χρήση της παρακάτω σημειολογίας:

	Συγκριτική αξιολόγηση Σεναρίων
-	Η λύση θα προκαλέσει αρνητικές επιπτώσεις
-/0	Η λύση θα προκαλέσει ουδέτερες / απροσδιόριστες ή αρνητικές επιπτώσεις
0	Η λύση θα προκαλέσει ουδέτερες επιπτώσεις ή αβέβαιες επιπτώσεις
+/0	Η λύση θα προκαλέσει ουδέτερες ή θετικές επιπτώσεις + Η λύση θα προκαλέσει θετικές επιπτώσεις

Σύμφωνα με τον ανωτέρω τρόπο αξιολόγησης, κάθε εναλλακτική λύση / δυνατότητα βαθμολογείται ως προς τις επιπτώσεις που θα προκαλέσει στα κριτήρια των περιβαλλοντικών στόχων που έχουν τεθεί, τα οποία και παρουσιάζονται συγκεντρωτικά στον Πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 18. Συγκριτική αξιολόγηση εναλλακτικών δυνατοτήτων

	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	Υδατα	Ενέργεια	Έδαφος	Ατμόσφαιρα – Κλίμα
	ΜΗΔΕΝΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ	0 Ουδέτερες επιπτώσεις, συνέχιση της υφιστάμενης κατάστασης στη περιοχή μελέτης	0 Ουδέτερες επιπτώσεις, συνέχιση της υφιστάμενης κατάστασης στη περιοχή μελέτης	-/0 Απορροδιότητες ή αρνητικές επιπτώσεις με πιθανή υποβάθμιση λόγω των φαινομένων εδαφικής διάβρωσης στην περιοχή του ακινήτου	0 Ουδέτερες επιπτώσεις, συνέχιση της υφιστάμενης κατάστασης στη περιοχή μελέτης
	Λύση 1	-/ 0 Απορροδιότητες ή αρνητικές επιπτώσεις άμεσα εξαρτώμενες από τον τρόπο ανάπτυξης της περιοχής μελλοντικά (πιθανή υποβάθμιση- ανεξέλεγκτη χρήση υδατικών πόρων)	-/0 Απορροδιότητες ή αρνητικές επιπτώσεις άμεσα εξαρτώμενες από τον τρόπο ανάπτυξης της περιοχής μελλοντικά.Απαίτηση σε αυξημένες ποσότητες ενέργειας λόγω μεγαλύτερης κλίμακας επένδυσης και διάσπαρτης χωροθέτησης των κοινοχρήστων σε σχέση με τη Λύση 2	-/ 0 Απορροδιότητες ή αρνητικές επιπτώσεις με πιθανή την υποβάθμιση κυρίως λόγω της χωρίς ενιαίο σχεδιασμό ανάπτυξης	-/ 0 Απορροδιότητες ή αρνητικές επιπτώσεις με πιθανή την υποβάθμιση κυρίως λόγω της χωρίς ενιαίο σχεδιασμό ανάπτυξης. Η προβλεπόμενη είσοδος στο θερμετρο μέσω υφιστάμενου χωματόδρομου μπορεί να προκαλέσει αύξημένη έκλυση σκόνης από τα τροχοφόρα.
Σ Ε Ν Α Ρ Ι Α	Λύση 2 (2Α :ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ)	+ Θετικές επιπτώσεις, διαχείριση των υδατικών πόρων βάσει σχεδιασμού(αυτονομία),τακτικού ελέγχου δικτύων διανομής, ποιότητας και ποσότητας χρήσης, επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων, συλλογή ομβρίων προς χρήση. Μικρότερη απαίτηση σε κατανάλωση υδάτινων υδατικών πόρων, καθώς η επένδυση είναι ΜΙΚΡΟΤΕΡΗΣ κλίμακας σε σχέση με τις Λύσεις 2Β,2Γ(λιγότερες κλίμακας).Εξασφάλιση της προστασίας των υδατορεμάτων λόγω θετικής πρόβλεψης για την οριοθέτηση τους με ενίσχυση του φιλοπεριβαλλοντικού αποτυπώματος.	+ Θετικές επιπτώσεις με εφαρμογή κεντρικού σχεδιασμού διαχείρισης ενέργειας, ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΑ ΚΤΙΡΙΑ μετά χρήση νέων τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας, αντιστάθμιση καταναλωμένης ενέργειας με χρήση ΑΠΕ.	+ Θετικές επιπτώσεις, προστασία και διατήρηση της ποιότητας των εδαφών αποτέλεσμα του σωστού σχεδιασμού. Ελεγχόμενη και σύγχρονη ποιότητα υλικών εδαφοκάλυψης, φυτεύσεων με την ελάχιστη δυνατή κατάληψη εδαφικών εκτάσεων λόγω προτεινόμενου σχεδιασμού και με την βέλτιστη προσαρμογή σε βιοκλιματικές απαιτήσεις.Οι προτεινόμενοι νέοι αναβαθμοί και οι ξερολιθιές προσαρμόζονται με ασβεστό , απόλυτα στο φυσικό περιβάλλον και στο έδαφος της περιοχής μελέτης.Επίσης, οι κεριακές κατασκευές θα έχουν ένα σύγχρονο βιοκλιματικό και φιλοπεριβαλλοντικό σχεδιασμό και σε μεγάλο τους ποσοστό θα είναι υπόσκαφες και όλες θα είναι με προσαρμογή στο περιβάλλον ώστε να το μικρότερο δυνατό περιβαλλοντικό αποτύπωμα.	+ Θετικές επιπτώσεις λόγω της υιοθέτησης πρακτικών για χαμηλή ενεργειακή κατανάλωση μέσω αφενός της εφαρμογής συμπαγούς δόμησης/χαμηλής επιφάνειας των νεόδμητων κτιρίων, βάση ολοκληρωμένου βιοκλιματικού σχεδιασμού, δεδομένου των πρακτικών εξοικονόμησης ενέργειας από τις εγκαταστάσεις ΑΠΕ, αφετέρου μέσω της εφαρμογής μέτρων για μείωση εκπομπών αιωρούμενων σωματιδίων στην ατμόσφαιρα με την εφαρμογή μέτρων - πρακτικών για μικρότερη κατανάλωση ορυκτών καυσίμων.Η εφαρμογή του υπό μελέτη σχεδίου δε θα προκαλέσει σημαντική αλλαγή των κινήσεων του αέρα, της υγρασίας ή της θερμοκρασίας ή οποιαδήποτε αλλαγή στο κλίμα είτε τοπικά είτε σε μεγαλύτερη έκταση ή εκπομπές δυσάρεστων οσμών. Επίσης δεν υπάρχει περίπτωση να επφέρει κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία από την ατμοσφαιρική ρύπανση.Τυχόν επιπτώσεις μπορούν να αντιμετωπιστούν με τη λήψη μέτρων:τακτικού ελέγχου ποιοτικών στοιχείων της ατμόσφαιρας, εφαρμογή χρονικού σχεδιασμού
	Λύση 2 (2Β :ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ)	+ / 0 Θετικές επιπτώσεις, διαχείριση των υδατικών πόρων βάσει σχεδιασμού(αυτονομία),τακτικού ελέγχου δικτύων διανομής, ποιότητας και ποσότητας χρήσης, επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων, συλλογή ομβρίων προς χρήση. Μικρότερη απαίτηση σε κατανάλωση υδάτινων υδατικών πόρων, καθώς η επένδυση είναι ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ κλίμακας σε σχέση με τις Λύσεις 2Α,2Γ (219/240 κλίμακας) και τη Λύση 1.ΜΕΙΩΜΕΝΗ Εξασφάλιση της προστασίας των υδατορεμάτων λόγω μη νομικής ρητής θετικής πρόβλεψης για την οριοθέτηση τους.	-/0 Απορροδιότητες ή αρνητικές επιπτώσεις άμεσα εξαρτώμενες από τον τρόπο ανάπτυξης της περιοχής μελλοντικά	+ / 0 Θετικές ή ουδέτερες επιπτώσεις, προστασία και διατήρηση της ποιότητας των εδαφών αποτέλεσμα του σωστού σχεδιασμού, κατάληψη περισσότερων εδαφικών εκτάσεων λόγω μεγέθους επένδυσης σε σχέση με τη Λύση 1, ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ 2Β και 2Γ.	-/0 Απορροδιότητες ή αρνητικές επιπτώσεις με πιθανή την υποβάθμιση κυρίως λόγω της χωρίς ενιαίο σχεδιασμό ανάπτυξης
	Λύση 2 (2Γ :ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ)	+ / 0 Θετικές επιπτώσεις, διαχείριση των υδατικών πόρων βάσει σχεδιασμού(αυτονομία),τακτικού ελέγχου δικτύων διανομής, ποιότητας και ποσότητας χρήσης, επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων, συλλογή ομβρίων προς χρήση. Μικρότερη απαίτηση σε κατανάλωση υδάτινων υδατικών πόρων, καθώς η επένδυση είναι ΑΡΚΕΤΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ κλίμακας σε σχέση με τις Λύσεις 2Α,2Β (166/219 κλίμακας) και τη Λύση 1(κλίμακας 262).ΜΕΙΩΜΕΝΗ Εξασφάλιση της προστασίας των υδατορεμάτων λόγω μη νομικής ρητής θετικής πρόβλεψης για την οριοθέτηση τους.	-/0 Απορροδιότητες ή αρνητικές επιπτώσεις άμεσα εξαρτώμενες από τον τρόπο ανάπτυξης της περιοχής μελλοντικά	+ / 0 Θετικές ή ουδέτερες επιπτώσεις, προστασία και διατήρηση της ποιότητας των εδαφών αποτέλεσμα του σωστού σχεδιασμού, κατάληψη περισσότερων εδαφικών εκτάσεων λόγω μεγέθους επένδυσης σε σχέση με τη Λύση 1 και ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ 2Α και 2Β	-/0 Απορροδιότητες ή αρνητικές επιπτώσεις με πιθανή την υποβάθμιση κυρίως λόγω της χωρίς ενιαίο σχεδιασμό ανάπτυξης
	ΒΕΛΤΙΣΤΗ ΛΥΣΗ	2Α	2Α	2Α	2Α

Μελέτη Στρατηγικής Επένδυσης στη Βλυχάδα Σαντορίνης – Στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΣΜΠΕ)

	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	Ακουστικό περιβάλλον	Τοπίο – Αιγιαλός – Παραλία	Βιοποικιλότητα - Χλωρίδα – Πανίδα	Πληθυσμός	Ανθρώπινη Υγεία
	ΜΗΔΕΝΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ	0 Ουδέτερες επιπτώσεις, συνέχιση της υφιστάμενης κατάστασης στη περιοχή μελέτης	0 Ουδέτερες επιπτώσεις, συνέχιση της υφιστάμενης κατάστασης στη περιοχή μελέτης	0 Ουδέτερες επιπτώσεις, συνέχιση της υφιστάμενης κατάστασης στη περιοχή μελέτης	0 Ουδέτερες επιπτώσεις, συνέχιση της υφιστάμενης κατάστασης στη περιοχή μελέτης	0 Ουδέτερες επιπτώσεις, συνέχιση της υφιστάμενης κατάστασης στη περιοχή μελέτης
	Λύση 1	-/0 Ουδέτερες/απροσδιόριστες ή αρνητικές επιπτώσεις με πιθανή την υποβάθμιση χωρίς την εφαρμογή ενιαίου σχεδιασμού ανάπτυξης της δόμησης	- Αρνητικές επιπτώσεις με πιθανή την υποβάθμιση του τοπίου κυρίως λόγω της υπέρμετρης δόμησης κοντά σε ηφαιστειογενή προνή χωρίς επαρκή γεωλογική τεκμηρίωση.	-/0 Ουδέτερες/απροσδιόριστες ή αρνητικές επιπτώσεις με πιθανή την υποβάθμιση χωρίς την εφαρμογή ενιαίου σχεδιασμού ανάπτυξης της δόμησης	+	-/0 Ουδέτερες/απροσδιόριστες ή αρνητικές επιπτώσεις με πιθανή την υποβάθμιση χωρίς την εφαρμογή ενιαίου σχεδιασμού ανάπτυξης της δόμησης
Σ Ε Ν Α Ρ Ι Α	Λύση 2 (2Α) :ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ)	0 Θετικές ή ουδέτερες επιπτώσεις, ο τρόπος της χωρικής ανάπτυξης συντελεί στην όσο το δυνατό μικρότερη επιβάρυνση του ακουστικού περιβάλλοντος	0 Θετικές επιπτώσεις, υιοθέτηση φιλικών στο περιβάλλον, ήπιων κατασκευών σε πλήρη εναρμόνιση με το τοπίο. Ελάχιστη δυνατή κατάληψη εδαφικών εκτάσεων λόγω προτεινόμενου σχεδιασμού, ώστε να εξασφαλίζονται μικρά ποσοστά δόμησης, αλλά και μεγάλα ποσοστά σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου για την ευρύτερη περιοχή ανάπτυξης του έργου. Διαμορφώνεται περιοχή /βιώτοπος με αμμοθίνες, και χώροι περιπάτου στους ηφαιστειογενείς σχηματισμούς και δίπλα στα ρέματα.	0 Θετικές επιπτώσεις, με προστασία και ενίσχυση της αγροτικής γης, εμπλουτισμένη με νέες καλλιέργειες από την τοπική χλωρίδα, προστασία των ρεμάτων, με εμπλουτισμό της υφιστάμενης χλωρίδας με νέα φυτοκάλυψη & προστασία της πανίδας στους ελεύθερους-αδόμητους χώρους πρασίνου- βλάστησης, στο μεγαλύτερο ποσοστό της συνολικής έκτασης του ακινήτου, καθώς η κάλυψη περιορίζεται κάτω από το 20% της έκτασης του οικοπέδου (υλοποιημένη προτεινόμενη κάλυψη 14%), με την υπάρχουσα βλάστηση, η οποία θα ενισχυθεί με υψηλή και χαμηλή βλάστηση. Με τις επιλεγμένες φυτεύσεις αμπελώνων και πρασίνου, σκοπός είναι ο επισκέπτης να βλέπει και να οσμίζεται την μεσογειακή και θηραϊκή βιοποικιλότητα και να θαυμάζει το φυσικό κάλλος της περιοχής.	0 Θετικές επιπτώσεις, με την Κ4 δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης εποχικού και μόνιμου προσωπικού, ώστε να διατηρηθεί ο πληθυσμός στην περιοχή στο άμεσο μέλλον, σε όλη τη διάρκεια του έτους λόγω της επιβίωσης της τουριστικής περιόδου.	0 Θετικές επιπτώσεις, καθώς οι εγκαταστάσεις, θερμαινόμενες και αναζωογόνησης-ευεξίας που θα προσφέρονται μέσω της χρήσης ιαματικών λουτρών(spa),θα συμβάλλουν στην βελτίωση της σωματικής και ψυχικής ευεξίας, αλλά και στην αύξηση της επισκεψιμότητας με σκοπό την ανάρρωση και αυτοβελτίωση. Ο επισκέπτης, σε ένα αισθητικά όμορφο, με ήλιο κλίμα και υγιεινό περιβάλλον, φροντίζει την σωματική και ψυχική του υγεία, πάντα με τη χρήση ιαματικών φυσικών πόρων, υπό ιατρική παρακολούθηση, για προληπτικούς ή θεραπευτικούς λόγους, φυσικής αποκατάστασης ή ευεξίας με την εφαρμογή μορφών εξωτερικής ή εσωτερικής υδροθεραπείας ή πληροθεραπείας ή άλλων επιστημονικών αναγνωρισμένων μεθόδων. Επιπλέον, εντός του ακινήτου προτείνεται η χωροθέτηση Ιατρείου πρωτοβάθμιας φροντίδας και Φαρμακείου, με σκοπό η δυναμικότητα της περιθαλψής να αυξηθεί στην περιοχή μελέτης και επιμρόης σημαντικά, αφού δίνεται η δυνατότητα της χρήσης αυτών όχι μόνον των χρηστών, αλλά και των κατοίκων-επισκεπτών.
	Λύση 2 (2Β) :ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ)	-/0 Απροσδιόριστες ή αρνητικές επιπτώσεις άμεσα εξαρτώμενες από τον τρόπο ανάπτυξης της περιοχής μελλοντικά	-/0 Απροσδιόριστες ή αρνητικές επιπτώσεις άμεσα εξαρτώμενες από τον τρόπο ανάπτυξης της περιοχής μελλοντικά	-/0 Ουδέτερες/απροσδιόριστες ή αρνητικές επιπτώσεις με πιθανή την υποβάθμιση χωρίς την εφαρμογή ενιαίου σχεδιασμού ανάπτυξης της δόμησης	+	+/0 Θετικές ή ουδέτερες επιπτώσεις, ο τρόπος της χωρικής ανάπτυξης συντελεί στην όσο το δυνατό μικρή επιβάρυνση της υγείας
	Λύση 2 (2Γ) :ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ)	-/0 Απροσδιόριστες ή αρνητικές επιπτώσεις άμεσα εξαρτώμενες από τον τρόπο ανάπτυξης της περιοχής μελλοντικά	-/0 Απροσδιόριστες ή αρνητικές επιπτώσεις άμεσα εξαρτώμενες από τον τρόπο ανάπτυξης της περιοχής μελλοντικά	-/0 Ουδέτερες/απροσδιόριστες ή αρνητικές επιπτώσεις με πιθανή την υποβάθμιση χωρίς την εφαρμογή ενιαίου σχεδιασμού ανάπτυξης της δόμησης	+	+/0 Θετικές ή ουδέτερες επιπτώσεις, ο τρόπος της χωρικής ανάπτυξης συντελεί στην όσο το δυνατό μικρή επιβάρυνση της υγείας
	ΒΕΛΤΙΣΤΗ ΛΥΣΗ	2Α	2Α	2Α	2Α,2Β,2Γ	2Α

	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	Υλικά περιουσιακά στοιχεία / Τοπική Οικονομία	Χρήσεις γης (Χωροταξικός σχεδιασμός/ Πολεοδομική συμβατότητα)	Πολιτισμός /Πολιτιστική Κληρονομιά
	ΜΗΔΕΝΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ	-/0 Λύση θα προκαλέσει ουδέτερες/απροσδιόριστες ή αρνητικές επιπτώσεις καθώς δεν προβλέπεται στη τοπική κοινωνία αύξηση των θέσεων εργασίας και είναι προφανές ότι δεν αναμένεται με το συγκεκριμένο Σενάριο, θετικές επιπτώσεις στην οικονομία και την κοινωνία και, κατ' επ'ακόλουθο, δεν θα επέλθει κανένα δημόσιο όφελος.	0 Ουδέτερες επιπτώσεις, συνέχιση της υφιστάμενης κατάστασης στη περιοχή μελέτης	0 Ουδέτερες επιπτώσεις, συνέχιση της υφιστάμενης κατάστασης στη περιοχή μελέτης
	Λύση 1	+/-0 Θετικές επιπτώσεις, με δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, μείωση της ανεργίας & πιθανή επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.	-/0 Η λύση θα προκαλέσει ουδέτερες/απροσδιόριστες ή αρνητικές επιπτώσεις καθώς οι ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΔΙΑΣΠΑΡΤΕΣ στη περιοχή μελέτης, Επιπλέον η λύση εμφανίζει Αδυναμία-λόγω προβλημάτων πρόσβασης, ενσωμάτωσης και εξυπηρέτησης των βιοτεχνικών λειτουργιών του θέρετρου λόγω του ανάγλυφου του εδάφους.	+/-0 Θετικές επιπτώσεις είναι άμεσα σχετιζόμενες με τους στόχους του επενδυτή της προς πολεοδόμηση περιοχή
Σ Ε Ν Α Ρ Ι Α	Λύση 2 (2Α :ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ)	+ Θετικές με δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, μείωση της ανεργίας & επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, ενίσχυση και απορρόφηση της τοπικής αγροτικής παραγωγής, ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων σχετιζόμενων με την απορρόφηση της τοπικής αγροτικής παραγωγής. Μέσω της προτεινόμενης επένδυσης θα αναπτυχθούν, πέραν των συνήθων δραστηριοτήτων τουρισμού – αναψυχής και νέες καινοτόμες επιχειρηματικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, όπως η δημιουργία ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟΥ/ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟΥ με συγκρότημα γευσισγνωσίας , αλλά και ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΔΕΙΞΗΣ ΕΜΦΙΑΛΩΣΗΣ. Η προτεινόμενη επένδυση δεν την επηρεάζει καθώς οι τέσσερις υφιστάμενες κατοικίες θα ενταχθούν στο επιχειρηματικό σχέδιο με αλλαγή της χρήσης τους από κατοικία σε τουριστική επιπλωμένη κατοικία. Μέσω της προτεινόμενης επένδυσης δημιουργούνται αντισταθμιστικές δράσεις τόνωσης της τοπικής παραγωγής, ανάδειξης των τοπικών χαρακτηριστικών και προσέλκυσης συναλλάγματος που θα οδηγήσουν πιθανότατα στην ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων και επενδύσεων.	+ Θετικές επιπτώσεις, λόγω της απόλυτης συμβατότητας με τα διατάξεις του ισχύοντος Θεσμικού πλαισίου. Το επιλεχθέν σενάριο/ΛΥΣΗ 2 (ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ 1) εναρμονίζεται πλήρως με τις αναπτυξιακές επιλογές τόσο για την ευρύτερη περιοχή μελέτης όσο και για το νησί της Σαντορίνης.Ο προτεινόμενος χωρικός σχεδιασμός είναι πλήρως συμβατό με τους στόχους του ΠΠΧΣΑΑ Νοτίου Αιγαίου για την κατηγορία στην οποία εντάσσεται η περιοχή μελέτης. Επίσης είναι συμβατή με τους όρους της ισχύουσας ΖΟΕ Σαντορίνης.	+ Θετικές επιπτώσεις, ανάδειξη & σεβασμός στο πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής χωροθέτησης της επένδυσης και της Σαντορίνης γενικότερα με τη δημιουργία ενός «χωρικού τουριστικού προτύπου», εστιάζοντας με απόλυτο σεβασμό στον τοπικό τρόπο ζωής, στην κάλυψη ψυχαγωγικών, πολιτιστικών και θρησκευτικών αναγκών (με έμφαση στη πολυσυμμετοχικότητα κατοίκων και επισκεπτών από την ευρύτερη περιοχή. Δεδομένου ότι στην Ελλάδα ο τουρισμός είναι στενά συνδεδεμένος με την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου, η προσέλκυση και ποιολογική εξυπηρέτηση τουριστών στο νησί της Σαντορίνης που θα σχετίζεται με τουριστικό θέρετρο σε συνδυασμό με τον προτεινόμενο χώρο γευσισγνωσίας και τις αμπελοκαλλιέργειες θα έχει έμμεση θετική επίπτωση και στην πολιτιστική κληρονομιά (επισκεψιμότητα παραδοσιακών οινόποιείων και κάναβων, μουσείων - πολιτιστικών χώρων κλπ).
	Λύση 2 (2Β :ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ)	+/-0 Θετικές επιπτώσεις, με δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, μείωση της ανεργίας & πιθανή επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.	+ Θετικές επιπτώσεις, λόγω της συμβατότητας με τα ισχύοντα βάσει του Θεσμικού πλαισίου. Ο προτεινόμενος χωρικός σχεδιασμός επιχειρεί να ισορροπήσει τις αλλαγές που θα προκύψουν στην περιοχή λόγω της μεγάλης κλίμακας ανάπτυξης, μέσω της ελεγχόμενης πυκνότητας και μέσω της εφαρμογής μέτρων για την ήπια ανάπτυξη τμημάτων της έκτασης.	+/-0 Θετικές επιπτώσεις είναι άμεσα σχετιζόμενες με τους στόχους του επενδυτή της προς πολεοδόμηση περιοχή
	Λύση 2 (2Γ :ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ)	+/-0 Θετικές επιπτώσεις, με δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, μείωση της ανεργίας & πιθανή επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.	+ Θετικές επιπτώσεις, λόγω της συμβατότητας με τα ισχύοντα βάσει του Θεσμικού πλαισίου. Ο προτεινόμενος χωρικός σχεδιασμός επιχειρεί να ισορροπήσει τις αλλαγές που θα προκύψουν στην περιοχή λόγω της μεγάλης κλίμακας ανάπτυξης, μέσω της ελεγχόμενης πυκνότητας και μέσω της εφαρμογής μέτρων για την ήπια ανάπτυξη τμημάτων της έκτασης	+/-0 Θετικές επιπτώσεις είναι άμεσα σχετιζόμενες με τους στόχους του επενδυτή της προς πολεοδόμηση περιοχή
	ΒΕΛΤΙΣΤΗ ΛΥΣΗ	2Α	2 Α,2 Β,2 Γ	2Α

ΣΥΝΟΨΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Σύμφωνα με τον ανωτέρω, κάθε εναλλακτική λύση / δυνατότητα , έχει βαθμολογηθεί ως προς τις επιπτώσεις που θα προκαλέσει στα κριτήρια των περιβαλλοντικών στόχων που έχουν τεθεί, τα οποία και παρουσιάζονται συγκεντρωτικά, ως το ενδεικτικό κείμενο που ακολουθεί. Η αναλυτικότερη αξιολόγηση της επικρατέστερης λύσης 2Α, έχει παρουσιαστεί παραπάνω.

-Ως προς τα ΥΔΑΤΑ, υπερτερεί η ΛΥΣΗ 2Α έναντι των ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ. Στις Λύσεις 2Β, και 2Γ παρότι παρατηρούνται θετικές επιπτώσεις ως προς τη διαχείριση των υδατικών πόρων βάσει σχεδιασμού (αυτονομία), τακτικού ελέγχου δικτύων διανομής, ποιότητας και ποσότητας χρήσης, επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων, συλλογή όμβριων προς χρήση, όμως η απαίτηση σε κατανάλωση υδατινών υδατικών πόρων, είναι μεγαλύτερη, καθότι η επένδυση είναι ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ κλίμακας σε σχέση με την Λύση 2Α (219/240 κλίνες). ΜΕΙΩΜΕΝΗ είναι δε η εξασφάλιση της προστασίας των υδατοθεμάτων λόγω μη νομικής ρητής θετικής πρόβλεψης για την οριοθέτηση τους.

-Ως προς την Ενέργεια, υπερτερεί η ΛΥΣΗ 2Α έναντι των ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ. Ειδικά στη Λύση 1, είναι απροσδιόριστες ή αρνητικές οι επιπτώσεις άμεσα εξαρτώμενες από τον τρόπο ανάπτυξης της περιοχής μελλοντικά. Απαίτηση άλλωστε εμφανίζεται σε αυξημένες ποσότητες ενέργειας λόγω της μεγαλύτερης κλίμακας επένδυσης και διάσπαρτης χωροθέτησης των κοινοχρήστων σε σχέση με τη Λύση 2 (ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ 2Α, 2Β, 2Γ).

-Ως προς το Έδαφος, υπερτερεί η ΛΥΣΗ 2Α έναντι των ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ. Ειδικά στη Λύση 2Γ, κρίνονται Θετικές ή ουδέτερες οι επιπτώσεις, που αφορούν την προστασία και διατήρηση της ποιότητας των εδαφών ως αποτέλεσμα του σωστού σχεδιασμού, και όσο αφορούν την κατάληψη περισσότερων εδαφικών εκτάσεων λόγω μεγέθους επένδυσης σε σχέση με τη Λύση 1 και ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ 2Α και 2Β.

-Ως προς την Ατμόσφαιρα και το Κλίμα, υπερτερεί η ΛΥΣΗ 2Α έναντι των ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ, Στη Λύση 1, κρίνονται απροσδιόριστες ή αρνητικές οι επιπτώσεις με πιθανή την υποβάθμιση κυρίως λόγω της χωρίς ενιαίο σχεδιασμό ανάπτυξης. Η προβλεπόμενη είσοδος στο θέρετρο μέσω υφιστάμενου χωματόδρομου μπορεί να προκαλέσει αυξημένη έκλυση σκόνης από τα τροχοφόρα. Ως προς δε τις Λύσεις 2Β, 2Γ κρίνονται επίσης ως απροσδιόριστες ή αρνητικές επιπτώσεις με πιθανή την υποβάθμιση κυρίως λόγω της χωρίς ενιαίο σχεδιασμό ανάπτυξης.

-Ως προς το Ακουστικό Περιβάλλον, προκρίνεται η ΛΥΣΗ 2Α έναντι των ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ, χωρίς να υπερτερεί καθώς κρίνεται πως για να επιτευχθούν οι υπολογιζόμενες Θετικές ή ουδέτερες επιπτώσεις, προϋποθέτει έναν βέλτιστο τρόπο χωρικής ανάπτυξης, τόσο στη φάση της κατασκευής του έργου αλλά και στη φάση λειτουργίας, που θα συνεισφέρει και θα συντελεί στην όσο το δυνατό μικρότερη επιβάρυνση του ακουστικού περιβάλλοντος.

-Ως προς το Τοπίο-Αιγιαλό και Παραλία, υπερτερεί η ΛΥΣΗ 2Α έναντι των ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ. Ειδικά στη Λύση 1, κρίνονται ιδιαιτέρως αρνητικές οι επιπτώσεις με πιθανή την υποβάθμιση του τοπίου κυρίως λόγω της υπέρμετρης δόμησης κοντά σε ηφαιστειογενή πρηνή χωρίς

επαρκή γεωλογική τεκμηρίωση, αλλά και στην μη επαρκώς τεκμηριωμένη έκθεση για φιλοπεριβαλλοντικό σχεδιασμό και προστασία της ακτής.

-Ως προς τη Βιοποικιλότητα - Χλωρίδα και Πανίδα, προκρίνεται η ΛΥΣΗ 2Α έναντι των ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ, καθώς στα υπόλοιπα Σενάρια, οι προτάσεις κρίνονται ως Ουδέτερες/απροσδιόριστες ή αρνητικές επιπτώσεις με πιθανή την υποβάθμιση χωρίς την εφαρμογή ενιαίου σχεδιασμού ανάπτυξης της δόμησης.

-Ως προς τον Πληθυσμό, όλες οι λύσεις ακολουθούν το Κριτήριο, όμως υπερτερεί η ΛΥΣΗ 2Α έναντι των ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ. Θετικές κρίνονται οι επιπτώσεις, καθώς υπολογίζεται ότι θα δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας στην περιοχή και στην ευρύτερη ζώνη επιρροής, με άμεσο αποτέλεσμα τη διατήρηση του πληθυσμού στην περιοχή.

-Ως προς την Ανθρώπινη Υγεία, προκρίνεται η ΛΥΣΗ 2Α έναντι των ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ. Κρίνονται Θετικές οι επιπτώσεις, καθότι οι εγκαταστάσεις θερμαλισμού και αναζωογόνησης-ευεξίας που θα προσφέρονται μέσω της χρήσης ιαματικών λουτρών(spa),θα συμβάλλουν στην βελτίωση της σωματικής και ψυχικής ευεξίας, αλλά και στην αύξηση της επισκεψιμότητας με σκοπό την ανάρρωση και αυτοβελτίωση. Ο επισκέπτης, σε ένα αισθητικά όμορφο, με ήπιο κλίμα και υγιεινό περιβάλλον, φροντίζει την σωματική και ψυχική του υγεία, πάντα με τη χρήση ιαματικών φυσικών πόρων, υπό ιατρική παρακολούθηση, για προληπτικούς ή θεραπευτικούς λόγους, φυσικής αποκατάστασης ή ευεξίας με την εφαρμογή μορφών εξωτερικής ή εσωτερικής υδροθεραπείας ή πηλοθεραπείας ή άλλων επιστημονικώς αναγνωρισμένων μεθόδων. Επιπλέον, εντός του ακινήτου προτείνεται η χωροθέτηση Ιατρείου πρωτοβάθμιας φροντίδας και Φαρμακείου, με σκοπό η δυναμικότητα της περίθαλψης να αυξηθεί στην περιοχή μελέτης και επιρροής σημαντικά, αφού δίνεται η δυνατότητα της χρήσης αυτών όχι μόνον των χρηστών, αλλά και των κατοίκων-επισκεπτών.

-Ως προς τα Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία/ Τοπική Οικονομία, προκρίνεται η ΛΥΣΗ 2Α έναντι των ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ . Κρίνονται ως Θετικές οι επιπτώσεις, καθώς σχεδιάζεται ολοκληρωμένη πρόταση για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, μείωση της ανεργίας & επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, αλλά και ενίσχυση και απορρόφηση της τοπικής αγροτικής παραγωγής, ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων σχετιζόμενων με την απορρόφηση της τοπικής αγροτικής παραγωγής. Μέσω της προτεινόμενης επένδυσης θα αναπτυχθούν, πέραν των συνήθων δραστηριοτήτων τουρισμού – αναψυχής και νέες καινοτόμες επιχειρηματικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, όπως η δημιουργία ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟΥ/ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟΥ με συγκρότημα γευσιγνωσίας , αλλά και ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΔΕΙΞΗΣ ΕΜΦΙΑΛΩΣΗΣ. Η προτεινόμενη επένδυση δεν την επηρεάζει καθώς οι τέσσερις υφιστάμενες κατοικίες θα ενταχθούν στο επιχειρηματικό σχέδιο με αλλαγή της χρήσης τους από κατοικία σε τουριστική επιπλωμένη κατοικία. Μέσω της προτεινόμενης επένδυσης δημιουργούνται αντισταθμιστικές δράσεις τόνωσης της τοπικής παραγωγής, ανάδειξης των τοπικών χαρακτηριστικών και προσέλκυσης συναλλάγματος που θα οδηγήσουν πιθανότατα στην ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων και επενδύσεων.

-Ως προς τις Χρήσεις Γης/Συμβατότητα με Πολεοδομικό Σχεδιασμό, οι Λύσεις 2 Α, 2Β, 2Γ ακολουθούν το Κριτήριο, όμως υπερτερεί η ΛΥΣΗ 2 Α έναντι των ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ. Αντιθέτως, η

Λύση 1, κρίνεται ότι θα προκαλέσει ουδέτερες/απροσδιόριστες ή αρνητικές επιπτώσεις καθώς οι ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΔΙΑΣΠΑΡΤΕΣ στη περιοχή μελέτης. Επιπλέον η λύση εμφανίζει Αδυναμία-λόγω προβλημάτων πρόσβασης, ενσωμάτωσης και εξυπηρέτησης των βιοτεχνικών λειτουργιών του θέρετρου λόγω του ανάγλυφου του εδάφους.

-Ως προς τον Πολιτισμό, όλες οι λύσεις ακολουθούν το Κριτήριο, όμως υπερτερεί η ΛΥΣΗ 2Α έναντι των ΥΠΟΛΟΪΠΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ. Κρίνονται ως Θετικές οι επιπτώσεις, καθώς προωθείται με την συγκεκριμένη Λύση 2Α, η ανάδειξη και ο σεβασμός στο πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής χωροθέτησης της επένδυσης και της Σαντορίνης γενικότερα με τη δημιουργία ενός «χωρικού τουριστικού προτύπου», που εστιάζει με απόλυτο σεβασμό στον τοπικό τρόπο ζωής, στην κάλυψη ψυχαγωγικών, πολιτιστικών και θρησκευτικών αναγκών)με έμφαση στη πολυσυμμετοχικότητα κατοίκων και επισκεπτών από την ευρύτερη περιοχή. Δεδομένου ότι στην Ελλάδα ο τουρισμός είναι στενά συνδεδεμένος με την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου, η προσέλκυση και ποιοτική εξυπηρέτηση τουριστών στο νησί της Σαντορίνης που θα σχετίζεται με τουριστικό θέρετρο σε συνδυασμό με τον προτεινόμενο χώρο γευσιγνωσίας και τις αμπελοκαλλιέργειες θα έχει έμμεση θετική επίπτωση και στην πολιτιστική κληρονομιά (επισκεψιμότητα παραδοσιακών οινοποιείων και καννάβων, μουσείων - πολιτιστικών χώρων κλπ.).

Συμπερασματικά, βάσει των ανωτέρω επεξηγηματικών αναλύσεων και των στοιχείων του ΠΙΝΑΚΑ, προκρίνεται η ΛΥΣΗ 2Α έναντι των ΥΠΟΛΟΪΠΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ.

E.4.6 Συνοπτική Αιτιολόγηση Επιλεγείας Λύσης

Μεταξύ των Εναλλακτικών Σεναρίων/Λύσεων που εξετάστηκαν, επιλέγεται η **Λύση 2Α (Ξενοδοχείο 5* με τουριστικές κατοικίες και επαύλεις δυναμικότητας 166 κλινών με πρότυπο κέντρο θερμαλισμού και SPA, πολυχώρους εκδηλώσεων και συνεδρίων, επισκέψιμες πρότυπες αμπελοκαλλιέργειες, μονάδες επίδειξης παραγωγής τυποποίησης και συσκευασίας τοπικών αγροτικών προϊόντων (κρασί, λάδι).**

Η ΛΥΣΗ 2Α έχει σκοπό την επίτευξη ενός σύγχρονου χωρικού σχεδιασμού εντός του ακινήτου και μέσα στα πλαίσια των υφιστάμενων κατευθύνσεων και ρυθμίσεων του ισχύοντος χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, ενώ προσβλέπει στην εξασφάλιση εξασφαλίζει ικανών συνθηκών για τη βιώσιμη ανάπτυξη της χρήσης και ανάπτυξης του δίπολου «τουρισμού -αναψυχής» με αναφορά την ανάπτυξη της παραθεριστικής και τουριστικής χρήσης, διατηρώντας τις μικρότερες για το φυσικό περιβάλλον επιπτώσεις.

Η συγκεκριμένη λύση αποτελεί βελτιωμένη χωρική οργάνωση σε σχέση με την υφιστάμενη ζώνη επιρροής και την ευρύτερη περιοχή του ακινήτου καθότι εκπληρώνει βασικούς στόχους που αφορούν:

- το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον,
- το οικιστικό περιβάλλον,
- τους επισκέπτες- τουρίστες και
- τους κατοίκους της άμεση επιρροής και της,

καθώς προβάλλει την ιδιαιτερότητά της, ενισχύσει την ελκυστικότητά της ως τόπο τουρισμού αναψυχής, ενώ αναβαθμίζει το αισθητικό, περιβαλλοντικό και πολιτιστικό αποτύπωμα της περιοχής και συμβάλλει στην θετική εικόνα της Σαντορίνης προς τον ευρύτερο χώρο.

Η Επένδυση Santorini Valvis Volcanic Spa (SVVS) στην περιοχή της Βλυχάδας Σαντορίνης αφορά την δημιουργία ενός ήπιου υποδοχέα εναλλακτικού τουρισμού με ξενοδοχείο 5 δυναμικότητας 166 κλινών σε έκταση 112 στρεμμάτων με Θερμαλιστικό κέντρο (SPA) (καθώς έχει βρεθεί από γεώτρηση εντός του οικοπέδου ιαματικό νερό) και θαλασσοθεραπεία. Η τουριστική επένδυση θα αναπτύσσει τον τουρισμό Υγείας και Ευεξίας, θα προωθή τα τοπικά προϊόντα με κατασκευή κατάλληλων χώρων τυποποίησης και εκθετηρίων τοπικών προϊόντων, θα αναδείξει και θα προβάλλει τα φυσικά χαρακτηριστικά της έκτασης με δημιουργία μονοπατιών και ζωνών απολύτου προστασίας των γεωλογικών σχηματισμών της ακτής και των υδατορεμάτων στις επιμέρους περιοχές που αυτές εμφανίζονται, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία και το θεσμικό πλαίσιο.*

Η επένδυση που εγκρίθηκε από την ΔΕΣΕ (ΦΕΚ 3201/Β/15-5-2023) με Κοινή Απόφαση Υπουργών, μεταξύ των οποίων και ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, είναι απολύτως συμβατή με τον υπερκείμενο χωροταξικό σχεδιασμό αλλά και την περιβαλλοντική νομοθεσία, έχει αειφόρο και βιώσιμο χαρακτήρα, σέβεται προστατεύει και αναδεικνύει το περιβάλλον, χωρίς να δημιουργεί πρόβλημα στην φέρουσα ικανότητα της περιοχής και του νησιού.

Ο σχεδιασμός του Επενδυτικού Σχεδίου ακολουθεί την φιλοσοφία της μη διατάραξης της φυσιογνωμίας του νησιού και της ίδιας της περιοχής επένδυσης.

Από τα παραπάνω περιγραφόμενα σενάρια χωρικής ανάπτυξης, προκρίνεται για περαιτέρω επεξεργασία η **Εναλλακτική Λύση 2Α**, ως εναλλακτική λύσης ήπιας έντασης χρήσεων τουρισμού και ως η βέλτιστη σχέση μεταξύ χωροταξικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής προοπτικής του χώρου και της ευρύτερης περιοχής καθώς:

- ⇒ **Εναρμονίζεται πλήρως με τις αναπτυξιακές επιλογές τόσο για την ευρύτερη περιοχή μελέτης όσο και για το νησί της Σαντορίνης.**
- ⇒ **Εναρμονίζεται πλήρως με τον υφιστάμενο σε ισχύ υπερκείμενο και τοπικό χωροταξικό-πολεοδομικό σχεδιασμό** (Χωροταξικό Τουρισμού, Περιφερειακό χωροταξικό Πλαίσιο Ν Αιγαίου, ΖΟΕ Σαντορίνης) **και περιβαλλοντικό Σχεδιασμό** (Ειδική περιβαλλοντική μελέτη Περιφέρειας Ν Αιγαίου) **και δεν δημιουργεί πρόβλημα φέρουσας ικανότητας**, καθώς είναι μικρού πληθυσμιακού μεγέθους (απευθύνεται σε λίγους και εκλεκτούς πελάτες) και **υλοποιείται σε μια περιοχή (ΔΕ Μεγαλοχωρίου) που δεν υπάρχει τουριστική και οικιστική ανάπτυξη.**
- ⇒ Μπορεί να προσδώσει στο ακίνητο μια βιώσιμη προοπτική, ενισχύοντάς το με νέες χρήσεις, κατά κύριο λόγο τουρισμού και αναψυχής αλλά και πλαισιώνοντάς το με ζώνες πρασίνου και κοινοχρήστων χώρων. Οι προτεινόμενες αυτές χρήσεις είναι επιθυμητό να συνδεθούν λειτουργικά με την ευρύτερη περιοχή του ακινήτου.

- ⇒ Προωθεί τις άλλες εναλλακτικές μορφές τουρισμού (**τουρισμό φύσης, περιπατητικό τουρισμό, γαστριμαργικό, οινοτουρισμό, κ.λπ.**)
- ⇒ **Αξιοποιεί το ιαματικό νερό** που έχει βρεθεί με γεώτρηση εντός του οικοπέδου, **προωθώντας τον εναλλακτικό τουρισμό Υγείας και ευεξίας**
- ⇒ Θα φέρει προστιθέμενη αξία στην Σαντορίνη και **ποιοτικό τουρισμό όλο τον χρόνο.**
- ⇒ **Χαρακτηρίζεται ως μια ήπια παρέμβαση**, καθώς επιφέρει αλλαγές στην περιοχή κυρίως με την αστικοποίηση του εν λόγω χώρου, αλλά παράλληλα λαμβάνονται μέτρα για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και την εξισορρόπηση των συνεπειών, εξασφαλίζονται μικρά ποσοστά δόμησης, αλλά και μεγάλα ποσοστά σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου για την ευρύτερη περιοχή ανάπτυξης του έργου.
- ⇒ **Περιβαλλοντικά, αποτελεί τη βέλτιστη επιλογή** γιατί **αξιοποιεί τις ΑΠΕ (Γεωθερμία , ηλιακή ενέργεια, κ.λπ.)** και έχει βιοκλιματικό σχεδιασμό οικολογικό και φιλοπεριβαλλοντικό χαρακτήρα ελαχιστοποιώντας το ενεργειακό της αποτύπωμα **και έχει ελάχιστη περιβαλλοντική επέμβαση**, καθώς πρόκειται για τουριστικές υποδομές και SPA σε κτήρια υπόσκαφα, μονώροφα ή διώροφα απόλυτα προσαρμοσμένα στο περιβάλλον χώρο και η όποια παρέμβαση θα γίνει με προϋπόθεση την προστασία και ανάδειξη του φυσικού κάλλους. Στη λύση αυτή αξιοποιείται το ηφαιστειογενές ανάγλυφο και καθορίζεται κατάλληλα περιοχή προστασίας και ανάδειξης με την έγκριση της αρμόδιας υπηρεσίας του ΥΠΕΝ, ώστε να προστατευθεί και να αναδειχθεί το φυσικό τοπίο της περιοχής και να καταστεί επισκέψιμο από τους τουρίστες και τους λοιπούς επισκέπτες.

Συμπερασματικά,

Για να επιτευχθεί η βιώσιμη ανάπτυξη του ακινήτου μέσω της πολεοδομικής ωρίμανσης και αναλογιζομένων των οικονομικών τρεχουσών συνθηκών στη χώρα καθώς και στο νησί της Σαντορίνης, η προτεινόμενη επένδυση μπορεί να βαδίσει ενεργά, μεθοδικά και με την δυνατότητα εκτέλεσης των εργασιών στα πλαίσια χρονοδιαγραμμάτων Έργου (φάσεις κατασκευής), με **ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΝΟΣ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΟΥ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ.**

ΣΤ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Στο παρόν κεφάλαιο της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.), καταγράφεται, αναλύεται και αξιολογείται η υφιστάμενη κατάσταση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος στην περιοχή μελέτης, καθώς και στην ευρύτερη περιοχή που επηρεάζεται από το προτεινόμενο Σχέδιο. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΥΑ 107017/2006, όπως έχει τροποποιηθεί με την Υ.Α. οικ. 40238/2017 και παραμένει σε ισχύ.

Η περιγραφή της παρούσας περιβαλλοντικής κατάστασης βασίζεται σε διαθέσιμα δεδομένα που προέρχονται από διάφορες πηγές, όπως βιβλιογραφικά στοιχεία, εγκεκριμένες μελέτες που έχουν εκπονηθεί για την περιοχή, εξειδικευμένες μελέτες που συντάχθηκαν ειδικά για τις ανάγκες του Σχεδίου, καθώς και επιτόπιες παρατηρήσεις που πραγματοποιήθηκαν από την Ομάδα Μελέτης στο πεδίο.

ΣΤ.1 Ατμοσφαιρικό περιβάλλον – Ποιότητα αέρα

ΣΤ.1.1 Γενικά στοιχεία

Οι εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων, όπως το διοξείδιο του θείου (SO_2), τα αιωρούμενα σωματίδια (TSP), τα οξειδία του αζώτου (NO_x) και άλλες ρυπογόνες ουσίες, συμβάλλουν στην επιδείνωση της ποιότητας του αέρα. Στις αστικές περιοχές, η συγκέντρωση αυτών των ρύπων είναι υψηλότερη λόγω του μεγάλου αριθμού πηγών εκπομπής, του χαμηλού ύψους διάχυσης και άλλων παραγόντων που περιορίζουν τη διασπορά τους.

Η ατμοσφαιρική ρύπανση έχει αποδεδειγμένα αρνητικές επιπτώσεις τόσο στο περιβάλλον όσο και στην ανθρώπινη υγεία. Η ανάγκη για βελτίωση της ποιότητας του αέρα έχει αναγνωριστεί διεθνώς εδώ και δεκαετίες, οδηγώντας στην υιοθέτηση πολιτικών και νομοθετικών παρεμβάσεων σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θεσπίσει μια σειρά από πρότυπα για τον έλεγχο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, την αντιμετώπιση του στρατοσφαιρικού όζοντος και τη μείωση των εκπομπών που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου.

Βασικά Ευρωπαϊκά Νομοθετικά Πλαίσια για την Ατμοσφαιρική Ρύπανση

1. Οδηγία 2008/50/EK – Αφορά την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και επιδιώκει τη διασφάλιση καθαρότερου αέρα στην Ευρώπη.
 - Ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με την Υ.Α. Η.Π. 14122/549/Ε.103/2011 (ΦΕΚ 488/Β/2011).
2. Οδηγία 2004/107/EK – Ρυθμίζει τις συγκεντρώσεις βαρέων μετάλλων και πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων στον ατμοσφαιρικό αέρα.
 - Ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με την Υ.Α. Η.Π. 22306/1075/Ε103/2007 (ΦΕΚ 920/Β/2007).

3. Οδηγία 2001/81/EK – Καθορίζει εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών για συγκεκριμένους ατμοσφαιρικούς ρύπους, όπως το SO₂, τα NO_x, οι πτητικές οργανικές ενώσεις (VOC) και η αμμωνία (NH₃).
 - Ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με την Υ.Α. Η.Π. 29459/1510/2005 (ΦΕΚ 992/Β/2005), η οποία έχει τροποποιηθεί από:
 - ο Υ.Α. Η.Π. 14849/853/Ε103/2008 (ΦΕΚ 645/Β/2008)
 - ο Υ.Α. 38030/2127/Ε103/2008 (ΦΕΚ 1901/Β/2008)
 - ο Υ.Α. Η.Π. 44105/1398/Ε.103/2013 (ΦΕΚ 1890/Β/2013)
4. Η Οδηγία 2001/81/EK στοχεύει στη μείωση των εκπομπών που συντελούν στην όξινη βροχή, τον ευτροφισμό και τον σχηματισμό όζοντος στο επίπεδο της τροπόσφαιρας, προστατεύοντας έτσι τόσο το περιβάλλον όσο και τη δημόσια υγεία.

Η συμμόρφωση με τα παραπάνω νομοθετικά πλαίσια είναι ζωτικής σημασίας για τη διαχείριση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα, μέσα από στοχευμένες πολιτικές και δράσεις που εστιάζουν στη μείωση των εκπομπών και την παρακολούθηση της ρύπανσης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, τα βασικά νομοθετήματα που διέπουν την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα είναι:

1. η Οδηγία 2008/50/EK «για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη» και
2. η Οδηγία 2004/107/EK «σχετικά με το αρσενικό, το κάδμιο, τον υδράργυρο, το νικέλιο και τους πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες στον ατμοσφαιρικό αέρα»

Η Οδηγία 2008/50/EK ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με την Υ.Α. Η.Π. 14122/549/Ε.103/2011 (ΦΕΚ 488/Β/2011) «Μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2008/50/EK»

Επίσης, η Οδηγία 2004/107/EK ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με την Υ.Α.

3. Η.Π. 22306/1075/Ε103/2007 (ΦΕΚ 920/Β/2007) «Καθορισμός τιμών – στόχων και ορίων εκτίμησης των συγκεντρώσεων του αρσενικού, του καδμίου, του υδραργύρου, του νικελίου και των πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων στον ατμοσφαιρικό αέρα, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2004/107/EK».

Συμπληρωματικά, με την Οδηγία 2001/81/EK «σχετικά με εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών για ορισμένους ατμοσφαιρικούς ρύπους» όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2006/105/EK και τον Κανονισμό 219/2009, θεσπίστηκαν εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών για τους ρύπους που προκαλούν οξίνιση και ευτροφισμό, καθώς και για τις πρόδρομες του όζοντος ουσίες, με στόχο τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας απέναντι στις βλαβερές επιπτώσεις των

τύπων αυτών. Η Οδηγία 2001/81/ΕΚ καλύπτει τις εκπομπές, εντός της επικράτειας των κρατών μελών και των αποκλειστικών οικονομικών ζωνών τους, τεσσάρων τύπων από ανθρωπογενείς πηγές:

- εκπομπές σε διοξείδιο του θείου (SO₂),
 - εκπομπές σε οξείδια του αζώτου (NO_x),
 - εκπομπές σε πτητικές οργανικές ενώσεις (VOC) και
 - εκπομπές σε αμμωνία (NH₃). Η Οδηγία 2001/81/ΕΚ ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με την Υ.Α.
4. Η.Π. 29459/1510/2005 (ΦΕΚ 992/Β/2005) «Καθορισμός εθνικών ανώτατων ορίων εκπομπών για ορισμένους ατμοσφαιρικούς τύπους σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/81/ΕΚ», η οποία εν συνεχεία τροποποιήθηκε από τις: Α.Υ.Α. Η.Π. 14849/853/Ε103/2008, (ΦΕΚ 645/Β/2008) «Τροποποίηση των υπ' αριθμ. 33318/3028/1998 κοινών υπουργικών αποφάσεων (1289/Β) και υπ' αριθμ. 29459/1510/2005 κοινών υπουργικών αποφάσεων (992/Β), σε συμμόρφωση με διατάξεις της οδηγίας 2006/105 του Συμβουλίου της 20ης Νοεμβρίου 2006 της Ευρωπαϊκής Ένωσης» Α.Υ.Α. 38030/2127/Ε103/2008, (ΦΕΚ 1901/Β/2008) «Έγκριση Εθνικού Προγράμματος Μείωσης των Εκπομπών στην ατμόσφαιρα, ορισμένων τύπων, σύμφωνα με το άρθρο 7 της υπ αριθμ. 29459/1510/2005, όπως ισχύει» Α.Υ.Α.
5. Η.Π. 44105/1398/Ε.103/2013, (ΦΕΚ 1890Β/2013) «Τροποποίηση της αριθ. 29459/1510/2005 ΚΥΑ «Καθορισμός εθνικών ανωτάτων ορίων εκπομπών για ορισμένους ατμοσφαιρικούς τύπους...» (992/Β) και (1131/Β), όπως τροποποιήθηκε με την αριθ. 14849/853/2008 ΚΥΑ (645/Β) και της αριθ. 33318/3028/1998 ΚΥΑ «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» (Β'1289), όπως τροποποιήθηκε με την αριθ. 14849/853/2008 ΚΥΑ (645/Β), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2013/17/ΕΕ».

ΣΤ.1.2 Ποιότητα της ατμόσφαιρας στην ευρύτερη περιοχή μελέτης/Αξιολόγηση της υφιστάμενης ποιότητας του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος

Όσον αφορά τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής του εξεταζόμενου Σχεδίου, σημειώνεται ότι οι πηγές ατμοσφαιρικής ρύπανσης σχετίζονται με τις επιμέρους ανθρωπογενείς δραστηριότητες, όπως αυτές αναλυτικά παρουσιάζονται ακολούθως

Η λειτουργία των συστημάτων θέρμανσης που υπάρχουν στους οικισμούς της περιοχής, αποτελεί μια πηγή ατμοσφαιρικής ρύπανσης με εποχικό όμως χαρακτήρα. Η ευρύτερη περιοχή μελέτης δεν έχει έντονα αστικό χαρακτήρα και το κλίμα της περιοχής δεν απαιτεί την λειτουργία συστημάτων θέρμανσης για μεγάλη χρονική περίοδο. Αποτέλεσμα αυτού είναι ότι το εκπεμπόμενο ρυπαντικό φορτίο από τις εγκαταστάσεις θέρμανσης των οικισμών της περιοχής δεν είναι σημαντικό και, ως εκ τούτου, δε δύνανται να επηρεαστούν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος

Η επιβάρυνση της ατμόσφαιρας από τις καλλιεργητικές δραστηριότητες στην περιοχή μελέτης συνοψίζονται σε ψεκασμούς καλλιεργειών και καύση φυτικών υπολειμμάτων των καλλιεργειών

Ο έντονος κυκλοφοριακός φόρτος στους οδικούς άξονες εντοπίζεται κυρίως εντός των τουριστικών περιοχών κατά τους καλοκαιρινούς μήνες και, ειδικότερα, περιξ του λιμένα και του διεθνούς αερολιμένα Σαντορίνης . Αντίθετα, πέριξ της περιοχής ανάπτυξης του ΕΣΧΑΣΕ δεν παρατηρούνται φαινόμενα επιβάρυνσης της ατμόσφαιρας από την οδική κυκλοφορία.

Στο λιμάνι από τα πλοία και τα κρουαζιερόπλοια εκπέμπονται σημαντικές ποσότητες ρύπων, οι οποίες ενδέχεται να δημιουργήσουν τοπικό πρόβλημα, ορισμένες τουλάχιστον ώρες αιχμής Το λιμάνι όμως βρίσκεται σε μακρινή απόσταση (11 χλμ) από την επένδυση και δεν αναμένεται να δημιουργήσει επιπτώσεις στην ατμόσφαιρα της περιοχής του έργου

Στο Αεροδρόμιο ειδικά κατά τις φάσεις προσγείωσης και απογείωσης εκπέμπονται σημαντικές ποσότητες ρύπων, οι οποίες ενδέχεται να δημιουργήσουν τοπικό πρόβλημα, ορισμένες τουλάχιστον ώρες αιχμής του αεροδρομίου Σύμφωνα με την ΑΕΠΟ του αεροδρομίου Σαντορίνης οι συγκεντρώσεις αερίων ρύπων που εξετάστηκαν στο πλαίσιο της ΜΠΕ είναι χαμηλές και ακόμα και στις θέσεις των μεγίστων τιμών τους είναι αρκετές φορές μικρότερες από τα όρια ασφαλείας του Π.Ο.Υ., τις Οδηγίες της Ε.Ε. και την εθνική νομοθεσία. Το αεροδρόμιο όμως βρίσκεται σε μακρινή απόσταση (12 χλμ) από την επένδυση και δεν αναμένεται να δημιουργήσει επιπτώσεις στην ατμόσφαιρα της περιοχής του έργου

Σύμφωνα με τις μετρήσεις του περασμένου έτους 2024, από το **Εθνικό Μετεωρολογικό Σταθμό Σαντορίνης** (Πηγή: <https://penteli.meteo.gr/stations/santorini/NOAAPRYR.TXT>), οι ετήσιοι δείκτες της ατμόσφαιρας εμφανίζονται στον παρακάτω Πίνακα.

ANNUAL CLIMATOLOGICAL SUMMARY for 2024

National Observatory of Athens

Institute of Environmental Research and Sustainable Development, meteo.gr

Station Name: Santorini

Latitude: 36.40000 N

Longitude: 25.40000 E

Elevation: 183m

Date/Time in: LOCAL TIME

Mean	Mean	Abs	Abs		Max	Mean	Abs			
Mean	High	Low	High	Low	Acum	Daily	Wind	High	Dom	
Year	Month	Temp	Temp	Temp	Temp	Day	Temp	Day	Rain	Rain
Speed	Day	Dir							Day	Speed

2024-01	12.8	14.6	11.2	19.4	06	5.1	30	44.8	11.0	09	15.2	83.7	04	N
2024-02	13.8	16.0	12.0	20.1	24	9.1	01	23.0	11.0	26	11.6	70.8	29	N
2024-03	14.9	17.7	12.6	23.8	31	9.8	21	41.6	22.2	01	10.0	90.1	25	N
2024-04	18.2	21.2	16.0	25.2	01	13.5	20	5.0	4.2	20	12.9	74.0	20	N
2024-05	19.6	22.9	17.0	27.3	21	13.2	04	10.4	3.8	04	10.3	72.4	03	N
2024-06	26.6	30.6	23.0	37.7	13	18.7	01	0.2	0.2	01	10.4	61.2	29	N
2024-07	27.6	31.2	24.4	34.1	23	21.7	05	0.0	0.0	01	12.5	54.7	06	N
2024-08	27.4	31.1	24.5	34.2	04	22.7	30	0.2	0.2	08	10.1	54.7	21	N
2024-09	24.7	27.8	22.5	32.6	06	19.4	30	0.2	0.2	18	9.6	69.2	14	N
2024-10	20.5	23.5	18.5	28.7	05	15.4	18	0.0	0.0	01	12.0	59.5	17	N
2024-11	16.0	18.5	13.9	22.8	14	9.1	24	9.8	7.4	16	11.2	59.5	23	N
2024-12	13.8	16.0	11.8	20.1	10	7.3	28	86.6	19.0	24	11.1	82.1	21	N

2024	19.7	22.6	17.3	37.7	06	5.1	01	221.8	22.2	03	11.4	90.1	03	

Στην περίπτωση δημιουργίας της επένδυσης οι εκτιμώμενοι ρύποι είναι πολύ χαμηλότεροι των θεσμοθετημένων ορίων και ως εκ τούτου δεν υφίσταται ζήτημα επιπτώσεων στην ποιότητα του αέρα από την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων

ΣΤ.1.3 Συμπεράσματα και Τάσεις Εξέλιξης

Από μετρήσεις, μελέτες και τα παραπάνω στοιχεία που συνέλεξε η Ομάδα Μελέτης, προκύπτει ότι η περιοχή του εξεταζόμενου Σχεδίου, δεν περιλαμβάνεται στις περιοχές που με βάση την ανωτέρω έρευνα χαρακτηρίζονται με αυξημένη ατμοσφαιρική ρύπανση.

ΣΤ.2 Κλιματολογικά στοιχεία

ΣΤ.2.1. Κλίμα

Το κλίμα της Σαντορίνης είναι Μεσογειακού τύπου με μέτριες βροχές, ήπιους χειμώνες, σχετικά θερμά και ξηρά καλοκαίρια και μεγάλη ηλιοφάνεια όλο σχεδόν το χρόνο.

Ο χειμώνας είναι ήπιος με μέση θερμοκρασία περίπου 10 °C.

Οι βροχοπτώσεις σημειώνονται κυρίως τον χειμώνα, την άνοιξη και το φθινόπωρο, ενώ είναι περιορισμένες έως μηδαμινές το καλοκαίρι. Γενικά, το κλίμα μπορεί να χαρακτηριστεί ευνοϊκό για την ανάπτυξη «ξηροφυτικής» Μεσογειακής βλάστησης. Το έδαφος είναι εύφορο και ευνοεί την καλλιέργεια των αμπελιών και της ντομάτας. Το νησί είναι σχεδόν άνυδρο με ελάχιστα πηγαία νερά.

Τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο ο καιρός χαρακτηρίζεται από ζεστές μέρες με συχνές απρόβλεπτες αλλαγές της θερμοκρασίας. Οι μήνες Ιούνιος και Σεπτέμβριος, χαρακτηρίζονται κυρίως από ηλιόλουστες μέρες με μέτριες έως υψηλές θερμοκρασίες.

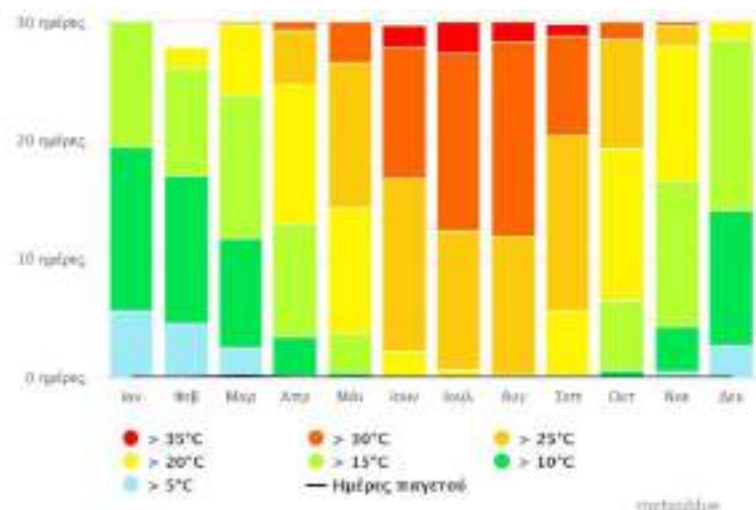
Ομίχλη παρατηρείται πολύ σπάνια στην περιοχή

Στο διάγραμμα που ακολουθεί η "ημερήσια μέση μέγιστη" (συμπαγής κόκκινη γραμμή) δείχνει τη μέγιστη θερμοκρασία μιας μέσης ημέρας για κάθε μήνα για τη Σαντορίνη. Ομοίως, η "ημερήσια μέση ελάχιστη" (συμπαγής μπλε γραμμή) δείχνει τη μέση ελάχιστη θερμοκρασία. Οι ζεστές ημέρες και κρύες νύχτες (διακεκομμένες κόκκινες και μπλε γραμμές) δείχνουν τον μέσο όρο της πιο ζεστής μέρας και της πιο κρύας νύχτας του κάθε μήνα για τα τελευταία 30 χρόνια.

Διάγραμμα 1. Μέσος όρος θερμοκρασιών και βροχοπτώσεων με βάση στατιστικά στοιχεία των τελευταίων 30 ετών (Πηγή : meteoblue.com)

Το διάγραμμα μέγιστης θερμοκρασίας για τη Σαντορίνη εμφανίζει πόσες ημέρες ανά μήνα επιτυγχάνονται συγκεκριμένες θερμοκρασίες.

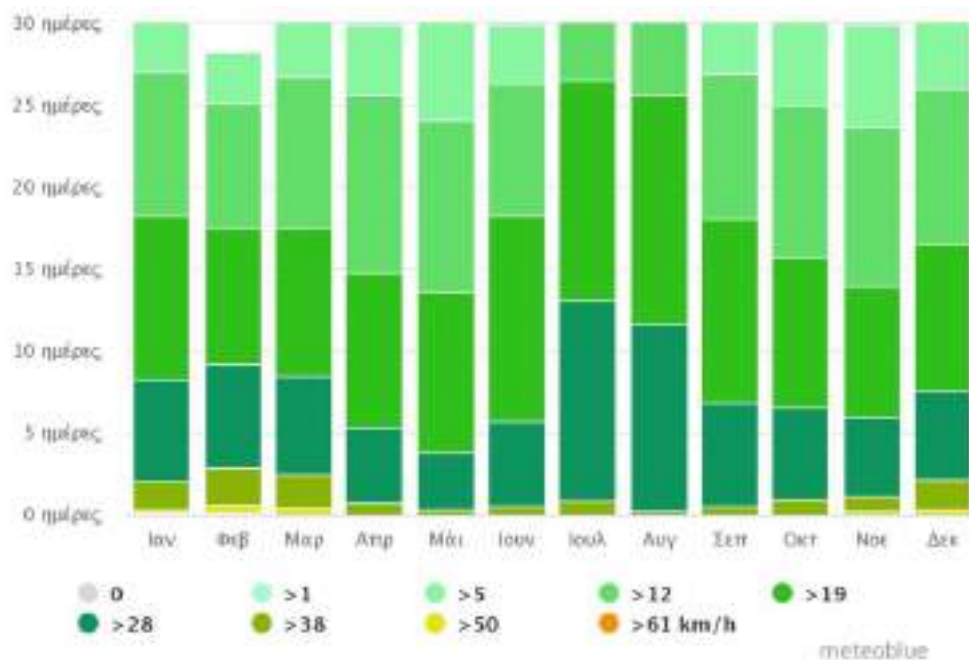

Διάγραμμα 2. Μέγιστες θερμοκρασίες στη Σαντορίνη με βάση στατιστικά στοιχεία των τελευταίων 30 ετών (Πηγή : meteoblue.com)

Η Σαντορίνη παρότι είναι το νοτιότερο νησί των Κυκλάδων είναι και το ψυχρότερο. Αυτό οφείλεται κυρίως στους βορειοανατολικούς ανέμους που επικρατούν.

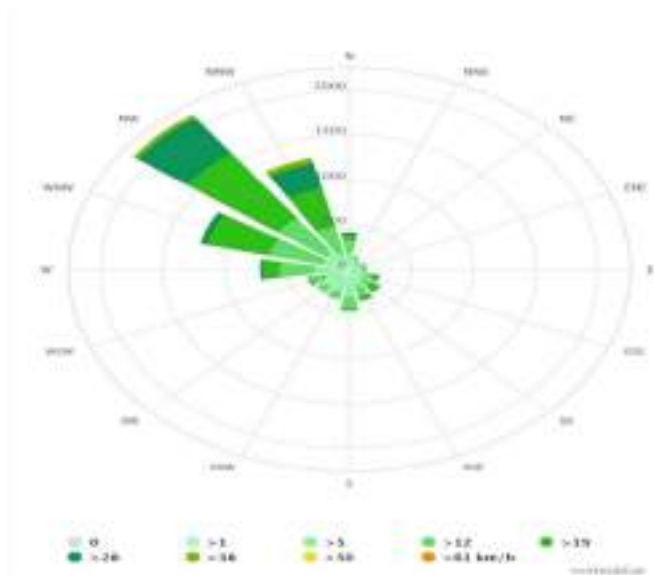
ΣΤ.2.1.1 Ανεμολογικό καθεστώς

Η έντονη παρουσία βορειοανατολικών ανέμων στο νησί φαίνεται στο ακόλουθο διάγραμμα το οποίο δείχνει τις ημέρες ανά μήνα, κατά τις οποίες ο άνεμος φθάνει μια ορισμένη ταχύτητα.

Διάγραμμα 3. Ταχύτητα ανέμου στη Σαντορίνη με βάση στατιστικά στοιχεία των τελευταίων 30 ετών (Πηγή : meteoblue.com)

Το ροδόγραμμα για τη Σαντορίνη δείχνει πόσες ώρες ετησίως ο άνεμος φυσάει από την υποδεικνυόμενη διεύθυνση. Παράδειγμα ΝΔ: ο άνεμος φυσά από τα Νότιο-Δυτικά (ΝΔ) προς τα Βορειοανατολικά (ΒΑ).

Διάγραμμα 4. Ανεμολόγιο Σαντορίνης με βάση στατιστικά στοιχεία των τελευταίων 30 ετών (Πηγή : meteoblue.com)

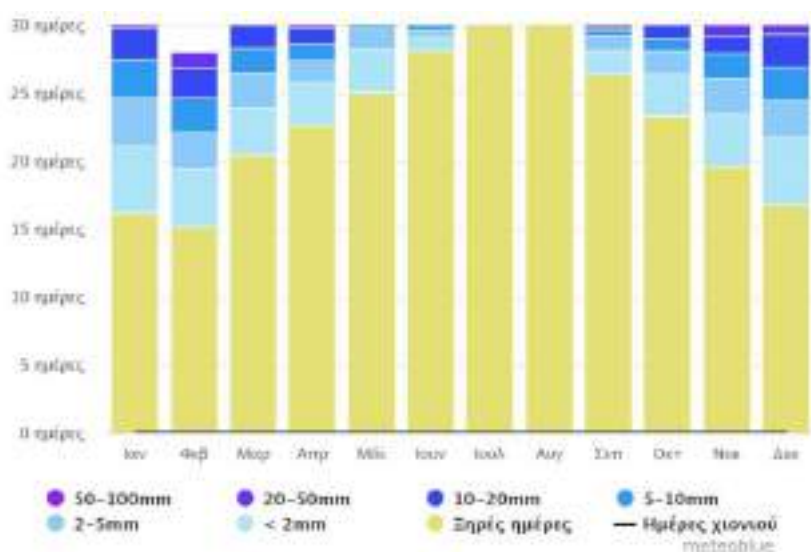
Από τα παραπάνω στοιχεία φαίνεται ότι οι καλοκαιρινοί μήνες Ιούλιος και Αύγουστος είναι οι θερμότεροι μήνες του έτους με ξηρό κλίμα και συχνά ψυχρό αέρα τα βράδια. Σε αυτούς τους μήνες παρουσιάζονται και τα γνωστά μελέτσια του Αιγαίου Πελάγους, τα οποία ξεκινούν απότομα και μπορεί να διαρκέσουν πολλές μέρες. Οι μήνες Οκτώβριος και Φεβρουάριος χαρακτηρίζονται από χαμηλότερες θερμοκρασίες με λογικές ποσότητες βροχόπτωσης.

ΣΤ.2.1.2 Καθεστώς βροχοπτώσεων

Το κλίμα της Σαντορίνης παρουσιάζει ιδιομορφίες - παρόλο ότι είναι το νοτιότερο νησί των Κυκλάδων είναι και το ψυχρότερο - που οφείλονται στο ότι (Γιούργα, 1991):

- Υπάρχει πολύ δροσιά κατά την άνοιξη και το καλοκαίρι τις πρωινές κυρίως ώρες και ομίχλη το βράδυ.
- Το έδαφος είναι λευκού χρώματος και ως εκ τούτου έχει αφενός αυξημένη ακτινοβολία και αφετέρου περιορισμένη απορρόφηση ηλιακής θερμότητας.
- Υπάρχει υψηλή μέση σχετική υγρασία.
- Οι βροχοπτώσεις είναι περιορισμένες.

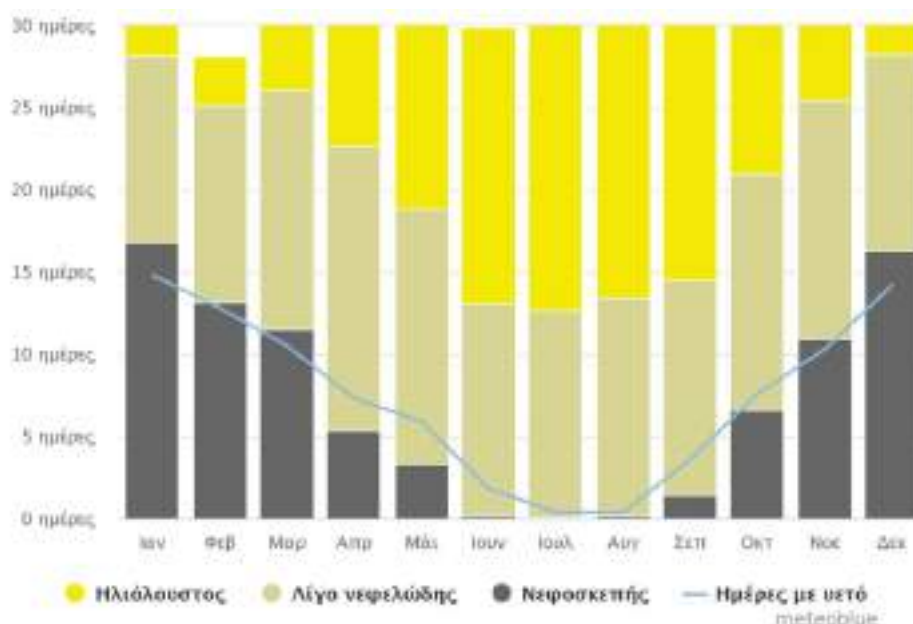
Το διάγραμμα βροχόπτωσης είναι χρήσιμο στον προγραμματισμό διότι δείχνει τις εποχικές διακυμάνσεις. Μηνιαία βροχόπτωση παραπάνω από 150 χιλιοστά δείχνει υγρό κλίμα ενώ κάτω από 30 χιλιοστά είναι ως επί το πλείστον ξηρό.

Διάγραμμα 5. Υετός σε ημέρες ανά μήνα στη Σαντορίνη με βάση στατιστικά στοιχεία των τελευταίων 30 ετών (Πηγή : meteoblue.com)

Το διάγραμμα υετού για Σαντορίνη δείχνει πόσες ημέρες ανά μήνα, επιτυγχάνονται ορισμένα ποσά υετού.

Το ακόλουθο γράφημα δείχνει το μηνιαίο αριθμό ημερών με καιρό αίθριο, λίγο νεφελώδη, νεφροσκεπή και τις ημέρες με βροχή. Οι ημέρες με λιγότερο από 20% νεφοκάλυψη θεωρούνται ως αίθριες, με 20-80% νεφοκάλυψη ως νεφελώδεις και με περισσότερα από 80%, ως νεφροσκεπείς.

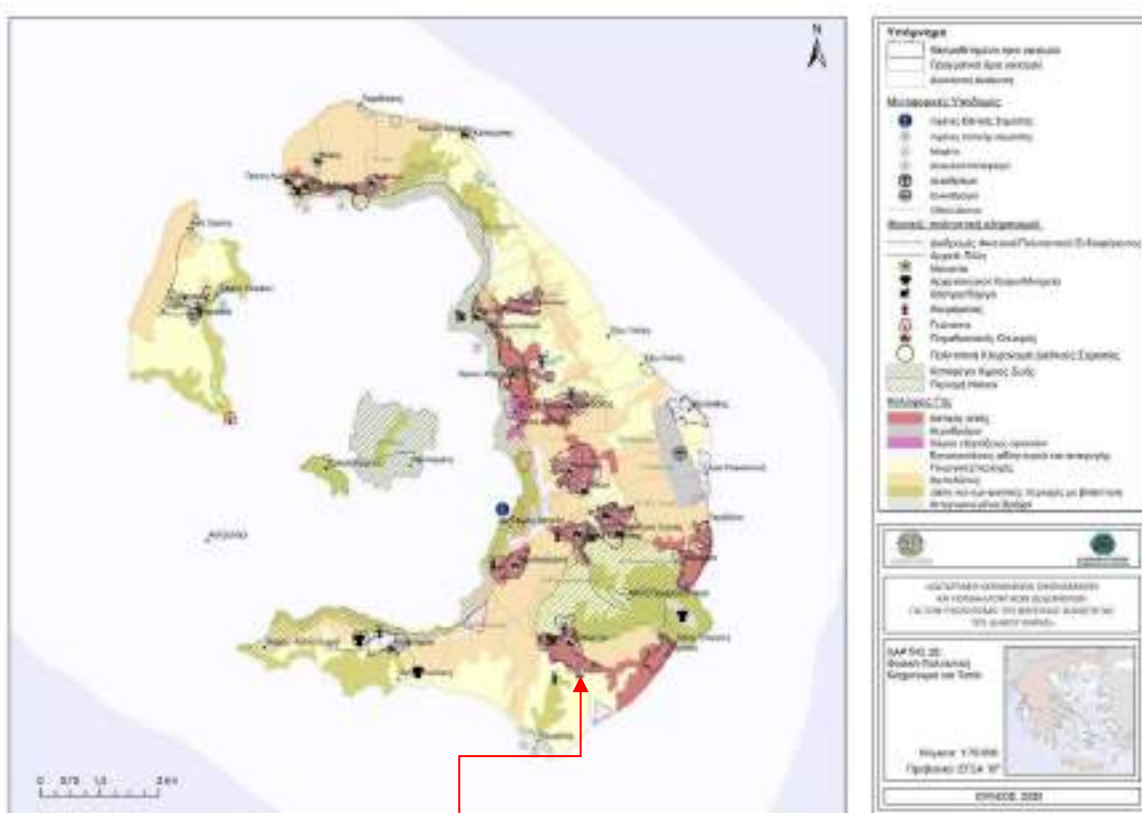
Διάγραμμα 6. Περιγραφή καιρού (νεφελώδης, αίθριος, ημέρες βροχόπτωσης) στη Σαντορίνη με βάση στατιστικά στοιχεία των τελευταίων 30 ετών (Πηγή : meteoblue.com)

ΣΤ.3 Γεωμορφολογικά και Τοπιολογικά χαρακτηριστικά για τη Σαντορίνη

Η Σαντορίνη βρίσκεται στο νοτιότερο άκρο των Κυκλάδων, νότια της Ίου και δυτικά της Ανάφης. Απέχει 63 ναυτικά μίλια βόρεια της Κρήτης και 128 ναυτικά μίλια από τον Πειραιά.

Στην πραγματικότητα πρόκειται για ένα νησιωτικό σύμπλεγμα που αποτελείται από 5 νησιά. Η Σαντορίνη είναι το μεγαλύτερο από αυτά με έκταση 73 τετραγωνικά χιλιόμετρα μαζί με τη Θηρασιά, το Ασπρονήσι και τα δύο ηφαιστειογενή, Παλαιά και Νέα Καμένη, τα οποία σχηματίστηκαν μετά από μια σειρά ηφαιστειακών εκρήξεων που έλαβαν χώρα στην περιοχή. Όλα είναι απομεινάρια του προϊστορικού νησιού της Στρογγύλης γύρω από μια μεγάλη ωσειδή λεκάνη που σχηματίσθηκε από την καταβύθιση του κέντρου της λόγω της ηφαιστειακής έκρηξης.

Το γεωγραφικό πλάτος της Σαντορίνης είναι από 36ο 19' 56" έως 36ο 28' 40" Βόρειο και το γεωγραφικό της μήκος από 25ο 19' 22" έως 25ο 29' 13" Ανατολικό. Η σημερινή ημικυκλική και περισσότερο πεταλοειδής μορφή της νήσου δημιουργήθηκε από τις κατά καιρούς ηφαιστειακές εκρήξεις που μετέβαλαν το αρχικά στρογγυλό της σχήμα. Η όψη της από την πλευρά του ηφαιστείου εμφανίζεται βραχώδης και απόκρημνη, σε αντίθεση με την ομαλότητα που παρουσιάζει το έδαφός της στο υπόλοιπό τμήμα της. Έχει έκταση περίπου 76,19 τετραγωνικά χιλιόμετρα και το έδαφός της αποτελείται κυρίως από ελαφρόπετρα πολύ δεκτική σε καλλιέργεια.

Περιοχή προτεινόμενου ΕΣΧΑΣΕ

Εικόνα 53. Φυσική – πολιτιστική κληρονομιά και τοπίο της Σαντορίνης

Στο νοτιοανατολικό μέρος της βρίσκεται το βουνό του Προφήτη Ηλία με το ομώνυμο μοναστήρι του 18ου αιώνα με υψόμετρο 567 μέτρα και αποτελείται από τιτανώδη βράχια και λευκό μάρμαρο. Αυτά τα ασβεστολιθικά πετρώματα είναι τα αρχαιότερα της Σαντορίνης και πριν αρχίσει η ηφαιστειακή δραστηριότητα σχημάτιζαν ένα μικρό νησί. Συνέχεια αυτού είναι το Μέσα Βουνό ή αλλιώς Βουνό του Αγίου Στέφανου -λόγω του παλαιοχριστιανικού ναού που υπάρχει εκεί-και το υψόμετρό του είναι στα 366 μέτρα. Ο ενδιάμεσος αυχέννας που συνδέει τα δύο βουνά αποκαλείται Σελλάδα.

Το μήκος της ακτογραμμής του νησιού ανέρχεται σε 67 χιλιόμετρα. Οι ακτές, ιδιαίτερα στην ανατολική πλευρά, είναι εξαιρετικά ομαλές, χωρίς έντονο διαμελισμό, σχηματίζοντας όμορφες παραλίες

Η περίμετρος της Σαντορίνης έχει μήκος περίπου 36 ναυτικά μίλια και παρουσιάζει έξι όρμους:

- το Αμμουδι ή Άγιος Νικόλαος στην Πάνω Μεριά (Οία Θήρας),
- τον όρμο Αρμένης επίσης στην Πάνω Μεριά,
- τον όρμο Μουζάκι,
- τους όρμους Φηρών και Αθηνιού
- και τον όρμο του Μπάλου στο Ακρωτήριο.

Γενικά, η Σαντορίνη χαρακτηρίζεται άνυδρη και ξερή, χωρίς λίμνες, ποταμούς, ρεματιές ή χαράδρες. Οι ανάγκες της σε άρδευση καλύπτονται κυρίως από γεωτρήσεις που έχουν γίνει στο υπέδαφός της, όπου συγκεντρώνεται κυρίως το βρόχινο νερό. Στο νησί υπάρχουν τρεις κύριες πηγές καθώς και τέσσερις ιαματικές πηγές.

Το έδαφος του νησιού είναι ηφαιστειογενές, πεδινό στο μεγαλύτερο μέρος του και βραχώδες-ημιβραχώδες στην πλευρά του ηφαιστείου. Είναι εξαιρετικά εύφορο και ευνοεί την καλλιέργεια των αμπελιών, της φάβας και της ντομάτας (πρόκειται για μια ποικιλία άνυδρης και μικρόκαρπης ντομάτας). Στο νησί καλλιεργούνται πάνω από 15.000 στρέμματα με αμπελώνες, ενώ σχεδόν τα μισά από αυτά (7.100 στρέμματα) βρίσκονται στην περιοχή της Οίας. Η υψηλότερη κορυφή του νησιού είναι ο Προφήτης Ηλίας.

Η περιοχή μελέτης αποτελεί τμήμα ευρύτερης περιοχής, που παρουσιάζει παρόμοια γεωμορφολογικά και γεωλογικά χαρακτηριστικά σε όλη της την έκταση. Εντοπίζεται στην νότια ακτή της Θήρας, στον Όρμο Εξωμύτη, μεταξύ των ακρωτηρίων Μαυροραχίδι και Εξωμύτης, σε παράκτια «πεδινού χαρακτήρα» ως προς τα υψόμετρα περιοχή, η οποία οριοθετείται γεωμορφολογικά στην ενδοχώρα, στα ανατολικά από το ύψωμα Γαβρίλος (170m) και στα δυτικά από την περιοχή του Ακρωτηρίου και το ύψωμα Λουμαράδες (210m).

Αποτελεί την προέκταση προς το παράκτιο μέτωπο του Όρμου Εξωμύτη, της πεδινής περιοχής του Μεγαλοχωρίου και διαμορφώνεται σε υψόμετρα από 110m μέχρι και το επίπεδο της θάλασσας (0m). Οι γενικότερες μορφολογικές κλίσεις της πεδινής περιοχής κλίνουν προς νοτια- νοτιοδυτικά.

Η περιοχή μελέτης βρίσκεται δυτικά του υψώματος Γαβρίλος (ύψος 170 μέτρα) σε παράλληλη περίπου διάταξη με αυτό, αναπτύσσεται δε από παράκτια θέση στο νότιο άκρο της (παραλία

Βλυχάδας) και εκτείνεται προς την ενδοχώρα - προς Βορρά. Διαμορφώνεται μεταξύ των απόλυτων υψομέτρων +6,00m στο ΝΑ παράκτιο μέτωπο και έως +85,00 στο βόρειο άκρο της. Η παραπάνω οριζόμενη ευρύτερη περιοχή παρουσιάζει κοινή γεωμορφολογική εικόνα, ως αποτέλεσμα κυρίως της επιφανειακής εξάπλωσης του ίδιου ηφαιστειακού σχηματισμού, της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης (ΚΙ3), ο οποίος παρουσιάζει χαμηλή σχετικά συνεκτικότητα και ευκολία στην αποσάθρωση.

Το υπό εξέταση γήπεδο (περιοχή μελέτης) χαρακτηρίζεται από το μακρόστενο σχήμα του και εκτείνεται από την παραλία της Βλυχάδας μέχρι βορειότερα στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο που συνδέει τον επαρχιακό δρόμο Φηρών - Όρμου Περίσσης με το λιμάνι της Βλυχάδας και ο προσανατολισμός του είναι Βορειοανατολικός.

Η μορφολογική εικόνα του γηπέδου παρουσιάζεται πιο έντονη κατά κανόνα στην δυτική πλευρά αυτού, όπου διαμορφώνονται κατωφέρειες με μεταβαλλόμενες κλίσεις, άνω του 25%, προς ποικίλες κατευθύνσεις, προς τα χαμηλότερα υψομετρικά σημεία. Αντίστοιχη εικόνα παρατηρείται και στην νοτιοανατολική πλευρά του γηπέδου. Παρατηρούνται επίσης πρηνή πολύ μεγάλων κλίσεων, στον σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Κίσσηρης (ΚΙ3), των οποίων το ύψος αυξάνει κατά κανόνα προς τα νότια τμήματα της περιοχής μελέτης.

Στο κεντρικό και ανατολικό τμήμα της περιοχής μελέτης παρατηρούνται «πλατώματα», στον σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Κίσσηρης (ΚΙ3), με ήπιες μορφολογικές κλίσεις που κυμαίνονται από 3,00% έως 12,00%, με την φορά της κλίσης να είναι κατά κανόνα προς Νότο προς την ακτή.

Στο βόρειο τμήμα της περιοχής μελέτης παρατηρούνται θέσεις με ελαφρά κεκλιμένη μορφολογία όπου οι μορφολογικές κλίσεις κυμαίνονται από 10,00% έως 23,00%, προς διάφορες κατευθύνσεις.

Γενικά η περιοχή μελέτης χαρακτηρίζεται από κλίσεις όλων των κατηγοριών. Η γενικότερη παραδοχή χαρακτηρισμού περιοχών σε ότι αφορά τις εδαφικές κλίσεις είναι οι εξής:

- πεδινές και ημιπεδινές εκτάσεις – εδαφικές κλίσεις 25% (Οι πεδινές <10%)
- λοφώδεις – εδαφικές κλίσεις 25% έως 35% και
- σε πρηνή ρεμάτων – εδαφικές κλίσεις >35%

Τα υψόμετρα του φυσικού εδάφους, στο χώρο της χαρτογράφησης, κυμαίνονται περίπου από +77 μέχρι +85 βόρεια, και +6 περίπου νότια.

Στην περιοχή της μελέτης παρατηρούνται ανθρωπογενείς παρεμβάσεις από κατασκευές κτιρίων με ανάλογες διαμορφώσεις.

Επισημαίνεται ότι στην έκταση της περιοχής μελέτης δεν παρατηρούνται πρόσφατες κατολισθήσεις ή ερπυσμοί εδάφους.

ΣΤ.4 Γεωλογικά, Τεκτονικά & Εδαφολογικά χαρακτηριστικά

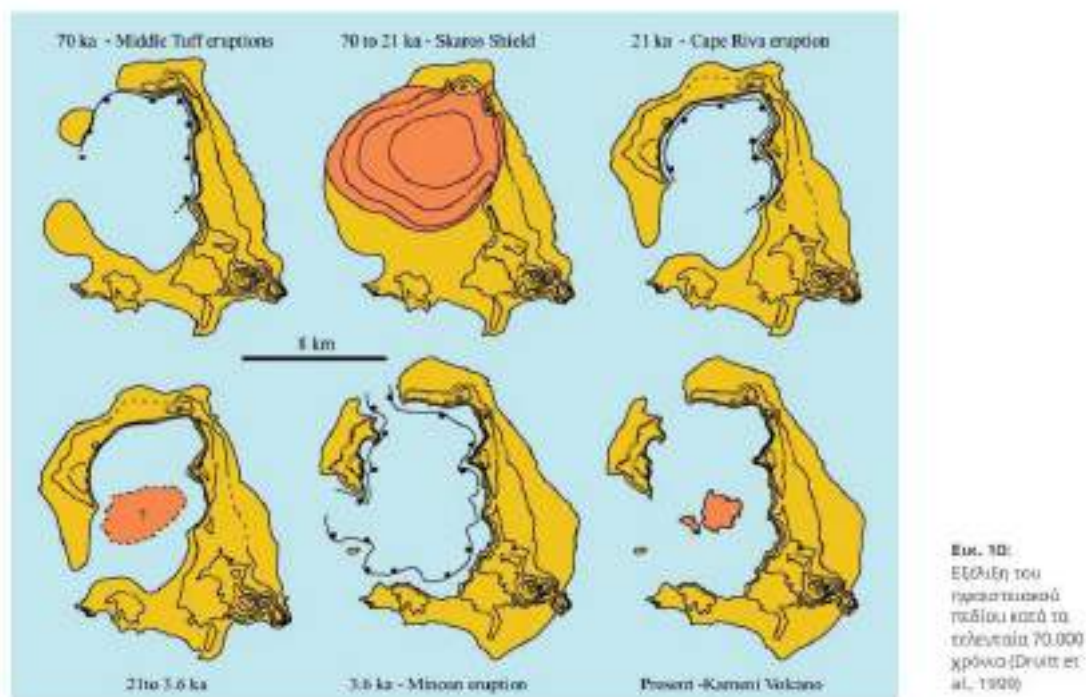
ΣΤ.4.1 Γεωλογία- Τεκτονική

Η ηφαιστειακή δραστηριότητα στη Σαντορίνη είναι το αποτέλεσμα της καταβύθισης της Αφρικανικής πλάκας κάτω από την Ευρασιατική ή ακριβέστερα την υποπλάκα του Αιγαίου. Η καταβύθιση γίνεται με ταχύτητα περίπου 5 cm το έτος προς τα βορειοανατολικά με γωνία, 30°-40° και το όριο μεταξύ των δύο πλακών βρίσκεται στην ελληνική τάφρο νότια της Κρήτης. Μέρος της πλάκας της Αφρικής λιώνει σε μεγάλο βάθος και στη συνέχεια τα λιωμένα πετρώματα ανεβαίνουν στην επιφάνεια και σχηματίζουν τα ηφαίστεια των Μεθάνων, της Μήλου, της Σαντορίνης και της Νισύρου, σχηματίζοντας το Ηφαιστειακό Τόξο του Νοτίου Αιγαίου, το οποίο έχει 500 χλμ. μήκος και 20-40 χλμ. πλάτος και εκτείνεται από τις ανατολικές ακτές της ηπειρωτικής Ελλάδας ως τις ακτές της Τουρκίας.

Το σύμπλεγμα της Σαντορίνης, το οποίο συμπεριλαμβάνει επίσης τις νησίδες Χριστιανά και το υποθαλάσσιο ηφαίστειο Κολούμπο θεωρείται το πιο ενεργό του τόξου. Το ηφαιστειακό τόξο έχει μήκος 500 χλμ και πλάτος 20-40 χλμ και εκτείνεται από την ηπειρωτική Ελλάδα μέχρι την Τουρκία. Τα κύρια ηφαιστειακά κέντρα στον ελληνικό χώρο είναι τα Μέθανα, η Μήλος, η Σαντορίνη και η Νίσυρος. Το ηφαιστειακό σύμπλεγμα της Σαντορίνης αποτελείται από την Σαντορίνη, τα νησάκια Χριστιανά 20 χλμ. νοτιοδυτικά και το υποθαλάσσιο ηφαίστειο Κολούμπο 7 χλμ. βορειοανατολικά. Η θέση των ηφαιστειακών κέντρων ελέγχεται από ένα μεγάλο ρήγμα με κατεύθυνση ΝΔ-ΒΑ που ξεκινά από τα Χριστιανά και καταλήγει στην Αμοργό. Αυτή είναι η κύρια δίοδος που επιτρέπει στο μάγμα να ανέβει από τα μεγάλα βάθη στην επιφάνεια.

Το προ-ηφαιστειακό υπόβαθρο εμφανίζεται στο νοτιοανατολικό μέρος του νησιού, κυρίως στον Προφήτη Ηλία, στο Γαβρήλο, και στον Αθηνιό. Αποτελείται από μεταμορφωμένους ασβεστόλιθους και σχιστόλιθους.

Μόλις ένα ναυτικό μίλι χωρίζει τη Θηρασιά από το Αμμούδι της Οίας στη Σαντορίνη. Το νησάκι αποτελεί ένα από τα κομμάτια στα οποία διασπάστηκε η προϊστορική Στρογγύλη με την περίφημη μινωική έκρηξη του ηφαιστείου που έλαβε χώρα τον 17ο αιώνα π.Χ. Μικρή, όμορφη, παραμυθένια και γραφική με πολλές φυσικές ομορφιές που διατηρούνται αναλλοίωτες στο χρόνο.

Εικόνα 54. Εξέλιξη του Ηφαιστειακού Πεδίου τα τελευταία 70.000 χρόνια

Το Ασπρονήσι σήμερα δεν κατοικείται και η επιφάνεια του καλύπτεται από ένα παχύ στρώμα λευκής ελαφρόπετρας.

Το ηφαίστειο είναι το σήμα κατατεθέν της Σαντορίνης που η ιστορία του εκτείνεται στα βάθη των αιώνων. Θεωρείται ένα από τα περισσότερο μελετημένα από ειδικούς ηφαίστεια μετά τον Βεζούβιο.

Μέχρι το καλοκαίρι, το ηφαίστειο της Σαντορίνης βρισκόταν σε κατάσταση ηρεμίας. Εκτοτε παρατηρείται σεισμική έξαρση και το φαινόμενο παρακολουθείται από επιστημονική Ομάδα.

Σε πολλά σημεία του διακρίνονται θερμοί υδρατμοί και θειούχα αέρια, από τα οποία σχηματίζονται κρύσταλλοι θείου λόγω της αποσύνθεσης των αερίων. Η θερμοκρασία των ατμών και αερίων διαφέρει από σημείο σε σημείο και μπορεί να φθάνει μέχρι και τους 86 βαθμούς Κελσίου.

Επτά κρατήρες βρίσκονται σήμερα στην Νέα Καμένη και ένας στην Παλαιά Καμένη.

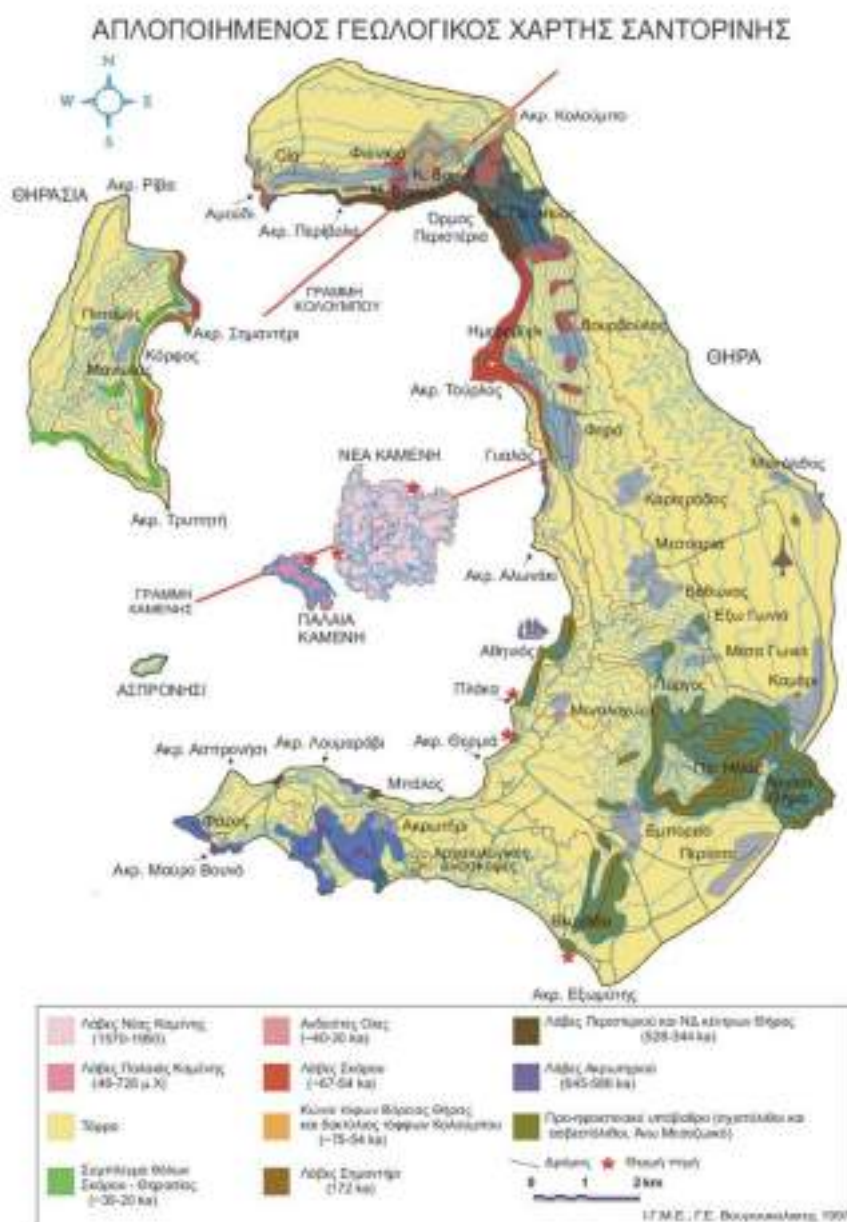
Υπάρχει ένας ακόμα υποθαλάσσιος κρατήρας στη θαλάσσια περιοχή βορειοδυτικά της Σαντορίνης, κοντά στην Οία που λέγεται Κολούμπος.

Το ηφαίστειο της Σαντορίνης παρακολουθείται από επίγεια και δορυφορικά μέσα, τα οποία καταγράφουν και την παραμικρή μεταβολή της κατάστασης του.

Εικόνα 55. ΑΠΟΨΗ ΚΡΑΤΗΡΑ ΗΦΑΙΣΤΕΙΟΥ

Το τοπίο της Σαντορίνης, μαζί με τους αρχαιολογικούς χώρους και την προσαρμοσμένη στη μορφολογία του εδάφους αρχιτεκτονική των οικισμών της, αποτελεί μοναδικό γεωλογικό και περιβαλλοντικό φαινόμενο, στο οποίο στηρίζεται μεγάλο μέρος της σημερινής τουριστικής αξιοποίησης του νησιού, μετατρέποντάς το σε έναν από τους πιο δημοφιλείς προορισμούς σε παγκόσμια κλίμακα.

Εικόνα 56. Γεωλογικός χάρτης της Σαντορίνης (Βουγιουκλάκης 1997)

ΣΤ.4.1.1 Γεωλογική δομή ευρύτερης περιοχής μελέτης- Τεκτονική

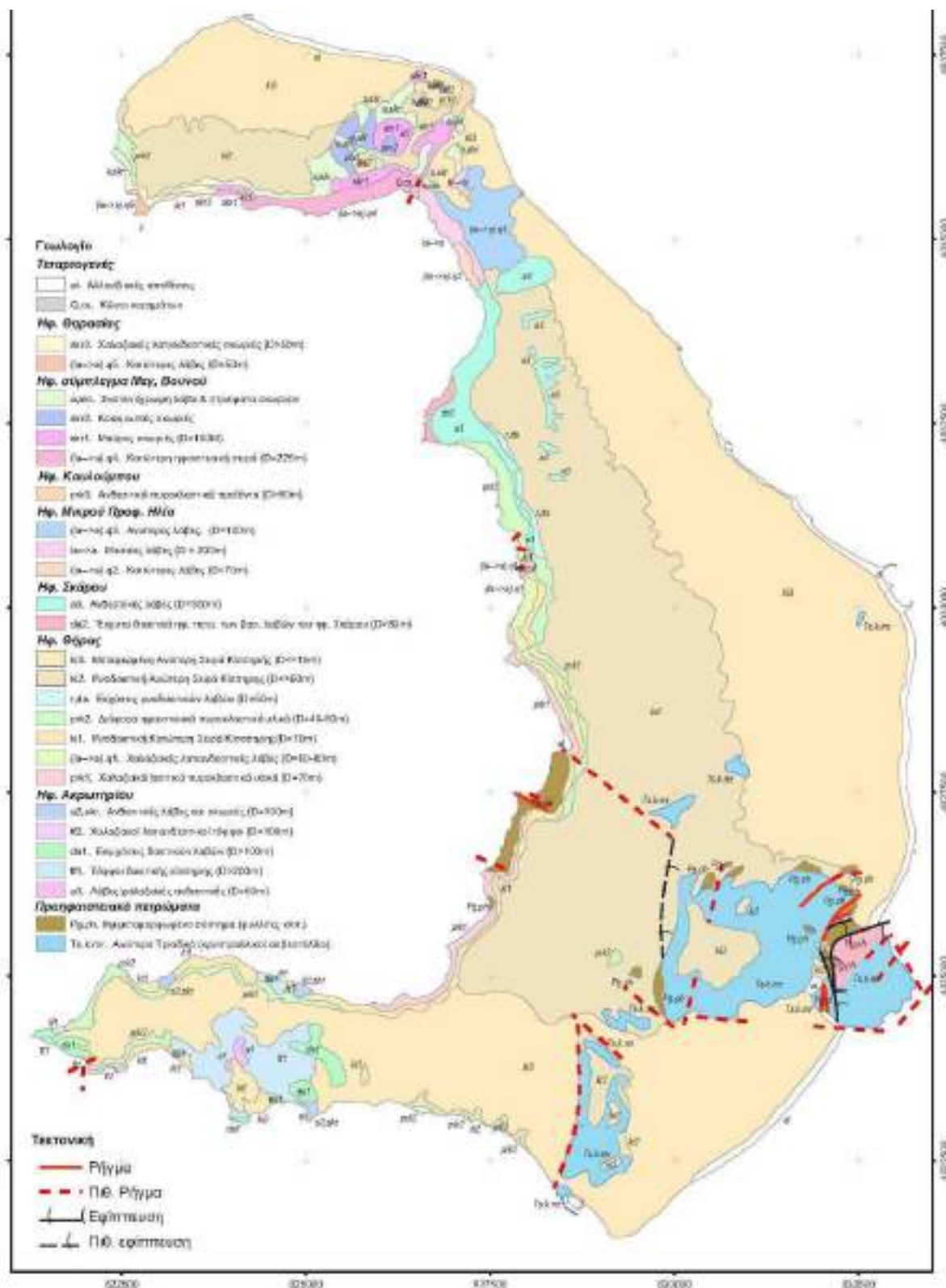
Η Θήρα γεωτεκτονικά αποτελεί μέρος του Κυκλαδικού συμπλέγματος το οποίο με την σειρά του ανήκει στην κεντρική ζώνη της ενδιάμεσης Τεκτονομεταμορφικής ζώνης γνωστή ως Αττικοκυκλαδική μάζα. Η Αττικοκυκλαδική μάζα παρουσιάζει την πλέον πολύπλοκη γεωλογική δομή καθώς αποτελείται από πλήθος αλπικών και προαλπικών τεκτονικών ενοτήτων. Η γενική της διεύθυνση ταυτίζεται με αυτή των αλπικών γεωτεκτονικών ενοτήτων, ενώ στο νότιο τμήμα της τοποθετείται το σημερινό ενεργό ηφαιστειακό τόξο. Επιπλέον η Θήρα βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα του Ελληνικού ηφαιστειακού τόξου, στο Νότιο Αιγαίο και χαρακτηρίζεται από μία ιδιαίτερη πολυπλοκότητα στη γεωλογική της δομή και

εξέλιξη. Η πολυπλοκότητα αυτή αποδεικνύεται από το γεγονός ότι παρόλη τη σχετικά μικρή έκταση της, στη δομή της συμμετέχει ένας μεγάλος αριθμός γεωλογικών σχηματισμών, με ηλικία από το Ανώτερο Τριαδικό μέχρι σήμερα. Τα παλαιότερα πετρώματα που ανήκουν στον Αλπικό κύκλο απαντώνται μόνο στο νοτιοανατολικό τμήμα της νήσου Θήρας και μπορούν να ενταχθούν στις γεωτεκτονικές ενότητες του Ελλαδικού χώρου. Τα πετρώματα αυτά απαντώνται σήμερα στην ΝΑ Θήρα, στις περιοχές Μέσα Βουνό, Προφήτης Ηλίας, Πύργος, Γαβρίλος και στο λιμάνι του Αθηνιού. Αντίθετα, πολυάριθμοι ηφαιστειακοί σχηματισμοί, προϊόντα των αλληπάλληλων δραστηριοποιήσεων του ηφαιστείου, καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο τμήμα του νησιωτικού συμπλέγματος της Σαντορίνης, το οποίο αποτελείται από τις νήσους Θήρα, Θηρασία, Ασπρονήσι, Παλαιά Καμμένη και Νέα Καμμένη.

Η σημερινή ηφαιστειακή δραστηριότητα συνεχίζεται και σήμερα και εντοπίζεται κυρίως στις νήσους της Παλαιάς και Νέας Καμμένης, αλλά και στο υποθαλάσσιο ηφαίστειο Κολούμπος. Στο Ελληνικό ηφαιστειακό τόξο που χαρακτηρίζεται από ασβεσταλκαλικά πετρώματα, εκτός της Θήρας, εντάσσονται επίσης τα ηφαιστειακά κέντρα του Σουσακίου, των Μεθάνων, της Αίγινας, του Πόρου, της Μήλου, της Κω, και της Νισύρου. Έχει μήκος 500 χλμ και πλάτος περίπου 20-40 χλμ, αρχίζει από το Σαρωνικό κόλπο διέρχεται από το νότιο Αιγαίο και φθάνει στις δυτικές ακτές της Μικρής Ασίας. Το ηφαιστειακό σύμπλεγμα της Σαντορίνης είναι το πιο ενεργό μέρος του ηφαιστειακού τόξου του Νοτίου Αιγαίου. Αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου τεκτονικού / ηφαιστειακού συμπλέγματος, το οποίο εκτείνεται από νοτιοδυτικά προς βορειοανατολικά σε μία απόσταση 45 χλμ και περιλαμβάνει επιπλέον τις νησίδες Χριστιανά, περίπου 20χλμ νοτιοδυτικά, και το υποθαλάσσιο ηφαίστειο Κολούμπος, 7 χλμ βορειοανατολικά. Αυτά τα ηφαιστειακά κέντρα, στην ευρύτερη περιοχή της Θήρας, δημιουργούν μία ζώνη ρηγμάτων, η οποία αποτελείται από δύο παράλληλες γραμμές ρηγμάτωσης, τη γραμμή της Καμένης και τη γραμμή του Κολούμπου. Η γραμμή της Καμένης (με πάχος 600 μ και μήκος 4,5 χλμ) διέρχεται από την Παλαιά και τη Νέα Καμμένη, όπου συναντώνται οι νεότερες ηφαιστειακές αποθέσεις στη Σαντορίνη. Η γραμμή του Κολούμπου διέρχεται από το Μεγάλο Βουνό, το Κόκκινο Βουνό, το δακτύλιο των τόφφων του ακρωτηρίου του Κολούμπου και το αντίστοιχο υποθαλάσσιο ηφαίστειο (Μιχαήλ, 2017, Τσιμπίρη, 2017). Σύμφωνα με τους Sakellariou (2010), οι οποίοι πραγματοποίησαν γεωλογική έρευνα στην ευρύτερη θαλάσσια περιοχή της Σαντορίνης, οι γραμμές της Καμένης και του Κολούμπου αποτελούν μία ρηξιγενή ζώνη οριζόντιας ολίσθησης, από όπου το μάγμα ανέρχεται σε όλα τα ηφαιστειακά κέντρα του συμπλέγματος. Ακόμα στο νησιωτικό σύμπλεγμα της Σαντορίνης, πέραν της κύριας ρηγμάτωσης με διεύθυνση ΝΔ-ΒΑ, σημειώνονται ακόμα ρήγματα με διεύθυνση ΒΒΑ-ΝΝΔ και ΒΔ-ΝΑ, αλλά με περιορισμένο αριθμό εμφανίσεων (Mountrakis 1996).

Σε ότι αφορά στην ηφαιστειακή δραστηριότητα τον 17ο αιώνα π.Χ. (περί το 1613 π.Χ.) λαμβάνει χώρα η Μινωική έκρηξη, η οποία είναι η τελευταία μεγάλη πλινιακή έκρηξη του νησιού και μία από τις μεγαλύτερες στην ιστορία της ανθρωπότητας. Κατά την Μινωική έκρηξη αποτέθηκε παχύ κάλυμμα λευκού τόφφου, ο οποίος καλύπτει σχεδόν εξ ολοκλήρου το νησί. Η Μινωική έκρηξη περιλάμβανε τέσσερις φάσεις, με βάση τη χρονική τους εξέλιξη και τα προϊόντα που αποτέθηκαν στην καθεμία. Κατά την πρώτη φάση παρήχθησαν πλίνιοι τόφφοι, κατά τη δεύτερη και τρίτη φρεατομαγματικές πυροκλαστικές ροές και κατά την τέταρτη υποαέριες ροές. Λόγω της τεράστιας έκρηξης εκκενώθηκαν μεγάλοι όγκοι μάγματος και δημιουργήθηκαν μικρά τσουνάμι από πυροκλαστικές ροές, με

αποτέλεσμα την κατάρρευση της μεγάλης καλδέρας, η οποία πληρώθηκε με θαλασσινό νερό. Η Θήρα, η Θηρασία και το Ασπρονήσι αποτελούν υπολείμματα της Μινωικής έκρηξης.

Εικόνα 57. Γεωλογικός Χάρτης Θήρας, έκδοσης ΙΓΜΕ κλίμακας 1:50.000 επεξεργασμένος από τον Δρ. Γιαννουλόπουλο Π.

ΣΤ.4.1.2 Ιστορικό Σεισμών της Σαντορίνης

Η τραγική κατάσταση της Σαντορίνης ύστερα από τον σεισμό των 7,8 Ρίχτερ μονοπωλούσε τα πρωτοσέλιδα των αθηναϊκών εφημερίδων την Τρίτη 10 Ιουλίου 1956. Τα ρεπορτάζ της εποχής ενημέρωναν το ελληνικό κοινό ότι «ένα νέον πλήγμα του Εγκελάδου κατά της γραφικωτέρας νήσου του Αιγαίου - Καταστρεπτικός σεισμός μετέβαλεν εις ερείπια τη Σαντορίνην - Αιθάλη εκ του ηφαιστείου καλύπτει την περιοχὴν και φθάνει μέχρι της Σύρου - Ισχυρότατον παλιρροϊκόν κύμα, κινούμενον ελικοειδώς, έφθασεν από Σαρωνικού μέχρι Κρήτης και της Δωδεκανήσου» κ.λπ.

Σήμερα γνωρίζουμε ότι ο σεισμός της 9ης Ιουλίου 1956, με επίκεντρο στη θαλάσσια περιοχή της Αμοργού, ήταν ο τρίτος πιο ισχυρός στην Ευρώπη από το 1900 έως σήμερα. Το χτύπημα για τη Σαντορίνη ήταν συντριπτικό, με 53 νεκρούς, δεκάδες τραυματίες και εκτεταμένες υλικές καταστροφές.

Εικόνα 58. Δημοσίευση σε εφημερίδα

«Ως αναφέρει το Αστεροσκοπείον, εκ της εκρήξεως του ηφαιστείου της Θήρας και των ισχυροτάτων σεισμικών δονήσεων, αι οποίαι συνεχίσθησαν με μικροτέραν έντασιν κατ' αραιά διαστήματα, εσχηματίσθη ισχυρότατον θαλάσσιον παλιρροϊκόν κύμα, το οποίον προσέβαλε τας ακτάς των νήσων Ικαρίας, Σάμου, Πάρου, Αστυπαλαίας, Αμοργού, Μήλου, Καλύμνου, Κω, καθώς και τας βορείους ακτάς της Κρήτης».

Σύμφωνα με άρθρο που δημοσιεύτηκε το Σεπτέμβριο του 2009 στο εξειδικευμένο επιστημονικό περιοδικό *Geophysical Journal International* προσδιορίζει την αμέσως πληγείσα περιοχή, από τον κύριο σεισμό και τις 34 συνοδές δονήσεις της 9ης Ιουλίου 1956, σε μια έκταση 75×40 χλμ. Επιπλέον, υπογραμμίζεται ότι το τσουνάμι που δημιουργήθηκε από τη σεισμική έξαρση ήταν το μεγαλύτερο που έχει καταγραφεί σε ολόκληρη τη Μεσόγειο στη διάρκεια του 20ου αιώνα, με ύψη κυμάτων 30 μ. στις ακτές της Αμοργού, 20 στην Αστυπάλαια και 10 στη Φολέγανδρο. Στο ίδιο άρθρο, η γενεσιουργός αιτία του σεισμού-τέρατος των 7,8 Ρίχτερ, αποδίδεται σε υποθαλάσσιες μετατοπίσεις γεωλογικών πλακών -και πάντως όχι σε έκρηξη του ηφαιστείου της Σαντορίνης, όπως εσφαλμένα έγραφαν τα

ρεπορτάζ του 1956. Ωστόσο, το λάθος αυτό είναι χαρακτηριστικό της αντίληψης που επικρατεί για τη Σαντορίνη, ότι δηλαδή οι σεισμοί που τακτικά συγκλονίζουν το νησί, οφείλονται στο ηφαίστειο. Κι αυτή είναι η αλήθεια, μολονότι η τελευταία έκρηξη του ηφαιστείου σημειώθηκε το 1950. Πάντως, δικαιολογημένα οι σεισμοί στη Σαντορίνη συνδέονται, άμεσα ή έμμεσα με το ηφαίστειο και το ηφαίστειο συνδέεται -για την ακρίβεια, σχεδόν ταυτίζεται- με τη Σαντορίνη. Διότι η ίδια η Σαντορίνη έχει σχηματιστεί από την ηφαιστειακή λάβα, ενώ αυτό που αποτελεί σήμερα υπόσταση του νησιού, είναι κατ' ουσίαν ό,τι έχει απομείνει πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας μετά από τις τρομακτικές γεωλογικές ανακατατάξεις οι οποίες συντελέστηκαν στη διάρκεια εκατομμυρίων ετών. Κι αυτό που έχει απομείνει και ονομάζεται Σαντορίνη, είναι τα κομμάτια της αρχέγονης Στρογγυλής, ενός νησιού που το σχήμα του προσέγγιζε στον τέλειο κύκλο. Στο κέντρο του, όμως, υπήρχε το ηφαίστειο, το οποίο βυθίστηκε και μετετράπη σε «καλντέρα», δηλαδή σε ένα γήινο καζάνι. Η καλντέρα της Σαντορίνης, μια τεράστια κοιλότητα εδάφους που σχηματίζεται όταν υποχωρεί η κορυφή ενός ηφαιστειακού κώνου, είναι η μεγαλύτερη στον κόσμο, με επιφάνεια 32τ.χλμ.

Η ιστορία των σεισμών στη Σαντορίνη είναι, στην πραγματικότητα, διπλή. Ο ένας κλάδος της είναι οι σεισμικές δονήσεις αφ' εαυτές και ο άλλος αφορά στην ηφαιστειακή δραστηριότητα. Παλαιότερα, προφανώς, οι δονήσεις με τις εκρήξεις του ηφαιστείου της Θήρας αποτελούσαν ζεύγη, δύο όψεις του ίδιου φαινομένου. Καθώς όμως το ηφαίστειο εξασθενούσε, απέμειναν κυρίως οι σεισμοί να τρομοκρατούν κατοίκους και ενοίκους στη Σαντορίνη, όπως, φυσικά και την επιστημονική κοινότητα.

Εικόνα 59. ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΣΕΙΣΜΟ

Μια παραγμένη ιστορία: Οι επιστήμονες θεωρούν ως πιθανότερη την εκδοχή ότι το ηφαίστειο της Σαντορίνης σχηματίστηκε μαζί με τα νησιά του Αιγαίου, προς το τέλος του Κατώτερου Πλειόκαινου, ήτοι πριν από περίπου 3εκατ. χρόνια. Στην πρώτη φάση του, το ηφαίστειο ήταν υποθαλάσσιο. Ωστόσο, οι μεγάλες ποσότητες των υλικών που εκτόξευε, εν τέλει κάλυψαν το μεγαλύτερο τμήμα της Θήρας και έφεραν το ηφαίστειο στην επιφάνεια της θάλασσας. Τότε το νησί, η Στρογγύλη, ήταν μεν πολύ πιο μικρό από το σημερινό σύμπλεγμα των νησιών Θήρα, Θηρασιά και Ασπρονήσι, αλλά ήταν ενιαίο. Το κρίσιμο ορόσημο για το ηφαίστειο της Σαντορίνης είναι το έτος 1613 π.Χ. όταν συνέβη η

πιο ισχυρή έκρηξη ηφαιστείου που γνωρίσει ποτέ ο κόσμος. Ειδικά για το συγκεκριμένο νησί, από την έκρηξη κατακρημνίστηκε σύσσωμος ο μαγματικός θάλαμος, δηλαδή το σώμα του ηφαιστείου. Το αποτέλεσμα ήταν να δημιουργήθηκαν τα τρία βασικά νησιά του συμπλέγματος, η Θήρα, η Θηρασιά και το Ασπρονήσι, ενώ ανάμεσά τους έχασκε πλέον η καλντέρα. Η αναπαράσταση της ακολουθίας των γεγονότων, όπως τη σκιαγραφεί σε συνέντευξή του ο έγκριτος ηφαιστειολόγος δρ. Γιώργος Βουγιουκαλάκης, είναι συγκλονιστική: «Κατά την πρώτη φάση, δημιουργείται μια μεγάλη εκρηκτική στήλη από τέφρα ύψους 35-36 χλμ. Διαρκεί περίπου 4-6 ώρες και τινάζει στον αέρα περίπου 2 κυβ. χλμ. (4,6 δισ. τόνους) μάγματος. Η τεράστια ενέργεια που ελευθερώνεται από την εξάτμιση του νερού, κονιορτοποιεί μεγάλες ποσότητες μάγματος και τις εκτινάσσει με μεγάλες ταχύτητες (80-150 μ/δλ.) και θερμοκρασίες της τάξης των 150-200 β. Κελσίου, καλύπτοντας όλη τη Σαντορίνη με λευκή τέφρα. Οι αλληπάλληλες αυτές εκρήξεις δημιουργούν συχνά έντονα ωστικά κύματα, τα καταστροφικά αποτελέσματα των οποίων έχουν καταγραφεί σε τμήματα οικιών του προϊστορικού οικισμού » Στη δεύτερη εκρηκτική φάση νέφος ατμών και τέφρας κινούνται με υψηλές ταχύτητες ακτινοειδώς γύρω από την περιοχή της έκρηξης. Κατά την τρίτη φάση η περιοχή καλύπτεται με τεράστια ποσά ηφαιστειακής τέφρας. Στην τελευταία φάση εκτοξεύονται παχιά σύννεφα ζεστής κόκκινης τέφρας, η οποία τελικά εναποτίθεται στη γη, ή βυθίζεται στη θάλασσα. Το όλο συμβάν, από τις πρώτες εκρήξεις μέχρι και τη δημιουργία της καλδέρας, δεν πρέπει να είχε διάρκεια μεγαλύτερη από λίγα (2-3) 24ωρα. Ο όγκος του υλικού που εκτινάχθηκε, υπολογίστηκε σε τουλάχιστον 60 km³ μάγματος ή περίπου 150 δισ. τόνους πετρωμάτων! Η ισχύς της έκρηξης του 1613 π.Χ. ήταν τεράστια. Ήταν η μεγαλύτερη ηφαιστειακή έκρηξη, που γνώρισε ποτέ η ανθρωπότητα, σαν πολλές ατομικές βόμβες Χιροσίμα μαζί. Τα πρώτα 24ωρα της έκρηξης σταμάτησε κάθε είδος ζωής σε ακτίνα 100 χλμ! Και κατόπιν ξεκίνησαν τα τσουνάμι».

Εικόνα 60. Νέα Καμένη

Μετά από το 1613 π.Χ.

Μετά από το «big bang» της Σαντορίνης, το ηφαίστειο εξακολούθησε να εκρήγνυται από καιρού εις καιρόν, αν και όχι με την ίδια σφοδρότητα. Τα κυριότερα γεγονότα μετά από το 1613 π.Χ. έχουν ως εξής:

-Το 46 μ.Χ. δημιουργήθηκε από τη λάβα του ηφαιστείου η νησίδα Παλιά Καμένη, η μικρή Καμένη το 1570 μ.Χ. και η Νέα Καμένη το 1707 μ.Χ. Μάλιστα, από τις διαδοχικές εκρήξεις και εγχύσεις λάβας, τα νησιά αυτά άλλαξαν πολλές φορές σχήμα και μέγεθος.

-Στις 27 Σεπτεμβρίου 1650 εκρήγνυται το υποθαλάσσιο ηφαίστειο Κολούμπο (περ. 8χλμ. βορειοανατολικά της Σαντορίνης). Από την ισχυρή έκρηξη προκλήθηκε ένα ισχυρό τσουνάμι και εκλύθηκαν τοξικά δηλητηριώδη αέρια, εξαιτίας των οποίων έχασαν τη ζωή τους περίπου 50 άνθρωποι.

-4 Φεβρουαρίου 1866 - 15 Οκτωβρίου 1870: Μία μέτρια ηφαιστειακή δραστηριότητα ενώνει τη Μικρή και τη Νέα Καμένη.

-26 Ιανουαρίου 1866 -Πτώση λίθων προκαλεί ζημιές στους τοίχους των σπιτιών, ενώ μετά από μερικές ημέρες παρατηρείται άνοδος της θερμοκρασίας του θαλάσσιου νερού και έκλυση καπνού. Στις αρχές Φεβρουαρίου 1866 δημιουργείται ένας ηφαιστειακός κώνος, ο οποίος ονομάστηκε «Γεώργιος».

-10 Μαΐου 1866: Σχηματίζονται τα «νησιά του Μάη», τα οποία εξαφανίστηκαν αμέσως μετά.

-11 Αυγούστου 1925 -17 Μαρτίου 1928 : Αυξάνεται η θερμοκρασία στον κόλπο «Κόκκινα Νερά» και πραγματοποιείται καθίζηση της ανατολικής ακτής της Νέας Καμένης

-Μάιος 1926: Διαμορφώνεται ένας νέος θόλος λάβας. Βαφτίζεται «Ναυτίλος».

-20 Αυγούστου 1939 - Ιούλιος 1941: Σχηματίζονται διάφοροι θόλοι λάβας ονομαζόμενοι Τρίτωνας, Κτενάς, Φουκέ, Σμιθ, Ρεκ και Νίκη.

-Μεταξύ 20 Αυγούστου 1939 και του Ιουλίου του 1941 σημειώνονται 5 εκρήξεις στη Νέα Καμένη. Αργά τον Αύγουστο του 1940, δύο μεγάλες εκρήξεις στην κορυφή του νησιού εκτίναξαν το παλιό πέτρωμα του 1866 στον αέρα και άνοιξαν 2 μεγάλους κρατήρες, μήκους 50μ. ο καθένας, αλλά χωρίς λάβα. Προς το τέλος Νοεμβρίου του ίδιου έτους, παχύρρευστη λαβα άρχισε να ρέει από μια σχισμή 100μ., δημιουργώντας τα πεδία λάβας που ονομάζονται Νίκη, προς τιμήν της νίκης των Ελλήνων στην Αλβανία. Η λάβα κάλυψε τις ανατολικές πλαγιές του νησιού και σταμάτησε λίγο πριν φτάσει την θάλασσα. Ο κύκλος αυτός των εκρήξεων ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 1941.

-10 Ιανουαρίου-2 Φεβρουαρίου 1950: Το ηφαίστειο εκρήγνυται επί σχεδόν έναν μήνα. Δημιουργώντας το θόλο «Λιάτσικας» και ροή λάβας. Ανατινάχθηκε το πέτρωμα στους νότιους πρόποδες του τρούλου της Νίκης, ανοίγοντας μια διέξοδο για το νέο μάγμα που άρχισε να χύνεται έξω. Η ηφαιστειακή τέφρα εκτοξεύτηκε σε ύψος έως και 1.000μ. Τα θραύσματα λάβας έπεσαν σε ακτίνα 850μ. στη γύρω περιοχή.

- 9 Ιουλίου 1956 : Σημειώνεται η προαναφερθείσα δόνηση των 7,8 Ρίχτερ.

Κολούμπο, μια «μηχανή σεισμών»

Σε απόσταση 6,5 χλμ βορειοανατολικά της Σαντορίνης, υπάρχει ένα ενεργό υποθαλάσσιο ηφαίστειο, το Κολούμπο. Εντοπίστηκε από τις αλληπάλληλες μικρο-δονήσεις που προκαλεί, από την έκλυση αερίων, καθώς και από την παραμόρφωση του πυθμένα. Κάτω από τον οποίον θεωρείται πως

υπάρχει ένας θάλαμος διάπυρου μάγματος, διαμέτρου έως και 5 χλμ. Η ηφαιστειακή δραστηριότητα του Κολούμπο δεν σταματά ποτέ. Αντιθέτως, προκαλεί συνεχείς μικροσεισμούς -έως 4 Ρίχτερ και διαρκή μετατόπιση του πυθμένα γύρω από τον κρατήρα του.

Την περίοδο 1649-1650 σημειώθηκε μια μακρά ακολουθία εκρήξεων, επί 3 μήνες, οι οποίες συνοδεύτηκαν από κύματα τσουνάμι και ισχυρούς σεισμούς. Περίπου 50 άνθρωποι εκτιμάται πως είχαν χάσει τη ζωή τους τότε. Ο κώνος που σχημάτισε ο κρατήρας αυτός δεν ξεπρόβαλε ποτέ πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας και αποτελεί ακόμα και σήμερα έναν ύφαλο, σε βάθος περίπου 18,5μ.

ΣΤ.4.1.3 Γεωλογική Δομή της Περιοχής Μελέτης

Η περιοχή που εξετάζεται βρίσκεται στην παράκτια περιοχή της Βλυχάδας, στον όρμο Εξωμύτη της νότιας Θήρας. Σύμφωνα με τους γεωλογικούς χάρτες των σχημάτων 3.1.1 και 3.1.2 σε συνδυασμό με την γεωλογική χαρτογράφηση (χάρτης ΓΚ1), σε ολόκληρη την εξεταζόμενη περιοχή απαντάται ηφαιστειακός σχηματισμός που προήλθε από την Μινωική έκρηξη του ηφαιστείου και ειδικότερα ο ηφαιστειακός σχηματισμός της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης (ΚΙ3), του οποίου το πάχος είναι της τάξης των 15m.

Του σχηματισμού αυτού υπόκειται ο σχηματισμός της Ρυοδακτιτικής Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης (ΚΙ2), όπως σημειώνεται σε άλλες θέσεις του παράκτιου πρσανούς, εκτός περιοχής μελέτης με υπολογιζόμενο πάχος της τάξης των 60m. Επισημαίνεται ότι στην περιοχή μελέτης στα νότια παράκτια τμήματά της, το πάχος του σχηματισμού ΚΙ3 ξεπερνάει πιθανά τα 15m, όπως φαίνεται στο μέτωπο του παράκτιου πρσανούς, εκτός περιοχής μελέτης, όπου διακρίνεται πάχος περί τα 40μ. Το πάχος αυτό απομειώνεται σταδιακά προς το Βορρά, προς το εσωτερικό της περιοχής μελέτης. Στην περιοχή που εξετάζεται, επιφανειακά απαντώνται τα προϊόντα της φάσης Μινωική Δ (ή ΒΟ4), που είναι η τέταρτη και τελευταία χρονικά φάση.

Οι αποθέσεις της φάσης αυτής διαφοροποιούνται από αυτές της προηγούμενης τρίτης φάσης. Αποτελούνται από πιο λεπτόκοκκα υλικά που περιέχουν μικρά λιθικά και κλάσματα κίσσηρης. Η συγκέντρωση όμως των λιθικών στοιχείων είναι μεγαλύτερη (34-50%). Οι αποθέσεις στα πρανά της καλδέρας έχουν μικρό πάχος (0.7-2 m) ή λείπουν, ενώ στην παραλία έχουν πάχος έως και 40 m. Οι αποθέσεις αυτές διαβρώνονται πολύ εύκολα και από κάποια σημεία του νησιού λείπουν εντελώς. Η προέλευσή τους είναι αμφιλεγόμενη. Κάποιοι υποστηρίζουν ότι τα υλικά της τέταρτης φάσης είναι επεξεργασμένα υλικά της τρίτης φάσης με διαδικασίες όπως πλημμύρες κατά τη δημιουργία της καλδέρας, βροχές, τσουνάμι, άνεμοι καλλιέργειες κ.ά. Κάποιοι άλλοι θεωρούν ότι είναι ιγκνιμβρίτες που αποτέθηκαν από πυροκλαστικές ροές. Πρόκειται για τον ηφαιστειακό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης (ΚΙ3), όπως χαρακτηρίζεται στον χάρτη ΙΓΜΕ.

Στην προς μελέτη περιοχή απαντώνται από τους νεότερους προς τους αρχαιότερους, οι ακόλουθοι γεωλογικοί σχηματισμοί :

- Αμμοθίνες (dh): αιολικές σύγχρονες αμμόδεις αποθέσεις στην στέψη του παράκτιου υψηλού πρανούς της παραλίας Βλυχάδας, πάχους μέχρι 2μ.
- Σύγχρονες Προσχώσεις παρά την κοίτη μικρού ρέματος (Q.al.3): σύγχρονες προσχώσεις, χαλαροί πρόσφατοι σχηματισμοί προερχόμενοι από την αποσάθρωση του σχηματισμού «Μεταφερμένη Ανώτερη Σειρά Κίσσηρης» (Kl3). Το πάχος του σχηματισμού είναι γενικά μικρό, έως 2,0 μ και είναι μειωμένο στα ανάντη τμήματα ενώ αυξάνεται προς τις κατάντη περιοχές της λεκάνης του μικρού ρέματος.
- Σύγχρονα Κορήματα Πρανών Κίσσηρης - Προσχώσεις Μικρών Κοιλάδων (Q.sc.3): χαλαροί πρόσφατοι σχηματισμοί προερχόμενοι από την αποσάθρωση των πρανών του σχηματισμού Μεταφερμένη Ανώτερη Σειρά Κίσσηρης (Kl3), στους πόδες των εν λόγω πρανών, και αντίστοιχοι σχηματισμοί σε κεκλιμένες επιφάνειες στο εσωτερικό μικρών κοιλάδων που βρίσκονται σε γειτονικές θέσεις με τα πρανή. Το πάχος του σχηματισμού είναι γενικά μικρό, της τάξης μερικών μέτρων, ενώ τα μεγαλύτερα πάχη αναμένονται στους πόδες των πρανών περίπου της τάξης έως 3,0 m.
- Μεταφερμένη Ανώτερη Σειρά Κίσσηρης (Kl3): Πρόκειται για τεφρή έως καστανωπή κίσσηρη και υλικά τέφρας με φακοειδείς παρεμβολές ογκολίθων. Συνίσταται από λεπτόκοκκα υλικά που περιέχουν πάρα πολλά μικρά λιθικά και κλάσματα κίσσηρης, λατύπες και γωνιώδη θραύσματα λάβας και ηφαιστειακών πετρωμάτων. Τοπικά προέρχονται από «λαχάρ». Εμφανίζεται στις εξωτερικές πεδινές περιοχές της Θήρας και της Θηρασίας. Το πάχος του σχηματισμού ανέρχεται περίπου έως 15 μέτρα, με πιθανότητα στο νότιο παράκτιο μέτωπο να είναι μεγαλύτερο.

Στο νότιο τμήμα της Θήρας κατά μήκος και βόρεια της ακτής μεταξύ των ακρωτηρίων Μαυροραχίδι και Εξωμύτης (στην περιοχή όπου βρίσκεται και η περιοχή μελέτης), βρίσκονται μέρη της σειράς (Kl2 - Ρυοδακτική Ανώτερη Σειρά Κίσσηρης) που έχουν μεταφερθεί από την θάλασσα. Ο σχηματισμός θεωρείται ότι δημιουργήθηκε κατά την τέταρτη και τελευταία χρονικά φάση της Μινωικής έκρηξης (Μινωική Δ ή BO4)) και η προέλευσή του είναι αμφιλεγόμενη. Κάποιοι υποστηρίζουν ότι τα υλικά της τέταρτης φάσης είναι επεξεργασμένα υλικά της τρίτης φάσης (Μινωική Γ) με διαδικασίες όπως πλημμύρες κατά τη δημιουργία της καλδέρας, βροχές, τσουνάμι, άνεμοι καλλιέργειες κ.ά. Κάποιοι άλλοι θεωρούν ότι είναι ιγκνιμβρίτες που αποτέθηκαν από πυροκλαστικές ροές. Ο εν λόγω σχηματισμός περιγράφεται στον Γεωλογικό Χάρτη του ΙΓΜΕ κλίμακας 1:50.000, Φύλλο Χάρτη "Θήρα" (ΙΓΜΕ 1980), ως ηφαιστειακός σχηματισμός της "Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης (Kl3)". Στην παρουσία του εν λόγω σχηματισμού, ο οποίος χαρακτηρίζεται από μικρή σχετικά συνεκτικότητα, ευκολία στην εκσκαψιμότητα και μεγαλύτερη επιδεκτικότητα στη διάβρωση, σε σχέση με τους υπόλοιπους επιφανειακούς ηφαιστειακούς (Μινωικούς) σχηματισμούς της Θήρας, σε συνδυασμό με την δράση των διαβρωτικών παραγόντων, οφείλεται η ιδιαίτερη γεωμορφολογική εικόνα της περιοχής της Βλυχάδας Τ.Κ. Μεγαλοχωρίου, όπου εντάσσεται και η περιοχή μελέτης, όπως προαναφέρθηκε. Διευκρινίζεται ότι τα «λαχάρ» είναι λασποροές από ηφαιστειακά αναβλήματα, που αποτελούνται από πυροκλαστικά υλικά αναμεμιγμένα με υγρό υλικό, συνήθως νερό. Τα υλικά αυτά κινούνται καθοδικά

στις πλαγιές και τις κοιλάδες ηφαιστειών και αναπτύσσουν μεγάλες ταχύτητες. Τα λαχάρ αναφέρονται επίσης και ως λασποροές (mudflows) ή ροές συντριμμίων (debris flows).

Ενίοτε αποτελούνται από χαλαρά πυροκλαστικά υλικά που διαβρώνονται εύκολα. Η περιγραφή αυτή προσομοιάζει με τα χαρακτηριστικά του σχηματισμού στην περιοχή που εξετάζεται. Ως πιθανότερη εκδοχή σύγχρονοι ερευνητές δέχονται ότι τα υλικά της φάσης Μινωική Δ είναι υλικά της φάσης Μινωική Γ, επεξεργασμένα από πλημμύρες κατά την δημιουργία της καλδέρας, από βροχές, τσουνάμι και ανέμους. Επιφανειακά ο σχηματισμός ΚΙ3 καλύπτεται από εδαφικό μανδύα αποσάθρωσης ή και από όμοια υλικά μεταφοράς (δεν είναι δυνατή πάντα η διάκρισή τους) με πάχος της τάξης από 0,50 έως 4,00m, έχει χαλαρό εδαφικό χαρακτήρα και συνίσταται από άμμους, χάλικες, λατύπες και λίθους με αργιλικό υλικό.

Τοπικά ο σχηματισμός παρουσιάζει όχι με μεγάλη συχνότητα έγκοιλα, ποικίλου μεγέθους, σε θέσεις που σημειώνονται εκτός της περιοχής μελέτης, ενώ δεν αποκλείεται να υφίστανται σε βάθος και στη μάζα του σχηματισμού, εντός της περιοχής μελέτης. Το φαινόμενο αυτό οφείλεται στη ευκολότερη διάβρωση εύθρυπτων στοιχείων του, λόγω της υπόγειας διακίνησης του νερού διαχρονικά.

Ολοκληρώνοντας αναφέρεται ότι στην περιοχή μελέτης, υποκείμενος του σχηματισμού Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης (ΚΙ3), είναι ο ηφαιστειακός σχηματισμός "Ρυοδακτική Ανώτερη Σειρά Κίσσηρης" (ΚΙ2), σύμφωνα και με τον Γεωλογικό Χάρτη του ΙΓΜΕ κλίμακας 1:50.000, Φύλλο Χάρτη "Θήρα" (ΙΓΜΕ 1980), ο οποίος αποτέθηκε κατά την φάση Μινωική Γ (ΒΟ3).

Ο σχηματισμός της Ρυοδακτικής Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης εμφανίζεται υπερκείμενος ενός παλαιοεδαφικού ορίζοντα μέσα στον οποίο βρέθηκαν τα ερείπια του ύστερο-Μινωϊκού εποικισμού (3.370 ± 180 χρόνια, Γαλανόπουλος, 1957), ως κάλυμμα στα νησιά Θήρα, Θηρασιά και Ασπρονήσι. Η σειρά αποτελείται από στρώματα χονδρόκοκκης εκσφενδονισμένης στον αέρα κίσσηρης (πάχους 1-5 μέτρων), που καλύπτονται από συγκεντρώσεις υπόλευκων αποθέσεων. Το ανώτερο κύριο μέρος της σειράς αποτελείται από χαοτικό ρεύμα τέφρας. Ορυκτολογική σύσταση: πλαγιόκλαστα, υπερσθενής, κλινοπυρόξενοι. Η σειρά έχει πάχος έως 60 μ.

Σχετικά με τις ειδικές Τεχνικογεωλογικές Συνθήκες διαπιστώνεται

Η περιοχή μελέτης σε όλη την έκτασή της και σε ότι αφορά την καταλληλότητα για δόμηση, χαρακτηρίζεται κατά τμήματα σε κατάλληλη υπό προϋποθέσεις (ΚΠ) και ακατάλληλη (Α) και παρουσιάζεται στον Χάρτη Γεωλογικής Καταλληλότητας ΓΚ2, κλίμακας 1:1000, που συνοδεύει την παρούσα Τεχνική Έκθεση.

Η περιοχή της μελέτης, δεν χαρακτηρίζεται από δυσμενείς γεωλογικές συνθήκες ή ανθρωπογενείς παρεμβάσεις, τέτοιες ώστε να προκαλέσουν καταστροφικά γεωλογικά φαινόμενα (αστοχία πρανών, κατολισθήσεις, ερπυσμούς εδαφών, καθιζήσεις, διογκώσεις και ρευστοποιήσεις εδαφών κ.λπ.).

Η υπόγεια προσχωματική υδροφορία εκτιμάται ότι, σε όλη την χαρτογραφημένη έκτασή τους, είναι την περίοδο των βροχών και στις δυσμενέστερες περιπτώσεις σε βάθος μεγαλύτερο των 15μ.

Παράλληλα κατά την θεμελίωση των κατασκευών χρειάζεται να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για τις προσωρινές εκσκαφές, με προσωρινές αντιστηρίξεις κ.λπ.. προκειμένου να διαφυλαχθεί η υγεία και ακεραιότητα των εργαζομένων.

Στην περιοχή μελέτης δεν καταγράφονται ρήγματα.

Σχετικά με τη Γεωλογική Καταλληλότητα προτείνεται:

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ ΥΠΟ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΟΜΗΣΗ

Τμήματα της περιοχής μελέτης, σε ότι αφορά την καταλληλότητα για δόμηση, διακρίνονται σε κατάλληλα υπό προϋποθέσεις (ΚΠ). Ως Καθολική Προϋπόθεση για τη δόμηση, τίθεται η κατασκευή των αγωγών όμβριων.

ΚΠ1

Τα τμήματα αυτά δομούνται από το γεωλογικό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης - ΚΙ3 και το κορηματικό σχηματισμό Q.sc.3, σε θέσεις μορφολογικών κλίσεων μικρότερων από 35%, που τοπικά σημειώνονται σε περιορισμένες εκτάσεις πρηνή αυξημένων κλίσεων μικρού ύψους. Τα τμήματα αυτά απέχουν από τη ζώνη αυξημένων εδαφικών κλίσεων και μεγαλύτερου ύψους κατάντη πρηνών απόσταση της τάξης των 5μ.

Οι προϋποθέσεις είναι:

α) Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης και Έρευνας για τη θεμελίωση κτιρίων - εδάφη κατηγορίας Γ, που θα περιλαμβάνει και έρευνα με wagon drill, για την διερεύνηση ύπαρξης τυχόν εγκοίλων που ενδέχεται να επηρεάσουν την ζώνη θεμελίωσης

β) Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης και Έρευνας για τη αντιστήριξη - αποστράγγιση υφιστάμενων ή προβλεπόμενων πρηνών, ύψους μεγαλύτερου των 2μ. και κλίσεων μεγαλύτερων από 50%

γ) Εκπόνηση Μελέτης πλήρους αποστράγγισης συνολικά της έκτασης και εκπόνηση Μελέτης όμβριων, καθώς και Γεωτεχνική μελέτη στις θέσεις αντιμετώπισης της οπισθοδρομούσας διάβρωσης για την κατασκευή των αντίστοιχων έργων

δ) θεμελίωση των κτιρίων, στο σχηματισμό ΚΙ3, κάτω από τον εδαφικό μανδύα και τα κορήματα

ε) Παρεμβάσεις στα γεινιάζοντα τμήματα ΑΚΠ που περιλαμβάνουν υψηλά κατά θέσεις κατάντη πρηνή με μεγάλες εδαφικές κλίσεις, που επεκτείνονται και εκτός περιοχής επέμβασης. Οι παρεμβάσεις συνίστανται σε σταθεροποίηση των πρηνών αυτών με διαμορφώσεις, αντιστηρίξεις και αποστραγγίσεις, μετά από Γεωτεχνική Μελέτη και Έρευνα.

ΚΠ2

Τα τμήματα αυτά δομούνται από το γεωλογικό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης -ΚΙ3 και το κορηματικό σχηματισμό Q.sc.3, σε θέσεις μορφολογικών κλίσεων που τοπικά δεν ξεπερνούν το 35%, και γεινιάζουν με πρηνή μεγάλου σχετικά ύψους.

Οι προϋποθέσεις είναι:

- α) Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης - Έρευνας για τη θεμελίωση κτιρίων - εδάφη κατηγορίας Γ, που θα περιλαμβάνει και έρευνα με wagon drill, για την διερεύνηση ύπαρξης τυχόν εγκοίλων που ενδέχεται να επηρεάσουν την ζώνη θεμελίωσης
- β) Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης - Έρευνας για τη αντιστήριξη - αποστράγγιση υφιστάμενων ή προβλεπόμενων πρανών, ύψους μεγαλύτερου των 2μ. και κλίσεων μεγαλύτερων από 50%
- γ) Εκπόνηση Μελέτης πλήρους αποστράγγισης συνολικά της έκτασης και εκπόνηση Μελέτης όμβριων, καθώς και Γεωτεχνική Μελέτη - Έρευνα αντιστήριξης των ανάντη πρανών στη γεινιάζουσα περιοχή ΑΚΠ, για την κατασκευή των αντίστοιχων έργων
- δ) θεμελίωση των κτιρίων, στο σχηματισμό ΚΙ3, κάτω από τον εδαφικό μανδύα και τα κορήματα

ΚΠ3

Τα τμήματα αυτά δομούνται από το γεωλογικό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης -ΚΙ3 και το κορηματικό σχηματισμό Q.sc.3, σε θέσεις μορφολογικών κλίσεων που τοπικά δεν ξεπερνούν το 35%, και περιλαμβάνουν τμήματα κατασκευών που γεινιάζουν με κατάντη πρανή μεγάλου σχετικά ύψους.

Οι προϋποθέσεις είναι:

- α) Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης - Έρευνας για την εξασφάλιση των υφιστάμενων κατασκευών
- β) Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης - Έρευνα για τη αντιστήριξη - αποστράγγιση των υφιστάμενων κατάντη πρανών
- γ) Εκπόνηση Μελέτης πλήρους αποστράγγισης συνολικά της έκτασης και εκπόνηση Μελέτης όμβριων
- δ) Απαγόρευση επέκτασης δόμησης

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ ΓΙΑ ΔΟΜΗΣΗ

Τμήματα της περιοχής μελέτης, σε ότι αφορά την καταλληλότητα για δόμηση, διακρίνονται σε ακατάλληλα για δόμηση (ΑΚ).

Στην κατηγορία των ακατάλληλων περιοχών, εντάσσονται:

ΑΚ1

Τα τμήματα αυτά δομούνται από το γεωλογικό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης (ΚΙ3), και το κορηματικό σχηματισμό Q.sc.3, σε θέσεις μορφολογικών κλίσεων μεγαλύτερων από 35% μεγάλου ύψους.

ΑΚ 2

Πρόκειται για τη ζώνη οριοθέτησης των γραμμών πλημμύρας, σύμφωνα με την Υδραυλική Μελέτη.

ΑΚΠ

ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΓΙΑ ΔΟΜΗΣΗ ΜΕ ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Τα τμήματα αυτά δομούνται από το γεωλογικό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης (ΚΙ3) και το κορηματικό σχηματισμό Q.sc.3, σε θέσεις μορφολογικών κλίσεων μεγαλύτερες από 35%, που περιλαμβάνουν πρηνή μεγάλου ύψους. Τα τμήματα αυτά γειτνιάζουν με εκείνα που χαρακτηρίζονται ΚΠ1 και ΚΠ2.

Οι αναγκαίες παρεμβάσεις προβλέπονται από την Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης και Έρευνας για τη αντιστήριξη και αποστράγγιση υφιστάμενων ανάντη και κατόντη πρανών, καθώς η κατασκευή των αντίστοιχων έργων.

Ακολουθεί ο Χάρτης ΓΚ.2: «Χάρτης Γεωλογικής Καταλληλότητας», κλ. 1:1000 της εκπονηθείσας Μελέτης Γεωλογικής Καταλληλότητας):

ΣΤ.4.2 Σεισμικότητα- Σεισμική επικινδυνότητα νησιωτικού χώρου Αιγαίου

Σύμφωνα με τα δεδομένα (Βαλιάκος Η., 2006), ο νησιωτικός χώρος του Αιγαίου πελάγους, καθώς επίσης και οι γύρω από αυτόν παράκτιες περιοχές της Ελλάδας (και της δυτικής Τουρκίας), αποτελούν μία από τις πιο σεισμογενείς περιοχές του πλανήτη με έντονη και ταχύτατη παραμόρφωση. Το γεγονός αυτό έχει ως συνέπεια τη δημιουργία μεγάλου αριθμού ρηγμάτων. Ο καθορισμός του ενεργού πεδίου των τάσεων βασίζεται κυρίως στους μηχανισμούς γένεσης των μεγάλων σεισμών οι οποίοι έγιναν στον ελληνικό χώρο περίπου κατά τα τελευταία 30 χρόνια. Τα αποτελέσματα των πρόσφατων ερευνών πάνω στους μηχανισμούς γένεσης επιφανειακών σεισμών οδήγησαν στο συμπέρασμα ότι ο χώρος του Αιγαίου και των γύρω περιοχών μπορεί να χωριστεί σε δύο μεγάλα τμήματα. Στο εξωτερικό τμήμα του τόξου όπου ασκούνται οριζόντιες τάσεις συμπίεσης και συνεπώς δημιουργούνται ανάστροφα ρήγματα, και στο εσωτερικό τμήμα του τόξου όπου ασκούνται οριζόντιες τάσεις εφελκυσμού και δημιουργούνται κανονικά ρήγματα. Πρόσφατες έρευνες έδειξαν ότι οι σεισμοί στο χώρο του Αιγαίου και των γύρω περιοχών οφείλονται:

Α) Σε συμπιεστικές δυνάμεις που ασκούν στα όρια του χώρου αυτού τρεις γειτονικές λιθοσφαιρικές πλάκες κατά την κίνησή τους και

Β) Σε εφελκυστικές δυνάμεις που ασκούνται μέσα στη λιθόσφαιρα του χώρου αυτού και προκαλούνται από αίτια που βρίσκονται μέσα ή στον πυθμένα της λιθόσφαιρας του Αιγαίου.

Η παλαιογεωγραφική-τεκτονική εξέλιξη του Αιγαιακού χώρου κατά το Νεογενές-Τεταρτογενές και ειδικότερα η νεοτεκτονική εξέλιξη του ήταν πολύπλοκη και είχε άμεσα αποτελέσματα στην απόθεση ανάλογων ιζημάτων. Το εξωτερικό τμήμα του χώρου του Αιγαίου παρουσιάζει διαφορετική τεκτονική συμπεριφορά από το εσωτερικό. Στο εξωτερικό τμήμα ασκούνται συμπιεστικές τάσεις, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται ανάστροφες διαρρήξεις, η λιθόσφαιρα έχει μεγάλο πάχος και παρατηρείται έλλειψη σεισμών ενδιάμεσου βάθους και μαγματικής δραστηριότητας. Στο εσωτερικό τμήμα το πεδίο των τάσεων είναι εφελκυστικό και παρατηρούνται κανονικές διαρρήξεις, η λιθόσφαιρα έχει μικρό πάχος, υπάρχει έντονη σεισμική δραστηριότητα με σεισμούς ενδιάμεσου βάθους και ηφαιστειότητα. Αναλυτικότερα, η σύγκλιση μεταξύ της λιθόσφαιρας της ανατολικής Μεσογείου, που αποτελεί το μπροστινό μέρος της αφρικανικής λιθοσφαιρικής πλάκας, και της λιθόσφαιρας του ευρύτερου χώρου του Αιγαίου, που αποτελεί το μπροστινό μέρος της Ευρασιατικής λιθοσφαιρικής πλάκας, πραγματοποιείται κατά μήκος του γνωστού κυρτού μέρους του ελληνικού τόξου (Ζάκυνθος, νότιες ακτές Κρήτης, νότια Ρόδος), και έχει ως συνέπεια την υποβύθιση της λιθόσφαιρας της Μεσογείου κάτω από την λιθόσφαιρα του Αιγαίου. Σε αυτή την κίνηση οφείλονται η επιφανειακή σεισμική δράση κατά μήκος του ελληνικού τόξου, οι σεισμοί ενδιάμεσου βάθους στο νότιο Αιγαίο και η οριοθέτηση του ηφαιστειακού τόξου (Νίσυρος, Μέθανα, Σαντορίνη, Μήλος).

Κατά την υποβύθιση της λιθόσφαιρας της ανατολικής Μεσογείου κάτω από τη λιθόσφαιρα του νότιου Αιγαίου, παράγεται θερμότητα στην επάνω επιφάνεια της καταδυόμενης λιθόσφαιρας, λόγω τριβής, με συνέπεια τη δημιουργία ρευμάτων μεταφοράς στο χώρο της ασθενόσφαιρας που βρίσκεται μεταξύ της υποβυθιζόμενης λιθόσφαιρας και της λιθόσφαιρας του Αιγαίου. Έτσι, θερμό υλικό ανεβαίνει προς

τη λιθόσφαιρα του Αιγαίου και όταν φθάνει στον πυθμένα της κινείται οριζόντια, ψύχεται και ξαναβυθίζεται. Το θερμό αυτό υλικό κατέχει τον σεισμικό χώρο (χωρίς εστίες σεισμών) κάτω από τη λιθόσφαιρα του Αιγαίου (περιοχή Κυκλάδων).

Κατά την οριζόντια κίνησή τους, τα ρεύματα μεταφοράς ασκούν οριζόντιες εφαπτομενικές δυνάμεις στην κάτω επιφάνεια (πυθμένα) της λιθόσφαιρας του Αιγαίου με συνέπεια την ανάπτυξη δυνάμεων εφελκυσμού μέσα σε αυτή (επεκτατικές δυνάμεις) κατά τη διεύθυνση B-N, τη θραύση της και διείσδυση σε αυτή θερμού υλικού της ασθενόσφαιρας. Στη θραύση αυτή οφείλονται οι επιφανειακοί σεισμοί που παρατηρούνται στον ευρύτερο χώρο του Αιγαίου και στη διείσδυση του θερμού υλικού οφείλονται η ηφαιστειακή δράση και οι γεωθερμικές εκδηλώσεις του χώρου αυτού.

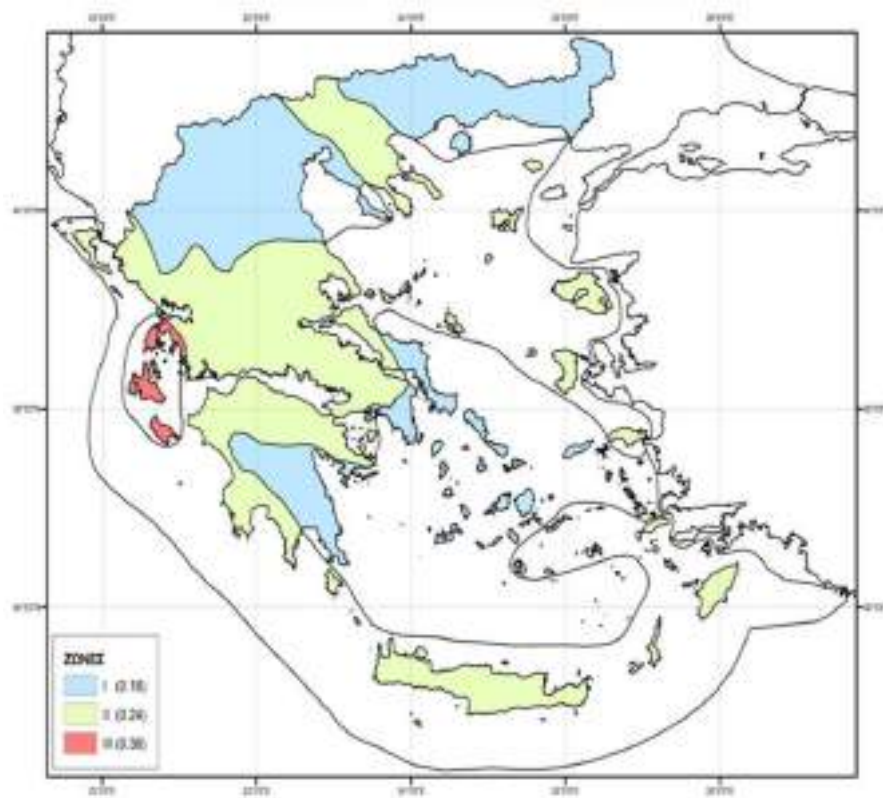
Το Αιγαίο, κατά τη γεωτεκτονική του εξέλιξη, επηρεάστηκε από διάφορα πεδία τάσεων τα οποία δημιούργησαν και ανάλογα ρήγματα ή επαναδραστηριοποίησαν παλαιότερα. Οι τεκτονικές γραμμές στο Αιγαίο μπορούν να θεωρηθούν αποτέλεσμα των μεγάλων κινήσεων που έγιναν κατά τη διάρκεια του Νεογενούς (25 - 2,5ΜΑ) και συνεχίζονται μέχρι σήμερα. Αν και τα ρήγματα στον ευρύτερο χώρο του Αιγαίου έχουν διάφορους προσανατολισμούς, οι διευθύνσεις διαρρήξεων πάνω στα ρήγματα αυτά έχουν σχεδόν σταθερό προσανατολισμό κατά τη διεύθυνση B-N, ιδιότητα η οποία βρίσκεται σε συμφωνία με την άποψη ότι η λιθόσφαιρα του Αιγαίου επεκτείνεται (διαστέλλεται) κατά την ίδια διεύθυνση.

Σύμφωνα με τον Ελληνικό Αντισεισμικό Κανονισμό (ΕΑΚ 2000), όπως τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δ17α/67/1/ΦΝ275/03 (ΦΕΚ 781/Β/16-6-03) και Δ17α/115/9/ΦΝ275/03 (ΦΕΚ 1154/Β/12-8-03), η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου χαρακτηρίζεται από δυο διαφορετικές ζώνες σεισμικής επικινδυνότητας, τις Ζώνες Ι και ΙΙ (βλ. ακόλουθο σχήμα). Ειδικότερα στην Ζώνη Ι ανήκει σχεδόν το σύνολο του Νομού Κυκλάδων, πλην των νησιών Σαντορίνης, Ανάφης και Αμοργού καθώς και οι Νήσοι Αστυπάλαια, Πάτμος, Λέρος, Λειψοί, Αρκοί, Αγαθονήσι, Κάλυμνος και Ψέριμος του Νομού Δωδεκανήσου. Αντίστοιχα στη Ζώνη ΙΙ ανήκουν τα υπόλοιπα νησιά του Νομού Δωδεκανήσου καθώς και οι νήσοι Σαντορίνη, Ανάφη και Αμοργός του Ν. Κυκλάδων.

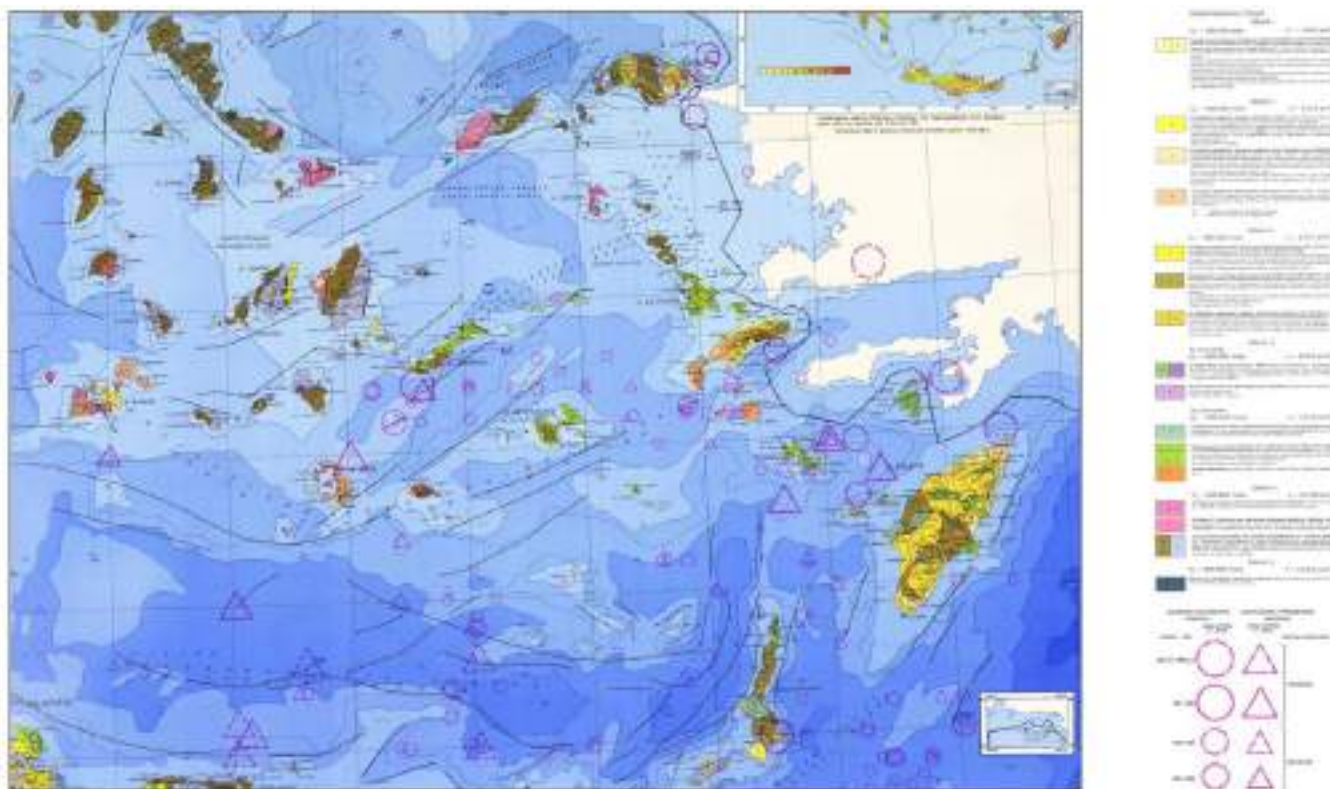
Οι αντίστοιχες αναμενόμενες επιταχύνσεις ανά ζώνη επικινδυνότητας είναι 0,16g και 0,24g.

Αποτέλεσμα της κατείσδυσης της αφρικανικής πλάκας κάτω από τη μικροπλάκα του Αιγαίου είναι και η δημιουργία πολλών ηφαιστειών ασβεσταλκαλικής σύστασης, τα οποία αποτελούν το ηφαιστειακό τόξο του νότιου Αιγαίου.

Τα ηφαίστεια αυτά είναι το Γυαλί, η Νίσυρος, η Κως, η Πάτμος, η Σαντορίνη, η Μήλος, η Αντίπαρος, η Κρομμυωνία, τα Μέθανα, οι Λιχάδες, τα Καμένα Βούρλα και η Ψαθούρα (Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, 2021).

Χάρτης 12. Πηγή: (Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, 2021)

Χάρτης 13. Χάρτης Απόσπασμα Σεισμοτεκτονικού Χάρτη του Ι.Γ.Μ.Ε. (αρχικής κλίμακας 1:500.000)

ΣΤ.4.3 Υδρολιθολογικά / Υδρογεωλογικά χαρακτηριστικά

ΣΤ.4.3.1 Υδρολιθολογικά / Υδρογεωλογικά χαρακτηριστικά της ευρύτερης περιοχής

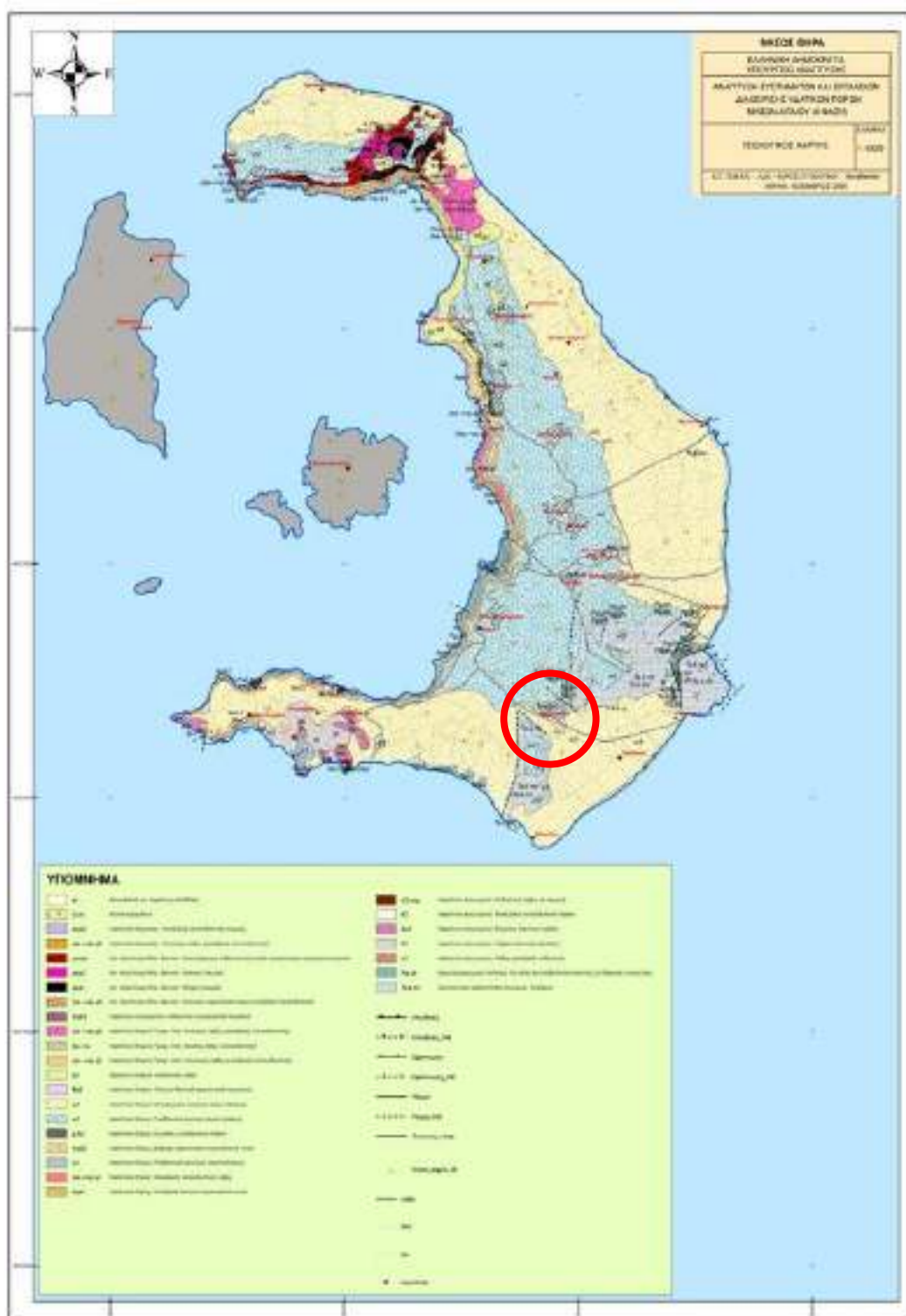
Η κατανομή των υδρολιθολογικών ενότητων, τα όρια και η γεωμετρία των υδροφόρων σχηματισμών, τα γεωμετρικά τους χαρακτηριστικά όπως η βάση και το πάχος αυτών, οι υδραυλικές τους ιδιότητες, οι μεταβολές των υδρολογικών και ποιοτικών τους χαρακτηριστικών όπως η πιεζομετρία και η συγκέντρωση των χλωριόντων, καθώς και το υδατικό τους ισοζύγιο αποτελούν βασικά υδρογεωλογικά χαρακτηριστικά. Ορισμένα στοιχεία που προκύπτουν από τις μέχρι τώρα μελέτες είναι:

- 1) Οι διάφοροι λιθολογικοί σχηματισμοί που παρουσιάζονται στο σχετικό γεωλογικό χάρτη ταξινομούνται σε τέσσερις διαφορετικές υδρολιθολογικές ενότητες
- 2). Αναπτύσσονται στους διάφορους ηφαιστειακούς σχηματισμούς και στους κρυσταλλικούς ασβεστόλιθους. Οι φυλλιτικοί σχηματισμοί, σύμφωνα με τα μέχρι τώρα διαθέσιμα στοιχεία, χαρακτηρίζονται ως πρακτικά αδιαπέρατοι και δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερο υδρογεωλογικό ενδιαφέρον.
 - Η υδροφορία που αναπτύσσεται στα ηφαιστειακά πετρώματα δεν έχει διακριθεί σε επιμέρους ενότητες. Από διάφορες γεωτρητικές έρευνες έχει γίνει προσπάθεια ταξινόμησης της υδροφορίας σε επιμέρους ορίζοντες τύρφης. Σε γενικές γραμμές, στα ηφαιστειακά πετρώματα διακρίνονται δύο κύριες υδρογεωλογικές ενότητες, αυτή του βόριου τμήματος (βόρεια του Προφήτη Ηλία) και αυτή του νότιου τμήματος που αναπτύσσεται στην ευρύτερη περιοχή του Εμπορείου - Ακρωτηρίου. Στη βόρεια ενότητα βρίσκεται και ο υδροφορέας Βουρβούλου – Καμαρίου που είναι και ο υδροφορέας μελέτης.
 - Ο υδροφόρος σχηματισμός που έχει παρουσιάσει ιδιαίτερο ενδιαφέρον στα πλαίσια της ανάπτυξης των σχετικών μοντέλων στο παρελθόν (Mantoglou A., Giannouloropoulos P. 2004.) είναι αυτός της ευρύτερης περιοχής του αεροδρομίου. Τα γεωγραφικά του όρια προσεγγιστικά εκτείνονται νότια, έως τις βόρειες παρυφές του όρους Προφήτης Ηλίας, βόρεια έως την περιοχή του ρέματος Καρτεράδος. Καλύπτει τις ευρύτερες περιοχές Καρτεράδου, Μονόλιθου, Μεσαριάς, Βόθωνα και Καμαρίου.
 - Ο υδροφορέας που αναπτύσσεται στο νότιο τμήμα της νήσου στην περιοχή του Εμπορείου, σε ότι αφορά στα πιθανά εκμεταλλεύσιμα υδατικά του αποθέματα, δεν παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Γεωτρήσεις που έγιναν στην περιοχή αυτή από το ΙΓΜΕ (1985, 1986) απέδωσαν υφάλμυρο νερό. Η περιοχή μελέτης ανήκει σε αυτήν την κατηγορία.

ΣΤ.4.3.2 Υδρογεωλογικές συνθήκες περιοχής ΕΣΧΑΣΕ

Στο πλαίσιο του έργου «Ανάπτυξη Συστημάτων και Εργαλείων Διαχείρισης Υδατικών Πόρων Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου» που εκπονήθηκε για λογαριασμό του τ. Υπουργείου Ανάπτυξης (ΥΠΑΝ) το 2005 έγινε η σχηματοποίηση των γεωλογικών/υδρολιθολογικών χαρακτηριστικών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου σε περιβάλλον GIS.

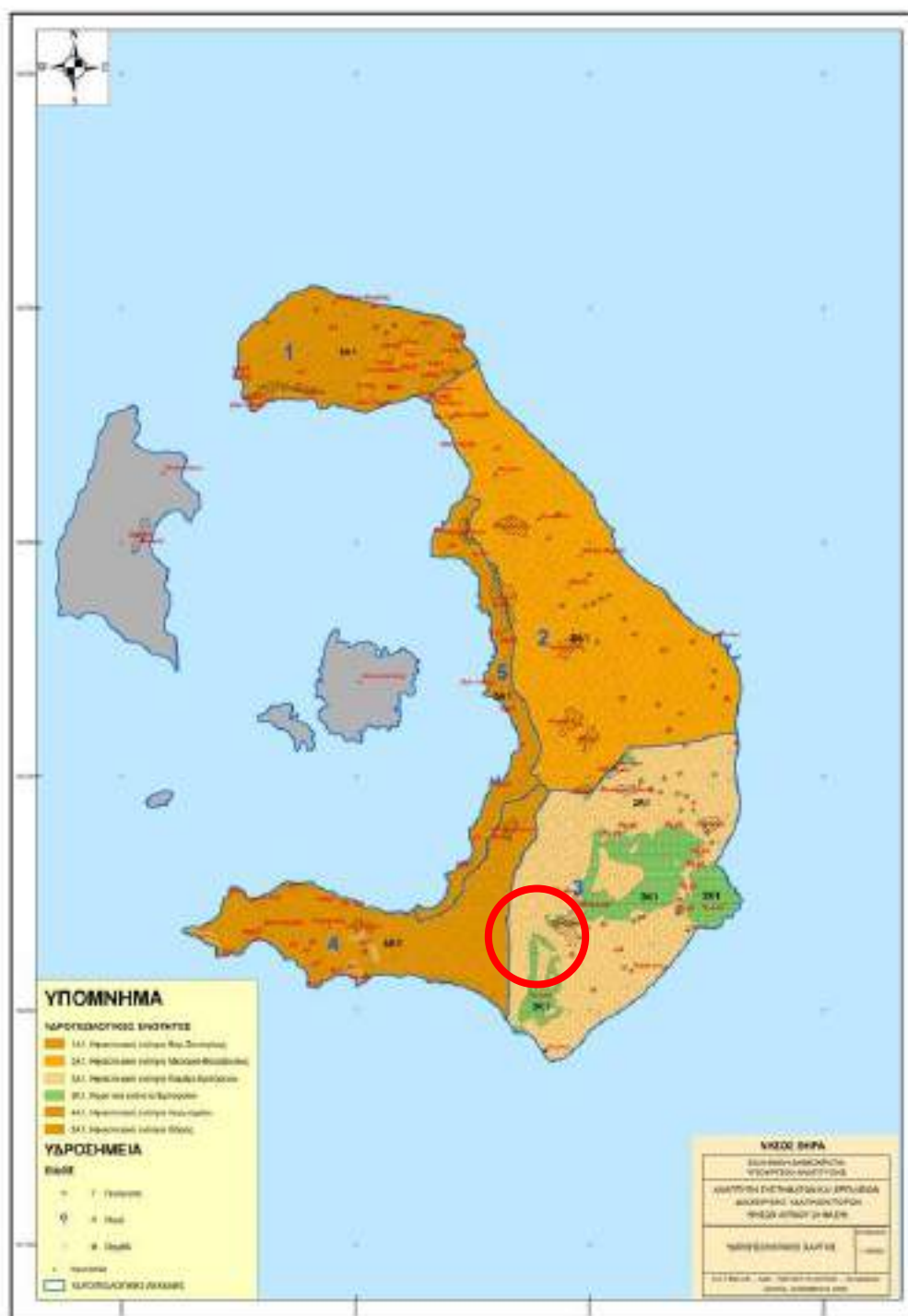
Στην περιοχή Μελέτης(ΕΣΧΑΣΕ) ο κύριος γεωλογικός σχηματισμός είναι η μεταφερμένη ανώτερη σειρά κίσσηρης (κι3). Τεφρή έως καστανωπή κίσσηρη και υλικά τέφρας με φακοειδείς παρεμβολές ογκολίθων. Τοπικά προέρχονται από λαχάρ πάχους μέχρι 15 μ. Ο γεωλογικός χάρτης παρουσιάζεται παρακάτω.

Εικόνα 61. Γεωλογικός χάρτης Σαντορίνης και περιοχής μελέτης (πηγή: ΥΠΑΝ, 2005).

Παρόμοια συμπεράσματα προκύπτουν και από τον υδρολιθολογικό χάρτη των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας της πρώην ΕΓΥ όπου η λεκάνη απορροής δομείται με το εξής:

Μεταφερμένη Κίσηρης: Αποτελείται από υλικά τέφρας και υλικά αποσάθρωσης της ανώτερης σειράς κίσηρης. Τα υλικά αυτά μεταφέρθηκαν και απετέθησαν στα χαμηλότερα σημεία της νήσου μαζί με υλικά που μεταφέρθηκαν από την θάλασσα. Παρουσιάζει σχετική χαλαρότητα των υλικών της, και αυξημένη υδροπερατότητα. Εντός της μεταφερόμενης κίσηρης αναπτύσσονται, κυρίως στα παράκτια σημεία της νήσου, ασθενείς φρεάτιοι ορίζοντες.

Εικόνα 62. Υδρολιθολογικός χάρτης Σαντορίνης και περιοχής μελέτης (πηγή: ΥΠΑΝ, 2005).

ΣΤ.4.4 Γεωθερμικά δεδομένα

ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ: Η Θήρα, η Θηρασιά και το Ασπρονήσι είναι τα υπολείμματα του προϊστορικού στρογγυλού νησιού, όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως. Τα νησιά αυτά περιβάλλουν μια βαθιά υδάτινη λεκάνη (καλντέρα), από το κέντρο της οποίας αναδύθηκαν τα νησάκια Παλαιά και Νέα Καμένη. Η καλδέρα έχει διαστάσεις 11,7 χλμ. και βάθος που φτάνει τα 390 μ.

Οι απόκρημνοι γκρεμοί της καλδέρας της Θήρας και της Θηρασιάς, φθάνουν σε ύψος μεγαλύτερο των 300 μ. από το επίπεδο της θάλασσας, όπως π.χ. στο ακρωτήριο Τούρλος. Η νοτιοανατολική Θήρα κυριαρχείται από δύο ορεινούς όγκους του υποβάθρου, τα βουνά Προφήτης Ηλίας και Μέσα Βουνό και την κορυφογραμμή του Γαβρήλου, τα οποία είναι οι προεξέχουσες κορυφές του προ ηφαιστειακού νησιού. Η αρχική δυτική ακτή αυτού του προ ηφαιστειακού νησιού διατηρείται στον Αθηνιό, όπου έχει ξεθαφτεί από την κατάρρευση της καλδέρας. Το βουνό Προφήτης Ηλίας (567 μ) είναι η υψηλότερη κορυφή στη Σαντορίνη. Άλλες κορυφές αποτελούν τα βουνά Λουμαράβι και Αρχάγγελος στη νότια Θήρα, τα βουνά Μικρός Προφήτης Ηλίας, Μεγάλο Βουνό και Κόκκινο Βουνό στη βόρεια Θήρα και το βουνό Βίγλος στη Θηρασιά, τα οποία είναι όλα ηφαιστειακής προέλευσης.

Οι γεωτεκτονικές και μαγματικές συνθήκες που επικρατούν στο νησί έχουν δημιουργήσει ευνοϊκές προϋποθέσεις για σημαντική γεωθερμική και υδροθερμική δραστηριότητα. Οι θερμές πηγές αναβλύζουν στο εσωτερικό μέρος της καλδέρας κατά μήκος ρηγμάτων και ρωγμών που υπάρχουν μέσα στο προ ηφαιστειακό υπόβαθρο.

ΣΤ.4.4.1 Πηγές Γεωθερμίας

Οι κυριότερες πηγές βρίσκονται νότια του Αθηνιού στη θέση Πλάκα (33,6°C), στα πρανή της καλδέρας, στο Αθέρμι Χριστού (56°C) και στην Βλυχάδα (32°C) στο νοτιότερο άκρο του νησιού. Η ύπαρξη επιφανειακών πολύ πρόσφατων και υδροπερατών ηφαιστειακών στρωμάτων επιτρέπει τη διείσδυση του θαλασσινού νερού, τη μείωση της θερμοκρασίας των ανερχόμενων ρευστών, εμποδίζοντας ταυτόχρονα την εμφάνιση πιο εντυπωσιακών επιφανειακών γεωθερμικών εκδηλώσεων σε ένα τόσο ενεργό ηφαιστειακό νησί.

Υπάρχει γεωθερμική ανωμαλία εντός ή πολύ κοντά στο μεταμορφωμένο υπόβαθρο, μέσα στο οποίο αναπτύσσεται το υδροθερμικό σύστημα τουλάχιστον χαμηλής και πιθανότατα μέσης ενθαλπίας. Τα θερμά ρευστά προστατεύονται και απομονώνονται, λόγω των αδιαπέραστων πετρωμάτων του υποβάθρου, από το ψυχρό επιφανειακό μετεωρικό ή θαλασσινό νερό. Τα «ανοικτά» κανονικά ρήγματα που υπάρχουν στην περιοχή, λειτουργούν ως οδοί κυκλοφορίας των «γεωθερμικών» νερών και επιτρέπουν την άνοδό τους προς την επιφάνεια. Στη βόρεια Θήρα επικρατούν χαμηλές θερμοκρασιακές βαθμίδες, ενώ στο νότιο τμήμα της νήσου, μεταξύ Ακρωτηρίου, Εμπορείου και Μεγαλοχωρίου, εντοπίζεται ένα σημαντικό γεωθερμικό σύστημα χαμηλής ενθαλπίας, του οποίου η ύπαρξη οδήγησε στη χωροθέτηση ενός πιθανού γεωθερμικού πεδίου.

Επιπρόσθετα, εντοπίζονται γεωθερμικά ρευστά χαμηλής ενθαλπίας, με θερμοκρασίες 30-65° C σε σχετικά μικρά βάθη (50-300 μ) και έχει οριοθετηθεί το πιθανό γεωθερμικό πεδίο χαμηλής ενθαλπίας έκτασης 25τ.χλμ., στην περιοχή μεταξύ των οικισμών Μεγαλοχώρι, Περίσσα, Βλυχάδα και Ακρωτήρι. Τα γεωφυσικά, γεωλογικά και γεωχημικά δεδομένα (γεωθερμόμετρα) συνηγορούν στην ύπαρξη ταμειωτήρων μέσης ενθαλπίας σε μεγαλύτερα βάθη μέσα στο προ-ηφαιστειακό υπόβαθρο (καρστικοποιημένοι ασβεστόλιθοι/τεκτονισμένοι σχιστόλιθοι) σε βάθη, που σύμφωνα και με τη γεωθερμική βαθμίδα στη νότια Σαντορίνη, θα πρέπει να ξεπερνούν τα 800 μέτρα..

Οι υψηλότερες θερμοκρασίες επικρατούν, εντός του γεωθερμικού πεδίου. Στην περιοχή του Μεγαλοχωρίου κυμαίνονται από 45° C έως 65° C, σε γεωτρήσεις με βάθη από 80 έως 240 μ. Κοντά στο Εμπορείο ξεπερνούν τους 27° C, σε πολύ ρηχές γεωτρήσεις (25-60 μ.), ενώ στη Βλυχάδα κυμαίνονται από 27° C έως 32° C, επίσης σε μικρού βάθους γεωτρήσεις (έως 35 μ.).

Οι χαμηλότερες θερμοκρασίες εντοπίζονται στο βόρειο τμήμα της Σαντορίνης, στην ευρύτερη περιοχή της Οίας, οι οποίες ανέρχονται στους 22° C σε γεωτρήσεις με βάθη 25-40 μ., εκτός μίας βαθύτερης (182 μ.) δημοτικής γεώτρησης που χρησιμοποιείται για αφαλάτωση και η θερμοκρασία της ξεπερνά τους 24° C.

Στο κεντρικό τμήμα του νησιού, στην περιοχή νότια του Βουρβούλου και μέχρι τα βόρεια περιθώρια του γεωθερμικού πεδίου αποκαλύπτεται μία ευρεία ζώνη θερμικής ανωμαλίας χαμηλής ενθαλπίας με θερμοκρασίες που στην περιοχή Φηρών-Μεσαριάς ξεπερνούν τους 27° C στην κεφαλή των γεωτρήσεων και αυξάνονται μεταβαίνοντας νοτιότερα.

Σε όλο το νησί υπάρχουν πολύ ρηχοί και καλής απόδοσης υδροφόροι με θερμοκρασίες από 20° C μέχρι 25° C, ενδεικτικές αβαθούς γεωθερμίας.

Δεδομένων των ενεργειακών αναγκών της Θήρας, οι οποίες πολλαπλασιάζονται κατά την εκτεταμένη τουριστική περίοδο καθώς και της προσπάθειας της νήσου για χρήση ΑΠΕ σε δημόσιους αλλά και ιδιωτικούς χώρους, η αξιοποίηση του υπάρχοντος γεωθερμικού δυναμικού αποτελεί μια πολύ ελκυστική προοπτική.

Υπάρχει ένα αξιόλογο γεωθερμικό δυναμικό χαμηλής θερμοκρασίας στη Σαντορίνη. Το δυναμικό αυτό θα μπορούσε κάλλιστα να αξιοποιηθεί, μεταξύ άλλων, για την ανάπτυξη συγκροτημάτων ευεξίας (SPA), κάτι που θα μπορούσε να συνεισφέρει στην επέκταση της τουριστικής περιόδου του νησιού, στη θέρμανση ή στην υποβοήθηση θερμοκηπίων, αλλά και στην αφυδάτωση αγροτικών προϊόντων και κυρίως της άνυδρης σαντορινιάς ντομάτας που είναι ένα από τα κυριότερα αγροτικά προϊόντα του νησιού. Η ύπαρξη δυναμικού μέσης ενθαλπίας (με θερμοκρασίες νερών 90°C-120°C) που μπορεί να υπάρχει σε μεγαλύτερα βάθη θεωρείται περισσότερο από βέβαιη. Σε αυτή την περίπτωση τα γεωθερμικά ρευστά μέσης ενθαλπίας μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ηλεκτροπαραγωγή με το δυαδικό κύκλο, για αφαλάτωση υφάλμυρου ή θαλασσινού νερού και για θέρμανση χώρων.

ΣΤ.4.5 Δεδομένα χρήσεων γης

Η πλειοψηφία των χρήσεων γης της νήσου εμπίπτει στην κατηγορία των γεωργικών περιοχών, με ποσοστό ίσο με το 70.1% της έκτασης. Η κατηγορία των δασών και ημιφυσικών περιοχών αντιστοιχεί στο 18.2% της έκτασης ενώ η κατηγορία των τεχνητών περιοχών στο 11.7%. Ο χάρτης των χρήσεων γης για όλη τη Σαντορίνη παρουσιάζεται στον ακόλουθο χάρτη.

Χάρτης 14. Χάρτης χρήσεων γης στη Σαντορίνη

Η ευρύτερη περιοχή είναι σε μεγάλο βαθμό τουριστική και δεν υπάρχουν τμήματα με “φυσικό” οικοσύστημα. Υπάρχουν μόνο εγκαταλειμμένα χωράφια και μέρη όπου έχουν αποτεθεί “μπάζα” από

οικοδομικές εργασίες αρκετά χρόνια πριν (έως και πέντε) και τώρα έχουν κατακλυστεί από την παρεδαφιαία βλάστηση.

Η εδαφοκάλυψη της περιοχής φθάνει το 55% και η κάλυψη των ξυλωδών ειδών το 30%. Τα μονά ξυλώδη είδη στην περιοχή είναι το θυμάρι (*Thymus capitatus*) και τα καχεκτικά εγκαταλειμμένα αμπέλια (*Vitis vinifera*). Τα αναφερόμενα στον κατάλογο *Ficus carica* (αγριοσυκιά) και *Nicotiana glauca* (νικοτιανή) παρουσιάζουν ελάχιστη έως ασήμαντη συμμετοχή στο οικοσύστημα. Ειδικά για την υπόψη συνολική λεκάνη απορροής οι χρήσεις γης είναι κυρίως από σύνθετα συστήματα καλλιέργειας αλλά και γη που καλύπτεται κυρίως από τη γεωργία με σημαντικές επιφάνειες φυσικής κάλυψης.

ΣΤ.4.6 .Θέση Ιαματικού Φυσικού Πόρου

Η περιοχή μελέτης βρίσκεται στο νησί της Σαντορίνης (ή Θήρας). Εντοπίζεται στο νότιο τμήμα του νησιού, στη Δ.Ε. Θήρας, στην Τ.Κ. Μεγαλοχωρίου, στην περιοχή της Βλυχάδας, στη θέση «Πλατύναμος-Ξετρυπητή».

Χάρτης 15. Θέση περιοχής μελέτης

Η θέση της υδρογεώτρησης, η οποία αποτελεί τον προς αναγνώριση φυσικό πόρο ως ιαματικό, βρίσκεται στο οικόπεδο ιδιοκτησίας της εταιρείας «Αθηναίων Γη» και οι συντεταγμένες της θέσης της δίνονται στον παρακάτω

Πίνακας 19. Θέση υδρογεώτρησης σε WGS '84 και ΕΓΣΑ '87.

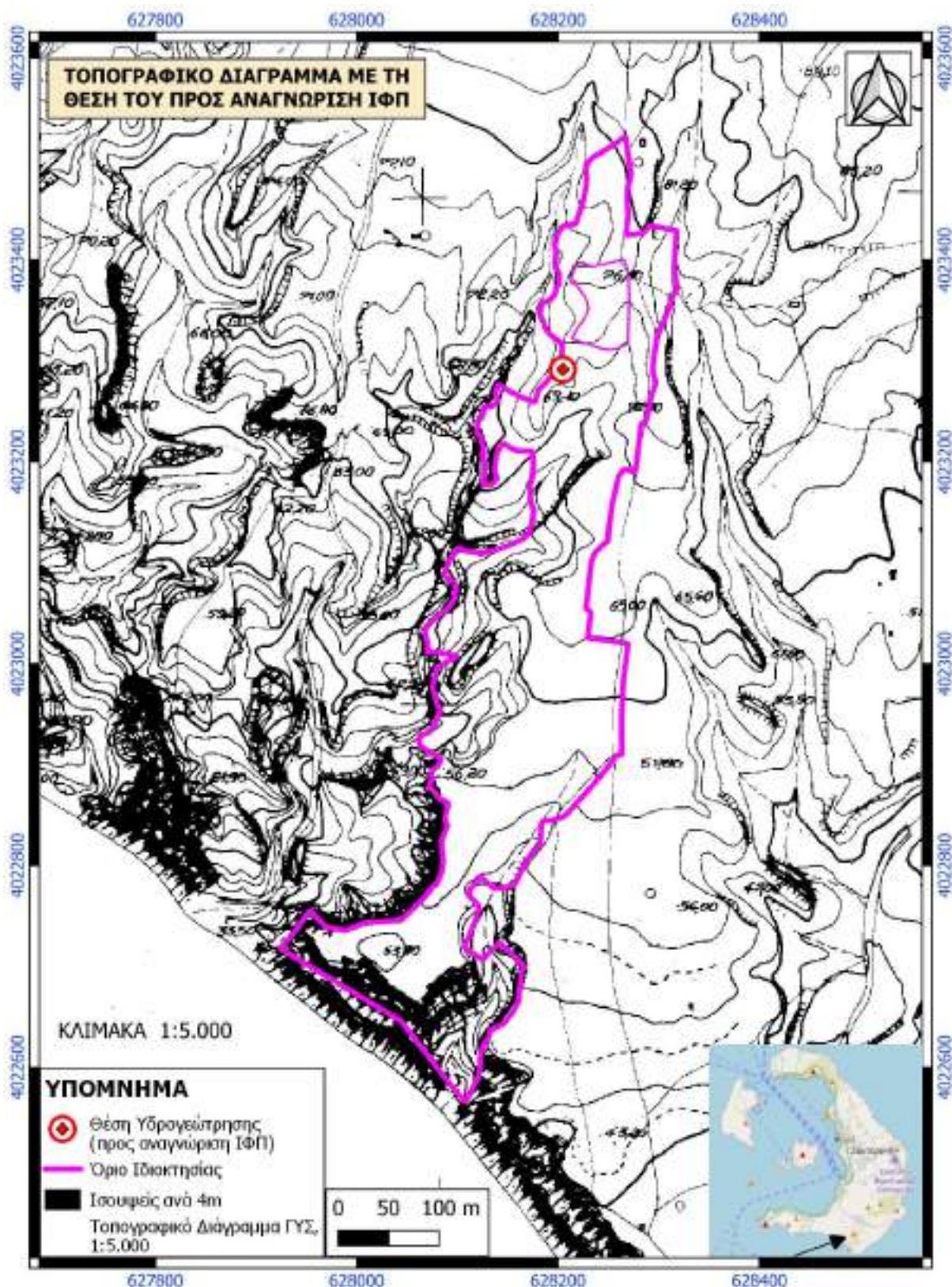
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ				ΥΨΟΜΕΤΡΟ
WGS '84 (DD)		ΕΓΣΑ '87		
LAT	LON	X	Y	Z
36.348758	25.430419	628205.17	4023292.94	72.6

Η θέση της υδρογεώτρησης φαίνεται στο τοπογραφικό διάγραμμα παρακάτω, το οποίο αποτελεί απόσπασμα από το τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:5.000 της ΓΥΣ, φύλλα 8612/3 και 8612/5.

Επίσης η θέση φαίνεται και στο τοπογραφικό σχέδιο Τ1, κλίμακας 1:1000, το οποίο περιλαμβάνεται, εκτός κειμένου, στο φάκελο για την αναγνώριση του ιαματικού φυσικού πόρου.

Η θέση της υδρογεώτρησης φαίνεται στο τοπογραφικό διάγραμμα παρακάτω, το οποίο αποτελεί απόσπασμα από το τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:5.000 της ΓΥΣ, φύλλα 8612/3 και 8612/5.

Επίσης η θέση φαίνεται και στο τοπογραφικό σχέδιο Τ1, κλίμακας 1:1000, το οποίο περιλαμβάνεται, εκτός κειμένου, στο φάκελο για την αναγνώριση του ιαματικού φυσικού πόρου.

Χάρτης 16. Απόσπασμα από το τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:5.000 της ΓΥΣ, φύλλα 8612/3 και 8612/5.

Σύμφωνα με τα κριτήρια χαρακτηρισμού νερού ως ΙΦΠ (παράρτημα IV της Υ.Α. 22527/2014) το νερό της υδρογέωτρησης χαρακτηρίζεται **υπέρθερμο, αλατούχο (αλιπηγές), υπερτονικό, χλωριονατριούχο, ασθενώς ραδονιούχο, ραδιολογικά κατάλληλο για εξωτερική χρήση, με ιχνοστοιχεία Λιθίου και στροντίου, ασθενώς σιδηρούχο, ασθενώς ανθρακούχο, ασθενώς θειούχο.**

ΣΤ.4.6.1. Υγειονομική μελέτη αναγνώρισης του ιαματικού φυσικού πόρου κτηματικών μεριδίων ιδιοκτησίας της ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ Α.Ε. στη θέση Βλυχάδας Νήσου Θήρας (Σαντορίνη)»

Μία χώρα σαν την Ελλάδα, όπου το περιβάλλον των ιαματικών πηγών στάθηκε ανά τους αιώνες χώρος συνάντησης, επικοινωνίας, θεραπείας, ψυχαγωγίας, ευεξίας και χαλάρωσης, μία χώρα από τις πλουσιότερες από άποψη φυσικών πηγών και όσων έχουν καταγραφεί σε 750 διαφορετικά γεωγραφικά σημεία, με το ήπιο κλίμα, την πλούσια πολιτιστική της κληρονομιά και τη φήμη της ως δημοφιλούς τουριστικού προορισμού, αναμφισβήτητα διαθέτει αρκετά συγκριτικά πλεονεκτήματα ώστε να καταστεί η πρωτεύουσα της Ιαματικής Ιατρικής στη Μεσόγειο, αλλά έχει προφανώς μακρύ δρόμο να διανύσει ακόμη προκειμένου να διαμορφώσει και να προβάλει ένα νέο σύγχρονο και ελκυστικό πρότυπο ιαματικού τουρισμού το οποίο να διαθέτει τα χαρακτηριστικά εκείνα που θα του προσδίδουν ιδιαίτερη ταυτότητα και θα το διαφοροποιούν από το αντίστοιχο προϊόν ανταγωνιστικών προορισμών. Στον 21ο αιώνα η Ελλάδα ξεπερνά την εμπειρική χρήση της ιαματικής υδροθεραπείας και εισέρχεται στο χώρο της επιστημονικά τεκμηριωμένης Ιαματικής Ιατρικής ως μεθόδου Συμπληρωματικής Ιατρικής σε πάρα πολλές παθήσεις, ενεργώντας στο παρακάτω νομοθετικό και θεσμικό πλαίσιο. Σήμερα, η έννοια του ιαματικού τουρισμού έχει διευρυνθεί μέσα στα πλαίσια του Τουρισμού Υγείας και περιλαμβάνει, εκτός από τα παραδοσιακά ιαματικά λουτρά, νέα προϊόντα και υπηρεσίες, όπως κέντρα αισθητικής και αδυνατίσματος, άθλησης, υγιεινής διατροφής, θαλασσοθεραπείας, φυσιοθεραπείας, τεχνικές χαλάρωσης, επιμορφωτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες υγείας κ.ά., ενώ κάνει εκτεταμένη χρήση των νέων τεχνολογιών. Οι νέες υπηρεσίες του ιαματικού τουρισμού απευθύνονται σε πελάτες νεαρής και μέσης ηλικίας με υψηλές οικονομικές δυνατότητες, και έντονο ενδιαφέρον για την φυσική τους κατάσταση, την γενικότερη υγεία και την ψυχική και σωματική τους ευεξία στοχεύοντας στη μακροζωία και ευζωία. Το 2015 ιδρύθηκε η Ελληνική Ακαδημία Ιαματικής Ιατρικής με στόχο την καθιέρωση και επικαιροποίηση της ιαματικής ιατρικής ως συμπληρωματικό θεραπευτικό μέσο. Το 2018 η Ιαματική Ιατρική αποτελεί πλέον μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών στην Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ και πρόγραμμα e-learning στο ΕΚΠΑ.

Τέλος καθοριστικό παράγοντα για την καθιέρωση και επικαιροποίηση της Ιαματικής Ιατρικής αποτελεί και η απόφαση της Ολομέλειας του ΚεΣΥ (2018) να αναγνωρίσει τη Συμπληρωματική Ιατρική και η ΚΥΑ να θεσμοθετήσει την Ιαματική Ιατρική ως συμπληρωματική θεραπευτική μέθοδο το 2022.

Ορισμοί :

Τουρισμός Υγείας (Health Tourism) : Με την ευρεία έννοια του όρου, ορίζεται η συμμετοχή τουριστών σε προγράμματα ιδιωτικής ιατρικής φροντίδας ή σε προγράμματα που σχετίζονται με την υγεία και την υγιεινή, σε συμφέρουσες τιμές και σε συνεργασία με την τουριστική βιομηχανία. Ο Τουρισμός Υγείας αφορά στην πρόληψη, διατήρηση, θεραπεία, ανάρρωση και αποκατάσταση της υγείας με σύγχρονες ιατρικές μεθόδους ή με φυσικές μεθόδους, συνδυάζοντας παράλληλα την ξεκούραση, τη χαλάρωση και τη διασκέδαση. Η βασική

ιδέα είναι η πνευματική, ψυχική και συναισθηματική αναζωογόνηση του ατόμου μακριά από την καθημερινή ρουτίνα σε ένα όμορφο χαλαρωτικό περιβάλλον.

Ιαματικός Τουρισμός ή Θερμαλισμός (Thermalism) : Περιλαμβάνει το σύνολο των δραστηριοτήτων του Ιαματικού Τουρισμού, μαζί με τις διευρυμένες δραστηριότητες αναψυχής και αναζωογόνησης, που μπορούν να έχουν και μη ασθενείς τουρίστες, που επισκέπτονται τις Ιαματικές Πηγές. Από την άποψη του τουρισμού οι έννοιες του Ιαματικού Τουρισμού και του Θερμαλισμού χρησιμοποιούνται αδιακρίτως. Παρόλα αυτά θερμαλισμός είναι ένα ευρύ πεδίο θεραπευτικών και προληπτικών εφαρμογών οι οποίες πραγματοποιούνται με τη χρήση φυσικών ιαματικών πόρων σε χώρους με ιδιαίτερα περιβαλλοντικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά και με εξειδικευμένες εγκαταστάσεις, με στόχο την πρόληψη, διατήρηση ή και αποκατάσταση της σωματικής και ψυχικής υγείας του ατόμου. Ακόμη, περιλαμβάνει την ενεργειακή αξιοποίηση των θερμομεταλλικών νερών, τη γενικότερη χρήση της γεωθερμικής ενέργειας και τη χρήση των μεταλλικών νερών.

Παραδοσιακός Ιαματικός Τουρισμός, ο οποίος απευθύνεται συνήθως σε τουρίστες με διάφορα προβλήματα υγείας, οι οποίοι επισκέπτονται προορισμούς όπου υπάρχουν Ιαματικές Πηγές, για να κάνουν χρήση ιαματικών νερών, ως επί το πλείστον θερμομεταλλικών, που διαθέτουν θεραπευτικές ιδιότητες. Σε αρκετές περιπτώσεις ο λόγος επίσκεψης μπορεί να είναι η πρόληψη και η συντήρηση και όχι απαραίτητα η θεραπεία.

Ιατρικός Τουρισμός (medical Tourism), όπως έχει καθιερωθεί διεθνώς, ιδιαίτερα στους τομείς του τουριστικού marketing, και ορίζεται ευρέως ως η παροχή οικονομικά ανταγωνιστικής ιδιωτικής ιατρικής φροντίδας σε συνεργασία με την τουριστική βιομηχανία σε ασθενείς που έχουν ανάγκη χειρουργικών επεμβάσεων καθώς και άλλων εξειδικευμένων μορφών θεραπείας εκτός της χώρας προέλευσής τους. Ο Ιατρικός Τουρισμός περιλαμβάνει όπως και τα άλλα τουριστικά προϊόντα, πέραν της ιατρικής περίθαλψης στα καλύτερα νοσοκομεία, υπηρεσίες μεταφοράς, ενημέρωσης, ξενάγησης, εστίασης και διαμονής σε ξενοδοχεία 4 και 5 αστέρων. Δύο είναι οι βασικές κατηγορίες Ιατρικού Τουρισμού: η Διαχείριση Ιατρικών Αναγκών και ο Ιατρικός Τουρισμός Επιλογής (Elective Medical Tourism).

Διαχείριση Ιατρικών Αναγκών, δηλαδή Διαχείριση Επείγοντων Περιστατικών Υγείας ή Τακτικών Υγειονομικών Αναγκών, ο οποίος απευθύνεται σε επισκέπτες που βρίσκονται σε ξένη χώρα για ταξίδι διακοπών, ή για επαγγελματικό ταξίδι, ή για προσωρινή εγκατάσταση. Περιλαμβάνει επείγοντα περιστατικά υγείας (π.χ. καρδιακό επεισόδιο) ή τακτικές υγειονομικές ανάγκες για χρόνια νοσήματα (π.χ. αιμοκάθαρση νεφροπαθών).

Ιατρικός Τουρισμός Επιλογής (Elective Medical Tourism) : Αφορά τους ασθενείς εκείνους που επιλέγουν να μεταβούν εκτός των συνόρων της χώρας τους για να λάβουν μια συγκεκριμένη ιατρική υπηρεσία, λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένους παράγοντες όπως :το κόστος της υπηρεσίας, την ποιότητα της ιατρικής υπηρεσίας και συνολικά της υγειονομικής περίθαλψης, το χρόνο αναμονής στη χώρα προέλευσής τους για την παροχή παρόμοιας υπηρεσίας και από την ανάγκη να συνδυάσουν την ιατρική φροντίδα με την εμπειρία της ψυχαγωγίας και το ταξίδι.

Ιαματικά Νερά και Ιαματικά Αέρια : Ονομάζονται τα υπόγεια ή πηγαία νερά ή και τα αέρια των φυσικών ιαματικών πηγών, τα οποία λόγω των φυσικών ή χημικών ή φυσικοχημικών τους χαρακτηριστικών έχουν ιαματικές ιδιότητες. Στη χώρα μας αναγνωρίζουμε σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία τον φυσικό πόρο σε νερό, πηλό και υδρατμούς.

Θερμομεταλλική πηγή : Θεωρείται η πηγή εκείνη που το νερό της χαρακτηρίζεται ή από υψηλή θερμοκρασία ή από διαλυμένα άλατα ή από αέρια, ή τέλος γιατί περιέχει, έστω και σε μικρά ποσά, ενώσεις ή στοιχεία που δεν απαντώνται στα νερά των συνήθων πηγών, όπως θείο, υδροθείο, ιώδιο, αρσενικό, ραδιενεργές ουσίες κ.ά.

Κέντρα Ιαματικού Τουρισμού - Θερμαλισμού : Είναι ειδικές τουριστικές εγκαταστάσεις παροχής υπηρεσιών ιαματικού τουρισμού με κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό, στις οποίες εντάσσονται μονάδες ιαματικής θεραπείας ή και εγκαταστάσεις θαλασσοθεραπείας, όπου γίνεται οπωσδήποτε χρήση ιαματικών φυσικών πόρων. Συνήθως βρίσκεται σε χώρο με ιδιαίτερα οικολογικά, πολιτισμικά και ιστορικά χαρακτηριστικά, όπου ο επισκέπτης, σε ένα αισθητικά όμορφο, με ήπιο κλίμα και υγιεινό περιβάλλον, φροντίζει την σωματική και ψυχική του υγεία, πάντα με τη χρήση ιαματικών φυσικών πόρων, υπό ιατρική παρακολούθηση, για προληπτικούς ή θεραπευτικούς λόγους, φυσικής αποκατάστασης ή ευεξίας με την εφαρμογή μορφών εξωτερικής ή εσωτερικής υδροθεραπείας ή πηλοθεραπείας ή άλλων επιστημονικώς αναγνωρισμένων μεθόδων.

Μονάδες Ιαματικής Θεραπείας : Είναι ειδικές εγκαταστάσεις με κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό στις οποίες γίνεται χρήση ιαματικών φυσικών πόρων, υπό ιατρική παρακολούθηση για λόγους υγείας (προληπτικούς ή θεραπευτικούς), φυσικής αποκατάστασης ή και αναζωογόνησης ιδίως με υδροθεραπεία, ποσιθεραπεία, εισπνοθεραπεία, ρινοπλύσεις, ατμόλουτρα, πηλοθεραπεία, καταιονισμούς ή άλλες επιστημονικώς αναγνωρισμένες μεθόδους. 8

Spa : Είναι οι υποδομές μιας σύγχρονης ξενοδοχειακής φιλοξενίας μέσα σε ένα περιβάλλον απaráμιλλης αισθητικής, περιλαμβάνουν όλες εκείνες τις υπηρεσίες που προσφέρονται από ειδικές εγκαταστάσεις με κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό στις οποίες γίνεται χρήση ή ιαματικών φυσικών πόρων ή θερμαινόμενου θαλασσινού νερού ή θερμού φυσικού νερού με προσθήκες ιαματικών φυσικών πόρων ή ζεστού φυσικού νερού με την προσθήκη πηλών, βοτάνων, φυτών, αρωμάτων, ηφαιστειακής ή χαλαζιακής άμμου, φωτός, θερμότητας, μασάζ, ατμόλουτρων διαφόρων τύπων, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών αναζωογόνησης, ευεξίας και αισθητικής του σώματος.

Βιώσιμη ή Αειφόρος Ανάπτυξη : Αποτελεί έννοια η οποία διαμορφώθηκε μόλις τις τελευταίες δεκαετίες, πρωτοεμφανίστηκε δηλαδή το 1980 στην πρώτη παγκόσμια στρατηγική για την συνετή διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος και τη συμβατή με το περιβάλλον ανάπτυξη, στηρίζεται δε στη διατήρηση των συστημάτων που υποστηρίζουν την ζωή, την βιοποικιλότητα και την βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων.

Η χώρα μας, είναι προικισμένη με πλήθος αξιόλογων θερμαλιστικών συστημάτων, τα οποία σε συνδυασμό με το σύνολο των οικονομικών, κοινωνικών, πολιτισμικών και πολιτικών δραστηριοτήτων των κατοίκων των λουτροπόλεων, μπορούν να αποτελέσουν τη βάση της ανάπτυξης της περιφέρειας της Ελλάδας και μάλιστα, μιας ανάπτυξης με όρους «αειφορίας» ή «βιωσιμότητας».

Μετρήσεις φυσικοχημικών παραμέτρων :

Στα πλαίσια των εργαστηριακών αναλύσεων του νερού της προς αναγνώριση υδρογεώτρησης ως ιαματικός φυσικός πόρος για την υγρή και την ξηρή περίοδο του υδρολογικού έτους, εξετάστηκαν παράμετροι που ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Φυσικοχημικές Παράμετροι

- Παράμετροι Ιοντικής Σύστασης
- Μέταλλα - Ιχνοστοιχεία
- Πολυκυκλικοί Αρωματικοί Υδρογονάνθρακες (PAHs)
- Αέρια
- Οργανικές Ενώσεις
- Αλογονοοξικά Οξέα
- Ηπατοτοξίνες
- Οιστρογόνα
- Αλκυλοφαινόλες
- Υπερφθοροαλκυλιωμένες Ουσίες (PFAs)
- Παρασιτοκτόνα
- Μικροβιολογικές Παράμετροι

Τα αποτελέσματα των αναλύσεων αυτών παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες:

Πίνακας 20. Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων φυσικοχημικών παραμέτρων

Φυσικοχημικές Παράμετροι	Μονάδες Μέτρησης	Αποτελέσματα Υγρής Περιόδου	Αποτελέσματα Ξηρής Περιόδου
pH	-	6.9 (22.9°C) ±0.1	6.9 (19°C) ±0.1
Αγωγιμότητα @ 20°C	μS/cm	48800 ±300	44500 ± 300
Αλκαλικότητα Ολική	mg CaCO ₃ /l	276	258
Αλκαλικότητα Φαινολοφθαλεΐνης	mg CaCO ₃ /l	0	0
Σκληρότητα Ολική	mg CaCO ₃ /l	6 960	7 580
Σκληρότητα Παροδική (Ανθρακική)	mg CaCO ₃ /l	276	258
Ολικά Στερεά (103°-105°C)	mg / l	39 000	34 000
Ολικά Διαλυμένα Στερεά (180°C)	mg / l	36 000	33 000
Οξειδωσιμότητα	mg O ₂ / l	87 ±7	1.5 ± 0.2
Θολερότητα	NTU	18 ±1	6.4 ± 0.4
Χρώμα	color units	<5	<5
Οσμή	T.O.N.	Δεν Παρατηρήθηκε Οσμή	Δεν Παρατηρήθηκε Οσμή
Γεύση	F.T.N.	8	Δεν Παρατηρήθηκε Γεύση

Πίνακας 21. Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων ιοντικής σύστασης

Παράμετρος	Μονάδες Μέτρησης	Αποτελέσματα Υγρής Περιόδου	Αποτελέσματα Ξηρής Περιόδου
Ανιόντα			
Θειϊκά	mg SO ₄ ²⁻ /L	2 500	2 500
Νιτρικά	mg NO ₃ ⁻ /L	13 ± 1	N.D. (L.O.D.=1.8)
Φθοριούχα	mg F ⁻ /L	0.76 ± 0.2	1.5 ± 0.3
Χλωριούχα	mg CL ⁻ /L	19 000	19 000
Νιτρώδη	mg NO ₂ ⁻ /L	0.037	N.D. (L.O.D.=0.01)
Ολικά Κυανιούχα	μg CN ⁻ /L	N.D. (L.O.D.=5)	N.D. (L.O.D.=5)
Θειούχα	mg S ₂ ⁻ /L	0.024	0.007
Ανθρακικά	mg CO ₃ ²⁻ /L	0	0
Όξινα Ανθρακικά	mg HCO ₃ ⁻ /L	336	315
Κατιόντα			
Ασβέστιο	mg Ca/L	810	890
Μαγνήσιο	mg Mg/L	1 200	1 300
Νάτριο	mg Na/L	11 000	11 000
Κάλιο	mg K/L	380	340
Αμμωνία	mg NH ₄ ⁺ /L	0.18 ± 0.03	0.14 ± 0.03

Πίνακας 22. Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων μετάλλων και ιχνοστοιχείων

Μέταλλα και Ιχνοστοιχεία	Μονάδες Μέτρησης	Αποτελέσματα Υγρής Περιόδου	Αποτελέσματα Ξηρής Περιόδου
Λίθιο	μg Li/L	610	450
Στρόντιο	μg Sr/L	10 000	10 000
Βόριο	mg B/L	5.2	5.1
Αντιμόνιο	μg Sb/L	N.D. (L.O.D.=0.3)	N.D. (L.O.D.=0.3)
Αρσενικό	μg As/L	20	62
Κάδμιο	μg Cd/L	<1	<1
Μαγγάνιο	μg Mn/L	2 800	2 500
Μόλυβδος	μg Pb/L	N.D. (L.O.D.=0.3)	<1
Νικέλιο	μg Ni/L	29	2.9

Χαλκός	µg Cu/L	31	19
Ουράνιο	µg U/L	2.7	2.4
Σελήνιο	µg Se/L	N.D. (L.O.D.=1.5)	N.D. (L.O.D.=3)
Σίδηρος	µg Fe/L	<30	790
Υδράργυρος	µg Hg/L	N.D. (L.O.D.=0.3)	N.D. (L.O.D.=0.3)
Χρώμιο	µg Cr/L	N.D. (L.O.D.=0.3)	<1

Πίνακας 23. Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων λοιπών χημικών παραμέτρων

Παράμετρος	Μονάδες Μέτρησης	Αποτελέσματα Υγρής Περιόδου	Αποτελέσματα Ξηρής Περιόδου
Αέρια			
Ολικό Διοξείδιο του Άνθρακα	mg CO ₂ / l	398	300
Υδροθείο	mg S / l	0.029	0.0034
Οργανικές Ενώσεις			
Δισφαινόλη Α (BPA)	mg / l	<0.5	N.D. (L.O.D.=0.15)
Ηπατοτοξίνες			
Μικροκυστίνη	µg / l	<0.10	<0.10
Οιστρογόνα			
17-β-οιστραδιόλη	ng / l	<0.03	<0.03
Αλκυλοφαινόλες			
4-nonylphenol	µg/l	<0.100	<0.100
Παρασιτοκτόνα *	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.005 / ουσία)	N.D. (L.O.D.=0.005 / ουσία)

*Ο πίνακας των εξετασθέντων παρασιτοκτόνων περιλαμβάνεται στο πιστοποιητικό του εργαστηρίου (Παράρτημα Ι)

Πίνακας 24. Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων πολυκυκλικών αρωμ. υδρογ/κων

Πολυκυκλικοί Αρωματικοί Υδρογονάνθρακες (PAHs)	Μονάδες Μέτρησης	Αποτελέσματα Υγρής Περιόδου	Αποτελέσματα Ξηρής Περιόδου
Benzo[k]fluoranthene	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.002)	N.D. (L.O.D.=0.002)

Benzo[a]pyrene	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.001)	N.D. (L.O.D.=0.001)
Benzo[g,h,i]perylene	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.002)	N.D. (L.O.D.=0.002)
Indeno(1,2,3-c,d)pyrene	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.002)	N.D. (L.O.D.=0.002)

Πίνακας 25. Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων αλογονοοξικών οξέων

Αλογονοοξικά Οξέα	Μονάδες Μέτρησης	Αποτελέσματα Υγρής Περιόδου	Αποτελέσματα Ξηρής Περιόδου
Dibromoacetic acid	µg / l	<5	<5
Dichloroacetic acid	µg / l	<5	<5
Monobromoacetic acid	µg / l	<10	<10
Monochloroacetic acid	µg / l	<10	<10
Trichloroacetic acid	µg / l	<5	<5

Πίνακας 26. Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων υπερφθοροαλκυλιωμένων ουσιών

Υπερφθοροαλκυλιωμένες Ουσίες (PFAs)	Μονάδες Μέτρησης	Αποτελέσματα Υγρής Περιόδου	Αποτελέσματα Ξηρής Περιόδου
Perfluorobutanoic acid (PFBA)	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluoropentanoic acid (PFPeA)	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluorohexanoic acid (PFHxA)	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)

Υπερφθοροαλκυλιωμένες Ουσίες (PFAs)	Μονάδες Μέτρησης	Αποτελέσματα Υγρής Περιόδου	Αποτελέσματα Ξηρής Περιόδου
Perfluoroheptanoic acid (PFHpA)	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluorooctanoic acid (PFOA)	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluorononanoic acid (PFNA)	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluorodecanoic acid (PFDA)	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)

Perfluoroundecanoic acid (PFUnDA)	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluorododecanoic acid (PFDoDA)	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluorotridecanoic acid (PFTrDA)	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.025)	N.D. (L.O.D.=0.025)
Perfluorobutane sulfonic acid (PFBS)	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluoropentane sulfonic acid (PFPeS)	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluorohexane sulfonic acid (PFHxS)	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluoroheptane sulfonic acid (PFHpS)	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluorooctane sulfonic acid (PFOS)	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluorononane sulfonic acid (PFNS)	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluorodecane sulfonic acid (PFDS)	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluoroundecane sulfonic acid	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.025)	N.D. (L.O.D.=0.025)
Perfluorododecane sulfonic acid	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.025)	N.D. (L.O.D.=0.025)
Perfluorotridecane sulfonic acid	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.05)	N.D. (L.O.D.=0.05)
Sum of PFAS	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.01-0.025)	N.D. (L.O.D.=0.01-0.025)

Πίνακας 27. Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων μικροβιολογικών παραμέτρων

Μικροβιολογικές Παράμετροι	Μονάδες Μέτρησης	Αποτελέσματα 30/07/2024	Αποτελέσματα 12/11/2024
Micro-organisms enumeration (@ 36 ± 2°C)	c.f.u. / ml	1.1 × 10 ²	<1

Micro-organisms enumeration (@ 22 ± 2°C)	c.f.u. / ml	1.1 × 10 ¹	Παρουσία σε πληθυσμό <3
Total coliforms	c.f.u. / 100ml	<1	<1
Escherichia coli	c.f.u. / 100ml	<1	<1
Intestinal enterococci	c.f.u. / 100ml	<1	<1
Clostridium perfringens	c.f.u. / 100ml	<1	<1

Πίνακας 28. Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων φυσικοχημικών παραμέτρων

Φυσικοχημικές Παράμετροι	Μονάδες Μέτρησης	Αποτελέσματα Υγρής Περιόδου	Αποτελέσματα Ξερής Περιόδου
pH	-	6.9 (22.9°C) ±0.1	6.9 (19°C) ±0.1
Αγωγιμότητα @ 20°C	μS/cm	48800 ±300	44500 ± 300
Αλκαλικότητα Ολική	mg CaCO ₃ /l	276	258
Αλκαλικότητα Φαινολοφθαλεΐνης	mg CaCO ₃ /l	0	0
Σκληρότητα Ολική	mg CaCO ₃ /l	6 960	7 580
Σκληρότητα Παροδική (Ανθρακική)	mg CaCO ₃ /l	276	258
Ολικά Στερεά (103°-105°C)	mg / l	39 000	34 000
Ολικά Διαλυμένα Στερεά (180°C)	mg / l	36 000	33 000
Οξειδωσιμότητα	mg O ₂ / l	87 ±7	1.5 ± 0.2
Θολρότητα	NTU	18 ±1	6.4 ± 0.4
Χρώμα	color units	<5	<5
Οσμή	T.O.N.	Δεν Παρατηρήθηκε Οσμή	Δεν Παρατηρήθηκε Οσμή
Γεύση	F.T.N.	8	Δεν Παρατηρήθηκε Γεύση

Πίνακας 29. Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων ραδιολογικών παραμέτρων

Ενεργότητα Ραδιονουκλιδίων	Μονάδες Μέτρησης	Αποτελέσματα
Rn-222	Bq / l	55.05 ± 0.95
Rn-222	Bq / l	55.63 ± 1.2
Rn-222	Bq / l	60.27 ± 1.73
Ra-226	Bq / l	1.22 ± 0.04
U-238	Bq / l	< 1

Από τα αποτελέσματα των ραδιολογικών αναλύσεων, το δείγμα κρίνεται **ραδιολογικά κατάλληλο για εξωτερική χρήση**, σύμφωνα με το Π.Δ. υπ' αρ. 101 περί Θέσπισης Κανονισμών Ακτινοπροστασίας, ΦΕΚ 194Α/20-11-2018.

Η σύνταξη της παρούσας Υγειονομικής Μελέτης έγινε σύμφωνα με την παρακάτω νομοθεσία:

- Ν. 3498/2006 (ΦΕΚ 230Α/24-10-2006) «Ανάπτυξη ιαματικού τουρισμού και λοιπές διατάξεις».
- Υ.Α. 16655/2006 (ΦΕΚ 1932Β/29-12-2006) «Διαδικασία αναγνώρισης ιαματικών φυσικών πόρων», όπως αυτή τροποποιήθηκε από τις Υ.Α. 17414/2009 (ΦΕΚ 2215Β/2-10-2009), Υ.Α. 1721 (ΦΕΚ 188Β/ 4-2-2013) και Υ.Α. 22527 (ΦΕΚ 2997Β/ 06-11-2014).

Οι μικροβιολογικές αναλύσεις έγιναν σύμφωνα με τις ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις για την ποιότητα του νερού κολυμβητικών δεξαμενών, εφόσον πρόκειται για ιαματικό φυσικό πόρο προοριζόμενο για λουτροθεραπεία, όπως αναφέρεται στην τελευταία τροποποίηση Υ.Α. 22527/2014.

Οι χημικές αναλύσεις, ως προς το είδος των παραμέτρων ανάλυσης, έγιναν σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για την ποιότητα νερού που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση, όπως επίσης αναφέρεται στην Υ.Α. 22527/2014.

ΣΤ.4.6.2 Χαρακτηρισμός Νερού ως Ιαματικός Φυσικός Πόρος (ΙΦΠ)

Ο Χαρακτηρισμός του νερού ως Ιαματικός Φυσικός Πόρος έγινε με Κριτήρια Χαρακτηρισμού Νερού ως -Ι.Φ.Π- σύμφωνα με το Παράρτημα IV της Υ.Α. 22527/2014, το οποίο αντικατέστησε το Παράρτημα IV της Υ.Α. 16655/2006, παρουσιάζονται τα κριτήρια χαρακτηρισμού νερού ως Ιαματικού Φυσικού Πόρου.

ΣΤ.5 Υδατικό περιβάλλον

ΣΤ.5.1 Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) Ν. Αιγαίου

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ανήκει στις Λεκάνες Κυκλάδων (EL1437) σύμφωνα με τη 2^η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου Χάρτης 3-1 (ΕΛ 14) (26/4/2024).

Επίσης στο οικείο ΣΔΛΑΠ αναφέρεται ότι στο δίκτυο NATURA, στο οποίο οι περιοχές ορίζονται σύμφωνα με το Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/2011) με τίτλο προστασίας «Ειδική Ζώνη Διατήρησης» και κωδικό **GR4220003**, είναι ενταγμένες δύο περιοχές του νησιού της Θήρας, η Νέα και Παλιά Καμένη και το βουνό του Προφήτη Ηλία που σχετίζονται με δύο επιφανειακά υδατικά συστήματα με κωδικούς **GR1437C0084N** και **GR1437C0085N**. Στο ίδιο Σχέδιο (2015), καταγράφονται τρεις περιοχές του Δήμου Θήρας ως μικροί νησιωτικοί υγρότοποι: η Αλυκή Θηρασίας και οι λιμνούλες Νέας και Παλαιάς Καμένης με κωδικούς Y422THI001, Y422NKA001, Y422PKA001 (Βουλέλλης, 2021).

Στη περιοχή Επέμβασης δεν εντοπίζεται σχετική «Ειδική Ζώνη Διατήρησης».

Στόχοι :

Η περιοχή μελέτης παρουσιάζει, σε γενικές γραμμές, σημαντικά περιβαλλοντικό αποτύπωμα αλλά και επιμέρους προβλήματα, τα οποία σχετίζονται με την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Ωστόσο, η περιοχή διαθέτει σημαντική βιοποικιλότητα γεγονός που οφείλεται έως ένα βαθμό στην περιορισμένη ανάπτυξη της γεωργικής δραστηριότητας, ενώ παράλληλα επιδεικνύονται υψηλά επίπεδα θαλάσσιας βιοποικιλότητας.

Οι βασικές περιβαλλοντικές παραμέτρους που θα ληφθούν υπόψη για τη διαμόρφωση των αναλυτικών προτάσεων στο επόμενο στάδιο της κατάρτισης μελέτης ΣΜΠΕ Βλυχάδας, αφορούν:

- στις προστατευόμενες (Ν. 3937/2011) και τις προστατευτέες περιοχές (δασικές εκτάσεις, ακτογραμμές, υδατορέματα και ποτάμια, γεωργική γη) αλλά και χαρακτηριστικά τοπία της περιοχής μελέτης,
- στους φυσικούς πόρους (π.χ. νερό, έδαφος),
- στα στοιχεία του πολιτιστικού περιβάλλοντος,
- στην υιοθέτηση των αρχών της κυκλικής οικονομίας στην ολοκληρωμένη διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων και στις δραστηριότητες του πρωτογενούς τομέα, και
- στην προώθηση ενεργειών, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος ρύπανσης του υπόγειου υδροφόρου.

Πίνακας 30. ΠΙΝΑΚΑΣ με «Ειδική Ζώνη Διατήρησης» ΠΝΑ (Κυκλάδων) με κωδικό GR4220003

Περιφέρεια	Λεκάνες	Σχέδιο Διαχείρισης	Κωδικός	Περιοχές	Υδατικά Συστήματα	Μικροί Νησιωτικοί Υγρότοποι	Στόχοι

Νοτίου Αιγαίου	Κυκλάδων (EL1437)	Λεκανών Απορροής Ποταμών	GR42 20003	Νέα και Παλιά Καμένη, Προφήτης Ηλίας	GR1437C00 84N, GR1437C00 85N	Y422THI001, Y422NKA001, Y422PKA001	Προστασία φυσικού περιβάλλοντος, βιοποικιλότητα, κυκλική οικονομία

Ειδικότερα το Σχέδιο Διαχείρισης ΛΑΠ προβλέπει

Με βάση το Ν. 1739/87, «Διαχείριση των υδατικών πόρων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 201/Α/20.11.1987), με τον οποίο προσδιορίστηκαν τα 14 Υδατικά Διαμερίσματα (ΥΔ) της χώρας, η ΠΝΑΙ ανήκει υδρολογικά στο Υδατικό Διαμέρισμα Νήσων Αιγαίου (ΥΔ 14).

Το Υδατικό Διαμέρισμα Νήσων Αιγαίου (EL14) απαρτίζεται από όλα τα νησιά των Περιφερειακών Ενοτήτων Ικαρίας, Λέσβου, Λήμνου, Σάμου και Χίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και από τα νησιά των Περιφερειακών Ενοτήτων Άνδρου, Θήρας, Καλύμνου, Καρπάθου, Κέας – Κύθνου (εκτός από τη Μακρόνησο), Κω, Μήλου, Μυκόνου, Νάξου, Πάρου, Ρόδου, Σύρου και Τήνου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Γεωγραφικά, το ΥΔ Νήσων Αιγαίου εντάσσεται στην ευρύτερη γεωγραφική ενότητα του Αρχιπελάγους του Αιγαίου, μια γεωγραφική ενότητα που κυριαρχούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της νησιωτικότητας και που διακρίνονται τρεις κύριες ενότητες νησιών, του Ανατολικού Αιγαίου, των Κυκλάδων και των Δωδεκανήσων. Η συνολική έκτασή του ΥΔ ανέρχεται σε 17.957,21 km², εκ των οποίων τα 9.104,68 km² αφορούν στο χερσαίο τμήμα του και τα 8.852,53 km² στα παράκτια Υδατικά Συστήματα (ΥΣ). Η ακτογραμμή του ΥΔ ανέρχεται σε 7.090,76 km (εξαιρουμένων των βραχονησίδων).

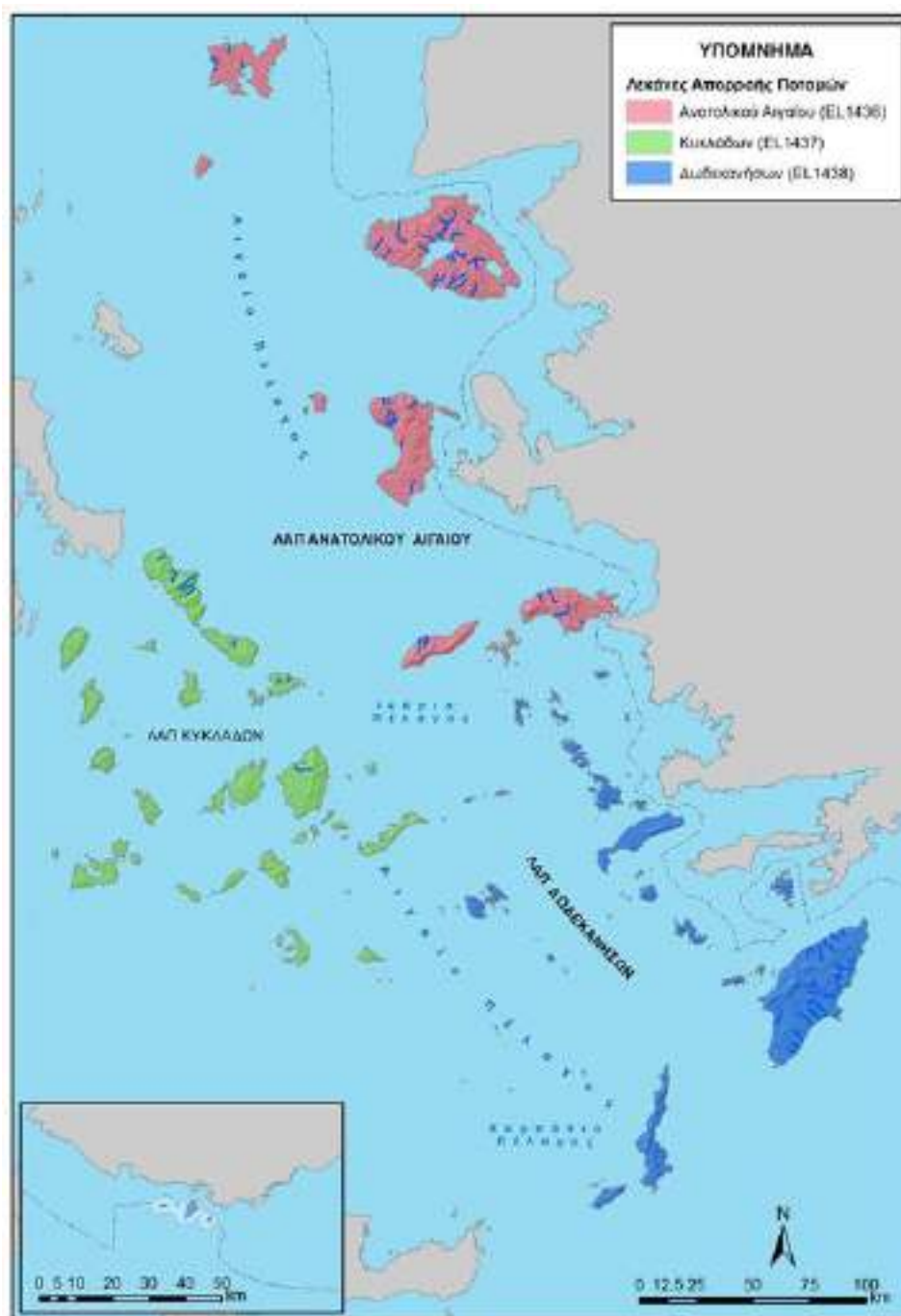
Με την απόφαση 706/16-7-2010 (ΦΕΚ 1383/Β/2010 & ΦΕΚ 1572/Β/2010), της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων «περί καθορισμού των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους» και τις αποφάσεις έγκρισης της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων των 1ων ΣΔΛΑΠ καθορίστηκαν οι σαράντα-έξι (46) Λεκάνες Απορροής Ποταμών, οι οποίες υπάγονται σε δεκατέσσερις (14) Περιοχές Λεκανών Απορροής Ποταμών (που αντιστοιχούν στον όρο Υδατικά Διαμερίσματα του Άρθρου 3 του ΠΔ 51/2007).

Ως «Λεκάνη απορροής ποταμού» ορίζεται η εδαφική έκταση από την οποία αποστραγγίζεται το σύνολο της απορροής (βροχόπτωση ή/ και χιονόπτωση) μιας περιοχής, μέσω του υδρογραφικού δικτύου της (διαδοχικών ρευμάτων, χειμάρρων, ποταμών, και πιθανώς λιμνών) και παροχετεύεται στη θάλασσα μέσω της εκβολής (ή δέλτα) ποταμού.

Το ΥΔ των Νήσων Αιγαίου αποτελεί το 14ο από τα 14 ΥΔ της Χώρας έχει Κωδικό EL14 και αποτελείται από τρεις (3) λεκάνες απορροής.

- Ανατολικού Αιγαίου (EL1436),
- **Κυκλάδων (EL1437),**

- Δωδεκανήσων (EL1438).
- Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ανήκει στις Λεκάνες Κυκλάδων (EL1437) και Δωδεκανήσων (EL1438).

Χάρτης 17. Λεκάνες Απορροής Ποταμού (ΛΑΠ) του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου

Πηγή: 2η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου Χάρτης 3-1 (EL 14)(26/4/2024)

ΣΤ.5.2 Επιφανειακά Ύδατα

Τα Συστήματα Επιφανειακών Υδάτων, σύμφωνα με το Άρθρο 2, παρ. 4, 5, 6 και 7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ χωρίζονται σε τέσσερις κατηγορίες:

1. Ποτάμια: «σύστημα εσωτερικών υδάτων το οποίο ρέει, κατά το πλείστον, στην επιφάνεια του εδάφους αλλά το οποίο μπορεί, για ένα μέρος της διαδρομής του, να ρέει και υπογείως.»
2. Λίμνες: «σύστημα στάσιμων εσωτερικών επιφανειακών υδάτων».
3. Μεταβατικά ύδατα: «συστήματα επιφανειακών υδάτων πλησίον του στομίου ποταμών, τα οποία είναι εν μέρει αλμυρά λόγω της γεινιάσής τους με παράκτια ύδατα αλλά τα οποία επηρεάζονται ουσιαστικά από ρεύματα γλυκού νερού».
4. Παράκτια ύδατα: «τα επιφανειακά ύδατα που βρίσκονται στην πλευρά της ξηράς μιας γραμμής, κάθε σημείο της οποίας βρίσκεται σε απόσταση ενός ναυτικού μιλίου προς τη θάλασσα από το πλησιέστερο σημείο της γραμμής βάσης από την οποία μετράται το εύρος των χωρικών υδάτων και τα οποία, κατά περίπτωση, εκτείνονται μέχρι του απώτερου ορίου των μεταβατικών υδάτων».

Εκτός των παραπάνω κατηγοριών, τα επιφανειακά υδατικά συστήματα διακρίνονται ως προς το βαθμό επέμβασης των ανθρώπων σε αυτά, σε:

- 1) Φυσικά υδατικά συστήματα (ΦΥΣ).
- 2) Τεχνητά υδατικά συστήματα (ΤΥΣ): «ένα σύστημα επιφανειακών υδάτων που δημιουργείται με δραστηριότητα του ανθρώπου» (Ορισμός σύμφωνα με Άρθρο 2, παρ. 8 Οδηγίας).
- 3) Ιδιαίτεως τροποποιημένα υδατικά συστήματα (ΙΤΥΣ): «ένα επιφανειακό υδατικό σύστημα, του οποίου ο χαρακτήρας έχει μεταβληθεί ουσιαστικά λόγω φυσικών αλλοιώσεων από τις δραστηριότητες του ανθρώπου και το οποίο ορίζεται από το κράτος μέλος» (Ορισμός σύμφωνα με Άρθρο 2, παρ. 9 Οδηγίας).

Στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου εντοπίζονται:

- τριάντα τρία (33) ποτάμια υδατικά συστήματα εκ των οποίων οκτώ (8) στη ΛΑΠ Κυκλάδων και είκοσι πέντε (25) στη ΛΑΠ Δωδεκανήσων.
- έξι (6) λιμναία υδατικά συστήματα εκ των οποίων τρία (3) στη ΛΑΠ Κυκλάδων και τρία (3) στη ΛΑΠ Δωδεκανήσων.
- εβδομήντα (70) παράκτια υδατικά συστήματα εκ των οποίων τριάντα πέντε (35) στη ΛΑΠ Κυκλάδων και τριάντα πέντε (35) στη ΛΑΠ Δωδεκανήσων.

Πίνακας 31. Παράκτια υδατικά συστήματα στη Θήρα

Ονομασία Υδατικού Συστήματος (ΥΣ)	Κωδικός ΥΣ	Κατηγορία	Έκταση (km ²)
ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΑΚΤΕΣ ΚΑΛΔΕΡΑΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ	EL1437C0084N	ΦΥΣ	115,08
ΚΑΛΔΕΡΑ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ	EL1437C0085N	ΦΥΣ	60,18
ΑΚΤΕΣ ΑΝΑΦΗΣ	EL1437C0086N	ΦΥΣ	125,61

Πηγή: 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΑ Νήσων Αιγαίου (ΕΛ 14) (2017)

ΣΤ.5.3 Υπόγεια Ύδατα

Στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου (EL14) επανεξετάστηκαν τα οριοθετημένα ΥΥΣ από το εγκεκριμένο (1ο) Σχέδιο Διαχείρισης. Ο αρχικός προσδιορισμός και οριοθέτηση των ΥΥΣ είχε πραγματοποιηθεί με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Τον υδρογεωλογικό χαρακτήρα των γεωλογικών σχηματισμών που συνθέτουν το ΥΥΣ και την ανάπτυξη υπόγειας υδροφορίας. Έγινε διάκριση σε Καρστικά, κοκκώδη, ρηγματώδη και μεικτά ΥΥΣ και ενιαιοποιήθηκαν μικροί επιμέρους υδροφόροι.
- Τη δυναμικότητα των υπόγειων υδροφόρων, η οποία προκύπτει από τα υφιστάμενα στοιχεία υδροληψίας και εκμετάλλευσης του υπόγειου δυναμικού.
- Τις χρήσεις του ΥΥΣ.
- Την αλληλεξάρτηση του ΥΥΣ με επιφανειακά ύδατα και χερσαία οικοσυστήματα.
- Την ύπαρξη περιοχών που βρίσκονται σε κίνδυνο λόγω πιέσεων (π.χ. υπεραντλήσεις, υφαλμύρινσης), κακή ποιοτική κατάσταση, ύπαρξη αυξημένου φυσικού υποβάθρου.

Στην 1η Αναθεώρηση, η επανεξέταση των ΥΥΣ (είτε διαχωρισμός κάποιων ΥΥΣ σε υποσυστήματα, είτε ένταξη περιοχών, που δεν είχαν προσδιορισθεί ως ΥΥΣ σε υφιστάμενα ή ως νέα ΥΥΣ, είτε τροποποιήσεις των ορίων των ΥΥΣ, είτε αναδιαμόρφωσή τους) βασίσθηκε, εκτός των προαναφερόμενων κριτηρίων, και στα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης, στην ποιοτική προσέγγιση των πιέσεων και στις υφιστάμενες χρήσεις γης.

Στην ΠΝΑΙ εντοπίζονται εβδομήντα ένα (71) υπόγεια υδατικά συστήματα εκ των οποίων τριάντα έξι (36) στη ΛΑΠ Κυκλάδων και τριάντα πέντε (35) στη ΛΑΠ Δωδεκανήσων.

Σε ότι αφορά τους διαθέσιμους Υδάτινους Πόρους, ο κύριος υδροφορέας βρίσκεται στο κέντρο της νήσου. Τα όρια του εκτείνονται, νότια έως τις βόρειες παρυφές του Προφήτη Ηλία, βόρεια έως την περιοχή του ρέματος Καρτεράδος, ενώ ανατολικά και δυτικά έως την θάλασσα. Βάσει του «Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου» (2015:73), το υπόγειο υδατικό σύστημα της νήσου Θήρας ονομάζεται «Σύστημα Καμαρίου – Φηρών – Εμπορείου» έχει χωριστεί σε τρία τμήματα Α, Β και Γ με κωδικούς GR1400871, GR1400872, GR1400873 και έκταση σε τετραγωνικά χιλιόμετρα (Km²) 54.8, 17.6 και 3.4 αντίστοιχα.

Πίνακας 32: Υπόγεια Υδατικά Συστήματα στη Θήρα

N. Θήρα	EL1400871	ΚΑΜΑΡΙΟΥ – ΦΗΡΩΝ – ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ (Α)	54,59
N. Θήρα	EL1400872	ΚΑΜΑΡΙΟΥ – ΦΗΡΩΝ – ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ (Β)	17,84
N. Θήρα	EL1400873	ΚΑΜΑΡΙΟΥ – ΦΗΡΩΝ – ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ (Γ)	3,52
N.Θηρασία	EL1400900	ΘΗΡΑΣΙΑΣ	9,23

Πηγή: 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Νήσων Αιγαίου (EL 14)

Πίνακας 33. Οικολογική κατάσταση και Χημική κατάσταση παράκτιων ΥΣ

Ονομασία Υδατικού Συστήματος (ΥΣ)	Κωδικός ΥΣ	Οικολογική Κατάσταση/Δυναμικό	Χημική Κατάσταση	Συνολική Κατάσταση
ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΑΚΤΕΣ ΚΑΛΔΕΡΑΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ	EL1437C0084N	Υψηλή	Καλή	Υψηλή
ΚΑΛΔΕΡΑ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ	EL1437C0085N	Καλή	Καλή	Καλή
ΑΚΤΕΣ ΑΝΑΦΗΣ	EL1437C0086N	Υψηλή	Καλή	Υψηλή

Πηγή: 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Νήσων Αιγαίου (EL 14)

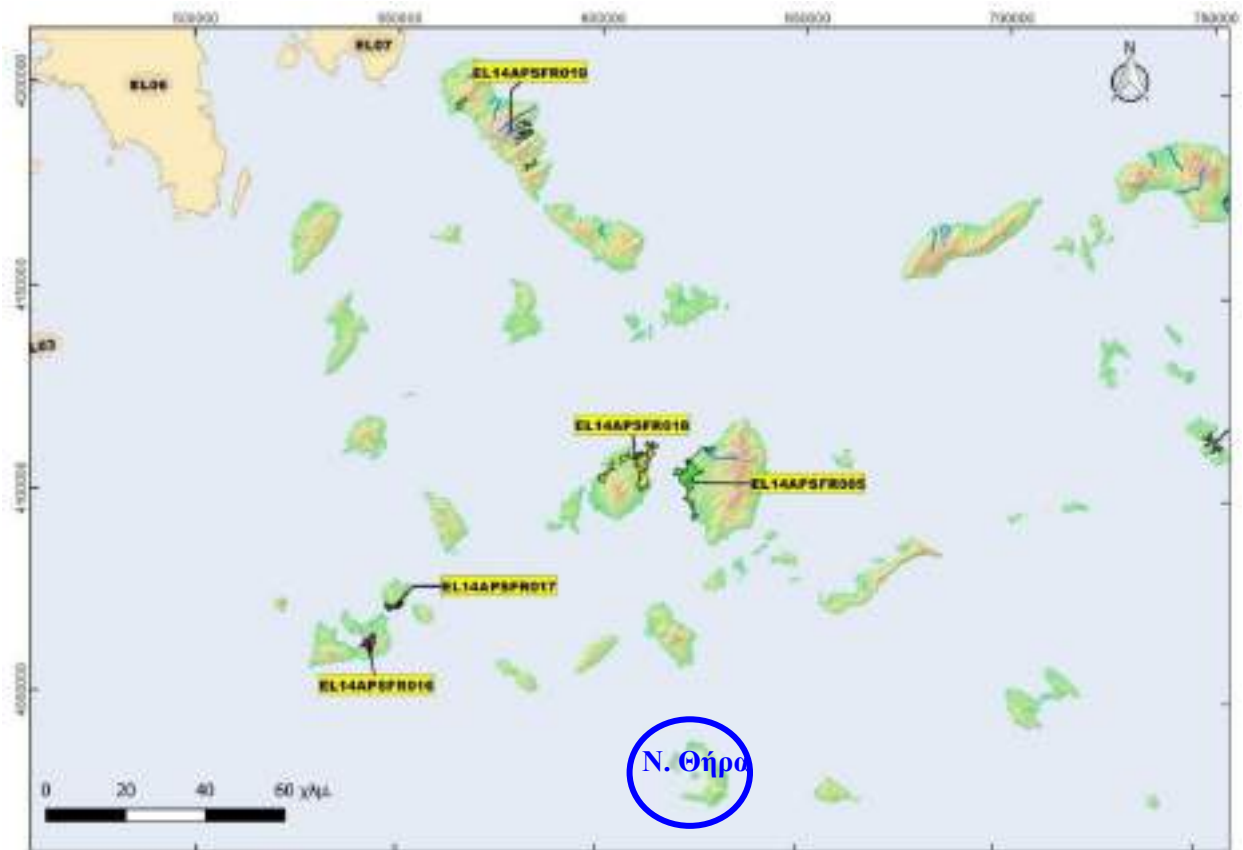
Πίνακας 34. Χημική και ποσοτική κατάσταση Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων στη Θήρα

Νησί	Κωδικός Υπόγειου Υδατικού Συστήματος (ΥΥΣ)	Ονομασία ΥΥΣ	Χημική Κατάσταση	Ποσοτική Κατάσταση
Ν. Θήρα	EL1400871	ΚΑΜΑΡΙΟΥ – ΦΗΡΩΝ – ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ (Α)	Καλή	Καλή
Ν. Θήρα	EL1400872	ΚΑΜΑΡΙΟΥ – ΦΗΡΩΝ – ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ (Β)	Κακή	Κακή
Ν. Θήρα	EL1400873	ΚΑΜΑΡΙΟΥ – ΦΗΡΩΝ – ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ (Γ)	Κακή	Κακή
Ν. Θηρασία	EL1400900	ΘΗΡΑΣΙΑΣ	Καλή	Καλή

Πηγή: 2η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Νήσων Αιγαίου (EL 14)

ΣΤ.5.4 Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας

Σύμφωνα με το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου, στην ευρύτερη περιοχή δεν εντοπίζονται Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (Ζ.Δ.Υ.Κ.Π), όπως αυτές προέκυψαν κατά την 1η Αναθεώρηση Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας (2019).

Εικόνα 63. Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας στην περιοχή των Κυκλάδων (Οκτ 2019).

Επιπλέον η Νήσος Θήρα δεν εντάσσεται στις Ειδικές Περιοχές εκτός Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας, όπως η Ικαρία, η Άνδρος, η Ίος, η Κέα, η Σέριφος, η Σίφνος, η Πάρος, η Αντίπαρος, η Σύρος και η Τήνος, που εξετάστηκαν στο πλαίσιο του ΣΔΚΠ, λόγω σημαντικών πλημμυρικών συμβάντων.

Κατ' επέκταση και στην ευρύτερη περιοχή της Βλυχάδας Μεγαλοχωρίου που εξετάζεται, δεν διαπιστώνεται Δυνητικά Υψηλός Κίνδυνος Πλημμύρας.

ΣΤ.5.4.1 Μελέτες Υδατορεμάτων Π.Ν.Α

ΣΤ.5.4.1.1 Υδροφόρα συστήματα Ευρύτερης περιοχής Νήσων Αιγαίου

Στην ευρύτερη περιοχή του ΥΔ Νήσων Αιγαίου αναπτύσσονται⁹ τρία είδη υδροφόρων συστημάτων, το πρώτο μέσα στις τεταρτογενείς και νεογενείς αποθέσεις (κοκκώδες σύστημα), το δεύτερο μέσα στα υδροπερατά μάρμαρα και ασβεστόλιθους (καρστικό σύστημα) και το τρίτο σε μεταμορφωμένα και πυριγενή πετρώματα τα οποία είναι τεκτονισμένα (ρωγματικό σύστημα). Καρστικά υδροφόρα συστήματα αναπτύσσονται στα ανθρακικά πετρώματα (μάρμαρα, ασβεστόλιθοι) τα οποία δομούν τις ορεινές-ημιορεινές περιοχές των περισσότερων νησιών του Αιγαίου. Τα πετρώματα αυτά ανάλογα με το βαθμό της τεκτονικής τους καταπόνησης και της καρστικοποίησης τους παρουσιάζουν μέτριας έως υψηλής δυναμικότητας υδροφορία.

⁹ ΔΗΜΟΣ ΘΗΡΑΣ : ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΡΕΜΑ ΜΕΣΑΡΙΑΣ ΘΗΡΑΣ

Ωστόσο σε ορισμένα νησιά (Θήρα, Αμοργό κ.α.), οι υδροφόροι ορίζοντες που αναπτύσσονται στους ανθρακικούς σχηματισμούς, λόγω της άμεσης εκφόρτωσης τους στη θάλασσα, παρουσιάζουν πολύ μικρή δυναμικότητα. Στους προαλπικούς σχηματισμούς εντός των οριζόντων μαρμάρων και ανακρυσταλλωμένων ασβεστόλιθων, αναπτύσσεται υδροφορία μέτριας έως υψηλής δυναμικότητας. Οι υδροφόροι αυτοί αναπτύσσονται κυρίως στη νοτιοανατολική Λέσβο, τη Σάμο και τη Ρόδο και εκφορτίζονται μέσω πηγών. Ρωγματικά υδροφόρα συστήματα αναπτύσσονται στις ρηξιγενείς ζώνες των μεταμορφωμένων και πυριγενών πετρωμάτων.

Γενικά η δυναμικότητα αυτής της υδροφορίας χαρακτηρίζεται μικρή και οι υδροφορίες που αναπτύσσονται είναι περιορισμένες και τοπικής σημασίας. Στα ηφαιστειακά πετρώματα αναπτύσσεται υδροφορία λόγω πρωτογενούς και δευτερογενούς πορώδους η οποία εξαρτάται από το βαθμό της υδροθερμικής εξαλλοίωσης των πετρωμάτων και τα υλικά της διάβρωσης που πληρώνουν τα διάκενά τους. Σε ορισμένα νησιά (Λέσβος, Θήρα, Κω, Πάτμο, Μήλο) εντός των ηφαιστειακών πετρωμάτων αναπτύσσεται υδροφορία μέτριας δυναμικότητας.

Ισχύουσα Νομοθεσία:

- «Καθορισμός των λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για την διαχείριση και προστασία τους». ΦΕΚ 1383/8/2-9-2010 και ΦΕΚ 1572/Β/28-9-2010, το οποίο διορθώνει το Παράρτημα ΙΙ του προηγούμενου ΦΕΚ
- «2^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου (ΕΛ14).» ΦΕΚ 87/Α'/12-06-2024

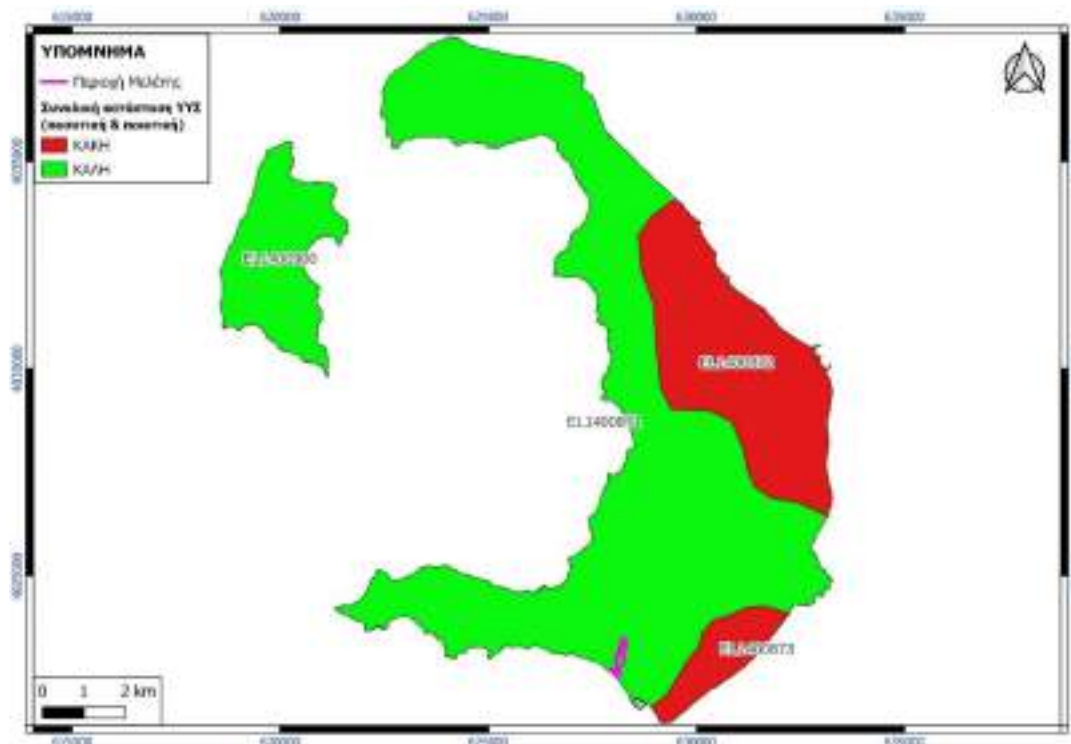
Σύμφωνα με τις ανωτέρω αποφάσεις, **η περιοχή μελέτης βρίσκεται στο Υδατικό Διαμέρισμα Νήσων Αιγαίου (ΕΛ14), στη Λεκάνη Απορροής Κυκλάδων (ΕΛ1437), στο Υπόγειο Υδατικό Σύστημα (ΥΥΣ) Καμαρίου – Φηρών – Εμπορείου (Α) (ΕΛ1400871).**

Σύμφωνα με το ισχύον Σχέδιο Διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών του υδατικού διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου, στη νήσο Θήρα αναπτύσσονται τρία Υπόγεια Υδατικά Συστήματα (ΥΥΣ), όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 35. Υπόγεια Υδατικά Συστήματα Ν. Θήρας.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΥΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΤΥΠΟΣ ΥΔΡΟΦΟΡΕΑ	ΕΚΤΑΣΗ (km ²)
EL1400871	Σύστημα Καμαρίου – Φηρών – Εμπορείου (Α)	Κοκκώδης	54.6
EL1400872	Σύστημα Καμαρίου – Φηρών – Εμπορείου (Β)	Κοκκώδης	17.8
EL1400873	Σύστημα Καμαρίου – Φηρών – Εμπορείου (Γ)	Κοκκώδης	3.5

Η συνολική κατάσταση (ποιοτική (χημική) και ποσοτική) του υπόγειου υδατικού συστήματος Καμαρίου – Φηρών – Εμπορείου (Α), EL1400871, του ΥΔ EL14, όπου εντοπίζεται η περιοχή μελέτης χαρακτηρίζεται ως **καλή**.

Εικόνα 64. Συνολική κατάσταση (ποιοτική και ποσοτική) των ΥΥΣ της νήσου Θήρας.

ΣΤ. 5.4.1.2 Υδραυλικές Μελέτες που αναφέρονται στην Περιοχή Επέμβασης

Οι Υδραυλικές Μελέτες που έχουν συνταχθεί και αφορούν την περιοχή επέμβασης και την Δ.Κ Μεγαλοχωρίου είναι οι:

- «ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΡΕΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙ»
- Υδραυλική μελέτη που εκπονήθηκε στα πλαίσια της μελέτης «ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΑΝΕΞΕΛΕΓΚΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΑΛΩΝΑΚΙ ΔΗΜΟΥ ΘΗΡΑΣ»

ΣΤ. 5.4.1.3 Υδατορέματα Περιοχής Επέμβασης

Γενική Περιγραφή της ευρύτερης περιοχής μελέτης:

Η περιοχή μελέτης βρίσκεται στο νότιο τμήμα του νησιού στη ΤΚ Εμπορείου (Εικόνα 1-1) Η σχετική Τοπογραφική Μελέτη, βάσει των σχετικών Προδιαγραφών του Ν. 4258/2014, εκπονήθηκε από το Μελετητικό Γραφείο, Αγρονόμου - Τοπογράφου Μηχανικού. Η παρούσα υδραυλική μελέτη αφορά στη Μελέτη Προσωρινής Οριοθέτησης δύο (2) ανώνυμων ρεμάτων που διέρχονται εντός και εφαιπτομενικά της ιδιοκτησίας, όπως δηλώνεται στο σχετικό τοπογραφικό διάγραμμα.

Η παρούσα υδραυλική μελέτη αφορά σε τρία(3) ρέματα, από τα οποία τα δύο ανήκουν σε ένα κλάδο.

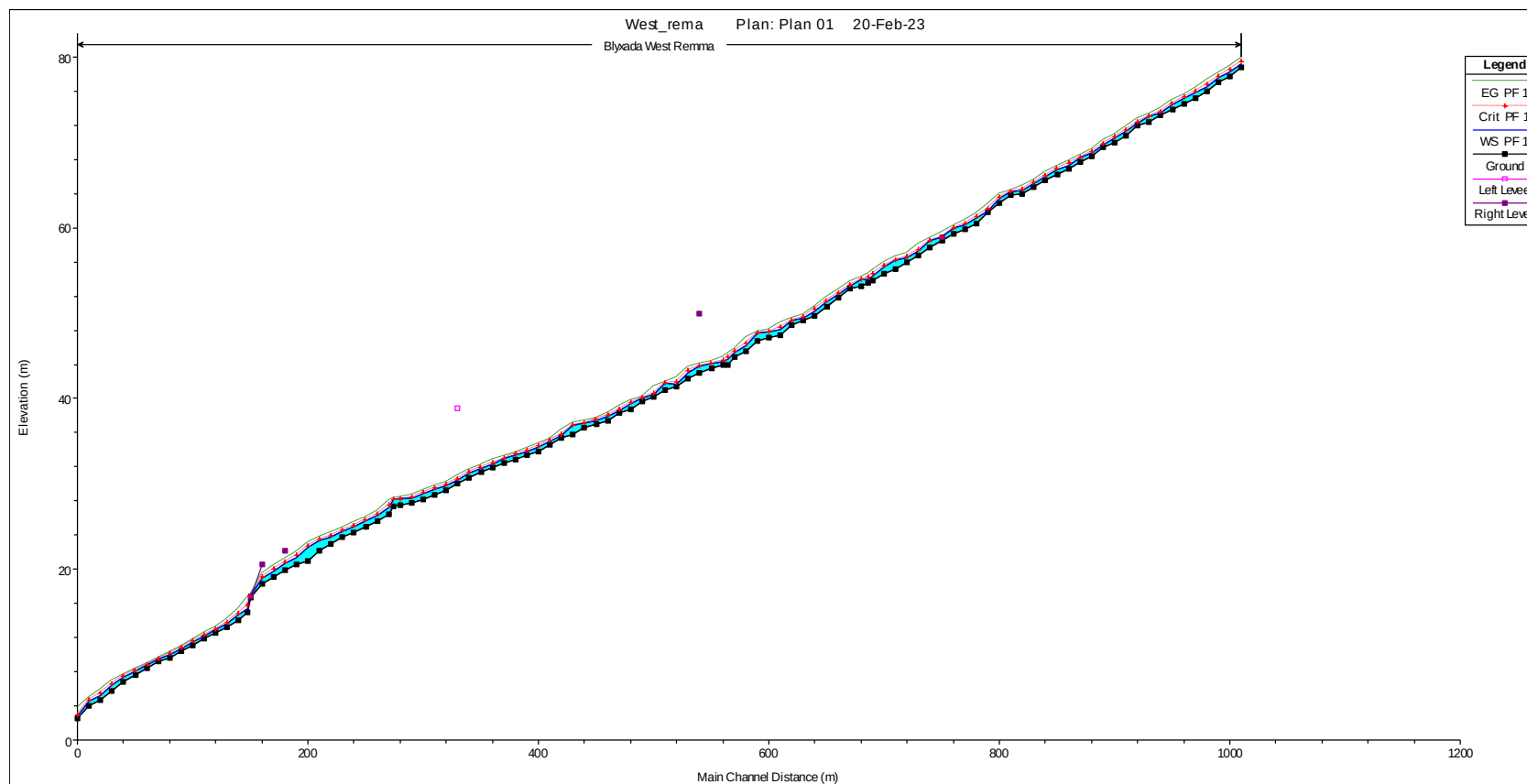
Εικόνα 65. Χάρτης περιοχής μελέτης.

Τα ρέματα αυτά και οι αντίστοιχες λεκάνες απορροής έχουν διεύθυνση από Β – Ν και είναι παράλληλα και χαρακτηρίζονται ως τη Δυτική και την Ανατολική Λεκάνη. Το χαρακτηριστικό των ρεμάτων είναι οι χαρακτηριστικές βαθιές γραμμές που είναι έντονες.

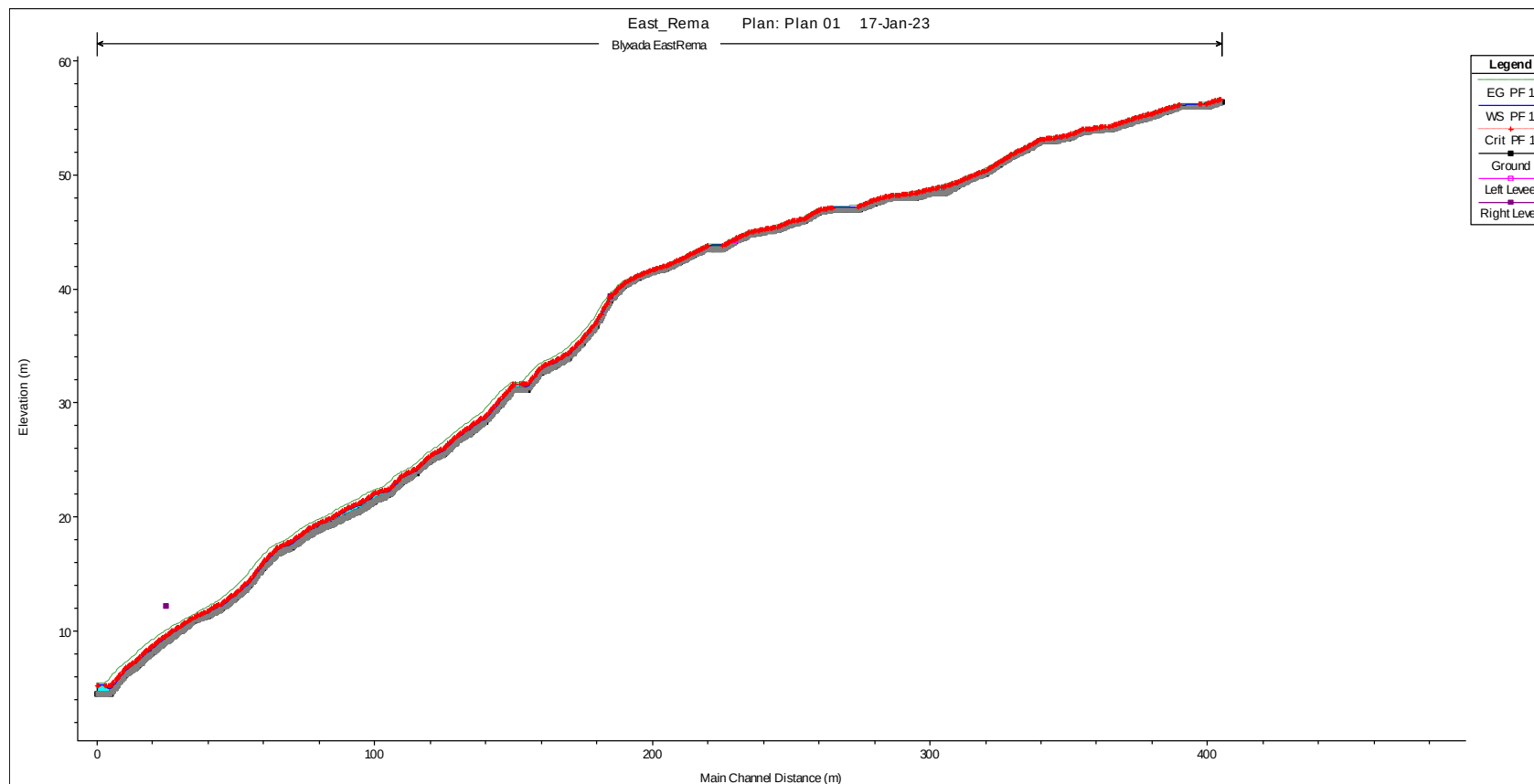
ΣΤ. 5.4.1.4 Υδραυλική Μελέτη

ΣΤ. 5.4.1.4.α Αποτελέσματα υδραυλικής επίλυσης

Καταρχάς, το καθεστώς ροής είναι κατά βάση η υπερκρίσιμη ροή με αριθμούς Froude μεγαλύτερους της μονάδας και επομένως οι συνθήκες ροής εξαρτώνται κυρίως από τα ανάντη. Η κλίση του δυτικού τμήματος είναι ίση με 7.54% ενώ του ανατολικού τμήματος ίση με 12.8%.

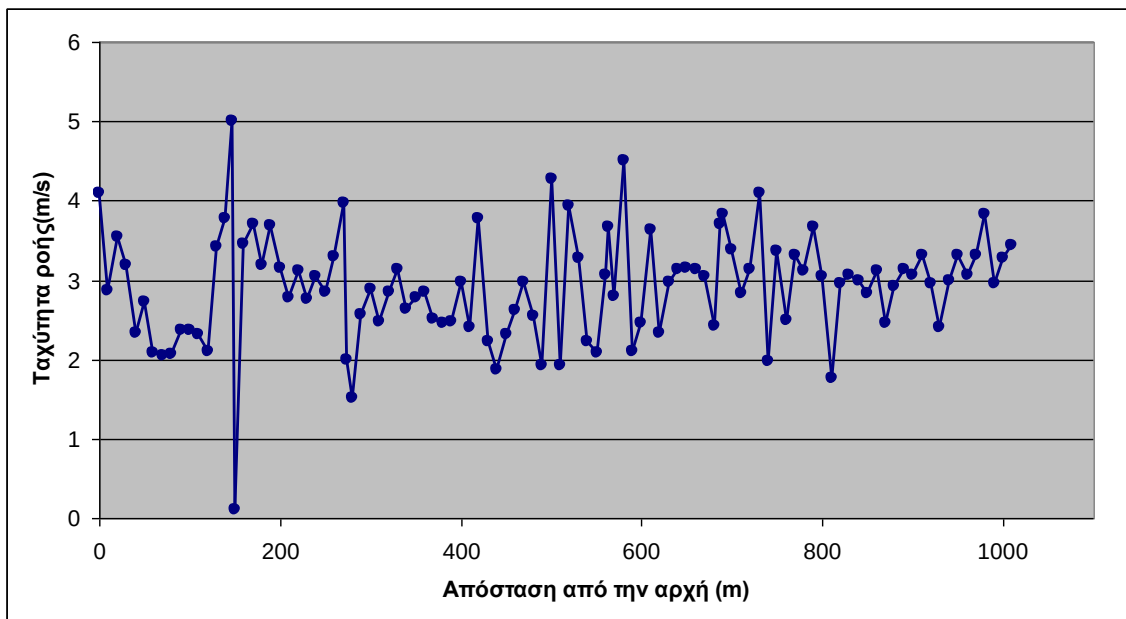

Εικόνα 66. Υδραυλική μηκτομή της παροχής αιχμής 50ετίας για τον δυτικό κλάδο.

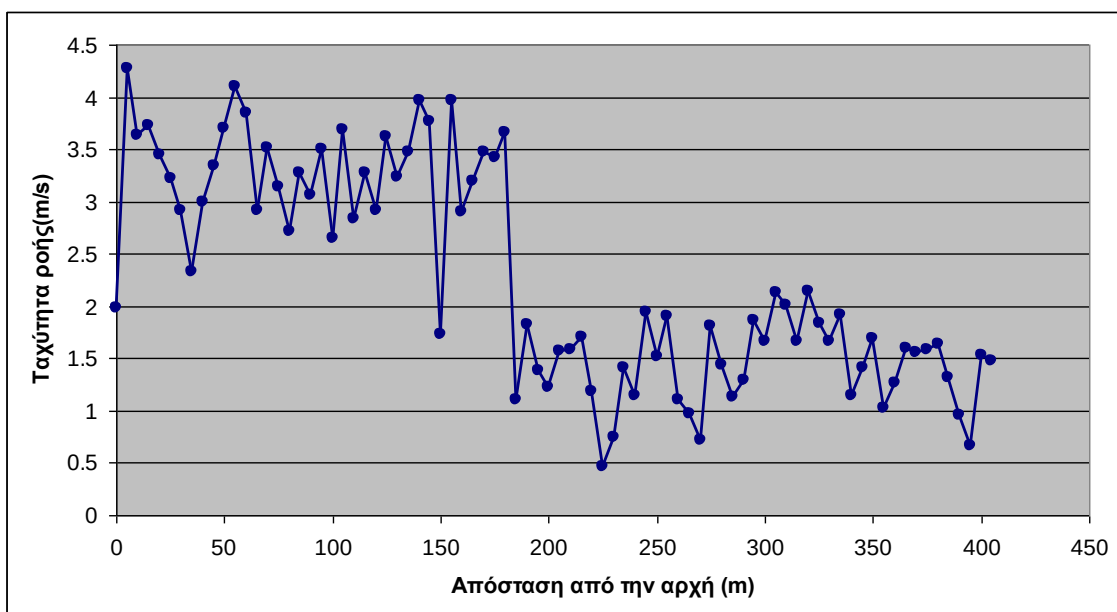
Εικόνα 67. Υδραυλική μηκοτομή της παροχής αιχμής 50ετίας για τον ανατολικό κλάδο.

Στον δυτικό κλάδο οι ταχύτητες ροής που αναπτύσσονται δεν ξεπερνούν τα 5.0 m/s (Εικ.96) εντούτοις η ροή είναι υπερκρίσιμη. Η μέση ταχύτητα ροής είναι 2.9 m/s, η οποία είναι σχετικά μικρή. Παρόλα αυτά τα ίχνη διάβρωσης είναι σημαντικά λόγω της ευδιαβρωσιμότητας των εδαφικών σχηματισμών.

Εικόνα 68.: Διάγραμμα μεταβολής της ταχύτητας ροής στον δυτικό κλάδο.

Αντίστοιχα, στον ανατολικό κλάδο οι ταχύτητες ροής που αναπτύσσονται δεν ξεπερνούν τα 4.5 m/s εντούτοις η ροή είναι υπερκρίσιμη. Η μέση ταχύτητα ροής είναι 2.3 m/s, η οποία είναι σχετικά μικρή. Είναι φανερή η μεταβολή της ταχύτητας καθώς αυξάνεται από τα ανάντη προς τα κατόντη, κάτι που είναι φανερό και από τη μηκοτομική κλίση του κλάδου όπως φαίνεται στην Εικόνα 96. Παρόλα αυτά τα ίχνη διάβρωσης είναι σημαντικά λόγω της ευδιαβρωσιμότητας των εδαφικών σχηματισμών.

Εικόνα 69. Διάγραμμα μεταβολής της ταχύτητας ροής στον ανατολικό κλάδο.

Όπως φαίνεται από τον καθορισμό των γραμμών ροής στη σχετική οριζοντιογραφία, τα ρέματα και οι υφιστάμενες διατομές τους παροχετεύουν απολύτως ικανοποιητικά τις παροχές σχεδιασμού 50ετίας χωρίς υπερχειλίσσεις, αφού οι κοίτες είναι βαθιές γραμμές.

ΣΤ. 5.4.1.4.β Συμπεράσματα

Έχοντας υπόψη την ως άνω ανάλυση, ότι δηλαδή στην υφιστάμενη κατάσταση, η διατομή των ρεμάτων παροχετεύει απόλυτα ικανοποιητικά την παροχή σχεδιασμού σε όλο το μήκος τους, δεν απαιτείται η οριοθέτηση των εν λόγω ρεμάτων. Ωστόσο, λόγω της σπουδαιότητας της μελέτης, προτείνεται αυτή ως κάτωθι.

ΣΤ. 5.4.1.4.γ Πρόταση Οριοθέτησης

Με βάση τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι υπόψη κύριες λεκάνες απορροής έχει επιφάνεια 270.1 στρεμμάτων ο δυτικός κλάδος (ή 0.271 km²) και επιφάνεια 70.7 στρεμμάτων ο ανατολικός κλάδος (ή 0.071 km²). **Επομένως και τα δύο κύρια ρέματα χαρακτηρίζονται ως «μικρά ρέματα», (αφού είναι μικρότερα του 1 km²) βάσει του Ν. 4258/2014 και επομένως δεν απαιτείται η οριοθέτησή τους με έκδοση ΠΔ του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.**

Εντούτοις λόγω της σπουδαιότητας της μελέτης και της περιβαλλοντικής σημασίας της ευρύτερης περιοχής μελέτη στην παρούσα μελέτη προτείνονται οι οριογραμμές των ρεμάτων.

Οι προτεινόμενες γραμμές ροής ως πολυγωνική όδευση εμφανίζονται οριζοντιογραφικά στο Σχέδιο OPZ-2 της παρούσας υποβολής.

Από την ανάλυση όλων των ανωτέρω εργασιών διαπιστώθηκαν τα εξής:

- 1. Διαπιστώνεται ότι στην υφιστάμενη κατάσταση δεν παρατηρούνται υπερχειλίσσεις και οι υφιστάμενες διατομές επαρκούν πλήρως για την παροχέτευση της πλημμύρας σχεδιασμού και για τους δύο κλάδους.**
- 2. Επομένως προτείνονται οι οριογραμμές των ρεμάτων ως οριζοντιογραφική μετάθεση των γραμμών ροής κατά δύο μέτρα (2m) οι οποίες επεκτείνονται μέχρι το φρύδι πρανών μεγάλης κλίσης όταν αυτό βρίσκεται πλησίον της γραμμής που προκύπτει από τη μετάθεση των γραμμών ροής.**

ΣΤ.5.5 Ακτογραφία

ΣΤ.5.5. 1 Κατάσταση παράκτιου περιβάλλοντος

Το μήκος των ακτών της Σαντορίνης φτάνει τα 69 χλμ. Οι απότομες και βραχώδεις ακτές διακόπτονται πολύ συχνά από όμορφες παραλίες ηφαιστειογενούς άμμου. Οι πιο γνωστές και πολυσύχναστες παραλίες τους καλοκαιρινούς μήνες είναι η Κόκκινη και η Άσπρη παραλία κοντά στο Ακρωτήριο και οι μαύρες παραλίες στο Καμάρι, το Μονόλιθο, την Περίσσα και τον Περίβολο. Όλες διαθέτουν χρωματιστή ηφαιστειογενή άμμο.

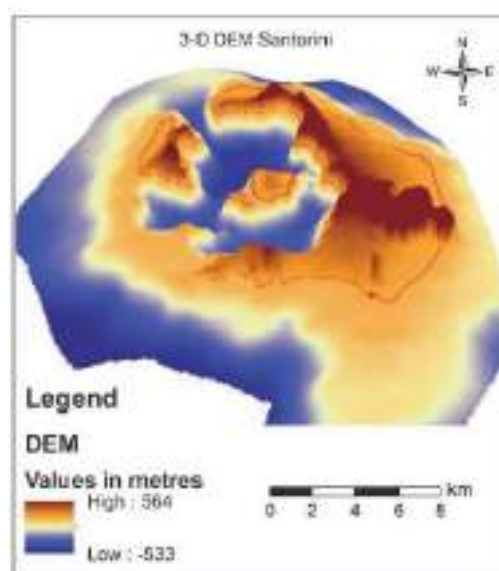
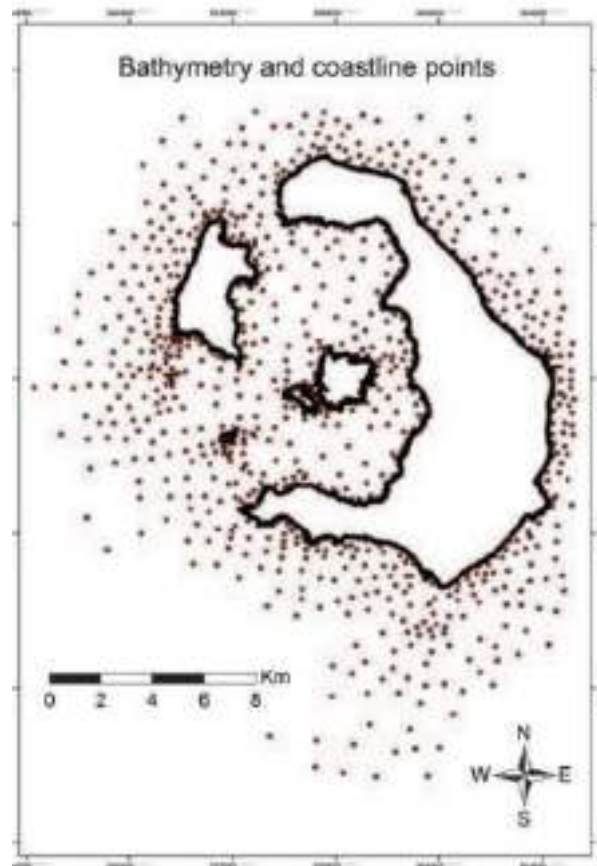
Οι περισσότερες είναι προσβάσιμες οδικά, αλλά και ακτοπλοϊκά αν κανείς το επιθυμεί.

Εικόνα 70. ΚΟΚΚΙΝΗ ΠΑΡΑΛΙΑ

Εικόνα 71. ΠΑΡΑΛΙΑ ΒΛΥΧΑΔΑΣ

Εικόνα 72. Χάρτες ΒΥΘΟΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΚΤΩΝ (Πηγή: DIMITRIOS ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ//AUT.G¹⁰)

¹⁰ Reconstruction of the paleo-coastline of Santorini island (Greece), after the 1613 BC volcanic eruption: A GIS-based quantitative methodology Dimitrios Oikonomidis*, Konstantinos Albanakis, Spyridon Pavlides and Michael Fytikas Aristotle University of Thessaloniki, School of Geology, 54124, Thessaloniki, Greece.

ΣΤ.5.5.2 Ποιότητα νερών κολύμβησης

Η ποιότητα των νερών κολύμβησης είναι υψηλή όπως αυτά αποτυπώνονται από το σύστημα της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Σε αυτό συμβάλει και η σωστή λειτουργία των μονάδων βιολογικού καθαρισμού όπως φαίνεται από τη σχετική βάση δεδομένων της ΕΓΥ. Πηγή ρύπων και πιθανών μεγαλύτερων προβλημάτων αποτελεί το βυθισμένο κρουαζιερόπλοιο Sea Diamond στη Καλντέρα από το 2007.

Γαλάζιες Σημαίες

Το Πρόγραμμα “ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΣΗΜΑΙΕΣ” αποτελεί πρωτοβουλία της διεθνούς οργάνωσης Fee (Foundation for Environmental Education), που στην Ελλάδα εκπροσωπείται από την Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης (ΕΕΠΦ). Η Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης συνεργάζεται με το ΥΠΕΚΑ και ειδικότερα κάνει χρήση των επίσημων δημοσιοποιημένων αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης της ΕΓΥ για τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων διαχείρισης των ακτών στο διεθνές εθελοντικό πρόγραμμα “ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΣΗΜΑΙΕΣ” (“BLUE FLAGS”).

Συνολικά, στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου βραβεύτηκαν το 2022 ενενήντα έξι παραλίες με γαλάζια σημαία¹¹. Συγκεκριμένα, στην Περιφερειακή Ενότητα Θήρας οι κάτωθι παραλίες:

- Αγ. Γεώργιος,
- Βλυχάδα,
- Καμάρι 1,
- Καμάρι 2,
- Περίβολος,
- Περίσσα,
- Μαγγανάρι,
- Μυλοπόταμος,
- Όρμος

Πίνακας 36. Τα Σημεία δειγματοληψίας ακτών Θήρας

Υπόμνημα Κατάταξης	
	Εξαιρετική Ποιότητα
	Καλή Ποιότητα
	Επαρκής Ποιότητα
	Ανεπαρκής Ποιότητα
	Μη Αξιολογημένα Ύδατα

¹¹ Τα στοιχεία για τις γαλάζιες σημαίες προέρχονται από την ιστοσελίδα blueflag.gr

Πηγή: ΥΠΕΝ

Κωδικός Σημείου	Όνομα Ακτής	Αποτέλεσμα 2020	Αποτέλεσμα 2021	Αποτέλεσμα 2022	Αποτέλεσμα 2023
ELBW149270035101	Αμμούδι				
ELBW149270036101	Βλυχάδα				
ELBW149270031101	Καμάρι				
ELBW149270037101	Μονόλιθος				
ELBW149270032101	Περίσσα 1				
ELBW149270034101	Περίσσα 2				
ELBW149270033101	Ρίβα Θηρασιάς				

ΣΤ.6 Βιοποικιλότητα-Χλωρίδα-Πανίδα

ΣΤ.6.1 Τύποι οικοσυστημάτων – Βιοκλιματικές Ζώνες

Το φυσικό περιβάλλον των νήσων του Νοτίου Αιγαίου χαρακτηρίζεται από την επικράτηση οικοσυστημάτων όπου, αφενός, απουσιάζει η πυκνή και υψηλή βλάστηση και αφετέρου είναι έντονη η παρουσία - επίδραση της θάλασσας.

ΣΤ.6.2 Χλωρίδα και πανίδα

➤ Χλωρίδα

Περισσότερα από 550 είδη κατώτερων και ανώτερων φυτών συναντώνται στη Σαντορίνη. Σύμφωνα με τους βοτανικούς, τα νησιά της Καλντέρας έχουν χαμηλή βλάστηση και δεν θεωρούνται κορεσμένα χλωριδικά. Επιπλέον, λόγω της νεαρής ηλικίας τους, η εποίκηση νέων ειδών είναι θεωρητικά πιθανή.

Από τα είδη χλωρίδας του Παραρτήματος II της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ δεν καταγράφηκε κάποιο είδος, ενώ από τα άλλα σημαντικά είδη καταγράφηκαν:

Αξιόλογα Φυτά:

- Anacamptis pyramidalis
- Centaurea raphanina mixta
- Erysimum senoneri senoneri
- Filago cretensis cretensis
- Hymenonema graecum

- *Ophrys fusca*
- *Ophrys lutea lutea*
- *Pimpinella pretenderis*
- *Ranunculus criticus*
- *Scorzonera crocifolia*
- *Silene cythnia*

➤ *Πανίδα*

Στο νησιωτικό σύμπλεγμα της Σαντορίνης έχουν καταγραφεί τα παρακάτω είδη ορνιθοπανίδας. Από τα είδη αυτά όσα είναι τονισμένα είναι σημαντικά, δηλαδή ανήκουν είτε στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΟΚ είτε σε μια από τις τρεις κατηγορίες του Κόκκινου Βιβλίου των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας (Λεγάκης - Μαραγκού, 2009).

Πίνακας 37. Παρατηρημένα είδη ορνιθοπανίδας στο νησιωτικό σύμπλεγμα της Σαντορίνης σύμφωνα με τη βάση δεδομένων e-bird (Sullivan, B.L., C.L. Wood, M.J. Iliff, R.E. Bonney, D. Fink, and S.Kelling, 2009)

Νήσος (αριθμός ειδών)	Είδη ορνιθοπανίδας
Θηρασιά (1 είδος)	<i>Larus michahellis</i>
Θήρα (89 είδη)	<i>Larus michahellis</i> , <i>Columba livia</i> , <i>Falco eleonora</i> , <i>Passer domesticus</i> , <i>Phalacrocorax aristotelis</i> , <i>Corvus corone</i> , <i>Buteo buteo</i> , <i>Streptopelia decaocto</i> , <i>Lanius collurio</i> , <i>Muscicapa striata</i> , <i>Carduelis carduelis</i> , <i>Egretta garzetta</i> , <i>Apus melba</i> , <i>Alcedo atthis</i> , <i>Apus apus</i> , <i>Hirundo rustica</i> , <i>Alectoris chukar</i> , <i>Buteo rufinus</i> , <i>Oriolus oriolus</i> , <i>Calandrella brachydactyla</i> , <i>Sylvia atricapilla</i> , <i>Ficedula albicollis</i> , <i>Falco tinnunculus</i> , <i>Ciconia ciconia</i> , <i>Falco naumanni</i> , <i>Galerida cristata</i> , <i>Calonectris diomedea</i> , <i>Falco peregrinus</i> , <i>Delichon urbicum</i> , <i>Pernis apivorus</i> , <i>Aquila fasciata</i> , <i>Larus ridibundus</i> , <i>Hirundo rupestris</i> , <i>Muscicapa striata</i> , <i>Phylloscopus trochilus</i> , <i>Sturnus vulgaris</i> , <i>Fringilla coelebs</i> , <i>Chloris chloris</i> , <i>Carduelis cannabina</i> , <i>Serinus serinus</i> , <i>Phoenicurus ochruros</i> , <i>Athene noctua</i> , <i>Motacilla alba</i> , <i>Tringa ochropus</i> , <i>Ficedula hypoleuca</i> , <i>Oenanthe hispanica</i> , <i>Coturnix coturnix</i> , <i>Upupa epops</i> , <i>Falco vespertinus</i> , <i>Lanius senator</i> , <i>Sylvia cantilans</i> , <i>Saxicola rubetra</i> , <i>Oenanthe oenathe</i> , <i>Charadrius hiaticula</i> , <i>Saxicola rubicola</i> , <i>Sylvia melanocephala</i> , <i>Erithacus rubecula</i> , <i>Passer hispaniolensis</i> , <i>Motacilla cinerea</i> , <i>Larus audouinii</i> , <i>Actitis hypoleucos</i> , <i>Accipiter nisus</i> , <i>Turdus viscivorus</i> , <i>Petronia petronia</i> , <i>Streptopelia turtur</i> , <i>Parus major</i> , <i>Emberiza calandra</i> , <i>Sterna hirundo</i> , <i>Circus aeruginosus</i> , <i>Circus pygargus</i> , <i>Riparia riparia</i> , <i>Larus fuscus</i> , <i>Merops apiaster</i> , <i>Turdus merula</i> , <i>Ardea alba</i> , <i>Phylloscopus inornatus</i> , <i>Iduna pallida</i> , <i>Accipiter brevipes</i> , <i>Falco subbuteo</i> , <i>Jynx torquilla</i> ,

	<i>Sylvia cantillans</i> , <i>Pelecanus onocrotalus</i> , <i>Larus canus</i> , <i>Charadrius alexandrinus</i> , <i>Cisticola juncidis</i> , <i>Luscinia megarhynchos</i> , <i>Ficedula parva</i> , <i>Calidris ferruginea</i>
Παλαιά Καμένη (3 είδη)	<i>Larus michahellis</i> , <i>Columba livia</i> , <i>Monticola solitarius</i>
Νέα Καμένη (14 είδη)	<i>Larus michahellis</i> , <i>Columba livia</i> , <i>Monticola solitarius</i> , <i>Apus pallidus</i> , <i>Buteo buteo</i> , <i>Falco eleonora</i> , <i>Corvus corax</i> , <i>Egretta garzetta</i> , <i>Puffinus yelkouan</i> , <i>Motacilla flava</i> , <i>Corvus corone</i> , <i>Streptopelia decaocto</i> , <i>Passer domesticus</i> , <i>Ardea cinerea</i>

Άλλα είδη πανίδας παρουσιάζονται ακολούθως με βάση τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 οι οποίες είναι χαρακτηρισμένες ως Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ)

Τα είδη που είναι τονισμένα προστατεύονται από τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης και την Κοινοτική Οδηγία 92/43/ΕΟΚ.

Πίνακας 38. Σημαντικά είδη πανίδας στην ΕΖΔ GR4220003 "Σαντορίνη: Παλαιά Και Νέα Καμένη - Προφήτης Ηλίας"

Είδη		
Ομάδα	Code	Επιστημονική ονομασία
Ερπετά	1293	<i>Elaphe situla</i>
	1228	<i>Cyrtopodion kotschy</i>
		<i>Hemidactylus turcicus</i>
	1238	<i>Podarcis erhardii</i>
Θηλαστικά	5365	<i>Hypsugo savii</i>
	2016	<i>Pipistrellus kuhlii</i>
	1333	<i>Tadarida teniotis</i>

Το είδος πανίδας "*Elaphe situla*" αναφέρεται στο Άρθρο 4 της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ και ανήκει στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το Κόκκινο Βιβλίο των απειλούμενων ζώων της Ελλάδας στην περιοχή μελέτης συναντώνται θηλαστικά όπως:

- Η Μεσογειακή φώκια (***Monachus monachus***)
- Ο Αιγαιόγλαρος (*Larus audouinii* Payraudeau)
- Αρκετά είδη δελφινιών όπως το Κοινό δελφίνι (*Delphinus delphis*), το Ρινοδέλφιο (*Tursiops truncatus*) κ.ά.

ΣΤ.6.3 Προστατευόμενες Περιοχές

ΣΤ.6.3.1 Περιοχές Δικτύου Natura 2000

Στις περιοχές NATURA του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου που ορίζονται σύμφωνα με το Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/2011) συγκαταλέγονται:

- *Η Παλαιά και Νέα Καμένη και το βουνό του Προφήτη Ηλία* (με τύπο προστασίας "Ειδική Ζώνη Διατήρησης", κωδικό GR4220003 και κωδικούς συσχετιζόμενων παράκτιων υδατικών συστημάτων GR1437C0084N και GR1437C0085N (Καλδέρα Σαντορίνης και Εξωτερικές ακτές καλδέρας Σαντορίνης)). Η περιοχή περιλαμβάνει το όρος Άγιος Ηλίας (νοτιοανατολικό τμήμα της Σαντορίνης) και δύο μικρά νησιά (Νέα και Παλαιά Καμένη).

Το εν λόγω όρος είναι η μοναδική περιοχή στην Σαντορίνη που δεν είναι καλυμμένη από τα προϊόντα της ηφαιστειακής έκρηξης. Αποτελείται κυρίως από ασβεστόλιθους. Η βορειοανατολική πλαγιά έχει φυτευτεί με πεύκα τα οποία όμως δεν βρίσκονται σε καλή κατάσταση. Στα ριζά του βουνού κοντά στα χωριά Καμάρι, Εμπορείο και Περίσσαι καλλιεργούνται αμπέλια ενώ το υπόλοιπο μέρος του βουνού καλύπτεται από τυπικά φρύγανα. Στην περιοχή του οικισμού Καμάρι υπάρχει σπήλαιο που φιλοξενεί ενδημικά ασπόνδυλα. Η αρχαία Θήρα εντοπίζεται επίσης στην περιοχή αυτή και συγκεκριμένα στην κορυφή του λόφου βόρεια της Περίσσαι. Οι ακτές χαρακτηρίζονται από απότομους γκρεμούς που καταλήγουν στην θάλασσα.

Η θαλάσσια περιοχή γύρω από τα νησάκια της Παλαιάς και Νέας Καμένης παρουσιάζει σκληρό πυθμένα και χαρακτηρίζεται από την παρουσία ζεστών πηγών και στηλών αερίου (varour columns). Επιπλέον, στα δύο νησιά η βλάστηση είναι χαμηλή και πρόσκοπη, καθώς λόγω της σχετικά πρόσφατης δημιουργίας τους (ηφαιστειογενή) δεν μπορούν να φιλοξενήσουν υψηλή βλάστηση. Οι τύποι οικοτόπων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ που απαντώνται στην περιοχή GR4220003 είναι οι 1170 (0ha), 1240 (7,15384 ha), 2230 (0,170812ha), 3290 (0ha), 5330 (0,935166ha), 5420 (388,579ha), 6220 (5,89764ha), 8140 (0ha), 8210 (17,1811ha), 8320 (340,116ha), 9320 (35,1983ha).

Η ποιότητα και η σημαντικότητα της περιοχής οφείλεται στα εξής στοιχεία: 1) Είναι μεγάλης αρχαιολογικής αξίας λόγω της παρουσίας της αρχαίας πόλης της Θήρας, 2) Το όρος Άγιος Ηλίας συγκεντρώνει όλα τα παλιά στοιχεία του νησιού της Σαντορίνης (χλωριδικά, πανιδικά και γεωλογικά). Γι αυτό και παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην διασπορά των ειδών στο υπόλοιπο νησί, 3) Υπάρχουν απολιθώματα από χερσαία γαστερόποδα, 4) Ύπαρξη σπηλαίου με ενδημικά ασπόνδυλα όπως το ισόποδο *Schizidium beroni* που είναι τοπικό ενδημικό του εν λόγω σπηλαίου, 5) Στα δύο μικρά νησιά η αποίκηση των οργανισμών, παρά το ότι έχει ήδη αρχίσει και έχει φτάσει σε ένα συγκεκριμένο επίπεδο, βρίσκεται ακόμα σε εξέλιξη. Οπότε η επιστημονική παρακολούθηση αυτού του φυσικού πειράματος αποίκησης των νησιών έχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον.

- *Τα Χριστιανά*, καθότι αποτελούν σημαντικές περιοχές για πτηνά (GR4220022). Τα Χριστιανά εντάσσονται επίσης σε μια ακόμα ομάδα από νησιά (με μια θαλάσσια ζώνη γύρω τους) που αποτελούν προστατευόμενες περιοχές στο Νότιο Αιγαίο με κωδικό GR4210011.
- *Η Θαλάσσια Περιοχή Κολούμπο* με κωδικό GR4220036. Το υποθαλάσσιο ηφαίστειο του Κολούμπο βρίσκεται περίπου 8 χλμ. βορειοανατολικά της Σαντορίνης. Έχει ελλειπτικό σχήμα, υψώνεται 300 μ από το βυθό και στο κέντρο του υπάρχει μία καλδέρα διαμέτρου 3 χλμ και βάθους 500 μ.

Η ηφαιστειακή αλυσίδα του Κολούμπο αποτελείται από 20 υποθαλάσσιους ηφαιστειακούς κώνους διαφόρων μεγεθών από τους οποίους το Κολούμπο είναι ο μεγαλύτερος. Το μέσο βάθος της ηφαιστειακής αλυσίδας είναι τα 450 μέτρα. Το Κολούμπο έχει διάμετρο 3 χλμ. με κρατήρα πλάτους 1500 μ.

Το 2006 μία αποστολή του NOAA Ocean Explorer (National Oceanic and Atmospheric Administration) αποκάλυψε ότι στον πυθμένα του καλδερικού κρατήρα υπάρχει ένα σημαντικό υδροθερμικό πεδίο. Από τους υδροθερμικούς πόρους εξέρχονται υπέρθερμα υδροθερμικά ρευστά με μετρηθείσες θερμοκρασίες έως και 224 °C. Τα ρευστά αυτά έχουν αποθέσει πολυμεταλλικά σουλφίδια και θειικά άλατα και έχουν οικοδομήσει καμινάδες ύψους έως και 4 μ. Επιπλέον, οι υδροθερμικοί πόροι είναι καλυμμένοι με ένα παχύ στρώμα από βακτηρίδια.

Οι τύποι των οικοτόπων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ που απαντώνται στην περιοχή GR4220036 είναι οι 1110 (4008ha), 1170 (0 ha), 1180 (1002 ha).

Επίσης η Αλυκή Θηρασιάς, η λιμνούλα Παλαιάς Καμένης και η λιμνούλα Νέας Καμένης (ΦΕΚ ΑΑΠ 229/19.06.2012) αποτελούν τρεις μικρούς νησιωτικούς υγροτόπους της περιοχής (κωδικοί Y422THI001, Y422PKA001, Y422NKA001 και έκταση 2.374,55m², 1.590,96 m², 316,433 m² αντίστοιχα).

Σύμφωνα με το ΠΔ «Έγκριση καταλόγου μικρών νησιωτικών υγροτόπων και καθορισμός όρων και περιορισμών για την προστασία και ανάδειξη των μικρών παράκτιων υγροτόπων που περιλαμβάνονται σε αυτόν» (ΦΕΚ ΑΑΠ 229/19.06.2012), στους μικρούς νησιωτικούς υγροτόπους του καταλόγου επιτρέπονται δραστηριότητες για τη διατήρηση και την ανάδειξή τους, καθώς και για την αειφορική διαχείριση των πόρων τους, συμπεριλαμβανομένων της επιστημονικής έρευνας, της ευαισθητοποίησης του κοινού και των ελαφρών υποδομών, όπου απαιτούνται. Δεν επιτρέπεται, μεταξύ άλλων, η δόμηση (εκτός ήδη αδειοδοτημένων κτιρίων), οι εκχερσώσεις της φυσικής βλάστησης, οι αποξηράνσεις και οι επιχωματώσεις (μπάζωμα), οι εξορύξεις, η συλλογή των οργανισμών και οι παρεμβάσεις στο υδρολογικό δίκτυο (π.χ. γεωτρήσεις) και στο τοπίο.

Σε ότι αφορά τους διαθέσιμους Υδάτινους Πόρους, στον παρακάτω χάρτη απεικονίζονται τα όρια του κύριου υδροφορέα, ο οποίος βρίσκεται στο κέντρο της νήσου. Τα όρια του εκτείνονται, νότια έως τις βόρειες παρυφές του Προφήτη Ηλία, βόρεια έως την περιοχή του ρέματος Καρτεράδος, ενώ ανατολικά και δυτικά έως την θάλασσα. Βάσει του «Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου» (2015:73), το υπόγειο υδατικό σύστημα της νήσου Θήρας ονομάζεται «Σύστημα Καμαρίου – Φηρών – Εμπορείου» έχει χωριστεί σε τρία τμήματα Α, Β και Γ με κωδικούς GR1400871, GR1400872, GR1400873 και έκταση σε τετραγωνικά χιλιόμετρα (Km²) 54.8, 17.6 και 3.4 αντίστοιχα.

Εικόνα 73. Περιοχές δικτύου NATURA 2000 Δήμου Θήρας

Αναφέρεται ακόμη ότι σύμφωνα με την ΥΑ 23732/28-9-1972 - ΦΕΚ 820/Β/7-10-1972 (και αναδημοσίευση σε ΥΑ 23732/22-12-1972 - ΦΕΚ 1127/Β/23-12-1972) η Νήσος Θήρα έχει κηρυχθεί ως τόπος ιστορικού και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Πιο συγκεκριμένα στην εν λόγω Υπουργική Απόφαση με το αντίστοιχο ΦΕΚ αναφέρονται τα κάτωθι:

- Κόλπος Ηφαιστείου (Καλντέρα), Τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους
- Νησίδα Ασπρονήσι, Τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους
- Νήσοι Μικρά και Μεγάλη Καμένη, Τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους
- Νήσος Θήρας: Κόλπου του ηφαιστείου μετά των Νήσων Μικρά και Μεγάλη Καμένη, Θηρασιά και Ασπρονήσι, Τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και ενάλιος αρχαιολογικός Χώρος
- Νήσος Θηρασιά, Τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους

ΣΤ.6.3.2 Καταφύγια Άγριας Ζωής

Η Σαντορίνη έχει ένα καταφύγιο άγριας ζωής, όπως φαίνεται στον παρακάτω χάρτη. Πρόκειται για την περιοχή ΚΑΖ Κ530 «Φάρος Ακρωτηρίου-Οίας (Θήρας Θέση Καλντέρας)» (ΦΕΚ 634/22-8-94) η οποία βρίσκεται στην Καλντέρα. Το συγκεκριμένο κομμάτι ταυτίζεται με τη Ζώνη Ι (ζώνη της καλντέρας) οικιστικού ελέγχου στο νησί.

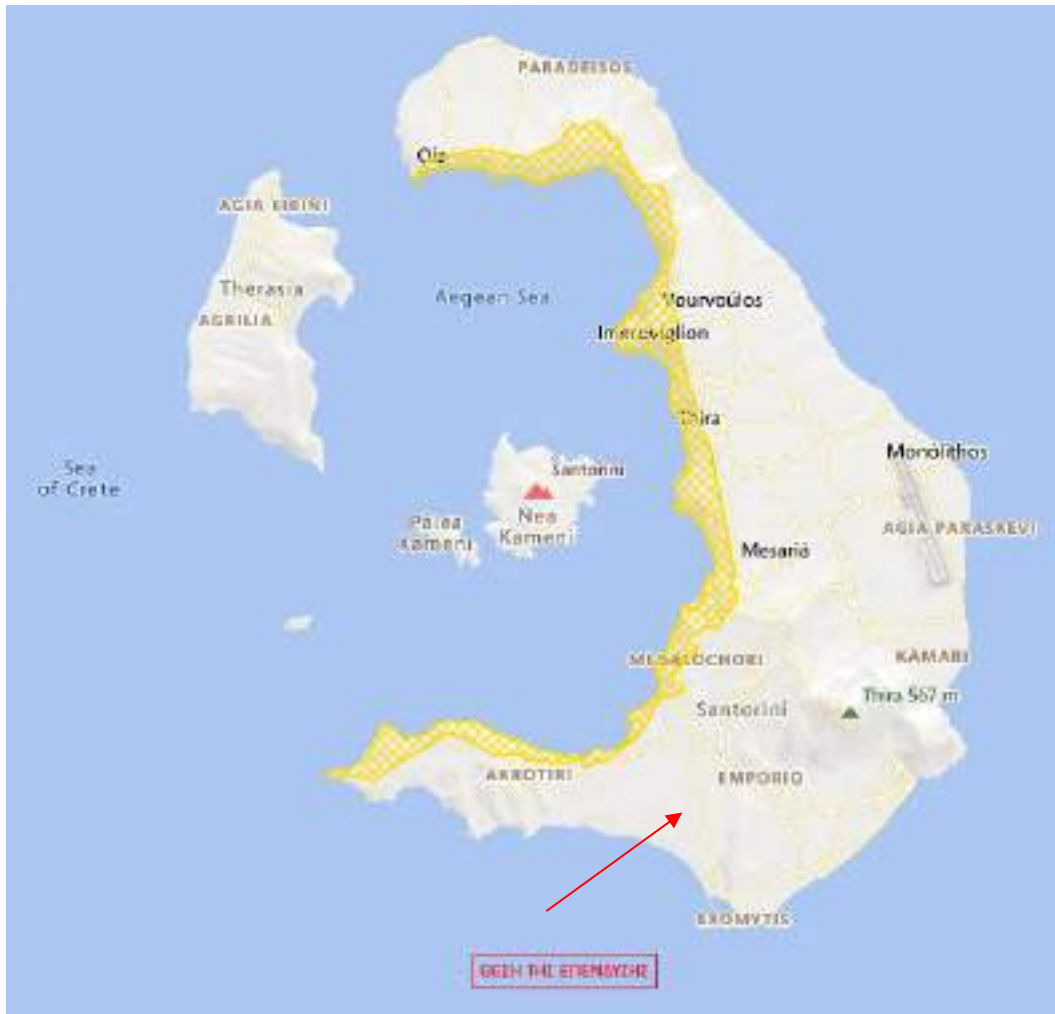
Εικόνα 74. Χάρτης : Καταφύγιο άγριας ζωής Δήμου Θήρας

Σύμφωνα με τον Ν. 3937/2011 «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» στις περιοχές που έχουν καθοριστεί ως Καταφύγια Άγριας Ζωής (ΚΑΖ):

Απαγορεύονται η θήρα, οι αγώνες κυνηγετικών ικανοτήτων σκύλων δεικτών, η αλιεία, η σύλληψη της άγριας πανίδας, η συλλογή της άγριας χλωρίδας, η καταστροφή ζώων με φυσική βλάστηση με κάθε τρόπο, η καταστροφή των φυτοφρακτών, η αμμοληψία, η αποστράγγιση, η επιχωμάτωση και αποξήρανση ελωδών εκτάσεων, η ρύπανση των υδατικών συστημάτων, η διάθεση ή απόρριψη αποβλήτων, η ανάπτυξη ιχθυοκαλλιέργειών, η διενέργεια στρατιωτικών ασκήσεων, καθώς και η υπαγωγή έκτασης του καταφυγίου σε πολεοδομικό ή ρυμοτομικό σχεδιασμό.

Επιτρέπεται η εγκατάσταση παρατηρητηρίων της άγριας πανίδας. Η εκτέλεση λατομικών και μεταλλευτικών δραστηριοτήτων, όπως και δρόμων επιτρέπεται εάν έχει ακολουθηθεί η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης που προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας.

Μέσα στα καταφύγια άγριας ζωής, οι αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες μπορούν να εγκρίνουν ή να προγραμματίζουν και να εκτελούν ειδικά έργα βελτίωσης του βιοτόπου και έργα ικανοποίησης των οικολογικών αναγκών του βιολογικού κύκλου των ειδών της άγριας πανίδας και της αυτοφυούς χλωρίδας και ιδίως αναδάσωση, διατήρηση ακαλλιέργητων εκτάσεων, διατήρηση εκτάσεων με τοπικές ποικιλίες, διατήρηση φυτοφρακτών έργα αναβάθμισης και αποκατάστασης υγροτοπικών εκτάσεων, δημιουργία και ανάπτυξη ζωνών φυσικής βλάστησης, δημιουργία δενδροστοιχιών κατά μήκος των αγροτικών δρόμων και ελωδών εκτάσεων. Τα έργα αυτά περιγράφονται σε ειδικές μελέτες διαχείρισης, οι οποίες εγκρίνονται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Οι προδιαγραφές για τη σύνταξη τους καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Εικόνα 75. Χάρτης: Με κίτρινο χρώμα απεικονίζεται το Καταφύγιο Άγριας Ζωής

ΣΤ.6.3.2^α Θεσμοθετημένα Καταφύγια Άγριας Ζωής Π.Ε ΘΗΡΑΣ

Καταφύγιο Άγριας Ζωής είναι η περιοχή που απαγορεύεται το κυνήγι κάθε θηράματος, με σκοπό την προστασία και την ανάπτυξη των πληθυσμών των θηραμάτων και των λοιπών ειδών της άγριας πανίδας ως και των ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας. Τα καταφύγια άγριας ζωής, πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις προς κάλυψη των βασικών αναγκών του θηράματος σε ό,τι αφορά την ησυχία, τροφή και νερό. Τα καταφύγια άγριας ζωής που είναι θεσμοθετημένα στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου παρατίθενται στον πίνακα που ακολουθεί

Πίνακας 39. Καταφύγια Άγριας Ζωής Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

α/α	Ονομασία ΚΑΖ	Έκταση (ha)	Π.Ε.
1	ΣΤΕΝΙΕΣ - Μ. ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ	650,0	ΑΝΔΡΟΥ
2	ΣΥΝΕΤΙΟ	136,18	ΑΝΔΡΟΥ
3	ΣΤΕΝΟ ΚΟΡΘΙΟΥ	1794,43	ΑΝΔΡΟΥ
4	ΟΡΟΣ ΧΑΡΑΚΑ (ΓΑΥΡΙΟΝ ΑΝΔΡΟΥ)	479,69	ΑΝΔΡΟΥ
5	ΠΑΝΟΡΜΟΣ (ΠΥΡΓΟΥ ΤΗΝΟΥ)	327,75	ΤΗΝΟΥ
6	ΤΣΙΚΝΙΑ ΕΞΩΜΒΟΥΡΓΟΥ	783,61	ΤΗΝΟΥ
7	ΑΓ. ΣΕΡΗΣ - ΚΑΜΠΟΥΡΙ	492,71	ΚΕΑΣ-ΚΥΘΝΟΥ
8	ΚΑΤΩ ΜΕΡΙΑ	1002,99	ΚΕΑΣ-ΚΥΘΝΟΥ
9	ΚΟΡΡΗΣΙΑ Ν.ΚΕΑ	890,79	ΚΕΑΣ-ΚΥΘΝΟΥ
10	ΑΝΩ ΜΕΡΙΑ	254,25	ΣΥΡΟΥ
11	ΑΝΕΜΟΜΥΛΟΙ-ΨΑΘΗ-ΚΑΛΑΜΟΣ-ΠΡ. ΗΛΙΑΣ (ΙΟΥ)	3660,52	ΘΗΡΑΣ
12	ΡΑΧΙΔΙΑ-ΤΡΥΠΟΥΛΕΣ (ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ)	405,94	ΘΗΡΑΣ
13	ΦΑΡΟΣ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ-ΟΙΑΣ	865,00	ΘΗΡΑΣ

Ως προς τη χλωρίδα και την πανίδα στις προστατευόμενες περιοχές θα πρέπει να καταγραφεί ότι στη Νέα και Παλαιά καμένη (GR4220003) συναντώνται επίσης σημαντικά φυτά (*Anacamptis pyramidalis*, *Centaurea raphanina* ssp. *Mixta*, *Erysimum senoneri* ssp. *Senoneri*, *Filago cretensis* ssp. *Cretensis*, *Hymenonema graecum*, *Ophrys fusca*, *Ophrys lutea*, *Pimpinella pretenderis*, *Ranunculus criticus*, *Scorzonera crocifolia*, *Silene cythnia*, *Tenarea tortuosa*), ερπετά (*Hemidactylus turcicus*, *Mediodactylus kotschy*, *Podarcis erhardii*, *Telescopus fallax*), ασπόνδυλα (*Pernon gibbesi*) και θηλαστικά (*Hypsugo savii*, *Pipistrellus kuhlii*, *Tadarida teniotis*).

Στα Χριστιανά (GR4220022) συναντώνται τα ακόλουθα είδη πουλιών: *Anthus campestris*, *Apus apus*, *Caprimulgus europaeus*, *Delichon urbicum* (*urbica*), *Emberiza caesia*, *Falco eleonora*, *Falco peregrinus*, *Hirundo rustica*, *Larus canus*, *Motacilla flava*, *Oriolus oriolus*, *Passer hispaniolensis*, *Phalacrocorax aristotelis desmarestii*, *Podiceps cristatus*, *Podiceps nigricollis*, *Streptopelia turtur*, *Tachymarptis melba*.

Ακόμα, στην προστατευόμενη περιοχή που εμπεριέχει τα Χριστιανά αναφέρεται η ύπαρξη των ασπόνδυλων *Pinna nobilis* και των ακόλουθων φυτών: *Achillea cretica*, *Anthemis ammanthus* ssp. *Ammanthus*, *Anthemis scopulorum*, *Arenaria aegaea*, *Atriplex recurve*, *Centaurea raphanina* ssp. *Mixta*, *Fibigia lunarioides*, *Limonium frederici*, *Onosma graeca*, *Origanum tournefortii*, *Salsola aegaea*, *Scorzonera eximia*, *Stachelina fruticosa*, *Teucrium brevifolium*, *Trigonella rechingeri*.

Αναφορικά με την πανίδα της ευρύτερης περιοχής, σύμφωνα με το Κόκκινο Βιβλίο των απειλούμενων ζώων της Ελλάδας στην περιοχή μελέτης συναντώνται θηλαστικά όπως η Μεσογειακή φώκια (*Monachus monachus*), ο Αιγαιογλάρος (*Larus audouinii* Payraudeau) και αρκετά είδη δελφινιών όπως το Κοινό δελφίνι (*Delphinus delphis*), το Ρινοδέλφιο (*Tursiops truncatus*) κ.ά. Ακόμα, υπάρχει μια σπηλιά με ενδημικά ασπόνδυλα στο Καμάρι.

ΣΤ.6.3.3 Υγρότοποι και Υγροτοπικές εκτάσεις

Σύμφωνα με το Π.Δ/γμα 12-6-2012 ΦΕΚ 229 / ΑΑΠ εγκρίθηκε ο κατάλογος των μικρών νησιωτικών υγροτόπων με σκοπό την προστασίας τους και το καθορισμό όρων και περιορισμών δόμησης. Πιο συγκεκριμένα στην γεωγραφική έκταση του Δήμου Θήρας περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι τρεις φυσικοί υγρότοποι που προστατεύονται από το ως άνω Διάταγμα:

- **Αλυκή Θηρασιάς** (ΚΩΔΙΚΟΣ: Y422THI001). Πρόκειται για ένα εποχιακό λιμναίο αλμυρού νερού το οποίο πληρώνεται κυρίως με την είσοδο του θαλασσινού νερού τους χειμερινούς μήνες, ενώ πρόσκαιρα γεμίζει και με τα νερά της βροχής. Οι κάτοικοι της περιοχής ονομάζουν την περιοχή Λίμνη ή Αλυκή και παλαιότερα χρησιμοποιούνταν για εξόρυξη άλατος για τοπική χρήση. Περιφερειακά του υγροτόπου υπάρχει δόμηση η οποία μάλιστα επεκτείνεται και μέσα σε παλαιότερες υγροτοπικές εκτάσεις. Όλη η Θηρασιά έχει κηρυχθεί Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΦΕΚ 1127/Β/1972).
- **Λιμνούλα Παλαιάς Καμένης** (ΚΩΔΙΚΟΣ: Y422PKA001). Πρόκειται για ένα μόνιμο λιμναίο γλυκού νερού που γεμίζει από τα νερά της βροχής. Πιθανόν να δέχεται και την επίδραση της θάλασσας από τον κυματισμό μιας και βρίσκεται σε απόσταση μικρότερη των 20 μ. από αυτή. Τα εδάφη είναι ηφαιστειακά και αδιαπέρατα. Τους θερινούς μήνες, λόγω των υψηλών θερμοκρασιών και της μη ανανέωσης του νερού, το σύστημα γίνεται ευ τροφικό. Ο υγρότοπος βρίσκεται εντός των ορίων Ειδικής Ζώνης Διατήρησης (GR4220003) και Τοπίου Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΦΕΚ 1127/Β/1972).
- **Λιμνούλα Νέας Καμένης** (ΚΩΔΙΚΟΣ: Y422NKA001)

Στους ανωτέρω υγροτόπους επιτρέπονται δραστηριότητες που στοχεύουν ιδίως:

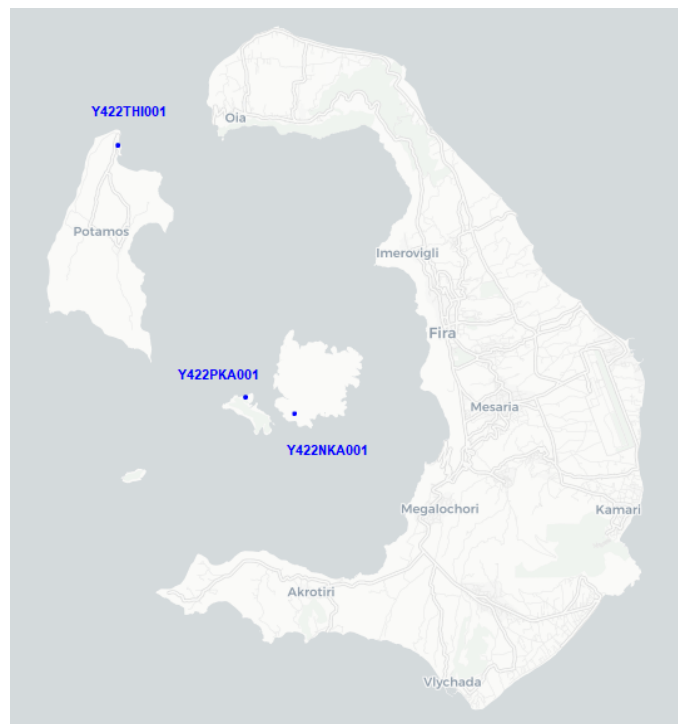
- Στη διατήρηση και ανάδειξη των υγροτοπικών εκτάσεων και των λειτουργιών τους και στην αειφορική διαχείριση των φυσικών πόρων τους.
- Στη δημιουργία ελαφρών υποδομών για την προστασία και τη διατήρηση των υγροτόπων, καθώς και την πρόσβαση σε αυτούς, όπου απαιτείται.
- Στην επιστημονική έρευνα στους αντίστοιχους τομείς.
- Στην ενημέρωση των επισκεπτών.

Για τις δραστηριότητες των περιπτώσεων (1) και (2) της προηγούμενης παραγράφου τηρείται η διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, βάσει των διατάξεων του άρθρου 8 του Ν. 4014/2011 (Α'/209).

Απαγορεύονται οι ακόλουθες δραστηριότητες:

- Οι εργασίες δόμησης και ειδικότερα η ανέγερση οποιασδήποτε μόνιμης ή προσωρινής κατασκευής που δεν σχετίζεται άμεσα με την προστασία και διατήρησή τους, την επιστημονική παρακολούθηση της κατάστασης διατήρησής τους και την περιβαλλοντική ενημέρωση των επισκεπτών.
- Η διάνοιξη οδικού δικτύου.

- Οι εκχερσώσεις της φυσικής βλάστησης. Επιτρέπονται κατ' εξαίρεση οι παρεμβάσεις που αποσκοπούν στην αποκατάσταση ή/και στη διαχείριση των υγροτόπων, στο πλαίσιο εφαρμογής εγκεκριμένων διαχειριστικών σχεδίων.
- Οι αποξηράνσεις και τα αποστραγγιστικά έργα.
- Οι επιχωματώσεις.
- Η απόρριψη στερεών και υγρών αποβλήτων.
- Η εισαγωγή ξενικών ειδών πανίδας και χλωρίδας.
- Οι εξορύξεις αδρανών και άλλων υλικών.
- Η επέκταση των καλλιεργειών.
- Η βόσκηση, εκτός αν από ειδική μελέτη, προκύπτει ότι σχετίζεται με τη διατήρηση και οικολογική διαχείριση του υγροτόπου.
- Η αλιεία και οι ιχθυοκαλλιέργειες.
- Οι αμμοληψίες εκτός αν από ειδική μελέτη, προκύπτει ότι σχετίζονται με τη διαχείριση του υγροτόπου.
- Η συλλογή αμφιβίων.
- Οι παρεμβάσεις που προκαλούν αλλαγή του υδρολογικού καθεστώτος, συμπεριλαμβανομένων των γεωτρήσεων και της άντλησης υδάτων, εκτός αν αποσκοπούν στη διατήρηση του υγροτόπου.
- Οι παρεμβάσεις που αλλοιώνουν το τοπίο.

Εικόνα 76. Χάρτης:Με μπλε κουκκίδες απεικονίζονται οι νησιωτικοί υγρότοποι Θήρας

Στην άμεση περιοχή ανάπτυξης του έργου, δεν υπάρχουν οικοσυστήματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, που να έχουν την παραμικρή εμπλοκή με το προτεινόμενο έργο. Λόγω της πολύ μεγάλης απόστασης του έργου τόσο από το Καταφύγιο Άγριας Ζωής όσο και από τις περιοχές Natura δεν αναμένεται η παραμικρή επίπτωση από την κατασκευή και λειτουργία του έργου στις προαναφερόμενες περιοχές.

ΣΤ.6.3.4 Προστατευόμενα Τοπία και Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους

Στην περιοχή μελέτης, όπως προαναφέρθηκε, υπάρχουν αρκετά είδη πανίδας και ιδιαίτερα ορνιθοπανίδας, τα οποία βρίσκουν καταφύγιο στα απόκρημνα βράχια της καλντέρας. Για την ανάγκη προστασίας τους, το 1994 ιδρύεται το Καταφύγιο Αγρίας Ζωής (ΚΑΖ) (ΦΕΚ 634/Β/22-8-94) το οποίο εκτείνεται από τα όρια οικισμού της Οίας ως τον φάρο στο Ακρωτήριο, τα οποία αποτελούν και το όνομα του ΚΑΖ.

Ταυτόχρονα, εντοπίζεται και μια ζώνη NATURA, η οποία είναι κοινοτικής σημασίας. Η ζώνη είναι χωρισμένη στα δύο και αφορά στον ορεινό σχηματισμό και παράκτιο χώρο του Προφήτη Ηλία αλλά και στις νησίδες Παλαιά Καμένη και Νέα Καμένη. Σκοπός της είναι να προστατεύσει το περιβάλλον του αρχαιολογικού χώρου της αρχαίας Θήρας (Μέσα Βουνό), αλλά και τα ενδιαίτηματα που εντοπίζονται σε αυτή την περιοχή, ενώ στην άλλη ζώνη να προστατεύσει τους ηφαιστιογενείς σχηματισμούς των δύο νήσων, τις ιαματικές πηγές που εντοπίζονται σε αυτά, αλλά και την εποίκηση που συνεχίζεται ακόμα από διάφορα είδη πανίδας. Το καθεστώς προστασίας είναι διεθνές (προστατευόμενες περιοχές από την Διεθνή Ένωση για την Προστασία της Φύσης (IUCN)), εθνικό και περιφερειακό.

Παράλληλα, οι νήσοι Παλαιά Καμένη και Θηρασιά χαρακτηρίζονται ως βιότοποι, σύμφωνα με το Filotis (Filotis, 2015), καθώς αποτελούν βιοτόπους για ενδημικά είδη, ερπετά και σπάνια είδη πανίδας. Η ανάγκη προστασίας τους δεν κρίνεται απαραίτητη, καθώς η ανθρώπινη παρέμβαση δεν είναι έντονη.

Τελευταία και πιο σημαντική ζώνη αποτελεί ο χαρακτηρισμός ολόκληρου του συμπλέγματος Σαντορίνης ως Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ). Ο χαρακτήρας της νήσου Θήρας είναι φυσικό και δομημένο τοπίο. Η κατάσταση του τοπίου στην καταγραφή του 1997 χαρακτηρίζεται καλή (σε «καλή κατάσταση»), αλλά με πολύ επείγουσα προτεραιότητα προστασίας, καθώς η υποβάθμιση είναι εντονότερη με την πάροδο των χρόνων (Filotis, 2015). Οι νήσοι Παλαιά και Νέα Καμένη, Ασπρονήσι και Θηρασιά χαρακτηρίζονται ως φυσικό τοπίο. Η κατάσταση τους είναι καλή και υποβαθμίζεται αργά (Filotis, 2015). Η ανάγκη για προστασία τους είναι πρωτεύουσα, λόγω της αξίας τους και ως μέτρο προστασίας από την υποβάθμιση.

Τέλος, το σύμπλεγμα νήσων Σαντορίνης έχει μια πλούσια ιστορία, με συνεπαγόμενο την ύπαρξη μιας μεγάλης πολιτιστικής κληρονομιάς και μνημείων. Στα νησιά εντοπίζονται αρχαιολογικοί χώροι, τα Καστέλια (κάστρα), ενώ επιπρόσθετα υπάρχει μια πληθώρα μνημείων (ανεμόμυλοι, καπετανόσπιτα, ναοί κλπ.) που αξίζουν την προσοχή και την επίσκεψή τους, καθώς και πολλά μουσεία πέραν του Αρχαιολογικού Μουσείου στα Φηρά.

ΣΤ.6.3.4.1 Τοπίο συμπλέγματος νήσων Σαντορίνης

Το τοπίο του συμπλέγματος αποτελεί έναν συνδυασμό φυσικής δημιουργίας και ανθρωπογενούς παρεμβάσεως, του οποίου η ιστορία ξεκινάει 500.000 χρόνια πριν, με αποκορύφωμα την Μινωική έκρηξη που έδωσε στο νησί μεγάλο μέρος της σημερινής μορφής του. Για την καλύτερη ανάλυση του, το τοπίο θα το μελετήσουμε στα επιμέρους τμήματα που εντοπίζονται.

ΣΤ.6.3.4.1.1 Καλντέρα και το ηφαίστειο

Η Καλντέρα είναι αποτέλεσμα της Μινωικής έκρηξης. Εκτείνεται στο εσωτερικό της νήσου από την Οία έως τον φάρο του Ακρωτηρίου και στην Θηρασιά στην νοτιοανατολική πλευρά της. Χαρακτηριστικό της αποτελούν οι απόκρημνες πλευρές της στις οποίες τα τοιχώματα εντοπίζονται στρώσεις λάβας. Αποτελεί σαν τοπίο από τα πιο αναγνωρίσιμα διεθνώς σημεία του πλανήτη.

Σε αυτή την εκτεταμένη περιοχή βρίσκουν καταφύγιο αρκετά είδη ορνιθοπανίδας και χλωρίδας (κυρίως φρύγανα). Στη στέψη αυτής της απόκρημνης πλευράς του νησιού βρίσκονται και τέσσερεις οικισμοί: τα Φηρά, το Ημεροβίγλι, η Οία και η Θηρασιά. Στους τρεις πρώτους με την εκτεταμένη δόμηση που διαθέτουν, υποβαθμίζεται το τοπίο και προκαλούνται κίνδυνοι για την στατικότητα των κτηρίων, καθώς η περιοχή παραμένει σεισμικά ενεργή.

ΣΤ.6.3.4.1.2 Τοπίο Αμπελώνων & Θηραϊκή γη

Η Θηραϊκή γη διαχρονικά, ακόμα και πριν την μινωική έκρηξη, παρήγαγε πλούσια προϊόντα στη περιοχή, σύμφωνα με τα ευρήματα στο Ακρωτήρι που καταδεικνύουν την καλλιέργεια αμπελιών και την παραγωγή κρασιών. Επίσης, επί τουρκοκρατίας, η Σαντορίνη ονομαζόταν «Δεμερτζίκ» (δηλ. μικρός μύλος), από τους πολλούς ανεμόμυλους που ξεχώριζαν από μακριά για την επεξεργασία των σιτηρών. Τέλος, γινόταν εξαγωγή κρασιού στην Ρωσία. Διαχρονικά λοιπόν, παρατηρείται η υψηλή παραγωγικότητα της Θηραϊκής γης, αλλά και τα υψηλής ποιότητας τοπικά προϊόντα.

Το τοπίο που σχηματίζεται είναι οι αμπελώνες με τις ξερολιθιές ή αναβαθμίδες ή και τα γήπεδα στα οποία καλλιεργούνται ντοματάκια, φάβα και άλλα. Χαρακτηριστικό της γης είναι το γκρι χρώμα από την τέφρα του ηφαιστείου και η παρουσία ελαφρόπετρας. Αυτά τα δύο στοιχεία καθιστούν την γη υψηλά παραγωγική και δεκτική στην καλλιέργεια των ανωτέρω. Αξίζει να σημειωθεί η μοναδική καλλιεργητική τεχνική που εντοπίζεται στο νησί, όπου τα κλήματα των αμπελώνων γίνονται κουλούρα γύρω από την ρίζα και είναι σχεδόν χωμένα μέσα στο έδαφος.

Συμπεραίνουμε λοιπόν, πως η αμπελουργία και η παραγωγή κρασιού αποτελεί πυρήνα της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής του νησιού, καθώς πολλές γιορτές και μέθοδοι εξαγωγής του κρασιού επηρεάζουν την ζωή του νησιού. Επιπρόσθετα, το ιδιαίτερο έδαφος της Σαντορίνης προστάτεψε από διάφορες επιδημίες τα κλήματα, με συνέπεια να είναι από τα λιγοστά αυτόρριζα παγκόσμια και η ηλικία των αμπελώνων να είναι πάνω από 3.000 έτη.

ΣΤ.6.3.4.1.3 Τοπίο Οικισμών

Από την Σαντορίνη δεν μπορούν να λείπουν οι παραδοσιακοί οικισμοί, αλλά και ένα μοναδικό οικιστικό τοπίο. Η πλειοψηφία των οικισμών είναι παραδοσιακοί, ενώ ελάχιστοι αποτελούν εξαίρεση, όπως το Καμάρι, Περίβολος και η Περίσσα.

Η προσπάθεια χαρακτηρισμού κάποιων ως «Παραδοσιακοί» ξεκίνησε το 1978 (Βόθωνας, Εμπορείο, Φηρά, Μεγαλοχώρι, Οία και Πύργος). Στη συνέχεια, το 1988 με το ΦΕΚ 504Δ71988, οι περισσότεροι οικισμοί της Σαντορίνης χαρακτηρίζονται ως παραδοσιακοί και ισχύουν ειδικοί όροι για την δόμησή τους. Συμπλήρωση στα προαναφερθέντα είναι οι ειδικοί όροι, οι οποίοι έρχονται ένα χρόνο αργότερα, ενώ για κάποιους υπάρχουν και μεταγενέστερες ρυθμίσεις. Για τους οικισμούς οι οποίοι δεν έχουν χαρακτηριστεί παραδοσιακοί, ισχύει η νομοθεσία του 1981 «για οικισμούς μη οριοθετημένους προ του 1923».

Άλλο ένα σημαντικό στοιχείο του τοπίου στους οικισμούς αποτελεί ο τρόπος δόμησης των οικισμών που συνεπάγεται μία μοναδική πολεοδομία. Οι οικισμοί διακρίνονται σε:

- **Γραμμικούς** (Οία, Φηρά, Θηρασιά), εξαιτίας των μεγάλων και μικρών οδικών αξόνων, καθώς και των σοκακιών (καλντερίμια) που διαπερνούσαν τους οικισμούς
- **Εξελιγμένους οχυρούς** (Εμπορείο, Πύργος, Ακρωτήρι), εξαιτίας του οχυρού (καστέλι) που υπάρχει στον πυρήνα του οικισμού όπου δημιουργείται δόμηση γύρω αυτού
- **Υπόσκαφους** (Βόθωνας, Φοινικιά, Καρτεράδος, τμήμα των Φηρών και της Οίας), διότι η δόμηση έγινε με υπόγεια κτίσματα λόγω του ανάγλυφου, καθώς η εκσκαφή ευνοούσε και δημιουργούσε ιδανικό κλίμα εντός της οικίας και ήταν ένας φτηνός τρόπος απόκτησης κατοικίας

Ο πολεοδομικός ιστός στους οικισμούς αποτελείται από μια διαδοχή παραλλήλων και καθέτων αξόνων στις υψομετρικές καμπύλες, δημιουργώντας ένα ακανόνιστο και γραφικό πλέγμα. Όπως φαίνεται λοιπόν, από τα ανωτέρω η σχέση των κτισμάτων με την τοπογραφία του χώρου είναι άμεση. Έτσι, προκύπτει ένα ιδιόμορφα κτισμένο περιβάλλον που δημιουργείται από την σχέση αυτή και το οποίο έχει ασυνήθιστες ελευθερίες έκφρασης, όπως υπόγεια κτίσματα, κτίσματα πάνω από τον γκρεμό της Καλντέρας ή κτίσματα με ιδιαίτερη συνύπαρξη, σε σημείο να μην διακρίνονται τα όρια των κτισμάτων ή να αλληλεπικαλύπτονται. Το οικιστικό περιβάλλον δεν κινδυνεύει ιδιαίτερα, χάρις στην νομοθεσία, στην προτίμηση των κατοίκων και την πολιτική που χαρακτήριζε μετά τον σεισμό του 1966 (Φιλιππίδης, 1984), καθώς αντιλαμβάνονται πως αυτή η αρχιτεκτονική προσελκύει τουρίστες.

ΣΤ.6.3.4.1.4 Παραλίες και παράκτιος χώρος

Άλλο χαρακτηριστικό του ηφαιστειογενούς τοπίου της Σαντορίνης αποτελούν οι παραλίες της, οι οποίες λόγω των ηφαιστειών διακρίνονται για τη μαύρη άμμο ή μαύρο χαλικάκι. Καθ' όλο το μήκος της ακτογραμμής, εκτός της καλντέρας, υπάρχουν πολλές και διαφορετικές.

Άξιες αναφοράς είναι:

- ο Έξω Γιαλός αποτελεί μέρος όπου οι ψαράδες βγάζουν τις βάρκες τους έξω τον χειμώνα και τις τοποθετούν στις υπόσκαφες αποθήκες

- το Καμάρι κατατάσσεται στην 11η θέση με τις εντυπωσιακότερες παραλίες παγκοσμίως με μαύρη άμμο (Ντούσης, 2011)
- η παραλία της Βλυχάδας παραμένει μαύρη, αλλά το τοπίο με τα λευκά απόκρημνα βράχια θηραϊκής γης σμιλεμένα από την άμμο και τον αέρα θυμίζει «σεληνιακό» τοπίο

Τέλος, στην νοτιοδυτική πλευρά εντοπίζονται οι δύο διάσημες παραλίες, η Άσπρη και η Κόκκινη, οι οποίες έχουν πάρει το όνομά τους από τα χρώματα των ηφαιστειακών βράχων που βρίσκονται εκεί. Αυτές οι παραλίες αποτελούν την εξαίρεση στο μαύρο χρώμα, έχοντας ανάλογο με την ονομασία τους χρώμα στην αμμουδιά.

ΣΤ.6.3.4.1.5. Βιοτεχνικά- Βιομηχανικά κτήρια και χώροι

Σε ένα νησί που παράγει αγροτικά προϊόντα δεν είναι δυνατόν να απουσιάζουν εργοστάσια μεταποίησης και βιοτεχνίες. Δυστυχώς, τα περισσότερα εργοστάσια τοματοποίας και βιοτεχνίας βάμβακα είναι είτε κλειστά είτε έρημα είτε κατεστραμμένα, όπως οι ανεμόμυλοι. Η μόνη βιοτεχνία που ανθίζει στην περιοχή είναι τα οινοποιία που παράγουν και εξάγουν κρασί, καθώς και τοπικά προϊόντα.

Η παραγωγή τοματοπολτού σε συνδυασμό με την παραγωγή κρασιού ήταν η βάση της οικονομίας από το 1925-1970. Αρχικά, η παραγωγή γινόταν από οικογενειακές βιοτεχνίες. Αργότερα, δημιουργήθηκαν τα εργοστάσια τα οποία αποτελούν ενδιαφέρον δείγμα βιοτεχνικής αρχιτεκτονικής, καθώς ήταν συνδεδεμένα με το τοπίο της περιοχής.

Τα επόμενα εργοστάσια που εντοπίζονται στο νησί είναι τα πλεκτήρια βάμβακα. Ο «θηραϊκός βάμβαξ» ήταν μοναδικός στην Ελλάδα. Το φυτό ήταν χαμηλό και το βαμβάκι ερυθρωπό σαν το μετάξι. Από αυτό κατασκεύαζαν υφάσματα και τις περίφημες Σαντορινιές κάλτσες. Το πρώτο κλωστήριο ιδρύθηκε το 1887 στην Μεσσαριά.

Απομεινάρια ανεμόμυλων εντοπίζουμε στον Πύργο, στο λόφο του Εμπορείου, στη Οία, στο Ακρωτήρι και στο Ημεροβίγλι. Αν και κατά την τουρκοκρατία υπήρχαν 70 ανεμόμυλοι, ελάχιστοι σώζονται σήμερα. Η αρχιτεκτονική τους ακολουθούσε το γενικότερο στοιχείο της περιοχής και διέθεταν θόλους. Επίσης, ακολουθούσαν την πολεοδόμηση που εντοπίζεται στο νησί, καθώς κάθε ανεμόμυλος ήταν ένα συγκρότημα με φούρνους, κατοικία, αποθηκευτικό χώρο, ζυμωτήριο και χώρο για τα ζώα. Όλα αυτά βρίσκονταν κάτω από τον μύλο, άλλα ήταν στην επιφάνεια και άλλα ήταν υπόσκαφα ανάλογα με το ανάγλυφο της περιοχής.

Μέρος του τοπίου, παρότι προκαλούν όχληση πλέον και μπορούν να αξιοποιηθούν διαφορετικά, αποτελούν και τα ορυχεία. Η θηραϊκή γη αποτελεί σπουδαίο οικοδομικό υλικό. Ορυχεία εντοπίζονται στην Οία, στα Φηρά, στο Μεγαλοχώρι, στο Ακρωτήρι και στην Θηρασιά. Στην Καλντέρα εύκολα αναγνωρίσιμες είναι οι σκάλες μεταφόρτωσής τους (Santorini, 2015).

Τέλος, οι μόνες μεταποιητικές βιοτεχνίες που υπάρχουν σήμερα είναι τα οινοποιία όπου χωροθετούνται σε ποικίλα μέρη του νησιού. Τα περισσότερα από αυτά διατηρούν τις παραδόσεις της τοπικής οινοποιητικής, όπως παλαίωση σε ξύλινα βαρέλια, αλλά και η αρχιτεκτονική τους ακολούθησε την τοπική αρχιτεκτονική της Σαντορίνης. Επίσης, κάποια από αυτά διατηρούν τις παραδοσιακές «κάνναβες» για την αποθήκευση των βαρελιών με το κρασί ή για την παραγωγή ρακής/σούμας ή επιπλέον και άλλες

δραστηριότητες, όπως παραγωγή ξυδιού, γλυκού ή ντοματοπολτού. Σε πολλά από αυτά, λειτουργούν στους χώρους τους μουσεία τα οποία παρουσιάζουν την ιστορία του νησιού και του κρασιού, αλλά και τον παραδοσιακό τρόπο παραγωγής οίνου (Santorini, 2015).

ΣΤ.6.3.5 Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΠΠ) βάση οδηγίας 2000/60/ΕΚ

Η Οδηγία 2000/60/ΕΚ συνδυάζει ποιοτικούς, οικολογικούς και ποσοτικούς στόχους για την προστασία υδάτινων οικοσυστημάτων και την καλή κατάσταση όλων των υδατικών πόρων και θέτει ως κεντρική ιδέα την ολοκληρωμένη διαχείριση τους στη γεωγραφική κλίμακα των Λεκανών Απορροής Ποταμών.

ΣΤ.6.4 Δάση και Δασικές Εκτάσεις

2014: Το Κτηματολόγιο έχει αναρτήσει τους πρώτους δασικούς χάρτες για την Σαντορίνη το 2014 και αφορούν την εδαφική περιφέρεια πέντε πρώην Καποδιστριακών ΟΤΑ του Δήμου Θήρας (Δημοτικών/Τοπικών Κοινοτήτων Ακρωτηρίου, Εμπορειού, Επισκοπής, Μεγαλοχωρίου και Πύργου), συνολικής έκτασης 35.244,100 στρεμμάτων, δηλαδή την μισή περίπου έκταση της Νήσου Θήρας. Οι πολίτες μπορούν άμεσα να γνωρίζουν υπεύθυνα και έγκυρα τον χαρακτηρισμό των ακινήτων τους.

2018: Ο Δήμος Θήρας ανάρτησε τους δασικούς χάρτες για τις περιοχές της Σαντορίνης, οι οποίες δεν είχαν συμπεριληφθεί στην προηγούμενη ανάρτηση του Νοεμβρίου 2017.

Αφορούν τις περιοχές: Βόθωνας, Βουρβούλος, Φηρά, Καρτεράδος, Μεσαριά, Έξω Γωνιά, Ημεροβίγλι, Οία και Θηρασιά.

- ο Κύρωση του δασικού χάρτη των Περιφερειακών Ενοτήτων Σύρου, Άνδρου, Τήνου, Νάξου, Θήρας, Κέας-Κύθνου, Πάρου, Μήλου, Μυκόνου, Κυκλάδων

Με την υπ' αριθ. 51626/20.10.2022 (ΦΕΚ Δ' 747 και ΑΔΑ: ΨΜ3Ι4653Π8-47Ω) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κυρώθηκε ο **δασικός χάρτης** των Περιφερειακών Ενοτήτων **Σύρου, Άνδρου, Τήνου, Νάξου, Θήρας, Κέας – Κύθνου, Πάρου, Μήλου, Μυκόνου ως προς τα τμήματά του**, όπως θεωρήθηκαν με την 44828/15.09.2022 απόφαση της Δ/νσης Δασών Κυκλάδων και εμφανίζονται στα συνημμένα ψηφιακά διαγράμματα (.pdf) κλίμακας 1:50.000, που συνοδεύουν και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της απόφασης, στο οποίο αποτυπώνονται με:

α. με **πράσινο περίγραμμα και πράσινη διαγράμμιση**, τα τμήματα που αποτελούν **δασικές εν γένει εκτάσεις** των παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 όπως ισχύει.

β. με **κίτρινο περίγραμμα και κίτρινη διαγράμμιση**, τα τμήματα που αποτελούν εκτάσεις που **δεν διέπονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας**.

Με απόφαση της Διεύθυνσης Δασών Κυκλάδων τροποποιήθηκε ο αναρτημένος / κυρωμένος δασικός χάρτης Περιφερειακών Ενοτήτων Σύρου, Άνδρου, Τήνου, Νάξου, Θήρας, Κέας- Κύθνου, Πάρου, Μήλου, Μυκόνου λόγω ενσωμάτωσης των διορθώσεων προδήλων σφαλμάτων, που διαπιστώθηκαν είτε αυτεπάγγελα είτε κατόπιν αιτημάτων πολιτών (940 εξεταζόμενα αιτήματα), σύμφωνα με την παρ. Α της 153394/919/12.04.2017 Υπουργικής απόφασης (Β' 1366).

Σχετικά έγγραφα:

- ✓ Αριθ. 7031/17.02.2022 (ΑΔΑ: 6ΜΑΙΟΡ1Ι-ΑΔ8) ΠΡΑΞΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΝΑΡΤΗΜΕΝΟΥ/ΚΥΡΩΜΕΝΟΥ ΔΑΣΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ των Περιφερειακών Ενοτήτων Σύρου, Άνδρου, Τήνου, Νάξου, Θήρας, Κέας- Κύθνου, Πάρου, Μήλου, Μυκόνου ΛΟΓΩ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΝ ΠΡΟΔΗΛΩΝ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ και πρόσκληση για υποβολή αντιρρήσεων κατά του περιεχομένου του.
- ✓ Η υπ' αρ. 51523/2.11.2021 (ΑΔΑ: ΨΚΘΖΟΡ1Ι-ΘΙ2) απόφαση «Τροποποίηση της με αρ. Πρ. 9095/23.02.2021 απόφασης ανάρτησης των δασικών χαρτών των Περιφερειακών Ενοτήτων Σύρου, Άνδρου, Τήνου, Νάξου, Θήρας, Κέας- Κύθνου, Πάρου, Μήλου, Μυκόνου, και πρόσκληση ενδιαφερομένων για υποβολή αντιρρήσεων κατά του περιεχομένου τους.».
- ✓ Απόφαση της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων της Διεύθυνσης Δασών Κυκλάδων αριθ. 9095/23-02-2021 (ΑΔΑ: ΩΘΙΣΟΡ1Ι-ΑΞ2) Ανάρτηση των δασικών χαρτών των Περιφερειακών Ενοτήτων Σύρου, Άνδρου, Τήνου, Νάξου, Θήρας, Κέας- Κύθνου, Πάρου, Μήλου, Μυκόνου, και πρόσκληση για υποβολή αντιρρήσεων κατά του περιεχομένου του.

Ως εκ τούτου και σύμφωνα με τους αναρτημένους δασικούς χάρτες στην περιοχή μελέτης υπάρχει το γήπεδο με ΚΑΕΚ 29077315066 όπου βρίσκεται χαρακτηρισμένη χορτολιβαδική έκταση με εμβαδόν 4.028,89 τ.μ. στο νοτιότερο άκρο του γηπέδου. Εντός του οικοπέδου – εκτός της ζωνής αιγιαλού και παραλίας είναι τμήματα της χορτολιβαδικής έκτασης, συνολικής επιφάνειας 1,4στρεμ. Ακολουθούν ο ΔΑΣΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ της Περιοχής Μελέτης με το σχετικό Υπόμνημα, καθώς και ο Δασικός Χάρτης του Κτηματολογίου με το αντίστοιχο υπόμνημα.

Χάρτης 18. ΔΑΣΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

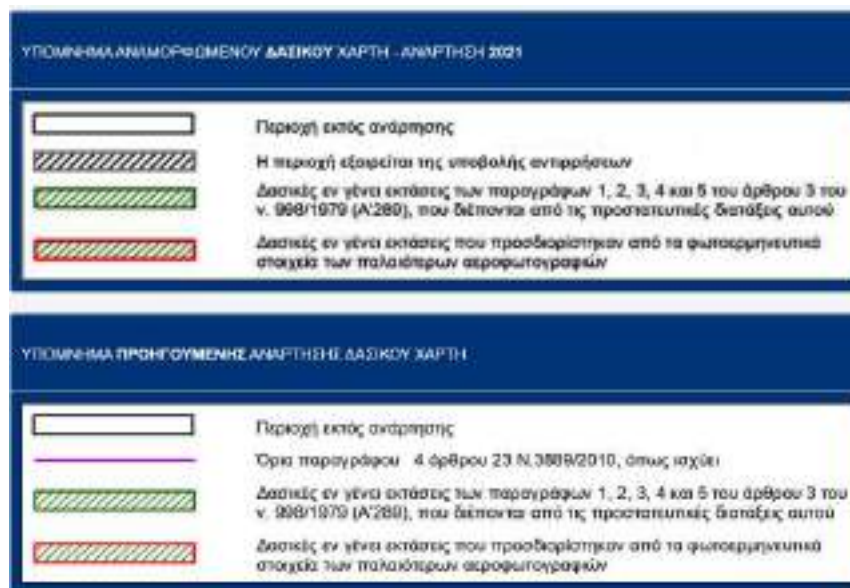
Μέχρι τη διευθέτηση του ιδιοκτησιακού χαρακτήρα του χορτολιβαδικού τμήματος από το Συμβούλιο Ιδιοκτησίας Δασών, το συνολικό εμβαδόν της δομήσιμης έκτασης είναι **112.492,26 τ.μ.** και αποτελείται από 10 γεωτεμάχια.

Σημείωση: Βλ. Παράρτημα ΣΤ

- Ενημέρωση χαρακτήρα έκτασης και απόσπασμα δασικού χάρτη για ΚΑΕΚ 29077315066 (υφιστάμενη έπαυλη)
- Ενημέρωση χαρακτήρα έκτασης και απόσπασμα δασικού χάρτη για ΚΑΕΚ 290770315059 (τρεις υφιστάμενες κατοικίες)

Εικόνα 77. Απόσπασμα δασικού χάρτη περιοχής μελέτης (Πηγή : www.ktimatologio.gr)

Δασική Πληροφορία

Περιοχής ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ -ΘΗΡΑΣ Ν.ΚΥΚΛΑΔΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΧΕΙ ΚΥΡΩΘΕΙ ΔΑΣΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ - ΑΡΧΙΚΗ ΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΔΑΣΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ ΓΙΑ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ. ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ Η ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΥΡΩΣΗ.

Έναρξη Ανάρτησης Δασικού Χάρτη 19/02/2021

Έναρξη Υποβολής Αντιρρήσεων κατά του αναρτημένου Δασικού Χάρτη 05/03/2021

Λήξη Υποβολής Αντιρρήσεων κατά του αναρτημένου Δασικού Χάρτη (Κάτοικοι Εσωτερικού)

31/07/2022

Λήξη Υποβολής Αντιρρήσεων κατά του αναρτημένου Δασικού Χάρτη (Κάτοικοι Εξωτερικού)

31/07/2022

Ημερομηνία Αρχικής Κύρωσης 31/10/2022

ΦΕΚ Αρχικής Κύρωσης 747/Δ/2022

ΣΤ.7 Πληθυσμιακά Στοιχεία

ΣΤ.7.1 Πληθυσμιακή μεταβολή Δ. Θήρας 1991- 2021

Η πληθυσμιακή μεταβολή του Δήμου Θήρας από το 1991 έως το 2021 σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ παρουσιάζεται στον πίνακα ως ακολούθως. Για το σχηματισμό συνολικής συγκριτικής εικόνας καταγράφεται επιπλέον το μέγεθος και οι ποσοστιαίες μεταβολές του πληθυσμού των ανώτερων διοικητικών βαθμίδων (Περιφερειακή Ενότητα, Περιφέρειας και Χώρας) για την περίοδο 1991-2021.

Πίνακας 40. Πληθυσμιακά μεγέθη και εξέλιξη μόνιμου πληθυσμού, 1991-2021

Διάγραμμα 72. Πληθυσμιακή εξέλιξη της Π.Ε Θήρας και ποσοστιαία σύνθεση, Μόνιμος πληθυσμός, 2011-2021

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Αποτελέσματα Απογραφής Πληθυσμού - Κατοικιών 2001-2011-2021

Μόνιμος Πληθυσμός ανά Περιφέρεια, Περιφερειακή Ενότητα και Δήμο

Σύμφωνα με την τελευταία Απογραφή του 2021, ο Μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Θήρας είναι 15.480 άτομα, σχετικά μειωμένος σε σχέση με το 2011, όπως δείχνουν τα στοιχεία και σύμφωνα με τα παρεχόμενα στοιχεία από την Ελληνική Στατιστική Αρχή για τη περίοδο 1991 έως και 2011 (προ-τελευταία απογραφή πληθυσμού), ο πραγματικός και ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Θήρας διαμορφώθηκαν ως εξής:

Πίνακας 41. Μόνιμος και Πραγματικός Πληθυσμός Δήμου Θήρας.

	Πληθυσμός					
	2011		2001		1991	
	Μόνιμος	Πραγμα-τικός	Μόνιμος	Πραγμα-τικός	Μόνιμος	Πραγμα-τικός
Δήμος Θήρας	15,550	17,752	13,725	13,670	9,608	9,593
Δημοτική Ενότητα Θήρας	14,005	16,039	12,453	12,440	8,795	8,771

Πηγή δεδομένων: ΕΛΣΤΑΤ

ΣΤ.7.2. Δημογραφική Φυσιογνωμία Δ. Θήρας

Πίνακας 42: Η Δημογραφική Φυσιογνωμία του Δήμου Θήρας ανά Δημοτική Ενότητα και Κοινότητα, 2021

Γ.Κ. 2021	Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
6001	6673	ΔΗΜΟΣ ΘΗΡΑΣ	15.480
600101	6674	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΗΡΑΣ	14.393
60010101	6675	Δημοτική Κοινότητα Θήρας	1.516
60010102	6676	Δημοτική Κοινότητα Ακρωτηρίου	515
60010103	6677	Δημοτική Κοινότητα Βόθωνας	872
60010104	6678	Δημοτική Κοινότητα Βουρβούλου	591
60010105	6679	Δημοτική Κοινότητα Εμπορείου	3.704
60010106	6680	Δημοτική Κοινότητα Έξω Γωνιάς	302

60010107	6681	Δημοτική Κοινότητα Επισκοπής Γωνιάς	1.252
60010108	6682	Δημοτική Κοινότητα Ημεροβιγλίου	469
60010109	6683	Δημοτική Κοινότητα Καρτεράδου	1.444
60010110	6684	Δημοτική Κοινότητα Μεγαλοχωρίου	642
60010111	6685	Δημοτική Κοινότητα Μεσαριάς	2.008
60010112	6686	Δημοτική Κοινότητα Πύργου Καλλίστης	1.078
600102	6687	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΙΑΣ	1.087
60010201	6688	Δημοτική Κοινότητα Οίας	838
60010202	6689	Δημοτική Κοινότητα Θηρασιάς	249

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021

Στη Δημοτική Κοινότητα Μεγαλοχωρίου (Γ.Κ 60010110), ο μόνιμος πληθυσμός, στην Απογραφή του 2021 ήταν 642 άτομα, 6^{ος} κατά σειρά σε ποσοστό πληθυσμού στο σύνολο των 15 Τ.Κ της Θήρα, ενώ σύμφωνα με την απογραφή του 2011, ο πληθυσμός του ανέρχεται στους 594 κατοίκους.

Πίνακας 43. Πληθυσμιακή Διάρθρωση του Δήμου Θήρας 2011

Κωδ. ΕΛ.ΣΤΑΤ.	Οικισμοί	Μόνιμος πληθυσμός 2011	Πραγματικός πληθυσμός 2011
60	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΗΡΑΣ	18,883	17,752
6001	ΔΗΜΟΣ ΘΗΡΑΣ (Έδρα: Θήρα,η)	15,550	16,039
600101	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΗΡΑΣ	14,005	3,415
60010105	Δημοτική Κοινότητα Εμπορείου	3,085	546
6001010502	Άγιος Γεώργιος,ο	343	1,950
6001010501	Εμπορείον,το	1,938	157
6001010503	Εξωμύτης,ο	126	762
6001010504	Πέρισσα,η	678	1,766
60010107	Δημοτική Κοινότητα Επισκοπής Γωνιάς	1,462	118
6001010701	Επισκοπή Γωνιάς,η	118	1,648
6001010702	Καμάριον,το	1,344	3,104
60010101	Δημοτική Κοινότητα Θήρας	1,857	0
6001010103	Ασκανιά,τα (νησίς)	0	0
6001010104	Ασπρονήσι,το (νησίς)	0	72
6001010105	Έξω Γιαλός,ο (Δ.Κ.Θήρας)	71	28
6001010106	Έξω Κατοικίες,οι	26	0
6001010107	Εσχάτη,η (νησίς)	0	2,859

6001010101	Θήρα,η	1,616	144
6001010108	Μέσα Κατοικίες,οι	143	0
6001010109	Νέα Καμένη,η	0	0
6001010110	Όρμος Φηρών,ο	0	1
6001010111	Παλαιά Καμένη,η	1	0
6001010112	Χριστιανά,τα (νησίς)	0	1,382
60010109	Δημοτική Κοινότητα Καρτεράδου	1,293	58
6001010902	Έξω Γιαλός,ο (Δ.Κ.Καρτεράδου)	55	1,324
6001010901	Καρτεράδος,ο	1,238	2,086
60010111	Δημοτική Κοινότητα Μεσαριάς	2,092	1,582
6001011101	Μεσαριά,η	1,593	504
6001011102	Μονόλιθος,ο	499	494
60010102	Τοπική Κοινότητα Ακρωτηρίου	489	56
6001010202	Άγιος Νικόλαος,ο	54	355
6001010201	Ακρωτήριο,το	355	83
6001010203	Φάρος,ο - Μέσα Χωριό,το	80	752
60010103	Τοπική Κοινότητα Βόθωνος	756	55
6001010302	Αγία Παρασκευή,η	57	697
6001010301	Βόθων,ο	699	533
60010104	Τοπική Κοινότητα Βουρβούλου	535	533
6001010401	Βουρβούλος,ο	535	393
60010106	Τοπική Κοινότητα Έξω Γωνιάς	395	324
6001010601	Έξω Γωνιά,η	326	69
6001010602	Περιβόλια,τα	69	569
60010108	Τοπική Κοινότητα Ημεροβιγλίου	535	458
6001010801	Ημεροβίγλιον,το	431	111
6001010802	Παναγία Καλού,η	104	642
60010110	Τοπική Κοινότητα Μεγαλοχωρίου	594	642
6001011001	Μεγαλοχώριον,το	594	903
60010112	Τοπική Κοινότητα Πύργου Καλλίστης	912	22
6001011202	Μονή Προφήτου Ηλιού,η	19	9

6001011203	Όρμος Αθηνιός,ο	9	872
6001011201	Πύργος Καλλίστης,ο	884	17,752

Η Περιφερειακή Ενότητα Θήρας είναι κατά σειρά έκτη σε πληθυσμό, καθώς συγκεντρώνει 18.883 μόνιμους κατοίκους το 2011 που αντιστοιχούν στο 3,7% του μόνιμου πληθυσμού της Περιφέρειας.

Πίνακας 44. Πληθυσμιακή Διάρθρωση της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Διοικητική Διαίρεση	Μόνιμος πληθυσμός 2011	Ποσοστό (%)
Σύνολο Χώρας	10816286	-
Απ. Διοίκηση Αιγαίου	508246	4.7%
Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	309,015	60.8%
Π.Ε. Σύρου	21,507	4.2%
Π.Ε. Άνδρου	9,221	1.8%
Π.Ε. Θήρας	18,883	3.7%
Π.Ε. Καλύμνου	29,452	5.8%
Π.Ε. Καρπάθου	7,310	1.4%
Π.Ε. Κέας – Κύθνου	3,911	0.8%
Π.Ε. Κώ	34,396	6.8%
Π.Ε. Μήλου	9,932	2.0%
Π.Ε. Μυκόνου	10,134	2.0%
Π.Ε. Νάξου	20,877	4.1%
Π.Ε. Πάρου	14,926	2.9%
Π.Ε. Ρόδου	119,830	23.6%
Π.Ε. Τήνου	8,636	1.7%

ΣΤ.7.2. 1 Δημογραφική Ανάλυση της Γήρανσης

Για τη μελέτη της γήρανσης του πληθυσμού και τον υπολογισμό των κοινωνικών βαρών χρησιμοποιούνται διάφοροι δείκτες. Οι δείκτες αυτοί υπολογίζονται λαμβάνοντας υπόψη:

- α) τον παιδικό ή νεανικό πληθυσμό 0-14 (ή 0-19) που επηρεάζει τις ανάγκες για προγεννητική και παιδική φροντίδα καθώς και για την παιδεία,
- β) τον ώριμο ή παραγωγικό πληθυσμό 15-64 ετών (ή 15-59, 20-59, 19-64 ετών), από την παραγωγή του οποίου εξαρτάται η κατανάλωση των εργαζομένων ή μη, που πληρώνει φόρους και εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και
- γ) το γεροντικό πληθυσμό 65 και άνω (ή 60 ετών και άνω), ο οποίος επηρεάζει τις δαπάνες για συντάξεις και υγειονομική περίθαλψη των ηλικιωμένων.

Ο δείκτης γήρανσης δείχνει την αναλογία των ηλικιωμένων ως προς 100 άτομα ηλικίας 0-14 ετών. Η ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού, σε συνδυασμό με τους σχετικούς δημογραφικούς δείκτες, δίνουν τις μετρήσεις χαρακτηρισμού ενός πληθυσμού ως «νέου» ή ως «ώριμου» ή ως «γερασμένου».

Ένας πληθυσμός χαρακτηρίζεται νέος, όταν η αναλογία του παιδικού πληθυσμού ανέρχεται γύρω στο 40% επί του συνολικού και ο δείκτης γήρανσης δεν υπερβαίνει το 30%. Ωριμος χαρακτηρίζεται ο πληθυσμός, όταν το ποσοστό των ατόμων παραγωγικής ηλικίας υπερβαίνει το 60%, ο δείκτης γήρανσης δεν ξεπερνά το 30% και ο δείκτης ολικής εξάρτησης κυμαίνεται μεταξύ 50 και 65%. Ένας πληθυσμός χαρακτηρίζεται γηράσκων, όταν έχει αρχίσει να αυξάνεται το ποσοστό των ηλικιωμένων χωρίς ταυτόχρονα να έχει προσεγγίσει ακόμα το 10%, οπότε ενδέχεται να διατρέχει ο πληθυσμός αυτός το στάδιο της ωριμότητας, εάν το ποσοστό του παιδικού πληθυσμού είναι κάτω του 30% επί του συνολικού. Ένας πληθυσμός χαρακτηρίζεται γηρασμένος, όταν η αναλογία των ηλικιωμένων στον πληθυσμό αυτό υπερβαίνει το επίπεδο του 10% και ο δείκτης γήρανσης είναι πάνω από 30%.

Τέλος, εν ανανεώσει χαρακτηρίζεται ο πληθυσμός, όταν το ποσοστό του γεροντικού πληθυσμού ξεπερνά το 10%, ο δείκτης γήρανσης αρχίζει να μειώνεται, με ταυτόχρονη αύξηση του ποσοστού του παιδικού πληθυσμού.

Πίνακας 45: Προσδιορισμός μόνιμου και πραγματικού πληθυσμού Δήμου Θήρας βάσει παρεχόμενων

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Γεννήσεις	187	183	227	218	265	293	320
Θάνατοι	84	80	98	108	129	111	143
Σύνολο Μόνιμου Πληθυσμού	15.653	15.756	15.885	15.995	16.131	16.313	16.490
Σύνολο Πραγματικού Πληθυσμού	17.855	17.855	17.881	17.862	17.888	17.934	17.929

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Θήρας 2019-2023 (Α' Παραδοτέο)

Από τα διαθέσιμα στοιχεία εάν συγκρίνουμε τα στοιχεία γεννήσεων σε σχέση με τους θανάτους στον Δήμο Θήρας διαχρονικά, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει τάση ανανέωσης του πληθυσμού.

Δεδομένου ότι η Απογραφή Πληθυσμού 2011 από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. εστίασε στην καταγραφή του μόνιμου πληθυσμού, σε αντίθεση με τις απογραφές των προηγούμενων ετών και λαμβάνοντας υπόψη ότι τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. αφορούν στις ομάδες ηλικιών 0-9, 10-19, 20-29, 30-39, 40-49, 50-59, 60-69, 70 ετών και άνω, ο «δείκτης γήρανσης» και ο «δείκτης εξάρτησης» έχουν υπολογιστεί για τις εξής ηλικιακές ομάδες:

- α) παιδικός ή νεανικός πληθυσμός 0-19 ετών,
- β) ώριμος πληθυσμός ή παραγωγικός πληθυσμός 20-59 ετών και
- γ) γεροντικός πληθυσμός 60 ετών και άνω.

$$\text{ΔΕΙΚΤΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ} = (P_{60+} / P_{0-19}) \times 100$$

$$\text{ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ} = [(P_{0-19} + P_{60+}) / (P_{20-59})] \times 100$$

Σύμφωνα με τα ανωτέρω και τον ακόλουθο πίνακα:

- ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου εμφανίζει σχετικές τάσεις ανανέωσης αφού ο «δείκτης γήρανσης» είναι σχετικά χαμηλός (φτάνει τους 70 ηλικιωμένους ανά 100 νέους, ήτοι σε κάθε 10 νέους αντιστοιχούν 7 ηλικιωμένοι) και το ποσοστό των ηλικιωμένων στο συνολικό πληθυσμό είναι περίπου 16% (ποσοστό 16,19%),
- ο «δείκτης εξάρτησης» φθάνει τους 65 ηλικιωμένους και παιδιά (μη παραγωγικές ηλικίες) ανά 100 άτομα παραγωγικής ηλικίας,
- ο πληθυσμός που βρίσκεται σε παραγωγική ηλικία (20-59 ετών) αντιστοιχεί στο 60,78% του συνολικού μόνιμου πληθυσμού, ενώ ο μη παραγωγικός πληθυσμός αντιστοιχεί στο 39,22% (Δήμος Θήρας, 2021).

Πίνακας 46: Κατανομή μόνιμου πληθυσμού ανά ηλικιακές ομάδες και δείκτες γήρανσης και εξάρτησης, 2011

Ηλικιακές Ομάδες	Αριθμός Ατόμων	Σύνθεση (%)	Δείκτης Γήρανσης	Δείκτης Εξάρτησης
0-19 ετών	3.582	23,04%	70,27%	64,53%
20-59 ετών	9.451	60,78%		
60+ ετών	2.517	16,19%		
Σύνολο	15.550	100,00%		

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Θήρας 2019-2023 (Α' Παραδοτέο)

ΣΤ.7.2. 2 Πυκνότητα κατοίκησης

Η Σαντορίνη είναι ένα νησί με πολύ μικρή έκταση, προκειμένου να καλυφθεί η ζήτηση του εποχικού πληθυσμού δημιουργείται ένα δίλημμα μεταξύ, ποιότητας που είναι οι αποδεκτές στεγαστικές συνθήκες και ποσότητας που είναι η κάλυψη των αναγκών σε καταλύματα.

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Θήρας 2014-2020, προτείνεται η ανάπτυξη του τουρισμού, ως μέσο ανάπτυξης, χωρίς συγκεκριμένες προτάσεις για την βιώσιμη επίτευξη αυτού του στόχου. Το μέγεθος του πληθυσμού είναι μεταξύ των σημαντικών παραμέτρων για κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα σε οποιαδήποτε τοποθεσία, με αυτή τη λογική ο λανθασμένος υπολογισμός του πληθυσμού μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα λανθασμένο σχεδιασμό για την ανάπτυξη της περιοχής (Shao et. al., 2020).

Σύμφωνα με την απογραφή του πληθυσμού το 2011, ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Θήρας είναι 15.550 κάτοικοι, ενώ ο πραγματικός πληθυσμός (δηλαδή ο πληθυσμός που βρέθηκε να διαμένει εκεί κατά την ημέρα της απογραφής) είναι 10.189 κάτοικοι, με την κατανομή στους διάφορους οικισμούς του νησιού να είναι αυτή που παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΣΤ.8 Χωροταξία-Χρήσεις γης

ΣΤ.8.1 Οικιστικό δίκτυο

ΣΤ.8.1.1 Οικιστική ανάπτυξη και Αυθαίρετη Δόμηση

Σύμφωνα με στοιχεία της απογραφής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. του 2011 οι οικισμοί στο Νότιο Αιγαίο είναι συνολικά 946, εκ των οποίων οι 299 βρίσκονται στα Δωδεκάνησα και οι 647 βρίσκονται στις Κυκλάδες. Ο κατακερματισμένος νησιωτικός χώρος της Περιφέρειας αποτελεί το υπόβαθρο της πολύ μεγάλης ανισοκατανομής των οικισμών και των αντίστοιχων πληθυσμιακών μεγεθών τους. Σημειώνεται η ύπαρξη 5 αστικών κέντρων (Ρόδος, Κως, Ιαλυσός, Κάλυμνος και Ερμούπολη), με πολυπληθέστερα τη Ρόδο (56.156 κάτ., 2011) και Κω (25.311 κάτ.) καθώς και 251 ακατοίκητων σήμερα οικισμών (περιλαμβανομένων των νησίδων) και 300 οικισμών με πληθυσμό έως 50 κάτοικοι.

Τα αστικά κέντρα Ρόδος και Ερμούπολη αποτελούν δευτερεύοντες εθνικούς πόλους (3ο επίπεδο), αρθρωμένα γύρω από τις κύριες αναπτυξιακές ενότητες Ρόδου-Πάρου-Νάξου και Σύρου-Πάρου-Τήνου, με βάση το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, αλλά και σύμφωνα με την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης. Οι οικισμοί Κάρπαθος, Θήρα, Μήλος, Κως, Κάλυμνος, Νάξος αποτελούν την αμέσως επόμενη κατηγορία ιεράρχησης του οικιστικού δικτύου της Περιφέρειας (5ο επίπεδο), ενώ 7 οικισμοί (Πάρος, Αγία Μαρίνα Λέρου, Μύκονος, Τήνος, Ιουλίδα, Άνδρος, Πάτμος) συνιστούν κέντρα ενδοπεριφερειακής αναπτυξιακής ενότητας (6ο επίπεδο). Η κλίμακα και ο κατακερματισμός, η διοικητική αναδιάρθρωση («Πρόγραμμα Καλλικράτης») αλλά και ο ιδιαίτερος ρόλος του τουρισμού στην αναπτυξιακή φυσιογνωμία των περισσότερων νησιών τεκμηριώνουν ειδικούς ρόλους και βαρύτητες που επιφυλάσσονται για αρκετούς οικισμούς ανά νησί (κυρίως στα μεγάλα – Ομάδα Ι και μεσαία – Ομάδα ΙΙ νησιά).

1. Οικισμοί < 2000κατ.(ΟΡΙΟΘΕΤΗΜΕΝΟΙ Η ΜΗ)

- ο Οριοθετημένοι οικισμοί

Οι οριοθετημένοι οικισμοί κατηγοριοποιούνται με τα εξής κριτήρια:

- ❖ Ανάλογα με τη θέση τους στο χώρο (παραλιακοί, ορεινοί),
- ❖ Ανάλογα με το βαθμό προστασίας τους (παραδοσιακοί, αξιόλογοι, ενδιαφέροντες),
- ❖ Ανάλογα με τη δυναμική (στάσιμοι, φθίνοντες, αναπτυσσόμενοι),
- ❖ Ανάλογα με το βαθμό διασποράς/συνεκτικότητα (συνεκτικοί, διάσπαρτοι) και
- ❖ το μέγεθος τους (μικροί, μεσαίοι, μεγάλοι), σύμφωνα με τα κριτήρια του από 24.4/3.5.1986 ΠΔ/τος (ΦΕΚ 181Δ'/1985,όπως ισχύει) για τον καθορισμό ορίων, όρων και περιορισμών δόμησης.

Οι οικισμοί του νησιού διακρίνονται ανάλογα με τη θέση τους σε :

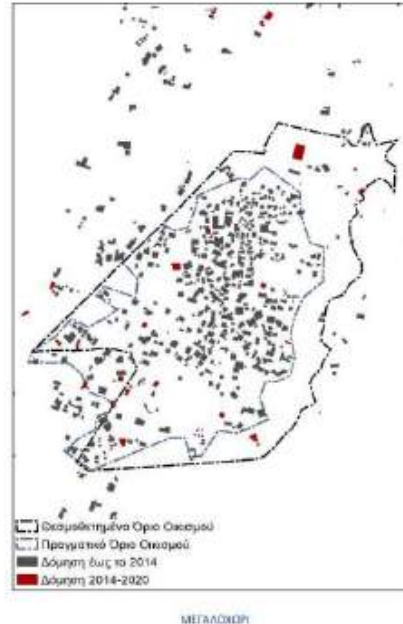
α) οικισμούς της Καλντέρας: Φηρά, Φηροστεφάνι, Ημεροβίγλι, Οία.

Τα Φηρά είναι η πρωτεύουσα του δήμου Θήρας της Σαντορίνης. Η πόλη της Θήρας είναι χτισμένη στο "φρύδι" της καλντέρας, σε υψόμετρο περίπου 250 μέτρων και με βάση την απογραφή του 2001 έχει 2.113 κατοίκους. Επίνειο τους είναι ο Όρμος Φηρών Θήρας.

β) εσωτερικούς οικισμούς σε ρεματιές (ποταμούς) : Βουρβούλος, Βόθωνας, Καρτεράδος,

γ) στον κάμπο : Μεγαλοχώρι, Μεσαριά, Εμπορείο, και Μέσα και Έξω Γωνιά.

δ) σε λόφους : Ακρωτήρι, Πύργος

Χάρτης 19. ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΟ ΟΡΙΟ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ

Πηγή: Φ.Ι.Δ.ΘΗΡΑΣ/Βουλέλλης 2020

Ακολουθεί η ταξινόμηση των οικισμών βάση χαρακτηρισμού τους, με βάση το ΠΔ181 /ΤΕΥΧΟΣ Δ', ως προς την αρχιτεκτονική, ως προς την συνεκτικότητα και ως προς την δυναμική.

Χαρακτηρισμός οικισμών (ΠΔ 181Δ)

Παραδοσιακός Οικισμός		
Ως προς την αρχιτεκτονική	Ως προς τη συνεκτικότητα	Ως προς τη δυναμική
Αξιόλογος	Συνεκτικός	Δυναμικός
Ενδιαφέρων	Διάσπαρτος	Στάσιμος
		Φθίνων

(ΠΗΓΗ: ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΟΤΗΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ
ΤΗΣ Φ.Ι ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΘΗΡΑΣ)

Ισχύουν οι εξής νόμοι: ΠΔ/6-12-82. - (ΦΕΚ-588/Δ/23-12-82). ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΚΑΤΩ ΑΠΟ 500 Κατοίκους [ΙΣΧΥΕΙ από 23-12-82] (ΦΕΚ-588/Δ/82). Περὶ "Καθορισμὸς ὄρων καὶ περιορισμῶν δομήσεως οἰκισμῶν τῆς Χώρας".

- Ενδεικτικά, σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟ-1, του Π.Δ.6.12.1982 (ΦΕΚ588Δ/1982),

- 374

2. Για την εφαρμογή του παρόντος διατάγματος, ως παραδοσιακοί οικισμοί θεωρούνται όσοι έχουν χαρακτηριστεί παραδοσιακοί με ειδικά διατάγματα και έχουν ειδικούς όρους δομήσεως ή όσοι είναι παραδοσιακού χαρακτήρα κατά την κρίση του Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος του Νομού και της Επιτροπής Ενασκήσεως Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (ΕΕΑΕ). Ως παραλιακοί οικισμοί θεωρούνται όσοι εμπίπτουν στο σύνολό τους, ή σε τμήμα τους σε ζώνη 500 μέτρα από τον αιγιαλό ή και έξω από αυτή τη ζώνη και είναι συνεχόμενοι ή μη σ' αυτή προς οιαδήποτε κατεύθυνση, όταν η ανάπτυξή τους επηρεάζεται από τη θάλασσα.

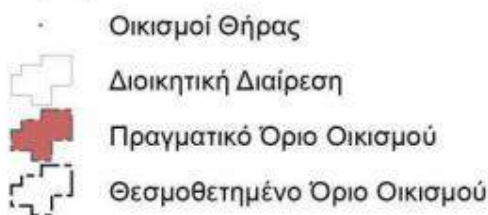
Ως οικισμοί πόλοι με τουριστικό ενδιαφέρον θεωρούνται όσοι παρουσιάζονται ως πόλοι τακτικών ή εποχιακών συγκεντρώσεων τουριστών.

Ως περιαστικοί οικισμοί θεωρούνται όσοι βρίσκονται μέσα, σε επαφή ή σε απόσταση αλλά με λειτουργική εξάρτηση, από αστικά κέντρα ή από τους παραπάνω αναφερομένους οικισμούς.

3. Θεσμοθετημένοι οικισμοί

Σύμφωνα με τον Χάρτη που ακολουθεί, και με βάση το υπόμνημα, εμφανίζονται οι οικισμοί με τα θεσμοθετημένα όρια του κάθε οικισμού, καθώς και το πραγματικό όριο κάθε οικισμού.

Υπόμνημα

Χάρτης 21 ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ -ΟΡΙΑ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ Ν.ΘΗΡΑΣ

(ΠΗΓΗ: ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΟΤΗΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ Φ.Ι ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΘΗΡΑΣ)

4. Οικισμοί με Οργανωμένη Δόμηση

Οι μετασεισμικοί οικισμοί του 1956

Μια ιδιαίτερα σημαντική οικοδομική παρέμβαση στο νησί μετά τους καταστροφικούς σεισμούς του 1956 είναι ο σχεδιασμός και η κατασκευή έντεκα(11) νέων οικισμών συγκροτημάτων. Είναι μια ιδιαίτερη κρατική παρέμβαση για την στέγαση των σεισμόπληκτων. Ο σχεδιασμός έγινε από ομάδα νέων αρχιτεκτόνων με επικεφαλής των Κωνσταντίνο Δεκαβάλλα. Είναι μια πρωτοποριακή για την εποχή οργανωμένη δόμηση.

Ο σχεδιασμός των 750 αντισεισμικών πυρήνων κατοίκησης βασίστηκε σε μια τυποποίηση δύο(2) βασικών τύπων με δυνατότητα παραλλαγών και επεκτάσεων.

Βασικό μορφολογικό και κατασκευαστικό στοιχείο είναι ο παραδοσιακός θόλος της τοπικής αρχιτεκτονικής.

ΣΤ.8.2 Οργάνωση Υφιστάμενων Χρήσεων Γης & καλύψεις γης εξωαστικού χώρου

ΑΤΥΠΕΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΥΘΑΙΡΕΤΗ ΔΟΜΗΣΗ ΣΤΟΝ ΕΞΩΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΧΩΡΟ

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στο νέο ΕΠΣ Θήρας, η Σαντορίνη, αντιμετωπίζει ήδη τεράστιο πρόβλημα με τα αυθαίρετα. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν, ενώ στις νησιωτικές περιοχές η δομημένη επιφάνεια όλων των χρήσεων θα πρέπει να είναι 40 – 80 τ.μ. ανά κάτοικο, σήμερα συνυπολογίζοντας και τα αυθαίρετα φτάνει τα 278,62 τ.μ. στο Ημεροβίγλι, τα 245,1 τ.μ. στη Θήρα, τα 208,77 τ.μ. στο Ακρωτήρι, τα 194,99 τ.μ. στην Οία και ακόμα και στη Θηρασία είναι 140,82 τ.μ. Εάν αφαιρεθούν τα αυθαίρετα στη Θήρα διαμορφώνονται στα 177,55 τ.μ., στο Ημεροβίγλι στα 173 τ.μ. και στην Οία τα 153,66 τ.μ.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ Α ή Β

Έχουν καταγραφεί κυρίως μέσω της διαδικασίας εξέτασης της Φ.Ι. του νησιού, προσπάθειες εκτίμησης των υφιστάμενων συγκεντρώσεων κατοικίας Α και Β΄ Πολεοδομίου Σχεδιασμού, όπως έχουν διαμορφωθεί τις τελευταίες δεκαετίες. Η εκπόνηση του ΕΠΣ Θήρας, αναμένεται να δώσει μία πιο ξεκάθαρη εικόνα όπως έχει διαμορφωθεί σήμερα, ειδικότερα στις νέες επεκτάσεις οικισμών.

ΑΤΥΠΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ/ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ (ΑΒΣ) του Ν.3982/2011

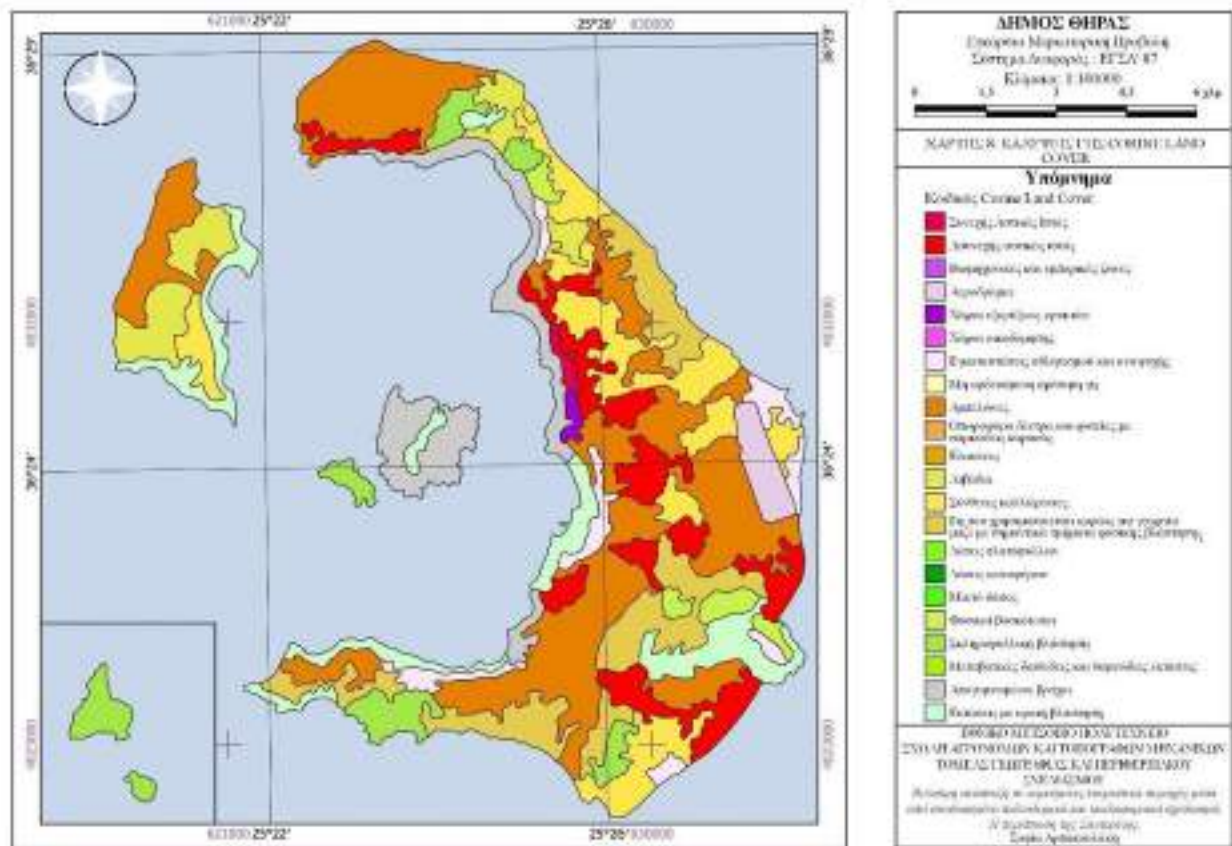
Ακριβή στοιχεία υφιστάμενων άτυπων βιομηχανικών-βιοτεχνικών συγκεντρώσεων δεν έχει καταγράψει η Ομάδα Μελέτης, εκτός από Μονάδες που έχουν ήδη προαναφερθεί (Οινοποιεία, Ζυθοποιία κ.α)

ΣΤ.8.3 Θεσμοθετημένες Χρήσεις Γης

Σύμφωνα με τον Χάρτη κάλυψης Γης, η περιοχή Επέμβασης που ανήκει στη Δ.Ε Μεγαλοχωρίου στο νότιο τμήμα της ν. Θήρας, εντάσσεται σύμφωνα με τον Κωδικό CORINE LAND COVER, στη Ζώνη Γης ΜΕ ΧΑΡΑΚΤΡΙΣΜΟ ΩΣ: **«Γη που χρησιμοποιείται κυρίως για γεωργία μαζί με σημαντικά τμήματα φυσικής βλάστησης».**

Οι επιμέρους Μελέτες ΓΠΣ. ΣΧΟΑΑΠ ακολουθούν αντίστοιχα και συμβαδίζουν στην επιμέρους ενότητα τις ίδιες προδιαγραφές που αφορούν την περιοχή Επέμβασης.

Όσον αφορά την ονοματολογία, ακολουθείται ένα ιεραρχικό σύστημα ταξινόμησης τριών επιπέδων. Στο τρίτο επίπεδο, που είναι και το πιο εξειδικευμένο, η κάλυψη γης ταξινομείται σε 44 κατηγορίες, Επιπλέον, στον ίδιο πίνακα παρατίθεται το συνολικό εμβαδό για την εκάστοτε χρήση, καθώς και το ποσοστό που καταλαμβάνει κάθε κάλυψη επί της συνολικής έκτασης της περιοχής μελέτης (Αρπακουλάκη, 2021).

Χάρτης 22. Καλύψεις Γης CORINE Land Cover, 2018 , Πηγή: (Αρπακουλάκη, 2021)

Πίνακας 47. Στοιχεία CORINE ανά χρήση για το έτος 2018

Κωδικός CLC	Περιγραφή	Κάλυψη (Km2)	Ποσοστό Κάλυψης
111	Συνεχής αστικός ιστός	0,38	0,4%
112	Ασυνεχής αστικός ιστός	9,50	10,6%
124	Αεροδρόμια	1,72	1,9%
131	Χώροι εξόρυξης ορυκτών	0,34	0,4%
142	Εγκαταστάσεις αθλητισμού και αναψυχής	3,49	3,9%
221	Αμπελώνες	27,72	30,9%
231	Λιβάδια	5,06	5,6%
242	Σύνθετες καλλιέργειες	10,91	12,2%

Κωδικός CLC	Περιγραφή	Κάλυψη (Km ²)	Ποσοστό Κάλυψης
243	Γη που χρησιμοποιείται κυρίως για γεωργία μαζί με σημαντικά τμήματα φυσικής βλάστησης	10,17	11,3%
321	Φυσικοί βοσκότοποι	1,69	1,9%
323	Σκληροφυλλική βλάστηση	3,93	4,4%
332	Απογυμνωμένοι βράχοι	6,73	7,5%
333	Εκτάσεις με αραιή βλάστηση	8,06	9,0%
Συνολική επιφάνεια		89,71	100%

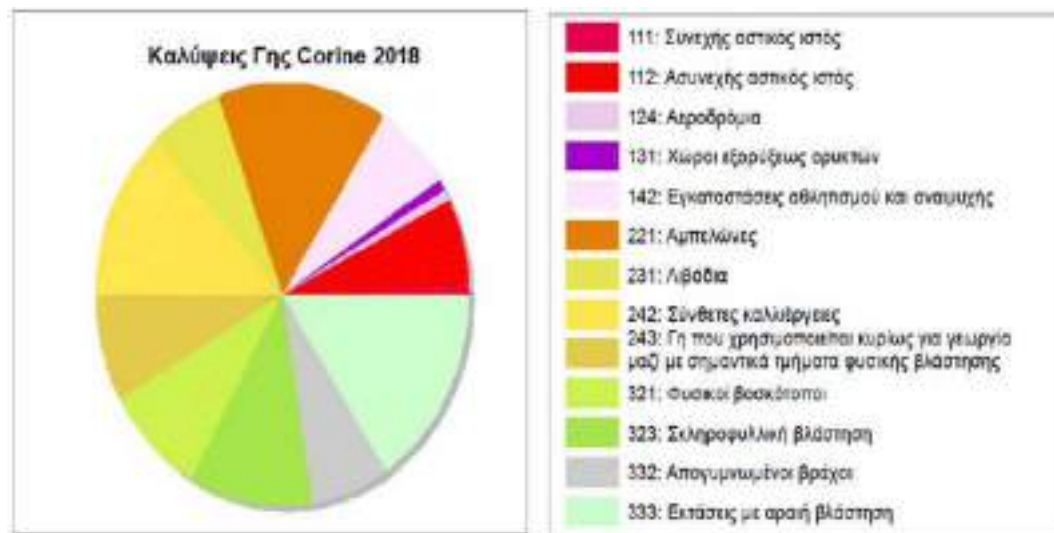
Πηγή: (Βουλέλλης, 2021) από CORINE

Σύμφωνα με το Corine Land Cover 2018 στο σύνολο της Περιφέρειας, το μεγαλύτερο τμήμα της έκτασης καταλαμβάνεται από Σκληροφυλλική βλάστηση με ένα ποσοστό της τάξης του 33,98% ενώ ακολουθούν οι Φυσικοί βοσκότοποι με ποσοστό 18,03%. Αντίθετα οι περιοχές που καλύπτονται από νερά και οι δασικές εκτάσεις αποτελούν ένα μικρό μέρος της επιφάνειας της Περιφέρειας. Ως προς τις γεωργικές περιοχές, οι μόνιμες καλλιέργειες και η αρόσιμη γη αποτελούν ένα μικρό ποσοστό.

Οι θεσμοθετημένες χρήσεις γης καλύπτουν σχετικά περιορισμένο τμήμα της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας. Ιδιαίτερη υστέρηση καταγράφεται στην ολοκλήρωση του σχεδιασμού σε επίπεδο Ειδικών Χωροταξικών Μελετών, ΓΠΣ / ΣΧΟΟΑΠ και διαχειριστικών σχεδίων, με αρνητικές επιπτώσεις στη διαχείριση του χώρου και ειδικότερα του παράκτιου ο οποίος είναι ο πλέον ευάλωτος στις πιέσεις της οικιστικής ανάπτυξης. Έχουν θεσμοθετηθεί 24 ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ του Ν.2508/97 και οι εγκεκριμένες Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου είναι 14.

Από το 2006 στο 2012 εμφανίζεται μείωση στις κατηγορίες 111 και 112 του CORINE δηλαδή στον αστικό ιστό. Ωστόσο, η μείωση αυτή δεν αντιστοιχεί σε πραγματική μείωση κτιριακής κάλυψης, καθώς αρκετές περιοχές που τα προηγούμενα έτη καταγράφονταν στις κατηγορίες αστικού ιστού, για το 2012 αποδίδονται στην κατηγορία 142, δηλ. εγκαταστάσεις αθλητισμού και αναψυχής, στην οποία εντάσσονται και οι τουριστικές εγκαταστάσεις. Ο αστικός ιστός (111,112) αυξάνεται κατά 0,6 km² στο διάστημα 2006-2018 ενώ συμπεριλαμβανομένης και της κατηγορίας 142 (τουριστικές εγκαταστάσεις), η αύξηση στις κατηγορίες που περιλαμβάνουν κτιριακές εγκαταστάσεις, ανέρχεται στα 1,2 km². Η οικιστική εξάπλωση είναι πιο έντονη στην περιοχή της καλντέρας (Βουλέλλης, 2021).

Διάγραμμα: Καλύψεις Γης CORINE, 2018

Εικόνα 78. Διάγραμμα: Καλύψεις Γης CORINE, 2018

Πηγή: (Βουλέλλης, 2021) από CORINE

Σύμφωνα με στοιχεία του 2011 οι οικισμοί στο Νότιο Αιγαίο είναι συνολικά 946, με 299 στα Δωδεκάνησα και 647 στις Κυκλάδες. Οι θεσμοθετημένες χρήσεις γης καλύπτουν σχετικά περιορισμένο τμήμα της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας. Γενικά, το μεγαλύτερο τμήμα του εδάφους της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου καλύπτεται από εκτάσεις φρύγανων και μακκί. Οι περιοχές με την τυπική αυτή μεσογειακή βλάστηση χρησιμοποιούνται ως επί το πλείστον ως βοσκότοποι.

Αντίστοιχη χρήση έχουν και οι λιβαδικές εκτάσεις των νησιών, που είναι όμως σαφώς πιο περιορισμένες. Οι καλλιεργούμενες ζώνες χαρακτηρίζονται από μικτά ανθρωπογενή / φυσικά στοιχεία. Ο συνδυασμός αυτός οφείλεται τόσο στη σταδιακή εγκατάλειψη της γεωργίας - ιδίως στα ορεινά εδάφη- όσο και στην αλλαγή των μεθόδων καλλιέργειας στα πλαίσια της πολυδραστηριότητας.

Οι δασικές εκτάσεις (όπως ορίζονται από τη δασοπονική επιστήμη) είναι σχεδόν ανύπαρκτες. Σημαντική έκταση καταλαμβάνουν τα αξιόλογα και ευαίσθητα οικοσυστήματα των νησιών, τα σημαντικότερα των οποίων έχουν ενταχθεί στις περιοχές του δικτύου NATURA και πρόσφατα των μικρών νησιωτικών υγροτόπων.

Το μεγαλύτερο μέρος του Δήμου για το χάρτη του 2018 καλύπτεται από γεωργικές περιοχές (κατηγορία 2 CLC, 60% της συνολικής έκτασης) και κυρίως από αμπελώνες οι οποίοι καλύπτουν 27,72 km² δηλαδή το 30.9% του δήμου. Οι τεχνητές επιφάνειες καλύπτουν 15,43 km² (17,2% της επιφάνειας) ενώ το υπόλοιπο 22,8% ανήκει στην κατηγορία Δάση και ημι-φυσικές περιοχές.

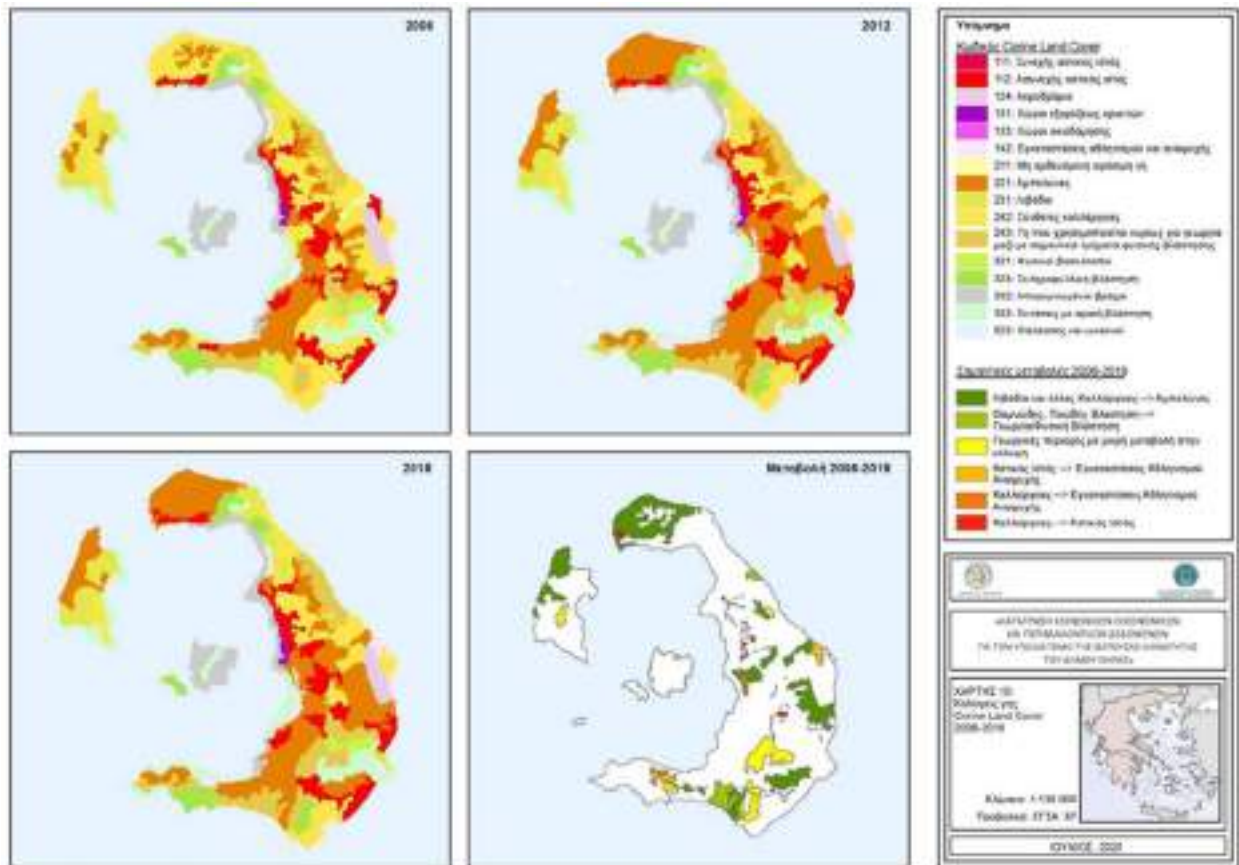
Οι μεγαλύτερες μεταβολές από το 2006 στο 2018 εντοπίζονται μεταξύ γεωργικών περιοχών. Από το 2006 στο 2012 μεγάλες εκτάσεις σύνθετων καλλιεργειών καταγράφονται πλέον με μεγαλύτερη λεπτομέρεια ως αμπελώνες, κυρίως στο βόρειο και νοτιοανατολικό τμήμα της Θήρας και στην περιοχή γύρω από το αεροδρόμιο καθώς και στο βόρειο τμήμα της Θηρασιάς.

Αξιοποιώντας τους ψηφιακούς χάρτες του CORINE (Coordination of Information on the Environment) Land Cover καταγράφεται η μορφή κάλυψης/χρήσεων γης κάθε έξι χρόνια αλλά και ξεχωριστά γεω-χωρικά αρχεία που περιλαμβάνουν μόνο τις πολλαπλές μεταβολές που υπέστησαν τα ευρωπαϊκά τοπία ανά συνδυασμό δυο συνεχόμενων προϊόντων (π.χ. αλλαγές 2006-2012).

Το CORINE Land Cover (CLC) αποτελεί ένα κοινοτικό πρόγραμμα με ενιαίο σύστημα πληροφοριών για την κατάσταση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων. Η γνώση των χαρακτηριστικών της κάλυψης γης διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη σύγκριση διαχρονικών δεδομένων, στον έλεγχο των αλλαγών που επέρχονται σε κάθε χρήση και την αξιολόγησή τους, καθώς και στην επίλυση των προβλημάτων της οικολογικής σταθερότητας στον τομέα της λήψης αποφάσεων και σχεδιασμού. Ιδιαίτερη σημασία έχει το κοινό πρότυπο ταξινόμησης χρήσεων, μέσω του οποίου εξασφαλίζεται δια λειτουργικότητά. Το πρόγραμμα αυτό θεσπίστηκε το 1985 (με έτος αναφοράς το 1990) και ενημερώνεται κάθε έξι έτη. Διατίθενται πέντε διαφορετικές εκδόσεις του για τα έτη 1985, 2000, 2006, 2012 και 2018.

ΣΤ.8.4 Χρήσεις γης στην Άμεση Περιοχή του ακινήτου

Θεσμοθετημένες Χρήσεις Γης (κατά CORINE LAND COVER)/ Σύγκριση με Δ.Κ Μεγαλοχωρίου-περιοχή επέμβασης:

Χάρτης 23. Χάρτης: Καλύψεις Γης Corine Land Cover, 2006-2018-Πηγή: (Βουλέλλης, 2021) από CORINE

Στους παραπάνω χάρτες μεταβολών 2006-2018, παρατηρούμε :

- Στη Περιοχή Επέμβασης, ενώ οι εκτάσεις με κωδ. 333 το έτος 2006 αντιπροσωπεύουν «εκτάσεις με αραιή θαμνώδη βλάστηση», το έτος 2012, με κωδικό 243, μετατρέπεται σε «γη που χρησιμοποιείται για γεωργία μαζί με σημαντικά τμήματα φυσικής βλάστησης», η οποία παραμένει και μέχρι σήμερα αμετάβλητη.

- Στη Δ.Ε Μεγαλοχωρίου, οι χρήσεις γης παραμένουν σχετικά αμετάβλητες στη μεγαλύτερη εδαφική κάλυψη της περιοχής, δηλαδή διατηρούνται «οι αμπελώνες»-κωδικός 221, όπως και ο «ασυνεχής αστικός ιστός» (οικισμός Μεγαλοχωρίου)-κωδικός 112 .

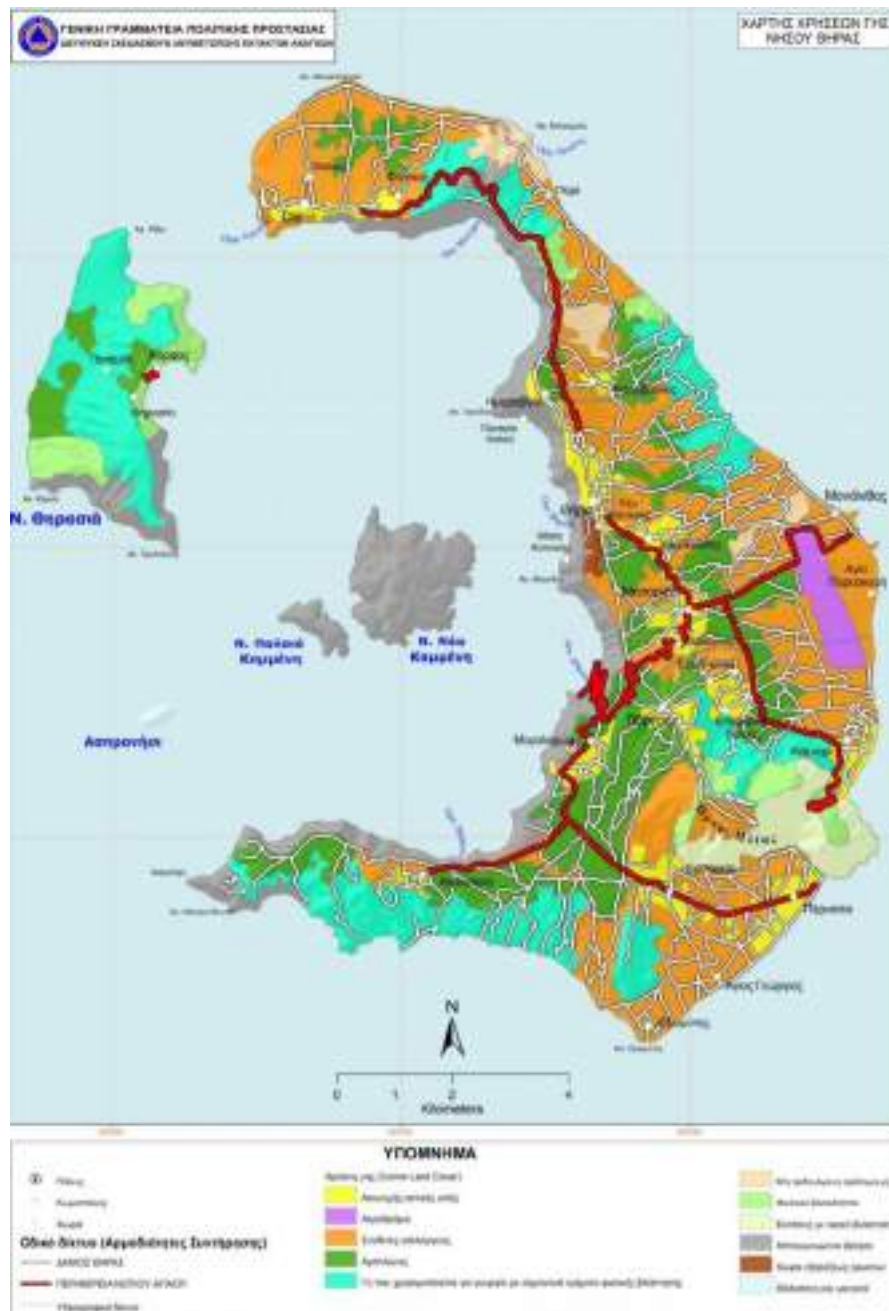
ΣΤ.8.4.1 Υφιστάμενες Χρήσεις γης Ευρύτερης Περιοχής & Σχέση με το Εξεταζόμενο Σχέδιο

Οι Υφιστάμενες Χρήσεις Γης σύμφωνα με τον Χάρτη Χρήσεων Γης που εκπόνησε η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ) και σε σύγκριση με την Δημοτική Κοινότητα Μεγαλοχωρίου και την Περιοχή Επέμβασης, διαπιστώνεται ότι:

- στη Δ.Κ Μεγαλοχωρίου, αποτυπώνονται οι χρήσεις γης κατά Corine Land, το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, το υφιστάμενο υδρογραφικό, ο συνεχής και ασυνεχής αστικός ιστός, επισημαίνονται οι καλλιέργειες κ.λπ.:

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και την ανάλυση αυτών για το έτος 2011, παρατηρείται ως κυρίαρχη χρήση στο μεγαλύτερο τμήμα του Δήμου Θήρας η κατοικία σε ποσοστό που εγγίζει το 67%. Μεγάλο ποσοστό του διατίθεται στις πλατφόρμες μίσθωσης Airbnb.

Η περιοχή Δ.Κ Μεγαλοχωρίου **ΚΑΤΕΧΕΙ ΤΟ ΜΙΚΡΟΤΕΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΔΟΜΗΣΗΣ**, που αγγίζει μόλις το 5% .

Χάρτης 24 Χάρτη Χρήσεων Γης Νήσου Θήρας

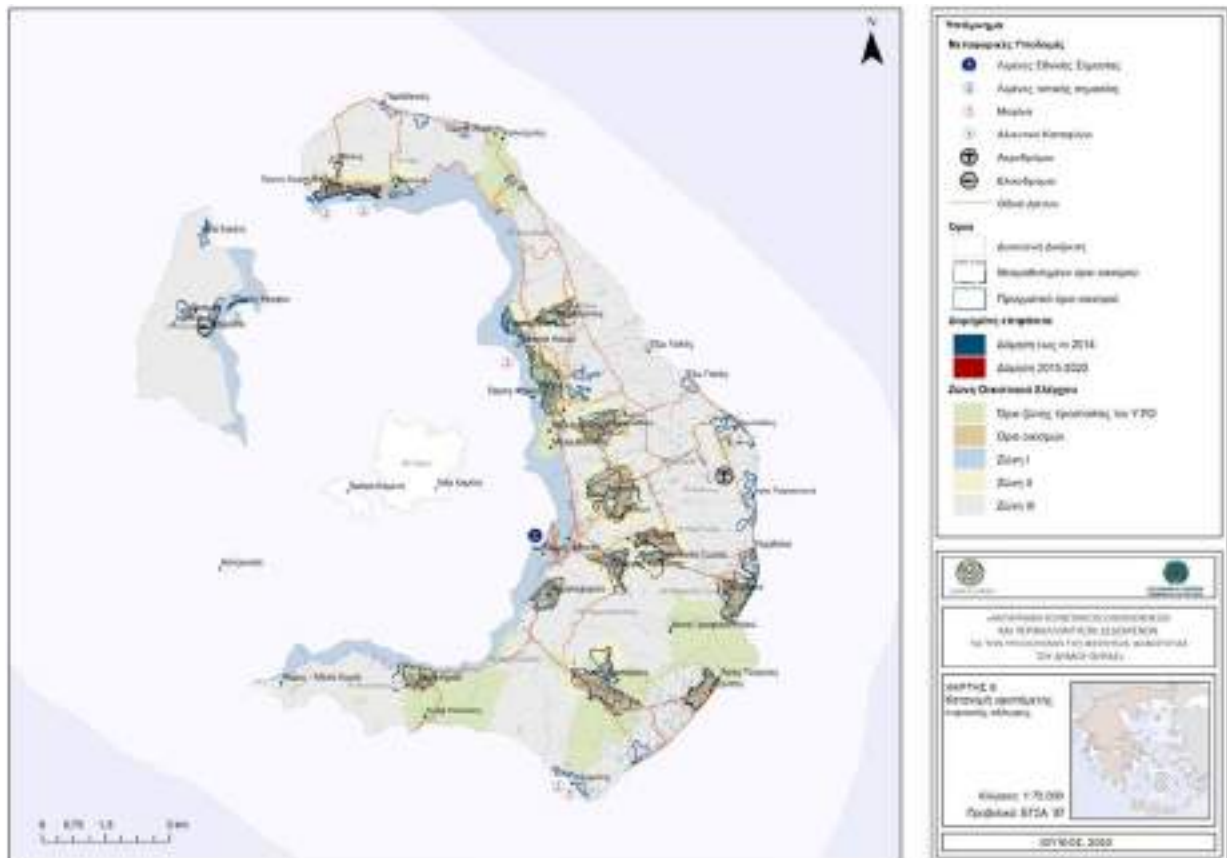
Σχέση με το Εξεταζόμενο Σχέδιο:

Η περιοχή επέμβασης αλλά και η Δ.Κ Μεγαλοχωρίου δεν εμπίπτουν στη συγκεκριμένη κυρίαρχη χρήση

Κατοικία

Δεύτερη, αλλά σε απόσταση από την κατοικία, είναι η χρήση κύριων τουριστικών καταλυμάτων που εγγίζει το 15%. Δηλαδή το ιδιαίτερα μεγάλο ποσοστό 82% των κτιρίων του Δήμου αφορά τις δύο επικρατέστερες χρήσεις (Βουλέλλης, 2021).

Χάρτης 25: Κατανομή υφιστάμενης κτιριακής κάλυψης, 2020

Πηγή: (Βουλέλλης, 2021)

Αποδεικνύεται με βάση τα στατιστικά στοιχεία που ακολουθούν:

Περιγραφή¹² διοικητικής διαίρεσης Σύνολο κτιρίων Χρονική περίοδος κατασκευής κτιρίου Προ του 1919 1919 - 1945 1946 -1960 1961 - 1970 1971 - 1980 1981 - 1985 1986 - 1990 1991 - 1995 1996 -2000 2001 - 2005 2006 και μετά Υπό κατασκευή % μετά το 1970

ΔΗΜΟΣ ΘΗΡΑΣ (Έδρα: Θήρα, η) **14,317** 294 847 1,801 1,704 1,937 1,921 1,821 1,304 1,133 773 524 258 0.68

Σύμφωνα με τα στατιστικά της ΕΛΣΤΑΤ (2011), σε σύνολο 14.317 κτηρίων στο Δήμο Θήρας, τα 529 βρίσκονται στη (τέως)Τοπική Κοινότητα Μεγαλοχωρίου, ως εμφανίζεται παρακάτω

Τοπική Κοινότητα Μεγαλοχωρίου **529** 2 15 5 71 54 112 91 73 46 28 31 1 0.82

Ενώ, τα κτίρια που εμφανίζονται από το 2006 και μετά στο μεν Δήμο Θήρας είναι 524, στη Δ.Κ Μεγαλοχωρίου είναι μόλις 31.

¹² ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ-ΕΛΕ Πανεπιστημίου Αιγαίου Εργαστήρια Τοπικής και Νησιωτικής Ανάπτυξης & Τουριστικών Ερευνών και Μελετών 4

Τουριστικά καταλύματα

Όσον αφορά τα τουριστικά καταλύματα (ξενοδοχεία 4*,5*) στη Δ.Κ Μεγαλοχωρίου κατέχουν στο σύνολο του νησιού, ένα πολύ μικρό ποσοστό. Άλλωστε οι σχετικές έρευνες το αποδεικνύουν, ως ακολούθως:

“Στη Θήρα, με βάση την έρευνα του 2016, η κράτησή της συντριπτικής πλειοψηφίας των τουριστών (52%) ήταν τύπου διαμονή με πρωινό (Bed and Breakfast), η κράτηση του 35% ήταν απλή διαμονή (rooms only), το 3.5% δήλωσε ημιδιατροφή και πλήρη διατροφή το 1%. Τέλος, all-inclusive κράτηση δήλωσαν 22 ερωτώμενοι, δηλαδή το 2.5% του δείγματος..” (Έρευνα :ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ-2016).

Τα ποσοστά αυτά μαρτυρούν την έλλειψη μεγάλων ξενοδοχειακών μονάδων καθώς και την έλλειψη υπηρεσιών All Inclusive στις κρατήσεις των ξενοδοχείων

Σχέση με το Εξεταζόμενο Σχέδιο:

Η περιοχή επέμβασης αλλά και η Δ.Κ Μεγαλοχωρίου δεν εμπίπτουν στις -2- συγκεκριμένες κυρίαρκες χρήσεις: κατοικίας και τουριστικών εγκαταστάσεων.

ΣΤ.8.4.2 Όροι Δόμησης (Ειδικό-Μορφολογικό) στην Περιοχή Μελέτης

Πιο συγκεκριμένα, η περιοχή επέμβασης βρίσκεται εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης και εκτός ορίων οικισμού προ του 1923 ή κάτω των 2000 κατοίκων, αλλά εντός εγκεκριμένης ΖΟΕ ΠΕΡΙΟΧΗ ΙΙΙ.

Επιτρεπόμενες χρήσεις (ΠΔ ΖΟΕ/ 2012) ΖΩΝΗΣ ΙΙΙ :

- α. Κατοικία, εστιατόρια, κέντρα αναψυχής
- β. Κύρια τουριστικά καταλύματα
- γ. Κτίρια κοινής ωφέλειας
- δ. Γεωργικές αποθήκες (μέχρι 20.00τμ.), θερμοκήπια, αντλητικές εγκαταστάσεις, δεξαμενές
- ε. Βιομηχανικές – βιοτεχνικές εγκαταστάσεις γεωργικών ή κτηνοτροφικών μονάδων, ή μονάδων μεταποίησης τοπικών προϊόντων, για την εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών, μετά από έγκριση από τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες Γεωργίας, Κτηνοτροφίας Βιομηχανίας
- στ. εγκαταστάσεις δικτύων υποδομών (παραγωγής ενέργειας επεξεργασίας νερού, αφαλάτωσης, βιολογικού καθαρισμού, επεξεργασίας και διαχείρισης αστικών λυμάτων οικισμών, καθώς και εγκαταστάσεις διαχείρισης στερεών αποβλήτων κλπ.)

Οι όροι και περιορισμοί δόμησης, όπως περιγράφονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Π.Δ. της ΖΟΕ του 2012 (ΦΕΚ 144 Δ΄/2012).

Κτίρια και εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας επεξεργασίας νερού, αφαλάτωσης (μετά από πλήρη διαχειριστική μελέτη στρατηγικού επιπέδου και ειδικότερα ολοκληρωμένο σύστημα αφαλάτωσης νερού και

απαιτούμενης ενέργειας), βιολογικού καθαρισμού, επεξεργασίας και διαχείρισης αστικών λυμάτων οικισμών, καθώς και εγκαταστάσεις διαχείρισης στερεών αποβλήτων, ΧΥΤΑ, ΧΥΤΥ, ΣΜΑ, ΚΔΑΥ, εγκαταστάσεις ανάκτησης και προετοιμασίας για ανάκτηση κ.λπ. (βάσει κριτηρίων όπως αποστάσεις από οικιστικές –ευαίσθητες οικολογικά – αρχαιολογικές περιοχές και τυχόν άλλες με ιδιαίτερο καθεστώς, υποβάθρου περάτων στρωμάτων, υδροφόρου ορίζοντα, υπογείων και επιφανειακών γειτνιαζόντων νερών κ.λπ.), δύνανται να χωροθετούνται ύστερα από την διαδικασία που προβλέπει η νομοθεσία που διέπει την περιβαλλοντική αδειοδότηση και σύμφωνα με τα ισχύοντα για την περιοχή Χωροταξικά Πλαίσια Αειφόρου Ανάπτυξης.

ΣΤ.8.4.2.1 Ειδικές Διατάξεις και Περιορισμοί

Η περιοχή μελέτης υπόκειται σε κάποιες επιπλέον διατάξεις και περιορισμούς, πιο ειδικού χαρακτήρα.

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 538Δ/1978 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από το Π.Δ. 26.5.1989 ισχύουν τα ακόλουθα:

ΣΤ.8.4.2.1α Χωροθέτηση τουριστικών εγκαταστάσεων

1. Η χωροθέτηση των τουριστικών εγκαταστάσεων γίνεται σύμφωνα με τα σχέδια χρήσεων γης της κάθε περιοχής και τις κατευθύνσεις της χωροταξικής πολιτικής στα πλαίσια της περιφερειακής και οικονομικής ανάπτυξης και των γενικότερων αναπτυξιακών στόχων, μέσα στους οποίους περιλαμβάνεται και η διαφύλαξη της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας, η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

2. Μέχρι την ολοκλήρωση των σχεδίων χρήσεων γης για κάθε περιοχή, η χωροθέτηση των τουριστικών εγκαταστάσεων γίνεται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της οικονομικής, χωροταξικής και περιβαλλοντικής πολιτικής. Για το σκοπό αυτό, πριν δοθεί η έγκριση καταλληλότητας πρέπει να υποβάλλονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ειδικά και γενικά στοιχεία, που αφορούν στο συγκεκριμένο γήπεδο και στην προγραμματιζόμενη τουριστική εγκατάσταση. Τα στοιχεία αυτά είναι:

α) Τοπογραφικό διάγραμμα ευρύτερης περιοχής σε κλίμακα 1:10.000 έως 1:50.000 στο οποίο να φαίνεται η θέση του γηπέδου, η σύνδεσή του με το οδικό δίκτυο και με τα δίκτυα τεχνικής υποδομής της περιοχής, καθώς και φωτογραφίες του γηπέδου και της ευρύτερης περιοχής του.

β) Τοπογραφικό διάγραμμα του γηπέδου σε κλίμακα 1:2000 έως 1:1000 με υψομετρικές καμπύλες. Εφόσον πρόκειται για γήπεδο, συνεχόμενο προς τη θάλασσα ή γήπεδο που η ελάχιστη απόστασή του από την ακτή είναι μικρότερη ή ίση με 200 μέτρα, απαιτείται επιπλέον στο διάγραμμα ο χαρακτηρισμός της ακτής (βραχώδης, αμμώδης, μικτή) και ο προσδιορισμός της έκτασής της καθώς και η καθορισμένη γραμμή του αιγιαλού.

γ) Η λειτουργική μορφή και η δυναμικότητα της προγραμματιζόμενης τουριστικής εγκατάστασης.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων εγκρίνεται ή όχι η χωροθέτηση της συγκεκριμένης τουριστικής εγκατάστασης. Η έγκριση αυτή θεωρείται απαραίτητο στοιχείο του φακέλου που υποβάλλεται για την έκδοση της οικοδομικής άδειας και έχει διάρκεια ισχύος πέντε χρόνια.

ΣΤ.8.4.2 .2 Λοιπές Διατάξεις και Περιορισμοί

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 538Δ/1978 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από το ΦΕΚ 160 Α΄ 86 ισχύει:

Προκειμένου να εξασφαλίζεται η περιβαλλοντική ένταξη των τουριστικών εγκαταστάσεων απαιτείται για τουριστικές εγκαταστάσεις 100 μέχρι 300 κλινών - θέσεων, η υποβολή στοιχειώδους περιβαλλοντικής μελέτης. Το περιεχόμενο της τεχνικής έκθεσης ορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 1650/86 "Για την προστασία του Περιβάλλοντος" (ΦΕΚ 160 Α΄ 86).

Επίσης απαιτείται η υποβολή πλήρους περιβαλλοντικής μελέτης ανεξάρτητα από τη δυναμικότητα της μονάδας, όταν το γήπεδο βρίσκεται σε ακτίνα 1.000 μ από αξιόλογους φυσικούς ή πολιτιστικούς πόρους (πχ. τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, βιότοπους, αρχαιολογικούς χώρους, παραδοσιακούς οικισμούς κλπ.).

Σύμφωνα με τον χάρτη της περιοχής μελέτης, οι χρήσεις γης αποτυπώνονται ως κάτωθι και σύμφωνα με το υπόμνημα εμφανίζονται οι σχετικές κατηγορίες.

Χάρτης 26. ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

διαμορφώνονται οι αποθηκευτικοί χώροι, οι «κάναβες» και το «ρακιδιό». Στον όροφο είναι οι ευρύχωρες «σάλες» που φιλοξενούσαν τις γιορτές, οι «κάμαρες», χώροι ύπνου, η κουζίνα και οι χώροι υγιεινής.

Ανάλογα με το μέγεθος του κτίσματος, στο ισόγειο υπάρχουν δύο ή τρεις θόλοι. Η κάτοψη του ορόφου διαμορφώνεται σύμφωνα με τα νεοκλασικά πρότυπα της εποχής, με τον κεντρικό διάδρομο, δεξιά και αριστερά τις «σάλες», που στη συνέχειά τους έχουν τις «κάμαρες». Ο διάδρομος καταλήγει συνήθως στην πρόχειρη τραπεζαρία, όπου είναι και ο χώρος της καθημερινής ενδιαίτησης και στην κουζίνα. Τα κτίσματα είναι ευρύχωρα, με μεγάλες βεράντες και αυλές με διαμορφωμένους κήπους. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι όψεις των караβοкураϊκών σπιτιών. Στην Οία χαρακτηρίζονται από αυστηρή γεωμετρική λιτότητα με αναγεννησιακά στοιχεία. Συχνά είναι επενδεδυμένες με κόκκινο πορτί με ισόδομη ή ελεύθερη κατασκευή. Η στέγαση γίνεται με μοναστηριακούς θόλους, «σκάφες» και σταυροθόλια. Οι επιρροές της βενετσιάνικης και της νεοκλασικής αρχιτεκτονικής με την ενσωμάτωση όλων των χαρακτηριστικών στοιχείων της λαϊκής αρχιτεκτονικής, δίνουν ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον αρχιτεκτονικό ύφος στα καπετανόσπιτα της Σαντορίνης, που ξεχωρίζουν από τα υπόλοιπα σπίτια του νησιού με τον μεγάλο μονολιθικό όγκο τους. Ο εξοπλισμός τους ήταν πλούσιος σε έπιπλα αλλά και σε διακοσμητικά αντικείμενα, τα οποία οι καπεταναίοι έφερναν από τα μακρινά ταξίδια τους.

Οι εκκλησίες, με ιδιαίτερη πλαστικότητα στη μορφολογία τους, με τα ευφάνταστα καμπαναριά, σηματοδοτούν τους οικισμούς αλλά και τα τοπία.

Στα τέλη του 19ου και στις αρχές του 20ου αιώνα τοποθετείται η μεγάλη ανάπτυξη του νησιού. Η ναυτιλία, η παραγωγή και εξαγωγή του περίφημου σαντορινιού κρασιού, η καλλιέργεια του ιδιαίτερου σαντορινιού βαμβακιού με χρώμα κοκκινωπό, η εξαγωγή της θηραϊκής γης, είναι οι κύριοι οικονομικοί παράγοντες.

Οι «κάναβες», χώροι παραγωγής του κρασιού, οι ανεμόμυλοι αλλά και τα «βιομηχανικά κτήρια» των αρχών του 20ου αιώνα, όπως τα εργοστάσια τυποποίησης της σαντορινιάς τομάτας με τις υψίκορμες καμινάδες τους, χαρακτηρίζουν ως τοπόσημα τις περιοχές τους όπως στον Γιαλό των Φηρών, στον Μονόλιθο, στη Βλυχάδα και αλλού. Οι τεράστιες αλλαγές στο οικονομικοπολιτικό πλαίσιο στα μέσα του 20ού αιώνα, οι πόλεμοι αλλά και οι καταστροφικοί σεισμοί, κυρίως του 1956, σηματοδοτούν το τέλος της εποχής της μεγάλης ανάπτυξης του νησιού και την αρχή μιας νέας εποχής με κύριο μοχλό την τουριστική ανάπτυξη.

ΣΤ.8.5.1 Παραδοσιακοί Οικισμοί

Οι παραδοσιακοί οικισμοί αποτελούν οικιστικά σύνολα με ενιαίο αρχιτεκτονικό τύπο που προκύπτει από την ιστορία και τη μορφολογία κάθε τόπου και τα οποία λόγω του ιδιαίτερου αρχιτεκτονικού, κοινωνικού, καλλιτεχνικού ή ιστορικού ενδιαφέροντός τους είναι άξια κρατικής προστασίας. Στη Σαντορίνη έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί 17 οικισμοί με 2 Π.Δ. Το 1978 και το 1988 (ΦΕΚ 594/Δ/1978 και ΦΕΚ 504/Δ/1988).

Μέχρι τους σεισμούς του 1956, στο νησί της Σαντορίνης (χωρίς τη Θηρασιά), είχαν σχηματιστεί/συγκροτηθεί -13- οικισμοί [Οία (Πάνω Μεριά), Βουρβούλος, Ημεροβίγλι, Κοντοχώρι, Φηρά/Φηροστεφάνι, Καρτεράδος, Μεσσαριά, Βόθωνας, Μέσα Γωνιά, Πύργος, Μεγαλοχώρι, Ακρωτήρι, Εμπορείο].

Οι παραπάνω οικισμοί έχουν αναπτυχθεί και επεκταθεί, σε γειτονιές και «επίνειά» τους και έχουν συγκροτήσει νέους οικιστικούς πυρήνες.

Συνολικά καταγράφονται -42- οικιστικοί πυρήνες (και επιπλέον -5- στη Θηρασιά), με μεγαλύτερους πληθυσμιακά το Εμπορείο, τα Φηρά και τη Μεσσαριά. Οι παλιότεροι τύποι οικισμών που έχουν διατηρηθεί ως τη σημερινή εποχή είναι οι οχυρωμένοι οικισμοί (καστέλια).

Στη συνέχεια, με τη μείωση του κινδύνου της πειρατείας και λόγω του φυσικού ανάγλυφου δημιουργήθηκαν οι υπόσκαφοι οικισμοί. Ενώ επεκτείνονταν οι ήδη υπάρχοντες οικισμοί, η οικιστική εξάπλωση συνεχίστηκε και σε όλα τα άλλα μέρη του νησιού, κοντά στη θάλασσα, πάνω στην καλντέρα και κοντά σε αγροτικές εκτάσεις.

Λόγω του τουρισμού, οι οικισμοί της καλντέρας αλλά και όλοι οι παραθαλάσσιοι οικισμοί, τα τελευταία χρόνια είχαν ραγδαία ανάπτυξη.

Χαρακτηριστικά παραδοσιακών οικισμών Σαντορίνης

Στη Σαντορίνη παρατηρούμε μια ποικιλία μορφών και τύπων που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια διαφόρων σταδίων οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής εξέλιξης, από τα απλούστερα υπόσκαφα στην ηφαιστειογενή τέφρα (άσπια), στα άνετα και διακοσμημένα καπετανόσπιτα ως τα περίτεχνα αρχοντικά με τις εκλεκτικιστικές και νεοκλασικές επιδράσεις.

Οι λαϊκές κατοικίες του νησιού εξελίσσονται από το δίχωρο τύπο Α, τον απλούστερο και πιο διαδεδομένο τύπο λαϊκής κατοικίας, προς τον τύπο Β, που προκύπτει από την επανάληψη κατά παράθεση του τύπου Α και στον τύπο Γ την πιο εξελιγμένη μορφή του λαϊκού σπιτιού, που προκύπτει με την προσθήκη ορόφου (Εικ. 2). (Μιχαήλ 1981). Χαρακτηριστικό των τύπων αυτών είναι η ύπαρξη στέρνας, ο φωτισμός και ο αερισμός των χώρων μόνο από τα μεγάλα ανοίγματα της πρόσοψης καθώς και η άνοδος στο δώμα μέσω χώρου με «μοντέρνα» μορφή.

Η οικονομική δραστηριότητα κυριαρχείται απόλυτα από τον τουρισμό και το εμπόριο σε ποσοστό 51,4% της Ακαθάριστης Αξίας Παραγωγής. Άλλοι σημαντικοί κλάδοι δραστηριότητας είναι η δημόσια διοίκηση συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης και της υγείας (15,7%) και η διαχείριση ακινήτων (11,4%). Ο πρωτογενής (2,5%) όσο και ο δευτερογενής τομέας (9,2% συμπεριλαμβανομένων των κατασκευών) συμμετέχουν με μικρά ποσοστά (στοιχεία έτους 2011-ΕΛΣΤΑΤ). Το υπόλοιπο 9,8% σχεδόν ισοκατανέμεται σε ενημέρωση – επικοινωνία, πολιτισμό – ψυχαγωγία, χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες καθώς και άλλες επαγγελματικές δραστηριότητες.

Η διαχρονική κυριαρχία του τουρισμού συμπαρέσυρε και όλες τις σχετικές μ' αυτόν δραστηριότητες του τριτογενή τομέα και κυρίως του εμπορίου, καθώς και τις κατασκευές από το δευτερογενή τομέα, ενώ η άνθηση των εισοδημάτων δημιούργησε συνθήκες ραγδαίας αύξησης της διαχείρισης ακίνητης περιουσίας. Όλες οι άλλες οικονομικές δραστηριότητες, με εξαίρεση τις δημόσιες υπηρεσίες, συρρικνώθηκαν. Έτσι το σύνολο της οικονομίας της ΠΝΑ, τόσο στις Κυκλάδες, όσο και στα Δωδεκάνησα εξαρτάται από εξωγενείς παράγοντες, στον κύριο όγκο της από τις διεθνείς τουριστικές αγορές και μόνο ο δημόσιος τομέας επηρεάζεται άμεσα από το δημοσιονομικό και οικονομικό γίνεσθαι της Χώρας.

Ο πολυνησιακός χαρακτήρας και η γεωγραφική απομόνωση της Περιφέρειας είναι παράμετροι άμεσα συνδεδεμένες με την οικονομική εξέλιξή της. Διαχρονικά παρατηρείται σταδιακή συρρίκνωση δραστηριοτήτων του πρωτογενή και δευτερογενή τομέα που είχαν αναπτυχθεί παραδοσιακά στο Νότιο Αιγαίο, κυρίως λόγω της ανάπτυξης του τουρισμού και των αποδοτικότερων μεθόδων παραγωγής στην ενδοχώρα και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Παρά την προσπάθεια, στα πλαίσια των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών, για την ισόρροπη ανάπτυξη απομακρυσμένων και προβληματικών περιοχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η έμφαση των Προγραμμάτων και των Πρωτοβουλιών αποσκοπεί στη δημιουργία ροπής, η οποία βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε οικονομίες κλίμακας, οι οποίες είναι δύσκολο να επιτευχθούν σε νησιωτικές περιφέρειες. Γενικότερο αποτέλεσμα αυτών των συνθηκών είναι η μειωμένη ανταγωνιστικότητα του ιδιωτικού τομέα, λόγω υψηλού μεταφορικού κόστους και η δυσκολία στη στελέχωση του δημόσιου τομέα, όπου η γεωγραφική διασπορά επιτείνει τη χαμηλή αποδοτικότητά του.

Η συνεχώς αυξανόμενη σημασία των τουριστικών δραστηριοτήτων στην Περιφέρεια έχει αναμφισβήτητα συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, δεδομένου ότι περίπου το 25 % των τουριστών κατευθύνεται στο χώρο αυτό. Την ίδια στιγμή -και σε ό,τι αφορά τους φυσικούς και πολιτισμικούς πόρους-, η επιρροή της δραστηριότητας αυτής είχε δραματικά αποτελέσματα στην καταπόνηση των φυσικών συστημάτων και την αλλοίωσή τους, κυρίως λόγω της έλλειψης τεχνικών υποδομών και της περιορισμένης χρονικής περιόδου σε συνάρτηση με το μεγάλο αριθμό επισκεπτών. Η εξωτερικοποίηση του κόστους στον προγραμματισμό θα συνέβαλε στην αποφυγή τέτοιων φαινομένων.

Πέρα από τον τουρισμό, η Περιφέρεια εξειδικεύεται στην αλιεία, στις υδατοκαλλιέργειες και στις πλωτές μεταφορές. Σε όλους αυτούς τους τομείς διαθέτει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα τα οποία, με τις κατάλληλες πολιτικές, μπορούν να διαμορφωθούν σε ισχυρά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα.

ΣΤ.9.2 Απασχόληση

Αξιοποιώντας τον Μηχανισμό Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης μπορεί κανείς να προσεγγίσει το ζήτημα της ανάλυσης της προσφοράς και της

ζήτησης της μισθωτής εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, σύμφωνα με τα στοιχεία του Μηχανισμού, το 2023 καταγράφηκε απώλεια νέων θέσεων εργασίας κατά 13.780 θέσεις σε απόλυτους αριθμούς σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Αντίστοιχα, στην Π.Ε. Θήρας το 2023 καταγράφηκε απώλεια νέων θέσεων μισθωτής εργασίας ιδιωτικού δικαίου, σε σχέση με το 2022, της τάξης των 1.263 θέσεων. Ωστόσο, αυτές οι απολεσθείσες θέσεις εργασίας στην Π.Ε. Θήρας κατά το 2023 αντιστοιχούν περίπου στο 9,2% των συνολικών απολεσθεισών θέσεων εργασίας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου στο ίδιο διάστημα. Κατά την αξιολόγηση του δυναμισμού της μισθωτής απασχόλησης ιδιωτικού δικαίου, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, κατά το έτος 2023, καταγράφει 73.680 θέσεις εργασίας από τις οποίες οι 58.109 αφορούν σε θέσεις πλήρους απασχόλησης (ποσοστό 78,87% περίπου) και 15.571 μερικής και εκ περιτροπής απασχόλησης (ποσοστό 21,13% περίπου). Σε περιφερειακό επίπεδο το 2023 ιδιαίτερο δυναμισμό παρουσίασαν οι εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες, οι δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας, το λιανικό εμπόριο και ειδικά καλλυντικών και ειδών καλλωπισμού κ.α., ενώ τα επαγγέλματα που ξεχώρισαν ήταν οι τεχνίτες κτιρίων, το βοηθητικό διδακτικό προσωπικό, οι ανειδίκευτοι εργάτες οικοδομών, οι νοσοκόμοι κ.α.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της μελέτης του κ Ι. Σπιλλάνη, «Τουριστικό Παρατηρητήριο Σαντορίνης. Αποτύπωση της κατάστασης της τουριστικής δραστηριότητας και των επιπτώσεων της στον προορισμό, ανάλυση SWOT και εναλλακτικά σενάρια πολιτικής» και ειδικότερα από τα στοιχεία των επιχειρήσεων για την απασχόληση, παρατηρείται ότι ο τουρισμός αποτελεί τη βασική «εξαγωγική» δραστηριότητα του νησιού με ποσοστό απασχόλησης που κυμαίνεται γύρω στο 30%, όταν, ο μέσος όρος της χώρας σε ό, τι αφορά την απασχόληση δεν ξεπερνά το 8% και ο αντίστοιχος της Περιφέρειας το 23%.

Δεύτερος κλάδος σε σπουδαιότητα σε ό,τι αφορά την απασχόληση, αλλά πρώτος σε τζίρο, είναι αυτός του λιανικού και χονδρικού εμπορίου, που συνδέεται έμμεσα με τον τουρισμό, αφού αποτελεί βασικό προμηθευτή άλλων τουριστικών επιχειρήσεων, αλλά και άμεσα τους παραθεριστές.

Τρίτος σημαντικός παραγωγικός κλάδος είναι αυτός των κατασκευών στον οποίο η απασχόληση ξεπερνά το 10%, υψηλότερη από το μ.ό.. της χώρας. Τέταρτος κλάδος που φαίνεται να υπερεκπροσωπείται στη Σαντορίνη, σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα, είναι αυτός των μεταφορών, ενώ αντίθετα, σε ό,τι αφορά τη γεωργία και τη μεταποίηση, παρά τη σημαντική παρουσία των κλάδων της αμπελοκαλλιέργειας και της οινοποίησης – η συνολική απασχόληση είναι ιδιαίτερα χαμηλή (Σπιλλάνης, 2017).

ΣΤ.9.3 Παραγωγικοί τομείς

ΣΤ.9.3.1 Η οικονομική δραστηριότητα της ΠΕ Ν.ΑΙΓΑΙΟΥ

Πρωτογενής Τομέας

Η γεωργία, η κτηνοτροφία και η αλιεία αποτελούν παραδοσιακούς κλάδους οικονομικής δραστηριότητας για την Περιφέρεια του Νοτίου Αιγαίου.

Αν εξαιρεθούν ορισμένες πεδινές περιοχές των μεγάλων νησιών (Ρόδος, Κως, Νάξος κ.λ.π.), η γονιμότητα της γεωργικής γης θεωρείται χαμηλή. Ένα μεγάλο μέρος των καλλιεργειών αναπτύσσεται στις μικρές κοιλάδες των νησιών και σε τμήματα των πλαγιών ενώ οι αρδευόμενες εκτάσεις αποτελούν μικρό ποσοστό των καλλιεργούμενων. Για το έτος 2007, στη Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου μόλις το 19,8% από τη συνολική χρησιμοποιούμενη γεωργική γη χαρακτηρίστηκε ως αρδευόμενη έναντι του 56% της χώρας, ενώ οι αρδευθείσες εκτάσεις είναι ακόμη λιγότερες.

Οι κυριότερες αγροτικές περιοχές βρίσκονται στα νησιά Άνδρος, Τήνος, Θήρα, Νάξος, Πάρος, Κάλυμνος, Κως, Ρόδος. Όσον αφορά τη φυτική παραγωγή, έντονη είναι η παρουσία των ετήσιων καλλιεργειών, των σιτηρών για καρπύ, καθώς και ορισμένων λαχανικών και οπωροκηπευτικών. Στην ομάδα των μόνιμων φυτειών το οικονομικό ενδιαφέρον επικεντρώνεται στα οινοστάφυλλα, τα εσπεριδοειδή και τους ελαιώνες.

Η μορφολογία των νησιών της Περιφέρειας (ορεινό με λίγες πεδινές εκτάσεις), το ξηροθερμικό κλίμα με την παράλληλη έλλειψη νερού και η χαμηλή γονιμότητα της γεωργική γης, με εξαίρεση ορισμένες πεδινές περιοχές των μεγάλων νησιών (Ρόδος, Κως, Νάξος), μειώνουν την ανταγωνιστικότητά της, απέχοντας από το μέσο επίπεδο της χώρας.

Ο μεγάλος αριθμός μικρών σε μέγεθος εκμεταλλεύσεων, ο πολυτεμαχισμός, ο ανταγωνισμός, το πρόβλημα της υφαλμύρωσης αλλά και το κόστος λειτουργίας, δεν βοηθούν στην ανάπτυξη του αγροτικού κλάδου, παρά τις σημαντικές προοπτικές και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που συγκεντρώνει.

Ο κλάδος της αλιείας είναι ιδιαίτερα σημαντικός, η παραγωγή του οποίου απολαμβάνει προτίμησης στην εγχώρια αγορά και έχει καταλάβει καλή θέση στις εξαγωγικές αγορές.

Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., ο Νομός Δωδεκανήσου, για το έτος 2009, συμμετείχε κατά 1,66% στη ποσότητα Αλιευμάτων κατά περιοχές Αλιείας, ενώ ο Νομός Κυκλάδων κατά 7,51%. Σε επίπεδο περιφέρειας, η πλειονότητα των αλιευμάτων προέρχεται από το Νομό Κυκλάδων (81,92%), ενώ σε επίπεδο χώρας η περιφέρεια συμμετέχει κατά 12,8% για το ίδιο έτος.

Η κτηνοτροφία αποτελεί τον πρώτο κλάδο οικονομικής δραστηριότητας για τον πρωτογενή τομέα, με εντονότερη την παρουσία του στο Νομό Κυκλάδων.

Σε επίπεδο Περιφέρειας, οι εκμεταλλεύσεις που αφορούν τα αιγοειδή, τους χοίρους, τα ιπποειδή και τις κυψέλες μελισσών, εμφανίζουν περισσότερο ενδιαφέρον από άλλες εκμεταλλεύσεις. Οι σημαντικότερες κτηνοτροφικές περιοχές εντοπίζονται στην Αμοργό, Άνδρο, Κύθνο, Νάξο, Τήνο, Κάσο, Κάρπαθο και Κω.

Δευτερογενής Τομέας

Η αδυναμία εκμετάλλευσης οικονομιών κλίμακας υπήρξε πάντα ο βασικός ανασταλτικός παράγοντας στην ανάπτυξη του δευτερογενή τομέα παραγωγής της Περιφέρειας του Νοτίου Αιγαίου. Το μικρό μέγεθος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, το οποίο αποτελεί και την πλειοψηφία των επιχειρήσεων, δεν επιτρέπει την αξιοποίηση προγραμμάτων για την εφαρμογή επενδυτικών σχεδίων που κατ' ουσία αναφέρονται σε πολύ μεγαλύτερα μεγέθη επιχειρήσεων.

Η δραστηριότητα των περισσότερων μεταποιητικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων εντοπίζεται στα προϊόντα που σχετίζονται με την τοπική παράδοση και τον πρωτογενή τομέα και αφορούν μια μικρή και περιορισμένη αγορά. Η μεταποιητική δραστηριότητα της Περιφέρειας αφορά κυρίως βιοτεχνικές μονάδες μικρού μεγέθους, με εξαίρεση τα ναυπηγεία του Νεωρίου της Σύρου και τα μεταλλεία της Σύρου. Οι μονάδες επεξεργασίας αγροτικών προϊόντων, ετοιμών ενδυμάτων, χυμών-αναψυκτικών, κεραμικών, επίπλων και χρυσοχοΐας έχουν σχετικά σημαντική παρουσία στην Περιφέρεια, ενώ σημαντική εξορυκτική δραστηριότητα αναπτύσσεται στα περισσότερα νησιά των Κυκλάδων με έμφαση στη Μήλο, Κίμωλο, Πάρο, Νάξο, Τήνο, καθώς και Νίσυρο, Γυαλί, Ρόδο και Κω.

Τριτογενής Τομέας

Ο τριτογενής τομέας παραγωγής αναδεικνύεται ο σημαντικότερος της οικονομίας της Περιφέρειας του Νοτίου Αιγαίου. Επιμέρους κλάδοι όπως οι κλάδοι διαχείρισης ακίνητης περιουσίας, εκμίσθωσης, επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και ξενοδοχείων – εστιατορίων παράγουν τη μεγαλύτερη Α.Π.Α. στον τομέα, όπως προαναφέρθηκε ενώ η κλαδική διάρθρωση της απασχόλησης στον τριτογενή τομέα αναδεικνύει την υπεροχή του εμπορίου και του τουρισμού. Ο δυναμισμός του κλάδου του τουρισμού, κατατάσσει την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, μαζί με τις Περιφέρειες Κρήτης, Ιονίων Νήσων και Κεντρικής Μακεδονίας, στις τέσσερις -4- «τουριστικές Περιφέρειες» της χώρας. Με κριτήριο την απασχόληση, το «δυναμισμό» και την προεξάρχουσα δραστηριότητα, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου μπορεί να χαρακτηριστεί ως ενιαία «τουριστική ζώνη» σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Οι διακριτές περιοχές με σχεδόν αποκλειστική χρήση την τουριστική, συναντώνται κυρίως σε ορισμένα νησιά όπως Ρόδο, Κω, Μύκονο, Σαντορίνη, Σύρο, και Νάξο, Ίο, Κάρπαθο, Άνδρο δευτερευόντως, ενώ στα υπόλοιπα νησιά η χρήση αυτή αναμιγνύεται και λειτουργεί μαζί με την κατοικία μόνιμη ή παραθεριστική.

ΣΤ.9.3.2 Η οικονομική δραστηριότητα στη Σαντορίνη-Απασχολούμενοι κατά Τομέα

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Πίνακα στον πρωτογενή τομέα απασχολούνται 236 άτομα, στο δευτερογενή 1.121 και στο τριτογενή 5.330 άτομα.

Πίνακας 48. ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Πρωτογενής	236
Δευτερογενής	1.121
Τριτογενής	5.330

(Πηγή Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Θήρας 2019-2023)

Εικόνα 79. Απασχολούμενοι στο Δήμο Θήρας κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

Από την μελέτη των στοιχείων προκύπτει ότι τον κύριο τομέα απασχόλησης των κατοίκων της περιοχής μας αποτελεί ο τριτογενής τομέας με ποσοστό 79,71%, ενώ ακολουθεί ο δευτερογενής τομέας με ποσοστό 16,76% και ο πρωτογενής με ποσοστό 3,53 %.

Πίνακας 49. Οικονομικά ενεργός – μη ενεργός μόνιμος πληθυσμός στο Δήμο Θήρας, 2021

Χαρακτηρισμός πληθυσμού	άτομα	Ποσοστό
Οικονομικά ενεργός	7.667	49,31
Οικονομικά μη ενεργός	7.883	50,69
Σύνολο	15.550	100,00

Παραγωγικός τομέας	άτομα	Ποσοστό
Πρωτογενής τομέας	236	3,53
Δευτερογενής τομέας	1.121	16,76
Τριτογενής τομέας	5.330	79,71
Σύνολο	6.687	100,00

Πηγή: (Δήμος Θήρας, 2021) από ΕΛΣΤΑΤ,

Πίνακας 50. Οικονομικώς ενεργός πληθυσμός κατά φύλο ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας και θέση στο επάγγελμα

Πίνακας 1: Οικονομικώς ενεργός πληθυσμός κατά φύλο ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας και θέση στο επάγγελμα

Οικονομικώς ενεργός πληθυσμός κατά φύλο ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας και θέση στο επάγγελμα									
ΔΗΜΟΣ ΘΗΡΑΣ (ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ)									
Κλάδος οικονομικής δραστηριότητας και θέση στο επάγγελμα	1991 Πραγματικός πληθυσμός			2001 Πραγματικός πληθυσμός			2001 Μόνιμος πληθυσμός		
	Σύνολο	Αρρένες	Θήλειες	Σύνολο	Αρρένες	Θήλειες	Σύνολο	Αρρένες	Θήλειες
Σύνολο	3.295	2.651	644	5.550	3.770	1.780	5.564	3.787	1.777
Γεωργία κτηνοτροφία θήρα και δασοκομία, αλιεία	248	238	10	276	169	107	282	170	112
Ορυχεία και λατομεία	17	16	1	13	12	1	13	12	1
Μεταποιητικές βιομηχανίες	179	162	17	262	228	34	259	222	37
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού	53	51	2	73	70	3	72	69	3
Κατασκευές	868	863	5	979	967	12	988	976	12
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή αυτοκινήτων, οχημάτων μοτοσυκλετών και ειδών προσωπικής και οικιακής χρήσης	401	288	113	836	529	307	848	538	310
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	386	241	145	1.024	487	537	1.048	506	542
Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	279	237	42	459	337	122	482	361	121
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, διαχείριση ακίνητης περιουσίας	124	74	50	286	163	121	287	161	126
Δημόσια διοίκηση και άμυνα, Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	203	167	36	298	229	69	290	224	66
Εκπαίδευση	110	49	61	203	77	126	199	77	122
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	33	12	21	59	34	25	56	33	23
Λοιπές υπηρεσίες	121	77	44	325	177	148	305	165	140
Νέοι, Μη δυνάμει να καταταγούν κατά κλάδο	273	176	97	457	289	168	435	273	162

Πηγή: ΕΣΥΕ

Στη συνέχεια παρατίθενται πίνακες για το ξενοδοχειακό δυναμικό και τα ενοικιαζόμενα δωμάτια στη Θήρα.

Πίνακας 51. Ξενοδοχειακό Δυναμικό Θήρας για το έτος 2020

Ξενοδοχειακό δυναμικό 2020							
ΚΑΤΑΤΑΞΗ (Αστέρια)	Μονάδες/ Δωμάτια/ Κλίνες	5*	4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Θήρα	Μονάδες	57	99	108	88	32	391
	Δωμάτια	2.005	2.638	2.356	2.010	583	9.592
	Κλίνες	4.042	5.231	4.752	3.870	1.191	19.086

Η Θήρα σύμφωνα με τον ανωτέρω πίνακα συγκεντρώνει 391 ξενοδοχειακά καταλύματα από τα οποία τα 57 δυναμικότητας 4.042 κλινών είναι 5 αστέρων και τα 99 δυναμικότητας 5.231 κλινών είναι 4 αστέρων.

Πίνακας 52. Ενοικιαζόμενα Δωμάτια Θήρας για το έτος 2019

Ενοικιαζόμενα δωμάτια 2019						
ΚΑΤΑΤΑΞΗ		4K	3K	2K	1K	Σύνολο
Κλειδιά						
Θήρα	Μονάδες	210	508	589	138	1.445
	Δωμάτια	1.857	4.100	4.569	929	11.455
	Κλίνες	4.507	9.497	10.318	2.087	26.409

Επίσης, η Θήρα διαθέτει δυναμικό 1.445 ενοικιαζόμενων δωματίων από τα οποία μόλις τα 210 δυναμικότητας 4.507 κλινών είναι 4 κλειδιών.

ΣΤ.9.4 Τουριστική Ανάπτυξη- Δείκτης ΑΕΠ στη Π.Ν.Α

Το χαρακτηριστικό της εξωστρέφειας αποτελεί μεν έναν αντισταθμιστικό παράγοντα, αλλά οι θετικές επιπτώσεις της περιορίζονται στα νησιά που έχουν ιδιαίτερα ανεπτυγμένη τουριστική δραστηριότητα. Επισημαίνεται ότι μεταξύ των δύο νησιωτικών συμπλεγμάτων, που συγκροτούν τη διοικητική Περιφέρεια του Νοτίου Αιγαίου (Κυκλάδες και Δωδεκάνησα) παρατηρείται μεγάλη διαφοροποίηση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ ενώ σημαντικές ανισότητες εμφανίζονται και μεταξύ των επιμέρους νησιών. Το υψηλό κατά κεφαλήν ΑΕΠ της ΠΝΑ οφείλεται κυρίως σε πέντε (5) νησιά, από τα σαράντα οκτώ (48) που διαθέτουν έστω και στοιχειώδη οικονομική δραστηριότητα.

Τα έσοδα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου από τον τουρισμό το 2021, αντιπροσώπευαν το 30% (3.985 εκατ. ευρώ) των συνολικών εσόδων της χώρας ενώ η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της Περιφέρειας ανήλθε σε 63%.

Το 2022 η περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου κατέγραψε 6,69 εκατ. επισκέψεις, σημειώνοντας 4,71 δισ. ευρώ ταξιδιωτικές εισπράξεις, με τη μέση δαπάνη ανά επίσκεψη να ανέρχεται σε 703 ευρώ.

Σήμερα, η Σαντορίνη είναι ένας από τους δημοφιλέστερους προορισμούς διακοπών στον κόσμο, φιλοξενώντας χιλιάδες επισκέπτες κάθε χρόνο. Με βασικά θέλγητρα την μοναδική γεωμορφολογία του νησιού και ιδιαίτερα της καλντέρας, την ιστορία και τους αρχαιολογικούς χώρους, τη γαστρονομική και οινική κουλτούρα, την αρχιτεκτονική, τις παραλίες, τις θαλάσσιες δραστηριότητες κ.α. Οι πόροι αυτοί δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την προσφορά εκτός από αυτούς τα τελευταία χρόνια οι προσπάθειες επέκτασης της τουριστικής σεζόν οδηγούν και στην ανάπτυξη του τουρισμού συνεδρίων και του αθλητικού τουρισμού. Να τονιστεί ότι, σήμερα, η Σαντορίνη κρατά τα σκήπτρα της κρουαζιέρας μεταξύ των νησιωτικών προορισμών. Το 2023 η Σαντορίνη υποδέχτηκε 1,29 εκατομμύρια επιβάτες και ήρθε δεύτερη μετά τον Πειραιά (1,5 εκατ. επιβάτες), αλλά ήταν στην κορυφή των προσεγγίσεων πλοίων, αφού περίπου 800 κρουαζιερόπλοια έδεσαν πέρσι στη Σαντορίνη.

ΣΤ.9.5 Ύδατα αναψυχής

Οι χαρακτηριστικότερες παραλίες της Θήρας είναι οι κάτωθι:

Βλυχάδα: Δυτικά στο αλιευτικό καταφύγιο της Σαντορίνης βρίσκεται η παραλία της Βλυχάδας. Λευκοί ηφαιστειακοί βράχοι και μαύρη άμμος συνθέτουν ένα μοναδικό σκηνικό. Το καλοδιατηρημένο εργοστάσιο

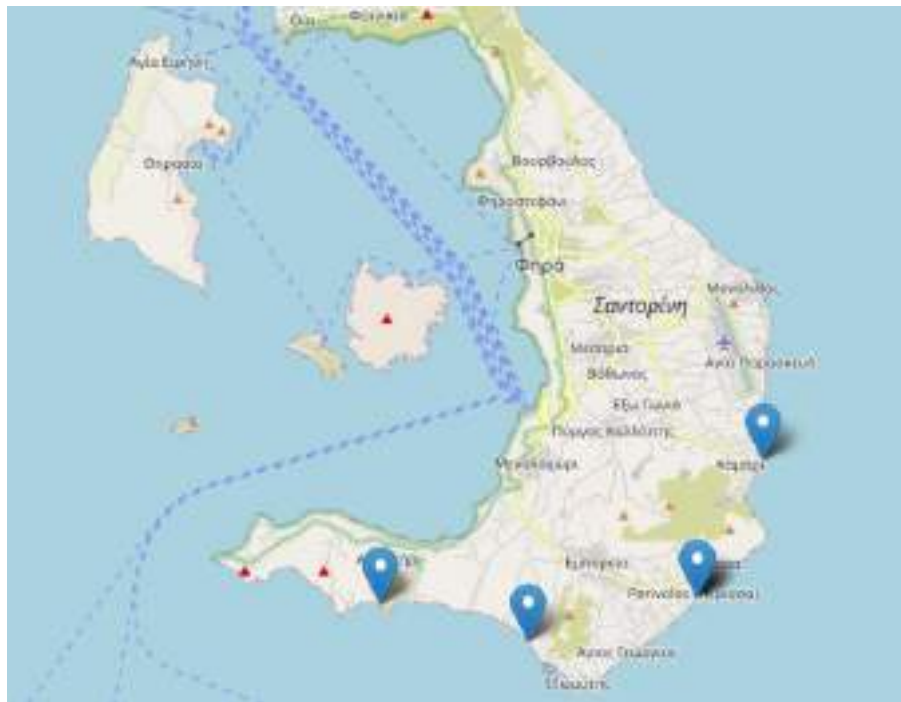
τοματοποιίας της περιοχής φιλοξενεί πλήθος εκδηλώσεων ψυχαγωγικού χαρακτήρα. (Βλ. Χάρτη παραλίας Βλυχάδας)

Περίβολος / Άγιος Γεώργιος: Κατεβαίνοντας από το Εμπορείο, ο Περίβολος είναι η πρώτη παραλία που θα συναντήσετε. Μαύρη άμμος, καφέ και εστιατόρια συνθέτουν την εικόνα μιας αυθεντικής σαντορινιάς παραλίας.

Καμάρι: Βραβευμένη με δύο Γαλάζιες Σημαίες η παραλία του Καμαρίου με τη μαύρη άμμο και την άψογη τουριστική οργάνωση αποτελεί μία από τις επιλογές σας για μπάνιο στη Σαντορίνη.

Περίσσα: Η φυσική συνέχεια της παραλίας του Περιόλου και βραβευμένη με Γαλάζια Σημαία παραλία της Περίσσας με τη μαύρη άμμο.

Κόκκινη Παραλία: Η πιο διάσημη παραλία της Σαντορίνης μιας και είναι η μοναδική παραλία μ' αυτό το χρώμα. Ένας κατακόκκινος βράχος χύνεται στη θάλασσα θυμίζοντας έντονα την ηφαιστειακή καταγωγή του νησιού. Βρίσκεται στο χωριό του Ακρωτηρίου.

Εικόνα 80. Παραλίες στη Σαντορίνη (Πηγή :Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας
(<https://www.santoriniports.gov.gr/el/beaches>)

ΣΤ.9.5.1 Ποιότητα Νερών Κολύμβησης

Πρόγραμμα παρακολούθησης ποιότητας νερών κολύμβησης στις ακτές της Ελλάδας

Η ποιότητα των νερών κολύμβησης στις ακτές της Ελλάδας παρακολουθείται συστηματικά από το 1988, σύμφωνα με την Οδηγία 76/160/ΕΟΚ «περί της ποιότητας υδάτων κολύμβησης», στο πλαίσιο του «Προγράμματος παρακολούθησης ποιότητας νερών κολύμβησης στις ακτές της Ελλάδας». Στόχος του Προγράμματος είναι η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας των λουόμενων, η συμμόρφωση με την Οδηγία 76/160/ΕΟΚ και η σταδιακή αντικατάστασή της από την Οδηγία 2006/7/ΕΚ

μέχρι το 2014, η οποία έχει εκδοθεί και ενσωματωθεί στο Εθνικό Δίκαιο και υιοθετεί νέους μικροβιολογικούς δείκτες. Το «Πρόγραμμα» επαναλαμβάνεται κάθε έτος κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου, από το Μάιο έως τον Οκτώβρη και τα αποτελέσματά του καθώς και η ετήσια έκθεση παρακολούθησης κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Παρακολουθούνται κυρίως οι ακτές που συγκεντρώνουν σημαντικό αριθμό λουόμενων, οι ακτές που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον από κάθε άποψη (αναπτυξιακό, αισθητικό, τουριστικό περιβαλλοντικό κ.λπ..) και αυτές που δέχονται έντονες περιβαλλοντικές πιέσεις. Στις συστηματικά παρακολουθούμενες ακτές γίνονται δειγματοληψίες και εργαστηριακές αναλύσεις των υδάτων καθώς και μακροσκοπικός έλεγχος του νερού και της ακτής γενικότερα.

Η επιλογή των παρακολουθούμενων περιοχών και σημείων δειγματοληψίας έχει γίνει από το ΥΠΕΝ σε συνεργασία με τις Κεντρικές και Περιφερειακές συναρμόδιες Υπηρεσίες της χώρας.

ΣΤ.9.5.2 Μητρώο Ταυτοτήτων Ακτών Κολύμβησης

Στο πλαίσιο της μετάβασης από την παλιά (76/160/ΕΟΚ) στη νέα Οδηγία για τα ύδατα κολύμβησης (2006/7/ΕΚ) το Υπουργείο ολοκλήρωσε και έθεσε στη διάθεση του κοινού το προβλεπόμενο από την Οδηγία Μητρώο Ταυτοτήτων των ακτών κολύμβησης. Στόχος του μητρώου των ταυτοτήτων ακτών κολύμβησης είναι η περιγραφή και παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών των ακτών, η αναγνώριση των πηγών ρύπανσης που ενδέχεται να επηρεάσουν την ποιότητα των νερών και η αξιολόγηση του μεγέθους των επιπτώσεων. Το μητρώο ταυτοτήτων αποτελεί οδηγό για την επιλογή των κατάλληλων μέτρων αντιμετώπισης των επιπτώσεων της μόλυνσης στα νερά κολύμβησης και επιτρέπει την αποτελεσματικότερη διαχείριση των αντίστοιχων πόρων. Ταυτόχρονα, μέσω του μητρώου επιτυγχάνεται η αμφίδρομη επικοινωνία με τους πολίτες σε σχέση με την ποιότητα των νερών και τα διαχειριστικά μέτρα που λαμβάνονται κατά περίπτωση.

ΣΤ.9.5.3 Ύδατα αναψυχής - Ύδατα κολύμβησης¹³

Σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ στο ΜΠΠ περιλαμβάνονται τα υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης. Σε εφαρμογή του κείμενου νομοθετικού πλαισίου (ΚΥΑ οικ. 46399/1352/86 & ΚΥΑ Η.Π. 8600/416/Ε103) και σύμφωνα με τα όσο αναφέρονται στο εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης του ΥΔ Νήσων Αιγαίου έχουν καθορισθεί στην Περιφέρεια 12 Καταργήθηκε από την Οδηγία 2006/7/ΕΚ σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και την κατάργηση της οδηγίας 76/160/ ύδατα κολύμβησης -ως προστατευόμενες περιοχές- σε παράκτια ΥΣ (128 στα Δωδεκάνησα και 155 στις Κυκλάδες).

Πίνακας 53. Αριθμός σημείων παρακολούθησης και Ταυτοτήτων υδάτων κολύμβησης ανά Περιφέρεια με έτος αναφοράς το 2023

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Σημεία παρακολούθησης/ Περιφέρεια	Ταυτότητες υδάτων κολύμβησης

¹³ ΕΡΓΟ: «ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΠΕΣΔΑ), ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, ΕΝΟΨΕΙ ΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014 - 2020» «ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΣΔΑ» ΕΠΕΜ Α.Ε. 154 Νοτίου Αιγαίου 283

Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης	56	56
Θεσσαλίας	107	103
Ηπείρου	37	37
Δυτικής Ελλάδας	86	78
Πελοποννήσου	191	191
Ιονίων νήσων	171	169
Βορείου Αιγαίου	138	134
Κρήτης	177	177
Κεντρικής Μακεδονίας	118	115
Δυτικής Μακεδονίας	2	1
Στερεάς Ελλάδας	158	140
Αττικής	186	171
Νοτίου Αιγαίου	304	292
Σύνολο σημείων:	1731	1664

ΣΤ.9.6 Αναπτυξιακός Χαρακτήρας, Προοπτικές Ευρύτερης Περιοχής

ΣΤ.9.6.1 Θέση και Ρόλος

Η περιοχή επένδυσης υπάγεται διοικητικά στον Δήμο Θήρας (Τοπική Κοινότητα Μεγαλοχωρίου) και στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου εκτείνεται σε μια μεγάλη θαλάσσια ζώνη από τις ακτές της Αττικής (Μακρόνησος) έως τα νότια παράλια της Τουρκίας (Καστελόριζο), καθώς περιλαμβάνει τα νησιωτικά συμπλέγματα των Κυκλάδων και των Δωδεκανήσων.

Κύριο γεωγραφικό χαρακτηριστικό της είναι η πολυνησία – 79 νησιά εκ των οποίων 55 κατοικημένα (σύμφωνα με την απογραφή ΕΛΣΤΑΤ 2011) και πλήθος νησίδων και βραχονησίδων – καθώς και το τεράστιο μήκος των ακτών. Η συνολική της έκταση είναι 5.278 Km² (ποσοστό 4% της επιφάνειας της Ελλάδας), κατανεμημένη σε 28% ορεινή, 43% ημιορεινή και 29% πεδινή.

Αυτή η πολυδιάσπαση του χώρου προσδίδει μια μοναδικότητα ως προς τις περιφέρειες της χώρας και της Ευρώπης, ενώ ταυτόχρονα δημιουργεί αυξημένες ανάγκες για ακτοπλοϊκή και αεροπορική σύνδεση των νησιών μεταξύ τους αλλά και με την υπόλοιπη χώρα, αφού η πρόσβαση στα νησιά, ακόμη και σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων, είναι χρονοβόρα και δύσκολη.

ΣΤ.9.7 Οικονομική Δραστηριότητα – Ζώνες Οικονομικών Δραστηριοτήτων

ΣΤ.9.7.1 Δείκτες Οικονομικής Ευημερίας

Όσον αφορά βασικούς δείκτες ευημερίας, η Περιφέρεια υπερτερεί σημαντικά ως προς την χώρα, εκτός από το ποσοστό αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ υστέρηση παρουσιάζεται στο ποσοστό

αστικοποίησης και στον αριθμό ΙΧ αυτοκινήτων/1000κατοίκους.. Αντιθέτως ο αριθμός κατοικιών/1000 κατοίκους, η ετήσια κατά κεφαλή κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, ο αριθμός ΙΧ αυτοκινήτου ανά 1000 κατ. και το ποσοστό των αναλφάβητων στον πληθυσμό ηλικίας 10 ετών και άνω είναι πολύ μεγαλύτερα ή θετικότερα από τ' αντίστοιχα της Χώρας. ποσοστό αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

ΣΤ.9.7.1.1 Δυναμισμός μισθωτής απασχόλησης ιδιωτικού δικαίου

Σε ενδοπεριφερειακό επίπεδο παρατηρούνται διαφοροποιήσεις μεταξύ των δύο πρώην νομών Δωδεκανήσου και Κυκλάδων, με κυριότερες τις εξής: Ο νομός Δωδεκανήσου εμφανίζει υψηλότερες τιμές σε σύγκριση με το νομό Κυκλάδων στους ακόλουθες δείκτες: ποσοστό αστικοποίησης, αριθμός ΙΧ αυτοκινήτων/1000κατ., ποσοστό αναλφάβητων αλλά και π. Κατά την αξιολόγηση του δυναμισμού της μισθωτής απασχόλησης ιδιωτικού δικαίου, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, κατά το έτος 2023, καταγράφει 73.680 θέσεις εργασίας από τις οποίες οι 58.109 αφορούν σε θέσεις πλήρους απασχόλησης (ποσοστό 78,87% περίπου) και 15.571 μερικής και εκ περιτροπής απασχόλησης (ποσοστό 21,13% περίπου). Σε περιφερειακό επίπεδο το 2023 ιδιαίτερο δυναμισμό παρουσίασαν οι εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες, οι δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας, το λιανικό εμπόριο και ειδικά καλλυντικών και ειδών καλλωπισμού κ.α., ενώ τα επαγγέλματα που ξεχώρισαν ήταν οι τεχνίτες κτιρίων, το βοηθητικό διδακτικό προσωπικό, οι ανειδίκευτοι εργάτες οικοδομών, οι νοσοκόμοι κ.α.

ΣΤ.9.7.1.2 Εγγεγραμμένη Ανεργία στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2023

Ο Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας προσεγγίζει και μελετά την εγγεγραμμένη ανεργία σε μηνιαίο επίπεδο για το έτος 2023. Συγκεκριμένα, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου καταγράφει τη μικρότερη εγγεγραμμένη ανεργία κατά τους μήνες Απρίλιο έως και Οκτώβριο, όπου αναπτύσσεται κατά κάποιον τρόπο σε μεγάλο βαθμό η τουριστική περίοδο στο Νότιο Αιγαίο, ενώ τους μήνες Ιανουάριο – Απρίλιο και Νοέμβριο έως και Δεκέμβριο καταγράφει τη μεγαλύτερη ανεργία.

ΣΤ. 9.7.2 Βασικές Κοινωνικές Υποδομές (Περίθαλψη-Πρόνοια -Εκπαίδευση)

Κοινωνικές Υποδομές

Η Σαντορίνη διαθέτει σχολικές μονάδες προσχολικής αγωγής, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Με ετήσιες παρεμβάσεις, αντιμετωπίζονται τα καθημερινά προβλήματα που αφορούν την εύρυθμη λειτουργία των σχολείων, σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης.

Προσχολική Αγωγή

Ο Δήμος Θήρας, στην προσπάθειά του να επιτελέσει όσο αρτιότερα γίνεται το κοινωνικό του έργο και έχοντας βαθιά επίγνωση ότι τα πρώτα χρόνια της ζωής του ανθρώπου είναι πολύ σημαντικά για να ενσωματωθεί το άτομο ομαλά στο κοινωνικό σύνολο, έχει αγκαλιάσει με ιδιαίτερη αγάπη τον θεσμό της προσχολικής αγωγής. Μέσα από τους Δημοτικούς Βρεφονηπιακούς-Παιδικούς Σταθμούς παρέχεται στα παιδιά ιατρική, πνευματική, συναισθηματική και ψυχολογική στήριξη, μουσικοκινητική αγωγή, με προγράμματα γυμναστικής, αλλά και ποιοτικής διατροφής.

Οι παιδικοί σταθμοί της Σαντορίνης είναι οι παρακάτω:

- Δημοτικός Παιδικός Σταθμός Οίας

- Δημοτικός Παιδικός Σταθμός Επισκοπής Γωνιάς
- Η Γλυκογαλούσα (Καρτεράδος)
- Λαλίτσες (Φηρά)
- Λαλίτσες (Μεσαριά)

Τα νηπιαγωγεία της Σαντορίνης είναι τα εξής:

- Φηρών
- 3ο Φηρών
- Ημεροβιγλίου
- 1ο και 2ο Επισκοπής
- 1ο και 3ο Εμπορείου
- 2ο Εμπορείου
- Οίας
- Βόθωνα
- Πύργου
- Βουρβούλου
- Μεγαλοχωρίου

Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Η Πρωτοβάθμια εκπαίδευση αποτελείται από την προσχολική και τη δημοτική εκπαίδευση. Στην περιοχή του Δήμου Θήρας λειτουργούν οι ακόλουθες σχολικές μονάδες:

- Δημοτικό Σχολείο Φηρών
- Δημοτικό Σχολείο Καρτεράδου
- Δημοτικό Σχολείο Μεσαριάς – Βόθωνα
- Δημοτικό Σχολείο Επισκοπής
- Δημοτικό Σχολείο Εμπορείου
- Δημοτικό Σχολείο Οίας
- Δημοτικό Σχολείο Πύργου – Μεγαλοχωρίου
- Δημοτικό Σχολείο Ακρωτηρίου
- Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Φηρών
- Δημοτικό Σχολείο Θηρασίας

Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Η Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση παρέχεται σε δύο κύκλους. Ο πρώτος κύκλος καλύπτεται από τα γυμνάσια, ενώ ο δεύτερος κύκλος από τα λύκεια και τις τεχνικές – επαγγελματικές σχολές. Ο Δήμος διαθέτει δομές και για τους δύο κύκλους της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Τα γυμνάσια της Σαντορίνης είναι τα ακόλουθα:

- Γυμνάσιο Φηρών
- Γυμνάσιο Εμπορείου
- Γυμνάσιο Μεσαριάς

Τα λύκεια της Σαντορίνης είναι τα παρακάτω:

- Γενικό Λύκειο Θήρας (Φήρα)
- ΕΠΑΛ (Πύργος)

Όσον αφορά τις υπηρεσίες υγείας, το Γενικό Νοσοκομείο Θήρας αποτελεί υγειονομική μονάδα της Α.Ε.Μ.Υ. Α.Ε. και τελεί υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργείου Υγείας, εφημερεύοντας καθημερινά για το Νομό Κυκλάδων.

Ξεκίνησε τη λειτουργία του τον Ιούλιο του 2016 και είναι εξοπλισμένο με μηχανήματα τελευταίας τεχνολογίας και στελεχωμένο με καταρτισμένο επιστημονικό, ιατρικό, νοσηλευτικό, διοικητικό και λοιπό προσωπικό.

Στόχος του Γενικού Νοσοκομείου Θήρας είναι να παρέχει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες Υγείας στους κατοίκους και επισκέπτες του νησιού.

Η Ανώνυμη Εταιρεία Μονάδων Υγείας (Α.Ε.Μ.Υ. Α.Ε.) ιδρύθηκε με τον Ν.3293/2004 αναλαμβάνοντας την άμεση μετα-ολυμπιακή αξιοποίηση της Πολυκλινικής του Ολυμπιακού Χωριού. Αποτελεί δημόσια επιχείρηση κοινής ωφέλειας (ΔΕΚΟ), υπάγεται στο νομικό πλαίσιο του Ν. 3429/2005 Κεφάλαιο Α και του Ν.2190/1920 όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν. Η Α.Ε.Μ.Υ. Α.Ε. έχει την ευθύνη λειτουργίας και διαχειρίζεται την Πολυκλινική του Ολυμπιακού Χωριού (Π.Ο.Χ.), το Κέντρο Υγείας Αποκατάστασης και Αποθεραπείας Κερατέας (Κ.Υ.Α.Α.) – Κ. Πρίφτης, ως μονάδες παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και το Γενικό Νοσοκομείο (Γ.Ν.) Θήρας, δυνάμει του Ν. 4368/2016 αρ. 62 – 72, το οποίο αποτελεί το νεότερο εγχείρημα της Α.Ε.Μ.Υ. Α.Ε., μονάδα δευτεροβάθμιας περίθαλψης.

Πολιτιστικά δρώμενα

Στον τομέα του πολιτισμού, σημαντικός για τα τοπικά πολιτιστικά δρώμενα είναι ο θεσμός των παραδοσιακών εκδηλώσεων. Η Σαντορίνη είναι ένα νησί είναι γεμάτη εκκλησίες μικρές ή μεγάλες, παλαιότερες ή νεότερες μέσα στους οικισμούς ή έξω στον κάμπο ή στις σπηλιές, δίπλα στο κύμα ή επάνω στο ηφαίστειο για τον εξευμενισμό του. Ο συνεχής αγώνας των κατοίκων με τη φύση, με τη θάλασσα, με το ηφαίστειο, αλλά και εναντίον των κάθε λογής επιδρομών από την αρχαιότητα και μετά, τους οδήγησε σε ένα βαθύ θρησκευτικό συναίσθημα, ενταγμένο στην οικειότητα της καθημερινής ζωής. Έχτισαν έτσι εκκλησίες όπως και τα σπίτια τους. Στη γιορτή της εκκλησίας ο ιδιοκτήτης κάνει και "το πανηγύρι" της, το οποίο περιλαμβάνει, μετά τη λειτουργία, φαγητό και κρασί για όλους τους προσκυνητές. Ακολουθούν η μουσική, τα τραγούδια, ο χορός. Η μουσική της Σαντορίνης είναι στους Κυκλαδίτικους ρυθμούς του «συρτού» και του «μπάλου». Τα παραδοσιακά όργανα είναι το βιολί, το λαούτο και η τσαμπούνα (γκάιντα), που όταν παίζουν ξεσηκώνουν όλους στο χορό.

Επιπρόσθετα, τα είδη των εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο ποικίλουν και καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα πολιτιστικών και πνευματικών δραστηριοτήτων, όπως:

- Μουσικές παραστάσεις, θεατρικές παραστάσεις, ποικίλες εκθέσεις και εκθέσεις εικαστικών.
- Διάφορα φεστιβάλ, όπως φεστιβάλ χορού και μουσικής, συνέδρια, ομιλίες, εκπαιδευτικά προγράμματα, παιδικές εκδηλώσεις, εκθέσεις βιβλίου, παρουσιάσεις βιβλίων κλπ..

- Τα Ηφαίστεια.

Μουσειακό απόθεμα

Όσον αφορά στο μουσειακό απόθεμα, η Σαντορίνη διαθέτει διάφορα θεματικά μουσεία. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Αρχαιολογικό Μουσείο: Φηρά. Το μουσείο Ιστορίας & Πολιτισμού της Σαντορίνης φιλοξενεί ευρήματα από τις ανασκαφές του νησιού.
- Μουσείο Προϊστορικής Θήρας: Φηρά. Το Προϊστορικό Μουσείο Θήρας φιλοξενεί ευρήματα από τις ανασκαφές του ακρωτηρίου, που διεξάγονται υπό την αιγίδα της Αρχαιολογικής Εταιρείας Αθηνών, καθώς από προηγούμενες ανασκαφές στον Ποταμό.
- Ναυτικό Μουσείο: Οία. Το Ναυτικό Μουσείο βρίσκεται σε ένα αρχοντικό καπετάνιου στο γραφικό χωριό της Οίας. Το κτήριο έχει ανακαινιστεί και μετατραπεί σε ένα μουσείο που φιλοξενεί την Ναυτική Ιστορία της Θήρας.
- Μουσείο Ορυκτών & Απολιθωμάτων: Περίσσα. Το Μουσείο Ορυκτών & Απολιθωμάτων του Πολιτιστικού Συλλόγου Θήρας ιδρύθηκε το 2006. Περιλαμβάνει ορυκτά και απολιθώματα όχι μόνο από την Σαντορίνη, αλλά και την υπόλοιπη Ελλάδα καθώς και το εξωτερικό.
- Το φυσικό Μουσείο της καλντέρας της Σαντορίνης είναι ένα από τα πιο εντυπωσιακά θεάματα της φύσης σε όλο τον κόσμο. Έχει αποτυπωθεί στα φωτογραφικά κλικ εκατομμυρίων ανθρώπων από ολόκληρη τη Γη και έχει προκαλέσει των θαυμασμό όσων έτυχαν εκεί και την είδαν να βάφεται στα χρώματα του ηλιοβασιλέματος, την ώρα που ο ήλιος βυθίζεται πέρα μακριά στην θάλασσα. Είναι εξίσου όμορφη σε όλο της το μήκος με ηλιοβασίλεμα που μπορεί κάθε επισκέπτης να το θαυμάσει από πολλά σημεία.

Σχετικά με τους αρχαιολογικούς χώρους, στη Σαντορίνη η αρχαιολογική σκαπάνη έχει αναδείξει πλήθος αρχαιολογικών ευρημάτων. Ανασκαφές στο Ακρωτήριο, στην Αρχαία Θήρα στο Μέσα Βουνό, έφεραν στο φως προϊστορικά απολιθώματα, ανεκτίμητες εικόνες, εντυπωσιακά αρχοντικά και αναπαράστασεις της Σαντορίνης από μία άλλη εποχή.

Αρχαιολογικά Ευρήματα

εντοπίζονται σε δύο περιοχές του νησιού:

- Η αρχαία Θήρα. Η πόλη της Αρχαίας Θήρας, κτισμένη επάνω στο λόφο Μέσα Βουνό που δεσπόζει στη νοτιοανατολική ακτή του νησιού της Θήρας, ιδρύθηκε από Δωριείς αποίκους τον 8^ο αι. π.Χ. και αποτελούσε από την εποχή της ίδρυσής της έως και το τέλος της αρχαιότητας το αστικό, διοικητικό και θρησκευτικό κέντρο της πόλης-κράτους της Θήρας.
- Ανασκαφές Ακρωτηρίου. Οι ανασκαφές στο Ακρωτήριο της Θήρας έφεραν στο φως έναν από σημαντικότερους προϊστορικούς οικισμούς του Αιγαίου. Η πρώτη εποίκιση της περιοχής χρονολογείται στο τέλος της Νεολιθικής Εποχής (τουλάχιστον κατά την τέταρτη χιλιετία π.χ.). Το μεγάλο εύρος του οικισμού (περίπου 200 στρέμματα), το περίπλοκο σύστημα αποχέτευσης, τα εξελιγμένα πολυώροφα κτήρια με τις υπέροχες τοιχογραφίες, τα έπιπλα και τα σκεύη, δείχνουν τη μεγάλη ανάπτυξη και ευημερία του πολιτισμού αυτού.
- Αρχαιολογικοί χώροι(ΦΕΚ 108/ΑΑΠ/2016)

Εικόνα 81 Αρχαιολογικοί χώροι(ΦΕΚ 108/ΑΑΠ/2016)

ΣΤ.10 Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία-Τεχνικές Υποδομές

ΣΤ.10.1 Δίκτυα μεταφορών

ΣΤ.10.1.1 Οδικό δίκτυο

Το μεταφορικό σύστημα στο Δήμο Θήρας περιλαμβάνει τις υποδομές των αερομεταφορών (αεροδρόμιο), της ακτοπλοΐας (λιμάνια) και των τοπικών θαλάσσιων μεταφορών (λεμβούχοι) καθώς και το χερσαίο οδικό δίκτυο της Σαντορίνης.

Η Σαντορίνη διαθέτει ένα εύκολα προσπελάσιμο οδικό δίκτυο.

Υπάρχουν σημεία δωρεάν στάθμευσης και πρατήρια υγρών καυσίμων διάσπαρτα σε όλο το οδικό δίκτυο του νησιού.

Το νησί συνδέεται με την υπόλοιπη Ελλάδα και με το εξωτερικό μέσω του διεθνούς αερολιμένα της Σαντορίνης, ο οποίος βρίσκεται στην περιοχή του Μονόλιθου με επιβατική κίνηση εσωτερικού και εξωτερικού (αφίξεις – αναχωρήσεις) μεγαλύτερη των 2.000.000 για το έτος 2018, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ). Σύμφωνα με τα στοιχεία του Λιμενικού

Ταμείου Θήρας, στο εσωτερικό, το νησί εκτός από την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη συνδέεται αεροπορικώς και με τη Μύκονο, τη Ρόδο και το Ηράκλειο Κρήτης.

Ακτοπλοϊκά το νησί εξυπηρετείται κυρίως από τον Αθηνιώ, που είναι το κεντρικό λιμάνι του νησιού και βρίσκεται στους πρόποδες της καλντέρας, στον ομώνυμο όρμο, σε απόσταση 8 χλμ. από τα Φηρά, την πρωτεύουσα του νησιού και 7 χλμ. από το Διεθνές Αεροδρόμιο της Σαντορίνης. Από το λιμάνι του Αθηνιού, η μετακίνηση των επισκεπτών γίνεται με λεωφορεία και Mini van κα., ενώ από τον όρμο των Φηρών υπάρχει η δυνατότητα να ανεβεί κανείς στην πρωτεύουσα του νησιού με το τελεφερίκ.

Ακτοπλοϊκά το νησί εξυπηρετείται κυρίως από τον Αθηνιώ, που είναι το κεντρικό λιμάνι του νησιού και βρίσκεται στους πρόποδες της καλντέρας, στον ομώνυμο όρμο, σε απόσταση 8 χλμ. από τα Φηρά, την πρωτεύουσα του νησιού και 7 χλμ. από το Διεθνές Αεροδρόμιο της Σαντορίνης. Από το λιμάνι των Αθηνιού, η μετακίνηση των επισκεπτών γίνεται με λεωφορεία και minivan κα., ενώ από τον όρμο των Φηρών υπάρχει η δυνατότητα να ανεβεί κανείς στην πρωτεύουσα του νησιού με το τελεφερίκ. Ο Δήμος Θήρας αποτελεί τον δημοφιλέστερο προορισμό της Ελλάδας για τις κρουαζιέρες, που ξεκινούν περίπου από τα μέσα Μάρτη και διαρκούν μέχρι τα τέλη Νοέμβρη. Κάθε χρόνο περίπου 800.000 επισκέπτες κρουαζιέρας φθάνουν στη Σαντορίνη για να θαυμάσουν το τοπίο και τις μοναδικές ομορφιές του νησιού. Τα κρουαζιερόπλοια αγκυροβολούν στην καλντέρα και εξυπηρετούνται με λάντζες από το λιμάνι του Αθηνιού και από τον όρμο των Φηρών. Ο Δήμος Θήρας αντιμετωπίζει έντονα προβλήματα σε σχέση με τις επιπτώσεις από την ελλιπή διαχείριση των ροών των επισκεπτών της κρουαζιέρας, κυρίως λόγω της εποχικότητας που τη χαρακτηρίζει και από το γεγονός ότι υψηλές ροές επισκεπτών συγκεντρώνονται σε λίγους/δημοφιλείς χωρικά προορισμούς και μάλιστα για να απολαύσουν χρονικά ταυτόχρονα το ίδιο γεγονός (π.χ. ηλιοβασίλεμα Οία, Φηρά). Εκτός από τα Φηρά και την Οία, άλλοι οικισμοί που δέχονται μεγάλο αριθμό επισκεπτών είναι, η Περίσσα, το Καμάρι, το Ημεροβίγλι, το Ακρωτήρι, ο Πύργος κ.α.

Οι βασικοί οδικοί άξονες της Σαντορίνης που συνδέουν τους οικισμούς μεταξύ τους είναι οι επαρχιακές οδοί Φηρών- Όρμου Περίσσας, Φηρών- Οίας, Μεσαριάς- Αρχαίας Θήρας και Ακρωτηρίου, η οδός Αγίου Αθανασίου και η οδός 25ης Μαρτίου. Παράλληλα, σήμερα, λειτουργεί ο νέος περιφερειακός άξονας Αεροδρομίου- Οίας.

Όλοι οι οικισμοί της Σαντορίνης συνδέονται με τις λεωφορειακές γραμμές του ΚΤΕΛ της Σαντορίνης με συχνά δρομολόγια, που κατά τους θερινούς μήνες γίνονται ακόμα συχνότερα. Ο κεντρικός σταθμός των λεωφορείων βρίσκεται στην πλατεία των Φηρών.

Πρέπει ωστόσο να σημειωθεί πως η εικόνα στον τομέα των μεταφορών για τη θερινή περίοδο του έτους 2020 ήταν αρκετά διαφοροποιημένη με πολύ λιγότερα προβλήματα σε σχέση με τα προηγούμενα έτη καθώς ήταν γενικά σημαντικά μειωμένη η τουριστική κίνηση (συνολικός αριθμός επισκεπτών), λόγω της πανδημίας COVID 19.

Εικόνα 82. Χάρτης βασικού οδικού δικτύου Δήμου Θήρας. Πηγή: Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας - Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών, 2017

ΣΤ.10.1.2 Αεροδρόμια

Ο Κρατικός Αερολιμένας Σαντορίνης (συντομογραφίες IATA: JTR, ICAO: LGSR, ΥΠΑ: ΚΑΣΡ) βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα του νησιού, 6 χιλιόμετρα από την πρωτεύουσα της Σαντορίνης, τα Φηρά. Λειτουργεί από το 1976. Έχει την δυνατότητα να εξυπηρετεί ταυτόχρονα μέχρι 6 πολιτικά αεροπλάνα.

Από τον Απρίλιο του 2017 η λειτουργία του πέρασε στην κοινοπραξία FraportGreece/Όμιλος Κοπελούζου με σύμβαση παραχώρησης για 40 χρόνια. Κατά τη θερινή περίοδο η Σαντορίνη συνδέεται, μέσω απευθείας διεθνών πτήσεων charter, με πολλά ευρωπαϊκά αεροδρόμια. Η εξέλιξη της κίνησης έχει σημειώσει ραγδαία αύξηση των αφίξεων από το 2014 μέχρι το 2018, που για τους επισκέπτες αγγίζει το 90% ενώ για τα αεροσκάφη το 75%. Το 2019 μόνο οι αφίξεις περάσανε τους 1.000.000 επιβάτες, σύμφωνα με στοιχεία της Fraport - ΥΠΑ. Μετά την ως άνω παραχώρηση, άρχισαν οι απαραίτητες εργασίες βελτίωσης-συμπλήρωσης και επέκτασης του αεροσταθμού, που θα διευκολύνουν τη δυνατότητας διαχείρισης και εξυπηρέτησης του όλο και αυξανόμενου αριθμού των επιβατών.

Σήμερα το αεροδρόμιο έχει ανακαινιστεί και διαθέτει:

- Βελτίωση του φωτισμού και της σηματοδότησης στους εσωτερικούς (τερματικοί σταθμοί) και εξωτερικούς χώρους των αεροδρομίων (χώρος στάθμευσης αεροσκαφών-διάδρομοι προσγείωσης-απογείωσης)
- Αναβάθμιση και βελτίωση των εγκαταστάσεων υγιεινής

- Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών συμπεριλαμβανομένης δωρεάν σύνδεσης με το διαδίκτυο (WiFi)
- Βελτίωση της πυρασφάλειας σε όλους τους χώρους των αεροδρομίων
- Νέο πυροσβεστικό σταθμό
- Αναδιοργάνωση του χώρου στάθμευσης των αεροσκαφών
- 236% αύξηση της συνολικής έκτασης του αεροσταθμού 15.640 m² με την αντικατάσταση τμήματος του υπάρχοντος και την ανέγερση νέου
- 113% αύξηση των σταθμών Check-in (από 8 σε 17)
- Διπλασιασμό των ζωνών παραλαβής αποσκευών (από 1 σε 2)
- 20% αύξηση του συνολικού αριθμού πυλών (από 5 σε 6)
- 250% αύξηση των σημείων ασφαλείας και ελέγχου του αεροδρομίου (από 2 σε 7).

ΣΤ.10.1.3 Λιμενικές Υποδομές

ΣΤ.10.1.3α.Καθορισμός Κατηγοριών Λιμένων Θήρας

Σύμφωνα με την υπ' αρ. 8315.2/02/07 ΚΥΑ (ΦΕΚ 202/Β'/16.02.07) με την οποία καθορίστηκαν οι κατηγορίες των λιμένων (Λιμένες Διεθνούς Ενδιαφέροντος, Λιμένες Εθνικής Σημασίας, Λιμένες Μείζονος Ενδιαφέροντος, Λιμένες Τοπικής Σημασίας) και πραγματοποιήθηκε η ιεράρχηση των λιμένων της χώρας, ο Αθηνιός κατατάσσεται στους Λιμένες Εθνικής Σημασίας. Με βάση την Εθνική Στρατηγική Λιμένων 2013-2018 (ΥΝΑ, 2012), οι χρήσεις λιμένων είναι οι εξής:

- Γενικά Εμπορεύματα (General Cargoes)
- Φορτία Χύδην (Dry and Liquid Bulk Cargoes)
- Εμπορευματοκιβώτια – Ε/Κ (Containers)
- Ακτοπλοΐα Εσωτερικού – Εξωτερικού
- Κρουαζιέρα (Cruise)
- Αναψυχής (Leisure – Marinas)
- Αλιευτικά (Fishing).

Συγκεκριμένα, στον Αθηνιό από τις επτά (7) χρήσεις υλοποιούνται τα Γενικά Εμπορεύματα, η Ακτοπλοΐα Εσωτερικού – Εξωτερικού και η Κρουαζιέρα.

Επιπλέον, σύμφωνα με την Ένωση Λιμένων Ελλάδος την ευθύνη για τη διαχείριση των λιμένων, των καταφυγίων αλιευτικών σκαφών και του Αλιευτικού Καταφυγίου της Βλυχάδας φέρει το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας ως Νομικό Πρόσωπο του Δήμου Θήρας.

Στο νησί πέραν του κεντρικού λιμένα στον Όρμο Αθηνιού, υπάρχουν επίσης και τα ακόλουθα λιμάνια και αλιευτικά καταφύγια:

- Όρμου Φηρών
- Αμμουδίου Οίας
- Αλιευτικό Καταφύγιο Βλυχάδας.

Περαιτέρω, εντοπίζονται και τα κάτωθι καταφύγια μικρών σκαφών:

- Αρμένη Οίας
- Μονόλιθου
- Έξω Γυαλού Φηρών
- Βουρβούλου
- Πορί
- Μαύρης Πέτρας στη Σαντορίνη
- Κόρφου και Ρίβα στη Θηρασιά.

Το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας είναι υπεύθυνο για τις έντεκα(11) λιμενικές ζώνες της Σαντορίνης και της Θηρασιάς. Συγκεκριμένα για τα λιμάνια:

Αθηγιού

Φηρών

Αμμουδίου Οίας

για το Αλιευτικό Καταφύγιο Βλυχάδας

και τα καταφύγια μικρών σκαφών:

- Αρμένη Οίας
- Μονόλιθου
- Έξω Γυαλού Φηρών
- Βουρβούλου
- Πορί
- Μαύρης Πέτρας στη Σαντορίνη
- Κόρφου και Ρίβα στη Θηρασιά

Α. Το λιμάνι του Αθηγιού είναι το κεντρικό λιμάνι, στην καλντέρα, σε απόσταση 8χλμ. Από την πρωτεύουσα Φηρά και 7χλμ. από το διεθνές αεροδρόμιο. Είναι ο κύριος πυλώνας υποδοχής των επισκεπτών που έρχονται μέσω της θάλασσας, ακτοπλοϊκά. Συνδέεται με το λιμάνι του Πειραιά καθώς και με τα γύρω νησιά καθημερινά, καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου (Πειραιάς, Πάρος, Νάξος, Ίος, Ανάφη και Ηράκλειο Κρήτης). Τη θερινή περίοδο τα δρομολόγια γίνονται περισσότερα και στους προορισμούς σύνδεσης προστίθενται τα νησιά της Μυκόνου, της Μήλου, της Κω, της Ρόδου και άλλων. Το λιμάνι του Αθηγιού κατά τους θερινούς μήνες αντιμετωπίζει πολύ σοβαρά προβλήματα κυκλοφοριακής συμφόρησης και εν γένει διαχείρισης της

κυκλοφορίας των οχημάτων και των πεζών, ειδικά όταν συμπίπτει η άφιξη περισσότερων του ενός πλοίων ή η αναχώρηση και η άφιξη πλοίων. Στην περιοχή του εξάλλου βρίσκεται και ο χώρος αφετηρίας των λεωφορείων για τη μεταφορά των πεζών επισκεπτών σε όλες τις περιοχές του νησιού και πιάτσα ταξί.

Σήμερα το έργο της επισκευής και επέκτασης του λιμένα έχει παραδοθεί, εκκρεμεί ο ηλεκτροφωτισμός του. Επίσης έχει αποκατασταθεί ο δρόμος πρόσβασής προς το λιμένα με έργο της περιφέρειας.

Β. Το λιμάνι των Φηρών εξυπηρετεί αποκλειστικά την κρουαζιέρα και τα τουριστικά εκδρομικά σκάφη και όχι δρομολόγια της ακτοπλοΐας. Η σύνδεση με τα Φηρά εξυπηρετείται μόνο με το τελεφερίκ και πεζή ή με τον παραδοσιακό τρόπο (με τα γαϊδουράκια), χωρίς καμιά οδική σύνδεση.

Γ. Το λιμάνι Αμμούδι στα ριζά της καλντέρας στην Οία, επίσης εξυπηρετεί εκδρομικά σκάφη και την τοπική σύνδεση με τη Θηρασιά. Συνδέεται με την Οία με μονοπάτι για πεζούς ή με τον παραδοσιακό τρόπο (με τα γαϊδουράκια), καθώς και με τοπική οδό περιορισμένης κυκλοφοριακής ικανότητας (αδυναμία στροφής μεγάλων οχημάτων).

Δ. Στη Θηρασιά λειτουργούν δυο μικροί λιμένες του Κόρφου και της Ρίβα. Η Ρίβα συνδέεται οδικά με τους οικισμούς, ενώ του Κόρφου συνδέεται με μονοπάτι για πεζούς. Η σύνδεση Θήρας και Θηρασίας γίνεται με το Ε/Γ-Ο/Γ-Α/Ν ΝΗΣΟΣ ΘΗΡΑΣΙΑ, με ημερήσια συχνά δρομολόγια κατά τη θερινή περίοδο, τα οποία όμως περιορίζονται κατά πολύ τους χειμερινούς μήνες. Επίσης, τη θερινή περίοδο οι μετακινήσεις από τη Θήρα στη Θηρασιά εξυπηρετούνται με συχνά δρομολόγια λάντζας από το Αμμούδι προς Ρίβα και Κόρφο, τα οποία επίσης περιορίζονται κατά τον χειμώνα.

Μαρίνα Μονόλιθου

Με στόχο την υποστήριξη της μεγάλης ζήτησης για ελλιμενισμό σκαφών, έχει ήδη προωθηθεί προς επεξεργασία στο Ε΄ Τμήμα του ΣτΕ σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος για την έγκριση του «γενικού σχεδιασμού μαρίνας Μονόλιθου Σαντορίνης» και λήφθηκε η με υπ.΄ αριθμ. 166/2020 γνωμοδότηση. Σύμφωνα με πληροφορίες από τη σχετική μελέτη η σχεδιαζόμενη μαρίνα τουριστικών σκαφών θα έχει χωρητικότητα κοντά στα 350 μικρά και μεγάλα σκάφη, ενώ στην περιοχή της προβλέπεται επίσης ελικοδρόμιο και διάδρομος προσθαλάσσιωσης υδροπλάνων (μετά από την σχετική αδειοδότηση υδατοδρομίου). Στη χερσαία ζώνη της μαρίνας προβλέπεται να κατασκευαστούν εστιατόρια, αναψυκτήρια, εμπορικά καταστήματα, καταστήματα παροχής υπηρεσιών, αθλητικές εγκαταστάσεις, κέντρα ευεξίας (spa), ξενοδοχεία - ξενώνες, εκθεσιακοί – συνεδριακοί χώροι, χώροι πολιτιστικών δραστηριοτήτων (στεγασμένοι και υπαίθριοι), χώροι συνάθροισης κοινού (θέατρα, αίθουσες κινηματογράφου κ.λπ.), παρεκκλησί, παιδικές χαρές, παιδότοποι, χώροι ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, χώροι πρασίνου, υπαίθριοι χώροι περιπάτου - αναψυχής, χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων.

Ακόμη, επιτρέπονται οι χρήσεις ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων όπως είναι σταθμός ανεφοδιασμού καυσίμων και παραλαβής καταλοίπων σκαφών, αποθήκη αντιρρυπαντικού εξοπλισμού. Επίσης, προβλέπεται κτίριο διοίκησης, συμπεριλαμβανομένων γραφείων διοίκησης, λιμεναρχείου, τελωνείου, ιατρείου κ.λπ., πύργος ελέγχου, φυλάκια εισόδου, καταστήματα παροχής υπηρεσιών (Τραπεζών, ταχυδρομείου, ενοικίασης οχημάτων και σκαφών, κυλικείου κ.λπ.), κατάστημα ναυτιλιακών ειδών, supermarket (μέγιστης επιφάνειας 150 μ2), χώροι υγιεινής (WC, ντους, πλυντηρίων - στεγνωτήριων κ.λπ.), χώροι εξυπηρέτησης προσωπικού μαρίνας, αποθηκευτικοί χώροι, σταθμός ανεφοδιασμού

καυσίμων και παραλαβής καταλοίπων από τα σκάφη, χώροι στάθμευσης (γήπεδα και υπόγειοι χώροι), χώροι φύλαξης, αποθήκευσης και συντήρησης σκαφών, πεζόδρομοι, κ.λπ.

Το εν λόγω έργο υπάχθηκε εν τέλει στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων του Ν. 3894/2010 του επενδυτικού σχεδίου «Μαρίνα Μονόλιθος Σαντορίνης» με φορέα υλοποίησης το «ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΘΗΡΑΣ», όπως αυτό δημοσιεύθηκε στο υπ'αρ. 1624/τεύχος Β'/10-05-2019 ΦΕΚ και αναμένεται να αναβαθμίσει τις θαλάσσιες μεταφορικές υποδομές του νησιού, μειώνοντας έτσι την πιθανότητα υπερκορεσμού των θαλάσσιων μεταφορών.

ΣΤ.10.1.4 Χερσαίες Υποδομές

Στη Σαντορίνη υπάρχουν 39 Ταξί σκαϊ στη Θηρασία 2. Ο αριθμός αυτός, ειδικά κατά τη θερινή περίοδο, δεν επαρκεί για την ικανοποιητική εξυπηρέτηση των επισκεπτών του νησιού. Ανάλογα προβλήματα κακής εξυπηρέτησης πάντως καταγράφονται και κατά τη χειμερινή περίοδο ιδιαίτερα κατά ορισμένες ώρες του 24ώρου. Τα τελευταία χρόνια, μεγάλο μέρος της οργανωμένης μεταφοράς επισκεπτών διεξάγεται από περίπου 300 VAN τουριστικών επιχειρήσεων (τουριστικά καταλύματα, ξενοδοχεία, τουριστικά γραφεία κ.ά.). Επίσης στο νησί δραστηριοποιούνται περί τις 100 επιχειρήσεις ενοικίασης αυτοκινήτων και δίκυκλων, ο στόλος των οποίων εκτιμάται σε 20.000 (Σμιτ, 2018). Ορισμένες διαθέτουν και ποδήλατα προς ενοικίαση. Το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, κατά τους θερινούς μήνες αιχμής, παρουσιάζει μεγάλα προβλήματα συμφόρησης, τλαιπωρίας των επισκεπτών αλλά και αυξημένο κίνδυνο ατυχημάτων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των μετρήσεων από τη μελέτη του ΠΧΠ Νοτίου Αιγαίου, προκύπτει πως το Οδικό Δίκτυο του νησιού αποτελείται από:

- Συνολικό μήκος ασφαλτοστρωμένου κυρίου οδικού δικτύου του ΟΤΑ: 25,56 (χλμ.)
- Συνολικό μήκος τοπικού οδικού δικτύου και αγροτικών οδών : 45,32 (χλμ.)

Για την καταλληλότητα του ως άνω οδικού δικτύου απαιτείται η συστηματική συντήρησή του, σε συνδυασμό με την εκτέλεση τεχνικών έργων βελτίωσης (όπως η βελτίωση/κατασκευή του Επαρχιακού οδικού δικτύου του νέου οδικού έργου Αεροδρομίου, Φηρών, Βουρβούλου, Οίας που κατασκευάστηκε το 2018) και άλλων κλάδων του οδικού δικτύου που ενώνουν το λιμάνι του Αθηνιού με τους οικισμούς της ενδοχώρας. Επίσης, απαιτείται η εκπόνηση κυκλοφοριακών μελετών (για το σύνολο του οδικού δικτύου), που προβλέπεται να γίνουν στο πλαίσιο της ανάθεσης του «Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας Δήμου Θήρας» της οποίας η χρηματοδότηση έχει εγκριθεί από το Πράσινο Ταμείο. Εξίσου σημαντικό και απαραίτητο θέμα που επηρεάζει άμεσα τις συνθήκες της κυκλοφορίας στον Δήμο και της γενικότερης αποσυμφόρησης του οδικού δικτύου, είναι η χωροθέτηση/δημιουργία νέων χώρων στάθμευσης οχημάτων σε συνδυασμό με τον εντατικό έλεγχο της παρόδιας στάθμευσης. Τα ως άνω σημεία αποτελούν στρατηγική προτεραιότητα του Δήμου για το οδικό του δίκτυο.

Στο εσωτερικό του νησιού επίσης για τις μετακινήσεις επισκεπτών και ντόπιων κατοίκων και σύνδεση με τα χωριά του νησιού, λειτουργεί το υπεραστικό λεωφορείο ΚΤΕΛ Θήρας, το οποίο ξεκίνησε τη λειτουργία του το 1988. Εξυπηρετεί με καθημερινά δρομολόγια όλα τα χωριά της Σαντορίνης. Διαθέτει 23 λεωφορεία (Σμιτ, 2018) με την πυκνότητα των δρομολογίων να χαρακτηρίζεται από μεγάλη συχνότητα κατά τη θερινή

περίοδο έναντι της χειμερινής, ενώ τα τελευταία χρόνια υπάρχει λεωφορείο και στη Θηρασία που καλύπτει τις μετακινήσεις του μικρού νησιού.

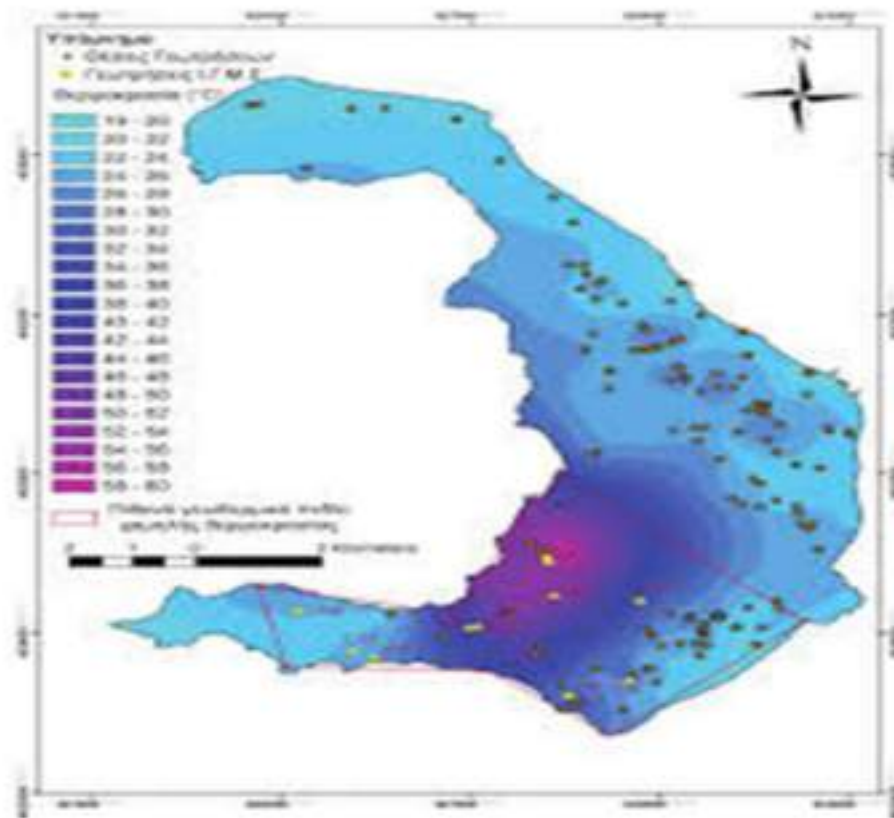
Σε ό, τι αφορά τις μεταφορές των επισκεπτών από το παλιό λιμάνι των Φηρών προς την πόλη των Φηρών, αυτές εξυπηρετούνται από τις εγκαταστάσεις του ΤΕΛΕΦΕΡΙΚ, που εγκαταστάθηκε το 1979 με δωρεά του «Ιδρύματος Λούλας & Ευαγγέλου Νομικού». Το ίδρυμα αυτό ανήκει στο Δήμο Θήρας, τα έσοδά του (και από τη λειτουργία του ΤΕΛΕΦΕΡΙΚ) διατίθενται για κοινωνικές σκοπούς και έργα στον Δήμο. Έχει προδιαγραφές εξυπηρέτησης 1200-1300 ατόμων/ώρα (στις δύο διαδρομές ανόδου/καθόδου) και έχει αυστριακές προδιαγραφές κατασκευής. Το Τελεφερίκ είναι κρίσιμο μεταφορικό σύστημα εξυπηρέτησης των επισκεπτών της κρουαζιέρας που αποβιβάζονται με τις λέμβους/λάντζες στο παλιό λιμάνι των Φηρών. Η διαχείριση της μεγάλης ροής των επισκεπτών κατά τους θερινούς μήνες αιχμής είναι κρίσιμο θέμα για να μην δημιουργούνται ουρές τόσο στο λιμάνι (κατά την άφιξη) όσο και στον τερματικό σταθμό των Φηρών (κατά την αναχώρηση). Σύμφωνα με το στρατηγικό σχέδιο του Δήμου Θήρας, προβλέπεται η αναβάθμιση του υφιστάμενου και η κατασκευή νέου τελεφερίκ. Το υπάρχον τελεφερίκ λειτουργεί από το 1982 και έχει τη δυνατότητα μεταφοράς 650 ατόμων/ την ώρα, ανά διαδρομή (Σμιτ, 2018). Σύμφωνα με τον σχεδιασμό του Δήμου τα έργα αναβάθμισης του υπάρχοντος και η κατασκευή νέου θα συμβάλλουν στην «αποσυμφόρηση» των λιμανιών του όρμου Φηρών και του Αμμουδιού κατά την άφιξη των επισκεπτών της κρουαζιέρας. Ωστόσο ο τρόπος αναβάθμισης και η επιλογή της θέσης/των θέσεων για την κατασκευή νέου/νέων τελεφερίκ είναι αντικείμενο σχεδιασμού του συνολικού συστήματος των μεταφορών του νησιού και της συμπληρωματικότητας του μεταφορικού συστήματος με τα μεγέθη και τις χωρητικότητες των οικιστικών περιοχών. Συνεπώς τα νέα έργα είναι σκόπιμο να εντάσσονται και να προγραμματίζονται στο πλαίσιο του γενικότερου χωρικού σχεδιασμού, ώστε να ανταποκρίνονται και στις ειδικές προδιαγραφές που επιβάλλει η υποχρέωση προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, του τοπίου και της αρχιτεκτονικής του νησιού.

ΣΤ.10.2 Δίκτυο ύδρευσης – άρδευσης

Τα υδατικά αποθέματα του νησιού είναι περιορισμένα, καθώς η Σαντορίνη είναι άνυδρη και ξερή, με απουσία λιμνών, ποταμών και χαραδρών. Οι ανάγκες της σε νερό καλύπτονται με παραγωγή αφαλατωμένου νερού, από υπόγεια νερά μέσω γεωτρήσεων, με δεξαμενές όπου συγκεντρώνεται κυρίως το βρόχινο νερό καθώς και από φρεάτια. Όμως, η εποχικά αυξημένη ζήτηση σε νερό που προκαλεί ο τουρισμός ιδίως τους καλοκαιρινούς μήνες επιδεινώνει το φαινόμενο της υφαλμύρωσης των υπόγειων υδροφόρων στρωμάτων και της λειψυδρίας, ενώ οι γενικότερες επιπτώσεις των συνηθειών του σύγχρονου τρόπου υπερκατανάλωσης και κατασπατάλησης του καθαρού νερού έχουν καταστήσει ποσοτικά ανεπαρκή τα υφιστάμενα αποθέματα νερού του νησιού.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος έως τώρα κατασκευάζονταν νέες γεωτρήσεις. Ωστόσο, το νερό που αντλείται από τις γεωτρήσεις αυτές διαπιστώθηκε ότι είναι υφάλμυρο, δεν ενδείκνυται για πόσιμο ενώ υποστηρίζεται ότι χρειάζεται ειδική επεξεργασία για την αξιοποίησή του. Για το λόγο αυτό οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων, στην απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων των έργων, θέτουν ως προϋπόθεση για τη λειτουργία των γεωτρήσεων την κατασκευή έργου αφαλάτωσης.

Ακολουθεί ο Χάρτης με την απεικόνιση γεωτρήσεων (2014)

Χάρτης: Απεικόνιση Γεωτρήσεων Θήρας. Πηγή: Παπαχρήστου (2014)

Χάρτης 28. Απεικόνιση Γεωτρήσεων Θήρας. Πηγή: Παπαχρήστου (2014)

Μέχρι τη στιγμή ολοκλήρωσης του παρόντος έργου υπάρχουν συνολικά δεκατρείς (13) μονάδες αφαλάτωσης παραγωγής 7.000 m³ νερού σε ημερήσια βάση.

Συγκεκριμένα περιλαμβάνονται οι κάτωθι αφαλατώσεις :

- Εργοστάσιο Αφαλάτωσης Οίας : Έξι (6) μονάδες συνολικής δυναμικότητας 2.800 m³/day
- Αφαλάτωση Νήσου Θηρασίας: Δύο (2) μονάδες συνολικής δυναμικότητας 350 m³/day
- Αφαλάτωση Έξω Γιαλός Φηρών: Δύο (2) μονάδες συνολικής δυναμικότητας 2.000 m³/day
- Αφαλάτωση Κατοικίες Φηρών: Δυναμικότητας 1.200 m³/day
- Αφαλάτωση Ακρωτηρίου : Δύο (2) μονάδες συνολικής δυναμικότητας 650 m³/day
- Αυτόνομες μονάδες παραγωγής πόσιμου νερού, παραγωγής και πώλησης αφαλατωμένου νερού στους οικισμούς – Καμαρίου – Εμπορείου – Μεσαριάς και Νήσο Θηρασία: Δυναμικότητας 6 m³/day

Εικόνα 83. Μονάδες Αφαλάτωσης της ΔΕΥΑ Θήρας, GOOGLE

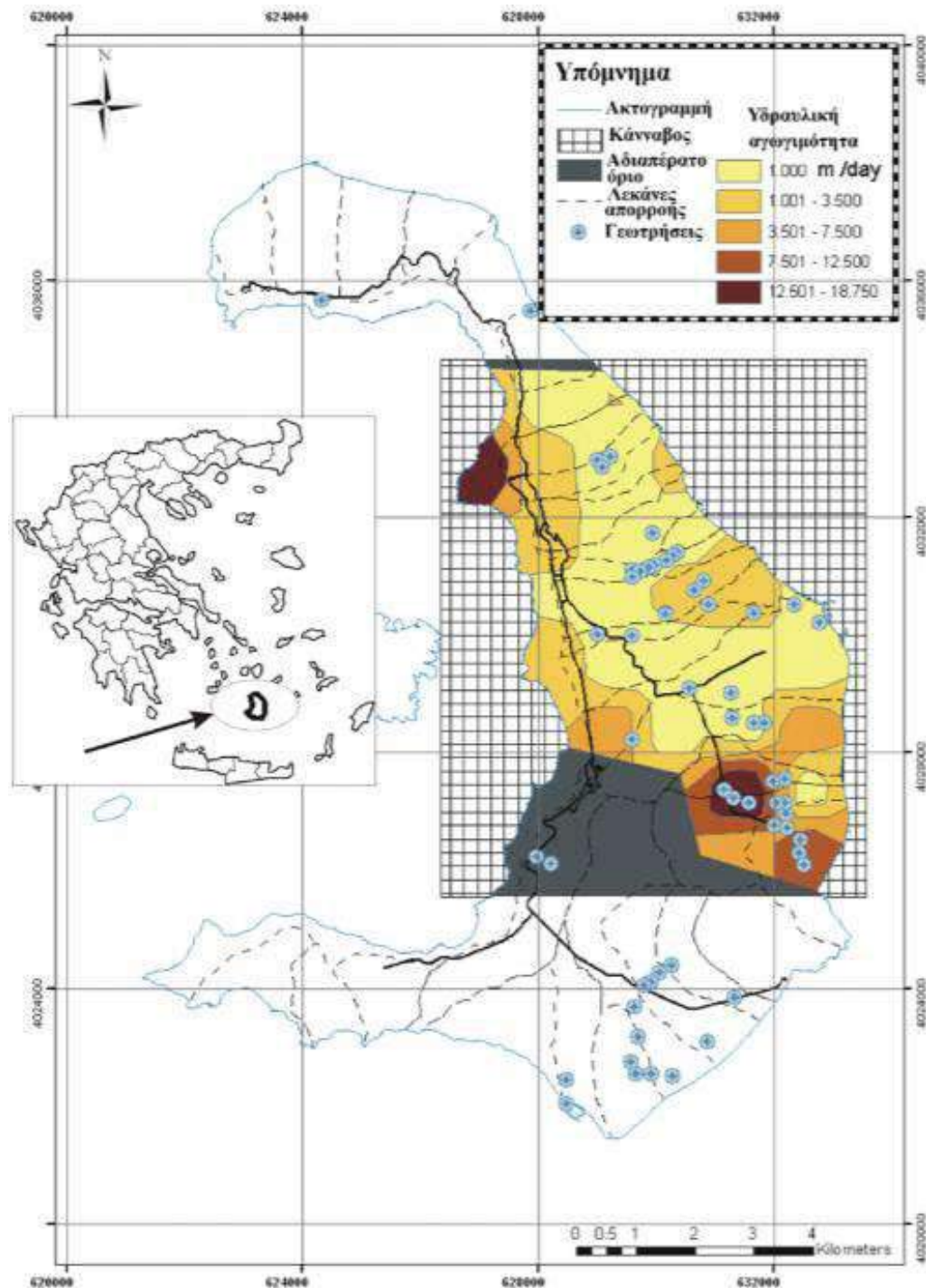
Ειδικότερα, η προβλεπόμενη νέα Μονάδα Αφαλάτωσης πλησίον του Αεροδρομίου θα συμπεριλαμβάνει - ανάμεσα σε πολλούς Οικισμούς του νησιού- και θα υδροδοτεί τον Οικισμό Μεγαλοχωρίου, ο οποίος βρίσκεται στη Ζώνη άμεσης Επιρροής με την περιοχή Μελέτης, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρατίθενται ακολούθως.

Εγκατάσταση Αφαλάτωσης - Θέση Αγία Παρασκευή Δήμου Θήρας	Προϋπολογισμός 18.275.285 € Χρηματοδότηση από Ταμείο Συνοχής. Το έργο αναφέρεται στην εγκατάσταση νέας Μονάδας Αφαλάτωσης πλησίον του Αεροδρομίου Σαντορίνης, συνολικής δυναμικότητας 10.000,00 m³/ημέρα σε παραγωγή πόσιμου νερού, η οποία χωροθετείται σε έκταση ιδιοκτησίας της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) Θήρας. Η εν λόγω μονάδα θα τροφοδοτεί τα υφιστάμενα δίκτυα ύδρευσης των οικισμών Καμαρίου, Βόθωνα, Μεσσαριάς, Έξω Γωνιάς, Μέσα Γωνιάς, Αγίας Παρασκευής και Μονάλιθου. Από τον οικισμό Έξω Γωνιά θα υδροδοτηθούν επιπλέον και οι οικισμοί του Πύργου Καλλίστης και Μεγαλοχωρίου. Στο φυσικό αντικείμενο της μονάδας περιλαμβάνονται επίσης και τα αναγκαία έργα υδροληψίας του θαλασσινού νερού. Το έργο περιλαμβάνει την αναγκαία τεχνική υποστήριξη (Σύμβουλος Υποστήριξης) για την υλοποίηση του τεχνικού υποέργου της Μονάδας Αφαλάτωσης, καθώς και τις αναγκαίες εργασίες ηλεκτροδότησης της σχετικής Μονάδας.

πηγή:ΣΜΠΕ/Νέα Μπονάδα Αφαλάτωσης Τ.Κ Οίας Θήρας

Σε ότι αφορά τις αρδευτικές ανάγκες, αυτές καλύπτονται κυρίως από γεωτρήσεις που γίνονται στο υπέδαφός της, όπου συγκεντρώνεται κυρίως το βρόχινο νερό. Η κάλυψη των υδρευτικών αναγκών των 14 Δημοτικών Διαμερισμάτων του νησιού, γίνεται από μονάδες αφαλάτωσης και από υπόγεια νερά μέσω γεωτρήσεων που έχει η Δημοτική Υπηρεσία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θήρας (ΔΕΥΑΘ). Παράλληλα μικρό μέρος των υδρευτικών αναγκών καλύπτεται από υδροπωλητές, που μεταφέρουν νερό, σε όσους δεν είναι συνδεδεμένοι με το δίκτυο της ΔΕΥΑΘ.

Επιπρόσθετα στον Δήμο Θήρας προγραμματίζεται η λειτουργία δύο λιμνοδεξαμενών (Λ/Δ) Αεροδρομίου Α' και Β', με ωφέλιμο όγκο 85.000 m³ και 135.000 m³ αντίστοιχα (Αρπακουλάκη, 2021).

Εικόνα 84. Χάρτης υδραυλικής αγωγιμότητας της Θήρας. Πηγή: Κουράκος, 2010

ΣΤ.10.3 Υποδομές Επεξεργασίας -Διαχείρισης Υγρών Αποβλήτων

Σύμφωνα με το «Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου» (2015), η Οδηγία 91/271/ΕΟΚ «Για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων» αφορά στην προστασία του περιβάλλοντος από τη διάθεση των αστικών λυμάτων. Πιο συγκεκριμένα καθορίζει τον απαιτούμενο βαθμό επεξεργασίας, που πρέπει να παρέχεται από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των απαιτούμενων έργων ανάλογα με τον εξυπηρετούμενο πληθυσμό και

τον χαρακτηρισμό του αποδέκτη διάθεσης των λυμάτων (ευαίσθητος ή κανονικός) με κριτήριο την τροφική του κατάσταση. Στο Υδατικό Διαμέρισμα Νήσων Αιγαίου όλοι οι αποδέκτες έχουν χαρακτηριστεί ως κανονικοί.

Στο Δήμο Θήρας λειτουργούν πέντε(5) Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ):

1. Εμπορείου: παραλαμβάνει τα λύματα από τα Δημοτικά Διαμερίσματα Εμπορείου, Ακρωτηρίου, Μεγαλοχωρίου και Πύργου Καλλίστης.
2. Επισκοπής Γωνιάς: παραλαμβάνει τα λύματα από τα Δημοτικά Διαμερίσματα Επισκοπής Γωνιάς, Έξω Γωνιάς, Μεσαριάς, Βόθωνα και το Αεροδρόμιο Θήρας.
3. Καρτεράδου: παραλαμβάνει τα λύματα μόνο του Δημοτικού Διαμερίσματος Καρτεράδου.
4. Οίας: παραλαμβάνει τα λύματα ολόκληρης της κοινότητας εκτός της νήσου Θηρασίας.
5. Φηρών: παραλαμβάνει τα λύματα από τα Δημοτικά Διαμερίσματα Φηρών, Ημεροβιγλίου και Βουρβούλου

Στη Θηρασία έχουν κατασκευαστεί απορροφητικοί βόθροι και ιδιωτικοί βόθροι. Αναλυτικά στοιχεία για την λειτουργία των ανωτέρω εγκαταστάσεων δίνονται στον παρακάτω πίνακα (ΔΕΥΑ Θήρας & Ζώρζος, 2016).

Ε.Ε.Λ.	Έτος κατασκευής	Δυνατότητα σε ισοδύναμο πληθυσμό	Υδραυλικό φορτίο εισόδου σε m ³ ανά ημέρα
Εμπορείου	2001	9.000	1.350
Επισκοπής Γωνιάς	1998	21.100	5.510
Καρτεράδου	1995	5.416	1.200
Οίας	2002	10.000	2.000
Φηρών	1997	10.833	2.200

Εικόνα 85. Εγκαταστάσεις Ε.Ε.Λ. Δήμου Θήρας Πηγή: Ζώρζος, 2016.

Σύμφωνα με τη ΔΕΥΑ Θήρας για τη διαχείριση υγρών αποβλήτων του συνόλου του Δήμου, μετά την ολοκλήρωση των προγραμματισμένων έργων δεν θα αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα στη διαχείρισή τους.

ΣΤ.10.4 Υποδομές Επεξεργασίας- Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων

ΣΤ.10.4.1 ΧΥΤΥ-ΧΥΤΑ-ΧΑΔΑ (για αποκατάσταση)- ΣΜΑ (ΣΤΑΘΜΟΪ ΜΕΤΑΦΟΡΤΩΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ)

Ακολούθως παρατίθενται στοιχεία αναφορικά με της υποδομές συλλογής, διάθεσης και επεξεργασίας των στερεών αποβλήτων – απορριμμάτων της ΠΝΑΙ, σύμφωνα με το «Επικαιροποιημένο Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου» (2016):

Έτσι, στο Δήμο Θήρας δεν υπάρχουν υποδομές επεξεργασίας και τελικής διάθεσης των ΑΣΑ. Η μεγαλύτερη ποσότητα των ΑΣΑ οδηγείται στον ενεργό ΧΑΔΑ στην περιοχή Αλωνάκι, ο οποίος λειτουργεί από το 2003. Η έκταση του ΧΑΔΑ είναι περίπου 76,5 στρέμματα. Για το ΧΑΔΑ έχει ήδη εκδοθεί άδεια αποκατάστασης, ωστόσο λόγω έλλειψης αδειοδοτημένης εγκατάστασης διαχείρισης ή διάθεσης στερεών αποβλήτων στο νησί, δεν είναι δυνατή η παύση της λειτουργίας του.

ΣΤ.10.4.2 Εγκατάσταση Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΕΔΑ)

Προβλέπεται η κατασκευή Ολοκληρωμένης Εγκατάστασης Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΕΔΑ) που περιλαμβάνει τη διαλογή των σύμμεικτων ΑΣΑ κόσκينو, χειροδιαλογή), κομποστοποίηση και ΧΥΤΥ, η οποία βρίσκεται σε στάδιο μελετών. Μέχρι την κατασκευή του ΧΥΤ, και σύμφωνα με το Οριστικό Σχέδιο Δράσης αντιμετώπισης της οριστικής παύσης εναπομεινάντων ενεργών ΧΑΔΑ στις Περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, της ΑΔΑ, τα ΑΣΑ θα δεματοποιούνται και αποθηκεύονται προσωρινά, σε συνδυασμό με δράσεις διαλογής στην πηγή και ανακύκλωσης. Στο Δήμο προβλέπεται δεματοποιητής και χώρος προσωρινής αποθήκευσης των ΑΣΑ στη Δ.Ε. Μεγαλοχωρίου, Ορυχεία Μαυρομάτη (νυν Μεταξά). Η δυναμικότητα του δεματοποιητή είναι της τάξης των 42 τν/ημέρα και η έκταση του χώρου ανέρχεται σε 6,7 στρέμματα. Για τις εν λόγω υποδομές έχουν εκπονηθεί οι τεχνικές μελέτες των έργων υποδομής, τα τεύχη προκήρυξης & τεχνικών προδιαγραφών για τον εξοπλισμό κα έχει υποβληθεί φάκελος για άδεια εγκατάστασης & υπαγωγή σε ΠΠΔ.

Στη Θήρα λειτουργεί ιδιωτικό ΚΔΑΥ, από το έτος 2008, στο οποίο συλλέγονται περίπου 3.000 τν / έτος (σύμφωνα με στοιχεία της ΕΕΑΑ). Ο Δήμος είναι συμβεβλημένος με την ΕΕΑΑ για διαλογή στην πηγή υλικών συσκευασίας (2 ρεύματα) και διαθέτει 260 κάδους (1,1 μ³) και 1 όχημα για τη συλλογή των εν λόγω υλικών. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΚΔΑΥ Θήρας, ο όγκος των ανακυκλώσιμων στο νησί μειώθηκε από 2.754 τόνους το 2022 σε 2.283 το 2023. Τρία από τα μεγαλύτερα ξενοδοχεία που συνεργάζονται με τους tour operators έχουν δημιουργήσει ιδιωτικό ρεύμα συλλογής και ανακύκλωσης απορριμμάτων. Βάσει της νομοθεσίας, οι επιχειρήσεις θεωρητικά θα απαλλάσσονταν από σημαντικό μέρος των δημοτικών τελών (ωστόσο η κυβέρνηση δεν έχει ακόμα θεσπίσει τον αλγόριθμο που θα καθορίζει πώς θα υπολογίζεται η έκπτωση). Σύμφωνα με τον νόμο, όλα τα ξενοδοχεία που έχουν περισσότερες από 100 υποχρεούνται να συλλέγουν ξεχωριστά τα βιοαπόβλητα τους και να τα υποβάλλουν σε ειδική διαχείριση. (Ν. 4819 ΦΕΚ Α' 129/23.7.2021).

Στο ΚΔΑΥ Θήρας έχει συσταθεί νέο τμήμα για τα οργανικά απόβλητα. Έχουν ήδη ενταχθεί σε αυτό σουπερμάρκετ, ξενοδοχεία και εστιατόρια. Η συλλογή γίνεται από τις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων από τον εργολάβο του ΚΔΑΥ. Σύμφωνα με τον εργολάβο αποκομιδής, τα στοιχεία του 2022 δείχνουν ότι συλλέχθηκαν 37.785 τόνοι οικιακά απόβλητα και 29.000 τόνοι ανακυκλώσιμα. Τα στοιχεία αυτά, που είναι κατά προσέγγιση, είναι υπερδεκαπλάσια από αυτά που δίνει το ΚΔΑΥ Θήρας.

Εικόνα 86. ΚΔΑΥ ΘΗΡΑΣ

Επίσης εφαρμόζεται από το 2012 σύστημα προώθησης της οικιακής κομποστοποίησης η οποία αφορά 200 οικίες. Επιπλέον εφαρμόζεται χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων (πόρτα – πόρτα με καφέ σακούλες) στο Καμάρι και την Περίσσα το οποίο αφορά επαγγελματίες καθώς και συλλογή των κλαδεμάτων σε όλο το Δήμο.

Στον δήμο δραστηριοποιούνται δύο συλλογικά συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης για τη χωριστή συλλογή ΑΗΗΕ (ΣΕΔ ΦΩΤΟΚΥΚΛΩΣΗ & ΣΕΔ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ). Συγκεκριμένα το 2014, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, συλλέχθηκαν από τον Δήμο, 0,33 τόνοι λαμπτήρων και 62,5 τόνοι λοιπών ΑΗΗΕ. Επίσης, σε επιλεγμένα σημεία του δήμου, εφαρμόζεται χωριστή συλλογή ηλεκτρικών στηλών (μπαταρίες) μέσω του ΣΕΔ ΑΦΗΣ. Το 2014 συλλέχθηκαν από τον δήμο, 0,42 τόνοι μπαταριών (Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, 2021).

ΣΤ.10.4.3 Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ)

Σύμφωνα με το «Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου» (2015), η Οδηγία 91/271/ΕΟΚ «Για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων» αφορά στην προστασία του περιβάλλοντος από τη διάθεση των αστικών λυμάτων. Πιο συγκεκριμένα καθορίζει τον απαιτούμενο βαθμό επεξεργασίας, που πρέπει να παρέχεται από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των απαιτούμενων έργων ανάλογα με τον εξυπηρετούμενο πληθυσμό και τον χαρακτηρισμό του αποδέκτη διάθεσης των λυμάτων (ευαίσθητος ή κανονικός) με κριτήριο την τροφική του κατάσταση. Στο Υδατικό Διαμέρισμα Νήσων Αιγαίου όλοι οι αποδέκτες έχουν χαρακτηριστεί ως κανονικοί.

Στο Δήμο Θήρας λειτουργούν πέντε(5) Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ):

1. Εμπορείου: παραλαμβάνει τα λύματα από τα Δημοτικά Διαμερίσματα Εμπορείου, Ακρωτηρίου, Μεγαλοχωρίου και Πύργου Καλλίστης.
2. Επισκοπής Γωνιάς: παραλαμβάνει τα λύματα από τα Δημοτικά Διαμερίσματα Επισκοπής Γωνιάς, Έξω Γωνιάς, Μεσαριάς, Βόθωνα και το Αεροδρόμιο Θήρας.
3. Καρτεράδου: παραλαμβάνει τα λύματα μόνο του Δημοτικού Διαμερίσματος Καρτεράδου.

4. Οίας: παραλαμβάνει τα λύματα ολόκληρης της κοινότητας εκτός της νήσου Θηρασίας.
5. Φηρών: παραλαμβάνει τα λύματα από τα Δημοτικά Διαμερίσματα Φηρών, Ημεροβιγλίου και Βουρβούλου.

Στη Θηρασία έχουν κατασκευαστεί απορροφητικοί βόθροι και ιδιωτικοί βόθροι. Αναλυτικά στοιχεία για την λειτουργία των ανωτέρω εγκαταστάσεων δίνονται στον παρακάτω πίνακα (ΔΕΥΑ Θήρας & Ζώρζος, 2016).

Πίνακας 54: Εγκαταστάσεις Ε.Ε.Λ. Δήμου Θήρας

Ε.Ε.Λ.	Έτος κατασκευής	Δυνατότητα σε ισοδύναμο πληθυσμό	Υδραυλικό φορτίο εισόδου σε m ³ ανά ημέρα
Εμπορείου	2001	9.000	1.350
Επισκοπής Γωνιάς	1998	21.100	5.510
Καρτεράδου	1995	5.416	1.200
Οίας	2002	10.000	2.000
Φηρών	1997	10.833	2.200

Πηγή: Ζώρζος, 2016

Σύμφωνα με τη ΔΕΥΑ Θήρας για τη διαχείριση υγρών αποβλήτων του συνόλου του Δήμου, μετά την ολοκλήρωση των προγραμματισμένων έργων δεν θα αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα στη διαχείρισή τους.

ΣΤ.10.4.4. ΧΑΔΑ της Σαντορίνης - Κατασκευή ΜΕΑ

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας ανέλυσε τον σχεδιασμό για την διαχείριση των απορριμμάτων στη Σαντορίνη και ευρύτερα στα νησιά το Νοτίου Αιγαίου. «...Έχουμε θετικές εξελίξεις στη Σαντορίνη. Ο ΧΑΔΑ θα κλείσει και πολύ σύντομα θα ανακοινωθεί η ενδιάμεση λύση. Έχει υποβληθεί στο Υπουργείο Ανάπτυξης ο σχετικός φάκελος προκειμένου στη θέση του σημερινού ΧΑΔΑ να υπάρξει μια σύγχρονη Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων που θα κατασκευαστεί με Σύμπραξη Δημοσίου-Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), μέθοδο με την οποία προχώρησαν οι αντίστοιχες μονάδες σε Ήπειρο και Σέρρες. Η προσπάθειά για ένα σύγχρονο ευρωπαϊκό μοντέλο διαχείρισης απορριμμάτων δεν εξαντλείται στη Σαντορίνη. Επεκτείνεται σε όλη τη χώρα, με ιδιαίτερη έμφαση στο Νότιο Αιγαίο.

ΣΤ.10.4.5 Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ)

Στο πλαίσιο αυτό, εντάσσεται και η σύσταση νέου Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου». Σήμερα, εν έτει 2024, ο Χώρος Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) της Σαντορίνης είναι ένας από τους είκοσι δύο (22) που παραμένουν σε λειτουργία, Τον Φεβρουάριο του 2024 ο ΧΑΔΑ όμως παρουσίαζε μία διαφορετική εικόνα. Τα ανόργανα υλικά (μπάζα, πόρτες, υλικά από ανακαινίσεις κ.λπ.) είχαν μεταφερθεί στην μπροστινή πλευρά, όπου υπάρχει ορατότητα από τον δρόμο, και τα οικιακά απορρίμματα είχαν οδηγηθεί στην πλευρά της Καλντέρας. Η μονάδα ανακύκλωσης των Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) δέχεται μόνο καθαρά

οικοδομικά απόβλητα (όχι πόρτες, στρώματα κ.λπ.). Ακόμα πιο σημαντικός λόγος για την εκτροπή στον ΧΑΔΑ είναι ότι σχεδόν κανείς δεν βγάζει άδεια μικρής κλίμακας ώστε να οδηγήσει στην ΑΕΚΚ οτιδήποτε έχει σε ανακυκλώσιμο οικοδομικό υλικό.

ΣΤ.10.4.6.Εγκαταστάσεις Ανακύκλωσης συσκευών και υλικών-Γωνίες Ανακύκλωσης

Στη Σαντορίνη, ήδη από το 2020 έχουν υπερδιπλασιαστεί οι μπλε κάδοι συγκέντρωσης ανακυκλώσιμων υλικών που τοποθετεί η ΕΕΑΑ φτάνοντας τους 455 και η ΕΕΑΑ προτίθεται –σε συνεργασία με τον Δήμο– να τοποθετήσει τουλάχιστον διακόσιους (200) μπλε κάδους ακόμα. Επιπροσθέτως, έχουν τοποθετηθεί είκοσι πέντε(25) καινούριοι κώδωνες για τη συλλογή γυαλιού, προστιθέμενοι στους υφιστάμενους 25. Άρα έχουμε και εκεί ένα ρεύμα συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών, στο οποίο θα προστεθεί ένα τρίτο ρεύμα, για την ξεχωριστή συλλογή αλουμινίου. Επίσης, στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος έχει γίνει συνεννόηση με τους παραχωρησιούχους του αεροδρομίου της Σαντορίνης ώστε από το φθινόπωρο να υπάρχουν 4 ρεύματα ανακύκλωσης στο αεροδρόμιο».

Ο δήμος Θήρας τοποθέτησε πρόσφατα:

- Ένα (1) σύστημα βυθιζόμενων κάδων διαβαθμισμένης συμπίεσης με ισοδύναμη χωρητικότητα 16 κάδων των 1100 λίτρων, στα Φηρά (πλησίον ΟΤΕ).
- Δύο (2) βυθιζόμενα συστήματα αποθήκευσης απορριμμάτων, σε κάδους 2Χ3.000 λίτρων, συμβατούς με τα κοινά απορριμματοφόρα των ΟΤΑ, με ισοδύναμη χωρητικότητα 5,5 συμβατικών κάδων των 1100 λίτρων έκαστο.

Τα συστήματα τοποθετήθηκαν στο Εμπορείο (πλησίον ψαραγοράς) και στην Οία (πριν την είσοδο της πλατείας).

- Ένα (1) βυθιζόμενο σύστημα αποθήκευσης απορριμμάτων σε κάδους 2Χ360 λίτρων, για την αναβάθμιση κοινόχρηστων χώρων στα Φηρά (έναντι Μουσείου Προϊστορικής Θήρας).

Τα τέσσερα (4) στον αριθμό αυτά συστήματα τοποθετήθηκαν σε κεντρικά σημεία του αστικού ιστού του Δήμου μας, έχουν τεθεί σε λειτουργία, αδειάζουν με τα συμβατικά απορριμματοφόρα και μπορούν να πλυθούν και να καθαριστούν όπως οι κλασσικοί κάδοι.

- Συνεργασία ΕΕΑΑ με ογδόντα(80) τοπικές επιχειρήσεις

Την ίδια στιγμή, η ΕΕΑΑ συνεργάζεται με 80 επιχειρήσεις της Σαντορίνης προκειμένου να μαζεύουν οι ίδιες οι επιχειρήσεις χωριστά τα πλαστικά μπουκάλια ώστε να περιοριστεί η διάθεσή τους στη Σαντορίνη. «Και πολύ περισσότερο η διάθεση των πλαστικών μιας χρήσης, καθώς η απόσυρσή τους το 2021 αποτελεί πολιτική της κυβέρνησης».

Ήδη, Το Νοσοκομείο συμμετέχει στο πρόγραμμα ανακύκλωσης του Δήμου Θήρας συγκεντρώνοντας σε ειδικούς κάδους το χαρτί και πλαστικό.

Σήμερα, εκατό(100) νέοι κάδοι ανακύκλωσης παραδόθηκαν στο Δήμο Θήρας και αναμένεται να τοποθετηθούν στα Δημοτικά Διαμερίσματα του νησιού μας, με στόχο να υποστηρίξουν το πρόγραμμα ανακύκλωσης.

ΣΤ.10.5 Ενεργειακές Υποδομές- Ανανεώσιμες Πηγές ΑΠΕ

ΣΤ.10.5.1 Ενέργεια

Η θεαματική αύξηση της τουριστικής κίνησης, κατά τους θερινούς μήνες κυρίως, έχει επιφέρει τεράστια αύξηση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, με την αιχμή της ζήτησης να εκτινάσσεται από τα 32 MW το 2013, σε 48 MW το 2019.

Μέρος των διαρκώς αυξανόμενων αναγκών της Σαντορίνης σε ηλεκτρική ενέργεια και όχι μόνο, επιχειρούν να καλύψουν σε σύμπραξη η ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ και ο Δήμος Θήρας αξιοποιώντας γεωθερμικά πεδία και χημική επεξεργασία των αστικών αποβλήτων.

Η συνεργασία που προέκυψε με το Υπουργείο Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής αναμένεται να βοηθήσει στην ταχεία επίλυση τυχόν γραφειοκρατικών προβλημάτων που μπορεί να ανακύψουν κατά την υλοποίησή του.

Αναφορικά με την θερμική επεξεργασία των απορριμμάτων, προβλέπεται η χρήση ως «πρώτης ύλης» των αστικών αποβλήτων που θα απομένουν μετά την ανάκτηση και την κομποστοποίηση.

Η ηλεκτρική διασύνδεση της Σαντορίνης (μέσω Νάξου) με το ηπειρωτικό σύστημα, έργο προϋπολογισμού 117 εκατ. ευρώ, αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2024, σύμφωνα με τον προγραμματισμό του ΑΔΜΗΕ που υλοποιεί το ευρύτερο έργο της Δ' Φάσης Διασύνδεσης των Κυκλάδων.

Επιπρόσθετα, η ηλεκτρική διασύνδεση των Νότιων και Δυτικών Κυκλάδων με το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) θα πραγματοποιηθεί μέσω υποβρυχίων καλωδίων εναλλασσόμενου ρεύματος, μήκους περίπου 353,2 χλμ. και υπογείων καλωδίων εναλλασσόμενου ρεύματος, μήκους περίπου 19,6 χλμ.

Αυτό που πρέπει να σημειωθεί είναι πως ο Δήμος Θήρας προβλέπεται να γίνει ένας διασυνδεδεμένος νησιωτικός δήμος, γεγονός που θα αλλάξει αρκετά τα ζητήματα της σημερινής κατάστασης στον ενεργειακό τομέα του Δήμου. Έτσι η ολοκλήρωση της δρομολογημένης από τον ΑΔΜΗΕ, διασύνδεσης των νησιών με το ηπειρωτικό σύστημα, προκειμένου να μειωθεί η καύση πετρελαίου και οι τοπικοί σταθμοί παραγωγής, θα διευκολύνει, την ανάπτυξη των ΑΠΕ λόγω της διεύρυνσης των δυνατοτήτων διείσδυσης στη συνολικά παραγόμενη ενέργεια. Ειδικά για τον Δήμο Θήρας, το υψηλό γεωθερμικό του πεδίο, βοηθάει στην ευρεία ανάπτυξη της γεωθερμίας ως ενέργεια βάσης.

Όπως καταγράφεται στο στρατηγικό σχέδιο του Δήμου, σε σχέση με την σημερινή κατάσταση, παρατηρούνται συχνές διακοπές ρεύματος λόγω παλαιωμένου δικτύου. Στο Σταθμό παραγωγής, υπάρχουν εγκατεστημένα υπαίθρια 30 φορητά Η/Ζ, τα οποία προκαλούν περιβαλλοντική επιβάρυνση και ηχορύπανση. Προς την κατεύθυνση της αντιμετώπισης αυτών των προβλημάτων, ο Δήμος Θήρας προτείνει διαχείριση, εξοικονόμηση και εγκατάσταση Α.Π.Ε. σε δημόσια κτήρια και ιδιωτικά κτήρια (αξιοποίηση του προγράμματος εξοικονόμηση κατ' οίκον), ενίσχυση της ΔΕΗ και ΔΕΔΗΕ έως την διασύνδεση του νησιού με υπόγειο καλώδιο από την ηπειρωτική Ελλάδα, πρόγραμμα ευαισθητοποίησης κατοίκων και επιχειρηματιών, για την εξοικονόμηση σε ενέργεια καθώς και την άμεση ανάθεση μελέτης για την αξιολόγηση την επιλογή και την δυναμικότητα των ΑΠΕ, οι οποίες μπορούν να αξιοποιηθούν στο νησί.

Εξαγγελίες

Την εγκατάσταση πέντε αεριοστροβιλικών μονάδων θα προχωρήσει η ΔΕΗ σε Σαντορίνη, Χίο και Ρόδο με στόχο την κάλυψη των αυξημένων αναγκών των νησιών σε ηλεκτρική ενέργεια ειδικά κατά τους καλοκαιρινούς μήνες λόγω του τουρισμού. Οι μονάδες αυτές θα αξιοποιηθούν έως ότου ολοκληρωθούν οι διασυνδέσεις των νησιών κάτι το οποίο προβλέπεται να ολοκληρωθεί το 2030. Έτσι η ΔΕΗ έλαβε από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΑΕΥ) τις άδειες παραγωγής για την εγκατάσταση δύο νέων αεριοστροβιλικών μονάδων ισχύος 15 MW η κάθε μια στη Σαντορίνη, μιας νέας αεριοστροβιλικής μονάδας ισχύος 33 MW στη Χίο και δυο νέων αεριοστροβιλικών μονάδων ισχύος 33 MW η κάθε μια στη Ρόδο.

Πρόγραμμα ανάπτυξης παραγωγής του ΔΕΔΔΗΕ για την ομαλή ηλεκτροδότηση νησιών του Αιγαίου

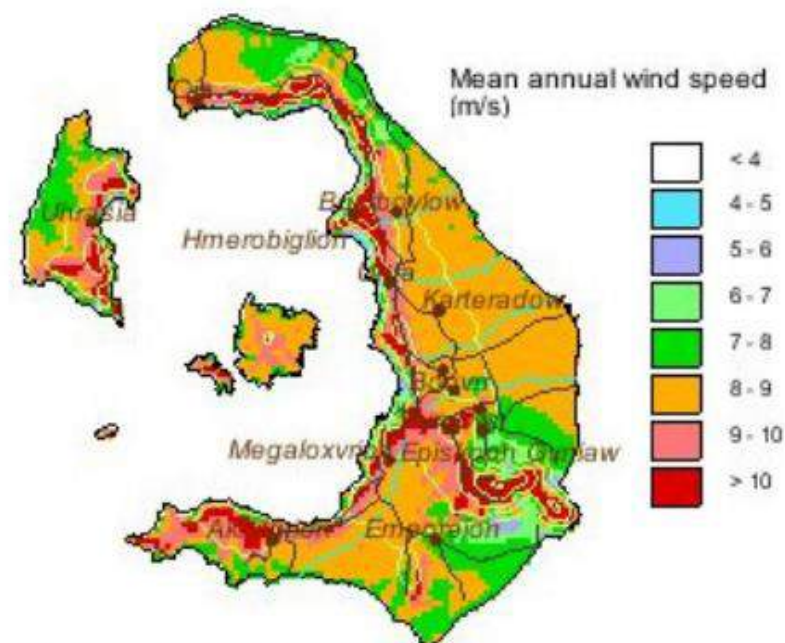
Πρέπει να σημειωθεί ότι τα επόμενα καλοκαίρια και έως το 2030 εκτιμάται ότι θα είναι κρίσιμα ως προς την ομαλή ηλεκτροδότηση των περισσότερων νησιών του Αιγαίου. Μάλιστα ο ΔΕΔΔΗΕ που έχει την ευθύνη του συστήματος στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (ΜΔΝ), έχει ήδη συστήσει να γίνουν μισθώσεις ισχύος είτε μέσω αεριοστρόβιλων, ή με την τοποθέτηση γεννητριών (Η/Ζ).

Η πρόβλεψη αυτή περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα ανάπτυξης παραγωγής του ΔΕΔΔΗΕ για τα ΜΔΝ την περίοδο 2024-2030, στο οποίο μάλιστα σημειώνεται ότι το καλοκαίρι του 2024 καταγράφηκε σημαντικό έλλειμμα παραγωγής το οποίο αναμένεται να γίνει μεγαλύτερο τα επόμενα χρόνια ειδικά στη Ρόδο και τη Σαντορίνη λόγω των αυξημένων τουριστικών ροών. (<https://www.worldenergynews.gr>).

ΣΤ.10.5.1.1 Αιολικό Δυναμικό

Στον παρακάτω χάρτη αποτυπώνεται το αιολικό δυναμικό (μέση ταχύτητα ανέμου ετησίως):

Εικόνα 87. Αιολικό δυναμικό

Σχήμα 2.2. Αιολικό δυναμικό

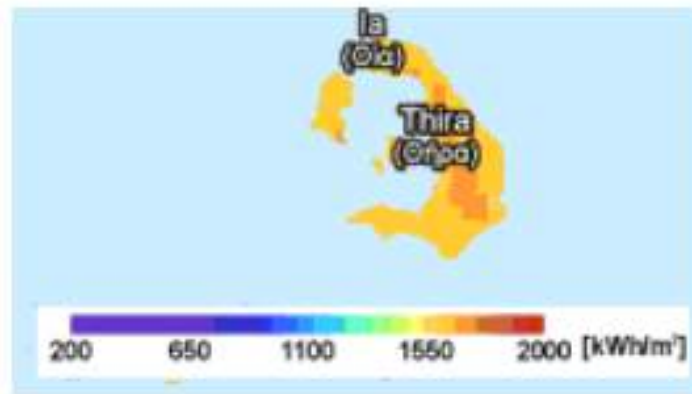

Εικόνα 88: Αιολικός σταθμός Θηρασίας (Πηγή: ΡΑΕ)

ΣΤ.10.5.1.2 Ηλιακό δυναμικό

Δεν έχει επιτευχθεί ανάπτυξη στην ηλεκτροπαραγωγή από φωτοβολταϊκά συστήματα. Το ηλιακό δυναμικό έχει ωστόσο εκμεταλλευτεί με εγκαταστάσεις θερμικών ηλιακών συστημάτων για την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης, κυρίως από τα τουριστικά καταλύματα.

Στον παρακάτω χάρτη αποτυπώνεται το ηλιακό δυναμικό (πρόσπτωση ηλιακής ακτινοβολίας σε οριζόντια επιφάνεια ετησίως):

Σχήμα 2.3. Ηλιακό δυναμικό

Εικόνα 89. Ηλικάλο δυναμικό (Πηγή: πρόγραμμα ΔΙΚΤΥΟ ΑΕΙΦΟΡΩΝ ΝΗΣΩΝ «ΔΑΦΝΗ»)

ΣΤ.10.5.1.3 Εξοικονόμηση ενέργειας

Η θεαματική αύξηση της τουριστικής κίνησης, κατά τους θερινούς μήνες κυρίως, έχει επιφέρει τεράστια αύξηση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, με την αιχμή της ζήτησης να εκτινάσσεται από τα 32 MW το 2013, σε 48 MW το 2019.

Όσον αφορά στην εξοικονόμηση ενέργειας αξιόλογο δυναμικό υπάρχει στις κτιριακές εγκαταστάσεις του τριτογενή, κοινοτικού αλλά και οικιακού τομέα, όπως επίσης και στον τομέα των μεταφορών.

ΣΤ.10.5.1.3α Εξοικονόμηση Ενέργειας στον Κτιριακό Τομέα Τουρισμού

Όσον αφορά στην εξοικονόμηση ενέργειας στον κτιριακό τομέα, ο ξενοδοχειακός τομέας παρουσιάζει πολύ μεγάλο δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας. Οι ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις λειτουργούν κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες, αλλά και την άνοιξη και το φθινόπωρο, καθώς η τουριστική περίοδος στο νησί είναι μμεγάλη. Οι ενεργειακές καταναλώσεις σε αυτές αφορούν κυρίως κλιματισμό και θέρμανση ζεστού νερού χρήσης και, δευτερευόντως, τον φωτισμό. Προβλέπεται αύξηση της διείσδυσης των θερμικών ηλιακών συστημάτων (ηλιακοί θερμοσίφωνες), ενώ θα προωθηθούν και παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας.

ΣΤ.10.5.1.3β Εξοικονόμηση Ενέργειας στα Δημόσια Κτίρια

Τα κοινοτικά κτίρια (κυρίως κτίρια υπηρεσιών και σχολικά κτίρια) αποτελούν άλλη μια κατηγορία κτιρίων τα οποία είναι συνήθως ενεργοβόρα, και στα οποία δίνεται εύκολα η δυνατότητα στην Κοινότητα να επέμβει για τη βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης.

Σημειώνεται δε, ότι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας δεν αποτελεί τη μόνη πηγή ατμοσφαιρικής ρύπανσης γιατί δεν συμπεριλαμβάνει τις υπόλοιπες μορφές ενέργειας που χρησιμοποιούνται είτε στα νοικοκυριά, στα ξενοδοχεία, τα εστιατόρια κλπ. (πχ. υγραέριο), ούτε βέβαια τα καύσιμα που χρησιμοποιούν τα μεταφορικά μέσα.

Με βάση τη μελέτη του Δικτύου Δάφνη– Ενεργειακό Γραφείου Ίου – Αιγαίου, εκτιμά ότι η ηλεκτρική ενέργεια καλύπτει περίπου το 50% της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας.

ΣΤ.10.5.2 Γεωθερμία

Σχετικά με την αξιοποίηση της γεωθερμίας, το πρώτο βήμα προβλέπει τη διενέργεια ερευνητικών γεωτρήσεων, ώστε να αξιολογηθούν τα γεωθερμικά πεδία του νησιού.

Το ιδανικό, είναι αξιοποιηθούν οι δυνατότητες που παρέχει η Γεωθερμία σε ήπια μορφή ώστε να αντληθούν τα μέγιστα δυνατά οφέλη. Σε μία τέτοια περίπτωση, ο στόχος που θα τεθεί θα είναι να καλυφθούν οι ενεργειακές ανάγκες του νησιού χωρίς τη χρήση των πετρελαϊκών μονάδων. Στόχος είναι στη Σαντορίνη, όπως και σε άλλα νησιά, να αξιοποιηθεί το τοπικό δυναμικό για την παραγωγή ενέργειας.

Πάντως, ακόμη κι αν τα πεδία δεν μπορούν να αξιοποιηθούν για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, είναι βέβαιο πως θα χρησιμοποιηθούν σε εφαρμογές όπως η αφαλάτωση ή η τηλεθέρμανση, εξοικονομώντας έτσι σημαντικό μερίδιο της ισχύουσας κατανάλωσης.

Σύμφωνα με το Ειδικό Χωροταξικό για τις ΑΠΕ ως ζώνες αποκλεισμού των εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της γεωθερμικής ενέργειας, δηλαδή ως περιοχές στις οποίες δεν επιτρέπεται η εγκατάστασή τους, ορίζονται οι περιοχές των κηρυγμένων διατηρητέων μνημείων της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και των άλλων μνημείων μείζονος σημασίας της παρ. 5 ββ) του άρθρου 50 του ν. 3028/2002, καθώς και των οριοθετημένων αρχαιολογικών ζωνών προστασίας Α που έχουν καθορισθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 91 του ν. 1892/1991 ή καθορίζονται κατά τις διατάξεις του ν. 3028/2002, καθώς και ζώνη πλάτους 500 μέτρων από τα όρια των παραπάνω περιοχών με τα στοιχεία:

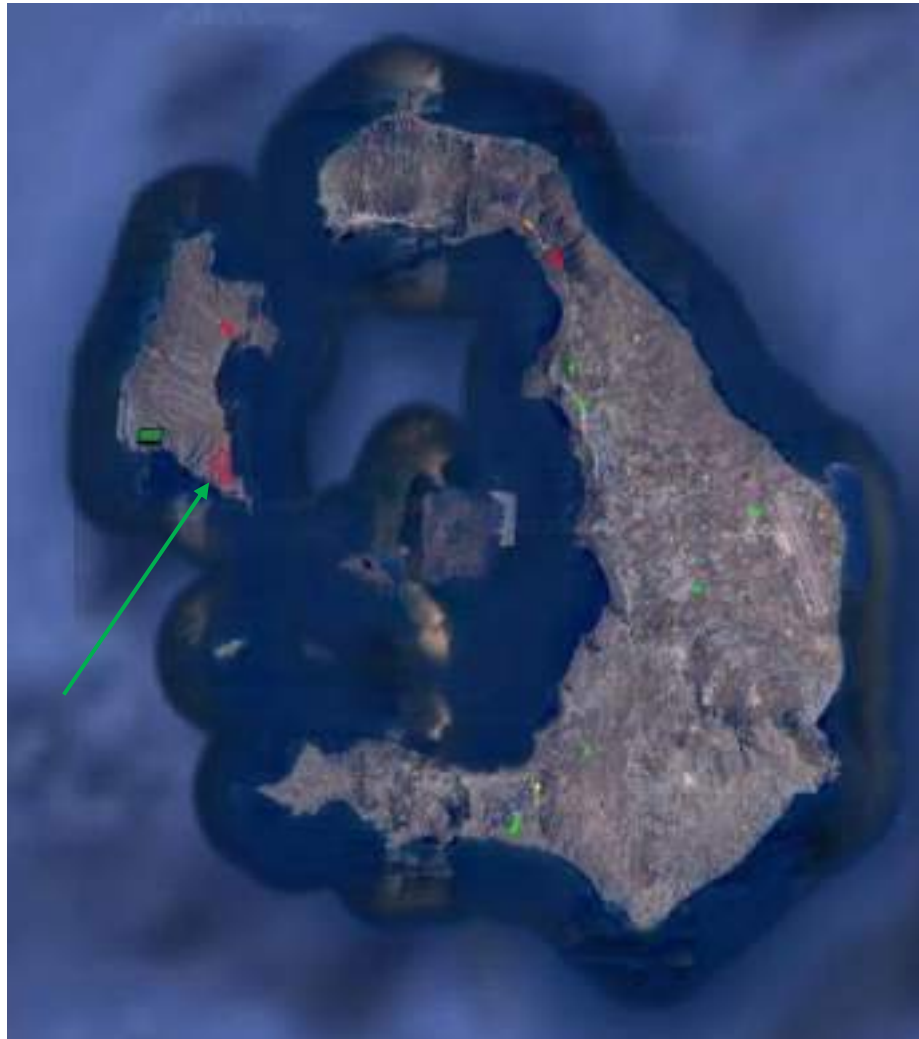
- Των εντός σχεδίων πόλεων και ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων περιοχών.
- Των Π.Ο.Τ.Α. του άρθρου 29 του ν. 2545/1997, των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα του άρθρου 10 του ν. 2742/1999, των θεματικών πάρκων και των τουριστικών λιμένων.
- Των ατύπως διαμορφωμένων, στο πλαίσιο της εκτός σχεδίου δόμησης, τουριστικών και οικιστικών περιοχών. Ως ατύπως διαμορφωμένες τουριστικές και οικιστικές περιοχές για την εφαρμογή του παρόντος νοούνται οι περιοχές που περιλαμβάνουν 5 τουλάχιστον δομημένες ιδιοκτησίες με χρήση τουριστική ή κατοικία, οι οποίες ανά δύο βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των 100 μέτρων, και συνολική δυναμικότητα 150 κλίνες τουλάχιστον. Για τον υπολογισμό της δυναμικότητας κάθε δομημένη ιδιοκτησία με χρήση κατοικίας θεωρείται ισοδύναμη με 4 κλίνες ανεξαρτήτως εμβαδού. Οι ανωτέρω περιοχές θα αναγνωρίζονται στο πλαίσιο της οικείας Π.Π.Ε.Α.

ΣΤ.10.5.3 Ανάπτυξη ΑΠΕ (Φ/Β- ΑΙΟΛΙΚΩΝ-ΥΒΡΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ)

Σύμφωνα με το Μητρώο της ΡΑΕ για τον Δήμο Θήρας δεν έχουν δοθεί άδειες για εγκαταστάσεις ΑΠΕ που να αφορούν φωτοβολταϊκά συστήματα, έχει όμως δοθεί άδεια για την εγκατάσταση αιολικών και υβριδικών σταθμών. Συγκεκριμένα, με την υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΑΝ Δ6/Φ17.302/3331/27.12.2001 (αριθμός

Μητρώου Αδειών ΡΑΕ ΑΔ-00275) άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολικό σταθμό ισχύος 1,32 MW στη θέση «Κιμινάς – Μανωλάς» (Εκκλησία Χριστού Μανωλά) της Δημοτικής Ενότητας Οίας, του Δήμου Θήρας, της νήσου Θηρασίας, της Περιφερειακής Ενότητας Θήρας, της εταιρείας με την επωνυμία «ΑΙΟΛΙΚΗ ΘΗΡΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ» και δ. Τ. «ΑΙΟΛΙΚΗ ΘΗΡΑΣ Α.Ε.»

Βάσει του Ειδικού Χωροταξικού για τις ΑΠΕ για τα νησιά πλην Κρήτης και Εύβοιας είναι επιθυμητή η κατά προτεραιότητα χωροθέτηση μικρών Φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων που εξαιρούνται της έκδοσης άδειας παραγωγής με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη ή ίση του ενός (1) MWp.

Εικόνα 90. Χάρτης ΑΠΕ Θήρας: Το πράσινο βέλος δείχνει τη μονάδα ΑΠΕ με άδεια εγκατάστασης στο απόσπασμα γεωπληροφοριακού χάρτη ΡΑΕ με τις μονάδες ΑΠΕ

ΣΤ.10.5.4 Δίκτυο Τηλεπικοινωνιών

Η κάλυψη των τηλεπικοινωνιακών αναγκών της νήσου γίνεται από παρόχους τηλεφωνίας που προσφέρουν ένα μεγάλο φάσμα τηλεπικοινωνιακών τεχνολογιών και υπηρεσιών (σταθερή και κινητή τηλεφωνία, Internet, κ.α.).

Η αλματώδης ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών και η διάδοση της χρήσης κινητής τηλεφωνίας έχει ως συνέπεια την εγκατάσταση μεγάλου αριθμού σταθμών βάσης κινητής τηλεφωνίας (κεραιών) σε όλες της περιοχές της Ελλάδας.

ΣΤ.10.5.4.1 Υποδομή Ασύρματης Πρόσβασης (WIFI στο Διαδίκτυο)

Τα τελευταία χρόνια η ανάπτυξη της Ευρυζωνικότητας και των ασύρματων τεχνολογιών αποτελούν βασικό άξονα, ο οποίος συμβάλλει στην εξυπηρέτηση και την καλύτερη επαφή του πολίτη με το διαδίκτυο και τις υπηρεσίες που αυτό μπορεί να προσφέρει.

Ο Δήμος Θήρας ενισχύοντας την προσπάθεια για την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας, παρέχει δωρεάν ασύρματη πρόσβαση στο διαδίκτυο για τους κατοίκους και τους επισκέπτες του Δήμου σε ορισμένες περιοχές του νησιού.

ΣΤ.10.5.4.1.1 Ραδιόφωνο-Τηλεοπτικές Εγκαταστάσεις

Στη Σαντορίνη λειτουργούν αξιόλογα τοπικά ΜΜΕ

Τοπικοί Ραδιοφωνικοί Σταθμοί:

- ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ 106.4 FM
- TOP MELODY 104.9 FM

Τηλεοπτικοί τοπικοί Σταθμοί

- VOLCANO TV
- ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ PORTALS
- ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ
- SANTONEWS
- ATLANTEA

ΣΤ.10.5.5 Πάρκα Κεραιών

Η Ενημερωτική Πύλη Κατασκευών Κεραιών Κινητής Τηλεφωνίας είναι μια εύχρηστη εφαρμογή που παρέχει στους πολίτες τη δυνατότητα να ενημερώνονται για τις κατασκευές κεραιών που είναι καταχωρημένες στο μητρώο της ΕΕΤΤ. Επίσης, παρέχει γενικότερες πληροφορίες για θέματα κατασκευών κεραιών, όπως το νομοθετικό πλαίσιο, η διαδικασία αδειοδότησης και οι αρμόδιοι φορείς.

Οι πολίτες που αναζητούν πληροφορίες για μια συγκεκριμένη κατασκευή κεραίας, μπορούν να ενημερωθούν:

- Εάν η κατασκευή κεραίας έχει αδειοδοτηθεί από την ΕΕΤΤ ή έχει δηλωθεί στην ΕΕΤΤ.
- Για το περιεχόμενο της άδειας ή της δήλωσης όπου αναφέρονται και οι σχετικές εγκρίσεις συναρμόδιων φορέων.
- Για το νομοθετικό πλαίσιο και τη διαδικασία βάσει της οποίας αδειοδοτήθηκε.

- Για την εταιρία που είναι κάτοχος της κεραίας.

Επιπλέον, δύναται η δυνατότητα αναζήτησης για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και συγκεκριμένο Δήμο ή Περιφερειακή Ενότητα των κατασκευών κεραιών για τις οποίες έχει εκδοθεί από την ΕΕΤΤ άδεια κατασκευής κεραίας ή έχει δημοσιοποιηθεί δήλωση εγκατάστασης κατασκευής κεραίας.

Επίσης, παρέχονται πληροφορίες για θέματα όπως:

- Οι αδειοδοτημένες και οι δηλωθείσες στην ΕΕΤΤ κατασκευές κεραιών που υπάρχουν σε μια συγκεκριμένη περιοχή.
- Οι κατηγορίες κατασκευών κεραιών για τις οποίες απαιτείται έκδοση άδειας, καθώς και εκείνες που, ενώ εξαιρούνται της αδειοδότησης, πρέπει να δηλωθούν στην ΕΕΤΤ.
- Οι αρμόδιοι για την αδειοδότηση και τους ελέγχους φορείς.

Η Ενημερωτική Πύλη δεν περιλαμβάνει πληροφορίες για:

- Κατασκευές κεραιών που εξαιρούνται της υποχρέωσης αδειοδότησης ή δήλωσης στην ΕΕΤΤ, καθώς αυτές δεν είναι καταχωρημένες στο μητρώο της ΕΕΤΤ.
- Στοιχεία ελέγχων που έχουν πραγματοποιηθεί από την ΕΕΤΤ.
- Αιτήσεις για τις οποίες δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αδειοδότησης.
- Θέματα που σχετίζονται με τα όρια και τις μετρήσεις ηλεκτρομαγνητικών πεδίων καθώς αποτελούν αρμοδιότητα της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ). Ωστόσο, για τις κατασκευές κεραιών που είναι καταχωρημένες στην Ενημερωτική Πύλη, υπάρχει δυνατότητα αναζήτησης διαθέσιμων μετρήσεων της ΕΕΑΕ, μέσω σχετικού συνδέσμου στην ηλεκτρονική καρτέλα κάθε κατασκευής κεραίας.

Στη Σαντορίνη έχουν καταγραφεί -95- άδειες, βάσει των σχετικών στοιχείων ΕΕΤΤ.

ΣΤ.10.6. Κίνδυνοι για την Ανθρώπινη Υγεία

ΣΤ.10.6.1 Ανθρωπογενείς πιέσεις στο περιβάλλον

ΣΤ.10.6.1 .1 Υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο για την κλιματική προσαρμογή

Για τη μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής έχουν πραγματοποιηθεί ενέργειες που έχουν στόχο την προστασία του περιβάλλοντος και κυρίως τη μείωση των εκπομπών των αερίων που συντελούν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου. Η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) έχει σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο προς την επίτευξη των κλιματικών και ενεργειακών στόχων για το 2020. Λαμβάνοντας όμως υπόψη τις μακροπρόθεσμες προοπτικές που έχουν τεθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή [στο Χάρτη Πορείας για τη μετάβαση σε μια ανταγωνιστική οικονομία χαμηλών επιπέδων άνθρακα για το 2050 (2050 Roadmap), τον Ενεργειακό Χάρτη Πορείας για το 2050 και τη Λευκή Βίβλο], ο ουσιαστικός μακροπρόθεσμος στόχος είναι η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 80-95% κάτω από τα επίπεδα του 1990 έως το 2050.

Τα σημαντικότερα μέτρα είναι :

- η Σύμβαση -Πλαίσιο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή,

- ✚ η Σύμβαση για τη Βιοποικιλότητα,
- ✚ το Πρωτόκολλο του Κιότο, καθώς και
- ✚ η Πράσινη και η Λευκή Βίβλος

(Πηγή: Πάντειο Πανεπιστήμιο, ΓΣΕΕ, ΤΕΕ, & WFF, 2011).

Το ηφαίστειο της Σαντορίνης παραμένει σε «ύπνο» μετά την έκρηξη του 1950, ενώ η πολύ μικρή δραστηριότητα που εκδηλώθηκε το 2011-12, δεν οδήγησε σε έκρηξη, κάτι που, κατά τους ερευνητές, αποτελεί άλλη μία ένδειξη ότι η άνοδος της στάθμης της θάλασσας επηρεάζει τη δραστηριότητά του.

Την επίδραση της κλιματικής αλλαγής στη δραστηριότητα του ηφαιστείου της Σαντορίνης και συγκεκριμένα κατά πόσο η στάθμη της θάλασσας επηρεάζει τις ροές μάγματος στον ηφαιστειακό θόλο και είναι ένας από τους παράγοντες που μπορούν να οδηγήσουν σε εκρήξεις επισήμαναν σε έρευνά τους Βρετανοί επιστήμονες.

Σε πρόσφατη μελέτη, τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιεύτηκαν στο περιοδικό γεωεπιστημών **«Nature Geoscience»**, μελέτησαν τη δραστηριότητα του ηφαιστείου της Σαντορίνης, το οποίο αποτελεί έλξη για εκατομμύρια επισκέπτες κάθε χρόνο, κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες.

Οι επιστήμονες συσχέτισαν την ηφαιστειακή δραστηριότητα στο νησί με τις αλλαγές στο επίπεδο της θάλασσας κατά τα προηγούμενα 360.000 χρόνια, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι όταν η στάθμη της θάλασσας πέφτει αυξάνεται και η πιθανότητα το ηφαίστειο να εκραγεί. Συγκεκριμένα η πρόσφατη έρευνα των Βρετανών επιστημόνων διαπίστωσε ότι οι 208 από τις 211 εκρήξεις συνέβησαν μετά από την πτώση της στάθμης της θάλασσας κατά τουλάχιστον 40 μέτρα κάτω από τα σημερινά επίπεδα, ένα φαινόμενο που έλαβε χώρα συχνά στο παρελθόν εξαιτίας της περιοδικής επέκτασης των πάγων.

Οι επιστήμονες εκτίμησαν μέσω ειδικού μοντέλου ότι όταν η στάθμη της θάλασσας πέφτει κάτω από ένα όριο, τότε αυξάνεται η πίεση στο εσωτερικό του πάνω μέρους του θαλάμου μάγματος του ηφαιστείου της Σαντορίνης, ώστε το μάγμα να είναι ικανό πια να δημιουργήσει ρωγμές στο φλοιό της γης και έτσι να βρει διεξόδους για να φθάσει στην επιφάνεια, προκαλώντας εκρήξεις. «Ένας από τους πιο γνωστούς τόπους παγκοσμίως όπου η ιστορία συναντά την ηφαιστειολογία, είναι το ηφαιστειακό νησιωτικό σύμπλεγμα της Σαντορίνης που αποτελείται από αποτελείται από διαφορετικά ηφαιστειακά κέντρα, τα οποία έχουν ενωθεί έπειτα από αλληπάλληλες ηφαιστειακές εκρήξεις.

Το παρόν απόσπασμα με αναφορά στους τρόπους αντιμετώπισης στατικότητας των εδαφών της Καλντέρας, και την αναφορά σε σχετικές Μελέτες-Εργασίες που εκπονήθηκαν, μετά την διαπίστωση της επικινδυνότητας των φαινομένων, προέρχεται από το :

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ περί της απόφασης αναθεώρησης της ΖΟΕ Θήρας από το ΣΤΕ,

«...Ειδικώς για τα προβλήματα στατικότητας των εδαφών, που κατεγράφησαν στην περιοχή Ι της ΖΟΕ [καλντέρα], από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν, επίσης, τα εξής: (i) Εκπονήθηκε ειδική μελέτη του Τομέα Δυναμικής, Τεκτονικής και Εφαρμοσμένης Γεωλογίας, του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, αντικείμενο της οποίας είναι η «Χαρτογράφηση-εκτίμηση κατολισθητικής επικινδυνότητας της καλδέρας του ηφαιστείου της Σαντορίνης». (ii) Από την εταιρεία «Εγνατία Οδός ΑΕ» εκπονήθηκαν επίσης μελέτες και πραγματοποιήθηκαν εργασίες για τη σταθεροποίηση των πρανών σε διάφορες θέσεις (όρμος Αμμουδίου, όρμος Αρμένης, όρμος Φηρών, λιμάνι Αθηνιού, όρμος Περαιματάρη

και όρμος Κόρφου, βλ. τα αναφερόμενα στο Α294859/6.6.2011 έγγραφο του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου της ΑΕ προς τον Αναπληρωτή Υπουργό ΠΕΚΑ). (iii) Με το 1700/27.5.2011 έγγραφο του Γενικού Διευθυντή του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ) ενημερώθηκαν ο Δήμος Θήρας και το Υπουργείο ΠΕΚΑ για καταπτώσεις στο πρανές της καλντέρας, καθώς και για το πόρισμα «ομάδας άμεσης παρέμβασης» του ΙΓΜΕ. Το πόρισμα αυτό, μετά από «τεχνικογεωλογική εξέταση» για τη διαπίστωση της επικινδυνότητας των φαινομένων (25 και 26.5.2011), αποδίδει τις κατολισθήσεις και τις καταπτώσεις στα πτωχά γεωτεχνικά χαρακτηριστικά της κίσσης, κύριου συστατικού των πρανών, σε συνδυασμό με τις ασυνέχειες των μορφολογικών κλίσεων, οι οποίες επιδεινώθηκαν λόγω της δράσεως των όμβριων και επιφανειακών υδάτων και, ενδεχομένως, της σεισμικής δραστηριότητας στην περιοχή.

Προτείνει δε τη λήψη άμεσων μέτρων προστασίας, όπως ο έλεγχος της ευστάθειας των υπόσκαφων κτισμάτων και της επιδράσεώς τους στη σταθερότητα των πρανών. (iv.) Στο οικ.24202/31.5.2011 έγγραφο του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Οικοδομικών και Κτιριοδομικών Κανονισμών [ΔΟΚΚ] προς τον Αναπληρωτή Υπουργό ΠΕΚΑ αναφέρεται ότι οι κατολισθήσεις στα πρανά της καλντέρας προκάλεσαν βλάβες στο τοπικό οδικό δίκτυο και επισημαίνεται ότι ορισμένες περιοχές είναι γεωλογικά ακατάλληλες για οικιστική ανάπτυξη και δόμηση. (v) Κατά τα διαλαμβανόμενα σε σχετικό δελτίο τύπου του Υπουργείου ΠΕΚΑ, την 31η Μαΐου 2011, σε ειδική σύσκεψη στο Υπουργείο με τη συμμετοχή και του ΓΓ Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου, του Αντιπεριφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου, του Δημάρχου Θήρας, του Δ/ντή ΔΟΚΚ, συζητήθηκαν «Η αποτελεσματική αντιμετώπιση των ζητημάτων που αφορούν στην προληπτική ασφάλεια των πρανών της 'Καλντέρας' (Σαντορίνη) και η επίσπευση των αναγκών έργων ... [και] εξετάστηκαν ενδελεχώς για προληπτικούς λόγους η επέκταση της περιοχής προστασίας ...». Ενόψει όλων των προαναφερθέντων, πριν από το προσβαλλόμενο διάταγμα εκδόθηκαν οι 28035/23-27.6.2011 (ΑΑΠ 174) και 57601/23-30.12.2011 (ΑΑΠ 367) αποφάσεις του Αναπληρωτή Υπουργού ΠΕΚΑ περί αναστολής χορηγήσεως οικοδομικών αδειών στην περιοχή Ι και στις περιοχές ΙΙ και ΙΙΙ, αντιστοίχως, μέχρι την αξιολόγηση των ισχυόντων δυνάμει του από 16.2-19.3.1990 δ/τος όρων και περιορισμών δομήσεως και ενόψει της διαδικασίας για τροποποίησή του....»

ΣΤ.10.6.1.2 Στρατηγικό ΣΧΕΔΟ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ (ΣΣΠ) στην Κλιματική Αλλαγή - Δράσεις Α1 και C.4 του προγράμματος LIFE TERRACESCAPE

Σύμφωνα με Μελέτη¹⁴ του Πανεπιστημίου Αιγαίου Το Στρατηγικό Σχέδιο Προσαρμογής (ΣΣΠ) στην Κλιματική Αλλαγή με τη χρήση καλλιεργειών αναβαθμίδων ως πράσινων υποδομών στην ευρύτερη περιοχή του Νότιου Αιγαίου, αποτελεί παραδοτέο των δράσεων Α1 και C.4 του προγράμματος LIFE TERRACESCAPE “Μετατροπή των εγκαταλειμμένων τοπίων αναβαθμίδων σε πράσινες υποδομές μέσω συμμετοχικής επιστάσις γης για καλύτερη προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή” (LIFE 16 CCA/GR/000050). Αποσκοπεί στην παροχή κατευθύνσεων για την βιώσιμη αποκατάσταση και επανακαλλιέργεια των αναβαθμίδων, ως βασικού στοιχείου των αγρο-οικοσυστημάτων στα μικρά νησιά του Νότιου Αιγαίου.

¹⁴ Στρατηγικό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή μέσω της χρήσης καλλιεργειών αναβαθμίδων ως «πράσινες» υποδομές στην ευρύτερη περιοχή του Αιγαίου ΔΡΑΣΗ C.4 Αναπαραγωγή και Μεταφορά

Συνοπτικά, οι στόχοι του ΣΣΠ συνοψίζονται ως εξής: ο Εκτίμηση της τρωτότητας των επιδεικτικών περιοχών και λοιπών νησιών του Αιγαίου στην κλιματική αλλαγή, ο Εκτίμηση της ευαισθησίας διαφορετικών οικοσυστημάτων στην κλιματική αλλαγή, ο Προσδιορισμός κλιματικών προβλέψεων για τα νησιά του Αιγαίου και ο Προτάσεις- κατάλληλα μέτρα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τις πολιτικές για μελλοντικές δράσεις

ΣΤ.10.6.1 .3 Προβλεπόμενες επιπτώσεις ΚΑ στην γεωργία

Η κλιματική αλλαγή και η γεωργία είναι δύο αλληλένδετες διαδικασίες, που πραγματοποιούνται σε παγκόσμια κλίμακα. Η κλιματική αλλαγή αναμένεται να επηρεάσει ιδιαίτερα τη γεωργία, καθώς η βιωσιμότητά της τελευταίας εξαρτάται άμεσα από κλιματολογικούς παράγοντες όπως η θερμοκρασία, η ηλιακή ακτινοβολία και η βροχόπτωση. Οι αλλαγές στη μέση θερμοκρασία και τη βροχόπτωση, καθώς και η αύξηση στη συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων επηρεάζουν ήδη τις αποδόσεις των καλλιεργειών στην Ευρώπη. Μείωση της παραγωγικότητας των καλλιεργειών λόγω των υψηλών θερμοκρασιών, με μείωση κατά 0-27% ανάλογα με το κλιματικό σενάριο [ερευνητικό έργο PESETA II (JRC 2014)] προβλέπεται για το μεγαλύτερο μέρος της νότιας Ευρώπης (EEA 2017). Το κλίμα των νησιών του Αιγαίου έχει τα βασικά χαρακτηριστικά του μεσογειακού κλίματος, όπως χειμερινές βροχοπτώσεις, καλοκαιρινή ξηρασία, ζεστά καλοκαίρια (με έντονη ηλιακή ακτινοβολία) και σχετικά κρύους χειμώνες. Τα νησιά του Αιγαίου χαρακτηρίζονται από χαμηλή κάλυψη βλάστησης και θεωρούνται ως περιοχή υπό υψηλό κίνδυνο ερημοποίησης (Giorgi 2006; Zanis et al. 2008).

Η κλιματική αλλαγή θέτει σημαντικές προκλήσεις για τα νησιά της Μεσογείου και αναμένεται να επιδεινώσει τις ήδη οξείες καταστάσεις. Οι βασικοί πόροι όπως το πόσιμο νερό, το έδαφος και η γεωργική παραγωγή ενδέχεται να γίνουν σπάνιες, ενώ τα οικοσυστήματα θα αντιμετωπίσουν αυξημένους φυσικούς κινδύνους. Ο γεωργικός τομέας είναι για πολλά νησιά ζωτικής σημασίας για την ελαχιστοποίηση της εξάρτησης του νησιού από τις εισαγωγές τροφίμων και αποτελεί σημαντική πηγή εσόδων μέσω της εξαγωγής γεωργικών προϊόντων.

Μακροπρόθεσμα τα περισσότερα νησιά θα αντιμετωπίσουν μειωμένη παραγωγή καλλιεργειών και υψηλότερο κόστος για την άρδευση νερού (Sauter et al. 2013).

Η περιοχή του Αιγαίου είναι γνωστή για την παραγωγή πολλών προϊόντων ΠΟΠ και ΓΕ (αντίστοιχα, Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης και Γεωγραφική Ένδειξη), όπως μαστίχα από τη Χίο, ελαιόλαδο από τη Λέσβο και κρασί από τη Σάμο και τα νησιά της Σαντορίνης.

Οι αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής περιλαμβάνουν αυξημένη ζήτηση νερού για άρδευση και μειωμένη διαθεσιμότητα νερού λόγω παρατεταμένων περιόδων ξηρασίας, αλλαγών γονιμότητας του εδάφους και υψηλότερου κινδύνου διάβρωσης του εδάφους που συνδέεται με ξηρασίες και ακραίες αλλαγές στις βροχοπτώσεις. Οι κλιματικές μεταβλητές που χρήζουν ιδιαίτερου ενδιαφέροντος και κυρίως επηρεάζουν την παραγωγή και την ποιότητα των καλλιεργειών είναι η θερμοκρασία του αέρα, η βροχόπτωση, η διάρκεια έκθεσης στην ηλιακή ακτινοβολία και η συγκέντρωση του CO₂ της ατμόσφαιρας.

Πολλές μελέτες χρησιμοποιούν κλιματικούς δείκτες (Tebaldi et al. 2006; Sillmann et al. 2013) που σχετίζονται με τη γεωργία, για τον ποσοτικό προσδιορισμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στη

γεωργία (πχ Vogel et al. 2019, Kitsara et al., 2021, Varotsos KV et al., 2021). Στα πλαίσια του έργου LIFE TERRACESCAPE εξετάστηκαν δείκτες σχετικοί με την γεωργία όπως ο αριθμός ημερών με μέγιστη θερμοκρασία μεγαλύτερη των 30oC (θερμές ημέρες) και ο μέγιστος αριθμός συνεχόμενων ημερών ξηρασίας με PR.

ΣΤ.10.6.1 .4 Προβλεπόμενες επιπτώσεις ΚΑ στον τριτογενή τομέα

Οι κύριες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στον τριτογενή τομέα συνδέονται με το θερμικό στρες, το οποίο έχει καταστροφικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και σε πολλά μέρη του κόσμου μπορεί να προκαλέσει το θάνατο περισσότερων ανθρώπων από οποιονδήποτε άλλο φυσικό κίνδυνο (Founda & Santamouris 2012). Στα νησιά του Αιγαίου το θερμικό στρες επηρεάζει τον πολύ σημαντικό για την τοπική αλλά και την εθνική οικονομία τομέα του τουρισμού. Επίσης διάφορες μελέτες χρησιμοποιούν δείκτες βασισμένους στη θερμοκρασία για να εκτιμήσουν την θερμική δυσφορία που σχετίζεται με τις θερμές νύχτες. Επίσης οι δείκτες που βασίζονται σε βροχόπτωση χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση μελλοντικών αλλαγών στα ποσά βροχόπτωσης που μπορεί να επηρεάσουν τον τριτογενή τομέα, για παράδειγμα μέσω ακραίων βροχοπτώσεων που προκλήθηκαν από πλημμύρες και διαθεσιμότητας νερού.

ΣΤ.10.7 Κίνδυνοι για την ανθρώπινη υγεία, την πολιτιστική κληρονομιά και το περιβάλλον λόγω ατυχημάτων ή καταστροφών

ΣΤ.10.7.1 Οργάνωση Δικτύου Πρόληψης και Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών

ΣΤ.10.7.1.1 Πολιτική Προστασία

Η Πολιτική Προστασία ως έννοια συνδέεται με δράσεις που αποβλέπουν στην προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών, των υποδομών μιας χώρας καθώς και του φυσικού περιβάλλοντος από την εκδήλωση καταστροφών προερχομένων από φυσικούς ή ανθρωπογενείς παράγοντες (πυρκαγιές, πλημμύρες, σεισμοί, καύσωνες, κλπ.).

Ο νέος Νόμος 4662/2020 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις» ορίζει τα προβλεπόμενα για τη λειτουργία δομών πολιτικής προστασίας σε τοπικό επίπεδο.

Ως ολοκληρωμένος κύκλος Πολιτικής Προστασίας ορίζεται διεθνώς, ο κύκλος που περιλαμβάνει:

- Την Πρόληψη (prevention)
- Την Προετοιμασία (preparedness)
- την Έγκαιρη Προειδοποίηση (early warning)
- την Άμεση Επέμβαση (rapid response)
- τη Διαχείριση των Συνεπειών (consequences management)
- την Αποκατάσταση (rehabilitation).

Η συνεχής αύξηση του αριθμού και της έντασης των φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών και οι οικονομικές τους επιπτώσεις επιβάλλει τη συστηματική δράση σε τοπικό επίπεδο για την ενίσχυση της ετοιμότητας και της ικανότητας αντίδρασης.

Η τάση αυτή οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην κλιματική αλλαγή, στη δημογραφική αύξηση σε συνδυασμό με την αυξανόμενη αστικοποίηση, καθώς και σε διάφορους άλλους παράγοντες, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται η αυξημένη βιομηχανική δραστηριότητα και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Λόγω των παραγόντων αυτών, η συχνότητα και η ένταση των καταστροφών είναι πιθανό ότι θα εξακολουθήσουν να αυξάνονται. Μπροστά σε αυτή τη μεταβαλλόμενη πραγματικότητα, είναι επιτακτικά αναγκαίο για τον Δήμο να ενισχύσει την ικανότητά του να αντιμετωπίζει τις καταστροφές.

Η αποτελεσματική εφαρμογή ορθολογικών πολιτικών για τη διαχείριση των καταστροφών επιτρέπει να μειωθούν τα θύματα και οι ζημιές. Δεδομένου ότι οι κίνδυνοι αυξάνονται και γίνονται συνεχώς περισσότερο αισθητοί, είναι σημαντικό να ενισχυθούν οι τοπικές, εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές για την αντιμετώπιση των απειλών αυτών. Για τον λόγο αυτόν, είναι σκόπιμο να επισημανθούν και να εφαρμοστούν οι τρόποι βελτίωσης του σημερινού συστήματος, ούτως ώστε να αντιμετωπιστούν καλύτερα οι μείζονες καταστροφές στο μέλλον.

Η διασφάλιση της προστασίας και της ασφάλειας των πολιτών είναι το πρωταρχικό καθήκον κάθε κράτους και η ευθύνη για την πρόληψη, την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση των κρίσεων εναπόκειται κατά κύριο λόγο στις εθνικές κυβερνήσεις.

Ήδη, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, υπάρχει έντονη πολιτική ευαισθητοποίηση σχετικά με την ανάγκη ανάπτυξης και εφαρμογής ισχυρών πολιτικών διαχείρισης κινδύνων καταστροφών (ΔΚΚ) με στόχο την ανάπτυξη ανθεκτικότητας απέναντι στις καταστροφές και την άμβλυνση των σημαντικότερων επιπτώσεών τους τόσο εντός της Ένωσης όσο και στις εξωτερικές της δράσεις (Δήμος Θήρας, 2021).

ΣΤ.10.7.1.2 ΧΩΡΟΙ ΚΑΤΑΦΥΓΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΘΗΡΑΣ

Ο Δήμος Θήρας έχει αναρτήσει χάρτες με χώρους καταφυγής πολιτών σε περίπτωση σεισμού. Ως **χώροι καταφυγής** (ή συγκέντρωσης ή συνάθροισης) θεωρούνται ανοιχτοί ελεύθεροι χώροι μέσα στην πόλη που αποσκοπούν στην ασφαλή εκτόνωση του πληθυσμού, που εκδηλώνεται ως πρώτη αντίδραση σε ένα σεισμικό γεγονός. Οι χώροι καταφυγής μπορεί να χρησιμοποιηθούν και ως χώροι **άμεσης** στέγασης (πχ με σκηνές, τροχόσπιτα ή πλοία), με διάρκεια παραμονής ωρών έως λίγων ημερών (περίπου δύο), δηλαδή μέχρι την επάνοδο των πληγέντων στις κατοικίες τους ή την μετεγκατάστασή τους σε χώρους προσωρινής στέγασης (πχ σε οργανωμένους χώρους καταυλισμού με μεταφερόμενους οικίσκους) και εφόσον πληρούν τις απαιτούμενες προδιαγραφές.

Το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Θήρας έχει ορίσει και οριοθετήσει ως χώρους καταφυγής πολιτών σε περίπτωση σεισμού τα παρακάτω σημεία ανά οικισμό: Ακολουθεί ο Πίνακας:

Πίνακας 55. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΧΩΡΩΝ ΚΑΤΑΦΥΓΗΣ ΣΤΗ ΘΗΡΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ – ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΧΩΡΟΙ ΚΑΤΑΦΥΓΗΣ	ΕΚΤΑΣΗ σε τ.μ.

1	ΘΗΡΑΣΙΑ – ΜΑΝΩΛΑΣ	ΕΛΙΚΟΔΡΟΜΙΟ	5.700
2		ΧΩΡΟΣ ΙΑΤΡΕΙΟΥ – ΓΗΠΕΔΟ 5Χ5	6.000
3	ΘΗΡΑΣΙΑ – ΠΟΤΑΜΟΣ	ΧΩΡΟΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ	8.500
4	ΟΙΑ	ΠΛΑΤΕΙΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΚΤΕΛ	3.700
5		ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ	4.000
6		ΠΛΑΤΕΙΑ ΦΟΙΝΙΚΙΑΣ	650
7		ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΦΑΛΑΤΩΣΗΣ	3.100
8		ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΣΤΟ ΘΟΛΟ	5.000
9		ΑΥΛΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ & ΠΛΑΤΕΙΑ & ΔΕΞΑΜΕΝΗ	3.000
10	ΗΜΕΡΟΒΙΓΛΙ	ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ	1.700
11		ΓΗΠΕΔΟ 5Χ5	5.100
12		ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΓΑΛΗ	2.800
13	ΒΟΥΡΒΟΥΛΟΣ – ΚΑΤΩ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ	900
14		ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ	9.300
15		ΠΑΡΚΟ ΟΔΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ	3.200
16	ΒΟΥΡΒΟΥΛΟΣ – ΑΝΩ	ΠΛΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΟΥ	250
17		ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΧΩΡΟΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΑΣ ΜΟΝΗΣ	330
18	ΘΗΡΑ (ΦΗΡΑ)	ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΙΟΥ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΦΗΡΟΣΤΕΦΑΝΙ	220
19		ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ – ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΦΗΡΟΣΤΕΦΑΝΙΟΥ	5.000
20		ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΧΩΡΟΣ ΑΙΘΟΥΣΑΣ ΚΟΝΤΟΧΩΡΙΑΝΩΝ	3.000
21		ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ ΡΟΔΙΕΣ ΚΟΝΤΟΧΩΡΙ	3.700
22		ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΚΑΜΠΙΝΓΚ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ	8.500
23		ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΕΝΑΝΤΙ ΓΕΛ	4.000

24		ΓΗΠΕΔΟ ΠΑΝΘΗΡΑΙΚΟΥ	11.000
25	ΚΑΡΤΕΡΑΔΟΣ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΡΤΕΡΑΔΟΥ	600
26		ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ ΚΑΡΤΕΡΑΔΟΥ	2.300
27		ΓΗΠΕΔΟ ΚΑΡΤΕΡΑΔΟΥ	15.000
28		ΠΡΟΑΥΛΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΔΑΠΠΟΣ	3.300
29	ΜΕΣΑΡΙΑ	ΓΗΠΕΔΟ – ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ ΜΕΣΣΑΡΙΑΣ	7.000
30		ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΥ ΕΥΑΓΓ.	7.300
31	ΒΟΘΩΝΑΣ	ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΒΟΘΩΝΑ	655
32		ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ ΒΟΘΩΝΑ	180
33	ΕΞΩ ΓΩΝΙΑ	ΠΡΟΑΥΛΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ	4.200
34	ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΓΩΝΙΑ	ΓΗΠΕΔΟ ΚΑΜΑΡΙΟΥ	9.500
35		ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΠΡΩΗΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	1.600
36		ΧΩΡΟΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΣΤΑΥΛΩΝ	10.300
37	ΠΥΡΓΟΣ	ΕΞΩ ΠΛΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΟΥ	450
38		ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΟΥ	1.000
39		ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ	800
40		ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ	6.000
41		ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ	400
42	ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙ	ΓΗΠΕΔΟ	3.400
43		ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΟΥ	650
44		ΜΕΤΟΧΙ	1.400
45	ΑΚΡΩΤΗΡΙ	ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΟΥ	2.000
46		ΓΗΠΕΔΟ 5Χ5	4.200
47	ΕΜΠΟΡΕΙΟ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ	3.500

48		ΓΗΠΕΔΟ ΛΑΒΑΣ	5.200

Πηγή : Δ. Θήρας / Ιδία επεξεργασία

ΣΤ.10.7.2 Ο θεσμοθετημένος ρόλος των δήμων στην Πολιτική Προστασία

Ο θεσμοθετημένος ρόλος των Δήμων στην πολιτική προστασία προσδιορίζεται αφενός από τον Κώδικα Δήμων και αφετέρου από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο πολιτικής προστασίας. Σύμφωνα με το άρθρο 75 του Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114Α): «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων», στις αρμοδιότητες των Δήμων περιλαμβάνονται και αυτές του τομέα της πολιτικής προστασίας ιδίως δε:

1. Ο συντονισμός και η επίβλεψη του έργου της πολιτικής προστασίας για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών που συμβαίνουν στα διοικητικά τους όρια.
2. Η διατύπωση εισηγήσεων για τον σχεδιασμό πολιτικής προστασίας της περιοχής τους, στο πλαίσιο του ετήσιου εθνικού σχεδιασμού και η εφαρμογή των προγραμμάτων, μέτρων και δράσεων που αφορούν την περιοχή τους στο πλαίσιο του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού.
3. Η διάθεση και ο συντονισμός δράσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών της περιφέρειάς τους. Επιπρόσθετα, ένα σύνολο θεσμοθετημένων αρμοδιοτήτων των Δήμων άπτονται της πολιτικής προστασίας, αν και δεν αναφέρονται ρητά ως αρμοδιότητες πολιτικής προστασίας.

Ο Δήμος Θήρας έχει συστήσει Γραφείο Πολιτικής Προστασίας με τις εξής αρμοδιότητες:

- Το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας είναι αρμόδιο για τη διατύπωση εισηγήσεων σχεδιασμού, τον συντονισμό δράσεων για την πρόσληψη, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών στην περιοχή του δήμου.
- Διατυπώνει εισηγήσεις για τον σχεδιασμό της πολιτικής προστασίας της περιοχής του δήμου, στο πλαίσιο του ετήσιου εθνικού σχεδιασμού και μεριμνά για την εφαρμογή των σχετικών προγραμμάτων, μέτρων και δράσεων στο πλαίσιο του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού.
- Υποστηρίζει τον συντονισμό και επιβλέπει το έργο της πολιτικής προστασίας για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών που συμβαίνουν στην περιοχή του δήμου.
- Μεριμνά για τη διάθεση και συντονίζει τη δράση του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών στην περιοχή του δήμου.
- Επεξεργάζεται ειδικότερες προτάσεις προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για την προστασία των δασικών περιοχών του δήμου, συμμετέχει στην οργάνωση της πυροπροστασίας των δασών και διατυπώνει προτάσεις για την αποκατάσταση των δασών.

Σε μια τοπική κοινωνία η εκπόνηση μιας τοπικής στρατηγικής στον τομέα της πολιτικής προστασίας συνιστά ένα ισχυρό εργαλείο για τον συντονισμό δεκάδων δράσεων που σχετίζονται με τη διαχείριση

επικίνδυνων καταστάσεων και περιπτώσεων κρίσεων, ιδιαίτερα όταν απειλούνται σημαντικοί ανθρωπίνι και οικονομικοί πόροι.

Περαιτέρω, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση δράσεων στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας του Δήμου θα συμβάλλει:

- Στην εξασφάλιση της καλύτερης προστασίας των ανθρώπων, του περιβάλλοντος, των περιουσιών και της πολιτιστικής κληρονομιάς, σε περίπτωση μεγάλων φυσικών, τεχνολογικών και ανθρωπογενών καταστροφών.
- Στην ανάπτυξη μέτρων για την πρόληψη των καταστροφών.
- Στην βελτίωση της ετοιμότητάς του, για την ταχεία και αποτελεσματική διαχείριση των καταστροφών και των κινδύνων που απορρέουν από αυτές.
- Στην ανάπτυξη μέσων υποστήριξης της πολιτικής προστασίας με χρήση Τεχνολογιών Πληροφόρησης και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).
- Στην εξασφάλιση επαρκούς ετοιμότητας όλων των εμπλεκόμενων φορέων πολιτικής προστασίας σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης (Δήμος Θήρας, 2021).

ΣΤ.10.7.3 Σχέδια Διαχείρισης ΈΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ - Προστασία Ηφαιστείου Σαντορίνης

Το πρώτο Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου σε περίπτωση σεισμού κλπ. στη Σαντορίνη, αναπτύχθηκε το 1987,(ΦΕΚ 932/Δ'/1987) για τον οικισμό των Φηρών και σύμφωνα με το Σχέδιο Αντιμετώπισης Κινδύνων από Σεισμό, προβλεπόταν διαίρεση του οικισμού σε 14 Ζώνες, όπου ο πληθυσμός θα συγκεντρώνεται. (Κείμενο και Απόσπασμα Σχεδίου Διάταξης, ακολουθεί).

At local level, the first General Urban Plan (GUP) for the community of Fira was adopted in 1987 (FEK 932/D/1987). Various plans were included, such as land use plan, fire protection plan, transportation infrastructure plan etc. An emergency plan in case of an earthquake, according to which the town of Fira was divided into 14 zones, was also incorporated. Open spaces where the population could be gathered in case of an earthquake were pointed out in every zone. The location of emergency infrastructure (fire station, health centers, water tanks) was also determined (Figure 5). However, in the Town Plan Study for Fira (FEK 852D/1991), which was later developed and is valid until today, no risks are taken into consideration. There is only an indirect reference to the different levels of physical vulnerability between the Caldera zone and the rest of the settlement, setting up limitations of building development on the Caldera zone.

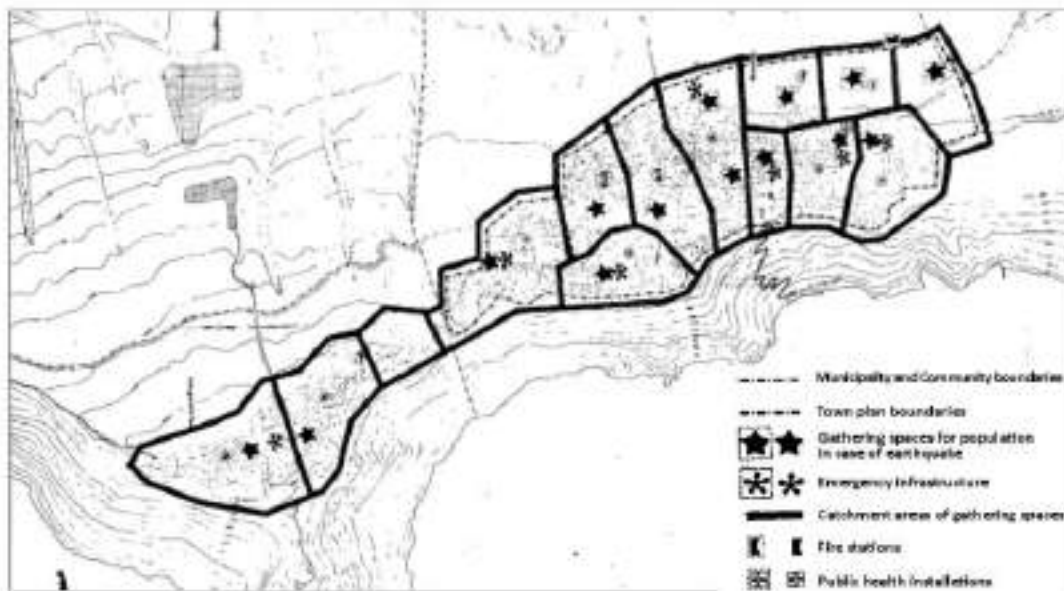

Figure 5: Plan for earthquake management included in the General Urban Plan of Fira.

Εικόνα 91 1^ο. ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟ ΣΕΙΣΜΟ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΦΗΡΩΝ

Από τότε μέχρι και το 2013, έχουν εκδοθεί αρκετά Διατάγματα που αφορούν την Αντιμετώπιση και Προστασίας απέναντι στον Κίνδυνο Φωτιάς, Σεσμού ή Πλημμυρών, όπως εμφανίζεται στο παρακάτω Διάγραμμα.

"Cities and regions in a changing Europe: challenges and prospects"

Planning Levels	Regulatory Framework		Risks taken into consideration	Protection and Safety Policies
	Title	Law number, publication year and reforms		
National	General Building Code	N. 1577/1985, N. 2381/2000, N. 4067/2012	earthquake	Regulations based on national and European Seismic Codes for the creation of earthquake resistant structures. Lack of emergency planning policies.
			fire	Fire emergency plans obligatory for building permits. No obligation for fire resistant structures.
	Technical Standards for the elaboration of Urban and Spatial Plans	FEK 329/B/2000 & 209/D/2000	earthquakes, landslides, floods, fire	Obligatory geological and geotechnical studies recording soil stability and vulnerability to seismic risk, landslides, floods and fire.
	General Framework for Spatial Planning and Sustainable Development	FEK 128/A/2008	earthquakes, landslides, floods, fire	General directions about natural hazards management
	Special Framework for Spatial Planning and Sustainable Development of Tourism	FEK 1138/B/2009, FEK 3155/B/2013		In some cases, environmental risks are mentioned, such as water scarcity, dangers of protected fauna and flora species.
Regional	Regional Framework for Spatial Planning and Sustainable development in South Aegean	FEK 1487/2003		No risks are taken into consideration.
Local	Plan for the determination of zones for settlement development control	FEK 139/A/1990, FEK 144/AAP/2012		Includes policies for the protection of archaeological sites and for tourism development control. No safety measures concerning natural hazards.
	General Urban Plan	FEK 932/D/1987	fire	Fire protection plan
			earthquake	An emergency plan in case of an earthquake is included. The town of Fira is divided into 13 zones. Open spaces where the population can be gathered in case of an earthquake are pointed out in every zone. The location of emergency infrastructure (fire station, health centers, water tanks) is also determined.
	Town Plan Study	FEK 852D/1991		No risks taken into consideration.
	Ministerial Decrees	FEK 174/APP/2011		Attempted to solve hazardous circumstances caused by illegal constructions in high-risk zones, suspending building permits on the Caldera slopes.
	Decisions and regulations by local authorities		landslides	Prohibition of access to high-risk areas, following dangerous incidences.

Table 1: Regulatory framework of Spatial Planning concerning Santorini and integrated policies of direct or indirect risk management.

Εικόνα 92 ΣΧΕΔΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ Ν.ΘΗΡΑΣ

ΣΤ.10.7.3.1 ΣΧΕΔΙΟ ΤΑΛΩΣ 1 & ΤΑΛΩΣ 2 -Διαχείρισης Περιβάλλοντος, Κινδύνων & Κρίσεων στο Ηφαιστειακό Σύμπλεγμα της Σαντορίνης

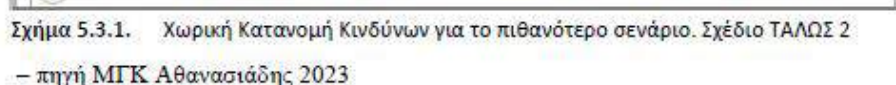
Το ηφαίστειο της Σαντορίνης «βρυχάται» και από το 2011 παρακολουθείται. Η κωδική ονομασία του είναι «**Τάλως**» και είναι το σχέδιο διαχείρισης εκτάκτων αναγκών σε περίπτωση που «ξυπνήσει» το ηφαίστειο της Σαντορίνης.

Εντάσσεται στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης».

Εικόνα 93. Ο κρατήρας του Ηφαιστίου

Σκοπός του Σχεδίου Διαχείρισης, είναι η άμεση και συντονισμένη απόκριση των εμπλεκόμενων φορέων σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο της Σαντορίνης για την αποτελεσματική αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που θα προκύψουν από μια πιθανή εκδήλωση ηφαιστειακής δραστηριότητας αλλά και η άμεση διαχείριση των συνεπειών της. Οι δράσεις αυτές αποβλέπουν στην προστασία της ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών, καθώς και στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, των πλουτοπαραγωγικών πηγών και των υποδομών της χώρας (Δήμος Θήρας, 2021).

Ενδεικτικά, παρατίθεται ο Χάρτης του καθηγητή .Λέκκα με τις Ζώνες Υψηλού Κινδύνου, όπως είχαν αποτυπωθεί το 2009.

Risk zones in Santorini based on volcanic, seismic and landslide risk assessments (Lekkas, 2009; Vougioukalakis & Fytikas, 2005).

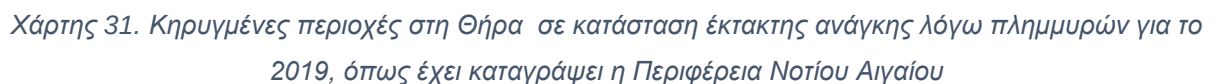
Χάρτης 30. Χάρτης του καθ.Λέκκα με τις Ζώνες Υψηλού Κινδύνου

ΣΤ.10.7.3Α Εξειδικευμένο Πρόγραμμα Διαχείρισης Καταστροφών και Κρίσεων

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Στρατηγικές Διαχείρισης Περιβάλλοντος, Καταστροφών και Κρίσεων» είναι αποτέλεσμα προσπάθειας μιας μεγάλης ομάδας κορυφαίων επιστημόνων με μακρά εμπειρία στην Μελέτη και Διαχείριση του Περιβάλλοντος, στην Αειφόρο Ανάπτυξη, στην Πρόληψη και Αντιμετώπιση των Φυσικών και Τεχνολογικών Καταστροφών, στη Διαχείριση Κρίσεων που προκύπτουν από αυτές αλλά και σε θέματα Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Διεθνούς Συνεργασίας.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα φιλοδοξεί να αποτελέσει όχι απλά ένα μέσο για την απόκτηση ενός έγκυρου Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών από ένα κορυφαίο, σε παγκόσμιο επίπεδο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, αλλά ένα εργαλείο για την απόκτηση ουσιαστικών γνώσεων για τα τοπικά, περιφερειακά και παγκόσμια σύγχρονα προβλήματα και να συμβάλλει αποφασιστικά στην προώθηση της γνώσης αλλά και της επιστήμης. «...Η μεγάλη εμπειρία στη Διαχείριση των Καταστροφών και των Κρίσεων σε πάνω από 30 χώρες, η εκπόνηση Διεθνών Προγραμμάτων Πρόληψης και Διαχείρισης Καταστροφών και Κρίσεων καθώς επίσης και η εμπειρία μας στην Αειφόρο Ανάπτυξη, στη Διαχείριση του Περιβάλλοντος και των

Οι Κηρυγμένες περιοχές στη Θήρα σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω πλημμυρών για το 2019, όπως έχει καταγράψει η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, εμφανίζονται στον σχετικό Χάρτη.

Οι Επισημάνσεις της Γ. Γραμμ. Πολιτικής Προστασίας προς τους Δήμους, σχετικά με την εφαρμογή της ΚΥΑ 172058/2016, με στόχο την πλέον ασφαλή λειτουργία των εγκαταστάσεων **SEVESO** , ενδεικτικά επισημαίνεται στον ΠΙΝΑΚΑ, τα εξής:

6. Κατόπιν και της 4^{ης} έκδοσης του Γενικού Σχεδίου αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών εξαιτίας δασικών πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ» (σχετικό 6), σας επισημαίνουμε τα εξής:
- Όλες οι εγκαταστάσεις SEVESO θα πρέπει, εφόσον απαιτείται, να συμπεριλάβουν τόσο στο Σύστημα Διαχείρισης Ασφαλείας τους όσο και στον εσωτερικό τους σχεδιασμό την περίπτωση εκδήλωσης ατυχήματος εντός της εγκατάστασης λόγω δασικής πυρκαγιάς, καθώς και αντίστροφα, την περίπτωση πρόκλησης δασικής πυρκαγιάς ένεκα ατυχήματος εντός της εγκατάστασης. Στο πλαίσιο αυτό και μεταξύ άλλων, οι εγκαταστάσεις SEVESO θα πρέπει να προβούν και στα εξής:
 - Κατάρτιση εσωτερικού σχεδίου αντιμετώπισης περιστατικών και εγχειριδίου ενεργειών για το προσωπικό με σκοπό την πρόληψη και την αντιμετώπιση πυρκαγιάς.
 - Συγκρότηση κατάλληλα εκπαιδευμένης ομάδας για την καταστολή πυρκαγιάς.
 - Εκτέλεση ετήσιας άσκησης πυρόσβεσης.
 - Εφαρμογή προγράμματος πυρασφάλειας κατά τους θερινούς μήνες.
 - Απασχόληση εκπαιδευμένου προσωπικού βάθειας.
 - Αποψύλιση των χώρων και ασφαλοποίηση όλων των δρόμων εντός και πέριξ της εγκατάστασης.
 - Ύπαρξη μόνιμου υδροστατικού δικτύου εντός και εκτός της εγκατάστασης.
 - Πιθανή συνέργεια με γειτονικές εγκαταστάσεις.
 - Σχετική συνεννόηση με ΑΔΜΗΕ Α.Ε. και ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. για τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων σε περίπτωση που εντός ή πέριξ της περιφέρειας της εγκατάστασης διέρχονται ηλεκτροφόρα καλώδια.
- Τα ανωτέρω θεωρούνται ιδιαίτερα απαραίτητα για εγκαταστάσεις οι οποίες εντός της ζώνης III για το δυσμενέστερο σενάριο ατυχήματος (εγκαταστάσεις ανώτερης βαθμίδας) ή εντός ακτίνας 1km (εγκαταστάσεις κατώτερης βαθμίδας) περιλαμβάνουν δασικές εκτάσεις ή προστατευόμενες περιοχές του άρθρου 21 του Ν. 1650/86 ή βάσει άλλης νομοθετικής ρύθμισης ή διεθνούς συνθήκης (Ramsar, κλπ).
7. Όλες οι εγκαταστάσεις οφείλουν να συμπεριλάβουν τόσο στο Σύστημα Διαχείρισης Ασφαλείας τους όσο και στον εσωτερικό τους σχεδιασμό, εκτός από την περίπτωση μετάδοσης πυρκαγιάς από ή προς τον εξωτερικό χώρο και την περίπτωση δευτερογενών συνεπειών εντός της εγκατάστασης λόγω και άλλων φυσικών καταστροφών πλην της δασικής πυρκαγιάς (σεισμός, πλημμυρικά φαινόμενα, πλήγμα από κεραυνό, κλπ.), ανάλογα με την τριωτότητα της περιοχής.
8. Οι εταιρίες θα πρέπει να έρθουν σε σχετική συνεννόηση με τον ΔΕΣΦΑ Α.Ε. ή την αντίστοιχη ΕΠΑ για τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων σε περίπτωση ύπαρξης δικτύου φυσικού αερίου ή σχετικού υπέργειου εξοπλισμού στην πέριξ περιοχή. Το αυτό ισχύει και στην περίπτωση που πέριξ της εγκατάστασης διέρχεται τμήμα του αγωγού TAP ή βρίσκεται υποδομή του.

ΣΤ.10.7.3. 3 Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας Δασικών Πυρκαγιών /Χάρτης Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς

Σύμφωνα με το άρθρο 30 του Ν. 4964/2022 η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας ορίζεται ως αρμόδια αρχή έκδοσης Ημερήσιου Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς, καθ' όλη τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου, εκάστου έτους. Σε εφαρμογή του ανωτέρω άρθρου 30 του Ν. 4964/2022 και του εγκεκριμένου «Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία **“ΙΟΛΑΟΣ 2”** (5η έκδοση), στο πλαίσιο υποστήριξης της Διοίκησης και ενημέρωσης των πολιτών, με στόχο την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών θα συντάσσεται και εκδίδεται από 1 Μαΐου έως 31 Οκτωβρίου 2024, Ημερήσιος Χάρτης Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιών με ευθύνη της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Ο ανωτέρω χάρτης, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του σχεδιασμού αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών, που συμβάλει αποτελεσματικά στην προληπτική οργάνωση και το συντονισμό για την

ετοιμότητα των εμπλεκόμενων φορέων, καθώς και στην ευαισθητοποίηση των πολιτών για την αποτροπή έναρξης δασικών πυρκαγιών από αμέλεια.

ΣΤ.10.7. 3. 3 .1 Κατηγορίες Κινδύνου Πυρκαγιάς

Στον Ημερήσιο Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς, διακρίνονται οι κατηγορίες κινδύνου, χαμηλή, μέση, υψηλή και πολύ υψηλή, βαθμολογούμενες αντίστοιχα με αριθμούς από το 1 έως το 4. Η κατηγορία με αριθμό 5, κατά κανόνα, εμφανίζεται σπάνια στο χάρτη. Η κατηγορία αυτή αντιστοιχεί με κατάσταση Συναγερμού.

Οι κατηγορίες κινδύνου αναλύονται ως εξής:

Κατηγορία Κινδύνου 1 : (Χαμηλή)

Ο κίνδυνος είναι χαμηλός. Η πιθανότητα για εκδήλωση πυρκαγιάς δεν είναι ιδιαίτερα υψηλή. Εάν εκδηλωθεί πυρκαγιά, οι συνθήκες (κατάσταση καύσιμης ύλης, μετεωρολογικές συνθήκες) δεν θα ευνοήσουν τη γρήγορη εξέλιξή της.

Κατηγορία Κινδύνου 2: (Μέση)

Ο κίνδυνος είναι συνήθης για τη θερινή περίοδο. Πυρκαγιές που ενδέχεται να εκδηλωθούν, αναμένεται να είναι μέσης δυσκολίας στην αντιμετώπισή τους.

Κατηγορία Κινδύνου 3 : (Υψηλή)

Ο κίνδυνος είναι υψηλός. Είναι πιθανό να εκδηλωθεί αυξημένος αριθμός πυρκαγιών, αρκετές από τις οποίες θα είναι δύσκολο να αντιμετωπισθούν όταν οι τοπικές συνθήκες είναι ευνοϊκές (μορφολογία εδάφους, τοπικοί άνεμοι κλπ.).

Κατηγορία Κινδύνου 4 : (Πολύ Υψηλή)

Ο κίνδυνος είναι ιδιαίτερα υψηλός. Ο αριθμός των πυρκαγιών που αναμένεται να εκδηλωθούν, πιθανόν να είναι μεγάλος αλλά, το κυριότερο, κάθε πυρκαγιά μπορεί να λάβει μεγάλες διαστάσεις εφόσον ξεφύγει από την αρχική προσβολή.

Κατηγορία Κινδύνου 5 : (Κατάσταση ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ)

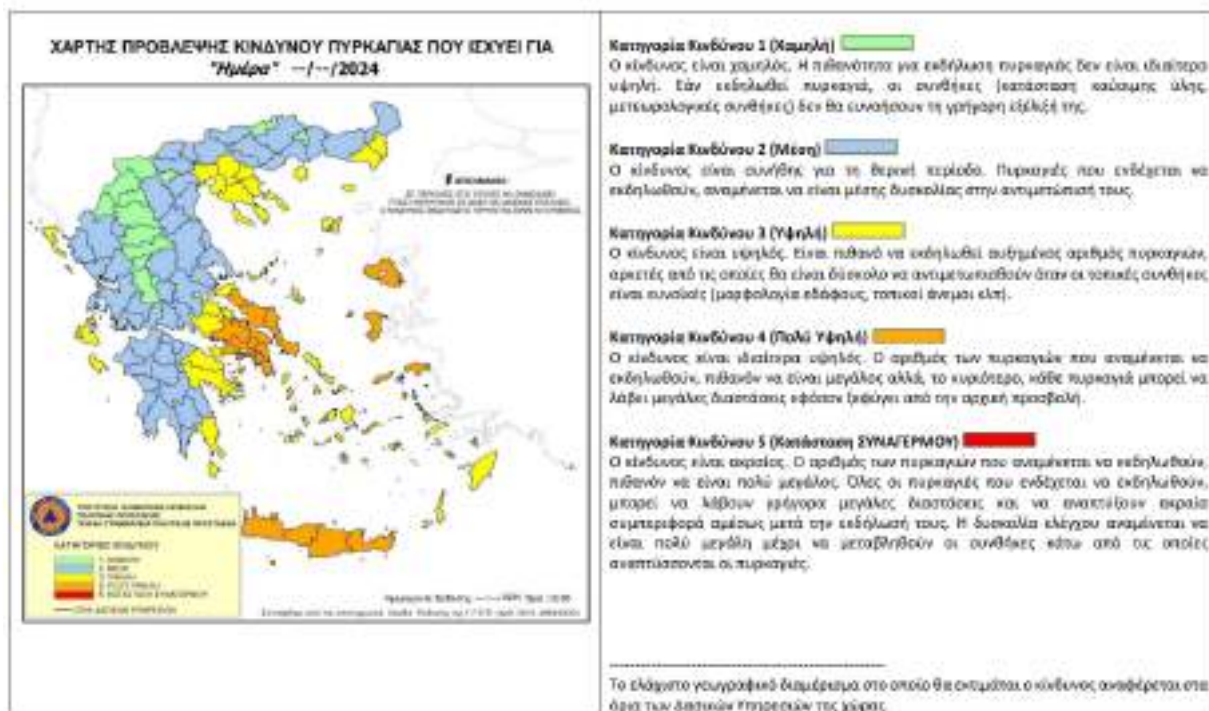
Ο κίνδυνος είναι ακραίος. Ο αριθμός των πυρκαγιών που αναμένεται να εκδηλωθούν, πιθανόν να είναι πολύ μεγάλος.

Όλες οι πυρκαγιές που ενδέχεται να εκδηλωθούν, μπορεί να λάβουν γρήγορα μεγάλες διαστάσεις και να αναπτύξουν ακραία συμπεριφορά αμέσως μετά την εκδήλωσή τους. Η δυσκολία ελέγχου αναμένεται να είναι πολύ μεγάλη μέχρι να μεταβληθούν οι συνθήκες κάτω από τις οποίες αναπτύσσονται οι πυρκαγιές.

Η κατάταξη μιας περιοχής σε κατηγορία κινδύνου πολύ υψηλή (κατηγορία 4) ή κατάσταση συναγερμού, (κατηγορία 5), δεν σημαίνει ότι θα έχουμε κατ' ανάγκη εκδήλωση πυρκαγιάς στην περιοχή αυτή. Ειδικά όταν γίνεται συστηματική ενημέρωση των πολιτών μέσω δελτίων τύπου, μπορεί να αποτραπούν ενέργειες που ενδέχεται να προκαλέσουν πυρκαγιά από αμέλεια. Αυτό αποτελεί και έναν από τους στόχους αυτής της κατάταξης.

Η κατάταξη επίσης μιας περιοχής σε κατηγορία χαμηλού κινδύνου δεν αποκλείει την πιθανότητα για εκδήλωση πυρκαγιάς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α.

Εικόνα 95 ΧΑΡΤΗΣ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ

Τα τρία(3) νέα σχέδια, σημειώνεται ότι έρχονται σε συνέχεια της έκδοσης των Σχεδίων Δάρδανος (πλημμύρες) και Ιόλαος (δασικές πυρκαγιές):

Εγκέλαδος (για την Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών και Άμεση/Βραχεία Διαχείριση των Συνεπειών από την Εκδήλωση Σεισμών),

Τάλως (για την Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών και Άμεση/Βραχεία Διαχείριση των Συνεπειών από την Εκδήλωση Ηφαιστειακής Δραστηριότητας στο ηφαιστειακό σύμπλεγμα της Σαντορίνης) και

Ηράκλειτος (για την Αντιμετώπιση Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης στο πλαίσιο εναρμόνισης με την Ευρωπαϊκή οδηγία SEVESO III).

Με τα σχέδια αυτά επιδιώκεται η άμεση και συντονισμένη απόκριση των εμπλεκόμενων Φορέων σε Κεντρικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο, σύμφωνα με το νέο δόγμα και δομή της ΓΓΠΠ, που αποτυπώθηκε πρόσφατα με τον Ν.4662/20 για την αναμόρφωση του συστήματος Πολιτικής Προστασίας της χώρας.

Σχέδιο Αντιμετώπισης πλημμυρικών φαινομένων στη ν.Θήρα - Πρακτικό (2018) Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου (Σ.Τ.Ο.) Πολιτικής Προστασίας Δήμου Θήρας για τον σχεδιασμό και τις δράσεις, για την αντιμετώπιση των κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων στον Δήμο Θήρας.

Πίνακας 56. Σχέδιο Αντιμετώπισης πλημμυρικών φαινομένων στη ν.Θήρα

	ΘΕΜΑΤΑ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
1.	Ανάγκη σύνταξης μελετών για την κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων στις περιοχές που παρουσιάστηκαν ως περιοχές υψηλού κινδύνου.	Δήμος Θήρας – Τεχνικές Υπηρεσίες.
2.	Λήψη των απαραίτητων μέτρων προστασίας από τη ΔΕΥΑΘ για τα αντλιοστάσια, τις γεωτρήσεις, τις μονάδες αφαλάτωσης και τα δίκτυα ύδρευσης.	ΔΕΥΑΘ
3.	Συντήρηση δικτύου ΔΕΗ, ΟΤΕ στις ευπαθείς περιοχές.	ΔΕΗ, ΟΤΕ αρμόδιες υπηρεσίες.
4.	Έλεγχος και συντήρηση όλων των αντιπλημμυρικών έργων. Να γίνουν καθαρισμοί οδικού δικτύου και φρεατίων απορροής όμβριων υδάτων ειδικά στις ευπαθείς περιοχές. Απομάκρυνση όλων των φερτών υλικών, φυλλώματος δένδρων, κλπ., που βρίσκονται σε δρόμους και κοινόχρηστους χώρους και μπορεί να προκαλέσουν εμφράξεις σε φρεάτια απορροής όμβριων υδάτων.	Δήμος Θήρας (Διεύθυνση Περιβάλλοντος- Υπηρεσία καθαριότητας) Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου Περιφερειακή Ενότητα Θήρας (Στο Οδικό Δίκτυο ευθύνης τους)
5.	- Έλεγχος και προληπτικός καθαρισμός των ρεμάτων με σκοπό την αποκατάσταση της φυσικής τους ροής.	Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου Περιφερειακή Ενότητα Θήρας – Τεχνικές Υπηρεσίες Π.Ν.Α.
6.	- Ενημέρωση του κοινού για τη λήψη μέτρων πρόληψης και αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από πλημμύρες. - Διεξαγωγή ενημερωτικής εκστρατείας για τη λήψη μέτρων πρόληψης & αντιμετώπισης πλημμυρικών φαινομένων – οργάνωση ομάδων ενημέρωσης. Μετάδοσης τηλεοπτικού σποτ ΓΓΠΠ	Τοπικά ΜΜΕ, Τμήμα Πολιτικής Προστασίας Δήμου Θήρας, ΠΝΑ, ΠΥ, Δνση Δασών, Αστ. Δνση, Λιμεναρχείο, ΔΕΗ, ΕΚΑΒ, Εθελοντικό Διασωστικό Θήρας.
7.	-ΑΜΕΣΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ του αγωγού διευθέτησης των όμβριων υδάτων στο ΒΑ άκρο του αεροδρομίου Θήρας, γιατί προκύπτει άμεσος κίνδυνος για την ασφάλεια του εργοστασίου της ΔΕΗ, αλλά και των ιδιοκτησιών στην περιοχή. Ο αγωγός αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του έργου της εκτροπής των υδάτων εντός του αεροδρομίου, για την κατασκευή του αεροδιαδρόμου.	Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας. Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας. ΔΕΗ ΑΕ.

Αντιμετώπιση πυρκαγιών στη ν.Θήρα ΘΗΡΑΣ(2018)- Πρακτικό (2018)Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου (Σ.Τ.Ο.) Πολιτικής Προστασίας Δήμου Θήρας

1. Παρακολούθηση χάρτη πρόβλεψης κινδύνου δασικής πυρκαγιάς.

Πίνακας 57. Παρακολούθηση χάρτη πρόβλεψης κινδύνου δασικής πυρκαγιάς

ΘΕΜΑΤΑ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

α.	Συνεχής παρακολούθηση έκδοσης Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς από τη Γ.Γ. Πολιτικής Προστασίας.	Ενημέρωση του κοινού από το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας με δελτία τύπου.

2. Έργα αντιπυρικής προστασίας δασών και δασικών εκτάσεων

Πίνακας 58. Έργα αντιπυρικής προστασίας δασών και δασικών εκτάσεων

	ΘΕΜΑΤΑ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
α.	Καθαρισμός και συντήρηση του δικτύου των αγροτικών και δασικών δρόμων.	Δνση Δασών, Π.Υ., Δήμος Θήρας Υπηρεσία καθαριότητας.
β.	- Διεξαγωγή ελέγχου πλήρωσης όλων των υδατοδεξαμενών και των πυροσβεστικών υδροστομίων	ΔΕΥΑΘ- Π.Υ.
γ.	Βελτίωση Συντήρηση δικτύων ΔΕΗ	ΔΕΔΔΗΕ

3. Καθαρισμοί βλάστησης για τη μείωση του κινδύνου

Πίνακας 59. Καθαρισμοί βλάστησης για τη μείωση του κινδύνου

	ΘΕΜΑΤΑ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
α.	Διεξαγωγή καθαρισμού από ξερόχορτα των οικισμών και των περιοχών ιδιαίτερης προστασίας (άλση, πάρκα, κατασκηνώσεις).	Δήμος Θήρας – Υπηρεσία Καθαριότητας Σε ιδιωτικούς Χώρους ενεργείται από τους ιδιοκτήτες (Πυρ. Διάταξη 4/87).
β.	Καθαρισμός στρατοπέδων, αρχαιολογικών χώρων, αερολιμένων (βαρύνεται η Υ.Π.Α.), μοναστηριών, ξενοδοχειακών, νοσοκομειακών και λοιπών εγκαταστάσεων.	Αεροπορικό απόσπασμα Θήρας,- ΚΑ΄ και 2η Εφορεία Βυζ. Αρχαιοτήτων, Διοικήσεις μοναστηριακών, ξενοδοχειακών, νοσοκομειακών και λοιπών εγκαταστάσεων
γ.	Προληπτικό κλάδεμα δένδρων και προληπτική κοπή δέντρων σε περιοχές που διέρχονται γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας Αποψιλώσεις σε σημεία ζεύξης	ΔΕΔΔΗΕ
δ.	Καθαρισμοί τάφρων επαρχιακού οδικού δικτύου, δημοτικού και αγροτικού οδικού δικτύου, καθαρισμοί ρεμάτων από φερτά και ξερόχορτα.	Περιφέρειο Νοτίου Αιγαίου, Δήμος Θήρας (τεχνικές υπηρεσίες – υπηρεσία καθαριότητας)

4. Μέτρα για την αποφυγή πρόκλησης πυρκαγιάς από τη λειτουργία του Χώρου Εναπόθεσης Αστικών Απορριμμάτων και της σκάλας Γυαλού Φηρών.

Πίνακας 60. Μέτρα για την αποφυγή πρόκλησης πυρκαγιάς από τη λειτουργία του Χώρου Εναπόθεσης Αστικών Απορριμμάτων και της σκάλας Γυαλού Φηρών.

	ΘΕΜΑΤΑ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
α.	- Διεξαγωγή περίφραξης, περιμετρικού καθαρισμού του χώρου απόρριψης απορριμμάτων. - κατασκευής αντιτυρικής ζώνης - τοποθέτησης κρουνών και πυροσβεστικών μέσων. - Έλεγχος του χώρου απόθεσης απορριμμάτων με τη συνεχή παρουσία υδροφόρας ή την εγκατάσταση δικτύου κρουνών. - Παρουσία χωματουργικών μηχανημάτων και επαρκούς ποσότητας χώματος για κάλυψη	Υπηρεσία Καθαριότητας Δήμου Θήρας
β.	-Καθαρισμός της κλίμακας του Γυαλού Φηρών από τα περιττώματα των ημιόνων.	- Σωματείο ημιονηγών Θήρας.

5. Μέτρα για την αποφυγή εκδήλωσης πυρκαγιάς από την εκτέλεση γεωργικών και άλλων εργασιών περιορισμένης έκτασης στην ύπαιθρο ή από χρήση πυροτεχνημάτων.

Πίνακας 61. Μέτρα για την αποφυγή εκδήλωσης πυρκαγιάς από την εκτέλεση γεωργικών και άλλων εργασιών περιορισμένης έκτασης στην ύπαιθρο ή από χρήση πυροτεχνημάτων.

	ΘΕΜΑΤΑ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
α.	- Ρητή απαγόρευση του καψίματος χόρτων καθ' όλη τη διάρκεια της αντιτυρικής περιόδου (μόνο μετά από άδεια από την οικεία Π.Υ.)	ΠΥ Θήρας, Αστυνομικό Τμήμα Θήρας. Το Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Θήρας θα ενημερώσει τους γεωργούς, μελισσοκόμους και κτηνοτρόφους σχετικά.
β.	-Πρόληψη κατά τη χρήση πυροτεχνημάτων.	Έκδοση σχετική άδειας από το Α. Τ. Θήρας και εφαρμογή των σχετικών περιορισμών πρόληψης.

6. Ενημέρωση κοινού για κίνδυνο πυρκαγιών

Πίνακας 62. Ενημέρωση κοινού για κίνδυνο πυρκαγιών

	ΘΕΜΑΤΑ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
α.	Γίνεται σε κεντρικό επίπεδο από την ΓΠΠ και την Ειδ. Γραμμ.. Δασών ΥΠΕΚΑ και το Αρχηγ. Π.Σ., περαιτέρω ενημέρωση από τις κατά τόπους δασικές και πυροσβεστικές υπηρεσίες και κατά τόπους οργ. Μον. Πολ. Προστασίας στη διανομή εντύπων μπορούν να συμμετέχουν και εθελοντικές οργανώσεις.	

β.	Η ΠΝΑ και ο Δήμος Θήρας να συμμετέχει στην ενημέρωση του κοινού με οποιοδήποτε μέσο κριθεί πρόσφορο για ευαισθητοποίηση του κοινού στην πρόληψη πυρκαγιών από αμέλεια, ενημέρωση αγροτών-κτηνοτρόφων, συνεργασία με Αγροτικούς συνεταιρισμούς, Μελισσοκομικούς συνεταιρισμούς κλπ. Ιδιαίτερη έμφαση να δοθεί στη πρόληψη- έγκαιρη ενημέρωση για την αποφυγή πυρκαγιών για τη δημιουργία βοσκοτόπων (στα νησιά που παραδοσιακά εμφανίζεται αυτό το φαινόμενο) Ενημέρωση ότι αποτελούν αξιόλογα δασικά οικοσυστήματα και την υποβάθμιση που προξενείται από τις παρατεταμένες πυρκαγιές.	Η ΠΝΑ, το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας Δήμου Θήρας οι Συνεταιρισμοί και ο Μελισσοκομικός σύλλογος.
γ.	Ενημέρωση για την πιθανότητα πρόκλησης πυρκαγιάς από την αλόγιστη χρήση βεγγαλικών και πυροτεχνημάτων.	Π.Υ., Δήμος Θήρας, Λιμεναρχείο, Αστυνομικό Τμήμα Θήρας

7. Επιτήρηση αλσουλίων και επικίνδυνων περιοχών – Μικτές Περιπολίες

Πίνακας 63. Επιτήρηση αλσουλίων και επικίνδυνων περιοχών – Μικτές Περιπολίες

	ΘΕΜΑΤΑ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
α.	- Δυνατότητα Εκτέλεσης περιπολιών των εθελοντικών οργανώσεων (συνεννόηση με Π.Υ. και Τμήμα Πολιτικής Προστασίας Δήμου)	Τμήμα Πολιτικής Προστασίας Δήμου Θήρας ΠΥ, Εθελοντικές Οργανώσεις

8. Συνεργασία φορέων με το Πυροσβεστικό Σώμα για τη διάθεση υλικών και μέσων και τη διενέργεια ασκήσεων και ενημέρωση για εκδήλωση συμβάντων

Πίνακας 64. Συνεργασία φορέων με το Πυροσβεστικό Σώμα για τη διάθεση υλικών και μέσων και τη διενέργεια ασκήσεων και ενημέρωση για εκδήλωση συμβάντων

	ΘΕΜΑΤΑ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
α.	- Μίσθωση μηχανημάτων έργων ιδιωτών για την καταστολή δασικής πυρκαγιάς - Επικαιροποίηση λίστας μηχανημάτων Δήμων με ειδική αναφορά θέσης που βρίσκεται κάθε μέσο	ΠΝΑ, Δήμος Δνση Περιβάλλοντος. Δήμος Θήρας Δνση Περιβάλλοντος
β.	- Αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού - Διερεύνηση δυνατότητας Διεξαγωγής σχετικής άσκησης με συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων	Εθελοντικό Διασωστικό Θήρας, τοπικές εθελοντικές ομάδες Δήμου, Σύλλογος Ραδιοερασιτεχνών
γ.	Ενημέρωση του οικείου νοσοκομείου σε περίπτωση εκδήλωσης πυρκαγιάς για αυξημένη ετοιμότητα και έγκαιρη αντιμετώπιση τυχόν συμβάντων	Νοσοκομείο Θήρας

9. Οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών λόγω δασικής πυρκαγιάς

Πίνακας 65. Οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών λόγω δασικής πυρκαγιάς

	ΘΕΜΑΤΑ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
α.	- Εκτέλεση εκκενώσεων από την Πυροσβεστική Υπηρεσία και την Αστυν. Δνση Κυκλάδων, εφόσον αποφασιστεί. - Υλοποίηση δράσης από το δήμαρχος	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου, ΟΤΑ Α' και Β', Αστυν. Δνση Κυκλάδων, ΠΥ, Λιμεναρχείο, ΕΚΑΒ,
β.	- Διεξαγωγή άσκησης για εκκένωση σχολείων	Περιφερειακές Δνσεις α' β'βάθμιας και β'βάθμιας εκπαίδευσης

10. Κινητοποίηση και συντονισμός Εθελοντικών Οργανώσεων - Οργάνωση Εθελοντισμού σε επίπεδο Δήμων

Πίνακας 66. Κινητοποίηση και συντονισμός Εθελοντικών Οργανώσεων - Οργάνωση Εθελοντισμού σε επίπεδο Δήμων

	ΘΕΜΑΤΑ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
α.	- Δίνεται μεγάλη βαρύτητα στην ενεργοποίηση και στη συμμετοχή των εθελοντικών οργανώσεων στην πρόληψη των πυρκαγιών σύμφωνα με τις εκάστοτε οδηγίες της ΠΥ και των λοιπών αρμόδιων αρχών. (περιπολίες) Ενίσχυση του εξοπλισμού τους. - Να γίνουν σχετικές εκπαιδεύσεις των εθελοντικών ομάδων και των σχολείων καθώς και εκπαίδευση σε θέματα χορήγησης των απαραίτητων Α' βοηθειών. - Να εξεταστεί η δυνατότητα μεταφοράς εθελοντών σε έκτακτες περιπτώσεις μέσω των πλωτών μέσων. - Συμμετοχή εκπροσώπων των αγροτικών Συνεταιρισμών και συλλόγων και μελισσοκομικών συλλόγων στο (θεσμικός ρόλος) ώστε να εμπλακούν σε θέματα πρόληψης πυρκαγιών και ενημέρωσης των μελών τους.	- Εθελοντικές ομάδες Θήρας - Ήδη έχουν γίνει σεμινάρια Α' Βοηθειών από το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας Δήμου Θήρας - Ένωση λεμβούχων - ΕΣΟΠ, Αγροτικοί Σύλλογοι, Συνεταιρισμοί.

Σχέδιο ΒΟΡΕΑΣ 2(2023)

Την υπό στοιχεία Α2614/02-12-2022 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με τίτλο «2η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Χιονοπτώσεων και Παγετού με την κωδική ονομασία «ΒΟΡΕΑΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης"».

Άρθρο 1 Καθορισμός οδικού δικτύου

Το οδικό δίκτυο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 41 του ν. 5056/2023 (Α' 163) περί αρμοδιότητας αποκομιδής απορριμμάτων οδικού δικτύου, καθορίζεται ανά Περιφέρεια ως εξής: Για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, το οριζόμενο στην υπ' αρ. 15844/2007 (Β' 1985) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Ο αριθμός χιλιομέτρων του οδικού δικτύου του άρθρου 1 της παρούσας ορίζεται, ανά δήμο, -ως εξής: Δήμος Χιλιόμετρα περιφερειακού δικτύου- **ΔΗΜΟΣ ΘΗΡΑΣ 39**

ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (2020) για την αντιμετώπιση κινδύνων από τυχόν ενεργοποίηση του ηφαιστείου, μαζί άλλα δύο γενικά σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών της ΓΓΠΠ, που αφορούν σε μεγάλους σεισμούς και τεχνολογικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης. Ειδικότερα παρουσιάστηκαν τα τρία νέα σχέδια:

Εγκέλαδος (για την Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών και Άμεση/Βραχεία Διαχείριση των Συνεπειών από την Εκδήλωση Σεισμών),

Τάλως (για την Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών και Άμεση/Βραχεία Διαχείριση των Συνεπειών από την Εκδήλωση Ηφαιστειακής Δραστηριότητας στο ηφαιστειακό σύμπλεγμα της Σαντορίνης) και

Ηράκλειτος (για την Αντιμετώπιση Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης στο πλαίσιο εναρμόνισης με την Ευρωπαϊκή οδηγία SEVESO III).

Με τα σχέδια αυτά επιδιώκεται η άμεση και συντονισμένη απόκριση των εμπλεκόμενων Φορέων σε Κεντρικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο, σύμφωνα με το νέο δόγμα και δομή της ΓΓΠΠ, που αποτυπώθηκε πρόσφατα με τον Ν.4662/20 για την αναμόρφωση του συστήματος Πολιτικής Προστασίας της χώρας. Σημειώνεται επίσης, ότι τα σχέδια αυτά έρχονται σε συνέχεια της έκδοσης των Σχεδίων Δάρδανος (πλημμύρες) και Ιόλαος (δασικές πυρκαγιές).

Ασφαλής τόπος

«...Απέναντι σε οποιαδήποτε καταστροφή ή κίνδυνο, η χώρα να έχει θωρακιστεί. Στο πλαίσιο αυτό προχωρήσαμε στην σύνταξη του συγκεκριμένου σχεδίου, αν ποτέ χρειαστεί να ξέρει ο καθένας τι πρέπει να κάνει. Δεν υπάρχει πρόβλημα με την Σαντορίνη, όπως δεν υπάρχει και με οποιαδήποτε άλλη περιοχή».

Σχετικά με την Σαντορίνη, το Γενικό Σχέδιο αφορά στην εκδήλωση ηφαιστειακής δραστηριότητας στο Ηφαιστειακό Σύμπλεγμα και την άμεση και συντονισμένη απόκριση των εμπλεκόμενων φορέων σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Το γενικό Σχέδιο περιλαμβάνει δύο σενάρια: Το πιθανότερο, που αφορά σε μια απλή ενεργοποίηση του ηφαιστείου και το ακραίο, που μπορεί να προκαλέσει σοβαρά καταστροφικά φαινόμενα.

Ορισμένα από τα φαινόμενα αυτά συνδέονται άμεσα με την έκλυση ηφαιστειακών υλικών από τους ηφαιστειακούς πόρους, όπως λάβα, στάχτη, ηφαιστειακά αέρια πίδακες νερού και ατμού και άλλα, καθώς και επαγόμενα φαινόμενα, όπως κατολισθήσεις, σεισμοί και τσουνάμι.

Το σχέδιο σύμφωνα με τον κ. Θεοδώρου, προβλέπει την άμεση αντίδραση του κάθε φορέα, για την υλοποίηση όλων των απαιτούμενων ενεργειών που απαιτούνται για την απομάκρυνση του πληθυσμού και την λήψη άλλων μέτρων. (Προβλέπεται ακόμα και η λειτουργία δεύτερου λιμανιού που να μην κινδυνεύει από την ηφαιστειακή δραστηριότητα)

Το σχέδιο Τάλως, στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην εμπειρία από την τελευταία ενεργοποίηση του ηφαιστείου που ήταν από τον Ιανουάριο του 2011 μέχρι τον Μάρτιο του 2013.

Συγκεκριμένα, το διάστημα αυτό παρατηρήθηκε μια σεισμική έξαρση η οποία συνοδεύτηκε από παραμορφώσεις στον φλοιό της γης. Τα φαινόμενα αυτά οδήγησαν στην συγκρότηση της Ειδικής Επιστημονικής Επιτροπής Παρακολούθησης Ηφαιστείου Σαντορίνης (ΕΕΕΠΗΣ) στις 3 Φεβρουαρίου του

2012. Στην ΕΕΕΠΗΣ συμμετέχει από συστάσεώς της και εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας. Η ΕΕΕΠΗΣ αντικαταστάθηκε με την Μόνιμη Επιστημονική Επιτροπή Παρακολούθησης Ελληνικού Ηφαιστειακού Τόξου (ΜΕΕΠΕΗΤ) υπό τον ΟΑΣΠ.

Το ηφαιστειακό σύμπλεγμα της Σαντορίνης περιλαμβάνει δύο ενεργούς ηφαιστειακούς πόρους, τον ηφαιστειακό πόρο της «Καμένης» που βρίσκεται στον χερσαίο χώρο της ομώνυμης νησίδας μεταξύ Θήρας και Θηρασίας και τον υποθαλάσσιο ηφαιστειακό πόρο του «Κολούμπο» ο οποίος βρίσκεται σε απόσταση 8,5 περίπου χιλιομέτρων ΒΑ του ομώνυμου ακρωτηρίου στο βορειανατολικό άκρο του νησιού της θήρας.

Η τελευταία έκρηξη στον ηφαιστειακό πόρο της Καμένης συνέβη το 1939 μ.Χ. Στην έκρηξη αυτή περιλαμβάνεται και η μικρή υπολειμματική έκρηξη που συνέβη το 1950 μ.Χ. Αντίστοιχα η τελευταία έκρηξη στον ηφαιστειακό πόρο του Κολούμπο συνέβη το 1650 μ.Χ.

Μετά από τότε είχαμε την σεισμική έξαρση του 2011-2013. Μετά το Μάρτιο του 2013 το ηφαιστειακό σύμπλεγμα της Σαντορίνης επέστρεψε σε κατάσταση ηρεμίας στην οποία παραμένει έκτοτε. Τα άλλα δύο γενικά σχέδια, «Εγκέλαδος» και «Ηράκλειτος», περιλαμβάνουν επίσης λεπτομερώς την ανάλυση κινδύνου και το ρόλο του κάθε φορέα.

«ΕΓΚΕΛΑΔΟΣ»

Το σχέδιο «Εγκέλαδος» περιλαμβάνει χάρτη με τον βαθμό κινδύνου από σεισμό κάθε περιοχής της χώρας, με βάση την ανάλυση κινδύνου της επιστημονικής επιτροπής και καθορίζει λεπτομερώς το ρόλο και τις ενέργειες του κάθε φορέα, (περιφέρειες, δήμοι), τις δράσεις εθελοντικών οργανώσεων, οδηγίες, διάθεση πόρων και ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και τις κατευθυντήριες γραμμές την εκπαίδευση και τις ασκήσεις που θα γίνονται.

Σύμφωνα με τον Ελληνικό Αντισεισμικό Κανονισμό (ΕΑΚ 2000) η χώρα υποδιαιρείται σε τρεις Ζώνες Σεισμικής Επικινδυνότητας, που σημειώνονται στο χάρτη.

Ο χάρτης με τα όρια των Ζωνών Σεισμικής Επικινδυνότητας προσδιορίζει τη σεισμική παράμετρο σχεδιασμού, δηλ. την μέγιστη αναμενόμενη εδαφική επιτάχυνση (PGA), με βάση την οποία σχεδιάζονται οι κατασκευές σε κάθε περιοχή.

«ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ»

Το σχέδιο «Ηράκλειτος» για τεχνολογικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης, αφορά σε έκτακτα γεγονότα μέσα σε μεγάλες εγκαταστάσεις, πετρελαιοειδών, πετροχημικών, γεωργικών φαρμάκων και άλλους χώρους που υπάγονται στις εγκαταστάσεις «Σεβέζο», οι οποίες έχουν πάρει το όνομα τους από την ιταλική πόλη, όπου το 1976 είχε συντελεστεί η πρώτη μεγάλη οικολογική καταστροφή που παρατηρήθηκε στον πλανήτη μας. Τότε είχε γίνει μαζική διαρροή διοξίνης από το εργοστάσιο παραγωγής τριχλωροφαινόλης της εταιρείας ICMESA ελβετικών συμφερόντων, μετά από βλάβη σε δικλίδα ασφαλείας.

Για τα ατυχήματα αυτού του τύπου έχει εκδοθεί Ευρωπαϊκή Οδηγία, στην οποία έχει ενσωματωθεί και η Ελλάδα. Οι εγκαταστάσεις «Σεβέζο» στην Ελλάδα, είναι συνολικά 253, εκ των οποίων λειτουργούν οι 203.

Το πρόβλημα είναι και στα εργοστάσια που έχουν κηρύξει πτώχευση, γιατί πολλά έχουν αφήσει επικίνδυνα υλικά στις αποθήκες τους και δεν υπάρχει καμία φύλαξη. και σε περίπτωση ατυχήματος θα μπορούσαν να προκαλέσουν σοβαρό κίνδυνο σε μεγάλη ακτίνα εκτός εγκαταστάσεων.

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ

Κάθε έτος, γίνεται γυμνάσιο αντιμετώπισης πιθανής θαλάσσιας ρύπανσης. Κατά την διάρκειά του γυμνασίου, στελέχη της αναδόχου εταιρίας σε συνεργασία με το Δ.Λ.Τ. Θήρας αναλαμβάνουν την εκπαίδευση του προσωπικού και των στελεχών του Λ/Χ Θήρας, με πιθανό σενάριο θαλάσσιας ρύπανσης, προκειμένου να γνωρίζουν τη χρήση και εφαρμογή των υλικών σε περίπτωση συμβάντος. Οι Αντιρρυπαντικοί Εξοπλισμοί βρίσκονται στο Λιμένα Αθηνιού και στο αλιευτικό καταφύγιο Βλυχάδας, ν. Θήρας

Σχέδιο Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης (ΣΑΚΕΑ)

Το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας ενέκρινε την Εκπόνηση Σχεδίου Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης (ΣΑΚΕΑ) τόσο για την ενιαία πλέον Λιμενική Εγκατάσταση «Θήρας» όσο και για την ευρύτερη περιοχή Λιμένα που θα καλύπτει το Σχέδιο Ασφάλειας Λιμένα (ΣΑΛ).. Το ΣΑΚΕΑ θα είναι ένα δομημένο σύστημα αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης το οποίο θα είναι περιεκτικό, βασισμένο στην έννοια του κινδύνου (Risk Management), και με στόχο την αντιμετώπιση όλων των ενδεχόμενων κινδύνων που μπορεί να προέλθουν είτε από κακόβουλες ενέργειες (τρομοκρατικές ενέργειες, δολιοφθορές, πολιτικές αναταραχές) είτε από φυσικά φαινόμενα και καταστροφές (εκρήξεις, σεισμούς, θύελλες, πυρκαγιές) και το σημαντικότερο θα προβλέπει την ύπαρξη ιεραρχίας διοίκησης και κατανομής επί μέρους καθηκόντων και ευθυνών εκ των προτέρων προσδιορισμένων και γνωστών σε όλους τους εμπλεκόμενους.

Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΕΠΣ) Δ.Ε ΘΗΡΑΣ/Δ.Ε ΟΙΑΣ

Το ΕΠΣ Θήρας όπως καταθέτουν οι Μελετητές, θα περιλαμβάνει ειδικό κεφάλαιο σχετικά με τα μέτρα αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής καθώς και σχετικά με την πρόληψη και τη διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα.

ΣΤ.10.7.4 Κλιματική αλλαγή

σύμφωνα με Μελέτη του Πανεπιστημίου Αιγαίου Το Στρατηγικό Σχέδιο Προσαρμογής (ΣΣΠ) στην Κλιματική Αλλαγή με τη χρήση καλλιεργειών αναβαθμίδων ως πράσινων υποδομών στην ευρύτερη περιοχή του Νότιου Αιγαίου, αποτελεί παραδοτέο των δράσεων Α1 και C.4 του προγράμματος LIFE TERRACESCAPE “Μετατροπή των εγκαταλειμμένων τοπίων αναβαθμίδων σε πράσινες υποδομές μέσω συμμετοχικής επιστάσις γης για καλύτερη προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή” (LIFE 16 CCA/GR/000050). Αποσκοπεί στην παροχή κατευθύνσεων για την βιώσιμη αποκατάσταση και επανακαλλιέργεια των αναβαθμίδων, ως βασικού στοιχείου των αγρο-οικοσυστημάτων στα μικρά νησιά του Νότιου Αιγαίου.

Εικόνα 96 Περιοχή Μέλετης - Ν.Αιγαίο

Συνοπτικά, οι στόχοι του ΣΣΠ συνοψίζονται ως εξής: ο Εκτίμηση της τρωτότητας των επιδεικτικών περιοχών και λοιπών νησιών του Αιγαίου στην κλιματική αλλαγή, ο Εκτίμηση της ευαισθησίας διαφορετικών οικοσυστημάτων στην κλιματική αλλαγή, ο Προσδιορισμός κλιματικών προβλέψεων για τα νησιά του Αιγαίου και ο Προτάσεις- κατάλληλα μέτρα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τις πολιτικές για μελλοντικές δράσεις

-Προβλεπόμενες επιπτώσεις ΚΑ στην γεωργία

Η κλιματική αλλαγή αναμένεται να επηρεάσει ιδιαίτερα τη γεωργία, καθώς η βιωσιμότητά της τελευταίας εξαρτάται άμεσα από κλιματολογικούς παράγοντες όπως η θερμοκρασία, η ηλιακή ακτινοβολία και η βροχόπτωση. Οι αλλαγές στη μέση θερμοκρασία και τη βροχόπτωση, καθώς και η αύξηση στη συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων επηρεάζουν ήδη τις αποδόσεις των καλλιεργειών στην Ευρώπη. Μείωση της παραγωγικότητας των καλλιεργειών λόγω των υψηλών θερμοκρασιών, με μείωση κατά 0-27% ανάλογα με το κλιματικό σενάριο [ερευνητικό έργο PESETA II (JRC 2014)] προβλέπεται για το μεγαλύτερο μέρος της νότιας Ευρώπης (EEA 2017). Το κλίμα των νησιών του Αιγαίου έχει τα βασικά χαρακτηριστικά του μεσογειακού κλίματος, όπως χειμερινές βροχοπτώσεις, καλοκαιρινή ξηρασία, ζεστά καλοκαίρια (με έντονη ηλιακή ακτινοβολία) και σχετικά κρύους χειμώνες. Τα νησιά του Αιγαίου χαρακτηρίζονται από χαμηλή κάλυψη βλάστησης και θεωρούνται ως περιοχή υπό υψηλό κίνδυνο ερημοποίησης (Giorgi 2006; Zanis et al. 2008).

Οι αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής περιλαμβάνουν αυξημένη ζήτηση νερού για άρδευση και μειωμένη διαθεσιμότητα νερού λόγω παρατεταμένων περιόδων ξηρασίας, αλλαγών γονιμότητας του εδάφους και υψηλότερου κινδύνου διάβρωσης του εδάφους που συνδέεται με ξηρασίες και ακραίες αλλαγές στις βροχοπτώσεις. Οι κλιματικές μεταβλητές που χρήζουν ιδιαίτερου ενδιαφέροντος και κυρίως επηρεάζουν την παραγωγή και την ποιότητα των καλλιεργειών είναι η θερμοκρασία του αέρα, η βροχόπτωση, η διάρκεια έκθεσης στην ηλιακή ακτινοβολία και η συγκέντρωση του CO₂ της ατμόσφαιρας.

-Προβλεπόμενες επιπτώσεις ΚΑ στον τριτογενή τομέα

Οι κύριες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στον τριτογενή τομέα συνδέονται με το θερμικό στρες, το οποίο έχει καταστροφικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και σε πολλά μέρη του κόσμου μπορεί να προκαλέσει το θάνατο περισσότερων ανθρώπων από οποιονδήποτε άλλο φυσικό κίνδυνο (Founda & Santamouris 2012). Στα νησιά του Αιγαίου το θερμικό στρες επηρεάζει τον πολύ σημαντικό για την τοπική αλλά και την εθνική οικονομία τομέα του τουρισμού. Επίσης διάφορες μελέτες χρησιμοποιούν δείκτες βασιζόμενους στη θερμοκρασία για να εκτιμήσουν την θερμική δυσφορία που σχετίζεται με τις θερμές νύχτες. Επίσης οι δείκτες που βασίζονται σε βροχόπτωση χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση μελλοντικών αλλαγών στα ποσά βροχόπτωσης που μπορεί να επηρεάσουν τον τριτογενή τομέα, για παράδειγμα μέσω ακραίων βροχοπτώσεων που προκλήθηκαν από πλημμύρες και διαθεσιμότητας νερού.

ΣΤ.11 Πολιτιστική κληρονομιά

ΣΤ.11.1 Κηρυγμένοι Αρχαιολογικοί Χώροι και Μνημεία

Στις Κυκλάδες, η ανθρώπινη δραστηριότητα έχει αφήσει τα ίχνη της κατά την διάρκεια όλων των ιστορικών περιόδων, με αποτέλεσμα να είναι από τις σημαντικότερες αρχαιολογικές περιοχές της χώρας, με πληθώρα αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών τόπων που μπορούν να καταταχθούν σε:

- Προϊστορικές και κλασσικές αρχαιότητες
- Βυζαντινές και μεταβυζαντινές αρχαιότητες
- Νεότερα μνημεία και στοιχεία λαϊκού πολιτισμού

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι αρχαιολογικοί χώροι και τα ιστορικά μνημεία της Θήρας, όπως κηρύχθηκαν με τα ΦΕΚ που τους αντιστοιχούν.

Πίνακας 67. Αρχαιολογικοί χώροι και τα ιστορικά μνημεία της Θήρας, όπως κηρύχθηκαν με τα ΦΕΚ που τους αντιστοιχούν

Ονομασία Μνημείου	Οικισμός	Θέση	Είδος Μνημείου	ΦΕΚ κήρυξης
Άδεια κατεδαφίσεως κτιρίου στα Φηρά Θήρας, ιδ. Χρύσανθου Αργυρού. Αποχαρκτηρισμός.	Όρμος Φηρών	-	Αστικά Κτίρια	ΥΑ ΥΠΠΕ/ΔΙΛΑΠ/Γ/52/10842/23-2-1981, ΦΕΚ 140/Β/11-3-1981
Ανεμόμυλος στη θέση "Στραβές" Θήρας, ιδ. Θεοδώρου Βαφειαδάκη	-	"Στραβές"	Αγροτική Οικονομία, Μύλοι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/28080/1922/21-7-1986, ΦΕΚ 769/Β/31-10-1986
Ανεμόμυλος ιδοκτ. Ιακώβου Δρόσου	Εμπορείον		Αγροτική Οικονομία, Μύλοι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/1525/40568/3-8-1993, ΦΕΚ 636/Β/19-8-1993
Ανεμόμυλος ιδοκτ. Κληρονόμων Αντώνη Δρόσου στο Εμπορείο	Εμπορείον		Αγροτική Οικονομία, Μύλοι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/1525/40568/3-8-1993, ΦΕΚ 636/Β/19-8-1993
Ανεμόμυλος ιδοκτ. Κληρονόμων Αντώνη Δρόσου στα Φηρά	Όρμος Φηρών		Αγροτική Οικονομία, Μύλοι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/1525/40568/3-8-1993, ΦΕΚ 636/Β/19-8-1993
Ανεμόμυλος ιδοκτ. Κληρονόμων Αρτέμη Δαρζέντα	Εμπορείον		Αγροτική Οικονομία, Μύλοι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/1525/40568/3-8-1993, ΦΕΚ 636/Β/19-8-1993
Ανεμόμυλος ιδοκτ. Κληρονόμων Σταύρου Βάλβη	Εμπορείον		Αγροτική Οικονομία, Μύλοι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/1525/40568/3-8-1993, ΦΕΚ 636/Β/19-8-1993
Ανεμόμυλος ιδοκτ. Μιχάλη Δρόσου, Καρτεράδος (α)	Καρτεράδος		Αγροτική Οικονομία, Μύλοι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/1525/40568/3-8-1993, ΦΕΚ 636/Β/19-8-1993
Ανεμόμυλος ιδοκτ. Μιχάλη Δρόσου, Καρτεράδος (β)	Καρτεράδος		Αγροτική Οικονομία, Μύλοι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/1525/40568/3-8-1993, ΦΕΚ 636/Β/19-8-1993
Δύο Ανεμόμυλοι ιδοκτ. Μιχάλη Δρόσου, Καρτεράδος	Καρτεράδος		Αγροτική Οικονομία, Μύλοι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/1525/40568/3-8-1993, ΦΕΚ 636/Β/19-8-1993
Δύο ανεμόμυλοι στη θέση "Καλντέρα" Μεγαλοχωρίου Θήρας, ιδ. Ειρήνης Μαυρομάτη	Μεγαλοχώριον	"Καλντέρα"	Αγροτική Οικονομία, Μύλοι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/42830/2771/20-11-1986, ΦΕΚ 937/Β/31-12-1986
Αποδέσμευση θαλάσσιας περιοχής στο Καμάρι Θήρας.	Καμάριον	Ανατολικά της νήσου.	Ενάλιοι Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ41/46835/2750/29-9-1998, ΦΕΚ 1083/Β/16-10-1998 ΥΑ ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ41/42813/2830/2-9-2003, ΦΕΚ 1498/Β/10-10-2003
Αποδέσμευση θαλασσιών περιοχών στη νήσο Νέα Καμμένη Κυκλάδων	Νέα Καμμένη	Στα ανατολικά της νήσου	Ενάλιοι Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ41/46835/2750/29-9-1998, ΦΕΚ 1083/Β/16-10-1998, ΥΑ ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/

Ονομασία Μνημείου	Οικισμός	Θέση	Είδος Μνημείου	ΦΕΚ κήρυξης
				Φ41/42813/2830/2-9-2003, ΦΕΚ 1498/Β/10-10-2003
Αποδέσμευση θαλάσσιας περιοχής στην Περίσσα Θήρας Κυκλάδων	Πέρισσα	Νοτιοανατολικά της νήσου	Ενάλιοι Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ41/46835/2750/29-9-1998, ΦΕΚ 1083/Β/16-10-1998 ΥΑ ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ41/42813/2830/2-9-2003, ΦΕΚ 1498/Β/10-10-2003
Αρχαιολογικός χώρος Ακρωτηρίου Θήρας. Καθορισμός ζωνών προστασίας Α και Β			Αρχαιολογικές Θέσεις	ΠΔ 24-8-1982, ΦΕΚ 529/Δ/29-10-1982, ΠΔ 16-2-1990, ΦΕΚ 139/Δ/19-3-1990
Αρχαιολογικός χώρος αρχαίας Θήρας			Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα, Ιεροί Ναοί, Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/40676/905/20-9-1989, ΥΑ ΥΠΠΕ/ΑΡΧ/Α1/Φ21/77169/3858/30-1-1980, ΦΕΚ 300/Β/24-3-1980, ΠΔ 16-2-1990, ΦΕΚ 139/Δ/19-3-1990
Αρχαιολογικός χώρος Θήρας	Μονόλιθος		Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα	ΥΑ ΥΠΠΕ/ΑΡΧ/Α1/Φ21/77169/3858/30-1-1980, ΦΕΚ 300/Β/24-3-1980, ΠΔ 16-2-1990, ΦΕΚ 139/Δ/19-3-1990
Αρχαιολογικός χώρος ορυχείων Καραγιώργη (μεσοκυκλαδικό νεκροταφείο) στη θέση "Φτέλλος" στη Θήρα. Καθορισμός αρχαιολογικών ζωνών		Φτέλλος	Νεκρικοί Χώροι και Μνημεία, Αρχαιολογικές Θέσεις	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ21/46975/1880/4-11-1988, ΦΕΚ 833/Β/16-11-1988 ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ21/1580/45/30-1-1989, ΦΕΚ 79/Β/3-2-1989 ΠΔ 16-2-1990, ΦΕΚ 139/Δ/19-3-1990
Αρχαιολογικός χώρος στη θέση "Κουλούμπα" ("Κουλούμπος") Θήρας (ελληνιστικό νεκροταφείο)		Κουλούμπα ("Κουλούμπος")	Νεκρικοί Χώροι και Μνημεία, Αρχαιολογικές Θέσεις	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/40676/905/20-9-1989, ΥΑ ΥΠΠΕ/Α1/Φ21/74756/2459/16-12-1981, ΦΕΚ 77/Β/22-2-1982 ΠΔ 16-2-1990, ΦΕΚ 139/Δ/19-3-1990
Αρχαιολογικός χώρος στη θέση "Φτέλλος" Ορυχείων Φηρών Θήρας (ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ) (πρωτοκυκλαδικά νεκροταφεία κλπ)	Όρμος Φηρών	Φτέλλος	Νεκρικοί Χώροι και Μνημεία, Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ21/46975/1880/4-11-1988, ΦΕΚ 833/Β/16-11-1988 ΠΔ 16-2-1990, ΦΕΚ 139/Δ/19-3-1990
Αρχαιολογικός χώρος στη θέση των "Ορυχείων Μαυρομάτη" "ΕΡΜΗΣ" στη Θήρα (οικισμός της Υστερης Μεσοκυκλαδικής Εποχής)		"Ορυχεία Μαυρομάτη"	Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ21/46975/1880/4-11-1988, ΦΕΚ 833/Β/16-11-1988 ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ21/46975/1880/4-11-1988, ΦΕΚ 1580/45/30-1-1989 ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ21/1580/45/30-1-1989, ΦΕΚ 79/Β/3-2-1989

Ονομασία Μνημείου	Οικισμός	Θέση	Είδος Μνημείου	ΦΕΚ κήρυξης
				ΠΔ 16-2-1990, ΦΕΚ 139/Δ/19-3-1990
Αρχαιολογικός χώρος στη Θήρα		Προφήτης Ηλίας, Χείμαρρος Πορετάδος	Αρχαιολογικές Θέσεις	ΥΑ ΥΠΠΕ/ΑΡΧ/Α1/Φ21/77169/385 8/30-1-1980, ΦΕΚ 300/Β/24-3-1980
Αρχαιολογικός χώρος στην περιοχή Αγίου Νικολάου (Μαρμαρίτη) Θήρας			Αρχαιολογικές Θέσεις, Αρχαία Ιερά, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ 9763/3-11-1962, ΦΕΚ 415/Β/19-11-1962 ΥΑ 24131/23-10-1967, ΦΕΚ 651/Β/31-10-1967 ΠΔ 16-2-1990, ΦΕΚ 139/Δ/19-3-1990 ΥΑ 9763/3-11-1962, ΦΕΚ 1014/Β/2-8-2002
Αρχαιολογικός χώρος στην περιοχή του λόφου Γαβρήλου Θήρας (λαξευτοί ελληνιστικοί τάφοι και αρχαϊκό νεκροταφείο). Καθορισμός ζωνών προστασίας		Λιμενίσκος Μπάλος, Όρος Γαβρίλος, Ακρωτήριο Εξωμύτης	Νεκρικοί Χώροι και Μνημεία, Αρχαιολογικές Θέσεις	ΥΑ 24131/23-10-1967, ΦΕΚ 651/Β/31-10-1967 ΠΔ 16-2-1990, ΦΕΚ 139/Δ/19-3-1990
Αρχαιολογικός χώρος στο λόφο Αρχαγγέλου Θήρας. Καθορισμός ζωνών προστασίας			Αρχαιολογικές Θέσεις	ΥΑ 24131/23-10-1967, ΦΕΚ 651/Β/31-10-1967 ΠΔ 16-2-1990, ΦΕΚ 139/Δ/19-3-1990
Αρχοντικό Βαρβαρήγου στη Μεσαριά Θήρας	Μεσαριά		Αρχοντικά, Αστικά Κτίρια	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2168/38826/14 -9-1988, ΦΕΚ 715/Β/28-9-1988
Αρχοντικό Σαρπάκη στα Φηρά Θήρας, ιδ. Σαρπάκη	Όρμος Φηρών		Αρχοντικά, Αστικά Κτίρια	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/810/13640/18-3-1991, ΦΕΚ 234/Β/18-4-1991
Αρχοντικό στη Μεσαριά Θήρας, ιδ. Αντώνη Βενετσάνου	Μεσαριά		Αρχοντικά, Αστικά Κτίρια	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2169/38827/14 -9-1988, ΦΕΚ 715/Β/28-9-1988
Αρχοντικό στη Μεσαριά Θήρας, ιδ. Ευτυχίας Βενετσάνου	Μεσαριά		Αρχοντικά, Αστικά Κτίρια	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2171/38809/14 -9-1988, ΦΕΚ 715/Β/28-9-1988
Αρχοντικό στη Μεσαριά Θήρας, ιδ. Σπύρου Μαркеζίνη	Μεσαριά		Αρχοντικά, Αστικά Κτίρια	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2167/38812/14 -9-1988, ΦΕΚ 715/Β/28-9-1988
Εμπορείο Θήρας. Παραδοσιακός οικισμός	Εμπορείον		Φυσικοί Χώροι, Οικιστικά Σύνολα	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/40676/905 /20-9-1989, ΥΑ 10977/16-5-1967, ΦΕΚ 352/Β/31-5-1967 ΠΔ 19-10-1978, ΦΕΚ 594/Δ/13-11-1978 ΠΔ 11-5-1989, ΦΕΚ 345/Δ/2-6-1989 ΠΔ 16-2-1990, ΦΕΚ 139/Δ/19-3-1990

Ονομασία Μνημείου	Οικισμός	Θέση	Είδος Μνημείου	ΦΕΚ κήρυξης
Ενετικό Καστέλλι στο Ακρωτήριο Θήρας	Ακρωτήριο		Αμυντικά Συγκροτήματα, Κάστρα / Φρούρια	ΥΑ 11707/14-6-1966, ΦΕΚ 429/Β/8-7-1966 ΥΑ 12916/27-8-1970, ΦΕΚ 669/Β/25-9-1970
Ενετικό κάστρο στον Πύργο Καλλιόστης	Πύργος Καλλιόστης		Αμυντικά Συγκροτήματα, Κάστρα / Φρούρια	ΥΑ 11707/14-6-1966, ΦΕΚ 429/Β/8-7-1966 ΥΑ 12916/27-8-1970, ΦΕΚ 669/Β/25-9-1970 ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/36783/956/29-8-1995, ΦΕΚ 773/Β/8-9-1995
Ενετικός πύργος "Γουλάς" στο Εμπορείο Θήρας	Εμπορείον		Αμυντικά Συγκροτήματα, Ιστορικοί Τόποι, Πύργοι	ΥΑ 12916/27-8-1970, ΦΕΚ 669/Β/25-9-1970 ΥΑ Α/Φ31/54786/4096/10-12-1973, ΦΕΚ 1456/Β/13-12-1973
Εργοστάσιο οινοπνεύματος στη Μεσαριά Θήρας, ιδ. Αντωνίου Βενετσάνου	Μεσαριά		Βιοτεχνία / Βιομηχανία	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2174/39088/14-9-1988, ΦΕΚ 719/Β/30-9-1988
Εργοστάσιο στη Μεσαριά Θήρας, ιδ. Γεωργίου Μαρκεζίνη	Μεσαριά		Βιοτεχνία / Βιομηχανία	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2175/39037/14-9-1988, ΦΕΚ 719/Β/30-9-1988
Ερείπια παλαιοχριστιανικού ναού στην Περίσσα Θήρας	Περίσσα		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ 9763/3-11-1962, ΦΕΚ 415/Β/19-11-1962
Ημεροβίγλιο. Παραδοσιακός οικισμός. Καθορισμός ζωνών προστασίας.	Ημεροβίγλιον		Φυσικοί Χώροι, Οικιστικά Σύνολα	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/40676/905/20-9-1989, ΠΔ 17-6-1988, ΦΕΚ 504/Δ/14-7-1988
Ι. Μονή Αγίου Νικολάου στο Ημεροβίγλι Θήρας	Ημεροβίγλιον		Μοναστηριακά Συγκροτήματα, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΕ/Β1/Φ27/12888/318/5-4-1985, ΦΕΚ 250/Β/3-5-1985
Ι. Μονή Προφήτη Ηλία Θήρας		Στην κορυφή του Μέσα Βουνού	Μοναστηριακά Συγκροτήματα, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/ΚΗΡ/44997/1811/9-10-1998, ΦΕΚ 1123/Β/23-10-1998
Ι. Ναός Αγίας Άννας στον Βόθωνα Θήρας	Βόθων		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/1494/132/15-2-1999, ΦΕΚ 222/Β/15-3-1999
Ι. Ναός Αγίας Ειρήνης στα Φηρά Θήρας	Όρμος Φηρών		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/14467/335/23-8-1990, ΦΕΚ 679/Β/26-10-1990
Ι. Ναός Αγίας Ειρήνης στην Επισκοπή Γωνιάς Θήρας	Επισκοπή Γωνιάς		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ 9763/3-11-1962, ΦΕΚ 415/Β/19-11-1962 ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/1721/44/12-4-1993, ΦΕΚ 310/Β/4-5-1993

Ονομασία Μνημείου	Οικισμός	Θέση	Είδος Μνημείου	ΦΕΚ κήρυξης
Ι. Ναός Αγίας Σοφίας της Φράγκισσας στα Φηρά Θήρας	Όρμος Φηρών		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/14467/335 /23-8-1990, ΦΕΚ 679/Β/26-10-1990
Ι. Ναός Αγίας Τριάδος στον Βόθωνα Θήρας	Βόθων		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/1494/132/ 15-2-1999, ΦΕΚ 222/Β/15-3-1999
Ι. Ναός Αγίου Αρτεμίου στον Πύργο Θήρας	Πύργος Καλλίστης		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/27948/571 /10-8-1989, ΦΕΚ 810/Β/20-10-1989
Ι. Ναός Αγίου Γεωργίου στην Επισκοπή Γωνιάς	Επισκοπή Γωνιάς		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/1721/44/1 2-4-1993, ΦΕΚ 310/Β/4-5-1993
Ι. Ναός Αγίου Γεωργίου στο Ελήδι Βόθωνα Θήρας	Βόθων	Ελήδι	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/1494/132/ 15-2-1999, ΦΕΚ 222/Β/15-3-1999
Ι. Ναός Αγίου Γεωργίου στον Βόθωνα Θήρας	Βόθων	Στην είσοδο του οικισμού	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/1494/132/ 15-2-1999, ΦΕΚ 222/Β/15-3-1999
Ι. Ναός Αγίου Γεωργίου στον Πύργο Θήρας	Πύργος Καλλίστης		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/36784/953 /29-8-1995, ΦΕΚ 792/Β/14-9-1995
Ι. Ναός Αγίου Γεωργίου του Ξεχρεωτή στη θέση "Κουλούμπα" ("Κουλούμπος") στη Θήρα		Κουλούμπα ("Κουλούμπος")	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ30/8076/239/ 23-4-1996, ΦΕΚ 385/Β/27-5-1996
Ι. Ναός Αγίου Ιωάννη Θεολόγου στα Φηρά Θήρας	Όρμος Φηρών		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/14467/335 /23-8-1990, ΦΕΚ 679/Β/26-10-1990 ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/11990/218 /3-12-1991, ΦΕΚ 1016/Β/13-12-1991
Ι. Ναός Αγίου Ιωάννου "το Θεολοάκι" στο Εμπορείο Θήρας	Εμπορείον		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/27948/571 /10-8-1989, ΦΕΚ 810/Β/20-10-1989
Ι. Ναός Αγίου Μάρκου στο Ημεροβίγλιον Θήρας	Ημεροβίγλιον	Στον κεντρικό δρόμο που συνδέει τα Φηρά με την Οία	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/4164/70/3 0-5-1995, ΦΕΚ 579/Β/30-6-1995
Ι. Ναός Αγίου Μηνά στα Φηρά Θήρας	Όρμος Φηρών		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/14467/335

Ονομασία Μνημείου	Οικισμός	Θέση	Είδος Μνημείου	ΦΕΚ κήρυξης
				/23-8-1990, ΦΕΚ 679/Β/26-10-1990
Ι. Ναός Αγίου Νικολάου του Κίσσηρα στον Πύργο Θήρας	Πύργος Καλλίστης		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/36784/953 /29-8-1995, ΦΕΚ 792/Β/14-9-1995
Ι. Ναός Αγίου Πνεύματος στον Βόθωνα Θήρας	Βόθων	Στα νότια του οικισμού	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/1494/132/15-2-1999, ΦΕΚ 222/Β/15-3-1999
Ι. Ναός Αγίου Προκοπίου στο Λαγκάδι Βόθωνα Θήρας	Βόθων	Λαγκάδι	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/1494/132/15-2-1999, ΦΕΚ 222/Β/15-3-1999
Ι. Ναός Αγίου Στυλιανού του Φράγκου στα Φηρά Θήρας	Όρμος Φηρών		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/14467/335 /23-8-1990, ΦΕΚ 679/Β/26-10-1990
Ι. Ναός Αγίων Αποστόλων (μαζί με τους χώρους διαμονής και το συγκρότημα της παλιάς Σχολής) στον Πύργο Θήρας	Πύργος Καλλίστης		Αστικά Κτίρια, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι, Κτίσματα Κοινής Ωφελείας	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/36784/953 /29-8-1995, ΦΕΚ 792/Β/14-9-1995
Ι. Ναός Γενεθλίου στην Επισκοπή Γωνιάς Θήρας	Επισκοπή Γωνιάς		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/1721/44/12-4-1993, ΦΕΚ 310/Β/4-5-1993
Ι. Ναός Επισκοπής Γωνιάς Θήρας	Επισκοπή Γωνιάς		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ 9763/3-11-1962, ΦΕΚ 415/Β/19-11-1962
Ι. Ναός Παναγίας Καλού στη θέση "Κουλούμπα" ("Κουλούμπος") στη Θήρα	Παναγία Καλού	Κουλούμπα ("Κουλούμπος")	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/18142/419 /14-7-1987, ΦΕΚ 418/Β/10-8-1987
Ι. Ναός Παναγίας Σταθιανής στα Φηρά Θήρας	Όρμος Φηρών		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/27948/571 /10-8-1989, ΦΕΚ 810/Β/20-10-1989
Ι. Ναός Παναγίας της Τρύπας ή Σέργαινας στον Βόθωνα Θήρας	Βόθων		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/1494/132/15-2-1999, ΦΕΚ 222/Β/15-3-1999
Ι. Ναός Παναγίας το Γενέθλιον (παλιός και νέος) στον Βόθωνα Θήρας	Βόθων		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/1494/132/15-2-1999, ΦΕΚ 222/Β/15-3-1999
Ι. Ναός Παναγίας του Αη Γιωργιού στο Φηροστεφάνι Θήρας	Όρμος Φηρών	Φηροστεφάνι	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/27948/571 /10-8-1989, ΦΕΚ 810/Β/20-10-1989

Ονομασία Μνημείου	Οικισμός	Θέση	Είδος Μνημείου	ΦΕΚ κήρυξης
Ι. Ναός Χριστού ή Μεταμόρφωσης του Χριστού στα Φηρά Θήρας	Όρμος Φηρών		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ27/14467/335 /23-8-1990, ΦΕΚ 679/Β/26-10- 1990
Κάνναβα (Οιναποθήκη) στη Μεσαριά Θήρας, ιδ. Αντώνη Βενετσάνου	Μεσαριά		Βοηθητικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2172/39624/14 -9-1988, ΦΕΚ 726/Β/4-10-1988
Κάνναβα (Σιταποθήκη) στη Μεσαριά Θήρας, ιδ. Ιωάννη Βενιέρη	Μεσαριά		Βοηθητικοί Χώροι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2173/39625/14 -9-1988, ΦΕΚ 726/Β/4-10-1988
Καστέλλι στο Εμπορείο Θήρας	Εμπορείον		Αμυντικά Συγκροτήματα, Κάστρα / Φρούρια	ΥΑ 12916/27-8-1970, ΦΕΚ 669/Β/25-9-1970
Κόλπος Ηφαιστείου (Καλντέρα). Τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους			Φυσικοί Χώροι	ΥΑ 23732/28-9-1972, ΦΕΚ 820/Β/7-10-1972 ΥΑ 23732/22-12-1972, ΦΕΚ 1127/Β/23-12-1972
Κτίριο Α στον Πύργο Θήρας, ιδ. Βαρβάρας Σορώτου - Φύτρου και Ευαγγέλου Φύτρου	Πύργος Καλλίστης		Αστικά Κτίρια	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/174/23077/13- 5-1998, ΦΕΚ 514/Β/26-5-1998
Κτίριο Β στον Πύργο Θήρας, ιδ. Βαρβάρας Σορώτου-Φύτρου και Ευαγγέλου Φύτρου	Πύργος Καλλίστης		Αστικά Κτίρια	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/174/23077/13- 5-1998, ΦΕΚ 514/Β/26-5-1998
Κτίριο και διαμορφώσεις περιβάλλοντα χώρου του επί του καλντεριμιού Γεωργίου Κωβαίου (βόρεια) και ετέρου νότια, στο βορινό όριο του μετασεισμικού συνοικισμού, στον οικισμό Φηρών, του Δήμου Θήρας, στη Σαντορίνη, φερομένης ιδιοκτησίας Αγγ. και Ν. Δαργέντα		καλντερίμι Γεωργίου Κωβαίου	Αστικά Κτίρια	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΝΣΑΚ/30398/872/21-5- 2008, ΦΕΚ 210/ΑΑΠ/3-6-2008
Κτίριο κοινοτικού καταστήματος Έξω Γωνιάς Θήρας	Έξω Γωνιά		Αστικά Κτίρια, Κέντρα Διοίκησης	Α ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/1360/24295/5- 5-1995, ΦΕΚ 499/Β/6-6-1995
Κτίριο μαζί με την παλαιά επίπλωσή του με την παλαιά οιναποθήκη του ισογείου με όλο τον εξοπλισμό της στη Μεσαριά Θήρας, ιδ. Γεωργίου Αργυρού	Μεσαριά		Βοηθητικοί Χώροι, Βιοτεχνία / Βιομηχανία, Αστικά Κτίρια	ΥΑ ΥΠΠΕ/ΔΙΛΑΠ/Γ/21338/1337/24 -5-1985, ΦΕΚ 351/Β/31-5-1985 ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/33932/2133/14 -9-1988, ΦΕΚ 784/Β/26-10- 1988
Κτίριο πρώην Διοικητηρίου	Όρμος Φηρών		Στρατιωτικές Εγκαταστάσεις, Εγκαταστάσεις Υποδομής / Παραγωγής	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/810/13640/18- 3-1991, ΦΕΚ 234/Β/18-4-1991

Ονομασία Μνημείου	Οικισμός	Θέση	Είδος Μνημείου	ΦΕΚ κήρυξης
Κτίριο πρώην Φρουραρχείου στα Φηρά Θήρας	Ορμος Φηρών		Στρατιωτικές Εγκαταστάσεις, Εγκαταστάσεις Υποδομής / Παραγωγής	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/810/13640/18-3-1991, ΦΕΚ 234/Β/18-4-1991
Κτίριο στη Μεσαριά Θήρας, ιδ. Γεωργίου Μαρκεζίνη	Μεσαριά		Αστικά Κτίρια	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2170/38810/14-9-1988, ΦΕΚ 715/Β/28-9-1988
Κτίριο στη Μεσαριά Θήρας, ιδ. Σταύρου Γλαντζή και Παντελή Κοναξή (πρώην Σαλίβερου)	Μεσαριά		Αστικά Κτίρια	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2136/33935/14-9-1988, ΦΕΚ 715/Β/28-9-1988
Κτίριο στον Πύργο Θήρας, ιδ. Άννας Ασίμη - Γεωργαλή	Πύργος Καλλίστης		Αστικά Κτίρια	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/486/8170/23-5-1988, ΦΕΚ 448/Β/30-6-1988
Μύλος {Βγ (1)} στη Μεσαριά Θήρας, ιδ. Ψανού	Μεσαριά		Αγροτική Οικονομία, Μύλοι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/4506/6798/31-1-1992, ΦΕΚ 122/Β/27-2-1992
Μύλος {Βγ (2)} στη Μεσαριά Θήρας, ιδ. Αγνώστου	Μεσαριά		Αγροτική Οικονομία, Μύλοι	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/4506/6798/31-1-1992, ΦΕΚ 122/Β/27-2-1992
Νησίδα Ασπρονήσι. Τοπίο ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους	Ασπρονήσι (νησίς)		Φυσικοί Χώροι	ΥΑ 23732/28-9-1972, ΦΕΚ 820/Β/7-10-1972 ΥΑ 23732/22-12-1972, ΦΕΚ 1127/Β/23-12-1972 ΥΑ ΔΠΑ/9389/11-9-2000, ΦΕΚ 1176/Β/22-9-2000
Νήσοι Μικρά και Μεγάλη Καϋμένη. Τοπίο ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους			Φυσικοί Χώροι	ΥΑ 23732/28-9-1972, ΦΕΚ 820/Β/7-10-1972 ΥΑ 23732/22-12-1972, ΦΕΚ 1127/Β/23-12-1972
Νήσος Θήρα			Φυσικοί Χώροι, Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα	Α 10977/16-5-1967, ΦΕΚ 352/Β/31-5-1967
Νήσος Θήρας: Κόλπου του ηφαιστείου μετά των Νήσων Μικρά και Μεγάλη Καϋμένη, Θηρασία και Ασπρονήσι. Τοπίο ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους και ενάλιος αρχαιολογικός χώρος			Φυσικοί Χώροι, Ιστορικοί Τόποι, Ενάλιοι Χώροι	ΥΑ 23732/28-9-1972, ΦΕΚ 820/Β/7-10-1972 ΥΑ 23732/22-12-1972, ΦΕΚ 1127/Β/23-12-1972
Νότιο τμήμα της νήσου Θήρας			Φυσικοί Χώροι, Αρχαιολογικές Θέσεις	ΥΑ 10977/16-5-1967, ΦΕΚ 352/Β/31-5-1967 ΥΑ 24131/23-10-1967, ΦΕΚ 651/Β/31-10-1967
Νοτιοανατολικό τμήμα Θήρας			Φυσικοί Χώροι, Αρχαιολογικές Θέσεις	ΥΑ 10977/16-5-1967, ΦΕΚ 352/Β/31-5-1967
Οχυρό Σκάρου στη Θήρα			Αμυντικά Συγκροτήματα, Ιστορικοί Τόποι	ΥΑ Α/Φ31/54786/4096/10-12-1973, ΦΕΚ 1456/Β/13-12-1973

Πύργος (Γουλάς) Δελένδα Φηροστεφανίου Θήρας	Όρμος Φηρών	Φηροστεφάνι	Αμυντικά Συγκροτήματα, Ιστορικοί Τόποι, Πύργοι	ΥΑ Α/Φ31/54786/4096/10-12-1973, ΦΕΚ 1456/Β/13-12-1973
Πύργος (Γουλάς) στον Πύργο Θήρας	Πύργος Καλλίστης		Αμυντικά Συγκροτήματα, Ιστορικοί Τόποι, Πύργοι	ΥΑ Α/Φ31/54786/4096/10-12-1973, ΦΕΚ 1456/Β/13-12-1973
Τμήμα του κόλπου της Θήρας			Φυσικοί Χώροι, Αρχαιολογικές Θέσεις	ΥΑ 10977/16-5-1967, ΦΕΚ 352/Β/31-5-1967
Το σύνολο (το Συγκρότημα) των εγκαταστάσεων του Παλαιού Ορυχείου Θηραϊκής γης, που βρίσκονται στο Βορειοανατολικό τμήμα της Νήσου Θηρασίας.			Βιοτεχνία / Βιομηχανία, Εγκαταστάσεις Εξόρυξης	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΝΣΑΚ/Γ/1998/51/26-1-2005, ΦΕΚ 128/Β/3-2-2005
Φρούριο "Γουλά" στο Ακρωτήριο Θήρας	Ακρωτήριο		Αμυντικά Συγκροτήματα, Κάστρα / Φρούρια	ΥΑ Φ31/45090/3470/4-10-1973, ΦΕΚ 1194/Β/5-10-1973

Η Σαντορίνη έχει κηρυχθεί ως "τόπος ιστορικού και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, χρζζοντας ειδικής Κρατικής προστασίας της Νήσου Θήρας και του κόλπου του ηφαιστείου μετά των Νήσων Μικρά και Μεγάλη Καμένη, Θηρασία και Ασπρονήσι", σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 23732/22.12.1972 (ΦΕΚ 1127/Β/23.12.1972). Σε περιφερειακό επίπεδο η νήσος βρίσκεται υπό την εποπτεία της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων.

ΣΤ.11.1.1 Ζώνες Προστασίας Μνημείων

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων είναι Περιφερειακή Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, σε επίπεδο Διεύθυνσης, έχει έδρα την Αθήνα και χωρική αρμοδιότητα τις περιφερειακές ενότητες: Άνδρου, Μήλου, Θήρας, Κέας – Κύθνου, Μυκόνου, Νάξου, Πάρου, Σύρου, Τήνου. Η αρμοδιότητα της Εφορείας ανάγεται σε όλα τα θέματα σχετικά με τη διατήρηση, προστασία και τη φύλαξη των αρχαιοτήτων, την επιστημονική έρευνα, την αποκάλυψη, τη διατήρηση, τη συντήρηση, την ανάδειξη των αρχαιοτήτων, και την έκθεσή τους στα Μουσεία, τη μελέτη, τον προγραμματισμό, τη διαχείριση και την εκτέλεση οιοιδήποτε αρχαιολογικού έργου συντήρησης, επισκευής, αποκατάστασης, αναστήλωσης, ανάδειξης και διαμόρφωσης των μνημείων και αρχαιολογικών χώρων, καθώς και του φυσικού ή μη περιβάλλοντός τους, την εκτέλεση όλων των ανωτέρω έργων με αυτεπιστασία και απολογιστικά, την επιστημονική μελέτη και δημοσίευση των αρχαιοτήτων, τη διαχείριση των μνημείων των αρχαιολογικών χώρων, των Μουσείων και των Συλλογών, στον χώρο ευθύνης της, που ανήκουν στο κράτος, καθώς και με την εν γένει μέριμνα εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας περί προστασίας των αρχαιοτήτων.

Κατά τα έτη 2003-2008, η ΚΑ΄ Εφορεία Προϊστορικών-Κλασικών Αρχαιοτήτων υλοποίησε ¹⁵ στον αρχαιολογικό χώρο το έργο «Διαμόρφωση-Ανάδειξη Αρχαιολογικού Χώρου Αρχαίας Θήρας» (2003-2008), προϋπολογισμού 1.760.821,71 ευρώ, το οποίο συγχρηματοδοτήθηκε κατά 75% από την Ευρωπαϊκή Ένωση και 25% από το Ελληνικό Δημόσιο.

¹⁵ <http://odysseus.culture.gr/>

ΣΤ.11.1.2 ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ -ΤΟΠΩΝ

1.Υ.Α. 11707/14-6-1966 – ΦΕΚ 429/Β/8-7-1966

‘Περί χαρακτηρισμού αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών διατηρητέων μνημείων’

Χαρακτηρίστηκαν τα δύο Ενετικά φρούρια στη Θήρα: Το Καστέλι εις το χωρίον Ακρωτήρι και το Κάστρο εις το χωρίον Πύργος.

2.Υ.Α. 12912/27-8-1970 - ΦΕΚ 669Β’/25-9-1970

‘Περί κηρύξεων ιστορικών διατηρητέων μνημείων Κοινοτήτων Πύργου κ.τ.λ.’ Χαρακτηρίζονται ‘...ως διατηρητέα μνημεία τα κάτωθι κτιριακά συγκροτήματα εν Θήρα, τα οποία περιλαμβάνονται εις οχυρώσεις Ενετοκρατίας, λόγω της εξαίρετου γραφικότητας και αρχιτεκτονικής των: Καστέλλι εις χωρίον Πύργος, Καστέλλι εις χωρίον Εμπόρειον, Καστέλλι εις χωρίον Ακρωτήρι και ο Πύργος ‘Γουλάς’ εις Εμπόρειον’.

3.Υ.Α. Α/Φ31/54786/4096 – ΦΕΚ 1456Β’/13-12-197

‘Περί χαρακτηρισμού πύργων (Γουλάδων) νήσου Θήρας ως ιστορικών τόπων’.

Χαρακτηρίζονται ως ιστορικοί τόποι οι κάτωθι Πύργοι (Γουλάδες): α) του Εμπορείου β) Φηροστεφανίου Γ) της Οίας δ) του χωρίου Πύργου και ε) το οχυρόν του Σκάρου.’

4.Υ.Α. ΥΠ.ΠΟ./ΔΙΛΑΠ/Γ/486/8170/23-5-1988 – ΦΕΚ 448Β’/30-6-1988

‘Χαρακτηρίζεται ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο που χρειάζεται ειδική κρατική προστασία σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 1469/1950, το κτίριο ιδιοκτησίας Άννας Ασιμή – Γεωργαλή στον Πύργο Σαντορίνης, γιατί είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την μελέτη της ιστορίας της αρχιτεκτονικής και της πολεοδομικής εξέλιξης της περιοχής στα τέλη του προηγούμενου αιώνα’.

5. ΥΠ.ΠΟ. /ΑΡΧ/Β1/Φ27/27948/571 – ΦΕΚ 810Β’/20-10-1989

‘Χαρακτηρισμός μεταβυζαντινών μνημείων των Κυκλάδων ως ιστορικών διατηρητέων μνημείων’.

Χαρακτηρίζονται ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία μια σειρά από εκκλησίες των Κυκλάδων, με περιμετρική ζώνη προστασίας ακτίνας 50μ. γύρω τους. Ένας από τους τέσσερις που χαρακτηρίζονται στην Σαντορίνη είναι ο Ι.Ναός του Αγ.Αρτεμίου στον Πύργο

6. Υ.Α. ΥΠ.ΠΟ. /ΑΡΧ/Β1/Φ27/36783/956/29-8-1995 – ΦΕΚ 773Β’/8-9-1995

Χαρακτηρίζονται ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία το Καστέλλι μαζί με τμήμα του οικισμού του Πύργου Καλλίστης Θήρας. Προστατεύονται επίσης ο Ι.Ναός του Αγ.Αρτεμίου, ο Ι.Ναός Αγ.Γεωργίου, ο Ι. Ναός Αγ. Νικολάου του Κίσσηρα, και ο Ι.Ναός Αγίων Αποστόλων (μαζί με τους χώρους διαμονής και το συγκρότημα της παλιάς Σχολής).

7. ΥΠ.ΠΟ. /ΑΡΧ/Β1/Φ27/36784/953 - ΦΕΚ 792Β’/14-9-1995

Χαρακτηρισμός των Ι.Ν.Αγ. Νικολάου του Κίσσηρα, Αγ.Γεωργίου και Αγ.Αποστόλων στην περιοχή του Πύργου Θήρας, ως ιστορικών διατηρητέων μνημείων.’

Χαρακτηρίζονται ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία, με περιμετρική ζώνη προστασίας ακτίνας 300μ

8.Υ.Α ΥΠ.ΠΟ. /ΔΙΛΑΠ/Γ/174/23077/13-5-1998 – ΦΕΚ 514Β’/26-5-1998

‘Χαρακτηρισμός ως ιστορικών διατηρητέων μνημείων και έργων τέχνης δύο (2) οικιών, ιδιοκτησίας Βαρβάρας Σορώτου – Φύτρου και Ευαγγέλου Φύτρου στον Πύργο Σαντορίνης με τον περιβάλλοντα χώρο τους στα όρια της ιδιοκτησίας.’

Στο Παράρτημα του παρόντος υπάρχει Πίνακας που παρουσιάζει τους αρχαιολογικούς χώρους και τα ιστορικά μνημεία της Θήρας, όπως κηρύχθηκαν με τα ΦΕΚ που τους αντιστοιχούν.

ΣΤ.11.2 Φυσική Πολιτιστική Κληρονομία

Η συνεχώς αυξανόμενη σημασία των τουριστικών δραστηριοτήτων στην Περιφέρεια έχει αναμφισβήτητα συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, δεδομένου ότι περίπου το 25 % των τουριστών κατευθύνεται στο χώρο αυτό. Την ίδια στιγμή -και σε ό,τι αφορά τους φυσικούς και πολιτισμικούς πόρους-, η επιρροή της δραστηριότητας αυτής είχε δραματικά αποτελέσματα στην καταπόνηση των φυσικών συστημάτων και την αλλοίωσή τους, κυρίως λόγω της έλλειψης τεχνικών υποδομών και της περιορισμένης χρονικής περιόδου σε συνάρτηση με το μεγάλο αριθμό επισκεπτών. Η εξωτερικοποίηση του κόστους στον προγραμματισμό θα συνέβαλε στην αποφυγή τέτοιων φαινομένων.

Η Σαντορίνη, που βρίσκεται στο νοτιότερο τμήμα των Κυκλάδων είναι ένα από τα πλέον χαρακτηριστικά και γραφικά κυκλαδονήσια και ταυτόχρονα ένας από τους πιο γνωστούς τουριστικούς προορισμούς, που έχει διακριθεί σε παγκόσμιο επίπεδο για το ενεργό ηφαίστειο με την εντυπωσιακή καλντέρα και το ηλιοβασίλεμά της.

Η περιοχή με το έντονο σεληνιακό τοπίο να προσδίδει ένα μυστηριακό χαρακτήρα, τη φημισμένη στα πέρατα του κόσμου, μοναδική της καλντέρα με το μαγευτικό ηλιοβασίλεμα, το ηφαιστειακό της τοπίο με τις ιδιόμορφες παραλίες, με τα κάτασπρα σπιτάκια και τις εκκλησίες με τους γαλάζιους τρούλους, που κρέμονται κυριολεκτικά από το χείλος του γκρεμού με τα πανέμορφα χωριά της και τα μοναδικά υπόσκαφα σπίτια που από φτωχικές κατοικίες, έχουν μετατραπεί σήμερα σε αρχιτεκτονικά αριστουργήματα, έχει αποτελέσει πηγή έμπνευσης για διάσημους ποιητές και πεζογράφους. Εξάλλου, ολόκληρη η νήσος έχει επίσημα χαρακτηριστεί ως «ιδιαίτερου φυσικού κάλλους» και προστατεύεται από ειδική νομοθεσία (ΦΕΚ 1127/Β/1972).

Το κεντρικό ζήτημα είναι ο τουρισμός. Ως προς την ποιότητά του, τις επιπτώσεις του στην κοινωνία και το περιβάλλον και το μέλλον του. Ο τουρισμός κάτω από ειδικές συνθήκες θα μπορούσε να δράσει προς την κατεύθυνση της αειφορίας. Αυτό καθίσταται πλέον απαραίτητο, όχι μόνον εξαιτίας των νέων απαιτήσεων για την προστασία του περιβάλλοντος, τόσο διεθνώς όσο και στη χώρα μας, αλλά και εξαιτίας της ζήτησης για νέα τουριστικά προϊόντα από την πλευρά των (ευαισθητοποιημένων) τουριστών. Επιπλέον, η τουριστική βιομηχανία, τουλάχιστον η οργανωμένη, έχει πόρους με τους οποίους θα μπορούσε να συμβάλει στις δράσεις αειφορίας με παράλληλο στόχο και την δική της, μακροπρόθεσμα, επιβίωση

«Φυσική κληρονομιά» Αποτελεί το ίδιο το νησί, η Σαντορίνη.

Η “φυσική κληρονομιά” αποτελεί ένα σημαντικό κομμάτι “κληρονομιάς” της εκάστοτε κοινωνίας. Περικλείει την ύπαιθρο, το φυσικό περιβάλλον, όπως τη χλωρίδα και την πανίδα, επιστημονικά γνωστή υπό τον όρο “βιοποικιλότητα”, καθώς και γεωλογικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης της ορυκτολογίας, παλαιοντολογίας, υπό τον επιστημονικό όρο της “γεωποικιλότητας”.

Η Καλντέρα Σαντορίνης και το απολιθωμένο δάσος Λέσβου στα 100 Παγκόσμια Μνημεία Γεωλογικής Κληρονομιάς – κέρδισαν στον ανταγωνισμό την Αίτνα, τους Καταρράκτες του Νιαγάρα και το Γκραν Κάνιον.

Πριν από 18 εκατομμύρια χρόνια κι ενώ το Βόρειο Αιγαίο συγκλονιζόταν από τρομερές ηφαιστειακές εκρήξεις, η λάβα κάλυπτε ό,τι έβρισκε στο διάβα της: Στο νησί της Λέσβου σχηματίστηκε τότε ένα τεράστιο απολιθωμένο δάσος, με ψηλούς κορμούς δέντρων, φύλλα, κλαδιά και απολιθώματα ζώων που πέρασαν στην αιωνιότητα όπως ακριβώς τα βρήκε η στιγμή της μεγάλης έκρηξης. Σε απόσταση μερικών ναυτικών μιλίων, και πάλι στο Αιγαίο, περίπου το 1613 π.Χ., θα γεννιόταν ένα από τα πιο εντυπωσιακά θεάματα στον κόσμο, η Καλντέρα της Σαντορίνης· μια δημιουργία της «Μινωικής Έκρηξης» που έχει απαθανατιστεί σε εκατομμύρια φωτογραφικά κλικ από επισκέπτες που καταφτάνουν εκεί από κάθε γωνιά της γης.

Οι δύο αυτές τοποθεσίες, που αποτελούν ζωντανά εργαστήρια Γεωλογίας για τους επιστήμονες, περιλαμβάνονται πλέον, εδώ και λίγες ημέρες, στα 100 Παγκόσμια Μνημεία Γεωλογικής Κληρονομιάς της UNESCO.

Πρόκειται για μια ιδιαίτερα σημαντική διάκριση. Αρκεί κάποιος να αναλογιστεί πως για να συμπεριληφθούν στη λίστα της UNESCO οι θέσεις του ελλαδικού χώρου συναγωνίστηκαν με γεωλογικά μνημεία παγκόσμιας ακτινοβολίας, ενώ είναι επίσης αξιοθαύμαστο το γεγονός ότι η Ελλάδα, μια μικρή χώρα, εκπροσωπείται με δύο μνημεία σε μια λίστα διεθνούς σημασίας. Η επιλογή έγινε με αυστηρά κριτήρια από τη Διεθνή Επιτροπή Γεωλογικής Κληρονομιάς .

Η μικρή σε έκταση Σαντορίνη, μπορεί να εξελιχθεί σ ένα νησί – πρότυπο όχι μόνο με βάση την τουριστική της πλευρά, αλλά την ιστορική της προσέγγιση .

Ο σεβασμός της φυσικής κληρονομιάς του νησιού (νόμοι προστασίας κ.ο.κ.) η όσο το δυνατόν πιο γρήγορη καταγραφή της ζώσας παράδοσης των παλαιότερων κατοίκων, σε συνδυασμό με την άμεση προστασία και διάχυση των πάσης φύσεων αρχείων του νησιού, αλλά και με τις δράσεις εκπαίδευσης, πολιτισμού και ιστορίας, μπορεί να θεωρηθεί ένας πραγματικά βασικός πυλώνας Ανάπτυξης του νησιού της Σαντορίνης, ταυτόχρονα με την τουριστική της προβολή.

ΣΤ.11.2.1 Πολιτιστική Ιδιοκτησία

α) Αρχαιολογικοί χώροι, Ακρωτηρίου, Αρχαίας Θήρας, Αγίας Ειρήνης Περίσσης κ.α. -,

β) Καστέλια Πύργου, Εμπορείου, Ακρωτηρίου, Οίας, Φηρών/Σκάρου-,

γ) Μνημεία Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς – Πλεκτήρια, Εργοστάσια Ντομάτας, Ορυχεία, Μύλοι, Αρχοντικά , δωρεές Ευεργετών (Πλ. Σαρπάκη κ.α.), Κοινωφελή Ιδρύματα (Πτωχοκομείο Θήρας, Οφθαλμιατρείο Θήρας, κ.α.,

δ) Μουσεία - Οينوποιεία (Αρχαιολογικό, Λαογραφικό, Προϊστορικό, Ναυτικό κ.α.) -,

ε) Εκκλησιαστική Ιστορία και Μνημεία (Ορθόδοξη και Καθολική),

στ) Κάθε είδους γραπτή ιστορική αναφορά η οποία διαμορφώνει μέρος της τοπικής ιστορίας μας (δημόσια αρχεία , βιβλία, φωτογραφίες οικογενειών, γράμματα, εκπαιδευτικά αρχεία σχολείων, καταγραφή ηθών και εθίμων από τους Λαογράφους ερευνητές κ.α.)

ΣΤ.11.2.1α Θεματικά Μουσεία

Η Σαντορίνη διαθέτει διάφορα θεματικά Μουσεία όπως παρουσιάζει ο ακόλουθος Πίνακας:

Πίνακας 68: Τα σημαντικότερα Θεματικά Μουσεία στη Σαντορίνη

Θεματικά Μουσεία	Περιγραφή Μουσείων
Αρχαιολογικό Μουσείο: Φηρά	Το μουσείο Ιστορίας & Πολιτισμού της Σαντορίνης φιλοξενεί ευρήματα από τις ανασκαφές του νησιού.
Μουσείο Προϊστορικής Θήρας: Φηρά	Το Προϊστορικό Μουσείο Θήρας φιλοξενεί ευρήματα από τις ανασκαφές του Ακρωτηρίου, που διεξάγονται υπό την αιγίδα της Αρχαιολογικής Εταιρείας Αθηνών, καθώς από προηγούμενες ανασκαφές στον Ποταμό.
Ναυτικό Μουσείο: Οία	Το Ναυτικό Μουσείο βρίσκεται σε ένα αρχοντικό καπετάνιου στο γραφικό χωριό της Οίας. Το κτήριο έχει ανακαινιστεί και μετατραπεί σε ένα μουσείο που φιλοξενεί την Ναυτική Ιστορία της Θήρας.
Μουσείο Ορυκτών & Απολιθωμάτων: Περίσσα	Το Μουσείο Ορυκτών & Απολιθωμάτων του Πολιτιστικού Συλλόγου Θήρας ιδρύθηκε το 2006. Περιλαμβάνει ορυκτά και απολιθώματα όχι μόνο από την Σαντορίνη, αλλά και την υπόλοιπη Ελλάδα καθώς και το εξωτερικό.
Το φυσικό Μουσείο της καλντέρας της Σαντορίνης	Ένα από τα πιο εντυπωσιακά θεάματα της φύσης σε όλο τον κόσμο. Έχει αποτυπωθεί στα φωτογραφικά κλικ εκατομμυρίων ανθρώπων από ολόκληρη τη Γη και έχει προκαλέσει των θαυμασμό όσων έτυχαν εκεί και την είδαν να βάφεται στα χρώματα του ηλιοβασιλέματος, την ώρα που ο ήλιος βυθίζεται πέρα μακριά στην θάλασσα. Είναι εξίσου όμορφη σε όλο της το μήκος με ηλιοβασίλεμα που μπορεί κάθε επισκέπτης να το θαυμάσει από πολλά σημεία.
Μουσείο Οίνου Volcano Wines στο Βόθωνα	Οι αμπελώνες, το οινοποιείο (Volcan Wines) και το μουσείο οίνου Σαντορίνης βρίσκονται στην περιοχή Βόθωνα στο δρόμο προς την παραλία Καμάρι. Είναι μια μικρή οικογενειακή επιχείρηση που ιδρύθηκε από τους αδερφούς Γρηγόρη και Δημήτρη Κουτσογιαννόπουλο το έτος 1880.
Εκκλησιαστικό μουσείο Πύργου	Το εκκλησιαστικό Μουσείο που φιλοξενεί την Συλλογή εκκλησιαστικών εικόνων και κειμηλίων του Πύργου βρίσκεται στην εκκλησία της Αγίας Τριάδας, στο κέντρο του καστελιού, η οποία κτηριακά και αρχιτεκτονικά αποτέλεσε το καθολικό ενός μοναστηριού ενώ στην συνέχεια καταστράφηκε ολοκληρωτικά από τον σεισμό του 1956. Στην Αγία Τριάδα Πύργου Θήρας, στεγάζεται από το 1997 η Συλλογή Εικόνων και Κειμηλίων που περιλαμβάνει εικόνες Κρητικών και ντόπιων καλλιτεχνών, έργα ξυλογλυπτικής και μεταλλοτεχνίας, κεραμικά, εκκλησιαστικά κεντήματα και άλλα αντικείμενα θρησκευτικής χρήσης, που χρονολογούνται κυρίως στον 17ο και 18ο αι., δίνοντας σημαντικές πληροφορίες για τα τεχνοτροπικά ρεύματα της εποχής.
Μουσείο Μουσικών Οργάνων	Το μουσείο αυτό άνοιξε το 2010 και διαθέτει αρχαία, βυζαντινά και μεταβυζαντινά μουσικά όργανα από την προσωπική συλλογή του Χριστόδουλου Χάλαρη, ενός διακεκριμένου Έλληνα μουσικού.

Λαογραφικό Μουσείο Λιγνού-Κοντοχώρι-Φηρά	Μια ιδιωτική συλλογή παραδοσιακών αντικειμένων που στεγάζεται σε ένα τυπικό σπηλαιώδες σπίτι που χρονολογείται από το 1861, αναδεικνύοντας την πολιτιστική κληρονομιά του νησιού.
Αρχοντικό Αργυρού	Πρόκειται για ένα εξαιρετικό νεοκλασικό σπίτι του 1888, το οποίο διαθέτει παλαιές τοιχογραφίες και παραδοσιακά έπιπλα, προσφέροντας μια ματιά στην αρχιτεκτονική εξέλιξη του νησιού.
Lost Atlantis Experience, στο Μεγαλοχώρι.	Μοντέρνο διαδραστικό μουσείο 700 τ.μ. Με τη χρήση καινοτόμου τεχνολογίας «αφηγείται» το ιστορικό χρονικό του ενεργού ηφαιστείου (βλ. αξιοθέατα) της Σαντορίνης και του μοναδικού της πολιτισμού. Μεταξύ άλλων θα δείτε ολογραφικές αναπαραστάσεις της γεωγραφικής εξέλιξης του νησιού και θα βιώσετε τον μεγάλο σεισμό.

Πηγή: Δήμος Θήρας (2021), ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2019-2023 (Α')/2024 & Travel.Gr

ΣΤ.11.2.1β Χαρακτηρισμένοι Αρχαιολογικοί χώροι της Π.Ε Θήρας

Ωστόσο, οι κυριότεροι αρχαιολογικοί χώροι της Περιφερειακής Ενότητας Θήρας χαρακτηρισμένοι από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού είναι οι εξής:

- Ανοιχτό Θέατρο Οδυσσέα Ελύτη
- Αρχαία Θήρα
- Αρχαιολογικός Χώρος Σκάρκου Ίου
- Αρχαίος Οικισμός Παλαιόκαστρο
- Αρχοντικό Γεωργίου Εμμανουήλ Αργυρού (Μεσσαριά)
- Εμπορειό
- Ναός Αγίου Νικολάου Μαρμαρίτη
- Ναός Επισκοπής Θήρας
- Ο Ναός του Απόλλωνα Αιγλήτη
- Οικισμός της Οίας
- Προϊστορική πόλη στο Ακρωτήρι
- Το Καστέλι (Πηγή: ΥΠΠΟ)

Αρχαιολογικοί χώροι (ΦΕΚ 108/ΑΑΠ/2016)

Εικόνα 97 Αρχαιολογικοί Χώροι

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε μουσεία των Κυκλάδων για το 2022, παρατηρείται ότι η Ενότητα Θήρας (43%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Νάξου (14%), Μήλου (10%), Πάρου (10%), Μυκόνου (7%), Άνδρου (5%), Σύρου (5%), Τήνου (3%) και Κέας-Κύθνου (3%).

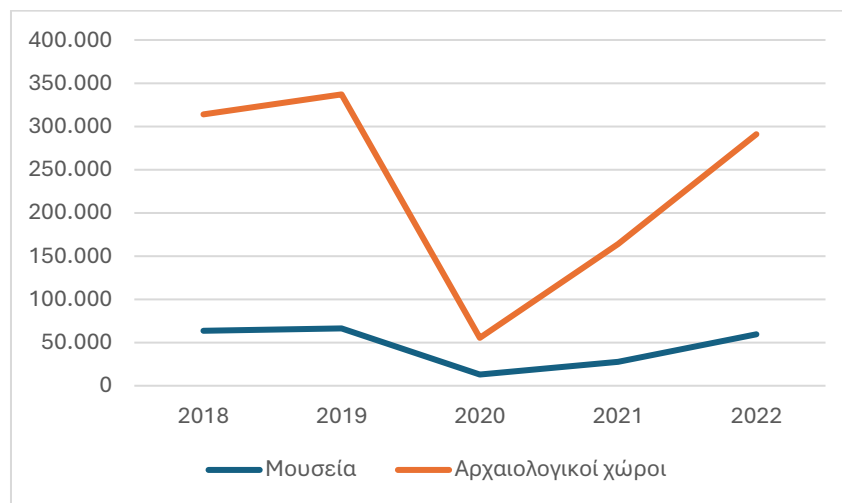
Την περίοδο 2019-2022, ο αριθμός των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας κατέγραψε πτώση κατά -9% (από 596 χιλ. το 2019 σε 545 χιλ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση, με εξαίρεση τις Ενότητες Νάξου (+18%, από 45 χιλ. το 2019 σε 53 χιλ. το 2022) και Άνδρου (+138%, από 173 επισκέπτες το 2019 σε 411 επισκέπτες το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Θήρας (-14%, από 337 χιλ. το 2019 σε 291 χιλ. το 2022), Μυκόνου (-6%, από 173 χιλ. το 2019 σε 163 χιλ. το 2022), Μήλου (-10%, από 40 χιλ. το 2019 σε 36 χιλ. το 2022), Τήνου (-10%, από 2 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2022), Σύρου (-10%, από 2 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2022), Κέας-Κύθνου (-10%, από 2 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2022).

2019 σε 1 χιλ. το 2022) και Κέας-Κύθνου (-14%, από 212 επισκέπτες το 2019 σε 183 επισκέπτες το 2022)¹⁶.

Πίνακας 69. Επισκέπτες σε Μουσεία / Αρχαιολογικούς χώρους στην Π.Ε. Θήρας, 2018-2023

Περιφερειακή Ενότητα	ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ	2018	2019	2020	2021	2022
Θήρας	Μουσεία	63.453	66.312	12.950	27.828	59.327
	Αρχαιολογικοί χώροι	313.807	337.063	55.391	163.823	291.133

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETTE Intelligence

Εικόνα 98. Διάγραμμα: Διαγραμματική απεικόνιση της εξέλιξης των επισκεπτών σε Μουσεία / Αρχαιολογικούς χώρους στην Π.Ε. Θήρας, 2018-2023 (Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, INSETTE Intelligence, Επεξεργασία της Ομάδας Μελέτης)

ΣΤ.11.2.1γ Πολιτιστικές Διαδρομές

Μια πρωτοβουλία που αφορά τις πολιτιστικές διαδρομές με πυρήνα την Αρχαία Θήρα σχεδιάστηκε από τον Δήμο Θήρας σε συνεργασία με το μη κερδοσκοπικό σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ».

Το 2019 έγινε για λογαριασμό του Δήμου Θήρας έγινε από το ΔΙΑΖΩΜΑ «Εκπόνηση Master Plan της Πολιτιστικής Διαδρομής Σαντορίνης» Ως πολιτιστική διαδρομή ορίζεται στο πλαίσιο του παρόντος έργου ένα επώνυμο τουριστικό προϊόν, πολιτιστικού τουρισμού, το οποίο διαμορφώνεται με βάση ένα συγκεκριμένο συνεκτικό στοιχείο προκειμένου να αποτελέσει κινητήριο μοχλό για την ανάπτυξη του τουριστικού προορισμού της Σαντορίνης. Μια ανάπτυξη που θα είναι βιώσιμη –οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά (Δήμος Θήρας, 2021).

ΣΤ.11.2.1δ Ψηφιακός Ξεναγός

Ο ψηφιακός ξεναγός είναι μια σύγχρονη εφαρμογή, η οποία θα καθοδηγεί τους επισκέπτες στο νησί και στον πολιτισμό του, ενώ ταυτόχρονα θα τον ενημερώνει για τα δρώμενα που επρόκειτο να λάβουν χώρα σε όλη την διάρκεια της χρονιάς.

¹⁶ Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETTE Intelligence

Τι θα περιλαμβάνει ο ψηφιακός ξεναγός:

-Mobile εφαρμογή

Ο ψηφιακός ξεναγός μέσω μιας mobile εφαρμογής θα προβάλει τα πολιτιστικά σημεία του νησιού τα οποία θα είναι:

- Αρχαιολογικός Χώρος Ακρωτηρίου (χρήση και beacon τεχνολογίας)
- Αρχαία Θήρα (χρήση και beacon τεχνολογίας)
- Μουσείο Προϊστορικής Θήρας (χρήση και beacon τεχνολογίας)
- Αρχαιολογικό Μουσείο (χρήση και beacon τεχνολογίας)
- Εκκλησιαστική Συλλογή Πύργου
- Εκκλησία Παναγίας Επισκοπή Γωνιάς
- Αγία Ειρήνη Περίσσα
- Γουλάς Εμπορείου (χρήση και beacon τεχνολογίας)

-Επιλογή τεχνολογίας beacon

Σε επιλεγμένα σημεία πολιτιστικού ενδιαφέροντος θα υπάρχει η επιλογή τεχνολογίας beacon, για εφαρμογή ακουστικής ξενάγησης σε δύο γλώσσες.

-Ημερολόγιο πολιτιστικών εκδηλώσεων

Μέσω εφαρμογής για κινητά τηλέφωνα και tablet, θα παρέχεται ολοκληρωμένη και αναλυτική πληροφόρηση για τα ετήσια δρώμενα στο νησί αλλά και του συνόλου των πολιτιστικών γεγονότων και φεστιβάλ. Η πρόσβαση θα επιτρέπεται σε όλους τους χρήστες, ανεξάρτητα αν είναι εγγεγραμμένοι ή όχι και θα γίνεται είτε μέσω διαδικτυακής πύλης είτε μέσω mobile application για iOS & Android συσκευές.

-Κεντρικό ψηφιακό Αποθετήριο εγγράφων και αρχείων πολυμέσων

Το υποσύστημα θα είναι μία cloud εφαρμογή στην οποία οι χρήστες θα μπορούν να εναποθηκεύσουν αρχεία φωτογραφιών, βίντεο, γραφικών, ήχου και κειμένου σε μια ασφαλή, κεντρική συλλογή. Τα αρχεία θα είναι οργανωμένα σε φακέλους, που θα τηρούνται από άτομα ή τμήματα και θα έχουν αντίγραφο σε πολλούς διακομιστές. Οι χρήστες θα εισάγουν εύκολα όλα τα αρχεία, θα ενσωματώνουν φίλτρα, θα διατηρούν ή θα αλλάζουν τους φακέλους και θα τα επανατοποθετούν σε ένα διατεταγμένο, σαφές, εξατομικευμένο σύστημα Πλατφόρμα καταγραφής πολιτιστικών εκδηλώσεων. Το εν λόγω υποσύστημα θα τροφοδοτείται από πολιτιστικούς φορείς αλλά και στελέχη του Δήμου για το σύνολο των εκδηλώσεων πολιτισμού που λαμβάνουν χώρα στο Δήμο σε όλη τη διάρκεια του έτους. Για τις εκδηλώσεις που λαμβάνουν χώρα τους καλοκαιρινούς μήνες η πληροφορία θα είναι στα Αγγλικά και στα Κινέζικα. Θα περιλαμβάνει όλες τις πολιτιστικές εκδηλώσεις που λαμβάνουν χώρα στο νησί και θα λειτουργεί και ως κεντρικό αποθετήριο με ιστορικά δεδομένα και με προτάσεις σε επισκέπτες του νησιού.

-Ψηφιακή Εφαρμογή προβολής του νησιού

Μέσω μίας ψηφιακής εφαρμογής θα γίνεται προβολή του νησιού, της Νέας Καμένης και του ηφαιστείου της Σαντορίνης σε διαφορετικές ιστορικές περιόδους. Το νησάκι της Νέας Καμένης έχει κηρυχθεί με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού ως τόπος «ιστορικού και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους». Είναι, επίσης, η νεότερη ηφαιστειακή χέρσος της Ανατολικής Μεσογείου. Τα παλαιότερα πετρώματά του είναι ηλικίας 430 ετών και τα νεότερα 50 (Δήμος Θήρας, 2021).

ΣΤ.11.2.1ε Βιβλιοθήκες

- ✚ βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Λουκά & Ευάγγελου Μπελλώνια, στα Φηρά: Το Ίδρυμα Λ. & Ε. Μπελλώνια, το οποίο βρίσκεται στα Φηρά Σαντορίνης, ιδρύθηκε το 1994 με στόχο την προαγωγή των γραμμάτων, των τεχνών και των επιστημών. Η Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος δημιουργήθηκε έπειτα από βούληση του Διοικητικού συμβουλίου για την ανάπτυξη μιας υπηρεσίας παροχής υπηρεσιών πληροφοριών προς τους κατοίκους του νησιού και γενικότερα προς τους ερευνητές που ασχολούνται με θέματα τα οποία αφορούν στη Σαντορίνη. Σκοπός της Βιβλιοθήκης είναι η υποστήριξη του έργου του Ιδρύματος, η κάλυψη των πληροφοριακών αναγκών, η ανάπτυξη και η καλλιέργεια της τοπικής Ιστορίας και Λαογραφίας και γενικότερα η συμβολή της στην πνευματική και πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου.
- ✚ Η βιβλιοθήκη (η μοναδική στο νησί) γειτνιάζει με το Γυμνάσιο Φηρών Θήρας: Έγινε σκοπίμως ούτως ώστε να είναι άμεσα προσβάσιμη για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς. Επίσης πρέπει να επισημανθεί ότι η βιβλιοθήκη προσπαθεί, παρέχοντας όλες τις διεξόδους στις πνευματικές αναζητήσεις τους, να βοηθήσει στην ευκολότερη και αποτελεσματικότερη επίλυση των μαθητικών δυσκολιών και προβλημάτων. Με γνώμονα την εξυπηρέτηση του μαθητή δημιουργήθηκε το τμήμα «Σχολικών Βοηθημάτων» ικανών να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του εκπαιδευτικού συστήματος.

Εικόνα 99 Χώρος βιβλιοθήκης

- ✚ Βιβλιοθήκη της Μονής Προφήτου Ηλία : Η μεγάλη πνευματική συνεισφορά της Ιεράς Μονής Προφήτου Ηλίου στη Θήρα και στο έθνος γενικότερα, αποτιμάται και μέσω της Βιβλιοθήκης της, η οποία περιλαμβάνει μεγάλη συλλογή κωδίκων και έντυπων βιβλίων που εκδόθηκαν από το 1528 έως το 1900 και αποτελείται από 2.000 περίπου τόμους (τίτλοι). Η συλλογή των βιβλίων άρχισε

από την ίδρυση της Μονής, το 1711, περιλαμβάνοντας κυρίως βιβλία λειτουργικά. Από το 1740 και μετά οι προσκτήσεις βιβλίων

Εικόνα 100 Μονή Προφ. Ηλία

αυξήθηκαν σημαντικά, με τον εμπλουτισμό της Βιβλιοθήκης να συνεχίζεται αμείωτος μέχρι το τέλος του 19ου αιώνα. Ανάμεσα στις επιλογές των ηγουμένων και των μοναχών ήταν εκδόσεις πατερικών κειμένων, κυριακοδρομίων και ερμηνειών της Καινής Διαθήκης. Ενδεικτικά αναφέρεται η σειρά των απάντων (*Άπαντα τα Ευρισκόμενα*) του Ιωάννου Χρυσοστόμου στην έκδοση του D. Bernard de Montfaucon (1734). Επιπλέον, στη Βιβλιοθήκη θησαυρίζονται πολλά βιβλία δογματικής, καθώς και διάφορες εκδόσεις αρχαίων ελληνικών κειμένων, όπως και αναγνωστικών, γραμματικών και συντακτικών, που πρέπει να συνδέονταν με την εκπαιδευτική δραστηριότητα της Μονής

- ✚ Εθελοντική ομάδα Σαντορίνης σε συνεργασία με τους συλλόγους γονέων κ κηδεμόνων των τριών Γυμνασίων (Φηρών, Μεσαριά , Εμπορείου) και με την βοήθεια της διεύθυνσης και εκπαιδευτικών αναλαμβάνει ενεργή δράση για την δημιουργία δανειστικής βιβλιοθήκης Γυμνάσιου Μεσαριάς και των εμπλουτισμό της υπάρχουσας δανειστικής βιβλιοθήκης του Γυμνάσιου των Φηρών καθώς επίσης του γυμνάσιου Εμπορείου.

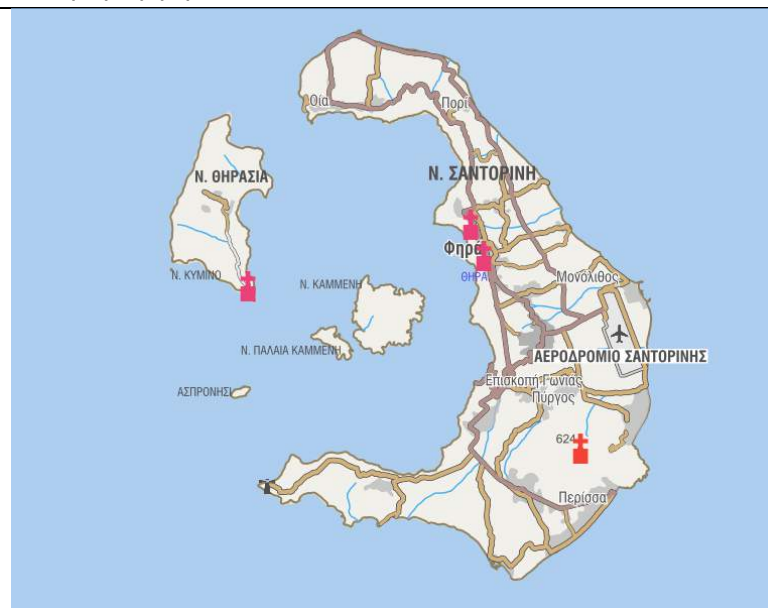
ΣΤ.11.2.1στ Μοναστηριακά συγκροτήματα και Ιεροί Ναοί

Στη Σαντορίνη υπάρχουν τουλάχιστον 600 εκκλησίες και ξωκλήσια, πολλά από αυτά χτισμένα μετά το σεισμό του 1956 και τα 50 είναι αφιερωμένα στην Παναγία. Στις εκκλησίες του νησιού κυριαρχεί η αξιοθαύμαστη λαϊκή αρχιτεκτονική. Ως επί το πλείστον έχουν μεγάλες, κατάλευκες, επιφάνειες σε τμήματα με μορφή κύβου, ορθογώνιου παραλληλεπίπεδου, ενώ κάποιες βασίζονται σε βυζαντινά και κλασικά ελληνικά αρχιτεκτονικά πρότυπα.

Πίνακας 70. Μοναστηριακά συγκροτήματα και Ιεροί Ναοί

Αγία Θεοδοσία (Ακρωτήρι)
Αγία Θεοδοσία (Πύργος)
Αγία Ματρώνα (Φοινικιά)

Εφτά Παίδες της Εφέσου (Οία)
Θεοτοκάκι ή Κοίμησις της Θεοτόκου (Πύργος)
Κοίμηση της Θεοτόκου ή Παναγία των Αγίων Θεοδώρων (Φηροστεφάνι)
Παναγία Επισκοπή ή Κοίμηση Θεοτόκου ή Παναγία της Γωνιάς (Επισκοπή Γωνιάς ή Μέσα Γωνιά)
Παναγία Κατεφιανή ή Γενέσιο Θεοτόκου (Περίσσα)
Παναγία Πλατσανή ή Παναγία Ακαθίστου Ύμνου (Οία)
Παναγία Σέργενα ή Παναγία Τρύπας
Παναγία Υπαπαντή (Φηρά)
Μονή Αγίου Νικολάου
Μονή Δομινικανίδων Αγία Αικατερίνη (ΚΑΘΟΛΙΚΗ)
Μονή Προφήτη Ηλία

Χάρτης : Μοναστηριακά συγκροτήματα

Ακρωτήρι

Αγία Αθηνά: Βρίσκεται προς το Φάρο, χτισμένη περίπου το 2002.

Αγία Θεοδοσία:

Αγία Αικατερίνη: Βρίσκεται στο πάνω χωριό, χτισμένη το 1640.

Αγία Μαρκέλλα: Βρίσκεται προς την παραλία Καμπιά, χτισμένη περίπου το 1998.

Αγία Παρασκευή: Βρίσκεται στο κέντρο του χωριού.

Αγία Τριάδα: Βρίσκεται στην πλατεία χωριού, χτισμένη περίπου το 1990.

Αγία Φωτεινή: Βρίσκεται στο πάνω χωριό, χτισμένη το 1984.

Άγιοι Πάντες: Βρίσκεται στο πάνω χωριό.

Άγιος Ανδρέας: Βρίσκεται προς το Φάρο, χτισμένος περίπου το 1998.

Άγιος Γεώργιος: Βρίσκεται στο πάνω χωριό.

Άγιος Δημήτριος: Βρίσκεται στο κέντρο του χωριού.

Άγιος Ελευθέριος: Βρίσκεται στο κέντρο χωριού, χτισμένος περίπου το 1998.

Άγιος Επιφάνειος:

Άγιος Εφραίμ: Βρίσκεται στο πάνω χωριό, χτισμένος περίπου το 1998.

Άγιος Ιωάννης: Βρίσκεται προς το Φάρο.

Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται στην παραλία.

Άγιος Νικόλαος ο Κρίνος: Βρίσκεται στο πάνω χωριό και ονομάστηκε έτσι, γιατί εκεί κοντά φυτρώνουν κρίνκια.

Άγιος Νικόλαος ο Ορφανός: Βρίσκεται στο πάνω χωριό και ονομάστηκε έτσι γιατί είναι πολύ μικρή.
Άγιος Νικόλαος του Μπάλου ή Πάλου: Γραφικό εκκλησάκι που βρίσκεται λίγο πάνω από όρμο του Μπάλου ή Πάλου. Λέγεται ότι η περιοχή πήρε το όνομα αυτό γιατί εδώ οι κοπέλες χόρευαν Μπάλο.
Άγιος Ραφαήλ: Βρίσκεται προς το Φάρο, χτισμένος περίπου το 1998.
Άγιος Τρύφωνας: Βρίσκεται στο πάνω χωριό.
Ανάληψη: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού.
Κοίμηση της Θεοτόκου: Χτίστηκε το 1857 όταν σε κοντινό σημείο βρέθηκε η εικόνα της Παναγίας. Γιορτάζει στις 15 Αυγούστου με μεγάλο πανηγύρι με παραδοσιακούς χορούς και τοπικά εδέσματα.
Παναγία Θεοσκέπαστη:
Παναγία η Κοίμηση: Βρίσκεται προς Φάρο, χτισμένη το 1657.
Παναγία του Πάλου: Βρίσκεται στην παραλία.
Παναγία Φλεβριώτισσα:
Παναγία Χωστή: Βρίσκεται στο κέντρο χωριού και ονομάστηκε έτσι γιατί είναι χωμένη, πιο κάτω δηλαδή από την επιφάνεια του εδάφους.
Ταξιάρχης: Βρίσκεται προς το Φάρο.
Τίμιος Σταυρός: Βρίσκεται στα νότια του χωριού.
Χριστός: Βρίσκεται στα νότια του χωριού.
Χριστός του Απίανου:
Βόθωνας
Αγία Αικατερίνη: Βρίσκεται δυτικά του χωριού.
Αγία Άννα: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού, χτισμένη το 1827.
Αγία Παρασκευή: Βρίσκεται στα ανατολικά του χωριού.
Αγία Τριάδα: Βρίσκεται στο κέντρο του χωριού.
Άγιο Πνεύμα: Βρίσκεται δυτικά του χωριού.
Άγιοι Ανάργυροι: Βρίσκεται νότια του χωριού.
Άγιος Αντώνης: Είναι καθολικός ναός.
Άγιος Γεώργιος: Βρίσκεται στα βόρεια του χωριού, χτισμένος το 1928.
Άγιος Γιάννης: Βρίσκεται δυτικά του χωριού.
Άγιος Γιώργης ο Σιδερός: Βρίσκεται δυτικά του χωριού.
Άγιος Προκόπιος: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού.
Άγιος Θωμάς: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού.
Παναγία: Βρίσκεται νότια του χωριού, χτισμένη το 1884.
Παναγία η Σέργενα ή Παναγία Τρύπας: Βρίσκεται δυτικά του χωριού, χτισμένη πριν το 1700, σκαμμένη μέσα σε «τράφο».
Σταυρός: Βρίσκεται νότια του χωριού.
Βουρβούλος
Αγία Ειρήνη: Βρίσκεται προς την Οία.
Αγία Μονή: Βρίσκεται στον επάνω Βούρβουλο, χτισμένη περίπου το 1500 περίπου.
Άγιος Αρτέμης: Βρίσκεται στο Στενό, χτισμένος το 1944.
Άγιος Γεώργιος: Βρίσκεται στο Στενό.
Άγιος Ευστράτιος: Βρίσκεται στο κέντρο του χωριού, χτισμένος το 1980 και το μεγαλύτερο μέρος των λειψάνων του Αγίου βρίσκεται στο Πολύστυλο Καβάλας. Γιορτάζει στις 13 Δεκεμβρίου.
Άγιος Παντελεήμονας: Βρίσκεται ανάμεσα στον Πάνω και Κάτω Βουρβούλου.
Άγιος Χαράλαμπος: Βρίσκεται ανάμεσα στον Πάνω και Κάτω Βουρβούλου, χτισμένος περίπου το 1560.
Μεταμόρφωση Σωτήρος: Χτισμένη το 1750-1900.
Παναγία: Χτισμένη το 1750-1900.
Χριστός: Βρίσκεται ανάμεσα στον Πάνω και Κάτω Βουρβούλου.
Εμπορειό ή Εμπορείο ή Νημποριός
Αγία Αικατερίνη της Σιέννης:
Αγία Αικατερίνη: Βρίσκεται στον Άγιο Βασίλη, χτισμένη το 1650-1750 και ήταν μετόχι της Μονής Αγίου Θεοβαδίστου του όρους Σινά.
Αγία Ειρήνη: Βρίσκεται στις Χώνες.
Αγία Ελεούσα: Βρίσκεται στον Γουλά.

Αγία Θεοδοσία: Βρίσκεται στη Λότζα, σε κοντινή απόσταση από το καστέλι.
Αγία Παρασκευή: Βρίσκεται στον Κασιναρό.
Αγία Τριάδα: Βρίσκεται στη Μαματσού, χτισμένη το 1700. Αφιερώθηκε στη Μονή του Προφήτη Ηλία στις 12 Δεκεμβρίου 1756.
Αγία Φωτεινή: Βρίσκεται στον Εξωμύτη, χτισμένη το 1984.
Άγιος Αβέρκιος: χρονιάς.
Άγιος Αντώνης: Βρίσκεται στους Μύλους.
Άγιος Αρτέμιος: Βρίσκεται στον Γουλά.
Άγιος Βασίλης: Βρίσκεται στα Βουναλάκια.
Άγιος Γεώργιος ο Φτωχός: Βρίσκεται στο Γαβρίλο.
Άγιος Γιώργης ο Θαλασσίτης:
Άγιος Γιώργης ο Φτωχός: Βρίσκεται στον Κεντουκλά.
Άγιος Ευστάθιος: Βρίσκεται στο Γουλά.
Άγιος Θεολόγος: Βρίσκεται στο Μεσανά.
Άγιος Θεολόγος: Βρίσκεται στον Ποταμό και είναι Μετόχι της Μονής Πάτμου.
Άγιος Ιωάννης: Βρίσκεται στον Άγιο Βασίλη.
Άγιος Μερκούρης: Βρίσκεται στις Χώνες, χτισμένος το 1537-1650.
Άγιος Μερκούριος: Βρίσκεται στη Βλυχάδα.
Άγιος Μόδεστρος: Βρίσκεται στον Άγιο Βασίλη.
Άγιος Νικήτας: Βρίσκεται στα αμπέλια.
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται στα Βουναλάκια.
Άγιος Νικόλαος ο Μαρμαρίτης:
Άγιος Παντελεήμονας: Βρίσκεται στον Άγιο Βασίλη.
Άγιος Σαμψών: Βρίσκεται ανάμεσα Βλυχάδας και Κεντουκλά, χτισμένος το 1985.
Άγιος Σπυρίδωνας: Βρίσκεται στον Ποταμό.
Άγιος Χαράλαμπος: Βρίσκεται στον Πλακωτά.
Ευαγγελισμός της Θεοτόκου: Βρίσκεται στο Γαβρίλο, χτισμένη το 1980.
Μεταμόρφωση Σωτήρος ή Χριστός: Βρίσκεται στη Μαματσού, χρονολογείται στις αρχές του 19ου αιώνα και έχει εντυπωσιακό βοτσαλωτό προαύλιο.
Παναγία: Βρίσκεται στο κέντρο χωριού, χτισμένη το 1974-1978.
Παναγία Άη-Γιωργιού: Βρίσκεται στη Μαματσού.
Παναγία Μεσσανή ή Παλιά Παναγία: Βρίσκεται στο Καστέλι, κτισμένη το 1537-1660 και έχει ένα από τα ομορφότερα καμπαναριά του νησιού. Το ξυλόγλυπτο τέμπλο της είναι από το 1883.
Προφήτης Ηλίας ο Χαμηλός: Βρίσκεται στο Γαβρίλο, σε αντιδιαστολή με το μοναστήρι του Προφήτη Ηλία που είναι χτισμένο στο ψηλότερο σημείο του νησιού.
Ταξιάρχης: Βρίσκεται στα Βουναλάκια.
Έξω Γωνιά
Αγία Ειρήνη, Παναγία Εγκαρδιώτισσα και Άγιος Γεώργιος:
Άγιος Αντύπας: Βρίσκεται στο χωριό.
Άγιος Γεώργιος του Λαγκαδιού:
Άγιος Γιάννης ο Ελεήμονας: Βρίσκεται στον Κισσηριέ και ονομάστηκε έτσι γιατί ελεούσε τους ανθρώπους.
Άγιος Ευθύμιος και Αγία Θεοδοσία: Βρίσκονται στον Κισσηριέ, χτισμένες το 1933.
Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος: Βρίσκεται στο χωριό.
Άγιος Βλάσιος: Βρίσκεται στο χωριό.
Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος: Βρίσκεται στο Λαγκάδι και ονομάστηκε έτσι γιατί χτίστηκε από δύο ορφανές κοπέλες.

Άγιος Νικόλαος:
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται στο Βορνά, χτισμένος το 1958.
Άγιος Παντελεήμονας: Βρίσκεται στα Καμίνια, χτισμένος προ του 1690. Ο ναός, μαζί με τα κτήματα που τον περιβάλλουν, αφιερώθηκε στη Μονή Προφήτη Ηλία από τον ιεροδιάκονο Παρθένιο Σιγάλα το 1725.
Άγιος Πολύκαρπος: Βρίσκεται στις Κισσηριές.
Άγιος Στέφανος: Βρίσκεται στη στάση.
Άγιος Χαράλαμπος: Είναι μια από τις τρεις μεγαλύτερες εκκλησίες της Σαντορίνης που χτίστηκε το 1941 στη θέση του ερειπωμένου ομώνυμου μοναστηριού και πανηγυρίζει κάθε χρόνο στις 10 Φεβρουαρίου. Είναι ο μόνος με
Άγιος Χαράλαμπος: Βρίσκεται στις Λακίνες και χτίστηκε το 1952.
Ανάληψη: Βρίσκεται στο χωριό.
Μεταμόρφωση του Σωτήρος: Χτίστηκε το 1650 – 1750.
Παναγία η Τριθιανή: Βρίσκεται στο πάνω χωριό.
Προφήτης Ηλίας: Βρίσκεται ανάμεσα στις Πετσουάνες και το Λαγκάδι.
Χριστός: Βρίσκεται στα πίσω Καμίνια.
Χριστός: Βρίσκεται στο Βορνά.
Χριστός των ορφανών: Βρίσκεται στο Βορνά.
Επισκοπή Γωνιάς ή Μέσα Γωνιά
Αγία Τριάδα: Βρίσκεται στο κέντρο χωριού.
Άγιος Γιώργης και Αγία Άννα: Βρίσκεται στο νεκροταφείο.
Άγιος Γιώργης: Βρίσκεται στη Μαρινίδα.
Άγιος Γιώργης του Γάτη: Βρίσκεται στο Πάνω Χωριό και ονομάστηκε έτσι από το παρατσούκλι του ιδιοκτήτη.
Άγιος Γιώργης του Σιδηρή:
Άγιος Ελευθέριος: Βρίσκεται στο πάνω Χωριό, χτισμένος το 1700.
Άγιος Μαθαίος: Βρίσκεται στο πάνω Χωριό.
Μεταμόρφωση του Σωτήρος: Βρίσκεται στο κέντρο χωριού, χτισμένη το 1819.
Παναγία Επισκοπή ή Κοίμηση Θεοτόκου ή Παναγία της Γωνιάς: Βρίσκεται πάνω από τον Τζιβαδίνο, χτισμένη το 1115.
Ταξιάρχες: Βρίσκεται στο Πάνω χωριό, χτισμένοι το 1653.
Ημεροβίγλι
Αγία Ειρήνη: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού, χτισμένη το 1886.
Αγία Θεοδοσία: Βρίσκεται δυτικά του χωριού, χτισμένη το 1400 και είναι μόνο τα ερείπια.
Αγία Πελαγία: Είναι καθολική και βρίσκεται ανατολικά του χωριού, χτισμένη το 1650.
Άγιο Πνεύμα: Βρίσκεται στα βόρεια του χωριού, χτισμένο το 1932.
Άγιος Αθανάσιος: Βρίσκεται στα βόρεια του χωριού, χτισμένο το 1800.
Άγιος Αντώνης: Βρίσκεται στα βόρεια του χωριού, χτισμένο το 1050.
Άγιος Αρτέμης ή Αρτήμης: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού, χτισμένος το 1400.
Άγιος Γεώργιος: Βρίσκεται στα δυτικά του χωριού, χτισμένος το 1750.
Άγιος Γεώργιος ο Ξεχρεωτής: Βρίσκεται στα βόρεια του χωριού, χτισμένος το 1750
Άγιος Γιάννης ο Ελίδης ή Σποριάς: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού, χτισμένος το 1650 και ονομάστηκε έτσι γιατί όταν γιορτάζει, αρχίζουν να μαζεύουν τις ελιές και να σπέρνουν.
Άγιος Ιωάννης ο Κατηφόρης ή Αποκεφαλιστής:
Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος: Βρίσκεται στο κέντρο του χωριού, χτισμένος το 1972.

Άγιος Μάρκος: Βρίσκεται κατεστραμμένος, βορειοανατολικά του χωριού, χτισμένος το 1700.
Ανάληψη: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού, κτισμένη το 1750.
Ανάσταση: Βρίσκεται στα δυτικά του χωριού, χτισμένη το 1800.
Θεοσκεπάστη: Βρίσκεται στα δυτικά του χωριού, χτισμένη στην άκρη ενός βράχου το 1050, με θέα στην καλδέρα, για το οποίο έχει γράψει διήγημα ο Ηλίας Βενέζης.
Παναγία Μαλτέζα: Βρίσκεται στο κέντρο του χωριού, χτισμένη το 1650.
Παναγιά του Καλού: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού, χτισμένη το 1650
Προφήτης Ηλίας: Βρίσκεται στα βόρεια του χωριού, χτισμένος το 1750.
Σταυρός: Βρίσκεται στα νότια του χωριού, χτισμένος το 1750.
Χριστός: Βρίσκεται στα ανατολικά του χωριού, χτισμένος το 1750.
Καμάρι
Άγιος Γεώργιος ο Θαλασσίτης: Βρίσκεται στην παραλία Καμαρίου, χτισμένος το 1537-1650 και πήρε το όνομά του επειδή βρίσκεται δίπλα στη θάλασσα.
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται στην άκρη της παραλίας στην Καμάρα, χρονολογείται το 1537 – 1650, που ήταν το παλιό τελωνείο.
Άγιος Στέφανος: Βρίσκεται ακριβώς στην είσοδο προς την Αρχαία Θήρα, στο βόρειο άκρο της και σε ύψος 356 μέτρων.
Ευαγγελισμός: Βρίσκεται σχεδόν στο κέντρο του Μέσα Βουνού, κάτω από την αρχαία πόλη και είναι θεμελιωμένος επάνω σε ερείπια αρχαίου Ηρώου.
Ζωοδόχος Πηγή: Βρίσκεται ανεβαίνοντας δυτικά από το Καμάρι το μονοπάτι προς το Μέσα Βουνό, που οδηγεί στην Αρχαία Θήρα, χτισμένος σε υψόμετρο 190 μέτρων.
Μεταμόρφωση του Σωτήρος ή Χριστουλάκι (Αρχαία Θήρα): Βρίσκεται πιο πάνω από τον Άγιο Στέφανο, στο Μέσα Βουνό, λαξευμένος σε ασβεστολιθικό βράχο.
Παναγία η Μυρτιδιώτισσα: Βρίσκεται στο Καμάρι και είναι η μεγάλη εκκλησία στην κεντρική πλατεία του χωριού.
Καρτεράδος
Αγία Άννα: Είναι καθολική και βρίσκεται στο Κάτω Χωριό, χτισμένη περίπου το 17ο αιώνα.
Αγία Ειρήνη: Βρίσκεται στον Καρτεράδο.
Άγιος Γιώργης: Βρίσκεται προς Φηρά, χτισμένος περίπου το 17ο αιώνα.
Άγιος Γιώργης της Καρολονιάς: Βρίσκεται στο Βουνίτσο, χτισμένος περίπου το 18ο αιώνα.
Άγιος Ζωσιμάς: Βρίσκεται στο Βουνίτσο, χτισμένος το 1690. Το 1740 αφιερώθηκε στη Μονή του Προφήτη Ηλία μαζί με τα κτήματα, από τον ιερομόναχο Παρθένιο Μαρκοτζάνε. Λέγεται έτσι από το παρατσούκλι της ιδιοκτήτριας.
Άγιος Νικόλας: Βρίσκεται στο Κάτω Χωριό, χτισμένος περίπου το 17ο αιώνα.
Άγιος Ραφαήλ: Βρίσκεται στον Καρτεράδο.
Άγιος Φανούριος: Βρίσκεται στο Κάτω Χωριό, χτισμένος περίπου το 15ο αιώνα.
Αη-Γιάννης: Βρίσκεται στο Βουνίτσο, χτισμένος περίπου το 18ο αιώνα.
Ανάληψη Σωτήρος: Βρίσκεται στο Κάτω Χωριό, χτισμένη περίπου το 18ο αιώνα. Η επιρροή της ιταλικής εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής είναι εμφανής στην εκκλησία της Ανάληψης του Σωτήρος με τα πυργόσχημα καμπαναριά. Γιορτάζει με μεγάλες εορταστικές εκδηλώσεις σαράντα μέρες μετά το Πάσχα.
Κοίμηση της Θεοτόκου ή Παναγία του Καλού: Είναι χτισμένη το 1650.

Παναγιά η Γλυκογαλούσα: Βρίσκεται στον Πατηνιώτη, χτισμένη περίπου το 15ο αιώνα και ονομάστηκε έτσι επειδή στην εικόνα το στήθος της Παναγιάς τρέχει γάλα.
Παναγιά Κόκκινη ή Παναγιά Καρτεράδος: Χτίστηκε περίπου το 16ο αιώνα και ονομάστηκε έτσι γιατί όταν χρίστηκε σαν τάμα ναυτικού που είχε πέσει σε φουρτούνα και τελικά βγήκε στη στεριά σε εκείνο το σημείο δεν υπήρχε αρκετό νερό στο νησί και αυτός αγόρασε όλα τα κρασιά της περιοχής για να πραγματοποιήσει το τάμα του.
Ταξιάρχης: Βρίσκεται στο Βουνίτσο, χτισμένος περίπου το 15ο αιώνα.
Χριστός Μεγάλος: Βρίσκεται προς το γιαλό, χτισμένος περίπου το 17ο αιώνα.
Χριστός Μικρός ή Χριστουλάκι: Βρίσκεται προς το γιαλό, χτισμένος περίπου το 16ο αιώνα.
Κοντοχώρι
Αγία Παρασκευή
Άγιος Αθανάσιος
Άγιος Γεράσιμος
Άγιος Ελευθέριος: Χτισμένος το 1777.
Άγιος Ευστάθιος: Χτισμένος το 1867.
Άγιος Στυλιανός: Χτισμένος το 1908.
Παναγιά Λαγκαδιού: Χτισμένη το 1759 και ονομάστηκε έτσι επειδή βρίσκεται σε λαγκάδι.
Μεγαλοχώρι
Αγία Άννα: Βρίσκεται ανάμεσα στο Μεγαλοχώρι και το Εμπορείο.
Αγία Μαρίνα: Βρίσκεται δυτικά του χωριού, χτισμένη το 1537-1650.
Αγία Παρασκευή: Βρίσκεται στα Λαγκάδια.
Αγία Τριάδα: Βρίσκεται δυτικά του χωριού.
Αγία Φωτεινή: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού.
Άγιοι Ανάργυροι: Βρίσκεται βόρεια του χωριού. Γιορτάζει 1 Ιουλίου και γίνεται πανηγύρι.
Άγιος Αντώνης: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού, χτισμένος το 1877.
Άγιος Γεώργιος: Βρίσκεται δυτικά του χωριού, χτισμένος το 1537-1650.
Άγιος Γιάννης: Βρίσκεται βορειοανατολικά του χωριού.
Άγιος Δημήτριος: Βρίσκεται στις Παλάδες.
Άγιος Ευθύμιος: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού.
Άγιος Ευστάθιος: Βρίσκεται δυτικά του χωριού.
Άγιος Ιωάννης Πρόδρομος: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού, χτισμένος το 1916.
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται νοτιοανατολικά του χωριού, χτισμένος το 1828.
Άγιος Νικόλαος της Πλάκας: Βρίσκεται στην Πλάκα και η πρόσβαση γίνεται με μονοπάτι.
Άγιος Νικόλαος η Πόστα: Βρίσκεται στην Πόστα.
Άγιος Παντελεήμονας: Βρίσκεται βόρεια του χωριού.
Ανάληψη: Βρίσκεται προς Ακρωτήρι.
Απόστολος Πέτρος και Παύλος
Εισόδια της Θεοτόκου: Βρίσκεται στην πλατεία χωριού, χτισμένη το 1931, με μινιατούρες εικόνες.
Εισόδια Θεοτόκου της Πλάκας: Βρίσκεται στην Πλάκα.
Ζωοδόχος Πηγή: Βρίσκεται στο κέντρο χωριού, χτισμένη το 1872.
Κοίμηση της Θεοτόκου: Βρίσκεται στην πλατεία του χωριού, χτισμένη το 1886.
Παναγιά Πλάκας: Βρίσκεται στην Πλάκα και η πρόσβαση γίνεται με μονοπάτι.
Ταξιάρχης: Βρίσκεται νοτιοδυτικά του χωριού.

Τίμιος Σταυρός: Βρίσκεται δυτικά του χωριού.
Χριστός στα Θέρμη: Βρίσκεται στην Πλάκα και ονομάστηκε έτσι γιατί υπάρχουν κοντά θερμές ιαματικές πηγές.
Μεσσαριά
Αγία Βαρβάρα: Βρίσκεται στον Ποταμό, χτισμένη το 1930.
Αγία Ειρήνη: Βρίσκεται στον Ποταμό, χτισμένη το 1884.
Αγία Ειρήνη του Φτέλλος: Βρίσκεται στο Φτέλο και ονομάστηκε έτσι από την ομώνυμη περιοχή.
Αγία Παρασκευή
Άγιος Αθανάσιος: Βρίσκεται στο Λαγκάδι.
Άγιος Βασίλειος
Άγιος Γεώργιος: Βρίσκεται στην Αγία Παρασκευή.
Άγιος Γεώργιος ο Ορφανός: Βρίσκεται στο Λαγκάδι και ονομάστηκε έτσι επειδή η εκκλησία είναι πολύ μικρή.
Άγιος Γιάννης ο Λεπρός: Βρίσκεται στο Φτέλο
Άγιος Δημήτριος: Βρίσκεται στο κέντρο χωριού, χτισμένος το 1868. Εκεί πήγαιναν τους λεπρούς για θεραπεία
Άγιος Κωνσταντίνος: Βρίσκεται στην Αγία Παρασκευή.
Άγιος Μάμας: Βρίσκεται στον Ποταμό.
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται στη Βλαχιά, χτισμένος το 1915.
Άγιος Παντελεήμονας: Βρίσκεται στη γέφυρα μεταξύ Μεσαριάς και Καρτεράδου.
Άγιος Σώστης: Βρίσκεται δίπλα στη Καναβά του Μαρμαρά.
Άγιος Φανούριος: Βρίσκεται μέσα στην εκκλησία του Σταυρού.
Θεοσκέπαστη: Βρίσκεται μέσα στην εκκλησιά του Αγίου Γεωργίου.
Κοίμηση: Βρίσκεται στην Αγία Παρασκευή.
Μεταμόρφωση του Σωτήρος: Χτίστηκε το 1680.
Μονύδριο Αγίου Ιωάννη Προδρόμου: Βρίσκεται στο Μονόλιθο και χτίστηκε το 1835. Σήμερα είναι εγκαταλελειμμένο.
Παμμεγίστων Ταξιαρχών: Βρίσκεται στην 134 Σμηναρχία Θήρας.
Παναγία Ελεούσα: Βρίσκεται στη Βλαχιά.
Σταυρός: Βρίσκεται στο Λαγκάδι.
Ταξιάρχης ο Μαύρος: Βρίσκεται στη γέφυρα, χτισμένος το
Τίμιος Πρόδρομος και Άγιος Πολύκαρπος: Βρίσκεται στο Μονόλιθο.
Χριστός: Βρίσκεται στον Ποταμό.
Οία
Αγία Αικατερίνη: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας, χτισμένη το 1750 – 1900.
Αγία Κυριακή: Βρίσκεται στους Μπαξέδες.
Αγία Κυριακή: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Αγία Παρασκευή: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Αγία Τριάδα: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας, χτισμένη το 1750-1900.
Άγιοι Ανάργυροι: Βρίσκεται στον Περίβολα.
Άγιοι Απόστολοι: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Άγιοι Απόστολοι: Βρίσκεται στο Φανάρι.
Άγιοι Θεόδωροι: Βρίσκεται στον Περίβολα.
Άγιοι Πάντες: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Άγιος Αθανάσιος: Βρίσκεται στο Θόλο.
Άγιος Αντώνης: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Άγιος Αρτέμης: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Άγιος Βασίλης: Βρίσκεται στον Περίβολα.
Άγιος Βασίλης: Βρίσκεται στο Φανάρι.

Άγιος Γεώργιος: Βρίσκεται στον Περίβολα, χτισμένος το 1966.
Άγιος Δημήτριος: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας, χτισμένος το 1955.
Άγιος Ιωάννης ο Θαλασσινός: Βρίσκεται στα βόρεια της Οίας στο φάρο και ονομάστηκε έτσι επειδή βρίσκεται κοντά στη θάλασσα.
Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος: Βρίσκεται στο νεκροταφείο.
Άγιος Κωνσταντίνος: Βρίσκεται στους Μπαξέδες.
Άγιος Λάζαρος: Βρίσκεται στον Περίβολα.
Άγιος Λευτέρης: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Άγιος Λουκάς: Βρίσκεται στο Θόλο.
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται στο Αμμούδι.
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται στο Αρμένι και είναι υπόσκαφο ξωκλήσι.
Άγιος Νικόλας ο Περαιματάρης: Βρίσκεται μεταξύ Αρμένι και Αμμουδιού, χτισμένος στην ανατολική πλαγιά προς το μικρό φάρο.
Άγιος Σάββας: Βρίσκεται στο Αμμούδι.
Άγιος Σπυρίδωνας: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Άγιος Σώζος: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας, χτισμένος προ του 1680.
Άγιος Χαράλαμπος: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Ανάληψη: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Ανάσταση: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας, χτισμένη το 1750-1900.
Εισόδια της Θεοτόκου: Βρίσκεται στον Γούλα.
Εφτά Παίδες: Βρίσκεται μέσα στην Οία στο χωριό,
Εφτά Παίδες: Βρίσκεται στον κόλπο «Μουζακιά» παραπλεύρως τους όρμου της Αρμένης, όπου η πρόσβαση γίνεται μόνο με βάρκα.
Κυρά Παναγιά: Βρίσκεται στους Μπαξέδες.
Παναγία Αγγελάκη: Βρίσκεται στο Θόλο. Ιδιωτική ιδιοκτησία.
Παναγία Μετόχι: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας και ανήκει στη Μονή Χοζοβιώτισσας της Αμοργού.
Παναγία Πλατσανή ή Παναγία Ακαθίστου Ύμνου: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας, χτισμένη το 1965.
Προφήτης Ηλίας: Βρίσκεται στο βουνό.
Σταυρός: Βρίσκεται στο βουνό.
Ταξιάρχες: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Χαριτωμένος: Βρίσκεται στο Θόλο
Χριστός Ηρώων: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας και ονομάστηκε έτσι επειδή βρίσκεται πίσω από το μνημείο των Ηρώων.
Χριστός τα πλάγια: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Περίσσα
Αγία Ειρήνη: Βρίσκεται στην πλαγιά του Μέσα Βουνού και χρονολογείται από το 16ο αιώνα. Λέγεται ότι πήρε το όνομά της η Σαντορίνης (Santa Irini).
Άγιος Αντώνιος: Βρίσκεται στην περιοχή Πηγάδι.
Άγιος Γιάννης: Είναι χτισμένος πριν το 1887, αφιερωμένος στη Μονή Προφήτη Ηλία το 1887.
Παναγία Κατεφιανή ή Γενέσιο Θεοτόκου: Βρίσκεται σε πλαγιά του Μέσα Βουνού, σκαμμένη σε βράχο.
Τίμιος Σταυρός: Βρίσκεται ακριβώς πίσω από την παραλία, στην πλατεία του χωριού, χτισμένος πριν το 16ο αιώνα. Είναι μεγαλοπρεπής ναός με πέντε τρούλους και περίτεχνο καμπαναριό. Αν και η εκκλησία υπέστη ζημιές κατά το σεισμό του 1956, ανοικοδομήθηκε πλήρως και είναι σήμερα η μεγαλύτερη στο νησί.
Πύργος

Αγία Ειρήνη: Βρίσκεται δυτικά του χωριού, χτισμένη το 1897.
Αγία Θεοδοσία: Βρίσκεται έξω από την είσοδο του Καστελιού, χτισμένη το 1639.
Αγία Κυριακή: Βρίσκεται βορειοδυτικά του Πύργου, χτισμένη το 1882, μέσα στο κοιμητήριο του χωριού.
Αγία Τριάδα: Βρίσκεται δυτικά του χωριού, χτισμένη το 1931.
Αγία Τριάδα: Βρίσκεται στο κέντρο του κάστρου και χτίστηκε ως βασιλική με τρούλο το 1742. Καταστράφηκε από το σεισμό του 1956 και ξαναχτίστηκε τη δεκαετία του 1980 με δαπάνες των κατοίκων του Πύργου. Ο ναός παρέμεινε κλειστός μέχρι το 1997, αλλά χάρη στις κοινές προσπάθειες της Κοινότητας Πύργου Καλλιστής, του Κοινοτικού Συμβουλίου, της Β' Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και της Ιεράς Μητρόπολης Θήρας, εγκαινιάστηκε ως Εκκλησιαστική συλλογή.
Αγία Φανερωμένη: Είναι παρεκκλήσι με μονόκλιτο, καμαροσκεπή βασιλική και βρίσκεται νοτιοανατολικά του χωριού, κατά μήκος του νέου δρόμου Πύργου – Εμπορείου, χτισμένη το 1872. Γιορτάζει στις 16 Αυγούστου.
Άγιοι Απόστολοι: Είναι μονόκλητη, καμαροσκεπαστή βασιλική στην περιοχή Λιβάδες, νότια του χωριού. Χτίστηκε το 1872, με οικοδόμημα σπηλαίου για γλέντια και λεκάνη στην αυλή του. Γιορτάζει στις 30 Ιουνίου.
Άγιοι Θεόδωροι: Βρίσκεται μέσα σε ένα ιδιόκτητο κτήμα που ξαναχτίστηκε χάρη στις συνεχείς προσπάθειες των ιδιοκτητών.
Άγιος Αβέρκιος: Είναι καμαροσκεπαστή βασιλική και βρίσκεται κοντά στην κεντρική πλατεία και γιορτάζει με πανηγύρι στις 22 Οκτωβρίου.
Άγιος Ανδρέας: Είναι μια κομψή εκκλησία με θολωτή, σταυροειδή βασιλική και βρίσκεται στα δυτικά του Πύργου, κτισμένος το 1901. Γιορτάζει στις 30 Νοεμβρίου.
Άγιος Αντώνιος: Βρίσκεται στα βορειοδυτικά, απέναντι από τον Ευαγγελισμό, μέσα σε κτήμα που ανήκει στη μονή Πάτμου. Εορτάζει στις 17 Ιανουαρίου και είναι μια θολωτή βασιλική με πατάρι που προστέθηκε αργότερα.
Άγιος Αρτέμιος: Βρίσκεται νοτιοανατολικά του χωριού.
Άγιος Γεώργιος: Βρίσκεται βόρεια του χωριού, κτισμένος το 1893.
Άγιος Γεώργιος: Βρίσκεται στα Σκαλάκια, νότια του χωριού.
Άγιος Γεώργιος: Βρίσκεται μέσα στο καστέλι, κτισμένος το 1680, αφιερωμένος στη Μονή Προφήτη Ηλία.
Άγιος Γεώργιος ή Καταφυό: Βρίσκεται σε απόκρημνη πλαγιά στο βουνό του Προφήτη Ηλία, στο Κατεφύο και χτίστηκε το 1754.
Άγιος Γιώργης ο Λαγκαδιώτης: Βρίσκεται νοτιοανατολικά του χωριού, κτισμένος το 1859. Είναι μετόχι της Μονής Προφήτη Ηλία
Άγιος Γιάννης: Βρίσκεται στα Σκαλάκια, ανατολικά του χωριού και ονομάστηκε έτσι γιατί, για να πας στην εκκλησία περνάς από σκαλάκια.
Άγιος Γιάννης ο Φτωχός: Βρίσκεται νοτιοδυτικά του χωριού και ονομάστηκε έτσι επειδή το ξωκλήσι είναι υπόσκαφο και μικρό.
Άγιος Δημήτριος: Βρίσκεται νοτιοδυτικά του χωριού, κτισμένος το 1690. Είναι θολωτή βασιλική με εικόνες του 17ου αιώνα και γιορτάζει την 1η Νοεμβρίου.
Άγιος Ελευθέριος: Βρίσκεται νότια του χωριού, κτισμένος το 1996.
Άγιος Θεολόγος: Βρίσκεται βόρεια του χωριού.
Άγιος Ιάκωβος: Βρίσκεται ανατολικά του καστελιού, κτισμένος το 1805.
Άγιος Ιερόθεος: Βρίσκεται δυτικά του χωριού, κοντά στην Εστία, κτισμένος το 1957 από τις οικογένειες Φύτρου και Καμπίτση. Ο ναός ανυψώθηκε στον ίδιο χώρο που βρισκόταν το σπίτι της κυρίας Μαρίας Καμπίτση, η οποία σκοτώθηκε στο σεισμό του 1956, όταν το σπίτι κατέρρευσε. Γιορτάζει στις 4 Οκτωβρίου.

Άγιος Ιωάννης: Βρίσκεται νότια του Πύργου, κάτω από το δρόμο της Αγίας Φανερωμένης. Πρόκειται για ένα υπόσκαφο παρεκκλήσι που εορτάζεται στις 23 Σεπτεμβρίου.
Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος: Βρίσκεται μέσα στο καστέλι, στην αριστερή πλευρά της εισόδου, χτισμένος περίπου το 1600. Ανακαινίστηκε το 1790 και είναι ανάγλυφο της Μονής Πάτμου. Γιορτάζει στις 26 Σεπτεμβρίου.
Άγιος Μάρκος: Βρίσκεται νοτιοανατολικά του χωριού, κτισμένος το 1989.
Άγιος Νεκτάριος: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού, κτισμένος το 1994.
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται έξω από την είσοδο του κάστρου, χτισμένος το 1660 από τον επίσκοπο Θήρας Παρθένιο Γαβαλά και επισκευάστηκε το 1980. Είναι μια βασιλική με τρούλο και μια από τις πέντε ενορίες του Πύργου. Γιορτάζει στις 6 Δεκεμβρίου.
Άγιος Νικόλαος ο Κίσσηρης ή Κονάκι: Είναι τρίκλιτη βασιλική με τρούλο και νάρθηκα και βρίσκεται στην περιοχή Κονάκι, χτισμένος το 1764 αποτελεί μνημείο της Μονής του Προφήτη Ηλία.
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται έξω από το χωριό, κτισμένος το 1758 και είναι μετόχι του ναού της Επισκοπής Γωνιάς.
Άγιος Σάββας: Είναι μονόκλιτη, καμαροσκέπαστη βασιλική που βρίσκεται στα βόρεια του χωριού, στην πόρτα της οποίας μπορεί κανείς να δει μάρμαρα από τα τέμπλα των βυζαντινών εκκλησιών του Μέσα Βουνού. Γιορτάζει στις 5 Δεκεμβρίου.
Άγιος Σαμψών: Βρίσκεται στα ανατολικά του χωριού, κοντά στο δημοτικό σχολείο. Διαθέτει τρούλο, θόλους και αξιόλογες εικόνες. Γιορτάζει στις 27 Ιουνίου και στις 27 Αυγούστου, ημέρα του Αγίου Φανουρίου, όπου σύμφωνα με το έθιμο προσφέρονται πίτες (Φανουρόπιτες) στον Άγιο.
Άγιος Σπυρίδωνας: Βρίσκεται στη μικρή πλατεία της Εστίας. Είναι μονόκλιτη, καμαροσκέπαστη βασιλική, με εξαίσιο τέμπλο που επισκευάστηκε το 1992. Γιορτάζει στις 12 Δεκεμβρίου.
Άγιος Χριστόφορος: Βρίσκεται στα βόρεια του χωριού, κτισμένος στο σημείο όπου υπήρχε ιερό αφιερωμένο στον Άγιο Χαράλαμπο.
Εισόδια της Θεοτόκου: Βρίσκεται στο ψηλότερο σημείο του καστελίου, χτισμένη το 17ο αιώνα. Είναι η μεγαλύτερη και μια από τις σημαντικότερες εκκλησίες του νησιού
Ευαγγελισμός: Βρίσκεται στα δυτικά του χωριού, κατά μήκος του κεντρικού δρόμου, χτισμένος το 1937.
Θεοτοκάκι ή Κοίμησις της Θεοτόκου: Βρίσκεται εντός του Καστελίου, χτισμένο τον 10ο αιώνα.
Μεταμόρφωση του Σωτήρος ή Χριστός: Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος είναι χτισμένη το 1537 – 1650 και ήταν μετόχι της Μονής Προφήτη Ηλία από το 1725 ως το 1819.
Παναγία Επισκοπή: Είναι βυζαντινή εκκλησία του 11ου π.Χ. αιώνα και βρίσκεται στο δρόμο για Καμάρι. Θεωρείται το καλύτερο δείγμα εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής στο νησί,
Ταξιάρχης: Είναι μονόκλιτη, καμαροσκέπαστη βασιλική, κτισμένος το 1891
Ταξιάρχου Μιχαήλ: Είναι χτισμένος το 1650-1750.
Τίμιος Σταυρός: Βρίσκεται έξω από το χωριό, χτισμένος το 1686.
Τίμιος Σταυρός: Βρίσκεται στα βορειοδυτικά του χωριού, χτισμένος το 1900.
Χριστός: Βρίσκεται στο κέντρο του χωριού, χτισμένος το 1686.
Χριστός: Βρίσκεται νότια του χωριού, χτισμένος το 1893.
Φηρά
Αγία Ειρήνη: Βρίσκεται δυτικά Φηρών.
Αγία Μαρίνα: Βρίσκεται στο κέντρο των Φηρών, χτισμένη το 1960-1964.

Άγιοι Απόστολοι: Βρίσκεται νότια των Φηρών.
Άγιος Ευθύμιος: Χτισμένος το 1700.
Άγιος Ιωάννης Βαπτιστής: Είναι καθολικός ναός και βρίσκεται στο κέντρο των Φηρών, στην καθολική συνοικία κοντά στο τελεφερίκ. Χτίστηκε το 1823 και αναστηλώθηκε και ανοικοδομήθηκε πλήρως το 1970, μετά τον ηφαιστειακό σεισμό του 1956.
Άγιος Ιωάννης Ελεήμονας: Βρίσκεται στις Μπαλάδες και ονομάστηκε έτσι επειδή κάνει ελεημοσύνες.
Άγιος Ιωάννης Θεολόγος: Βρίσκεται στο κέντρο των Φηρών, χτισμένος το 1537-1650.
Άγιος Ιωάννης Πρόδρομος ο Χωστός: Βρίσκεται στο κέντρο των Φηρών, χτισμένος το 1677
Άγιος Λουκάς: Βρίσκεται νότια των Φηρών.
Άγιος Μάρκος: Είναι Καθολική εκκλησία.
Άγιος Μηνάς ή Κατωφηριανός: Βρίσκεται στην περιοχή της παλιάς πόλης των Φηρών, τα «Κάτω Φηρά», για αυτό λέγεται και Κατωφηριανός, χτισμένος το 1537 – 1650.
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται στο Γιαλό των Φηρών.
Μεταμόρφωση του Σωτήρος: Βρίσκεται στα Κάτω Φηρά, χτισμένη το 1677 και στις αρχές του 19ου αιώνα αποτέλεσε μητροπολιτικός ναός για τους ορθόδοξους κατοίκους του νησιού.
Παναγία του Στάθης: Βρίσκεται νότια των Φηρών και ιδιωτικό ξωκλήσι.
Παναγία Υπαπαντή: Είναι καθεδρικός ναός και βρίσκεται στο κέντρο των Φηρών, χτισμένη το 1827.
Σταυρός: Βρίσκεται στις Κατοικίες.
Τριών Ιεραρχών: Βρίσκεται στο Μαθητικό Οικοτροφείο.
Χριστός: Βρίσκεται στο κέντρο Φηρών, χτισμένος το 1778.
Χριστός: Βρίσκεται στις Κατοικίες, χτισμένος το 1986.
Φηροστεφάνι
Αγία Σοφία: Είναι ένα πολύ μικρό καθολικό εκκλησάκι, κτισμένη το 1727, που βρίσκεται πιο πάνω από το Δημοτικό Σχολείο των Φηρών και γιορτάζει 17 Σεπτέμβρη.
Άγιος Γεράσιμος: Χτισμένος το 1807.
Άγιος Γεώργιος ο Σφουγγατάς: χτισμένος το 1777.
Κοίμηση της Θεοτόκου ή Παναγία Αγίων Θεοδώρων: Βρίσκεται ακριβώς πάνω από τους βράχο.
Φοινικιά
Αγία Ματρώνα: Χτίστηκε το 1859.
Ευαγγελισμός της Θεοτόκου: Βρίσκεται βορειοδυτικά της Φοινικάς στο δρόμο για την παραλία Μπαξέδες.
Παναγία Μαρουλιανή ή Υπαπαντή του Κυρίου: Η εκκλησία της Παναγίας Μαρουλιανής βρίσκεται μέσα στον οικισμό και είναι αφιερωμένη στην Υπαπαντή του Κυρίου.

Από την ομάδα του GREECE Destination/Επεξεργασία Ομάδα Σύνταξης

ΣΤ.11.2. 2. Ενάλια Πολιτιστική Κληρονομιά

η UNESCO αναγνώρισε αυτήν την επιτακτική ανάγκη για προστασία της ενάλιας πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και την ύπαρξη του νομικού κενού, δεδομένου ότι οι υφιστάμενες συμβάσεις δεν ήταν επαρκείς. Έτσι, προέκυψε η Σύμβαση για την Προστασία της Ενάλιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, στις 6 Νοεμβρίου

2001 στο Παρίσι. Οι κύριοι στόχοι της σύμβασης είναι: (α) Η υποχρέωση διατήρησης της ενάλιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Τα συμβαλλόμενα κράτη οφείλουν να διατηρούν την ενάλια πολιτιστική κληρονομιά και να αναλάβουν ανάλογη δράση προς επίτευξη αυτού. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη δεν υποχρεούνται να προβούν απαραίτητα σε αρχαιολογικές επιχειρήσεις, αλλά να λάβουν μέτρα ανάλογα με τις δυνατότητές τους. Η σύμβαση, επιπλέον, ενθαρρύνει την επιστημονική έρευνα και την πρόσβαση του κοινού στα ευρήματα. Οι δημιουργοί της Σύμβασης φαίνεται να έλαβαν υπ' όψιν ότι πρόκειται για ένα έργο δυσχερές και πολυδάπανο, το οποίο συχνά είναι δύσκολο να ενταχθεί στον κρατικό προϋπολογισμό. (β) Η διατήρηση *in situ* ως πρώτη επιλογή. Η επί τόπου διατήρηση της ενάλιας πολιτιστικής κληρονομιάς, ήτοι στη θέση ανεύρεσης στο θαλασσινό νερό, δέον να θεωρείται ως η πρώτη επιλογή πριν από την άδεια ή την ανάληψη περαιτέρω δραστηριοτήτων. Εντούτοις, η ανάκτηση αντικειμένων μπορεί να επιτρέπεται με σκοπό τη σημαντική συμβολή στην προστασία ή γνώση της ενάλιας πολιτιστικής κληρονομιάς. (γ) Καμία εμπορική εκμετάλλευση. Η Σύμβαση του 2001 ορίζει ότι η ενάλια πολιτιστική κληρονομιά δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για εμπορικές συναλλαγές ή κερδοσκοπία και ότι δεν πρέπει να διασπάται ανεπανόρθωτα. Ο κανονισμός αυτός είναι σύμφωνος με τις ηθικές αρχές που ισχύουν ήδη για την πολιτιστική κληρονομιά στην ξηρά. Σε καμία περίπτωση, η πρόβλεψη αυτή δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι εμποδίζει την αρχαιολογική έρευνα ή την τουριστική πρόσβαση. (δ) Η εκπαίδευση και η ανταλλαγή πληροφοριών. Τα συμβαλλόμενα κράτη συνεργάζονται και ανταλλάσσουν πληροφορίες. Επιπλέον, προωθούν την κατάρτιση στην ενάλια αρχαιολογία και προάγουν την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την αξία και τη σημασία της υποβρύχιας πολιτιστικής κληρονομιάς.

Έτσι, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 169, ορίζεται ότι για τους σκοπούς της σύμβασης ως «ενάλια πολιτιστική κληρονομιά» νοούνται όλα τα ίχνη ανθρώπινης ύπαρξης που έχουν πολιτιστικό, ιστορικό ή αρχαιολογικό χαρακτήρα και εντοπίζονται εν μέρει ή εξ ολοκλήρου υπό του ύδατος, περιοδικά ή συνεχώς, για τουλάχιστον 100 έτη. Συγκεκριμένα αφορά σε (i) τοποθεσίες, δομές, κτίρια, αντικείμενα και ανθρώπινα κατάλοιπα, μαζί με το αρχαιολογικό και φυσικό περιβάλλον τους, πλοία, αεροσκάφη, άλλα οχήματα ή οποιοδήποτε τμήμα τους, φορτίο ή άλλο περιεχόμενό τους, καθώς και το αρχαιολογικό και φυσικό τους πλαίσιο, και (iii) αντικείμενα προϊστορικού χαρακτήρα.

Το 2011 η «Διεθνής Δράση για το Περιβάλλον και τον Πολιτισμό της Σαντορίνης», το «Ινστιτούτο Θαλάσσιας Προστασίας Αρχιπέλαγος» και η Κοινότητα Οίας προσέφυγαν στο Συμβούλιο της Επικρατείας, για το θέμα της επικινδυνότητας της μη ανέλκυσης του ναυαγίου Sea Diamond,

Αυτό συνέβη παρόλο που μεγάλες διεθνείς εταιρείες ανέλκυσης κατέθεσαν σχετικές προσφορές το 2019, σε μία διαδικασία που τελικά πάγωσε από το ΥΝΑΝΠ το οποίο θεώρησε ότι την αρμοδιότητα της ανέλκυσης την έχει το Λιμενικό Ταμείο Θήρας. το ναυάγιο παραμένει κρεμάμενο επί 14 χρόνια σε χείλος γκρεμού στο βυθό, παρόλο που έχει χαρακτηριστεί ως εγκαταλελειμμένο τοξικό «απόβλητο», καθημερινά επί 14 χρόνια συνεχίζει να ρυπαίνει τα θαλάσσια οικοσυστήματα, σε μία από τις πιο σημαντικές θαλάσσιες περιοχές της Μεσογείου.

Ένα άγνωστο στους πολλούς ναυάγιο στον κόλπο της καλντέρας αναδεικνύει ως κορυφαίο καταδυτικό προορισμό της Ελλάδας, η ομογενειακή εφημερίδα Greek reporter. Πρόκειται για το Santa Maria που από το 1975 βρίσκεται βυθισμένο το κόλπο του Ταξιάρχη, δίπλα στο ηφαίστειο. Το σκάφος, σύμφωνα με μαρτυρίες ήταν ιδιοκτησίας ενός τοπικού επιχειρηματία, και εκτός από περιηγήσεις πραγματοποιούσε και επισκέψεις στην Ίο.

ΣΤ.11.2.3.1 Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά

Οι -πρακτικές, αναπαράστασεις, εκφράσεις, γνώσεις και τεχνικές – καθώς και τα εργαλεία, αντικείμενα, χειροτεχνήματα και τους πολιτιστικούς χώρους που συνδέονται με αυτές και τις οποίες οι κοινότητες, οι ομάδες και, περιπτώσεως δοθείσης, τα άτομα αναγνωρίζουν ότι αποτελούν μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Από τις ιδιαιτερότητες της Θηραϊκής Ντοπιολαλιάς μέχρι τις ρίμες και τα Κοτσάκια, και από την διαφοροποίηση στην τοπική γαστρονομία ανά περιοχή (άλλα φαγητά στη νότια Σαντορίνη, άλλα φαγητά στα αρχοντικά χωριά του νησιού) μέχρι και στην «ονοματοδοσία» σημείων στην θάλασσα της Σαντορίνης κ.α.

ΣΤ.11.2.3.1Α Παραδοσιακές πολιτιστικές δραστηριότητες

Πολλές πολιτιστικές και θρησκευτικές εκδηλώσεις, αλλά και πανηγύρια λαμβάνουν χώρα στη Σαντορίνη, κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού.

Οι πιο δημοφιλείς είναι οι ακόλουθες:

Τα “Ηφαίστεια”: Φεστιβάλ με πολιτιστικές εκδηλώσεις, συναυλίες, παραστάσεις χορού και μια εικονική έκρηξη ηφαιστείου με πυροτεχνήματα που διεξάγεται τον Αύγουστο. ¾ Το Διεθνές Μουσικό Φεστιβάλ στις αρχές Σεπτεμβρίου. Διάσημοι καλλιτέχνες από κάθε γωνιά του κόσμου εμφανίζονται στο Συνεδριακό Κέντρο “Νομικός” στα Φηρά.

Το πανηγύρι της Επισκοπής: στη Μέσα Γωνιά στις 15 Αυγούστου, στο οποίο σερβίρεται παραδοσιακή φάβα.

Τα Πανηγύρια Εκκλησιών: Κάθε εκκλησία γιορτάζει την ημέρα της ονομαστικής εορτής του προστάτη της. Τα πιο γνωστά πανηγύρια είναι του Προφήτη Ηλία στις 20 Ιουλίου στα Φηρά, των Αγίων Επτά Παιδιών στις 4 Αυγούστου στην Οία, της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος στις 6 Αυγούστου και της Παναγίας το δεκαπενταύγουστο στο Ακρωτήρι, του Αγίου Ιωάννη στις 29 Αυγούστου στην Περίσσα και της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας στις 24 Σεπτεμβρίου στο Καμάρι.

Τοπικές Εορτές : Στις 12 Μαΐου γίνεται πανηγύρι στην εκκλησία του Αγίου Επιφανίου, στις 29 Μαΐου εορτάζει η Αγία Θεοδοσία, που είναι η ενορία του Ακρωτηρίου. Εκκλησία της Αγίας Θεοδοσίας υπήρχε σε όλα τα καστέλια της Σαντορίνης και ήταν χτισμένη πάντα σε κοντινή απόσταση έξω από την είσοδο τους, στις 6 Αυγούστου γίνεται πανηγύρι στην εκκλησία της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα, στις 15 Αυγούστου γίνεται πανηγύρι στην εκκλησία της Κοιμήσεως της Παναγίας και στις 20 Σεπτεμβρίου γίνεται πανηγύρι στο παρεκκλήσι του Αγίου Ευσταθίου.

Η αμπελοοινική παράδοση : Ήταν και είναι στο επίκεντρο της πολιτισμικής ταυτότητας της Σαντορίνης. Ο αμπελώνας της, εγγενές στοιχείο του τοπίου της, είναι από τους πιο ιδιόρρυθμους στον κόσμο, καθώς είναι αμόλυντος από φυλλοξήρα, αυτόρριζος, με ποικιλίες πανάρχαιες. Ο ιδιαίτερος τρόπος κλαδέματος, το έδαφος, το μοναδικό μικροκλίμα και η συσσωρευμένη εμπειρία αιώνων των αμπελοκαλλιεργητών και των οινοποιών της συντελούν στην παραγωγή ιδιαίτερων οίνων εξαιρετικής ποιότητας.

Στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς ΕΓΓΡΑΦΗΚΕ το 2018.

Τοπικά προϊόντα: Τα βασικά τοπικά προϊόντα και φαγητά είναι παραδειγματικά των τοπικών συνθηκών του νησιού. Κρασί: Υπάρχουν τρεις ποικιλίες κρασιών: Ασύρτικο, Αθήρι και Αιδάνι που παράγονται εδώ κι αιώνες. Φημίζονται για τη μοναδικότητά τους, τόσο στη γεύση, όσο και στην πυκνότητά τους, που οφείλονται στις ηφαιστειογενείς ιδιότητες του εδάφους του νησιού. Ντοματοκεφτέδες: Φτιαγμένοι από το γευστικό, παραδοσιακό ντοματάκι, οι Κολοκυθοκεφτέδες, η Φάβα, οι Τηγανιτές λευκές μελιτζάνες και μελιτζανοσαλάτα, τα Λιαστά ντοματάκια, το Καλαμάρι ψητό ή φρέσκα θαλασσινά. Τα προϊόντα έχουν διαφημιστεί και εγχώριοι και ξένοι τουρίστες, περιμένουν να δοκιμάσουν κάτι ξεχωριστό και υψηλής ποιότητας.

Μουσεία και Πολιτιστικά Κέντρα: Διατηρούν μεγάλο μέρος της πολιτιστικής και λαογραφικής παράδοσης της Σαντορίνης, όπως το Λαογραφικό Μουσείο Εμμ. Λιγνού, το Μουσείο Οίνου Κουτσογιαννόπουλο, το Πολιτιστικό Χωριό «Η Σαντορίνη που έφυγε», αλλά και όλα τα οينوποιεία που διατήρησαν τις παραδοσιακές τους εγκαταστάσεις, όπως το οينوποιείο Βενετσάνου & Κουτσογιαννόπουλο, ή και τα οينوποιεία που ξεκίνησαν από κάναβες, όπως το οينوποιείο Ρούσσου, Αργυρού, Γαβαλά, Σιγάλα, Χατζηδάκη, κ.ά.

ΣΤ.11.2.3.1B Πολιτιστικές Δραστηριότητες -Πολιτιστική Κληρονομιά

Η Σαντορίνη έχει κηρυχθεί ως “τόπος ιστορικού και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, χρήζοντος ειδικής Κρατικής προστασίας της Νήσου Θήρας και του κόλπου του ηφαιστείου μετά των Νήσων Μικρά και Μεγάλη Καμένη, Θηρασία και Ασπρονήσι”, σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 23732/22 12-1972 (ΦΕΚ 1127/Β/23-12-1972). Σε περιφερειακό επίπεδο η νήσος βρίσκεται υπό την εποπτεία της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων.

Ο ρόλος των πολιτιστικών δραστηριοτήτων είναι κρίσιμος για την ανάπτυξη και προαγωγή του πολιτισμού και των τεχνών, καθώς συντελούν στην ανάπτυξη διανοητικών διεργασιών του πολιτισμού και στην οργανωμένη επικοινωνία του κοινού με τα πολιτιστικά δρώμενα, στη λαϊκή συμμετοχή σε πολιτιστικά γεγονότα, με συνέπεια τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και τη σύσφιξη των σχέσεων σε επίπεδο πολιτιστικών και εθνικοτοπικών συλλόγων τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, καθώς και στην τόνωση της αυτοπεποίθησης της κοινότητας και της αίσθησης ξενοιασίας.

Τα είδη των εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο ποικίλουν και καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα πολιτιστικών και πνευματικών δραστηριοτήτων, όπως:

- μουσικές παραστάσεις, θεατρικές παραστάσεις, ποικίλες εκθέσεις και εκθέσεις εικαστικών,
- διάφορα φεστιβάλ, όπως φεστιβάλ χορού και μουσικής, συνέδρια, ομιλίες, εκπαιδευτικά προγράμματα, παιδικές εκδηλώσεις, εκθέσεις βιβλίου, παρουσιάσεις βιβλίων, κλπ.

Τα Ηφαίστεια (Δήμος Θήρας, 2021).

Αναβίωση εθίμων -Πανηγύρια τοπικά : Φέτος πραγματοποιήθηκε η Αναβίωση «Φрукτωρίες 2024», ενώ τοπικά πανηγύρια διοργανώνονται από τον Πολιτιστικό - Εξωραϊστικό Σύλλογο Θήρας.

Θεατρικές Παραστάσεις : Διοργανώνονται συχνά θεατρικές παραστάσεις από το Εργοστάσιο Τεχνών Βιομηχανικού Μουσείο Τομάτας »Δ. Νομικός».

ΣΤ.11.2.3.1Γ Αθλητισμός

Ο αθλητισμός αποτελεί σημαντικό μέρος της κοινωνικής ζωής και πρέπει να προσφέρεται σε όλους τους πολίτες. Το γραφείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού, Νέας Γενιάς σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή πολιτικών, προγραμμάτων και δράσεων για την προώθηση του τοπικού αθλητισμού και την παροχή δυνατοτήτων άθλησης στους κατοίκους. Περιλαμβάνονται πολιτικές, προγράμματα και δράσεις όπως:

- Μέριμνα και εισηγήση για την κατασκευή, συντήρηση και διαχείριση αθλητικών εγκαταστάσεων (δημοτικά γυμναστήρια, αθλητικά κέντρα και δημοτικοί χώροι άθλησης),
- προώθηση και εφαρμογή προγραμμάτων ενίσχυσης του μαζικού αθλητισμού και διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων,
- άσκηση εποπτείας επί των εθνικών αθλητικών κέντρων, που καθορίζονται με διυπουργική απόφαση.

ΣΤ.11.2.3.1Δ Σύλλογοι -Όμιλοι

Στο δήμο Θήρας αναπτύσσονται και δραστηριοποιούνται πολλοί Όμιλοι Αθλητισμού, οι οποίοι στοχεύουν στην παρακίνηση, κυρίως, νέων ανθρώπων να ασχοληθούν με τον αθλητισμό. Στο νησί υπάρχουν οι εξής αθλητικοί σύλλογοι:

1. Α.Ο. Θήρας, βόλεϊ
2. Αθλητική Ένωση Σαντορίνης (Α.Ε.Σ.), μπάσκετ, Τάε Κβο Ντο
3. Α.Σ. Σαντορίνη 2020, ποδόσφαιρο
4. Παν θηραϊκός Α.Ο. (Φηρά Σαντορίνης), ποδόσφαιρο
5. Α.Ο. Πύργου (Πύργος Σαντορίνης), ποδόσφαιρο
6. Α.Σ. Τάε Κβο Ντο Σαντορίνης Λέοντες
7. Πανιώνιος Γυμναστικός Σύλλογος Σαντορίνης

Ο Πανιώνιος Γυμναστικός Σύλλογος Σαντορίνης ιδρύθηκε το 1990 και αναγνωρίστηκε επίσημα στις 13 Ιανουαρίου 1992 από φίλους του Πανιωνίου που μένουν μόνιμα στη Σαντορίνη. Αρχικά είχε έδρα τον οικισμό Καμάρι, γι' αυτό έως το 1997 αναφερόταν ως Γ.Σ. Καμαρίου Θήρας «Πανιώνιος». Έχει τα κυανέρυθρα χρώματα του Πανιωνίου της Σμύρνης.

Το τμήμα του Ταεκβοντό έχει λάβει 3 μετάλλια σε πανελλήνιους αγώνες ανδρών/γυναικών - εφήβων/νεανίδων, πολλούς διεθνείς αγώνες, συμμετοχές στην επίλεκτη ομάδα της ETANE και μια συμμετοχή στην εθνική Ελλάδος Εφήβων (Ζήκας Γεώργιος - Τυνησία 2018). Διατηρεί ενεργά τα εξής αθλητικά τμήματα: μπάσκετ, που υπήρξε το αρχικό τμήμα του συλλόγου, ταεκβοντό και ενόργανης γυμναστικής. Παλαιότερα λειτούργησαν επίσης τμήματα στίβου και ποδοσφαίρου.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα δραστήριου Ομίλου, αποτελεί ο Ναυτικός Όμιλος Σαντορίνης. Ο **Ναυτικός Όμιλος** Σαντορίνης δραστηριοποιείται στα παρακάτω αθλήματα:

- Αθλητική Αλιεία

- Υποβρύχιες Δραστηριότητες
- Τεχνική Κολύμβηση
- Ιστιοπλοΐα ανοιχτής θαλάσσης
- Θαλάσσιο Σκι
- Κολύμβηση
- Υδατοσφαίριση
- Καλλιτεχνική Κολύμβηση
- Κανό – Καγιάκ για ήμερα και άγρια νερά
- Ιστιοπλοΐα τριγώνου
- Κωπηλασία

Παράλληλα, ο **Ναυτικός Όμιλος Σαντορίνης**, λαμβάνει μέρος, στηρίζει και συμμετέχει σε παράλληλες δράσεις, σε κοινωνικές, αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις συμβάλλοντας έτσι στην μετάδοση των αξιών του θαλάσσιου πολιτισμού στα παιδιά και τους νέους.

Άλλες δραστηριότητες που μπορεί ο κάθε επισκέπτης να γνωρίσει είναι : windsurfing, τζετ σκι, θαλάσσιο σκι, κανό, θαλάσσια ποδήλατα , καταδύσεις αλλά και Μικροί ή μεγάλοι μαραθώνιοι, αγώνες ορεινού τρεξίματος, διαδρομές ανάμεσα σε κάστρα, περιστερώνες και οικισμούς, αλλά και κολυμβητικές προκλήσεις.

ΣΤ.11.2.3.1Ε Δραστηριότητες (Τρέξιμο - Ειδικές Διαδρομές -Πεζοπορία)

Τρέξιμο - Ειδικές Διαδρομές

Τρέξιμο, όπως η Διαδρομή 5χλμ "Αριστείδης Αλαφούζος" με Τόπο διεξαγωγής το Ιερό Ναύδριο Αγίου Ραφαήλ – Σαντορίνη, Κυκλάδες όπως και άλλες δραστηριότητες ενώ και Ειδικές Διαδρομές Διοργανώνονται σε Θήρα-Οία, όπως (βλ. Χάρτη), όπως ο Ημιμαραθώνιος «Δαιδαλική Κόρη της Θήρας».

Πεζοπορικές Διαδρομές

Οι κυριότερες πεζοπορικές διαδρομές που καταγράφονται στη Σαντορίνη ανά νησί είναι (βλ. Χάρτη):

- Διάσχιση Νέας Καμένης,
- Θηρασιά-Μανωλάς-Κόρφος,
- Μανωλάς-Μονή Παναγίας,
- Μανωλάς-Προφήτης Ηλίας,
- Φηρά-Οία,
- Οία-Αμμούδι,
- Φοινικιά-Κουλούμπρος,
- Ημεροβίγλι-Σκάρος,
- Πύργος-Προφήτης Ηλίας-Μοναστήρι-Αρχαία Θήρα,

- Πύργος-Αγιώργης-Επισκοπή,
- Μέσα Γωνιά-Πύργος-Εμπορειό,
- Μεγαλοχώρι-Πύργος,
- Πύργος-Βόθωνας,
- Ακρωτήρι-Όρμος Μπάλου,
- Φάρος-Ακρωτήρι,
- Ακρωτήρι-Βλυχάδα,
- Καμάρι-Αρχαία Θήρα-Περίσσα,
- Θέρμη-παραλία Χριστός, και Μεγαλοχώρι-Λουτρά Πλάκας.

Χάρτης 32. ΠΕΖΟΠΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

ΣΤ. 12. ΤΑΣΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ/ΠΡΟΤΥΠΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΣΤ.12.1. ΦΕΡΟΥΣΑ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ (Φ.Ι) ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Σύμφωνα με τη «Μελέτη Τουριστικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου» - Α' φάση, ΥΠΑΝ - ΕΟΤ, 2003, «...η έννοια της φέρουσας ικανότητας έχει χρησιμοποιηθεί σε πολλά προγράμματα υπαίθριας αναψυχής και μπορεί να χρησιμεύσει σαν ένα χρήσιμο αντιληπτικό εργαλείο σε τουριστικές μμελέτες, ειδικά όταν θεωρείται σαν μέσο ενθάρρυνσης των προγραμματιστών / σχεδιαστών του τουρισμού και άλλων, να δίνουν μμεγαλύτερη σημασία στα περιβαλλοντικά ζητήματα, σε ποιοτικές πλευρές, όπως οι εμπειρίες του τοπικού πληθυσμού και των φιλοξενούμενων καθώς και σαν υποστηρικτικό εργαλείο για την εξειδίκευση στόχων και αντικειμένων...».

Ο τουρισμός, όπως και κάθε άλλη παραγωγική δραστηριότητα, ασκεί επιρροή στο περιβάλλον, η οποία μπορεί να εκδηλωθεί με διάφορους τρόπους. Οι αρνητικές επιπτώσεις του μπορεί να είναι άμεσες, όπως η ρύπανση, ο θόρυβος και οι οχλήσεις, έμμεσες, μακροπρόθεσμες ή ακόμα και μη αναστρέψιμες.

Ωστόσο, η αναγνώριση αυτών των επιπτώσεων μπορεί να αποτελέσει το έναυσμα για έναν πιο ορθολογικό και βιώσιμο σχεδιασμό του τουριστικού τομέα. Μέσω της υιοθέτησης κατάλληλων στρατηγικών και πρακτικών, είναι δυνατόν να μετριαστούν οι αρνητικές συνέπειες, ενισχύοντας παράλληλα τα οφέλη της τουριστικής ανάπτυξης τόσο για το περιβάλλον όσο και για την τοπική κοινωνία.

Ένα βασικό εργαλείο για την έγκαιρη αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων του τουρισμού είναι η έννοια της Φέρουσας Ικανότητας (Φ.Ι.). Η μελέτη της φέρουσας ικανότητας των τουριστικών προορισμών κατά την ανάπτυξή τους, ιδιαίτερα τις τελευταίες τρεις δεκαετίες, έχει αποτελέσει τη βάση για τη διαχείριση των περιβαλλοντικών και κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων του τουριστικού τομέα.

Στην Ελλάδα, η έννοια της φέρουσας ικανότητας κατοχυρώθηκε μέσα από τις αρχές 3 και 6 της Διακήρυξης της Στοκχόλμης, τις οποίες έχει αναγνωρίσει και το Πέμπτο Τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας. Η φέρουσα ικανότητα λειτουργεί τόσο ως ένα δεσμευτικό ή επιθυμητό εργαλείο ελέγχου του επιπέδου της τουριστικής δραστηριότητας, όσο και ως ένα μέσο χωρικού και περιβαλλοντικού σχεδιασμού, επιτρέποντας τον έλεγχο της ποιότητας του περιβάλλοντος στο οποίο λαμβάνει χώρα ο τουρισμός. Η αποτελεσματική εφαρμογή της, ωστόσο, προϋποθέτει έναν προσεκτικό και ολοκληρωμένο σχεδιασμό διαχείρισης.

Η φέρουσα ικανότητα εκφράζει το μέγιστο αριθμό ανθρώπων που μπορούν να επισκέπτονται και να διαμένουν σε μια περιοχή, χωρίς να προκαλούνται υποβάθμιση των φυσικών πόρων και αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Δεδομένου ότι η παρούσα επένδυση δεν αφορά μόνο τον τουρισμό αλλά και τον παραθερισμό, η φέρουσα ικανότητα στη συγκεκριμένη ανάλυση προσδιορίζεται ως το μέγιστο ανεκτό όριο επιβάρυνσης που μπορεί να δεχθεί μια περιοχή, πέρα από το οποίο διαταράσσεται η ισορροπία μεταξύ του φυσικού περιβάλλοντος, της οικονομίας και της κοινωνίας. Σε τέτοια περίπτωση, δημιουργούνται πιέσεις τόσο στους μόνιμους κατοίκους όσο και στους επισκέπτες (Voulellis & Serraios, 2017).

Πρέπει να σημειωθεί ότι η Φέρουσα Ικανότητα δεν είναι στατική έννοια, αλλά μια δυναμική μεταβλητή που προσαρμόζεται ανάλογα με τις εξελίξεις και τις μεταβολές των παραμέτρων που μελετώνται και παρακολουθούνται. Όταν ένα χωρικό σύστημα λειτουργεί εντός των ορίων της φέρουσας ικανότητάς του, αυτό αποτελεί ένδειξη ότι η ανάπτυξη που εφαρμόζεται είναι συμβατή με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και τους στρατηγικούς στόχους της (Voulellis & Serraios, 2017).

ΣΤ.12.2.ΠΡΟΤΥΠΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Χωρητικότητα εγκαταστάσεων

Στον υπολογισμό της Φέρουσας Ικανότητας στις προτεινόμενες εγκαταστάσεις του επενδυτικού σχεδίου θα πρέπει να πραγματοποιηθεί Εκτίμηση Πληθυσμού Αιχμής (Πλ.Α).

Το σύνολο των προτεινόμενων χρήσεων θα οδηγήσουν σε μια σημαντική ημερήσια προσέλευση επισκεπτών που σε συνδυασμό με τους μόνιμους κατοίκους θα αποτελούν τον ημερήσιο συνολικό πληθυσμό της προτεινόμενης επένδυσης.

Ο εκτιμώμενος ημερήσιος πληθυσμός περιλαμβάνει τις κάτωθι κατηγορίες:

1. Ένοικοι των Κατοικιών
2. Πληρότητα των τουριστικών εγκαταστάσεων
3. Επισκέπτες στα κτίρια εκδηλώσεων
4. Επισκέπτες στα κτίρια Βιοτεχνικών δραστηριοτήτων και υποδομών
5. Επισκέπτες στο SPA
6. Επισκέπτες στους χώρους γευσιγνωσίας
7. Προσωπικό
8. Προμηθευτές

Με στόχο τη μέτρηση και την εξασφάλιση της ζήτησης σε βασικές υποδομές ύδρευσης, ενέργειας, αποβλήτων καθώς και τη διαχείριση των κυκλοφοριακών πιέσεων που μπορεί να προκληθούν, υπολογίζεται ο μέγιστος πληθυσμός που μπορεί σε ημερήσια βάση να υπάρξει εντός της επένδυσης, όταν έχουμε τη μέγιστη υπολογιζόμενη πληρότητα κατά χρήση.

Συμπεριελήφθησαν στον υπολογισμό του εκτιμώμενου ημερήσιου πληθυσμού το προσωπικό που θα εργάζεται ημερησίως στις εγκαταστάσεις της επένδυσης καθώς και οι προμηθευτές.

Με στόχο την παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσίες, το επιχειρηματικό σχέδιο προβλέπει απασχολούμενους, που στο σύνολό τους (όλες τις βάρδιες λειτουργίας) θα φτάνει κοντά στα 83 άτομα. Επίσης, οι προμηθευτές θα υποστηρίζουν συνολικά τη τροφοδοσία των εγκαταστάσεων σε ημερήσια βάση και σε ώρες μη αιχμής. Ωστόσο και αυτοί αποτελούν άτομα που θα επισκέπτονται ημερησίως την περιοχή της επένδυσης και ο αριθμός τους εκτιμάται σε 30 άτομα ημερησίως (15 οχήματα με 2 άτομα σε κάθε όχημα). Αν και είναι απίθανο το σύνολο των ως άνω προμηθευτών να βρίσκεται ταυτόχρονα στο ακίνητο, ωστόσο με στόχο την εκτίμηση ενός πληθυσμού αιχμής (ακραίο σενάριο), λαμβάνουμε ως μέγιστο πληθυσμό των προμηθευτών της επένδυσης και τα 30 αυτά άτομα.

Συνεκτιμώντας όλα τα παραπάνω, ο συνολικός εκτιμώμενος μέγιστος ημερήσιος πληθυσμός/πληθυσμός αιχμής παρουσιάζεται στο παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 71 εκτιμώμενος μέγιστος ημερησίος πληθυσμός/πληθυσμός αιχμής

Κατηγορία Πληθυσμού	Εκτιμώμενος πληθυσμός
Ένοικοι των Κατοικιών	166 άτομα
Επισκέπτες - πληρότητα των τουριστικών εγκαταστάσεων	50 άτομα
Επισκέπτες στα κτίρια εκδηλώσεων	180 άτομα μέγιστο
Επισκέπτες στα κτίρια Βιοτεχνικών δραστηριοτήτων-υποδομών	50 άτομα
Επισκέπτες στο SPA	37 άτομα
Επισκέπτες στους χώρους γευσιγνωσίας	50 άτομα
Προσωπικό	83
Προμηθευτές	30

Στο πλαίσιο της παρούσας ανάλυσης για λόγους ασφαλείας και δυνατότητας ευελιξίας, το μέγεθος του Μέγιστου Ημερήσιου Πληθυσμού αιχμής οριστικοποιείται στα 650 άτομα.

Πρέπει να σημειωθεί πως το μέγεθος αυτό του πληθυσμού δεν είναι σταθερό. Αποτελεί μια εκτίμηση ενός μέγιστου ημερησίου πληθυσμού σε περιόδους αιχμής όπως π.χ. τον Ιούλιο και Αύγουστο, όταν δηλαδή η πληρότητα τόσο στις κατοικίες όσο και στις ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις θα αγγίζει το μέγιστο δυνατό.

Η προσέλευση νέων επισκεπτών στο νησί εξ αιτίας της επένδυσης στην περίοδο αιχμής υπολογίζεται το μέγιστο να είναι 166 άτομα (ένοικοι ξενοδοχείου) + 14 άτομα (επισκέπτες ΣΠΑ – εκτός των ενοίκων του ξενοδοχείου) = 180 άτομα συνολικά

Όσον αφορά την φέρουσα ικανότητα σύμφωνα με την μελέτη ΕΠΣ Θήρας, η ΔΚ Μεγαλοχωρίου έχει :

- δείκτη τουριστικής φέρουσας ικανότητας 92 που είναι ένας από τους μικρότερους στο νησί που δηλώνει ότι υπάρχει περιθώριο για την ανάπτυξη του τουρισμού
- δείκτη υφιστάμενης πυκνότητας δόμησης 66,17 τ.μ/κάτοικο (όταν η μέση τιμή βάσει των προδιαγραφών είναι 40-80 m²) που είναι ένας από τους μικρότερους στο νησί που δηλώνει ότι υπάρχει περιθώριο για την ανάπτυξη δόμησης

Επομένως δεν υπάρχει πρόβλημα φέρουσας ικανότητας τουρισμού, ή δόμησης εντός οικισμών ή διάσπαρτης δόμησης στην ΔΚ Μεγαλοχωρίου όπου γίνεται η Επένδυση.

Σε ότι αφορά το οδικό δίκτυο πρόσβασης, η κυκλοφοριακή ικανότητα του νησιού δεν επηρεάζεται από την εν λόγω επένδυση καθώς ο πρόσθετος κυκλοφοριακός φόρτος από την επένδυση είναι ελάχιστος καθώς εκτιμάται ότι για τις μετακινήσεις του πληθυσμού αιχμής της επένδυσης την ημέρα αιχμής απαιτούνται 325 οχήματα δηλαδή 1 όχημα /2 άτομα κατά μέσο όρο (στην δυσμενή περίπτωση που δεν χρησιμοποιούνται λεωφορεία αλλά ι.χ) Στην ώρα αιχμής, ο μέγιστος φόρτος αιχμής εκτιμάται στο 15% της συνολικής ημερήσιας κυκλοφορίας. Άρα στην ώρα αιχμής ο πρόσθετος κυκλοφορικός φόρτος εκτιμάται σε 49 οχήματα. Η Υφιστάμενη Ασφαλοστρωμένη οδός προς Βλυχάδα που αποτελεί την κύρια οδό πρόσβασης

προς την επένδυση έχει πλάτος 5-5,5 μ και κυκλοφοριακή ικανότητα 2000-2500 οχήματα /ώρα και ελάχιστη υφιστάμενη κυκλοφορία καθώς συνδέει μια περιοχή που δεν είναι τουριστικά ανεπτυγμένη. Επομένως δεν αναμένεται να υπάρχει κανένα πρόβλημα στην κυκλοφοριακή ικανότητα του οδικού δικτύου.

Χωρητικότητα ακτών-έλεγχος Φ.Ι

Στα πλαίσια της παρούσας μελέτης και λόγω του παραθεριστικού χαρακτήρα της περιοχής μελέτης κρίνεται σκόπιμο να γίνει έλεγχος της φέρουσας ικανότητας των ακτών όσον αφορά τον αριθμό λουόμενων που μπορούν να εξυπηρετήσουν. Ο έλεγχος αυτός γίνεται με βάση την απόφαση 6252/1342/10-03/01-04-99, ΦΕΚ 292Β «Προδιαγραφές εκπόνησης Μελετών Γενικών Κατευθύνσεων Περιοχών Ειδικά Ρυθμιζόμενης Πολεοδομικής».

Το σταθερότυπο που χρησιμοποιείται είναι «οι λουόμενοι ανά μέτρο μήκους ακτής» για τις διαφορετικές κατηγορίες ακτών, ανάλογα με τα φυσικά τους χαρακτηριστικά και το βαθμό χρήσης:

Πίνακας 72 Κατηγορίες Ακτών ανάλογα με τα φυσικά χαρακτηριστικά και τον βαθμό χρήσης

ΑΚΤΕΣ			Αμμώδεις	Ημιβραχώδεις		Βραχώδεις		
Κορεσμένες		2,00			1,40			0,50
Μέτριας Χρήσης	1,00		0,70			0,25		
Ελεύθερες		0,60		0,40			0,15	

Διευκρινίζεται ότι:

- για τον υπολογισμό της χωρητικότητας των ζωνών Β' κατοικίας, οι τιμές διπλασιάζονται
- στις κορεσμένες ακτές περιλαμβάνονται οι ακτές που βρίσκονται κοντά σε αστικά κέντρα ή σε μεγάλες οικιστικές συγκεντρώσεις ή σε μεγάλα τουριστικά συγκροτήματα
- στις ακτές μέτριας χρήσης περιλαμβάνονται οι ακτές κοντά σε αραιοδομημένες περιοχές ή μικρούς οικισμούς
- στις ελεύθερες ακτές περιλαμβάνονται οι ακτές σε αδόμητες περιοχές ή περιοχές με φυσική δυσκολία προσπέλασης.

Η παραλία της Βλυχάδας έχει μήκος περίπου 2500 μ. και είναι αμμώδης σε ποσοστό περίπου 95% (2.375 μ.), και στο υπόλοιπο 5% (125 μ) είναι βραχώδης.

Για το αμμώδες τμήμα: $2.375 \times 2 \times 2 = 9500$ άτομα

Για το βραχώδες τμήμα: $125 \times 0,5 \times 2 = 125$ άτομα

Σύνολο: 9.625 άτομα

Επομένως, η ημερήσια χωρητικότητα του συνόλου της ακτής η οποία αντιστοιχεί σε δύο κύματα λουόμενων είναι περίπου 9700 άτομα.

Ο συνολικός μέγιστος αριθμός των χρηστών της ακτής με βάση την εκτίμηση του 100% πληρότητας των τουριστικών εγκαταστάσεων (περ. 350 άτομα) αντιστοιχεί στο 1/3 και είναι 120 άτομα.

Άρα η χωρητικότητα της ακτής (9700 άτομα) υπερκαλύπτει την αναμενόμενη μέγιστη ζήτηση που θα υπάρχει μετά την υλοποίηση της προτεινόμενης επένδυσης και επομένως η επιβάρυνση από την επένδυση προς την ακτή είναι αμελητέα..

Ζ. ΕΚΤΙΜΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ζ.1 Εισαγωγή

Στο κεφάλαιο αυτό προσδιορίζονται, εκτιμώνται και αξιολογούνται οι ενδεχόμενες σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον από την εφαρμογή του προτεινόμενου Σχεδίου Στρατηγικής Επένδυσης στην Περιοχή Βλυχάδα Σαντορίνης. Ειδικότερα, εκτιμώνται και αξιολογούνται οι πρωτογενείς και δευτερογενείς σωρευτικές, συνεργιστικές, βραχύ-, μέσο-, μακροπρόθεσμες, μόνιμες και προσωρινές, θετικές και αρνητικές περιπτώσεις στους τομείς της βιοποικιλότητας, του πληθυσμού, της ανθρώπινης υγείας, της πανίδα, της χλωρίδας, του εδάφους, των υδάτων, του αέρα, του κλίματος, των υλικών περιουσιακών στοιχείων, της πολιτιστικής κληρονομιάς (αρχιτεκτονικής και αρχαιολογικής), του τοπίου, καθώς και οι σχέσεις μεταξύ των παραμέτρων αυτών.

Ο προσδιορισμός και η εκτίμηση των επιπτώσεων αυτών βασίστηκε στην κριτική θεώρηση των σχεδιαστικών και αναπτυξιακών χαρακτηριστικών του προτεινόμενου Γενικού Προγραμματικού Σχεδίου (βλ. κεφάλαιο Δ), σε συσχέτισμό με την «αξία -σπουδαιότητα» του περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής, όπως αυτή προκύπτει από τα φυσικά και ανθρωπογενή χαρακτηριστικά (βλ. κεφάλαιο ΣΤ).

Η διερεύνηση και επιλογή ή σύνθεση της κατάλληλης μεθόδου εκτίμησης των επιπτώσεων ενός σχεδίου αποτελεί καταλυτικό στοιχείο για την επίτευξη του στόχου της ΣΜΠΕ. Σύμφωνα με αυτή την παραδοχή η μεθοδολογική προσέγγιση που χρησιμοποιήθηκε αποτελεί προϊόν μιας συνολικής και σφαιρικής ανάλυσης των εξελίξεων στο σχετικό τομέα ώστε να επιλεγούν τα καλύτερα στοιχεία από τις επικρατούσες προσεγγίσεις.

Γενικότερα, σύμφωνα με την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας (τόσο των συγγραμμάτων που προσφέρουν κατευθύνσεις και οδηγίες για την εκπόνηση της ΣΜΠΕ όσο και σχετικών μελετών που έχουν προετοιμαστεί σε κράτη – μέλη), δείχνει ότι:

- Στις ΣΜΠΕ χρησιμοποιούνται περισσότερο οι ποιοτικές μέθοδοι εκτίμησης παρά οι ποσοτικές.
- Δεν εμφανίζεται προτίμηση σε συγκεκριμένες μεθόδους. Αντίθετα, τα συγγράμματα κατευθύνσεων και οδηγιών περιγράφουν σημαντικό εύρος μεθόδων, ενώ οι μελέτες συνθέτουν ή επιλέγουν την κάθε φορά κατάλληλη προσέγγιση.

Επιπροσθέτως, παρουσιάζονται οι προτάσεις / κατευθύνσεις / μέτρα για την πρόληψη, τον περιορισμό και την, κατά το δυνατόν, αντιμετώπιση οποιονδήποτε σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον.

Z.2. Μεθοδολογία εκτίμησης και Αξιολόγησης επιπτώσεων στο Περιβάλλον ανά Παράμετρο

Στη συνέχεια προσδιορίζονται, εκτιμώνται και αξιολογούνται οι ενδεχόμενες σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον (σύμφωνα με την ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28.8.2006 και την Οδηγία 2001/42/ΕΚ της 27.5.2001) από το προτεινόμενο έργο και των υποστηρικτικών του λειτουργιών ως προς τις ακόλουθες περιβαλλοντικές παραμέτρους:

του φυσικού περιβάλλοντος:

- ατμοσφαιρικό περιβάλλον - Κλίμα,
- Βιοποικιλότητα, πανίδα – χλωρίδα,
- Ύδατα,
- Έδαφος,
- Τοπίο

του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος:

- Πληθυσμός, και Ανθρώπινη υγεία,
- Υλικά περιουσιακά στοιχεία, και
- Πολιτιστική κληρονομιά (συμπεριλαμβανομένης της αρχιτεκτονικής και αρχαιολογικής κληρονομιάς).

Το μέγεθος των επιπτώσεων εξαρτάται σημαντικά από την χρονική διάρκεια ζωής του έργου. Εφόσον όμως αναφερόμαστε σε έργο τουριστικής ανάπτυξης, οι μέθοδοι και οι τεχνικές πρόβλεψης επιπτώσεων θα πρέπει να ακολουθούνται και να επιλέγεται εκείνη που ανταποκρίνεται τόσο στο έργο όσο και στο περιβάλλον. Οι επιπτώσεις από την υλοποίηση ενός έργου μπορεί να είναι:

- άμεσες ή έμμεσες (πρωτογενείς ή δευτερογενείς)
- μόνιμες ή προσωρινές
- μακροχρόνιες ή βραχυχρόνιες
- ποσοτικές ή ποιοτικές
- τοπικές ή περιφερειακές ή διασυνοριακές
- σημειακές ή πολυτομεακές
- έργων ή προγραμμάτων
- φυσικές ή χημικές
- κοινωνικές ή οικονομικές ή πολιτιστικές
- υπάρχουσες ή κληροδοτούμενες
- ανθρωπογενείς ή βιογενείς

Η αξιολόγηση των επιπτώσεων, που γίνεται σε ευρεία κλίμακα και είναι ποιοτική, ακολουθεί το παρακάτω σύστημα:

- Είδος και ένταση επιπτώσεων: **θετικές – ουδέτερες – αρνητικές**

Όταν η επίπτωση χαρακτηρίζεται ως θετική χρησιμοποιείται το σύμβολο «+», όταν είναι αρνητική το «-», ενώ όταν δεν υφίστανται επιπτώσεις ως προς το συγκεκριμένο κριτήριο χρησιμοποιείται το «0».

Η ένταση της επίπτωσης κλιμακώνεται σε τρεις στάθμες: **μικρή (+/-), μέτρια (++) και μεγάλη (+++/-)**

- Γεωγραφικό επίπεδο αναφοράς επίπτωσης: **τοπικό – ευρύτερο**

Αφορά στη χωρική εξάπλωση της περιβαλλοντικής επίπτωσης – μεταβολής. Το **ευρύτερο** δηλώνει επίπτωση στο επίπεδο ευρύτερης περιοχής, ενώ το **τοπικό** δηλώνει επίπτωση τοπικά στο ακίνητο εφαρμογής της πρότασης.

- Χρονικός ορίζοντας εμφάνισης επιπτώσεων: **βραχυπρόθεσμες – μεσοπρόθεσμες – μακροπρόθεσμες**

Αφορά στο χρόνο που αναμένεται να μεσολαβήσει μεταξύ υλοποίησης του Σχεδίου και εμφάνισης της περιβαλλοντικής μεταβολής) βάσει του οποίου η επίπτωση χαρακτηρίζεται ως άμεση – βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη).

- Διάρκεια επιπτώσεων: **μόνιμες – προσωρινές**

Αφορά στο χρόνο παραμονής, δηλαδή το εάν πρόκειται για προσωρινή ή μόνιμη επίπτωση.

- Δυνατότητα αντιμετώπισης ή περαιτέρω βελτίωση επίπτωσης: **ναι – όχι – ίσως**

Η επίπτωση εμπεριέχει δυνατότητες πρόληψης, αναστροφής ή ουσιαστικής ελαχιστοποίησης. Για θετικού χαρακτήρα επιπτώσεις, παρουσιάζεται η ύπαρξη ή μη δυνατότητας για περαιτέρω βελτίωση.

Στις επόμενες παραγράφους παρουσιάζονται οι επιπτώσεις στο περιβάλλον από την εφαρμογή των προτάσεων του Σχεδίου.

2.2.1 Επιπτώσεις στο Ατμοσφαιρικό περιβάλλον – κλίμα

Οι επιπτώσεις συνδέονται με την εκπομπή σωματιδιακών ρύπων κατά την κατασκευή των υποδομών και κτηριακών έργων εντός της περιοχής του έργου .

Κατά τη φάση κατασκευής του υπό μελέτη σχεδίου αναμένονται μικρής έντασης αρνητικές επιπτώσεις στην περιοχή, κυρίως λόγω αύξησης των επιπέδων σκόνης από τις χωματοουργικές εργασίες. Οι επιπτώσεις θα είναι βραχυχρόνιες και αντιμετωπίσιμες με τη λήψη κατάλληλων τεχνικών (διαβροχή, κάλυψη φορτίων χωματοουργικών κ.λπ.). Επίσης θα προτιμηθεί ο χρόνος των χωματοουργικών εργασιών να είναι εκτός της περιόδου τουριστικής αιχμής και εκτός θέρους που οι θερμοκρασίες και η ξηρασία είναι υψηλές και αναμένεται να δημιουργήσουν μεγαλύτερο όγκο αιωρούμενων σωματιδίων. Σε κάθε περίπτωση οι επιπτώσεις αξιολογούνται ως μικρής σημασίας, τοπικές και προσωρινές.

Κατά τη λειτουργία αναμένεται να υπάρξει αυξημένη κυκλοφορία οχημάτων σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση κατά την προσέλευση και αναχώρηση των επισκεπτών – τουριστών – κατοίκων αλλά και εργαζομένων.

Παρόλα αυτά, ο κυκλοφοριακός φόρτος θα παραμείνει σε ανεκτά επίπεδα, όπως και η επιβάρυνση από τα συστήματα θέρμανσης των κτισμάτων. Η αύξηση αυτή δε θα αυξήσει σημαντικά τις συγκεντρώσεις αέριων ρύπων στην περιοχή λόγω των πολύ καλών συνθηκών διασποράς και των χαμηλών

συγκεντρώσεων υποβάθρου. Έτσι αναμένεται να είναι χαμηλότερες από τα όρια της νομοθεσίας και συνεπώς δεν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις στην ατμόσφαιρα της περιοχής.

Πίνακας 73 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ

Ατμοσφαιρικό περιβάλλον	
Κριτήρια αξιολόγησης επιπτώσεων	Χαρακτήρας επιπτώσεων
Είδος & Ένταση επίπτωσης	-
Γεωγραφικό επίπεδο αναφοράς	τοπικό
Χρονικός ορίζοντας εμφάνισης	βραχυπρόθεσμο
Διάρκεια	μόνιμες
Δυνατότητα αντιμετώπισης/βελτίωσης	ναι

Ο αειφόρος ενεργειακός σχεδιασμός με τις μεθόδους εξοικονόμησης ενέργειας και ενεργειακή αυτάρκειας με την χρήση ΑΠΕ (γεωθερμία, ηλεκτρική ενέργεια) μειώνει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα του έργου και συντελεί γενικότερα στην μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα

Οι επιπτώσεις στο μικροκλίμα της περιοχής θα είναι θετικές με τον βιοκλιματικό σχεδιασμό του έργου και την φύτευση των εδαφών όπου προβλέπεται με κατάλληλα ενδημικά φυτά

Συνολικά, η εφαρμογή του υπό μελέτη σχεδίου δε θα προκαλέσει σημαντική αλλαγή των κινήσεων του αέρα, της υγρασίας ή της θερμοκρασίας ή οποιαδήποτε αλλαγή στο κλίμα είτε τοπικά είτε σε μεγαλύτερη έκταση ή εκπομπές δυσάρεστων οσμών. Επίσης δεν υπάρχει περίπτωση να επιφέρει κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία από την ατμοσφαιρική ρύπανση.

2.2.2 Επιπτώσεις στη Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα

Η προτεινόμενη περιοχή χωροθέτησης της επένδυσης βρίσκεται εκτός προστατευόμενης περιοχής δικτύου NATURA 2000 και δεν διαθέτει σπάνια ή υπό εξαφάνιση χλωρίδα. Ούτε η πανίδα της περιοχής μελέτης παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Παρόλα αυτά, κατά την κατασκευή του έργου θα προκύψουν παροδικές ενοχλήσεις της συνήθους πανίδας, λόγω της παρουσίας εργαζομένων και του παραγόμενου θορύβου από τα μηχανήματα στο χώρο του έργου. Σε κάθε περίπτωση δεν αναμένονται σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στη χλωρίδα και στην πανίδα της περιοχής. Οι παράμετροι που λαμβάνονται υπ' όψη κατά την εκτίμηση των επιπτώσεων σε ότι αφορά στη βιοποικιλότητα, τη χλωρίδα και την πανίδα είναι:

- Προστασία της βιοποικιλότητας, των ειδών και των πληθυσμών της χλωρίδας και της πανίδας στο θαλάσσιο και το χερσαίο χώρο.
- Διατήρηση/συντήρηση των υφιστάμενων και δημιουργία νέων χώρων πρασίνου.

- Προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των θαλάσσιων οικοσυστημάτων.
- Προστασία και ανάδειξη προστατευόμενων περιοχών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το Ν. 1650/86 (ΦΕΚ 160/Α'/86) όπως ισχύει και το Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α'/11).
- Αύξηση της περιβαλλοντικής ευαισθησίας του κοινού.
- Παρεμπόδιση της φυσικής ανανέωσης των υφιστάμενων ειδών.
- Παρεμπόδιση της αποδημίας ή μετακίνησης των ζώων.

Η περιοχή μελέτης χωροθετείται εκτός των ορίων και σε σημαντική απόσταση από περιοχές που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών (σύμφωνα με το Ν. 3937/2011 της Βιοποικιλότητας). Συνεπώς κάθε επέμβαση σε αυτή δεν καταλαμβάνει έκταση προστατευόμενων περιοχών, οπότε δεν επηρεάζει τη συνοχή των οικοτόπων σε προστατευόμενες περιοχές και δεν επηρεάζει τη διατήρηση των προστατευόμενων ειδών χλωρίδας και πανίδας.

Η κλίμακα και το είδος των έργων είναι τέτοια που δεν μπορούν να έχουν σημαντικές συνέπειες για τη βιοποικιλότητα.

Πίνακας 74 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα - Πανίδα	
Κριτήρια αξιολόγησης επιπτώσεων	Χαρακτήρας επιπτώσεων
Είδος & Ένταση επίπτωσης	-
Γεωγραφικό επίπεδο αναφοράς	τοπικό
Χρονικός ορίζοντας εμφάνισης	βραχυπρόθεσμο
Διάρκεια	προσωρινές
Δυνατότητα αντιμετώπισης/βελτίωσης	ναι

Στην άμεση περιοχή ανάπτυξης του έργου, δεν υπάρχουν οικοσυστήματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, που να έχουν την παραμικρή εμπλοκή με το προτεινόμενο έργο. Λόγω της πολύ μεγάλης απόστασης του έργου από κάθε μία από τις περιοχές δεν θεωρείται απαραίτητο να γίνει περιγραφή αυτών των περιοχών αφού δεν αναμένεται η παραμικρή επίπτωση από την κατασκευή και λειτουργία του έργου στις προαναφερόμενες περιοχές.

Το υπό μελέτη σχέδιο κατά τη φάση κατασκευής θα ασκήσει τοπικές πιέσεις στη χλωρίδα και πανίδα της περιοχής και στις χρήσεις γης, αφού σημερινοί φυσικοί βοσκότοποι και σκληροφυλλική βλάστηση θα αλλάξουν χρήση. Εν τούτοις, καμία από τις εκτάσεις αυτές δεν είναι υψηλής παραγωγικότητας και δεν αποτελεί εντατική καλλιέργεια.

Επισημαίνεται επίσης, ότι στα πλαίσια σχεδιασμού θα ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα για τη διατήρηση και ενίσχυση της υφιστάμενης βλάστησης, με διενέργεια μεταφυτεύσεων κατά την κατασκευή και τη χαμηλή πραγματοποιούμενη δόμηση και κάλυψη. Το μεγαλύτερο τμήμα του ακινήτου θα παραμείνει αδόμητο,

καθώς η κάλυψη περιορίζεται κάτω από το 20% της έκτασης του οικοπέδου (υλοποιημένη προτεινόμενη κάλυψη 14%), με την υπάρχουσα βλάστηση, η οποία θα ενισχυθεί με υψηλή και χαμηλή βλάστηση. Τα παραπάνω πραγματοποιούνται με απώτερο σκοπό τη διατήρηση ενός υψηλού επιπέδου φυσικού περιβάλλοντος που θα αποτελέσει πόλο έλξης επισκεπτών και τουριστών.

Σε ότι αφορά στην αξία των οικοσυστημάτων της περιοχής ως ενδιαίτηματα για την πανίδα, αυτή θεωρείται περιορισμένη, αφού δεν υπάρχουν μοναδικά στοιχεία ή ιδιαιτερότητες στα τοπικά οικοσυστήματα σε σχέση με εκείνα της ευρύτερης περιοχής, που θα μπορούσαν να επηρεαστούν από ενδεχόμενη υποβάθμιση.

Οι κωδικοί των αποβλήτων που θα προκύψουν σε όλα τα στάδια του έργου, η ανάλυση των οποίων έγινε παραπάνω, περιλαμβάνονται στον ακόλουθο πίνακα (Σύμφωνα με την ΚΥΑ 50910/2727/2003 – ΦΕΚ 1909Β/2003).

Πίνακας 75 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΠΟΒΛΗΤΑ

Απόβλητα	Κωδικοί ΕΚΑ
Απόβλητα υδραυλικών ελαίων	13 01
Απόβλητα έλαια μηχανής κιβωτίου ταχυτήτων και λίπανσης	13 02
Απόβλητα έλαια μόνωσης και μεταφοράς θερμότητας κατασκευές και κατεδαφίσεις	13 03
Έλαια υδροσυλλεκτών πλοίων	13 04
Απόβλητα ελαίων μη προδιαγραφόμενα αλλιώς	13 08

Συμπερασματικά, δε θα γίνει καμία ουσιαστική μείωση της βλάστησης, ούτε καν της ανθρωπογενούς. Οι όποιες επιπτώσεις θα είναι τοπικές, μικρής έντασης, προσωρινές κατά τη φάση κατασκευής, ενώ υπάρχει δυνατότητα για αντιμετώπισή τους σε σημαντικό βαθμό με την εφαρμογή προγράμματος μεταφτεύσεων.

Z.2.3 Επιπτώσεις στα ΎΔΑΤΑ

Z.2.3.1 Επιπτώσεις στα Επιφανειακά Ύδατα

Το υπό μελέτη σχέδιο λόγω της χωροθέτησης του δεν αναμένεται να έχει οποιαδήποτε επίπτωση στα επιφανειακά ύδατα. Επίσης δεν αναμένεται να έχει επιπτώσεις στα υπόγεια ύδατα καθώς η νομίμως υφιστάμενη και οι προγραμματισμένες γεωτρήσεις τηρούν τους απαραίτητους περιβαλλοντικούς όρους, οι μικρές ανάγκες σε νερό θα καλύπτονται από εσωτερικό δίκτυο ύδρευσης και από αφαλάτωση και οι ανάγκες για άρδευση θα καλύπτονται από ανακύκλωση του νερού μέσω του βιολογικού καθαρισμού ενώ επιπρόσθετα ο αειφόρος φιλοπεριβαλλοντικός σχεδιασμός του ξενοδοχειακού συγκροτήματος δεν επιτρέπει την μεταφορά στα υπόγεια ύδατα βλαπτικών ουσιών. Οι διαδικασίες αυτές καθορίζονται στο στάδιο της ΜΠΕ.

Σε ότι αφορά το δίκτυο αποχέτευσης και τον Βιολογικό καθαρισμό, προτείνεται η σύνδεση του εσωτερικού δικτύου αποχέτευσης της μονάδας με το δίκτυο αποχέτευσης του Δήμου, σε περίπτωση όμως που αυτό αποβεί χρονοβόρο ή αδύνατο, για λόγους που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα μας αλλά σε καθυστερήσεις του Δήμου (που οφείλει στις στρατηγικές επενδύσεις βάσει της σχετικής νομοθεσίας να παρέχει κατά προτεραιότητά, δίκτυα αποχέτευσης, προτείνεται συμπληρωματικά η υλοποίηση εγκαταστάσεων Βιολογικού καθαρισμού. Οι διαδικασίες αυτές καθορίζονται στο στάδιο της ΜΠΕ.

Σε ότι αφορά το δίκτυο ύδρευσης, προτείνεται η σύνδεση με το δίκτυο ύδρευσης του Δήμου, σε περίπτωση όμως που αυτό αποβεί χρονοβόρο ή αδύνατο, για λόγους που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του επενδυτή προτείνεται συμπληρωματικά η υλοποίηση εγκαταστάσεων αφαλάτωσης.

Σε ότι αφορά το δίκτυο άρδευσης, προτείνεται η επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων λυμάτων σε Ε.Ε.Λ. εντός του ακινήτου.

Με τις προτάσεις αυτές επιτυγχάνεται εξοικονόμηση ενέργειας και κόστους, καθώς η δυνατότητα αξιοποίησης του νερού εκροής από το σύστημα για άρδευση-επιφανειακό πότισμα, περιορίζει σημαντικά τον όγκο του νερού που θα απαιτούσε άντληση από το δίκτυο του Δήμου, επιτυγχάνοντας περιορισμό της επιβάρυνσης του δημοτικού δικτύου.

Δεδομένου ότι η κάλυψη των υδρευτικών αναγκών του νησιού, γίνεται από μονάδες αφαλάτωσης και από υπόγεια νερά μέσω γεωτρήσεων που διαχειρίζεται η Δημοτική Υπηρεσία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θήρας (ΔΕΥΑΘ), η ανάπτυξη έργων αφαλάτωσης εντός της προτεινόμενης επένδυσης θα καλύπτει τις ανάγκες ύδρευσης σε περιόδους αιχμής, συμπληρωματικά με το δημοτικό δίκτυο ύδρευσης.

Επιπρόσθετα, η νομίμως υφιστάμενη γεώτρηση εντός της περιοχής μελέτης καθώς και οι προγραμματισμένες γεωτρήσεις εντός αυτής, τηρούν τους απαραίτητους περιβαλλοντικούς όρους ώστε αφενός οι ανάγκες του έργου να καλύπτονται πλήρως από το εσωτερικό δίκτυο ύδρευσης, αφετέρου, οι ανάγκες για άρδευση να καλύπτονται από την ανακύκλωση του νερού μέσω του βιολογικού καθαρισμού.

Σύμφωνα με την τήρηση των παραπάνω, θα περιοριστεί η εξάρτηση του έργου από τα δημοτικά δίκτυα, αλλά και η επιβάρυνση του δημοτικού δικτύου από την εν λόγω επένδυση.

2.2.3.2 Επιπτώσεις στα Θαλάσσια Ύδατα

Όσον αφορά στα θαλάσσια ύδατα από τα οποία περιβάλλεται ολόκληρη η περιοχή του ακινήτου, αναμένονται κατά τη φάση κατασκευής μερικές πρόσκαιρες, μικρής έντασης επιπτώσεις στα θαλάσσια νερά αφού είναι θα μεταφερθούν σκόνες, χώματα και πιθανόν άλλα κατάλοιπα προς τα αυτά. Με τη λήψη μέτρων ορθής πρακτικής στα εργοτάξια και τον κατάλληλο χρονικό προγραμματισμό των χωματουργικών εργασιών, θα είναι περιορισμένης κλίμακας και πλήρως αναστρέψιμες.

Συνολικά, η υλοποίηση της πρότασης του υπό μελέτη σχεδίου δε θα μεταβάλει την υδρομορφολογία των ρεμάτων της περιοχής, δε θα μεταβάλει την επάρκεια των υδάτων και τα αποθέματα νερού, ενώ δεν θα επηρεάσει την ποιότητα των νερών με ρύπανση.

2.2.4 Επιπτώσεις στο ΕΔΑΦΟΣ

Οι αλλαγές που θα προκληθούν στην τοπογραφία ή στα χαρακτηριστικά του ανάγλυφου περιορίζονται στην περιοχή άμεσης παρέμβασης όπου θα υλοποιηθεί το έργο και σχετίζονται:

1. α) με τις δραστηριότητες εξυγίανσης του εδάφους για την εγκατάσταση του εξοπλισμού καθώς και κατά τη μεταφορά και τοποθέτηση του εξοπλισμού και των άλλων μηχανημάτων υποδομής και
2. β) με τις διασπάσεις ή υπερκαλύψεις και συμπίεσεις του επιφανειακού στρώματος του εδάφους που θα δημιουργηθούν, αφού θα απαιτηθούν εκσκαφές για τις θεμελιώσεις και τη διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου των καταλυμάτων και των λοιπών κατασκευών και τεχνικών έργων.

Τα τεχνικά έργα που θα εκτελεσθούν (εκσκαφές, διάστρωση χαλικιών κλπ.) θα προκαλέσουν επιπτώσεις προσωρινού χαρακτήρα. Βασιζόμενοι στις επιτόπιες παρατηρήσεις και τις γεωλογικές πληροφορίες για την περιοχή, συμπεραίνεται ότι δεν αναμένονται ασταθείς καταστάσεις στο έδαφος ή αλλαγές στη γεωλογική διάταξη των πετρωμάτων από τις δραστηριότητες κατασκευής του έργου. Οι απαραίτητες εκσκαφές πραγματοποιούνται σε μικρό βάθος. Ωστόσο επειδή το έργο θα θεμελιωθεί σε μια στενή λωρίδα χερσονήσου θα απαιτηθούν εκτεταμένα έργα στεγάνωσης για την αποφυγή εισροής θαλασσινού νερού που θα διαβρώσει μακροχρόνια τις θεμελιώσεις.

Οι αλλαγές που θα προκύψουν στην τοπογραφία ή στα χαρακτηριστικά του ανάγλυφου δεν αναμένεται να αλλοιώσουν την τοπογραφία ή τα ανάγλυφα χαρακτηριστικά της περιοχής.

Οι σημαντικότερες χωματουργικές εργασίες θα προκύψουν κατά τη διάρκεια της διαμόρφωσης και εξυγίανσης του εδάφους. Λόγω της σχετικά περιορισμένης έκτασης των έργων (τοπικά και χρονικά) τα οποιαδήποτε φαινόμενα διάβρωσης από βροχόπτωση που πιθανόν να παρατηρηθούν θα είναι μικρής κλίμακας.

Η βασική επίπτωση ενός έργου στο τοπίο προκύπτει από τον τρόπο με τον οποίο αυτό εντάσσεται οπτικά στο φυσικό περιβάλλον. Ο βαθμός αλλοίωσης ενός τοπίου εξαρτάται καταρχήν από το βαθμό ευαισθησίας και τρωτότητας του. Όσο πιο ενδιαφέρον από αισθητικής άποψης είναι ένα τοπίο τόσο πιο ευαίσθητο είναι στις αλλοιώσεις - επεμβάσεις.

Κατά την φάση της κατασκευής, προσωρινή και πλήρως αναστρέψιμη επίπτωση θα υπάρξει από την παρουσία του εργοταξίου και των μηχανημάτων. Η επίπτωση αυτή εκτιμάται ως ασθενής και σε τοπικό

επίπεδο.

Οι επιπτώσεις συνδέονται κυρίως με την κατάληψη εδάφους κατά την κατασκευή των υποδομών και κτηριακών έργων (εκσκαφές / επιχώσεις) εντός της περιοχής του έργου.

Πίνακας 76 ΕΠΙΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΔΑΦΟΣ

Έδαφος	
Κριτήρια αξιολόγησης επιπτώσεων	Χαρακτήρας επιπτώσεων
Είδος & Ένταση επίπτωσης	-
Γεωγραφικό επίπεδο αναφοράς	τοπικό
Χρονικός ορίζοντας εμφάνισης	βραχυπρόθεσμο
Διάρκεια	προσωρινές

Προβλέπει κάλυψη από κατασκευές σε ποσοστό μικρότερο από 10% της συνολικής έκτασης.

Το υπό μελέτη σχέδιο θα επιφέρει κατά τη φάση κατασκευής μερικές πρόσκαιρες επιπτώσεις στο έδαφος, που αφορούν κυρίως τις χωματουργικές εργασίες για τη θεμελίωση των κτιριακών εγκαταστάσεων, την κατασκευή των δικτύων υποδομών, τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου των τουριστικών και λοιπών εγκαταστάσεων. Θα αποκατασταθεί η μορφολογία και θα διασφαλιστεί η ευστάθεια του εδάφους, ενώ θα αποκατασταθεί και η βλάστηση επί αυτού στο τμήμα του περιβάλλοντος χώρου. Επίσης, οι κτιριακές κατασκευές θα έχουν ένα σύγχρονο βιοκλιματικό και φιλοπεριβαλλοντικό σχεδιασμό και σε μεγάλο τους ποσοστό θα είναι υπόσκαφες και όλες θα είναι με προσαρμογή στο περιβάλλον ώστε να το μικρότερο δυνατό περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Κατά τη λειτουργία δεν αναμένεται σημαντική επιβάρυνση του εδάφους σε ρύπανση, καθώς τα υγρά και στερεά απόβλητα που θα δημιουργηθούν θα διαχειρίζονται κατάλληλα (τритоβάθμια επεξεργασία λυμάτων κα.).

Συμπερασματικά, οι επιπτώσεις αναμένονται προσωρινές, τοπικές και περιορισμένες μόνο στην έκταση του προς αξιοποίηση ακινήτου και κατά τη φάση κατασκευής.

2.2.5. Επιπτώσεις στο ΤΟΠΙΟ

Κατά τη φάση κατασκευής του σχεδίου αναμένεται να υπάρξει μερική υποβάθμιση στην εικόνα του τοπίου από κοντινή θέση θέας, δεδομένων των απαιτούμενων εκσκαφών και διαμορφώσεων για την εκτέλεση των εργασιών. Η ασθενής αυτή επίπτωση θα είναι προσωρινή και τοπική και διαρκέσει όσο θα διαρκέσουν και οι εργασίες διαμορφώσεων.

Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται και για τον περιβάλλοντα χώρο των τουριστικών καταλυμάτων.

- Στον περιβάλλοντα χώρο δημιουργούνται ζώνες πρασίνου με εναλλαγή της φύτευσης ανάλογα με τον προσανατολισμό.
- Προβλέπονται αειθαλή δένδρα και θάμνοι για την προστασία από το βόρειο άνεμο, ενώ στη νότια πλευρά η φύτευση είναι υψηλή και πυκνή με φυλλοβόλα δένδρα.

- Τα φυτεμένα παρτέρια σε επαφή με τα κτίρια αυξάνουν την προστασία από την ηλιακή ακτινοβολία και συντελούν στη βελτίωση των συνθηκών τους θερινούς μήνες.
- Γενικά η φύτευση θα είναι τέτοια ώστε να μην παρεμποδίζει τον φυσικό φωτισμό των κτιρίων, αλλά και να απομονώνει τις εγκαταστάσεις από τις όμορες ιδιοκτησίες και τις οδούς πρόσβασης.
- Τα φυτά θα είναι προσαρμοσμένα στις εδαφοκλιματικές συνθήκες της περιοχής και θα επιλεγθούν όσο το δυνατό είδη αυτοφυούς χλωρίδας.
- Αποφεύγεται η επιλογή καλλιεργειών όπως γκαζόν που απαιτούν μεγάλη χρήση φυτοφαρμάκων.

Πίνακας 77 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΤΟΠΙΟ

Τοπίο	
Κριτήρια αξιολόγησης επιπτώσεων	Χαρακτήρας επιπτώσεων
Είδος & Ένταση επίπτωσης	+
Γεωγραφικό επίπεδο αναφοράς	τοπικό
Χρονικός ορίζοντας εμφάνισης	βραχυπρόθεσμο
Διάρκεια	μόνιμες
Δυνατότητα αντιμετώπισης/βελτίωσης	ναι

Κατά τη λειτουργία η αισθητική του τοπίου που θα δημιουργηθεί θα είναι σε κάθε περίπτωση διαφορετική από τη σημερινή, δεν θα είναι όμως χειρότερη. Αντίθετα μάλιστα με τα κατάλληλα μέτρα αντιμετώπισης, θα δημιουργηθεί ένα υψηλού αισθητικού επιπέδου περιβάλλον, το οποίο θα αναβαθμίζει την αισθητική του υφιστάμενου τοπίου της περιοχής. Άλλωστε, η προτεινόμενη ανάπτυξη του χώρου θα είναι συμβατή με την αρχιτεκτονική της περιοχής, θα αξιοποιεί σε σημαντικό βαθμό τα σημεία ειδικού ενδιαφέροντος του τοπίου, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα περιβαλλοντική προστασία και πλήρη αξιοποίηση της γεωμορφολογίας του ακινήτου.

Στην αισθητική του τοπίου θα συνεισφέρει σημαντικά και η ύπαρξη στον περιβάλλοντα χώρο ζωνών πρασίνου με εναλλαγή της φύτευσης ανάλογα με τον προσανατολισμό. Προβλέπονται αειθαλή δένδρα και θάμνοι για την προστασία από το βόρειο άνεμο, ενώ στη νότια πλευρά η φύτευση είναι υψηλή και πυκνή με φυλλοβόλα δένδρα.

Z.2.6. Επιπτώσεις στον ΠΛΗΘΥΣΜΟ και την ΥΓΕΙΑ

Οι άμεσες επιπτώσεις συνδέονται κυρίως με την ακουστική όχληση κατά την κατασκευή των υποδομών και κτηριακών έργων εντός της περιοχής του έργου. Η όχληση αυτή θα είναι παροδική και δεν αναμένεται να υπερβαίνει τα θεσμοθετημένα όρια εκπομπής στο όριο του γηπέδου.

Στη φάση κατασκευής το υπό μελέτη σχέδιο δεν επηρεάζει αρνητικά τον πληθυσμό στην άμεση περιοχή μελέτης, καθώς λόγω της σχετικής απομόνωσης που προσφέρει η χερσόνησος της Βλυχάδας οι οχλήσεις θα είναι αμελητέες.

- Θα επηρεάσει όμως πολύ θετικά τον πληθυσμό ως προς την απασχόληση και τη μείωση της ανεργίας.
- Η προτεινόμενη επένδυση θα δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας τόσο κατά τη φάση κατασκευής (προσωρινές θέσεις εργασίας μέχρι την ολοκλήρωση του έργου) όσο και κατά τη φάση λειτουργίας της με 75 περίπου μόνιμες θέσεις εργασίας και πολύ περισσότερες θέσεις εποχιακού χαρακτήρα.

Πίνακας 78 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Πληθυσμός - Υγεία	
Κριτήρια αξιολόγησης επιπτώσεων	Χαρακτήρας επιπτώσεων
Είδος & Ένταση επίπτωσης	++
Γεωγραφικό επίπεδο αναφοράς	ευρύτερο
Χρονικός ορίζοντας εμφάνισης	βραχυπρόθεσμο
Διάρκεια	μόνιμες
Δυνατότητα αντιμετώπισης/βελτίωσης	ναι

- Η προτεινόμενη επένδυση θα προκαλέσει αύξηση του πληθυσμού, κατά τη φάση λειτουργίας, λόγω της προσέλκυσης τουριστών – παραθεριστών που θα διαμένουν στα τουριστικά καταλύματα, αλλά και αυτών που θα καταπλεύσουν στους δύο τουριστικούς λιμένες της περιοχής.
- Παράλληλα, καθώς θα δημιουργηθούν και αρκετές θέσεις που θα απαιτούν ειδικές δεξιότητες, το εργατικό δυναμικό που θα εγκατασταθεί στην περιοχή θα είναι υψηλού μορφωτικού επιπέδου. Στην κατεύθυνση αυτή θα βοηθήσει ο φορέας του έργου, καθώς :
- Η επένδυση προβλέπεται να υλοποιήσει πλήθος από προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των νέων της περιοχής σε θέματα παροχής τουριστικών υπηρεσιών,
- Η επένδυση προβλέπεται να υποστηρίξει τη χρήση τοπικών προϊόντων,
- Η επένδυση προβλέπεται να συνεργαστεί με τοπικούς φορείς για την αναβάθμιση παραδοσιακών πολιτιστικών εκδηλώσεων κ.α. που θα συμβάλλουν πολύ θετικά στη βελτίωση του μορφωτικού επιπέδου και της απασχόλησης του τοπικού πληθυσμού.

Αναφορικά με τον οικισμό Μεγαλοχώρι που γειτνιάζει άμεσα με το προς αξιοποίηση ακίνητο, σε κάθε περίπτωση δεν αναμένεται η υπέρβαση των θεσμοθετημένων ορίων για τους δείκτες θορύβου L_{den} (70dBA) και L_{night} (60 dBA).

Τέλος, η ανθρώπινη υγεία θα επηρεαστεί θετικά, καθώς

- ο τοπικός πληθυσμός θα μπορεί να ωφεληθεί τόσο άμεσα από τον οργανωμένο οικισμό που θα δημιουργηθεί στο εν λόγω ακίνητο, όσο και έμμεσα από τις οργανωμένες τουριστικές δραστηριότητες που θα αναπτυχθούν στο χώρο.

Συμπερασματικά, η υλοποίηση της πρότασης του υπό μελέτη σχεδίου θα μεταβάλλει (κυρίως θα προκαλέσει αύξηση) τον πληθυσμό και θα δράσει θετικά στην υγεία των κατοίκων.

Z.2.7 Επιπτώσεις στον ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ/ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Το ακίνητο δεν βρίσκεται σε περιοχή που έχει χαρακτηριστεί με αρχαιολογική σημασία σύμφωνα με το ΦΕΚ 108ΑΑΠ/2016 για την αναθεώρηση των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων της νήσου Θήρας, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με τους δημοσιευμένους αρχαιολογικούς χάρτες.

Συνεπάγεται λοιπόν ότι η επένδυση δεν θα έχει κανένα αρνητικό αντίκτυπο στην αρχαιολογική κληρονομιά της νήσου.

Πίνακας 79 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Πολιτιστική κληρονομιά	
Κριτήρια αξιολόγησης επιπτώσεων	Χαρακτήρας επιπτώσεων
Είδος & Ένταση επίπτωσης	+
Γεωγραφικό επίπεδο αναφοράς	ευρύτερο
Χρονικός ορίζοντας εμφάνισης	μακροπρόθεσμο
Διάρκεια	μόνιμες
Δυνατότητα αντιμετώπισης/βελτίωσης	ναι

Βασικά χαρακτηριστικά του τουριστικού θέρετρου θα είναι

1. οι αμπελώνες και
2. οι κήποι για το κρασί.

Οι αναβαθμοί και οι ξερολιθιές στις έντονες πλαγιές διευκολύνουν την πρόσβαση για την καλλιέργεια και προσφέρουν στον επισκέπτη την εμπειρία του αμπελώνα και της παράδοσης του νησιού μέσα από την αρχιτεκτονική.

Δεδομένου ότι στην Ελλάδα ο τουρισμός είναι στενά συνδεδεμένος με την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου, η προσέλκυση και ποιοτική εξυπηρέτηση τουριστών στο νησί της Σαντορίνης που θα σχετίζεται με τουριστικό θέρετρο σε συνδυασμό με τον προτεινόμενο χώρο γευσιγνωσίας και τις αμπελοκαλλιέργειες θα έχει έμμεση θετική επίπτωση και στην πολιτιστική κληρονομιά (επισκεψιμότητα παραδοσιακών οиноποιείων και καννάβων, μουσείων και πολιτιστικών χώρων κλπ.).

Συμπερασματικά, η εφαρμογή του σχεδίου θα επιφέρει μικρής έντασης και μόνιμες θετικές επιπτώσεις στην πολιτιστική κληρονομιά.

Ζ.2.8 Επιπτώσεις στα ΥΛΙΚΑ-ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ/ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Εντός του προς αξιοποίηση ακινήτου βρίσκονται τέσσερις υφιστάμενες κατοικίες συνολικής δόμησης 640τ.μ. περίπου. Σε κάθε περίπτωση προβλέπεται από την προτεινόμενη επένδυση η διατήρηση της υφιστάμενης δόμησης. Η προτεινόμενη επένδυση δεν την επηρεάζει καθώς οι τέσσερις (4) υφιστάμενες κατοικίες θα ενταχθούν στο επιχειρηματικό σχέδιο με αλλαγή της χρήσης τους από κατοικία σε τουριστική επιπλωμένη κατοικία.

Πίνακας 80 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΑ ΥΛΙΚΑ-ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Υλικά - Περιουσιακά στοιχεία	
Κριτήρια αξιολόγησης επιπτώσεων	Χαρακτήρας επιπτώσεων
Είδος & Ένταση επίπτωσης	-
Γεωγραφικό επίπεδο αναφοράς	ευρύτερο
Χρονικός ορίζοντας εμφάνισης	μεσοπρόθεσμο
Διάρκεια	μόνιμες
Δυνατότητα αντιμετώπισης/βελτίωσης	ναι

Όφελος για την τοπική και την εθνική οικονομία θα προκύψει κατά τη φάση κατασκευής του έργου λόγω προμηθειών εγχώριου εξοπλισμού, υπηρεσιών και από την απασχόληση που συνεπάγονται οι κατασκευές.

Όσον αφορά στις φυσικές καταστροφές, η υπό μελέτη ανάπτυξη από τη φύση της δεν μπορεί να προκαλέσει φυσικές καταστροφές στην περιοχή. Ιδιαίτερα μέσω των δικτύων υποδομής και των φιλικών περιβαλλοντικών τεχνολογιών που προβλέπονται στην επένδυση θα δημιουργηθεί ένα πιο ασφαλές περιβάλλον για τους κατοίκους (δίκτυα τεχνικών υποδομών, ασφαλής ελλιμενισμός, τριτοβάθμια εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων κλπ.).

2.3. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΝΑ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟ

Ο προσδιορισμός, χαρακτηρισμός και αξιολόγηση των επιπτώσεων ανά περιβαλλοντική παράμετρο θα γίνει με τη χρήση των ακόλουθων πινάκων ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ προκειμένου να επιτευχθεί η ολοκληρωμένη και ομοιογενής παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

2.3.1. Ως προς την Ατμόσφαιρα-Κλίμα

Πίνακας 81 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς την Ατμόσφαιρα-Κλίμα

ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ-ΚΛΙΜΑ (ατμοσφαιρικό Περιβάλλον)														
Ατμοσφαιρικό Περιβάλλον	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	Είδος	ΕΝΤΑΣΗ			ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ		ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ			ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ		ΔΥΝΑΤΟΤΗΤ Α ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ	
			ΜΕΓΣΤΗ (+++/- -)	ΜΕΤΡΙΑ(++/-)	ΜΙΚΡΗ(+/-)	ΤΟΠΙΚΟ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ	Βραχυπρόθεσμο	Μεσοπρόθεσμο	Μακροπρόθεσμο	Προσωρινή	Μόνιμη		
					(-)			✓					✓	✓
			ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΕΡΙΑΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ	ΘΕΤΙΚΗ (+)										✓
			ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ	ΘΕΤΙΚΗ (+)										✓
			ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΑΕΡΑ	ΘΕΤΙΚΗ (+)										✓

	ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ-ΚΛΙΜΑ (Ατμοσφαιρικό Περιβάλλον)
	: + Θετικές επιπτώσεις λόγω της υιοθέτησης πρακτικών για χαμηλή ενεργειακή κατανάλωση μέσω αφενός της εφαρμογής συμπαγούς δόμησης/χαμηλής επιφάνειας των νεόδμητων κτιρίων, βάση ολοκληρωμένου βιοκλιματικού σχεδιασμού, δεδομένου των πρακτικών εξοικονόμησης ενέργειας από τις εγκαταστάσεις ΑΠΕ, αφετέρου μέσω της εφαρμογής μέτρων για μείωση εκπομπών αιωρούμενων σωματιδίων στην ατμόσφαιρα με την εφαρμογή μέτρων - πρακτικών για μικρότερη κατανάλωση ορυκτών καυσίμων. Η εφαρμογή του υπό μελέτη σχεδίου δε θα προκαλέσει σημαντική αλλαγή των κινήσεων του αέρα, της υγρασίας ή της θερμοκρασίας ή οποιαδήποτε αλλαγή στο κλίμα είτε τοπικά είτε σε μεγαλύτερη έκταση ή εκπομπές δυσάρεστων οσμών. Επίσης δεν υπάρχει περίπτωση να επιφέρει κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία από την ατμοσφαιρική ρύπανση. Τυχόν επιπτώσεις μπορούν να αντιμετωπιστούν με τη λήψη μέτρων: τακτικού ελέγχου ποιοτικών στοιχείων της ατμόσφαιρας, εφαρμογή χρονικού σχεδιασμού κατά την κατασκευή κλπ. Κατά τη φάση κατασκευής του υπό μελέτη σχεδίου αναμένονται μικρής έντασης αρνητικές επιπτώσεις στην περιοχή, κυρίως λόγω αύξησης των επιπέδων σκόνης από τις χωματοургικές εργασίες. Οι επιπτώσεις θα είναι βραχυχρόνιες και αντιμετωπίσιμες με τη λήψη κατάλληλων τεχνικών (διαβροχή, κάλυψη φορτίων χωματοургικών κ.λπ.). Επίσης θα προτιμηθεί ο χρόνος των χωματοургικών εργασιών να είναι εκτός της περιόδου τουριστικής αιχμής και εκτός θέρους που οι θερμοκρασίες και η ξηρασία είναι υψηλές και αναμένεται να δημιουργήσουν μεγαλύτερο όγκο αιωρούμενων σωματιδίων. Σε κάθε περίπτωση οι επιπτώσεις αξιολογούνται ως μικρής σημασίας, τοπικές και προσωρινές. Κατά τη λειτουργία αναμένεται να υπάρξει αυξημένη κυκλοφορία οχημάτων σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση κατά την προσέλευση και αναχώρηση των επισκεπτών – τουριστών – κατοίκων αλλά και εργαζομένων. Παρόλα αυτά, ο κυκλοφοριακός φόρτος θα παραμείνει σε ανεκτά επίπεδα, όπως και η επιβάρυνση από τα συστήματα θέρμανσης των κτισμάτων. Η αύξηση αυτή δε θα αυξήσει σημαντικά τις συγκεντρώσεις αέριων ρύπων στην περιοχή λόγω των πολύ καλών συνθηκών διασποράς και των χαμηλών συγκεντρώσεων υποβάθρου. Έτσι αναμένεται να είναι χαμηλότερες από τα όρια της νομοθεσίας και συνεπώς δεν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις στην ατμόσφαιρα της περιοχής.
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΘΕΤΙΚΗ (+)

Ζ.3.2. Ως προς τη Βιοποικιλότητα-Χλωρίδα-Πανίδα

Πίνακας 82 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς τη Βιοποικιλότητα-Χλωρίδα-Πανίδα

Βιοποικιλότητα-Χλωρίδα-Πανίδα												
Βιοποικιλότητα-Χλωρίδα-Πανίδα Ατμοσφαιρικό Περιβάλλον	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	Είδος	ΕΝΤΑΣΗ			ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ		ΔΥΝΑΤΟΤΗ ΤΑ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ		
			ΜΕΓΣΥΝΗ (+++/---)	ΜΕΤΡΙΑ(+/-)	ΜΙΚΡΗ(+/-)	ΤΟΠΙΚΟ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ	Μεσοπρόθεσμο	Μακροπρόθεσμο	Προσωρινή	Μόνιμη	
					(-)	✓		✓		✓		✓
	ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	ΘΕΤΙΚΗ										✓
	ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ-ΧΛΩΡΙΔΑ ΚΑΙ ΠΑΝΙΔΑΣ	ΘΕΤΙΚΗ										✓
	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ-ΠΡΟΛΗΨΗ ΕΝΤΟΝΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΜΕ ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΟΡΩΝ ΜΕΣΩ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ	ΘΕΤΙΚΗ										✓

ΕΡΓΩΝ & ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ													
ΑΠΟΦΥΓΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΒΛΑΒΩΝ ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΛΩΡΙΔΑ ΣΤΙΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΘΕΤΙΚΗ												✓

	Βιοποικιλότητα- Χλωρίδα - Πανίδα
	: + Θετικές επιπτώσεις, με προστασία και ενίσχυση της αγροτικής γης, εμπλουτισμένη με νέες καλλιέργειες από την τοπική χλωρίδα, προστασία των ρεμάτων, με εμπλουτισμό της υφιστάμενης χλωρίδας με νέα φυτοκάλυψη & προστασία της πανίδας στους ελεύθερους-αδόμητους χώρους πρασίνου- βλάστησης, στο μεγαλύτερο ποσοστό της συνολικής έκτασης του ακινήτου, καθότι η κάλυψη περιορίζεται κάτω από το 20% της έκτασης του οικοπέδου (υλοποιημένη προτεινόμενη κάλυψη 14%), με την υπάρχουσα βλάστηση, η οποία θα ενισχυθεί με υψηλή και χαμηλή βλάστηση. Με τις επιλεγμένες φυτεύσεις αμπελώνων και πρασίνου, σκοπός είναι ο επισκέπτης να βλέπει και να οσμίζεται την μεσογειακή και θηραϊκή βιοποικιλότητα και να θαυμάζει το φυσικό κάλλος της περιοχής. Η προτεινόμενη περιοχή χωροθέτησης της επένδυσης βρίσκεται εκτός προστατευόμενης περιοχής δικτύου NATURA 2000 και δεν διαθέτει σπάνια ή υπό εξαφάνιση χλωρίδα. Ούτε η πανίδα της περιοχής μελέτης παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Παρόλα αυτά, κατά την κατασκευή του έργου θα προκύψουν παροδικές ενοχλήσεις της συνήθους πανίδας, λόγω της παρουσίας εργαζομένων και του παραγόμενου θορύβου από τα μηχανήματα στο χώρο του έργου. Σε κάθε περίπτωση δεν αναμένονται σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στη χλωρίδα και στην πανίδα της περιοχής. Η περιοχή μελέτης χωροθετείται εκτός των ορίων και σε σημαντική απόσταση από περιοχές που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών (σύμφωνα με το Ν. 3937/2011 της Βιοποικιλότητας). Συνεπώς κάθε επέμβαση σε αυτή δεν καταλαμβάνει έκταση προστατευόμενων περιοχών, οπότε δεν επηρεάζει τη συνοχή των οικοτόπων σε προστατευόμενες περιοχές και δεν επηρεάζει τη διατήρηση των προστατευόμενων ειδών χλωρίδας και πανίδας. Η κλίμακα και το είδος των έργων είναι τέτοια που δεν μπορούν να έχουν σημαντικές συνέπειες για τη βιοποικιλότητα.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΘΕΤΙΚΗ (+)

2.3.3. Ως προς τα Ύδατα(Επιφανειακά-Θαλάσσια)

Πίνακας 83 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς τα Ύδατα

Ύδατα(Επιφανειακά-Θαλάσσια)													
ΥΔΑΤΑ Επιφανειακά - Θαλάσσια)	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	Είδος	ΕΝΤΑΣΗ			ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ		ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ			ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ		ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ
			ΜΕΓΕΛΥΝΣΗ (++++/-)	ΜΕΤΡΙΑ(++/-)	ΜΙΚΡΗ(+/-)	ΤΟΠΙΚΟ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ	Βραχυπρόθεσμο	Μεσοπρόθ/σμος	Μακροπρόθεσμο	Προσωρινή	Μόνιμη	
			(-)			✓		✓				✓	✓
	ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΝΕΡΟΥ	ΘΕΤΙΚΗ											✓
	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΥΔΡΟΦΟΡΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΑ	ΘΕΤΙΚΗ											✓
	ΕΛΕΓΧΟΣ-ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ-ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ/ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ	ΘΕΤΙΚΗ											✓

	ΥΔΑΤΑ
	: + Θετικές επιπτώσεις, διαχείριση των υδατικών πόρων βάσει σχεδιασμού(αυτονομία), τακτικού ελέγχου δικτύων διανομής, ποιότητας και ποσότητας χρήσης, επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων, συλλογή όμβριων προς χρήση. Μικρότερη απαίτηση σε κατανάλωση υδάτινων υδατικών πόρων, καθότι η επένδυση είναι ΜΙΚΡΟΤΕΡΗΣ κλίμακας σε σχέση με τις Λύσεις 2Β,2Γ (λιγότερες κλίνες). Εξασφάλιση της προστασίας των υδατορεμάτων λόγω θετικής πρόβλεψης για την οριοθέτηση τους με ενίσχυση του φιλοπεριβαλλοντικού αποτυπώματος. Το υπό μελέτη σχέδιο λόγω της χωροθέτησης του δεν αναμένεται να έχει οποιαδήποτε επίπτωση στα επιφανειακά ύδατα. Επίσης δεν αναμένεται να έχει επιπτώσεις στα υπόγεια ύδατα καθώς η νομίμως υφιστάμενη και οι προγραμματισμένες γεωτρήσεις τηρούν τους απαραίτητους περιβαλλοντικούς όρους και οι μικρές ανάγκες σε νερό θα καλύπτονται από εσωτερικό δίκτυο ύδρευσης αλλά και από αφαλάτωση και οι ανάγκες για άρδευση θα καλύπτονται από ανακύκλωση του νερού μέσω του βιολογικού καθαρισμού και ο αειφόρος φιλοπεριβαλλοντικός σχεδιασμός του ξενοδοχειακού συγκροτήματος δεν επιτρέπει την μεταφορά στα υπόγεια ύδατα βλαπτικών ουσιών. Ως προς δε τις επιπτώσεις στα Θαλάσσια Ύδατα, με τα οποία η περιοχή του ακινήτου, εν μέρει υπάγεται, αναμένονται κατά τη φάση κατασκευής μερικές πρόσκαιρες, μικρής έντασης επιπτώσεις στα θαλάσσια νερά αφού είναι θα μεταφερθούν σκόνες, χώματα και πιθανόν άλλα κατάλοιπα προς τα αυτά. Με τη λήψη μέτρων ορθής πρακτικής στα εργοτάξια και τον κατάλληλο χρονικό προγραμματισμό των χωματουργικών εργασιών, θα είναι περιορισμένης κλίμακας και πλήρως αναστρέψιμες. Συνολικά, η υλοποίηση της πρότασης του υπό μελέτη σχεδίου δε θα μεταβάλει την υδρομορφολογία των ρεμάτων της περιοχής, δε θα μεταβάλει την επάρκεια των υδάτων και τα αποθέματα νερού, ενώ δεν θα επηρεάσει την ποιότητα των νερών με ρύπανση.
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΘΕΤΙΚΗ (+)

2.3.4. Ως προς το Έδαφος

Πίνακας 84 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς το Έδαφος

ΕΛΑΦΟΣ													
ΕΛΑΦΟΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	Είδος	ΕΝΤΑΣΗ			ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ		ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ			ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ		ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ
			ΜΕΓΣΑΛΗ (+++/---)	ΜΕΤΡΙΑ(++/-)	ΜΙΚΡΗ(+/-)	ΤΟΠΙΚΟ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ	Βραχυπρόθεσμο	Μεσοπρόθεσμο	Μακροπρόθεσμο	Προσωρινή	Μόνιμη	
					(-)	✓		✓			✓		✓
	ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΕΚΛΥΣΗΣ ΡΥΠΩΝ ΑΠΟ ΑΠΟΒΛΗΤΑ	ΟΥΔΕΤΕΡΗ											✓
	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ ΑΠΟ ΔΙΑΒΡΩΣΗ-ΕΡΗΜΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΘΕΤΙΚΗ											✓
	ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΑΠΩΛΕΙΩΝ ΕΔΑΦΟΥΣ	ΑΡΝΗΤΙΚΗ											✓

	ΕΔΑΦΟΣ
	: + Θετικές επιπτώσεις, προστασία και διατήρηση της ποιότητας των εδαφών αποτέλεσμα του σωστού σχεδιασμού. Ελεγχόμενη κ σύγχρονη ποιότητα υλικών εδαφοκάλυψης, φυτεύσεων με την ελάχιστη δυνατή κατάληψη εδαφικών εκτάσεων λόγω προτεινόμενου σχεδιασμού και με την βέλτιστη προσαρμογή σε βιοκλιματικές απαιτήσεις. Οι προτεινόμενοι νέοι αναβαθμοί και οι ξερολιθιές προσαρμόζονται, με σεβασμό, απόλυτα στο φυσικό περιβάλλον και στο έδαφος της περιοχής μελέτης. Επίσης, οι κτιριακές κατασκευές θα έχουν ένα σύγχρονο βιοκλιματικό και φιλοπεριβαλλοντικό σχεδιασμό και σε μεγάλο τους ποσοστό θα είναι υπόσκαφες και όλες θα είναι με προσαρμογή στο περιβάλλον ώστε να το μικρότερο δυνατό περιβαλλοντικό αποτύπωμα . Τα τεχνικά έργα που θα εκτελεσθούν (εκσκαφές, διάστρωση χαλικιών κλπ.) θα προκαλέσουν επιπτώσεις προσωρινού χαρακτήρα. Βασιζόμενοι στις επιτόπιες παρατηρήσεις και τις γεωλογικές πληροφορίες για την περιοχή, συμπεραίνεται ότι δεν αναμένονται ασταθείς καταστάσεις στο έδαφος ή αλλαγές στη γεωλογική διάταξη των πετρωμάτων από τις δραστηριότητες κατασκευής του έργου. Οι απαραίτητες εκσκαφές πραγματοποιούνται σε μικρό βάθος. Ωστόσο επειδή το έργο θα θεμελιωθεί σε μια στενή λωρίδα χερσονήσου θα απαιτηθούν εκτεταμένα έργα στεγάνωσης για την αποφυγή εισροής θαλασσινού νερού που θα διαβρώσει μακροχρόνια τις θεμελιώσεις. Οι αλλαγές που θα προκύψουν στην τοπογραφία ή στα χαρακτηριστικά του ανάγλυφου δεν αναμένεται να αλλοιώσουν την τοπογραφία ή τα ανάγλυφα χαρακτηριστικά της περιοχής. Οι σημαντικότερες χωματοургικές εργασίες θα προκύψουν κατά τη διάρκεια της διαμόρφωσης και εξυγίανσης του εδάφους. Λόγω της σχετικά περιορισμένης έκτασης των έργων (τοπικά και χρονικά) τα οποιαδήποτε φαινόμενα διάβρωσης από βροχόπτωση που πιθανόν να παρατηρηθούν θα είναι μικρής κλίμακας. Η βασική επίπτωση ενός έργου στο τοπίο προκύπτει από τον τρόπο με τον οποίο αυτό εντάσσεται οπτικά στο φυσικό περιβάλλον. Ο βαθμός αλλοίωσης ενός τοπίου εξαρτάται καταρχήν από το βαθμό ευαισθησίας και τρωτότητας του. Όσο πιο ενδιαφέρον από αισθητικής άποψης είναι ένα τοπίο τόσο πιο ευαίσθητο είναι στις αλλοιώσεις - επεμβάσεις. Κατά δε την φάση της κατασκευής, προσωρινή και πλήρως αναστρέψιμη επίπτωση θα υπάρξει από την παρουσία του εργοταξίου και των μηχανημάτων. Η επίπτωση αυτή εκτιμάται ως ασθενής και σε τοπικό επίπεδο. Οι επιπτώσεις συνδέονται κυρίως με την κατάληψη εδάφους κατά την κατασκευή των υποδομών και κτηριακών έργων (εκσκαφές / επιχώσεις) εντός της περιοχής του έργου.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΘΕΤΙΚΗ (+)

2.3.5. Ως προς τον Πληθυσμό/Υγεία

Πίνακας 85 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς τον Πληθυσμό

Πληθυσμός												
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	Είδος	ΕΝΤΑΣΗ			ΓΕΩΓΡΑΦΙΚ Ο ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ				ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗ ΤΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ
			ΜΕΓΣΥΗ (+++/-)	ΜΕΤΡΙΑ(++) Λ	ΜΙΚΡΗ(+/-)	ΤΟΠΙΚΟ	ΕΥΡΥΤΕΡ Ο	Βραχυπρόθε ς	Μεσοπρόθε ς	Μακροπρό ς	Προσωρινή	Μόνιμη
			++				✓	✓				✓
	ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΘΕΤΙΚΗ										✓
	ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΕ ΤΥΧΟΝ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΘΕΤΙΚΗ										✓

	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΘΕΤΙΚΗ											✓

	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
	: + Θετικές επιπτώσεις, με την δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης εποχικού και μόνιμου προσωπικού, ώστε να διατηρηθεί ο πληθυσμός στην περιοχή στο άμεσο μέλλον, σε όλη τη διάρκεια του έτους λόγω της επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου. Στη φάση κατασκευής το υπό μελέτη σχέδιο δεν επηρεάζει αρνητικά τον πληθυσμό στην άμεση περιοχή μελέτης, καθώς λόγω της σχετικής απομόνωσης που προσφέρει η χερσόνησος της Βλυχάδας οι οχλήσεις θα είναι αμελητέες. Θα επηρεάσει όμως πολύ θετικά τον πληθυσμό ως προς την απασχόληση και τη μείωση της ανεργίας. Η προτεινόμενη επένδυση θα δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας τόσο κατά τη φάση κατασκευής (προσωρινές θέσεις εργασίας μέχρι την ολοκλήρωση του έργου) όσο και κατά τη φάση λειτουργίας της με 75 περίπου μόνιμες θέσεις εργασίας και πολύ περισσότερες θέσεις εποχιακού χαρακτήρα.
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΘΕΤΙΚΗ (+)

Πίνακας 86 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς την Υγεία

Υγεία													
ΥΓΕΙΑ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ		ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ			ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ		ΕΝΤΑΣΗ			Είδος	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ
		Μόνιμη	Προσωρινή	Μακροπρόθε ς	Μεσοπρόθε ς	Βραχυπρόθε ς	ΕΥΡΥΤΕΡΟ	ΤΟΠΙΚΟ	ΜΕΤΣΗΗ (+++/-...)	ΜΕΤΡΙΑ(++/-)	ΜΙΚΡΗ(+/-)		
	✓	✓				✓	✓	✓			++		
	✓											ΘΕΤΙΚΗ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΧΡΗΣΗΣ ΙΑΜΑΤΙΚΟΥ ΝΕΡΟΥ ΣΤΗ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ
	✓											ΘΕΤΙΚΗ	ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
	✓											ΘΕΤΙΚΗ	ΕΛΕΓΧΟ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΘΟΡΥΒΟΥ ΚΑΙ ΡΥΠΩΝ
	✓											ΘΕΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

	Ανθρώπινη Υγεία
	: + Θετικές επιπτώσεις, καθότι οι εγκαταστάσεις θερμαλισμού και αναζωογόνησης-ευεξίας που θα προσφέρονται μέσω της χρήσης ιαματικών λουτρών(spa),θα συμβάλλουν στην βελτίωση της σωματικής και ψυχικής ευεξίας, αλλά και στην αύξηση της επισκεψιμότητας με σκοπό την ανάρρωση και αυτοβελτίωση. Ο επισκέπτης, σε ένα αισθητικά όμορφο, με ήπιο κλίμα και υγιεινό περιβάλλον, φροντίζει την σωματική και ψυχική του υγεία, πάντα με τη χρήση ιαματικών φυσικών πόρων, υπό ιατρική παρακολούθηση, για προληπτικούς ή θεραπευτικούς λόγους, φυσικής αποκατάστασης ή ευεξίας με την εφαρμογή μορφών εξωτερικής ή εσωτερικής υδροθεραπείας ή πηλοθεραπείας ή άλλων επιστημονικώς αναγνωρισμένων μεθόδων. Επιπλέον, εντός του ακινήτου προτείνεται η χωροθέτηση Ιατρείου πρωτοβάθμιας φροντίδας και Φαρμακείου, με σκοπό η δυναμικότητα της περίθαλψης να αυξηθεί στην περιοχή μελέτης και επιρροής σημαντικά, αφού δίνεται η δυνατότητα της χρήσης αυτών όχι μόνον των χρηστών, αλλά και των κατοίκων-επισκεπτών. Οι άμεσες επιπτώσεις συνδέονται κυρίως με την ακουστική όχληση κατά την κατασκευή των υποδομών και κτηριακών έργων εντός της περιοχής του έργου. Η όχληση αυτή θα είναι παροδική και δεν αναμένεται να υπερβαίνει τα θεσμοθετημένα όρια εκπομπής στο όριο του γηπέδου. Στη φάση κατασκευής το υπό μελέτη σχέδιο δεν επηρεάζει αρνητικά τον πληθυσμό στην άμεση περιοχή μελέτης, καθώς λόγω της σχετικής απομόνωσης που προσφέρει η χερσόνησος της Βλυχάδας οι οχλήσεις θα είναι αμελητέες.
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΘΕΤΙΚΗ (+)

Ζ.3.6. Ως προς τον Πολιτισμό/ Πολιτιστική Κληρονομιά

Πίνακας 87 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς τον Πολιτισμό/Πολιτιστική Κληρονομιά

Πολιτισμός – Πολιτιστική Κληρονομιά														
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ	ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ			ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ	ΕΝΤΑΣΗ			Είδος	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ			
		Μόνιμη	Προσωρινή	Μακροπρ/	Μεσοπρ θ/σμος	Βραχυπρ οθεσμιος	ΕΥΡΥΤΕΡ Ο	ΤΟΠΙΚΟ	ΜΕΓΣΥΗ (+++/-+)	ΜΕΤΡΙΑ (++/-)	ΜΙΚΡΗ(+/-)			
	✓	✓		✓			✓				(+)			
	✓											ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ-ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ		
	✓											ΔΙΑΦΥΛΑΞΗ-ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
	✓											ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ		

	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - Πολιτιστική Κληρονομιά
	: + Θετικές επιπτώσεις, ανάδειξη & σεβασμός στο πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής χωροθέτησης της επένδυσης και της Σαντορίνης γενικότερα με τη δημιουργία ενός «χωρικού τουριστικού προτύπου», εστιάζοντας με απόλυτο σεβασμό στον τοπικό τρόπο ζωής, στην κάλυψη ψυχαγωγικών, πολιτιστικών και θρησκευτικών αναγκών)με έμφαση στη πολυσυμμετοχικότητα κατοίκων και επισκεπτών από την ευρύτερη περιοχή. Δεδομένου ότι στην Ελλάδα ο τουρισμός είναι στενά συνδεδεμένος με την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου, η προσέλκυση και ποιοτική εξυπηρέτηση τουριστών στο νησί της Σαντορίνης που θα σχετίζεται με τουριστικό θέρετρο σε συνδυασμό με τον προτεινόμενο χώρο γευσιγνωσίας και τις αμπελοκαλλιέργειες θα έχει έμμεση θετική επίπτωση και στην πολιτιστική κληρονομιά (επισκεψιμότητα παραδοσιακών οινοποιείων και καννάβων, μουσείων - πολιτιστικών χώρων κλπ.). Η πρόταση, επίσης, επιδιώκει να προάγει την έννοια της ένταξης και οικειοποίησης από τον κάτοικο και τον επισκέπτη / χρήστη του δομημένου περιβάλλοντος, όσο και του ιδιαίτερου φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης. Δεδομένου ότι το δομημένο περιβάλλον συμπυκνώνει και σηματοδοτεί τη δυναμική μορφή της ανθρώπινης κοινωνίας στον φυσικό χώρο, στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο σχεδιασμός των δομικών χαρακτηριστικών της επένδυσης προνοεί, ώστε το άτομο (κάτοικος, χρήστης, επισκέπτης κλπ.) να μην αισθάνεται απομονωμένο από το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον αλλά να νοιώθει οικείο με τη φύση και τον πολιτισμό του νησιού. Το αναπτυξιακό μοντέλο επιδιώκει να στηρίξει τη λαϊκή παράδοση και παραγωγή ώστε να συμβάλλει στην ανάπτυξη της τοπικής απασχόλησης και στήριξη επιπρόσθετων και συναφών ή μη, τομέων της τοπικής οικονομίας. Το ακίνητο δεν βρίσκεται σε περιοχή που έχει χαρακτηριστεί με αρχαιολογική σημασία σύμφωνα με το ΦΕΚ 108ΑΑΠ/2016 για την αναθεώρηση των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων της νήσου Θήρας, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με τους δημοσιευμένους αρχαιολογικούς χάρτες. Συνεπάγεται λοιπόν ότι η επένδυση δεν θα έχει κανένα αρνητικό αντίκτυπο στην αρχαιολογική κληρονομιά της νήσου.
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΘΕΤΙΚΗ (+)

2.3.7. Ως προς το Τοπίο

Πίνακας 88 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς το Τοπίο

Τοπίο – Αγιάλός - Παραλία													
ΤΟΠΙΟ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	Είδος	ΕΝΤΑΣΗ			ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ		ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ			ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ		ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ
			ΜΕΓΣΤΗ (+/-)	ΜΕΤΡΙΑ (++)	ΜΙΚΡΗ (+/-)	ΤΟΠΙΚΟ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ	Βραχυπρόθεσμο	Μεσοπρόθεσμο	Μακροπρόθεσμο	Προσωρινή	Μόνιμη	
			+			✓		✓				✓	✓
	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ-ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΓΗΣ	ΘΕΤΙΚΗ											✓
	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΣΤΕΡΕΩΝ/ΥΓΡΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	ΘΕΤΙΚΗ											✓
	ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΖΩΗΣ	ΘΕΤΙΚΗ											✓

	Τοπίο - Αιγιαλός - Παραλία
	: + Θετικές επιπτώσεις, υιοθέτηση φιλικών στο περιβάλλον, ήπιων κατασκευών σε πλήρη εναρμόνιση με το τοπίο. Ελάχιστη δυνατή κατάληψη εδαφικών εκτάσεων λόγω προτεινόμενου σχεδιασμού, ώστε να εξασφαλίζονται μικρά ποσοστά δόμησης, αλλά και μεγάλα ποσοστά σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου για την ευρύτερη περιοχή ανάπτυξης του έργου. Διαμορφώνεται περιοχή, και χώροι περιπάτου στους ηφαιστιογενείς σχηματισμούς και δίπλα στα ρέματα. Κατά τη φάση κατασκευής του σχεδίου αναμένεται να υπάρξει μερική υποβάθμιση στην εικόνα του τοπίου από κοντινή θέση θέας, δεδομένων των απαιτούμενων εκσκαφών και διαμορφώσεων για την εκτέλεση των εργασιών. Η ασθενής αυτή επίπτωση θα είναι προσωρινή και τοπική και διαρκέσει όσο θα διαρκέσουν και οι εργασίες διαμορφώσεων. Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται και για τον περιβάλλοντα χώρο των τουριστικών καταλυμάτων. • Στον περιβάλλοντα χώρο δημιουργούνται ζώνες πρασίνου με εναλλαγή της φύτευσης ανάλογα με τον προσανατολισμό. • Προβλέπονται αειθαλή δένδρα και θάμνοι για την προστασία από το βόρειο άνεμο, ενώ στη νότια πλευρά η φύτευση είναι υψηλή και πυκνή με φυλλοβόλα δένδρα. • Τα φυτεμένα παρτέρια σε επαφή με τα κτίρια αυξάνουν την προστασία από την ηλιακή ακτινοβολία και συντελούν στη βελτίωση των συνθηκών τους θερινούς μήνες. • Γενικά η φύτευση θα είναι τέτοια ώστε να μην παρεμποδίζει τον φυσικό φωτισμό των κτιρίων, αλλά και να απομονώνει τις εγκαταστάσεις από τις όμορες ιδιοκτησίες και τις οδούς πρόσβασης. • Τα φυτά θα είναι προσαρμοσμένα στις εδαφοκλιματικές συνθήκες της περιοχής και θα επιλεγθούν όσο το δυνατό είδη αυτοφυούς χλωρίδας. Αποφεύγεται η επιλογή καλλιεργειών όπως γκαζόν που απαιτούν μεγάλη χρήση φυτοφαρμάκων.
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΘΕΤΙΚΗ (+)

Ζ.3.8. Ως προς τα Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία/ Τοπική /Οικονομία

Πίνακας 89 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς τα Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία / Τοπική Οικονομία

Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία - Τοπική Οικονομία													
ΥΛΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤ/Τ.ΟΙΚΟΝΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΒΕΒΤΙΩΣΗΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ		ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ			ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ		ΕΝΤΑΣΗ			Είδος	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ
		Μόνιμη	Προσωρινή	Μακρό/Θεσμο ς	Μεσοπρόθ/ση ος	Βραχυπρόθεσ μος	ΕΥΡΥΤΕΡΟ	ΤΟΠΙΚΟ	ΜΕΓΣΥΗ (+++/-/-)	ΜΕΤΡΙΑ(++/-)	ΜΙΚΡΗ(+/-)		
	✓	✓			✓		✓				(-)		
	✓											ΘΕΤΙΚΗ	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΠΙΚΟΥ/ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΑΕΠ
	✓											ΘΕΤΙΚΗ	ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ
	✓											ΘΕΤΙΚΗ	ΜΕΙΩΣΗ ΔΕΙΚΤΗ ΑΝΕΡΓΙΑΣ
	✓												ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

	Υλικά περιουσιακά στοιχεία - Τοπική Οικονομία
	: + Θετικές με δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, μείωση της ανεργίας & επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, ενίσχυση και απορρόφηση της τοπικής αγροτικής παραγωγής, ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων σχετιζόμενων με την απορρόφηση της τοπικής αγροτικής παραγωγής. Μέσω της προτεινόμενης επένδυσης θα αναπτυχθούν, πέραν των συνήθων δραστηριοτήτων τουρισμού – αναψυχής και νέες καινοτόμες επιχειρηματικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, όπως η δημιουργία ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟΥ/ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟΥ με συγκρότημα γευσιγνωσίας , αλλά και ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΔΕΙΞΗΣ ΕΜΦΙΛΩΣΗΣ. Εντός του προς αξιοποίηση ακινήτου βρίσκονται τέσσερις υφιστάμενες κατοικίες (δόμησης 640 τ.μ..) Η προτεινόμενη επένδυση δεν την επηρεάζει καθώς θα ενταχθούν στο επιχειρηματικό σχέδιο με αλλαγή της χρήσης τους από κατοικία σε τουριστική επιπλωμένη κατοικία. Μέσω της προτεινόμενης επένδυσης δημιουργούνται αντισταθμιστικές δράσεις τόνωσης της τοπικής παραγωγής, ανάδειξης των τοπικών χαρακτηριστικών και προσέλκυσης συναλλάγματος που θα οδηγήσουν πιθανότατα στην ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων και επενδύσεων. Στον τομέα της βιωσιμότητας παίζει ρόλο και η παραγωγική αγροτική διαδικασία. Η παραγωγή οίνου μέσω αμπελώνα και επεξεργασίας αυτού εντός της εγκατάστασης, η οποία μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του θέρετρου μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και μπορεί να προσφέρει και μόνιμες θέσεις εργασίας σε ντόπιους που γνωρίζουν πολύ καλύτερα την παραδοσιακή παραγωγή οίνου. Το θέρετρο θα είναι προσβάσιμο σε όλους σύμφωνα με τις απαραίτητες προδιαγραφές για τα Αμεα είτε αυτό αφορά τα καταλύματα είτε τους χώρους κοινής ωφέλειας.
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΘΕΤΙΚΗ (+)

2.3.9. Ως προς την Ενέργεια

Πίνακας 90 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς την Ενέργεια

Ενέργεια													
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	Είδος	ΕΝΤΑΣΗ			ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ		ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ			ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ		ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ
			ΜΙΚΡΗ(+/-)	ΜΕΤΡΙΑ(+/-)	ΜΕΓΣΥΗ (+++/-)	ΤΟΠΙΚΟ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ	Μεσοπρόθεσμος	Μακροπρόθεσμος	Μόνιμη	Προσωρινή		
			(-)			✓			✓	✓		✓	
	ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΑΡΧΩΝ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	ΘΕΤΙΚΗ											✓
	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΕ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ	ΘΕΤΙΚΗ											✓
	ΜΕΤΡΑ ΜΕΙΩΣΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ – ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	ΘΕΤΙΚΗ											✓

	ΕΝΕΡΓΕΙΑ
	: + Θετικές επιπτώσεις με εφαρμογή κεντρικού σχεδιασμού διαχείρισης ενέργειας, ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΑ ΚΤΙΡΙΑ με τη χρήση νέων τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας, αντιστάθμιση καταναλισκόμενης ενέργειας με χρήση ΑΠΕ. Η Αξιολόγηση της ενεργειακής απόδοσης των νεόδμητων και υφιστάμενων κτιρίων ώστε να προάγει ένα φιλικότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα στο δομημένο περιβάλλον, όσον αφορά τις εκπομπές co2, την χρήση ψυχρών υλικών στις κατασκευές και οικολογικών- περιβαλλοντικών υλικών στους ανοιχτούς χώρους, χαμηλής κατανάλωσης και ενεργειακής απόδοσης με απώτερο σκοπό την βελτίωση της ζωής των χρηστών, αλλά και την ενίσχυση της αειφορίας σε τοπικό και ευρύτερο επίπεδο.
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΘΕΤΙΚΗ (+)

Ζ.3.10. Ως προς το Ακουστικό Περιβάλλον

Πίνακας 91 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς το Ακουστικό Περιβάλλον

Ακουστικό Περιβάλλον													
ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ		✓	✓									
	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ	Μόνιμη	✓										
		Προσωρινή											
	ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ	Μακροπρ/δέσμευσης											
		Μεσοπρoθ/σμος	✓										
Βραχυπρ/προθεσμιος													
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ												
	ΤΟΠΙΚΟ	✓											
ΕΝΤΑΣΗ	ΜΕΓΣΛΗ (+++/---												
	ΜΕΤΡΙΑ(++/-)												
	ΜΙΚΡΗ(+/-)	(-)											
Είδος			ΘΕΤΙΚΗ Η ΟΥΔΕΤΕΡΗ										
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ			ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΚΟΥΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	ΣΤΗΝ								

	Ακουστικό Περιβάλλον
	: +/- 0 Θετικές ή ουδέτερες επιπτώσεις. Ο τρόπος της χωρικής ανάπτυξης συντελεί στην όσο το δυνατό μικρότερη επιβάρυνση του ακουστικού περιβάλλοντος. Οι άμεσες επιπτώσεις συνδέονται κυρίως με την ακουστική όχληση κατά την κατασκευή των υποδομών και κτηριακών έργων εντός της περιοχής του έργου. Η όχληση αυτή θα είναι παροδική και δεν αναμένεται να υπερβαίνει τα θεσμοθετημένα όρια εκπομπής στο όριο του γηπέδου. Στη φάση κατασκευής το υπό μελέτη σχέδιο δεν επηρεάζει αρνητικά τον πληθυσμό στην άμεση περιοχή μελέτης, καθώς λόγω της σχετικής απομόνωσης που προσφέρει η χερσόνησος της Βλυχάδας οι οχλήσεις θα είναι αμελητέες. Ειδικότερα ,προτείνονται μετρήσεις του κυκλοφοριακού φόρτου που σχετίζεται με τη λειτουργία του υπό μελέτη έργου, προς αποφυγή θορύβου.
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΘΕΤΙΚΗ Ή ΟΥΔΕΤΕΡΗ +/-0

Ζ.3.11.Ως προς τις Χρήσεις Γης/ Χωροταξικός Σχεδιασμός &Πολοδομική Συμβατότητα

Πίνακας 92 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων στο περιβάλλον ως προς τις Χρήσεις Γης/Χωροταξικό Σχεδιασμό & Πολοδομική Συμβατότητα

Χρήσεις Γης/ Χωροταξικός Σχεδιασμός & Πολεοδομική Συμβατότητα													
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	Είδος	ΕΝΤΑΣΗ			ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ		ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ			ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ		ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ
			ΜΙΚΡΗ(+/-)	ΜΕΤΡΙΑ(++/-)	ΜΕΓΣΛΗ (+++/---)	ΤΟΠΙΚΟ	ΕΥΡΥΤΕΡΟ	Βραχυπ/ροθεσμιος	Μεσοπροθ/σμιος	Μακροπρ/δεσμιος	Προσωρινή	Μόνιμη	
			+++			✓		✓				✓	✓
	ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΜΕ ΧΩΡΟΤ/ΠΟΛΕΟΔ.ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙ Σ	ΘΕΤΙΚΗ											✓
	ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ	ΘΕΤΙΚΗ											✓
	ΣΥΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΟΜΗΣΗΣ	ΘΕΤΙΚΗ											✓

	ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ (Χωροταξικός σχεδιασμός/ Πολεοδομική συμβατότητα)
	: + Θετικές με δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, μείωση της ανεργίας & επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, ενίσχυση και απορρόφηση της τοπικής αγροτικής παραγωγής, ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων σχετιζόμενων με την απορρόφηση της τοπικής αγροτικής παραγωγής. Μέσω της προτεινόμενης επένδυσης θα αναπτυχθούν, πέραν των συνήθων δραστηριοτήτων τουρισμού – αναψυχής και νέες καινοτόμες επιχειρηματικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, όπως η δημιουργία ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟΥ/ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟΥ με συγκρότημα γευσιγνωσίας, αλλά και ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΔΕΙΞΗΣ ΕΜΦΙΑΛΩΣΗΣ. Η προτεινόμενη επένδυση δεν την επηρεάζει καθώς οι τέσσερις υφιστάμενες κατοικίες θα ενταχθούν στο επιχειρηματικό σχέδιο με αλλαγή της χρήσης τους από κατοικία σε τουριστική επιπλωμένη κατοικία. Μέσω της προτεινόμενης επένδυσης δημιουργούνται αντισταθμιστικές δράσεις τόνωσης της τοπικής παραγωγής, ανάδειξης των τοπικών χαρακτηριστικών και προσέλκυσης συναλλάγματος που θα οδηγήσουν πιθανότατα στην ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων και επενδύσεων. Η ΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ στις Χρήσεις Γης/ Χωροταξικός Σχεδιασμός- Πολεοδομική Συμβατότητα) : Σύμφωνα με το επιλεγέν Σενάριο / Λύση 2Α, και καθώς η επένδυση επιλέγεται να έχει έντονο τον περιβαλλοντικό και οικολογικό χαρακτήρα, προσαρμοσμένη στις ευρωπαϊκές και εθνικές κατευθύνσεις για βιωσιμότητα, σεβασμό στο περιβάλλον και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή δεν εξαντλείται η μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση και δημιουργείται μία εκτενής ζώνη προστασίας φυσικού τοπίου η οποία θα παραμείνει αδόμητη με απώτερο σκοπό η επένδυση να εμφανίζει το ελάχιστο ενεργειακό και περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Σημειώνεται, ότι στο ίδιο οικόπεδο που προτείνεται η αξιοποίησή με την παρούσα μελέτη ΣΜΠΕ/ΕΣΧΑΣΕ, υπάρχει ήδη αδειοδοτημένη επένδυση που αφορά σε τέσσερις υφιστάμενες συνολικής δόμησης 640 τ.μ., περίπου. Ωστόσο από την παρούσα πρόταση χωροθέτησης ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων δεν προκαλείται καμία αλλαγή στην ήδη αδειοδοτημένη επένδυση που απλώς ενσωματώνεται στο νέο σχεδιασμό με φιλοπεριβαλλοντικά κριτήρια.
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΘΕΤΙΚΗ (+)

Ζ.3.12 Συνολική Αξιολόγηση

Μεταξύ των εναλλακτικών σεναρίων ανάπτυξης της περιοχής, υπερτερεί η «Εναλλακτική Λύση 2Α (Ξενοδοχείο 5* με τουριστικές κατοικίες και επαύλεις δυναμικότητας 166 κλινών με πρότυπο κέντρο θερμαλισμού και SPA, πολυχώρους εκδηλώσεων και συνεδρίων, επισκέψιμες πρότυπες αμπελοκαλλιέργειες, μονάδες επίδειξης παραγωγής τυποποίησης και συσκευασίας τοπικών αγροτικών προϊόντων (κρασί, λάδι).

Το σενάριο αυτό προβλέπει την αξιοποίηση του ακινήτου με βάση την εκτός σχεδίου δόμηση για χρήσεις τουριστικών εγκαταστάσεων ως ακολούθως:

- Το κεντρικό κτίριο του θέρετρου θα περιλαμβάνει reception, lobby, γραφεία, κοιτώνες βάρδιας, παρασκευαστήριο και τους προαναφερθέντες χώρους εστίασης και μια μεγάλη πλατεία που θα αναδεικνύει την κεντρική είσοδο του θέρετρου
- Θα αναπτυχθούν τουριστικά καταλύματα και επιπλωμένες κατοικίες με ιδιωτική πισίνα, υπέργεια και υπόσκαφα απόλυτα προσαρμοσμένα στο φυσικό περιβάλλον.
- Βασικότατο ρόλο στην λύση αυτή αποτελεί η δημιουργία ενός πολυτελούς SPA που θα παρέχει υπηρεσίες ευεξίας, αναζωογόνησης, θαλασσοθεραπείας, λουτροθεραπείας, κλπ.
- Θα δημιουργηθούν χώροι εστίασης (καφέ και εστιατόριο) που θα εξυπηρετούν το συγκρότημα με θέα και απόλυτα προσαρμοσμένα στο φυσικό περιβάλλον.
- Οι αμπελώνες και οι κήποι για το κρασί θα είναι και ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του τουριστικού θέρετρου. Οι αναβαθμοί και οι ξερολιθιές στις έντονες πλαγιές διευκολύνουν την πρόσβαση για την καλλιέργεια και προσφέρουν στον επισκέπτη την εμπειρία του αμπελώνα και της παράδοσης του νησιού μέσα από την αρχιτεκτονική.
- Η έκταση θα περιλαμβάνει και συγκρότημα γευσιγνωσίας που θα αποτελείται από δοκιμαστήριο, κήποι, κοιτώνες και φυσικά αποθήκες αγροτικού εξοπλισμού – πιθανότατα υπόσκαφες
- Ο περιβάλλον χώρος θα είναι κατάλληλα διαμορφωμένος ώστε να αποτελεί ένα περιβάλλον γεμάτο εκπλήξεις και εναλλαγές για την αναγκαία αναψυχή και ευεξία των παραθεριστών με παράλληλη προστασία και ανάδειξη του ιδιαίτερου φυσικού κάλλους της περιοχής

Η Λύση αυτή υπερτερεί κυρίως ως προς τον χωροταξικό και λειτουργικό σχεδιασμό της και τον σεβασμό της φέρουσας ικανότητας, τον αειφόρο βιοκλιματικό σχεδιασμό της, το ελάχιστο ενεργειακό και περιβαλλοντικό της αποτύπωμα με παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ και την αειφόρο διαχείριση του νερού, την χρήση του επεξεργασμένου ύδατος του βιολογικού καθαρισμού των υγρών αποβλήτων για την άρδευση, την ανακύκλωση και καθαρισμό του νερού, την βέλτιστη διαχείριση των απορριμμάτων την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και γενικά την περιβαλλοντική της επίδοση σε θέματα που αφορούν ατμοσφαιρικό, ακουστικό και υδατικό περιβάλλον, αλλά και τις επιπτώσεις στο τοπικό και στην τοπική βιοποικιλότητα.

Ακολουθεί η ανάλυση των πλεονεκτημάτων της επιλεχθείσας Λύσης 2Α με περιβαλλοντικά, Χωροταξικά, πολιτιστικά, κοινωνικά και οικονομικά κριτήρια.

Περιβαλλοντικά κριτήρια:

Η σχεδιαζόμενη επέμβαση γίνεται με αρχή την ελάχιστη δυνατή όχληση στο φυσικό περιβάλλον της περιοχής, στοχεύοντας στη διατήρηση και αύξηση της ελκυστικότητας και του ιδιαίτερου χαρακτήρα του ακινήτου. Αποσκοπεί σε μία εξισορροπητική, συνδυαστική, εναλλακτική αξιοποίηση, η οποία στοχεύει στην ανάπτυξη μέσω οργανωμένου σχεδιασμού με σεβασμό στο χώρο και το φυσικό περιβάλλον. Διασφαλίζει τη βιωσιμότητα του επενδυτικού σχεδίου και αναστρέφει την, χωρίς νέες επενδύσεις, υφιστάμενη κατάσταση, η οποία ενέχει και σοβαρούς περιβαλλοντικούς κινδύνους από την εγκατάλειψη των επί μέρους Γεωτεμαχίων και συνιστά, τη βέλτιστη λύση ως προς τις αναμενόμενες επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον.

- Δημιουργία μεγάλων εκτάσεων πρασίνου μέσω εκτεταμένης φύτευσης.
- Ενεργειακή αυτάρκεια μέσω καινοτόμων και φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων.
- Μικρή επιβάρυνση σε κτίρια και υποδομές, υλοποίηση μικρού συντελεστή δόμησης συμβατού με ΖΟΕ Σαντορίνης τύπου III.
- Εξασφάλιση μεγάλου ποσοστού κοινόχρηστων/κοινοφελών χώρων.
- Βιοκλιματικός σχεδιασμός κτιρίων, απόλυτη προσαρμογή τους στο περιβάλλον με χρησιμοποίηση υλικών της περιοχής.
- Ελαχιστοποίηση ενεργειακού αποτυπώματος και χρήση ΑΠΕ (φωτοβολταϊκά, γεωθερμία κλπ.).
- Βέλτιστη διαχείριση υδάτων.
- Προστασία και ανάδειξη φυσικού κάλλους.
- Προστασία αιγιαλού και παραλίας.

Χωροταξικά κριτήρια:

Το παρόν Σχέδιο

Συνάδει με την Ενίσχυση της «ποιοτικής» τουριστικής δραστηριότητας

Με βάση την αναφορά στο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Ν. Αιγαίου, όπου αναφέρεται ως γενική διαπίστωση, ότι η συνεχώς αυξανόμενη σημασία των τουριστικών δραστηριοτήτων στην περιφέρεια έχει αναμφισβήτητα συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, σημαντικό χωροταξικό κριτήριο, σε σχέση με τους φυσικούς και πολιτισμικούς πόρους, θα αποτελέσει -η ενίσχυση- μέσω της συγκεκριμένης επένδυσης- μίας αναπτυσσόμενης, αλλά κυρίως «ποιοτικής» τουριστικής δραστηριότητας που μπορεί να μειώσει δραματικά την καταπόνηση των φυσικών συστημάτων αλλά και την ενδεχόμενη αλλοίωσή τους, κυρίως λόγω της έλλειψης τεχνικών υποδομών και της ανεξέλεγκτης υπερσυγκέντρωσης επισκεπτών στον χώρο και τον χρόνο.

Συνάδει με την Ενίσχυση των Στρατηγικών για μία βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη, την ενίσχυση ήπιων υποδομών στο ακίνητο, την ανάπτυξη εναλλακτικών εμπειριών και την διαχείριση των προγραμματισμένων βάσει του Επενδυτικού Σχεδίου, τουριστικών ροών, καθώς η στρατηγική για

την τουριστική ανάπτυξη και η αποτελεσματική διαχείριση ενός προορισμού, όπως η Βλυχάδα, είναι αλληλένδετα.

Συνάδει με την ολοκληρωμένη Ανάλυση χωρικών δεδομένων και τον εντοπισμό τάσεων και προοπτικών της χωρικής ανάπτυξης, που

Αποσκοπεί στην καταγραφή, επεξεργασία και σχολιασμό βασικών χωρικών παραμέτρων που είναι απαραίτητες για τη διατύπωση της πρότασης χωρικής οργάνωσης της περιοχής επέμβασης, και στον εντοπισμό των τάσεων και προοπτικών χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης.

Συνάδει με την Αναβάθμιση και διαφοροποίηση του παρεχόμενου στο νησί, τουριστικού προϊόντος με τρόπο που θα μειώσει την υψηλή εποχικότητα και θα επηρεάσει θετικά την απασχόληση και την επιχειρηματικότητα μέσω της επέκτασης της τουριστικής περιόδου και της ανάπτυξης διαφοροποιημένων τουριστικών προϊόντων και εμπειριών, κριτήριο που συνάδει με τους Στόχους της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Συνάδει με την Ενίσχυση της κινητικότητας, με στόχο την προώθηση της ισόρροπης χωρικής ανάπτυξης και την εξασφάλιση της ισοδύναμης μεταφορικής εξυπηρέτησης των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής και ειδικότερα των κατοίκων των οικισμών, κοντά στο Μεγαλοχώρι και την Βλυχάδα αλλά και των επισκεπτών της περιοχής, καθώς και της ενδότερης πρόσβασης των παραγωγικών φορέων στην περιοχή ανάπτυξης του Σχεδίου, για την απρόσκοπτη διακίνηση των αγαθών που παράγουν ή χρησιμοποιούν.

Πολιτιστικά – κοινωνικά κριτήρια.

- Διατήρηση της υφιστάμενης δόμησης.
- Ανάδειξη ιδιαίτερων αρχιτεκτονικών χαρακτηριστικών της ευρύτερης περιοχής με εφαρμογή τοπικών κατασκευαστικών πρακτικών και μορφολογικών κανόνων δόμησης.
- Ο συνδυασμός ξενοδοχείου πέντε αστέρων με εγκαταστάσεις εναλλακτικού τουριστικού χαρακτήρα προσελκύει παραθεριστές υψηλού οικονομικού προφίλ περιορίζοντας το μαζικό τουρισμό και τις επιπτώσεις του. Έτσι, επιτυγχάνεται μεγαλύτερη εισροή συναλλάγματος και τόνωση της τοπικής οικονομίας.
- Δημιουργία θέσεων εργασίας, μείωση ανεργίας.
- Ανάδειξη και προώθηση τοπικών προϊόντων που παράγονται εντός του κτήματος του θέρετρου και της παράδοσης του νησιού.
- Δημιουργία ενός περιβάλλοντος ευεξίας, αναζωογόνησης και χαλάρωσης για τους επισκέπτες του.
- Εξασφάλιση προσβασιμότητας ΑμεΑ.
- Επενδυτικά κριτήρια.
- Ανάδειξη της επένδυσης αλλά και του νησιού στο διεθνή τουριστικό χάρτη, ιδιαίτερα όσον αφορά τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού (οινοτουρισμός, γεωτουρισμός, φυσιολατρικός τουρισμός και τουρισμός ευεξίας, χαλάρωσης, θαλασσοθεραπείας και spa) μέσω της προσφοράς τουριστικού προϊόντος υψηλής ποιότητας.

- Μικρότερη επιβάρυνση στον προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου.

Οικονομικά κριτήρια

Το παρόν Σχέδιο συνάδει με

- Την πρόβλεψη για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας,
- Την μείωση της ανεργίας & επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου,
- Την προβλεπόμενη ενίσχυση και απορρόφηση της τοπικής αγροτικής παραγωγής,
- Την -ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων σχετιζόμενων με την απορρόφηση της τοπικής αγροτικής παραγωγής.
- Την Ανάπτυξη σε νέες καινοτόμες επιχειρηματικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, όπως η δημιουργία ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟΥ/ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟΥ με συγκρότημα γευσιγνωσίας , αλλά και ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΔΕΙΞΗΣ ΕΜΦΙΛΛΩΣΗΣ.
- -Την δημιουργία αντισταθμιστικών δράσεων τόνωσης της τοπικής παραγωγής, ανάδειξης των τοπικών χαρακτηριστικών και προσέλκυσης συναλλάγματος που θα οδηγήσουν πιθανότατα στην ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων και επενδύσεων. Στον τομέα της βιωσιμότητας παίζει ρόλο και η παραγωγική αγροτική διαδικασία.
- Την προσφορά μόνιμων θέσεων εργασίας σε κατοίκους-παραγωγούς της περιοχής
- Η παραγωγή οίνου μέσω αμπελώνων και επεξεργασίας αυτού εντός της εγκατάστασης, η οποία μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του θέρετρου μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και μπορεί να προσφέρει και μόνιμες θέσεις εργασίας σε ντόπιους που γνωρίζουν πολύ καλύτερα την παραδοσιακή παραγωγή οίνου.
- Την ανάπτυξη επιχειρηματικότητας νέων οικονομικά μη ενεργών
- καθότι το θέρετρο θα είναι προσβάσιμο σε όλους για ειδικές επιχειρηματικές δράσεις -σύμφωνα με τις απαραίτητες προδιαγραφές και για ΑμεΑ - σε όλους τους χώρους του τουριστικού συγκροτήματος.

Το προτεινόμενο σενάριο ανάπτυξης πλεονεκτεί έναντι του άλλου από όλες τις απόψεις αξιολόγησης: περιβαλλοντική, κοινωνική, πολιτιστική και τέλος οικονομική.

- Περιβαλλοντικά αποτελεί την πλέον ήπια παρέμβαση, καθότι οι δραστηριότητες στα πλαίσια των τουριστικών εγκαταστάσεων, δεν θα επηρεάσουν το χαρακτήρα της ευρύτερης περιοχής. Η συγκεκριμένη ανάπτυξη εξάλλου, παρουσιάζει τη μικρότερη πυκνότητα κατοίκησης με τη μικρότερη επιβάρυνση στο περιβάλλον.
- Η κατοίκηση της περιοχής, καθώς και η τουριστική της εκμετάλλευση με τα προβλεπόμενα τουριστικά καταλύματα, θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας για τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής, καθώς και αύξηση της κίνησης για τα εμπορικά καταστήματα και τους χώρους εστίασης και αναψυχής.

Επιπλέον, η προτεινόμενη ανάπτυξη συνάδει:

- με τις κατευθύνσεις του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, ΦΕΚ Α 128/2008: «Να προβλεφθούν ζώνες τουρισμού παραθεριστικής κατοικίας στα πλαίσια των ισχυουσών πολεοδομικών διατάξεων».

- Με τους περιορισμούς της ΖΟΕ Σαντορίνης όπως ισχύει.

Η προτεινόμενη ανάπτυξη επιβάλλει την περιβαλλοντική προστασία μεγάλου τμήματος του ακινήτου που περιλαμβάνει στοιχεία που χρίζουν προστασίας όπως τις περιοχές των ιδιαίτερων γεωλογικών σχηματισμών, των ρεμάτων και του αιγιαλού και της παραλίας, καθώς σε ό,τι αφορά στο φυσικό περιβάλλον του χερσαίου τμήματος της περιοχής, σήμερα είναι εμφανής η έλλειψη οποιουδήποτε διαχειριστικού πλαισίου, καθώς και σχεδιασμού που θα επέτρεπαν την βιώσιμη προστασία, διαχείριση και ανάδειξή του.

Εν κατακλείδι, για όλους τους ανωτέρω λόγους επιλέγεται η υλοποίηση της Εναλλακτικής Λύσης 2.

Συνολικός πίνακας επιπτώσεων

Πίνακας 93 Συνολικός πίνακας επιπτώσεων

Κριτήρια αξιολόγησης επιπτώσεων	Χαρακτήρας επιπτώσεων							
	Βιοποικιλότητα - Χλωρίδα - Πανίδα	Πληθυσμός - Υγεία	Έδαφος	Υδατα	Ατμοσφαιρικό περιβάλλον	Πολιτιστική κληρονομιά	Τοπίο	Υλικά - Περιουσιακά στοιχεία
Είδος & Ένταση επίπτωσης	-	++	-	0	-	+	+	+
Γεωγραφικό επίπεδο αναφοράς	τοπικό	ευρύτερο	τοπικό	τοπικό & ευρύτερο	τοπικό	ευρύτερο	τοπικό	ευρύτερο
Χρονικός ορίζοντας εμφάνισης	βραχυπρόθεσμο	βραχυπρόθεσμο	βραχυπρόθεσμο	μακροπρόθεσμο	βραχυπρόθεσμο	μακροπρόθεσμο	βραχυπρόθεσμο	μεσοπρόθεσμο
Διάρκεια	προσωρινές	μόνιμες	προσωρινές	μόνιμες	μόνιμες	μόνιμες	μόνιμες	μόνιμες
Δυνατότητα αντιμετώπισης / βελτίωσης	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι

Z.4. ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ στο ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΝΑ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟ

Στην παρούσα ενότητα εντοπίζονται οι δυνατότητες πρόληψης και αναστροφής των επιπτώσεων του προτεινόμενου σχεδίου, ώστε να δοθεί η κατεύθυνση στην οποία θα κινηθούν τα μέτρα αντιμετώπισης που θα ληφθούν υπόψη στη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων των επιμέρους έργων. Ακόμη προσδιορίζονται τα μέτρα πρόληψης, περιορισμού και αντιμετώπισης των πιθανών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή των προτάσεων του σχεδίου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ.

Επιπλέον, σε μεταγενέστερο στάδιο, θα πρέπει να εκπονηθεί ΜΠΕ για το σύνολο της προτεινόμενης επένδυσης, ώστε να καθοριστούν περιβαλλοντικοί όροι για την κατασκευή και λειτουργία του έργου (ΑΕΠΟ), σύμφωνα με το Ν. 4014/2011, στην οποία θα αναφέρονται οι ειδικές υποχρεώσεις και τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος που οφείλονται να τηρούνται. Στη ΜΠΕ και στην αντίστοιχη ΚΥΑ έγκρισης του επενδυτικού σχεδίου που θα επέχει και θέση ΑΕΠΟ, θα γίνεται αναλυτική εκτίμηση όλων των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και θα προταθούν πιο ειδικά μέτρα αντιμετώπισης αυτών.

Γενικότερα τα προτεινόμενα μέτρα για την αντιμετώπιση των πιθανών σημαντικών επιπτώσεων του σχεδίου και των συνολικών επιπτώσεων αναλύονται στη συνέχεια, ενώ γίνεται προσπάθεια να κατηγοριοποιηθούν τα μέτρα ανά περιβαλλοντική παράμετρο.

Z.4.1 Μέτρα για το ατμοσφαιρικό περιβάλλον

Ως μέτρα περιορισμού των επιπτώσεων θα πρέπει να εφαρμόζονται τα εξής:

- Οι εργοταξιακοί χώροι καθώς και οι περιοχές εκχωμάτωσης και επιχωμάτωσης θα πρέπει να διαβρέχονται συστηματικά (για τον περιορισμό της σκόνης) και θα πρέπει να υπάρχει ειδική μέριμνα για τη συλλογή των εργοταξιακών απορριμμάτων και αποβλήτων.
- Οι χωματουργικές εργασίες να περιορίζονται τα χρονικά διαστήματα που στην περιοχή πνέουν άνεμοι μεγάλης έντασης.
- Συχνή διαβροχή και κάλυψη των προϊόντων εκσκαφής και η κατά το δυνατόν συντομότερη μεταφορά στην περιοχή τελικής απόθεσης και διαμόρφωσης τους.
- Η μεταφορά χωματισμών και αδρανών υλικών θα πρέπει να γίνεται από καλυμμένα φορτηγά, ενώ προβλέπεται η θέσπιση μέγιστων ορίων ταχύτητας σε όλες τις μη - ασφαλοστρωμένες επιφάνειες. Σύμφωνα με τη νομοθεσία, όλα τα φορτηγά που μεταφέρουν χαλαρά υλικά (π.χ. προϊόντα εκσκαφής) θα πρέπει να είναι καλυμμένα (ΝΔ 4433/1964 Περί Μεταλλευτικών Ερευνών του Δημοσίου και άλλων τινών μεταλλευτικών διατάξεων όπως τροποποιήθηκε με το Ν 273/1976 ΕΤΚ 50/Α και Υ.Α. Δ7/Α/οικ. 12050/2223/2011 (ΦΕΚ 1227/Β'/14.6.2011) Κανονισμός Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (Κ.Μ.Λ.Ε.).
- Επιπλέον, θα πρέπει να γίνεται επιλογή διαδρομών των βαρέων οχημάτων εξυπηρέτησης των εργοταξίων, ώστε να διέρχονται εκτός των κατοικημένων περιοχών, όπου αυτό είναι εφικτό. Την ευθύνη τήρησης των εν λόγω μέτρων στη θέση των εργοταξίων πρέπει να έχει η υπηρεσία επίβλεψης.
- Πλύσιμο τροχών όλων των οχημάτων που εξέρχονται από τον χώρο εργασιών με τη χρήση ειδικών διατάξεων.

Οι άμεσες μόνιμες επιπτώσεις προκύπτουν κυρίως από την εκπομπή οδικών κυκλοφοριακών ρύπων από τη λειτουργία των οδών πρόσβασης και του συστήματος θέρμανσης των χώρων.

Σημειώνεται ότι σε κάθε περίπτωση οι αναμενόμενες εκπομπές οδικών κυκλοφοριακών ρύπων δε θα υπερβούν τα θεσμοθετημένα όρια.

Οι οριακές και κατευθυντήριες τιμές ποιότητας της ατμόσφαιρας αναφέρονται στις ακόλουθες διατάξεις: ΚΥΑ με ΑΗΠ 38638/2016/21-09-2005, ΚΥΑ με ΑΗΠ9238/332 (ΦΕΚ 405/Β/27-02-2004), ΠΥΣ. 34/30-05-2002 (ΦΕΚ 125/Α/05-06-2002) καθώς και ΠΥΣ 11/14-02-1997.

Ως μέτρο περιορισμού του ενεργειακού αποτυπώματος του Σχεδίου προβλέπεται η εφαρμογή ενός διεθνούς περιβαλλοντικού κτηριακού προτύπου όπως το LEED.

Z.4.2 Μέτρα για τη βιοποικιλότητα – χλωρίδα - πανίδα

Σύμφωνα και με την ανάλυση που πραγματοποιήθηκε στο κεφάλαιο Z.2.2, η πρόταση του σχεδίου λόγω της φύσης της, των παραμέτρων σχεδιασμού της (εκτός προστατευόμενων περιοχών) δεν θα δράσει δυσμενώς σε ευπαθή οικοσυστήματα και δε θα διαταράξει τη φυσική ισορροπία της περιοχής.

Ωστόσο, κατά την κατασκευή θα πρέπει να γίνει εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών για την ελαχιστοποίηση της προκαλούμενης περιβαλλοντικής υποβάθμισης.

- Οι αποφυλάξεις, επιχωματώσεις για τις ανάγκες κατασκευής των διαφόρων εγκαταστάσεων θα πρέπει να περιοριστούν στις απολύτως απαραίτητες.
- Η αποκατάσταση της βλάστησης είναι η σημαντικότερη ενέργεια όσον αφορά την προστασία της χλωρίδας. Οι μεταφυτεύσεις θα πρέπει να γίνονται με τρόπο που να μην αλλοιώνουν και επηρεάζουν τη βιοποικιλότητα της περιοχής.
- Η βλάστηση που θα φυτευτεί εντός του ακινήτου, να συντηρείται με τακτική άρδευση, επιμελημένη αναμόχλευση του εδάφους, κλάδευση και καταπολέμηση ασθενειών σε περιπτώσεις που κριθεί σκόπιμο.

Z.4.3. Μέτρα για τα Ύδατα

Οι επεμβάσεις στην υπό μελέτη έκταση δε θα πρέπει να επηρεάζουν την απρόσκοπτη ροή των επιφανειακών υδάτων.

Για το μετριασμό των επιπτώσεων προτείνονται τα ακόλουθα:

- Απαγόρευση πλύσης του μηχανολογικού εξοπλισμού και των οχημάτων σε εξωτερικούς μη διαμορφωμένους για το σκοπό αυτό χώρους.
- Ιδιαίτερη προσοχή κατά την κατασκευή θα πρέπει να δοθεί ώστε να αποφευχθεί η διαρροή ουσιών από τα μηχανήματα ή / και τις εργασίες κατασκευής.
- Απαγορεύεται η απόρριψη στο έδαφος οποιωνδήποτε μη-βιοδιασπόμενων ουσιών.
- Μέριμνα για την αποφυγή απόθεσης προϊόντων εκσκαφής σε σημεία που υπάρχουν έργα αποχέτευσης και θα εμποδίζεται η επιφανειακή απορροή των υδάτων.

- Λελογισμένη χρήση του νερού για τη διαβροχή αδρανών υλικών και αποψιλωμένων επιφανειών (μείωση της εκπεμπόμενης σκόνης) και εφαρμογή και άλλων μέσων όπως η κάλυψη των αδρανών υλικών ή η κατασκευή περίφραξης.
- Αποφυγή ρύπανσης από κάθε είδους λάδια και καύσιμα, με την απαγόρευση της ανεξέλεγκτης διάθεσης τους. Ο κατασκευαστής πρέπει να μεριμνήσει (με ευθύνη της επιβλέπουσας αρχής) να οργανώσει κατάλληλα τα συνεργεία συντήρησης των μηχανημάτων του ώστε η αλλαγή των λαδιών και η τακτική συντήρηση τους να γίνεται σε οργανωμένους χώρους συνεργείων του εργοταξίου ή σε άλλους οργανωμένους χώρους (π.χ. συνεργεία σε κοντινούς οικισμούς). Απαγορεύεται η απόρριψη παλαιών λαδιών επί του εδάφους, ενώ η διαχείριση των μεταχειρισμένων ορυκτελαίων θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ΠΔ 82 (ΦΕΚ 64/Α/02-.03-2004).
- Λήψη από τον κατασκευαστή όλων των απαραίτητων μέτρων με σκοπό τη σωστή λειτουργία του εργοταξίου έτσι ώστε να περιοριστούν κατά το δυνατόν οι πιθανότητες ατυχήματος. Για την αντιμετώπιση όμως των ατυχημάτων θα πρέπει ο κατασκευαστής να διαθέτει στο συνεργείο του κατάλληλα υλικά (ειδικά ελαιοδιαλυτικά ή συναφή χημικά προϊόντα, πριονίδι κ.ά.). Παράλληλα, οι τροχοί των φορτηγών θα πρέπει να πλένονται πριν από την έξοδό τους από τα εργοτάξια, με κατάλληλη συλλογή των εκπλύσεων και αφαίρεση της λάσπης.
- Η διάθεση των λυμάτων του προσωπικού κατασκευής του έργου θα πρέπει να γίνεται ελεγχόμενα. Ο κατασκευαστής θα πρέπει να εγκαταστήσει στα εργοτάξια χημικές τουαλέτες, που το περιεχόμενό τους θα διατίθεται (με τα απαιτούμενα παραστατικά παράδοσης) προς επεξεργασία σε κατάλληλη μονάδα.
- Συλλογή των απορριμμάτων σε κάδους και διάθεσή τους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Καμία καύση υλικών (λάστιχα, λάδια κλπ.) να μη γίνεται στην περιοχή του έργου.

Ως μέτρο περιορισμού του υδατικού αποτυπώματος του Σχεδίου προβλέπεται η εφαρμογή ενός διεθνούς περιβαλλοντικού κτηριακού προτύπου όπως το LEEDs. Ενδεικτικά προτείνονται τα ακόλουθα:

- Εγκατάσταση εξοπλισμού εξοικονόμησης νερού στα κτήρια (βρύσες, καζανάκια και κεφαλές ντους).
- Κατασκευή ομβροσυλλεκτών και πότισμα του πρασίνου με νερό βροχής.
- Χρήση του νερού του βιολογικού καθαρισμού για άρδευση
- Εφαρμογή αφαλάτωσης για κάλυψη των αναγκών σε νερό τις περιόδους αιχμής

Z.4.4.Μέτρα για το έδαφος

Το κύριο μέτρο προστασίας των εδαφών είναι ο περιορισμός των εκσκαφών και των επιχώσεων στις απολύτως αναγκαίες.

Τόσο για την προστασία των εδαφών όσο και της βιοποικιλότητας πρέπει να αποφευχθούν άσκοπες εκχερσώσεις σε περιοχές εκτός των ζωνών κατάληψης των έργων και των χώρων των εργοταξίων.

Για το μετριασμό των επιπτώσεων προτείνονται τα ακόλουθα:

Τα κατάλληλα εδαφικά και γαιώδη υλικά που τυχόν θα προκύψουν από τις εκσκαφές, θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τις απαιτούμενες επιχώσεις και για τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου, και εφόσον είναι κατάλληλα για τις φυτεύσεις.

Τα υλικά αυτά θα πρέπει να διαχωριστούν από τα υπόλοιπα και να αποτεθούν σε ξεχωριστούς σωρούς μέσα στους εργοταξιακούς χώρους.

Η απόθεση των υλικών εκσκαφής που πρόκειται να επαναχρησιμοποιηθούν, επιβάλλεται να γίνει με τρόπο που δεν θα επιτρέπει φαινόμενα διάβρωσης και απόπλυσης.

Οι αποθέσεις αυτές θα πρέπει να διαμορφωθούν με ήπια πρανή και να καλύπτονται με κατάλληλα πλαστικά καλύμματα, ώστε να περιορίζεται η διασπορά του υλικού.

Το εδαφικό υλικό που θα προκύψει από τις χωματουργικές εργασίες και δεν θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως υλικό επιχωμάτων, θα πρέπει να μεταφερθεί εκτός της περιοχής μελέτης και να διατεθεί σε νόμιμα λειτουργούντα χώρο διάθεσης της Σαντορίνης (ΧΥΤΑ).

Τα λατομεία προμήθειας αδρανών θα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με την απαραίτητη περιβαλλοντική αδειοδότηση.

Μετά το πέρας των εργασιών κατασκευής θα πρέπει να γίνει πλήρης αποκατάσταση του εργοταξιακού χώρου και επαναφύτευση με τοπικά ήδη βλάστησης.

Για την αισθητική εναρμόνιση της οδού πρόσβασης με το περιβάλλον προβλέπεται η επένδυση των πρανών με παραδοσιακή τοιχοποιία (ξερολιθιές με χρήση τοπικής πέτρας).

Όσον αφορά στην παραγωγή αστικών απορριμμάτων κατά τη φάση λειτουργίας, προβλέπεται η εφαρμογή πρότυπου προγράμματος διαλογής και ανακύκλωσης.

Η μηδενική λύση δε συνεπάγεται επιπτώσεις στο έδαφος.

Z.4.5 Μέτρα για το Τοπίο

- Τα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων για το τοπίο είναι αντίστοιχα με αυτά για την προστασία της βιοποικιλότητας και του εδάφους.
- Θα πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια για ήπιες παρεμβάσεις στο ανάγλυφο του εδάφους, με κατάλληλα μέτρα μορφολογικής προσαρμογής, ενώ
- Θα απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη διάθεση των πλεοναζόντων υλικών στην ευρύτερη περιοχή του έργου.
- Οι φυτεύσεις και η αποκατάσταση της βλάστησης θα παίξουν σημαντικό ρόλο για την ενσωμάτωση της επένδυσης στην ευρύτερη περιοχή.
- Η ανάπτυξη της εξεταζόμενης επένδυσης, ως προς τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό, θα γίνει όχι με τη λογική της εκτός σχεδίου δόμησης, αλλά με απόλυτο σεβασμό στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής, αποτελώντας μια σημαντική καινοτομία για τον τρόπο δόμησης σε τουριστικές περιοχές, διατηρώντας τη φυσιογνωμία του τοπίου, με έμφαση στους όγκους και την αισθητική των κτηρίων

που θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεγμένοι και να συμφωνούν με την τοπική αρχιτεκτονική της ευρύτερης περιοχής.

- **Ειδικά** η αρχιτεκτονική των κτηρίων θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να εναρμονίζεται απόλυτα με το θηραϊκό τοπίο χαρακτηριστικό του οποίου είναι το ηφαιστειογενές ανάγλυφο.

Z.4.6 Μέτρα για τον πληθυσμό και την ανθρώπινη υγεία

Για την προστασία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας θα πρέπει να εφαρμόζονται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές για να ελαχιστοποιηθεί η προκαλούμενη περιβαλλοντική όχληση από την παραγωγή κάθε είδους αποβλήτων και η εκπόνηση προγραμμάτων για την πρόληψη και τη διαχείριση ατυχηματικών καταστάσεων.

Για το μετριασμό των επιπτώσεων προτείνονται τα ακόλουθα μέτρα:

- Ο χρησιμοποιούμενος εξοπλισμός για την κατασκευή θα πρέπει, όσον αφορά στις εκπομπές θορύβου, να πληροί τις απαραίτητες προϋποθέσεις που τίθενται από την ΚΥΑ 37393/2028 (ΦΕΚ 1418/Β/01-10-2003).
- Χρήση κινητών ηχοπετασμάτων και όλων των απαραίτητων μέτρων για την προστασία των οικισμών και κτισμάτων που βρίσκονται στην άμεση περιοχή των εργασιών.
- Απαγόρευση των εργασιών κατά τις ώρες κοινής ησυχίας στις άμεσες περιοχές των κατοικιών.
- Προβλέπεται οι εργασίες που αναμένεται να προκαλέσουν σημαντική αύξηση θορύβου να πραγματοποιούνται την ίδια χρονική περίοδο, εκτός της τουριστικής περιόδου για το νησί, καθώς το ολικό επίπεδο θορύβου σε αυτή την περίπτωση δεν θα είναι σημαντικά μεγαλύτερο από ότι αν οι εργασίες αυτές πραγματοποιούνταν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους. Με αυτό τον τρόπο περιορίζεται χρονικά η επιβάρυνση του ακουστικού περιβάλλοντος.

Z.4.7 Μέτρα για την πολιτιστική κληρονομιά

- Κατά την κατασκευή του έργου οι εκσκαφικές εργασίες θα γίνουν με την επίβλεψη αρμόδιου φύλακα αρχαιοτήτων της Εφορείας Αρχαιοτήτων Θήρας ο οποίος θα ειδοποιηθεί εγκαίρως.
- Θα πρέπει να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα ώστε, εάν βρεθούν αρχαιολογικά ευρήματα, να υπάρξει γνωμοδότηση της αντίστοιχης Εφορείας Αρχαιοτήτων για το διατηρητέο ή μη και τη λήψη κατάλληλων μέτρων για τη συνέχιση των εργασιών.
- Ακόμη προτείνεται να συνταχθούν, με ευθύνη του φορέα και μέσω του επιμορφωτικού ινστιτούτου, κατάλληλα φυλλάδια ενημέρωσης και προβολής της περιοχής Βλυχάδας στα ελληνικά και αγγλικά. Τα φυλλάδια αυτά να διανέμονται δωρεάν στους χρήστες των εγκαταστάσεων της επένδυσης καθώς και λοιπό ενημερωτικό υλικό για τον ελληνικό πολιτισμό σε έντυπη ή και σε ηλεκτρονική μορφή.

2.4.8. Μέτρα για τα Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία

Οι επιπτώσεις που αναμένονται στην υφιστάμενη δόμηση είναι θετικές, και σημαντικές καθώς θα αναβαθμιστούν και αξιοποιηθούν τουριστικά εντασσόμενα μέσα στο συνολικό αειφόρο βιοκλιματικό και φιλοπεριβαλλοντικό σχεδιασμό του τουριστικού θέρετρου οπότε δεν χρειάζεται να ληφθούν επιπλέον μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών επιπτώσεων.

Συγκεκριμένα, οι θετικές επιπτώσεις που αναμένονται στην περιοχή του Έργου, όσο και στην ευρύτερη περιοχή άμεσης επιρροής, προσδιορίζονται επιγραμματικά:

1. Περαιτέρω αύξηση της αξίας ιδιοκτησιών και οικοπέδων, λόγω της γενικότερης αναβάθμισης της περιοχής επέμβασης, και δη του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος
2. Προσέλκυση τουριστών υψηλού οικονομικού επιπέδου, με άμεσα και έμμεσα οικονομικά αποτελέσματα τόσο για τους Δήμους Θήρας και την Π.Ε. Θήρας, όσο και για το Νότιο Αιγαίο αλλά και για το σύνολο της χώρας
3. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων
4. Τόνωση της συνεργασίας μεταξύ των τοπικών επιχειρήσεων και της μελετώμενης επένδυσης για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών
5. Επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου καθ' όλη τη διάρκεια του έτους
6. Αναβάθμιση και οργάνωση υποδομών που ενισχύουν τον αναπτυξιακό χαρακτήρα και την οικονομική βιωσιμότητα της περιοχής
7. Ανάδειξη του πλούσιου περιβαλλοντικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της Π.Ε. Θήρας .

Μία εκτενέστερη περιγραφή επιπρόσθετων μέτρων για την φάση της κατασκευής, παρουσιάζεται ακολούθως, στην περιγραφή του Συνολικού Σχεδίου Εφαρμογής, στο Κεφ. Η.1.

2.5. Παρακολούθηση των Επιπτώσεων

Το **Πρόγραμμα Παρακολούθησης** των περιβαλλοντικών παραμέτρων αφορά σε εκείνες τις ενέργειες με τις οποίες εξασφαλίζεται η ακριβής εκτίμηση και παρακολούθηση της κατάστασης των περιβαλλοντικών μέσων που αναμένεται να θιγούν ή να επιβαρυνθούν στις φάσεις προετοιμασίας, κατασκευής, λειτουργίας και αποκατάστασης (μετά το πέρας των εργασιών) του επενδυτικού έργου, καθώς και στις μεταβλητές του Έργου οι οποίες είναι κρίσιμες για την περιβαλλοντική του συμπεριφορά, όπως π.χ. τα παραγόμενα απόβλητα. Η συνεχής και ακριβής γνώση της κατάστασης του περιβάλλοντος ανά πάσα χρονική στιγμή δίνει τη δυνατότητα ορθότερης εκτίμησης της αποτελεσματικότητας των όρων, μέτρων, περιορισμών και παρεμβάσεων που προτείνονται για την ελαχιστοποίηση των προκαλούμενων περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Ως εκ τούτου, το πρόγραμμα παρακολούθησης περιβάλλοντος αποτελεί την ασφαλιστική δικλείδα τυχόν επανεξέτασης και τροποποίησης των μέτρων αυτών, σε περίπτωση που δεν επιτευχθούν οι στόχοι περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Οι κύριες αρχές της περιβαλλοντικής διαχείρισης που διέπουν τα προτεινόμενα έργα από το στάδιο του σχεδιασμού μέχρι την τελική φάση ολοκλήρωσης τους είναι οι εξής:

- Καθορισμός της περιβαλλοντικής στρατηγικής,
- Σχεδιασμός των υπό μελέτη προτεινόμενων έργων,
- Κατασκευή και λειτουργία των νέων εγκαταστάσεων,
- Παρακολούθηση της υφιστάμενης κατάστασης του περιβάλλοντος, και
- Έλεγχος και τυχόν διόρθωση των μέτρων, όρων, δράσεων και παρεμβάσεων της διαδικασίας της περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Ειδικότερα, με την υλοποίηση του προγράμματος παρακολούθησης περιβάλλοντος επιτυγχάνονται τα παρακάτω:

- Εκτίμηση του βαθμού επίτευξης των περιβαλλοντικών στόχων καθώς και νομοθετημένων όρων και ορίων που αφορούν τις μεταβλητές των περιβαλλοντικών μέσων.
- Εκτίμηση των πιθανών μεταβολών στα περιβαλλοντικά μέσα ως συνέπεια των φάσεων ανάπτυξης (περιλαμβάνει και την κατασκευή εγκαταστάσεων), λειτουργίας, κλεισίματος και αποκατάστασης του προτεινόμενου έργου,
- Εκτίμηση της ακρίβειας των επιπτώσεων που εκτιμήθηκαν και αξιολογήθηκαν στη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του έργου,
- Εκτίμηση του βαθμού εφαρμοσιμότητας και αποτελεσματικότητας των επανορθωτικών μέτρων που προτείνονται στη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του κυρίως έργου,
- Δυνατότητα άμεσης και επιστημονικά τεκμηριωμένης πληροφόρησης των αρμόδιων υπηρεσιών, ενδιαφερόμενων φορέων και πολιτών, για την κατάσταση του περιβάλλοντος σε όλες τις φάσεις του έργου.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω το προτεινόμενο πρόγραμμα παρακολούθησης περιβάλλοντος θα περιλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις:

1. Σύνταξη Ετήσιας Έκθεσης που θα υποβάλλεται από το φορέα του έργου στην ΔΙΠΑ/ΥΠΕΝ και στην οποία περιλαμβάνονται η πορεία κατασκευής του έργου συνοδευόμενη από λεπτομερή στοιχεία τεκμηρίωσης της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων.
2. Άδειες ή εγκρίσεις που έχουν χορηγηθεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
3. Επεξεργασμένα αποτελέσματα του προγράμματος περιβαλλοντικής παρακολούθησης: οδικού θορύβου, παραγωγής υγρών και στερεών αποβλήτων.
4. Μελέτες που ανατέθηκαν.
5. Ποιοτικά, ποσοτικά και οικονομικά στοιχεία για τα έργα προστασίας περιβάλλοντος καθώς και το ποσοστό που οι δαπάνες για τα έργα αυτά αντιπροσωπεύουν, σε σχέση με τις συνολικές δαπάνες του έργου.
6. Έργα αντιρρύπανσης και προστασίας του περιβάλλοντος που απαιτούνται.

2. Προβλήματα που ανέκυψαν, απρόβλεπτες καταστάσεις καθώς και κάθε πληροφορία ή πρόταση που θα μπορούσε να αποβεί χρήσιμη για τον περιορισμό τυχόν δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την κατασκευή ή λειτουργία του έργου.

Τα στοιχεία που θα συλλέγονται από το πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης θα καταχωρούνται σε ειδικό λογισμικό διαχείρισης δεδομένων, κατάλληλα προσαρμοσμένο στις ανάγκες του συγκεκριμένου έργου. Για τις μετρήσεις/αναλύσεις των περιβαλλοντικών παραμέτρων θα ακολουθούνται πρότυπες ή διεθνώς αποδεκτές μέθοδοι και τα αποτελέσματα θα καταγράφονται τόσο σε ηλεκτρονικά αρχεία όσο και σε ημερολόγια με αριθμημένες και σφραγισμένες σελίδες από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Τα αποτελέσματα του προγράμματος θα κοινοποιούνται κάθε χρόνο στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ, ενώ τον Ιανουάριο κάθε έτους θα υποβάλλεται συνολική Έκθεση Αξιολόγησης των αποτελεσμάτων, της περιβαλλοντικής επίδοσης των έργων και του βαθμού συμμόρφωσης στους περιβαλλοντικούς όρους κατά την προηγούμενη χρονιά.

Στις επόμενες παραγράφους αναλύονται οι παράμετροι του προγράμματος παρακολούθησης κάθε μίας από τις περιβαλλοντικές παραμέτρους που θα παρακολουθούνται.

Ζ.5.1 Παρακολούθηση εδαφικών και γεωτεχνικών χαρακτηριστικών

Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του εδάφους της περιοχής γύρω από το προτεινόμενο έργο θα παρακολουθούνται, σε ετήσια βάση, καθ' όλη την περίοδο λειτουργίας του. Επίσης, θα παρακολουθούνται φυσικοχημικά χαρακτηριστικά. Η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου θα λαμβάνει κάθε χρόνο στο τέλος του Δεκεμβρίου φωτογραφίες για την κατάσταση της ακτής έμπροσθεν του προβλήτα. Με αυτές θα συγκρίνονται το μήκος και το πλάτος ακτής και αν απαιτηθεί θα ληφθούν μέτρα.

Ζ.5.2 Παρακολούθηση υδατικού περιβάλλοντος

Θα ελέγχονται το BOD, COD, SS, ολικός P, ολικό N και e-coli. Αυτό θα γίνεται επί ετήσιας βάσης στο τέλος του Δεκεμβρίου. Τα δείγματα θα λαμβάνονται και θα τοποθετούνται σε μπουκάλια υάλου και ο έλεγχος χημικών αναλύσεων θα γίνεται σε πιστοποιημένο εργαστήριο. Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του θαλάσσιου περιβάλλοντος της περιοχής γύρω από το προτεινόμενο έργο θα παρακολουθούνται, σε ετήσια βάση, καθ' όλη την περίοδο λειτουργίας του. Επίσης, θα παρακολουθούνται φυσικοχημικά χαρακτηριστικά.

Ζ.5.3. Παρακολούθηση οικολογικών στοιχείων

Αφορά στην παρακολούθηση της βλαστητικής ανάπτυξης των φυτικών ειδών που έχουν επιλεχθεί για την φυτοτεχνική διαμόρφωση του χώρου, είτε με τη μέθοδο της φύτευσης, είτε με τη μέθοδο της σποράς. Η παρακολούθηση αυτή είναι απαραίτητη για τη λήψη πρόσθετων μέτρων βελτίωσης των συνθηκών ανάπτυξης των φυτικών ειδών (εφόσον αυτή κριθεί αναγκαία) όπως αλλαγή του τρόπου και της συχνότητας ποτίσματος, την πρόσθεση λιπασμάτων και την επαναφύτευση ορισμένων ειδών.

Ζ.5.4. Παρακολούθηση χρήσεων γης

Θα περιλαμβάνει την παρακολούθηση των όποιων αλλαγών θα επιφέρει η κατασκευή και λειτουργία του έργου στις επιτρεπόμενες χρήσεις γης της ευρύτερης περιοχής.

Ζ.5.5. Παρακολούθηση τεχνικών υποδομών

Το πρόγραμμα παρακολούθησης των τεχνικών υποδομών περιλαμβάνει την παρακολούθηση της κυκλοφοριακής επιβάρυνσης και του οδικού θορύβου λόγω της λειτουργία του λιμενικού έργου. Ειδικότερα προτείνονται μετρήσεις του κυκλοφοριακού φόρτου που σχετίζεται με τη λειτουργία του υπό μελέτη έργου.

Z.5.6 Παρακολούθηση του έργου

Για την επιβεβαίωση των κριτηρίων σχεδιασμού, τον έλεγχο της ποιότητας των εργασιών και τη διασφάλιση της ικανοποιητικής λειτουργίας του έργου προβλέπεται η καταγραφή της πορείας κατασκευής του έργου συνοδευόμενη από λεπτομερή στοιχεία τεκμηρίωσης της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων, όπως επίσης και καταχώρηση των αδειών ή εγκρίσεων που έχουν χορηγηθεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία

Απαραίτητο στοιχείο για την επίτευξη υψηλής περιβαλλοντικής επίδοσης, αλλά και της βιωσιμότητας του προτεινόμενου χωρικού προορισμού είναι η εφαρμογή ενός συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης (monitoring) των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον από την υλοποίηση και λειτουργία των έργων ανάπτυξης του παραθεριστικού χωριού. Σκοπός του συστήματος παρακολούθησης είναι η έγκαιρη και ορθή λήψη μέτρων περιορισμού και αντιστάθμισης των δυσμενών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Συνεπώς στα πλαίσια του συστήματος παρακολούθησης, εκτός από την εφαρμογή των προγραμμάτων παρακολούθησης της ποιότητας του περιβάλλοντος, θα πρέπει να υπάρχει πρόνοια για την υιοθέτηση νέων και την προσαρμογή των υφιστάμενων περιβαλλοντικών πολιτικών σχετικών με την ανάπτυξη της ξενοδοχειακής επένδυσης, τη συστηματική εκπαίδευση και περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση του προσωπικού της, καθώς και την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των χρηστών της (πελατών και επισκεπτών).

Αναφορικά με τα προγράμματα παρακολούθησης της ποιότητας του περιβάλλοντος, συνιστάται να γίνονται τακτικοί έλεγχοι με βάση τα διεθνή πρότυπα. Οι έλεγχοι να αφορούν σε κατάλληλα επιλεγμένες παραμέτρους / δείκτες, ενδεικτικά στους ακόλουθους τομείς:

- Ατμοσφαιρικό περιβάλλον
- Ακουστικό περιβάλλον
- Βιοτικό περιβάλλον (κατάσταση φυτεμένων χώρων κλπ.)
- Ανθρωπογενές περιβάλλον (ποσότητα και ποιότητα παραγόμενων αποβλήτων κλπ.)
- Θαλάσσιο περιβάλλον (ποιότητα θαλασσινού νερού, ποιότητα ιζημάτων πυθμένα κλπ.)

Z.6.Προτεινόμενοι Δείκτες για τις Δράσεις του Γενικού Προγραμματικού Σχεδίου

Χρησιμοποιώντας τα δίκτυα παρακολούθησης και πηγές στοιχείων που παρατέθηκαν παραπάνω, καθώς και λαμβάνοντας υπ' όψη την ανάλυση που έχει ήδη λάβει χώρα στα πλαίσια του προγράμματος προτείνονται συγκεκριμένοι δείκτες μέτρησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των δράσεων του.

Z.6.1 Κριτήρια σχεδιασμού δεικτών

Η ανάπτυξη Συστημάτων Δεικτών σε Διεθνές και Ευρωπαϊκό επίπεδο βασίζεται σαφώς, στην ορθή επιλογή των δεικτών, που τα αποτελούν. Για να καθοριστούν οι κατάλληλοι δείκτες οφείλουν να συνδέεται άμεσα με τις κρίσιμες περιβαλλοντικές παραμέτρους που επιλέγονται να παρακολουθούνται. Τα συγκεκριμένα κριτήρια επιλογής των δεικτών αφορούν:

- Την Παρακολούθηση των άμεσων, έμμεσων και συνεργατικών επιπτώσεων, πέραν των επιπτώσεων των μεμονωμένων μέτρων στο πρόγραμμα και των επιπτώσεων κατά το σύνολο της διάρκειας υλοποίησης του προγράμματος.
- Την Διαθεσιμότητα των περιβαλλοντικών στοιχείων- πληροφοριών για την παρακολούθηση του δείκτη.
- Την Σύνδεση με τις πιθανές σημαντικές επιπτώσεις που έχουν προσδιοριστεί κατά την αξιολόγηση του Προγράμματος.
- Την Σύνδεση με τα μέτρα αντιμετώπισης που προτάθηκαν για να προλάβουν ή να μετριάσουν τις σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις.
- Την Παρακολούθηση τόσο των αρνητικών(-) όσο και των θετικών(+) επιπτώσεων.

Ζ.6.2 Τα Στοιχεία που απαιτούνται – Προτεινόμενο Σύστημα παρακολούθησης

Το είδος (π.χ. ποσοτικό ή ποιοτικό) και το επίπεδο λεπτομέρειας των πληροφοριών περιβαλλοντικής παρακολούθησης που απαιτούνται εξαρτώνται από τα χαρακτηριστικά και το επίπεδο παρέμβασης του προγράμματος και των εκτιμώμενων περιβαλλοντικών επιπτώσεών του. Στο σύστημα παρακολούθησης που προτείνεται επιλέγονται δείκτες με σκοπό να αποτυπώνουν με αξιόπιστο τρόπο τη σχέση μεταξύ της συνολικής εφαρμογής των παρεμβάσεων του προγράμματος και της πιθανής σημαντικής επίπτωσης που παρακολουθείται / ελέγχεται. Βεβαίως, δεν είναι πάντοτε εύκολο να προσδιορίζεται επακριβώς η πηγή ή/και η αιτία στη μεταβολή της τιμής ενός δείκτη, εφόσον σε αυτή συμβάλλουν περισσότερες από μια παρεμβάσεις.

Οι δείκτες που προτείνονται στο παρόν Σχέδιο για την αξιολόγηση των επιπτώσεων της εφαρμογής του Σχεδίου κατανέμονται ανά περιβαλλοντικό μέσο ως εξής:

Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα – Τοπιολογικά Χαρακτηριστικά

- Προστασία/διατήρηση ειδών χλωρίδας και πανίδας – Δείκτης: Έκταση και κατάσταση ειδών χλωρίδας

Έδαφος

- Μείωση της παραγωγής αστικών απορριμμάτων – Δείκτης: Kg απορριμμάτων/επισκέπτη ή κάτοικο/ημέρα.

Ενέργεια – Ατμοσφαιρική ρύπανση

- Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας – Δείκτης: Αξιολόγηση ενεργειακής απόδοσης κτιρίων

Υδατικοί πόροι

- Μείωση της κατανάλωσης νερού για άρδευση – Δείκτης: m³ κατανάλωσης νερού για άρδευση/στρέμμα/έτος.

Το σύνολο των δεικτών θεωρείται αντιπροσωπευτικό για την παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος, καθώς εστιάζει στα περιβαλλοντικά μέσα (βιοποικιλότητα, έδαφος, ενέργεια, ατμόσφαιρά, υδατικοί πόροι) που επηρεάζονται άμεσα από την πραγματοποίηση των προτεινόμενων παρεμβάσεων.

Στον παρακάτω πίνακα συμπεριλαμβάνονται οι προτεινόμενοι δείκτες :

Πίνακας 94 Πίνακας Προτεινόμενων Δεικτών Παρακολούθησης

Περιβαλλοντικός Τομέας	Περιβαλλοντικός Στόχος ΣΜΠΕ	Συχνότητα παρακολούθησης	Δείκτες
Βιοποικιλότητα - Χλωρίδα - Πανίδα - Τοπιολογικά χαρακτηριστικά	Προστασία/διατήρηση ειδών χλωρίδας-πανίδας	ετήσια	Έκταση και κατάσταση ειδών χλωρίδας
Έδαφος	Μείωση παραγωγής αστικών απορριμμάτων	ετήσια	kg απορριμμάτων/επισκέπτη ή κάτοικο/ημέρα
Ενέργεια - Ατμοσφαιρική ρύπανση	Μείωση της κατανάλωσής ενέργειας	ετήσια	αξιολόγηση ενεργειακής απόδοσης κτιρίων
Υδατικοί πόροι	Μείωση της κατανάλωσης νερού για άρδευση	ετήσια	m ³ κατανάλωσης νερού για άρδευση/στρέμμα/έτος

Η. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Στο κεφάλαιο αυτό αναφέρονται υπό τη μορφή κατευθύνσεων τα μέτρα, οι προτάσεις και κατευθύνσεις για την αντιμετώπιση των σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή του υπό μελέτη Γενικού Προγραμματικού Σχεδίου, που θα περιλαμβάνονται στην κανονιστική πράξη περιβαλλοντικής έγκρισης του υπό μελέτη Σχεδίου.

Σύμφωνα με την ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006, τα στοιχεία κανονιστικής πράξης περιβαλλοντικής έγκρισης του Σχεδίου περιλαμβάνουν τα εξής:

- Προτάσεις κατευθύνσεων και μέτρων για την πρόληψη, τον περιορισμό και την κατά το δυνατόν αντιμετώπιση των σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον.
- Προτάσεις για το σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του σχεδίου (monitoring).

Πιο συγκεκριμένα, η απόφαση έγκρισης της ΣΜΠΕ σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 10 της ανωτέρω ΚΥΑ περιλαμβάνει πληροφορίες και στοιχεία:

- Σχετικά με τη διαβούλευση. Τα στοιχεία αυτά θα προκύψουν από τη διαβούλευση με τις δημόσιες αρχές και το ενδιαφερόμενο κοινό.
- Για τις διαφοροποιήσεις που τυχόν επιβάλλονται στο σχέδιο από την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης.
- Για τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος που πρέπει να συνοδεύουν την έγκριση του σχεδίου.
- Για το προβλεπόμενο σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του σχεδίου.

Η ΣΜΠΕ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος την εν λόγω απόφασης.

Η κανονιστική πράξη θα περιλαμβάνει συνοπτικά τα κύρια μέτρα και κατευθύνσεις του Σχεδίου. Σύμφωνα με τα προαναφερθέντα το υπό μελέτη Σχέδιο είναι σύμφωνο με τις αρχές προστασίας του περιβάλλοντος και ικανοποιεί τις προτεινόμενες κατευθύνσεις και το πρότυπο χωρικής οργάνωσης της περιοχής.

Η γενική και κύρια κατεύθυνση για την εφαρμογή του Σχεδίου είναι ότι θα πρέπει να τηρείται η ισχύουσα νομοθεσία σχετικά με την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων. Η ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία θέτει όρια για τη διάθεση ρυπογόνων ουσιών στην ατμόσφαιρα και στα ύδατα, και για την παραγωγή και διαχείριση των αποβλήτων, για το θόρυβο, για τις βασικές προδιαγραφές δόμησης κ.α.

Η κανονιστική πράξη που θα προκύψει από τον έλεγχο της ΣΜΠΕ θα λάβει υπόψη της τα ακόλουθα την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία, καθώς και:

- Το Νόμο 1650/1986 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, μετά τις τελευταίες συμπληρώσεις του Ν. 3937/2011.
- Το Ν.998/1979 «Περί προστασίας δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- Τον ν.4258/2014 «Διαδικασία Οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα - ρυθμίσεις Πολεοδομικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ 94/Α/2014
- Την ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006 «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ.
- Τις απόψεις των συναρμόδιων φορέων
- Τις απόψεις που εκφράστηκαν κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρ.. 7 της ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006.

Η.1. Συνοπτική Περιγραφή του Σχεδίου

Το Σχέδιο προβλέπει την αξιοποίηση του χώρου με βάση τις διατάξεις για την εκτός σχεδίου δόμηση Τουριστικών Εγκαταστάσεων. Με αυτή τη λύση στην περιοχή μελέτης θα αναπτυχθούν ξενοδοχείο και τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες υψηλών προδιαγραφών που θα απευθύνονται σε επενδυτές υψηλού επενδυτικού προφίλ.

Υπολογίζεται συνολική δόμηση (διαθέσιμη δόμηση για υλοποίηση) :

$$E = 15.984,54 \text{ τ.μ.} - 640 \text{ τ.μ.} = 15.344,54 \text{ τ.μ.}$$

Β. Διαφοροποιήσεις που επιβάλλονται στο πρόγραμμα από την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης και όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος που πρέπει να συνοδεύουν την έγκριση του παρόντος σχεδίου.

Βασική παράμετρο για την επιτυχία του περιβαλλοντικού σχεδιασμού θα αποτελέσει η ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών ζητημάτων κατά τη φάση υλοποίησης του Σχεδίου ανάπτυξης.

Ο Φορέας Διαχείρισης του Σχεδίου σε συνεργασία με τις αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες θα διασφαλίζει την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στα στάδια του σχεδιασμού, υλοποίησης και λειτουργίας των προβλεπόμενων παρεμβάσεων.

Σε ότι αφορά τα επιμέρους περιβαλλοντικά ζητήματα ισχύουν τα εξής:

1. Για την πρόληψη των ενδεχομένων περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του σχεδίου στην ατμόσφαιρα, τα απαραίτητα μέτρα θα πρέπει να εστιάζουν χρονικά στη φάση κατασκευής των υποδομών.

Οι βασικές κατευθύνσεις που προτείνονται είναι οι παρακάτω:

Κατά τη φάση κατασκευής:

- Οι εργοταξιακοί χώροι καθώς και οι περιοχές εκχωμάτωσης και επιχωμάτωσης θα πρέπει να διαβρέχονται συστηματικά (για τον περιορισμό της σκόνης) και θα πρέπει να υπάρχει ειδική μέριμνα για τη συλλογή των εργοταξιακών απορριμμάτων και αποβλήτων.
- Οι χωματοургικές εργασίες να περιορίζονται τα χρονικά διαστήματα που στην περιοχή πνέουν άνεμοι μεγάλης έντασης.
- Συχνή διαβροχή και κάλυψη των προϊόντων εκσκαφής και η κατά το δυνατόν συντομότερη μεταφορά στην περιοχή τελικής απόθεσης και διαμόρφωσης τους.
- Η μεταφορά χωματισμών και αδρανών υλικών θα πρέπει να γίνεται από καλυμμένα φορτηγά, ενώ θεωρείται αναγκαία η θέσπιση μέγιστων ορίων ταχύτητας σε όλες τις μη -ασφαλτοστρωμένες επιφάνειες. Σύμφωνα με τη νομοθεσία, όλα τα φορτηγά που μεταφέρουν χαλαρά υλικά (π.χ. προϊόντα εκσκαφής) θα πρέπει να είναι καλυμμένα (ΝΔ 4433/1964 Περί Μεταλλευτικών Ερευνών του Δημοσίου και άλλων τινών μεταλλευτικών διατάξεων όπως τροποποιήθηκε με το Ν 273/1976 ΕΤΚ 50/Α και **Υ.Α. Δ7/Α/οικ. 12050/2223/2011** (ΦΕΚ 1227/Β`/14.6.2011) Κανονισμός Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (Κ.Μ.Λ.Ε.).
- Επιπλέον, θα πρέπει να γίνεται επιλογή διαδρομών των βαρέων οχημάτων εξυπηρέτησης των εργοταξίων, ώστε να διέρχονται εκτός των κατοικημένων περιοχών, όπου αυτό είναι εφικτό. Την ευθύνη τήρησης των εν λόγω μέτρων στη θέση των εργοταξίων πρέπει να έχει η υπηρεσία επίβλεψης.
- Πλύσιμο τροχών όλων των οχημάτων που εξέρχονται από τον χώρο εργασιών με τη χρήση ειδικών διατάξεων.

Κατά τη φάση λειτουργίας: Οι οριακές και κατευθυντήριες τιμές ποιότητας της ατμόσφαιρας αναφέρονται στις ακόλουθες διατάξεις: ΚΥΑ με ΑΗΠ 38638/2016/21-09-2005, ΚΥΑ με ΑΗΠ9238/332 (ΦΕΚ 405/Β/27-02-2004), ΠΥΣ. 34/30-05-2002 (ΦΕΚ 125/Α/05-06-2002) καθώς και ΠΥΣ 11/14-02-1997.

Ως μέτρο περιορισμού του ενεργειακού αποτυπώματος και μείωσης των εκπομπών του CO₂ του Σχεδίου προβλέπεται η εφαρμογή ενός διεθνούς περιβαλλοντικού κτηριακού προτύπου όπως το LEED και ο σύγχρονος βιοκλιματικός και φιλοπεριβαλλοντικός σχεδιασμός σύμφωνα με τις αρχές της οδηγίας DNSH της ΕΕ.

2. Για την πρόληψη και μετριασμό των επιπτώσεων από την εφαρμογή του σχεδίου στη Βιοποικιλότητα, χλωρίδα και πανίδα, προτείνονται τα ακόλουθα:

Η επίδραση του στην βιοποικιλότητα της περιοχής θα πρέπει να εξεταστεί κατά την πλήρη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων των εγκαταστάσεων και θα πρέπει να προταθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης των επιπτώσεων. Τα μέτρα που θα προταθούν θα πρέπει οπωσδήποτε να περιλαμβάνουν μέτρα για την εξασφάλιση της ορθής εργοταξιακής πρακτικής και την περιβαλλοντικά αποδεκτή λειτουργία των εργοταξίων

Θα πρέπει να προβλεφθεί η εκπόνηση προγράμματος παρακολούθησης των επιπτώσεων των παρεμβάσεων στην τοπική βιοποικιλότητα, ιδίως στα πλέον πολύτιμα χαρακτηριστικά της.

- Να γίνεται έλεγχος της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων για την αποφυγή ή κατά το δυνατόν μείωση επιπτώσεων σε προστατευόμενες περιοχές.
- Να προτείνονται μέτρα για τον περιορισμό των επεμβάσεων στις απολύτως αναγκαίες, ενώ σε θέσεις όπου από το σχεδιασμό των έργων προβλέπονται ισχυρές παρεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον θα πρέπει να εξετάζονται οι βέλτιστες εναλλακτικές λύσεις σχεδιασμού για τη μείωση των παρεμβάσεων.
- Να ενσωματωθούν οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές στο πλαίσιο της οδηγίας IPPC για τα έργα που εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή, για την εξασφάλιση της μέγιστης περιβαλλοντικής προστασίας από τη λειτουργία αυτών.
- Να εφαρμόζονται συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης και παρακολούθησης στα πλαίσια τήρησης των περιβαλλοντικών όρων, όπως τοποθέτηση φυτοφρακτών, καλή ηχομόνωση των εγκαταστάσεων που παράγουν θόρυβο για τον μετριασμό της όχλησης στην πανίδα της περιοχής καθώς και χρήση βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών αντιμετώπισης θορύβου, καταγραφή και παρακολούθηση των ειδών βιοποικιλότητας κατά τη λειτουργία των εγκαταστάσεων κ.α.
- Να προτείνονται συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση επιπτώσεων όπως η διχοτόμηση των βιοτόπων, οι πυρκαγιές και η θανάτωση της διερχόμενης πανίδας.
- Ως βασικό επανορθωτικό μέτρο που θα πρέπει να περιλαμβάνεται στις ΜΠΕ, είναι η αποκατάσταση των περιοχών στις οποίες γίνονται επεμβάσεις, ώστε να επιστρέψουν κατά το δυνατόν στην προτέρα κατάσταση (επαναδιαμόρφωση του αναγλύφου ώστε να προσιδιάζει με το φυσικό, φυτεύσεις με τρόπο ώστε η φυσική χλωρίδα της περιοχής επέμβασης, κλπ.) να λαμβάνεται υπόψη.

3. Για την πρόληψη και αντιμετώπιση των επιπτώσεων του εξεταζόμενου σχεδίου στους υδάτινους πόρους, προβλέπονται τα ακόλουθα:

Κατά τη φάση κατασκευής, για το μετριασμό των επιπτώσεων προτείνονται τα ακόλουθα:

- Απαγόρευση πλύσης του μηχανολογικού εξοπλισμού και των οχημάτων σε εξωτερικούς μη κατάλληλα διαμορφωμένους για το σκοπό αυτό χώρους.
- Ιδιαίτερη προσοχή κατά την κατασκευή θα πρέπει να δοθεί ώστε να αποφευχθεί η διαρροή ουσιών από τα μηχανήματα ή / και τις εργασίες κατασκευής.
- Απαγορεύεται η απόρριψη στο έδαφος οποιωνδήποτε μη-βιοδιασπάσιμων ουσιών.
- Μέριμνα για την αποφυγή απόθεσης προϊόντων εκσκαφής σε σημεία που υπάρχουν έργα αποχέτευσης και θα εμποδίζεται η επιφανειακή απορροή των υδάτων. Λελογισμένη χρήση του νερού

για τη διαβροχή αδρανών υλικών και αποψιλωμένων επιφανειών (μείωση της εκπεμπόμενης σκόνης) και εφαρμογή και άλλων μέσων όπως η κάλυψη των αδρανών υλικών ή η κατασκευή περίφραξης.

- Αποφυγή ρύπανσης των επιφανειακών και υπόγειων νερών από κάθε είδους λάδια και καύσιμα, με την απαγόρευση της ανεξέλεγκτης διάθεσής τους. Ο κατασκευαστής πρέπει να μεριμνήσει (με ευθύνη της επιβλέπουσας αρχής) να οργανώσει κατάλληλα τα συνεργεία συντήρησης των μηχανημάτων του ώστε η αλλαγή των λαδιών και η τακτική συντήρησή τους να γίνεται σε οργανωμένους χώρους συνεργείων του εργοταξίου ή σε άλλους οργανωμένους χώρους (π.χ. συνεργεία σε κοντινούς οικισμούς). Απαγορεύεται η απόρριψη παλαιών λαδιών επί του εδάφους, ενώ η διαχείριση των μεταχειρισμένων ορυκτελαίων θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ΠΔ 82 (ΦΕΚ 64/Α/02-.03-2004).
- Λήψη από τον κατασκευαστή όλων των απαραίτητων μέτρων με σκοπό τη σωστή λειτουργία του εργοταξίου έτσι ώστε να περιοριστούν κατά το δυνατόν οι πιθανότητες ατυχήματος. Για την αντιμετώπιση όμως των ατυχημάτων θα πρέπει ο κατασκευαστής να διαθέτει στο συνεργείο του κατάλληλα υλικά (ειδικά ελαιοδιαλυτικά ή συναφή χημικά προϊόντα, πριονίδι κ.ά.). Παράλληλα, οι τροχοί των φορτηγών θα πρέπει να πλένονται πριν από την έξοδό τους από τα εργοτάξια, με κατάλληλη συλλογή των εκπλύσεων και αφαίρεση της λάσπης.
- Η διάθεση των λυμάτων του προσωπικού κατασκευής του έργου θα πρέπει να γίνεται ελεγχόμενα. Ο κατασκευαστής θα πρέπει να εγκαταστήσει στα εργοτάξια χημικές τουαλέτες, που το περιεχόμενό τους θα διατίθεται (με τα απαιτούμενα παραστατικά παράδοσης) προς επεξεργασία σε κατάλληλη μονάδα.
- Χρονικός προγραμματισμός των έργων και κατά το δυνατό σύντομη ολοκλήρωσή τους (π.χ. αποφυγή κατασκευαστικών εργασιών κατά την καλοκαιρινή τουριστική περίοδο).
- Αυστηρή τήρηση των κανονισμών ασφαλείας για εργοταξιακούς χώρους που προβλέπονται από τη Νομοθεσία, και των προβλεπόμενων από το Σχέδιο και το Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας του έργου.
- Συλλογή των απορριμμάτων σε κάδους και διάθεσή τους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Καμία καύση υλικών (λάστιχα, λάδια κλπ.) να μη γίνεται στην περιοχή του έργου.

Κατά τη φάση λειτουργίας:

- Ως μέτρο περιορισμού του υδατικού αποτυπώματος του Σχεδίου προβλέπεται η εφαρμογή ενός διεθνούς περιβαλλοντικού κτηριακού προτύπου όπως το LEED.

Ενδεικτικά προτείνονται τα ακόλουθα:

- Εγκατάσταση εξοπλισμού εξοικονόμησης νερού στα κτήρια (βρύσες, καζανάκια και κεφαλές ντους).
- Κατασκευή ομβροσυλλεκτών και πότισμα του πρασίνου με νερό βροχής. Οι ακριβείς ποσότητες αρδευτικού νερού και επακόλουθα το μέγεθος και ο αριθμός των ομβροσυλλεκτών θα αποφασιστούν μετά την εκπόνηση ειδικής φυτοτεχνική μελέτης για τις φυτεύσεις και τη συντήρησή τους. Σε κάθε περίπτωση οι ομβροδεξαμενές πρέπει να είναι υπόγειες για μείωση της οπτικής όχλησης. Αποφυγή φύτευσης υδροβόρας βλάστησης (πχ τύπου χλοοτάπητα).

- Επιπλέον για την επεξεργασία των λυμάτων και την ασφαλή τους διάθεση στον επιφανειακό αποδέκτη (θάλασσα) προβλέπεται η κατασκευή εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων, τύπου Compact.
- Η προβλεπόμενη (από την εφαρμογή του σχεδίου) παρουσία επισκεπτών στις κατοικίες, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στο σχεδιασμό των υποδομών της περιοχής (Δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης, ΧΥΤΑ κτλ.).
- Σύνταξη και αυστηρή εφαρμογή «Σχεδίου Αντιμετώπισης Θαλάσσιας Ρύπανσης», (Ν.2252/1994 - ΦΕΚ 192/Α'/18-11-94, Ν.3100 - ΦΕΚ 20/Α'/29-1-03 και Π.Δ. 11 - ΦΕΚ 6/Α'/21-1-2002).
- Τακτικός έλεγχος και συντήρηση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης καυσίμων και του σταθμού ανεφοδιασμού.
- Συστηματική συντήρηση των εγκαταστάσεων και των υπαίθριων χώρων και γενικά διατήρηση συνθηκών καθαριότητας τόσο στη χερσαία όσο και στη παράκτια ζώνη του ακινήτου. Τακτική άρδευση των φυτοτεχνικών έργων.
- Αυστηρή τήρηση των προβλεπόμενων σχετικά με την οργάνωση της οδικής κυκλοφορίας και στάθμευσης στο εσωτερικό του ακινήτου.

Συγκεκριμένα όσον αφορά την εγκατάσταση του Βιολογικού Καθαρισμού προτείνονται οι ακόλουθες ενέργειες:

Συλλογή και μεταφορά λυμάτων:

- Πρόβλεψη άρτιου και τεχνικού σχεδιασμού του δικτύου αποχέτευσης.
- Εξασφάλιση στεγανότητας αποχετευτικών αγωγών και των αντλιοστασίων ακαθάρτων.
- Η ταχύτητα των λυμάτων στους κεντρικούς αποχετευτικούς αγωγούς (ΚΑΑ) δεν θα πρέπει να προσεγγίζει την ελάχιστη τιμή αυτοκαθαρισμού του αγωγού.
- Απαραίτητες προβλέψεις για την αποφυγή υπερχειλίσεων στα αντλιοστάσια προσαγωγής των ακαθάρτων.
- Λήψη κατάλληλων προληπτικών μέτρων δυσλειτουργιών του δικτύου αποχέτευσης.
- Καταγραφή περιπτώσεων χρήσης των αγωγών υπερχείλισης του δικτύου ακαθάρτων με όσο το δυνατόν περισσότερα στοιχεία (ημερομηνία, διάρκεια επεισοδίου κλπ.).

Διάθεση επεξεργασμένων λυμάτων:

- Αποδέκτης των επεξεργασμένων λυμάτων ορίζεται ο θαλάσσιος χώρος σε επαρκή απόσταση από την ακτή και σε σημείο που να μην επηρεάζει κολυμβητικές παραλίες.
- Κατασκευή φρεατίου δειγματοληψίας πριν από τη διάθεσή τους στον αποδέκτη για τον έλεγχο των χαρακτηριστικών των επεξεργασμένων λυμάτων.
- Ο έλεγχος της συμμόρφωσης με τα όρια εκροής (πλην των μικροβιολογικών παραμέτρων) να γίνεται με λήψη σύνθετου ημερήσιου δείγματος με τη βοήθεια αυτόματου ψυχόμενου δειγματολήπτη
- Εναλλακτικά το επεξεργασμένο καθαρό νερό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για άρδευση
- Εφαρμογή αφαλάτωσης για κάλυψη των αναγκών σε νερό τις περιόδους αιχμής

4. Για την πρόληψη και αντιμετώπιση των επιπτώσεων του εξεταζόμενου σχεδίου στο έδαφος και στο τοπίο, προβλέπονται τα ακόλουθα:

Για το μετριασμό των επιπτώσεων προτείνονται τα ακόλουθα:

- Τα κατάλληλα εδαφικά και γαιώδη υλικά που τυχόν θα προκύψουν από τις εκσκαφές, θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τις απαιτούμενες επιχώσεις και για τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου, καθώς και για τις φυτεύσεις. Τα υλικά αυτά θα πρέπει να διαχωριστούν από τα υπόλοιπα και να αποτεθούν σε ξεχωριστούς σωρούς μέσα στους εργοταξιακούς χώρους.
- Η απόθεση των υλικών εκσκαφής που πρόκειται να επαναχρησιμοποιηθούν, επιβάλλεται να γίνει με τρόπο που δεν θα επιτρέπει φαινόμενα διάβρωσης και απόπλυσης. Οι αποθέσεις αυτές θα πρέπει να διαμορφωθούν με ήπια πρηνή και να καλύπτονται με κατάλληλα πλαστικά καλύμματα, ώστε να περιορίζεται η διασπορά του υλικού.
- Το εδαφικό υλικό που θα προκύψει από τις χωματοургικές εργασίες και δεν θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως υλικό επιχωμάτων, θα πρέπει να μεταφερθεί εκτός της περιοχής μελέτης και να διατεθεί σε νόμιμα λειτουργούντα χώρο διάθεσης της Σαντορίνης (ΧΥΤΑ).
- Τα λατομεία προμήθειας αδρανών θα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με την απαραίτητη περιβαλλοντική αδειοδότηση.
- Μετά το πέρας των εργασιών κατασκευής θα πρέπει να γίνει πλήρης αποκατάσταση του εργοταξιακού χώρου και επαναφύτευση με τοπικά ήδη βλάστησης.
- Για την αισθητική εναρμόνιση της οδού πρόσβασης με το περιβάλλον προβλέπεται η επένδυση των πρηνών με παραδοσιακή τοιχοποιία (ξερολιθιές με χρήση τοπικής πέτρας).
- Όσον αφορά στην παραγωγή αστικών απορριμμάτων, κατά τη φάση λειτουργίας, προβλέπεται η εφαρμογή πρότυπου προγράμματος διαλογής και ανακύκλωσης.

5. Για τον μετριασμό των επιπτώσεων του εξεταζόμενου σχεδίου στον πληθυσμό/ανθρωπογενές περιβάλλον και στην ανθρώπινη υγεία προβλέπονται τα ακόλουθα:

Για το μετριασμό των επιπτώσεων και την προστασία του ακουστικού περιβάλλοντος, να τηρούνται τα ακόλουθα μέτρα:

- Ο χρησιμοποιούμενος εξοπλισμός για την κατασκευή θα πρέπει, όσον αφορά στις εκπομπές θορύβου, να πληροί τις απαραίτητες προϋποθέσεις που τίθενται από την ΚΥΑ 37393/2028 (ΦΕΚ 1418/Β/01-10-2003) «Μέτρα και όροι για τις εκπομπές θορύβου στο περιβάλλον από εξοπλισμό προς χρήση σε εξωτερικούς χώρους», (τροποποίηση ΚΥΑ 9272/471/2.3.2007), καθώς και οι εκπομπές θορύβου από μηχανολογικές εγκαταστάσεις που περιορίζονται από την κείμενη νομοθεσία (Π.Δ.1180/1981).
- Χρήση κινητών ηχοπετασμάτων και όλων των απαραίτητων μέτρων για την προστασία των οικισμών και κτισμάτων που βρίσκονται στην άμεση περιοχή των εργασιών.
- Απαγόρευση των εργασιών κατά τις ώρες κοινής ησυχίας στις άμεσες περιοχές των κατοικιών.

- Προβλέπεται οι εργασίες που αναμένεται να προκαλέσουν σημαντική αύξηση θορύβου να πραγματοποιούνται την ίδια χρονική περίοδο, εκτός της τουριστικής περιόδου για το νησί, καθώς το ολικό επίπεδο θορύβου σε αυτή την περίπτωση δεν θα είναι σημαντικά μεγαλύτερο από ότι αν οι εργασίες αυτές πραγματοποιούνταν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους. Με αυτό τον τρόπο περιορίζεται χρονικά η επιβάρυνση του ακουστικού περιβάλλοντος.
- Ο σχεδιασμός της ισόπεδης πρόσβασης στον χώρο του Σχεδίου, θα πρέπει να εξασφαλίζει τις κατάλληλες συνθήκες (ορατότητας κτλ.) έτσι ώστε να περιορίζει τους όποιους κινδύνους.

Για το μετριασμό των επιπτώσεων **σχετικά με τις χρήσεις γης και τα περιουσιακά στοιχεία** επιβάλλεται η εφαρμογή κατάλληλων κριτηρίων χωροθέτησης των έργων. Η χωροθέτηση θα λαμβάνει υπόψιν του όρους και τους περιορισμούς της κείμενης νομοθεσίας, καθώς και ότι η χωροθέτηση τους θα γίνεται σε χώρους με συναφείς δραστηριότητες, ώστε να μην παρατηρούνται επιπτώσεις στην υφιστάμενη κατάσταση.

Για το μετριασμό των επιπτώσεων **σχετικά με το κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον**, θα πρέπει αναφέρουμε ότι η εφαρμογή του παρόντος Σχεδίου, αναμένεται να έχει σημαντικές θετικές επιπτώσεις κυρίως στην αύξηση των θέσεων εργασίας όσο και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής. Γενικά προτείνεται η εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας που αφορά την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων σε αυτούς τους τομείς.

6. Για την Προστασία των Αρχαιοτήτων και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, θα πρέπει:

- Να διασφαλίζεται εκ των προτέρων ότι τα προτεινόμενα από το Προτεινόμενο Σχέδιο, έργα και δράσεις δεν θα επιφέρουν επιπτώσεις σε αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία, ιστορικούς τόπους και το περιβάλλον τους. Σε κάθε περίπτωση να αποφεύγεται η εγκατάσταση μη συμβατών έργων και δραστηριοτήτων εντός οριοθετημένων και θεσμοθετημένων περιοχών πολιτιστικού ενδιαφέροντος. Γενικά η εφαρμογή κατάλληλων κριτηρίων χωροθέτησης των έργων, να λαμβάνουν υπόψιν κατάλληλες αποστάσεις από τέτοιες περιοχές πολιτιστικού και ιστορικού ενδιαφέροντος, για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων. Επίσης θα πρέπει να αποφεύγεται η εγκατάσταση υποδομών πλησίον σε αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία και ιστορικά κτίρια, ώστε να ελαχιστοποιείται η όποια όχληση προς αυτά.
- Προ της υλοποίησης έργων και δραστηριοτήτων του παρόντος Σχεδίου, που περιλαμβάνουν κατασκευαστικές εργασίες (εκσκαφές, επεκτάσεις υφιστάμενων υποδομών/κατασκευών κλπ), θα πρέπει να ζητείται η γνώμη των αρμοδίων Υπηρεσιών ή Οργάνων του Υπουργείου Πολιτισμού. Προς αυτό τον σκοπό, η ΣΜΠΕ των εν λόγω έργου ή ή οι τεχνικές μελέτες τους σε περίπτωση που δεν απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση τους, θα πρέπει να υποβάλλονται προς τις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων του νομού καθώς και στην αρμόδια Υπηρεσία Νεότερων Μνημείων. Επιπλέον κατά την υλοποίηση των εν λόγω Έργου και των συναφών δραστηριοτήτων, θα πρέπει να τηρούνται οι όροι και περιορισμοί που τυχόν τεθούν από τις αρμόδιες Υπηρεσίες ή Όργανα του Υπουργείου Πολιτισμού.

Τέλος,

Όλα τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος που αναφέρονται στην Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ), η οποία συνοδεύει την παρούσα Απόφαση, ισχύουν εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα παραπάνω.

Θ. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΕΚΥΨΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΗΣ Σ.Μ.Π.Ε.

Στο γενικό αυτό πλαίσιο, δεν αντιμετωπίστηκαν ουσιαστικές δυσκολίες κατά την εκπόνηση της ΣΜΠΕ. Συνολικά, η ποικιλία και το πλήθος των διαθέσιμων στοιχείων ήταν γενικά ικανοποιητικά και διευκόλυναν την επιστημονική ανάλυση και τεκμηριωμένη αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, καθώς και τη σύνταξη μέτρων. Τυχόν δυσκολίες σχετικές με τον τύπο ή την κλίμακα υφιστάμενων στοιχείων που σχετίζονται κυρίως με την έλλειψη δεδομένων συστηματικής καταγραφής και παρακολούθησης περιβαλλοντικών παραμέτρων / δεικτών σε επίπεδο Δήμου αντιμετωπίστηκαν μέσω της θεώρησης κατάλληλων παραδοχών και έμμεσων εκτιμήσεων βασισμένων στην εμπειρία των μελών της ομάδας μελέτης.

Ι. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ

Κατά τη σύνταξη της παρούσας Σ.Μ.Π.Ε. ελήφθησαν στοιχεία που ήταν διαθέσιμα από τις παρακάτω μελέτες και έρευνες:

1. Γεωλογική μελέτη
2. Μελέτη αναγνώρισης του ιαματικού πόρου
3. Υδραυλική μελέτη
4. Χωροταξική - Πολεοδομική μελέτη
5. Οικονομοτεχνική μελέτη
6. Φάκελος ένταξης της επένδυσης στις Στρατηγικές επενδύσεις

Οι αναγκαίες πρόσθετες μελέτες και έρευνες, οι οποίες πρέπει να εκπονηθούν στα πλαίσια υλοποίησης του ΕΣΧΑΣΕ είναι:

1. Αρχιτεκτονική Μελέτη κτιριακών έργων.
2. Αρχιτεκτονική μελέτη διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου
3. Ειδική γεωλογική και γεωτεχνική μελέτη αντιμετώπισης - σταθεροποίησης πρανών (εφόσον απαιτηθεί).
4. Εκπόνηση προγράμματος γεωτεχνικών και γεωλογικών ερευνητικών εργασιών για τον λεπτομερή προσδιορισμό της στρωματογραφίας του υπεδάφους στις θέσεις κατασκευής των κτιριακών εγκαταστάσεων και λοιπών τεχνικών έργων
5. Μελέτη οδοποιίας για την οδική σύνδεση με τον δρόμο προς Βλυχάδα και του εσωτερικού οδικού δικτύου
6. Μελέτη υδραυλικών/αντιπλημμυρικών έργων
7. Επιμέρους μελέτες ύδρευσης, αποχέτευσης όμβριων και ακαθάρτων
8. Προμελέτη μονάδας ΕΕΛ και Αφαλάτωσης
9. Μελέτη Σχεδιασμού κι Εφαρμογής για την επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων εκροών της ΕΕΛ (είτε της ιδιωτικής είτε της ΔΕΥΑΒΑ) για αστική χρήση, η οποία θα συνοδεύει τη ΜΠΕ.
10. Ειδική Υδρογεωλογική Μελέτη για την αξιοποίηση και χρήση των γεωτρήσεων
11. Ειδική υδραυλική και υδρογεωλογική μελέτη για τη δημιουργία λιμνοδεξαμενής η οποία θα συνοδεύει τη ΜΠΕ (εφόσον απαιτηθεί)
12. Προμελέτη Η/Μ εγκαταστάσεων
13. Μελέτη ενεργητικής και παθητικής πυροπροστασίας
14. Προμελέτη έργων ΑΠΕ (γεωθερμία , φωτοβολταικά πάνελ κ.λπ.)
15. Φυτοτεχνική μελέτη.
16. Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) έργου.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, σε σχέση πάντοτε με τη φύση του έργου και τα στοιχεία του περιβάλλοντος, όπως αυτά έχουν προκύψει από την ανάλυση που έχει γίνει στο πλαίσιο της παρούσας ΣΜΠΕ, επίσης σημαντικά «σημεία» στα οποία θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή τόσο σε μελετητικό, όσο και κατασκευαστικό επίπεδο είναι τα ακόλουθα:

- Χωροθέτηση του Εργοταξίου και των υποστηρικτικών εγκαταστάσεων (γραφεία, αποθήκες υλικών κλπ.) εντός του ορίων του γηπέδου
- Σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων εκσκαφών
- Σχέδιο Διαχείριση Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ):

ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΟΡΕΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
(ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ Α.Ε.)

ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΕΛΕΤΗΤΗ

Κ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΦΕΚ 128/Α/03.07.2008)
2. Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Νοτίου Αιγαίου (ΦΕΚ 1487/Β/10.10.2003)
3. Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ 2464Β/03-12-2000)
4. Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου «ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ ΚΛΑΣΣΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ 5 ΑΣΤΕΡΩΝ (149 ΚΛΙΝΩΝ)»
5. ΜΠΕ “Δ’ Φάση Ηλεκτρικής Διασύνδεσης των Κυκλάδων με το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας”, ΑΔΜΗΕ Μάιος 2020
6. ΖΟΕ Σαντορίνης ΦΕΚ 139Δ/19-03-1990, ΦΕΚ 144ΑΑΠ/2012
7. Γεωλογική μελέτη για το ακίνητο ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ», Οκτώβριος 2022
8. Υδραυλική Μελέτη Προσωρινής Οριοθέτησης Δύο Ανώνυμων Ρεμάτων που διέρχονται επί του ακινήτου ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ», 2021
9. Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλου για την προετοιμασία Σχεδίου Σκοπιμότητας Διερεύνησης της δημιουργίας τουριστικών υποδομών τουριστικών στη Σαντορίνη. Διατύπωση εναλλακτικών σεναρίων και πρόγραμμα αναγκαίων ενεργειών (concept plan)
10. Έρευνα για την αειφόρο ανάπτυξη στη Νήσο Μύκονο, Δίκτυο Αειφόρων Νήσων Δάφνη, Μύκονος Ιούνιος 2007.
11. Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου 2021 - 2027 Περιφέρεια Ν. Αιγαίου
12. ΣΜΠΕ ΠΕΠΕ Νοτίου Αιγαίου 2021 – 2027
13. Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Θήρας 2019 – 2023, Ιανουάριος 2021
14. Επικαιροποιημένο Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, Περιφέρεια Ν. Αιγαίου Νοέμβριος 2016
15. Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος (GR14), ΕΓΥ/ΥΠΑΠΕΝ 2015
16. ΕΛ.ΣΤΑΤ., Κατανομή της εκτάσεως της Ελλάδας κατά βασικές κατηγορίες χρήσεως (1999/2000)
17. ΕΛ.ΣΤΑΤ., Διάρθρωση πληθυσμού και απασχόλησης (2011)
18. Έργο Παροχής Υπηρεσίας. Καταγραφή κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών δεδομένων για τον Υπολογισμό της Φέρουσας Ικανότητας του Δ. Θήρας, Μάρτιος 2021
19. Εδαφική Ατζέντα 2030. Στρατηγική προσανατολισμένη στην ανάληψη συγκεκριμένων ενεργειών για την προώθηση της εδαφικής συνοχής στην Ευρώπη: "Ένα μέλλον για όλες τις περιοχές"
20. Οδηγία 2014/89/ΕΕ περί θεσπίσεως πλαισίου για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό
21. Ν. 3827/2010 "Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης του Τοπίου"

22. Ν. 3937/2011 "Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις"
23. Μετεωρολογικά στοιχεία: <http://meteoblue.com>
24. Στοιχεία εγκαταστάσεων ΑΠΕ: www.rae.gr
25. Στοιχεία περιοχών προστασίας: <http://geodata.gov.gr>, <https://natura2000.eea.europa.eu/>, <http://www.oikoskopio.gr/map/>
26. Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού – Αρχαιολογικοί Χώροι και Μνημεία: <http://listedmonuments.culture.gr>
27. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΠΝΑ 2016-2019
28. Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020
29. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου (ΕΠΝΑ) 2014-2020
30. Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου (Β' 2019)
31. Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ)
32. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία (ΕΠΑΝΕΚ)
33. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη (ΕΠ ΜΕΠΕΡΑΑ)
34. Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020
35. Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ)
36. Research and Innovation Strategies (RIS)
37. Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης (ΠΕΣΚΕ)
38. DEKAVALAS K., (2003), Santorini 1956, in: International Scientific Symposium on Earthquakes and Built Environment, Argostoli, Greece.
39. DEKAVALLAS K., (2010), The reconstruction of Santorini, in: Mperiatos I., Delladetsima P.M. (Eds) Earthquakes and settlement development - The role of architectural, urban and spatial planning, Editions Kritiki AE, Athens, p. 115-146.
40. VOUGIOUKALAKIS G. E., FYTIKAS M., (2005), Volcanic hazards in the Aegean area, relative risk evaluation, monitoring and present state of the active volcanic centers. Developments in Volcanology, vol. 7, p.161–183.
41. ZUCCARO G., (2014), Volcanic risk in Santorini Island and first assessment of buildings vulnerability, in: First International Conference on Volcanic Landscapes - VOLAND 14, Santorini.